

PLAN URZĄDZENIA LASU

*

OPIS OGÓLNY

**

NADLEŚNICTWO DOBIESZYN

Obręby: Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki

na okres od 1.01.2020r. do 31.12.2029 r.

*

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Radomiu**

***

Opracował

Zdzisław Wierzbicki

**Kierownik prac. u.l. w BULiGL O/Radom
mgr inż. Zdzisław Wierzbicki**

Dyrektor Oddziału

Wojciech Hłopaś

mgr inż. Wojciech Hłopaś

*

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o orientacyjnej miąższości 8 5 7 6 | 3 5

3 8 5 9 3 6 | 0 0 m3 grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha 1 0 0 8 8 | 6 7

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw 6 4 6 | 9 1

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników 8 6 5 | 4 1

c) trzebieże 8 5 7 6 | 3 5

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha 0 | 0 0

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha 4 3 | 4 4

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów 1 6 5 3 | 2 7

przewidzianych do użytkowania rębego - ha

w tym zrębami zupełnymi

7 3 4 | 5 5

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha 2 | 0 9

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha 1 6 | 2 4

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha 0 | 0 0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha 1 6 1 5 | 2 8

w tym wodnych - ha

0 | 0 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

2 0 2 0 2 9

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

strona

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	1
1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	1
1.1. Dane ogólne Nadleśnictwa	1
1.2. Rys historyczny	5
1.2.1. Historia Nadleśnictwa	5
1.2.2. Charakterystyka dotychczasowych sposobów zagospodarowania lasu, ogólna ocena efektów gospodarki leśnej	6
1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	18
1.3.1. Stan posiadania	18
1.3.2. Dokumentacja własności Skarbu Państwa LP w księgach wieczystych	20
1.3.3. Stan granic	20
1.3.4. Podział powierzchniowy	22
2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	23
3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	26
3.1. Położenie geograficzne i regionalizacja przyrodniczo-leśna	26
3.2. Rzeźba terenu	27
3.3. Warunki glebowe, klimatyczne i wodne	27
3.3.1. Warunki glebowe	27
3.3.2. Warunki klimatyczne	29
3.3.3. Warunki wodne	30
3.4. Charakterystyka typów siedliskowych lasu	31
3.5. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw	39
3.6. Ocena walorów genetycznych, w tym bazy nasiennej	41
3.6.1. Gospodarcze drzewostany nasienne	41
3.6.2. Plantacje drzew szybkorosnących	42
3.6.3. Źródła nasion	42
3.6.4. Produkcja szkółkarska	42
3.6.5. Bloki upraw pochodnych, uprawy pochodne	42
3.7. Ocena stanu środowiska przyrodniczego	43
4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	44
4.1. Ocena ekonomiczna regionu	44
4.2. Kompleksy leśne	44
4.3. Podaż usług leśnych na lokalnym rynku pracy	45
4.4. Odbiorcy drewna	45
4.5. Stan sieci dróg	46
4.6. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej	46
4.7. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej	47
5. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych	48
5.1. Gatunki budujące drzewostany Nadleśnictwa	48
5.2. Struktura wiekowa drzewostanów	56
5.3. Przyrost miąższości	66
5.4. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów	69
5.5. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem drzewostanu	71
5.6. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	74
5.7. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	78
5.8. Analiza stanu zasobów drzewnych z określeniem pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	80
II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIAZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	87
1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn	89
2. Koreferat Wykonawcy Planu Urządzenia Lasu	171
3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu	177
4. Koreferat Naczelnika Wydziału Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia w RDLP Radom	199
5. Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi na Naradę Techniczno-Gospodarczą w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na	

II

środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu.....	209
6. Końcowa ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu	233
III. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA	
<u>WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ</u>	237
1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	237
1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	237
1.2. Funkcje lasu i kategorie ochronności	240
2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	244
2.1. Podział na gospodarstwa	244
2.2. Wieki rębności	246
2.3. Podział na ostępy	246
3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	247
3.1. Użytkowanie rębne	247
3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	247
3.1.2. Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu	253
3.1.3. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych	253
3.1.4. Opisanie zadań z zakresu użytkowania rębnego	255
3.2. Użytkowanie przedrębne	258
3.2.1. Etat użytkowania przedrębno	258
3.2.2. Opisanie zadań z zakresu użytkowania przedrębno	260
3.3. Etat miąższościowy użytków głównych	261
4. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	264
5. Przebudowa drzewostanów	267
6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu	268
7. Założenia planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej	273
7.1. Przepisy prawne regulujące zabezpieczenie przeciwpożarowe lasu	273
7.2. Ocena zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym	273
7.3. Czynniki kształtujące obecne i potencjalne zagrożenie pożarowe lasów	274
a. Udział najbardziej zagrożonych siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej	274
b. Skład gatunkowy drzewostanów	275
c. Rozmieszczenie skupisk ludzkich	275
d. Atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów	276
e. Gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny leśne	276
f. Warunki meteorologiczne i wilgotność gleb	277
7.4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego	277
7.5. Zasady działań w zakresie profilaktyki	280
a. Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej	280
b. Korzystanie z lasu i zachowanie się w lesie	280
c. Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie	283
d. Działania gospodarcze ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru lasu – pasy przeciwpożarowe	283
e. Zalecenia hodowlane w ochronie przeciwpożarowej	284
f. Zalecane zasady ochrony przeciwpożarowej w pracach użytkowania lasu	284
g. Szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej	284
7.6. Ocena organizacyjno-technicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie	284
a. System obserwacji	284
b. Obserwacje lotnicze	285
c. Punkty alarmowo-dyspozycyjne	286
d. Dojazdy pożarowe	286
e. Zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych	290
f. Bazy sprzętu przeciwpożarowego	291
7.7. Sposób postępowania na wypadek pożaru	292
7.8. Wnioski i wytyczne odnośnie poprawy i utrzymania stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu	295
7.9. Dokumentacja kartograficzna	296
8. Kierunkowe wytyczne z zakresu użytkowania ubocznego oraz gospodarki łowieckiej	297
8.1. Uboczne użytkowanie lasu	297
8.2. Gospodarka łowiecka	297
9. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	302
9.1. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej	302
9.2. Rekreacja i turystyka	302
IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	305
1. Wstęp	305
2. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa Dobieszyn	307

III

2.1. Położenie i powierzchnia	307
2.2. Miejsce i rola lasów Nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu	310
3. Formy ochrony przyrody	313
3.1. Rezerваты przyrody	313
3.2. Park Krajobrazowy	319
3.3. Obszary chronionego krajobrazu	319
3.4. Miejsce Nadleśnictwa Dobieszyn w sieci NATURA 2000.....	320
3.5. Pomniki przyrody	331
3.6. Grzyby, porosty, mchy i rośliny naczyniowe chronione.....	340
3.6.1. Grzyby, porosty i mchy.....	340
3.6.2. Rośliny naczyniowe	342
3.7. Zwierzęta chronione	344
3.7.1. Owady, mięczaki i skorupiaki.....	344
3.7.2. Ryby.....	346
3.7.3. Płazy	346
3.7.4. Gady.....	347
3.7.5. Ptaki	348
3.7.6. Ssaki	353
4. Pozostałe walory przyrodniczo-leśne	354
4.1. Korytarze ekologiczne.....	354
4.2. HCFV.....	355
4.3. Cenne drzewa.....	356
4.4. Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.....	357
4.5. Drzewostany.....	365
4.5.1. Bogactwo gatunkowe	365
4.5.2. Struktura	367
4.5.3. Pochodzenie	368
4.5.4. Drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej	369
4.5.5. Drzewostany ponad 100-letnie.....	370
4.6. Siedliska przyrodnicze	370
5. Walory kulturowe	376
6. Zagrożenia	383
6.1. Zagrożenia wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu	384
6.1.1. Strefy uszkodzeń przemysłowych	384
6.1.2. Zanieczyszczenie powietrza	384
6.2. Zagrożenia wywołane zmianami stosunków wodnych	386
6.2.1. Wody gruntowe	386
6.2.2. Wody podziemne	388
6.2.3. Wody powierzchniowe	389
6.3. Zagrożenia biotyczne	392
6.4. Zagrożenia abiotyczne	394
6.5. Pożary	396
6.6. Zagrożenia antropogeniczne	396
6.6.1. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z typem siedliskowym lasu	396
6.6.2. Siedliska zniekształcone i zdegradowane.....	397
6.6.3. Neofityzacja	397
6.6.4. Borowacenie	399
6.6.5. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy	400
6.6.6. Bariery ekologiczne	401
7. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonywania prac leśnych	402
8. Plan działań – zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody.....	404
8.1. Kształtowanie stosunków wodnych	404
8.2. Kształtowanie granicy polno-leśnej	406
8.3. Kształtowanie strefy ekotonowej	407
8.4. Ochrona przyrody	408
8.5. Ochrona różnorodności biologicznej	409
8.6. Martwe drewno	411
8.7. Lasy wyłączzone z użytkowania	413
8.8. Zasady postępowania w lasach ochronnych.....	415
8.9. Wytyczne do prowadzenia gospodarki leśnej na siedliskach przyrodniczych oraz w miejscach występowania najcenniejszych gatunków chronionych.....	417
8.10. Promocja i edukacja leśna społeczeństwa	417
9. Opracowanie kartograficzne	420
10. Literatura.....	421
11. Załączniki.....	425

11.1. Tabele i wykazy.....	425
12. Kronika.....	453
<u>V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO .....</u>	457
<u>VI. ZESTAWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH .....</u>	459
1. Prace geodezyjne	459
2. Prace glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne.....	459
3. Właściwe prace urządzeniowe	459
4. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	467
<u>VII. TABELI I WYKAZY (wg IUL) .....</u>	469
Tabela nr I. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr II. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr III. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr IV. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr Va. Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr Vb. Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr VI. Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr VIIa. Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr IX. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (rozdział II elaboratu)	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami (rozdział II elaboratu)	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr XI. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (rozdział II elaboratu)	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (rozdział II elaboratu)	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	
– Obręb Białobrzegi	
– Obręb Dobieszyn	
– Obręb Studzianki	
Tabela nr XIII. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (rozdział II elaboratu)	
– Nadleśnictwo Dobieszyn	

- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XIV. Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XV. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XVI. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku
- Nadleśnictwo Dobieszyn
  - Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć
- Nadleśnictwo Dobieszyn
  - Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XVIII. Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu
- Nadleśnictwo Dobieszyn
  - Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Tabela nr XIX. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (rozdział I elaboratu)
- Tabela nr XX. Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie urządzenia lasu oraz według orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego dla porównania z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych (rozdział I elaboratu)
- Tabela nr XXI. Zestawienie miąższości drewna martwego (rozdział IV elaboratu)
- Tabela nr XXII. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach Nadleśnictwa (rozdział IV elaboratu)
- Tabela nr XXIII. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody (rozdział IV elaboratu)
- Wzór nr 2. Wykaz obiektów selekcji nasiennej
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Wzór nr 3. Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Wzór nr 4. Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Wzór nr 5. Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
- Obręb Białobrzegi
  - Obręb Dobieszyn
  - Obręb Studzianki
- Wzór nr 7. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (rozdział I elaboratu)

VIII. ZAŁĄCZNIKI

1. Decyzja Ministra Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne
2. Protokół z Komisji Założeń Planu
3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej
4. Protokół z kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

IX. KRONIKA

TABELE W TEKŚCIE ELABORATU:

	str.
Tabela 1. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I).....	2
Tabela 2. Podział na leśnictwa.....	3
Tabela 3. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa (wzór nr 7 wg IUL).....	4
Tabela 4. Tabela przeglądowa – obręb Białobrzegi.....	14
Tabela 5. Tabela przeglądowa - Obręb Dobieszyn.....	15
Tabela 6. Tabela przeglądowa - Obręb Studzianki.....	16
Tabela 7. Tabela przeglądowa – Nadleśnictwo Dobieszyn.....	17
Tabela 8. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa.....	18
Tabela 9. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa zaokrąglonej do pełnych arów.....	18
Tabela 10. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych...	19
Tabela 11. Zestawienie porównawcze powierzchni objętej inwentaryzacją w IV i V rewizji PUL.....	20
Tabela 12. Enklawy gruntów innych form własności.....	21
Tabela 13. Podstawowe statystyki dotyczące podziału powierzchniowego.....	22
Tabela 14. Zestawienie podtypów gleb.....	28
Tabela 15. Średnie miesięczne temperatury i sumy opadów w latach 2010 – 2019.....	29
Tabela 16. Zbiorniki wodne i rzeki na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo.....	30
Tabela 17. Zestawienie udziału powierzchniowego typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.....	31
Tabela 18. Podział powierzchni leśnej na grupy siedlisk.....	34
Tabela 19. Powierzchnia głównych gatunków panujących według typów siedliskowych lasu.....	35
Tabela 20. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg bonitacji gatunków panujących w Nadleśnictwie.....	38
Tabela 21. Typy drzewostanów i przykładowe składy gatunkowe odnowienia (TD o kierunku gospodarczym).....	39
Tabela 22. Typy drzewostanów i przykładowe składy gatunkowe odnowienia na siedliskach przyrodniczych.....	40
Tabela 23. Zestawienie powierzchni i ilości gospodarczych drzewostanów nasiennych.....	41
Tabela 24. Zestawienie źródeł nasion.....	42
Tabela 25. Wykaz bloków i upraw pochodnych.....	43
Tabela 26. Zestawienie ilości i wielkości kompleksów leśnych.....	45
Tabela 27. Zestawienie opisanych cech drzewostanów.....	48
Tabela 28. Udział powierzchniowy drzewostanów wg gatunków panujących.....	49
Tabela 29. Udział miąższościowy drzewostanów wg gatunków panujących.....	50
Tabela 30. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów wg gatunków rzeczywistych (powierzchnia leśna zalesiona).....	51
Tabela 31. Porównanie powierzchni panujących gatunków drzew między IV i V rewizją PUL.....	53
Tabela 32. Porównanie miąższości gatunków wg rzeczywistego udziału między IV i V rewizją PUL.....	54
Tabela 33. Udział powierzchni drzewostanów wg klas bonitacji gatunków panujących.....	55
Tabela 34. Cechy najważniejszych gatunków lasotwórczych.....	56
Tabela 35. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku.....	57
Tabela 36. Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku.....	57
Tabela 37. Porównanie powierzchni klas i podklas wieku między IV i V rewizją PUL w Nadleśnictwie.....	60
Tabela 38. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Białobrzegi	61
Tabela 39. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Dobieszyn..	62
Tabela 40. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Studzianki..	63
Tabela 41. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie...	64
Tabela 42. Wskaźniki przyrostu bieżącego tabelarycznego i użytecznego.....	66
Tabela 43. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących.....	66
Tabela 44. Porównanie udziałów gatunków panujących w miąższości i bieżącym rocznym przyroście miąższości w Nadleśnictwie (powierzchnia leśna zalesiona).....	67
Tabela 45. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości tablicowy w klasach i podklasach wieku.....	68
Tabela 46. Zestawienie powierzchni uszkodzeń.....	70
Tabela 47. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem....	71
Tabela 48. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem w podklasach wieku w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	72
Tabela 49. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem w ramach typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	73
Tabela 50. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat.....	75
Tabela 51. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników po rębniach złożonych....	76
Tabela 52. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat.....	76
Tabela 53. Przeciętne jakości techniczne wg gatunków panujących.....	77
Tabela 54. Przeciętne pierśnice i jakości techniczne wg gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie.....	77

VII

Tabela 55. Rodzaje powierzchni leśnej niezalesionej.....	78
Tabela 56. Wykaz gruntów leśnych do naturalnej sukcesji.....	78
Tabela 57. Porównanie wskaźników stanu lasu w kolejnych rewizjach PUL.....	80
Tabela 58. Odstępstwa dla gospodarstw.....	85
Tabela 59. Podział lasu na grupy oraz kategorie ochronności.....	241
Tabela 60. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i zapasu w ramach gospodarstw.....	245
Tabela 61. Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw.....	245
Tabela 62. Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębego.....	249
Tabela 63. Udział drzewostanów zakwalifikowanych do użytkowania wg grup kategorii.....	252
Tabela 64. Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu.....	253
Tabela 65. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych.....	253
Tabela 66. Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie.....	253
Tabela 67. Zestawienie leśnictwami przyjętego sumarycznego rozmiaru użytków rębnych.....	254
Tabela 68. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w ramach form rębni.....	255
Tabela 69. Zestawienie powierzchni, miąższości i wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych.....	258
Tabela 70. Zestawienie powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego (wyciąg z instrukcyjnej tabeli nr XVI).....	259
Tabela 71. Zestawienie leśnictwami etatu użytkowania przedrębego.....	260
Tabela 72. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć.....	261
Tabela 73. Łączny etat miąższościowy użytkowania głównego.....	261
Tabela 74. Porównanie przyjętego etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie.....	262
Tabela 75. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych.....	263
Tabela 76. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw.....	263
Tabela 77. Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu.....	265
Tabela 78. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw.....	267
Tabela 79. Wykaz pododdziałów ze zinwentaryzowanymi nalotami.....	267
Tabela 80. Formy przebudowy.....	268
Tabela 81. Wykaz pożarów lasów na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn.....	273
Tabela 82. Charakterystyka pożarów na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn.....	274
Tabela 83. Zestawienie siedlisk wpływających na zagrożenie pożarowe.....	275
Tabela 84. Podział powierzchni leśnej zalesionej według grup gatunkowych drzew panujących.....	275
Tabela 85. Zestawienie powierzchni siedlisk wg uwilgotnienia.....	277
Tabela 86. Wzór obliczania kategorii zagrożenia pożarowego.....	278
Tabela 87. Wykaz stref operacyjnych wg zagrożenia pożarowego.....	279
Tabela 88. Wykaz istniejących dojazdów pożarowych.....	287
Tabela 89. Wykaz projektowanych dojazdów pożarowych.....	288
Tabela 90. Wykaz istniejących punktów czerpania wody.....	290
Tabela 91. Wykaz baz sprzętu ppoż.....	292
Tabela 92. Wykaz sił interwencyjnych do gaszenia pożarów.....	293
Tabela 93. Zestawienie obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn.....	298
Tabela 94. Zestawienie obwodów łowieckich częściowo położonych na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn podlegających kompetencyjnie sąsiednim Nadleśnictwom.....	298
Tabela 95. Porównanie obecnego i docelowego stanu zwierzyny grubej.....	299
Tabela 96. Wielkoprzestrzenne formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	311
Tabela 97. Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn.....	312
Tabela 98. Zestawienie powierzchni rezerwatów przyrody.....	316
Tabela 99. Ogólna charakterystyka rezerwatów położonych w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	317
Tabela 100. Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwachach.....	318
Tabela 101. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Łękawica” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (Tabela XXII).....	324
Tabela 102. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (Tabela XXII).....	327
Tabela 103. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Dolina Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (Tabela XXII).....	330
Tabela 104. Wykaz istniejących pomników przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	332
Tabela 105. Wykaz gatunków grzybów, porostów i mchów o znanej lokalizacji w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	340
Tabela 106. Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych o znanej lokalizacji w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	342
Tabela 107. Wykaz owadów, mięczaków i skorupiaków chronionych i cennych występujących na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn.....	345
Tabela 108. Wykaz chronionych ryb występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn.....	346
Tabela 109. Wykaz chronionych płazów występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn.....	346
Tabela 110. Wykaz chronionych gadów występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn.....	347

VIII

Tabela 111. Wykaz gatunków ptaków z lokalizacją występowania na gruntach Nadleśnictwie Dobieszyn.....	348
Tabela 112. Wykaz gatunków ptaków bez określonej lokalizacji zaobserwowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn.....	349
Tabela 113. Strefy ochrony ptaków na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn (stan na 1.01.2020r.).....	353
Tabela 114. Wykaz gatunków chronionych ssaków występujących w zasięgu lasów Nadleśnictwa Dobieszyn.....	353
Tabela 115. Zestawienie lasów HCVF występujących na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn.....	356
Tabela 116. Wykaz drzew cennych w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	356
Tabela 117. Wykaz lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody.....	357
Tabela 118. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa.....	365
Tabela 119. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.....	365
Tabela 120. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.....	367
Tabela 121. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rodzajów pochodzenia oraz grup wiekowych.....	369
Tabela 122. Drzewostany wyróżniające się bioróżnorodnością.....	370
Tabela 123. Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn w OZW „Łękawica” PLH140030.	371
Tabela 124. Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn w SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016.....	372
Tabela 125. Zestawienie zbiorcze siedlisk punktowych w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	372
Tabela 126. Zestawienie zbiorcze cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Dobieszyn, położonych poza obszarami Natura 2000.....	373
Tabela 127. Wykaz ważniejszych zabytków kultury materialnej, wpisanych do rejestru zabytków, w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn (stan na 31.03.2019r.).....	377
Tabela 128. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	379
Tabela 129. Wykaz stanowisk archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków i w ich bezpośrednim sąsiedztwie w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	379
Tabela 130. Wykaz miejsc pamięci, mogił, kapliczek zlokalizowanych w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn...	381
Tabela 131. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy, uzyskane w ocenie rocznej za 2018r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia.....	385
Tabela 132. Wykaz instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Dobieszyn.....	385
Tabela 133. Tabela 138. Zestawienie powierzchni drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych.....	386
Tabela 134. Szczegółowy wykaz drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych.....	387
Tabela 135. Lokalizacja i wyniki badań przeprowadzonych w roku 2017 (wg raportu WIOŚ Warszawa).....	388
Tabela 136. Jakość wód w rzekach w wybranych punktach sieci monitoringu krajowego w 2017 rok.....	390
Tabela 137. Ilość i struktura oczyszczania ścieków wg powiatów (2018 r.).....	391
Tabela 138. Wykaz oczyszczalni ścieków w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn.....	391
Tabela 139. Wykaz uszkodzeń wywołanych przez czynniki biotyczne w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	392
Tabela 140. Wykaz uszkodzeń wywołanych przez czynniki abiotyczne w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	394
Tabela 141. Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem.....	396
Tabela 142. Zestawienie powierzchni siedlisk zniekształconych.....	397
Tabela 143. Zestawienie powierzchni drzewostanów objętych neofityzacją.....	398
Tabela 144. Szczegółowy wykaz drzewostanów objętych neofityzacją.....	398
Tabela 145. Zestawienie powierzchni [ha] wg form degradacji – borowacenie.....	399
Tabela 146. Wykaz bagien Nadleśnictwa Dobieszyn.....	404
Tabela 147. Wykaz drzewostanów z typem siedlisk bagiennych i zalewowych.....	405
Tabela 148. Wykaz drzewostanów z typem siedlisk bagiennych i zalewowych – bez projektowanego zabiegu.....	405
Tabela 149. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	412
Tabela 150. Zestawienie miąższości drewna martwego w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	412
Tabela 151. Zestawienie miąższości drewna martwego w obszarze Natura 2000 OSO „Dolina Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	413
Tabela 152. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania decyzją Nadleśniczego	414
Tabela 153. Drzewostany bez wskazań gospodarczych (z pominięciem wyłączonych z użytkowania decyzją Nadleśniczego).....	414
Tabela 154. Grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji.....	415
Tabela 155. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 OZW „Łękawica” PLH140030, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze.....	425
Tabela 156. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze.....	426
Tabela 157. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 OZW „Łękawica” PLH140030, w których siedliska przyrodnicze występują punktowo.....	429
Tabela 158. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016, w	

IX

których siedliska przyrodnicze występują punktowo.....	430
Tabela 159. Wykaz pododdziałów poza obszarami Natura 2000 w których zinwentaryzowano cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych.....	430
Tabela 160. (tabela XXIII wg IUL). Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn.....	437
Tabela 161. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu tablicowego.....	457
Tabela 162. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu zrealizowanego w ubiegłym 10-leciu.....	458
Tabela 163. Rozmiar prac urządzeniowych.....	459
Tabela 164. Warstwy stratyfikacyjne.....	460
Tabela 165. Warstwy o powierzchni poniżej 30 ha dołączone do innych warstw.....	462
Tabela 166. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Białobrzegi.....	463
Tabela 167. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Dobieszyn.....	464
Tabela 168. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Studzianki.....	465

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1 Dane ogólne Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Dobieszyn jest jedną z 23 jednostek organizacyjnych podlegających Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu.

W obecnych granicach Nadleśnictwo funkcjonuje od dnia 1.01.1973 roku, zaś podstawą prawną do jego utworzenia było Zarządzenie nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14 listopada 1972 roku.

Aktualny zasięg terytorialny Nadleśnictwa Dobieszyn określa Zarządzenie nr 85 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Radomiu (Znak: OR-0151-15/14).

Według stanu na 1 stycznia 2020 roku Nadleśnictwo jest jednostką składającą się z trzech obrębów leśnych:

1. Białobrzegi – adres leśny: 16-02-1,
2. Dobieszyn – adres leśny: 16-02-2,
3. Studzianki – adres leśny: 16-02-3,

o powierzchni:

obręb Białobrzegi	3559,9698 ha
obręb Dobieszyn	6743,6217 ha
obręb Studzianki	4947,4427 ha

Nadleśnictwo 15251,0342 ha

Siedziba biura Nadleśnictwa znajduje się w pododdziale **130o** obrębu Dobieszyn.

Adres biura Nadleśnictwa: 26 – 804 Stromiec, Dobieszyn, ul. Dobieszynek 7.

Tel/fax: (48) 619 51 39, (48) 619 53 79

e-mail: dobieszyn@radom.lasy.gov.pl

Siedziba biura Nadleśnictwa Dobieszyn (fot. Nadleśnictwo Dobieszyn)

Odległości od biura Nadleśnictwa do siedziby RDLP i siedzib poszczególnych urzędów jednostek administracji państwowej oraz komunikacji publicznej przedstawiają się następująco:

do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu	- 46 km
do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie	- 96 km
do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego	- 96 km
do Urzędu Powiatowego w Białobrzegach	- 18 km
do Urzędu Powiatowego w Grójcu	- 46 km
do Urzędu Powiatowego w Koźniewicach	- 33 km
do Urzędu Powiatowego w Radomiu	- 48 km
do Urzędu Miasta i Gminy w Białobrzegach	- 18 km
do Urzędu Miasta i Gminy w Warce	- 34 km
do Urzędu Miasta i Gminy w Wyśmierzycach	- 25 km
do Urzędu Gminy w Głowaczowie	- 13 km
do Urzędu Gminy w Grabowie n/Pilicą	- 25 km
do Urzędu Gminy w Magnuszewie	- 39 km
do Urzędu Gminy w Radzanowie	- 29 km
do Urzędu Gminy w Starej Błotnicy	- 22 km
do Urzędu Gminy w Stromcu	- 8 km
do Urzędu Gminy w Jastrzębia	- 32 km
do Urzędu Gminy w Jedlińsku	- 26 km
do stacji kolejowej PKP Dobieszyn	-0,5 km
do przystanku PKS Dobieszyn	-0,5 km

Zasięg terytorialnego działania Nadleśnictwa wraz z usytuowaniem jego biura względem siedzib organów administracji rządowej i samorządowej oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu przedstawia załączona mapa poglądowa.

Powierzchnię ewidencyjną gruntów Nadleśnictwa Dobieszyn w poszczególnych jednostkach podziału administracyjnego kraju przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Białobrzegi-Miasto	46,8274	-	1,4605	48,2879	-	48,2879
gm. Białobrzegi-Obszar wiejski	2222,3606	17,4965	53,4432	2293,3003	116,3656	2409,6659
gm. Radzanów	205,1734	2,1030	4,3336	211,6100	2,9400	214,5500
gm. Stara Błotnica	48,6372	-	0,3046	48,9418	5,6893	54,6311
gm. Stromiec	4392,3467	32,1145	142,4972	4566,9584	174,5352	4741,4936
gm. Wyśmierzyce - Obszar wiejski	87,1073	0,2947	1,3562	88,7582	2,7688	91,5270
pow. Białobrzeski	7002,4526	52,0087	203,3953	7257,8566	302,2989	7560,1555
gm. Warka-Miasto	78,8611	3,8363	0,8983	83,5957	8,7016	92,2973
pow. Grójecki	78,8611	3,8363	0,8983	83,5957	8,7016	92,2973
gm. Głowaczów	2350,1079	18,7143	56,6775	2425,4997	49,7898	2475,2895
gm. Grabów nad Pilicą	3417,8723	6,3771	74,5345	3498,7839	62,2222	3561,0061
gm. Magnuszew	1117,8975	35,3814	28,1335	1181,4124	129,8446	1311,2570
pow. Koźniewicki	6885,8777	60,4728	159,3455	7105,6960	241,8566	7347,5526
gm. Jastrzębia	19,2251	0,5904	0,2045	20,0200	-	20,0200
gm. Jedlińsk	223,0713	0,3200	6,2601	229,6514	1,3574	231,0088
pow. Radomski	242,2964	0,9104	6,4646	249,6714	1,3574	251,0288
woj. Mazowieckie	14209,4878	117,2282	370,1037	14696,8197	554,2145	15251,0342
Ogółem	14209,4878	117,2282	370,1037	14696,8197	554,2145	15251,0342

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe rozpisanie powierzchni całego Nadleśnictwa oraz poszczególnych obrębów leśnych na jednostki podziału administracyjnego kraju zawarte jest w tabelach nr I wg IUL, które zamieszczono w cz. VII „Tabele i wykazy” niniejszego elaboratu.

Wg stanu na 01.01.2020 r. całość gruntów Nadleśnictwa podzielona jest na 10 leśnictw. Podczas obecnej – V rewizji urządzania lasu w podziale na leśnictwa nie dokonano zmian. Szczegółową powierzchnię leśnictw z podziałem na podstawowe grupy użytków oraz przynależność oddziałów przedstawiono w zamieszczonej poniżej tabeli.

Tabela 2. Podział na leśnictwa

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi						
01 Turno	1-8, 8A, 9-20, 20A, 21-43, 43A, 44-52, 54-56, 59-63, 66-93, 93A, 121A.	1875,74	46,49	1922,23	94,85	2017,08
03 Sucha	53, 57-58, 64, 65, 94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121B, 122-153.	1403,99	35,71	1439,70	103,11	1542,81
Razem		3279,73	82,20	3361,93	197,96	3559,89
Obręb Dobieszyn						
04 Winiary	1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15-17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 24, 25, 28-32, 35-40, 43-48.	1165,46	16,52	1181,98	65,54	1247,52
05 Kępa Niemojewska	22, 23, 26, 27, 33, 34, 41, 42, 49-82.	1105,81	26,21	1132,02	31,39	1163,41
06 Ksawerów	83-105, 105A, 106-115, 115A, 116-129, 129A.	1428,40	48,80	1477,20	27,32	1504,52
07 Zawady	130-145, 148-152, 157-160, 168, 168A, 168B, 168C, 169-173, 181-185, 193-196, 204-206, 214, 215, 220, 222-229.	1342,42	47,76	1390,18	42,68	1432,86
08 Grabowy Las	146, 147, 153-156, 161-167, 167A, 174-180, 186-192, 197-203, 207-213, 216-219, 221, 221A, 221B, 221C, 230-232.	1323,80	32,71	1356,51	39,00	1395,51
Razem		6365,89	172,00	6537,89	205,93	6743,82
Obręb Studzianki						
09 Trzebień	1-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-32, 39-50, 65-70, 70A, 85-91, 114-118, 145.	1516,04	38,00	1554,04	92,82	1646,86
11 Studzianki	51, 51A, 51B, 51C, 52-56, 70B, 70C, 71-76, 92-104, 119-135, 146, 147, 147A, 147B, 148, 158-160, 160A, 160B, 168-171, 171A, 172-176, 176A, 177, 177A.	1564,00	40,28	1604,28	28,43	1632,71
12 Strzyżyna	33-38, 38A, 38B, 57-64, 77-84, 105-113, 136-144, 149-157, 161-167, 176B, 176C, 176D, 176F, 177B, 177C.	1601,15	37,74	1638,89	29,09	1667,98
Razem		4681,19	116,02	4797,21	150,34	4947,55
Ogółem nadleśnictwo		14326,81	370,22	14697,03	554,23	15251,26

Tabela 3. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa (wzór nr 7 wg IUL)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Pozostałe	Razem		
		Nadleśnictwo Dobieszyn	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	Inne						
		Powierzchnia [ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. Mazowieckie	806,85	14697	-	-	228	14925	10121	150	10271	25196	31,2
pow. Białobrzegi	353,86	7258	-	-	152	7410	3720	107	3827	11237	31,8
gm. Białobrzegi-Miasto	7,50	48	-	-	-	48	69	-	69	117	15,6
gm. Białobrzegi-Obszar wiejski	70,16	2293	-	-	39	2332	963	24	987	3319	47,3
gm. Promna	2,28	-	-	-	-	-	2	-	2	2	0,9
gm. Radzanów	32,48	212	-	-	2	214	550	-	550	764	23,5
gm. Stara Błotnica	67,67	49	-	-	13	62	639	-	639	701	10,4
gm. Stromiec	156,63	4567	-	-	73	4640	1216	82	1298	5938	37,9
gm. Wyśmierzyce - Obszar wiejski	17,14	89	-	-	25	114	281	1	282	396	23,1
pow. Grójcecki	11,95	84	-	-	2	86	135	-	135	221	18,5
gm. Warka	7,35	-	-	-	2	2	135	-	135	137	18,6
gm. Warka-Miasto	4,60	84	-	-	-	84	-	-	-	84	18,3
pow. Kozienski	389,57	7105	-	-	57	7162	5517	38	5555	12717	32,6
gm. Głowaczów	123,89	2425	-	-	45	2470	2264	-	2264	4734	38,2
gm. Grabów nad Pilicą	124,62	3499	-	-	10	3509	1951	38	1989	5498	44,1
gm. Magnuszew	141,06	1181	-	-	2	1183	1302	-	1302	2485	17,6
pow. Radomski	51,47	250	-	-	17	267	749	5	754	1021	19,8
gm. Jastrzębia	8,02	20	-	-	2	22	84	-	84	106	13,2
gm. Jedlińsk	43,45	230	-	-	15	245	665	5	670	915	21,1
Ogółem	806,85	14697	-	-	228	14925	10121	150	10271	25196	31,2

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, w ramach jednostek podziału administracyjnego kraju, podano zgodnie ze wzorem nr 7 wg IUL.

Nadleśnictwo Dobieszyn nie sprawuje nadzoru nad lasami niepaństwowymi (tj. lasami położonymi w jego zasięgu terytorialnym, ale poza jego zarządem). Nadzór nad tymi lasami prowadzi starostwa powiatowe w Białobrzegach, Kozienskich, Grójcu oraz Radomiu.

1.2. Rys historyczny

1.2.1. Historia Nadleśnictwa

Lasy zajmowane przez Nadleśnictwo, stanowią pozostałość po dawnej Puszczy Stromieckiej.

Puszcza Stromiecka należała do Księstwa Mazowieckiego, a po jego inkorporacji do Korony (1529r.) część tych lasów stała się dobrami królewskimi. W czasie rozbiorów stały się one lasami skarbowymi, zarządzanymi przez zaborców austriackich. Oprócz lasów Puszczy Stromieckiej funkcjonowało leśnictwo Kozienice, składające się między innymi z lasów należących do Grabowego Lasu.

Na terenie obecnego N-ctwa funkcjonowały trzy odrębne nadleśnictwa: Białobrzegi, Dobieszyn i Studzianki, a ich historię omówiono oddzielnie.

Obręb Białobrzegi

Lasy na terenie obecnego obrębu Białobrzegi należały do różnych majątków ziemskich aż do 1945 roku. W tymże roku lasy te zostały upaństwowione i weszły w skład Nadleśnictw: Przysucha i Radom.

Samodzielne Nadleśnictwo Białobrzegi, jako jednostka organizacyjna zaczęło funkcjonować w 1946 roku. W roku 1953 zmieniono nazwę nadleśnictwa na Borowina, a przywrócono jego pierwotną nazwę w 1960r. W roku 1972 w oparciu o Zarządzenie Nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14.11.1972 r. włączono do Nadleśnictwa Radom część kompleksów z Nadleśnictwa Białobrzegi, tworząc tym samym dwa obręby: Radom i Białobrzegi.

Obręb Białobrzegi obejmował takie kompleksy jak: „Rykały”, „Piekary”, „Biejków”, „Majdan”, „Jastrzębia”, „Ósrodek Jastrzębia”, „Wysoka”, „Brzeście”, „Górnik”, „Gaj I, II”, „Banaszka”, „Stawiszyn”, „Smardzew I, II”.

W roku 1973 przekazano obręb Białobrzegi do nowo powstałego Nadleśnictwa Dobieszyn. W roku 1978 przekazano do N-ctwa Grójec n/w kompleksy leśne: „Biejków”, „Piekary”, „Rykały”, „Wysoka”, „Ósrodek Jastrzębia”, „Jastrzębia”. Zmiany w powierzchni w okresie 1990 – 1999 dotyczyły przejęcia gruntów jak i przekazania (między innymi pod budowę obwodnicy).

Obręb Dobieszyn

W latach 1901-1902 przeprowadzono reorganizację leśnictwa Kozienice, w wyniku czego utworzono trzy nowe nadleśnictwa: Kozienice, Garbatkę i Radom w skład którego wchodziły lasy należące do Grabowego Lasu. W latach 1920 – 1923 podczas prowizorium urzędzeniowego, a także dalszych korekt podziału administracyjno-gospodarczego N-ctwa Radom, z uroczysk: „Anino”, „Stachów”, „Dobieszyn”, „Smolarz”, „Grabowy Las” i „Kępa Niemojewska” utworzono obręb leśny o nazwie Grabowy Las. Wymieniony obręb funkcjonował w jednostce administracyjnej N-ctwa Radom (w 1933r. zmiana nazwy na N-ctwo Stachów) do 1946 roku. Po wojnie z obrębu Grabowy Las utworzono odrębne nadleśnictwo o nazwie Dobieszyn. W jego skład weszły takie kompleksy jak: „Anielin”, „Bagna”, „Winiary”, „Grabów”, „Lechanice”, „Palczew”, „Michałów”, „Boże”, „Bierwce”, „Grabowy Las”, „Kępa Niemojewska”. Nadleśnictwo Dobieszyn funkcjonowało do 1972 roku. Od 1.01.1973r. jest jednym z obrębów Nadleśnictwa o tej samej nazwie, funkcjonującym po dzień dzisiejszy.

Obręb Studzianki

Lasy obecnego obrębu Studzianki stanowiły własność majątków prywatnych, upaństwowionych dekretem PKWN z dnia 15.12.1944r.. Powstałe w 1945r. Nadleśnictwo Studzianki obejmowało lasy kompleksów: „Olszyny”, „Winduga”, „Bożówka”, „Studzianki”, „Parcela Studzianki”, „Mniszew I i II”, „Leżenice”. W tej formie organizacyjnej nadleśnictwo funkcjonowało do następnych zmian reorganizacyjnych, czyli do roku 1972. W roku 1973 zostało przyłączone do Nadleśnictwa Dobieszyn jako obręb Studzianki.

Ogólna powierzchnia terenów wchodzących w skład Nadleśnictwa Dobieszyn (obręby: Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki) wg stanu definitywnego u.l. wynosiła – 14618,65 ha.

Zmiany w stanie posiadania wg stanu na 1.10.1973 r. dotyczyły przejęcia gruntów z P.F.Z, bądź przekazanie na rzecz innych właścicieli i zwiększyły się o 54,92 ha. W latach 1984 – 1989 dokonano nowego pomiaru geodezyjnego, w wyniku czego zmniejszyła się powierzchnia całego Nadleśnictwa o 283,29 ha.

Różnica ta jest wynikiem przekazania gruntów przez Nadleśnictwo na rzecz innych właścicieli. W tym okresie Nadleśnictwo przejęło znaczne powierzchnie gruntów z Państwowego Funduszu Ziemi o łącznej powierzchni – 753,58 ha, w tym: w obrębie Białobrzegi – 154,84 ha, w obrębie Dobieszyn – 308,97 ha i w obrębie Studzianki – 289,77 ha.

W latach 1990 – 1999 przyjmowano, bądź przekazywano grunty, w wyniku czego Nadleśnictwo zwiększyło swą powierzchnię o 153,00 ha.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wg stanu na 1.01.2000r. wynosiła 15260,48 ha.

Bilans powierzchni Nadleśnictwa Dobieszyn w latach 2000 – 2009 jest liczbą ujemną i wynosi – 5,8354 ha. Na wynik składają się przejęcia gruntów w ilości 9,7266 ha oraz sprzedaże – 5,3656 ha, przekazania 9,8868 ha oraz inne ubytki wynoszące 0,3096 ha.

Różnica 0,3096 ha wynika z geodezyjnych podziałów działek ewidencyjnych oraz porządkowania stanu posiadania związanego z pracami geodezyjnymi poprzedzającymi sporządzenie nowego planu urządzenia lasu.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wg stanu na 31.12.2009r. wynosiła 15254,6480 ha.

Niewielkie zmiany w powierzchni obrębów leśnych, jakie miały miejsce w latach 2010 – 2019 zostały przedstawione w rozdziale pt. „Analiza gospodarki leśnej w latach 2010-2019 w Nadleśnictwie Dobieszyn”.

1.2.2. Charakterystyka dotychczasowych sposobów zagospodarowania lasu, ogólna ocena efektów gospodarki leśnej

Obręb Białobrzegi

W **pro wizorycznym** planie gospodarstwa leśnego sporządzonego na okres od 1.10.1947r. do 30.09.1957r. wyodrębniono dwa gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Roczny etat cięć ustalono na 24 ha i 3600 m³ grubizny brutto dla użytków rębnych, 200 ha i 2238 m³ grubizny netto dla użytków przedrębnych i 121,70 ha czyszczeń.

W roku 1953 w wyniku **prac rewizyjnych**, sporządzono plan gospodarczy na okres od 1.01.1954 do 31.12.1963r. Lasy podzielono na trzy gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- dębowo-sosnowe ze 140-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Roczny rozmiar użytkowania głównego przewidywał pozyskanie:

- w użytkach rębnych 4360 m³ grubizny netto na powierzchni 26,50 ha,
- w trzebieżach 2741 m³ grubizny netto na powierzchni 242 ha i czyszczeń na 103 ha pow.

Projektowano pozyskanie z cięć niezliczonych na etat 992 m³ grubizny netto i w przygodnych 4150 m³ grubizny netto. Wykonanie planu za ten okres kształtowało się różnie. W użytkach rębnych etat powierzchniowy przekroczone, masowego nie wykonano. W trzebieżach nie wykonano zarówno powierzchniowego jak i masowego etatu. Zalesienia i odnowienia przekroczone o 61 %.

Plan **definitywnego urządzenia** gospodarstwa leśnego sporządzono na okres od 1.10.1963r. do 30.09.1973r..

Lasy podzielono na dwa gospodarstwa:

- lasów ochronnych (lasy grupy I)
- lasów produkcyjnych (lasy grupy II).

Wiek i rębności dla obu gospodarstw ustalono dla:

– So	100 lat,
– Db, Js	120 lat,
– Św, Brz, Ol, Gb	80 lat,
– Os, Ak, Ol odr., Gb odr.	50 lat,
– Tp, Wb	40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 19,65 ha i 2412 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 210,54 ha i 1751 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 16,19 ha i 16m³ grubizny netto.

Wykonanie we wszystkich użytkach przekroczone, a szczególnie w rębnych powierzchniowo o 61% i w czyszczeniach pow. o 269%.

W roku 1973 przeprowadzono **I rewizję urzędzeniową**, podczas której sporządzono plany gospodarcze na okres od 1.10.1973r. do 31.09.1983r., przedłużone do 31.12.1989r..

Lasy podzielono na dwie grupy:

- lasy grupy I (ochronne)
- lasy grupy II (gospodarcze).

Z wyżej wymienionych grup lasu utworzono gospodarstwa:

- gospodarstwo lasów ochronnych,
- gospodarstwo lasów grupy II – produkcyjne.

Dla obu gospodarstw ustalono jednakowe wieki rębności dla:

– So, Md	100 lat,
– Db, Js	120 lat,
– Św, Brz, Ol, Gb	80 lat,
– Os, Ak, Ol i Gb odr.	60 lat,
– Tp, Wb	40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 23,22 ha i 3307 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 258,48 ha i 3386 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 28,14 ha i 6 m³ grubizny netto.

Planu nie wykonano we wszystkich użytkach, a w rębnych tylko w 69%. Duży procent wykonania (304) odnotowano w przygodnych przedrębnych. Nie wykonano również zaplanowanych odnowień i zalesień (70% planu).

Plany gospodarcze **II rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.1990r. do 31.12.1999r.

Powierzchnię leśną podzielono na następujące grupy:

- rezerwaty,
- lasy grupy I ochronne,
- lasy grupy II produkcyjne.

W ramach w/w grup lasu, utworzono gospodarstwa:

- specjalne,
- zrębowe,
- zrębowo-przerębowe.

Przyjęto jednakowe wieki rębności dla:

– So, Md	100 lat,
– Db	140 lat,
– Js	120 lat,
– Św, Brz, Ol, Gb, Ak	80 lat,
– Os	50 lat,
– Tp	40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 35,28 ha i 4678 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 237,12 ha i 4481 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 21,05 ha i 17 m³ grubizny netto.

Etat powierzchniowy użytkowania rębego został wykonany w 68%, a etat masowy w 54%.

Wykonanie trzebieży wynosiło powierzchniowo 83%, a masowo 69%. Udział użytków przygodnych stanowił 37% ogółu użytków przedrębnych. Czyszczenia późne wykonano powierzchniowo w 9%, a masowo w 58%.

Odnowienia na powierzchniach otwartych za okres od 1990 do 1995r., zostały wykonane w 79%. Po okresie dostosowania planu urządzenia lasu do Ustawy o lasach (lata 1996 -1999), nie przeprowadzono analizy dla poszczególnych obrębów, a jedynie dla całego Nadleśnictwa. Wykonanie odnowień na powierzchni otwartej wyniosło w tym okresie 48%.

Plany gospodarcze **III rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.2000r. do 31.12.2009r.

Powierzchnię leśną podzielono na następujące grupy:

- rezerwaty,
- lasy grupy I ochronne,
- lasy grupy II gospodarcze.

W ramach w/w grup lasu, utworzono gospodarstwa:

- specjalne,
- zrębowe,
- zrębowe z rębnią Id,
- przerębowo- zrębowe.

Przyjęto jednakowe wieki rębności dla:

– So, Sob, Md, Dbc	100 lat,
– Db	140 lat,
– Js	120 lat,
– Św, Brz, Ol, Gb, Ak	80 lat,
– Os	50 lat,
– Tp	40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 31,13 ha i 4853 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 180,64 ha i 4706 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 12,72 ha i 129 m³ grubizny netto.

Obręb Dobieszyn

Pierwszy plan gospodarczy został sporządzony na lata 1923/24 – 1934/35. Roczny etat cięć w użytkach rębnych wynosił 57 ha i 15906 m³ grubizny brutto.

Kolejny plan urządzenia lasu obejmował lata 1935/36 – 1944/45. Wyodrębniono jedno gospodarstwo dębowo-sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności. Roczny etat cięć użytków rębnych wynosił 45 ha i 13000 m³ grubizny brutto. W okresie okupacji niemieckiej lasy omawiane-

go terenu były mocno zdewastowane. W rejonie przyczółka Warecko-Magnuszewskiego w 1944r. usunięto drzewostany na powierzchni 1300 ha, a pozostałe uległy zniszczeniu.

Po wojnie sporządzono **trzyletni plan gospodarczy** w formie „przybliżonej tabeli klas wieku” na lata 1945/46 – 1947/48. Wyodrębniono dwa gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Roczny rozmiar użytkowania głównego przewidywał pozyskanie:

- w użytkach rębnych 7700 m³ grubizny brutto na powierzchni 29 ha,
- w trzebieżach 13301 m³ grubizny netto na powierzchni 207 ha i czyszczeń na 127 ha pow.

W okresie obowiązywania planu pozyskano 18600 m³ grubizny netto w użytkach rębnych i 4900 m³ grubizny netto w użytkach przedrębnych. Straty z tytułu kradzieży wyniosły 80000 m³, a wycięto bezprawnie około 400 ha starodrzewia.

W roku 1948 sporządzono **plan gospodarczy prowizorycznego urzędnia lasu** na lata 1948/49 – 1957/58. Lasy podzielono na trzy gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- dębowo-sosnowe ze 120-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Roczny rozmiar użytkowania głównego przewidywał pozyskanie:

- w użytkach rębnych 1700 m³ grubizny brutto na powierzchni 12 ha,
- w trzebieżach 1270 m³ grubizny netto na powierzchni 135 ha i czyszczeń na 102 ha pow.

W roku 1953 przeprowadzono **rewizję planu**, czego efektem był nowy plan na okres od 1.01.1954r. do 31.12.1963r.

W nowym planie wyodrębniono trzy gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- grabowo-dębowo-sosnowe ze 120-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Przyjęty roczny etat w użytkach rębnych wynosił 16,80 ha z masą 2220 m³ grubizny netto, a w przedrębnych na 213 ha z masą 2710 m³ grubizny netto i czyszczeniach na powierzchni 187 ha.

Użytki przygodne planowano w wysokości 70 m³ grubizny netto na rok, a z cięć niezliczonych na etat planowano pozyskanie 4600 m³ grubizny netto w ciągu 10-lecia.

Zaplanowano odnowienie 548,70 ha halizn i 106,57 ha płazowin.

Plan użytków rębnych wykonano powierzchniowo w 236%, a masowo w 180%. W użytkach przedrębnych, czyszczenia wykonano w 68%, a trzebieże powierzchniowo w 115% i masowo 59%. W użytkach przygodnych przekroczono plan o 296%. Plan zalesień i odnowień wykonano w 100%.

Plan **definitywnego urzędnia** gospodarstwa leśnego sporządzono na okres od 1.10.1964r. do 30.09.1974r.

Lasy podzielono na dwa gospodarstwa:

- lasów ochronnych (lasy grupy I)
- lasów produkcyjnych (lasy grupy II).

Wiek rębności dla obu gospodarstw ustalono dla:

– So	100 lat,
– Db, Js	120 lat,
– Św, Brz, Ol, Gb	80 lat,
– Os, Ak, Ol odr., Gb odr.	50 lat,
– Tp, Wb	40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 24,57 ha i 3229 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 255,76 ha i 2169 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 177,20 ha i 170 m³ grubizny netto.

Wykonanie masowe w okresie dziewięciu lat zostało przekroczone prawie we wszystkich użytkach (oprócz czyszczeń). Odnowiono i zalesiono 491,66 ha.

W roku 1973 przeprowadzono **I rewizję urzędzeniową**, podczas której sporządzono plany gospodarcze na okres od 1.10.1973r. do 31.09.1983r., przedłużone do 31.12.1989r..

Lasy podzielono na dwie grupy:

- lasy grupy I (ochronne),
- lasy grupy II (gospodarcze).

Z wyżej wymienionych grup lasu utworzono gospodarstwa:

- gospodarstwo lasów ochronnych,
- gospodarstwo lasów grupy II – produkcyjne.

Przyjęte wieki rębności dla gat. panujących, jednakowe dla wszystkich obrębów, przedstawiono podczas omawiania obrębu Białobrzegi.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 18,79 ha i 2883 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 421,55 ha i 4713 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 128,35 ha i 101 m³ grubizny netto.

Wykonanie w użytkach rębnych powierzchniowo i masowo wykonano odpowiednio w 185% i 157%. W czyszczeniach powierzchniowo wykonano tylko w 15%, a masowo zaledwie w 0,99%. W trzebieżach etat został przekroczony, powierzchniowy o 5% i masowy o 19% (razem z przygodnymi). Planowane odnowienia przekroczone zostały o 60%. Na taki stan rzeczy miały wpływ między innymi: pożar w 1974r. na powierzchni 110 ha oraz wiatrołomy i wiatrowały w 1980r. na powierzchni 106 ha.

Plany gospodarcze **II rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.1990r. do 31.12.1999r.

Powierzchnię leśną podzielono na następujące grupy:

- rezerwaty,
- lasy grupy I ochronne,
- lasy grupy II produkcyjne.

W ramach w/w grup lasu, utworzono gospodarstwa:

- specjalne,
- zrębowe,
- zrębowo-przerębowe.

Przyjęte wieki rębności dla gat. panujących, jednakowe dla wszystkich obrębów, przedstawiono podczas omawiania obrębu Białobrzegi.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 36,74 ha i 4944 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 463,46 ha i 7050 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 65,77 ha i 71m³ grubizny netto.

Etat powierzchniowy użytkowania rębnego został wykonany w 102%, a etat miąższościowy w 100%.

Wykonanie trzebieży wynosiło powierzchniowo 93%, a miąższościowo 119%. Udział użytków przygodnych stanowił 17% ogółu użytków przedrębnych. Czyszczenia późne wykonano powierzchniowo w 10%, a masowo w 53%.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych za okres od 1990 do 1995r., zostały wykonane w 122%.

Plany gospodarcze **III rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.2000r. do 31.12.2009r.

Powierzchnię leśną podzielono na następujące grupy:

- rezerwaty,
- lasy grupy I ochronne,
- lasy grupy II gospodarcze.

W ramach w/w grup lasu, utworzono gospodarstwa:

- specjalne,
- zrębowe,
- zrębowe z rębnią Id,
- przerębowo - zrębowe,
- przerębowe.

Wiekі rębności dla gat. panujących, jednakowe we wszystkich obrębach leśnych, omówiono przy obr. Białobrzegi.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 45,79 ha i 6538 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 427,93 ha i 11070 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 21,93 ha i 174 m³ grubizny netto.

Obręb Studzianki

Prowizoryczny plan gospodarstwa leśnego na okres od 1.10.1946r. do 30.10.1956r. sporządzono w roku 1946. W planie wyodrębniono trzy gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- dębowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Roczny rozmiar użytkowania głównego przewidywał pozyskanie:

- w użytkach rębnych 990 m³ grubizny brutto na powierzchni 8,50 ha,
- w trzebieżach 180 m³ grubizny netto na powierzchni 18,30 ha i czyszczeń na 73,40 ha pow.

Gospodarowanie w tym okresie polegało przede wszystkim na cięciach sanitarnych, zalesieniach i odnowieniach powierzchni zniszczonych w okresie wojennym i powojennym (kradzieże i defraudacje drewna szacowane na ok. 100000 m³).

W roku 1953 przeprowadzono **prace rewizyjne**, sporządzając nowy plan gospodarczy na okres od 1.01.1954r. do 31.12.1963r., przedłużony do 30.09.1965r.. Powierzchnię lasów (4466,24 ha) podzielono na trzy gospodarstwa:

- sosnowe ze 100-letnim wiekiem rębności,
- grabowo-dębowo-sosnowe ze 140-letnim wiekiem rębności,
- olszowe z 80-letnim wiekiem rębności.

Przyjęty roczny etat w użytkach rębnych wynosił 6,85 ha z masą 662 m³ grubizny netto, a w przedrębnych na 99 ha z masą 839 m³ grubizny netto i czyszczeniach na powierzchni 102 ha.

Zaplanowano odnowienie 724,88 ha halizn i płązowin. Wszystkie zaplanowane etaty były przekraczane. Łącznie pozyskano o 44% więcej masy niż zakładały plany. Zalesiono i odnowiono 1306,70 ha.

W roku 1965 sporządzono plan **definitywnego urzędzenia** gospodarstwa leśnego na okres od 1.10.1965r. do 30.09.1975r. Lasy podzielono na dwa gospodarstwa:

- lasów ochronnych (lasz grupy I)
- lasów produkcyjnych (lasz grupy II).

Wiekі rębności dla obu gospodarstw ustalono dla:

- So 100 lat,
- Db, Js 120 lat,
- Św, Brz, Ol, Gb 80 lat,
- Os, Ak, Ol odr., Gb odr. 50 lat,
- Tp, Wb 40 lat.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 51,49 ha i 5185 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 206,80 ha i 1798 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 119,70 ha i 146 m³ grubizny netto.

Z powodu braku danych, nie podaje się wykonania przez Nadleśnictwo zaprojektowania etatów rębnych i przedrębnych. Zalesiono i odnowiono 267,18 ha halizn, płazowin i gruntów przewidzianych do zalesienia oraz 354,15 ha zrębów bieżących.

W roku 1973 przeprowadzono **I rewizję urzędzeniową**, podczas której sporządzono plany gospodarcze na okres od 1.10.1973r. do 31.09.1983r., przedłużone do 31.12.1989r..

Lasy podzielono na dwie grupy:

- lasy grupy I (ochronne)
- lasy grupy II (gospodarcze).

Z wyżej wymienionych grup lasu utworzono gospodarstwa:

- gospodarstwo lasów ochronnych,
- gospodarstwo lasów grupy II – produkcyjne.

Przyjęte wieki rębności dla gat. panujących, jednakowe dla wszystkich obrębów, przedstawiono podczas omawiania obrębu Białobrzegi.

- rębne – 38,14 ha i 3941 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 296,36 ha i 3083 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 60,14 ha i 85 m³ grubizny netto.

Etat użytkowania rębego wykonano w wymiarze powierzchniowym w 66%, a miąższościowym w 98%. W trzebieżach, powierzchniowo wykonano 88% planu, a masowo 78%.

Czyszczenia wykonano na poziomie 59% powierzchniowo i tylko 3% miąższościowo. Łącznie z przygodnymi w użytkach przedrębnych wykonano plan w 119%. Udział przygodnych wyniósł aż 43%.

Odnowienia i zalesienia na powierzchni otwartej wykonano na poziomie 76% planu.

Stan zdrowotny drzewostanów nie był zbyt zadawalający. Potwierdzeniem takiego stanu, było ustalenie I strefy zagrożenia d-stanów, uszkodzonych emisjami przemysłowymi. W 1988 zaobserwowano na plantacjach modrzewiowych pojawienie się kornika modrzewiowca.

Plany gospodarcze **II rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.1990r. do 31.12.1999r.

Powierzchnię leśną podzielono na następujące grupy:

- rezerwaty,
- lasy grupy I ochronne,
- lasy grupy II produkcyjne.

W ramach w/w grup lasu, utworzono gospodarstwa:

- specjalne,
- zrębowe,
- zrębowo-przerębowe

Przyjęte wieki rębności dla gat. panujących, jednakowe dla wszystkich obrębów, przedstawiono podczas omawiania obrębu Białobrzegi.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 22,61 ha i 2944 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 338,50 ha i 5316 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 48,40 ha i 35 m³ grubizny netto.

Etat powierzchniowy użytkowania rębego został wykonany w 79%, a etat miąższościowy w 82%.

Wykonanie trzebieży wynosiło powierzchniowo 97%, a miąższościowo 140%. Udział użytków przygodnych stanowił 27% ogółu użytków przedrębnych. Czyszczenia późne wykonano powierzchniowo w 2%, a miąższościowo w 42%.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych za okres od 1990 do 1995r., zostały wykonane w 122%.

Plany gospodarcze **III rewizji urzędzeniowej** zostały sporządzone na okres od 1.01.2000r. do 31.12.2009r.

Grupy lasu i gospodarstwa, takie same jak w omawianym wcześniej obrębie Dobieszyn.

Wiek rębności dla gat. panujących, jednakowe we wszystkich obrębach leśnych, omówiono przy obr. Białobrzegi.

Przyjęto następujące roczne etaty użytków głównych:

- rębne – 26,52 ha i 3663 m³ grubizny netto,
- trzebieże – 319,83 ha i 7699 m³ grubizny netto,
- czyszczenia – 23,61 ha i 200 m³ grubizny netto.

W Nadleśnictwie Dobieszyn, w latach 2000 – 2009, w użytkowaniu rębnym etat powierzchniowy został zrealizowany w 92%, w tym w obrębie Białobrzegi – 88%, w obrębie Dobieszyn 98%, w obrębie Studzianki 90%. Etat miąższościowy użytków rębnych został w pełni zrealizowany, wykonano 101% planu, w tym 95% w obrębie Białobrzegi, 134% w obrębie Dobieszyn, a w obrębie Studzianki 85%.

Podczas obowiązywania III rewizji urzędzeniowej, w zakresie użytkowania przedrębnego Nadleśnictwo wykonało etat powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych w 96%.

W czyszczeniach późnych przekroczono o 5% planowany etat.

W prawie pełnym zakresie zostały wykonane zabiegi w drzewostanach młodszych – trzebieże wczesne. Nie wykonano w pełni cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach starszych klas wieku na łącznej powierzchni 384 ha.

Trzebieże wykonano łącznie na 96% planowanych powierzchni (w tym: w obrębie Białobrzegi wykonano 116% planu, w obrębie Dobieszyn 97% planu, a w obrębie Studzianki 83% planowanej powierzchni).

Łącznie etat użytkowania głównego za cały okres 10-letni Nadleśnictwo zrealizowało pod względem miąższościowym niemal w 100%.

Szczegółowe omówienie zagrożeń oraz szkód jakie wystąpiły w ostatnim okresie gospodarczym (tj. w latach 2010-2019) zawiera „Referat Zespołu Ochrony Lasu” oraz „Analiza gospodarki leśnej w latach 2010-2019 w Nadleśnictwie Dobieszyn”, które zostały zamieszczone w części II niniejszego elaboratu.

Porównanie podstawowych danych, dotyczących m. in. powierzchni, zapasu, zasobności, planów oraz ich wykonania, wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew w kolejnych cyklach urzędzeniowych, zawierają zamieszczone poniżej tabele przeglądowe, zestawione obrębami leśnymi.

Tabela 5. Tabela przeglądowa - obręb Dobieszyn

Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle PUL / I rok obowiązywania planu					
		Definitywne 1.10.1964	I rewizja 1.10.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	4	5	6	7	
Powierzchnia ogólna	ha	6188,31	6231,97	6404,77	6745,42	6741,35	6743,82
Powierzchnia lasów (bez związ. z gosp. leśną)	ha	5835,28	5786,26	5986,92	6322,76	6347,07	6365,89
Grunty związane z gosp. leśną	ha	--	--	--	151,50	179,09	172,00
Powierzchnia rezerwatów (leśna)	ha	--	--	8,43	8,52	8,46	8,25
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	586,19	517,86	929,10	1214,82	1173,74	1171,65
Powierzchnie badawczo – doświadczalne	ha	--	--	22,00	23,81	1,00	0,89
Powierzchnie stref zagrożenia prze- mysłowego:							
I strefa	ha	--	--	--	6322,76	--	--
II strefa	ha	--	--	--	--	--	--
III strefa	ha	--	--	--	--	--	--
Zapas na pow. leśnej	m ³ brutto	485988	636885	983796	1242958	1548075	1750920
Przeciętna zasobność na pow. leśnej zal.	m ³ / ha	88	112	167	200	245	276
Średni wiek	lat	31	35	43	50	55	59
Roczny etat użytków rębnych - po- wierzchnia:	ha	24,57	18,79	36,74	45,79	77,88	107,52
plan							
wykonanie	ha	33,76	34,84	37,60	44,80	79,40	--
- miąższość:							
plan	m ³ netto	3229	2883	4944	6538	13127	23307
wykonanie	m ³ netto	4522	4521	4950	6997	12926	--
Przeciętne roczne pozyskanie użyt- ków przedrębnych: - powierzchnia:	ha	492,36	549,90	529,23	449,86	481,87	413,84
plan							
wykonanie	ha	661,76	462,44	436,60	443,40	467,84	--
- miąższość:							
plan	m ³ netto	2339	4814	7121	11245	16865	18623
wykonanie	m ³ netto	3842	5728	8453	10437	17785	--
Odnowienia i zalesienia – przeciętnie rocznie:	ha	--	28,52	34,00	41,09	46,82	77,84
plan							
wykonanie	ha	49,17	54,86	39,00	29,25	43,37	--
Wieki rębności:							
So	lat	100	100	100	100	100	100
So.b	lat	--	--	--	100	100	100
Md	lat	100	100	100	100	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Db	lat	120	120	140	140	140	140
Db.c	lat	--	--	--	100	100	100
Kl	lat	--	--	--	--	120	120
Jw	lat	--	--	--	120	120	120
Js	lat	120	120	120	120	--	120
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Gb z odrośli	lat	50	60	50	--	--	--
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Ol.s	lat	--	--	--	--	--	--
Ol z odrośli	lat	50	60	50	--	--	--
Ak	lat	--	--	--	80	80	80
Tp	lat	--	40	40	40	--	40
Os	lat	--	--	50	50	50	50

Tabela 6. Tabela przeglądowa - obręb Studzianki

Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle PUL / I rok obowiązywania planu						
		Definitywne 1.10.1965	I rewizja 1.10.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020	
1	2	3	4	5	6	7		
Powierzchnia ogólna	ha	4760,99	4771,90	4630,39	4954,49	4952,30	4947,55	
Powierzchnia lasów (bez związ. z gosp. leśną)	ha	4483,02	4452,94	4324,76	4659,53	4678,99	4681,19	
Grunty związane z gosp. leśną	ha	--	--	--	105,37	118,20	116,02	
Powierzchnia rezerwatów (leśna)	ha	--	--	27,72	27,72	44,71	44,69	
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	756,66	754,22	4297,04	717,92	889,05	889,57	
Powierzchnie badawczo – doświadczalne	ha	--	--	5,00	5,23	2,16	2,19	
Powierzchnie stref zagrożenia przemy- słowego:								
I strefa	ha	--	--	--	4659,53	--	--	
II strefa	ha	--	--	--	--	--	--	
III strefa	ha	--	--	--	--	--	--	
Zapasy na pow. leśnej	m ³ brutto	344074	446656	727600	902559	1180992	1349116	
Przeciętna zasobność na pow. leśnej zal.	m ³ / ha	82	105	172	196	255	291	
Średni wiek	lat	30	34	43	50	57	64	
Roczny etat użytków rębnych - powierzchnia:	plan	ha	51,49	38,14	22,61	26,52	50,88	61,28
	wykonanie	ha	--	25,08	17,90	23,80	50,28	--
- miąższość:	plan	m ³ netto	5185	3941	2944	3633	6884	11954
	wykonanie	m ³ netto	--	3870	2424	3686	6987	--
Przeciętne roczne pozyskanie użyt- ków przedrębnych: - powierzchnia:	plan	ha	326,50	356,50	386,90	343,45	352,38	291,59
	wykonanie	ha	--	298,12	330,80	285,70	326,06	--
- miąższość:	plan	m ³ netto	1944	3168	5351	7899	12333	13121
	wykonanie	m ³ netto	--	3760	7486	8246	11691	--
Odnowienia i zalesienia – przeciętnie rocznie:	plan	ha	--	60,07	38,00	29,05	28,37	41,87
	wykonanie	ha	62,13	51,19	26,20	21,63	24,00	--
Wieki rębności:								
So	lat	100	100	100	100	100	100	
So.b	lat	--	--	--	100	100	100	
Md	lat	100	100	100	100	100	100	
Św	lat	80	80	80	80	80	80	
Bk	lat	--	--	--	--	--	120	
Db	lat	120	120	140	140	140	140	
Db.c	lat	--	--	--	100	100	100	
Js	lat	120	120	120	120	--	120	
Kl	lat	--	--	--	--	120	120	
Gb	lat	80	80	80	80	80	80	
Gb z odrośli	lat	50	60	50	--	--	--	
Brz	lat	80	80	80	80	80	80	
Ol	lat	80	80	80	80	80	80	
Ol z odrośli	lat	50	60	50	--	--	--	
Ak	lat	50	60	50	80	80	80	
Tp	lat	40	40	40	40	40	40	
Os	lat	50	60	50	50	50	50	

Tabela 7. Tabela przeglądowa – Nadleśnictwo Dobieszyn

Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle PUL / I rok obowiązywania planu					
		Definitywne	I rewizja 1.10.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	16591,99	14673,57	14390,28	15260,49	15254,67	15251,26
Powierzchnia lasów (bez związ. z gosp. leśną)	ha	15472,47	13566,15	13366,73	14250,21	14299,89	14326,81
Grunty związane z gosp. leśną	ha	--	--	--	329,13	381,80	370,22
Powierzchnia rezerwatów (leśna)	ha	--	--	85,95	86,04	102,97	101,43
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	1722,20	1558,11	5792,05	2905,51	3354,01	3350,22
Powierzchnie badawczo – doświadczalne	ha	--	--	46,00	48,19	5,27	5,18
Powierzchnie stref zagrożenia prze- mysłowego: I strefa	ha	--	--	--	14250,21	--	--
II strefa	ha	--	--	--	--	--	--
III strefa	ha	--	--	--	--	--	--
Zapas na pow. leśnej	m ³ brutto	1396306	1570841	2361897	2906491	3566629	4018157
Przeciętna zasobność na pow. leśnej zal.	m ³ / ha	95	122	185	211	252	283
Średni wiek	lat	32	36	46	52	57	62
Roczny etat użytków rębnych – powierzchnia: plan	ha	95,71	80,15	94,63	103,44	207,40	251,52
wykonanie	ha	65,36	74,63	79,60	95,90	201,44	--
- miąższość: plan	m ³ netto	10826	10131	12566	15024	29921	51510
wykonanie	m ³ netto	7906	10679	9918	15505	29500	--
Przeciętne roczne pozyskanie użyt- ków przedrębnych: - powierzchnia: plan	ha	1045,59	1193,02	1174,30	986,67	1025,48	857,63
wykonanie	ha	933,90	1020,81	967,10	951,30	978,62	--
- miąższość: plan	m ³ netto	6050	11374	16970	23979	35892	38594
wykonanie	m ³ netto	5719	12372	19058	23817	36285	--
Odnowienia i zalesienia –przeciętnie rocznie: plan	ha	--	122,00	115,00	99,48	112,59	169,88
wykonanie	ha	45,68	127,09	87,20	72,82	99,17	--
Wieki rębności: So	lat	100	100	100	100	100	100
So.b	lat	--	--	--	100	100	100
Md	lat	100	100	100	100	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Bk	lat	--	--	--	--	--	120
Db	lat	120	120	140	140	140	140
Db.c	lat	--	--	--	--	100	100
Kl	lat	--	--	--	--	120	120
Jw	lat	--	--	--	--	120	120
Js	lat	120	120	120	120	120	120
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Gb z odrośli	lat	60	60	50	-	-	--
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Ol.s	lat	--	--	--	60	60	--
Ol z odrośli	lat	60	60	50	--	--	--
Ak	lat	--	--	50	80	80	80
Tp	lat	--	40	40	--	40	40
Os	lat	--	--	50	50	50	50

1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

1.3.1. Stan posiadania

Podstawę do ostatecznego rozliczenia powierzchni stanowiły materiały geodezyjne przekazane przez Nadleśniczego w postaci:

- zestawienia powierzchni użytków działek ewidencyjnych,
  - bazy geometrycznej map ewidencyjnych,
- z uwzględnieniem w projekcie PUL zmian, które nastąpiły w latach 2018 - 2019.

Ogólne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa, wg stanu na dzień 1 stycznia 2020 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 8. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]		Powierzchnia nieleśna [ha]	Ogółem [ha]
	zalesiona i niezalesiona	związana z gospodarką leśną		
1	2	3	4	5
Białobrzegi	3279,7611	82,2288	197,9799	3559,9698
Dobieszyn	6365,7507	171,9741	205,8969	6743,6217
Studzianki	4681,2042	115,9008	150,3377	4947,4427
Razem	14326,7160	370,1037	554,2145	15251,0342

Powierzchnia w m² przedstawiona jest w tabelach nr I. W opisie taksacyjnym oraz w pozostałych tabelach wygenerowanych programem „Taksator” powierzchnia geodezyjna wyłączeń taksacyjnych została matematycznie zaokrąglona do pełnych arów, z podsumowaniem przedstawionym w poniższej tabeli.

Tabela 9. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa zaokrąglonej do pełnych arów

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]		Powierzchnia nieleśna [ha]	Ogółem [ha]
	zalesiona i niezalesiona	związana z gosp. leśną		
1	2	3	4	5
Białobrzegi	3279,73	82,20	197,96	3559,89
Dobieszyn	6365,89	172,00	205,93	6743,82
Studzianki	4681,19	116,02	150,34	4947,55
Nadleśnictwo	14326,81	370,22	554,23	15251,26

Zestawienie powierzchni gruntów według grup i rodzajów użytków gruntowych, oraz grup kategorii użytkowania przedstawiono w tabeli 10, zestawionej na podstawie tabeli nr I, którą w pełnym rozwinięciu zamieszczono w części VII elaboratu „Tabele i wykazy”.

Podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 393).

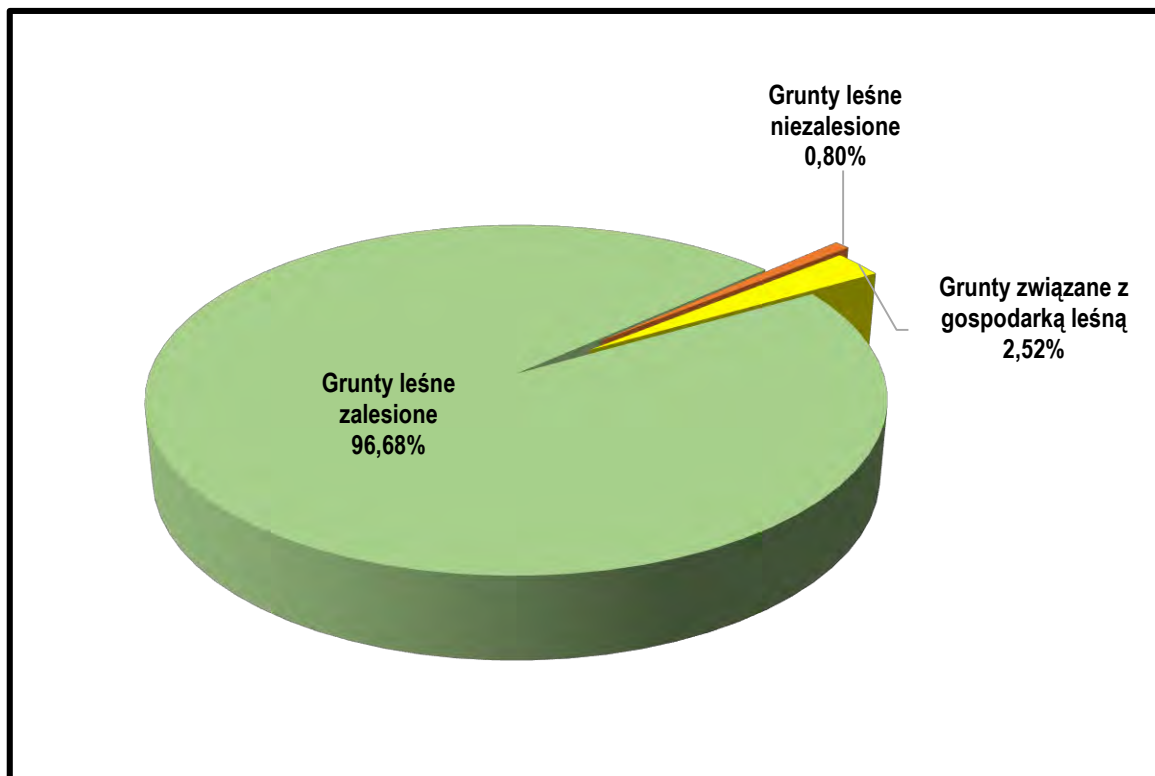

Tabela 10. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych

Grupy i rodzaje użytków gruntowych, grupy kategorii użytkowania	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
1	2	3	4	5
1. Lasy - razem	3361,9899	6537,7248	4797,1050	14696,8197
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	3254,1045	6331,0982	4624,2851	14209,4878
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	25,6566	34,6525	56,9191	117,2282
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	82,2288	171,9741	115,9008	370,1037
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,6500	8,4199	0,3470	10,4169
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3363,6399	6546,1447	4797,452	14707,2366
3. Użytki rolne – razem	131,6471	95,0598	105,8483	332,5552
4. Grunty pod wodami - razem	2,0105	0,6771	-	2,6876
5. Użytki ekologiczne - razem	-	-	-	-
6. Tereny różne - razem	-	0,9400	-	0,9400
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	3,3657	0,4357	0,2124	4,0138
8. Nieużytki - razem	59,3066	100,3644	43,9300	203,6010
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	197,9799	205,8969	150,3377	554,2145
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-	-
OGÓŁEM (1-8)	3559,9698	6743,6217	4947,4427	15251,0342

Na poniższych diagramach przedstawiono udział podstawowych grup użytków w ramach powierzchni leśnej i nieleśnej:

Ryc. 1. Udział grup kategorii użytkowania Nadleśnictwa Dobieszyn w ramach rodzaju użytku gruntowego „lasy”

Ryc. 2. Udział grup użytków gruntowych Nadleśnictwa Dobieszyn w gruntach nie zaliczonych do lasów

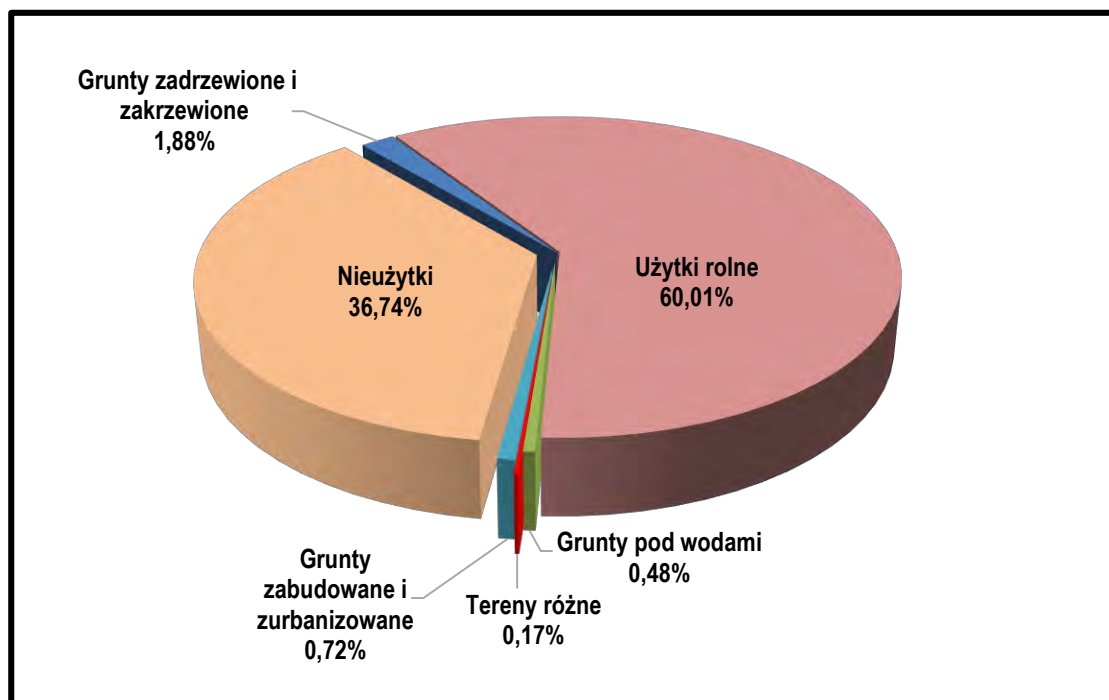

Tabela 11. Zestawienie porównawcze powierzchni objętej inwentaryzacją w IV i V rewizji PUL

Data	Obręb Białobrzegi	Obręb Dobieszyn	Obręb Studzianki	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
1.01.2010 r.	3561,0714	6741,2278	4952,3488	15254,6480
1.01.2020 r.	3559,9698	6743,6217	4947,4427	15251,0342
Zmiana	-1,1016	+2,3939	-4,9061	-3,6138

Grunty Nadleśnictwa Dobieszyn przedstawiono na 54 arkuszach map gospodarczych, w tym:

- obręb Białobrzegi - 16 arkuszy,
- obręb Dobieszyn - 19 arkuszy,
- obręb Studzianki - 19 arkuszy.

W obecnym opracowaniu nie zaszły zmiany w stosunku do dotychczasowego podziału na obręby leśne. Podział na arkusze map gospodarczych uwzględnia zmiany w stanie posiadania. Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych, ani gruntów we współwłasności.

1.3.2. Dokumentacja własności Skarbu Państwa LP w księgach wieczystych

Nadleśnictwo na dzień 1.01.2020 r. posiada założone księgi wieczyste na powierzchnię 14817,5231 ha, co stanowi 97,16% powierzchni gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa.

Grunty nieposiadające ksiąg wieczystych występują na powierzchni 433,5111 ha. Stanowią je działki położone w gminach: Białobrzegi (5,8700 ha), Głowaczów (180,2500 ha), Grabów nad Pilicą (133,2561 ha), Jedlińsk (42,2520 ha), Magnuszew (25,0100 ha), Stara Błotnica (7,5400 ha), Stromiec (25,3484 ha), Miasto Warka (0,3546 ha), Wyśmierzyce (13,6300 ha).

1.3.3. Stan granic

Granice większych kompleksów leśnych („uroczysk”) są wyraźne, oznaczone granicznymi i w większości okopane rowami granicznymi. Przebieg granic działek ewidencyjnych uwidocznił się na mapach gospodarczych i przeglądowych.

Wewnątrz gruntów Nadleśnictwa usytuowane są enklawy gruntów innej własności, których ilość, położenie i powierzchnię przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 12. Enklawy gruntów innych form własności

Lp.	Kompleks	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja przy oddziale
1	2	4	5
Obręb Białobrzegi			
1.	„Majdan”	0,20	22
2.	„Mikówka”	0,25	53
3.	„Mikówka”	0,42	64
	Razem	0,87	
Obręb Dobieszyn			
4.	„Anielin”	0,15	17A
5.	„Anielin”	0,19	21A
6.	„Grabów”	0,29	33
7.	„Grabów”	0,16	34
8.	„Główny”	0,17	80
9.	„Główny”	0,30	91
10.	„Główny”	0,36	123
11.	„Główny”	0,11	129A
12.	„Główny”	0,74	129A
13.	„Główny”	0,54	129A
14.	„Główny”	0,74	134
15.	„Główny”	1,60	134
16.	„Główny”	0,80	230
17.	„Główny”	0,79	230
18.	„Główny”	0,44	230
19.	„Główny”	0,44	230
20.	„Główny”	0,80	231
21.	„Główny”	0,95	231
22.	„Główny”	0,97	231
23.	„Główny”	0,15	231
24.	„Główny”	0,05	231
25.	„Główny”	0,48	231
26.	„Główny”	0,42	231
27.	„Główny”	1,05	231
28.	„Główny”	0,64	231
29.	„Główny”	0,52	231
30.	„Główny”	0,12	232
31.	„Główny”	0,29	232
32.	„Główny”	0,60	232
33.	„Główny”	0,70	232
34.	„Główny”	0,29	232
35.	„Główny”	90,88	151,152,159-162,171-174
	Razem	106,73	
Obręb Studzianki			
36.	„Główny”	0,20	55
37.	„Główny”	0,17	84
38.	„Główny”	0,20	97
	Razem	0,57	
	Ogółem	108,17	

Granice z enklawami gruntów obcych są trwale oznaczone w terenie.

Na terenie Nadleśnictwa istnieją także grunty obce w postaci szlaków komunikacyjnych.

Znaczna ilość działek ewidencyjnych, będących w zarządzie Nadleśnictwa, położona jest w szachownicy z gruntami innych form własności (głównie prywatnymi), co sprawia istotne problemy natury gospodarczej.

Do podstawowych zadań Nadleśnictwa w zakresie ochrony granic należy:

- dbałość o utrzymanie ich czytelności w terenie,
- ochrona i utrzymanie w nienaruszonym stanie znaków granicznych oraz znaków geodezyjnych,
- prowadzenie na bieżąco dokumentacji związanej ze zmianami w stanie posiadania.

Szczegółowe obowiązki Lasów Państwowych w tym zakresie określają przepisy ustawy z dn. 17.05.1989 roku „Prawo geodezyjne i kartograficzne” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.).

1.3.4. Podział powierzchniowy

W opracowaniu urządzeniowym zachowano dotychczasowy podział powierzchniowy.

Działki przejęte w ostatnim okresie gospodarczym przyporządkowano do już istniejących oddziałów.

Numeracja oddziałów w poszczególnych obrębach leśnych Nadleśnictwa, w porządku narastającym, przedstawia się następująco:

- **obręb Białobrzegi (162 oddziały):** 1-8, 8A, 9-20, 20A, 21-43, 43A, 44-93, 93A, 94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121A, 121B, 122-153.
- **obręb Dobieszyn (250 oddziałów):** 1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15-17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 22-105, 105A, 106-115, 115A, 116-129, 129A, 130-167, 167A, 168, 168A, 168B, 168C, 169-221, 221A, 221B, 221C, 222-232.
- **obręb Studzianki (198 oddziałów):** 1-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-38, 38A, 38B, 39-51, 51A, 51B, 51C, 52-70, 70A, 70B, 70C, 71-147, 147A, 147B, 148-160, 160A, 160B, 161-171, 171A, 172-176, 176A, 176B, 176C, 176D, 176F, 177, 177A, 177B, 177C.

Podział powierzchniowy gruntów Nadleśnictwa jest podziałem w głównej mierze regularnym, na ogół sztucznym, w niektórych miejscach opartym o przebiegające przez jego tereny drogi publiczne i leśne oraz cieki wodne. Siatkę podziału powierzchniowego tworzą linie ostępowe oraz przecinające je pod kątem prostym lub zbliżonym do prostego, linie oddziałowe.

Większość tych linii jest dobrze widoczna, a ich szerokość wynosi 6 lub 4 m.

Podczas prac urządzeniowych nie uzupełniano brakujących słupów. Czynność uzupełnienia i odnowienia słupów w razie potrzeby może być wykonana przez Nadleśnictwo we własnym zakresie.

Tabela 13. Podstawowe statystyki dotyczące podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby			Nadleśnictwo
		Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
1	2	3	4	5	6
Liczba oddziałów	szt.	162	250	198	610
Średnia powierzchnia oddziału	ha	21,97	26,98	24,99	25,00
Brakujące nr oddziałów	numer			8, 15-16	
Oddziały z literą	numer	8A, 20A, 43A, 93A, 95A, 95B, 95C, 121A, 121B	9A, 14A, 14B, 17A, 21A, 21B, 21C, 21D, 105A, 115A, 129A, 167A, 168A, 168B, 168C, 221A, 221B, 221C	9A, 21A, 38A, 38B, 51A, 51B, 51C, 70A, 70B, 70C, 7A, 147A, 147B, 160A, 160B, 171A, 176A, 176B, 176C, 176D, 176F, 177A, 177B, 177C	
Liczba pododdz.	szt.	1637	2291	1732	5660
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	2,14	2,88	2,80	2,64
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	479	869	507	1855
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	2116	3160	2239	7515
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	1,68	2,13	2,21	2,03

2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Podstawowymi dokumentami z zakresu planowania przestrzennego, w których znajdują się odniesienia do obszarów leśnych są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W dokumentach tych zawarte są ogólne informacje o lasach na danym terenie, w tym ich powierzchni, strukturze własnościowej, charakterze oraz znaczeniu w kształtowaniu lokalnych i regionalnych walorów przyrodniczych. Wskazuje się w nich m.in. na konieczność maksymalnej ochrony gruntów leśnych, a ewentualne zmiany przeznaczenia gruntów leśnych muszą być zgodne z odrębnymi przepisami. Podkreśla się również potrzebę sukcesywnego zwiększania lesistości, ochrony istniejących kompleksów leśnych, a także zadrzewień śródłąkowych, śródpołnych i przydrożnych.

Wszystkie elementy planowania w projekcie PUL pozostają w zgodzie i nawiązują do podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu dla jednostek administracji państwowej w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa.

Zapisy projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn uwzględniają wymogi zawarte w dokumentach planistycznych odnoszących się do omawianego terenu, wśród których należy wymienić takie, jak:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęty Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.
2. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze – Uchwała nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.
3. Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2022 – Uchwała 3 Nr/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 stycznia 2017 r..
4. Program ochrony środowiska dla Powiatu Radomskiego na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025 – Uchwały Nr 41/V/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 1 lutego 2019 r.;
5. Program ochrony środowiska dla Powiatu Białobrzeskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 – Uchwała Nr XXXIX/202/2017 Rady Powiatu Białobrzeskiego z dnia 20 grudnia 2017r.;
6. Program ochrony środowiska dla Powiatu Grójeckiego do roku 2022r. – Uchwała Rady Powiatu Grójeckiego Nr XXXIV/212/2017 z dnia 14 lutego 2017 r.;
7. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Radomskiego do 2020 roku (wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym i Prognozą Budżetu na lata 2008-2015) – Uchwała Nr 192/XIX/2008 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 19 maja 2008 roku.
8. Strategia Rozwoju Powiatu Kozienickiego do roku 2020 – Uchwała Nr XXIV/201/2012 Rady Powiatu Kozienickiego z dnia 28 listopada 2012 r.;
9. Strategia rozwoju lokalnego powiatu grójeckiego na lata 2004 – 2020 – Uchwała Nr XVIII /153/2004 Rady Powiatu Grójeckiego z dnia 20 lipca 2004 r.;
10. Program ochrony środowiska dla Gminy Warka na lata 2018-2021 – Uchwała Nr LVI/355/18 Rady Miejskiej w Warce z dnia 18 października 2018 r.;
11. Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Białobrzegi na lata 2015-2018 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2019-2022" – Uchwała Nr X/084/2015 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 22 września 2015 r.;
12. Program ochrony środowiska dla Gminy Stara Błotnica na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku – Uchwała Nr XX.149.2016 z dnia 29 grudnia 2016r.;
13. Program ochrony środowiska dla Gminy Głowaczów na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021 wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko – Uchwała Rady Gminy Głowaczów nr XXXII.179.2014 w dniu 28 lutego 2014 r.;
14. Program ochrony środowiska dla Gminy Magnuszew – marzec 2005.;

15. Program ochrony środowiska dla Gminy Jastrzębia do roku 2020 – Uchwała Nr XLI/210/2017 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 15 grudnia 2017 r.;
16. Program ochrony środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 – Uchwała Nr XLVI/55/2018 z dnia 26 września 2018r.;
17. Program ochrony środowiska dla Gminy Stromiec do roku 2020 – Uchwała Nr XXIII.177.2017 Rady Gminy Stromiec z 23 lutego 2017 r.;
18. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta i gminy Warka –przyjętym przez Radę Miejską w Warce Uchwałą Nr IV/18/18 z dnia 28 grudnia 2018 r.;
19. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Białobrzegi dla terenów położonych w miejscowości Szczyty i Mikówka, Gmina Białobrzegi, zatwierdzona uchwałą NR XI/77/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi dnia 30 września 2011r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2011r. Nr 212, poz. 6396.
20. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej, zatwierdzona uchwałą NR XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi dnia 21 lutego 2012r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2012r. poz. 2676.
21. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi, obejmująca tereny położone w miejscowości Białobrzegi w południowo-zachodniej części miasta w rejonie ul. Młynarskiej (tereny osiedla Borki), zatwierdzona uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr IV/19/2011 z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 2011r. Nr 30, poz. 980 ze zm. Dz. Urz. z 2011r. Nr 96 poz. 3081).
22. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi na obszarze sołectwa Kamień, zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XXXVI/185/2006 z dnia 26.04.2006 r.(Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 107, poz. 3517)
23. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta Białobrzegi, zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XV/81/2004 z dnia 02.03.2004 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 68, poz. 1725 ze zm. Dz. Urz. z 2006 r. Nr 61, poz. 1938);
24. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze części gminy Białobrzegi, zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XV/82/2004 z dnia 02.03.2004 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 68, poz. 1726 ze zmianami Dz. Urz. z 2006 r. Nr 61, poz.1939);
25. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi – Uchwała Nr VIII/052/2019 rady Miasta I gminy Białobrzegi z dnia 5 czerwca 2019r.;
26. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzanów zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Radzanów Nr VI/34/99 z dnia 23.08.1999 r.;
27. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Błotnica zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Stara Błotnica – Uchwała Nr X.177199 z dnia 16.12.1999 r.;
28. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Stromiec – Uchwała nr XIV/63/2003 Rady Gminy Stromiec z dnia 11 grudnia 2003 r.;
29. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wyśmierzyce przyjęte uchwałą nr XXX/179/02 Rady Miejskiej w Wyśmierzycach z dnia 26.06.2002 r.;
30. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głowaczów zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Głowaczów Nr XXIII/185/2000 z dnia 28.12.2000 r.;

31. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grabów nad Pilicą zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Grabów nad Pilicą – Uchwała Nr IV/33/2000 z dnia 28.06.2000 r.;
32. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Magnuszew, zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy w Magnuszewie Nr III/138/2000 z dnia 30.11.2000 r.;
33. Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Magnuszew na obszarze części sołectwa Trzebień - Uchwała Nr V/73/2007 r. Rady Gminy Magnuszew z dnia 6 grudnia 2007 r.;
34. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący działki NR ew. 15/1, 15/2, 18, 22/1, 22/2, 22/3 w obrębie Anielin - Kępa w Gminie Magnuszew - Uchwała Nr V/102/08 Rady Gminy w Magnuszewie z dnia 18 czerwca 2008 r.;
35. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego działki nr ew. 19, 20 i części działek nr ew. 1/1 i 2 w obrębie Anielin-Kępa w gminie Magnuszew - Uchwała Nr VII/67/15 Rady Gminy Magnuszew z dnia 19 czerwca 2015 r.;
36. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Jastrzębia Nr 37/2000 z dnia 28.11.2000 r.;
37. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jedlińsk, przyjętego Uchwałą Nr XXXII/56/2001 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 3 grudnia 2001r.;
38. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu cmentarza w sołectwie Bierwce – uchwalony Uchwałą Nr XLIII/37/2018 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 28 maja 2018 r., zmienioną Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26.06.2018 r. w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XLIII/37/2018 Rady Gminy w Jedlińsku z 28 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu cmentarza w sołectwie Bierwce, w części ustaleń (obejmuje tereny leśne i zgodę na odlesienie terenów pod cmentarz).
39. Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i gminy Warka na lata 2014-2020 – Uchwała Nr LVI/393/14 Rady Miejskiej w Warce z dnia 26 czerwca 2014 r.;
40. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Białobrzegi – Uchwała Nr XXIX/197/2016 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 28 listopada 2016 r.;
41. Strategia Rozwoju Gminy Radzanów na lata 2016-2020 z uwzględnieniem lat 2021-2030 – Uchwała Nr XII/71/2016 Rady Gminy Radzanów z dnia 11.01.2016 r.;
42. Program Rozwoju Gminy Stara Błotnica na lata 2015-2020 – Uchwała Nr XI.88.2015 z dnia 25 listopada 2015 r.;
43. Strategia Rozwoju Gminy Stromiec przyjętej Uchwałą Rady Gminy Nr XVIII/89/04 z dnia 12 maja 2004 r. zmienionej Uchwałą Nr XXII/123/08 Rady Gminy Stromiec z dnia 23 września 2008 r., oraz Uchwałą Nr XX.58.2015 rady Gminy Stromiec z dnia 18 września 2015r, i Uchwałą Nr XIV.88.2016 z dnia 22.01.2016r.;
44. Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Wyśmierzyce na lata 2016-2020 – Uchwała Nr XVI/99/16 Rady Miejskiej w Wyśmierzycach z dnia 16.06.2016 r.;
45. Strategia ekorozwoju Gminy Głowaczów w latach 2004-2015 – Uchwała Nr XXV/144/2004 Rady Gminy Głowaczów z dnia 14 grudnia 2004 r.;
46. Strategia rozwoju Gminy Grabów nad Pilicą – Uchwała Nr XIV/70/2004 Rady Gminy w Grabowie n/Pilicą z dnia 29 stycznia 2004 r.;
47. Strategia Rozwoju Gminy Magnuszew na lata 2016-2022 – Uchwała Nr VII/98/15 Rady Gminy Magnuszew z dnia 29 grudnia 2015 r.;
48. Strategia Rozwoju Gminy Jastrzębia na lata 2017-2022 – Uchwała Nr XXXIV/179/2017 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 29 maja 2017r.;
49. Strategia zrównoważonego rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2015-2022 – Uchwała Nr XIII/76/2015 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 27 listopada 2015r.

Podczas ustalania zadań gospodarczych na najbliższe dziesięciolecie, oprócz priorytetów związanych z ochroną przyrody i krajobrazu, brano pod uwagę również oczekiwania miejscowych społeczności w zakresie dalszego rozwoju regionu. Ze względu na warunki dla rozwoju

turystyki i rekreacji, w sytuacji gdy 32,4% powierzchni ekosystemów leśnych i nieleśnych Nadleśnictwa obejmują różne formy ochrony przyrody, wskazana jest dalsza współpraca Nadleśnictwa w tym zakresie z lokalnymi samorządami, szkołami i innymi instytucjami, a także systematyczna edukacja leśna społeczeństwa.

Szczegółowe informacje o walorach przyrodniczych i kulturowych zawarto w opisach taksacyjnych, a także w tabelach, zestawieniach i wykazach, umieszczonych w elaboracie („Program Ochrony Przyrody”), „Prognozie oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000” oraz na mapach przeglądowych: walorów przyrodniczo-kulturowych, obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu, zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie, mapach gospodarczo-przeglądowych rozmieszczenia wybranych roślin chronionych z lokalizacją siedlisk przyrodniczych oraz na mapie sytuacyjnej zagospodarowania rekreacyjnego.

Zaproponowane w projekcie PUL wskazania gospodarcze są zgodne z zasadami wielofunkcyjnej, zrównoważonej i proekologicznej gospodarki leśnej oraz sprzyjają realizacji strategicznych celów określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (ewentualnie studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) i programach ochrony środowiska.

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2020-2029 nie zawiera zapisów sprzecznych z postulatami ochrony przyrody, ani żadnymi krajowymi, czy międzynarodowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Zapisy projektu Planu w wystarczający sposób chronią zasoby przyrodnicze. Nie przewiduje się by projekt planu mógł, na którymkolwiek etapie, znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

3.1. Położenie geograficzne i regionalizacja przyrodniczo-leśna

Położenie geograficzne lasów Nadleśnictwa Dobieszyn określają współrzędne:

od 51° 30' 31" do 51° 51' 52" szerokości geograficznej północnej,
od 21° 27' 04" do 20° 49' 15" długości geograficznej wschodniej.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej* położenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn przedstawia się następująco:

Obwód Białobrzegi:

• Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),

➤ Mezonegion: Dolina Dolnej Pilicy (IV-12) – oddz.: 1-8; 8A; 9-52; 53-55; 95B; 95C; 142 a-f, i-n, r, s; 143; 144; 145 c-o; 146 a-o; 146 ~a~h; 147 a-l, p-t; 147 ~a~g.

• Kraina: Małopolska (VI),

➤ Mezonegion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 56-58; 59-65; 66-95; 93A; 95B b-dx; 95C a-xx; 96-121; 121B; 122-141; 142 g, h, o, p; 145 a, b, p-z, ax-fx; 146 p; 147 m-o; 148-153.

Obwód Dobieszyn:

• Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),

➤ Mezonegion: Dolina Dolnej Pilicy (IV-12) – oddz.: 17 i-k; 17A; 21 c, h; 22-38; 38A a, b; 39-82; 83 j, k, ~g.

➤ Mezonegion: Dolina Środkowej Wisły (IV-13) – oddz.: 1; 2 a-m, ~a~k; 4; 5; 6 a-d, ~c~g; 9A.

---

* Zielony R., Kliczkowska A., Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, Warszawa 2012.

• **Kraina: Małopolska (VI)**

- Mezoregion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 2 *n-r*; 3; 6 *f-i*, *~a*, *~b*, *~h*; 7-14; 14A; 14B; 15; 16; 17 *a-h*, *~a*, *~b*; 18-20; 21 *a*, *b*, *d-g*, *~a*, *~b*; 21A; 21B; 21C; 21D; 83 *a-i*, *~a~f*; 84-105; 105A; 106-115; 115A; 116-129; 129A; 130-167; 168; 167A; 168A; 168B; 168C; 169-221; 221A; 221B; 221C; 222-232.

Obwód Studzianki:

• **Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),**

- Mezoregion: Dolina Środkowej Wisły (IV-13) – oddz.: 1-7; 9-14; 17-21; 21A; 22-32; 39-50; 65-70; 70A; 70B; 70C; 85-90; 114-117; 145.

• **Kraina: Małopolska (VI)**

- Mezoregion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 7A; 33-38; 38A *c-x*; 38B; 51; 51A; 51B; 51C; 52-56; 57-64; 71-84; 91-113; 118-144; 146; 147; 147A; 147B; 148; 149-160; 160A; 160B; 161-171; 171A; 172-176; 176A; 176B; 176C; 176D; 176F; 177; 177A; 177B; 177C.

3.2. Rzeźba terenu

Nadleśnictwo Dobieszyn administruje całością Lasów Państwowych Puszczy Stromieckiej które stanowią pod względem prowadzenia gospodarki leśnej jednolity obszar, leżący między rzekami Wisłą, Pilicą, Radomką, które stanowią jej naturalne granice.

Obszar terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa nie wykazuje dużego zróżnicowania pod względem fizjograficznym. Przeważa ukształtowanie terenu równinne z niewielką ilością wzniesień (teren pagórkowaty).

Najwyżej położony punkt na terenie obrębu Białobrzegi leży w okolicy miejscowości Młodnie Górne, gdzie powierzchnia terenu wznosi się do wysokości 166,8 m n.p.m.

Najniżej położony teren tego obrębu znajduje się na północ od miejscowości Biała Góra, w dolinie rzeki Pilicy i wynosi około 104 m n.p.m.

Najwyżej położonym punktem na terenie obrębu Dobieszyn jest wzniesienie położone na północ od miejscowości Wola Bierwiecka na wysokości 159,8 m n.p.m.

Najniżej położone tereny tego obrębu położone są w dolinie rzeki Pilica, na północ od miejscowości Rozniszew gdzie wysokość sięga około 97,5 m n.p.m.

Najwyżej położony teren na obrębie Studzianki znajduje się na północ od miejscowości Łukowska Wola na wysokości 156,7 m n.p.m.

Najniżej położone miejsce tego obrębu znajduje się przy ujściu rzeki Pilicy do Wisły, gdzie wysokość sięga około 101 m n.p.m.

Omówienie jednostek geomorfologicznych kształtujących obecną rzeźbę terenu nadleśnictwa zawarto w elaboracie siedliskowym.

3.3. Warunki glebowe, klimatyczne i wodne

3.3.1. Warunki glebowe

Budowa geologiczna obszarów Nadleśnictwa Dobieszyn ma charakter poligenetyczny. Oznacza to występowanie dużej różnorodności utworów geologiczno-glebowych oraz form ukształtowania powierzchni. Omawiany teren znalazł się w zasięgu dwóch zlodowaceń, które objęły obszar dzisiejszej Polski. Cała jego powierzchnia została przykryta przez lądolód najstarszego zlodowacenia Sanu (południowopolskiego). Współczesny obszar Nadleśnictwa znalazł się również w zasięgu zlodowacenia Odry (środkowopolskiego). Na formy glacialne zlodowacenia środkowopolskiego nałożyły się formy fluwialne interglacjału emskiego, z kolei wywarły swoje piętno procesy denudacji peryglacialnej i akumulacji eolicznej, wreszcie nastąpiła erozja i akumulacja w holocenie.

Formy plejstoceńskie w ogólnych zarysach wykazują pewne dostosowanie do wielkiej niecki tektonicznej założonej w utworach kredowych i wypełnionej piaskami oligoceńskimi jest to niecka mazowiecka. Południowa część terenu Nadleśnictwa Dobieszyn zajmuje Równina Ra-

domska. Jest to równina denudacyjna o zdegradowanej pokrywie utworów czwartorzędowych w wyniku procesów peryglacjalnych, pod którą występują utwory jurajskie i kredowe.

Cała powierzchnia lasów Nadleśnictwa Dobieszyn posiada szatę glebową powstałą z utworów czwartorzędowych (Q). Utwory geologiczno – glebowe wykazują znaczny stopień zróżnicowania morfologicznego oraz niejednokrotnie wzajemnego przemieszania w obrębie siedlisk leśnych. Biorąc pod uwagę dominujący proces akumulacji fizyczno – przyrodniczej można, jednak utworzyć zbiorcze grupy rodzajów gleb, które określają najważniejsze cechy podłoża geologicznego badanego obszaru.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn wyróżniono i opisano 12 typów gleb oraz 33 podtypy, wśród których przeważają gleby rdzawe (77,19 %). Dużo mniejsze udziały zajmują gleby opadowoglejowe – 7,99%, bielcowe – 4,29%, murszowate – 4,07% oraz gruntowoglejowe – 3,30%. Pozostałe typy gleb zajmują niewielkie powierzchnie.

Szczegółową charakterystykę budowy i morfologii gleb omówiono w elaboracie glebowo-siedliskowym.

Tabela 14. Zestawienie podtypów gleb

Lp.	Podtypy gleb	Udział %
1	2	3
1.	ARi – arenosole inicjalne	0,01
2.	ARw – arenosole właściwe	0,14
3.	ARb – Arenosole bielcowane	0,31
4.	BRk – brunatne kwaśne	0,26
5.	Pw – płowe właściwe	0,07
6.	RDw – rdzawe właściwe	32,44
7.	RDbR – rdzawe brunatne	16,35
8.	RDb – rdzawe bielcowe	27,91
9.	Bw – bielcowe właściwe	1,72
10.	Bgw – glejo-bielcowe właściwe	2,39
11.	Bgms – glejo-bielcowe murszaste	0,62
12.	Gw – gruntowoglejowe właściwe	1,82
13.	Gp – gruntowoglejowe próchniczne	0,06
14.	Grd – gruntowoglejowe z rudą darniową	0,39
15.	Gt – gruntowoglejowe torfowe	0,13
16.	Gts – gruntowoglejowe torfiaste	0,03
17.	Gm – gruntowoglejowe murszowe	0,64
18.	Gms – gruntowoglejowe murszaste	0,45
19.	OGw – opadowoglejowe właściwe	7,70
20.	OGb – opadowoglejowe bielcowane	0,07
21.	OGSts – stagnoglejowe torfiaste	0,02
22.	OGam – amfiglejowe	0,02
23.	MLt – torfowo-mułowe	0,02
24.	Tn – torfowe torfowisk niskich	1,08
25.	Tp – torfowe torfowisk przejściowych	0,08
26.	Mt – torfowo – murszowe	0,82
27.	MRm – mineralno – murszowe	2,79
28.	MRw – murszowate właściwe	0,92
29.	MRms – murszaste	0,41
30.	MDi – mady rzeczne inicjalne	0,02
31.	MDw – mady rzeczne właściwe	0,13
32.	MDp – mady rzeczne próchniczne	0,01
33.	MDbr – mady rzeczne brunatne	0,17
Ogółem		100,00

Podstawą określenia typów i podtypów gleb oraz żyzności siedlisk była aktualizacja opracowania siedliskowego dla lasów Nadleśnictwa Dobieszyn wykonana w roku 2009 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Radomiu.

3.3.2. Warunki klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną przedstawioną w pracy *Klimat Polski. A.Woś, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999*, cały teren Nadleśnictwa Dobieszyn zaliczony został do Regionu Wschodniomałopolskiego (R-XXI).

Region Wschodniomałopolski obejmuje wschodnią część Wyżyny Małopolskiej, zachodni fragment Wyżyny Lubelskiej oraz południowy skraj Niziny Mazowieckiej. Obszar ten odznacza się stosunkowo małą liczbą dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, których średnio w roku jest 122 - 64 dni cechuje brak opadu, a około 58 jest deszczowych.

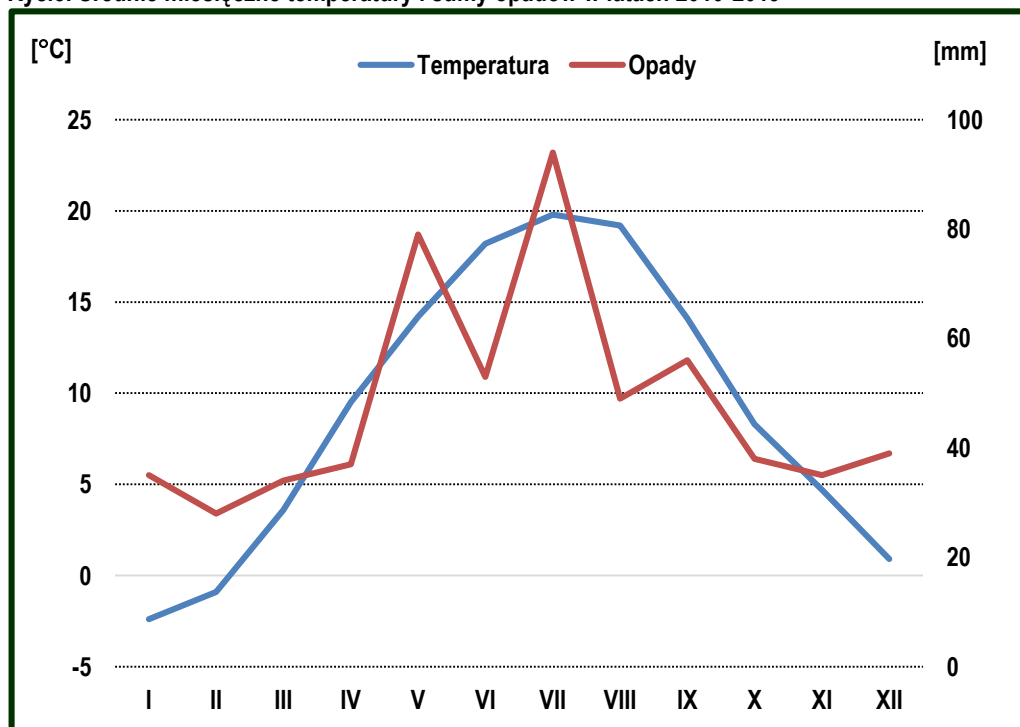
Wśród dni umiarkowanie ciepłych w tym regionie mało jest z dużym zachmurzeniem. Dni takich jest w roku mniej niż 40. Stosunkowo liczniej natomiast zjawiają się dni z pogodą przymrozkową i umiarkowanie zimną z opadem (jest ich w roku około 14) oraz niektóre typy pogód z grupy mroźnych. Pogoda umiarkowanie mroźna z opadem cechuje 10 dni w roku, a pogoda dość mroźna z opadem prawie 11 dni.

W poniższej tabeli oraz na wykresie przedstawiono średnie miesięczne temperatury oraz sumy opadów, obliczone na podstawie danych pomiarowych z minionego okresu gospodarczego (tj. lat 2010-2019) w stacji meteorologicznej w Kozienicach w pobliżu której znajduje się Nadleśnictwo Dobieszyn.

Tabela 15. Średnie miesięczne temperatury i sumy opadów w latach 2010-2019

Stacja meteorologiczna	Element pogody	Miesiąc												Miesiące IV-X	Rok
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kozienice	Temp. [°C]	-2,4	-0,9	3,6	9,5	14,2	18,2	19,8	19,2	14,1	8,3	4,7	0,9	14,5	9,1
	Opady [mm]	35	28	34	37	79	53	94	49	56	38	35	39	406	578

Ryc.3. Średnie miesięczne temperatury i sumy opadów w latach 2010-2019

Rozkład wiatrów jest typowy dla terenów nizinnych Polski centralnej. Dominują wiatry z kierunków zachodnich (głównie NW i W), których udział przekracza 50%. Znacznie mniej jest wiatrów z kierunków wschodnich. Nieznacznie przekraczają one 30% udziału. Na okresy bezwietrzne (cisze), przypada około 20% udziału. Należy zaznaczyć, że są to w zdecydowanej mierze wiatry słabe i średnie. Natężenie i kierunek wiatrów zmienia się także w ciągu roku. Latem dominują wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Zimą zaznacza się przewaga wiatrów południowo-zachodnich, dość częste są także wiatry wschodnie. Dla przełomu wiosny i lata charakterystyczne są wiatry południowe.

Okres wegetacyjny na omawianym terenie trwa 200-210 dni. Opady letnie mają charakter deszczy ulewnych, dochodzą wówczas do 100 mm na miesiąc. Zimą dominują opady śniegu. Długość okresu z pokrywą śnieżną wynosi tutaj około 70 dni.

3.3.3. Warunki wodne

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski* obszar Nadleśnictwa Dobieszyn położony jest w dorzeczu Wisły i obejmuje następujące zlewnie:

- I rzędu – *Wisła*,
- II rzędu – *Pilica, Radomka*,
- III rzędu – *Pierzchnianka*,
– *Kanał Trzebiński*,
– *Dyga*,
– *Tymianka*,
– *Łukawka*,
- IV rzędu (główne) – *Struga*.

Cały obszar Nadleśnictwa poprzecinany jest również gęstą siecią „drobnych” naturalnych lub sztucznych cieków wodnych, które w znaczący sposób wpływają na stosunki wodne w obrębie omawianego terenu.

Nie można pominąć ważnej roli, jaką spełniają w procesach kształtowania warunków hydrologicznych obszary podmokłe, bagienne oraz sztuczne zbiorniki wodne.

Działania nadleśnictwa muszą uwzględniać potrzebę zachowania tych biotopów wraz z ich biocenozami w stanie wolnym od negatywnych wpływów gospodarczych.

Charakter wód podziemnych wiąże się ściśle z budową geologiczną terenu.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn występują 4 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP):

- zbiornik 215 – Subniecka Warszawska,
- zbiornik 2151 (215A) – Subniecka Warszawska, część centralna
- zbiornik 222 – Dolina Środkowej Wisły,
- zbiornik 405 – Niecka Radomska.

Tabela 16. Zbiorniki wodne i rzeki na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo

Wyszczególnienie		Adres leśny	Pow. [ha]	Uwagi
1		2	3	4
W stanie posiadania nadleśnictwa	Stawy i inne	16-02-1-01-9 -i -00	0,62	Zbiornik
		16-02-1-03-128 -f -00	1,39	Zbiornik
		16-02-2-07-222 -b -00	0,68	Zbiornik
		16-02-1-03-129 -i -00	59,00	Staw rybny
		16-02-1-03-129 -w -00	0,03	Staw rybny
		16-02-1-03-129 -x -00	0,01	Staw rybny
	Rzeki	-	-	-
Jeziora	-	-	-	
Razem			61,73	

* Atlas podziału hydrograficznego Polski: praca zbiorowa. Cz. 2, Zestawienie zlewni/pod kierunkiem Haliny Czarneckiej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Warszawa 2005.

Więcej informacji na temat warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych zawarto w elaboracie siedliskowym, natomiast informacje odnośnie stanu czystości wód klasyfikowanych podano w „Programie Ochrony Przyrody” (cz. IV elaboratu)..

3.4. Charakterystyka typów siedliskowych lasu

Pełny obraz parametrów wyrażonych w liczbach bezwzględnych i procentowych, charakteryzujących typy siedliskowe lasu Nadleśnictwa Dobieszyn, zawierają tabele II, IV, Va i Vb, które zamieszczono w części tabelarycznej niniejszego elaboratu oraz w opisach taksacyjnych.

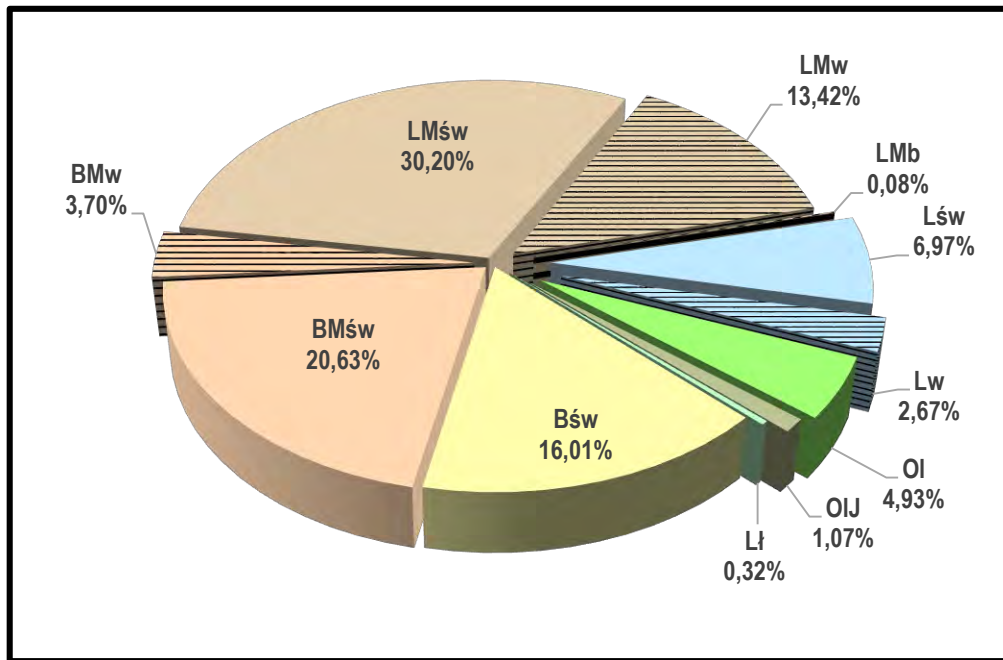
Poniżej natomiast przedstawiono szereg zestawień, diagramów oraz analiz, które obrazują takie zagadnienia jak:

- powierzchnię i procentowy udział powierzchni typów siedliskowych lasu w ogólnej powierzchni leśnej,
- uwilgotnienie siedlisk,
- porównanie powierzchni i udziału procentowego powierzchni typów siedliskowych lasu między IV i V rewizją urządzania lasu,
- powierzchnię i procentowy udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących w typach siedliskowych lasu,
- powierzchnię i procentowy udział powierzchni klas bonitacji wg gatunków panujących w ramach typów siedliskowych lasu.

Tabela 17. Zestawienie udziału powierzchniowego typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

Typ siedliskowy lasu	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	Udział[%]
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bs	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
Bśw	525,02	16,01	2475,20	38,89	516,30	11,03	3516,52	24,55
Bw	-	-	1,44	0,02	-	-	1,44	0,01
Bb	-	-	6,54	0,10	-	-	6,54	0,05
BMśw	676,48	20,63	1256,16	19,73	1639,03	35,01	3571,67	24,93
BMw	121,53	3,70	201,61	3,17	40,07	0,86	363,21	2,54
BMb	-	-	7,40	0,12	-	-	7,40	0,05
LMśw	990,66	30,20	2003,20	31,47	1807,34	38,61	4801,20	33,49
LMw	440,01	13,42	243,33	3,82	179,99	3,84	863,33	6,03
LMb	2,80	0,08	19,95	0,31	6,73	0,14	29,48	0,21
Lśw	228,61	6,97	97,93	1,54	270,83	5,79	597,37	4,17
Lw	87,49	2,67	3,94	0,06	32,30	0,69	123,73	0,86
OI	161,61	4,93	42,61	0,67	139,40	2,98	343,62	2,40
OIJ	35,06	1,07	5,04	0,08	49,20	1,05	89,30	0,62
Lł	10,46	0,32	0,68	0,01	-	-	11,14	0,08
Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Ryc.4. Udział powierzchni typów siedliskowych lasu w obrębie Białobrzegi

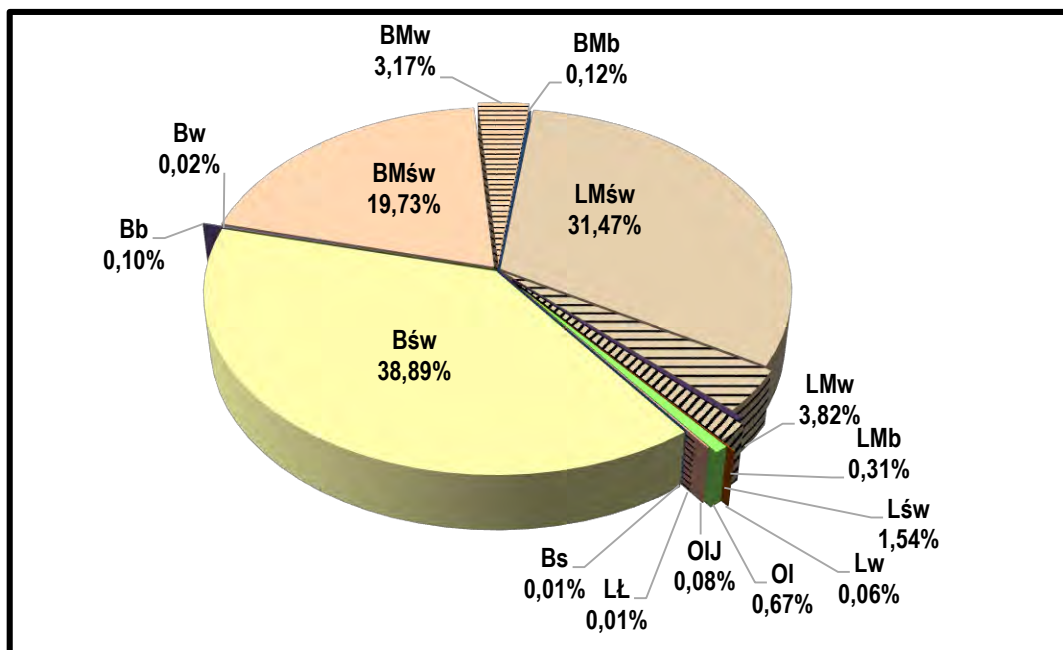

W obrębie Białobrzegi, w strukturze powierzchniowej poszczególnych jednostek typologicznych dominują cztery typy siedliskowe lasu: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw) oraz las mieszany wilgotny (LMw), które w sumie stanowią ok. 80% udziału wszystkich siedlisk leśnych tego obrębu.

Spośród innych jednostek typologicznych, do częściej spotykanych należą: las świeży (Lśw), ols (OI) oraz las wilgotny (Lw).

Siedliska łąkowe, tj. ols jesionowy (OIJ), las łąkowy (Lł) zajmują niewielką powierzchnię i stanowią razem ok. 1,4% udziału wszystkich siedlisk leśnych w obrębie. Podobnie siedlisko lasu mieszanego bagienno (LMb), które zajmuje najmniejszą powierzchnię spośród wszystkich siedlisk leśnych i stanowi 0,09%.

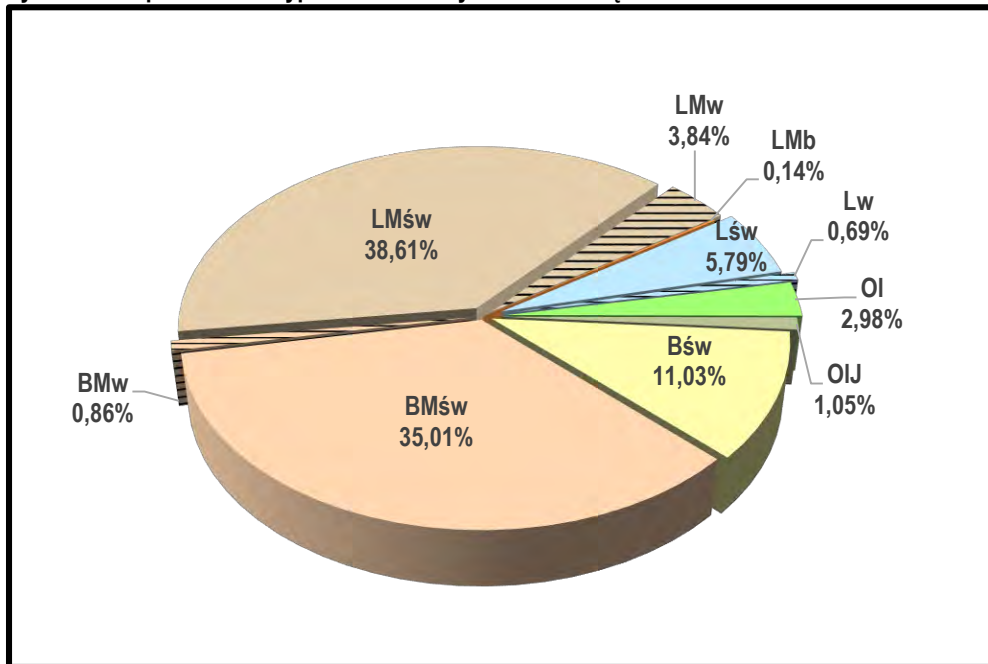
Ryc.5. Udział powierzchni typów siedliskowych lasu w obrębie Dobieszyn

W obrębie Dobieszyn, w udziale powierzchniowym siedlisk leśnych dominują trzy typy siedliskowe lasu: bór świeży (Bśw), las mieszany świeży (LMśw) oraz bór mieszany świeży (BMśw), które razem stanowią ok. 90% udziału wszystkich siedlisk leśnych w obrębie.

Obręb Dobieszyn cechuje się największym zróżnicowaniem siedlisk leśnych spośród wszystkich trzech obrębów leśnych. Opisano tu 15 typów siedliskowych lasu, wśród nich siedliska leśne które zostały wyodrębnione tylko w obrębie Dobieszyn: bór suchy (Bs), bór wilgotny (Bw), bór bagienny (Bb), bór mieszany bagienny (BMb).

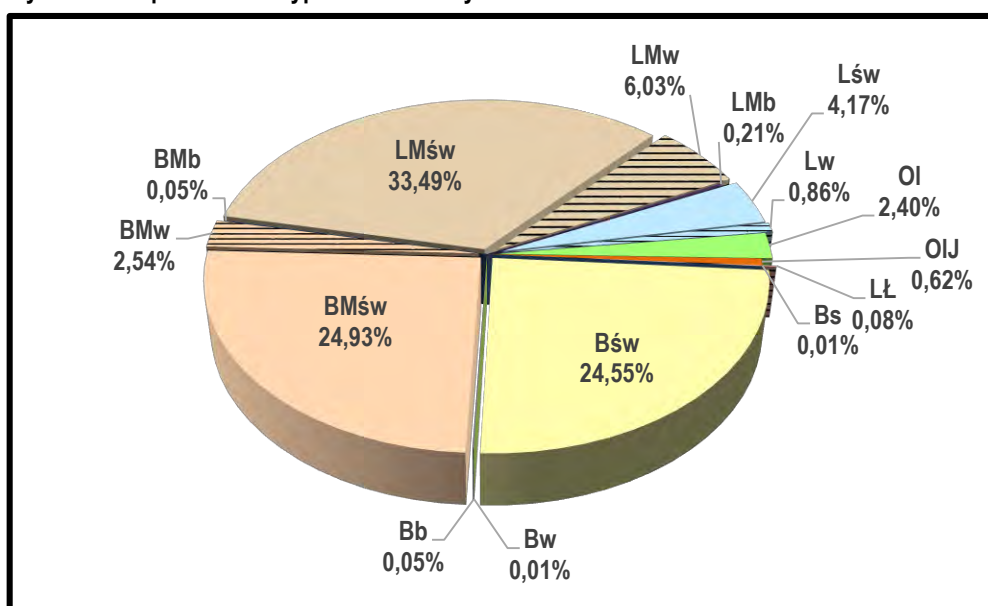
Ryc.6. Udział powierzchni typów siedliskowych lasu w obrębie Studzianki

Przeważającym typem siedlisk leśnych w obrębie Studzianki jest las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw), bór świeży (Bśw), które łącznie stanowią ok 85% udziału wszystkich siedlisk leśnych w obrębie.

Spośród innych jednostek typologicznych, do częściej spotykanych należą: las świeży (Lśw), las mieszany wilgotny (LMw) oraz ols (OI). Pozostałe siedliska leśne, tj. ols jesionowy (OIJ), las wilgotny (Lw) oraz las mieszany wilgotny zajmują niewielkie powierzchnie i zajmują razem ok. 2% udziału wszystkich siedlisk leśnych w obrębie.

Ryc.7. Udział powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

Trzy typy siedliskowe lasu: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz bór świeży (Bśw), dominują w udziale powierzchniowym siedlisk leśnych w Nadleśnictwie Dobieszyn i stanowią razem ok. 83% udziału procentowego wszystkich siedlisk leśnych.

Spośród innych jednostek typologicznych, do częściej spotykanych należą: las mieszany wilgotny (LMw), las świeży (Lśw) oraz ols (Ol).

Tabela 18. Podział powierzchni leśnej na grupy siedlisk

Grupy siedlisk	Obręby leśne						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żyzność								
bory	525,02	16,01	2484,04	39,02	516,30	11,03	3525,36	24,61
bory mieszane	798,01	24,33	1465,17	23,02	1679,10	35,87	3942,28	27,52
las mieszane	1433,47	43,71	2266,48	35,60	1994,06	42,60	5694,01	39,74
las	523,23	15,95	150,2	2,36	491,73	10,50	1165,16	8,13
Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00
Uwilgotnienie								
suche	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
świeże	2420,77	73,81	5832,49	91,63	4233,50	90,44	12486,76	87,16
wilgotne	649,03	19,79	450,32	7,07	252,36	5,39	1351,71	9,43
bagienne	164,41	5,01	76,50	1,20	146,13	3,12	387,04	2,70
zalewowe	45,52	1,39	5,72	0,09	49,20	1,05	100,44	0,70
Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Powyżej, w tabeli 18, pokazano podział powierzchni leśnej Nadleśnictwa na zasadnicze grupy siedlisk pod względem żyzności i uwilgotnienia.

Wyraźną przewagę w strukturze powierzchni grup żyznościowych siedlisk posiadają *las mieszane* – niemal 40%.

Dość znaczny udział powierzchniowy przypada na grupy troficzne *borów* oraz *borów mieszanych*, których udział kształtuje się na poziomie ok. 25% każde z osobna.

Udział najżyźniejszej grupy troficznej - *lasów* jest najmniejszy i wynosi ok. 8% powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Średnia żyzność siedlisk leśnych w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn wynika z dużego udziału podtypów gleb rdzawych, które występują na ok. 83% powierzchni siedlisk leśnych.

Pod względem żyzności podobne są do siebie obręby Białobrzegi oraz Studzianki, z kolei w obrębie Dobieszyn największą powierzchnię obejmują bory.

W Nadleśnictwie Dobieszyn występują tylko siedliska nizinne.

Siedliska wilgotne zajmują znaczną powierzchnię i występują na ok. 10% siedlisk leśnych Nadleśnictwa.

Pod względem uwilgotnienia podobieństwo wykazują obręby Dobieszyn i Studzianki, natomiast w obrębie Białobrzegi łączny udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i zalewowych jest ok. trzykrotnie większy niż w pozostałych obrębach.

Siedliska bagiennie i zalewowe mają znikomą udział, jednakże wzbogacają różnorodność i stanowią miejsce występowania cennych zbiorowisk roślinnych, nierzadko chronionych.

Udziały powierzchniowe typów siedliskowych lasu obecnie i 10 lat temu uległy nieznacznej zmianie, co jest spowodowane korektą granic, nowym rozliczeniem powierzchni, a także korektą przypisania typów siedliskowych lasu.

Poniżej przedstawiono, dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa, tabele z powierzchnią drzewostanów wg gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu oraz diagram, który obrazuje udział tych powierzchni w układzie procentowym dla Nadleśnictwa ogółem.

Tabela 19. Powierzchnia głównych gatunków panujących według typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	So	Db	Brz	OI	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi						
Bśw	509,69	-	12,09	-	0,08	521,86
BMśw	650,28	8,71	10,65	-	3,12	672,76
BMw	106,75	0,69	10,04	0,07	-	117,55
LMśw	816,82	147,25	22,12	-	2,66	988,85
LMw	142,88	32,05	101,90	157,37	3,79	437,99
Lśw	56,94	155,37	8,19	3,83	3,55	227,88
OIJ	1,94	-	-	33,12	-	35,06
Lw	-	20,68	12,93	47,29	4,67	85,57
LMb	-	-	2,80	-	-	2,80
OI	-	-	8,92	144,39	-	153,31
LI	-	-	-	10,46	-	10,46
Razem	2285,30	364,75	189,64	396,53	17,87	3254,09
Obręb Dobieszyn						
Bs	0,86	-	-	-	-	0,86
Bśw	2443,63	-	24,92	-	0,97	2469,52
Bw	1,44	-	-	-	-	1,44
Bb	-	-	4,74	-	-	4,74
BMśw	1173,74	1,92	41,04	-	28,69	1245,39
BMw	155,68	-	43,35	1,41	1,08	201,52
BMb	3,68	-	3,72	-	-	7,40
LMśw	1753,08	170,07	58,49	-	16,12	1997,76
LMw	44,49	14,18	44,68	132,99	1,54	237,88
LMb	0,65	-	17,61	-	-	18,26
Lśw	57,86	16,68	15,83	-	7,56	97,93
OI	-	-	3,19	35,68	-	38,87
Lw	-	-	-	3,94	-	3,94
OIJ	-	-	-	5,04	-	5,04
LI	-	-	-	0,68	-	0,68
Razem	5635,11	202,85	257,57	179,74	55,96	6331,23
Obręb Studzianki						
Bśw	502,11	-	6,80	-	0,36	509,27
BMśw	1560,53	42,14	18,07	-	9,68	1630,42
BMw	33,60	-	6,47	-	-	40,07
LMśw	932,98	647,47	84,24	-	139,52	1804,21
LMw	91,55	8,90	23,48	37,55	10,00	171,48
Lśw	34,24	165,27	2,93	6,19	60,91	269,54
Lw	0,82	5,54	3,67	19,37	-	29,40
LMb	-	-	2,03	-	-	2,03
OI	-	-	12,34	106,69	-	119,03
OIJ	-	-	-	48,85	-	48,85
Razem	3155,83	869,32	160,03	218,65	220,47	4624,30
Nadleśnictwo						
Bs	0,86	-	-	-	-	0,86
Bśw	3455,43	-	43,81	-	1,41	3500,65
Bw	1,44	-	-	-	-	1,44
Bb	-	-	4,74	-	-	4,74
BMśw	3384,55	52,77	69,76	-	41,49	3548,57
BMw	296,03	0,69	59,86	1,48	1,08	359,14
BMb	3,68	-	3,72	-	-	7,40
LMśw	3502,88	964,79	164,85	-	158,30	4790,82
LMw	278,92	55,13	170,06	327,91	15,33	847,35
LMb	0,65	-	22,44	-	-	23,09
Lśw	149,04	337,32	26,95	10,02	72,02	595,35
Lw	0,82	26,22	16,60	70,60	4,67	118,91
OIJ	1,94	-	-	87,01	-	88,95

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	So	Db	Brz	OI	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
OI	-	-	24,45	286,76	-	311,21
Lł	-	-	-	11,14	-	11,14
Razem	11076,24	1436,92	607,24	794,92	294,30	14209,62

W obrębie Białobrzegi 86% drzewostanów z panującą sosną porasta siedliska: bór świeży (Bśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw). Ponadto spośród typów siedliskowych lasu o wyraźnie zaznaczonej powierzchni, tj. powyżej 100 ha, największy udział sosny występuje na siedliskach boru mieszanego wilgotnego (BMw) oraz lasu mieszanego wilgotnego (LMw).

Drzewostany z panującym dębem występują głównie na siedliskach lasu mieszanego świeżego (LMśw) oraz lasu świeżego (Lśw).

Udział drzewostanów z panującą brzozą porastających siedliska lasu mieszanego wilgotnego (LMw) oraz lasu mieszanego świeżego (LMśw) wynosi 65%. Spośród typów siedliskowych lasu o wyraźnie zaznaczonej powierzchni, tj. powyżej 100 ha, największy udział panującej brzozy występuje na lesie mieszanym wilgotnym (LMw).

Drzewostany z panującą olszą rosnące na siedliskach lasu mieszanego wilgotnego (LMw) oraz olsu (OI) zajmują 76% powierzchni.

Udziały gatunków panujących wg TSL pomiędzy IV i V rewizją urządzania lasu w obrębie Białobrzegi są zbliżone.

W obrębie Dobieszyn 95% drzewostanów z panującą sosną porasta: bór świeży (Bśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw).

Drzewostany z panującym dębem porastające las mieszany świeży (LMśw) stanowią 84% powierzchni.

Spośród typów siedliskowych lasu o powierzchni co najmniej 40 ha, największy udział panującej brzozy występuje na borze mieszanym świeżym (BMśw), borze mieszanym wilgotnym (BMw), lesie mieszanym świeżym (LMśw) oraz lesie mieszanym wilgotnym (LMw).

Najwięcej drzewostanów z panującą olszą występuje na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego (LMw), a także olsu (OI).

W obrębie Studzianki 95% drzewostanów z panującą sosną porasta siedliska: bór świeży (Bśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz las mieszany świeży (LMśw).

Dąb jako gatunek panujący zajmuje największe powierzchnie na siedliskach: las mieszany świeży (LMśw), las świeży (Lśw).

Drzewostany z panującą brzożą rosną głównie na siedlisku lasu mieszanego świeżego – 53% udziału w powierzchni drzewostanów tego gatunku panującego.

Najwięcej drzewostanów z panującą olszą występuje na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego (LMw), a także olsu (OI) i olsu jesionowego (OIJ).

W Nadleśnictwie Dobieszyn cztery gatunki: sosna, dąb, brzoza oraz olsza posiadają największy udział w powierzchni gatunków panujących i stanowią one ok. 98% udziału ogółem.

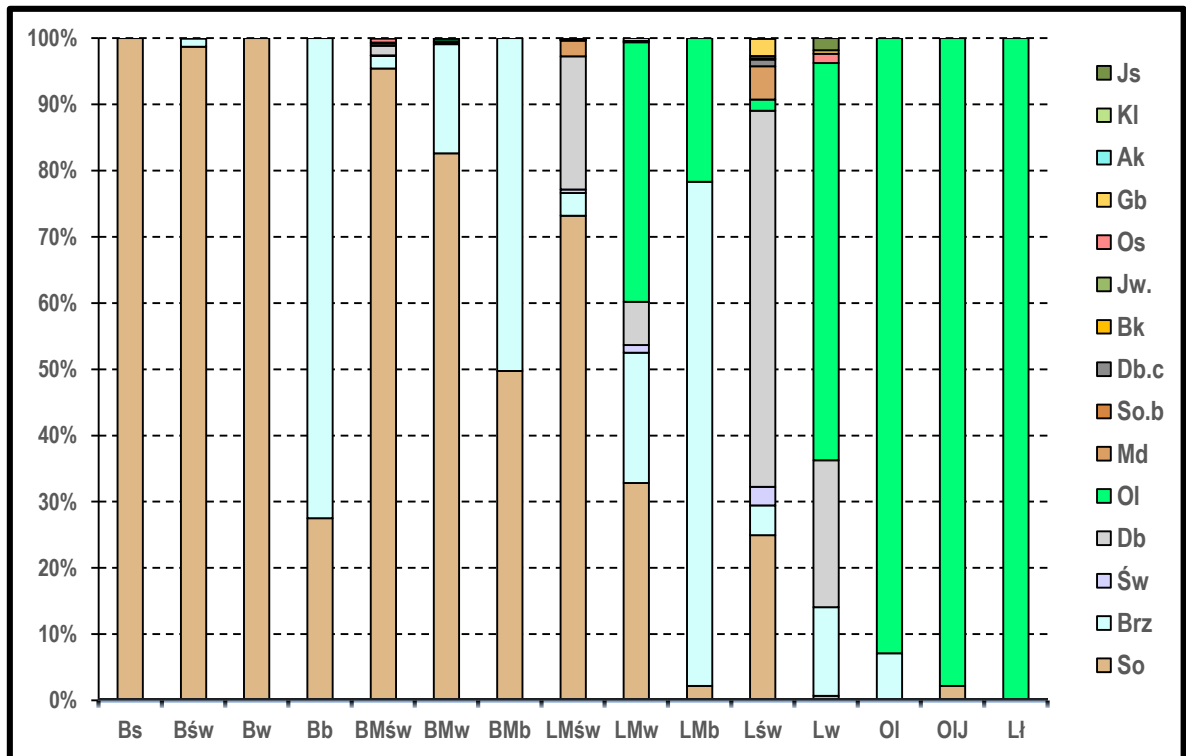
Drzewostany z panującą sosną rosną w Nadleśnictwie Dobieszyn głównie na siedliskach boru świeżego (Bśw), boru mieszanego świeżego (BMśw) oraz lasu mieszanego świeżego (LMśw).

Drzewostany z panującym dębem porastają w większości siedliska lasu mieszanego świeżego (LMśw) oraz lasu świeżego (Lśw).

Udział drzewostanów z panującą brzożą porastających siedliska lasu mieszanego świeżego (LMśw) oraz lasu mieszanego wilgotnego (LMw) wynosi 55%. Kolejne 20% udziału brzozy jako gatunku panującego przypada na bór mieszany świeży (BMśw) oraz bór mieszany wilgotny (BMw).

Drzewostany, gdzie olsza jest gatunkiem panującym wznoszą się głównie na siedliskach lasu mieszanego wilgotnego (LMw) oraz olsu (OI).

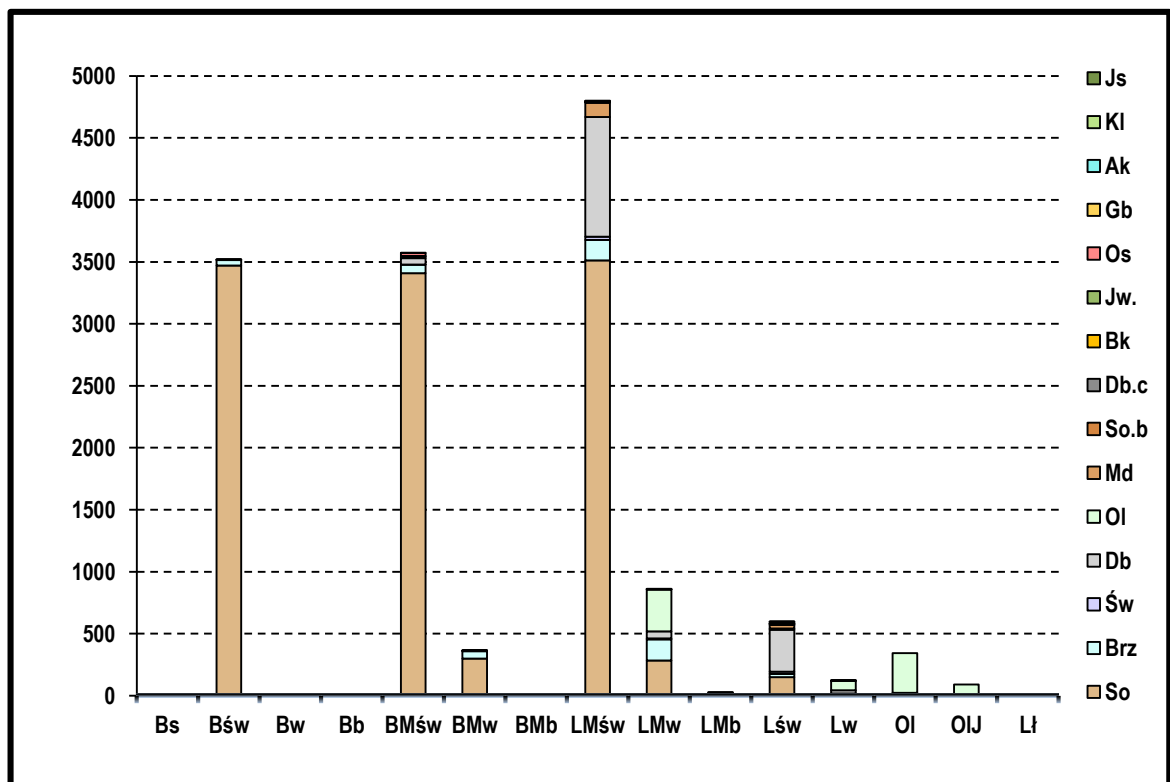
Ryc. 8. Udział procentowy gatunków panujących w powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn

Analizując udział procentowy gatunków panujących w powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn potwierdzić można prawidłowość dotyczącą zgodności biocoenozy z biotopem. Na powyższym wykresie widać malejący udział sosny wraz ze wzrostem żyzności siedlisk leśnych, przy jednoczesnym wzroście udziału gatunków liściastych, zwłaszcza dęba. Ponadto wraz ze wzrostem uwilgotnienia siedlisk rośnie udział brzozy oraz olszy.

Z powyższych danych wynika, iż powierzchnię największych powierzchniowo siedlisk nadleśnictwa, tj. boru świeżego (Bśw), boru mieszanego świeżego (BMśw) oraz lasu mieszanego świeżego (LMśw), dzielą między siebie, jako gatunki panujące, sosna oraz dąb. Jednoprocentowe udziały notują brzoza oraz modrzew.

Ryc. 9. Udział powierzchniowy gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn

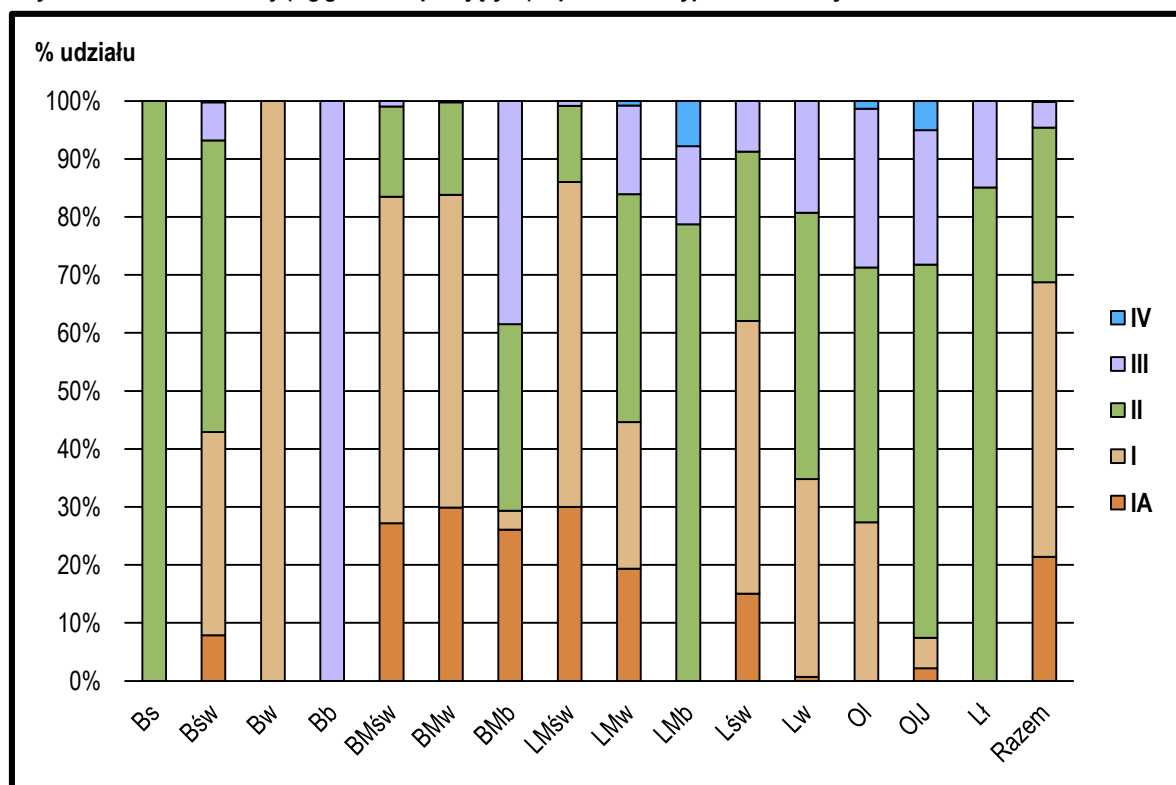
Znaczna część drzewostanów sosnowych posiada wartościowe II piętra, a także liczne podrosty, podsadzenia dębowe oraz bukowe, które w następstwie wymiany pokoleń będą zmniejszać udział sosny.

Na siedlisku dominującym w Nadleśnictwie Dobieszyn, tj. las mieszany świeży (LMśw) sosna jako gatunek panujący konkuruje z dębem i jest sukcesywnie przez niego wypierana, przede wszystkim z żyzniejszych fragmentów tych siedlisk, co oznacza właściwy kierunek przebudowy tych drzewostanów. Na zajmujących niewielkie powierzchnie siedliskach olsowych funkcję dominanta przejmuje olsza, która jako gatunek panujący zaznacza swój udział także na wilgotniejszych fragmentach siedlisk lasowych.

Tabela 20. Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg bonitacji gatunków panujących w Nadleśnictwie

Lp.	TSL	Bonitacja (powierzchnia w ha)					Razem	%
		IA	I	II	III	IV		
1	Bs			0,86			0,86	0,01
2	Bśw	274,77	1226,73	1760,92	229,69	8,54	3500,65	24,64
3	Bw		1,44				1,44	0,01
4	Bb				4,74		4,74	0,03
5	BMśw	965,55	1996,08	552,87	34,07		3548,57	24,97
6	BMw	107,42	193,65	57,15	0,85	0,07	359,14	2,53
7	BMb	1,93	0,24	2,38	2,85		7,40	0,05
8	LMśw	1436,02	2684,38	630,39	38,93	1,1	4790,82	33,71
9	LMw	164,07	214,06	332,9	129,33	6,99	847,35	5,96
10	LMb			18,18	3,11	1,8	23,09	0,16
11	Lśw	89,58	279,77	173,98	52,02		595,35	4,19
12	Lw	0,82	40,59	54,56	22,94		118,91	0,84
13	OI		85,18	136,69	85,06	4,28	311,21	2,19
14	OIJ	1,94	4,68	57,21	20,65	4,47	88,95	0,63
15	LI			9,48	1,66		11,14	0,08
Razem		3042,10	6726,80	3787,57	625,90	27,25	14209,62	100,00
%		21,41	47,34	26,66	4,40	0,19	100,00	

Ryc. 10. Udział klas bonitacji (wg gatunków panujących) w powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie

Drzewostany rosnące na siedliskach o największym udziale w powierzchni Nadleśnictwa, tj. las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz bór świeży (Bśw), charakteryzują się **60,4%** udziałem najwyższych bonitacji, tj. IA oraz I, natomiast **20,7%** powierzchni drzewostanów rosnących na wyżej wymienionych siedliskach posiada II bonitację.

Z tabeli 17 oraz obrazującego ją diagramu (ryc. 7) wynika, że **68,7%** powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn wykazuje bardzo dobrą dynamikę wzrostu z bonitacjami gatunków panujących IA i I, kolejne **26,7%** dość dobrą dynamikę osiągając II bonitację, natomiast **4,6%** niższą dynamikę z III i IV bonitacjami.

Największym udziałem najwyższych bonitacji charakteryzują się siedliska: boru wilgotnego (100,0%), lasu mieszanego świeżego (86,0%), boru mieszanego wilgotnego (83,8%), boru mieszanego świeżego (83,5%), lasu świeżego (62,0%).

Najwięcej drzewostanów z III bonitacją występuje na siedliskach: bór świeży (Bśw), las mieszany wilgotny (LMw), ols (Ol), las świeży (Lśw).

Udział drzewostanów z najniższą, tj. IV klasą bonitacji gatunków panujących zaznacza się najwyraźniej na obejmujących bardzo małe bądź marginalne fragmenty siedlisk: boru świeżego (Bśw), lasu mieszanego wilgotnego (LMw), olsu (Ol), olsu jesionowego (OlJ), boru mieszanego wilgotnego (BMw), lasu mieszanego bagiennego (LMb) oraz lasu mieszanego świeżego (LMśw). Bonitacja V nie występuje.

3.5. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Zasadniczym celem hodowlanym w gospodarstwie leśnym jest uzyskanie takich drzewostanów, które przy określonych warunkach przyrodniczo-leśnych zapewnią trwałość lasów, osiągnięcie zakładanego technicznego celu produkcji oraz spełnianie funkcji pozaprodukcyjnych. Wymienione cele wyrażone są w postaci typów drzewostanów. Wyznaczają one model docelowy drzewostanu, który powinien być osiągnięty w końcu cyklu produkcyjnego.

Zgodnie z powyższym, w oparciu o „Zasady Hodowli Lasu” oraz ustalenia KZP i NTG, przyjęto dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, typy drzewostanów oraz projektowane składy gatunkowe upraw z orientacyjnym udziałem procentowym poszczególnych gatunków. Określone w ten sposób cele hodowlane, zdecydowały o przyjęciu sposobów zagospodarowania, wiodących rodzajów rębni, odpowiednich nawrotów cięć oraz okresów odnowienia. Podjęte ustalenia przedstawiają tabele 21 i 22.

Tabela 21. Typy drzewostanów i przykładowe składy gatunkowe odnowienia (TD o kierunku gospodarczym)

TSL	TD	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5
Bs	So	So 80-90, Brz i inne 20-10	Brz	-
Bśw	So	So 80-90, Brz i inne 20-10	Brz	I, II
Bw	So	So 80, Brz, Św i inne 20	Brz, Św	-(I)
Bb	So	So 80, Św, Brz 20	Brz, Św	-
BMśw	So	So 70, Db 10, Md i inne 20	Db, Md, Brz, Św	I
	Db So	So 60, Db 30, Md i inne 10	Md, Bk, Brz, Kl, Lp	III, I
	Bk So	So 60, Bk 30, Md i inne 10	Md, Db, Brz, Kl, Lp	III
BMw	So	So 70, Św, Db i inne 30	Św, Db, Brz, Kl, Lp	I
	Db So	So 50, Db 30, Św, Md i inne 20	Bk, Md, Św	III
BMb	So	So 80, Brz i inne 20	Brz	-
LMśw	Db So	So 50, Db 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	III, I
	So Db	Db 50, So 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	II, III, I
	Bk So	So 50, Bk 30, Md i inne 20	Md, Db, Jw, Kl, Lp	II, III, I
	So Bk	Bk 50, So 30, Db, Md 20	Md, Db, Jw, Lp	(II), III
	Db	Db 80, Md i inne 20	Md, Bk, Jw, Lp	-(I, III-uprawy poch. Db)
	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20	Lp, Brz, Jw	(III), IV
LMw	So Db	Db 50, So 30, Js i inne 20	Js, Jw, Św, Bk, Wz, Lp	III, I
	Db So	So 50, Db 30, Ol i inne 20	Ol, Js, Jw, Wz, Lp	III, I
	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Js, Wz, Jw, Lp	III, I
	Ol Db	Db 50, Ol 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Js, Jw, Wz, Bk, Lp	-(III)

TSL	TD	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5
	Ol So	So 50, Ol 30, Św, Db i inne 20	Św, Brz, Db	I, III
	So Ol	Ol 60, So 30, Św, Db i inne 10	Św, Brz, Db	I, III
LMb	Ol	Ol 70, Brz, So i inne 30	Brz, Św, So	-
	Brz Ol	Ol 60, Brz 30, Św i inne 10	Św, So	-
Lśw	Bk Db	Db 50, Bk 30, Św i inne 20	Św, Md, Gb	III
	Db	Db 80, Md i inne 20	Md, Bk, Jw, Lp, Gb	I - uprawy poch. Db, III
	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20	Lp, Brz, Jw	III, IV
Lw	Db	Db 80, Md, Ol i inne 20	Md, Ol, Js, Wz, Jw, Lp	- (III)
	Db Ol	Ol 50, Db 30, Wz, Js i inne 20	Js, Wz, Bk	III, (IV)
	Ol Db	Db 50, Ol 30, Js, Wz, Jw i inne 20	Js, Jw, Wz, Bk, Lp	I, (III)
	Ol	Ol 70, Js, Wz i inne 30	Brz, Wz, Św, Db	III, (I, IV)
Lł	Db	Db 70, Js, Wz i inne 30	Wz, Js, Jw, Lp, Ol	- (III)
	Db Ol	Ol 50, Db 30, Js, Wz i inne 20	Js, Wz, Jw, Lp	- (II, III)
Ol	Ol	Ol 90, Brz i inne 10	Brz, Św, Js, Wz	I, III
OlJ	Ol Js	Js 60, Ol 30, Brz, Db i inne 10	Brz, Db, Wz, Jw, Lp	- (II)
	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz, Św i inne 20	Brz, Wz, Św, Db	- (I, II)
	Ol	Ol 70, Js, Wz i inne 30	Brz, Wz, Św, Db	I, (IV)

( ) : rębnie przewidziane w protokołach z KZP i NTG, ale nie zastosowane w PUL na lata 2020-2029

- : nie przewidziano użytkowania rębego w PUL na lata 2020-2029

Dla siedlisk przyrodniczych przyjęto TSL i TD oraz przykładowe skład gatunkowe odnowienia zgodne z wykazem:

Tabela 22. Typy drzewostanów i przykładowe skład gatunkowe odnowienia na siedliskach przyrodniczych

TSL	Zespół roślinny, kod siedliska przyrodniczego	TD	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5	6
Bw	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> 91D0	So	So 80, Brz, Św i inne 20	Brz, Św, Ol	-
BMśw	<i>Tilio-Carpinetum</i> 9170	So Db	Db 50, So 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	- (III)
BMb	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> 91D0	So	So 70, Brz, Św, Ol i inne 30	Brz, Św, Ol	-
LMśw	<i>Tilio-Carpinetum</i> 9170	So Gb Db	Db 50, Gb 20, So 20, Jw i inne 10	Jw, Lp, Md, Bk	- (III)
	<i>Calamagrostis arundinacea</i> - <i>Quercetum</i> 9190	So Db	Db 50, So 30, Brz, Kl i inne 20	Brz, Kl, Lp	- (III)
LMw	<i>Tilio-Carpinetum</i> 9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Ol i inne 20	Ol, Js, Jw, Wz, Lp	- (III)
		Gb Ol Db	Db 50, Ol 20, Gb 20 i inne 10	Jw, Brz	- (III)
	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum Albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe)</i> 91E0	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Jw, Wz, Js, Brz	III
		Ol	Ol 70, Brz, Wz, Js, Jw i inne 30	Wz, Js, Jw, Brz	- (III)
		Ol Db	Db 50, Ol 30, Jw, Wz, Js 20	Jw, Wz, Js 20	III
<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> 91D0	Brz Ol So	So 50, Ol 20, Brz 20, Św i inne 10	Św, Wz	-	
LMb	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> 91D0	Brz Ol	Ol 50, Brz 30, So, Św i inne 20	So, Św	-
Lśw	<i>Tilio-Carpinetum</i> 9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20	Lp, Bk, Wz, Md, Jw	- (III, IV)
	<i>Calamagrostis arundinacea</i> - <i>Quercetum</i> 9190	Db	Db 70, Brz, Lp, Kl, i inne 30	Brz, Md, Kl, Lp	- (III, IV)
Lw	<i>Tilio-Carpinetum</i> 9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Wz i inne 20	Wz, Lp, Ol, Js, Jw	- (III, IV)
		Gb Ol Db	Db 50, Ol 20, Gb 20, Wz i inne 10	Wz, Lp, Ol, Js, Jw	- (III, IV)
	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum Albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe)</i> 91E0	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Jw, Wz, Js	III, (IV)
		Ol	Ol 70, Wz, Js, Jw i inne 30	Wz, Js, Jw, Lp	- (III)

TSL	Zespół roślinny, kod siedliska przyrodniczego	TD	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5	6
OIJ	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum Albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) 91E0	Js OI	OI 50, Js 30, Wz, Jw i inne 20	Jw, Wz, Lp	- (III)
		OI	OI 90, Jw, Wz i inne 10	Jw, Wz, Lp	- (III)
OI	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum Albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) 91E0	OI	OI 90, Jw, Wz i inne 10	Jw, Wz, Lp	- (I, III)
Lf	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum Albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) 91E0	Db Wz OI	OI 50, Wz 20, Db 20, Js, Lp i inne 10	Js, Lp,	- (III, IV)

( ) : rębnie przewidziane w protokołach z KZP i NTG, ale nie zastosowane w PUL na lata 2020-2029

- : nie przewidziano użytkowania rębego w PUL na lata 2020-2029

Dla każdego drzewostanu i powierzchni leśnej niezalesionej typy drzewostanów były określone indywidualnie, z uwzględnieniem warunków glebowych, wilgotnościowych, istniejącego składu gatunkowego oraz występującego młodego pokolenia lub warunków do jego powstania.

3.6. Ocena walorów genetycznych, w tym bazy nasiennej

Dla zachowania różnorodności biologicznej i genetycznej oraz poprawy odporności przyszłych drzewostanów stosuje się hodowlę selekcyjną.

Uwzględniając aspekty genetyczne, ekonomiczne oraz trwałość kolejnych pokoleń lasu, przyjęto w Nadleśnictwie Dobieszyn kierunek selekcji populacyjnej, prowadzonej na bazie własnych gospodarczych drzewostanów nasiennych, a także źródeł nasion. Te źródła najlepszych genetycznie nasion stanowią podstawę produkcji szkółkarskiej.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się również uprawy pochodne, założone w ramach wyznaczonego bloku upraw pochodnych. Materiał odnowieniowy dla nich pochodzi z zewnętrznego źródła.

Zadania z zakresu nasiennictwa i selekcji realizowane będą w oparciu o wytyczne „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035”.

3.6.1. Gospodarcze drzewostany nasienne

Gospodarcze drzewostany nasienne są istotnym elementem bazy nasiennej w nadleśnictwie, gdyż odznaczają się dobrą zdrowotnością i dość wysoką jakością techniczną, co świadczy o ich dobrym dostosowaniu do miejscowych warunków środowiskowych.

W Nadleśnictwie Dobieszyn znajduje się 17 gospodarczych drzewostanów nasiennych na łącznej powierzchni **114,21 ha**. Rozdział tej powierzchni na poszczególne gatunki, w ramach obrębów leśnych i Nadleśnictwa łącznie, przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Zestawienie powierzchni i ilości gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		[ha]	[szt.]
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
sosna zwyczajna	-	-	50,08	8	7,15	2	57,23	10
modrzew europejski	-	-	-	-	1,98	1	1,98	1
dąb szypułkowy	18,88	1	5,78	1	-	-	24,66	2
brzoza brodawkowata	3,36	1	2,80	1	-	-	6,16	2
olsza czarna	24,18	2	-	-	-	-	24,18	2
Razem	46,42	4	58,66	10	9,13	3	114,21	17

Przebieg granic drzewostanów zaktualizowano w trakcie wykonywania taksacji.

Szczegółowy wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych zamieszczony został w części tabelarycznej opisów taksacyjnych, a także w elaboracie (część VII, wzór nr 2).

3.6.2. Plantacja drzew szybkorosnących

W Nadleśnictwie Dobieszyn plantacje drzew szybkorosnących występują na łącznej powierzchni **131,26 ha**, w tym:

Obręb Dobieszyn:

- plantacja modrzewiowa – 1,73 ha, pododdz. 129 o;

Obręb Studzianki:

- plantacje świerkowe – 7,00 ha, pododdz.: 5 k, 71 l;
- plantacje modrzewiowe – 122,53 ha, pododdz.: 39 g, 52 f, 52 i, 53 f, 53 h, 54 d, 54 f, 56 a, 57 d, 71 k, 72 c, 72 d, 78 b, 84 j, 94 d, 94 k, 95 a, 99 b-d, 100 a-c, 100 h, 101 c, 101 k, 101 l, 118 g, 120 c, 123 h, 124 d, 124 f, 127 i, 127 j, 129 f, 129 h, 130 b, 130 c, 146 a.

Użytkowanie rębne zaplanowano tylko w jednej plantacji modrzewiowej, która znajduje się w obrębie Studzianki, w pododdziale 100 a. Na pozostałych plantacjach zaplanowano trzebieże, a także zabiegi pielęgnacyjne podrostów dębowych i bukowych.

3.6.3. Źródła nasion

Źródła nasion uzupełniają bazę nasienną Nadleśnictwa Dobieszyn. Stanowią je drzewa gatunków domieszkowych, których liczbę z powierzchnią drzewostanów gdzie występują, przedstawia w ramach obrębów leśnych i Nadleśnictwa łącznie poniższa tabela. Szczegółowy ich wykaz wraz z lokalizacją zamieszczono w części tabelarycznej opisów taksacyjnych, a także w elaboracie (część VII, wzór nr 2).

W Nadleśnictwie Dobieszyn źródła nasion znajdują się w **4** drzewostanach obrębu Studzianki.

Tabela 24. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Obręb						Nadleśnictwo		
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		[ha]	[szt.]	
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
klon pospolity	-	-	-	-	-	14,64	6	14,64	6
lipa drobnolistna	-	-	-	-	-	18,47	8	18,47	8
Razem	-	-	-	-	-	18,47	14	18,47	14

3.6.4. Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo posiada szkółkę na powierzchni otwartej, zlokalizowaną w obrębie Dobieszyn w pododdziałach **109 h** oraz **119 b** leśnictwa Ksawerów, którą zinwentaryzowano z rodzajem powierzchni „szkółka leśna” (powierzchnia związana z gospodarką leśną). Powierzchnia manipulacyjna szkółki nie uległa zmianie i wynosi **9,03 ha**.

3.6.5. Bloki upraw pochodnych, uprawy pochodne

W Nadleśnictwie Dobieszyn wyznaczono **jeden** blok upraw pochodnych dębowych na łącznej powierzchni manipulacyjnej **44,07 ha**, w tym powierzchni istniejących upraw **26,58 ha** i powierzchni zaplanowanej do realizacji w obecnym 10-leciu **14,98 ha**.

W tabeli 25 zamieszczono szczegółowe dane odnośnie lokalizacji i powierzchni upraw pochodnych w poszczególnych pododdziałach, w ramach bloków.

Tabela 25. Wykaz bloków i upraw pochodnych

Obręb	Gatunek	Nr bloku	Oddział	Pododdział	Powierzchnia [ha]			Pochodzenie materiału odnowieniowego
					manipulacyjna	istniejących upraw	do realiz. w 10-leciu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Białobrzegi	Db	I	100	a	3,00	-	3,00	WDN Nadleśnictwo Kozienice Obręb Pionki Oddział 76 a-f
			100	b	2,81	2,81	-	
			100	c	2,34	2,34	-	
			100	d	2,37	2,37	-	
			100	f	1,88	-	1,88	
			100	g	3,17	3,17	-	
			100	h	2,63	2,32	-	
			100	i	4,51	-	4,51	
			100	j	2,15	2,15	-	
			100	k	2,96	-	2,96	
			100	n	0,67	-	-	
			100	p	0,51	-	-	
			101	b	3,72	3,72	-	
			101	c	2,77	2,77	-	
			101	d	1,48	-	1,48	
			101	f	1,02	-	-	
			101	g	1,15	-	1,15	
			101	h	2,59	2,59	-	
			101	i	2,34	2,34	-	
			Razem obręb					
Razem Nadleśnictwo					44,07	26,58	14,98	

3.7. Ocena stanu środowiska przyrodniczego

W Nadleśnictwie Dobieszyn wyodrębniono formy ochrony przyrody oraz inne obszary i obiekty, które w świetle obecnego stanu wiedzy są najcenniejszymi elementami lokalnego środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Są to występujące na terenie Nadleśnictwa i opisane na podstawie danych Wykonawcy PUL, informacji uzyskanych z Nadleśnictwa i innych dostępnych materiałów:

- istniejące formy ochrony przyrody:
  - ⇒ rezerваты przyrody: „Majdan”, „Starodrzew Dobieszyński”, „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego”, „Olszyny”,
  - ⇒ obszary Natura 2000: OZW „Łekawica” (PLH140030), SOO „Dolina Dolnej Pilicy” (PLH140016), OSO „Dolina Pilicy” (PLB140003),
  - ⇒ obszar chronionego krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”,
  - ⇒ pomniki przyrody,
  - ⇒ chronione gatunki grzybów, porostów, mchów, roślin naczyniowych i zwierząt;
- inne walory przyrodnicze:
  - ⇒ siedliska przyrodnicze,
  - ⇒ cenne płaty roślinności (siedliska przyrodnicze nie stanowiące przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000),
  - ⇒ cenne drzewa nie będące pomnikami przyrody,
  - ⇒ projektowany Park Krajobrazowy Dolnej Pilicy,
  - ⇒ bogactwo gatunkowe, struktura, pochodzenie i aktualny stan siedliska drzewostanów.

Szczegółowe informacje odnośnie tych zagadnień, z uwzględnieniem ekosystemów nieleśnych, zamieszczone są w „Programie ochrony przyrody” (część IV niniejszego elaboratu) i zostały zobrazowane na mapach przeglądowych.

4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

4.1. Ocena ekonomiczna regionu

Nadleśnictwo Dobieszyn położone jest w województwie mazowieckim, na terenie czterech powiatów: białobrzeskiego, kozienickiego, radomskiego, grójeckiego, w zasięgu dwunastu gmin.

Większość gruntów Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się na obszarze powiatów: białobrzeskiego (49,6%), kozienickiego (48,2%). Pozostałe grunty występujące na obszarze powiatów: radomskiego oraz grójeckiego stanowią jedynie 2,2% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa Dobieszyn.

Omawiany region ma charakter rolniczo-przemysłowy. Głównym ośrodkiem jest miasto powiatowe Białobrzegi. W sąsiedztwie północno-wschodnich granic obrębu Białobrzegi, położone jest miasto Warka. Duże powiatowe miasto Radom (214 tys. mieszkańców) leży w odległości 15 km od południowych granic terytorium Nadleśnictwa. Z innych mniejszych miejscowości wymienić należy: Głowaczów, Stromiec, Magnuszew, Radzanów, Stara Błotnica, Grabów nad Pilicą, Sucha, Dobieszyn, Ryczywół, Stawiszyn.

Gospodarka rolna oparta jest na małych, gospodarstwach indywidualnych, zaspakajających głównie własne potrzeby.

Przemysł tworzą w większości małe zakłady (rodzinne) działające w branży budowlanej i przetwórstwa produktów rolnych. Zakłady przetwórstwa drewna posiadają znaczny udział w lokalnym przemyśle.

Do mocnych stron gmin znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa należy zaliczyć: bliskość do aglomeracji warszawskiej (szansa rozwoju branży rolniczej), działalność dużych firm branży rolniczej, wysoki odsetek gruntów ornych, atrakcyjne tereny dla wypoczynku i rekreacji, rozwijająca się branża turystyczna, korzystne powiązania komunikacyjne, baza surowcowa dla rozwoju przetwórstwa warzyw i owoców, tradycje rolnicze.

Do słabych stron obszaru znajdującego się w zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn zaliczyć można: niską aktywność gospodarza mieszkańców, wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych, niedofinansowanie urządzeń rekreacyjnych i infrastruktury turystycznej, niedostatecznie rozwinięta baza turystyczna, zróżnicowanie i niedostateczne wyposażenie gospodarstw rolnych w specjalistyczny sprzęt.

Wskaźniki lesistości dla obszaru terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn oraz dla poszczególnych gmin w tymże zasięgu, przedstawiono w zestawieniu sporządzonym wg wzoru nr 7 IUL (część I, rozdz. 1).

Obszar w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa posiada lesistość wynoszącą 31,2%, a więc jest nieco wyższy od średniej krajowej (29,6%).

Największą lesistością odznaczają się gminy (lub ich części): Białobrzegi – obszar wiejski (47,3%), Grabów nad Pilicą (44,1%), Głowaczów (38,2%), Stromiec (37,9%).

Spośród wszystkich lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, lasy będące w jego zarządzie stanowią 58,3%.

Czynniki wpływające na stopień trudności przedsięwzięć gospodarczych w nadleśnictwie, takie jak: udział siedlisk lasowych, wilgotnych, bagiennych i zalewowych, udział drzewostanów młodych, klas odnowienia, powierzchnia lasów ochronnych i gruntów porolnych, ukształtowanie terenu, oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza i wód, zagrożenie pożarowe, zostały przedstawione w pozostałych rozdziałach elaboratu.

Podsumowując, obszar terytorialnego działania Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się w regionie o dobrej perspektywie rozwoju.

4.2. Kompleksy leśne

Nadleśnictwo Dobieszyn cechuje się średnim zróżnicowaniem wielkości i ilości kompleksów leśnych. Najwięcej jest kompleksów leśnych o powierzchni w przedziałach wielkości do 1.00 ha oraz od 1,01 ha do 5,00 ha. Kompleksy te zajmują niewielką powierzchnię i stanowią

około 4,2% powierzchni wszystkich kompleksów leśnych w Nadleśnictwie. Kompleksy leśne o powierzchni powyżej 500 ha stanowią około 81,5% powierzchni Nadleśnictwa.

Zmiana powierzchni kompleksów leśnych w stosunku do poprzedniej rewizji urzędniowej, wynika ze zmian w stanie posiadania.

Ilość i wielkość kompleksów leśnych przedstawiono w tabeli 26.

Tabela 26. Zestawienie ilości i wielkości kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu [ha]	Obr. Białobrzegi		Obr. Dobieszyn		Obr. Studzianki		Nadleśnictwo	
	ilość	pow. [ha]	ilość	pow. [ha]	ilość	pow. [ha]	ilość	pow. [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
do 1,00 ha	286	78,81	185	71,69	156	63,22	627	213,72
1,01 - 5,00 ha	33	67,55	83	181,09	87	174,55	203	423,19
5,01 - 20,00 ha	7	81,86	22	181,04	12	103,47	41	366,37
20,01 - 100,00 ha	6	210,99	6	245,47	1	23,53	13	479,99
100,01 - 200,00 ha	2	205,28	-	-	2	308,02	4	513,30
200,01 - 500,00 ha	1	321,94	-	-	1	497,01	2	818,95
500,01 - 2000,00 ha	3	2593,46	2	2240,50	-	-	5	4833,96
ponad 2000,01 ha	-	-	1 *	3824,03	1 *	3777,75	1 *	7601,78
Razem	338	3559,89	299	6743,82	260	4947,55	896	15251,26

*- jeden zwarty kompleks (obr.Dobieszyn i obr.Studzianki)

4.3. Podaż usług leśnych na lokalnym rynku pracy

Ograniczanie kosztów prowadzonej działalności, spowodowało rezygnację z utrzymywania własnego transportu wywozowego drewna oraz ekip ścinkowo-zrywkowych praktycznie we wszystkich jednostkach administracyjnych Lasów Państwowych i tak też jest w omawianym Nadleśnictwie.

Główne zadania gospodarcze realizowane są przez wyspecjalizowane ekipy Zakładów Usług Leśnych (ZUL). Ich liczba w zależności od rozstrzygnięć przetargów na usługi leśne corocznie ulega zmianie. Usługi leśne w Nadleśnictwie przeciętnie wykonuje siedem Zakładów Usług Leśnych (ZUL).

W okresach wiosennym i jesiennym, z uwagi na wykonywane w lesie zabiegi pielęgnacyjne i odnowieniowe, zapotrzebowanie na usługi wzrasta, a zatem jest możliwość zatrudnienia większej liczby osób.

4.4. Odbiorcy drewna

Całość drewna jest sprzedawana loco las. Głównymi odbiorcami drewna są:

1. TARTAK "OLCZYK" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZ; Świdno 1, 29-105 Krasocin.
2. "KRONOSPAN MIELEC" Sp. z o.o.; Wojska Polskiego 3,39-300 Mielec.
3. STORA ENSO WOOD PRODUCTS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, Murów ul. Wolności 4, 46-030 Murów.
4. PPHU DREW-TRANS Export Import Wojciech Kwiatkowski, Dąbrowa Kozłowska 49, 26-613 Radom 15.
5. "SILVA" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, Mielec Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec.
6. ZP-U "TARKOS" SPÓŁKA JAWNA J.KOSTRZEWA, B. KOSTRZEWA, Tomaszów 76, 26-640 Skaryszew.
7. "DREWBUD" S.C. Janusz, Paweł Potrzebowski, Helenów 15 A, 26-903 Głowaczów.
8. PPHU DREWBUD - Paweł Kacprzak, Brzeska Wola 29, 26-804 Stromiec.
9. TARTAK Michał Danielewicz i Piotr Danielewicz Spółka Cywilna, Promna ul. Warecka 38, 26-803 Promna.
10. DREW-BUD S.C. K I B STRZELCZYK, Basinów 16, 26-910 Magnuszew.
11. P.H.U. "DREWEX" ANDRZEJ PERCHEL, Starachowice ul. Transportowa 5, 27-200 Starachowice.

Oprócz wymienionych powyżej większych odbiorców, Nadleśnictwo corocznie sprzedaje drewno do mniejszych przedsiębiorców którzy tworzą znaczną grupę kontrahentów. Nadleśnictwo prowadzi również sprzedaż drewna dla odbiorców indywidualnych.

4.5. Stan sieci dróg

Istotny wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej wywierają warunki komunikacyjno-transportowe.

Sieć komunikacyjna w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Dobieszyn jest dobrze rozwinięta. Istnieje szereg drogowych szlaków komunikacyjnych o znaczeniu lokalnym (drogi powiatowe i gminne), ale także krajowym i wojewódzkim. Do najważniejszych z nich należą:

- droga krajowa nr S7: Kraków – Radom – Warszawa – Gdańsk,
- droga krajowa nr 79: Kozienice – Magnuszew – Góra Kalwaria – Warszawa,
- droga krajowa nr 48: Kozienice – Białobrzegi – Tomaszów Mazowiecki,

Pozostałe drogi z nawierzchnią asfaltową wymieniono w III części elaboratu, rozdział 7.3.e.

Pomiędzy wyżej wymienionymi, głównymi szlakami komunikacyjnymi, istnieją jeszcze na tym terenie inne drogi powiatowe i gminne, o nawierzchniach asfaltowych bądź utwardzonych i ulepszonych w inny sposób, zapewniających dostępność do kompleksów leśnych nadleśnictwa. Niektóre z tych dróg, na pewnych odcinkach omijają kompleksy leśne lub przebiegają obok nich.

Wyżej wymienione drogi publiczne wraz z niektórymi drogami leśnymi (szczególnie pożarowymi) i po uwzględnieniu niektórych linii podziału powierzchniowego, tworzą sieć komunikacyjno-transportową umożliwiającą dostęp do terenów leśnych dla środków wywozowych i pojazdów straży pożarnej.

Trzeba podkreślić, iż Nadleśnictwo Dobieszyn systematycznie podejmuje konieczne inwestycje w celu polepszenia udostępnienia lasu dla środków wywozowych i przeciwpożarowych na bazie istniejących dróg leśnych (poprzez ich remonty i modernizacje) oraz poprzez budowę nowych, zgodnie z opracowanym w 2018 roku projektem Docelowej Sieci Drogowej w Nadleśnictwie. Przy budowie dróg należy uwzględnić rozwiązania techniczne umożliwiające poruszanie się po nich ciężkiego sprzętu pożarowego i wysokotonazowych zestawów do wywozu drewna.

Warunki dostępności terenów Nadleśnictwa Dobieszyn dla środków komunikacji samochodowej omówiono w rozdziale „Założenia planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej” (część III, rozdziały 7.3.e; 7.6.d).

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn przecina ważny szlak kolejowy Warszawa–Radom–Kraków.

4.6. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Tabela XIX. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy	
1	2	3	4	
1.	Powierzchnia leśna ¹ (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – ha	14299,89	14326,81	
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³	3566629	4018157	
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha	249	280	
4.	Wartość majątku Nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) – tys. zł	X	557332991,2
		wartość gruntów leśnych (wg metody wskaźnikowej) – tys. zł	X	61150731,9
		wartość środków trwałych – tys. zł	X	25737,5
	Razem	tys. zł	X	618509460,6
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	299210	515103
		użytki przedrębne – m ³ netto	358920	385936
		razem użytki główne – m ³ netto	658130	901039
		udział użytków przedrębnych – %	54,54	42,83

Lp	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu ²	m ³ Przeciętnie m ³ /ha/rok	1273839 8,89	959250 11,46
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leś./rok	2,60	4,31
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leś./rok	3,1	3,37
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leś./rok	5,7	7,68
		użytkowanie główne - % zasobów/rok	2,3	2,74
		użytkowanie główne - % przyrostu/rok	8,9	X
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego – % (udział w powierzchni leśnej)		1,12	1,11
9.	Udział lasów ochronnych – % (udział w powierzchni leśnej)		23,45	23,38
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		0	0
	% udziału w powierzchni lasów Nadleśnictwa		0	0

¹ Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

² Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto)

4.7. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej

Tabela nr XX. Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie urządzenia lasu oraz według orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego dla porównania z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych

Lp	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna *	m ³	64412,64	90104	90104
2.	Koszty administracyjne ¹	zł	2 116 157,82	2 116 157,82	2 116 157,82
3.	Koszty ochrony lasu ¹	zł	286 721,25	286 721,25	286 721,25
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji ¹	zł	37 154,83	37 154,83	37 154,83
5.	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	4996,46	4996,46	4996,46
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień ³	ha	95,83	169,88	169,88
7.	Koszty pielęgnacji upraw i młodników ⁴	zł/ha	696,02	696,02	696,02
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników ³	ha	249,32	188,42	188,42
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna ¹	zł/m ³	48,95	48,95	48,95
Suma kosztów (k)		zł		X	X
10.	Przychody ze sprzedaży drewna ¹	zł/m ³	200,52	200,52	200,52
Suma przychodów (p)		zł	41013160,85	X	X
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,94	X	X

* w kol. 5 i 6 odpowiednio według danych z tabeli XVII

¹ wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

² wynik z kol. 4, obejmujący również poprawki i uzupełnienia oraz wprowadzanie podszytów, powtórzyć w kol. 5 oraz 6

³ w kol. 5 według danych z tabeli XVIII, a w kol. 6 z proporcji: etat z kol. 6 / etat z kol.5 razy dane z kol. 5

⁴ wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

5. Charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych

Podczas prac inwentaryzacyjnych wszystkim drzewostanom Nadleśnictwa zostały przypisane określone cechy. Przede wszystkim opisują one ich pochodzenie, a niekiedy zawierają także inne, istotne gospodarczo informacje. Cechy drzewostanów zakodowano w bazie zgodnie z aktualnymi możliwościami programu „Taksator”. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów z określonymi cechami zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 27. Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	[ha]			
1	2	3	4	5
drzewostan doświadczalny	2,10	-	2,19	4,29
drzewostan odrosłowy	16,90	17,78	27,53	62,21
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	407,18	379,53	343,06	1129,77
drzewostan z zal/odn sztucznego	2863,85	6000,94	4375,51	13240,30
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	-	-	3,83	3,83
drzewostany na gruntach porolnych	249,76	1704,27	371,30	2325,33
młodnik po rębni złożonej	47,21	210,36	74,88	332,45
otulina szkółek wielkoob-szarowych i zespolonych	-	14,32	-	14,32
uporczywe pędraczkiska	-	-	3622,72	3622,72
uprawy po rębni złożonej	40,76	63,89	30,25	134,90

Pełny obraz parametrów wyrażonych w liczbach bezwzględnych i procentowych, charakteryzujących zasoby drzewne, potencjał produkcyjny i stan lasu, zawierają tabele II, III, IV, Va, Vb, VI i VIIa, które zamieszczono w części tabelarycznej niniejszego elaboratu oraz w opisach taksacyjnych.

5.1. Gatunki budujące drzewostany Nadleśnictwa

Poniżej przedstawiono zestawienia oraz diagramy, które dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa ogółem, obrazują takie zagadnienia jak:

- powierzchnię i procentowy udział drzewostanów w powierzchni leśnej wg gatunków panujących,
- miąższość i procentowy udział drzewostanów w zapasie grubizny na powierzchni leśnej wg gatunków panujących,
- miąższość i procentowy udział drzewostanów w zapasie grubizny na powierzchni leśnej zalesionej wg gatunków rzeczywistych,
- porównanie udziału powierzchniowego drzewostanów wg gatunków panujących pomiędzy IV i V rewizją urzędzeniową,
- powierzchnię i procentowy udział drzewostanów w powierzchni leśnej zalesionej wg klas bonitacji gatunków panujących.

Tabela 28. Udział powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo Dobieszyn	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	2298,71	70,09	5660,09	88,91	3176,67	67,85	11135,47	77,73
So.b	0,08	0,00	0,75	0,01	0,23	0,00	1,06	0,01
Md	-	-	7,82	0,12	149,61	3,20	157,43	1,10
Św	3,16	0,10	4,67	0,07	46,58	1,00	54,41	0,38
Bk	-	-	0,68	0,01	-	-	0,68	0,00
Db	366,68	11,18	204,44	3,21	870,61	18,60	1441,73	10,06
Db.c	-	-	4,99	0,08	9,13	0,20	14,12	0,10
Kl	-	-	-	-	0,63	0,01	0,63	0,00
Jw	0,98	0,03	1,15	0,02	-	-	2,13	0,01
Js	2,24	0,07	-	-	-	-	2,24	0,02
Gb	4,46	0,14	7,46	0,12	9,69	0,21	21,61	0,15
Brz	189,64	5,78	257,57	4,05	160,03	3,42	607,24	4,24
OI	406,83	12,40	187,83	2,95	253,41	5,41	848,07	5,92
Ak	1,36	0,04	-	-	4,32	0,09	5,68	0,04
Os	5,59	0,17	28,44	0,45	0,28	0,01	34,31	0,24
Ogółem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Ryc. 11. Udział powierzchni wg gatunków panujących

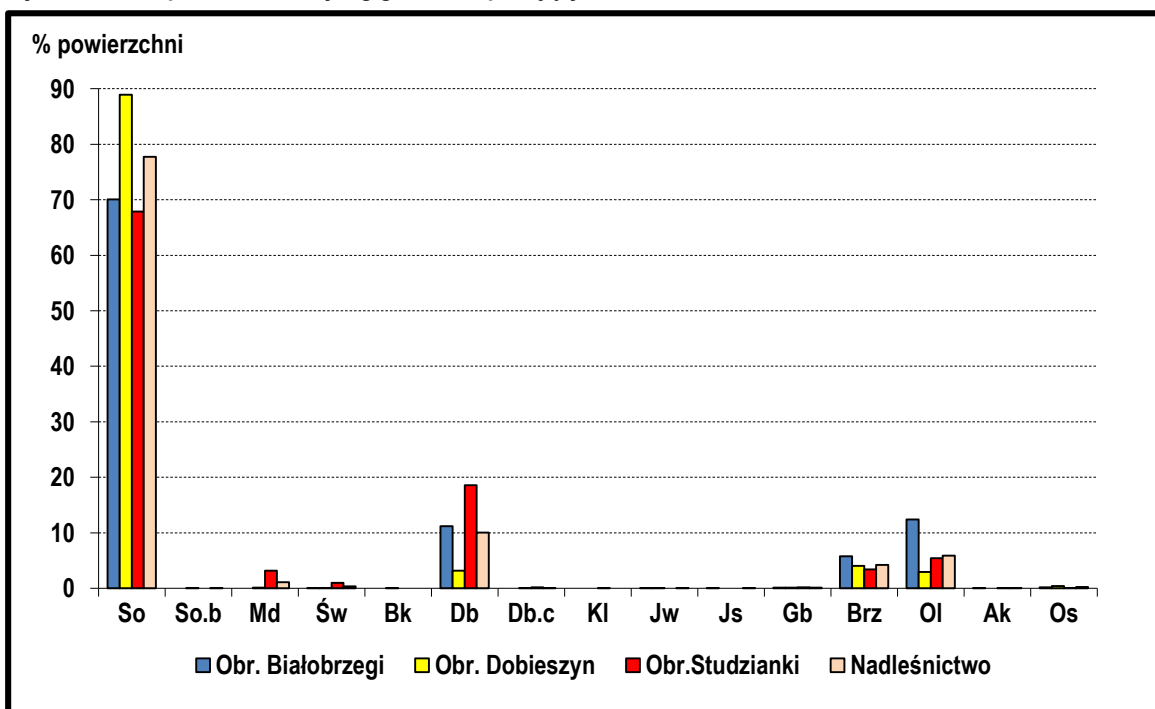
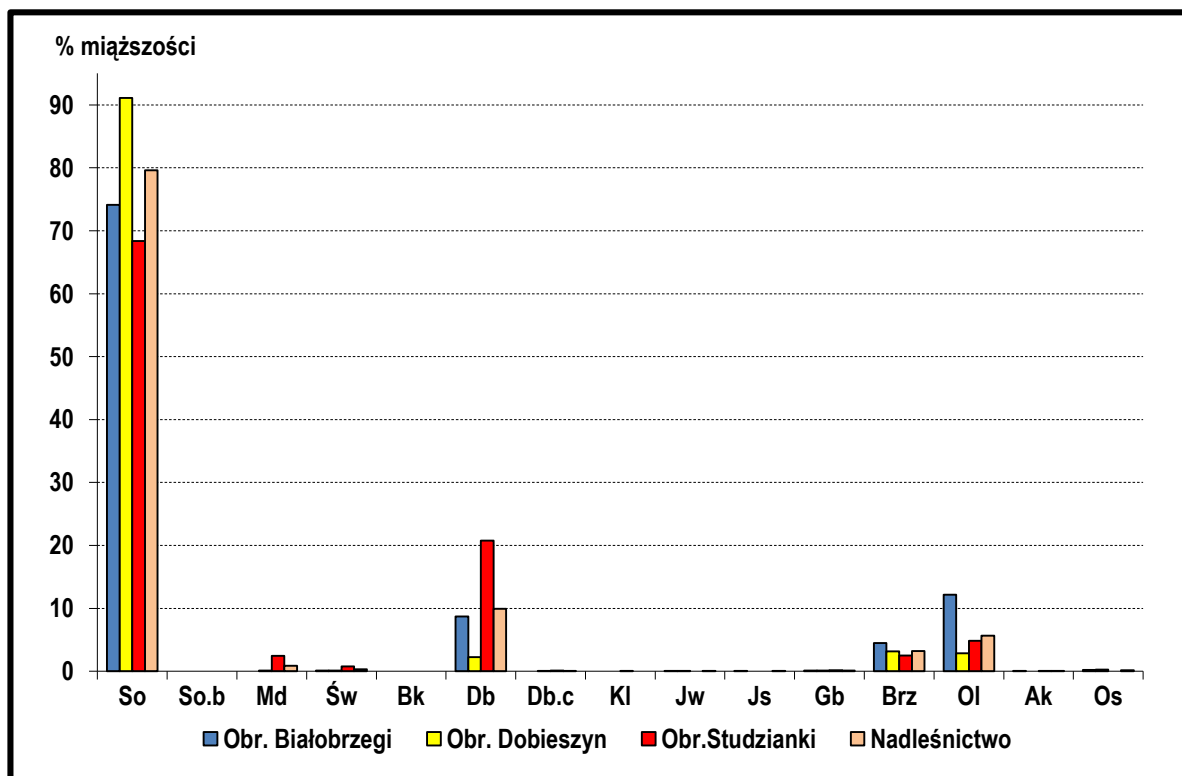

Tabela 29. Udział miąższościowy drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo Dobieszyn	
	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	680473	74,11	1595434	91,12	922268	68,37	3198175	79,61
So.b	15	0,00	70	0,00	30	0,00	115	0,00
Md	-	-	1915	0,11	33202	2,46	35117	0,87
Św	1075	0,12	1860	0,11	10179	0,75	13114	0,33
Bk	-	-	0	0,00	-	-	-	-
Db	79952	8,71	38872	2,22	280027	20,76	398851	9,93
Db.c	-	-	885	0,05	1697	0,13	2582	0,06
Kl	-	-	-	-	170	0,01	170	0,00
Jw	190	0,02	150	0,01	-	-	340	0,01
Js	565	0,06	-	-	-	-	565	0,01
Gb	885	0,10	1979	0,11	2140	0,16	5004	0,12
Brz	41309	4,50	55130	3,15	33491	2,48	129930	3,23
OI	111627	12,16	50325	2,87	65482	4,85	227434	5,66
Ak	315	0,03	-	-	390	0,03	705	0,02
Os	1715	0,19	4300	0,25	40	0,00	6055	0,15
Ogółem	918121	100,00	1750920	100,00	1349116	100,00	4018157	100,00

Ryc. 12. Udział miąższościowy wg gatunków panujących

W lasach Nadleśnictwa Dobieszyn zinwentaryzowano 15 gatunków występujących jako panujące. Najważniejszymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna, dąb, brzoza i olsza, które zarówno w wymiarze powierzchniowym, jak i miąższościowym osiągnęły w sumie ok. 98% udziału.

Sosna jest gatunkiem o najwyższym udziale powierzchniowym i miąższościowym wg gatunków panujących we wszystkich trzech obrębach leśnych. W obrębach Białobrzegi oraz Studzianki udział sosny w udziale powierzchniowym kształtuje się na zbliżonym poziomie – około 70%. W obrębie Dobieszyn udział sosny jest najwyższy i wynosi ok. 90%, zarówno w wymiarze powierzchniowym jak i miąższościowym. Znacznie większy udział sosny w obrębie Dobieszyn związany jest z dużym udziałem siedlisk borów, borów mieszanych, a także lasów mieszanych wynoszącym około 98%.

Oprócz sosny, do głównych gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa Dobieszyn zalicza się dąb, brzoza oraz olsza.

Znacznym udziałem cechuje się dąb, który zarówno w wymiarze powierzchniowym jak i miąższościowym wg gatunków panujących zajmuje ok. 10% w skali całego Nadleśnictwa.

W obrębie Studzianki dąb posiada około 20% udział w powierzchni i miąższości wg gatunków panujących i jest to najwyższy udział tego gatunku ze wszystkich trzech obrębów leśnych. Najmniejszy udział dąb posiada w obrębie Dobieszyn – 2 do 3%.

Na uwagę zasługuje duży udział olszy w obrębie Białobrzegi – ok. 12%, który jest większy od udziału dęba, co związane jest z najwyższym udziałem siedlisk wilgotnych, bagiennych oraz zalewowych spośród wszystkich trzech obrębów leśnych.

Udział brzozy w powierzchni i miąższości kształtuje się na poziomie od 2,5% do blisko 6% w obrębach leśnych, z tym że najwyższy udział gatunek ten posiada w obrębie Białobrzegi, co również związane jest z dużym udziałem siedlisk wilgotnych, bagiennych oraz zalewowych.

W obrębie Dobieszyn udział brzozy jest wyższy zarówno od udziału dęba jak i olszy.

Drzewostany z panującą olszą występują głównie w obszarach Natura 2000: OZW „Łękawica” PLH140030, SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016. Ponadto drzewostany te występują we wschodniej oraz centralnej części Leśnictwa Kępa Niemojewska, centralnej i zachodniej części Leśnictwa Turno, wschodniej oraz południowej części Leśnictwa Sucha, centralnej części Leśnictwa Ksawerów, północno-zachodniej części Leśnictwa Zawady.

Drzewostany z panującym dębem występują głównie w centralnej części obrębu Białobrzegi, centralnej części obrębu Dobieszyn, głównie w Leśnictwach Ksawerów oraz Grabowy Las, południowej części obrębu Studzianki na obszarze Leśnictw Studzianki i Strzyżyna.

Drzewostany z panującą brzozą występują głównie w północno-wschodniej części obrębu Białobrzegi, centralnej części obrębu Studzianki. W obrębie Dobieszyn drzewostany te występują głównie we wschodniej części Leśnictwa Winiary, północno-wschodniej oraz południowo-zachodniej części Leśnictwa Kępa Niemojewska, w pobliżu torów kolejowych w Leśnictwach Ksawerów oraz Zawady, południowej części Leśnictwa Zawady, południowo-zachodniej części Leśnictwa Grabowy Las. Lokalizacja drzewostanów z panującą brzożą ma charakter rozproszony.

Inne gatunki decydują o bioróżnorodności ekosystemów leśnych, lecz nie mają istotnego znaczenia gospodarczego.

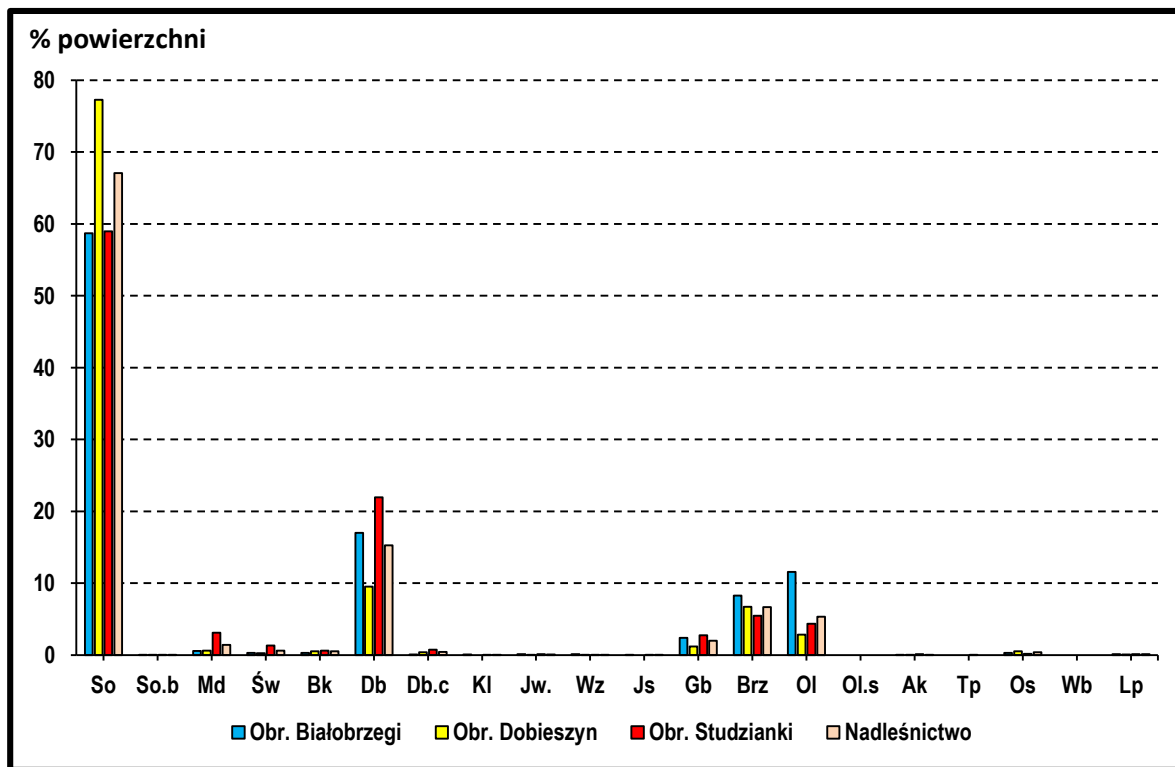
Dla dokładniejszego zobrazowania bogactwa gatunkowego drzewostanów zamieszczono poniżej tabelaryczne zestawienie rzeczywistych udziałów poszczególnych gatunków drzew w miąższości grubizny, a także diagramy rzeczywistego udziału gatunków w powierzchni i miąższości.

Tabela 30. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów wg gatunków rzeczywistych (powierzchnia leśna zalesiona)

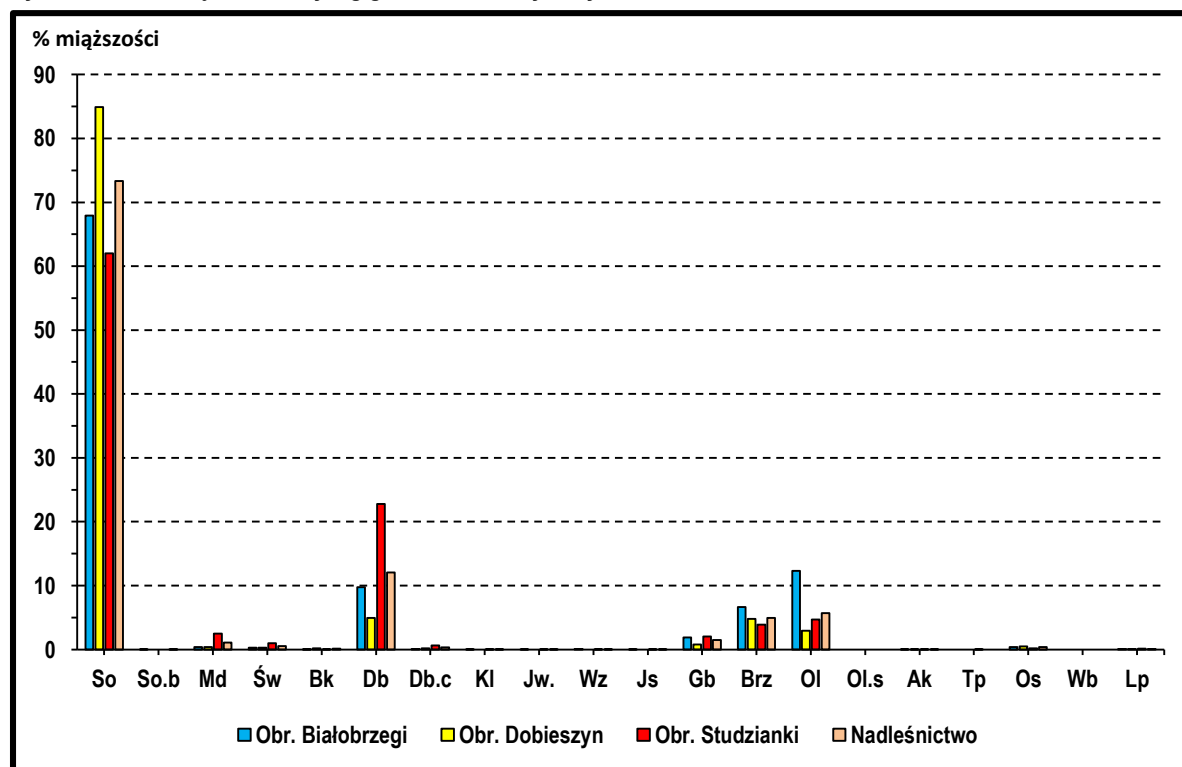
Gatunek	Obręby												Nadleśnictwo			
	Białobrzegi				Dobieszyn				Studzianki				powierzchnia		miąższość	
	powierzchnia [ha]	[%]	miąższość [m ³ brutto]	[%]	powierzchnia [ha]	[%]	miąższość [m ³ brutto]	[%]	powierzchnia [ha]	[%]	miąższość [m ³ brutto]	[%]	powierzchnia [ha]	[%]	miąższość [m ³ brutto]	[%]
So	1908,85	58,68	620035	67,94	4890,94	77,26	1479895	84,90	2727,43	58,98	832875	62,01	9527,22	67,05	2932805	73,34
So.b	1,41	0,04	245	0,03	0,96	0,02	70	0,00	0,29	0,01	35	0,00	2,66	0,02	350	0,01
Md	18,25	0,56	3525	0,39	37,91	0,60	6425	0,37	143,31	3,10	33050	2,46	199,47	1,40	43000	1,08
Św	9,59	0,29	2610	0,29	16,48	0,26	4760	0,27	61,48	1,33	13440	1,00	87,55	0,62	20810	0,52
Bk	10,54	0,32	275	0,03	32,31	0,51	3405	0,20	29,27	0,63	595	0,04	72,12	0,51	4275	0,11
Db	552,87	16,99	88940	9,75	602,86	9,52	86270	4,95	1014,83	21,95	305945	22,77	2170,56	15,28	481155	12,03
Db.c	2,05	0,06	530	0,06	23,56	0,37	3375	0,19	33,67	0,73	8410	0,63	59,28	0,42	12315	0,31
Kl	1,99	0,06	225	0,02	0,10	0,00	20	0,00	1,90	0,04	285	0,02	3,99	0,03	530	0,01
Jw	4,51	0,14	365	0,04	1,52	0,02	50	0,00	5,12	0,11	295	0,02	11,15	0,08	710	0,02
Wz	3,75	0,12	775	0,08	0,45	0,01	55	0,00	2,05	0,04	390	0,03	6,25	0,04	1220	0,03
Js	1,67	0,05	325	0,04	-	-	-	-	1,43	0,03	270	0,02	3,10	0,02	595	0,01
Gb	77,39	2,38	17070	1,87	76,14	1,20	13750	0,79	128,21	2,77	27380	2,04	281,74	1,98	58200	1,46
Brz	269,39	8,28	60815	6,66	426,22	6,73	83765	4,80	252,72	5,47	52305	3,89	948,33	6,67	196885	4,92
Ol	375,76	11,55	112050	12,28	181,21	2,86	51385	2,95	202,24	4,37	63200	4,70	759,21	5,34	226635	5,67
Ol.s	0,12	0,00	35	0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	0,12	0,00	35	0,00
Tp	-	-	-	-	-	-	-	-	0,51	0,01	170	0,01	0,51	0,00	170	0,00
Os	10,54	0,32	3640	0,40	33,47	0,53	8425	0,48	8,39	0,18	2515	0,19	52,40	0,37	14580	0,36

Gatunek	Obręby												Nadleśnictwo			
	Białobrzegi				Dobieszyn				Studzianki							
	powierzchnia		miąższość		powierzchnia		miąższość		powierzchnia		miąższość		powierzchnia		miąższość	
	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[ha]	[%]	[m ³ brutto]	[%]
Wb	-	-	-	-	0,18	0,00	35	0,00	0,05	0,00	15	0,00	0,23	0,00	50	0,00
Lp	4,28	0,13	945	0,10	6,40	0,10	1535	0,09	5,97	0,13	1710	0,13	16,65	0,12	4190	0,10
Ak	1,13	0,03	220	0,02	0,52	0,01	105	0,01	5,43	0,12	520	0,04	7,08	0,05	845	0,02
Razem	3254,09	100,00	912625	100,00	6331,23	100,00	1743325	100,00	4624,30	100,00	1343405	100,00	14209,62	100,00	3999355	100,00

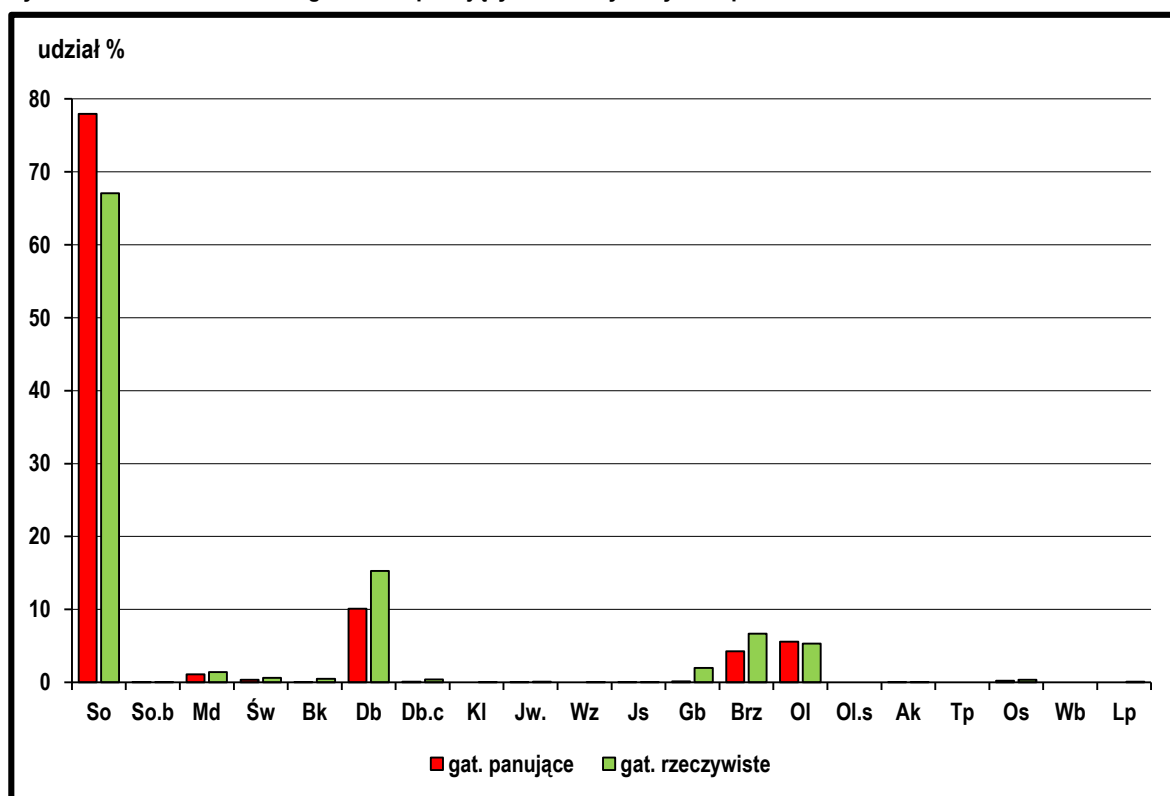
Ryc. 13. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych

Ryc. 14. Udział miąższościowy wg gatunków rzeczywistych

Ryc. 15. Porównanie udziału gatunków panujących i rzeczywistych w powierzchni Nadleśnictwa

Liczbę piętnastu gatunków występujących jako panujące powiększa jeszcze pięć spotykane jako rzadkie domieszki, wyjątkowo współpanujące: wiąz, olsza szara, topola, wierzba, lipa.

Rzeczywiste udziały miąższościowe poszczególnych gatunków drzew różnią się w pewnym stopniu od ich udziałów liczonych wg gatunków panujących. Udział sosny zmniejsza się o ok. 6% przy jednoczesnym wzroście udziału pozostałych gatunków, a zwłaszcza dęba, brzozy. Udział graba według gatunków panujących jest ułamkowy, ale według gatunków rzeczywistych osiąga w powierzchni 2%, a w obrębie Studzianki 3%.

Sosna posiada najwyższy rzeczywisty udział w zapasie grubizny drzewostanów we wszystkich trzech obrębach leśnych, a w całym Nadleśnictwie osiąga ok. 73%. Najwyższy udział sosna posiada w obrębie Dobieszyn – ok. 85%, a najmniejszy w obrębie Studzianki – ok. 62%, w którym z kolei najwyższy udział w miąższości gatunków rzeczywistych osiąga dąb – ok. 23%.

Tabela 31. Porównanie powierzchni panujących gatunków drzew między IV i V rewizją PUL

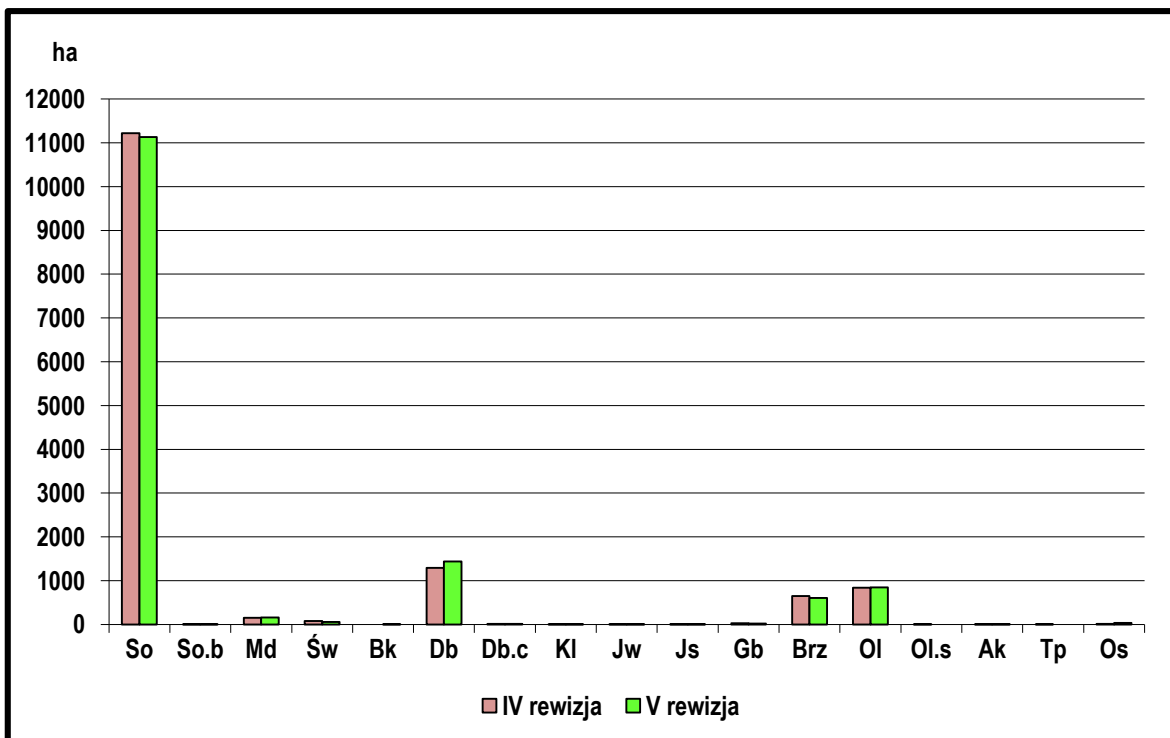
Gatunek	Nadleśnictwo			
	IV rewizja		V rewizja	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5
So	11221,12	78,48	11135,47	77,73
So.b	1,36	0,01	1,06	0,01
Md	149,36	1,04	157,43	1,10
Św	78,04	0,55	54,41	0,38
Bk	-	-	0,68	0,00
Db	1294,50	9,05	1441,73	10,06
Db.c	11,33	0,08	14,12	0,10
Kl	1,07	0,01	0,63	0,00
Jw	1,23	0,01	2,13	0,01
Js	6,19	0,04	2,24	0,02
Gb	24,54	0,17	21,61	0,15
Brz	649,06	4,54	607,24	4,24
Ol	838,05	5,86	848,07	5,92
Ol.s	0,04	0,00	-	-
Tp	4,75	0,03	-	-

Gatunek	Nadleśnictwo			
	IV rewizja		V rewizja	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5
Os	12,98	0,09	34,31	0,24
Ak	6,27	0,04	5,68	0,04
Ogółem	14299,89	100,00	14326,81	100,00

Tabela 32. Porównanie miąższości gatunków wg rzeczywistego udziału między IV i V rewizją PUL

Gatunek	Nadleśnictwo			
	IV rewizja		V rewizja	
	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]
1	2	3	4	5
So	2714415	76,34	2932805	73,34
So.b	255	0,01	350	0,01
Md	29005	0,82	43000	1,08
Św	13375	0,38	20810	0,52
Bk	1620	0,05	4275	0,11
Db	366210	10,30	481155	12,03
Db.c	6360	0,18	12315	0,31
Kl	290	0,01	530	0,01
Jw	215	0,01	710	0,02
Wz	1935	0,05	1220	0,03
Js	2775	0,08	595	0,01
Gb	34710	0,98	58200	1,46
Brz	174300	4,90	196885	4,92
OI	192725	5,42	226635	5,67
OI.s	5	0,00	35	0,00
Tp	1055	0,03	170	0,00
Os	13100	0,37	14580	0,36
Wb	405	0,01	50	0,00
Lp	1700	0,05	4190	0,10
Ak	395	0,01	845	0,02
Ogółem	3554850	100,00	3999355	100,00

Ryc. 16. Porównanie udziału powierzchniowego panujących gatunków drzew między IV i V rewizją PUL

Zamieszczone powyżej tabela i wykres wskazują na tendencję zmian zachodzących między IV i V rewizją PUL, a także w dłuższej perspektywie czasowej, jeśli chodzi o udział podstawowych, lasotwórczych gatunków drzew panujących w drzewostanach.

Wzrost lub spadek powierzchni poszczególnych gatunków drzew w stosunku do IV rewizji PUL, jest przede wszystkim konsekwencją prowadzenia przebudowy drzewostanów. Można się spodziewać, że w wyniku realizacji przyjętych celów hodowlanych, dominująca rola sosny jako gatunku panującego w Nadleśnictwie Dobieszyn utrzyma się, ale w kolejnych dziesięcioleciach będzie ulegała powolnemu zmniejszeniu.

Tabela 33. Udział powierzchni drzewostanów wg klas bonitacji gatunków panujących

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	So	Db	Brz	OI	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Białobrzegi							
IA	690,15	-	-	-	-	690,15	21,21
I	1178,18	189,35	107,65	73,24	11,90	1560,32	47,95
II	382,46	142,86	70,58	220,44	2,10	818,44	25,15
III	34,51	31,34	5,53	91,77	3,87	167,02	5,13
IV	-	1,20	5,88	11,08	-	18,16	0,56
Razem	2285,30	364,75	189,64	396,53	17,87	3254,09	100,00
Obręb Dobieszyn							
IA	1391,28	-	-	-	-	1391,28	21,97
I	2627,32	47,60	146,10	5,07	31,33	2857,42	45,13
II	1479,75	137,23	83,33	96,00	18,02	1814,33	28,66
III	136,30	18,02	25,12	74,04	5,86	259,34	4,10
IV	0,46	-	3,02	4,63	0,75	8,86	0,14
Razem	5635,11	202,85	257,57	179,74	55,96	6331,23	100,00
Obręb Studzianki							
IA	960,67	-	-	-	-	960,67	20,77
I	1603,88	341,31	138,32	16,00	209,55	2309,06	49,94
II	522,74	476,30	21,71	124,23	9,82	1154,80	24,97
III	68,54	51,71	-	78,42	0,87	199,54	4,32
IV	-	-	-	-	0,23	0,23	0,00
Razem	3155,83	869,32	160,03	218,65	220,47	4624,30	100,00
Nadleśnictwo							
IA	3042,10	-	-	-	-	3042,10	21,41
I	5409,38	578,26	392,07	94,31	252,78	6726,80	47,35
II	2384,95	756,39	175,62	440,67	29,94	3787,57	26,65
III	239,35	101,07	30,65	244,23	10,60	625,90	4,40
IV	0,46	1,20	8,90	15,71	0,98	27,25	0,19
Razem	11076,24	1436,92	607,24	794,92	294,30	14209,62	100,00

Z tabeli 33 oraz obrazującego ją diagramu (ryc. 17), zestawionych w oparciu o bonitacje panujących gatunków drzew, wynika bardzo dobra i dobra dynamika wzrostu gatunków budujących większość drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn.

Rozpatrując podstawowe gatunki lasotwórcze, bardzo dobre bonitacje jako gatunki panujące w drzewostanach, osiąga sosna (76,3% z I lub IA), a także brzoza (64,6% z I).

W udziale powierzchniowym drzewostanów wg klas bonitacji gatunków panujących, dąb osiąga bardzo dobre (I) i dobre (II) bonitacje na poziomach odpowiednio 40,2% oraz 52,6%.

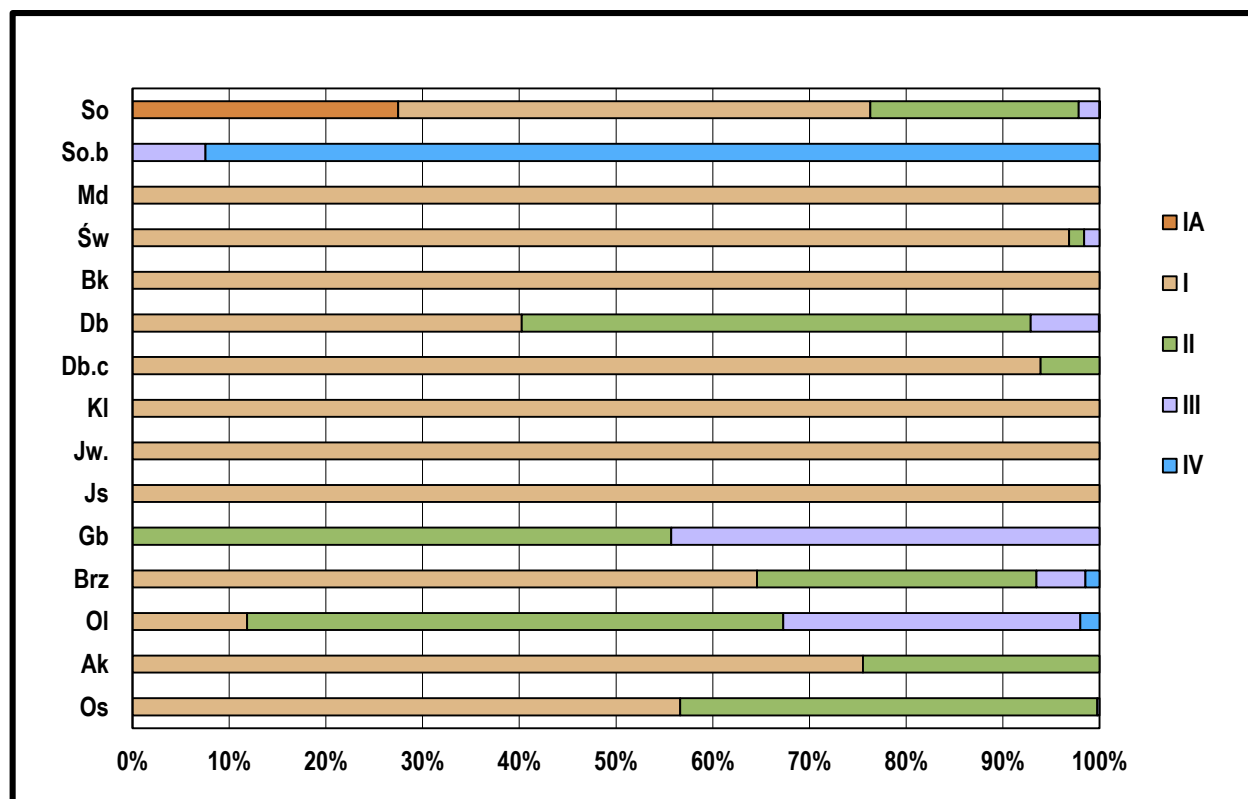
Olsza osiąga bardzo dobre i dobre bonitacje na łącznym poziomie 67,3%.

Udział III klasy bonitacji, największy jest w drzewostanach z panującą olszą (30,7%) oraz grabem (44,3%).

Udział najniższej bonitacji (IV) jaką osiągają drzewostany w Nadleśnictwie Dobieszyn jest marginalny – 0,2%.

Większość gatunków domieszkowych, tj. akacja, jesion, jawor, klon, dąb czerwony, buk, świerk, modrzew osiągają bonitacje I na poziomie ponad 75% udziału w ogólnej powierzchni gatunku panującego.

Ryc. 17. Udział powierzchni drzewostanów wg klas bonitacji gatunków panujących w Nadleśnictwie

Do najważniejszych gatunków lasotwórczych w Nadleśnictwie należą: sosna, dąb, brzoza, olsza. Podstawowe statystyki dotyczące tych gatunków zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 341. Cechy najważniejszych gatunków lasotwórczych

Cecha	Gatunek			
	So	Db	Brz	Ol
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	77,97	10,11	4,27	5,59
Udział miąższościowy [%]	79,63	9,93	3,24	5,63
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	289	278	214	284
Przeciętny wiek [lat]	62	71	57	67

Spośród rozpatrywanych gatunków największą zasobnością odznaczają się drzewostany sosnowe, drugie miejsce pod tym względem zajmuje olsza, trzecie dąb. Najmniejszą zasobność posiada brzoza. Najbardziej zaawansowane wiekowo są drzewostany dębowe, zaś do przeciętnie najmłodszych należą te z panującą brzozą.

5.2. Struktura wiekowa drzewostanów

Struktura wiekowa drzewostanów, w oparciu o powierzchnię oraz miąższość klas i podklas wieku, przedstawiona została w postaci zaprezentowanych poniżej syntetycznych zestawień oraz obrazujących te zestawienia diagramów.

Tabela 35. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

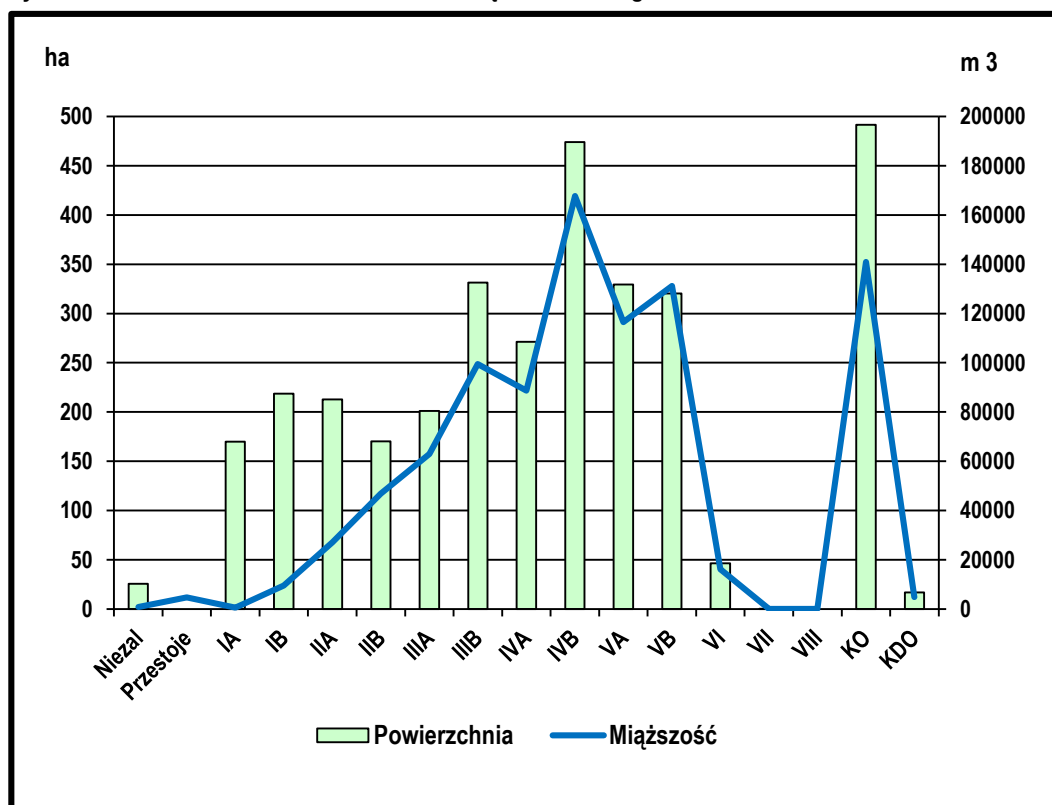
Klasa wieku	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
plazowiny	-	-	-	-	-	-	-	-
halizny i zręby	10,37	0,32	17,35	0,27	15,72	0,34	43,44	0,30
w produkcji ubocznej	1,88	0,06	2,26	0,04	3,34	0,07	7,48	0,05
pozostałe niezalesione	13,39	0,41	15,05	0,24	37,83	0,81	66,27	0,46
Razem niezalesione	25,64	0,78	34,66	0,55	56,89	1,22	117,19	0,81
przestoje	-	-	-	-	-	-	-	-
IA	169,72	5,17	332,02	5,22	137,22	2,93	638,96	4,46
IB	218,67	6,67	335,69	5,27	169,71	3,63	724,07	5,05
IIA	212,63	6,48	337,67	5,30	188,94	4,04	739,24	5,16
IIB	170,17	5,19	506,97	7,96	446,34	9,53	1123,48	7,84
IIIA	201,14	6,13	707,21	11,11	459,10	9,81	1367,45	9,54
IIIB	331,33	10,10	582,84	9,16	420,10	8,97	1334,27	9,31
IVA	271,15	8,27	1741,12	27,34	919,10	19,63	2931,37	20,49
IVB	474,07	14,45	793,21	12,46	725,58	15,50	1992,86	13,91
VA	329,50	10,05	386,01	6,06	486,97	10,40	1202,48	8,39
VB	320,44	9,77	129,82	2,04	233,00	4,98	683,26	4,77
VI	46,45	1,42	44,00	0,69	107,89	2,30	198,34	1,38
VII	0,20	0,01	2,98	0,05	2,82	0,06	6,00	0,04
VIII i st.	-	-	8,25	0,13	8,10	0,17	16,35	0,11
KO	491,70	14,98	419,85	6,60	252,59	5,40	1164,14	8,13
KDO	16,92	0,52	3,59	0,06	66,84	1,43	87,35	0,61
Bud. przer.	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem zalesione	3254,09	99,22	6331,23	99,45	4624,30	98,78	14209,62	99,19
Ogółem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Tabela 36. Udział miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku

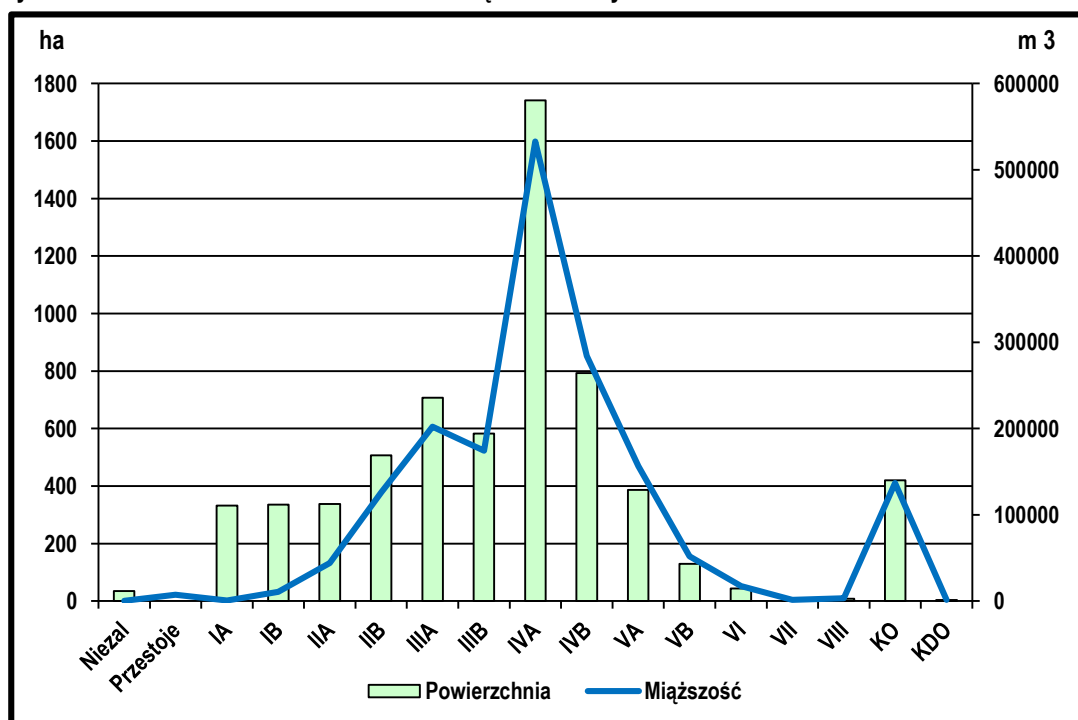
Klasa wieku	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
plazowiny	-	-	-	-	-	-	-	-
halizny i zręby	265	0,03	77	0,00	148	0,01	490	0,01
w produkcji ubocznej	16	0,00	25	0,00	19	0,00	60	0,00
pozostałe niezalesione	503	0,05	288	0,02	852	0,06	1643	0,04
Razem niezalesione	784	0,08	390	0,02	1019	0,07	2193,00	0,05
przestoje	4712	0,51	7205	0,41	4692	0,35	16609	0,41
IA	580	0,06	610	0,03	175	0,01	1365	0,03
IB	9490	1,03	10675	0,61	5805	0,43	25970	0,65
IIA	27090	2,95	44195	2,52	24825	1,84	96110	2,39
IIB	46870	5,10	126085	7,20	108510	8,04	281465	7,00
IIIA	62965	6,86	202075	11,54	124140	9,20	389180	9,69
IIIB	99525	10,84	174460	9,96	115275	8,54	389260	9,69
IVA	88690	9,66	532690	30,43	293535	21,77	914915	22,79
IVB	167715	18,28	284290	16,24	252145	18,69	704150	17,52
VA	116535	12,69	156450	8,94	192905	14,30	465890	11,59
VB	131130	14,28	51800	2,96	92395	6,85	275325	6,85
VI	16210	1,77	17305	0,99	40785	3,02	74300	1,85
VII	65	0,01	1205	0,07	1265	0,09	2535	0,06
VIII i st.	-	-	3315	0,19	3325	0,25	6640	0,17

Klasa wieku	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
KO	140905	15,35	136870	7,82	67150	4,98	344925	8,58
KDO	4855	0,53	1300	0,07	21170	1,57	27325	0,68
Bud. przer.	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem zalesione	917337	99,92	1750530	99,98	1348097	99,93	4015964	99,95
Ogółem	918121	100,00	1750920	100,00	1349116	100,00	4018157	100,00

Ryc. 18. Struktura wiekowa drzewostanów obrębu Białobrzegi

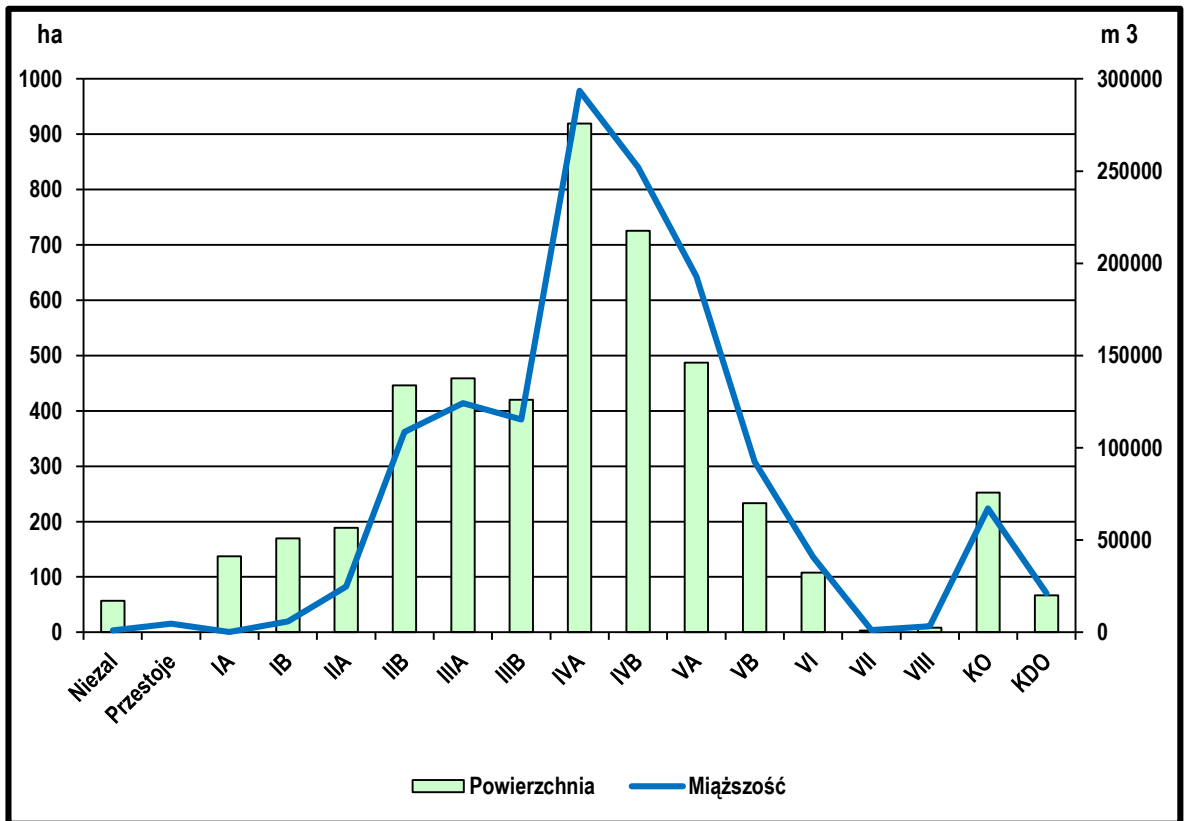

Ryc. 19. Struktura wiekowa drzewostanów obrębu Dobieszyn

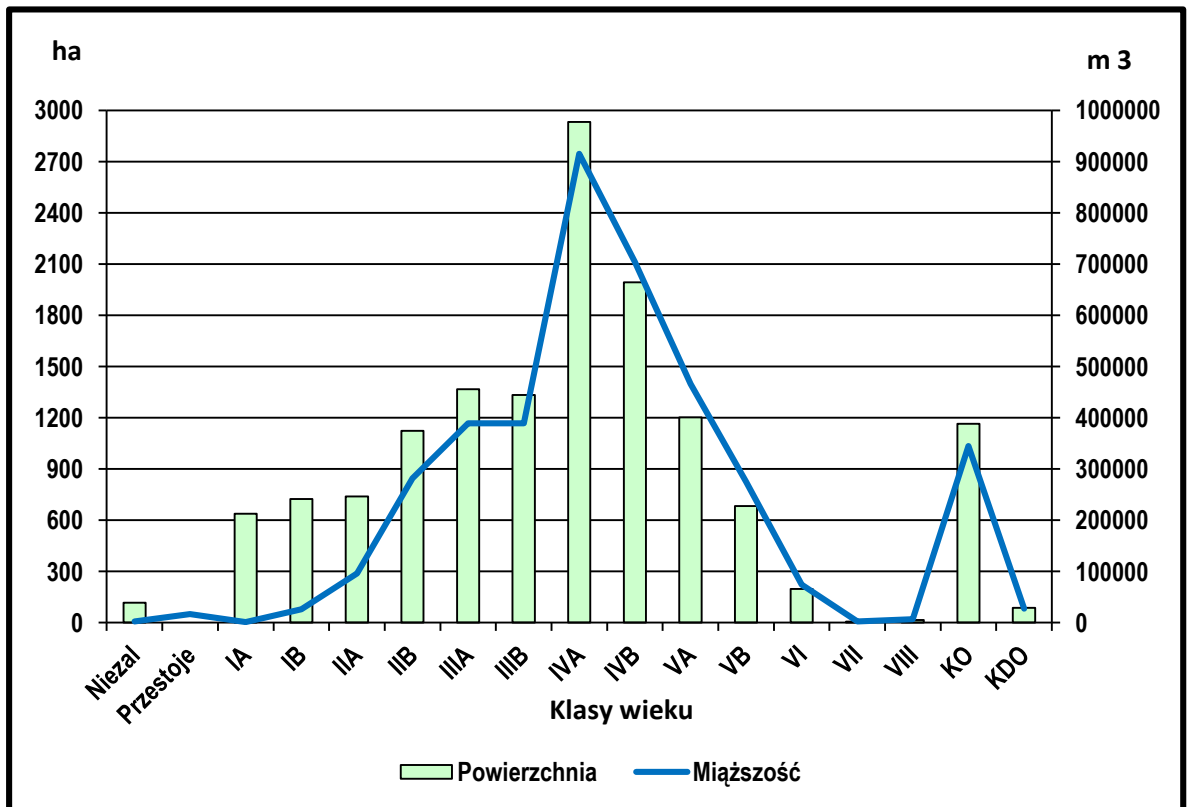

Ryc. 20. Struktura wiekowa drzewostanów obrębu Studzianki

Ryc. 21. Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn

Największym udziałem zarówno powierzchniowym jak i miąższościowym, w Nadleśnictwie cechują się drzewostany w podklasach wieku IVA oraz IVB. Duże udziały mają także drzewostany w IIIA, IIIB, VA podklasach wieku.

Struktury wiekowe drzewostanów w obrębach Dobieszyn i Studzianki są zbliżone do siebie, aczkolwiek w obrębie Dobieszyn podklasa wieku IVA zdecydowanie góruje nad pozostałymi podklasami wieku. Związane jest to z bardzo dużą powierzchnią drzewostanów jednowiekowych, sosnowych, występujących głównie w Leśnictwie Winiary. Zgodnie z protokołem z KZP, w kompleksie „Winiary” zaprojektowano zręby również w blokach drzewostanów równowiekowych, które nie osiągnęły wieku rębności.

W obrębie Białobrzegi struktura wiekowa drzewostanów różni się od pozostałych obrębów. Znaczący udział drzewostanów w podklasach wieku: IVB, IIIB, VA, VB oraz zdecydowanie mniej niż w pozostałych obrębach podklasy wieku IVA. Krzywa prezentująca rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku jest bardziej wypłaszczona, niż w obrębach Dobieszyn i Studzianki. Większy jest też udział powierzchniowy drzewostanów w młodszych podklasach wieku.

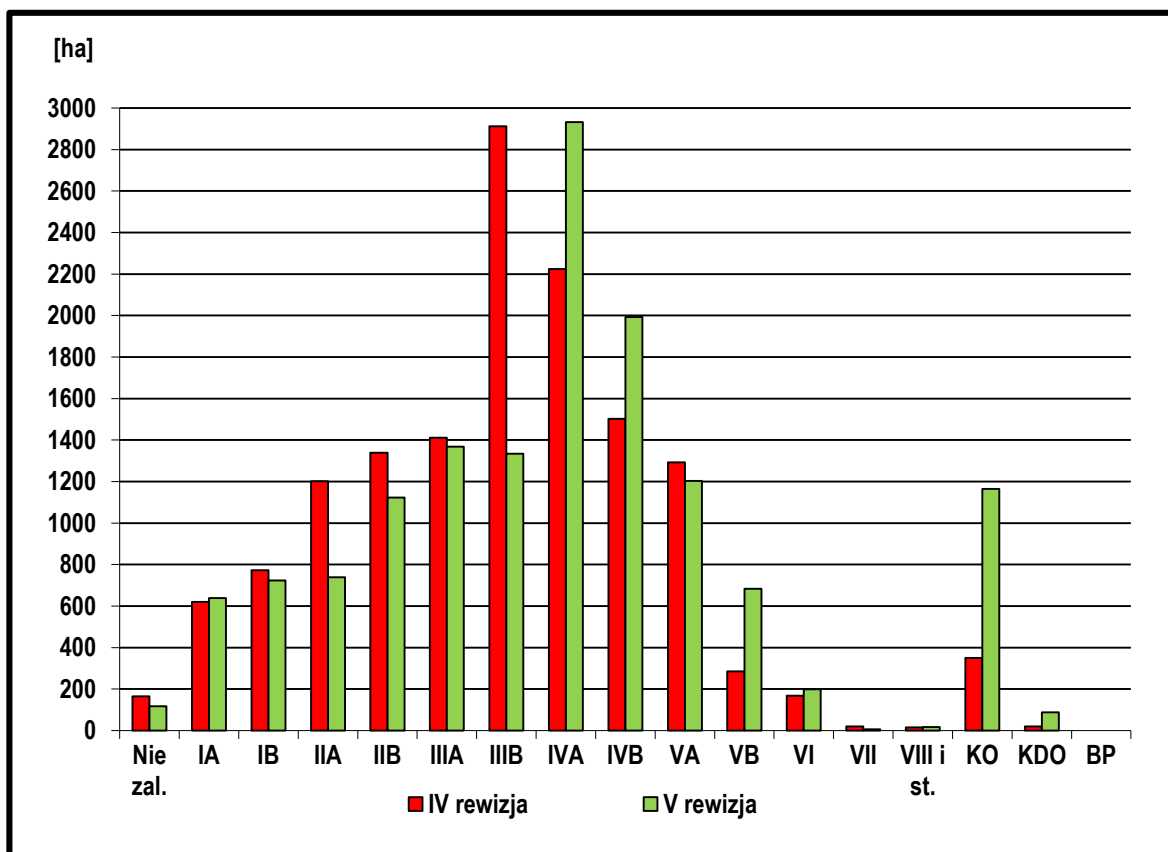
Znaczny udział drzewostanów w KO (w obrębie Białobrzegi wręcz największy powierzchniowo) jest konsekwencją szerokiego zastosowania rębni gniazdowej zupełnej – IIIA, a także największej spośród wszystkich trzech obrębów leśnych powierzchni siedlisk lasów mieszanych oraz lasów – ok. 60%.

Poniżej przedstawiono porównanie obecnej struktury wiekowej ze strukturą z poprzedniego opracowania urzędowego (IV rewizja PUL), w oparciu o powierzchnię klas i podklas wieku.

Tabela 37. Porównanie powierzchni klas i podklas wieku między IV i V rewizją PUL w Nadleśnictwie

Klasa wieku	Nadleśnictwo			
	IV rewizja		V rewizja	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5
plazowiny	2,08	0,01	-	-
halizny i zręby	90,40	0,63	43,44	0,30
w produkcji ubocznej	7,37	0,05	7,48	0,05
pozostałe niezalesione	64,91	0,45	66,27	0,46
IA	620,25	4,34	638,96	4,46
IB	772,29	5,40	724,07	5,06
IIA	1200,98	8,40	739,24	5,16
IIB	1338,79	9,36	1123,48	7,84
IIIA	1411,65	9,87	1367,45	9,55
IIIB	2911,91	20,36	1334,27	9,31
IVA	2224,74	15,56	2931,37	20,46
IVB	1502,83	10,51	1992,86	13,91
VA	1292,09	9,04	1202,48	8,39
VB	285,43	2,00	683,26	4,77
VI	168,47	1,18	198,34	1,39
VII	19,95	0,14	6,00	0,04
VIII i st.	16,25	0,11	16,35	0,11
KO	349,86	2,45	1164,14	8,13
KDO	19,64	0,14	87,35	0,61
Budowa przerębowa	-	-	-	-
Ogółem	14299,89	100,00	14326,81	100,00

Ryc. 22. Porównanie udziału powierzchniowego klas i podklas wieku między IV i V rewizją PUL w Nadleśnictwie

Rozkład powierzchni leśnej na podklasy wieku, wg IV i V rewizji PUL, pokazuje że nastąpiło jej przesunięcie do starszych podklas wieku o 10 lat. Nastąpił trzykrotny wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia. Wzrost powierzchni drzewostanów w KO oznacza, że w minionym dziesięcioleciu drzewostany zagospodarowane były w szerszym zakresie rębniami złożonymi, gdzie głównie inicjowano (zakładano sztucznie) odnowienia podokapowe poprzez założenie gniazd (przeważnie zupełnych). Rozpoczęty w poprzednich latach, proces przebudowy drzewostanów będzie kontynuowany w kolejnym dziesięcioleciu.

Strukturę gatunkową podklas wieku w poszczególnych obrębach leśnych i Nadleśnictwie ogółem, zestawioną wg gatunków panujących, przedstawiono poniżej.

Tabela 38. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Białołęczy

Gatunek	IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IVA	IVB	VA	VB	VI	VII	VIII i st.	KO	KDO	Razem
So	119,19	117,70	102,02	127,00	138,96	256,46	185,83	368,55	256,38	182,56	35,11	0,20		380,71	14,63	2285,30
So.b					0,08											0,08
Św				0,50										2,66		3,16
Db	30,30	49,34	66,19	18,16	22,77	25,82	14,03	40,70	36,05	37,76	1,10			22,53		364,75
Jw.				0,98												0,98
Js								2,24								2,24
Gb					0,67									3,79		4,46
Brz	4,69	9,92	21,78	8,80	16,93	15,76	42,30	13,01	11,21	1,27				43,97		189,64
OI	15,54	41,71	22,53	11,08	18,54	33,29	28,99	49,57	25,86	98,85	10,24			38,04	2,29	396,53
Ak					1,36											1,36
Os			0,11	3,65	1,83											5,59
Ogółem	169,72	218,67	212,63	170,17	201,14	331,33	271,15	474,07	329,50	320,44	46,45	0,20	-	491,70	16,92	3254,09

Ryc. 23. Udział procentowy gatunków panujących w powierzchni klas i podklas wieku w obrębie Białobrzegi

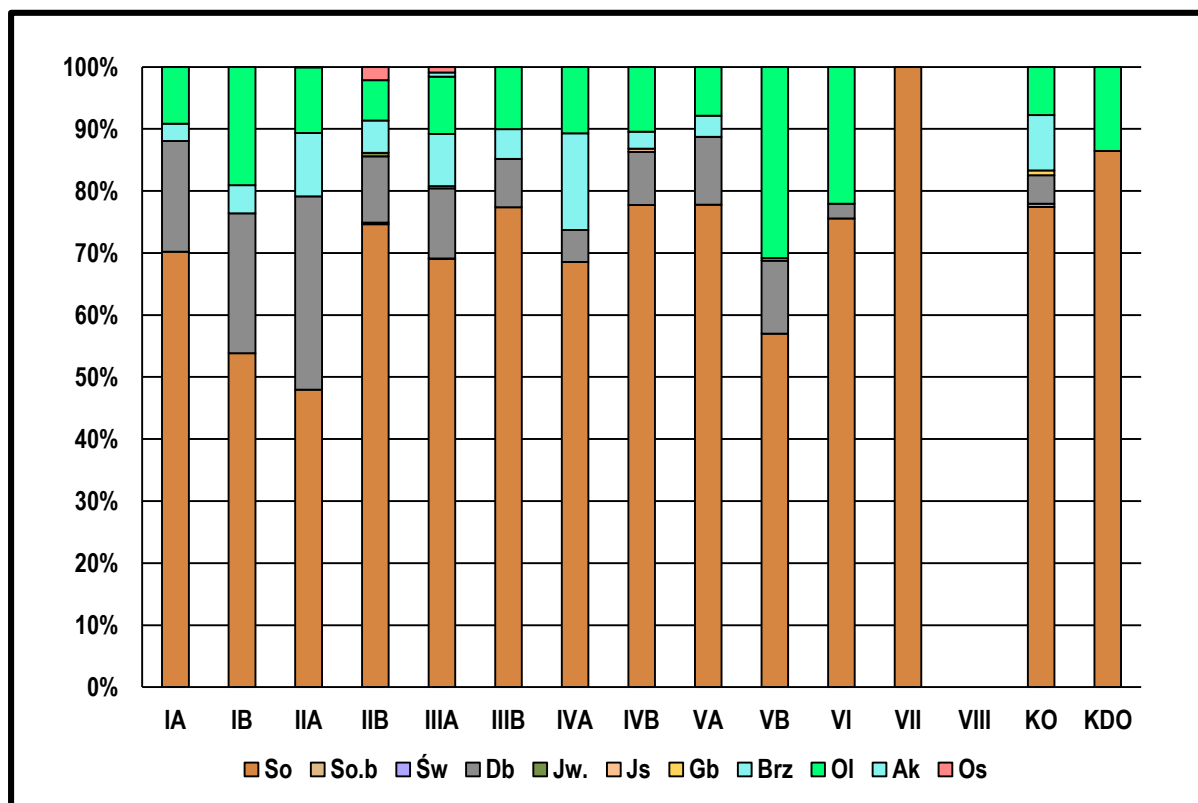

Tabela 39. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Dobieszyn

Gatunek	IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IVA	IVB	VA	VB	VI	VII	VIII i st.	KO	KDO	Razem
So	309,87	287,97	275,19	425,95	595,41	501,91	1623,05	688,36	369,15	116,00	33,19		4,59	400,88	3,59	5635,11
So.b					0,75											0,75
Md			2,32	1,19	2,41	1,90										7,82
Św				0,85	0,94	2,88										4,67
Bk	0,68															0,68
Db	20,95	36,64	23,67	10,06	3,39	5,56	20,97	40,12	16,39	2,65	10,81	2,98	3,66	5,00		202,85
Db.c			1,83	0,98	1,32		0,86									4,99
Jw.				1,15												1,15
Gb					0,56		1,12			5,78						7,46
Brz	0,52	3,27	16,23	40,77	70,28	41,84	57,01	13,68						13,97		257,57
OI		1,90	3,45	21,72	28,90	28,75	38,11	51,05	0,47	5,39						179,74
Os		5,91	14,98	4,30	3,25											28,44
Ogółem	332,02	335,69	337,67	506,97	707,21	582,84	1741,12	793,21	386,01	129,82	44,00	2,98	8,25	419,85	3,59	6331,23

Ryc. 24. Udział procentowy gatunków panujących w powierzchni klas i podklas wieku w obrębie Dobieszyn

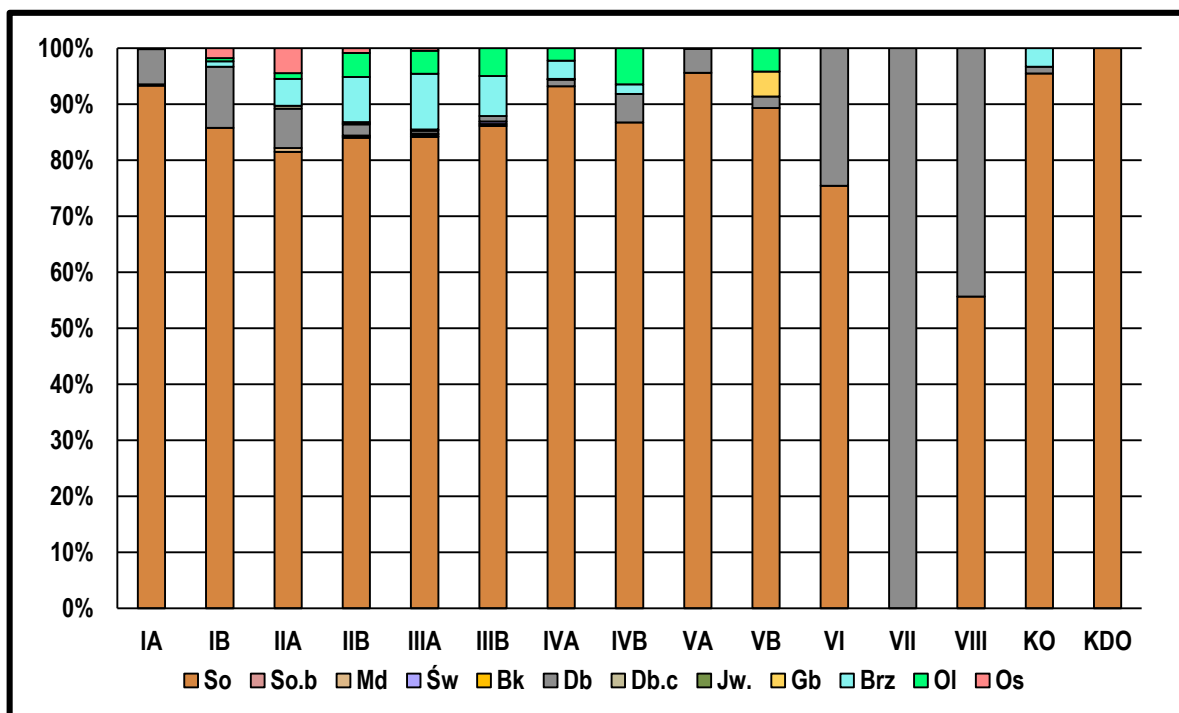

Tabela 40. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku - obręb Studzianki

Gatunek	IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IVA	IVB	VA	VB	VI	VII	VIII i st.	KO	KDO	Razem
So	119,21	104,91	109,22	330,64	286,68	369,56	789,10	476,24	257,38	91,48	14,83			139,74	66,84	3155,83
So.b						0,23										0,23
Md			3,67	44,79	90,25	1,62	2,01							7,27		149,61
Św			5,88	21,61	15,66	2,56	0,87									46,58
Db	13,61	43,04	53,95	18,86	2,13	3,33	72,49	221,97	222,20	77,65	87,85	2,82	8,10	41,32		869,32
Db.c		3,73	1,95				2,68	0,77								9,13
KI					0,63											0,63
Gb							3,30							6,39		9,69
Brz	4,40	7,38	6,64	16,28	23,58	20,73	20,34	7,03						53,65		160,03
Ol		6,36	7,60	13,88	40,17	22,07	28,31	19,57	7,39	63,87	5,21			4,22		218,65
Ak		4,29	0,03													4,32
Os				0,28												0,28
Ogółem	137,22	169,71	188,94	446,34	459,10	420,10	919,10	725,58	486,97	233,00	107,89	2,82	8,10	252,59	66,84	4624,30

Ryc. 25. Udział procentowy gatunków panujących w powierzchni klas i podklas wieku w obrębie Studzianki

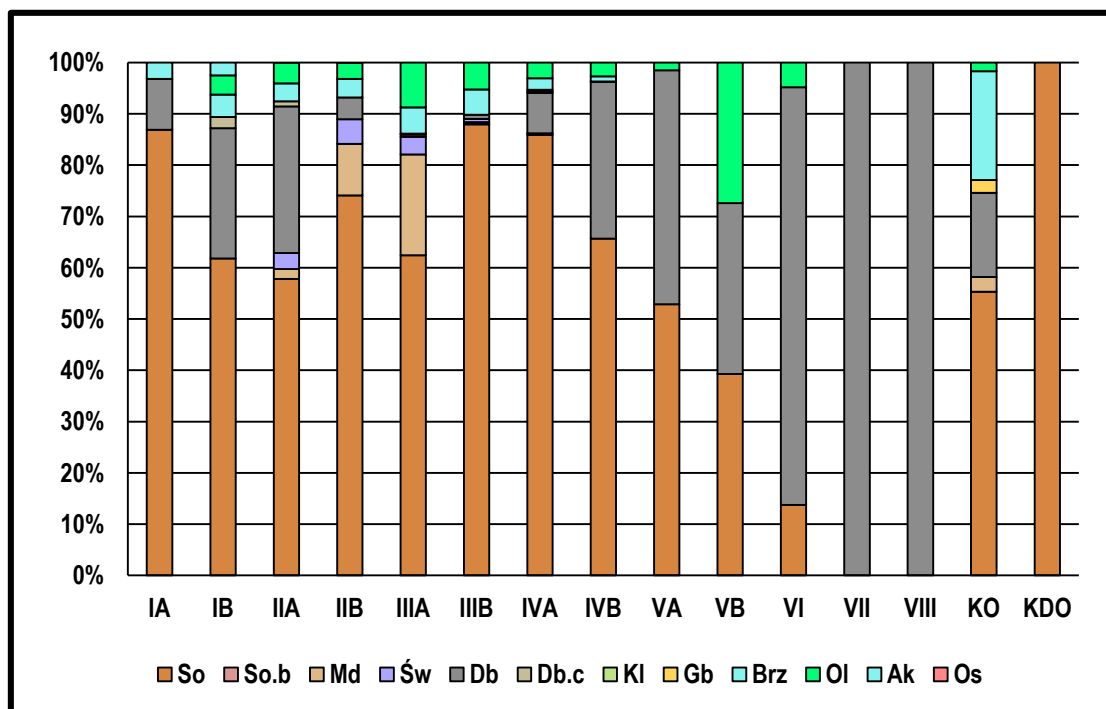

Tabela 41. Udział powierzchniowy gatunków panujących w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie

Gatunek	IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IVA	IVB	VA	VB	VI	VII	VIII i st.	KO	KDO	Razem
So	548,27	510,58	486,43	883,59	1021,05	1127,93	2597,98	1533,15	882,91	390,04	83,13	0,20	4,59	921,33	85,06	11076,24
So.b					0,83	0,23										1,06
Md			5,99	45,98	92,66	3,52	2,01							7,27		157,43
Św			5,88	22,96	16,60	5,44	0,87							2,66		54,41
Bk	0,68															0,68
Db	64,86	129,02	143,81	47,08	28,29	34,71	107,49	302,79	274,64	118,06	99,76	5,80	11,76	68,85		1436,92
Db.c		3,73	3,78	0,98	1,32		3,54	0,77								14,12
Kl					0,63											0,63
Jw.				2,13												2,13
Js								2,24								2,24
Gb					1,23		4,42			5,78				10,18		21,61
Brz	9,61	20,57	44,65	65,85	110,79	78,33	119,65	33,72	11,21	1,27				111,59		607,24
Ol	15,54	49,97	33,58	46,68	87,61	84,11	95,41	120,19	33,72	168,11	15,45			42,26	2,29	794,92
Ak		4,29	0,03		1,36											5,68
Os		5,91	15,09	8,23	5,08											34,31
Ogółem	638,96	724,07	739,24	1123,48	1367,45	1334,27	2931,37	1992,86	1202,48	683,26	198,34	6,00	16,35	1164,14	87,35	14209,62

5.3. Przyrost miąższości

W poniższej tabeli przedstawiono sumaryczny rozmiar przyrostu bieżącego tabelarycznego, jaki został obliczony na podstawie tablic przez program „Taksator” oraz przyrost użyteczny, obliczony na podstawie porównania zasobów na początku i końcu ubiegłego okresu gospodarczego z uwzględnieniem wykonanego w tym czasie pozyskania.

Tabela 42. Wskaźniki przyrostu bieżącego tabelarycznego i użytecznego

Przyrost		Obręb Białobrzegi	Obręb Dobieszyn	Obręb Studzianki	Nadleśnictwo
Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wg stanu na 01.01.2020 r.	m ³ /10 lat	200450	442850	315950	959250
	m ³ /ha/rok	6,11	6,96	6,75	6,69
Spodziewany przyrost bieżący tablicowy wg stanu na 01.01.2010 r.	m ³ /10 lat	183850	423400	317500	924750
	m ³ /ha/rok	5,62	6,67	6,79	6,47
Spodziewany przyrost bieżący tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny	m ³ /10 lat	151100	365800	274550	791450
Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	m ³ /10 lat	285495	586743	401601	1273839
	m ³ /ha/rok	8,70	9,22	8,58	8,89

Porównanie wskaźników zasobności drzewostanów, obecnej i poprzedniej rewizji urzędniowej, z uwzględnieniem wykonanego w tym okresie użytkowania, pozwoliło na ustalenie przyrostu bieżącego użytecznego tj. rzeczywistej wielkości zmiany zasobów drzewnych.

Uzyskany w ubiegłym 10-leciu przyrost bieżący użyteczny jest znacznie większy od spodziewanych przyrostów bieżących tablicowych, zarówno w bezpośrednim odniesieniu do przyrostu tablicowego spodziewanego wg stanu na 01.01.2010 r. (o 38%), jak i spodziewanego obecnie wg stanu na 01.01.2020 r. (o 33%).

Wobec braku, jak dotąd, metodyki określania uszkodzenia drzewostanów przez przemysł w ramach V rewizji urzędniowej, w niniejszym planie urządzenia lasu sporządzono jedynie tabele klas wieku spodziewanego tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – tabele VIIIA.

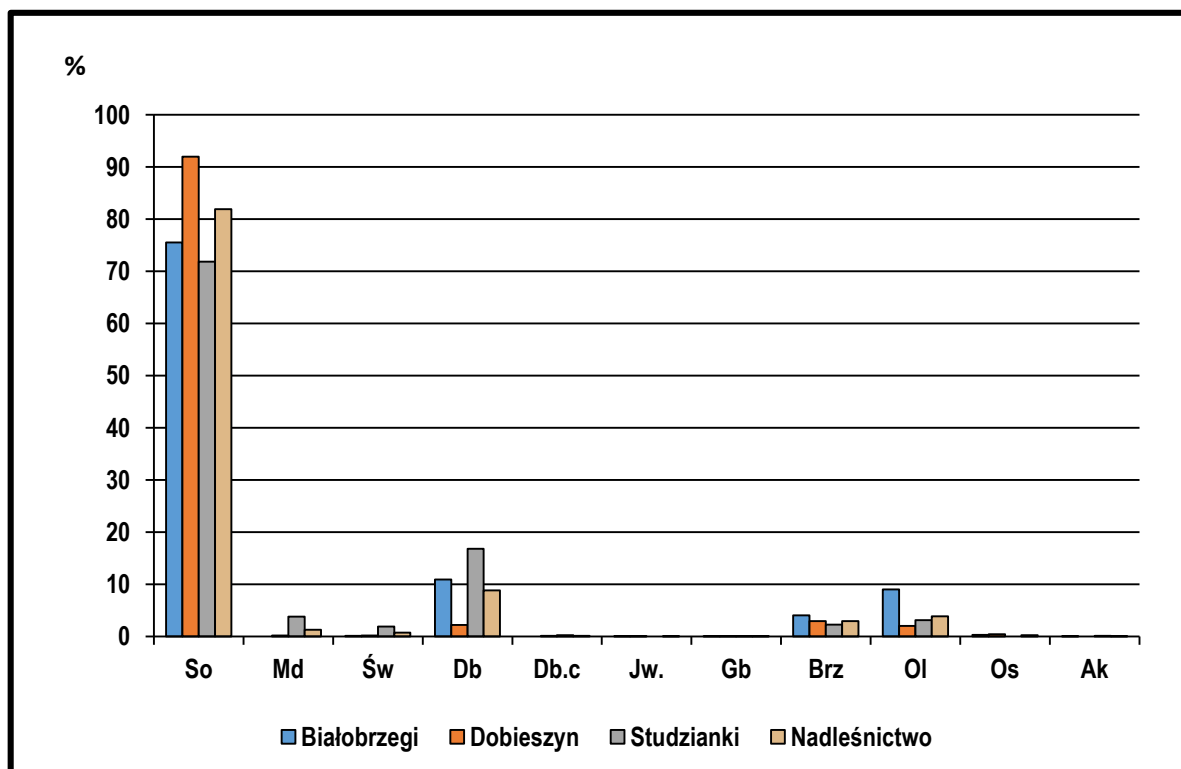
W zamieszczonych niżej tabelach oraz rycinach przedstawiono syntetyczne zestawienie przyrostu bieżącego spodziewanego wg gatunków panujących oraz porównano udziały gatunków panujących w zapasie i przyroście miąższości.

Tabela 43. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości tablicowy wg gatunków panujących

Gatunek	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	15130	75,48	40705	91,92	22685	71,80	78520	81,86
Md	0	0,00	65	0,15	1195	3,78	1260	1,31
Św	25	0,13	80	0,18	590	1,87	695	0,72
Db	2190	10,93	970	2,19	5305	16,79	8465	8,83
Db.c	0	0,00	45	0,1	65	0,21	110	0,11
Jw.	5	0,02	10	0,02	0	0,00	15	0,02
Gb	15	0,07	25	0,06	20	0,06	60	0,06
Brz	810	4,04	1295	2,92	710	2,25	2815	2,93
OI	1805	9,01	895	2,02	990	3,13	3690	3,85
Os	55	0,27	195	0,44	0	0,00	250	0,26
Ak	10	0,05	0	0	35	0,11	45	0,05
Razem	20045	100,00	44285	100,00	31595	100,00	95925	100,00

Ryc. 28. Udział gatunków panujących w spodziewanym bieżącym rocznym przyroście miąższości

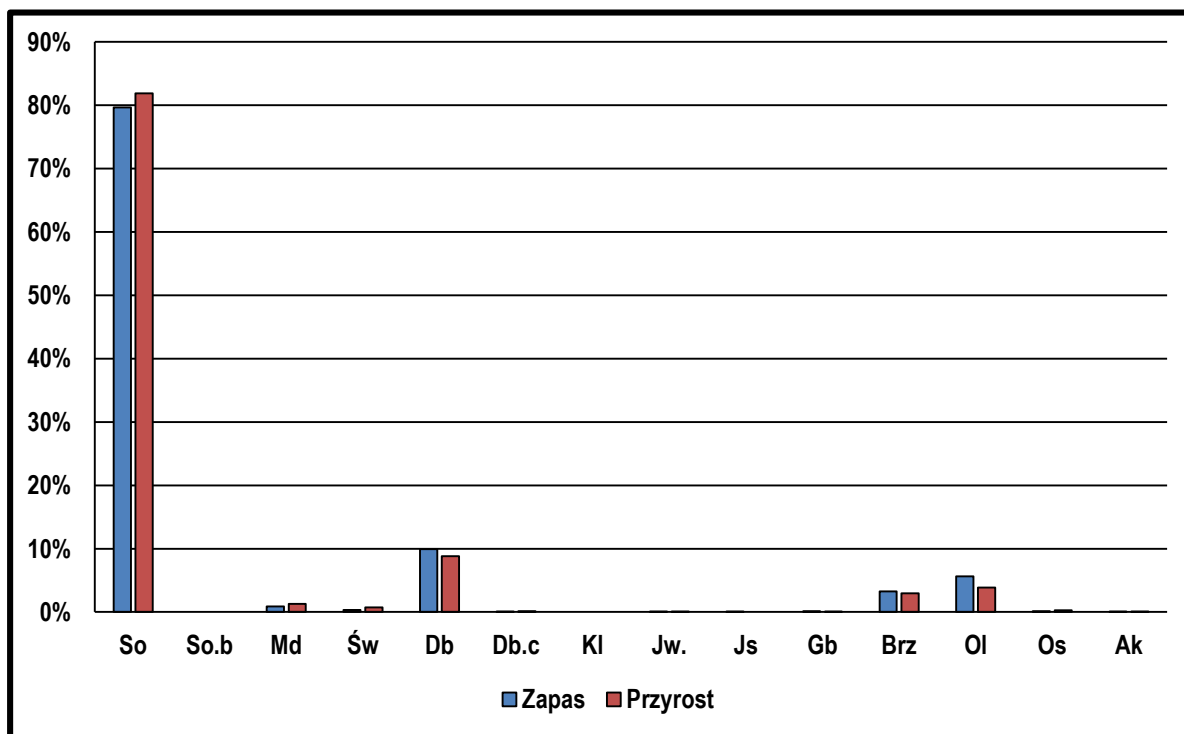
Przyrost miąższości odkłada się głównie w drzewostanach z panującą sosną, które stanowią aż 81,86% bieżącego rocznego przyrostu w Nadleśnictwie Dobieszyn, co ma związek z dominacją udziału tego gatunku w powierzchni całego Nadleśnictwa.

W obrębie Dobieszyn sosna jako gatunek panujący uzyskuje najwyższy procentowy udział w spodziewanym bieżącym rocznym przyroście spośród wszystkich trzech obrębów leśnych. W pozostałych dwóch obrębach leśnych udziały te kształtują się na zbliżonym poziomie, tj. ok. 70%.

Tabela 44. Porównanie udziałów gatunków panujących w miąższości i spodziewanym bieżącym rocznym przyroście miąższości w Nadleśnictwie (powierzchnia leśna zalesiona)

Gatunek	Zapas		Przyrost	
	[m ³ brutto]	[%]	[m ³ brutto]	[%]
1	2	3	4	5
So	3197351	79,62	78520	81,86
So.b	115	0,00	-	-
Md	35117	0,87	1260	1,31
Św	13114	0,33	695	0,72
Db	398776	9,93	8465	8,83
Db.c	2582	0,06	110	0,11
Kl	170	0,00	-	-
Jw.	340	0,01	15	0,02
Js	565	0,01	-	-
Gb	5004	0,13	60	0,06
Brz	129930	3,24	2815	2,93
Ol	226140	5,63	3690	3,85
Os	6055	0,15	250	0,26
Ak	705	0,02	45	0,05
Razem	4015964	100,00	95925	100,00

Ryc. 29. Porównanie udziałów gatunków panujących w miąższości i spodziewanym bieżącym rocznym przyroście miąższości w Nadleśnictwie

Powyższe tabele oraz wykresy pokazują, że udział gatunków panujących w spodziewanym bieżącym rocznym przyroście miąższości jest na ogół bardzo zbliżony do ich udziału miąższościowego w zapasie na powierzchni leśnej zalesionej.

Tabela 45. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości tablicowy w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obreby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IA	100	0,50	185	0,42	40	0,13	325	0,34
IB	1375	6,86	2190	4,95	1015	3,21	4580	4,77
IIA	2225	11,10	3660	8,26	2050	6,49	7935	8,27
IIB	1910	9,53	5520	12,46	4880	15,45	12310	12,83
IIIA	1880	9,38	6325	14,28	3785	11,98	11990	12,50
IIIB	2340	11,67	4280	9,66	2770	8,77	9390	9,79
IVA	1690	8,43	11090	25,05	5980	18,92	18760	19,56
IVB	2810	14,02	5115	11,55	4715	14,92	12640	13,18
VA	1840	9,18	2640	5,96	3170	10,03	7650	7,97
VB	1630	8,13	780	1,76	1240	3,92	3650	3,81
VI	170	0,85	235	0,53	530	1,68	935	0,97
VII	0	0,00	10	0,02	15	0,05	25	0,03
VIII	0	0,00	45	0,10	35	0,11	80	0,08
KO	2005	10,00	2190	4,95	1030	3,26	5225	5,45
KDO	70	0,35	20	0,05	340	1,08	430	0,45
Razem	20045	100,00	44285	100,00	31595	100,00	95925	100,00

Rozkład przyrostów w poszczególnych podklasach wieku wykazuje pewne podobieństwo w obrębach Dobieszyn oraz Studzianki.

W obrębie Dobieszyn przyrosty mają tendencje wzrostową aż do IVA podklasy wieku z wyjątkiem podklasy IIIB, po czym maleją. W obrębie Studzianki przyrosty miąższości również rosną do IVA podklasy wieku, z wyjątkiem podklas wieku IIIA oraz IIIB.

W obrębie Białobrzegi przyrosty miąższości drzewostanów początkowo rosną, po czym przez dłuższy czas pozostają na zbliżonym poziomie.

Analizując powyższą tabelę zauważyć można, że największy przyrost odłoży się prawdopodobnie w drzewostanach należących do IVA podklasy wieku – blisko 20%. Są to drzewostany o największym udziale miąższościowym w skali całego Nadleśnictwa – ok. 23%.

Pomimo, że udział drzewostanów IVB podklasy wieku w ogólnej miąższości drzewostanów w Nadleśnictwa Dobieszyn wynosi ok. 18%, to udział drzewostanów tej podklasy wieku w spodziewanym przyroście miąższości jest zbliżony do przyrostów drzewostanów w podklasach wieku: IIB oraz IIIA, których udział w zapasie jest zasadniczo mniejszy.

Zwrócić uwagę należy również na podklasy wieku IB oraz IIA, gdzie udział w przyroście jest kilkukrotnie większy niż w miąższości.

Wynika z tego, że bieżący przyrost miąższości rośnie wraz z wiekiem aż do IVA podklasy wieku, gdzie następuje kulminacja przyrostu miąższości drzewostanów, po czym przyrost ten maleje.

5.4. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów

Zagrożenia przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji dotychczasowego PUL (2010-2019), a także prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu na obecne 10-lecie (2020-2029) przedstawione są w referacie Zespołu Ochrony Lasu (część II elaboratu).

Ogółem powierzchnia manipulacyjna drzewostanów, w których stwierdzono szkody wynosi **828,98 ha**, stanowi to 5,83 % powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. Z tej liczby **626,48 ha** (76%) przypada na 1 stopień uszkodzenia zaliczony do grupy uszkodzeń nieistotnych (nietrwałych), co oznacza szkodę na poziomie 10-20 % powierzchni manipulacyjnej.

Drugi stopień uszkodzenia, nazwany średnim, zaliczony do grupy uszkodzeń istotnych (trwałych), stwierdzono na powierzchni **194,05 ha**, gdzie powierzchnia zredukowana szkody zawiera się w przedziale 30-50 %.

Trzeci stopień uszkodzenia nazywany silnym, również zaliczany do grupy uszkodzeń istotnych (trwałych), opisano na powierzchni zaledwie **8,45 ha**, gdzie powierzchnia zredukowana szkody zawiera się w przedziale ponad 50% uszkodzeń.

Spośród przewidzianych przez IUL głównych przyczyn uszkodzenia, w powierzchni uszkodzonych drzewostanów największy udział mają uszkodzenia inne bez określenia - **50%**.

W grupie przyczyn „inne” zawierają się uszkodzenia od jemioly, a także uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez czynniki sprawcze niemożliwe do określenia w trakcie taksacji lasu. W grupie uszkodzeń innych zawierają się również uszkodzenia drzewostanów spowodowane działaniem kilku czynników jednocześnie występujących w tym samym czasie, które działają systemowo, bez możliwości jednoznacznego określenia.

Intensywne opady deszczu skutkujące podtopieniem niektórych upraw, a także wahania poziomu wód gruntowych, działalność bobra objęty około **19%** powierzchni manipulacyjnej uszkodzonych drzewostanów, natomiast huraganowe wiatry, susze, przymrozki około **16%**.

Uszkodzenia od zwierzyny opisano na ok. **7%** powierzchni manipulacyjnej uszkodzonych drzewostanów, podobnie jak szkody spowodowane działalnością owadów, głównie chrabąszczowatych, szeliniaka sosnowca i kornika ostrozębego.

Zgodnie z pismem Nadleśnictwa Dobieszyn znak: ZG.6004.2.2018 z dnia 25.10.2018r., opisano w wybranych drzewostanach obrębu Studzianki cechę drzewostanu – **uporczywe pędraczysko** na powierzchni **3622,72 ha**. Drzewostanów tych nie zaliczono do gospodarstwa specjalnego.

Analizując w/w tabelę, możemy stwierdzić, że najwięcej uszkodzeń odnotowano w obrębie Dobieszyn – 45% powierzchni uszkodzonych drzewostanów oraz w obrębie Studzianki – 35%, natomiast najmniej w obrębie Białobrzegi – 20%.

Łącznie powierzchnia **zredukowana** uszkodzeń w Nadleśnictwie (tj. uwzględniająca stwierdzony procent uszkodzenia drzewostanu w odstopniowaniu co 10%) wynosi **173 ha**, co stanowi **1,2%** powierzchni zalesionej, w tym **35 ha** w obrębie Białobrzegi, **64 ha** w obrębie Dobieszyn i **74 ha** w obrębie Studzianki.

Ze względu na brak odpowiedniej metodyki, nie określono zasięgów stref uszkodzenia z tytułu zanieczyszczeń przemysłowych (§ 25 ust. 13 IUL).

W drzewostanach na gruntach porolnych, zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie na powierzchni **2325,33 ha**, w tym **249,76 ha** w obrębie Białobrzegi, **1704,27 ha** w obrębie Dobieszyn i **371,30 ha** w obrębie Studzianki, mogą również z czasem wystąpić różnego rodzaju uszkodzenia. Obecnie stwierdzono je tylko na około 5% ich powierzchni.

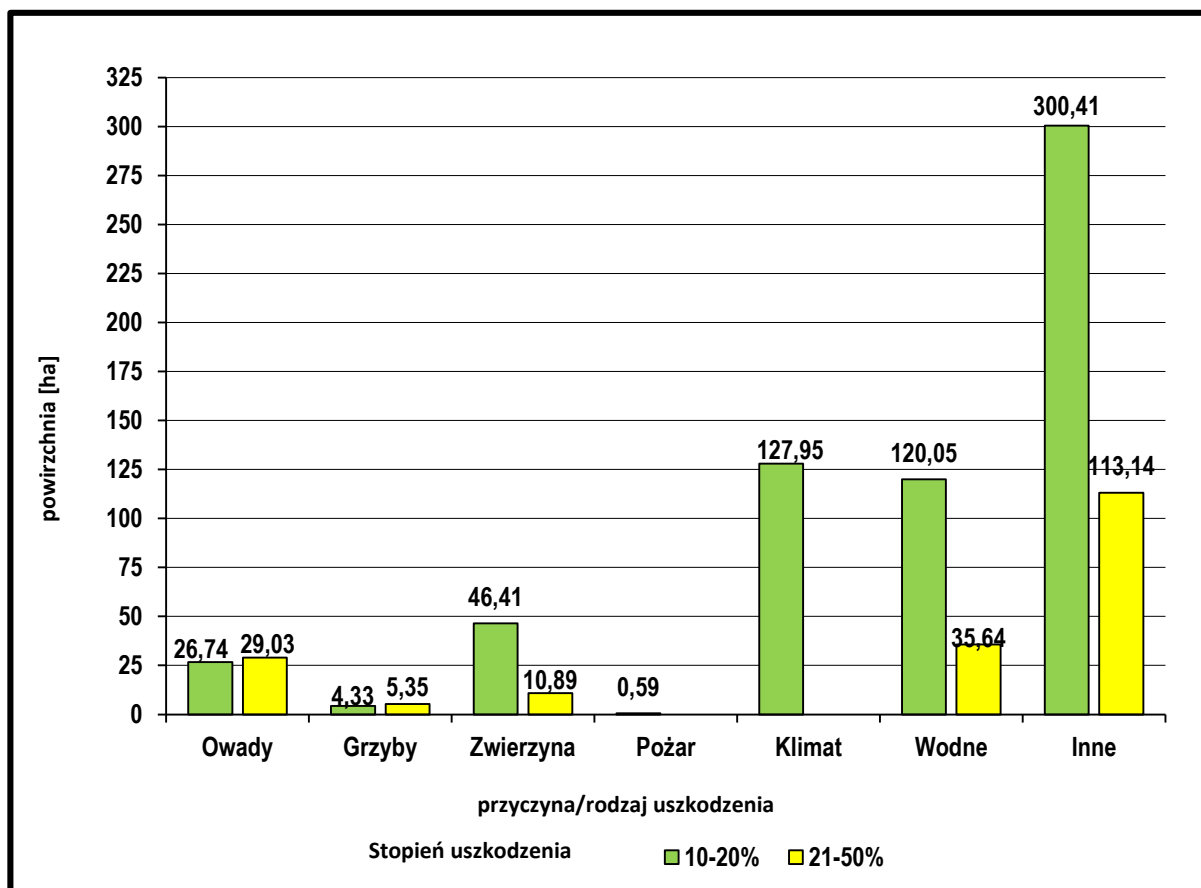
Na podstawie dokonanych obserwacji stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Dobieszyn należy uznać za dobry. Zinwentaryzowane podczas prac taksacyjnych i zakodowane w bazie danych uszkodzenia spowodowane przez czynniki natury ożywionej, nieożywionej, a także inne, których natury nie ustalono zestawiono w tabeli nr 46.

W chwili obecnej zadania z zakresu ochrony lasu, polegać będą przede wszystkim na monitorowaniu zagrożeń i takim postępowaniu gospodarczym, które zapobiegnie lub ograniczy ich dalszy rozwój w przyszłości. W celu utrzymania właściwej higieny lasu i biologicznej jego odporności, w najbliższym okresie, Nadleśnictwo winno wykonywać rutynowe czynności gospodarcze przewidziane w „Instrukcji Ochrony Lasu”.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni uszkodzeń

Rodzaj uszkodzenia	Obręb/ Nadleśnictwo	Stopień uszkodzenia						Ogółem	
		1		2		3			
		Procent uszkodzenia							
		10	20	30	40	50	60		70
Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami [ha]									
Owady	Białobrzegi	-	-	-	-	1,34	-	-	1,34
	Dobieszyn	2,20	-	-	14,49	-	-	6,32	23,01
	Studzianki	-	24,54	12,08	-	1,12	-	-	37,74
	Nadleśnictwo	2,20	24,54	12,08	14,49	2,46	-	6,32	62,09
Grzyby	Białobrzegi	-	3,23	-	-	5,35	0,78	-	9,36
	Dobieszyn	-	1,10	-	-	-	-	-	1,10
	Studzianki	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nadleśnictwo	-	4,33	-	-	5,35	0,78	-	10,46
Zwierzyzna	Białobrzegi	1,76	0,50	2,22	-	1,84	-	-	6,32
	Dobieszyn	-	21,95	-	2,04	-	-	-	23,99
	Studzianki	4,64	17,56	-	4,79	-	-	-	26,99
	Nadleśnictwo	6,40	40,01	2,22	6,83	1,84	-	-	57,30
Pożar	Białobrzegi	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dobieszyn	-	-	-	-	-	-	-	-
	Studzianki	0,59	-	-	-	-	-	-	0,59
	Nadleśnictwo	0,59	-	-	-	-	-	-	0,59
Klimat	Białobrzegi	7,57	1,94	-	-	-	-	-	9,51
	Dobieszyn	100,87	12,98	-	-	-	-	1,35	115,20
	Studzianki	-	4,59	-	-	-	-	-	4,59
	Nadleśnictwo	108,44	19,51	-	-	-	-	1,35	129,30
Wodne	Białobrzegi	1,73	26,93	14,13	3,20	-	-	-	45,99
	Dobieszyn	1,21	9,66	1,89	-	-	-	-	12,76
	Studzianki	5,81	74,71	16,42	-	-	-	-	96,94
	Nadleśnictwo	8,75	111,3	32,44	3,20	-	-	-	155,69
Inne	Białobrzegi	52,71	20,88	19,29	2,20	-	-	-	95,08
	Dobieszyn	115,33	55,16	12,43	6,35	6,10	-	-	195,37
	Studzianki	42,87	13,46	13,87	-	52,90	-	-	123,10
	Nadleśnictwo	210,91	89,50	45,59	8,55	59,00	-	-	413,55
Ogółem	Białobrzegi	63,77	53,48	35,64	5,4	8,53	0,78	-	167,60
	Dobieszyn	219,61	100,85	14,32	22,88	6,1	-	7,67	371,43
	Studzianki	53,91	134,86	42,37	4,79	54,02	-	-	289,95
	Nadleśnictwo	337,29	289,19	92,33	33,07	68,65	0,78	7,67	828,98

Ryc. 30. Powierzchnia uszkodzeń w Nadleśnictwie

5.5. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem drzewostanu

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z ustalonymi dla nich typami drzewostanów (w skrócie nazywana oceną zgodności z siedliskiem) jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych. Jest to również w pewnym stopniu wskaźnik naturalności ekosystemów leśnych. Dlatego też wydaje się on być ważnym i istotnym w formułowaniu wniosków z zakresu hodowli lasu. Należy to jednak robić w sposób świadomy i ostrożny, gdyż kryteria oceny i typy drzewostanów ulegają modyfikacjom, na miarę aktualnego stanu nauki i praktyki leśnej.

Wszystkie drzewostany podzielone zostały (zgodnie z § 40 IUL) na trzy stopnie zgodności:

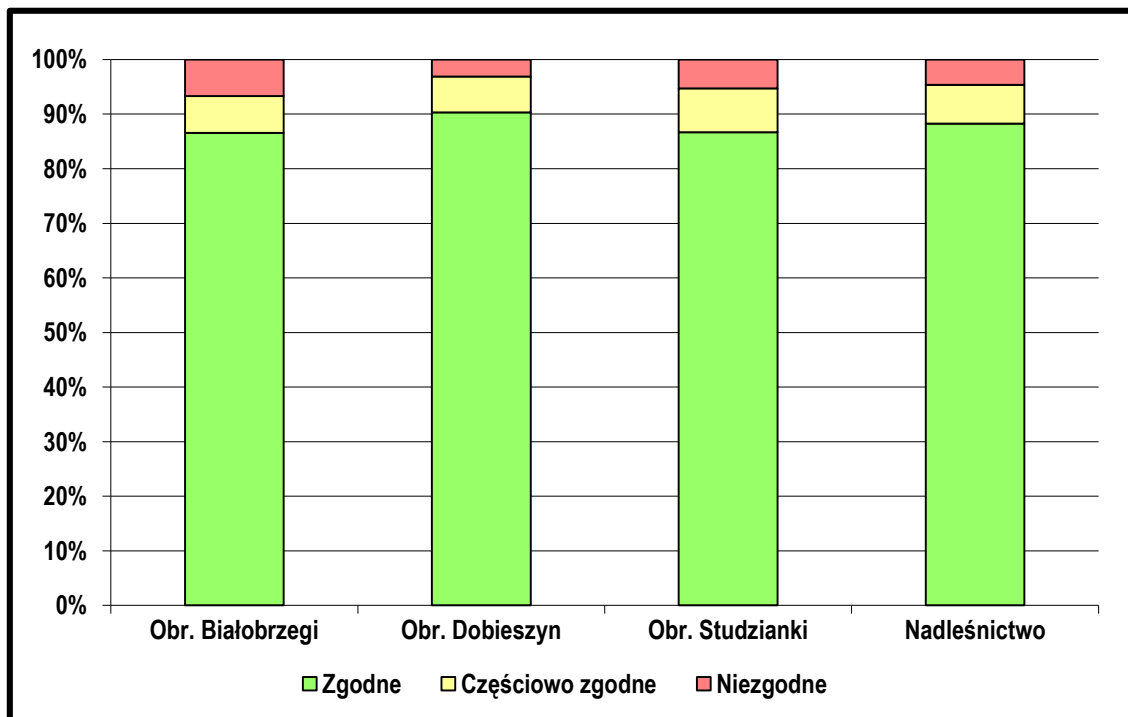
- ⇒ stopień 1 – skład gatunkowy zgodny z siedliskiem,
- ⇒ stopień 2 – skład gatunkowy częściowo zgodny z siedliskiem,
- ⇒ stopień 3 – skład gatunkowy niezgodny z siedliskiem.

Tabela 47. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Stopień zgodności	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Drzewostany w wieku do 10 lat								
Zgodne	151,10	89,03	329,13	99,13	125,80	91,67	606,03	94,85
Częściowo zgodne	14,37	8,47	2,89	0,87	7,98	5,82	25,24	3,95
Niezgodne	4,25	2,50	-	-	3,44	2,51	7,69	1,20
Razem	169,72	100,00	332,02	100,00	137,22	100,00	638,96	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat								
Zgodne	2665,52	86,42	5389,79	89,84	3883,37	86,54	11938,68	87,97
Częściowo zgodne	206,39	6,69	412,17	6,87	362,06	8,07	980,62	7,23
Niezgodne	212,46	6,89	197,25	3,29	241,65	5,39	651,36	4,80
Razem	3084,37	100,00	5999,21	100,00	4487,08	100,00	13570,66	100,00

Stopień zgodności	Obręb						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem drzewostany								
Zgodne	2816,62	86,56	5718,92	90,32	4009,17	86,70	12544,71	88,28
Częściowo zgodne	220,76	6,78	415,06	6,56	370,04	8,00	1005,86	7,08
Niezgodne	216,71	6,66	197,25	3,12	245,09	5,30	659,05	4,64
Razem	3254,09	100,00	6331,23	100,00	4624,30	100,00	14209,62	100,00

Ryc. 31. Udział powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z przyjętymi dla nich typami drzewostanów posiadają w Nadleśnictwie Dobieszyn dominujący udział w powierzchni leśnej zalesionej, co jest szczególnie widoczne w drzewostanach w wieku do 10 lat.

Kwalifikowanie drzewostanów jako niezgodne jest w przeważającej mierze efektem występowania sosny jako gatunku panującego na żyznych siedliskach.

Udział drzewostanów niezgodnych i częściowo zgodnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym. Taki stan rzeczy jest efektem realizacji przez Nadleśnictwo, w ramach użytkowania rębego i odnowień, założonych celów hodowlanych.

Poniżej zamieszczono tabele i diagramy obrazujące rozkład stopni zgodności z siedliskiem w ramach podklas wieku i typów siedliskowych lasu, które zestawiono dla Nadleśnictwa łącznie.

Tabela 48. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem w podklasach wieku w Nadleśnictwie Dobieszyn

Podklasa wieku	Skład gatunkowy			Razem
	zgodny	częściowo zgodny	niezgodny	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
IA	606,03	25,24	7,69	638,96
IB	653,02	60,50	10,55	724,07
IIA	587,65	107,64	43,95	739,24
IIB	936,58	76,85	110,05	1123,48
IIIA	1168,17	88,11	111,17	1367,45
IIIB	1209,37	61,16	63,74	1334,27
IVA	2708,41	123,02	99,94	2931,37
IVB	1830,81	81,53	80,52	1992,86
VA	1033,38	154,02	15,08	1202,48

Podklasa wieku	Skład gatunkowy			Razem
	zgodny	częściowo zgodny	niezgodny	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
VB	628,38	44,10	10,78	683,26
VI	176,98	10,70	10,66	198,34
VII	3,18	2,82	-	6,00
VIII i st.	16,35	-	-	16,35
KO	919,04	154,19	90,91	1164,14
KDO	67,36	15,98	4,01	87,35
BP	-	-	-	-
Ogółem	12544,71	1005,86	659,05	14209,62

Ryc. 32. Udział powierzchni w stopniach zgodności z siedliskiem w podklasach wieku w Nadleśnictwie Dobieszyn

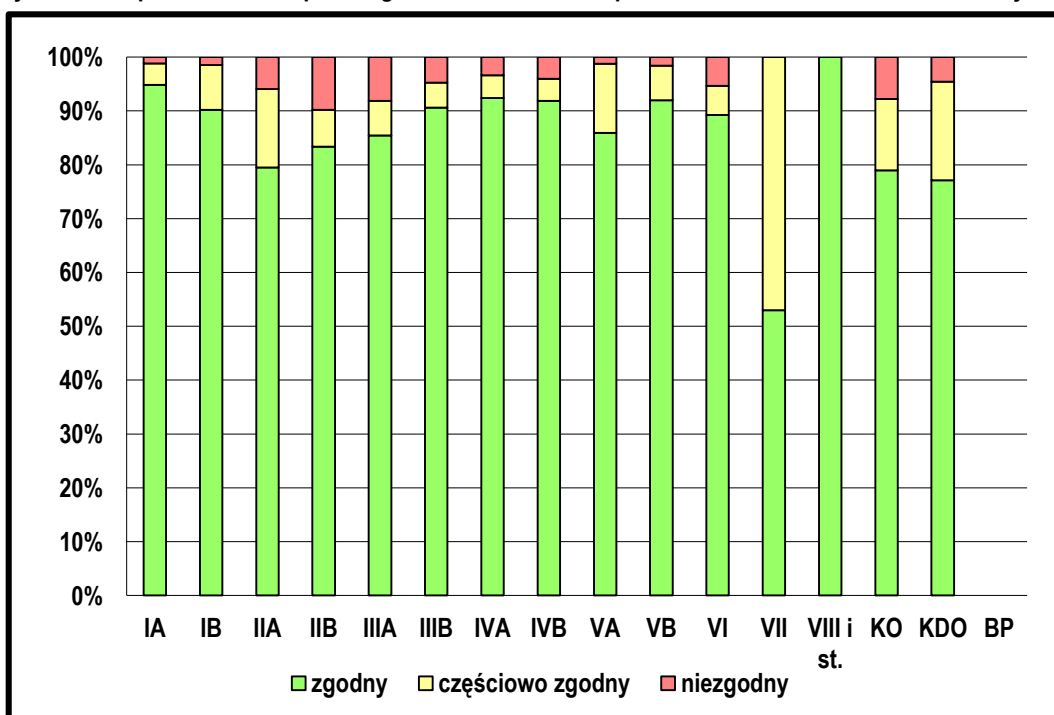
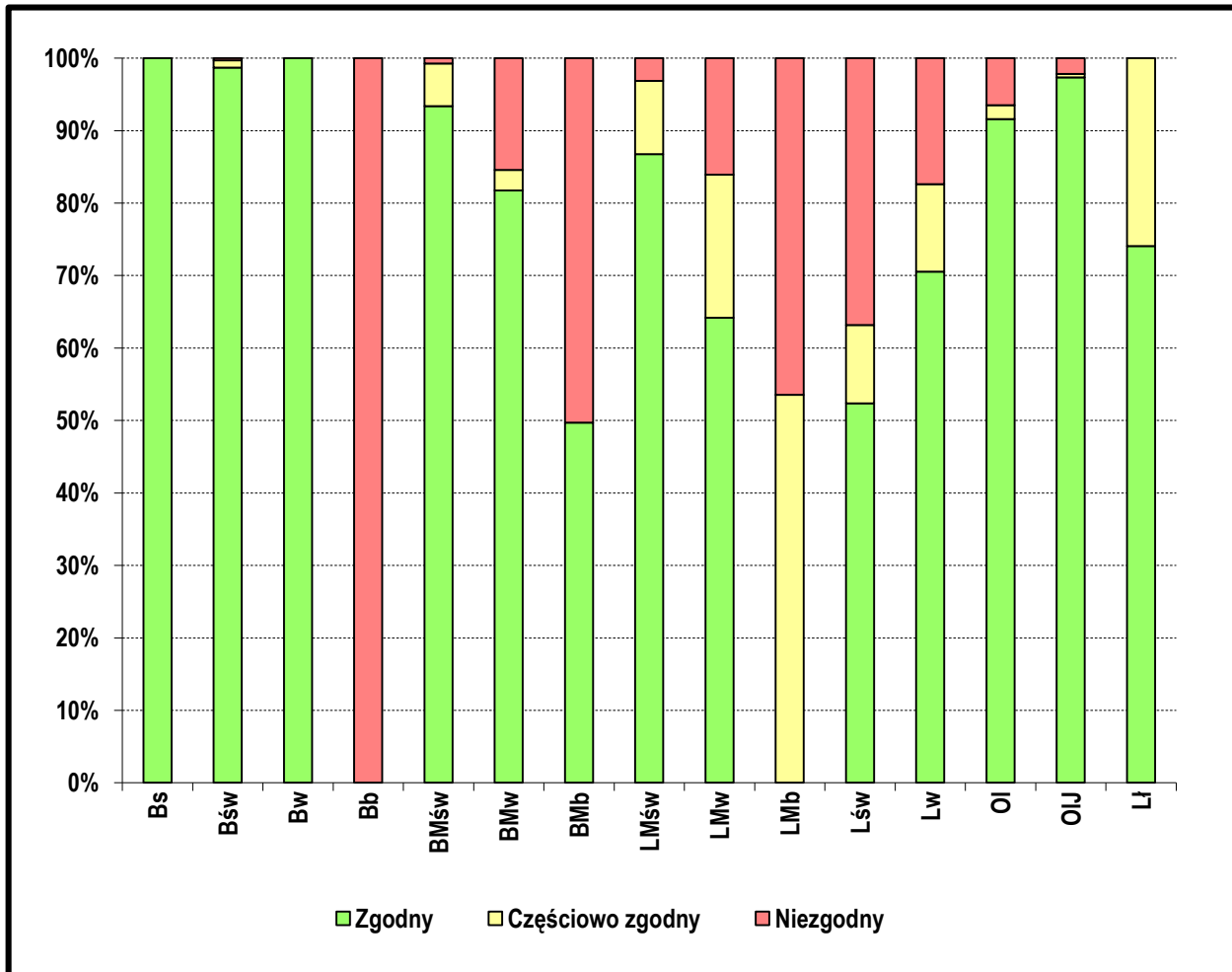

Tabela 49. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg stopni zgodności z siedliskiem w ramach typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy			Razem
	zgodny	częściowo zgodny	niezgodny	
	powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Bs	0,86	-	-	0,86
Bśw	3455,67	34,72	10,26	3500,65
Bw	1,44	-	-	1,44
Bb	-	-	4,74	4,74
BMśw	3314,20	208,63	25,74	3548,57
BMw	293,61	10,10	55,43	359,14
BMb	3,68	-	3,72	7,40
LMśw	4155,99	484,56	150,27	4790,82
LMw	543,65	167,64	136,06	847,35
LMb	-	12,36	10,73	23,09
Lśw	311,79	64,32	219,24	595,35
Lw	83,86	14,37	20,68	118,91
OI	285,11	5,86	20,24	311,21
OIJ	86,60	0,41	1,94	88,95
LI	8,25	2,89	-	11,14
Ogółem	12544,71	1005,86	659,05	14209,62

Ryc. 33. Udział powierzchni w stopniach zgodności z siedliskiem w ramach typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn

Rozpatrując udział stopni zgodności drzewostanów z siedliskiem, należy zwrócić uwagę, że niemal wszystkie typy siedliskowe lasu wykazują dominację drzewostanów zgodnych, przy czym w dziesięciu (na piętnaście), ich udział przekracza 70%.

Największy procentowy udział drzewostanów niezgodnych z siedliskiem występuje na siedliskach: boru bagiennego (Bb), boru mieszanego bagiennego (BMb), lasu mieszanego bagiennego (LMb), jednak w skali całego Nadleśnictwa siedliska te nie mają większego znaczenia, ze względu na niewielki udział w powierzchni siedlisk leśnych.

Znaczna powierzchnia drzewostanów niezgodnych występuje również na siedlisku lasu świeżego (Lśw) – 219,24 ha, co stanowi ok. 36,8% udziału w powierzchni tego siedliska.

Nadleśnictwo w swych działaniach gospodarczych dąży do dostosowania składów gatunkowych do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk. Nowo zakładane uprawy i młodniki są zgodne lub częściowo zgodne ze składem pożądanym.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku do 10 lat, w stopniach zgodności składu gatunkowego z siedliskiem, zamieszczono w „Analizie gospodarki leśnej...”.

Bogactwo gatunkowe, strukturę i pochodzenie drzewostanów przedstawiono w „Programie Ochrony Przyrody” (część IV, rozdz. 4).

Przebudowę drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej omówiono w dalszej części elaboratu (część III, rozdz. 5).

5.6. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw do 10 lat określono biorąc pod uwagę stopień pokrycia powierzchni oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej.

Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju.

Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej, biorąc pod uwagę przede wszystkim przeciętną pierśnicę i widoczne wady.

Szczegółowa ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych (tabele XI), a także odnowień podokapowych w KO i KDO oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (tabele XII) zawarta jest w „Analizie gospodarki przeszłej za lata 2010-2019”, zamieszczonej w części II elaboratu. Tabele XI i XII zamieszczono również w opisach taksacyjnych, sporządzonych dla poszczególnych obrębów leśnych.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchni otwartej

Uprawy i młodniki na powierzchni otwartej (tj. bez powstałych po cięciach uprzątających w rębniach złożonych) w wieku do 10 lat zajmują powierzchnię **388,99 ha**.

W tej powierzchni 88,2% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0 – 0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8 – 0,7 jest 11,0%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 tylko 0,8%.

Najczęściej występuje jakość dobra „12” – 79,9% powierzchni tej grupy. Uprawy i młodniki do 10 lat z bardzo dobrą jakością hodowlaną - „11” stanowią 10,8% powierzchni.

Generalnie lepszą jakością hodowlaną odznaczają się uprawy i młodniki na powierzchni otwartej w obrębach Białobrzegi oraz Dobieszyn.

W obrębie Studzianki opisano 18,4% upraw i młodników na powierzchni otwartej z jakością „22” podczas gdy w obrębie Białobrzegi – 3,6%, natomiast w obrębie Dobieszyn – 1,2%.

Podsumowując, można stwierdzić, że stan upraw i młodników do 10 lat na powierzchni otwartej w Nadleśnictwie Dobieszyn jest bardzo dobry pod względem pokrycia powierzchni i dobry ze względu na jakość.

Powierzchnię i udział klas jakości hodowlanej w uprawach i młodnikach w wieku do 10 lat na powierzchni otwartej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 50. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	23,35	21,09	18,65	10,29	-	-	42,00	10,80
12	78,99	71,36	158,81	87,61	72,85	75,08	310,65	79,87
13	2,57	2,32	0,52	0,29	2,99	3,08	6,08	1,56
22	3,95	3,57	2,12	1,17	17,82	18,37	23,89	6,14
23	1,84	1,66	1,16	0,64	3,37	3,47	6,37	1,64
Razem	110,70	100,00	181,26	100,00	97,03	100,00	388,99	100,00

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Uprawy i młodniki powstałe w wyniku zakończenia cięć w rębniach złożonych opisano na łącznej powierzchni **467,35 ha**.

Podobnie jak w poprzednim przypadku, uprawy i młodniki po rębniach złożonych odznaczają się w zdecydowanej większości dobrą jakością hodowlaną – przypada na nią aż 86,1% powierzchni. Poza tym odnotowano jeszcze jakości „11”, „13”, „22” oraz „23”. Zajmują one jednak niewielkie powierzchnie w skali całego nadleśnictwa.

Przeciętnie nieco lepszą jakością hodowlaną odznaczają się uprawy i młodniki po rębniach złożonych w obrębach Białobrzegi oraz Dobieszyn.

W obrębie Studzianki upraw i młodników z jakościami „22” oraz „23” jest najwięcej spośród wszystkich trzech obrębów – 18,5%.

Powierzchnię i udział klas jakości hodowlanej w uprawach i młodnikach po rębniach złożonych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 51. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych								
11	11,40	12,96	-	-	-	-	11,40	2,44
12	70,98	80,69	252,98	92,24	78,31	74,49	402,27	86,08
13	3,37	3,83	-	-	7,37	7,01	10,74	2,30
22	-	-	21,27	7,76	13,80	13,13	35,07	7,50
23	2,22	2,52	-	-	5,65	5,37	7,87	1,68
Razem	87,97	100,00	274,25	100,00	105,13	100,00	467,35	100,00

Odnowienia podokapowe

Odnowienia podokapowe zostały opisane w warstwach podrostów, podsadzeń i nalotów w KO oraz innych starszych drzewostanach, które już osiągnęły bądź są bliskie osiągnięcia wieku rębności. W większości tworzą je: dąb oraz buk.

Analizując jakość hodowlaną zarówno wg gatunku panującego młodego pokolenia, jak i w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz ogółem możemy stwierdzić, że najliczniej występującą jest jakość „12”.

Pozostałe jakości: „11”, „22”, „23” posiadają niewielki udział.

Na obniżenie jakości odnowień podokapowych, wg danych zebranych podczas taksacji drzewostanów, wpływają głównie uszkodzenia powodowane przez zwierzynę płową.

Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia klasy wieku), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię **8193,69 ha**. Przeważają wśród nich drzewostany z jakością „12” (88,7% powierzchni), które łącznie z ocenionymi na „11”, „13” stanowią 98,0%. Jakości „22” i „23” obejmują 1,9% powierzchni, natomiast drzewostany z najniższymi jakościami „31” i „32” zajmują jedynie 0,1% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie powierzchni drzewostanów tej grupy, wg oceny jakości hodowlanej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 52. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	25,27	1,86	20,54	0,54	14,18	0,47	59,99	0,73
12	1204,38	88,56	3415,51	89,34	2650,11	88,02	7270,00	88,73
13	113,33	8,33	318,63	8,33	267,52	8,89	699,48	8,54
22	8,35	0,61	36,61	0,96	10,03	0,33	54,99	0,67
23	8,08	0,59	31,81	0,83	60,09	2,00	99,98	1,22
31	0,67	0,05	-	-	-	-	0,67	0,01
32	-	-	-	-	8,58	0,29	8,58	0,10
Razem	1360,08	100,00	3823,10	100,00	3010,51	100,00	8193,69	100,00

Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Zestawienie zbiorcze stwierdzonych jakości technicznych wykonano w dwojaki sposób. Pierwszy z nich polegał na zliczeniu powierzchni drzewostanów według klasy jakości technicznej zapisanych dla gatunków panujących. Wyniki takiego podziału przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 53. Przeciętne jakości techniczne wg gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręby						Nadleśnictwo		
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.[ha]	%	
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	912,60	53,83	648,23	31,58	660,44	46,79	2221,27	43,05	
3	747,63	44,10	1317,84	64,20	737,34	52,23	2802,81	54,32	
4	35,11	2,07	86,55	4,22	13,85	0,98	135,51	2,63	
Razem	1695,34	100,00	2052,62	100,00	1411,63	100,00	5159,59	100,00	

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 5159,59 ha, co stanowi ok. 36% wszystkich drzewostanów. Ponad 97% z nich posiada gatunki panujące z 2 lub 3 klasą jakości technicznej. Czwarta, najniższa jakość została odnotowana w drzewostanach posiadających zaledwie 2,6% udziału powierzchniowego. Najwyższa, pierwsza klasa jakości technicznej nie występuje. Rozpatrując poszczególne obręby można stwierdzić, że przeciętnie lepsze jakości techniczne wykazują drzewostany w obrębach Białobrzegi oraz Studzianki.

Drugi ze sposobów rozpoznania przeciętnej jakości technicznej w drzewostanach Nadleśnictwa polegał na wyliczeniu jej dla poszczególnych gatunków wchodzących w skład tych drzewostanów, jako średniej ważonej udziałem gatunku i powierzchnią pododdziału. Tak ustalono wskaźniki przeciętnej jakości technicznej gatunków rzeczywistych.

Dodatkowo, w analogiczny sposób, policzono przeciętne wieki i przeciętne pierśnice gatunków drzew, którym przypisano określoną klasę jakości technicznej. Wyniki tych obliczeń przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 54. Przeciętne pierśnice i jakości techniczne wg gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie

Gat.	Przeciętna pierśnica [cm]	Przeciętny wiek	Jakość techniczna				Razem	Przeciętna jakość techniczna
			1	2	3	4		
			Powierzchnia gatunków rzeczywistych [ha]				8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
So	33	86	-	1735,73	1966,26	62,63	3764,62	2,6
So.b	15	55	-	-	-	0,04	0,04	4,0
Md	33	36	-	1,22	7,24	-	8,46	2,9
Św	27	61	-	2,35	8,07	2,04	12,46	3,0
Bk	23	63	-	-	0,75	0,49	1,24	3,4
Db	36	91	-	119,69	217,57	33,95	371,21	2,8
Db.c	33	73	-	0,98	2,36	1,04	4,38	3,0
Kl	21	55	-	-	-	0,17	0,17	4,0
Wz	35	75	-	0,72	2,89	0,92	4,53	3,0
Js	31	69	-	0,80	0,58	-	1,38	2,4
Gb	25	73	-	-	38,67	51,47	90,14	3,6
Brz	29	71	-	50,98	229,61	64,03	344,62	3,0
OI	33	80	-	235,44	257,51	38,30	531,25	2,6
Ak	25	68	-	-	0,36	0,08	0,44	3,2
Os	32	56	-	2,73	10,79	3,70	17,22	3,1
Lp	32	75	-	1,11	6,22	0,10	7,43	2,9
Nadleśnictwo	33	84	-	2151,75	2748,88	258,96	5159,59	2,6
		[%]	-	43,05	54,32	2,63	100,00	

Z powyższej tabeli wynika, że przeciętna pierśnica w drzewostanach Nadleśnictwa, gdzie określono jakość techniczną jest duża (33 cm), a przeciętna jakość techniczna plasuje się pomiędzy 2 a 3 klasą jakości (wskaźnik 2,6). Największy udział posiadają: 3 klasa jakości (54,32% powierzchni gatunków rzeczywistych z jakością techniczną) oraz 2 klasa jakości (43,05% powierzchni gatunków rzeczywistych z jakością techniczną).

Z najważniejszych gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa sosna posiada największy wpływ na wyliczone wyżej parametry, osiągając wartości najbardziej zbliżone do przeciętnych.

5.7. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Syntetyczne zestawienie kategorii gruntów, wyodrębnionych w ramach powierzchni leśnej niezalesionej, w poszczególnych obrębach leśnych i łącznie w Nadleśnictwie, przedstawiono w tabeli 55.

Tabela 55. Rodzaje powierzchni leśnej niezalesionej

Kategoria gruntu	Obręb						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		[ha]	[%]
	[ha]	[%]	[ha]	[%]				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Grunty leśne niezalesione - razem	25,64	100,00	34,66	100,00	56,89	100,00	117,19	100,00
W produkcji ubocznej:	1,88	7,33	2,26	6,52	3,34	5,87	7,48	6,38
w tym:								
- plantacje choinek	-	-	0,30	0,87	-	-	0,30	0,25
- poletka łowieckie	1,88	7,33	1,96	5,65	3,34	5,87	7,18	6,13
Do odnowienia:	10,37	40,45	17,35	50,06	15,72	27,63	43,44	37,07
w tym:								
- zręby	10,37	40,45	9,96	27,96	15,72	27,63	35,78	30,53
- halizny	-	-	7,66	22,10	-	-	7,66	6,54
- płazowiny	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe:	13,39	52,22	15,05	43,42	37,83	66,50	66,27	56,55
w tym:								
- przewidziane do naturalnej sukcesji	13,39	52,22	15,05	43,42	37,83	66,50	66,27	56,55
- objęte szczególną ochroną	-	-	-	-	-	-	-	-
- inne wyłesienia	-	-	-	-	-	-	-	-

Poletka łowieckie scharakteryzowane są w dalszym rozdziale niniejszego elaboratu (część III, podrozdział 8.2.h), dotyczącym gospodarki łowieckiej i użytkowania ubocznego.

Zręby, halizny omówiono w rozdziale dotyczącym planowania hodowlanego (część III, rozdział 4).

Na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano grunty leśne nie zalesione, do naturalnej sukcesji, na powierzchni **66,27 ha** w tym: obręb Białobrzegi **13,39 ha**, obręb Dobieszyn **15,05 ha** i obręb Studzianki **37,83 ha**.

Większość powierzchni gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji stanowią grunty zabagnione – ok. 60% oraz wilgotne – ok. 20%. Często powierzchnie te posiadają silnie rozwiniętą warstwę roślin zielnych, traw, jeżyn, co próby odnawiania sztucznego czyni nieuzasadnionymi ekologicznie i ekonomicznie. Poza tym grunty do naturalnej sukcesji mogą przyczynić się do zwiększenia bioróżnorodności, urozmaicenia krajobrazu itp. Lokalizację tych gruntów podaje się poniżej:

Tabela 56. Wykaz gruntów leśnych do naturalnej sukcesji

Adres leśny	TSL	Powierzchnia [ha]
1	2	3
Obręb Białobrzegi		
16-02-1-01-4 -j -00	LMW	0,74
16-02-1-01-10 -c -00	OL	0,88
16-02-1-01-20 -g -00	OL	3,36
16-02-1-01-20 -l -00	OL	0,09
16-02-1-01-20 -m -00	OL	0,16
16-02-1-01-43A -y -00	BMŚW	0,03

Adres leśny	TSL	Powierzchnia [ha]
1	2	3
16-02-1-01-43A -bx -00	BMŚW	0,06
16-02-1-01-43A -cx -00	BMŚW	0,06
16-02-1-01-43A -dx -00	BMŚW	0,01
16-02-1-01-43A -fx -00	BMŚW	0,03
16-02-1-01-52 -f -00	LW	0,42
16-02-1-03-53 -a -00	LW	1,20
16-02-1-01-55 -f -00	LMW	0,76
16-02-1-01-71 -m -00	LMŚW	0,12
16-02-1-01-81 -g -00	BMŚW	0,13
16-02-1-01-83 -a -00	LMŚW	1,06
16-02-1-03-95A -ix -00	BŚW	0,03
16-02-1-03-128 -c -00	OL	3,18
16-02-1-03-129 -y -00	LW	0,30
16-02-1-03-130 -k -00	OL	0,48
16-02-1-03-142 -l -00	BŚW	0,14
16-02-1-03-144 -c -00	OL	0,08
16-02-1-03-146 -g -00	OL	0,02
16-02-1-03-146 -k -00	OL	0,05
Razem obręb Białobrzegi		13,39
Obręb Dobieszyn		
16-02-2-04-9A -g -00	BMW	0,09
16-02-2-05-22 -d -00	LMW	1,06
16-02-2-05-23 -m -00	BB	1,80
16-02-2-04-25 -i -00	LMW	0,51
16-02-2-05-26 -d -00	LMW	0,62
16-02-2-05-27 -d -00	OL	0,35
16-02-2-05-70 -p -00	BŚW	0,01
16-02-2-05-76 -n -00	OL	0,34
16-02-2-05-82 -b -00	LMW	1,01
16-02-2-06-83 -j -00	OL	0,52
16-02-2-06-83 -k -00	OL	2,53
16-02-2-06-120 -a -00	LMW	0,64
16-02-2-06-123 -g -00	LMŚW	0,23
16-02-2-06-123 -l -00	LMŚW	0,33
16-02-2-07-132 -j -00	LMW	0,67
16-02-2-07-149 -i -00	LMB	1,69
16-02-2-07-159 -b -00	LMW	0,47
16-02-2-07-168A -rx -00	BMŚW	0,13
16-02-2-08-221A -m -00	BMŚW	0,32
16-02-2-07-228 -f -00	BŚW	0,64
16-02-2-07-229 -c -00	LMŚW	0,59
16-02-2-08-231 -p -00	BMŚW	0,50
16-02-2-08-232 -ix -00	BMŚW	0,00
Razem obręb Dobieszyn		15,05
Obręb Studzianki		
16-02-3-09-1 -a -00	BŚW	0,56
16-02-3-09-2 -c -00	OL	1,51
16-02-3-09-5 -d -00	LMW	1,65
16-02-3-09-5 -m -00	LMW	1,67

Adres leśny	TSL	Powierzchnia [ha]
1	2	3
16-02-3-09-5 -p -00	LMW	1,95
16-02-3-09-5 -r -00	OL	2,28
16-02-3-09-6 -f -00	OL	6,35
16-02-3-09-7A -b -00	OL	0,65
16-02-3-09-14 -g -00	LMW	0,91
16-02-3-09-14 -j -00	OL	4,41
16-02-3-09-14 -k -00	LMB	1,18
16-02-3-09-14 -p -00	LMB	3,02
16-02-3-09-14 -r -00	LMB	0,50
16-02-3-09-19 -n -00	OL	2,21
16-02-3-09-20 -i -00	LMW	0,93
16-02-3-09-20 -j -00	LMW	1,00
16-02-3-09-21A -a -00	OL	0,34
16-02-3-09-23 -d -00	OL	0,36
16-02-3-09-24 -m -00	OL	1,55
16-02-3-09-24 -n -00	OL	0,71
16-02-3-09-24 -p -00	OLJ	0,35
16-02-3-11-51A -x -00	BMŚW	0,00
16-02-3-09-86 -d -00	LW	2,90
16-02-3-09-145 -l -00	BMŚW	0,21
16-02-3-11-160B -a -00	BŚW	0,15
16-02-3-11-160B -f -00	BŚW	0,02
16-02-3-11-168 -a -00	LMŚW	0,06
16-02-3-11-177A -f -00	LMW	0,40
Razem obręb Studzianki		37,83
Ogółem Nadleśnictwo		66,27

5.8. Analiza stanu zasobów drzewnych z określeniem pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

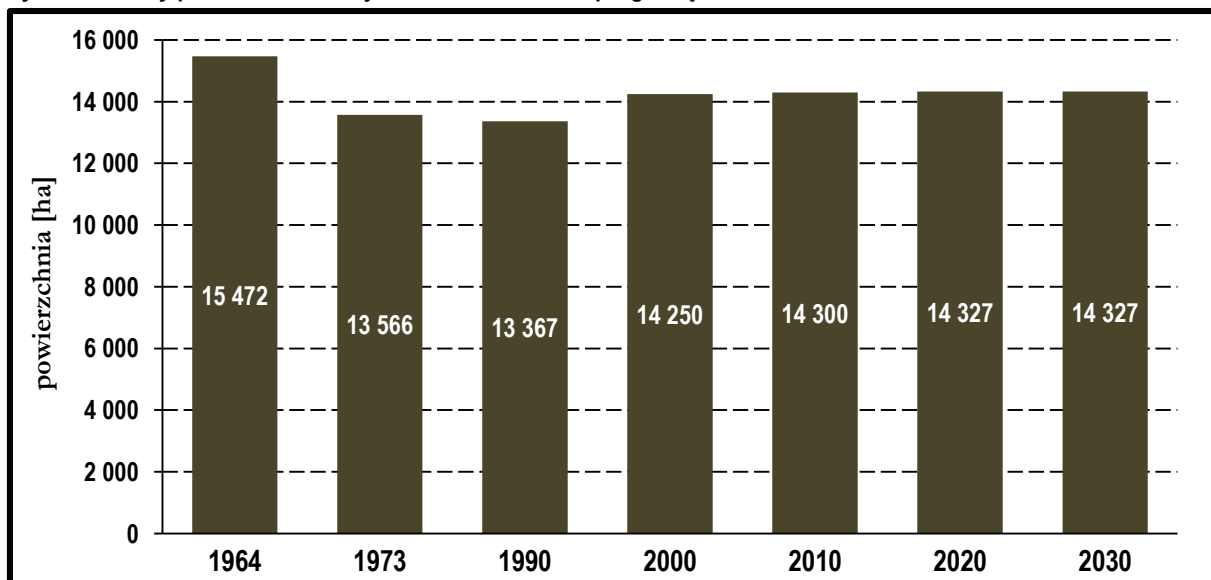
Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych latach rewizji planu urządzenia lasu oraz ich prognozę na koniec okresu gospodarczego dla poszczególnych obrębów i sumarycznie dla całego Nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela wraz z wykresami.

Tabela 57. Porównanie wskaźników stanu lasu w kolejnych rewizjach PUL

Wskaźnik	Urządź. Definit.	Rewizja				
		I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi						
Powierzchnia leśna [ha]	5154,17	3326,95	3055,05	3267,92	3273,83	3279,73
Zapas [m³]	566244	487300	650501	760974	837562	918121
Zasobność [m³/ha]	110	150	215	237	258	280
Przeciętny wiek	36	40	52	55	60	65
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m³/ha/rok]	-	-	-	-	5,62	6,11
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m³/ha/rok]	-	-	6,00	-	5,69	8,70

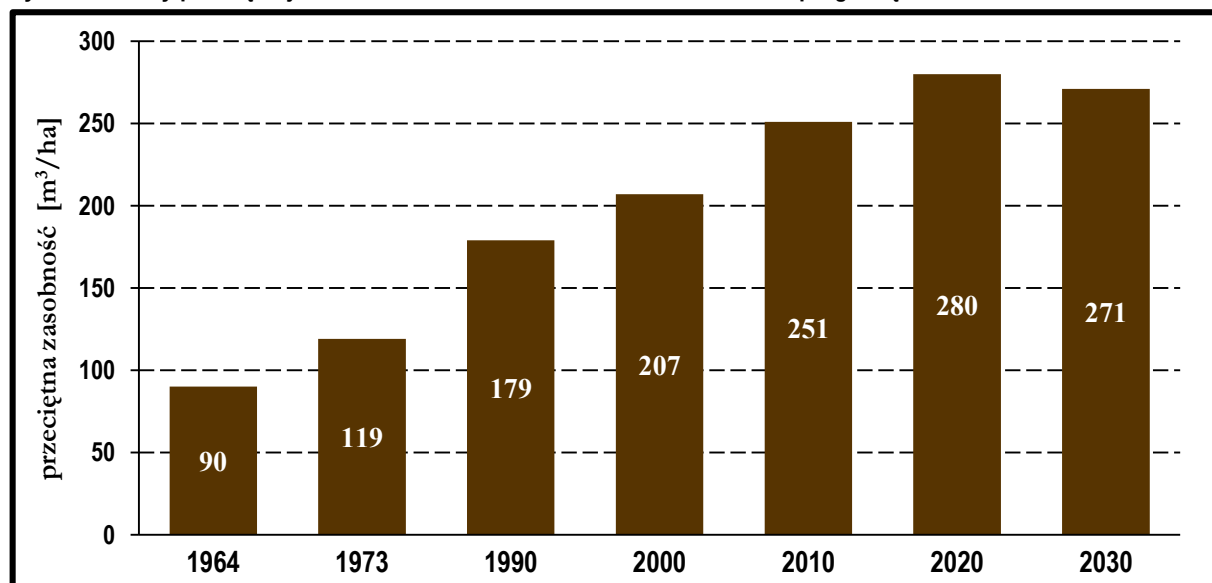
Wskaźnik	Urząd. Definit.	Rewizja				
		I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Dobieszyn						
Powierzchnia leśna [ha]	5835,28	5786,26	5986,92	6322,76	6347,07	6365,89
Zapas [m ³]	485988	636885	983796	1242958	1548075	1750920
Zasobność [m ³ /ha]	83	112	167	200	245	275
Przeciętny wiek	31	35	43	50	55	59
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	-	-	-	6,91	6,67	6,96
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	-	-	5,5	8,64	6,73	9,22
Obręb Studzianki						
Powierzchnia leśna [ha]	4483,02	4452,94	4324,76	4659,53	4678,99	4681,19
Zapas [m ³]	344074	446656	727600	902559	1180992	1349116
Zasobność [m ³ /ha]	77	105	172	196	255	288
Przeciętny wiek	30	34	43	50	57	64
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	-	-	-	6,83	6,79	6,75
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	-	-	4,3	6,24	6,88	8,58
Nadleśnictwo Dobieszyn						
Powierzchnia leśna [ha]	15472,47	13566,15	13366,73	14250,21	14299,89	14326,81
Zapas [m ³]	1396306	1570841	2361897	2906491	3566629	4018157
Zasobność [m ³ /ha]	90	119	179	207	251	280
Przeciętny wiek	32	36	46	52	57	62
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	-	-	-	6,76	6,47	6,69
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	-	3,00	5,80	7,03	6,54	8,89

Ryc. 34. Zmiany powierzchni leśnej Nadleśnictwa wraz z prognozą

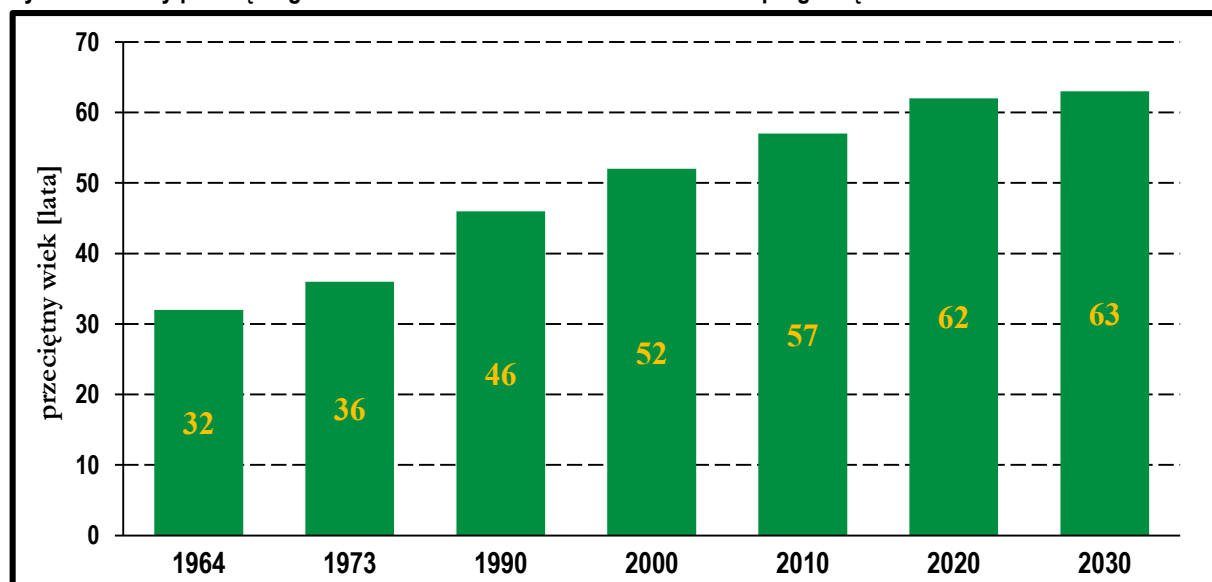

Ryc. 35. Zmiany przeciętnej zasobności drzewostanów Nadleśnictwa wraz z prognozą

Ryc. 36. Zmiany przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa wraz z prognozą

Powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona) w czasie trzech ostatnich rewizji planu urządzenia lasu pozostawała na zbliżonym poziomie.

Zarówno przeciętny wiek jak i zapas drzewostanów systematycznie rośnie od czasów definitywnego urządzenia lasu.

Przeciętny wiek wg definitywnego urządzenia lasu wynosi 32 lata, natomiast według piątej rewizji urządzenia lasu wiek ten jest prawie dwukrotnie wyższy i wynosi 62 lata.

Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie Dobieszyn prawdopodobnie wzrośnie nieznacznie z 62 lat obecnie do 63 lat, przy czym w obrębie Białobrzegi prognozuje się jego zmniejszenie z 65 lat do 61 lat, natomiast w obrębie Dobieszyn minimalny wzrost z 59 lat do 60 lat, a w obrębie Studzianki wzrost z 64 lat do 68 lat na koniec okresu obowiązywania planu.

W ostatnim dziesięcioleciu zapas wzrósł o ok. 452 tys. m³ i obecnie wynosi on dla Nadleśnictwa nieco ponad 4 mln m³.

Biorąc pod uwagę trzy ostatnie rewizje urządzenia lasu, gdzie różnice w powierzchni leśnej Nadleśnictwa są niewielkie, zasobność drzewostanów zwiększyła się o 73 m³/ha.

W ostatnim dziesięcioleciu zasobność w całym Nadleśnictwie wzrosła o 11,5% do 280 m³/ha, w obrębie Białobrzegi o 8,5% do 280 m³/ha, w obrębie Dobieszyn o 12,2% do 275 m³/ha, w obrębie Studzianki o 12,9% do 288 m³/ha. Inwentaryzację zapasu 10 lat temu oparto o tą samą

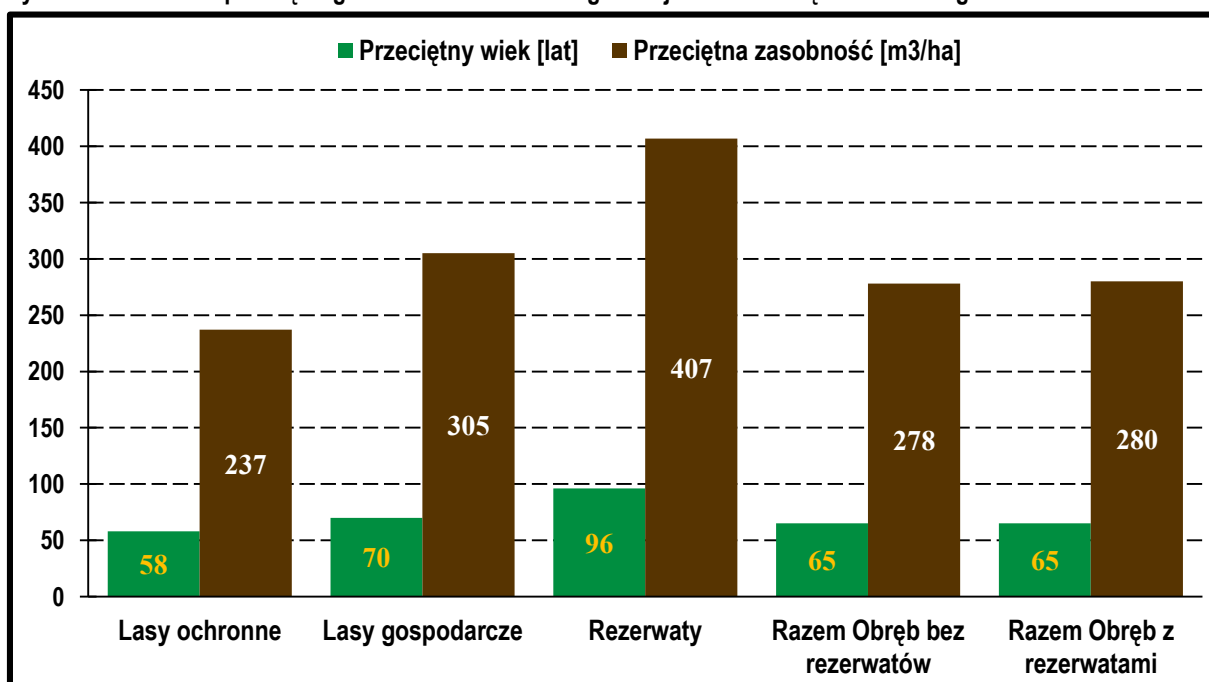

generalnie metodę inwentaryzacji miąższości przy użyciu kołowych powierzchni próbnych (zmieniono równania regresji i rozmieszczenie powierzchni próbnych w KO i KDO).

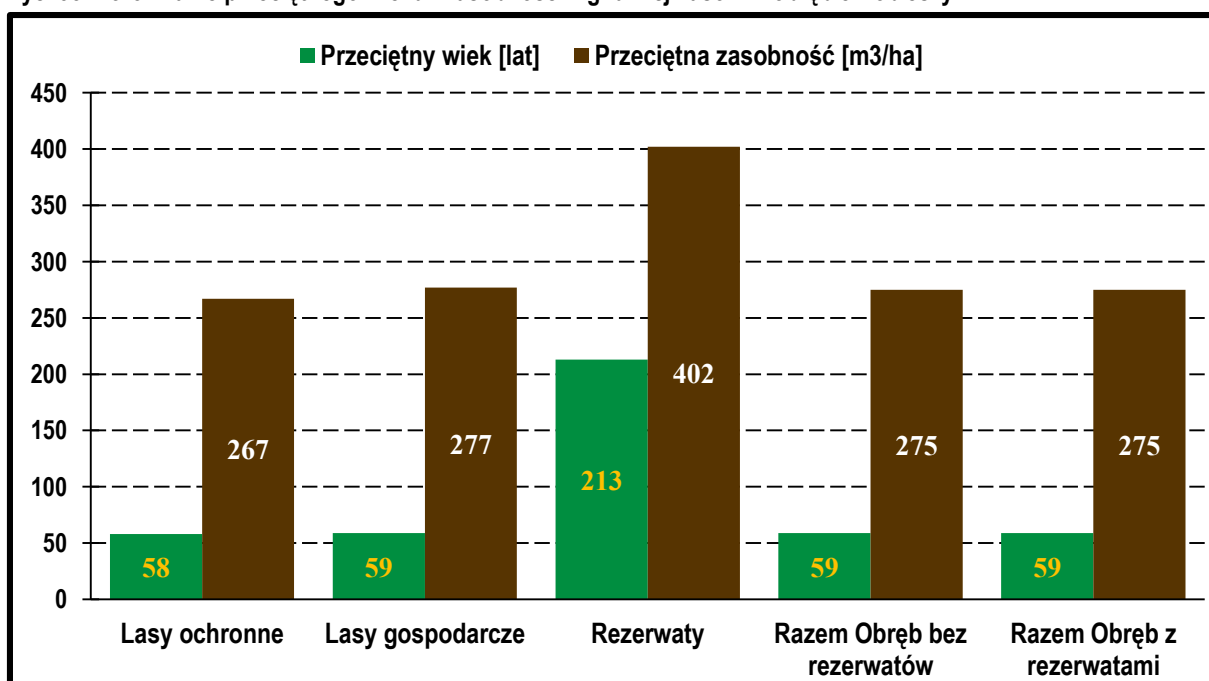
Porównanie zasobów drzewnych, obecnej i poprzedniej rewizji urzędniowej, z uwzględnieniem wykonanego w tym okresie użytkowania (tabele przeglądowe w rozdz. 1.2.2 tej części elaboratu), pozwoliło na ustalenie przyrostu bieżącego użytecznego tj. rzeczywistej zmiany zasobów drzewnych.

Oznacza to, że przy zaprojektowanej wielkości użytkowania na koniec okresu całkowity zapas drzewostanów może wzrosnąć o **4,3%**. Tak więc zależnie od przyjętego sposobu obliczania spodziewanego przyrostu drzewostanów, całkowity zapas przewidywany na koniec okresu gospodarczego może się nieco zmniejszyć lub zwiększyć. Prawdopodobnie zapas ten nie ulegnie zmniejszeniu.

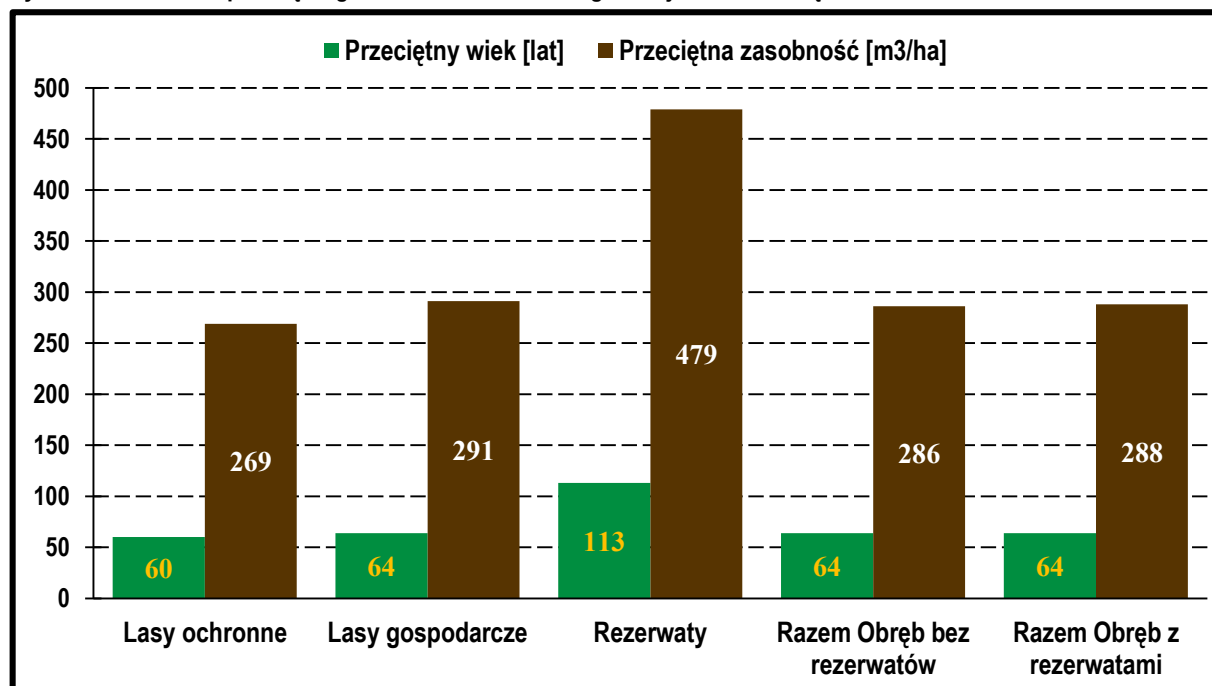
Ryc. 37. Porównanie przeciętnego wieku i zasobności wg funkcji lasów w obrębie Białobrzegi

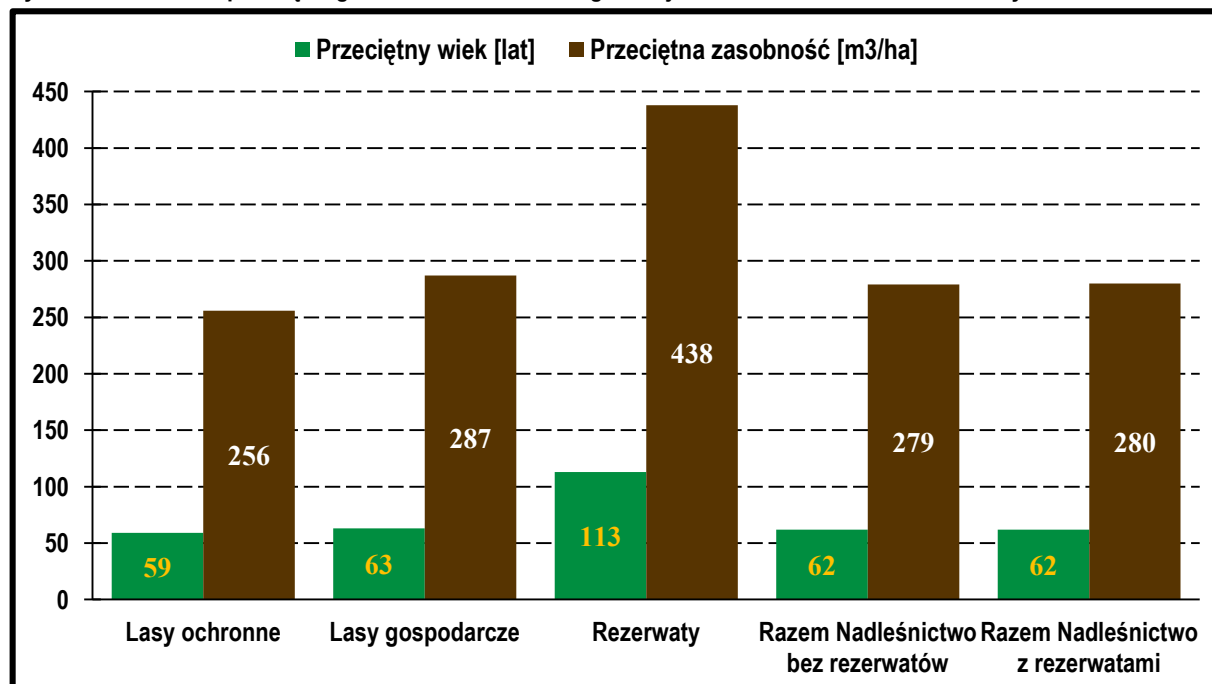
Ryc. 38. Porównanie przeciętnego wieku i zasobności wg funkcji lasów w obrębie Dobieszyn

Ryc. 39. Porównanie przeciętnego wieku i zasobności wg funkcji lasów w obrębie Studzianki

Ryc. 40. Porównanie przeciętnego wieku i zasobności wg funkcji lasów w Nadleśnictwie Dobieszyn

Zdecydowanie najwyższą zasobność jak i przeciętny wiek osiągają drzewostany w rezerwach przyrody. Lasy gospodarcze, w porównaniu do lasów ochronnych, odznaczają się nieco większą zasobnością, a także większym średnim wiekiem.

Postępuje dalsza poprawa struktury gatunkowej drzewostanów w kierunku jeszcze lepszego dostosowania do siedlisk. Rośnie znaczenie dęba, buka, czemu towarzyszy powolny, ale systematyczny spadek udziału sosny. Będzie on bardziej widoczny w obecnym i następnych okresach gospodarczych, po cięciach uprzętających w ramach rębni złożonych.

Analizując rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku obecnie i za 10 lat, zauważyć można naturalne przesunięcie powierzchni młodszych klas wieku do starszych, ze zmianą tej relacji w starszych klasach wieku na skutek użytkowania rębego związanego z wymianą pokoleniową w drzewostanach (V, VI). Na skutek zwiększonego rozmiaru cięć użytkowania rębego,

w tym cięć uprzętających w rębniach gniazdowych, nastąpi prawdopodobnie dwukrotny wzrost powierzchni IA podklasy wieku.

Struktura wiekowa drzewostanów podlega pozytywnym zmianom w kierunku „normalizacji”, chociaż charakteryzuje się nierównomiernym rozkładem podklas wieku.

Aby zachować zasady trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania potrzeba utrzymania odpowiednich relacji powierzchniowych między wszystkimi klasami wieku. Właściwe proporcje między drzewostanami młodymi, średniowiekowymi i starszymi – użytkowanymi rębniami i przechodzącymi znów w drzewostany młode, pozwala na niezaburzone znacznymi wahaniami zachowanie ciągłości użytkowania, a także jest pozytywne z ekologicznego punktu widzenia. Oznacza to, że przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien w przybliżeniu stanowić połowę średniego wieku rębności drzewostanów. Wysokie wartości przeciętnego wieku drzewostanów akceptowalne są wówczas, gdy lasy spełniają głównie funkcje ochronne, są włączone w granice rezerwatów przyrody, lub mają głównie znaczenie przyrodnicze lub społeczne. W pozostałych przypadkach, docelowo różnica nie powinna przekraczać 5 lat.

Ustalono, że:

- w obrębie Białobrzegi przeciętny wiek drzewostanów (65 lat) jest wyższy o **15 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Dobieszyn przeciętny wiek drzewostanów (59 lat) jest wyższy o **9 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Studzianki przeciętny wiek drzewostanów (64 lat) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (53 lat) – **odstępstwo**,
- w całym Nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów (62 lata) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (51 lat) **odstępstwo**.

Dla poszczególnych gospodarstw oraz sposobów zagospodarowania w poszczególnych obrębach relację tę przedstawia poniższa tabela:

Tabela 58. Odstępstwa dla gospodarstw

Obręb	Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa średniego wieku rębności	Różnica
1	2	3	4
1-Białobrzegi	65	50	15
GPZ	75	53	22
GZ	60	49	11
O	55	50	5
S	69	46	23
2-Dobieszyn	59	50	9
GPZ	61	51	10
GZ	57	50	7
O	57	48	9
S	62	48	14
3-Studzianki	64	53	11
GPZ	70	56	14
GZ	58	50	8
O	59	56	3
S	67	45	22
Nadleśnictwo	62	51	11

Jak widać z powyższego zestawienia, w gospodarstwie specjalnym największym zniekształceniem relacji przeciętnego wieku drzewostanów do połowy średniego wieku rębności charakteryzuje się obręb Białobrzegi (różnica 23 lata), a także obręb Studzianki (różnica 22 lata).

Z oczywistych względów w gospodarstwie specjalnym regulacji średniego wieku nie przewiduje się.

W obrębie Białobrzegi, w gospodarstwie przerębowo-zrębowym stwierdza się znaczne odstępstwo (różnica 22 lata), natomiast w pozostałych gospodarstwach zaburzenie tej relacji mieści się w przedziale 3-14 lat.

Powyższe odstępstwa stanowią uzasadnienie przyjęcia naboru wyższego od wyliczonych etatów zrównania średniego wieku. Wynikają one przede wszystkim z dużej powierzchni drzewostanów, które osiągnęły lub nawet przekroczyły przyjęty wiek rębności bądź są w KO lub KDO – w Nadleśnictwie Dobieszyn stanowią one 23%. Konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z projektu planu cięć użytków rębnych umożliwi powstrzymanie dotychczasowej dynamiki wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów.

Natomiast w dłuższej perspektywie czasowej należy dążyć do zmniejszenia przeciętnego wieku, aby niwelować wykazane odstępstwa pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów, a połową orientacyjnego średniego wieku rębności. Osiągnięcie pożądanej struktury wiekowej możliwe jest w perspektywie dłuższego czasu, przy założeniu braku oddziaływania wielkoskalowych zjawisk kłęskowych.

**II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA
DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU**

1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn
2. Koreferat Wykonawcy Planu Urządzenia Lasu
3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu
4. Koreferat Naczelnika Wydziału Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia w RDLP Radom
5. Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi na Naradę Techniczno-Gospodarczą w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu
6. Końcowa ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Radomiu**

**REFERAT
NADLEŚNICZEGO**

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ

w latach 2010-2019

w Nadleśnictwie Dobieszyn

**Nadleśniczy Nadleśnictwa
Dobieszyn**

NADLEŚNICZY
mgr inż. Paweł Sułkowski

Dobieszyn – styczeń 2020

Spis treści

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn tych zmian	1
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem.....	2
2.1. Analiza realizacji etatu cięć rębnych i przedrębnych	2
2.1.1. Użytkowanie rębne	3
2.1.2. Użytkowanie przedrębne	7
2.2. Analiza realizacji zadań z zakresu hodowli lasu	9
2.2.1. Odnowienia i zalesienia	9
2.2.2. Poprawki i uzupełnienia	10
2.2.3. Pielęgnowanie gleby, upraw i młodników	11
2.2.4. Melioracje	11
2.3. Nasiennictwo i selekcja	11
2.3.1. Drzewostany nasienne	11
2.3.2. Uprawy pochodne	12
2.4. Gospodarka szkółkarska	12
3. Zadania kierunkowe realizowane przez Nadleśnictwo Dobieszyn	13
3.1. Naturalne odnowienie lasu	13
4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.....	14
4.1. Wielkość zasobów drzewnych według najważniejszych gatunków drzew w obrębie	14
4.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu ..	16
4.2.1. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	16
4.2.2. Stan odnowień podkapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	16
4.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu	17
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn	21
5.1. Wykaz powierzchni uszkodzonych przez zwierzynę ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji. Szkody spowodowane przez zwierzynę	21
5.2. Szkody spowodowane przez pożary	23

5.3. Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze	26
5.4. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczenia	27
5.5. Szkodnictwo leśne	28
5.6. Szkody abiotyczne	29
5.6.1. Podtopienia i zalania upraw, młodników, drzewostanów.....	29
5.6.2. Obniżenie poziomu wód, susza.....	30
6. Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej	30
6.1. Pozyskanie choinek i stroiszu	30
6.2. Gospodarka łowiecka	30
6.2.1. Obwody wydzierżawione	30
6.2.2. Ośrodek Hodowli Zwierzyny – Nadleśnictwa Dobieszyn	37
7. Edukacja leśna społeczeństwa i turystyka	48
8. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody	51
9. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach Planów Urządzenia Lasów	55
10. Załączniki	56

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn tych zmian

Nadleśnictwo Dobieszyn prowadziło gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu IV rewizji sporządzony na lata 2010-2019, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 23.12.2010 r. (DL-Ip-611-77/062224/10/JŁ).

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2010 r. wynosiła 15 254,6480 ha. W skład Nadleśnictwa Dobieszyn wchodziły trzy obręby leśne:

Białobrzegi o powierzchni - 3 561,0714 ha,

Dobieszyn o powierzchni - 6 741,2278 ha,

Studzianki o powierzchni - 4 952,3488 ha,

Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa wg stanu na dzień 01.01.2020 r. wynosi 15 251,0342 ha. Powierzchnia Nadleśnictwa w okresie 10-lecia zmniejszyła się łącznie o 3,6138 ha (przybyło 20,1312 ha; ubyło 23,7450 ha).

Zmiany przedstawia poniższa tabela:

Obręb	Stan na 01.01.2010 r. [ha]	Grunty przyjęte [ha]	Grunty sprzedane i przekazane [ha]	Zamiana gruntów [ha]	Stan na 01.01.2020 r. [ha]
Białobrzegi	3 561,0714	+0,0787	-1,0827	-0,0976	3 559,9698
Dobieszyn	6 741,2278	+20,0525	-17,6586	0	6 743,6217
Studzianki	4 952,3488	0	-4,9061	0	4 947,4427
Razem	15 254,6480	+20,1312	-23,6474	-0,0976	15 251,0342

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa wynikają z:

Rodzaj zmiany	Powierzchnia [ha]
Sprzedaz nieruchomości na podstawie art. 38 ustawy o lasach	-0,2614
Sprzedaz nieruchomości na podstawie art. 40a ustawy o lasach	-1,9546
Zamiana gruntów	-0,0976
Przekazania na podstawie decyzji administracyjnych	-21,4314
Przyjęcia gruntów	+20,1312

Aktualnie Nadleśnictwo Dobieszyn posiada założone księgi wieczyste dla 14 819,4883 ha, co stanowi 97 % powierzchni gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa. Brak ksiąg wieczystych na pozostałe grunty spowodowany jest niedostępnością dokumentów źródłowych, dlatego konieczne jest składanie wniosków o zasiedzenie. W chwili, na wniosek nadleśnictwa Sąd Rejonowy w Kozienicach prowadzi kilkadziesiąt spraw o zasiedzenie nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dobieszyn położonych w gminie Grabów nad Pilicą.

Szczegółowy wykaz zmian w powierzchni gruntów według kategorii użytków dla nadleśnictwa w okresie 01.01.2010–01.01.2020 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo	
	Stan na 01.01.2010 r. [ha]	Stan na 01.01.2020 r. [ha]
Ogółem	15 254,6480	15 251,0342
Lasy – razem w tym:	14 681,6748	14 696,8197
-grunty zalesione	14 135,1218	14 209,4878
-grunty niezalesione	164,7543	117,2282
-związane z gospodarką leśną	381,7987	370,1037
Grunty zadrzewione i zakrzewione	89,6171	10,4169
Użytki rolne	212,0508	332,5552
Grunty zabudowane i zurbanizowane	4,7615	4,0138
Użytki ekologiczne	0,0000	0,0000
Tereny różne	6,5300	0,9400
Nie użytki	192,1138	203,6010
Grunty pod wodami	67,9000	2,6876

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem.

2.1. Analiza realizacji etatu cięć rębnych i przedrębnych.

Ocena realizacji wykonania użytkowania została dokonana przez porównanie z etatem pozyskania użytków rębnych i przedrębnych według kategorii cięć. Szczegółową analizę pozyskania drewna przedstawiono w tabeli IX.4 zbiorczo dla Nadleśnictwa oraz w tabelach IX.1, IX.2 i IX.3 dla obrębów leśnych.

Stopień realizacji etatu miąższościowego za ubiegłe dziesięciolecie (użytki rębne i przedrębne) bez uwzględnienia drewna pozyskanego na gruntach wyłączonych z zarządu Lasów Państwowych na mocy tzw. specustawy kolejowej wynosi **657 849,03 m³**, co stanowi **99,96 %** przyjętego w Planie Urządzania Lasu 2010-2019 (P.U.L.) etatu miąższościowego (wielkość etatu ujęta w planie: **658 130,00 m³**).

Stopień realizacji etatu miąższościowego za ubiegłe dziesięciolecie (użytki rębne i przedrębne) wraz z drewnem pozyskanym na mocy tzw. specustawy kolejowej wyniósł **659 831,69 m³**, co stanowi **100,26 %** przyjętego w Planie Urządzania Lasu (**658 130,00 m³**). Podana ilość stanowi pozorne przekroczenie etatu, gdyż uwzględnia drewno pozyskane na gruntach wyłączonych z zarządu Lasów Państwowych na mocy tzw. Specustawy (wylesienia pod linie kolejową) – łącznie w okresie obowiązywania P.U.L. – 1 982,66 m³.

Zgodnie z interpretacją Ministra Środowiska – przesłaną pismem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16.06.2010r. znak ZU-7019-59a/10 – drewno pozyskane na gruntach wyłączonych z zarządu Lasów Państwowych (w szczególności w zakresie wynikającym z tzw. specustawy drogowej) nie zalicza się w poczet etatu.

2.1.1. Użytkowanie rębne.

W użytkowaniu rębnym realizacja etatu powierzchniowego wyniosła 2 014,36 ha, co stanowi 97,12% przyjętego etatu P.U.L. (2 074,02ha). W obrębach stanowiło to odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 717,51 ha, tj. 91,23 % etatu (786,47 ha),
- w obrębie Dobieszyn 794,05 ha, tj. 101,96 % etatu (778,76 ha),
- w obrębie Studzianki 502,80 ha, tj. 98,82 % etatu (508,79ha),

Realizacja etatu miąższościowego bez grubizny pozyskanej w ramach tzw. specustawy kolejowej (budowa linii kolejowej), łącznie z użytkami przygodnymi wyniosła 99,96 %, w obrębach odpowiednio: obręb Białobrzegi 98,75 %, obręb Dobieszyn 102,40 %, obręb Studzianki 97,19 %.

Realizacja etatu miąższościowego łącznie z grubizną pozyskaną w ramach tzw. specustawy kolejowej (budowa linii kolejowej) oraz łącznie z użytkami przygodnymi wyniosła 100,26 %, w obrębach odpowiednio: obręb Białobrzegi 98,75 %, obręb Dobieszyn 103,06%, obręb Studzianki 97,27 %.

Niewykonanie etatu powierzchniowego w zaplanowanym rozmiarze było spowodowane przede wszystkim dużym rozmiarem użytków przygodnych rębnych.

Ogółem w ubiegłym dziesięcioleciu pozyskano 16 944 m³ użytków przygodnych rębnych. Średniorocznie w ubiegłym dziesięcioleciu pozyskiwano ~1 694 m³ użytków przygodnych rębnych odpowiednio w obrębach: Białobrzegi ~663 m³, Dobieszyn ~711 m³, Studzianki ~319 m³. Powyższe dane uwzględniają użytki przygodne rębne powstałe w wyniku uprzątania złomów i wywrotów oraz usuwania drzew w ramach zwalczania występowania kornika ostrozębnego.

Cięcia rębne zaplanowane w P.U.L. na lata 2010-2019 – niewykonane:

Leśnictwo	Oddział	rodzaj rębni w P.U.L.	pow. man. (ha)	pow. odn. (ha)
Obręb Białobrzegi				
Turno	6 -b -00	IIIA	1,49	0,45
	13 -a -00	IIIA	0,72	0,2
	42 -b -00	IB	1,74	1,74
	62 -c -00	IIIB	0,93	0,3
	78 -b -01	IIIB	2,69	0,8
	107 -a -97	IIIA	4,64	1,4
	108 -a -98	IIIA	2,53	0,75
Sucha	109 -a -01	IIIA	3,95	1,2
	109 -a -98	IIIA	3,99	1,2
	125 -d -00	IIIA	1,27	0,4
	125 -g -00	IIIA	3,42	1
	137 -a -99	IIIA	1,05	0,3
	137 -b -99	IIIA	3,21	0,95
Razem obręb			31,63	10,69
Obręb Dobieszyn				
Ksawerów	128 -a -00	IIIA	3,61	1 1
	128 -c -00	IB	3,2	3,2
	188 -d -00	IIIA	4,44	3,12
	195 -c -00	IIIB	3,47	1
	196 -f -00	IB	1,26	1,26
Razem obręb			15,98	9,68
Obręb Studzianki				
Trzebień	70 -b -99	IIIA	5,52	1,65
	117 -a -99	IB	2,74	2,74
Studzianki	132 -b -99	IIIA	2,23	0,65
	132 -f -00	IIIA	2,79	0,85
	159 -b -99	IB	2,52	2,52

Leśnictwo	Oddział	rodzaj rębni w P.U.L.	pow. man. (ha)	pow. odn. (ha)
Strzyżyna	139 -b -01	IIIA	5,82	1,85
	142- f -00	IIIA	4,7	1,4
Razem obręb			26,32	11,66
Razem Nadleśnictwo			73,93	32,03

Brak wykonania ww. pozycji rębnych zgodnie z planem spowodowane było zwiększonym pozyskaniem w ramach cięć przygodnych oraz wykonaniem zrębów sanitarnych, które były konieczne do wykonania (szkody od wiatru oraz kornika ostrozębny i kornika drukarza).

Cięcia rębne nie zaplanowane w P.U.L. na lata 2010-2019 – wykonane:

Leśnictwo	Oddział	Rok	Rodzaj rębni	Pow. Manw
Obręb Białobrzegi				
Turno	24 -b -01	2016	IBK	0,52
Razem obręb				0,52
Obręb Dobieszyn				
Winiary	44 -b -01	2018	IB	0,12
	44 -c 01	2018	IB	0,40
Ksawerów	90 -f -00	2019	IB	1,75
	92 -o -00	2019	IB	0,60
	99 -f -00	2018	IIIAU	5,92
	104 -j -00	2019	IIIAU	4,62
	109 -g -01	2019	IIIBU	5,95
	109 -g -99	2018	IIIBU	5,18
	119 -a -00	2019	IIIBU	3,18
	129A -a -01	2011	IBK	0,30
	Zawady	132 -b -01	2019	IIIAU
140 -h 01		2016	IBK	0,60
142 -a -01		2011	IBK	0,25
168A -jx -00		2016	IBK	0,66
168A -kx -01		2016	IBK	0,20
168A -lx -01		2016	IBK	1,00
Grabowy Las	202 -k -00	2019	IIIAU	3,93
	231-kx-00	2016	IBK	1,05
Razem obręb				41,31

Leśnictwo	Oddział	Rok	Rodzaj rębni	Pow. Manw
Obręb Studzianki				
Trzebień	86 -a -01	2018	III AU	5,37
	86 -a -99	2018	III AU	5,40
Studzianki	52 -h -00	2019	IC	1,94
	71 - h -01	2016	IBK	0,50
	74 -b -00	2019	IC	1,26
	123 -c -01	2016	IBK	3,30
	176A -t -01	2016	IBK	0,60
	177A -b -01	2016	IBK	0,13
	177A -d -01	2016	IBK	1,30
	177A -g -01	2016	IBK	0,69
Strzyżyna	176B -r -01	2012	IBK	0,77
Razem obręb				21,26
Razem Nadleśnictwo				62,04

Cięcia użytkowania rębne przedstawione w tabeli powyżej spowodowane były koniecznością usunięcia szkód spowodowanych czynnikami abiotycznymi i biotycznymi. W roku 2011 w leśnictwach Zawady oraz Ksawerów usuwane były cieciami zupełnym skutki szkód w drzewostanach tj. 16-02-2-07-142 -a -01 oraz 16-02-2-129A -a -01 od wiatrów. W leśnictwie Strzyżyna w wyniku podtopienia w 2011 roku doszło do „zamarcia” drzewostanu na powierzchni (0,77 ha) na wskazanym adresie leśnym 16-02-3-12-176B -r -01

Przyczyną wykonania wskazanych cięć w roku 2016 było wystąpienie silnych wiatrów jakie wystąpiły na terenie Nadleśnictwa w miesiącach czerwiec-lipiec. (pisma w zakresie konieczności usuwania skutków szkód od wiatrów ZG.712.1.2016 z dnia 20.06.2016 r oraz ZG.712.2.2016 z dnia 27.06.2016 r).

Powierzchnie zrębne wykonane w 2018 i 2019 roku a nie ujęte w PUL spowodowane były koniecznością usuwania i ograniczania występowania szkód powodowanych przez kornika ostrozębnego w drzewostanach sosnowych oraz kornika drukarza w drzewostanach świerkowych (pisma Zn.spr.ZG.7601.2.2018 oraz Zn.spr.ZG.7601.1.2019).

Wykaz zmian rębni w latach 2010-2019 w Nadleśnictwie Dobieszyn:

Adres leśny	pow. man. (ha)	pow. odn. (ha)	rodzaj rębni w P.U.L.	Obecny rodzaj rębni
Obręb Białobrzegi				
16-02-1-01-13-m	1,17	0,45	IIIA	IIIB
16-02-1-01-48-b	1,04	1,04	IB	IIIB
16-02-1-01-48-d	2,85	2,85	IB	IIIB
Razem obręb	5,06	4,34		
Obręb Dobieszyn				
16-02-2-06-118-d	3,42	3,42	IB	IIIB
16-02-2-08-208-a	3,07	0,95	IID	IIIA
16-02-2-05-59-b	3,0	3,0	IB	IIIB
16-02-2-05-60-c	3,5	3,5	IB	IIIB
16-02-2-05-64-a	3,54	3,54	IB	IIIB
16-02-2-05-64-a	3,41	3,41	IB	IIIB
16-02-2-06-118-d	3,42	3,42	IB	IIIB
Razem obręb	23,36	21,24		
Obręb Studzianki				
2016-02-3-09-89	3,15	3	IB	IIIB
Razem obręb	3,15	3		
Razem Nadleśnictwo	31,57	28,58		

2.1.2. Użytkowanie przedrębne.

W użytkowaniu przedrębnym realizacja etatu powierzchniowego wyniosła 9 786,25 ha, co stanowi 95,43 % przyjętego etatu (10 254,77 ha).

W obrębach stanowiło to odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 1 847,21 ha tj. 96,60 % etatu (1912,30 ha),
- w obrębie Dobieszyn 4 678,39 ha tj. 97,09 % etatu (4 818,67 ha),
- w obrębie Studzianki 3 260,65 ha tj. 92,53 % etatu (3 523,80 ha).

Realizacja etatu miąższościowego łącznie z użytkami przygodnymi wyniosła 101,09 %, w obrębach odpowiednio: obręb Białobrzegi 101,72 %, obręb Dobieszyn 105,45 %, obręb Studzianki 94,79 %.

W czyszczeniach (CP-P) etat powierzchniowy został zrealizowany w 98,92 % (na plan 424,20 ha wykonano 419,62 ha) odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 99,52 % (na plan 124,11 ha wykonano 123,52 ha),
- w obrębie Dobieszyn 102,16 % (na plan 186,05 ha wykonano 190,06 ha),
- w obrębie Studzianki 92,98% (na plan 114,04 ha wykonano 106,04 ha).

W trzebieżach etat powierzchniowy został zrealizowany w 95,28 % (tj. na plan 9 830,57 ha wykonano 9 366,63 ha) odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 96,39 % (na plan 1 788,19 ha wykonano 1 723,69 ha),
- w obrębie Dobieszyn 96,89 % (na plan 4 632,62 ha wykonano 4 488,33 ha),
- w obrębie Studzianki 92,52% (na plan 3 409,76 ha wykonano 3 154,61 ha).

Na zmniejszenie realizacji etatu powierzchniowego użytków przedrębnych miał wpływ przede wszystkim duży rozmiar pozyskania przygodnego w cięciach przedrębnych związany w przewadze, tak jak w przypadku cięć rębnych, z występowaniem szkód od huraganowych wiatrów oraz ograniczania zwiększonego występowania w ostatnim okresie kornika ostrozębnego jak również jemioty pospolitej .

Etat miąższościowy CP-P - realizacja 39,59 % (na plan 14 847 m³ pozyskano 5 878 m³) odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 42,07 % (na plan 4 343 m³ wykonano 1 827,26 m³),
- w obrębie Dobieszyn 39,10 % (na plan 6 512 m³ wykonano 2 546,46 m³),
- w obrębie Studzianki 37,68 % (na plan 3 992 m³ wykonano 1 504,12 m³).

Etat miąższościowy trzebieży wraz z użytkami przygodnymi wykonano w 103,75 % (tj. na plan 344073 m³ wykonano 356971,21 m³) odpowiednio:

- w obrębie Białobrzegi 105,86 % (na plan 62 585 m³ wykonano 66 253,06 m³),
- w obrębie Dobieszyn 108,12% (na plan 162 145 m³ wykonano 175 308,07 m³),
- w obrębie Studzianki 96,70 % (na plan 119 343 m³ wykonano 115 410,08 m³).

Brak realizacji etatu powierzchniowego trzebieży spowodowany jest też wyższym niż zakładano poborem masy z 1 ha wynikającym z potrzeb hodowlanych drzewostanów oraz koniecznością udostępniania drzewostanów sieciami szlaków

operacyjnych, co wynika z wysokiego tempa rozwoju maszynowego pozyskania drewna w ostatnich latach.

Ogółem w ubiegłym dziesięcioleciu pozyskano 22 401,97 m³ użytków przygodnych przedrębnych. Średniorocznie w ubiegłym dziesięcioleciu pozyskano ~ 2 240,20 m³ przedrębnych użytków przygodnych – w obrębach odpowiednio: Białobrzegi ~ 510 m³, Dobieszyn ~ 1103 m³, Studzianki ~ 626 m³. Powyższe dane uwzględniają użytki przygodne przedrębne powstałe w wyniku uprzątania złomów i wywrotów oraz wydzielania się posuszu sosnowego na terenie nadleśnictwa.

2.2. Analiza realizacji zadań z zakresu hodowli lasu.

Rozmiar prac odnowieniowych, zalesieniowych i pielęgnacyjnych planowanych i wykonanych w poszczególnych latach przedstawia tab. X.1, X.2, X.3 (jako załączniki).

2.2.1. Odnowienia i zalesienia.

W okresie obowiązywania planu UL na lata 2010-2019 Nadleśnictwo Dobieszyn zrealizowało 89,95 % planu odnowień zrębów zupełnych, halizn i płazowin tj. 414,03 ha na 460,28 ha planowanych:

- odnowienie zrębów zupełnych wyk. na powierzchni 405,93 ha (plan – 456,54 ha). Niewykonanie brakujących wielkości spowodowane jest zmianami rębni z zupełnych na złożone, jak również niewykonaniem planowych pozycji zrębowych w związku z rozszerzeniem rozmiaru cięć sanitarnych oraz wstrzymaniem odnowień na powierzchniach zagrożonych żerem pędraków;
- odnowienie halizn wykonano na powierzchni 10,44 ha (plan – 3,74 ha). Większe wykonanie odnowień spowodowane było odnowieniem powierzchni po pożarach.

W okresie obowiązywania planu UL na lata 2010-2019 Nadleśnictwo Dobieszyn zrealizowało 86,68 % planu odnowień pod osłoną drzewostanu w tym:

- odnowienia po rębniach złożonych wykonano na powierzchni 556,78 ha – plan 639,79 ha, co stanowi 87,03 %.

Niewykonanie brakujących wielkości spowodowane jest:

- Decyzją nr 6/2014 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 03.02.2014 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2014 roku w leśnictwie Turno;
- Decyzją nr 7/2014 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 04.03.2014 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2014 roku w leśnictwie Trzebień;
- Decyzją nr 4/2015 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 02.03.2015 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2015 roku w leśnictwie: Turno, Sucha, Kępa Niemojewska, Ksawerów;
- Decyzją nr 6/2017 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 27.01.2017 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2017 roku w leśnictwie Zawady;
- Decyzją nr 8/2017 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 27.02.2017 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2017 roku w leśnictwie Zawady;
- Decyzją nr 14/2017 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn z dnia 06.06.2017 roku w sprawie zmiany rębni na pozycji cięć w 2017 roku w leśnictwie Sucha, Kępa Niemojewska;
- inicjowaniem odnowień naturalnych bez uznania w trakcie obowiązującej rewizji;
- wstrzymanie odnowień na powierzchniach zagrożonych żerem pędraków;
- dolesienia luk wykonano na powierzchni 12,44 ha na planowane 3,22 ha. Przekroczenie rozmiaru dolesień spowodowane było likwidowaniem szkód pohuraganowych oraz po pożarach.
- podsadzenia wykonano na powierzchni 12,44 ha na planowane 16,81 ha tj. 74,00 %. Niewykonanie 4,37 ha spowodowane było odstąpieniem od wykonania podsadzeń produkcyjnych na plantacji MD drzew szybkoorosnących.

Zalesienie gruntów porolnych wykonano na powierzchni 6,97 ha, na planowaną do zalesienia powierzchnię 5,82 ha. W okresie obowiązywania omawianego PUL z puli gruntów do zalesienia przeklasyfikowano na grunty leśne:

- obręb Dobieszyn – 0,12 ha (klasyfikacja w 2010 r.)
- obręb Studzianki - 1,15 ha (klasyfikacja w 2012 r.)
- obręb Dobieszyn – 5,70 ha (klasyfikacja w 2014 r.) – uznanie odnowienia naturalnego.

2.2.2. Poprawki i uzupełnienia.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 53,75 ha na planowaną powierzchnię 173,37 ha.

Plan 173,37 ha obejmował poprawki w uprawach istniejących i nowo projektowanych, zarówno podosłonowych jak i na powierzchniach otwartych, zaprojektowanych w wysokości 15 % ich powierzchni.

Rozmiar wykonanych poprawek wynika z rzeczywistych potrzeb na gruncie.

2.2.3. Pielęgnowanie gleby, upraw i młodników.

Pielęgnowanie gleby zostało wykonane na powierzchni:

- 1 155,58 ha, co stanowi 84,71 % planu (1 364,10 ha),

Czyszczenia wczesne zostało wykonane na powierzchni:

- 772,24 ha, co stanowi 57,79 % planu (1 336,21 ha),

Czyszczenia późne zostało wykonane na powierzchni:

- 1 076,14 ha, co stanowi 99,69 % planu (1 173,62 ha),

Brak realizacji planu pielęgnacji gleby dotyczy powierzchni nieodnowionych w okresie obowiązywania planu. Pielęgnacji nie podlegały również uprawy założone jesienią 2019 r. na pow. 19,57 ha.

Niewykonanie planu czyszczeń wczesnych wiąże się zasadniczo z faktem wykonywania tylko pielęgnacji gleby na powierzchniach odnowionych w drugiej połowie obowiązywania PUL, mimo zaplanowania we wskazówkach gospodarczych również zabiegu czyszczeń wczesnych. W okresie obowiązywania omawianego PUL wymagały one jedynie pielęgnacji gleby.

Pielęgnację upraw obejmującą wykonanie pielęgnacji gleby i czyszczenia wczesne realizowano zgodnie z potrzebami hodowlanymi istniejących upraw.

2.2.4. Melioracje.

Melioracje agrotechniczne wykonano na powierzchni 973,37 ha przy projektowanym zabiegu na 1 029,61 ha tj. 94,54 %. Realizacja planu wynika z niewykonania prac z zakresu użytkowania przedrębego i rębego.

2.3. Nasiennictwo i selekcja.

Bazę nasienną Nadleśnictwa stanowią gospodarcze drzewostany nasienne i źródła nasion.

2.3.1. Drzewostany nasienne.

W Nadleśnictwie Dobieszyn wg stanu na 31.12.2019 r. powierzchnia Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych wynosiła:

So	– 54,53 ha
Brz	– 6,09 ha
Db.s	– 24,37 ha
OI	– 24,19 ha
Md	– 2,10 ha
Razem	– 111,28 ha

2.3.2. Uprawy pochodne.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn kontynuowano zakładanie bloku upraw pochodnych Db.s. w obrębie Białobrzegi. W ramach tego bloku założono dotychczas uprawy pochodne na powierzchni 27,52 ha, co jest zgodne z Planem Urządzenia Lasu.

Zaprojektowane bloki upraw pochodnych dla Db.s				
Blok	Lokalizacja		Powierzchnia	Powierzchnia założonych upraw pochodnych w 10-leciu
nr	Obręb	oddział	[ha]	[ha]
I	Białobrzegi	100 a, b, c, f, g; 101 b, c, h, i	27,52	10,55
Razem:			27,52	10,55

Materiał sadzeniowy pochodzi z Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych z Nadleśnictwa Kozienice, obręb Pionki.

2.4. Gospodarka szkółkarska.

Nadleśnictwo Dobieszyn prowadzi gospodarstwo szkółkarskie w leśnictwie Ksawerów w oddziałach leśnych 109i oraz 119b. Powierzchnia całkowita szkółki wynosi 9,03 ha, natomiast powierzchnia produkcyjna stanowi 5,51 ha. Powierzchnia produkcyjna składa się z 10 kwater przedzielonych siedmioma kulisami/przepierzeniami. Wielkość kwater wynosi od 0,07 ha do 0,74 ha.

Na szkółce znajduje się budynek magazynowo – socjalny, budynek przepompowni oraz sieć automatycznej deszczowni stałej. Ponadto w skład wyposażenia technicznego szkółki wchodzi: pług, brona zębata i talerzowa, kultywator, rozsiewacz nawozów, rozrzutnik obornika, opryskiwacz zawieszany,

głębosz, znacznik, siewnik nasion, opielacz wielorzędowy, wyorywacz klamrowy i boczny, podcinacz korzeni oraz kultywator wibracyjny.

Zasadniczym sposobem produkcji sadzonek w Nadleśnictwie Dobieszyn jest siew częściowy nasion na powierzchni otwartej. Nadleśnictwo w zasadzie jest samowystarczalne w zakresie potrzeb na sadzonki. Sprowadzane z zewnątrz są jedynie takie gatunki jak: buk zwyczajny, modrzew i sporadycznie inne gatunki.

Liczba sadzonek znajdujących się w produkcji wg stanu na 15.11.2019 r. wyniosła:

• Sosna zwyczajna	– 626,00 tys. szt.
• Dąb szypułkowy	– 2 094,43 tys. szt.
• Modrzew	– 36,00 tys. szt.
• Brzoza brodawkowata	– 52,00 tys. szt.
• Olsza czarna	– 19,00 tys. szt.
• Klon jawor	– 3,00 tys. szt.
• Lipa drobnolistna	– 5,14 tys. szt.
• Jarząb pospolity	– 2,97 tys. szt.
• Świerk pospolity	– 16,14 tys. szt.
• Klon zwyczajny	– 0,66 tys. szt.
• Śliwa tarnina	– 0,25 tys. szt.
• Buk zwyczajny	– 45,00 tys. szt.
• Jabłoń płonka	– 0,05 tys. szt.
• Grusza dzika	– 0,05 tys. szt.
Razem:	– 2 900,69 tys. szt.

3. Zadania kierunkowe realizowane przez Nadleśnictwo Dobieszyn.

3.1. Naturalne odnowienie lasu.

Na uwagę zasługuje fakt podjęcia wzmożonych starań celem inicjowania odnowień naturalnych. Nadleśnictwo w coraz większym zakresie inicjuje i uznaje wartościowe odnowienia naturalne.

Odnowienia naturalne uznane w latach 2010-2019 - 36,29 ha w tym:

Rok	Obręb			Nadleśnictwo [ha]
	Białobrzegi [ha]	Dobieszyn [ha]	Studzianki [ha]	
1	2	3	4	5
2010	-	-	-	-
2011	-	0,15	0,50	0,65
2012	-	0,10	1,15	1,25
2013	-	0,50	-	0,50
2014	1,61	3,10	0,50	5,21
2015	-	-	-	-
2016	0,40	0,40	-	0,80
2017	-	-	0,82	0,82
2018	-	-	-	-
2019	3,89	23,17		27,06
Razem	5,90	27,42	2,97	36,29

4. Ocena wpływu wykonania zabiegów gospodarczych na stan lasu.

4.1. Wielkość zasobów drzewnych według najważniejszych gatunków drzew w obrębie.

Zmiany zasobności w minionym okresie wynikają ze zmian wielkości zapasu poszczególnych gatunków (spowodowaną rodzajem cięć) oraz zmianą powierzchni jaką zajmują poszczególne gatunki (struktura wiekowa drzewostanów z dużym udziałem drzewostanów w fazie przebudowy w klasie odnowienia).

Z analizy porównawczej udziału powierzchniowego i miąższościowego gatunków panujących na początku i końcu minionego 10-lecia wynika, że nastąpiły zmiany w zajmowanych powierzchniach gatunków panujących. Zwiększenie powierzchni gatunków liściastych głównie Db, kosztem So i Św. Zmiany powierzchni zajmowanej przez gatunki panujące znajduje się w tabeli.

Gatunek	N-ctwo 2010		N-ctwo 2020		Różnica
	ha	%	ha	%	ha
SO	11221,12	78,48	11135,37	77,73	-85,75
SO.B	1,36	0,01	1,06	0,01	-0,30
MD	149,36	1,04	157,43	1,10	8,07
ŚW	78,04	0,55	54,41	0,38	-23,63
DB	1294,50	9,05	1441,73	10,06	147,23
DB.C	11,33	0,08	14,12	0,10	2,79
KL	1,07	0,01	0,63	0,00	-0,44
JW					0,90
JS	6,19	0,04	2,24	0,02	-3,95
GB	24,54	0,17	21,61	0,15	-2,93
BRZ	649,06	4,54	607,24	4,24	-41,82
OL	838,05	5,86	848,07	5,92	10,02
AK	6,27	0,04	5,68	0,04	-0,59
OS	12,98	0,09	34,31	0,24	21,33
OL.S	0,04	0,00	0,00	0,00	-0,04
BK	0,00	0,00	0,68	0,00	0,68
TP	4,75	0,03	0,00	0,00	-4,75
Razem	14299,89	100,00	14326,71	100,00	26,82

W związku ze wzrostem średniego wieku drzewostanów – zwiększeniu uległa powierzchnia starszych klas wieku zwiększyła się zasobność i wzrosła miąższość brutto drzewostanów w poszczególnych gatunkach lasotwórczych.

W tabeli zawarte są zmiany zasobności gatunków panujących w nadleśnictwie.

Gatunek	Zasobność m ³ /ha		
	N-ctwo 2010	N-ctwo 2020	różnica
SO	258,07	287,21	29,13
SO.B	95,59	108,49	12,90
MD	158,41	223,06	64,66
ŚW	144,35	241,02	96,67
DB	239,19	276,65	37,46
DB.C	83,23	182,86	99,63
KL	102,80	269,84	167,04
JW	121,95	159,62	37,67
JS	212,12	252,23	40,12
GB	194,99	231,56	36,57

BRZ	182,10	213,97	31,87
OL	235,18	268,18	32,99
AK	38,28	124,12	85,84
OS	187,21	176,48	-10,73
OL.S	125,00	0,00	-125,00
BK	0,00	0,00	0,00
TP	170,53	0,00	-170,53
Ogółem	249,42	280,47	31,05

4.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu.

4.2.1. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Uprawy i młodniki do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują w Nadleśnictwie Dobieszyn powierzchnię 388,99 ha. W obrębie Białobrzegi zajmują powierzchnię 110,70 ha, w obrębie Dobieszyn 181,26 ha, w obrębie Studzianki 97,03 ha.

Ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych przedstawia tabela nr XI.1, XI.2, XI.3 i XI.4 (jako załączniki).

Z ich analizy wynika, że 93,56 % powierzchni upraw i młodników posiada skład gatunkowy zgodny ze składem pożądanym, a 4,47 % powierzchni jest częściowo zgodnych. Powierzchnie posiadające niezgodny skład gatunkowy stanowią 1,98 %.

Biorąc pod uwagę wskaźnik zadrzewienia, uprawy w Nadleśnictwie Dobieszyn cechują się udatnością. Wskaźnik zadrzewienia 1,0 - 0,9 dotyczy 88,25 % powierzchni upraw, a 0,8 - 0,7 dotyczy 11,00 % powierzchni upraw. Uprawy o zadrzewieniu 0,6 - 0,5 stanowią 0,75 %. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić że zdecydowana większość upraw i młodników zakładanych w okresie omawianego dziesięciolecia to uprawy bardzo dobre, o dużej wartości hodowlanej.

4.2.2. Stan odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Odnowienia podokapowe, uprawy i młodniki po rębniach złożonych założonych w okresie obowiązywania planu UL 2010-2019 w Nadleśnictwie Dobieszyn zajmują 1 655,99 ha tj. w obrębie Białobrzegi 579,67 ha, w obrębie

Dobieszyn 694,10 ha i w obrębie Studzianki 382,22 ha, co przedstawia tabela nr XII.1, XII.2, XII.3 i XII.4 (jako załączniki).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oceniane drzewostany, w klasie odnowienia zajmują powierzchnię 1 164,14 ha, natomiast w klasie do odnowienia 24,50 ha. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych znajdują się na powierzchni 467,35 ha.

Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienia) upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 86,0 % przy dobrej jakości hodowlanej (12).

Najwięcej z wyżej wymienionych odnowień zlokalizowanych jest na siedlisku LMŚW (387,64 ha), LMW (22,63 ha), BMŚW (17,15 ha), LŚW (16,33 ha), LW (15,61 ha) oraz OLJ (4,47 ha).

Jak wynika z przedstawionej charakterystyki jakość hodowlana odnowień podkapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych jest bardzo dobra. W związku z tym, można oczekiwać wyprowadzenia w przyszłości drzewostanów o wysokich walorach produkcyjnych.

4.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

W mijającym 10-leciu na stan sanitarny i zdrowotny upraw, młodników i drzewostanów miały wpływ takie zjawiska pogodowe jak: intensywne opady deszczu skutkujące podtopieniem niektórych upraw (2010 r.), huraganowe wiatry (2011 r. – 800 m³ i 2015 r. – 850 m³), szkody od przymrozków w uprawach Db i Bk (2014 r. – 22,43 ha) oraz susze w 2016 roku, na skutek których uległo osłabieniu ok. 100 ha drzewostanów So i Św.

W latach 2010 – 2019 udział posuszu, wywrotów i złomów w pozyskaniu ogółem wahał się średnio od 4 do 6 tys. m³. W latach 2018 -2019 wzrósł on do 14 tys. m³ rocznie ze względu na masowe zasiedlenie drzewostanów przez kornika odrębnego.

W minionym okresie drzewostany na terenie nadleśnictwa były osłabiane przez czynniki biotyczne do których zaliczono:

Chrabąszczowate

W ostatnim 10-leciu monitorowano stopień zagrożenia upraw leśnych pod kątem szkodników korzeni. Prowadzone były coroczne rutynowe oraz nadzwyczajne

poszukiwania pędraków. Prowadzono inwentaryzację rozmiaru i zasięgu szkód na uprawach i w odnowieniach. Rozpoznano rozmiar i zasięg zagrożenia i występowania pędraków na terenie nadleśnictwa.

W Nadleśnictwie Dobieszyn w obrębie Studzianki corocznie rejestrowane są szkody w uprawach powodowane przez pędraki (średniorocznie ok. 20,0 ha).

Ze względu na utrzymujące się zagrożenie od szkód powodowanych przez pędraki Nadleśnictwo Dobieszyn prowadzi prace związane z monitoringiem populacji chrabąszczy (kontrola szkodników w glebie, obserwacja rójki, inwentaryzacja szkód) we wszystkich kompleksach leśnych.

W 2013 r. na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn obręb Studzianki wykonano zabieg ratowniczy techniką agrolotniczą i naziemną ograniczania populacji szkodliwych owadów na obszarach zagrożenia trwałości lasu. Na powierzchni 670 ha (w tym 100 ha LN) wykonano zabieg zwalczania imago chrabąszczy majowego i kasztanowca.

W 2017 r. wyniki prowadzonego monitoringu wykazały występowanie imago chrabąszczy majowego i kasztanowca na powierzchni 3 812,52 ha obrębu Studzianki. Wykonano zabieg ograniczania populacji na powierzchni 3 789 ha metodą lotniczą i 23,52 ha metodą naziemną.

Szeliniak sosnowiec

Uprawy sosnowe były objęte obserwacją występowania szkód od szeliniaka sosnowca. W latach nie 2010 – 2018 szkody spowodowane żerowaniem szeliniaka były gospodarczo znośne, nie zagrażające uprawom. W celu ograniczenia zagrożenia ze strony tego owada przeprowadzano mechaniczne odławianie osobników dorosłych w pułapki klasyczne.

W 2019 roku w leśnictwie Studzianki zaobserwowano masowy pojaw szeliniaka sosnowca i wykonano zabieg mechanicznego ograniczania na powierzchni 1,83 ha.

Smolik znaczony

Uprawy corocznie były objęte obserwacją występowania szkód od smolika znaczonego. W latach 2010 – 2018 obserwacje nie wykazały wzmożonego występowania i szkód zagrażających uprawom.

W roku 2019 zaobserwowano masowe występowanie smolika znaczonego w dwóch leśnictwach i przeprowadzono zabieg mechanicznego ograniczania populacji tego gatunku.

Zabiegiem objęto:

- leśnictwo Kępa Niemojewska – 14,72 ha;
- leśnictwo Trzebień – 0,10 ha.

Opaślik sosnowiec

W stopniu masowym opaślik sosnowiec pojawił się w 2014 roku w leśnictwie Winiary. Przeprowadzono zabieg ograniczania populacji :

- zabieg chemiczny na powierzchni 4,33 ha;
- zabieg mechaniczny na powierzchni 5,23 ha.

Kornik ostrozębny

Skuteczne zapobieganie i ochrona przed kornikiem ostrozębnym polega na bieżącym wyszukiwaniu i usuwaniu drzew zasiedlonych.

Nadrzędną zasadą postępowania ochronnego w zagrożonych drzewostanach jest stosowanie szeroko pojętej higieny lasu. Porządkowanie drzewostanów zasiedlonych ma charakter priorytetowy w stosunku do innych czynności gospodarczych.

Pierwsze znaczące ogniska występowania kornika ostrozębnego w Nadleśnictwie Dobieszyn stwierdzono w kwietniu 2017 roku. Do końca roku zlokalizowano 30 ognisk gradacyjnych.

W związku z dynamicznie rozwijającą się populacją kornika ostrozębnego przystąpiono do typowania i weryfikacji obszarów masowego pojawu kornika na podstawie występowania drzew martwych i zamierających.

W 2018 i 2019 roku wykonano monitoring stanu lasu pod kątem zasiedlenia przez kornika ostrozębnego z wykorzystaniem samolotu.

Od dwóch lat Nadleśnictwo Dobieszyn boryka się z problem gradacyjnego występowania tego gatunku.

W 2018 roku zinwentaryzowano już ponad 200 lokalizacji ognisk gradacyjnych we wszystkich leśnictwach na terenie nadleśnictwa, na 1 203 ha powierzchni opanowanej.

W 2018 roku stwierdzono konieczność wykonania zrębów sanitarnych na łącznej powierzchni 14,97 ha.

Niestety w roku 2019 sytuacja się nie zmieniła. Wykonano 4 zręby sanitarne na powierzchni 11,28 ha. Zlokalizowano 180 ognisk gradacyjnych.

Powyższa sytuacja obliguje nadleśnictwo do podejmowania działań ograniczających zagrożenia. Od ubiegłego roku trwają intensywne czynności ukierunkowane na poprawę stanu sanitarnego lasu. Walka ze szkodnikami w praktyce polega na szybkim usuwaniu drzew zasiedlonych, pilnym wywozie z lasu wyrobionego z nich drewna (względnie jego okorowaniu i zniszczeniu kory), a także usunięciu pozostałości powyróbkowych, tzn. zasiedlonych gałęzi i wierzchołków poprzez ich wypalanie (względnie zrębkowanie i wywiezienie z lasu).

W wyniku żerowania kornika ostrożnego Nadleśnictwo Dobieszyn pozyskało:

- w 2017 roku 495,61 m³ drewna;
- w 2018 roku 8 444,87 m³ drewna;
- w 2019 roku 9 553,80 m³ drewna.

Zagrożenie ze strony grzybów pasożytniczych

Osutka sosny

Sprzyjające warunki atmosferyczne w ostatnich latach, szczególnie w okresie jesienno-zimowym takie jak: długotrwałe i przeciągające się okresy ocieplenia, opady deszczu i towarzysząca przy tym duża wilgotność powietrza, tworzyły dogodne warunki infekcji i inkubacji chorób osutkowych na uprawach i na szkółce. Na uprawach leśnych choroba ta stanowi zagrożenie w odnowieniach naturalnych i jest czynnikiem osłabiającym uprawy, zwiększając ich podatność na zasiedlenie przez szkodliwe owady, jednak bez większego znaczenia gospodarczego na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn.

W 2011 roku zaobserwowano masowy pojaw grzybów osutkowych na 87,21 ha upraw sosnowych.

Osutka sosny może stanowić duże zagrożenie dla produkcji materiału sadzeniowego. Aby zapobiegać występowaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w szkółce wykonuje się zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin.

Mączniak dębu

W ostatnich latach warunki atmosferyczne, szczególnie ciepłe i wilgotne okresy lata sprzyjały rozwojowi tej choroby. Choroba występuje powszechnie w uprawach dębowych nie powodując strat o znaczeniu gospodarczym. Istotne szkody może powodować na terenie Gospodarstwa Szkółkarskiego, polegające głównie na zmniejszeniu przyrostu sadzonek dębów, co jest skutecznie ograniczane przez stosowanie zabiegów ochronnych, z zastosowaniem chemicznych środków ochrony roślin.

Opieńkowa zgnilizna korzeni, huba korzeni

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzone są szkody w drzewostanach spowodowane przez korzeniowca wieloletniego i opieńki. Szkodami objęte są głównie drzewostany starszych klas wieku, w których infekcje grzybowe prowadzą do osłabienia drzew i pogorszenia jakości drewna. W uprawach i młodnikach wypadki spowodowane przez w/w grzyby patogeniczne mają w większości przypadków charakter jednostkowy, nie powodujący zagrożenia dla trwałości wprowadzonego odnowienia.

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn.

5.1. Wykaz powierzchni uszkodzonych przez zwierzynę ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji. Szkody spowodowane przez zwierzynę.

Na terenie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Dobieszyn występują szkody od zwierzyny płowej, szczególnie od łosia. Zwierzęta te powodują szkody w postaci zgryzania upraw leśnych i spalowania młodników. Obserwuje się także szkody powodowane przez bobry w postaci podtopień drzewostanów.

W roku 2019 (taksacji) wykazano następujące szkody od zwierzyny:

Lp.	Leśnictwo	Stadium rozwojowe drzewostanu	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Główny sprawca uszkodzeń	Dominujący rodzaj uszkodzeń	Powierzchnia szkód spowodowanych przez ssaki [ha]		
						21-40%	>40%	razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Turno	MŁOD	7,3	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	3,15	0,20	3,35
2	Turno	UPR	9,61	DANIEL	ZG OG ZŁ		0,80	0,80
3	Turno	UPR	2,68	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	1,20		1,20
4	Sucha	UPR	9,04	DANIEL	ZG OG ZŁ	1,40		1,40
5	Sucha	UPR	11,22	SARNA	ZG OG ZŁ	2,90		2,90
6	Winiary	MŁOD	10,15	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	1,80		1,80
7	Winiary	UPR	2,18	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	0,40		0,40
8	Kępa Niemojewska	MŁOD	2,17	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	0,10		0,10
9	Ksawerów	MŁOD	3,75	BÓBR	ŚCIN DRZ		0,40	0,40
10	Ksawerów	MŁOD	11,35	JELEŃ	SPAŁOW	4,50		4,50
11	Ksawerów	MŁOD	4,66	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	2,50		2,50
12	Ksawerów	UPR	15,21	JELEŃ	SPAŁOW	3,50		3,50
13	Ksawerów	UPR	25,44	SARNA	ZG OG ZŁ	7,50		7,50
14	Ksawerów	UPR	42,47	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	20,00		20,00
15	Zawady	UPR	15,68	SARNA	ZG OG ZŁ	4,40		4,40
16	Zawady	UPR	23,04	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	14,49		14,49
17	Grabowy Las	UPR	2,83	SARNA	ZG OG ZŁ	0,20	0,20	0,40
18	Grabowy Las	UPR	13,7	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	1,60	1,00	2,60
19	Trzebień	MŁOD	4,42	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	0,40		0,40
20	Trzebień	UPR	1,85	JELEŃ	ZG OG ZŁ	0,20		0,20
21	Trzebień	UPR	3,25	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	0,20		0,20
22	Studzianki	MŁOD	2,46	JELEŃ	SPAŁOW	0,60		0,60
23	Studzianki	MŁOD	3,6	ŁOŚ	SPAŁOW	1,50		1,50
24	Studzianki	UPR	5,63	JELEŃ	ZG OG ZŁ	0,30		0,30
25	Studzianki	UPR	2,8	SARNA	ZG OG ZŁ	0,40		0,40
26	Studzianki	UPR	18,63	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	1,50	1,00	2,50
27	Strzyżyna	MŁOD	4,03	JELEŃ	SPAŁOW	0,50		0,50
28	Strzyżyna	MŁOD	2,39	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	0,50		0,50
29	Strzyżyna	UPR	8,59	DZIK	WYR WYK		1,10	1,10
30	Strzyżyna	UPR	95,19	SARNA	ZG OG ZŁ	6,35	21,10	27,45
31	Strzyżyna	UPR	16,61	ŁOŚ	ZG OG ZŁ	4,60	0,50	5,10
Ogółem			381,93			86,69	26,30	112,99

Nadleśnictwo stosuje metody zabezpieczania drzewostanów przed uszkodzeniami tj. repelenty, grodzenia. W celu minimalizacji szkód powodowanych przez zwierzynę Nadleśnictwo Dobieszyn stosowało w minionym 10-leciu różnego rodzaju metody. Informacja o nich oraz wielkość zabezpieczanych powierzchni znajdują się w poniższej tabeli:

Zabezpieczanie upraw przeciwko zwierzynie.

Rok	Repelenty (ha)	3 paliki (ha)	Grodzenia (ha)	Wykładanie drzew zgryzzowych (ha)
2010	2,39	1,69	19,94	-
2011	4,91	1,32	21,36	-
2012	5,10	1,80	32,16	-
2013	-	2,45	31,39	-
2014	-	0,67	19,83	17,15
2015	8,56	0,45	36,46	1,40
2016	9,43	0,15	33,75	-
2017	52,15	-	33,98	-
2018	42,80	-	24,12	10,00
2019	103,53	-	20,50	20,00
Razem:	228,87	8,53	273,49	48,55

5.2. Szkody spowodowane przez pożary.

W Planie Urządzenia Lasu opracowanym dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 20010-2019, lasy będące w zarządzie Nadleśnictwa zostały zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego.

W analizowanym okresie przyczyny pożarów były następujące:

Pożary lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn 2010 - 2019

Rok	Lp.	Powierzchnia (ha)			Przyczyna
		całkowita	pokrywy gleby	r-m	
2010	1	0,05	4,21	4,26	Podpalenie
	2		0,11	0,11	Nieustalona
	3		0,17	0,17	Nieostrożność dorosłych
r-m:		0,05	4,49	4,54	
2011	1		0,01	0,01	Nieostrożność dorosłych
	2		1,49	1,49	Podpalenie
r-m:			1,50	1,50	

2012	1	2,23	2,88	5,11	Podpalenie
	2		1,83	1,83	Przerzuty
	3		1,00	1,00	Nieustalony
r-m:		2,23	5,71	7,94	
2013	1		0,54	0,54	Podpalenie
r-m:			0,54	0,54	
2014	1		0,84	0,84	Nieznana
	2		0,36	0,36	Podpalenie
r-m:			1,20	1,20	
2015	1	0,17	0,21	0,38	Nieznana
	2	0,30	0,52	0,82	Podpalenie
	3	0,60	0,01	0,61	Broń
r-m:		1,07	0,74	1,81	
2016	1		0,37	0,37	Nieznana
r-m:			0,37	0,37	
2017	1		0,55	0,55	Nieznana
r-m:			0,55	0,55	
2018	1		0,21	0,21	Podpalenie
	2		1,16	1,16	Nieznana
	3		0,05	0,05	Zaniedbanie
	4		0,01	0,01	Motyw nieznanym
r-m:			1,43	1,43	
2019	1	6,76	2,21	8,97	Podpalenie
	2	0,45	0,22	0,67	Nieznana
	3		0,02	0,02	Powtórny zapłon
r-m:		7,21	2,45	9,66	

W latach 2010 – 2019 w lasach Nadleśnictwa powstały łącznie 132 pożary na powierzchni 29,54 ha:

Rok	Ilość pożarów (szt.)	Powierzchnia objęta pożarami [ha]							Powierzchnia ze stratami [ha]	Przeciętna powierzchnia pożaru [ha]
		Ogółem	Rodzaj powierzchni objętych pożarami					r-m		
			uprawy	młodniki	II klasa wieku	III klasa wieku i >	inne powierzchnie			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2010	27	27	0,25	1,2	0,52	2,57	-	4,54	0,05	0,17
2011	9	9	-	-	0,12	1,38	-	1,50	-	0,17
2012	25	25	1,54	1,42	0,57	4,41	-	7,94	1,93	0,32
2013	6	6	-	-	0,53	0,01	-	0,54	-	0,09
2014	9	9	0,35	0,26	0,59	-	-	1,20	-	0,13
2015	8	8	0,96	0,03	0,61	0,21	-	1,81	0,44	0,23
2016	6	6	-	-	-	0,35	0,02	0,37	-	0,06
2017	5	5	0,01	0,39	-	0,15	-	0,55	-	0,11
2018	16	16	0,07	-	0,08	1,28	-	1,43	-	0,09
2019	21	21	3,82	4,97	0,31	0,55	0,01	9,66	6,76	0,46
Razem	132	132	7	8,27	3,33	10,91	0,03	29,54	9,18	

W ramach ogólnie ustalonej kategorii zagrożenia, lasy N-ctwa Dobieszyn podzielone są na 9 stref operacyjnych: o małym zagrożeniu nr: 271, 272, 273, 274, o średnim zagrożeniu nr: 267, 268 i dużym nr: 266, 269, 270.

Zgodnie z podziałem, każda strefa operacyjna posiada jednostki zadysponowane do udziału w akcji gaśniczej.

Szybkie wykrywanie pożarów zapewnia system wież przeciwpożarowych (dostrzegalni) umożliwiający wczesne wykrycie pożaru. System ten składający się z trzech wież zapewnia obserwację całej powierzchni nadleśnictwa.

Wieże obserwacyjne ściśle współpracują z wieżami sąsiednich nadleśnictw w zakresie monitorowania terenów leśnych.

Do lokalizacji pożarów i pomiaru powierzchni pożarzysk wykorzystywane są w coraz większym zakresie odbiorniki GPS i Leśna Mapa Numeryczna ze specjalistycznymi aplikacjami.

RDLP w Radomiu czarteruje samoloty Dromader M18B i dysponuje je w razie potrzeby, do bezpośredniej akcji gaśniczej.

W siedzibie biura Nadleśnictwa Dobieszyn utworzony jest Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny, podległy bezpośrednio Regionalnemu Punktowi Alarmowo-Dyspozycyjnemu przy RDLP w Radomiu.

Przy nadleśnictwie działa automatyczna stacja meteorologiczna. Na podstawie danych uzyskiwanych z punktu pomiarowego określany jest stopień zagrożenia pożarowego lasu.

W celu ochrony lasów przed pożarami Nadleśnictwo Dobieszyn utrzymuje system organizacyjno-techniczny zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.

Nadleśnictwo Dobieszyn posiada 1 samochód patrolowo-gaśniczy typu toyota hilux z wysokociśnieniowym modułem gaśniczym i zbiornikiem na wodę o pojemności 400 l.

Sieć dróg dojazdowych w N-ctwie Dobieszyn tworzą lokalne drogi publiczne przebiegające przez poszczególne kompleksy leśne lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz oznakowane w terenie, leśne drogi pożarowe. W nadleśnictwie istnieje 10 dróg pożarowych o łącznej długości 44,20 km.

5.3 Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze.

Stopień zagrożenia drzewostanów ze strony grzybów pasożytniczych, owadów i czynników abiotycznych prześledzono w oparciu o zestawienie usuwania złomów, wywrotów i posuszu w poszczególnych latach minionego okresu gospodarczego. W minionym 10-leciu pozyskano 56 378,7 m³ posuszu, złomów i wywrotów. W ilości tej posuszu pozyskano 38 937,55 m³, co stanowi 69,1 %.

Pozyskanie posuszu, złomów i wywrotów w okresie obowiązywania P.U.L. na lata 2010-2018.

Rok	Wywroty i złomy razem	Posusz	Ogółem posusz, złomy i wywroty	Pozyskanie grubizny ogółem	Udział posuszu, wywrotów i złomów w pozyskaniu ogółem
	m ³	m ³	m ³	m ³	%
2010	1131,87	1367,03	2498,90	60269,19	4%
2011	1789,57	1718,59	3508,16	67186,1	5%
2012	500,89	1951,09	2451,98	63521,15	4%
2013	788,06	1720,63	2508,69	65866,07	4%
2014	671,91	1077,35	1749,26	65214,09	3%
2015	2649,44	1386,94	4036,38	67153,31	6%
2016	4383,48	2611,99	6995,47	67713,55	10%
2017	1548,91	2620,97	4169,88	67863,21	6%
2018	2967,5	11434,25	14401,75	69744,11	21%
2019	1009,52	13048,71	14058,23	62848,32	22%
Ogółem	17441,15	38937,55	56378,7	657379,1	

Skalę prognozowania występowania szkodników pierwotnych oraz szkodników upraw przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj prognozy	Jedn.	Rok									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brudnica mniszka	Pułapki feromonowe										
	szt.	55	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Zapędraczenia gleby	Doły próbne										
	szt.	467	690	568	576	509	965	580	530	674	761

Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny	Powierzchnie podokapowe / partie kontrolne										
	szt.	170	170	130	130	130	130	130	130	130	130
Kontrola występowania szeliniaka	Wykładanie wałków										
	ha.	65,28	56,80	63,96	87,66	57,42	54,96	52,49	70,46	79,76	66,70

Nadleśnictwo Dobieszyn wykonuje corocznie badanie zapędrczenia gleby na wszystkich powierzchniach planowanych do odnowienia i użytkowania rębego.

Niezależnie od powyższych, prowadzone są systematycznie działania z zakresu ochrony pożytecznej fauny.

Działania te przyjmowały postać:

1. Zachowywania w stanie nienaruszonym śródleśnych bagienek i torfowisk,
2. Wykluczenia z użycia ciężkiego sprzętu do przygotowania gleby na siedliskach wilgotnych, trudnych do odnowienia,
3. Pozostawiania drzew dziuplastych,
4. Pozostawianie na powierzchniach użytkowanych wszystkimi rodzajami cięć drewna martwego,
5. Pozostawianie na powierzchniach użytkowanych cięciami rębnymi kęp starodrzewia,
6. Pozostawiania na etapie realizacji użytkowania rębego pasa drzewostanu o szerokości 20-30 m wzdłuż użytków rolnych, wód, dróg publicznych,
7. Dążenia do tego, by zewnętrzne obrzeża lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków wodnych, w pasie o szerokości 10-30m były maksymalnie wypełnione tak, aby tworzyła się ściana lasu ograniczająca wnikanie niekorzystnych czynników do wnętrza lasu,
8. Różnicowania składu gatunkowego zakładanych upraw z wykorzystaniem zmienności w ramach siedlisk,
9. Wzbogacania składu gatunkowego poprzez wprowadzanie gatunków biocenotycznych.

5.4. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczenia.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn w minionym okresie nie prowadzono monitoringu szkód powodowanych przez zanieczyszczenie środowiska emisjami przemysłowym.

5.5. Szkodnictwo leśne.

W latach 2010 – 2019 z terenów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn skradziono 552,77 m³ drewna na kwotę 101152,23zł, w tym drewno pochodzące z kontroli pni 83,93m³. Posterunek Straży Leśnej przeprowadził 212 spraw, ujawniono 76 sprawców kradzieży drewna. Średnia wykrywalność z dziesięciu lat wyniosła 33,3%

Ilość przeprowadzonych spraw dotyczących kradzieży drewna w latach 2010 – 2019:

Rok	Ilość spraw	Masa w m ³	Wartość w zł.	Masa z kontroli pni	Ilość wykrytych sprawców	Wykrywalność bez kontroli pni planowych	Procent wykrywalność
2010	17	58,99	7885,48	15,90	6	50%	35%
2011	30	84,42	13529,24	1,38	18	62%	60%
2012	36	105,03	18307,78	0	15	42%	42%
2013	17	51,18	8136,10	0	6	35%	35%
2014	22	71,54	15026,09	0	9	41%	41%
2015	20	37,57	12474,86	3,89	7	47%	35%
2016	20	39,61	10013,11	12,81	6	60%	30%
2017	13	22,48	3361,12	13,48	3	100%	23%
2018	21	56,26	9289,85	19,46	4	36%	19%
2019	16	25,69	3128,60	17,01	2	40%	13%
Razem	212	552,77	101152,23	83,93	76	51%	33%

Postępowanie mandatowe w latach 2010 – 2019:

Rok	Ilość wystawianych sztuk mandatów	Kwota w zł	Ilość zastosowanych pouczeń art. 41kw
2010	5	700,00	10
2011	8	1150,00	13
2012	15	2250,00	8
2013	9	1400,00	23
2014	6	950,00	17
2015	7	1050,00	25
2016	8	1800,00	44
2017	6	1150,00	53
2018	7	1700,00	42
2019	5	800,00	66
Razem	76	12950,00	301

Wykaz skradzionego drewna w latach 2010 – 2019:

Rok	Obręb Białobrzegi Miażdżość skradzionego drewna ogółem w m ³	Obręb Dobieszyn Miażdżość skradzionego drewna ogółem w m ³	Obręb Studzianki Miażdżość skradzionego drewna ogółem w m ³	RAZEM Miażdżość ogółem skradzionego drewna w Nadleśnictwie w m ³	Miażdżość ogółem drewna z kontroli pni w Nadleśnictwie w m ³
2010	11,36	47,63	0	58,99	15,90
2011	5,90	41,23	37,29	84,42	1,38
2012	4,49	28,32	72,22	105,03	0
2013	2,79	20,02	28,37	51,18	0
2014	30,31	28,18	13,05	71,54	0
2015	17,39	16,06	4,12	37,57	3,89
2016	6,17	17,56	15,88	39,61	12,81
2017	8,62	8,00	5,86	22,48	13,48
2018	9,69	27,52	19,05	56,26	19,46
2019	5,15	10,41	10,13	25,69	17,01
Razem	101,87	244,93	205,97	552,77	83,93

5.6. Szkody abiotyczne.

W mijającym 10-leciu na stan sanitarny i zdrowotny upraw, młodników i drzewostanów miały wpływ takie zjawiska pogodowe jak: intensywne opady deszczu skutkujące podtopieniem niektórych upraw (2010 r.), huraganowe wiatry (2011 r. – 800 m³ i 2015 r. – 850 m³), szkody od przymrozków w uprawach Db i Bk (2014 r. – 22,43 ha) oraz susze w 2016 roku, na skutek których uległo osłabieniu ok. 100 ha drzewostanów So i Św.

5.6.1. Podtopienia i zalania upraw, młodników, drzewostanów.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn w mijającym 10-leciu obserwowano występowanie zjawiska podtopienia i zalania upraw, młodników i drzewostanów, które występowały incydentalnie i na niewielkiej powierzchni. Intensywne opady deszczu skutkowały podtopieniem niektórych upraw w 2010 r.

Odnotowano również na niewielką skalę straty spowodowane podtopieniami powstałymi na skutek działalności bobrów.

5.6.2. Obniżenie poziomu wód, susza.

Istnieje domniemanie, że uszkodzenia w drzewostanach, jakie nastąpiły w 2015 r. w wyniku tzw. „kompleksu posuchy” (długotrwała susza połączona z falą upałów i przewlekłym brakiem wilgotności zarówno w glebie jak i powietrzu), gdzie decydującym czynnikiem szkodotwórczym była rekordowa insolacja słoneczna (przez kilka tygodni notowano temperatury w słońcu powyżej 45°C, przy jednoczesnych temperaturach powietrza powyżej 35°C), stały się aktualnie czynnikiem sprzyjającym obecnemu szerzeniu się gradacji kornika ostrozębnego.

6. Użytkowanie uboczne, w tym wyniki gospodarki łowieckiej.

6.1. Pozyskiwanie choinek i stroiszu.

W ramach użytkowania ubocznego prowadzona była sprzedaż lub przekazywania choinek, pozyskiwanych na powierzchniach z bieżącym użytkowaniem w ramach planowanych cięć rębnych lub przedrębnych. Stroisz nie był pozyskiwany.

6.2. Gospodarka łowiecka.

6.2.1. Obwody wydzierżawione.

Nadleśnictwo Dobieszyn nadzoruje 12 wydzierżawionych obwodów łowieckich. Pięć z nich to obwody leśne. Są to obwody nr 513, 525, 526, 527 oraz 536 na których powierzchnia lasów przekracza 40 % całkowitej powierzchni. Pozostałe obwody o nr 499, 511, 512, 532, 535, 543 oraz 545 to obwody polne, czyli takie których powierzchnia lasów plasuje się poniżej 40 % całkowitej powierzchni. Obwody łowieckie leśne zostały wydzierżawione kołom łowieckim przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych a obwody polne przez właściwe terytorialne Starostwa. Obwody 499, 511, 512 oraz 535 przez Starostę Kozienskiego, obwód 543 przez Starostę Radomskiego a obwody 532 i 545 przez Starostę Białobrzeskiego. Wszystkie z wymienionych powyżej obwodów przynależą do Rejonu Hodowlanego nr I „Puszcza Koziensko-Stromiecka”. Zgodnie z

kategoryzacją do bardzo słabych zostały zaliczone obwody o nr 499, 532, 535, 543 do słabych: 511, 512, 513, 526, 527, 536 oraz 545. Średnią kategorie ma tylko jeden z obwodów 525.

Łączna powierzchnia wydzierżawionych obwodów łowieckich wynosi 65 968 ha, w tym powierzchnia gruntów leśnych to 25 360 ha. Na przedmiotowym terenie gospodarkę łowiecką prowadzi dziesięć kół łowieckich:

1. Koło łowieckie „Bażant” - obw. nr 499,
2. Koło łowieckie „Knieja” Warka - obw. 511 i 512,
3. Koło łowieckie „Mirków” - obw. nr 513,
4. Wojskowe Koło łowieckie „Cytadela” - obw. 525,
5. Koło łowieckie „Szarak” - obw. 526,
6. Koło łowieckie „Darz Bór” - obw. 527,
7. Koło łowieckie „Łucznicz” - obw. 532,
8. Koło łowieckie „Knieja” Dobieszyn - obw. 535 i 536,
9. Koło łowieckie „Św. Hubert” - obw. 543,
10. Koło łowieckie „Rosomak” - obw. 545,

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o „Roczne Plany Łowieckie” sporządzane osobno dla każdego obwodu łowieckiego przez dzierżawców.

Każdy RPŁ uzgadniany jest z Zarządem Okręgowym Polskiego Związku Łowieckiego w Radomiu i opiniowany zarówno przez miejscową terytorialnie Izbę Rolniczą oraz wójtów i/lub burmistrzów wszystkich gmin położonych w zasięgu terytorialnym danego obwodu. RPŁ sporządzane są z uwzględnieniem zadań z zakresu zagospodarowania obwodów łowieckich zawartych w obowiązującym Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym. WŁPH sporządzane są na okres dziesięciu lat. W latach 2010-2017 obowiązywał WŁPH sporządzony w 2007 roku w dwóch kolejnych latach przy opracowaniu RPŁ korzystano już z nowego WŁPH sporządzonego na lata 2017-2027. Ponadto od dnia 1 kwietnia 2017 do dnia 31 marca 2027 roku obowiązuje Aneks nr 1 do WŁPH. Aneks ten wprowadza zmianę docelowego zagęszczenia dzika z 5 szt. na 1000 ha na aktualną obecnie wartość 1 osobnika na 1000 ha obwodu łowieckiego. Poprawnie sporządzone, uzgodnione i zaopiniowane przez ww. instytucje RPŁ zatwierdzane są przez nadleśniczego. Nadleśniczy zatwierdzając RPŁ zwraca szczególną uwagę po pierwsze na:

1. poprawne zagospodarowanie obwodów łowieckich między innymi: na liczbę urządzeń łowieckich oraz powierzchnię urządzonych i odpowiednio uprawianych poletek łowieckich,
2. po drugie na: określenie liczby zwierzyny płowej przeznaczonej do pozyskania z uwzględnieniem aktualnej inwentaryzacji i w oparciu o zestawienie szkód powodowanych przez tą zwierzynę w uprawach leśnych,

Ponadto w ostatnich latach, ze względu na realne zagrożenie wywołane rozprzestrzenianiem się wśród dzików wirusa afrykańskiego pomoru świń, niezwykle szczegółowo i restrykcyjnie uzgadniane są z dzierżawcami obwodów łowieckich liczby dzików przeznaczonych do pozyskania w danym roku łowieckim.

Nadleśnictwo monitoruje realizację pozyskania zwierzyny łownej określonej w RPŁ. Dzierżawcy którzy nie wykonują zaplanowanej do pozyskania liczby zwierzyny płowej partycypują w kosztach ochrony lasu.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych obwodów łowieckich przedstawiają poniższe tabele.

Dzierżawione obwody łowieckie nadzorowane przez Nadleśnictwo Dobieszyn

Lp	Dzierżawca obwodu łowieckiego	Numer obwodu	Powierzchnia obwodu w ha	Powierzchnia leśna w ha	% pow. leśnej	Typ obwodu łowieckiego	Kategoria obwodu łowieckiego
1	KŁ "Bażant"	499	6000	793	13	polny	bardzo słaby
2	KŁ "Knieja" Warka	511	5686	2112	37	polny	słaby
3	KŁ "Knieja" Warka	512	6712	2601	39	polny	słaby
4	KŁ „Mirków”	513	5494	2387	43	leśny	słaby
5	Wojskowe KŁ „Cytadela”	525	5908	3306	56	leśny	dobry
6	KŁ "Szarak"	526	4847	2892	60	leśny	słaby
7	KŁ „Łuczniczka”	527	5215	2455	47	leśny	słaby
8	KŁ "Darz Bór"	532	7354	2634	36	polny	bardzo słaby
9	KŁ "Knieja" Dobieszyn	535	6098	1630	27	polny	bardzo słaby
10	KŁ "Knieja" Dobieszyn	536	4196	2825	67	leśny	słaby
11	KŁ „Św. Hubert”	543	4376	1122	26	polny	bardzo słaby
12	KŁ "Rosomak"	545	4082	603	15	polny	słaby
Razem (ilość obwodów, pow. rejonu,% pow. leśnej w rejonie)		12	65968	25360	38		

Docelowa liczebność zwierzyny grubej dla poszczególnych obwodów łowieckich według obowiązującego WLPH

Numer obwodu	Dzieżawca obwodu łowieckiego	powierzchnia obwodu w ha	docelowa liczebność zwierzyny grubej w szt.				
			łoś	jeleń szlachetny	daniel	sarna	dzik
499	KŁ "Bażant"	6000	6	6	0	138	6
511	KŁ " Knieja" Warka	5686	17	23	0	239	6
512	KŁ " Knieja" Warka	6712	20	13	0	175	7
513	KŁ „Mirków”	5494	11	0	0	192	5
525	Wojskowe KŁ „Cytadela”	5908	0	18	0	319	6
526	KŁ "Szarak"	4847	0	24	0	262	5
527	KŁ „Łuczniczka”	5215	0	10	0	261	5
532	KŁ "Darz Bór"	7354	22	0	44	257	7
535	KŁ " Knieja" Dobieszyn	6098	18	0	0	152	6
536	KŁ " Knieja" Dobieszyn	4196	17	13	8	302	4
543	KŁ „Św. Hubert”	4376	0	0	0	118	4
545	KŁ “Rosomak”	4082	2	0	0	139	4
Razem		65968	113	107	53	2554	66

Stan zwierzyny grubej w latach 2010-2019 określony na podstawie corocznej inwentaryzacji dla poszczególnych obwodów łowieckich:

nr obwodu łowieckiego	Łoś										Średnia liczebność łosi w latach 2010-2019
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
499	3	3	3	3	4	5	6	8	9	13	6
511	14	18	10	10	11	12	9	10	10	11	12
512	14	15	7	9	8	12	14	15	12	12	12
513	4	3	5	6	7	9	9	8	8	6	7
525	3	3	3	3	3	3	3	5	9	20	6
526	3	3	3	3	5	7	12	16	22	25	10
527	7	5	7	11	14	12	21	20	24	28	15
532	3	6	10	12	14	18	24	28	33	35	18
535	1	2	1	2	2	2	5	5	7	9	4
536	3	4	5	10	11	12	15	10	13	17	10
543										2	2
545		2	2	2	2	2	2	2	3	6	3
RAZEM	55	70	56	71	81	94	120	127	150	184	101

nr obwodu łowieckiego	Jeleń szlachetny										Średnia liczebność jeleni w latach 2010-2019
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
499	10	8	8	7	8	7	7	7	7	9	8
511	18	22	24	24	25	20	25	20	22	24	22
512	7	9	7	10	9		12	8	8	9	9
513											
525	11	11	13	15	14	13	13	16	12	16	13
526	15	15	15	20	24	22	24	20	20	22	20
527				5	6	8	10	8	8	9	8
532											
535											
536	5	9	10	6	6	7	11	15	15	18	10
543											
545										6	6
RAZEM	66	74	77	87	92	77	102	94	92	113	87

nr obwodu łowieckiego	Sarna										Średnia liczebność saren w latach 2010-2019
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
499	70	70	80	94	102	110	120	130	138	152	107
511	124	135	140	160	165	190	196	210	210	230	176
512	115	125	130	160	160	185	190	200	220	235	172
513	75	70	70	75	97	120	140	140	140	147	107
525	190	190	190	240	250	230	210	250	241	230	222
526	100	130	150	160	165	158	151	190	182	200	159
527	150	180	180	210	250	231	200	220	227	250	210
532	180	190	200	210	210	220	230	230	230	250	215
535	58	70	70	70	90	90	90	117	124	138	92
536	125	135	140	140	150	160	170	185	204	220	163
543	18	28	32	47	52	70	82	96	102	114	64
545	90	100	110	110	120	120	140	150	160	200	130
RAZEM	1295	1423	1492	1676	1811	1884	1919	2118	2178	2696	1849

nr obwodu łowieckiego	Dziki										Średnia liczebność dzików w latach 2010-2019
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
499	20	20	20	25	24	25	25	25	10	6	20
511	32	35	35	45	54	50	40	30	15	10	35
512	30	35	38	35	29	30	30	35	15	10	29
513	21	30	30	30	40	30	30	30	10	5	26
525	48	60	60	70	60	30	30	30	20	2	41
526	60	60	60	80	100	90	80	40	13	13	60
527	75	75	73	80	80	80	80	35	30	15	62
532	40	45	45	50	50	50	70	35	28	15	43
535	20	30	30	30	30	30	25	25	16	5	24
536	30	35	35	50	50	50	55	30	16	8	36
543	10	12	15	28	18	18	18	28	8	8	16
545	30	35	35	30	30	30	20	18	4	4	24
RAZEM	416	472	476	553	565	513	503	361	185	101	415

nr obwodu łowieckiego	Danieli										Średnia liczebność danieli w latach 2010-2019
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
499											
511											
512											
513											
525											
526											
527							6	12	13	16	12
532	35	43	53	40	40	42	44	64	64	44	47
535											
536							5				5
543											
545											
RAZEM	35	43	53	40	40	42	55	76	77	60	52

W latach 2010-2019, podobnie jak na terenie całej Polski, zaobserwowaliśmy wzrost liczebności zwierzyny płowej: sarny, jelenia oraz daniela. Jako przyczynę wzrostu liczebności tych gatunków należy wskazać sprzyjające warunki środowiskowe jak również zastosowanie w ostatnich latach bardziej dokładniejszej metody inwentaryzacji. W 2016 roku na terenie całego nadleśnictwa przeprowadzono wraz z myśliwymi poszczególnych kół łowieckich szereg pędzeń próbnych. Na

naszym terenie ta metoda inwentaryzacyjna okazała się skuteczna w przypadku określania liczebności sarny. W przypadku jelenia i daniela, z powodu stosunkowo niewielkiej liczebności tych gatunków, wyniki pędzeń próbnych obarczone są dość dużym błędem.

W latach 2010-2019 nastąpił znaczący wzrost liczebności łosia. W ciągu zaledwie 10 lat na terenie nadleśnictwa populacja łosia wzrosła o ponad 350%. Na początku 2010 roku obserwowano ich nieco ponad 50 sztuk, obecnie inwentaryzowanych jest ponad 180 sztuk. Wzrost liczebności tego gatunku jest główną przyczyną powstawania szkód w uprawach i młodnikach zarówno liściastych jak i iglastych na terenie naszego nadleśnictwa. Ze względu na prowadzone w ostatnich latach zintensyfikowane odstrzały dzików oraz upadki spowodowane wirusem ASF liczebność tego gatunku na naszym terenie znacznie spadła.

Pozyskanie zwierzyny na terenie nadleśnictwa wykonywana jest zgodnie z zatwierdzonymi rocznymi planami łowieckimi. Współpraca administracji Lasów Państwowych z poszczególnymi kołami łowieckimi układa się prawidłowo. Umieszczona poniżej tabela przedstawia analizę pozyskania zwierzyny grubej w sezonach łowieckich 2009/2010 – 2018/2019.

sezon łowiecki	gatunek zwierzyny	stan na 10 marca (szt.)	plan pozyskania (szt.)	Wykonanie planu pozyskania (szt.)	% wykonania plany pozyskania
2010/2011	jeleń szlachetny	66	1	1	100
	sarna	1669	200	167	84
	dzik	480	453	349	77
2011/2012	jeleń szlachetny	74	9	5	56
	sarna	1737	230	194	84
	dzik	513	523	338	65
2012/2013	jeleń szlachetny	77	12	5	42
	sarna	1788	238	247	104
	dzik	531	454	403	89
2013/2014	jeleń szlachetny	87	23	9	39
	sarna	1965	293	270	92
	dzik	606	581	428	74
2014/2015	jeleń szlachetny	92	24	12	50
	sarna	2121	409	401	98
	dzik	610	592	405	68
2015/2016	jeleń szlachetny	84	25	17	68
	sarna	2184	410	399	97
	dzik	558	580	519	89
2016/2017	jeleń szlachetny	108	33	22	67
	sarna	2189	395	388	98
	dzik	546	622	459	74
2017/2018	jeleń szlachetny	99	32	12	38
	sarna	2413	412	412	100
	dzik	403	524	300	57
2018/2019	jeleń szlachetny	101	22	14	64
	sarna	2488	388	328	85
	dzik	195	360	196	54
2019/2020	jeleń szlachetny	127	27	-	-
	sarna	2696	405	-	-
	dzik	111	180	-	-

6.2.2. Ośrodek Hodowli Zwierzyny – Nadleśnictwa Dobieszyn.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się Ośrodek Hodowli Zwierzyny, który gospodaruje na dwóch wyłączonych z wydzierżawienia obwodach łowieckich. Obwód łowiecki 537 to obwód leśny, zaś obwód 546 to obwód polny. Lasy na terenie obwodów to częściowo lasy państwowe, które należą do leśnictwa Sucha, ale większa część to lasy prywatnych właścicieli.

Obwody te należą do rejonu hodowlanego nr 1 Puszcza Kozienicko – Stromiecka. Zgodnie z kategoryzacją, obwód nr 546 należy do bardzo słabych, zaś obwód 537 do słabych.

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia stanowiących Ośrodek Hodowli Zwierzyny :

1. Obwód łowiecki nr 537 - leśny

Powierzchnia obwodu wynosi 3002 ha w tym powierzchnia leśna 1204 ha. Grunty leśne występujące na terenie obwodu to głównie bory sosnowe i miejscami olsy należące do prywatnych właścicieli. Lasy Nadleśnictwa stanowią niewielką część . Są to głównie działki aneksowe o niewielkiej powierzchni.

Część północna obwodu leży w granicach obszaru Natura 2000 . Występują tam pastwiska, pola uprawne, łąki, starorzecza Pilicy, tereny bagienne, oczka wodne, rowy melioracyjne, rzeka Pierzchnianka, liczne zakrzaczenia i trzcinowiska. Rolnicy prowadzą tam małe gospodarstwa rolne, których duża część to gospodarstwa rodzinne prowadzone w sposób ekstensywny. Szkody łowieckie występują głównie na łąkach i pastwiskach.

W części południowej występuje brak ciągłości spowodowany liczną siecią dróg, grodzień, lokalizacją osiedli, wsi i miasta Białobrzegi przez co penetracja obwodu przez ludzi jest znacząca, a prowadzenie gospodarki łowieckiej znacznie utrudnione.

2. Obwód łowiecki 546 – polny

Powierzchnia obwodu wynosi 7034 ha w tym powierzchnia leśna 2329 ha .

Lasy obwodu występują w kilku kompleksach. Występuje duża ilość rowów melioracyjnych, rzeka Pierzchnianka, naturalne wodopoje, tereny bagienne i stawy rybne. Sieć dróg o intensywnym ruchu kołowym, jak również penetracja obwodu przez ludzi jest bardzo duża.

Obwód ten jest bardzo dobrze wykorzystany rolniczo. Bardzo dużo występuje grodzień upraw polnych, jak i leśnych. Dużo upraw warzyw jest w namiotach foliowych. Powoduje to, że teren dostępny dla zwierzyny z roku na rok jest co raz mniejszy.

W obwodzie jest bardzo duża ilość pól uprawnych, które przylegają do lasu, przez co występują znaczne szkody od zwierzyny.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o „Roczne Plany Łowieckie” zatwierdzone przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z uwzględnieniem zadań w zakresie zagospodarowania obwodów łowieckich, zawartych w Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych, które w chwili obecnej obejmują okres od dnia 01.04.2017 roku do 31.03.2027 roku.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych obwodów łowieckich przedstawiają poniższe tabele:

Obwody łowieckie

Lp	Nr obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu łowieckiego ogólna [ha]	Powierzchnia leśna obwodu łowiec. [ha]	Lesistość obwodu łowiec. [%]	Typ obwodu łowiec.	Kategoria obwodu łowiec.
1	537	3002	1204	40	Leśny	słaby
2	546	7034	2329	33	Polny	b.słaby
Razem [ha]		10036	3533			

Stany zwierzyny grubej w latach 2010 – 2019 w obwodzie 537 określone na podstawie inwentaryzacji:

Rok	Gatunek				
	Łoś	Jeleń szlachetny [szt.]	Daniel [szt.]	Sarna [szt.]	Dzik [szt.]
2010	7	0	24	94	24
2011	6	0	18	84	16
2012	5	0	16	81	15
2013	4	0	14	77	18
2014	4	0	14	90	15
2015	8	7	10	90	15
2016	10	6	14	90	15
2017	10	3	16	95	14
2018	10	6	16	100	3
2019	12	12	16	110	3

Stany zwierzyny grubej w latach 2010 – 2019 w obwodzie 546 określone na podstawie inwentaryzacji:

Rok	Gatunek				
	Łoś	Jeleń szlachetny [szt.]	Daniel [szt.]	Sarna [szt.]	Dzik [szt.]
2010	0	0	86	280	40
2011	0	0	75	230	25
2012	0	0	65	215	40
2013	0	0	57	212	35
2014	0	0	52	220	30
2015	4	0	40	210	30
2016	4	0	70	180	28
2017	4	2	82	200	28
2018	7	3	90	210	7
2019	10	2	95	220	7

W latach 2010 – 2019 nastąpił znaczny wzrost liczebności łosia, co może generować wzrost szkód w sadach, uprawach i młodnikach, bez możliwości ich skutecznego zabezpieczenia. Wzrost liczebności dzików pozostaje bez znaczenia dla gospodarki leśnej, jednak wystąpienie choroby ASF (obecnie obwody są w czerwonej strefie ASF) wymusiło na zarządcy ograniczenie stanu populacji dzika do minimum (tj. 0,1 osobnika / km²), co zostało zrealizowane w sezonach łowieckich 2018/2019 i 2019/2020. Dodatkowo w drugiej połowie roku 2019 roku zlecono całkowitą depopulację dzika w korytarzu ekologicznym, czyli w obwodzie 537.

Odstrzał dzika jest realizowany poprzez myśliwych na polowaniach indywidualnych oraz na polowaniach zbiorowych angażując myśliwych - pracowników nadleśnictwa. Jednak, ciągła migracja tego gatunku z sąsiednich obwodów łowieckich powoduje, że od trzech sezonów łowieckich liczba pozyskanych dzików wynosi około 100 sztuk/sezon w całym OHZ.

Nadleśnictwo Dobieszyn prowadziło „Program wsiedleń daniela w latach 2013-2017”. Celem programu było wzbogacenie struktury genetycznej populacji oraz w konsekwencji doprowadzenie do poprawy jakości osobniczej i trofealnej występujących na danym terenie danieli. W ramach programu realizowane były następujące zadania: uprawa poletek łowieckich, rekultywacja łąk śródleśnych, zakup urządzeń łowieckich, zakup danieli z hodowli zamkniętych, dokarmianie.

W latach 2010 – 2019 na terenie OHZ były inwentaryzowane jelenie. Są to przeważnie młode byki, które zachodzą do swoich ostoi zimowych w części zachodniej obwodu 537 po rykowisku. Łanie widywane są sporadycznie, przez co nie ma rykowiska.

Na uwagę zasługuje fakt pojawienia się wilków. Drapieżniki te zaobserwowano kilka razy w obwodzie 537, a jeden osobnik widziany był kilka razy w sezonie 2018/2019 w obwodzie 546, w tym jeden raz na polowaniu zbiorowym. Prawdopodobnie są to osobniki, które imigrowały z okolic Nowego Miasta, z terenu Nadleśnictwa Grójec. Fakt obecności tego drapieżnika może przyczynić się do spadku liczebności daniela i sarna w przyszłych sezonach łowieckich.

Pozyskanie zwierzyny na terenie OHZ wykonywane jest zgodnie z przyjętymi rocznymi planami łowieckimi.

Analiza realizacji pozyskania zwierzyny grubej w obwodzie 537 w sezonach łowieckich 2010/2011 – 2019/2020:

Lp	Sezon łowiecki	Gatunek zwierzyny	Stan na 10. Marzec [szt.]	Plan pozyskania [szt.]	Wykonanie planu pozyskania [szt.]	%
1	2010/2011	Jeleń	0	0	0	-----
		Daniel	24	6	2	33
		Sarna	94	15	6	40
		Dzik	24	24	3	12
2	2011/2012	Jeleń	0	0	0	-----
		Daniel	18	2	0	0
		Sarna	84	19	6	32
		Dzik	16	16	4	25
3	2012/2013	Jeleń	0	0	0	-----
		Daniel	16	4	2	50
		Sarna	81	15	14	93
		Dzik	15	15	7	47
4	2013/2014	Jeleń	0	0	0	-----
		Daniel	14	2	1	50
		Sarna	77	18	18	100
		Dzik	18	18	4	22
5	2014/2015	Jeleń	0	0	0	-----
		Daniel	14	3	0	0
		Sarna	90	27	19	70

		Dzik	15	20	20	100
6	2015/2016	Jeleń	7	2	1	50
		Daniel	10	1	1	100
		Sarna	90	27	24	90
		Dzik	15	20	22	110
7	2016/2017	Jeleń	6	1	0	0
		Daniel	14	3	3	100
		Sarna	90	18	18	100
		Dzik	15	20	32	160
8	2017/2018	Jeleń	3	0	0	-----
		Daniel	16	3	3	100
		Sarna	95	16	16	100
		Dzik	14	20	31	155
9	2018/2019					
		Jeleń	6	0	0	-----
		Daniel	16	4	4	100
		Sarna	100	18	18	100
		Dzik	3	7	16	229
10	2019/2020	Jeleń	12	2	0	0
		Daniel	16	4	3	75
		Sarna	110	19	19	100
		Dzik	3	7	34	485

W liczebności zwierzyny drobnej w przedziale czasowym 2010 – 2019 na uwagę zasługuje wzrost liczebności bażanta, kuropatwy oraz zająca. Prawdopodobnie jest to zasługą zwiększonego pozyskania drapieżników i dzika. Nadleśnictwo Dobieszyn realizuje „Program odbudowy populacji kuropatwy w OHZ Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2019-2023” finansowany z funduszu leśnego. Celem programu jest zwiększenie ilości kuropatwy do stanu zapewniającego możliwość prowadzenia polowań na ten gatunek. Zadania wykonywane w ramach programu to: intensywny odstrzał lisów (myśliwi otrzymują ekwiwalent pieniężny za odstrzał), introdukcja z hodowli wolierowej kuropatwy, dokarmianie, budowa urządzeń łowieckich, monitorowanie stanu liczebnego poprzez wiosenną i jesienną inwentaryzację metodą taksacji pasowej przeprowadzaną przez pracowników nadleśnictwa.

Niepokojącym zjawiskiem jest znaczący wzrost populacji kruka, wrony siwej, myszołowa, błotniaka stawowego. Fakt ten ma negatywny wpływ na odbudowę populacji całej zwierzyny drobnej. Jednak przepisy prawne uniemożliwiają redukcję tych gatunków.

W ostatnich sezonach łowieckich w obwodzie 546 wzrosło pozyskanie kaczki krzyżówki. Odstrzał wykonywany jest na polowaniach zbiorowych na stawach rybnych w Stawiszynie, które są własnością nadleśnictwa.

Analiza realizacji pozyskania zwierzyny drobnej w obwodzie 537 w sezonach łowieckich 2010/2011 – 2019/2020:

Lp	Sezon łowiecki	Gatunek zwierzyny	Stan na 10. Marzec [szt.]	Plan [szt.]	Wykonanie [szt.]
1	2010/2011	Lis	35	35	1
		Zając	50	0	0
		Bazant	90	20	2
		Kuropatwa	26	10	0
		Borsuk	4	0	0
2	2011/2012	Lis	20	20	6
		Zając	40	0	0
		Bazant	75	20	8
		Kuropatwa	20	0	0
		Borsuk	5	2	0
3	2012/2013	Lis	23	23	4
		Zając	45	0	0
		Bazant	75	25	9
		Kuropatwa	12	0	0
		Borsuk	3	1	0
4	2013/2014	Lis	25	25	2
		Zając	40	0	0
		Bazant	80	30	2
		Kuropatwa	X	0	0
		Borsuk	8	2	0
5	2014/2015	Lis	20	20	11
		Zając	35	0	0
		Bazant	60	20	5
		Kuropatwa	X	0	0
		Borsuk	8	4	0
6	2015/2016	Lis	21	21	16
		Zając	80	0	0
		Bazant	60	20	16
		Kuropatwa	x	0	0
		Borsuk	8	4	0
7	2016/2017	Lis	20	20	12
		Zając	120	0	0
		Bazant	120	40	14
		Kuropatwa	x	0	0
		Borsuk	8	4	0

8	2017/2018	Lis	20	20	13
		Zając	140	0	0
		Bażant	140	50	9
		Kuropatwa	x	0	0
		Borsuk	6	4	0
9	2018/2019	Lis	20	20	19
		Zając	160	0	0
		Bażant	150	50	16
		Kuropatwa	100	0	0
		Borsuk	6	6	0
10	2019/2020	Lis	20	45	39
		Zając	197	0	0
		Bażant	200	50	17
		Kuropatwa	138	0	0
		Borsuk	8	6	0

Analiza realizacji pozyskania zwierzyny grubej w obwodzie 546 w sezonach łowieckich 2010/2011 – 2019/2020:

Lp	Sezon łowiecki	Gatunek zwierzyny	Stan na 10. Marzec [szt.]	Plan pozyskania [szt.]	Wykonanie planu pozyskania [szt.]	%
1	2010/2011	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	86	25	11	44
		Sarna	280	60	21	35
		Dzik	40	60	10	16
2	2011/2012	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	75	22	3	14
		Sarna	230	65	20	31
		Dzik	25	25	19	76
3	2012/2013	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	65	16	11	69
		Sarna	215	45	41	91
		Dzik	40	40	24	60
4	2013/2014	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	57	11	6	55
		Sarna	212	46	44	96
		Dzik	35	35	23	66
5	2014/2015	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	52	11	5	45
		Sarna	220	66	60	91

		Dzik	30	40	41	103
6	2015/2016	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	40	7	6	86
		Sarna	210	63	58	92
		Dzik	30	50	50	100
7	2016/2017	Jeleń	0	0	0	X
		Daniel	70	14	15	107
		Sarna	180	36	39	108
		Dzik	28	80	74	93
8	2017/2018	Jeleń	2	0	0	X
		Daniel	82	16	16	100
		Sarna	200	36	36	100
		Dzik	28	70	76	108
9	2018/2019	Jeleń	3	0	0	X
		Daniel	90	18	18	100
		Sarna	210	40	41	103
		Dzik	7	17	65	382
10	2019/2020	Jeleń	2	0	0	X
		Daniel	95	17	16	94
		Sarna	220	46	45	98
		Dzik	7	17	52	306

Analiza realizacji pozyskania zwierzyny drobnej w obwodzie 546 w sezonach łowieckich 2010/2011 – 2019/2020:

Lp	Sezon łowiecki	Gatunek zwierzyny	Stan na 10. Marzec [szt.]	Plan [szt.]	Wykonanie [szt.]
1	2010/2011	Lis	20	20	1
		Zając	100	0	0
		Bażant	160	35	22
		Kuropatwa	60	0	0
		Borsuk	15	5	0
2	2011/2012	Lis	20	20	4
		Zając	80	0	0
		Bażant	120	40	2
		Kuropatwa	45	0	0
		Borsuk	15	5	0
3	2012/2013	Lis	20	20	11
		Zając	65	0	0
		Bażant	110	40	2

		Kuropatwa	40	0	0
		Borsuk	15	5	0
4	2013/2014	Lis	20	20	5
		Zając	72	0	0
		Bażant	115	40	5
		Kuropatwa	X	0	0
		Borsuk	15	5	0
5	2014/2015	Lis	20	32	23
		Zając	210	0	0
		Bażant	120	40	19
		Kuropatwa	x	0	0
		Borsuk	16	6	1
6	2015/2016	Lis	23	23	23
		Zając	280	25	0
		Bażant	100	40	27
		Kuropatwa	x	X	0
		Borsuk	16	10	3
7	2016/2017	Lis	25	25	24
		Zając	300	0	0
		Bażant	150	50	20
		Kuropatwa	x	X	0
		Borsuk	18	10	1
8	2017/2018	Lis	25	25	17
		Zając	397	40	0
		Bażant	170	50	15
		Kuropatwa	x	X	0
		Borsuk	10	8	0
9	2018/2019	Lis	25	25	25
		Zając	486	50	11
		Bażant	180	50	8
		Kuropatwa	150	0	0
		Borsuk	10	8	0
10	2019/2020	Lis	25	75	81
		Zając	615	50	9
		Bażant	220	50	9
		Kuropatwa	397	0	0
		Borsuk	10	8	2

Na terenie OHZ występuje tylko jedno leśnictwo Sucha. Pozostała część lasów w OHZ to lasy prywatnych właścicieli. Są to głównie lasy, w których dominującymi gatunkami są: sosna, brzoza, olsza. Nie było przypadków zgłaszania przez nich szkód od zwierzyny.

Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach jest niewielki z uwagi na to, że większość upraw jest grodzona.

Zestawienie powierzchni szkód powodowanych przez zwierzynę przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Leśnictwo	Stadium rozwojowe drzewostanu	Powierzchnia wydzielenia[ha]	Główny sprawca uszkodzeń	Dominujący rodzaj uszkodzeń	Powierzchnia szkód spowodowanych przez ssaki [ha]
						21-50%
1.	Sucha	UPR	9,04	Daniel	ZG OG ZŁ	1,40
2.	Sucha	UPR	11,22	Sarna	ZG OG ZŁ	2,90

Zabiegi profilaktyczne ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny przeprowadzone w ostatnim roku gospodarczym to: wykładanie drzew zgryzowych (20 ha), grodzenie upraw (8,25 ha), wykładanie soli dla zwierzyny.

Zadania kierunkowe gospodarki łowieckiej w OHZ:

Obwód 537:

- utrzymanie w dobrej kulturze rolnej łąki w oddz.144 poprzez jej wykaszanie, nawożenie, wapnowanie,
- utrzymanie w dobrej kulturze rolnej poletka łowieckiego w oddz.149 poprzez uprawę roślin atrakcyjnych dla zwierzyny leśnej,

Obwód 546 :

- utrzymanie w dobrej kulturze rolnej poletek łowieckich w oddz.108,115,119,135 poprzez uprawę roślin atrakcyjnych dla zwierzyny leśnej,
- utrzymanie w dobrej kulturze rolnej łąk w oddz.100,126,128 poprzez ich wykaszanie, nawożenie, wapnowanie,

Docelowy stan zwierzyny wynikający z Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych na lata 2017 – 2027:

Lp.	Obwód Łowiecki	Docelowy stan zwierzyny				
		Łoś [szt.]	Jeleń szlachetny [szt.]	Daniel [szt.]	Sarna [szt.]	Dzik [szt.]
1	537	9	6	15	129	3
2	546	3	0	77	280	7
Razem		12	6	93	409	10

7. Edukacja leśna społeczeństwa i turystyka.

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn są udostępniane na zasadach ogólnie obowiązujących o których mowa w rozdziale 5 ustawy o lasach.

Lasy Nadleśnictwa znajdują się pod presją mieszkańców najbliższych miast i osiedli t.j.: przede wszystkim Białobrzegów, Warki, Kozienic oraz Radomia i Warszawy (dogodny dojazd PKP). Czasowo na okres letni przyjeżdżają mieszkańcy Warszawy którzy mają tutaj swoje domki letniskowe w miejscowościach: Kłoda, Rogożek, Kępa Niemojewska, Brzeźce, Biała Góra.

Przyroda tego terenu charakteryzuje się czystym powietrzem, bogactwem lasów, czystymi wodami rzek Radomki i Pilicy, dość licznymi zabytkami kultury materialnej, licznymi pomnikami na terenach Lasów Państwowych i poza nimi. Teren ten jest atrakcyjny dla turystyki i wypoczynku. Przez teren Nadleśnictwa przebiegają szlaki turystyczne oraz rowerowe i trasy do uprawiania Nordic Walking. Planowane jest przeprowadzenie przez teren nadleśnictwa Rowerowego Szlaku Mazowsza „VeloMazowia”.

Szlaki turystyczne:

- niebieski: Biała Góra – Brzeźce – Białobrzegi – Stawiszyn – Jasionna – Korzeń – Wyśmierzyce – Grzmiąca,
- niebieski: Chodków – Studzianki Pancerne – Łękawica Górna – Trzebień – Magnuszew – Latków – Mniszew,
- zielony: PKP Dobieszyn – Augustów – Boże – Biała Góra,
- zielony: PKP Dobieszyn – Matyldzin – Studzianki Pancerne,
- czerwony: Warka – PKP Grabów n/Pilicą – Wyborów – Grabów n/Pilicą – Strzyżyna – Paprotnia – Studzianki Pancerne – Emilów – Głowaczów – Brzóza,
- czarny: PKP Strzyżyna – Brzozówka Podgrodzie,

Trasy rowerowe:

- Smardzew – Błeszno – Brodek – Ratoszyn – Bukówno – Radzanów,
- 4 „Szlaki rowerowe gminy Grabów n/Pilicą” przebiegające przez leśnictwa Winiary i Kępa Niemojewska,

Trasy Nordic Walking Park:

- do uprawiania Nordic Walking w Gminie Białobrzegi.

Dla zmotoryzowanych turystów Nadleśnictwo Dobieszyn przygotowało 6 miejsc postojowych w leśnictwach: Turno – 2szt, Winiary – 1szt, Ksawerów – 1szt, Trzebień – 1szt, Strzyżyna – 1szt.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn znajdują się 4-ry rezerwy przyrody, szczególnie atrakcyjne pod względem turystycznym:

1. Majdan,
2. Starodrzew Dobieszyński,
3. Olszyny,
4. Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego.

Prowadzone są zajęcia dla uczniów miejscowych szkół oraz innych, organizowane są konkursy o tematyce przyrodniczej i ekologicznej oraz z wiedzy z zakresu p.poż. Nadleśnictwo posiada cztery ścieżki dydaktyczne o tematyce przyrodniczo-leśnej, w:

1. Leśnictwach Zawady-Ksawerów: „Puszcza Stromiecka wczoraj-dzisiaj-jutro”,
2. Leśnictwach Kępa Niemojewska-Winiary: „Bory sosnowe okolic Warki”,
3. Leśnictwach Trzebień-Studzianki: „Lasy Puszczy Stromieckiej a wojna”,
4. Leśnictwach Grabowy Las-Zawady: „Szlakiem Puszczańskich Dębów”.

Na w/w trasach ścieżek znajdują się urządzenia pozwalające na odpoczynek oraz przeprowadzenie zajęć lekcyjnych. Są to wiaty wraz ze stołami i ławami dla ok. 50 osób każda, Zielone Klasy z tablicami dydaktycznymi oraz wybrane punkty na trasach: rezerwy, szkółka leśna, uprawy, drzewostany nasienne, drzewostany inne, pomniki przyrody oraz historyczne, itp. Zostały wyznaczone stałe miejsca palenia ognisk w:

- leśnictwo Turno – oddz.83a,
- leśnictwo Kępa Niemojewska – oddz.33 a,
- leśnictwo Studzianki – oddz.97 s,
- leśnictwo Zawady – oddz.130 i.

Najważniejsze przedsięwzięcia edukacyjne w minionym okresie to:

a) Działania własne.

- organizacja rajdów, spotkań, wykładów, warsztatów w przedszkolach, z dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi, na ścieżkach edukacyjnych, w szkołach,
- akcje – „Dzień dokarmiania zwierzyny leśnej”,

- uroczystości związane z rocznicami „Pożegnania Marszałka Józefa Piłsudskiego w Jego ostatniej drodze na Wawel” – przez leśników, przy obelisku, w leśnictwie Kępa Niemojewska,
- coroczne obchody Święta Patrona Leśników – Św. Franciszka z Asyżu w miejscu nieistniejącej osady leśnej Stachów – gdzie nadleśnictwo wystawia także stoisko edukacyjne,
- obchody „Rocznik Walk Obronnych w Lasach Puszczy Stromieckiej”,
- edukacja dzieci i osób niepełnosprawnych na ścieżkach edukacyjnych, min. „Tęcza” z Warki,

b) Działania wspólne z innymi podmiotami.

- konkursy wspólne organizowane ze strażą pożarną (Białobrzegi, Kozienice), dla dzieci i młodzieży – „Młodzież zapobiega pożarom”,
- obchody „Dnia Dziecka”,
- przy rajdach pieszych dla uczczenia Niepodległości Państwa Polskiego,
- biegi Klubu KS „Pułaski” Warka,
- w święcie Polskiej Niezapominajki,
- obchody coroczne urodzin Generała Ryszarda Kuklińskiego w Kościele, w Stromcu,
- z Policją, Strażą Pożarną, WOPR w Białobrzegach – „Bezpieczne Wakacje”,
- upamiętnienie rocznic Powstania Listopadowego i Styczniowego (min. 150. Rocznica Bitwy Radzanowskiej, Bitwy pod Warką 1656r,
- z rekonstruktorami historycznymi – odtwarzanie marszu pn. „Marsz Szlakiem Bojowym 31 Pułku Strzelców Kaniowskich po lasach Puszczy Stromieckiej”,

c) Udział na zaproszenie innych podmiotów.

- udział w imprezach – pikniki, festyny, dożynki, organizowanych przez Urzędy Gmin: Stara Błotnica, Stromiec, Grabów n/Pilicą, Głowaczów, Magnuszew, Parafie, Stowarzyszenia, Starostwa – Białobrzegi, Kozienice i inne organizacje (min. festyn wojskowy w Studziankach Pancernych),
- w liceum, w Białobrzegach na Tygodniu Ziemi,
- operacja „Weller 7”, wraz z min. jednostką „GROM”,
- udział i pomoc w organizacji rajdów PTTK Radom, Kozienice, Łucznicz, im. Witolda Krawczyka z Warki,
- w obchodach „Dnia Pułaskiego” w Warce, Muzeum w Warce,

- w imprezie charytatywnej „Terenowa Integracja Wawa 4x4 – Dla choinki”,
- podmiotom: stowarzyszenie FIDELIS ET INSTRUCTI ARMIS, klub „Gaja”, fundacja „Arka”, „1000 drzew na minutę”, w akcji „sprzątaMY”, której inicjatorem był Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, udział w akcji „Międzynarodowy dzień lasów”.

Formy edukacji leśnej realizowane przez N-ctwo i frekwencja w latach 2010 – 2019.

Rok	Ilość	Forma edukacji						Razem
		Lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem	Spotkania z leśnikiem w szkołach	Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (Dom Kultury, Muzeum, Urząd Gminy itp.)	Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.)	Akcje, imprezy okolicznościowe	Wystawy, konkursy	
2019	Liczba zajęć	9	7	1	3	23	1	44
	Liczba uczest.	370	750	200	250	6150	700	8420
2018	Liczba zajęć	22	3	1	2	67	6	101
	Liczba uczest.	1150	150	30	150	9150	800	11430
2017	Liczba zajęć	18	2	2	2	43	3	70
	Liczba uczest.	1040	90	130	200	3960	850	6270
2016	Liczba zajęć	24	1	0	2	47	0	74
	Liczba uczest.	770	3	0	150	5200	0	6123
2015	Liczba zajęć	24	3	1	2	43	2	75
	Liczba uczest.	800	100	80	100	4100	1000	6180
2014	Liczba zajęć	25	2	1	2	21	4	55
	Liczba uczest.	960	50	100	60	7100	930	9200
2013	Liczba zajęć	19	1	1	3	20	1	45
	Liczba uczest.	1019	38	68	305	2115	400	3945
2012	Liczba zajęć	20	1	1	2	19	3	46
	Liczba uczest.	940	38	5	72	2922	1000	4977
2011	Liczba zajęć	22	3	0	0	13	1	39
	Liczba uczest.	1192	217	0	0	978	100	2487
2010	Liczba zajęć	15	1	0	0	11	0	27
	Liczba uczest.	497	90	0	0	1735	0	2322

Nadleśnictwo właśnie skończyło realizację „Programu edukacji leśnej społeczeństwa” sporządzonego na okres od 01 I 2010r do 31 XII 2019r.

8. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

Program Ochrony Przyrody stanowiący integralną część Planu Urządzenia Gospodarstwa Leśnego oraz plany ochronny rezerwatów, były w trakcie

obowiązującego planu IV rewizji UL podstawowym dokumentem regulującym sprawę ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwaty przyrody,
- Obszary Natura 2000,
- Obszary chronionego krajobrazu,
- Pomniki przyrody,
- Strefy ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych,
- Rośliny, grzyby i zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej,

W roku 2007-2008 na terenie Nadleśnictwa przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą siedlisk leśnych i nieleśnych Natura 2000 oraz inwentaryzację fauny i flory wybranych gatunków.

Rezerwaty przyrody znajdujące się na terenie nadleśnictwa nie posiadają aktualnych planów ochrony, ani planów zadań ochronnych. Należą do nich:

- Rezerwat przyrody „Majdan” – został utworzony w 1990 r. na podstawie Zarządzenia MOŚ,ZNi L z dnia 25 czerwca 1990 r. w celu zachowania zbiorowisk łągowych oraz grądu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego. Powierzchnia rezerwatu wynosi 50,79 ha. Zagrożeniem dla zbiorowisk roślinnych na tym terenie jest obserwowana od wielu lat tendencja obniżania się poziomu wód gruntowych, co w efekcie powoduje przesuszanie gleb i przekształcanie się siedlisk w kierunku grądów.
- Rezerwat przyrody „Starodrzew Dobieszyński” - został utworzony w 1990 r. Zarządzeniem MOŚ,ZN i L z dnia 25 czerwca 1990 r. w celu zachowania unikalnego fragmentu Puszczy Stromieckiej. Drzewostan obejmuje starodrzew dębowo-sosnowy naturalnego pochodzenia na siedlisku LMśw, część drzewostanu posiada dwupiętrową budowę. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 9,18 ha.
- Rezerwat przyrody „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego” – został utworzony w 2006 r. Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 19 z dnia 8 sierpnia 2006 r. w celu zachowania naturalnych gradów typowych (Tilio-Carpinetum typicum).

Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 17,20 ha. Dominującym siedliskiem leśnym jest tu Lśw, ponadto wyszczególniono siedlisko BMśw, Lw i LMw.

- Rezerwat przyrody „Olszyny” – został utworzony w 1980 r. Zarządzeniem MLiPD z dnia 11 sierpnia 1980 r. w celu zachowania unikalnego, fragmentu lasu łęgowego pochodzenia naturalnego, z udziałem jawora na granicy jego zasięgu. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 28,88 ha.

W Nadleśnictwie Dobieszyn w 2014 roku zniesiono strefę całorocznej i okresowej ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w leśnictwie Turno, obręb Białobrzegi o łącznej powierzchni 59,48 ha. Gniazdo uległo zniszczeniu na skutek silnie wiejących wiatrów. Na podstawie corocznych obserwacji prowadzonych przez Nadleśnictwo gniazdo znajdujące się w oddziale 33 od 2008 roku nie było zasiedlone. Ponadto nie stwierdzono obecności nowych gniazd w strefie, jak również obecności bociana czarnego na tym obszarze.

W Nadleśnictwie Dobieszyn w 2015 roku ustalone zostały dwie strefy całorocznej i okresowej ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania:

- Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (znak spr. WPN- I.6442.4.2015.AD.3) dla bielika (*Haliaeetus albicilla*) w leśnictwie Sucha, obręb Białobrzegi o łącznej powierzchni 25,67 ha. Strefa ochrony całorocznej wynosi 8,59 ha, natomiast ochrony okresowej 17,08 ha;

- Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (znak spr. WPN- I.6442.4.2015.AD.4) dla bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w leśnictwie Ksawerów, obręb Dobieszyn o łącznej powierzchni 34,22 ha. Strefa ochrony całorocznej wynosi 8,13 ha, natomiast ochrony okresowej 26,09 ha.

Stan ochrony przyrody na koniec dziesięciolecia przedstawia się następująco:

- 4 leśne rezerwaty przyrody o łącznej powierzchni 106,05 ha;
- 1 obszarów chronionego krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki o powierzchni 4 528,55 ha na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn,
- 3 obszary Natura 2000:

- 1) OSO - Dolina Pilicy o powierzchni na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn 1 749,83 ha, z zatwierdzonym PZO w 2014 roku;
  - 2) SOO – Dolina Dolnej Pilicy o powierzchni na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn 1 185,91 ha, z zatwierdzonym PZO w 2014 roku;
  - 3) SOO – Łękawica o powierzchni na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn 406,55 ha, z zatwierdzonym PZO w 2016 roku.
- 32 pomniki przyrody, w tym 1 gład narzutowy;
  - 4 strefy ochrony ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych łącznej powierzchni 183,63 ha.

Inne działania z zakresu ochrony przyrody:

- corocznie aktualizowano stan gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów (bieżący monitoring);
- monitoring poszczególnych form ochrony przyrody prowadzony jest zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu;
- prowadzona jest coroczna inwentaryzacja martwego drewna;
- wprowadzono wytyczne dotyczące działań mających na celu zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej środowiska leśnego oraz wytycznych dotyczących sporządzania szkiców w procesie realizacji zadań gospodarczych;
- na powierzchniach leśnych pozostawiano drzewa dziuplaste oraz drewno martwe do naturalnego rozkładu;
- pozostawiano strefy ekotonowe pomiędzy naturalnymi biocenozami, oraz kępy starodrzewna do naturalnego rozpadu,
- podejmowano działania mające na celu zabezpieczenie stanowisk roślin rzadkich i chronionych poprzez: informowanie pracowników ZUL o miejscach ich występowania na powierzchniach objętych pracami, zaznaczając stanowiska na szkicach powierzchni oraz wykorzystując stałe szlaki operacyjne,
- popularyzowano ochronę przyrody podczas zajęć edukacji leśnej,
- prowadzono kronikę ochrony przyrody.

9. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach Planów Urządzenia Lasów.

Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu (wg tabeli XIII).

Porównując powierzchnię leśną zalesioną i niezalesioną w kolejnych cyklach urządzenia lasu należy stwierdzić jej systematyczne zwiększanie. W chwili obecnej powierzchnia leśna wynosi 14327 ha. Powierzchnia leśna Nadleśnictwa Dobieszyn zmniejszyła się jedynie pomiędzy I rewizją a II rewizją na wskutek wyłączenia z obrębu Białobrzegi kompleksów „Biejków”, „Piekarty”, „Rykały”, „Wysoka”, „Jastrzębia I i II” i włączenia ich do Nadleśnictw Grójec i Radom.

Podobne stwierdzenie wynika z analizy zasobów miąższości. Według planu urządzenia lasu z 1973 r. drzewostany w Nadleśnictwie Dobieszyn osiągały miąższość 1571 tys. m³. Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha wynosiła wówczas 119 m³. Obecnie zasoby miąższości kształtują się na poziomie 4018 tys. m³ przy przeciętnej zasobności 280 m³.

Dynamika zmian miąższości wynika z dwóch przesłanek:

- a. wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów,
- b. zwiększania się przeciętnego przyrostu drzewostanów.

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu dla całego Nadleśnictwa i poszczególnych obrębów przedstawiają tabele XIII.1, XIII.2, XIII.3, XIII.4.

10. Załączniki.

Tabela nr IX.1 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1).

Tabela nr IX.2 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2).

Tabela nr IX.3 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3).

Tabela nr IX.4 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, (16-02).

Tabela X.1 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Dobieszyn (bez nawrotów kolejnych) (16-02).

Tabela X.2 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (bez nawrotów kolejnych) (16-02-1).

Tabela X.3 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (bez nawrotów kolejnych) (16-02-2).

Tabela X.4 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (bez nawrotów kolejnych) (16-02-3).

Tabela nr XI.1. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02).

Tabela nr XI.2. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1).

Tabela nr XI.3. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. Nadleśnictwo Skarżysko, Obręb Dobieszyn (16-02-2).

Tabela nr XI.4. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3).

Tabela nr XII.1. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Nadleśnictwo Dobieszyn, (16-02).

Tabela nr XII.2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1).

Tabela nr XII.3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2).

Tabela nr XII.4. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3).

Tabela nr XIII.1. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu. Nadleśnictwo Dobieszyn, (16-02).

Tabela nr XIII.2. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1).

Tabela nr XIII.3. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2).

Tabela nr XIII.4. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu. Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3).

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI.1.

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat											Razem	
		zgodny ze składem pożądanym					częściowo zgodny ze składem pożądanym					niezgodny ze składem pożądanym		Uprawy przepadłe
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
BŚW		127,03	10,18				1,48					138,69		
BMSW		155,29	18,13						1,41			174,83		
BMW		12,15			2,42							14,57		
LMŚW		11,65	4,56	1,24	2,82		1,16					21,43		
LMW		4,96			7,65		1,84		2,57		1,68	17,02		
	91E0											1,68		
	91E0								2,03			1,18		
LMB												2,03		
LŚW		15,29	1,56									16,85		
LW			0,44									0,44		
OL		0,27										0,27		
Ogółem		327,82	34,87	1,24	12,89	4,48		2,57	3,44	1,68		388,99		

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI.2.

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat											Razem
		zgodny ze składem pożądanym					niezgodny ze składem pożądanym					Uprawy przepadłe	
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
		przy zadziwieniu											
		powierzchnia - ha											
BŚW		18,72										18,72	
BMŚW		30,71	2,08									32,79	
BMW		9,89			2,42							12,31	
LMŚW		7,83	0,99	1,24	1,61							11,67	
LMW		4,96			5,42	1,84		2,57			1,68	14,79	
	91E0											1,68	
	91E0	1,18										1,18	
LŚW		15,29	1,56									16,85	
LW			0,44									0,44	
OL		0,27										0,27	
Ogółem		88,85	5,07	1,24	9,45	1,84		2,57		1,68		110,70	

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI.3.

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat											Razem	
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym						Uprawy przypadłe
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
		przy zadrzewieniu												
		powierzchnia - ha												
BŚW		101,98	0,88				0,52						103,38	
BMSW		71,00	1,24										72,24	
LMSW		3,27		1,21			1,16						5,64	
Ogółem		176,25	2,12	1,21	1,21	1,68							181,26	

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI.4.

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat											Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym			Uprawy przypadłe		
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,6-0,5	0,4 i mniej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW		6,33	9,30			0,96						16,59	
BMŚW		53,68	14,81						1,41			69,80	
BMW		2,26										2,26	
LMŚW		0,65	3,57		2,23							4,12	
LMW										2,03		2,23	
LMB												2,03	
Ogółem		62,72	27,68		2,23	0,96			3,44			97,03	

Tabela X.4 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb Studzianki (bez nawrotów kolejnych)

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia										Pielęgnowanie				Melioracje agrotechniczne
	otwarte		pod osłoną				Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyciów	gleby	upraw	młodników				
	Plazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
	Powierzchnia zredukowana w ha														
2010	8,08		1,25			0,48	1,25		14,05	20,99	16,30				
2011	13,61		3,02				0,87		3,88	40,01	21,94				
2012	12,63	1,15	18,78				1,38		10,33	36,24	12,88				
2013	13,27		13,65	2,70		0,39	3,36		5,20	25,42	18,21				
2014	9,98		12,50				1,10		9,31	28,74	38,00				
2015	8,92		23,63						95,76	25,18	26,65				
2016			18,00	9,74		0,16	1,41		14,44	60,02	22,60				
2017	18,97		9,99				2,60		20,32	3,02	16,69				
2018	12,56		10,03				2,07		11,65	6,86	25,89				
2019	9,13		7,40				1,68		1,28	4,37	20,04				
Razem	107,15	1,15	118,25	12,44	1,03	15,72	289,19	186,22	250,85	219,20					
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	123,46	-	141,00	16,81	2,44	41,26	368,28	365,54	303,79	255,43					
% wykonania	86,79	-	83,87	74,00	42,21	38,10	78,52	50,94	82,57	85,82					

Tabela X.3 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb Dobieszyn (bez nawrotów kolejnych)

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia										Pielęgnowanie				Melioracje agrotechniczne
	otwarte		pod osłoną				Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	gleby	upraw	młodników				
	Płazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzania	Dolesienia luk i przerzedzeń	6						7	8	9	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
	Powierzchnia zredukowana w ha														
2010	18,44	0,12	4,87			1,69		89,70	25,46	30,54	40,32				
2011	19,99		25,79		0,38	2,70		44,21	26,22	75,46	52,44				
2012	24,67		39,14			4,45		33,39	15,59	44,38	43,06				
2013	31,10		12,36			1,27		47,95	28,53	50,43	48,57				
2014	16,70	5,70	31,87			1,65		57,96	21,97	42,85	38,00				
2015	9,03		18,24		0,10			38,91	101,19	71,74	41,36				
2016	10,08		30,32		0,40			29,26	25,63	54,62	38,64				
2017	9,14		17,08			0,60		60,14	35,59	34,29	44,84				
2018	13,94		25,11			0,80		39,83	49,23	40,75	47,08				
2019	46,30		22,86			1,20		70,11	44,15	53,12	37,05				
Razem	199,39	5,82	227,64	-	0,88	14,36	-	511,46	373,56	498,18	431,36				
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	207,73	5,82	253,92	-	0,78	72,36	-	560,91	568,00	516,32	427,11				
% wykonania	95,99	100,00	89,65	-	112,82	19,85	-	91,18	65,77	96,49	101,00				

Tabela X.2 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Obręb Białobrzegi (bez nawrotów kolejnych)

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Pielęgnowanie					Melioracje agrotechniczne
	otwarte		pod osłoną				Wprowadzenie podszyciów	gleby	upraw	miotodników		
	Plazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń	Poprawki i uzupełnienia					8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Powierzchnia zredukowana w ha											
2010	12,27		5,51			1,29		65,04	47,34	15,06	18,84	
2011	7,39		25,89			1,45		33,67	18,90	39,12	31,74	
2012	17,01		9,88			1,02		24,12	18,82	28,53	36,26	
2013	25,43		12,62			0,33		29,33	22,22	41,28	32,36	
2014	18,59		14,99			4,15		43,38	8,15	35,50	50,98	
2015	3,21		31,88			9,69		29,75	45,52	67,20	49,50	
2016	4,49		45,01			1,00		54,82	6,48	31,97	25,14	
2017			20,93			8,72		33,23	17,34	34,48	18,48	
2018	6,43		24,48		0,77	2,07		17,23	17,76	17,96	37,42	
2019	12,67		19,70			3,44		24,36	9,93	16,01	22,09	
Razem	107,49	-	210,89	-	0,77	33,16	-	354,93	212,46	327,11	322,81	
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	129,09		244,87		-	59,75	-	434,91	402,67	353,51	347,07	
% wykonania	83,27		86,12			55,50	-	81,61	52,76	92,53	93,01	

Tabela X.1 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami. Nadleśnictwo Dobieszyn (bez nawrotów kolejnych)

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia										Pielęgnowanie			Melioracje agrotechniczne
	otwarte		pod osłoną				Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podsztyków	gleby	upraw	młodników			
	Płazowiny, halizny, zręby	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Powierzchnia zredukowana w ha		
2010	38,79	0,12	11,63	-	0,48	4,23	-	229,73	86,85	66,59	75,46			
2011	40,99	-	54,70	-	0,38	5,02	-	100,10	49,00	154,59	106,12			
2012	54,31	1,15	67,80	-	-	6,85	-	84,89	44,74	109,15	92,20			
2013	69,80	-	38,63	2,70	0,39	4,96	-	98,55	55,95	117,13	99,14			
2014	45,27	5,70	59,36	-	-	6,90	-	128,32	39,43	107,09	126,98			
2015	21,16	-	73,75	-	0,10	0,20	-	84,91	242,47	164,12	117,51			
2016	14,57	-	93,33	9,74	0,56	2,41	-	99,23	46,55	146,61	86,38			
2017	28,11	-	48,00	-	-	11,92	-	130,18	73,25	71,79	80,01			
2018	32,93	-	59,62	-	0,77	4,94	-	85,67	78,64	65,57	110,39			
2019	68,10	-	49,96	-	-	6,32	-	114,00	55,36	73,50	79,18			
Razem	414,03	6,97	556,78	12,44	2,68	53,75	-	1 155,58	772,24	1 076,14	973,37			
Orientacyjne zadania za ubiegły okres	460,28	5,82	639,79	16,81	3,22	173,37	-	1 364,10	1 336,21	1 173,62	1 029,61			
% wykonania	89,95	119,76	87,03	74,00	83,23	31,00	-	84,71	57,79	91,69	94,54			

Tabela nr IX.4 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu, miąższość grubizny netto)

Tabela nr IX.4

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-13)

Rok kalendarzowy	Użytki														ogółem		
	rębne							przedrębne							razem		m3
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzębienie		przygodne m3	razem m3	m3	11	12				
					ha	m3	ha	m3						ha	m3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
2 010	214,61	28 079,24	635,41	28 714,65	15,12	97,51	1 110,73	30 596,10	1 330,41	32 024,02	60 738,67						
2 011	207,25	28 197,83	853,14	29 050,97	102,15	729,56	1 107,35	34 737,92	2 535,40	38 002,88	67 053,85						
2 012	245,63	28 844,24	466,28	29 310,52	40,98	311,14	1 080,05	32 588,44	1 309,21	34 188,79	63 499,31						
2 013	219,70	21 821,79	888,63	22 710,42	38,10	450,42	1 304,99	41 469,30	776,36	42 696,08	65 406,50						
2 014	187,67	23 394,74	501,15	23 895,89	50,60	507,60	1 006,41	39 655,92	748,96	40 912,48	64 808,37						
2 015	223,47	30 826,55	1 022,30	31 848,85	70,15	1 456,68	717,43	30 672,48	2 307,50	34 436,66	66 285,51						
2 016	204,62	32 895,34	1 605,52	34 500,86	21,86	850,29	639,53	28 186,82	3 135,85	32 172,96	66 673,82						
2 017	212,88	30 081,16	1 295,61	31 376,77	22,14	449,24	651,68	32 398,29	1 178,69	34 026,22	65 402,99						
2 018	191,86	29 636,30	5 617,37	35 253,67	25,39	637,30	732,47	27 521,43	4 834,08	32 982,81	68 246,48						
2 019	106,47	17 133,51	4 058,78	21 192,29	33,13	386,10	1 015,99	36 762,54	4 245,51	41 396,15	62 588,44						
Razem	2 014,36	278 056	16 944	295 000	419,62	5 878	9 366,63	334 569,24	22 401,97	362 849	657 849,03						
Etat za okres ubiegły	2 074,02	299 210		299 210	424,20	14 847	9 830,57	344 073		358 920	658 130						
% wykonania	97,12%	92,93%		98,59%	98,92%	39,59%	95,28%	97,24%		101,09%	99,96%						
Pozyskanie w wyniku cięć pod linie kolejową																	
2 019	13,65	1982,66															
Razem	13,65	1982,66															

Tabela nr IX.3 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki(16-02-3)
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - w 10. leciu. miąższość grubizny netto)

Tabela nr IX.3

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Rok kalendarzowy	Użytki														ogółem					
	rębne				przędębne				przysiężnia		trzebieże		przygodne		razem		ogółem			
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12									
2 010	27,29	5 271,67	83,19	5 354,86	-	-	410,19	11 362,92	318,25	11 681,17	17 036,03									
2 011	51,67	6 602,61	62,40	6 665,01	36,74	479,16	412,38	12 993,50	478,63	13 951,29	20 616,30									
2 012	63,46	5 939,15	218,37	6 157,52	19,30	201,81	398,67	12 639,33	580,40	13 421,54	19 579,06									
2 013	58,41	6 706,59	127,76	6 834,35	4,66	104,44	457,87	14 355,07	431,55	14 891,06	21 725,41									
2 014	56,79	7 060,41	80,49	7 140,90	13,11	161,87	284,11	10 584,69	235,97	10 982,53	18 123,43									
2 015	55,98	7 984,32	178,52	8 162,84	9,82	135,66	258,94	10 740,83	815,68	11 692,17	19 855,01									
2 016	48,37	6 452,86	451,35	6 904,21	1,78	125,83	242,89	10 405,07	971,49	11 502,39	18 406,60									
2 017	54,21	7 569,75	177,55	7 747,30	7,03	23,08	190,97	9 001,53	146,80	9 171,41	16 918,71									
2 018	61,66	8 984,87	1 190,76	10 175,63	4,49	150,64	232,87	7 672,09	1 097,99	8 920,72	19 096,35									
2 019	24,96	4 103,46	621,10	4 724,56	9,11	121,63	265,72	9 394,02	1 184,27	10 699,92	15 424,48									
Razem	502,80	66 675,69	3 191,49	69 867,18	106,04	1 504,12	3 154,61	109 149,05	6 261,03	116 914,20	186 781,38									
Elat za okres ubiegły	508,79	68 844		68 844	114,04	3 992	3 409,76	119 343		123 335	192 179									
% wykonania	98,82%	96,85%		101,49%	92,98%	37,68%	92,52%	91,46%		94,79%	97,19%									

Tabela nr IX.2 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu. miąższość grubizny netto)

Tabela nr IX.2

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Rok kalendarzowy	Użytki														ogółem		
	rębne					przedrębne				razem							
	ha	m3	m3	przygodne m3	razem m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
2 010	136,69	17 072,67	275,86	17 348,53	13,73	97,51	532,72	14 515,10	610,61	15 223,22	32 571,75						
2 011	87,96	11 291,93	477,08	11 769,01	33,64	204,73	480,56	14 571,08	1 894,22	16 670,03	28 439,04						
2 012	84,22	13 113,65	138,57	13 252,22	10,12	81,89	474,13	15 082,54	459,43	15 623,86	28 876,08						
2 013	58,14	7 823,21	181,03	8 004,24	30,11	323,20	629,49	20 330,35	289,46	20 943,01	28 947,25						
2 014	50,10	9 090,71	186,24	9 276,95	28,60	234,81	486,61	19 273,78	420,23	19 928,82	29 205,77						
2 015	77,50	11 171,34	482,97	11 654,31	28,36	485,98	338,33	14 355,20	1 247,05	16 088,23	27 742,54						
2 016	81,86	14 997,77	487,63	15 485,40	8,36	457,85	294,70	13 417,84	1 548,94	15 424,63	30 910,03						
2 017	84,35	14 882,24	647,16	15 529,40	10,77	271,90	371,95	18 435,18	294,02	19 001,10	34 530,50						
2 018	82,96	13 253,91	2 453,21	15 707,12	2,57	135,44	398,46	16 446,00	2 445,85	19 027,29	34 734,41						
2 019	50,27	9 454,05	1 783,17	11 237,22	23,80	253,15	481,38	17 848,86	1 822,33	19 924,34	31 161,56						
Razem	794,05	122 151	7 112,92	129 264,40	190,06	2 546,46	4 488,33	164 275,93	11 032,14	177 854,53	307 118,93						
Etat za okres ubiegły	776,76	131 270		131 270	186,05	6 512	4 632,62	162 143		168 655	299 925						
% wykonania	101,96%	93,05%		98,47%	102,16%	39,10%	96,89%	101,32%		105,45%	102,40%						
Pozyskanie w wyniku cięć pod linie kolejową																	
2 019	13,65	1983															
Razem	13,65	1982,66															

Tabela nr IX.1 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem, Nadleśnictwo Dobieszyn, obręb Sucha (16-02-1)
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu. miąższość grubizny netto)

Tabela nr IX.1

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Rok kalendarzowy	Użytki											ogółem m3
	rębne					przedrębne						
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia ha	m3	ha	trzebieże m3	przygodne m3	razem m3		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2 010	50,83	5 786,25	276,36	6 062,61	1,39	0,00	167,82	4 718,08	401,55	5 119,63	11 182,24	
2 011	67,62	10 435,54	313,66	10 749,20	31,77	45,67	214,41	7 173,34	162,55	7 381,56	18 130,76	
2 012	97,95	9 813,28	109,34	9 922,62	11,56	27,44	207,25	4 846,57	269,38	5 143,39	15 066,01	
2 013	103,15	7 751,56	579,84	8 331,40	3,33	22,78	217,63	6 783,88	55,35	6 862,01	15 193,41	
2 014	80,78	7 649,34	234,42	7 883,76	8,89	110,92	235,69	9 797,45	92,76	10 001,13	17 884,89	
2 015	89,99	12 538,69	360,81	12 899,50	31,97	835,04	120,16	5 576,45	244,77	6 656,26	19 555,76	
2 016	74,39	12 484,44	666,54	13 150,98	11,72	286,61	101,94	4 363,91	615,42	5 245,94	18 396,92	
2 017	74,32	10 038,49	470,90	10 509,39	4,34	154,26	88,76	4 961,58	737,87	5 853,71	16 363,10	
2 018	47,24	8 895,15	1 973,40	10 868,55	18,33	351,22	101,14	3 403,34	1 290,24	5 044,80	15 913,35	
2 019	31,24	3 835,88	1 654,51	5 490,39	0,22	13,32	268,89	9 519,66	1 238,91	10 771,89	16 262,28	
Razem	717,51	89 228,62	6 639,78	95 868,40	123,52	1 827,26	1 723,69	61 144,26	5 108,80	68 080,32	163 948,72	
Etat za okres ubiegły	786,47	99 096,00		99 096,00	124,11	4 344	1 788,19	62 586		66 930	166 026	
% wykonania	91,23%	90,04%		96,74%	99,52%	42,07%	96,39%	97,70%		101,72%	98,76%	

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII.1

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	39,66	30,0	12
	BMŚW		DB	73,58	31,1	12
	BMŚW		SO	3,62	30,0	12
	BMW		DB	2,52	30,0	12
	LMŚW		BK	119,16	30,0	12
	LMŚW		DB	700,49	31,0	12
	LMW		BK	7,22	30,0	12
	LMW		DB	85,84	32,2	12
			91E0	2,76	56,3	12
	LMW		OL	10,60	30,0	11
	LŚW		DB	107,27	36,6	12
	LW		DB	4,45	36,4	12
			91E0	3,75	30,0	12
	LW		OL	1,18	30,0	12
	OL		OL	2,04	30,0	12
Razem				1164,14	31,5	12
KDO	LMŚW		BK	2,86	10,0	23
	LMŚW		DB	17,63	10,0	22
	LMŚW		DB.C	4,01	20,0	12
Razem				24,50	11,6	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		DB	8,04	46,2	12
	BMŚW		SO	9,11	100,0	12
	LMŚW		DB	97,63	62,7	12
	LMŚW		SO	290,01	94,5	12
	LMW		DB	3,99	61,9	12
	LMW		OL	7,79	94,3	12
	LMW		SO	10,85	95,9	12
	LŚW		DB	16,33	82,6	12
	LŚW		DB.C	3,52	80,0	13
	LW		DB	10,65	83,8	12
	LW		OL	4,96	80,0	12
	OLJ		OL	4,47	100,0	12
Razem				467,35	86,0	12
Ogółem				1655,99		

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII.2.

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	16,09	30,0	11
	BMŚW		DB	53,01	31,5	12
	BMW		DB	2,52	30,0	12
	LMŚW		BK	12,18	30,0	12
	LMŚW		DB	266,16	30,4	12
	LMW		BK	1,80	30,0	11
	LMW		DB	78,58	32,4	12
		91E0		2,76	56,3	12
	LMW		OL	10,60	30,0	11
	LŚW		DB	39,42	33,5	12
	LW		DB	1,61	30,0	12
		91E0		3,75	30,0	12
	LW		OL	1,18	30,0	12
	OL		OL	2,04	30,0	12
Razem				491,70	31,2	12
Uprawy i młody po rębniach złożonych	LMŚW		DB	10,46	90,0	12
	LMŚW		SO	38,65	94,1	12
	LMW		DB	3,99	61,9	12
	LMW		OL	7,79	94,3	12
	LMW		SO	10,85	95,9	12
	LW		DB	6,80	85,9	12
	LW		OL	4,96	80,0	12
	OLJ		OL	4,47	100,0	12
Razem				87,97	91,3	12
Ogółem				579,67		

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII.3.

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	13,93	30,0	11
	BMŚW		DB	2,93	30,0	12
	LMŚW		BK	57,77	30,0	12
	LMŚW		DB	310,86	30,8	12
	LMW		DB	7,26	30,0	12
	LŚW		DB	27,10	33,1	12
Razem				419,85	30,8	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LMŚW		DB	46,90	38,3	12
	LMŚW		SO	224,49	95,5	12
	LŚW		DB	2,86	60,0	12
Razem				274,25	85,3	12
Ogółem				694,10		

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr XII.4.

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	9,64	30,0	12
	BMŚW		DB	17,64	30,0	12
	BMŚW		SO	3,62	30,0	12
	LMŚW		BK	49,21	30,0	22
	LMŚW		DB	123,47	32,6	22
	LMW		BK	5,42	30,0	12
	LŚW		DB	40,75	41,9	12
	LW		DB	2,84	40,0	12
Razem			252,59	33,3	12	
KDO	LMŚW		BK	2,86	10,0	23
	LMŚW		DB	17,63	10,0	22
	LMŚW		DB.C	4,01	20,0	12
Razem			24,50	11,6	22	
Uprawy i młody po rębniach złożonych	BMŚW		DB	8,04	46,2	12
	BMŚW		SO	9,11	100,0	12
	LMŚW		DB	40,27	83,9	12
	LMŚW		SO	26,87	86,9	12
	LŚW		DB	13,47	87,4	12
	LŚW		DB.C	3,52	80,0	13
	LW		DB	3,85	80,0	13
Razem			105,13	83,3	12	
Ogółem			382,22			

Tabela nr XIII.1. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.

Nadleśnictwo DOBIESZYN (16-02)

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle urządzenia lasu / Stan na				
			I rewizja 1.01.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha *	13566	13367	14250	14300	14327
2.	Zasoby miąższości	tys. m ³	1571	2362	2906	3567	4018
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku – II a	m ³	71	85	117	136	130
	– II b	m ³	136	143	185	198	251
	– III a	m ³	195	212	223	241	285
	– III b	m ³	200	257	256	262	292
	– IV a	m ³	223	279	297	307	312
	– IV b	m ³	226	281	300	354	353
	– V a	m ³	223	286	268	378	387
	– V b	m ³	212	277	270	389	403
	– VI	m ³	208	240	254	396	375
	– VII i starsze	m ³	219	212	190	328	410
	– KO	m ³	-	210	180	303	296
	– KDO	m ³	-	233	199	283	313
	– BP	m ³	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	119	179	207	251	280
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	36	46	51	57	62
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-	6,76	6,54	6,70
7.	Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,2	0,9	0,8	1,36	2,57
8.	Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,8	1,2	1,71	2,09	3,17
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	3,0	5,8	7,03	6,54	8,89

* w pełnych hektarach

Tabela nr XIII.2. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.

Obręb Białobrzegi (16-02-1).

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle urządzenia lasu / Stan na				
			I rewizja 1.01.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha *	3327	3055	3268	3274	3280
2.	Zasoby miąższości	tys. m ³	487	651	761	838	918
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku – II a	m ³	88	80	133	137	127
	– II b	m ³	147	148	187	185	275
	– III a	m ³	206	221	244	235	313
	– III b	m ³	222	247	273	272	300
	– IV a	m ³	205	291	298	308	327
	– IV b	m ³	218	295	321	322	354
	– V a	m ³	194	274	285	377	354
	– V b	m ³	190	256	270	390	409
	– VI	m ³	215	252		335	349
	– VII i starsze	m ³	159	-		308	325
	– KO	m ³	-	212		279	287
	– KDO	m ³	-	-		293	287
	– BP	m ³	-	-		-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	150	215		258	280
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	40	52		60	65
6.	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-		5,68	6,11
7.	Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,2	0,8		1,85	3,65
8.	Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,7	1,1		1,98	2,59
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	6,0		5,69	8,70

* w pełnych hektarach

Tabela nr XIII.3. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.

Obręb Dobieszyn (16-02-2).

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle urządzenia lasu / Stan na				
			I rewizja 1.01.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha *	5786	5987	6323	6347	6366
2.	Zasoby miąższości	tys. m ³	637	984	1243	1548	1751
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku – II a	m ³	60	83	108	129	131
	– II b	m ³	134	133	178	194	249
	– III a	m ³	200	211	221	233	286
	– III b	m ³	214	270	262	259	299
	– IV a	m ³	248	280	312	313	306
	– IV b	m ³	239	291	302	287	358
	– V a	m ³	253	291	281	397	405
	– V b	m ³	240	292	259	417	399
	– VI	m ³	174	217	265	385	393
	– VII i starsze	m ³	216	245	195	302	402
	– KO	m ³	-	190	38	331	326
	– KDO	m ³	-	-	-	-	362
	– BP	m ³	-	233	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	112	167	200	245	275
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	35	43	50	55	59
6.	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-	6,91	6,73	6,96
7.	Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,9	0,9	1,01	1,38	2,54
8.	Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,8	1,2	1,61	2,06	3,49
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	5,5	8,64	6,73	9,22

* w pełnych hektarach

Tabela nr XIII.4. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.

Obręb Studzianki (16-02-3).

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Cykle urządzenia lasu / Stan na				
			I rewizja 1.01.1973	II rewizja 1.01.1990	III rewizja 1.01.2000	IV rewizja 1.01.2010	V rewizja 1.01.2020
1	2	3	5	6	7	8	9
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha *	4452	4325	4660	4679	4681
2.	Zasoby miąższości	tys. m ³	447	728	903	1181	1349
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku – II a	m ³	82	91	122	143	131
	– II b	m ³	125	158	193	208	243
	– III a	m ³	178	208	221	255	270
	– III b	m ³	160	262	238	263	274
	– IV a	m ³	196	259	283	301	319
	– IV b	m ³	214	237	262	354	348
	– V a	m ³	179	292	211	360	396
	– V b	m ³	-	236	288	342	397
	– VI	m ³	-	-	217	428	378
	– VII i starsze	m ³	250	267	186	407	420
	– KO	m ³	-	237	191	262	266
	– KDO	m ³	-	-	209	273	317
	– BP	m ³	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	105	172	196	255	288
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	34	43	50	57	64
6.	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	-	-	6,83	6,88	6,75
7.	Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,00	0,51	0,99	1,87
8.	Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	-	1,1	2,09	2,21	3,12
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	4,3	6,24	6,88	8,58

* w pełnych hektarach

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Radomiu**

K O R E F E R A T

wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

nt. „Analizy gospodarki leśnej

w Nadleśnictwie Dobieszyn

za okres 01.01.2010 – 31.12.2019”

Radom, marzec 2020 r.

STATE OF TEXAS
COUNTY OF DALLAS

Know all men by these presents, that

_____ of the County of _____ State of Texas

do hereby certify that

_____ is the true and correct

_____ of the above and entitled

_____ and that the same

is a true and correct copy of the

_____ as the same appears from

the records of the _____

_____ of the County of _____

State of Texas, this _____ day of _____

19____.

_____

_____

Niniejszy koreferat dotyczy oceny gospodarki leśnej realizowanej przez Nadleśnictwo w latach 2010 – 2019.

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Bez uwag.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-letnie z ich wykonaniem

2.1. Analiza realizacji etatu cięć rębnych i przedrębnych

2.1.1. Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne prowadzone było generalnie zgodnie z Planem Urządzenia Lasu oraz obowiązującymi przepisami. Przypadki wykonania cięć nieplanowanych oraz niewykonania planowanych zostały wyjaśnione w referacie Nadleśniczego.

W ramach wykonanego etatu miąższościowego udział użytków przygodnych wyniósł 5,7%. Należy jednak odnotować rosnącą dynamikę ich pozyskania: w ostatnich dwóch latach pozyskano 57%, a w ostatnim pięcioleciu 80% użytków przygodnych rębnych.

2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Etat powierzchniowy nie został w pełni zrealizowany, natomiast wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych został zrealizowany z niewielką nadwyżką we wszystkich obrębach.

Udział cięć przygodnych w pozyskanej miąższości wyniósł 6,2%, jednak z rosnącą dynamiką ich pozyskania: w ostatnich dwóch latach pozyskano 41%, a w ostatnim pięcioleciu 70% użytków przygodnych przedrębnych. .

2.2. Analiza realizacji zadań z zakresu hodowli lasu

2.2.1. Odnowienia i zalesienia

Bez uwag.

2.2.2. Poprawki i uzupełnienia

Bez uwag.

2.2.3. Pielęgnowanie gleby, upraw i młodników

Bez uwag.

2.2.4. Melioracje agrotechniczne

Bez uwag.

2.3. Nasiennictwo i selekcja

Sumaryczna powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN) wg referatu Nadleśniczego wynosi 111,28 ha, natomiast według projektu PUL na lata 2020 – 2029 wynosi 114,21 ha. Różnice wynikają z weryfikacji i korekty granic oraz nowego rozliczenia powierzchni pododdziałów na podstawie LMN oraz powierzchni ewidencyjnej.

Reszta bez uwag.

2.3.1. Uprawy pochodne

W referacie Nadleśniczego wykazano 27,52 ha upraw pochodnych założonych w ramach jednego bloku upraw pochodnych.

W projekcie PUL dla Nadleśnictwa Dobieszyn, na lata 2020 – 2029, wykazano 26,58 ha upraw pochodnych. Różnice w powierzchni wynikają z weryfikacji i korekty granic oraz nowego rozliczenia powierzchni pododdziałów na podstawie LMN oraz powierzchni ewidencyjnej.

2.4. Gospodarka szkółkarska

Bez uwag.

3. Zadania kierunkowe realizowane przez Nadleśnictwo

3.1. Naturalne odnowienie lasu

Bez uwag.

4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

4.1. Wielkość zasobów drzewnych według najważniejszych gatunków drzew w obrębie

Bez uwag.

4.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu

4.2.1. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Bez uwag.

4.2.2. Stan odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Powierzchnia 1655,99 ha to powierzchnia manipulacyjna drzewostanów w KO i KDO z odnowieniami podokapowymi (razem z powierzchnią starodrzewi) oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (razem z powierzchnią jeszcze nieodnowioną w niektórych młodnikach). Powierzchnia istniejących odnowień w tabeli XII wyrażona jest przeciętnym % pokrycia, natomiast w opisach taksacyjnych jest to powierzchnia w ha zabiegów hodowlanych (PIEL, CW, CP).

4.3. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Bez uwag.

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji i przyczyn

5.1. Wykaz powierzchni uszkodzonych przez zwierzyne ujętych w SILP na podstawie inwentaryzacji. Szkody spowodowane przez zwierzyne

Bez uwag.

5.2. Szkody spowodowane przez pożary

Zgodnie z aktualnymi danymi i obowiązującymi kryteriami, suma punktów z czynników różnicujących zagrożenie pożarowe wynosi **27**, co kwalifikuje lasy Nadleśnictwa Dobieszyn do **I kategorii** zagrożenia pożarowego.

5.3. Zagrożenia ze strony owadów, grzybów pasożytniczych i stosowane środki zaradcze

Bez uwag.

5.4. Szkody powodowane przez zanieczyszczenie środowiska i sposoby ich ograniczenia

Ze względu na brak wytycznych nie określono obecnie zasięgów stref uszkodzenia z powodu zanieczyszczeń przemysłowych.

Reszta bez uwag.

5.5. Szkodnictwo leśne

Bez uwag.

5.6. Szkody abiotyczne

5.6.1. Podtopienia i zalania upraw, młodników, drzewostanów

Bez uwag.

5.6.2. Obniżenie poziomu wód, susza

Bez uwag.

6. Użytkowanie uboczne, w tym wyniki gospodarki łowieckiej

6.1. Pozyskanie choinek i stroiszu

Bez uwag.

6.2. Gospodarka łowiecka

Bez uwag.

7. Edukacja leśna społeczeństwa

Bez uwag.

8. Ocena wykonania zadań wynikających z „Programu ochrony przyrody”

Nadleśnictwo realizując coroczne zadania gospodarcze i ochronne, w tym na terenie rezerwatów, obszarów Natura 2000, obszaru chronionego krajobrazu oraz siedlisk przyrodniczych, a także w zakresie gatunków chronionych, uwzględniło kierunkowe zalecenia zawarte w POP.

Reszta bez uwag.

9. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach PUL

Prognostyczną symulację stanu zasobów na koniec okresu gospodarczego oraz wpływ na środowisko przedstawiono i omówiono w referacie wykonawcy projektu PUL.

Reszta bez uwag.

10. Ocena oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Czynności wykonane w ramach realizacji dotychczasowego PUL nie naruszyły trwałości zasobów naturalnych i nie obniżyły zdolności ich funkcjonowania, a zatem nie spowodowały znacząco negatywnych skutków dla środowiska i obszarów Natura 2000, a także funkcjonowania innych form ochrony przyrody oraz pozostałych zbiorowisk leśnych i nieleśnych.

11. Uzasadnienie dla ewentualnej korekty dotychczasowych sposobów zagospodarowania i ochrony lasu

Kierunki zmian w dotychczasowych sposobach zagospodarowania drzewostanów, w tym rosnących na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000, zostały zawarte w protokole z posiedzenia KZP oraz rozwinięte w projekcie PUL na lata 2020 - 2029.

Korekty w prowadzeniu gospodarki leśnej mogą mieć miejsce przede wszystkim w przypadku zmian aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody, powstania nowych form ochrony przyrody, stref ochrony ostoi zwierząt chronionych lub pojawienia się nowych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa. Okoliczności takie mogą zaistnieć w szczególności w przypadku opracowania planów ochrony rezerwatów przyrody oraz prac polegających na uzupełnieniu stanu wiedzy o występowaniu siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000. W przypadku gdyby zalecenia ochronne wynikające z tych opracowań modyfikowałyby w sposób istotny przyjęte w projekcie PUL rozwiązania, Nadleśnictwo powinno je uwzględnić podczas opracowywania corocznych wniosków gospodarczych.

Korekta działań gospodarczych może wynikać również z nasilenia uszkodzeń drzewostanów.

 Kierownik Pracowni Urządzenia Lasu
 mgr inż. Zdzisław Wierzbicki

Zespół Ochrony Lasu w Radomiu

REFERAT
Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu
dotyczący zagadnień z ochrony lasu
na Nadleśnictwo Dobieszyn
na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG)
dla Nadleśnictwa Dobieszyn

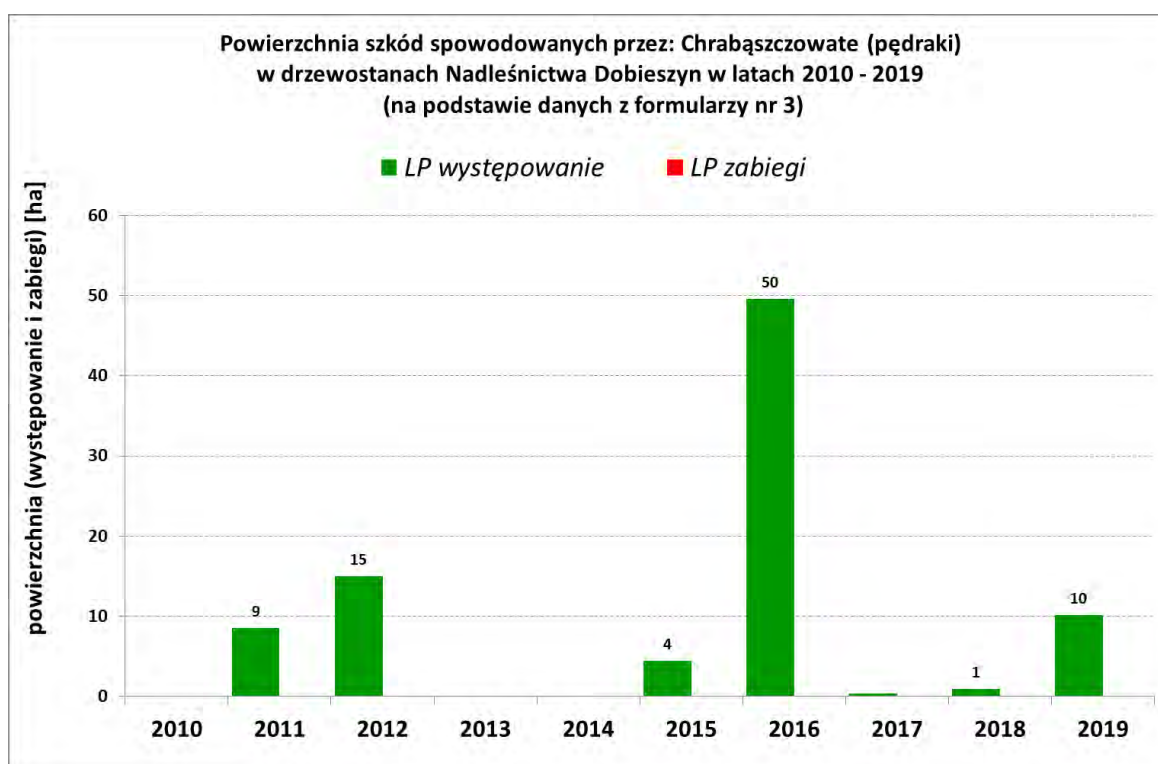
I. Zagrożenia powodowane przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji Planu Urządzenia Lasu na lata 2010 – 2019, dla Nadleśnictwa Dobieszyn, RDLP w Radomiu

W okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu na lata 2010 – 2019, na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn stwierdzono następujące zjawiska szkodotwórcze:

1. Szkodniki szkółek i upraw

1.1. Chrabąszcze.

W drzewostanach Nadleśnictwa Dobieszyn występował głównie jeden szczep chrabąszczy, 2013/2017. Powierzchnia szkód powodowanych przez pędraki powyżej progu rejestracji (szkody powyżej 10% powierzchni, uwzględnione w formularzu 3 IOL) w uprawach i młodnikach osiągnęła najwyższe wartości w latach 2012 (15 ha) i 2016 (50 ha). Praktycznie w całym dziesięcioleciu występowanie szkód widoczne było, głównie, przed rójką szczepu głównego.

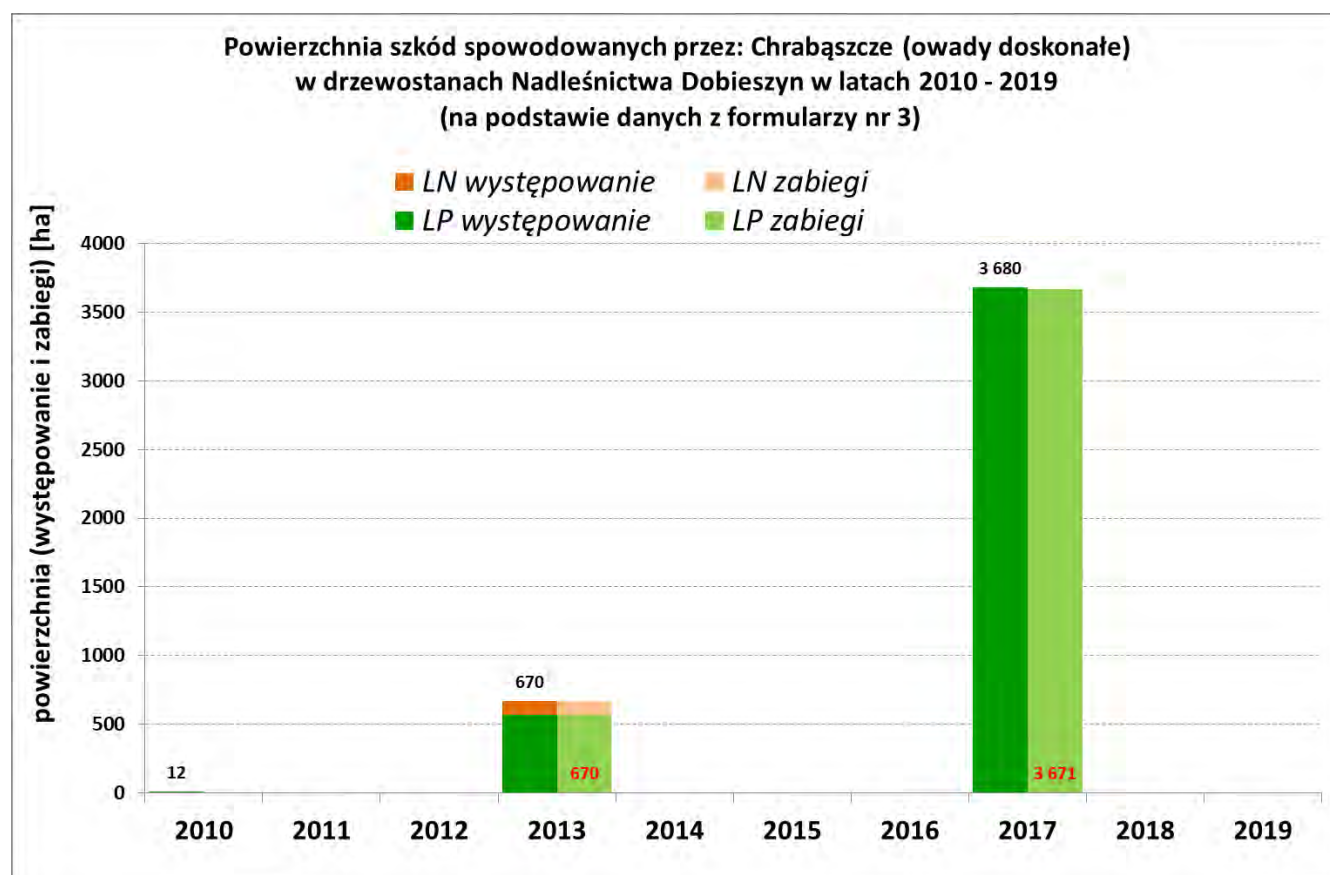

Zasięg intensywnych rójek objął powierzchnię w 2013 roku 670ha, w 2017 r. 3 680 ha.

Rozmiar szkód w uprawach i młodnikach, wyniki obligatoryjnych i nadzwyczajnych kontroli występowania szkodników korzeni oraz intensywność rójek wskazywały na potencjalne zagrożenie dla trwałości lasu (trudności z uzyskaniem trwałego odnowienia). W zawiązku z tym Nadleśnictwo prowadziło wielkopowierzchniowe zabiegi ograniczania liczebności imago w latach 2013 (670 ha), 2017 (3 671 ha). Zabiegi

każdorazowo poprzedzane były szeroką analizą danych dotyczących lokalizacji szkód (dodatkowe inwentaryzacje upraw i młodników na koniec okresów wegetacyjnych) i występowania pędraków (rutynowe i nadzwyczajne kontrole metodą dołów próbnych), potencjalnych obszarów rójek oraz przewidywanych kierunków nalotów imago.

W latach zabiegów prowadzony był monitoring przebiegu rójki obejmujący: kontrolę opuszczania gleby przez imago, analizę struktury płciowej i gatunkowej oraz dojrzałości jaj w odwłokach samic, inwentaryzację zasięgu i intensywność lotów imago oraz obserwację faz fenologicznych (rozwoju liści) gatunków liściastych. Celem ww. działań było potwierdzenie konieczności przeprowadzenia zabiegów oraz wyznaczenie terminu optymalnego rozpoczęcia zabiegów. Zabiegi przeprowadzono przede wszystkim metodą lotniczą stosując preparat Mospilan 20SP (w dawce 0,4 kg/ha).

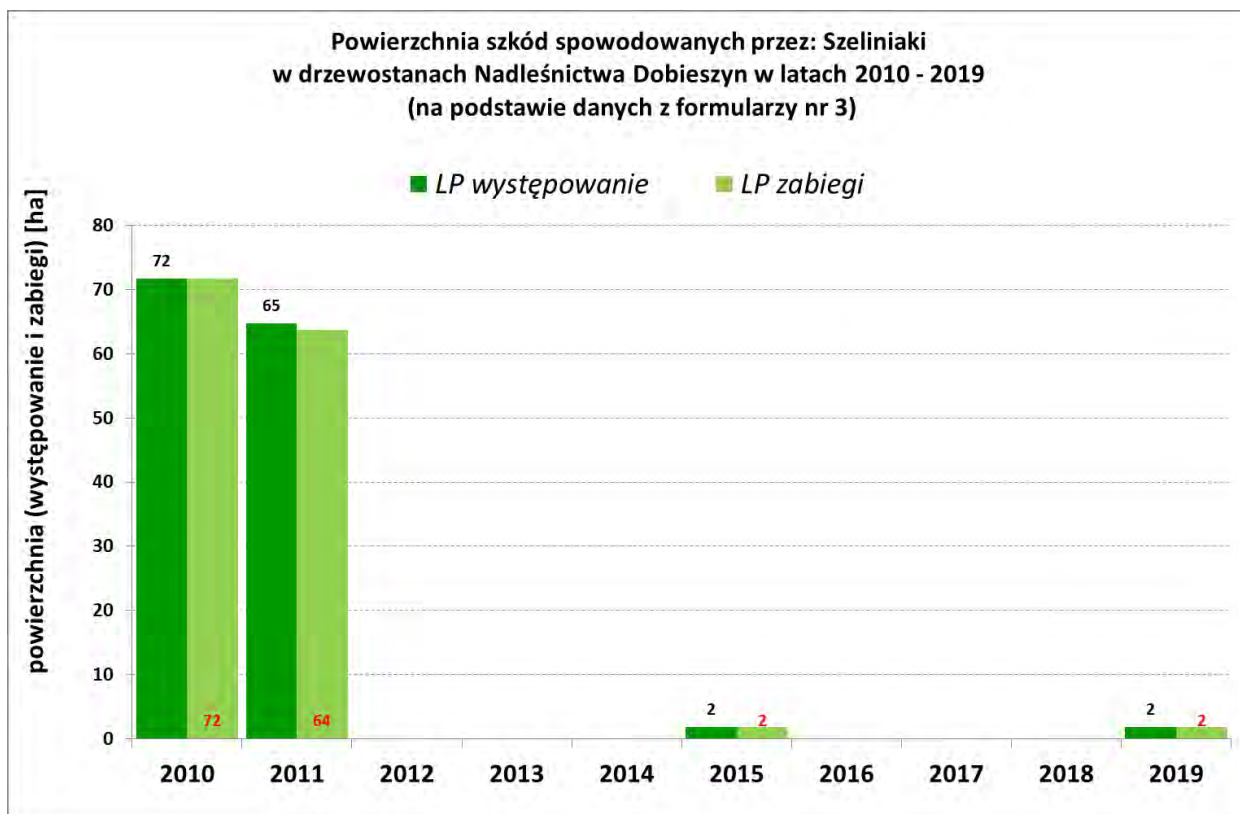

Pozostałe szkodniki korzeni (ogrodnica niszczylistka, listnik zmiennobarwny, guniak czerwczyk, jedwabek brunatny) nie miały znaczenia gospodarczego. Pędraki tych gatunków występowały w próbach w minimalnych ilościach – istotnych szkód nie powodowały.

1.2. Szeliniak sosnowiec

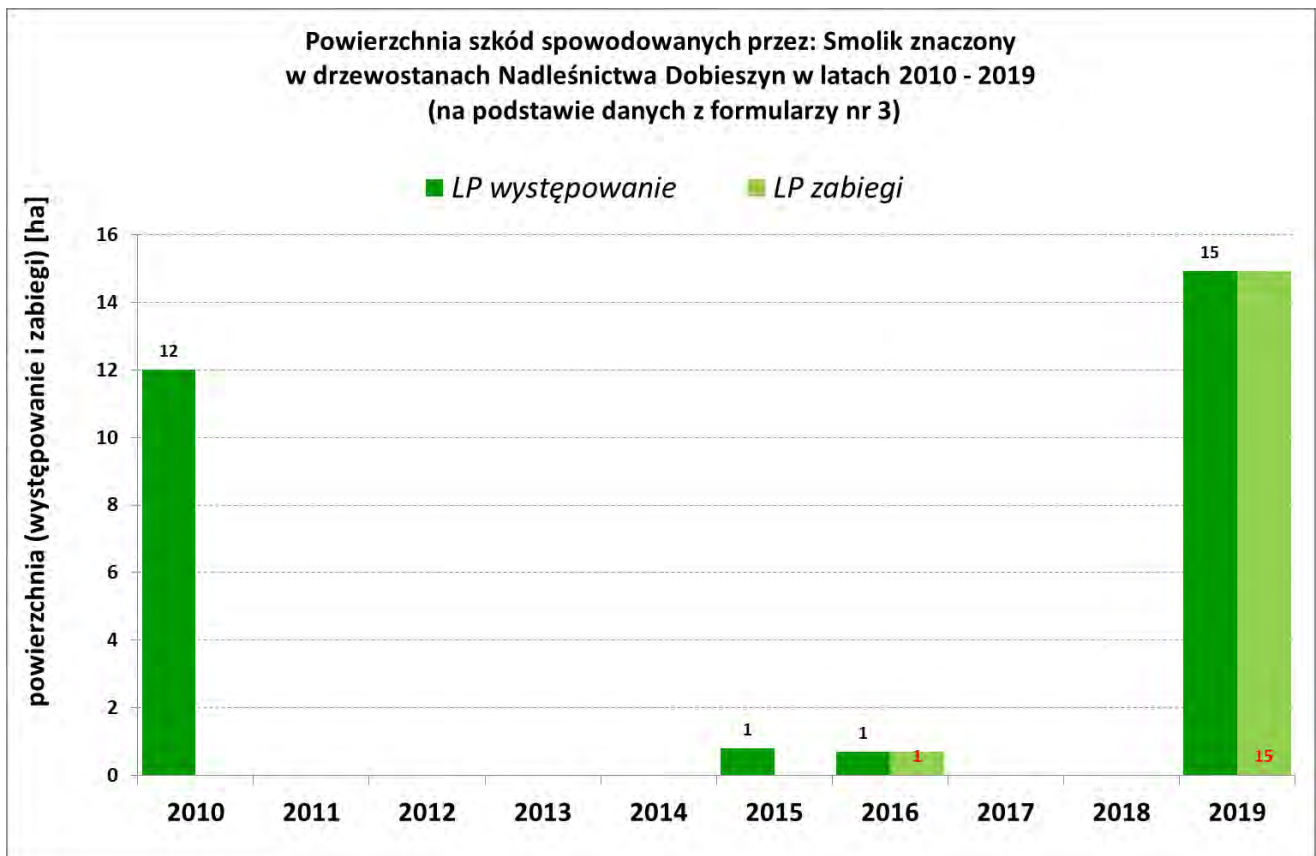
Szeliniak był szkodnikiem nękającym, występującym na uprawach sosnowych. Powierzchnia występowania powyżej poziomu rejestracji wahała się w granicach od około 2 ha (2015, 2019 r.) do 72 ha (2010 r.).

Nadleśnictwo prowadziło kontrolę występowania szeliniaka oraz podejmowało działania ochronne (hodowlane, mechaniczne) stosownie do zagrożenia.

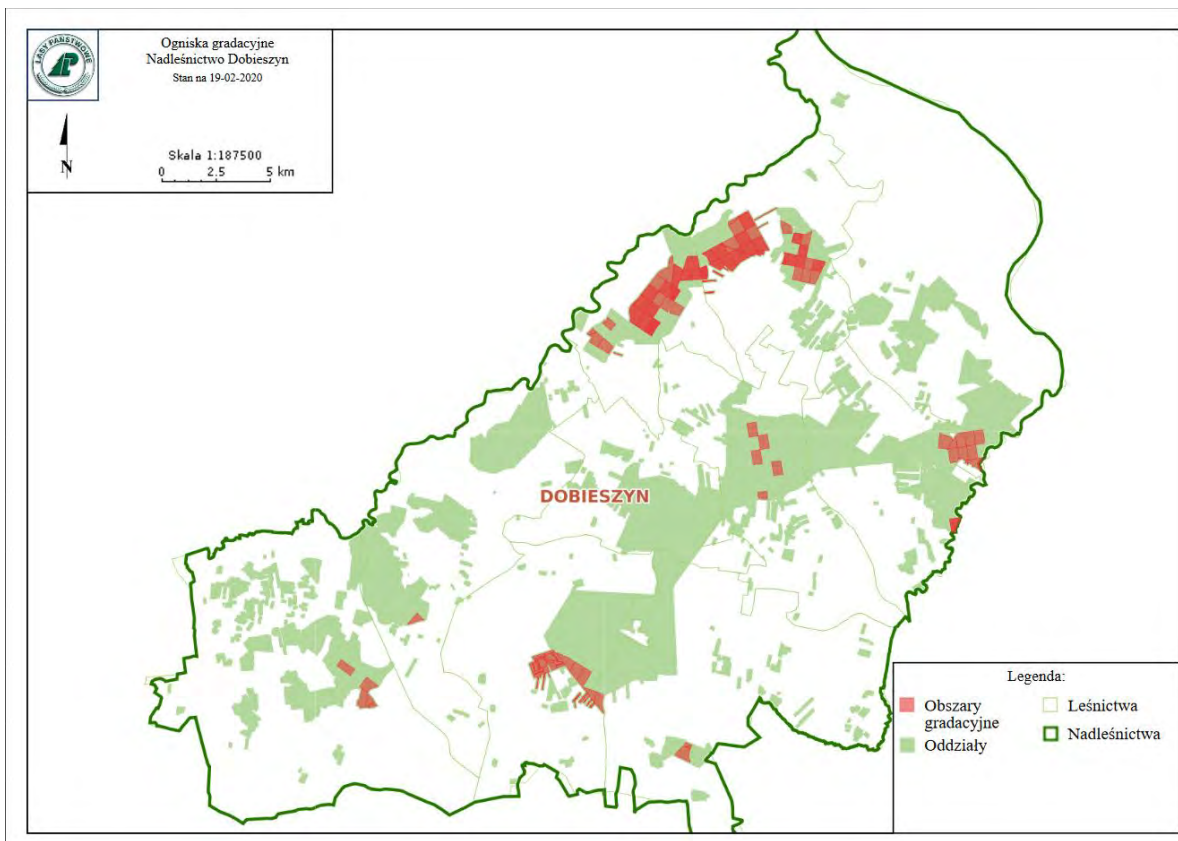
1.3. Smolik znaczony

W 2010 roku zaobserwowane było wzmożone zjawisko występowania smolika znaczonego na uprawach, poprzedzone masowym porażeniem ich przez grzyby osutkowe. Powierzchnię uszkodzoną przez smolika w 2010 roku oszacowano na 12 ha. W ciągu całego omawianego okresu masowy pojaw smolika odnotowano jeszcze tylko 2019 roku. Powierzchnia uszkodzona wyniosła 15 ha. Zabiegi ograniczania populacji smolika na uprawach (wrywanie i palenie drzewek) przeprowadzono na całej w/w powierzchni.

2. Szkodniki pierwotne (foliofagi) drzewostanów iglastych i liściastych

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn, w oparciu o dane historyczne zostały wyznaczone obszary pierwotnych ognisk gradacyjnych dla szkodników pierwotnych sosny: boreczników sosnowych, brudnicy mniszki, osnuj gwiazdzistej, poprocha cetyniaka i strzygoni choinówki. W minionym dziesięcioleciu nie stwierdzono szkód spowodowanych przez ww. foliofagi, nie prowadzono zabiegów ratowniczych.

3. Szkodniki wtórne (kambiofagi)

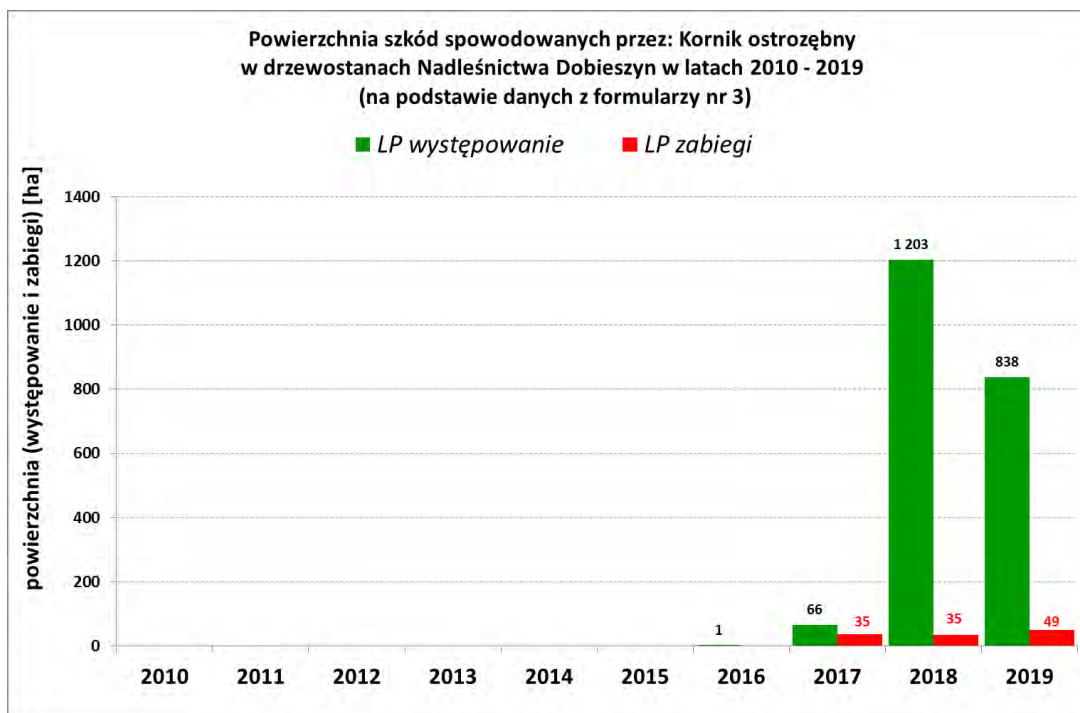
3.1. Kornik ostrozębny *Ips acuminatus*

Kornik ostrozębny gradacyjnie występuje na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn (gradacja ma charakter wielkopowierzchniowy, m.in. obejmuje teren całej RDLP w Radomiu) od 2016 roku, powodując szkody w drzewostanach sosnowych. Czynnikiem inicjującym masowy pojaw szkodnika była, najprawdopodobniej, ekstremalna susza, panująca w sierpniu 2015 roku, osłabiająca zdolności obronne sosny przed zasiedleniem.

Kornik ostrozębny, uszkadzając łyko w górnej części strzały (w strefie tzw. „cienkiej kory”), powoduje zamieranie sosen, najczęściej w grupach lub kępach po kilka, kilkanaście drzew, rzadziej na większych powierzchniach. W trakcie gradacji opanowuje nie tylko drzewa osłabione ale także, ze względu na liczebność populacji, skutecznie zasiedla drzewa bez widocznych oznak osłabienia. Jest wektorem przenoszenia grzybów powodujących siniznę, co powoduje obniżenie wartości surowca.

W Nadleśnictwie Dobieszyn, w latach 2016 – 2019, kornik ostrozębny spowodował uszkodzenia drzewostanów na powierzchni około 119 ha (formularz nr 3), natomiast łączna powierzchnia wydzieleń na której wystąpiły szkody wynosi 2 107 ha.

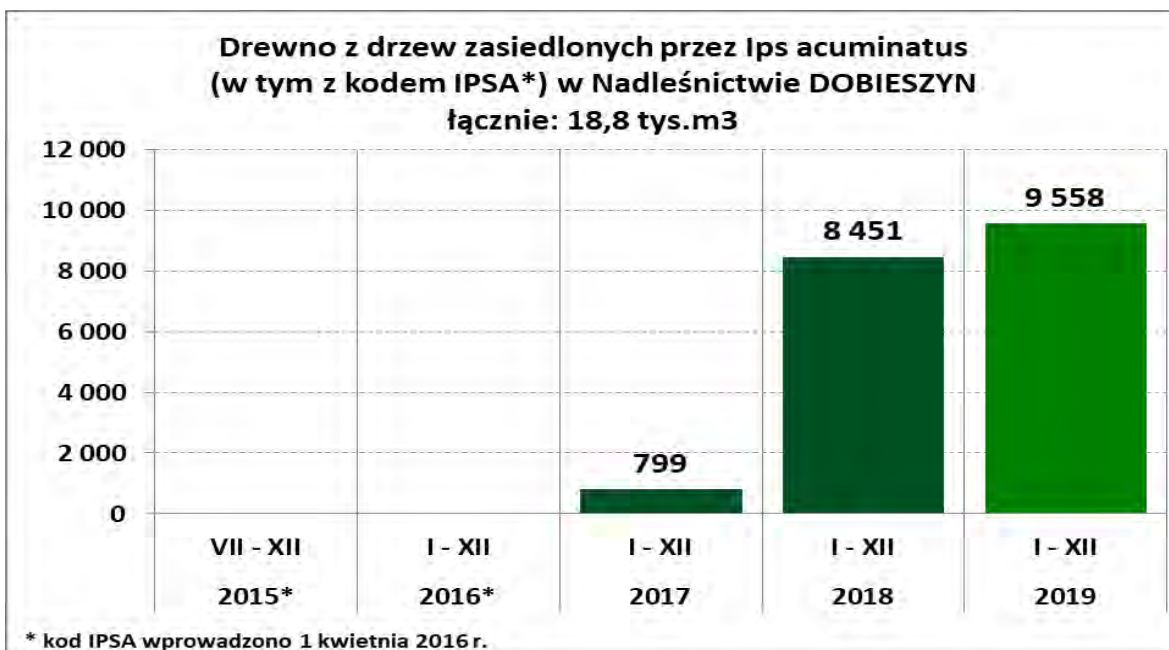

Nadleśnictwo prowadzi szczegółową ewidencję drewna pozyskanego w cięciach sanitarnych a pochodzącego z drzew zasiedlonych przez kornika ostrożębnego za pomocą kodu IPSA, wprowadzanego do dokumentacji przy odbiorze surowca. Kornik ostrożębny jest obecnie najważniejszym „producentem” posuszu sosnowego. Od początku gradacji tego szkodnika udział posuszu sosnowego w grubiznie sosnowej wzrósł z poziomu max. 3% (w latach 2010-2017) do prawie 23% w 2019 r.

Od 2016 roku Nadleśnictwo pozyskało w sumie ok. 18,8 tys. m³ drewna z kodem IPSA (stan na 31.XII.2019 r.), z czego w 2017 r. ponad 0,77 tys. m³ w 2018 roku ok. 8,5 tys. m³ oraz w 2019 roku 9,56 tys. m³. W roku 2019 w dalszym ciągu obserwuje się wzrost gradacji kornika ostrożębnego a za tym wzrost wydzielania się posuszu kornikowego. Na terenie Nadleśnictwa nie przeprowadzano zrębów sanitarnych w wyniku gradacji kornika ostrożębnego. Powstające, w wyniku usuwania drzew zasiedlonych przez kornika ostrożębnego, luki i przerzedzenia są sukcesywnie odnawiane i dolesiane.

Nadleśnictwo podejmowało (zgodnie z wytycznymi RDLP i ZOL) działania ochronne obejmujące m.in. przyśpieszoną spedycję drewna sosnowego pozyskanego w ramach cięć sanitarnych, niszczenie wierzchołków i drobnicy zasiedlonej przez kornika ostrożębnego poprzez spalanie.

3.2. Pozostałe szkodniki wtórne

Równoległe z kornikiem ostrożębnym występują (najczęściej towarzysząco, zasiedlając osłabione przez kornika ostrożębnego sosny) inne szkodniki wtórne, między innymi: przyplaszczek granatek, kornik sześćożębny, oraz smoliki.

Przyplaszczek granatek, jako główny sprawca szkód, wystąpił w mijającym dziesięcioleciu masowo w 2010 roku, na powierzchni 50 ha oraz w 2011 roku na powierzchni 30 ha.

4. Zamieranie drzewostanów

W Nadleśnictwie Dobieszyn widoczne jest obniżenie kondycji drzew sprzyjające pojawianiu się chorób i szkodników. Próg rejestracji szkód został przekroczony w przypadku drzewostanów jesionowych (2010 r. - 110 ha, 2011 - 60 ha, w 2012 - 60 ha). Porażone drzewostany charakteryzowały się typowymi symptomami odwierzchołkowego zamierania pędów w koronach. Za głównego sprawcę obumierania jesionu uznaje się pucharka jesionowego *Hymenoscyphus fraxineus* (T. Kowalski) i jego stadium anamorficzne *Chalara fraxinea* (T. Kowalski). Towarzyszą mu inne gatunki grzybów powodujące opieńkową zgniliznę korzeni i owady zasiedlające osłabione drzewa (jesionowce, ogłódki).

Ponadto na terenie Nadleśnictwa zaobserwowano obniżenie kondycji zdrowotnej drzewostanów olszowych, w 2010 roku – na powierzchni 80 ha, w 2011 roku – 80 ha, 2012r – 100 ha. W minionym okresie zaobserwowano również zamieranie drzewostanów dębowych; w 2011 roku – na powierzchni 50 ha i 2016 roku – na powierzchni 47 ha. Zamieranie drzewostanów charakteryzowało się przerzedzeniem koron, obecnością martwych gałęzi a następnie zamieraniem całych drzew. Pierwotną przyczynę osłabienia kondycji biologicznej drzew stanowiły wahania poziomu wód gruntowych i susze.

5. Zagrożenia ze strony organizmów pasożytniczych

5.1. Patogeny szkółek i upraw

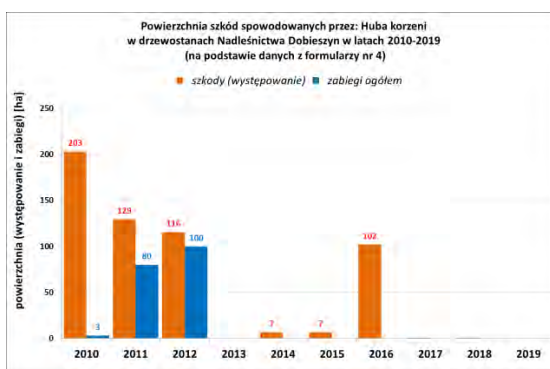
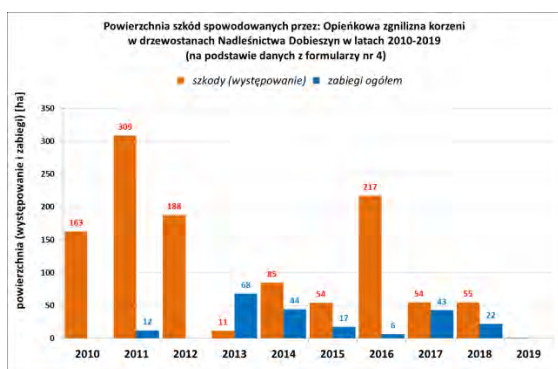
Na terenie Nadleśnictwa nie odnotowano istotnych szkód w uprawach sosnowych spowodowanych porażeniem przez grzyby osutkowe. Największą powierzchnię występowania choroby zarejestrowano na początku dziesięciolecia; w 2010 r. – 23,7 ha i 2011 r. – 100,69 ha.

Mączniak dębu był odnotowywany kilkakrotnie na przestrzeni dziesięciolecia, największe wartości notowane były w latach: 2010 – 75 ha, 2011 – 95 ha, 2016 – 75 ha, 2017 – 67 ha, 2018 – 67 ha, jednak zamierania sadzonek na dużą skalę na skutek opanowania przez tego patogeny nie stwierdzono.

5.2. Patogeny korzeni

Na terenie Nadleśnictwa wystąpiły istotne szkody od huby korzeni (korzeniowiec wieloletni). Powierzchnia szkód wahała się od 203 ha – 2010 rok, poprzez widoczny spadek w 2014 i 2015 roku do 7 ha, oraz ponowny wzrost w 2016 roku do wartości 102 ha.

Opieńkową zgniliznę korzeni w Nadleśnictwie odnotowywano rok rocznie a maksymalną wartość zarejestrowano w roku 2011 na powierzchni 155 ha, w roku 2012 na powierzchni 150 ha, i w roku 2013 na pow. 309 ha.

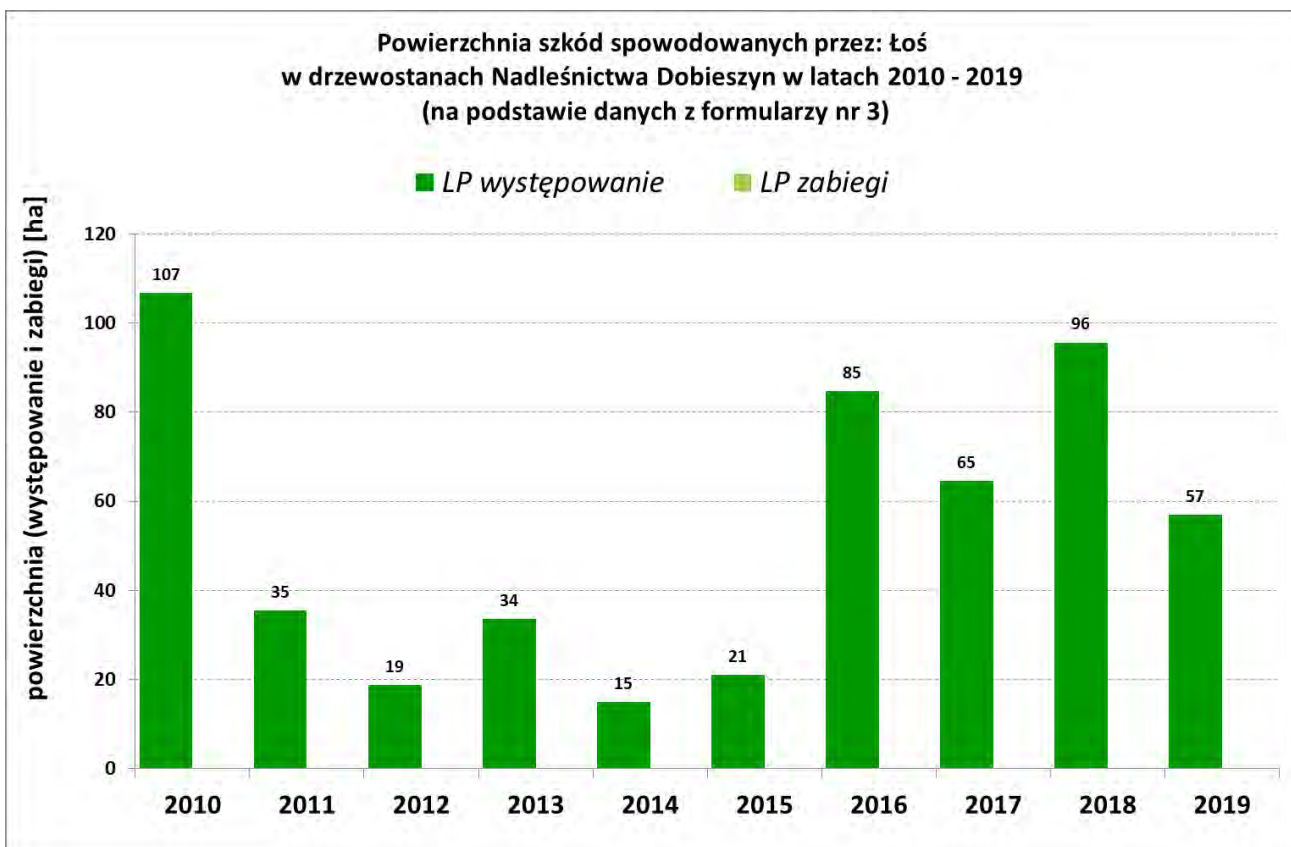

6. Szkody od zwierzyny

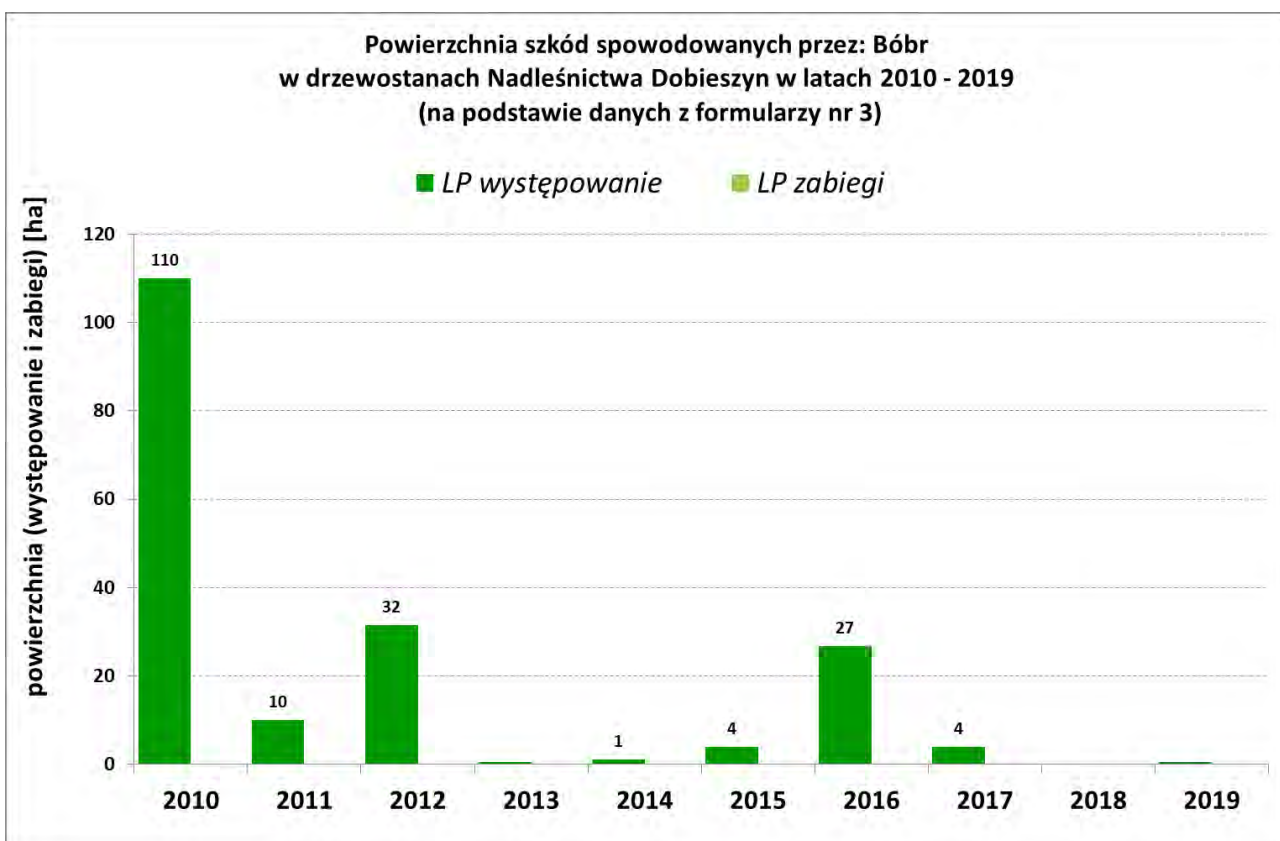
Istotnym problemem w prowadzeniu prawidłowej gospodarki leśnej były szkody w uprawach i młodnikach, wyrządzane przez zwierzynę płową (sarna, jelen, łoś). Polegały one głównie na zgryzaniu pędów, spalowaniu, osmykiwaniu, wydeptywaniu i czemchaniu. Uszkodzenia od jeleniowatych (jelen szlachetny, sarna) kształtowały się na zróżnicowanym, niezbyt wysokim, poziomie – od około 17 ha do 69 ha. Nadleśnictwo stosowało mechaniczne i chemiczne metody ochrony upraw przed zwierzyną w formie m.in. grodzień, zabezpieczania upraw repelentami. Należy nadmienić iż w omawianym okresie zmodyfikowano od 2012 roku zasady rejestracji szkód.

Szkody wyrządzone przez łosia na terenie Nadleśnictwa występowały, także, corocznie i obejmowały większe powierzchnie niż ze strony pozostałych jeleniowatych. Największą powierzchnię osiągnęły w roku 2010 - 107 ha. Problem szkód od zwierzyny nasila się ze względu na dynamiczny wzrost populacji jeleniowatych.

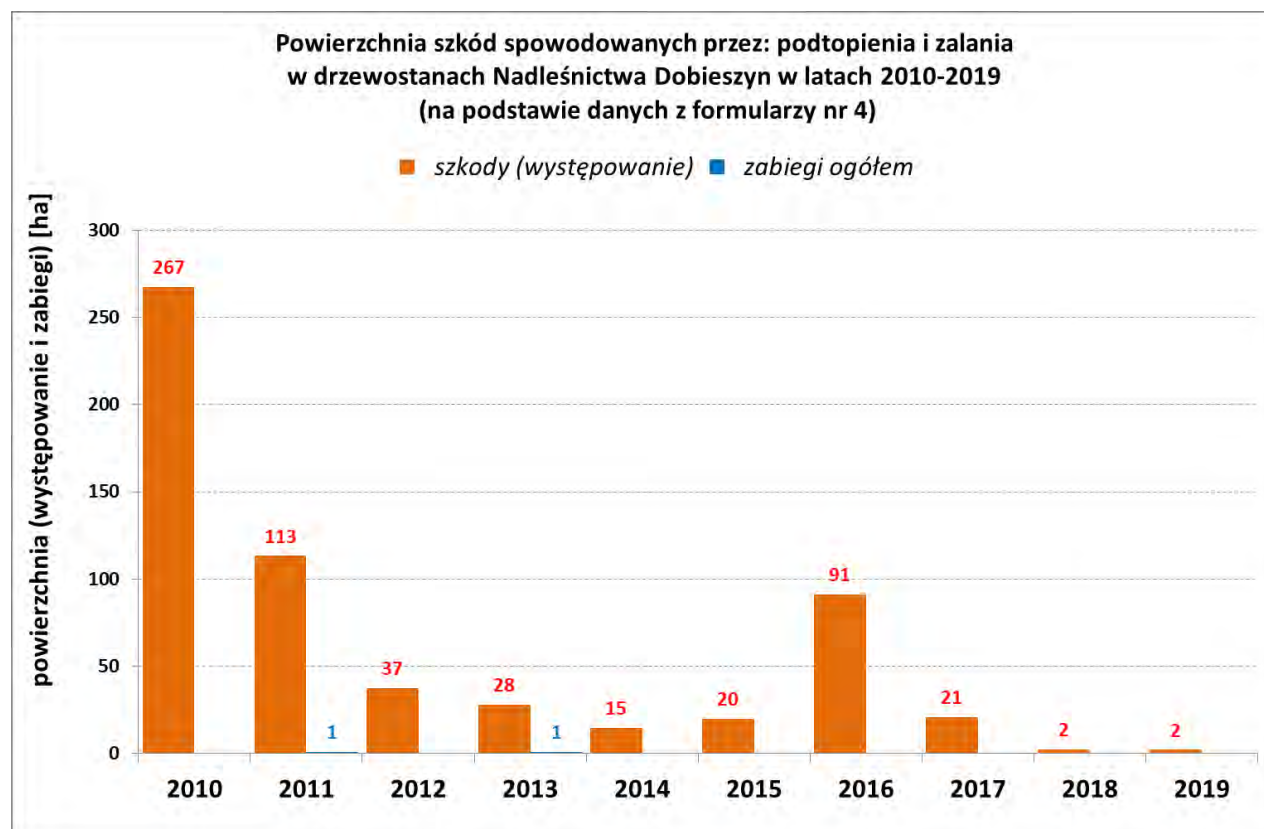

Na terenie Nadleśnictwa wystąpiły również znaczące szkody spowodowane bytowaniem bobra europejskiego. W 2010 roku osiągnęły one poziom 110 ha. Jednak w kolejnych latach minionego dziesięciolecia nie odnotowano już tak znaczących szkód.

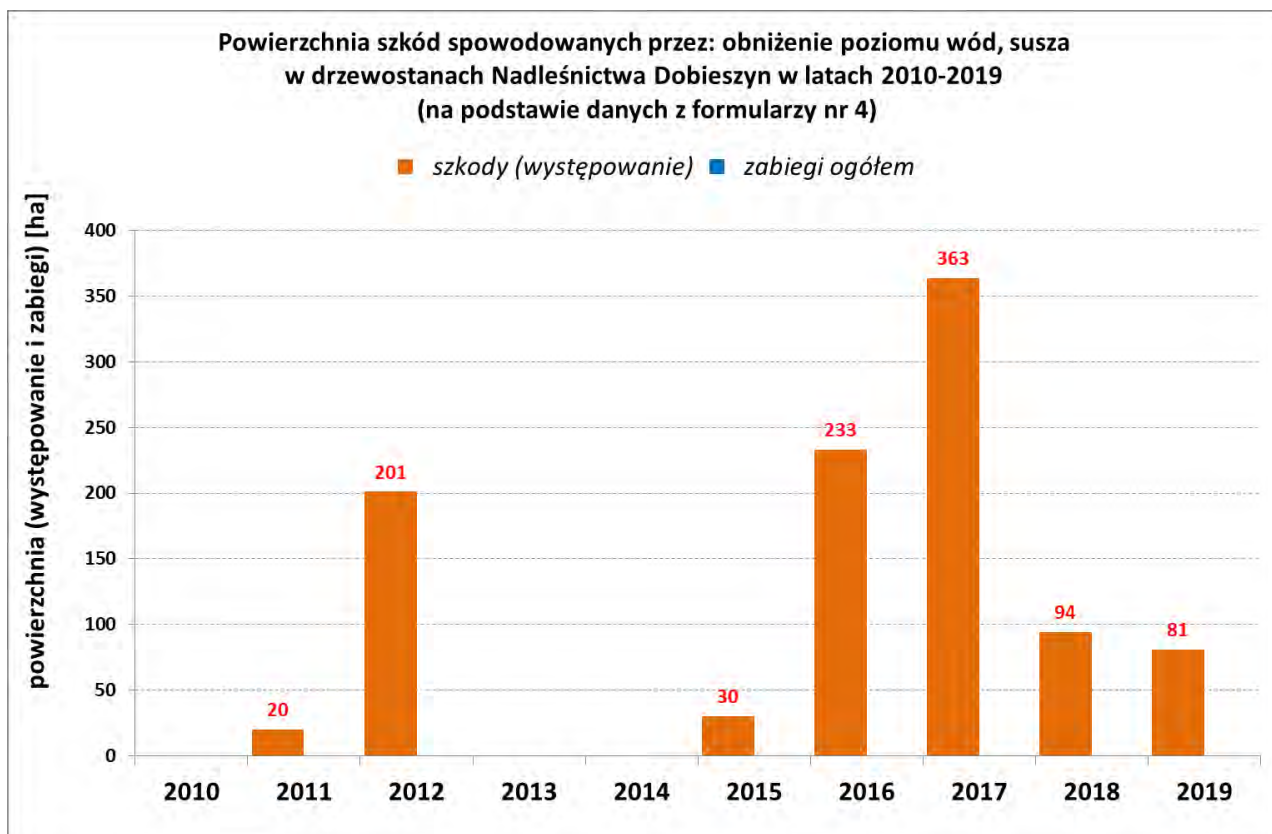

7. Zagrożenie ze strony czynników abiotycznych

W 2010 roku miały miejsce największe szkody spowodowane przez podtopienia i zalania, której efektem były szkody na powierzchni 267 ha. W kolejnych latach szkody malały, powstawały jedynie w wyniku stagnowania wody po wiosennych roztopach, nawałnych opadach o charakterze lokalnym lub w wyniku spiętrzenia cieków przez bobry.

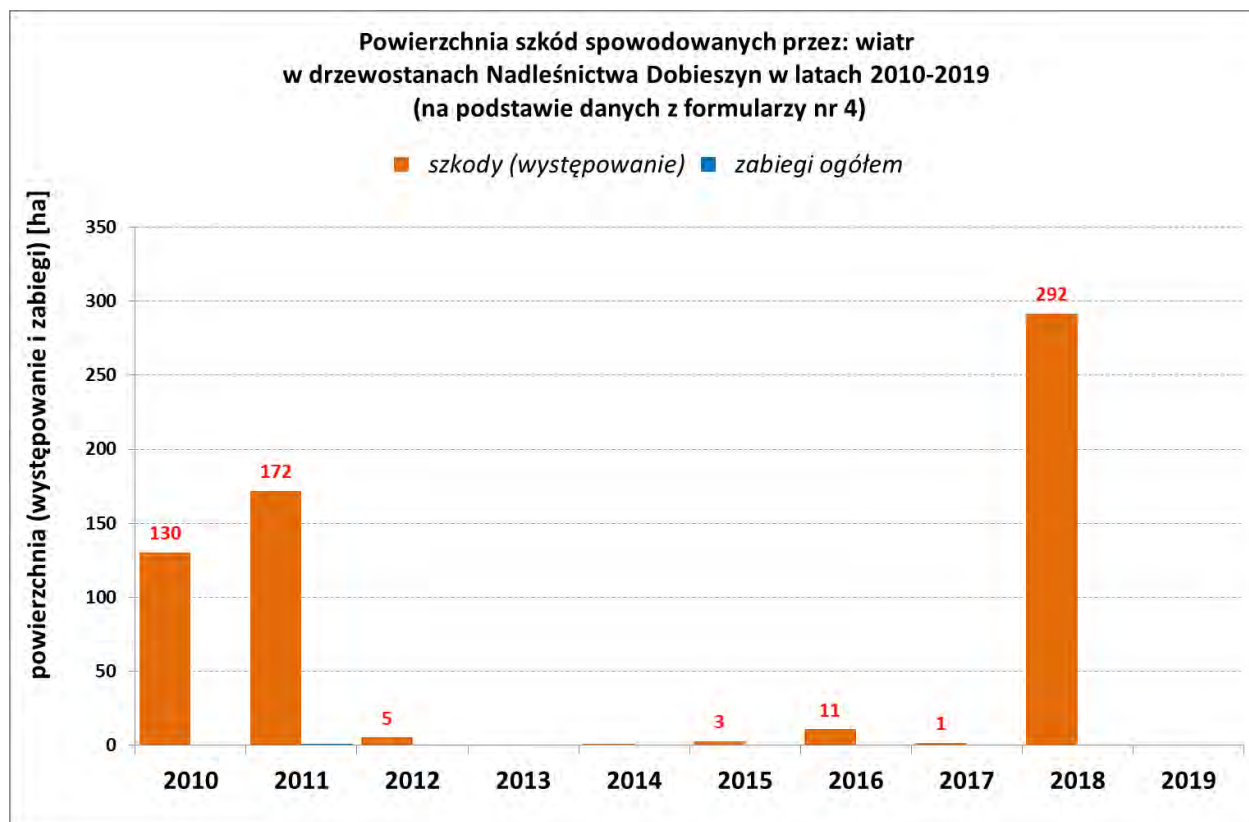

Szkody w drzewostanach powstawały także w wyniku niedoboru wody. Skutkiem ekstremalnej suszy pod koniec okresu wegetacyjnego w 2015 roku, były szkody ujawniające się w kolejnych latach. W rekordowym 2017 roku uszkodzenia dotknęły drzewostany na powierzchni 363 ha.

Należy także odnotować istotne szkody, które wystąpiły w 2013 roku na powierzchni 415 ha, w wyniku uszkodzeń drzewostanów od gradu.

Kolejnym czynnikiem abiotycznym powodującym szkody w minionym dziesięcioleciu były silne wiatry. Rozmiar szkód w poszczególnych latach osiągał poziom w 2010 roku 130 ha, 2011 roku – 172 ha, oraz w rekordowym 2017 roku – 292 ha.

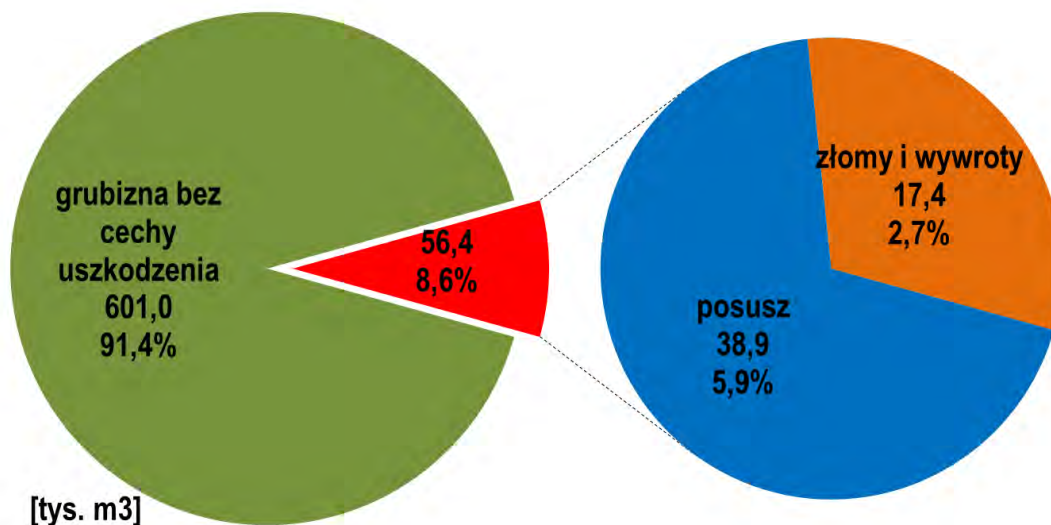
8. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów

Łącznie w dziesięcioleciu 2010 – 2019 Nadleśnictwo usunęło 56,4 tys. m³ drewna z drzew martwych i zamierających (ok. 9% grubizny ogółem), z czego 38,9 tys. m³ stanowił posusz a 17,4 tys. m³ złomy i wywroty (stan na 30.10.2019 r.). Udział drewna P,Z i W w grubiznie wahał się od ok. 2,7% (2014r.) do ok. 22,4% (2019r.).

Na zmiany w wielkości rocznego pozyskania posuszu miał wpływ gradacyjny pojaw kornika ostrozębnego i generowany przez niego wzrost ilości posuszu sosnowego.

pozyskanie grubizny (2010 - 2019): 657,4 tys. m3

Nadleśnictwo Dobieszyn - gatunki ogółem

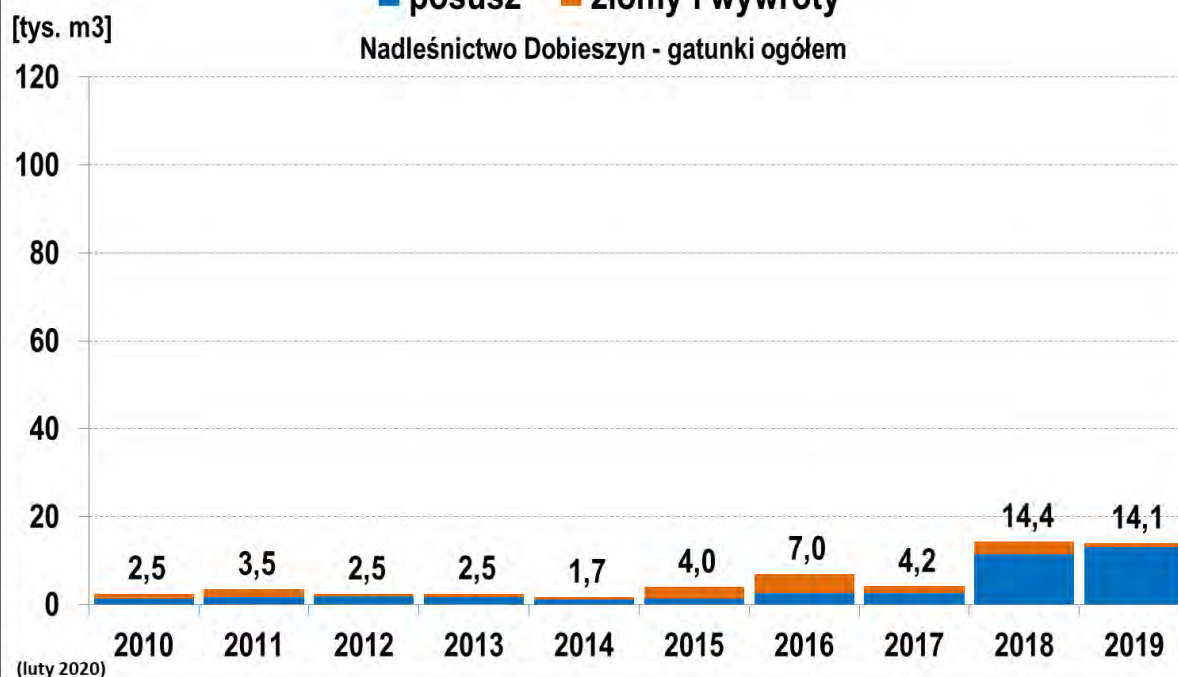

(luty 2020)

drewno P, Z i W w latach: 2010 ÷ 2019

■ posusz ■ złomy i wywroty

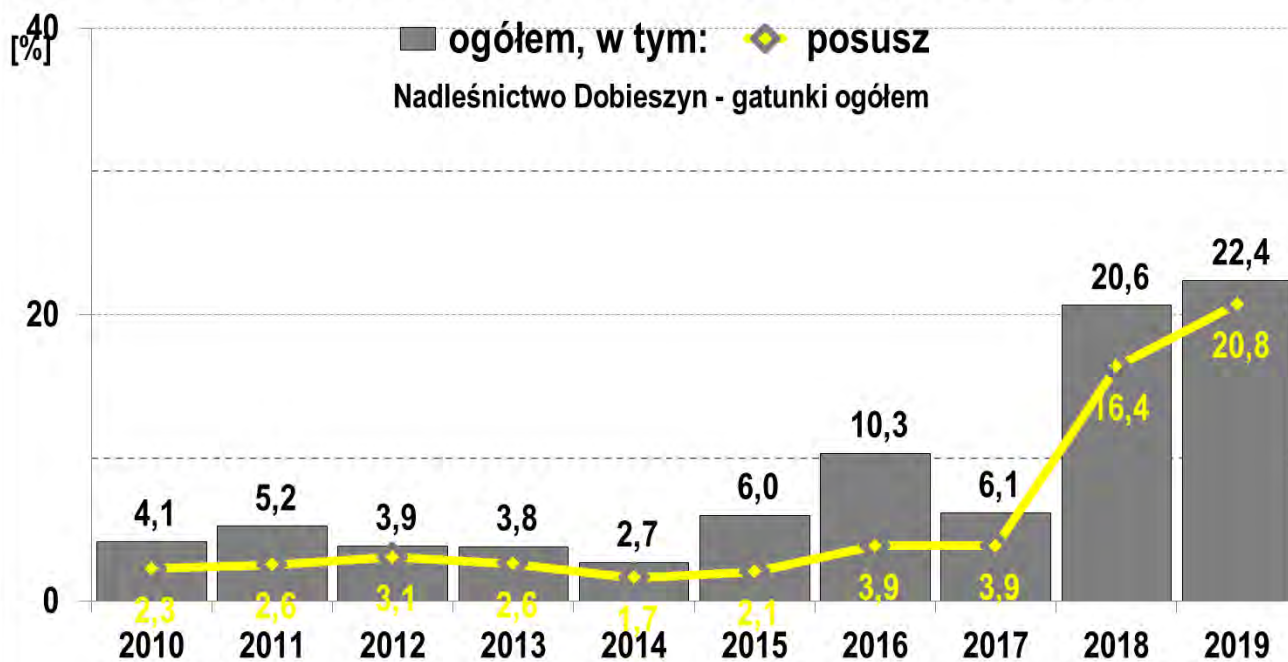
Nadleśnictwo Dobieszyn - gatunki ogółem

(luty 2020)

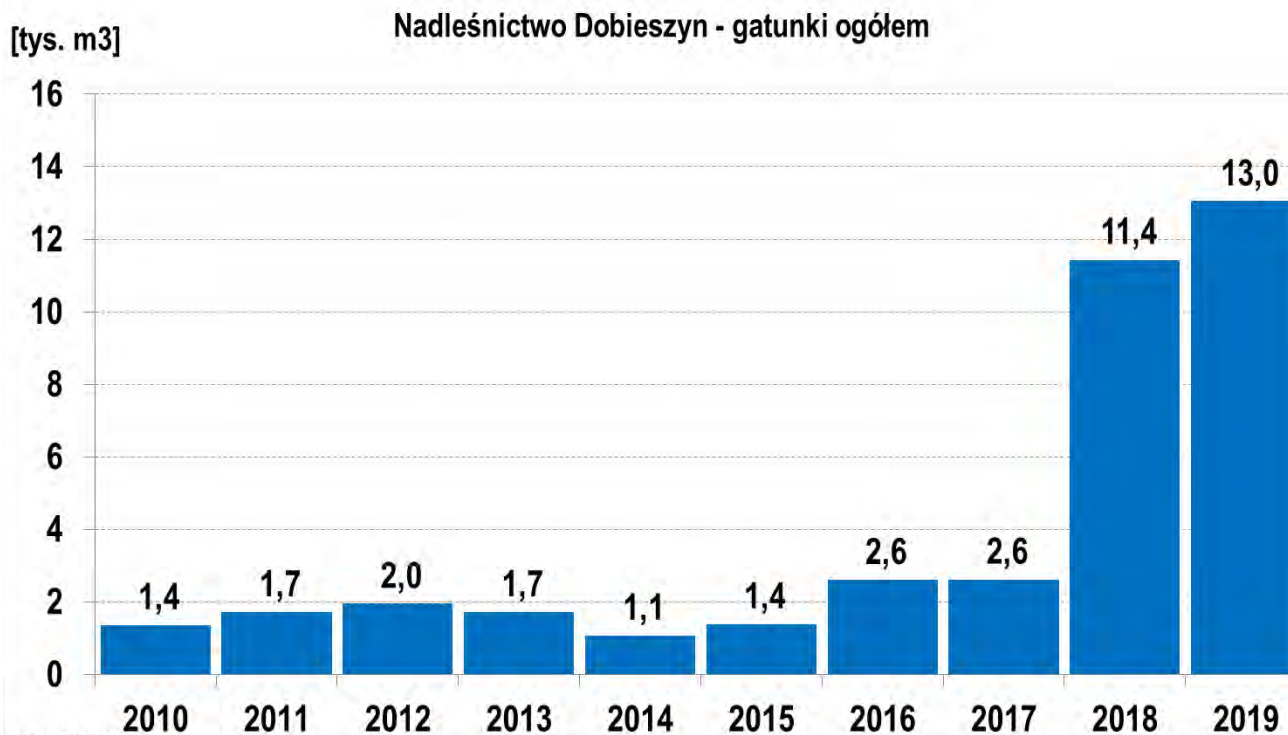

udział drewna P, Z i W w grubiznie w latach: 2010 ÷ 2019

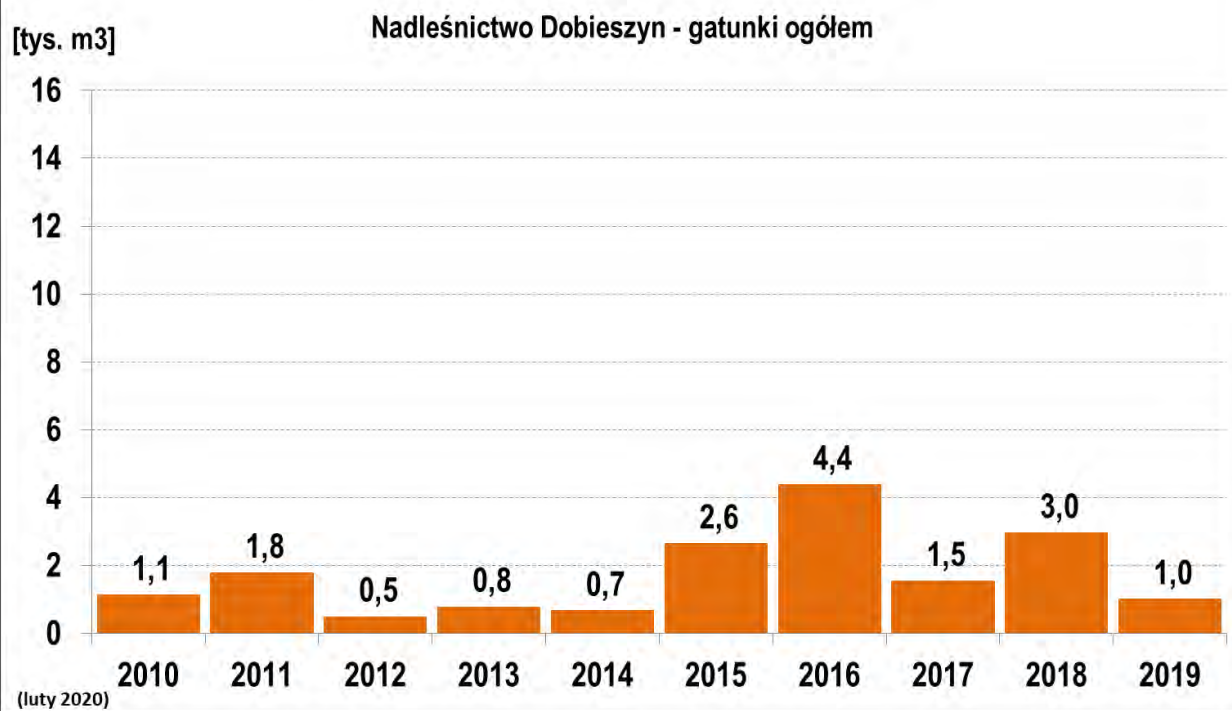
(luty 2020)

posusz w latach: 2010 ÷ 2019

(luty 2020)

złomy i wywroty w latach: 2010 ÷ 2019

Niezależnie od stwierdzonych powyżej zagrożeń stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn jako całość należy uznać za dobry.

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu na następne dziesięciolecie gospodarcze (2020 – 2029)

Priorytetowym zadaniem w ochronie lasu w przyszłym dziesięcioleciu, będzie monitorowanie i raportowanie o zagrożeniach ze strony czynników szkodliwych – w tym aktualizowanie partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, ognisk gradacyjnych, uporczywych pędraczk, itp.

Podstawowy monitoring prowadzony na terenie Nadleśnictwa winien obejmować:

- monitoring występowania szkodników korzeni (chrabąszcze),
- monitoring przebiegu i zasięgu rójek imago chrabąszczy,
- monitoring występowania szkodników liściożernych (szkodniki pierwotne),
- monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanego przez owady kambio- i ksylofagiczne (szkodniki wtórne),
- monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze,
- monitoring i ocenę zagrożenia powodowanego przez roślinożerne ssaki,
- monitoring uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne (głównie czynniki meteorologiczne),

Informacje o występowaniu szkodników, chorób i szkód winny być zgłaszane na karcie sygnalizacyjnej (formularz nr 1), w celu diagnozowania i monitorowania szkód oraz odnotowywane na kartach ewidencyjnych (formularz nr 2).

Z początkiem 2014 roku wszedł w życie obowiązek przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin. Wynika on z postanowień art.14 dyrektywy 2009/128/WE z dnia 21.10.2009 r. – ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów. Integrowana metoda ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi polega na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod, w szczególności niechemicznych (agrotechnicznych, mechanicznych, fizycznych, biologicznych, hodowlanych) w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska.

Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Dyrekcji Generalnej LP opracował dwie metodyki integrowanej ochrony – drzewostanów iglastych i liściastych.

Analiza problemów z zakresu ochrony lasu występujących w okresie dotychczas obowiązującego PUL (lata 2010 – 2019) na terenie Nadleśnictwa, wskazuje na potencjalną możliwość wystąpienia także w kolejnych latach podobnych zagrożeń oraz szkód wywołanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

1. Szkodniki szkótek, upraw i młodników

1.1. Szkodniki korzeni.

Obecność chrabąszczy w drzewostanach Nadleśnictwa Dobieszyn ma charakter rozwojowy. Z tego względu konieczne jest prowadzenie rozpoznania przestrzennego i ilościowego występowania szkodników, tj. prowadzenia kontroli zasięgu i intensywności rójki imago (dot. wszystkich szczepów) oraz kontroli występowania szkodników korzeni na powierzchniach przeznaczonych do odnowienia i zalesienia.

Ograniczanie rozmiaru szkód w uprawach możliwe będzie, wyłącznie, w przypadku systematycznego i konsekwentnego realizowania działań ochronnych, w tym zabiegów wielkopowierzchniowych. Systematyczne wykonywanie wielkopowierzchniowych zabiegów ochronnych będzie skutkowało stopniowym zmniejszaniem powierzchni pól zabiegowych, stopniowym ich ograniczeniem wyłącznie do strefy oddziałoł graniczących z terenami rolniczymi i docelowym rozrzedzeniem populacji chrabąszczy do poziomu przy którym nie będą występowały szkody o istotnym znaczeniu gospodarczym.

Warunkiem ograniczania rozmiaru szkód jest także dostosowanie działań z zakresu hodowli i użytkowania (np.: termin wykonania cięć w ramach użytkowania rębego, termin wprowadzania odnowienia) do cyklu rozwojowego szczepów najliczniejszych. Obecnie jest to szczep 2013/2017/2021, jednak nie można wykluczyć w perspektywie nadchodzącego dziesięciolecia gospodarczego dynamicznych zmian w liczebności szczepów pobocznych. W rozważaniach na temat prognoz zagrożenia drzewostanów ze strony chrabąszczy należy uwzględnić potencjalne podziały w ramach szczepów (cykl rozwojowy chrabąszczy zasadniczo 4 lata, możliwe jest jednak jego skrócenie lub wydłużenie) powodowane np.: zmianami w dostępności bazy pokarmowej dla pędraków lub innymi czynnikami.

Zabieg ochronny ograniczający liczebność imago chrabąszczy, wykonany w roku 2017 powinien zmniejszyć, w najbliższym okresie czteroletnim, presję pędraków na odnowienia. Należy jednak pamiętać, iż do odbudowy siły populacji w kolejnej rójce wystarczy, by sukces rozrodczy osiągnęło 5%-10% samic. W prognozowaniu zagrożenia na najbliższe dziesięciolecie należy zatem przewidywać ewentualność powtarzania wielkopowierzchniowych zabiegów ochronnych w 2021 a następnie w 2025 roku.

1.2. Inne szkodniki upraw i młodników

Uprawy sosnowe osłabione w wyniku żerowania szkodników korzeni, ale także w wyniku: występowania patogenów korzeni, grzybów osutkowych, szkód łowieckich lub zniekształcenia systemów korzeniowych w wyniku wadliwego sadzenia, są szczególnie podatne na zasiedlanie przez smolika znaczonego. W sprzyjających warunkach owad ten odznacza się dużym potencjałem rozrodczym i w konsekwencji posiada zdolność do masowego pojawu na znacznych powierzchniach. Dlatego należy corocznie monitorować obecność tego gatunku oraz na bieżąco usuwać zasiedlone sadzonki.

Szeliniak jest natomiast groźnym szkodnikiem młodszych upraw sosnowych i należy spodziewać się jego regularnego występowania, szczególnie w kontekście użytkowania rębego w okresie lata, w tym pilnych cięć wymuszonych występowaniem kornika ostrożębnego.

2. Szkodniki wtórne drzewostanów iglastych

Ochrona przed szkodnikami wtórnymi powinna obejmować monitoring realizowany za pomocą np. pułapek feromonowych, terminowe wywożenie do nabywcy pozyskanego i sprzedanego surowca oraz sumienne bieżące porządkowanie stanu sanitarnego drzewostanów. Realizacja zadań związanych z szeroko pojętą higieną lasu powinna się odbywać zgodnie z kalendarzem występowania szkodników wtórnych oraz Instrukcją Ochrony Lasu.

Obecnie najgroźniejszym szkodnikiem drzewostanów sosnowych jest kornik ostrożeńbny. Jak już wspomniano wcześniej, w trakcie gradacji opanowuje nie tylko drzewa osłabione ale także skutecznie zasiedla drzewa bez widocznych oznak osłabienia. Jest wektorem przenoszenia grzybów powodujących siniznę, co powoduje obniżenie wartości surowca. Ważnym elementem działań ochronnych jest wczesna identyfikacja drzew zasiedlonych. W przypadku kornika ostrożeńbnego bardzo długo, prawie do momentu zakończenia cyklu rozwojowego przez kornika, korona sosen zasiedlonych nie podlega przebarwieniom. Utrudnia to służbom terenowym zadanie kwalifikacji drzew. Dlatego ważne jest jak najszybsze usuwanie drzew wykazujących pierwsze symptomy zamierania koron (częściowego lub zupełnego).

Ważnym elementem działań ochronnych jest niszczenie na bieżąco wierzchołków, gałęzi i innych pozostałości z cienką korą zasiedlonych przez kornika. Niszczenie, przez palenie lub innymi metodami, ma sens jeżeli przeprowadzane jest przed opuszczeniem żerowisk przez chrząszcze młodego pokolenia – optymalnie w ciągu tygodnia od ścięcia drzewa. Palenie wierzchołków powinno być prowadzone z zachowaniem zasad ochrony ppoż. Zadanie to w okresach podwyższonego zagrożenia pożarowego powinno być kontynuowane pomimo podniesionej pracochłonności, zwiększonych kosztów i skomplikowanej logistyki.

Kornik ostrożeńbny jest zdolny do zasiedlania sortymentów świeżo pozyskanych i składowanych przed wywiezieniem do odbiorcy. Należy zatem rozważyć techniczne możliwości i ekonomiczną zasadność zabezpieczania takiego surowca w kompleksach objętych wzmożoną aktywnością kornika za pomocą siatki „Storanet”.

W trakcie usuwania i ewidencjonowania drzew zasiedlonych przez kornika ostrożeńbnego należy zwracać uwagę na współobecność na tych samych drzewach innych szkodników wtórnych, zwłaszcza kornika sześciowieżbnego i przyplaszczka granatka.

3. Zagrożenie ze strony grzybów pasożytniczych

Podstawowym czynnikiem wpływającym na stan zdrowotny drzewostanów sosnowych, w kontekście grzybów pasożytniczych, są patogeny korzeni z dominującą rolą huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni. W odniesieniu do huby korzeni należy stosować zalecane przez Instrukcje Ochrony Lasu i literaturę przedmiotu (m.in. Choroby lasu – Z. Sierota) metody profilaktyczne i w szerszym zakresie metody biologiczne bazujące na preparatach opartych na *Phlebiopsis gigantea*.

4. Szkody od zwierzyny

Podstawowym warunkiem skutecznych działań minimalizujących szkody od zwierzyny jest prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, opartej o właściwe szacowanie stanu zwierzyny oraz regulację liczebności populacji, stosownie do rzeczywistego rozmiaru szkód. W okresie dochodzenia do optymalnych stanów zwierzyny płowej niezbędne są wszechstronne działania profilaktyczne ukierunkowane na zabezpieczanie odnowień przed jej presją.

Charakter drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn oraz sąsiedztwo terenów stanowiących naturalny habitat łościa sprzyja wzrostowi liczebności tego ssaka. Należy spodziewać się zatem wzrostu powierzchni szkód powodowanych przez łościa. W tym przypadku Nadleśnictwo ma mocno ograniczone możliwości zmniejszenia powierzchni szkód, zredukowane do grodzenia upraw oraz stosowania repelentów.

W odniesieniu do bobra europejskiego należy podejmować wszelkie dopuszczone prawem działania mające na celu ograniczanie szkód powodowanych przez tego gryzonia łącznie z ograniczeniem jego liczebności (odstrzały bobra).

5. Zagrożenia ze strony czynników abiotycznych

Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne można do pewnego stopnia minimalizować poprzez działania głównie z zakresu profilaktyki dyspozycyjnej. Dla przykładu konsekwentna i terminowa realizacja zadań z zakresu hodowli (pielęgnacje, czyszczenia, trzebieże), kształtuje właściwy skład i strukturę z punktu widzenia stabilności drzewostanów. W przypadku powstania wywrotów i złomów, należy je na bieżąco usuwać, wykazując dbałość o właściwy poziom higieny lasu i nie dopuszczając do zasiedlania drzew przez szkodniki wtórne.

Konsekwentna realizacja przedstawionych zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania, z pewnością pozwoli na zachowanie również w przyszłości, dobrego poziomu stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu w Nadleśnictwie.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu

Andrzej Marzęda

**KOREFERAT NACZELNIKA
WYDZIAŁU KONTROLI, AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
I OCHRONY MIENIA**

DO

REFERATU NADLEŚNICZEGO

**ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
w Nadleśnictwie Dobieszyn
za okres 01.01.2010 – 31.12.2019**

NARADA TECHNICZNO-GOSPODARCZA

Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn został opracowany na lata 2010-2019. Kontrola okresowa w Nadleśnictwie Dobieszyn została przeprowadzona w II półroczu 2017r., przez Wydział Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP w Radomiu. Kontrolą objęto okres od 2010 do 2016 tj. 7lat.

Z powyższego wynika, że kontrolą nie objęto całego okresu obowiązywania PUL. Działalność nadleśnictwa w wyniku przeprowadzonej kontroli została oceniona na ocenę dobrą (wskaźnik 0,85), w skali ocen przyjętych w kontrolach okresowych: ocena niedostateczna – wskaźnik poniżej 0,65, ocena dostateczna – wskaźnik od 0,65 do 0,77, ocena dobra – wskaźnik od 0,78 do 0,90, ocena bardzo dobra – wskaźnik od 0,91 do 1,00.

Nadleśnictwo w poszczególnych działach otrzymało oceny:

- organizacja Nadleśnictwa - bardzo dobra,
- kontrola wewnętrzna - dobra,
- infrastruktura - bardzo dobra,
- stan posiadania - dobra,
- urządzanie lasu - bardzo dobra,
- hodowla lasu - dobra,
- ochrona lasu - dostateczna,
- ochrona przyrody - bardzo dobra,
- pozyskanie i sprzedaż - bardzo dobra,
- działalność ekonomiczna - finansowa - dostateczna,
- zamówienia publiczne - dobra.

Na potrzeby niniejszego koreferatu wykorzystano wyniki i ustalenia zespołu kontrolnego opracowane w protokole z kontroli z 2017r. oraz kontroli sprawdzającej przeprowadzonej w 2018r. z działów: stan posiadania, urządzanie lasu, hodowla lasu, ochrona lasu i ochrona przyrody.

I. Zmiany w stanie posiadania.

Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa na dzień 01.01.2010 r. według danych zawartych w referacie Nadleśniczego wynosiła 15254,65 ha. W wyniku zmiany w stanie posiadania w minionym dziesięcioleciu powierzchnia zmniejszyła się o 3,61ha i na dzień 01.01.2020 r. wynosiła bez współwłasności 15251,04 ha.

Działalność nadleśnictwa w zakresie prowadzenia ewidencji gruntów, została oceniona pozytywnie z uwagami dotyczącymi zgodności ewidencji gruntów Nadleśnictwa z powszechną EGiB. Rozbieżności dotyczące powierzchni rodzajów i klas użytków gruntowych stwierdzono w 14 działkach ewidencyjnych położonych na terenach gmin: Magnuszew, Wyśmierzyce i Białobrzegi.

Nie wniesiono uwag w zakresie gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa tj. zasadności przeprowadzonych transakcji zamiany gruntów, sprzedaży w trybie art. 38 i 40a ustawy o lasach.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że rozbieżności w zakresie zgodności danych baz ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa i EGIB zostały usunięte.

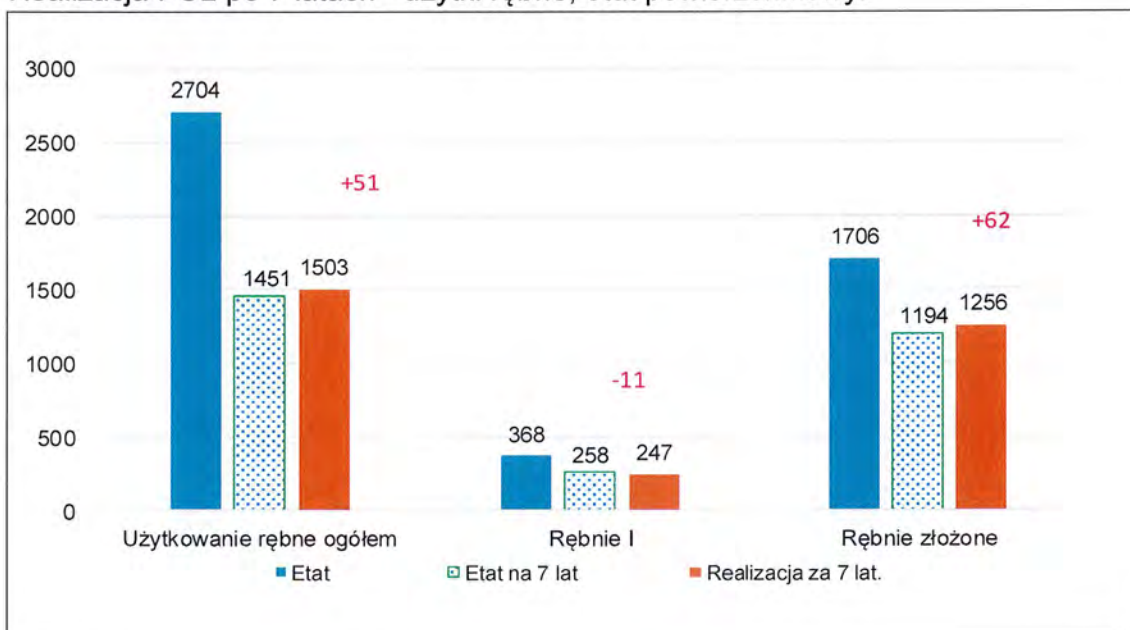
II. Analiza realizacji etatu cięć rębnych i przedrębnych.

Kontrola okresowa przeprowadzona w 2017r., po siedmiu latach obowiązywania PUL wykazała znaczące odstępstwo w realizacji etatu cięć użytków rębnych w rębniach zupełnych.

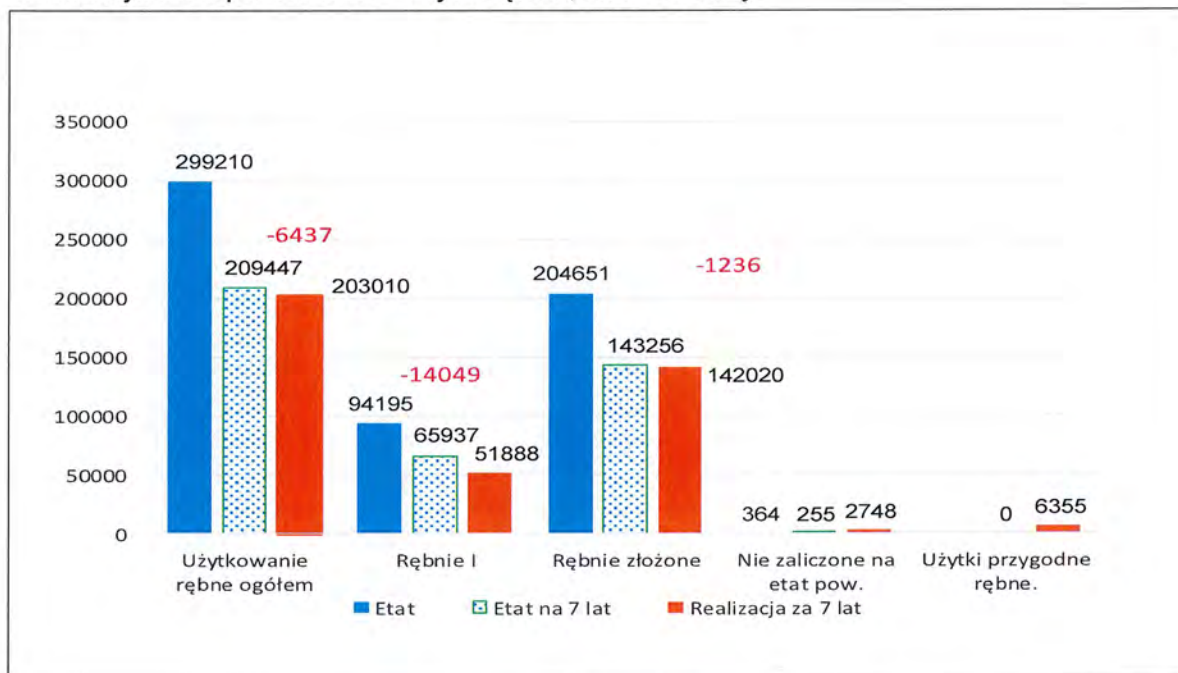
Realizacja PUL po 7 latach - użytki rębne.

	Etat.		Realizacja za 7 lat.		% realizacji	
	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy
Użytkowanie rębne ogółem	2 074	299 210	1 503	203 010	72,5%	67,8%
Rębnie I	368	94 195	247	51 888	67,3%	55,1%
Rębnie złożone	1 706	204 651	1 256	142 020	73,6%	69,4%
Nie zaliczone na etat pow.		364	-	2 748	-	754,9%
Użytki przygodne rębne.	-	-	-	6 355	-	-

Realizacja PUL po 7 latach - użytki rębne, etat powierzchniowy.

Przekroczenie w stosunku do upływu czasu stwierdzono w realizacji etatu powierzchniowego cięć rębnych (+)51 ha w tym: w rębniach złożonych (+)62 ha i rębniach zupełnych (-)11 ha, co stanowiło ok. 2% przyjętego 10-cioletniego etatu powierzchniowego.

Realizacja PUL po 7 latach - użytki rębne, etat masowy.

Analiza wykonania etatu miąższościowego wykazała opóźnienie w stosunku do upływu czasu w wysokości (-)6437 m³, w tym: w rębniach złożonych (-)1236 m³ i rębniach zupełnych (-)14049 m³. Jednocześnie pozyskano w ramach użytkowania przygodnego 6355 m³ oraz użytków niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego 2748 m³, co częściowo zrekompensowało niewykonanie cięć w rębniach zupełnych i złożonych. Rozbieżność w realizacji etatu powierzchniowego i masowego w rębniach złożonych była niewielka i wynosiła ok 4%, natomiast w rębniach zupełnych była znacząca i wynosiła ok 12%.

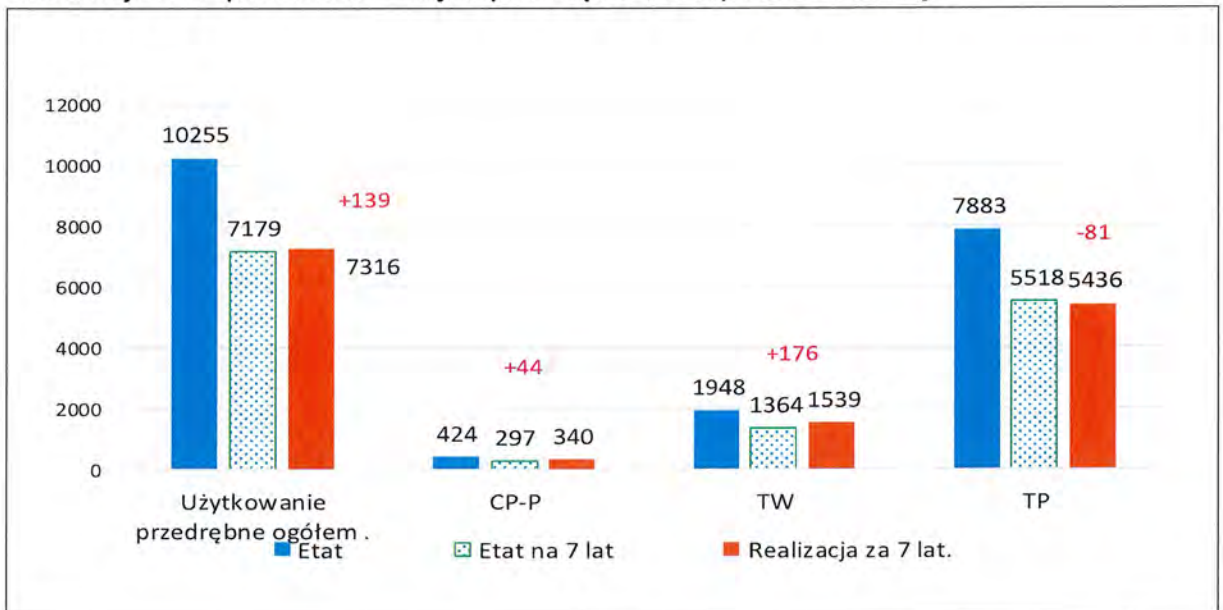
Kontrola okresowa przeprowadzona w 2017r., po siedmiu latach obowiązywania PUL nie wykazała odstępstw w realizacji etatu cięć użytkowania przedrębne.

Realizacja PUL po 7 latach - użytki przedrębne.

	Etat.		Realizacja za 7 lat.		% realizacji	
	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy
Użytkowanie przedrębne ogółem w tym:	10255	358920	7316	254434	71,3%	70,9%
CP-P	424	-	340	4403	80,2%	-
TW	1948	-	1539	43543	79,0%	-
TP	7883	-	5436	194344	69,0%	-
Użytki przygodne przedrębne	-	-	-	12144	-	-

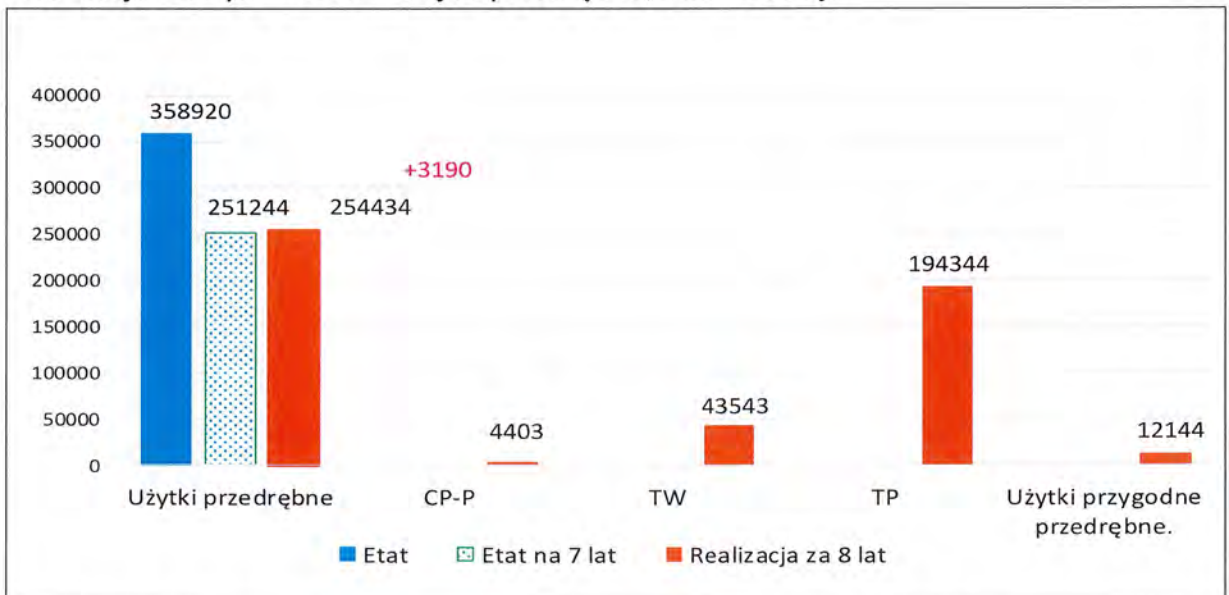

Realizacja PUL po 7 latach - użytki przedrębne, etat powierzchniowy.

Realizacji etatu powierzchniowego użytkowania przedrębnego wykonana za okres siedmiu lat wykazała przekroczenie ogółem o 139 ha, w tym: CP-P (+)44 ha, TW (+)176 ha i TP (-) 81 ha.

Realizacja PUL po 7 latach - użytki przedrębne, etat masowy.

Realizacja etatu masowego została wykonana na poziomie 70,9% (przekroczenie (+)3190 m³). Średni wskaźnik intensywności cięć użytków przedrębnych wynosił w tym okresie bez użytków przygodnych 34,78 m³/ha przy zakładanych w PUL 35 m³/ha.

Realizacja użytkowania głównego po 7 latach realizacji PUL.

	Etat.		Realizacja za 7 lat.		% realizacji	
	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy	Pow.	Masowy
Użytki główne - razem	12329	658130	8823	457444	71,6%	69,5%
Użytki rębne - razem	2074	299210	1507	203010	72,5%	67,8%
Użytki przedrębne - razem	10255	358920	7316	254434	71,3%	70,9%

Etat miąższościowy użytkowania głównego na lata 2010 - 2019, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, wynosił 658130 m³ grubizny, a etat powierzchniowy 12329 ha.

Nadleśnictwo po siedmiu lat realizacji planu wykazało realizację etatu:

- powierzchniowego w 71,6% - 8823 ha.,
- miąższościowego w 69,5% - 457444 m³.

Realizacja etatu użytkowania głównego za okres siedmiu lat została oceniona pozytywnie. Udział użytków przygodnych w realizacji etatu wynosił 18499m³ (4%), co miało znaczący wpływ na realizację etatu masowego użytkowania głównego zgodnie z upływem czasu.

Analiza wykonania PUL za okres 10 lat przedstawiona w referacie Nadleśniczego wskazuje na realizację następujących etatów:

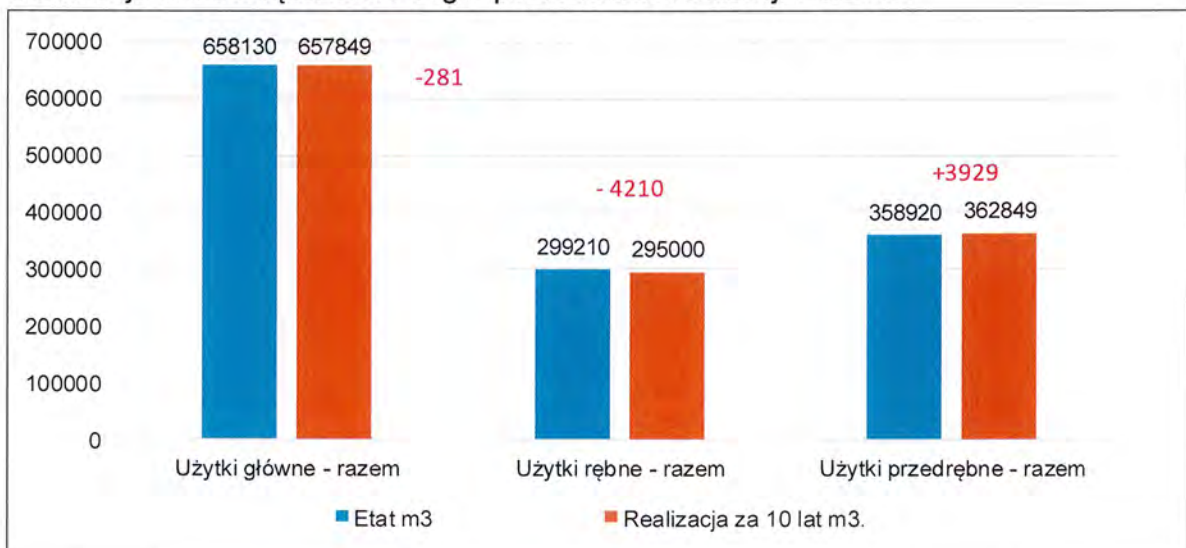
użytkowania rębego:

- etat powierzchniowy -2104,36 ha (97,12%),
- etat miąższościowy -295000,00 m³ (98,59%),

użytkowania przedrębego:

- etat powierzchniowy -9786,25 ha (95,43%),
- etat miąższościowy -362849 m³ (101,09%).

Realizacja etatu miąższościowego po 10 latach realizacji PUL m³.

Łącznie realizacja obligatoryjnego etatu miąższościowego ustalonego w Decyzji Ministra Środowiska za ubiegłe dziesięciolecie wyniosła 657 849,03 m³ tj. 99,96%. Średni wskaźnik intensywności cięć w użytkach przedrębnych (bez użytków przygodnych) wyniósł 34,79 m³/ha.

W decyzji zatwierdzającej PUL dla Nadleśnictwa Dobieszyn etat miąższościowy ustalono łącznie jako suma miąższości użytkowania głównego. Takie rozwiązanie pozwalało na zwiększanie lub zmniejszanie wielkości użytkowania rębego lub przedrębego w ramach łącznego etatu użytków głównych (tzw. kompensowanie).

Nadleśnictwo niewykonało w ramach użytkowania przedrębego zabiegów trzebieżowych na łącznej powierzchni 463,94 ha.

Powodem niewykonania były niekorzystne warunki środowiskowe, wpływające na zwiększony udział użytków przygodnych przedrębnych (22402 m³) i rębnych (16944 m³) przy jednoczesnym obowiązku realizacji obligatoryjnego etatu miąższościowego ustalonego w Decyzji MŚ.

Udział użytków przygodnych rębnych i przedrębnych wyniósł 39346 m³ tj. ok 6% wykonanego etatu.

Przeprowadzona w 2017r kontrola terenowa wykazała 4 przypadki naruszenie zasad prowadzenia cięć w rębniach polegające na wykonaniu rębni IB, a nie IIB. W wyniku przeprowadzonych cięć pozostawiono nasienniki pod obsiew naturalny So o zadrzewieniu 01. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości w wykonywaniu zabiegów TW i TP, łącznie 4 przypadki. Nieprawidłowości polegały na pozostawianiu w TW przegęszczeń, wykonaniu zabiegu niedostosowanej do potrzeb drzewostanu o zbyt małej intensywności cięć, słabego uwalniania koron modrzewia, a także zbyt wysokiej intensywności zabiegu TP, wykonaniu zbyt szerokich szlaków operacyjnych (5-6 m). Kontrola sprawdzająca nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

III. Hodowla lasu.

1. Odnowienia i zalesienia.

Przeprowadzona kontrola negatywnie oceniła działania nadleśnictwa w zakresie przestrzegania 5-letniego, ustawowego terminu na odnowienie powierzchni leśnych.

W trakcie kontroli okresowej stwierdzono, że do dnia kontroli nie dolesiono 8 z 11 luk zaewidencjonowanych w PUL o łącznej powierzchni 2,21 ha, co było niezgodne z intencją zapisów art. 13 ust 1 pkt 2 ustawy o lasach.

2. Odnowienia naturalne.

Z referatu nadleśniczego wynika że nadleśnictwo w minionym dziesięcioleciu uznało odnowienia naturalne na powierzchni 36,29ha.

Przeprowadzona kontrola terenowa nie wykazała przypadków błędnego uznawania odnowień naturalnych. Wszystkie kontrolowane odnowienia naturalne zostały uznane i zaewidencjonowane zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi.

3. Pielęgnowanie upraw i młodników.

CW-rozmiar w PUL -1336,21 ha, realizacja po 10 latach 772,24 ha, (58%).

Lustracja terenowa wykonana w 2017r wykazała pojedyncze przypadki zadawalającego wykonania zabiegu. Oceny obniżono z powodu pozostawiania nadmiernej ilości nalotów brzożowych we fragmentach upraw sosnowych. Ponadto stwierdzono 7 przypadków nieterminowego realizowania zabiegu CW. Drzewostany w trakcie wykonywania zabiegu były już w fazie młodnika a charakter zabiegu świadczył o wykonaniu zabiegu CP, a nie CW. Analiza ww. przypadków, wykazała, że głównym powodem błędnego kwalifikowania zabiegów było sugerowanie się brzmieniem wskazówki gospodarczej, zapisanej w PUL a nie faktycznym stanem (fazą rozwojową) drzewostanu.

CP- rozmiar w PUL -1173 ha, realizacja po 10 latach 1076,14ha, (99,69%).

Kontrolą w 2017r. objęto młodniki o pow. 86,83ha, kontrolujący wnieśli zastrzeżenia do prawidłowości wykonywania zabiegów na pow. 21,46ha (32% próby kontrolnej). Zastrzeżenia dotyczyły przede wszystkim wykonywania zabiegu CP w sposób niewpełni zgodny z obowiązującymi zasadami hodowli lasu. Błędy sprowadzały się do pozostawiania w młodnikach drzew o charakterze negatywnym, drzew przeszkadzających, rozpieraczy, zbędnych domieszek oraz zbyt niskiej intensywności zabiegu niedostosowanej do potrzeb drzewostanu.

Kontrola sprawdzająca wykazała że stwierdzone nieprawidłowości w zakresie pielęgnowania upraw i młodników zostały wyeliminowane

4. Jakość upraw.

Z referatu Nadleśniczego wynika, że 94% powierzchni upraw i młodników posiada skład gatunkowy zgodny ze składem pożądanym a tylko 6% stanowią uprawy o składzie gatunkowym częściowo zgodnym i niezgodnym.

Ocena kontrolowanych upraw wykonana podczas kontroli okresowej na próbie kontrolnej o powierzchni 83,53 ha wykazała następujące wyniki: uprawy bardzo dobre (63%), uprawy dobre (18%), a uprawy zadawalające (19%). Tak duży udział upraw zadawalających w próbie kontrolnej wynikał ze znaczących na tych uprawach szkód od zwierzyny. Stwierdzono również trzy przypadki założenia upraw niezgodnie z przyjętym w PUL celem hodowlanym (6,19ha). W pozostałych przypadkach wprowadzone składy gatunkowe odpowiadały celom hodowlanym i potencjałowi

siedlisk określonym w planie urządzenia lasu. Nie wniesiono uwag do stosowanych form zmieszania gatunków.

IV. Ochrona lasu.

1. Wykonanie zobowiązań wynikających z IOL.

Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w wykonaniu przez nadleśnictwo zobowiązań wynikających z IOL w zakresie prognozowania występowania szkodników korzeni. W 2016 roku nie wykonano kontroli występowania szkodników korzeni w istniejących uprawach, w których zarejestrowano szkody powodowane przez pędraki oraz w drzewostanach przewidzianych do wyrębu w 2017 roku w kompleksie Studzianki (w którym zarejestrowano szkody w uprawach powodowane przez pędraki). Wykonanie obserwacji samic brudnicy mniszki metodą transektu w niewłaściwym terminie.

Powyższe zagadnienia w kontroli okresowej zostały ocenione na ocenę niedostateczną.

Kontrola sprawdzająca wykazała, że nieprawidłowości zostały wyeliminowane.

2. Szkody od zwierzyny.

Z informacji zawartych w referacie wynika, że liczebność jeleniowatych w minionym dziesięcioleciu znacząco wzrosła, w przypadku łosia zwiększyła się ponad 3 -krotnie (2009 -55 szt., 2019 -184 szt.), a jelenia i sarny ponad dwukrotnie (jeleń 2009 -66 szt., 2019 -113 szt., sarna 2009 -1295 szt., 2019 -2696 szt.).

W czasie kontroli okresowej stwierdzono występowanie znaczących szkód od zwierzyny mających negatywny wpływ na realizację głównych celów gospodarczych.

Lustracją terenową w 2017 r. objęto uprawy i młodniki o łącznej powierzchni 161,71 ha., szkody istotne stwierdzono na powierzchni 21,99ha, (tj. 14% pow. próby). Z ogólnej powierzchni kontrolowanych upraw i młodników zabezpieczono przed szkodami 12,97 ha (11,57 ha upraw i 1,4 ha młodników), tj. ok 8%.

W 2019 r podczas taksacji zainwentaryzowano szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach na powierzchni 381,93ha.

Przystawione dane wskazują, że problem występowania szkód od zwierzyny będzie nadal narastał a Nadleśnictwo zmuszone będzie do podjęcia bardziej skutecznych działań w tym zakresie.

V. Ochrona przyrody.

W kontroli okresowej pozytywnie oceniono działalność nadleśnictwa w zakresie prowadzenia prac w rezerwach przyrody oraz prowadzenia monitoringu form ochrony przyrody.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia
mgr inż. Grzegorz Radecki

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W RADOMIU

Referat
Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi

na NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ

W ZAKRESIE WYKONANIA MONITORINGU DOTYCZĄCEGO SKUTKÓW
REALIZACJI PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARU NATURA 2000 ZGODNIE
Z USTALENIAMI PRZYJĘTYMI W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO TEGO PLANU

Dobieszyniek 05.03.2020 r.

I. WSTĘP

Konieczność przeanalizowania wpływu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 wynika z art. 55 ust. 5 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku.

Analizowanym dokumentem jest plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska zn. spr.: DL-lpn-611-77/62224/10/JŁ z dnia 23 grudnia 2010 r.

W/w plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn został pozytywnie zaopiniowany przez :

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 30.08.2010 r. znak: RDOŚ-14-WOOS-I-DC-0713092/10,
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie pismem z dnia 16.08.2010 r. znak: ZNS.711-13321/10.PK.

Prognozę Oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na Środowisko i Obszary Natura 2000 dla Nadleśnictwa Dobieszyn opracowano zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Ustawa OOS) z dnia 3 października 2008 r.

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie, określone zostały metody monitorowania oraz analiza skutków realizacji zadań gospodarczych. Zarządzenie nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie korekty IUL stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (zn.spr.: ZU-042-01-81/2012) nakłada na naczelnika właściwego ds. urządzania lasu RDLP obowiązek przedstawienia raportu w zakresie monitoringu skutków realizacji PUL na środowisko.

II. Metody analizy skutków realizacji postanowień Planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu przyjęto, zgodnie z zapisami Prognozy Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2010 – 2019, wykorzystano system kontroli istniejący w Lasach Państwowych.

- Inspekcja Lasów Państwowych

Inspekcja przeprowadza okresowe i kompleksowe kontrole. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.

- Wydział kontroli RDLP

Wydział ten prowadzi kontrole sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli kompleksowej. Ponadto, w miarę potrzeby, wykonuje kontrole problemowe.

- Wydziały merytoryczne RDLP

Wydziały wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.

- Nadleśnictwo

W nadleśnictwie realizacja zadań planu urządzenia lasu monitorowana jest podczas kontroli realizacji planów gospodarczych.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (pozostawienie pasów ochronnych - ekotonów, biogrup itp.);
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w *Prognozie* zalecane terminy zabiegów;
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw na siedliskach przyrodniczych.

III. Przeprowadzone kontrole w okresie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn

W okresie obowiązywania planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn przeprowadzono między innymi następujące kontrole:

- Kontrola funkcjonalna 2015 r. dotycząca odnowień i zalesień,
- Kontrola funkcjonalna 2015 r. dotycząca monitorowania wybranych form ochrony przyrody,
- Kontrola funkcjonalna 2017 r. w zakresie zgodności Decyzji Ministra Środowiska zatwierdzającej pul z zapisami w SILP.
- Kontrola okresowa z 2017 r. z oceną ogólną dobrą;

IV. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2010-2019 została wykonana na podstawie analizy danych o zasobach przyrodniczych i środowisku zawartych w dostępnych opracowaniach, dokumentach i publikacjach, do których, w szczególności, należy zaliczyć takie, jak:

- Standardowe Formularze Danych dla Obszarów Specjalnej Ochrony PLB 140003 „Dolina Pilicy”,
- Standardowe Formularze Danych dla Specjalnych Obszarów Ochronnych PLH 140016 „Dolina Dolnej Pilicy”, PLH 140030 „Łękawica”.
- Powszechna inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory przeprowadzona na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006r.
- Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003 Dolina Pilicy z 2008 roku, wykonana przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMEKO sp. z o. o.;

- Wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

V. W referacie zostaną poddane analizie następujące wskaźniki i zadania:

1. Struktura powierzchniowa drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000;
2. Wykonanie zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w wymiarze powierzchniowym;
3. Wykonanie zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu;
4. Zmiany struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów całego Nadleśnictwa w efekcie realizacji PUL;
5. Analiza zmian w wykonaniu wskazań PUL (formy rębni, projektowane składy upraw, zalecenia wynikające z POP) oraz dostosowania ich do ustaleń Prognozy.

Analizę przeprowadzono porównując dane wg stanu na 01.01.2010 r. oraz wg stanu na 01.01.2020 r.

Ad.1. Struktura powierzchniowa drzewostanów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk stanowiących przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000;

W Nadleśnictwie Dobieszyn znajdują się następujące obszary Natura 2000 objęte monitoringiem skutków realizacji planu urządzenia lasu:

Nazwa Obszaru Natura 2000	Powierzchnia (ha)
OSO Dolina Pilicy PLB140003	1 753,94
SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016	1 188,88

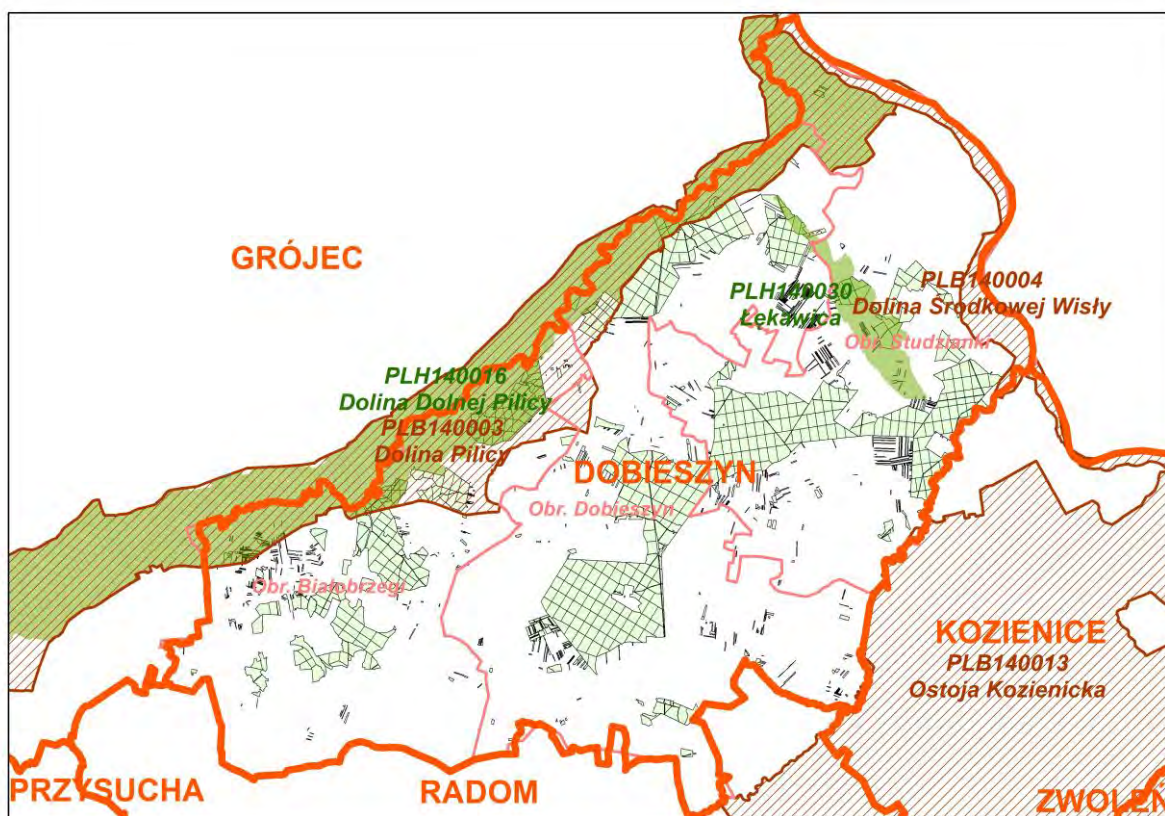
OZW Łękawica PLH140030

401,34

Razem obszary Natura 2000 w Nadleśnictwie

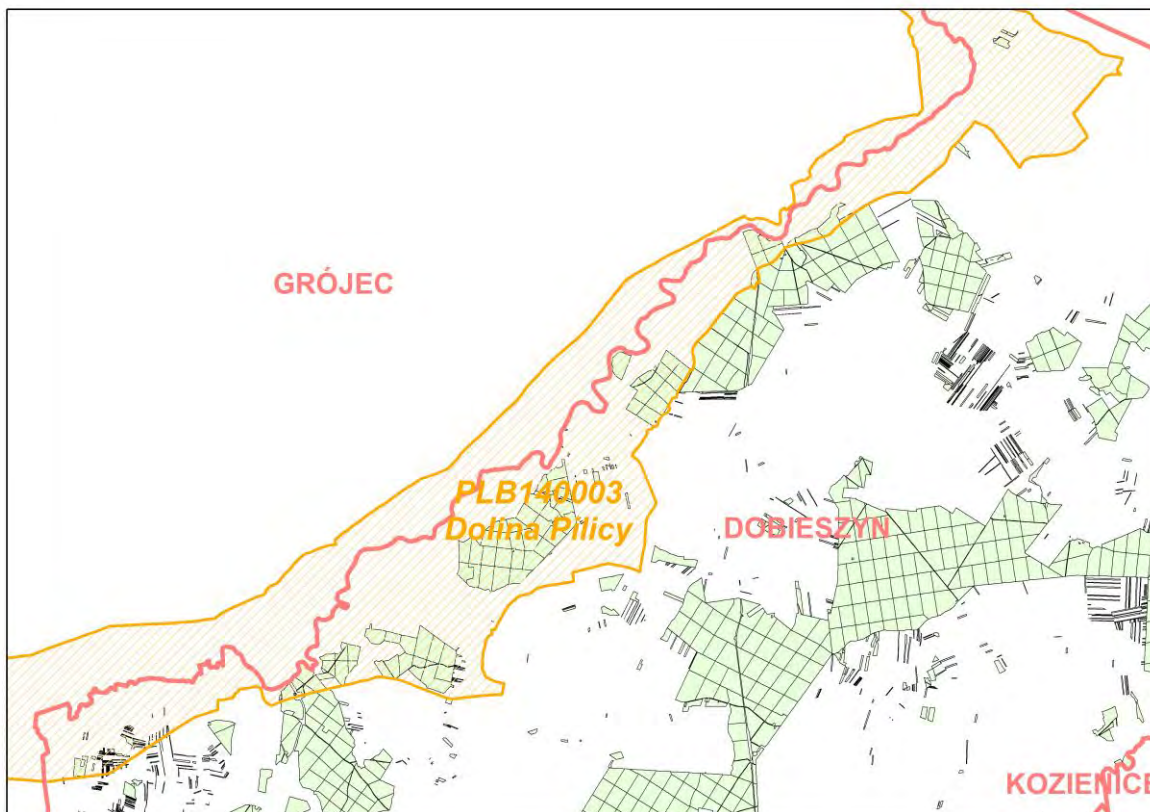
2 155,28

Ponadto w zasięgu terytorialny na gruntach nie objętych zarządem przez PGL LP Nadleśnictwo Dobieszyn znajdują się obszary Natura 2000: OSO PLB140004 „Dolina Środkowej Wisły” oraz OSO PLB140013 „Ostoja Kozienicka”.

- PLB 140003 Dolina Pilicy

W obrębie obszaru Natura 2000 „Dolina Pilicy” w granicach lasów Nadleśnictwa Dobieszyn stwierdzono występowanie gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej wg stanu na 01.01.2010 r. / 01.01.2020 r. zgodnie z tabelą zamieszczoną poniżej. Pogrubioną czcionką zaznaczono gatunki stanowiące przedmioty ochrony tego obszaru.

Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 OZW „Dolina Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn .

Obręb leśny	Gatunek	Lokalizacja (oddział, pododdział)	
		01.01.2010 r.	01.01.2020 r.
Białobrzegi	Żuraw A127		
Dobieszyn			
Dobieszyn	Orlik krzykliwy A089	Lokalizacja prawdopodobna Kompleks „Majdan”	
Białobrzegi		-	

Białobrzegi	Bocian czarny A030		
Dobieszyn	Trzmielojad A072	Brak lokalizacji	
Białobrzegi			
Białobrzegi	Błotniak stawowy A081	-	
-----	Brodzicz piskliwy A168	-	
Białobrzegi	Podróżniczek A272	-	
Białobrzegi	Derkacz A122	-	
Białobrzegi	Nurogęś A070	-	
Dobieszyn		-	
Dobieszyn	Lelek		-
-----	Dzieciol zielonosiwy A234	Brak lokalizacji	-
Białobrzegi	Dzieciol czarny A236	Brak lokalizacji	
Białobrzegi	Dzieciol średni A238	Brak lokalizacji	
-----	Lerka A246	Brak lokalizacji	-
-----	Świergotek polny A255	Brak lokalizacji	-
-----	Jarzębatka A307	Brak lokalizacji	-
Dobieszyn	Gąsiorek A338	Brak lokalizacji	
Białobrzegi			
Dobieszyn	Zimorodek A229	-	

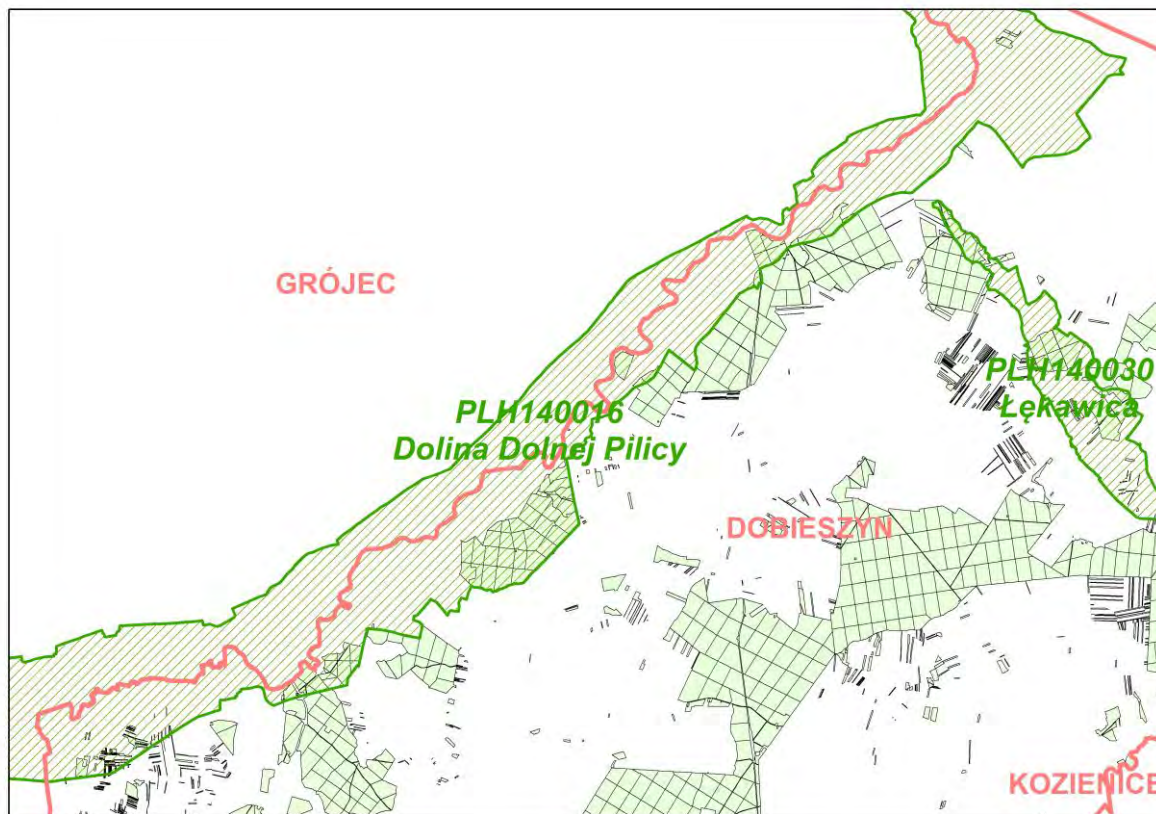
Różnice w lokalizacji poszczególnych gatunków pomiędzy rewizjami wynikają z:

- uwzględnienia przez Wykonawcę projektu PUL danych z warstw Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 2014 i 2016 roku,
- „Inwentaryzacji populacji gatunków ptaków, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003” z 2008 roku zweryfikowanej przez Nadleśnictwo,
- inwentaryzacji INVENT zweryfikowanej przez Nadleśnictwo,
- likwidacji strefy ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w leśnictwie Turno, w oddz. 33.

- PLH140016 Dolina Dolnej Pilicy

Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 OZW „Dolina Dolnej Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn .

Lp	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Obręb leśny	01.01.2010 r.	01.01.2020 r.
			Powierzchnia (ha)	
1. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk SOO Dolina Dolnej Pilicy – siedliska przyrodnicze leśne				
1.	9170 - Grąd środkowo europejski lub subkontynentalny	Białobrzegi	55,41	-
2.	91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	Białobrzegi	183,51	184,86*
		Dobieszyn	50,10	50,19*
3.	91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Białobrzegi	8,23	-
4.	91T0 - Śródłądowe bory chrobotkowe	Białobrzegi	21,61	-
Razem			233,61	235,05
2. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk SOO Dolina Dolnej Pilicy – siedliska przyrodnicze nieleśne				
1.	3150 - Starorzecza i naturalne eutroficzne	Białobrzegi	5,25	0,83

	zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion, Potamion	Dobieszyn	1,14	Siedlisko występuje punktowo
2.	6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Białobrzeg	45,46	5,09*
3.	6430 - Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	Dobieszyn	4,8	-
Razem			56,65	5,92

pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

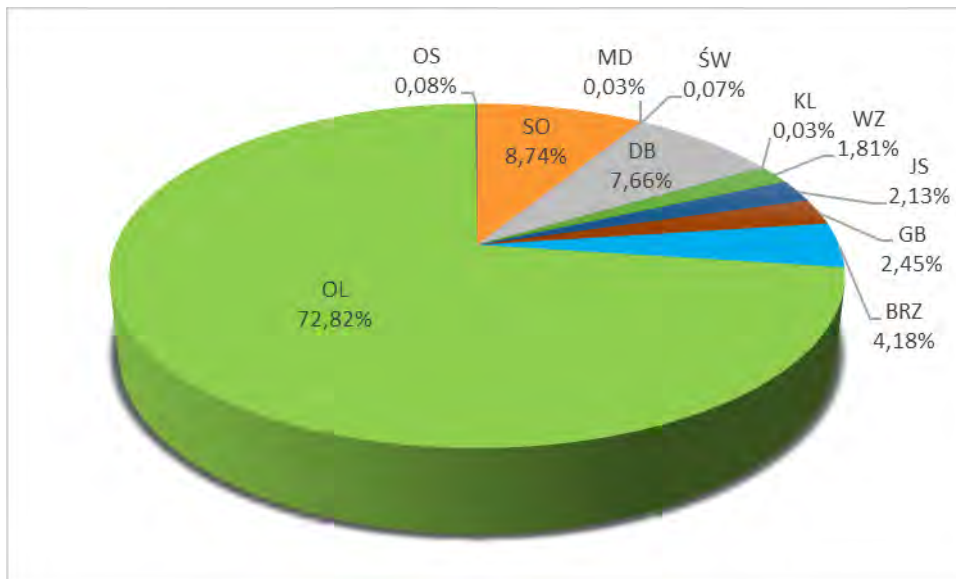
* siedlisko występuje również punktowo;

Różnice w lokalizacji i występowaniu poszczególnych siedlisk przyrodniczych pomiędzy rewizjami wynikają z uwzględnienia w projekcie PUL inwentaryzacji przeprowadzonej na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (PZO), które zgodnie z zapisami protokołu z KZP zostały przyjęte do bazy opisów taksacyjnych.

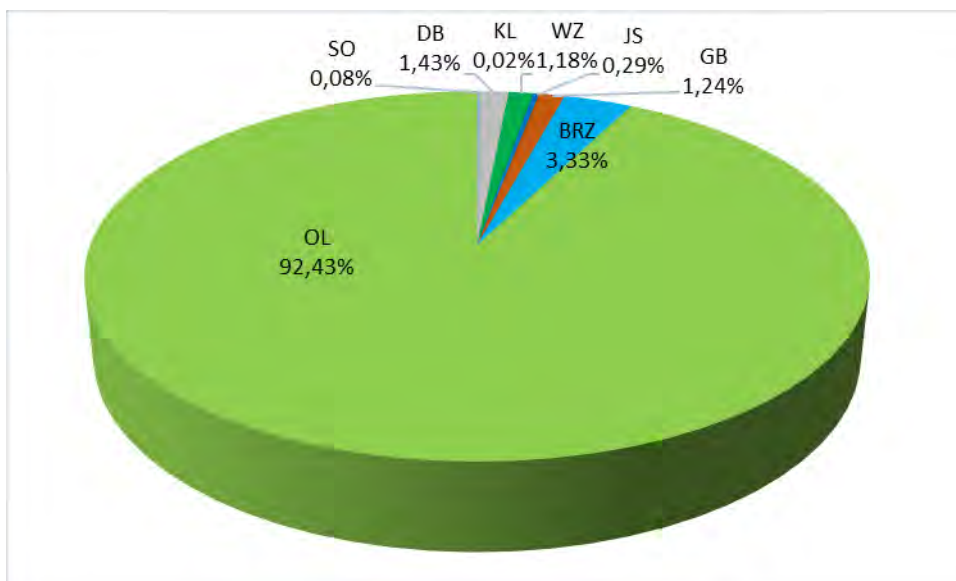
Jednocześnie wykonane opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2018 roku wykazało następujące leśne siedliska przyrodnicze przedstawione poniżej:

Nazwa siedliska przyrodniczego	Kod siedliska	Powierzchnia
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	53,30
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	113,22
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	94,91
Razem		261,43

Zestawienie powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” - na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn. wg stanu na 01.01. 2010r.

Zestawienie powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” - na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn. wg stanu na 01.01. 2020r.

Przedstawione powyżej wykresy różnią się udziałem gatunków rzeczywistych. Jest to spowodowane weryfikacją siedlisk przyrodniczych w ramach przeprowadzonej inwentaryzacji oraz zabiegów zaplanowanych w poprzednim PUL.

Zestawienie chronionych gatunków zwierząt z Zał. II DS. w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn

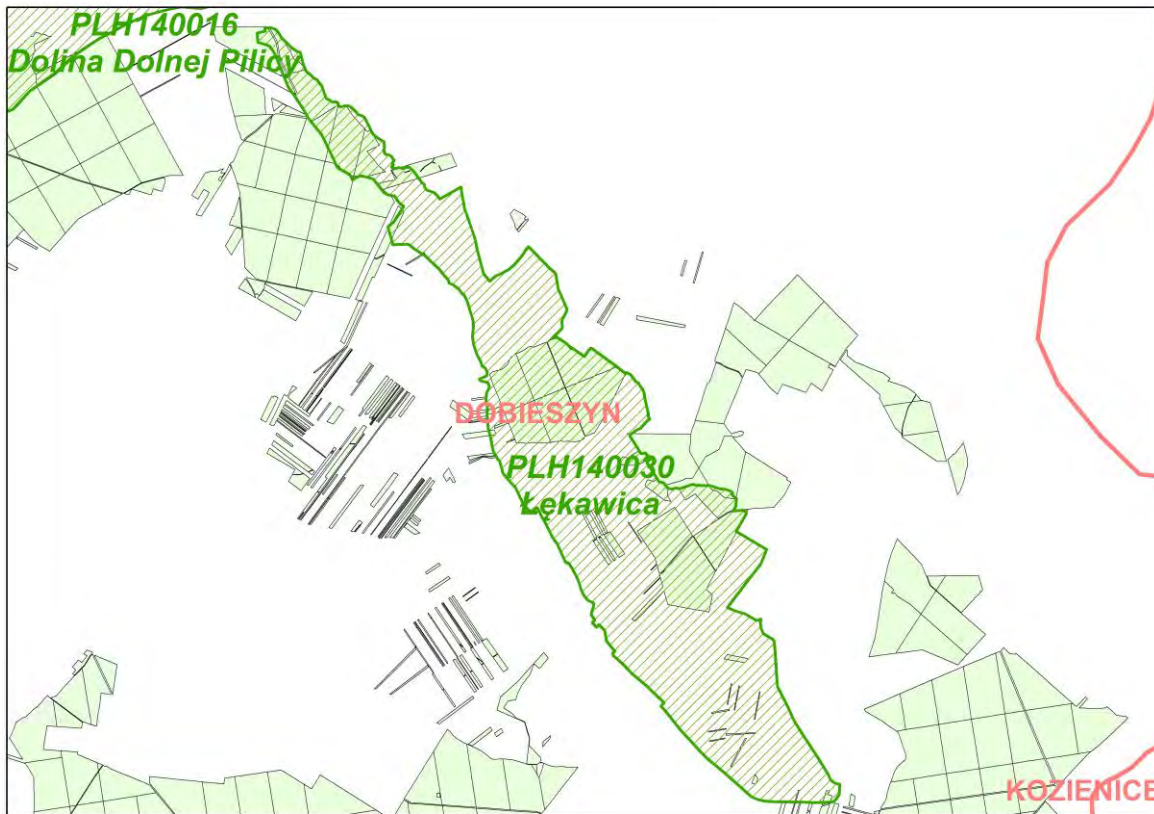
Lp.	Gatunek (kod)	Obręb leśny	01.01.2010 r.	01.01.2020r.
			Lokalizacja	
1	2	3	4	5
1	1337 - Bóbr europejski	Białobrzegi		
		Dobieszyn		
2	1355 - Wydra	Dobieszyn		-
3	4056 - Zatokczek łamliwy	Białobrzegi		-

Stanowiska gatunków zwierząt wykazane wg stanu 01.01.2010 r. w poprzedniej edycji POP zostały zweryfikowane przez Nadleśnictwo co zostało uwzględnione przez Wykonawcę projektu PUL. Ponadto w okresie obowiązywania PUL zostały wykonane inwentaryzacje w zakresie:

- „Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o zatoczku łamliwym *Anisus vorticulus* na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016” z 2018 roku,
- Inwentaryzacja przyrodnicza gatunku 1355 wydry *Lutra lutra*, będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016” z 2015 roku.

W związku z powyższym wykonane inwentaryzacje i weryfikacje znalazły odzwierciedlenie w obecnej edycji POP.

- PLH140030 „Łękawica”

Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 OZW „Łękawica” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn .

Lp	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Obręb leśny	01.01.2010 r.	01.01.2020 r.
			Powierzchnia (ha)	
1. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk SOO Łękawica – siedliska przyrodnicze leśne				
1.	9170 - Grąd środkowo europejski lub subkontynentalny	Studzianki	1,27	8,53*
2.	91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	Dobieszyn	10,53	1,92*
		Studzianki	113,34	76,70*
3.	91D0 - Bory i lasy bagienne	Dobieszyn	-	1,90
4.	91T0 - Sosnowy bór chrobotkowy	Dobieszyn	-	siedlisko występuje punktowo
Razem			125,14	89,05
2. Specjalny Obszar Ochronny Siedlisk SOO Łękawica – siedliska przyrodnicze				
1.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Dobieszyn	-	0,17*
2.	4030 Suche wrzosowiska	Dobieszyn	-	siedlisko występuje punktowo
3.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Studzianki	-	siedlisko występuje punktowo

4.	6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	Dobieszyn	-	siedlisko występuje punktowo
		Studzianki	-	siedlisko występuje punktowo
5.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Studzianki	0,54	siedlisko występuje punktowo
6.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Dobieszyn	1,29	-
Razem			1,83	0,17

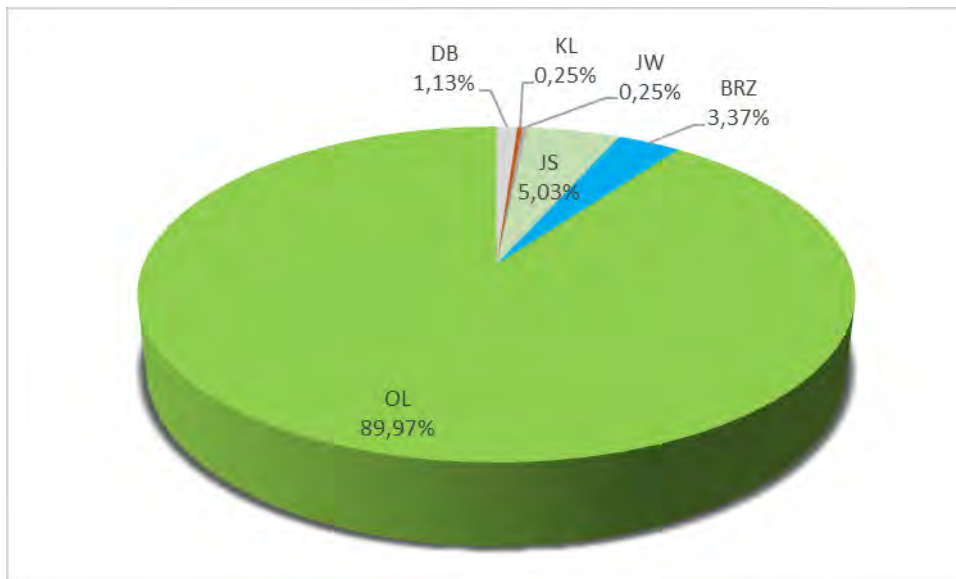
* siedlisko występuje również punktowo;
pogrubioną czcionką zaznaczono siedlisko priorytetowe

Różnice w lokalizacji i występowaniu poszczególnych siedlisk przyrodniczych pomiędzy rewizjami wynikają z uwzględnienia w projekcie PUL inwentaryzacji przeprowadzonej na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (PZO), które zgodnie z zapisami protokołu z KZP zostały przyjęte do bazy opisów taksacyjnych.

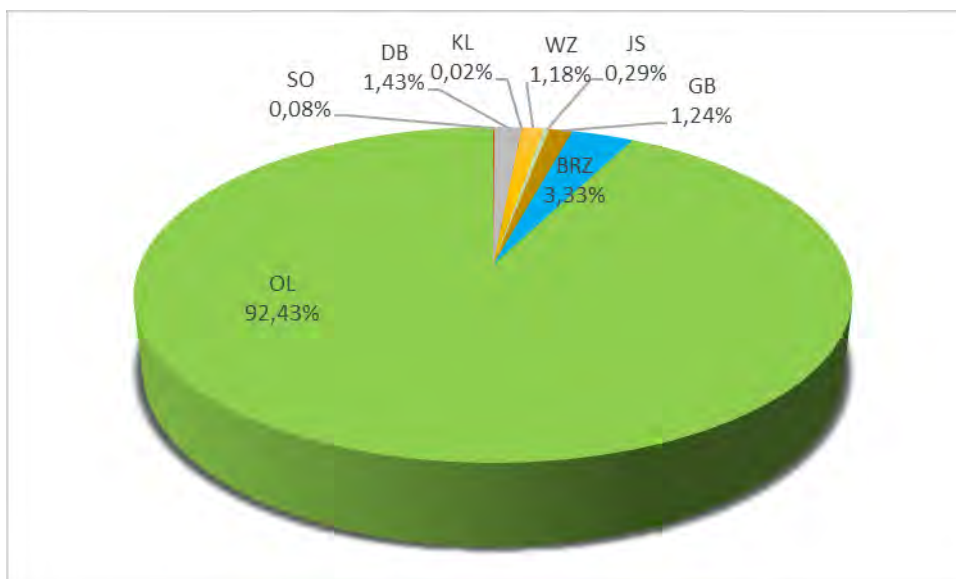
Jednocześnie wykonane opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku wykazało następujące leśne siedliska przyrodnicze przedstawione poniżej:

Nazwa siedliska przyrodniczego	Kod siedliska	Powierzchnia
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	6,30
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	48,90
Razem		55,20

Zestawienie powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 „Łękawica” - na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn. wg stanu na 01.01. 2010r.

Zestawienie powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków w obszarze Natura 2000 „Łękawica” - na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn. wg stanu na 01.01. 2020r.

Przedstawione powyżej wykresy różnią się pod względem jakościowym i ilościowym gatunków rzeczywistych. Jest to spowodowane głównie weryfikacją siedlisk przyrodniczych w ramach przeprowadzonych inwentaryzacji oraz wykonaniem zabiegów zaplanowanych w poprzednim PUL.

Zestawienie chronionych gatunków zwierząt z Zał. II DS. w obszarze Natura 2000 „Łękawica” w zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek (kod)	Obręb leśny	01.01.2010 r.	01.01.2020r.
			Lokalizacja	
1	2	3	4	5
1.	1016 - Poczwarówka jajowata	Studzianki		-
2.	1188 - Kumak nizinny			
3.	1337 - Bóbr europejski	Dobieszyn	-	

Stanowiska gatunków zwierząt wykazane wg stanu 01.01.2010 r. w poprzedniej edycji POP zostały zweryfikowane przez Nadleśnictwo co zostało uwzględnione przez Wykonawcę projektu PUL. Ponadto w okresie obowiązywania PUL zostały wykonane inwentaryzacje w zakresie Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” PLH140030.

Ad.2. Wykonanie zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w wymiarze powierzchniowym.

		Plan	Wykonanie	Realizacja
Zadania z zakresu użytkowania głównego		Pow. (ha)		%
1	Użytkowanie rębne	2 074,02	2 014,36	97,12
2	Użytkowanie przedrębne bez NK	10 254,77	9 786,25	95,43
	- w tym:			
2a	Czyszczenia późne CP-P	424,20	419,62	98,92
2b	Trzebieże	9 830,57	9 366,63	95,28
Zadania z zakresu hodowli lasu				
3	Pielęgnowanie gleby	1 364,10	1 155,58	84,71
4	Pielęgnowanie upraw CW	1 336,21	772,24	57,79
5	Pielęgnowanie młodników CP	1 173,62	1 076,14	91,69
6	Zalesienia i odnowienia:	x	x	

7	Zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia	5,82	6,97	119,76
8	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów oraz odnowienie w d- stanach przewidzianych do użytkowania rębnego	1 100,07	970,81	88,25
9	Dolesienia i podsadzenia	20,03	15,12	75,49
11	Podszyty	173,37	53,75	31,00
12	Melioracje	0,00	0,00	0,00

Stopień realizacji zadań określonych decyzją Ministra został szczegółowo omówiony przez Nadleśniczego w Analizie Gospodarki Przeszłej Nadleśnictwa Dobieszyn za lata 2010-2019.

Ad.3. Wykonanie zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

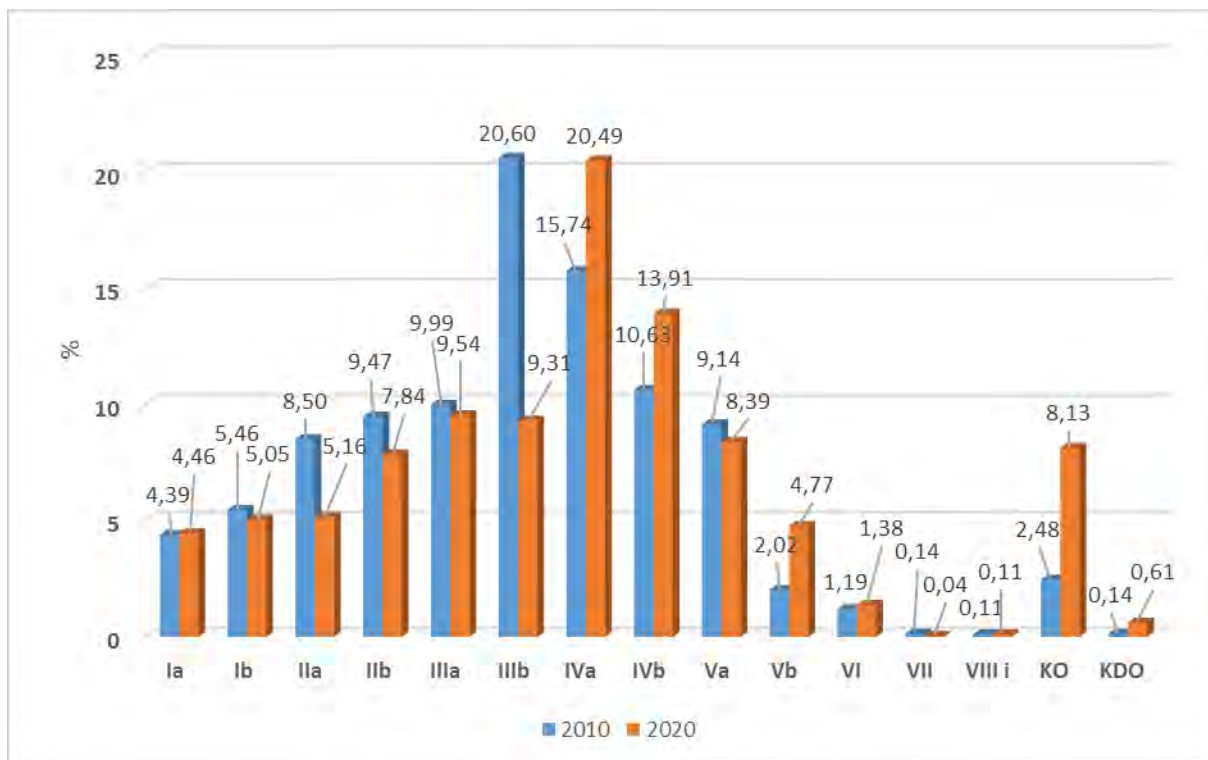
W okresie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn (2010-2019) w ramach zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 przeprowadzono następujące inwentaryzacje:

- inwentaryzacja na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (PZO);
- inwentaryzacja na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (PZO);
- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza gatunku 1355 wydry *Lutra lutra*, będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2015 roku;
- Inwentaryzacja gatunków ryb w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2017 roku;
- Inwentaryzacja populacji bobra europejskiego *Castor fiber* w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;
- Inwentaryzacja kumka nizinnego w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;

- Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o zatoczku łamliwym *Anisus vorticulus* na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;
- opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” PLH140030” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku (FITO);
- opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2018 roku.
- nadleśnictwo prowadzi monitoring rezerwatów przyrody, pomników przyrody oraz nowych stwierdzonych stanowisk gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów (w postaci kart występowania nowych gatunków) zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu, tom I, Część IV Postępowanie w zakresie ochrony przyrody, rozdział 2.

W/w inwentaryzacje zostały uwzględnione podczas sporządzania projektu Planu Urządzenia Lasu na lata 2020-2029.

Ad.4. Zmiany struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów całego Nadleśnictwa w efekcie realizacji PUL.

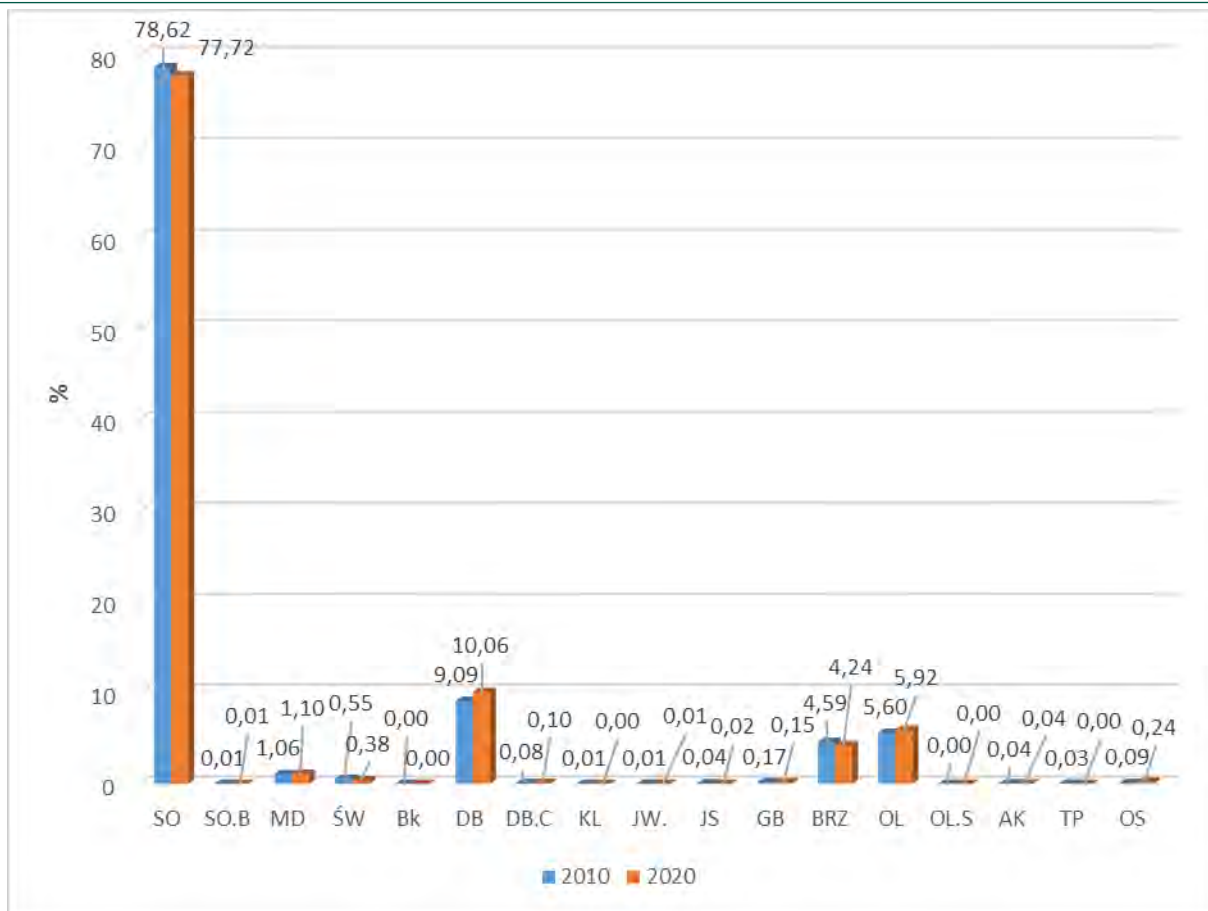

Przedstawiony rozkład powierzchni leśnej na poszczególne podklasy wieku, w rozbiciu na dwie rewizje pokazuje, że z wyjątkiem drzewostanów w starszych klasach wieku, następowało naturalne przejście do wyższej podklasy. Natomiast starsze drzewostany, w których prowadzone jest użytkowanie rębne przeszły do klasy odnowienia (KO). Wzrósł udział najstarszych podklas wieku tj. drzewostanów w wieku powyżej 90 lat.

Proces przemiany pokoleń lasu w znacznej mierze odbywał się przy zastosowaniu rębni złożonych z długim okresem odnowienia, stąd jeszcze wyższy niż w poprzednim 10-leciu udział klasy odnowienia.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie wynosi 62 lata i jest wyższy o **11 lat** od połowy przeciętnego wieku rębności 51 lat. Zgodnie z IUL przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony (w granicach ± 5 lat) do połowy orientacyjnego wieku rębności, co ma znaczenie przy projektowaniu użytkowania rębego. Przeciętny wiek drzewostanów, wyższy o 11 lat od przeciętnego wieku rębności wskazuje na duży udział starszych klas wieku, a co za tym idzie – potrzebę zwiększenia etatu cięć rębnych, aby powstrzymać dynamikę procesu nadmiernego starzenia się drzewostanów.

Powyższy wykres wskazuje na stosunkowo niewielkie zmiany w udziale podstawowych gatunków lasotwórczych. Widać tutaj jednak wzrost udziału dęba a także olszy, przy jednoczesnym spadku udziału sosny i brzozy.

Ad.5. Analiza zmian w wykonaniu wskazań PUL oraz dostosowania ich do ustaleń Prognozy.

Adres leśny	pow. man. (ha)	pow. odn. (ha) r	rodzaj rębni w P.U.L.	Obecny rodzaj rębni
Obręb Białobrzegi				
16-02-1-01-13-m	1,17	0,45	IIIA	IIIB
16-02-1-01-48-b	1,04	1,04	IB	IIB
16-02-1-01-48-d	2,85	2,85	IB	IIB

Razem obręb	5,06	4,34		
Obręb Dobieszyn				
I 16-02-2-06-118-d	3,42	3,42	IB	IIB
16-02-2-08-208-a	3,07	0,95	IID	IIIA
16-02-2-05-59-b	3	3	IB	IIB
16-02-2-05-60-c	3,5	3,5	IB	IIB
16-02-2-05-64-a	3,54	3,54	IB	IIB
16-02-2-05-64-a	3,41	3,41	IB	IIB
16-02-2-06-118-d	3,42	3,42	IB	IIB
Razem obręb	23,36	21,24		
Obręb Studzianki				
2016-02-3-09-89	3,15	3	IB	IIB
Razem obręb	3,15	3		
Razem Nadleśnictwo	31,57	28,58		

Analiza zmian rębni zaprojektowanych w PUL została omówiona w referacie Nadleśniczego.

VI. Podsumowanie

W wyniku realizacji planu urządzenia lasu nie zostały zubożone walory przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa. W trakcie realizacji uzupełniono i zweryfikowano na gruntach objętych siecią Natura 2000 informacje w zakresie leśnych siedlisk przyrodniczych, w wyniku których pojawiły się nowe lokalizacje, zweryfikowano również zasięg siedlisk nieleśnych. Zmiany te zostały uwzględnione w projekcie PUL na lata 2020-2029.

Wzrosła liczba znanych lokalizacji gatunków chronionych.

Nie były prowadzone zadania z zakresu realizacji planów ochrony rezerwatów położonych w obszarach Natura 2000.

Podejmowano działania minimalizujące skutki zaplanowanych zadań gospodarczych.

Wprowadzono monitoring gatunków przed rozpoczęciem prac na poszczególnych pozycjach.

Zasoby **wzrosły o 451 528 m³** (3 566 629 m³ – 01.01.2010 rok; 4 018 157 m³ – 01.01.2020 rok).

Wiek drzewostanów Nadleśnictwa **wzrósł o 5 lat** (57 lat – 01.01.2010 rok; 62 lata – 01.01.2020 rok).

Niepokojącym zjawiskiem jest występujący we wszystkich obrębach średni wiek drzewostanów, który przekracza połowę średniego wieku rębności o 11 lat (obręb Białobrzegi 15 lat, obręb Dobieszyn 9 lat, obręb Studzianki - 11 lat). Jest to niekorzystny trend i dalszy wzrost średniego wieku jest niepożądany ze względów gospodarczych. Utrzymanie tego stanu prowadziłoby do kumulowania się powierzchni drzewostanów starszych, ograniczając tym samym możliwość powstawania młodych klas wieku i zachowania właściwych proporcji między poszczególnymi klasami wieku.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że generalnym kierunkiem działania powinna być przede wszystkim stabilizacja średniego wieku, a w okresie późniejszym jego obniżenie (w kraju przeciętny wiek drzewostanów 67 lat, w RDLP Radom 67 lat, w Nadleśnictwie Dobieszyn 62 lata). Jednakże taka tendencja powinna przebiegać przez kilka kolejnych 10-leci, maksymalnie wykorzystując rębnie złożone by nie zachwiać równowagi środowiska leśnego.

Użytkowanie na zaplanowanym w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn poziomie pozwoli na nieznaczne wyhamowanie wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów.

Prowadzono przebudowę drzewostanów dostosowując je do warunków siedliskowych, w wyniku której zmniejszył się udział sosny.

Podejmowano działania z zakresu ochrony lasu zgodnie z obowiązującą instrukcją ochrony lasu.

W ramach przeprowadzonych kontroli wewnętrznych okresowych, problemowych i funkcjonalnych pozytywnie oceniono działania w zakresie ochrony przyrody.

Biorąc pod uwagę analizę realizacji planu oraz wskaźniki charakteryzujące stan lasu, można stwierdzić prawidłowe prowadzenie gospodarki leśnej.

Generalnym wnioskiem wynikającym z Prognozy jest to, że realizacja Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Także wykonana analiza w zakresie funkcjonowania populacji gatunków chronionych występujących na gruntach Nadleśnictwa, będących przedmiotami ochrony na terenie obszarów Natura 2000 wykazała, że realizacja zadań zawartych w PUL nie wpłynęła negatywnie na występujące tam gatunki.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że wykonane zabiegi gospodarcze w okresie od 2010 do 2019 roku, nie wpłynęły negatywnie na środowisko, co pozwala na pozytywną ocenę wykonanych czynności gospodarczych w ramach Planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2010 - 2019.

**Ocena gospodarki przeszłej dla Nadleśnictwa Dobieszyn
obręby: Białobrzegi, Dobieszyn i Studzianki.
w okresie 01.01.2010 – 31.12.2019 r.**

Podstawy oceny stanowią:

- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn – obręb Białobrzegi, obręb Dobieszyn i obręb Studzianki na okres od 1.01.2010 r. do 31.12.2019 r.,
- Analiza gospodarki przeszłej dokonana przez Nadleśniczego na NTG,
- Koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu do w/w analizy Nadleśniczego w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne,
- Koreferat Naczelnika Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP Radom,
- Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu,
- Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszaru natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
- Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.

W powierzchni Nadleśnictwa nie nastąpiły istotne zmiany i możliwe było przeprowadzenie szczegółowej analizy gospodarki przeszłej za okres od 1.01.2010 r. do 31.12.2019 r., w stosunku do Planu Urządzenia Lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska znak: DL-lp-611-77/062224/10/JŁ dnia 23 grudnia 2010 r. Obecnie powierzchnia Nadleśnictwa zmniejszyła się łącznie o niewielką powierzchnię ok. 4 ha. Zmiany te wynikały między innymi z przejęcia gruntów na podstawie decyzji administracyjnych oraz z przejęcia gruntów.

Nadleśnictwo posiada założone księgi wieczyste na 97% powierzchni gruntów Skarbu Państwa. Obecnie prowadzonych jest kilkadziesiąt spraw o zasiedzenie nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dobieszyn.

Lasy ochronne zostały ustanowione Decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-612-13/35394/10/JŁ z dnia 26 lipca 2010 r.

Poniższa ocena gospodarki przeszłej odnosi się do zadań zawartych w planie urządzenia lasu. Szczegółowa analiza została ona dokonana w referacie Nadleśniczego i koreferatach.

I. Użytkowanie zasobów drzewnych

Dokonany podział lasu na gospodarstwa: specjalne, lasów ochronnych, zrębowe, przerębowo zrębowe i przebudowy, przyjęte grupy, rodzaje i formy rębni oraz wieki rębności pozwoliły na prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej.

W użytkowaniu rębnym etat powierzchniowy został zrealizowany w 97 % w tym w obrębie Białobrzegi 91 %, w obrębie Dobieszyn 102 % i w obrębie Studzianki 99%. Etat miąższościowy użytków rębnych został zrealizowany na poziomie 99 % przy czym w obrębie Białobrzegi 97%, w obrębie Dobieszyn 98% i w obrębie Studzianki 101%. Największy rozmiar użytkowania rębego przypadł na 2018 rok a najniższy na ostatni rok obowiązywania PUL.

Udział użytkowania przygodnego w użytkowaniu rębnym stanowił 6 % całości użytkowania rębego i spowodowany był porządkowaniem stanu sanitarnego lasu po szkodach od czynników abiotycznych i biotycznych. Największy jego udział na lata 2018 i 2019 - wynosił w sumie ponad 4 000 m³.

W zakresie użytkowania przedrębego w minionym dziesięcioleciu Nadleśnictwo wykonało etat powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych w 95 %. W czyszczeniach późnych wykonano w 99 % planowanego etatu (obręb Białobrzegi – 99 %, obręb Dobieszyn ponad 102% i obręb Studzianki 93%). Trzebieże wykonano łącznie na 95 % planowanych powierzchni (w obrębach Białobrzegi i Dobieszyn wykonanie kształtowało się na zbliżonym poziomie 96% w obrębie Studzianki na nieco niższym 93%). Niepełna realizacja etatu powierzchniowego

spowodowana była większym niż zakładano poborem masy z 1 ha, zakładaniem szlaków operacyjnych w związku z pozyskaniem maszynowym oraz dużym rozmiarem użytkowania przygodnego związanego z usuwaniem szkód od czynników biotycznych i abiotycznych.

Etat miąższościowy użytków przedrębnych (łącznie z użytkami przygodnymi) został zrealizowany w około 101 %, w tym: w obrębie Białobrzegi wykonano plan w ok. 102 %, w obrębie Dobieszyn w ok. 105 % i w obrębie Studzianki w 95 %. Niewielkie przekroczenie etatu spowodowane było użytkowaniem przygodnym, które wynikało z usuwania szkód od czynników biotycznych i abiotycznych.

Użytki przygodne stanowiły 6 % użytkowania przedrębnego, a ich pozyskanie wynikało przede wszystkim z wykonania cięć związanych z występującymi potrzebami hodowlanymi na powierzchniach nie ujętych w planie cięć przedrębnych.

Łączny etat użytkowania głównego w wielkości 658 tys. m³ grubizny za cały okres 10-letni Nadleśnictwo zrealizowało pod względem miąższościowym w wymiarze 100 %.

Nadleśnictwo wykorzystało w pełni zaprojektowany etat użytkowania głównego. Nastąpiła niewielka kompensacja wykonania użytkowania rębego zwiększona wykonaniem użytkowania przedrębego wynikająca z konieczności wykonania dodatkowych cięć sanitarnych nie ujętych w PUL w związku ze szkodami powstałymi od czynników biotycznych i abiotycznych. Pozyskanie drewna w użytkach głównych w poszczególnych latach 10-lecia kształtowało się na mniej więcej równym poziomie. Niemniej jednak najwięcej drewna pozyskano w roku 2018 ok. 68 tys. m³ grubizny, a najmniej w 2010 r. ok. 60 tys. m³ grubizny.

II. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo nadzorowało gospodarkę łowiecką prowadzoną przez koła dzierzawiące obwody łowieckie.

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się Ośrodek Hodowli Zwierzyny, który swoją gospodarkę prowadzi na dwóch wyłączonych z wydzierżawiania obwodach łowieckich.

Nadleśnictwo prowadziło sprzedaż choinek, pozyskiwanych na powierzchniach z bieżącym użytkowaniem w ramach planowanych cięć rębnych lub przedrębnych.

III. Hodowla lasu

Nadleśnictwo plan odnowień na powierzchniach otwartych wykonało poziomie ok. 90 % w tym:

- odnowienie powierzchni przewidzianych do użytkowania zrębami zupełnymi wykonano na 88 % powierzchni,
- odnowienie halizn na ponad 10 ha na plan 3,74 ha.

Nie w pełni zrealizowany etat odnowienia powierzchni przewidzianych do odnowienia zrębami zupełnymi wynikał z niepełnej realizacji etatu powierzchniowego użytkowania rębego, ze zmiany sposobu zagospodarowania z rębni zupełnych na rębnie złożone, zwiększenia rozmiaru cięć sanitarnych oraz wstrzymaniem odnowień w związku z zagrożeniem od chrabąszcza. Znacznie zwiększona powierzchnia odnowień halizn wynikała z odnowień powierzchni powstałych w wyniku pożarów

Zaplanowany etat zalesienia gruntów porolnych zostało przekroczone o ok. 20%. Wynikało to z uznania odnowienia naturalnego na gruntach, które w trakcie obowiązywania PUL zostały przeklasyfikowane na lasy.

Odnowienia pod osłoną drzewostanu wykonano na poziomie ok. 87 % odnowień planowanych.

Odnowienia po rębniach złożonych na plan 639,79 ha wykonano 556,78 ha powierzchni

tj. 87 %. Nie pełna realizacja odnowień po rębniach złożonych związana jest głównie z inicjowaniem odnowień naturalnych bez ich uznawania w trakcie obowiązywania PUL oraz wstrzymaniem odnowień w związku z zagrożeniem od chrabąszcza.

Dolesienie luk i przerzedzeń wykonano na ponad 83 % powierzchni. Nie pełna realizacja zaplanowanego etatu wynikała z braku potrzeb po lustracji na gruncie.

Wprowadzanie II piętra wykonano na ponad 74 % zaplanowanej powierzchni. Nie w pełni zrealizowany etat wynika z odstąpienia od wykonania podsadzeń produkcyjnych na plantacji drzew szybkorosnących - modrzewiowych.

Odnowiono wszystkie powstałe do odnowienia powierzchnie w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu z wyjątkiem zrębów bieżących oraz zagrożonych żerem chrabąszcza.

Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach wykonywano zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie w wielkości 53,75 ha co stanowi 31% zaplanowanej powierzchni.

Wprowadzania podszytów nie projektowano.

Pielęgnowanie gleby wykonano w ok. 85 % planu. Nie pełna realizacja planu pielęgnacji dotyczy powierzchni na których stwierdzono brak potrzeby wykonania zabiegu na gruncie, powierzchni nieodnowionych w okresie obowiązywania PUL oraz powierzchni upraw, które były założone jesienią 2019 r.

Pielęgnowanie upraw wykonano w ok. 58 % planu. Brak realizacji zadań z zakresu pielęgnowania upraw jest wynikiem wykonywania zabiegu zgodnie z potrzebami stwierdzonymi na gruncie. Niewykonanie planu czyszczeń wczesnych wiąże się zasadniczo z faktem wykonywania tylko pielęgnacji gleby na powierzchniach odnowionych w drugiej połowie obowiązywania PUL mimo zaplanowania we wskazówkach gospodarczych zabiegu czyszczeń wczesnych. W okresie obowiązywania omawianego PUL wymagały one jedynie pielęgnacji gleby. Pielęgnację upraw obejmującą wykonanie pielęgnacji gleby i czyszczenia wczesne realizowano zgodnie z potrzebami hodowlanymi istniejących upraw.

Pielęgnowanie młodników wykonano w 92 % planu. Niepełna realizacja planu czyszczeń późnych wynika z braku potrzeb hodowlanych.

Melioracje agrotechniczne wykonano na 95 % zaplanowanej powierzchni co było związane z użytkowaniem rębny i przedrębny.

Uprawy i młodniki do lat 10 zlokalizowane w Nadleśnictwie Dobieszyn zajmują łącznie powierzchnię ok. 389 ha. Uprawy przepadłe na terenie Nadleśnictwa nie występują.

Uprawy o pokryciu 0,9 i wyższym występują na powierzchni ok. 343 ha, co stanowi 88 % upraw i młodników do lat 10. Uprawy o zadrzewieniu 0,5 – 0,6 zajmują niewielką powierzchnię ok. 3 ha.

Na powierzchniach otwartych 94 % upraw jest zgodnych z typem drzewostanu. Uprawy częściowo zgodne zajmują jedynie 4 % powierzchni upraw i młodników do lat 10. Uprawy niezgodne z pożądanym składem gatunkowym stanowią 2%. Udział upraw zgodnych z typem drzewostanu wynika z prawidłowej realizacji zapisów zawartych w PUL.

Istotnym dla gospodarki leśnej Nadleśnictwa Dobieszyn sposobem odnawiania lasu było odnowienie z osłoną drzewostanu, szczególnie odnowienie na gniazdach (dęba, buka) oraz odnowienia naturalne (dęba i klonu). Odnawiano także naturalnie sosnę.

Klasy odnowienia występują na powierzchni manipulacyjnej 1 164,14 ha, na których średnie pokrycie młodego pokolenia wynosi 32 % powierzchni, cechujące się dobrą jakością hodowlaną. Głównymi gatunkami młodego pokolenia są dąb, buk oraz olsza.

Klasy do odnowienia w nadleśnictwie występują na powierzchni manipulacyjnej 25 ha z średnim - 12 % stopniem pokrycia.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych występujące na powierzchni manipulacyjnej 467,35 ha, oznaczają się dobrą jakością hodowlaną, a ich średnie zadrzewienie wynosi ok. 0,9.

Nadleśnictwo na bieżąco realizowało plan selekcji i nasiennictwa określony w „Programie zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych”. Na terenie Nadleśnictwa znajdowały się: gospodarcze drzewostany nasienne (sosnowe, brzożowe, dębowe, modrzewiowe i olchowe) na łącznej powierzchni 111,28 ha.

Ponadto bazę nasienną Nadleśnictwa stanowiły również źródła nasion.

Na terenie Nadleśnictwa zaprojektowano 1 blok upraw pochodnych dębu szypułkowego.

Gospodarka szkółkarska w Nadleśnictwie prowadzona była na szkółce w Leśnictwie Ksawerów. Produkcja materiału sadzeniowego wyhodowanego w szkółce w zasadzie zaspokaja potrzeby Nadleśnictwa.

IV. Ochrona lasu i ochrona przeciwpożarowa

W minionym okresie nie odnotowano większych szkód ze strony grzybów pasożytniczych. W Nadleśnictwie występują głównie szkody spowodowane przez osutkę sosny, mączniaka dębu oraz opieńkową zgniliznę korzeni.

Ze szkodników owadzi znotowano wzmożone występowanie szeliniaka sosnowca, kornika ostrozębnego, smolika znaczonego i opaślika sosnowca. Na szczególną uwagę zasługuje kornik ostrozębny, którego liczebność w ostatnich latach obowiązywania PUL 2018-2019 drastycznie wzrosła powodując wyższe wykonanie użytków przygodnych.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn w minionym okresie nie prowadzono monitoringu szkód spowodowanych przez zanieczyszczenie środowiska emisjami przemysłowymi.

Szkody od czynników abiotycznych były głównie powodowane przez lokalne podtopienia spowodowane głównie na skutek intensywnych opadów deszczu, przymrozki a także silne wiatry i suszę.

Na terenie Nadleśnictwa odnotowano również na niewielką skalę straty spowodowane podtopieniami powstałymi na skutek działalności bobrów.

Zagrożeniem zwłaszcza dla młodych drzewostanów były pożary, powodujące znaczne szkody. Ze względu na wzmożoną penetrację lasu i wypalanie suchych traw przez okoliczną ludność, zagrożenie to wzrasta wczesną wiosną i latem.

Działania Nadleśnictwa w zakresie ochrony przyrody, zwłaszcza zabiegów i zaleceń w stosunku do rezerwatów, a także ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt należy uznać za właściwe.

Nadleśnictwo Dobieszyn, prowadzi intensywne działania w zakresie edukacji leśnej społeczeństwa.

Reasumując oceniam pozytywnie prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie DOBIESZYN w okresie ostatnich 10 lat, tj. za lata 2010 – 2019.

DYREKTOR

dr inż. Andrzej Matysiak

III. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych sformułowane zostały w polityce ekologicznej państwa uchwalonej przez Sejm RP 10 maja 1991 r. (MP nr 18, poz. 118), w II polityce ekologicznej państwa z 22 maja 2009 r. (MP nr 34, poz. 501) oraz w polityce leśnej państwa przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997 r., a także wyrażone w licznych, obowiązujących powszechnie i wewnętrznych, wielokrotnie nowelizowanych, jak również później powstałych regulacjach prawnych.

W związku z powyższym tworzenie planu urządzenia lasu i jego realizacja podczas codziennej działalności nadleśnictwa odbywa się w ramach aktów prawnych, których poziom aktualności podlega bieżącemu śledzeniu. Są to szczególnie:

- ↪ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie wyposażenia technicznego i wielkości potencjału kadrowego niezbędnego do należytego i terminowego wykonywania prac urządzeniowych (Dz.U. z 2012 r. poz. 949),
  - Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 ze sprostowaniem - Dz.U. Nr 82, poz. 573),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 137, poz. 923) oraz z dnia 13 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1070) zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2408);
- ↪ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 55) wraz z wydanymi na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1713),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183),
  - Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2020 r. poz. 26),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. z 2005 r. Nr 60, poz. 533),

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.U. z 2017 r. poz. 1402),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz.U. z 2012 r. poz. 1080),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. z 2017 r. poz. 2300);
- ☞ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 283 z późn. zm.) wraz z wydanym na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1839);
- ☞ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.);
- ☞ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.);
- ☞ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1862 z późn. zm.) wraz z wydanym na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 1383);
- ☞ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) wraz z wydanym na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2003 r. Nr 164, poz. 1587);
- ☞ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 67 z późn. zm.);
- ☞ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.)
- ☞ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 282);
- ☞ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 393),
  - Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie bazy danych obiektów topograficznych oraz ogólnogeograficznych, a także standardowych opracowań kartograficznych (Dz.U. z 2011 r. poz. 1642);
- ☞ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1097)
- ☞ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.) wraz z wydanymi na jej podstawie:
  - Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719),

- Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 stycznia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2019 r. poz. 67).

Wyrazem realizacji założeń określonych w wyżej wymienionych aktach prawnych są szczegółowe rozwiązania przyjęte w:

- Instrukcji Urządzania Lasu z 2012 r., będącej załącznikiem do Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21 listopada 2011 r., z późniejszymi zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Dyrektora Generalnego LP w sprawie korekty instrukcji;
- Zasadach Hodowli Lasu z 2012 r., będących załącznikiem do Zarządzenia Nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21 listopada 2011 r.;
- Instrukcji Ochrony Lasu z 2012 r., będącej załącznikiem do Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnego LP z dnia 22 listopada 2011 r.;
- Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu z 2012 r., z uwzględnieniem niektórych zmian wprowadzonych Zarządzeniem Nr 81 Dyrektora Generalnego LP z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” w jednostkach organizacyjnych LP;
- innych aktach wewnętrznych Lasów Państwowych, w tym:
  - Zarządzeniu Nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10 stycznia 2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w LP,
  - Zarządzeniu Nr 28 Dyrektora Generalnego LP z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”;
- wytycznych Komisji Założeń Planu (KZP) i Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG),
- pozostałych wytycznych.

Podstawowe ogólne cele zrównoważonej gospodarki leśnej przyjęte w projekcie planu urządzenia lasu to:

- zachowanie i odpowiednie wzmocnienie zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla oraz zwiększaniu lesistości;
- utrzymanie zdrowia i witalności ekosystemów leśnych, zwiększenie stabilności, żywotności i odporności lasów oraz wzmocnienie naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- utrzymanie i wzmocnianie produkcyjnych funkcji lasu oraz odpowiedniej infrastruktury, przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
- zachowanie, ochrona i odpowiednie wzmocnienie biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych poprzez preferowanie:
  - odnowień naturalnych,
  - gatunków rodzimych i lokalnych,
  - różnorodności, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i budowy pionowej oraz różnorodności gatunkowej w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
  - pozostawiania obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w ilościach i rozmieszczeniu koniecznym dla zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
  - ochrony cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien;
- zachowanie i odpowiednie wzmocnienie funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów;
- utrzymanie innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, poprzez dążenie do:
  - zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (w szczególności w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP, z możliwością nieznacznych korekt na późniejszych etapach konsultacji społecznych),

- udostępniania lasów dla celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe),
- udostępniania lasów dla celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
- promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, prelekcje).

Wymienione wyżej ogólne cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej znajdują swoje odzwierciedlenie w sporządzonym projekcie planu urządzenia lasów Nadleśnictwa Dobieszyn, między innymi poprzez:

- precyzyjne określenie funkcji lasu,
- powiązanie planowanych celów gospodarowania z efektami realizacji celów dotychczasowych,
- przyjęcie zróżnicowanych, indywidualnych celów hodowlanych dla poszczególnych drzewostanów, uwzględniających siedliska przyrodnicze oraz lokalne uwarunkowania mikrosiedliskowe,
- określenie optymalnego, technicznego celu produkcji leśnej, wyrażonego w formie przeciętnych, docelowych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew i wieków dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów,
- optymalizację przyjętych etatów użytkowania głównego stosownie do funkcji lasu i celów gospodarowania,
- zapewnienie ładu czasowego i przestrzennego użytkowania lasu (przyjęcie odpowiednich nawrotów cięć i określonego porządku ostępowego),
- zachowanie zdolności do reprodukcji zasobów drzewnych poprzez planowanie użytkowania głównego w powiązaniu ze spodziewanym bieżącym przyrostem miąższości, z uwzględnieniem rzeczywistej wielkości zmiany zasobów drzewnych od ostatniej rewizji urzędzeniowej (tj. przyrostu bieżącego użytecznego),
- określenie potrzeb ochrony lasu,
- uwzględnienie wytycznych postępowania gospodarczego, określonych dla obiektów specyficznych np. obszarów Natura 2000,
- określenie wskazań i wytycznych, zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych,
- projektowanie przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia realizacji przyjętych celów hodowlanych,
- dążenie do uzyskania akceptacji lokalnej społeczności dla sporządzonych planów z zakresu gospodarki leśnej.

1.2. Funkcje lasu i kategorie ochronności

Przyjęty w projekcie Planu Urządzenia Lasu podział lasów Nadleśnictwa Dobieszyn na grupy ze względu na pełnione funkcje, a także kategorie ochronności w ramach lasów ochronnych, przedstawia tabela 59 oraz rycina nr 33.

Tabela 59. Podział lasu na grupy oraz kategorie ochronności

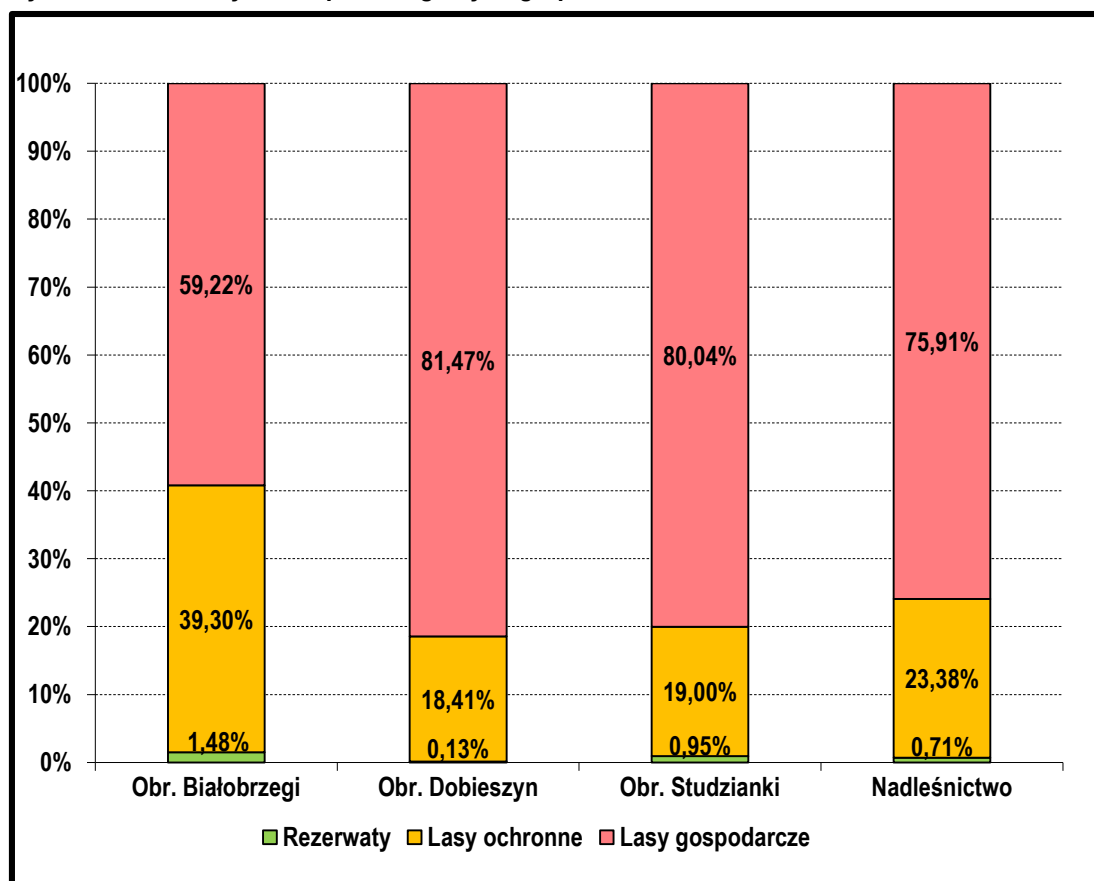
Lp.	Grupy lasu	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rezerwy	48,49	1,48	8,25	0,13	44,69	0,96	101,43	0,71
2.1.	Lasy glebochronne	156,52	4,77	483,42	7,59	164,17	3,51	804,11	5,61
2.2.	Lasy wodochronne	728,79	22,22	545,90	8,58	315,46	6,74	1590,15	11,10
2.3.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	104,91	3,20	43,49	0,68	179,73	3,84	328,13	2,29
2.4.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
2.5.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	217,93	6,64	97,09	1,53	228,02	4,87	543,04	3,79
2.6.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	60,07	1,83	-	-	-	-	60,07	0,42
2.7.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne	9,77	0,30	-	-	-	-	9,77	0,07
2.8.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody	2,30	0,07	-	-	-	-	2,30	0,02
2.9.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	6,61	0,20	-	-	-	-	6,61	0,05
2.10.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	0,93	0,03	0,89	0,01	2,19	0,05	4,01	0,03
2.11.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	1,17	0,04	-	-	-	-	1,17	0,01
2.	Lasy ochronne (razem 2.1 – 2.11)	1289,00	39,30	1171,65	18,40	889,57	19,00	3350,22	23,38
3.	Lasy gospodarcze	1942,24	59,22	5185,99	81,47	3746,93	80,04	10875,16	75,91
4.	Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Zgodnie z postanowieniem KZP, zasięg lasów ochronnych dla Nadleśnictwa Dobieszyn, przyjęto zgodnie z obowiązującą Decyzją Ministra Środowiska, znak DL-lpn-612-13/35394/10/JŁ z dnia 26 lipca 2010r.

W projekcie PUL zaktualizowano kategorie ochronności i rozliczono powierzchnię wyłączeń taksacyjnych w ramach zatwierdzonego zasięgu, wykonując korektę uwzględniającą:

- zmiany w stanie posiadania,
- zmiany granic pododdziałów,
- aktualizację powierzchni pododdziałów,
- zmiany stref ochrony ptaków podlegających ochronie gatunkowej,
- weryfikację zaliczenia lasów do kategorii „cenne fragmenty rodzimej przyrody”,
- zmiany pomiędzy grupami kategorii użytkowania – leśną zalesioną a związaną z gospodarką leśną, wynikające m. in. z wybudowania przez Nadleśnictwo dróg o zwiększonych parametrach (szerokość drogi wewnątrz kompleksów leśnych),
- wybudowanie przez Nadleśnictwo dróg o zwiększonych parametrach wewnątrz kompleksów leśnych.

Ryc. 41. Procentowy udział poszczególnych grup lasu w Nadleśnictwie

W wyniku wyżej wymienionych zmian powierzchnia lasów ochronnych zmniejszyła się o 3,79 ha.

Poniżej zamieszczono szczegółowy wykaz powierzchni i lokalizacji kategorii ochronności w ramach obrębów leśnych:

1. **Lasy ochronne** w obrębie leśnym **Białobrzegi**, o łącznej powierzchni **1289,00 ha**, w tym:

- a) **Lasy glebochronne** o powierzchni **156,52 ha** w pododdziałach: 38 h; 43 a,b,c,l,m; 94 a; 95 a,b,c,d,f,g,h,i; 95A a,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,kx,lx, mx, nx; 95B a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx; 95C a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,hx.
- b) **Lasy wodochronne** o powierzchni **728,79 ha**, w pododdziałach: 1 b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m; 2 a, b,c,d,f,g,j; 3 c,j,k,l,n; 4 i,j,k,m,o; 5 c,f,g,h; 7 c,d,f; 8 m; 9 g; 10 b; 11 b,c,f; 12 b,c,g,h,i,j,k; 13 a,b,c,d,f,g,h,j,l,m,n; 14 d,f,j; 16 f,h; 19 f,g; 20 l,m; 22 g,j,k,l,m,n,o,p; 23 a,c,g,h,i,j,k,l; 24 a,b,c,f,g,i; 25 c,d,f; 27 b,c,d,f,g,h; 28 a,b,c,d,f,g,h,i,j; 29 a,b,c,d,g,i,j,k,l,m,n; 30 a, c, g, h,i; 32 a,b,c,g,h,i,k,l,m,n; 33 a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,n,o,p,r; 34 a,b,c,d,f,g,i,j,k,l,m,p,w,x,y; 35 a, b,f,g,i; 36 a,b,c,f,h,i; 38 a,b,d,i,j,k,l; 39 a,b,c,d,f,g,h; 40 a,b,h,j; 41 a,c,h,i,j,l,m; 43 d; 46 a, b,d,f; 49 a,b,f,g,h; 50 a,b,c; 51 h; 52 c,f,g; 53 g,l,m,o; 54 a,b,d,f,g; 55 f,h,i; 56 a,b,c,f; 59 a,b,c,d,g,h,i; 60 a,b,d,f,g,h,i,j; 61 a,b,c,d,f,g,h; 62 c; 66 a,d,h,i; 67 a,b,d; 71 i; 75 f,g,h,j; 76 a,b,f,g,h; 79 c,d,g; 80 b,c; 82 c; 83 a,b,c,d,f,j,k; 88 a; 91 a,c; 94 b; 95A jx,px; 95C mx,ox, rx; 100 n; 101 f; 102 c; 106 a,b; 111 c,d,h,i,j,k,m,n; 112 a; 115 g,i,j,k,m; 116 a,b,l,m; 117 d; 119 g; 126 d,f; 128 c,d; 132 c,d,f; 133 b; 134 b,d; 140 i,l; 141 g,j,l; 143 a,b,c,d,g,i,j,l, m,n.
- c) **Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody** – o powierzchni **104,91 ha**, w pododdziałach: 16 d; 21 d; 31 a; 44 d; 45 h; 53 k; 61 i; 62 d; 63 m; 67 c; 68 a,b,f; 90 a; 91 b,g; 93 b; 115 a,c,d,h,l; 119 b,c,d; 120 a,b,c; 132 b,g; 133 f,g,h,i,k; 134 a,f; 138 d; 139 a,
- d) **Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne** – o powierzchni **217,93 ha**, w pododdziałach: 2 h; 3 d,m; 4 l; 5 d; 7 g,h; 9 d,f; 10 c,d,h; 11 a,d; 12 a; 13 i; 14

- a,b,c,i; 15 f; 16 c; 17 c,d,f,g,h,i,j; 18 a,b,c,d,f,h; 19 b,c,d,i,l; 20 a,b; 22 i; 23 b,f,p; 24 h; 26 b,c; 29 f,h; 30 b,d,f,j; 32 d; 33 s; 34 n,s,t,z; 40 c,d; 51 a,b,c,g; 52 a,d; 53 a; 100 m; 101 k; 102 a,b; 111 a,b; 127 c,d; 128 h; 132 a; 134 m; 143 k.
- e) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – o powierzchni **60,07 ha**, w pododdziałach: 113 a,b,h,i; 114 a,b; 116 c,d,f,g,h,i,k; 117 a,b,c,f; 123 b,c,d,f,g,h,i,j.
- f) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne – o powierzchni **9,77 ha**, w pododdziałach: 20 c,g; 130 c,g,h,k,m.
- g) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni **2,30 ha**, w pododdziale 116 j.
- h) Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne – o powierzchni **6,61 ha**, w pododdziałach: 20 f,h; 21c.
- i) Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – o powierzchni **0,93 ha**, w pododdziałach: 39 i; 70 d.
- j) Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne – o powierzchni **1,17 ha**, w pododdziale 49 d.

2. Lasy ochronne w obrębie leśnym Dobieszyn o łącznej powierzchni 1171,65 ha, w tym:

- a) Lasy glebochronne - o powierzchni **483,42 ha**, w pododdziałach: 1 i,j; 2 a,b,c,g,n,o,p,r; 3 a,b,c,d,f; 5 g,l; 14 a,b,d; 14B b,f,g,h,k,l,m,p,t,x,z,ax,bx,gx,hx,ix,jx,kx,lx; 15 a; 16 a; 17 a; 19 c,f; 21B a,b,c,d,f,g,i,j,k,l,m,n,o,p,r,fx,gx,hx,jx,kx,lx,mx; 21C a,b,c,j,k,l,m,n,o,p,r,t,w,x,y,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx; 21D a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,dx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,lx,mx,nx; 28 g,h,i; 35 d,f,g; 46 b,d; 47 a,b,c,d,f,g; 48 h,i,j; 53 g,h,i; 70 f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y; 92 x,y,z; 105A a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n; 204 a,b,f; 205 a,b,d; 206 b; 207 a,b,c,d,f; 214 a,b,c,d,f,h; 215 a,b,c,d,g,h; 216 a,b,f; 217 c,d; 218 g; 220 a,c,d,f,g; 221 b,c,f,g,h,n; 224 a,d,f,g,h; 227 a.
- b) Lasy wodochronne - o powierzchni **545,90 ha**, w pododdziałach: 1 d,h,l; 2 f,i,j,l; 4 a; 5 a; 6 a,d; 9 a,b,c; 9A d; 10 a; 11 a,b; 12 c,g,i; 14 f,g,h; 17 c,d; 22 b,d,j; 23 c,f,i,j,k,l; 24 g,l,r; 25 g,h,i,j,k,o,s; 26 a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m; 27 a,b,c,d,f,g; 32 a,b,i; 40 f; 42 c,h; 46 f; 54 f; 58 a,g,i,j; 62 a,b,c,g,h,k; 69 i; 70 b; 71 b,c,d,f,g,h,i; 78 a,f; 80 a,b,c,g,k; 82 a,b,c,d,g,i,n; 91 n; 92 g,h,i,n; 95 b,d,f,g; 100 g,h,i,l,m,n,o; 101 d,g,h,i; 108 f; 109 c; 110 c,d; 111 m; 120 a,d,f; 126 c,n; 132 c,g,j; 136 g,h,k,l,n; 139 a,b,d,g,j; 140 c,f,g,h; 144 b,c,f,h; 145 f,g,h,i; 149 j; 150 c; 151 b; 152 a; 157 h; 159 a,b,o; 169 a,c; 170 a,f; 171 b,c,d,f; 172 a,b,c,d,f; 173 a,b,d; 181 i,k; 182 j,k; 193 a,c; 202 b,c,f,l; 203 a,d; 204 c,d; 209 c; 210 a,b; 211 a; 212 a,b,i; 214 g; 215 f,i; 218 d; 219 a,c,d; 220 b; 230 s,x,y,z,ax,bx; 231 s; 232 j,k,l.
- c) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni **43,49 ha**, w pododdziałach: 89 h; 90 h; 98 g,h,i; 99 a; 101 c; 111 n; 112 a; 113 h; 119 g; 120 b; 130 l; 158 c.
- d) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne – o powierzchni **0,86 ha**, w pododdziale 14B w.
- e) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni **97,09 ha**, w pododdziałach: 1 k; 2 h; 4 b,c; 5 d,f,j,n,p; 9 g; 9A c,f; 14 c; 22 c,f,h,i,k; 23 h,m; 24 b,c,d,h,i,k,m,o; 25 b,c,f,l,m,n,r; 76 m; 77 j; 78 i; 79 f; 82 k,m; 83 j,k; 139 f,i; 149 i; 169 d; 170 d; 181 g; 212 h.
- f) Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – o powierzchni **0,89 ha**, w pododdziale 90 j.

3. Lasy ochronne w obrębie leśnym Studzianki o łącznej powierzchni 889,57 ha, w tym:

- a) Lasy glebochronne - o powierzchni **164,17 ha**, w pododdziałach: 1 a,b,c,d,f,h,i,k; 9 b,c; 10 d; 11 c; 17 k,l,m,n,o; 18 g,h; 25 a,c,d; 26 a,b,c,d; 27 a,b,c,d,f; 45 a; 177 a,b,d,f,g,i,m,r.
- b) Lasy wodochronne – o powierzchni **315,46 ha**, w pododdziałach: 2 c; 3 b,h; 5 d,k,m,p,r; 7A b; 13 h; 14 b,d,f,g,h,i,o,s; 19 c,g,h,i,j,l,m,n,r,s; 20 i,j; 22 b,c,f,h,i,k,m,o,p,s,t,w,x; 23 d; 24 m,n,p; 29 d,h,i; 32 c,f,g,i; 38A b; 41 f,g; 42 a,d,f; 43 a; 51 d; 52 a,c,d,f; 71 a; 73 d; 74

d,f; 85 b,d; 86 d,h,i,j; 105 a,b; 106 h; 109 d; 110 c,f,h,i; 112 h; 113 b; 115 i,j,l; 125 h,k,o; 126 f,i; 132 h,i,j,k; 133 f,g; 134 c,d,f,g; 140 c; 143 b,f; 145 b; 168 c,f,h; 169 c,d,f; 172 a,b; 175 a,d,h; 176 g; 177A b,c,d,f,g,h,i,j,k,l.

- c) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – o powierzchni **179,73 ha**, w pododdziałach: 19 f; 52 b; 53 a; 54 a,l; 55 b,c,d,h,m; 56 f; 57 a; 70A c,h,j; 71 f; 72 a; 73 c,h; 74 a,g; 78 a; 84 f,h; 93 c,f; 94 f; 100 f; 101 a,b,f; 108 d; 112 b,g; 113 a; 119 b,g; 120 d; 121 c; 124 b; 129 c; 141 c.
- d) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni **228,02 ha**, w pododdziałach: 2 b,d,f,h,j,k,l; 3 a,c,d,f,g,i,j,k; 4 a,b,c,d,f,g,h,i; 5 a,b,c,g,i,l; 6 a,c,d,f,g,h,i; 7 a,b,c,d,f,g; 7A h,k; 14 a,c,j,k,m,p,r,t,x,y; 19 d; 20 d,f,g; 21A b,d,f,g,h,i,j; 22 d,l; 23 a,b,c,f,i,k; 24 a,b,c,d,f,h,j,k,r,s,w,x,ax,cx,dx,fx; 51C a,b,c,d,g,h,i; 115 h; 168 g,i; 175 c,g.
- e) Lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych – o powierzchni **2,19 ha**, w pododdziałach: 90 d; 115 m; 118 b.

2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

2.1. Podział na gospodarstwa

Na podstawie przedstawionych w poprzednim rozdziale grup i dominujących funkcji pełnionych przez lasy (respektując też wszystkie inne funkcje), uwzględniając ustalenia KZP i NTG oraz specyficzne zadania, jakie pełnią niektóre drzewostany, a także sposoby osiągnięcia przyjętych dla poszczególnych drzewostanów celów gospodarczych, utworzono następujące gospodarstwa:

I. Gospodarstwo specjalne (S) obejmujące:

- rezerwaty przyrody,
- lasy wyłączone z użytkowania decyzją nadleśniczego (WZUDN),
- lasy glebochronne na wydmach śródlądowych,
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy na terenie ośrodka wypoczynkowego – obręb Białobrzegi, pododdz. 53j,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej,
- lasy o wyjątkowym znaczeniu ze względów ekologicznych (bory i lasy bagienne, tj. sukcesje i drzewostany poza WZUDN),
- lasy o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych (wczesnośredniowieczny kompleks osadniczy – obręb Studzianki, pododdz. : 13n, 14y, 19o, 20a, 20c, a także cmentarz żołnierzy niemieckich z czasów I wojny światowej – obręb Studzianki, pododdz. 18k.

II. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego;

III. Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmujące lasy na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, a nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego, z wyróżnieniem sposobów zagospodarowania:

- zrębowego (GZ),
- przerębowo - zrębowego (GPZ),
- przerębowego (GP) - nie wyodrębniono.

Powierzchniowo - miąższościowe tabele klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności, dla obrębów leśnych (tabele VI wg IUL), zamieszczono na końcu niniejszego elaboratu (cz. VII) oraz w opisach taksacyjnych.

Syntetyczne zestawienie powierzchni i zapasu na powierzchni leśnej zalesionej w poszczególnych gospodarstwach, sporządzone na podstawie tabel VI, zamieszczono w tabeli 60.

Tabela 60. Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i zapasu w ramach gospodarstw

Gospodarstwo	Obręb			Nadleśnictwo	
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki		
	Powierzchnia [ha]			[%]	
1	2	3	4	5	6
Specjalne (S)	488,63	626,62	444,94	1560,19	10,98
	136975	169255	131455	437685	10,94
Lasów ochronnych (O)	851,39	581,03	476,18	1908,60	13,43
	192815	160210	134860	487885	12,20
Lasów gospodarczych (G)	1914,07	5123,58	3703,18	10740,83	75,59
	582835	1413860	1077090	3073785	76,86
Zrębowy	729,00	2685,73	1696,10	5110,83	35,97
sposób zagospodarowania (GZ)	209725	722505	465030	1397260	34,94
Przerębowo-zrębowy	1185,07	2437,85	2007,08	5630,00	39,62
sposób zagospodarowania (GPZ)	373110	691355	612060	1676525	41,92
Ogółem	3254,09	6331,23	4624,30	14209,62	100,00
	912625	1743325	1343405	3999355	100,00

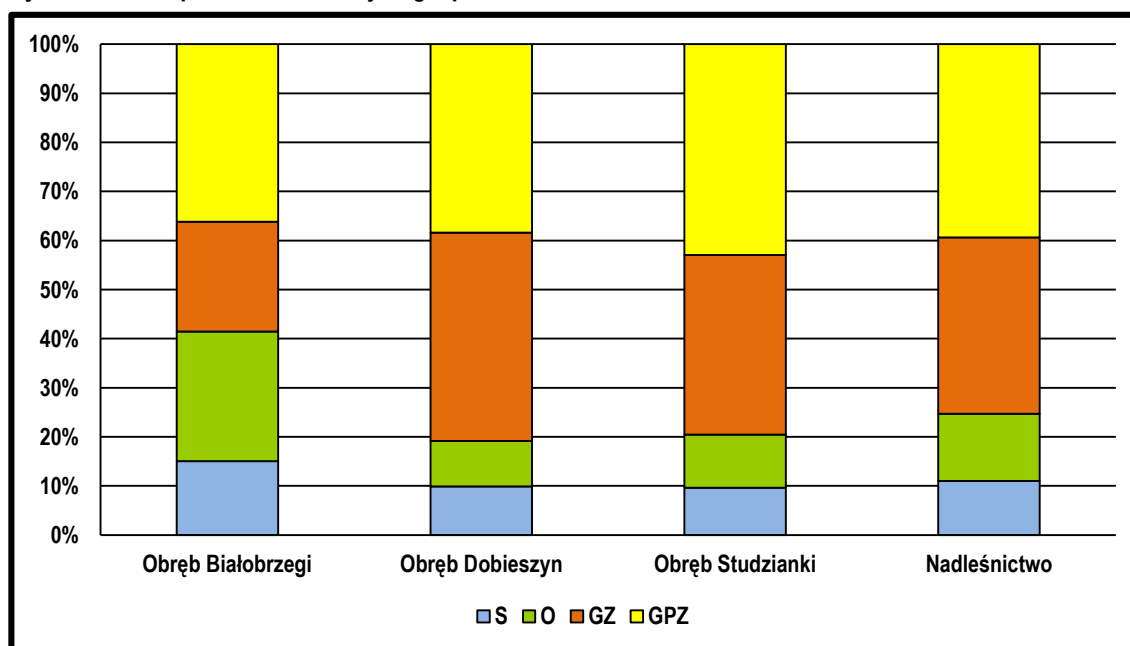
Zestawienie powierzchni leśnej ogółem (razem z powierzchnią leśną niezalesioną) w poszczególnych gospodarstwach przedstawiono w tabeli 61.

Tabela 61. Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	494,60	15,08	630,12	9,90	450,20	9,62	1574,92	10,99
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	865,68	26,39	589,88	9,27	507,97	10,85	1963,53	13,71
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	1919,45	58,53	5145,89	80,83	3723,02	79,53	10788,36	75,30
W tym:								
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	733,53	22,37	2702,39	42,45	1711,52	36,56	5147,44	35,93
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	1185,92	36,16	2443,50	38,38	2011,50	42,97	5640,92	39,37
- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Ryc. 42. Podział powierzchni leśnej na gospodarstwa

2.2. Wiek rębności

Wiek rębności, wyznaczające umownie przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania według panujących gatunków drzew w drzewostanach Nadleśnictwa, przyjęto w oparciu o ustalenia KZP i NTG, na podstawie § 83 IUL. Wiek ten, jednolite w całym Nadleśnictwie, przedstawiają się następująco:

Db	- 140 lat
Bk, Kl, Js, Jw	- 120 lat
So, So.b, Md, Db.c	- 100 lat
Św, Gb, Brz, Ol, Ak	- 80 lat
Os	- 50 lat
Tp	- 40 lat

Ujednolicono we wszystkich obrębach wiek rębności dla dęba.

Drzewostany zaliczone do przebudowy pilnej, drzewostany o strukturze klasy odnowienia (KO) oraz drzewostany w klasie do odnowienia (KDO), przydzielone zostały do użytkowania rębego, niezależnie od przyjętych wieków rębności.

Dla każdego drzewostanu, oprócz położonych w rezerwach lub posiadających strukturę KO lub KDO, wypełniono pole opisu taksacyjnego „wiek dojrzałości rębnej”.

2.3. Podział na ostępy

Projektowanie oraz realizacja cięć rębnych odbywa się w ramach układu ostępowego, bowiem umożliwia on zachowanie ładu czasowego i przestrzennego. Ostępy oparte są o istniejący podział powierzchniowy. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy, uzupełniony o wyznaczenie aktualnych ostępów przejściowych.

Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające szeregi ostępowe, podzielone z kolei liniami oddziałowymi na ostępy stałe o szerokości jednego oddziału, rzadziej dwóch oddziałów.

Dla zachowania reguły mijania się ostępów w sąsiednich szeregach, zakładane są także pojedyncze ostępy jedno bądź trzy oddziałowe.

Szczegółowy podział ostępowy przedstawiony został na mapach przeglądowych cięć rębnych, sporządzonych dla każdego obrębu leśnego. Na mapach tych kierunek i długość ostępów stałych oznaczono ciągłymi strzałkami koloru czerwonego. W przypadku nagromadzenia się cięć

rębnych w sąsiadujących oddziałach ostępu w ramach rębni zupełnych wyznaczono ostępy przejściowe. Zaznaczono je przerywanymi strzałkami koloru niebieskiego.

3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

W skład wyliczonych i przyjętych, osobno dla każdego obrębu leśnego i zestawionych dla Nadleśnictwa łącznie, etatów użytkowania głównego wchodzi:

- etaty użytkowania rębego,
- etaty użytkowania przedrębego.

W ramach realizacji użytkowania głównego mieścić się będą cięcia przygodne i sanitarne.

Etat użytkowania rębego oznacza ilość drewna zaprojektowaną w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażoną w m³, jako maksymalną wielkość do pozyskania w okresie obowiązywania PUL.

Etat użytkowania przedrębego określa obligatoryjną, minimalną powierzchnię cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidzianą do wykonania w okresie obowiązywania PUL przy szacunkowo przyjętym rozmiarze miąższościowym tych cięć.

Wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu w związku z użytkowaniem grubizny użytków rębnych i przedrębnych podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach tych etatów, bez możliwości kompensacji tych użytków.

Za zgodą Dyrektora Generalnego LP - na wniosek Dyrektora RDLP, w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach potwierdzonych przez właściwego kierownika ZOL, w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu dopuszcza się możliwość przekroczenia oszacowanej w PUL wielkości użytków przedrębnych. Oznacza to, że w takich przypadkach nie będzie potrzeby sporządzania aneksu do planu urządzenia lasu.

3.1. Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne dzieli się na:

- a) zaliczone na poczet etatu, tj. realizowane poprzez odpowiednie techniki pozyskania i odnowienia w ramach różnych rodzajów i form rębni,
- b) nie zaliczone na poczet etatu, na które składa się usunięcie niewielkiej miąższości przestojów na powierzchni leśnej.

3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Do określenia wielkości użytków rębnych w poszczególnych obrębach leśnych posłużyły wyliczone, w ramach przyjętego podziału gospodarczego, roczne etaty użytkowania rębego.

Wyliczeń etatów dokonano w oparciu o wytyczne zawarte w § 87-93 „Instrukcji Urządzania Lasu”, na podstawie powierzchniowo - miąższościowych tabel klas wieku, zestawionych gospodarstwami według grup gatunków panujących o jednakowym wieku rębności (tabele nr VI), a także wykazów drzewostanów o strukturze KO i KDO oraz drzewostanów zaliczonych do przebudowy (wzory nr: 3, 4, 5).

Wymienione tabele i wykazy zamieszczono w części tabelarycznej niniejszego elaboratu, a także w opisach taksacyjnych poszczególnych obrębów leśnych (tabele nr VI, wzory nr 4 i 5) oraz w wykazach projektowanych cięć rębnych (wzór nr 3).

Ustalenie etatu użytków rębnych oraz nabór drzewostanów do cięć rębnych wykonano z uwzględnieniem:

- funkcji lasów,
- pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów drzewnych,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu,
- potrzeb przebudowy drzewostanów,
- potrzeb hodowlanych drzewostanów,
- ładu czasowego i przestrzennego,

- zasięgu siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000,
- wieków dojrzałości rębnej poszczególnych drzewostanów,
- wieków rębności ustalonych dla panujących gatunków drzew w poszczególnych drzewostanach,
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez niektóre drzewostany,
- zadań w zakresie ochrony lasu,
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej LP.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy.

Zgodnie z postanowieniem KZP potwierdzonym przez NTG, do wyliczenia etatów w gospodarstwie lasów ochronnych (O) oraz w gospodarstwie lasów gospodarczych o przerębnowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ), przyjęto średni okres odnowienia 15 lat.

Proces analizy pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów drzewnych w oparciu o relację przeciętnych wieków drzewostanów do połowy średnich wieków rębności wykazał, że:

- w obrębie Białobrzegi przeciętny wiek drzewostanów (65 lat) jest wyższy o **15 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Dobieszyn przeciętny wiek drzewostanów (59 lat) jest wyższy o **9 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Studzianki przeciętny wiek drzewostanów (64 lat) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (53 lat) – **odstępstwo**,
- w całym Nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów (62 lata) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (51 lat) **odstępstwo**.

Konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z planu cięć użytków rębnych umożliwi zahamowanie dotychczasowej dynamiki wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów.

Kolejność kwalifikowania drzewostanów do cięć rębnych była następująca:

- drzewostany o strukturze klasy odnowienia,
- drzewostany zakwalifikowane do przebudowy pełnej pilnej (intensywnej),
- drzewostany, które osiągnęły wiek dojrzałości rębnej,
- inne drzewostany, w tym bliskorębne ze względu na położenie w ostępie i konieczność rozpoczęcia ich użytkowania, a także ze względu na monotypizację gatunkową i wiekową niektórych fragmentów lasu.

Wszystkie zastosowane rozwiązania odnośnie optymalizacji użytkowania rębego i opracowania wykazu projektowanych cięć rębnych, w tym: wielkości przyjętych etatów, lokalizacje poszczególnych zrębów, rodzaje i formy rębni, intensywności cięć, powierzchnie do odnowienia po kolejnych cięciach, zostały uzgodnione z przedstawicielami RDLP i Nadleśnictwa oraz zaakceptowane przez NTG. Wykaz projektowanych cięć rębnych w obszarach Natura 2000 i poza nimi przedłożono w ramach konsultacji także RDOŚ w Warszawie.

Zestawienie obliczonych i zatwierdzonych przez NTG etatów użytkowania rębego, zarówno dla obrębów leśnych jak i łącznie dla Nadleśnictwa, przedstawiają tabele XIV zamieszczone w części VII elaboratu („Tabele i wykazy”) oraz w wykazach projektowanych cięć rębnych i planach zagospodarowania lasu, zestawionych dla obrębów leśnych.

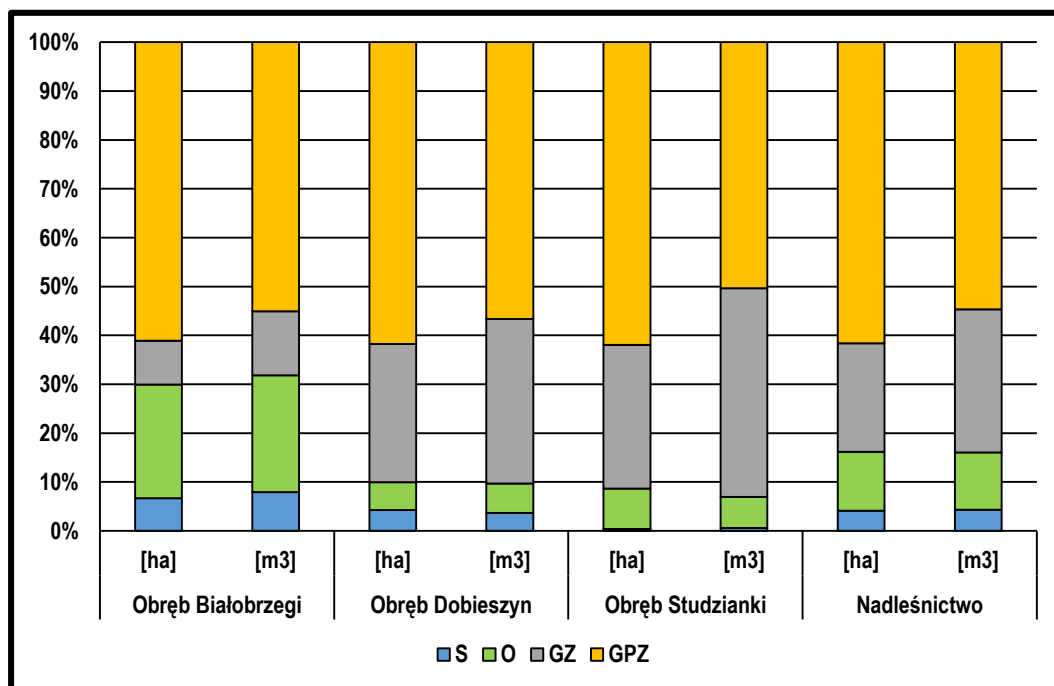
Poniżej, na podstawie tabel XIV oraz wykazów projektowanych cięć rębnych, zamieszczono zestawienie wyliczonych, a także zlokalizowanych i przyjętych etatów cięć rębnych dla poszczególnych obrębów leśnych i podsumowanie dla Nadleśnictwa.

Tabela 62. Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębnego

OBRĘB NADL.	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymal- ny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprząt. w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowla- nych	Etat przyjęty na okres obowiązania planu		
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						Pow. manip. [ha]	Miaższość [m ³]	
		miaższość brutto na 10-lecie [m ³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]								10	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BIAŁOBRZEGI	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	920	4810	14714	55,13	14714	12330
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	30590	28940	29420	29420	7430	26530	44342	192,42	44342	36593
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	21930 64,80	32790 97,40	25660 74,20	25660 74,20	6010 18	X	X	74,20	24362	20415
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	69960	56500	48160	56500	2900	94290	X	505,41	102215	85273
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	91890	89290	73820	82160	8910	94290	X	579,61	126577	105688
	OGÓŁEM OBRĘB	122480	118230	103240	111580	17260	125630	59056	827,16	185633	154611
DOBIESZYN	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	2640	9726	45,89	9726	8218
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	12040	24120	24070	24070	1450	580	15983	61,10	15983	13164
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	33140 98,80	117830 380,50	108330 305,70	108330 305,70	2570 12	X	X	303,98	89391	75524
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	98480	106550	106130	106130	3660	125580	X	664,21	150191	124906
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	131620	224380	214460	214460	6230	125580	X	968,19	239582	200430
	OGÓŁEM OBRĘB	143660	248500	238530	238530	7680	128800	25709	1075,18	265291	221812
STUDZIANKI	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	765	2,18	765	651
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	2650	11950	17490	11950	280	4200	8701	50,68	8701	7144
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	41280 120,80	73150 224,10	60670 176,60	60670 176,60	2110 8	X	X	180,42	58288	48715
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	44290	66110	76010	66110	4110	63960	X	379,56	68812	57336
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	85570	139260	136680	126780	6220	63960	X	559,98	127100	106051
	OGÓŁEM OBRĘB	88220	151210	154170	138730	6500	68160	9466	612,84	136566	113846
NADLEŚNICTWO		354360	517940	495940	488840	31440	322590	94231	2515,18	587490	490269

* sposób zagospodarowania: GZ – zrębowy, GPZ – przerębowo-zrębowy

Ryc. 43. Udział powierzchniowy i miąższościowy poszczególnych gospodarstw w przyjętych etatach użytków rębnych

Uzasadnienie przyjętych etatów cięć rębnych:

Gospodarstwo specjalne

Przyjęty etat, respektując pełnione przez te drzewostany zasadnicze funkcje, odpowiada ich potrzebom hodowlanym, z uwzględnieniem stanu zdrowotnego, stopnia zaawansowania wiekowego, istniejącego młodego pokolenia, warunków i możliwości wprowadzania odnowień sztucznych oraz inicjowania odnowień naturalnych.

W Nadleśnictwie Dobieszyn użytkowanie rębne zaplanowane zostało w lasach ochronnych z wiodącą kategorią ochronności – glebochronne, a także w drzewostanach położonych w strefach ochrony okresowej utworzonych dla bielika oraz bociana czarnego.

Gospodarstwo lasów ochronnych

Przyjęto etat z potrzeb hodowlanych. Wynika on, w głównej mierze z konieczności wykonania cięć uprzątających w drzewostanach znajdujących się w klasach odnowienia (KO), wymuszonej potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia, a także użytkowania litych, dojrzałych do wyrębu drzewostanów sosnowych z zastosowaniem rębni zupełnych mających na celu wytworzenie warunków świetlnych do wprowadzania nowego pokolenia.

W **obrzebie Białobrzegi** przyjęty etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia KO i KDO (131%), stanowiąc 151% etatu wg zrównania średniego wieku, który jest jednocześnie etatem optymalnym.

Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w ramach rębni złożonych stanowi 83% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie.

W **obrzebie Dobieszyn** przyjęty etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia KO i KDO, stanowiąc jednocześnie 66% etatu zrównania średniego wieku, który jest jednocześnie etatem optymalnym. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w ramach rębni złożonych stanowi 79% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie.

W **obrzebie Studzianki** przyjęty etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia KO i KDO oraz stanowi 73% etatu wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku, który jest jednocześnie etatem optymalnym.

Powierzchnia zrębów zupełnych i cięć uprzątających w ramach rębni złożonych stanowi 60% powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych tego gospodarstwa.

Gospodarstwo lasów gospodarczych

W ujęciu całego gospodarstwa spełnione są warunki sformułowane przez IUL, dotyczące relacji zaproponowanego naboru do etatu optymalnego i sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia w KO i KDO. Prawidłowe są również relacje przyjętego naboru do wyliczonych etatów w obu sposobach zagospodarowania.

Zrębowy sposób zagospodarowania w gospodarstwie lasów gospodarczych

W **obrębie Białobrzegi** przyjęte pozyskanie kształtuje się na poziomie 95% etatu wg zrównania średniego wieku, który jest jednocześnie etatem optymalnym. Zręby zupełne zaplanowano na powierzchni 74,20 ha.

W **obrębie Dobieszyn** przyjęte pozyskanie stanowi 83% etatu wg zrównania średniego wieku, który jest etatem optymalnym. Zręby zupełne zaprojektowano na największej powierzchni spośród trzech obrębów leśnych, tj. 303,98 ha, która stanowi 99% optymalnego etatu powierzchniowego wyliczonego dla tego sposobu zagospodarowania.

W **obrębie Studzianki** zaplanowano pozyskanie na poziomie 96% etatu wg zrównania średniego wieku, będącego jednocześnie etatem optymalnym. Zręby zupełne zaprojektowano na powierzchni 180,42 ha.

Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania w gospodarstwie lasów gospodarczych

W **obrębie Białobrzegi** przyjęte pozyskanie jest prawie dwukrotnie wyższe od etatu wg dojrzałości drzewostanów z dwóch ostatnich klas wieku, będącego jednocześnie etatem optymalnym, jednakże przewyższa sumę etatów z potrzeb przebudowy oraz wg okresów uprzątnięcia KO i KDO zaledwie o 5%.

W **obrębie Dobieszyn** przyjęte pozyskanie kształtuje się na poziomie 142% etatu wg zrównania średniego wieku, który jest etatem optymalnym, a także przewyższa sumę etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia KO i KDO.

W **obrębie Studzianki** przyjęte pozyskanie kształtuje się na poziomie 104% etatu z dwóch ostatnich klas wieku, który jest etatem optymalnym, a także przewyższa sumę etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia KO i KDO.

Przyjęty łączny etat w lasach ochronnych i gospodarczych Nadleśnictwa Dobieszyn przewyższa sumę wyliczonych dla nich etatów wg zrównania średniego wieku o 13%, co jest zgodne z pożądanym kierunkiem rozwoju drzewostanów w Nadleśnictwie, a jednocześnie niezbędne aby wyhamować dynamikę wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów i nie dopuścić do zainicjowania w przyszłości niekontrolowanego procesu rozpadu fragmentów lasu zagospodarowanego. Jednocześnie uwzględnia potrzebę ochrony ekosystemów leśnych, w tym cennych zbiorowisk roślinnych w obszarach Natura 2000, wymagania hodowlane młodego pokolenia oraz stan zdrowotny drzewostanów.

Wielkości przyjętych etatów zapewniają ciągłość produkcji leśnej, nie naruszają trwałości i stabilności ekosystemów leśnych oraz stwarzają warunki do pełnienia przez lasy funkcji poza-produkcyjnych i ochronnych, przy jednoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego i czasowego.

Drzewostany potencjalnie kwalifikujące się do użytkowania rębego – a więc rębne, przeszłorębne, w KO i KDO, zajmują w Nadleśnictwie 3244,80 ha, co stanowi 23% całej powierzchni leśnej zalesionej. Użytkowaniem rębnym objęto 65% ich powierzchni. Ogółem użytkowanie rębne zostało zaprojektowane na powierzchni 2515,18 ha, co stanowi 17,7% całej powierzchni leśnej zalesionej.

Ze względu na istniejące odnowienia, które nie wymagają odslaniania w obecnym okresie gospodarczym, nie zaprojektowano cięć rębnych w drzewostanach będących w KO na powierzchni 222,25 ha, co stanowi ok. 19% ogółu drzewostanów tej grupy.

Z grupy drzewostanów bliskorębnych i młodszych do użytkowania rębego zostały przeznaczone przede wszystkim te, które osiągną wiek rębności w trakcie obowiązywania obecnego PUL lub są położone w zwartych, jednowiekowych i jednogatunkowych blokach. Do przyczyn pozostawienia części drzewostanów rębnych i przeszłorębnych bez użytkowania rębego należały:

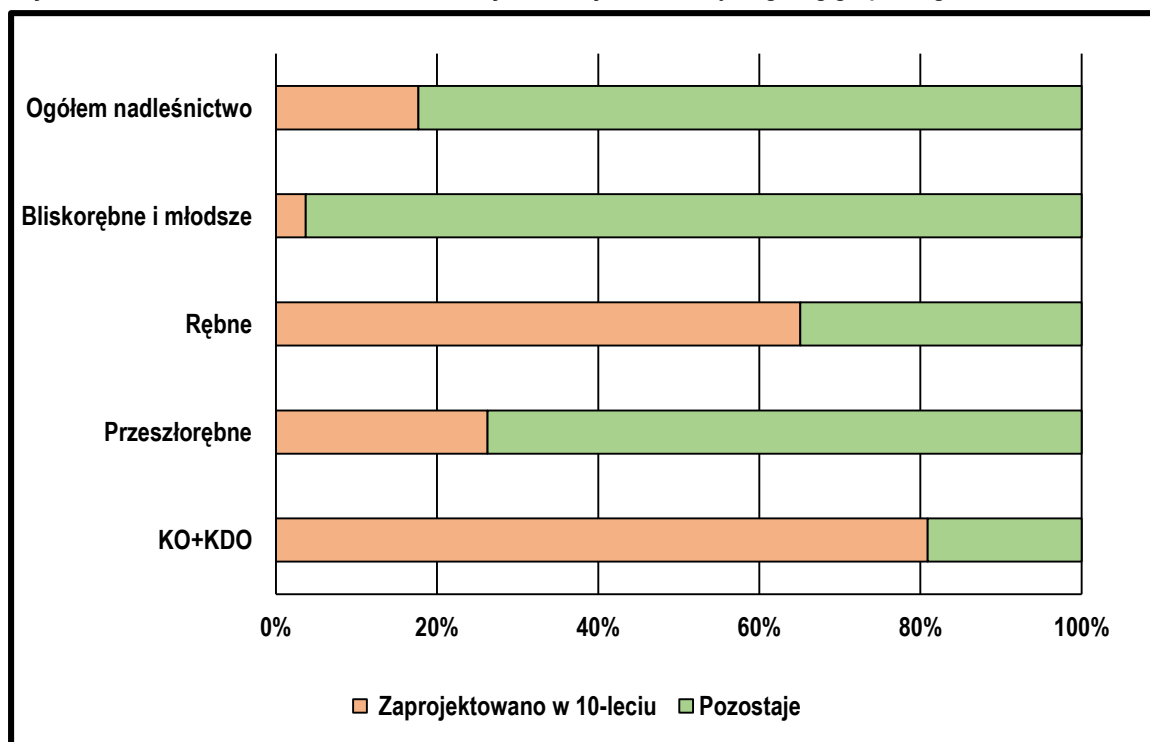
- położenie w rezerwacie przyrody,
- wyłączenie z użytkowania decyzją Nadleśniczego,
- konieczność zachowania ładu przestrzennego i czasowego następstwa cięć,
- położenie w strefie całorocznej ochrony ostoi ptaków,
- pełnienie specyficznych funkcji, np. otulina szkółki leśnej,
- niedostępność w terenie (przeważnie ze względu na warunki wilgotnościowe),
- położenie wśród gruntów obcej własności i mała powierzchnia albo kształt uniemożliwiający prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Zestawienie poszczególnych grup drzewostanów, wraz z informacją jaka część z nich została zaprojektowana do użytkowania rębego, przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 63. Udział drzewostanów zakwalifikowanych do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		%	ha m ³	%
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia (KO)	1164,14	941,89	80,91	222,25	19,09
	344925	249369	72,30	95556	27,70
W klasie do odnowienia (KDO)	87,35	-	-	87,35	100,00
	27325	0	0,00	27325	100,00
Przeszlorębne	335,22	88,06	26,27	247,16	73,73
	125582	25636	20,41	99946	79,59
Rębne	1658,09	1078,99	65,07	579,10	34,93
	605229	232059	38,34	373170	61,66
Bliskorębne i młodsze	10964,82	406,24	3,70	10558,58	96,30
	2912870	80416	2,76	2832454	97,24
Ogółem nadleśnictwo	14209,62	2515,18	17,70	11694,44	82,30
	4015931	587480	14,63	3428451	85,37

Ryc. 44. Udział drzewostanów zakwalifikowanych do użytkowania rębego wg grup kategorii

3.1.2. Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu

Na użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu, zaprojektowane na najbliższy okres gospodarczy w Nadleśnictwie Dobieszyn, składa się uprzątnięcie nasienników i przestojów na powierzchni leśnej.

Rozmiar powierzchniowy i miąższościowy użytków rębnych nie zaliczonych na poczet etatu przedstawiono syntetycznie w tabeli 64.

Tabela 64. Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby									Nadleśnictwo		
	Białobrzegi			Dobieszyn			Studzianki			Pow. [ha]	Miąższość [m ³]	
	Pow. [ha]	Miąższość [m ³]		Pow. [ha]	Miąższość [m ³]		Pow. [ha]	Miąższość [m ³]			brutto	netto
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	180	150	-	209	173	-	5	4	-	394	327
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	180	150	-	209	173	-	5	4	-	394	327

3.1.3. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych

Łączny etat cięć w użytkowaniu rębnym, po uwzględnieniu miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu oraz 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat, przyjęty w projekcie Planu Urządzenia Lasu na 10-lecie, przedstawia tabela 65.

Tabela 65. Sumaryczny rozmiar użytków rębnych

Obręb Nadleśnictwo	Miąższość grubizny [m ³]							
	Użytki rębne zaliczone na etat		5% spodziewanego przyrostu		Użytki rębne nie zaliczone na etat		Razem	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Białobrzegi	185633	154611	9282	7727	180	150	195095	162488
Dobieszyn	265291	221812	13265	11089	209	173	278765	233074
Studzianki	136566	113846	6828	5691	5	4	143399	119541
Nadleśnictwo	587490	490269	29375	24507	394	327	617259	515103

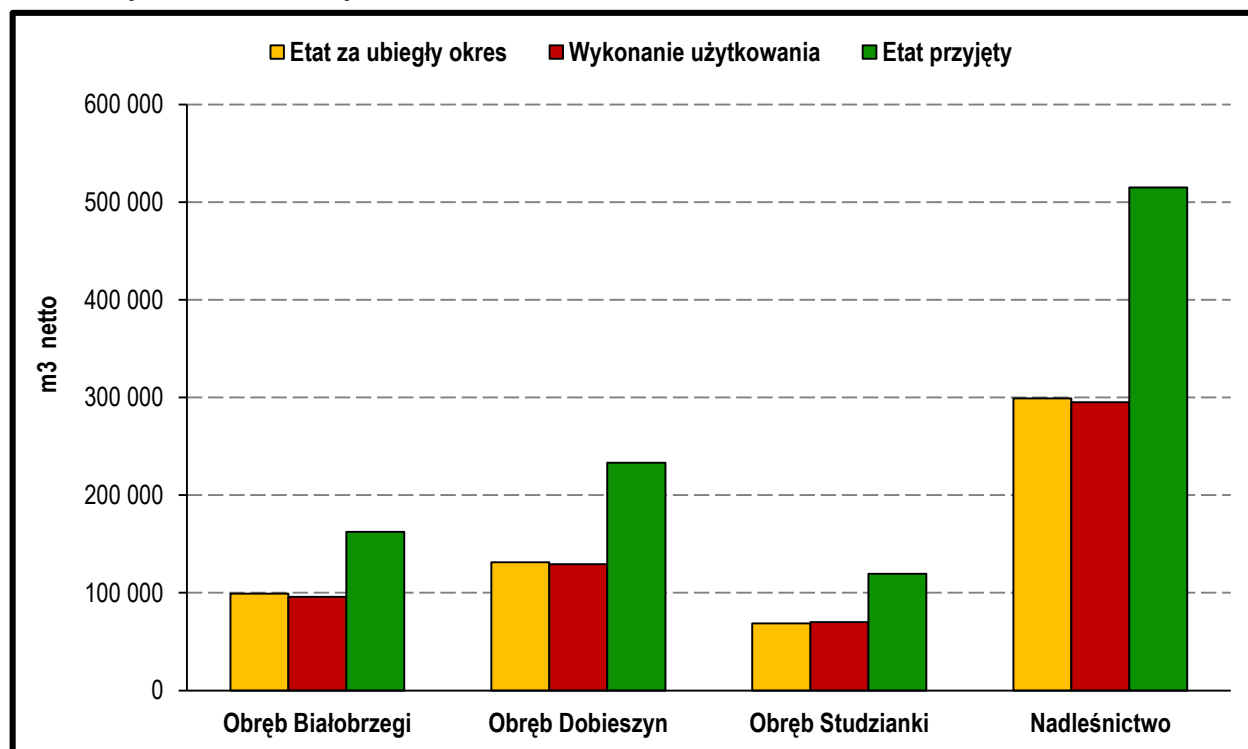
Porównanie przyjętego na bieżące 10-lecie etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i jego wykonaniem, przedstawiono w zamieszczonych poniżej tabeli i diagramie.

Plan pozyskania drewna użytków rębnych w całym Nadleśnictwie w stosunku do wykonania minionego okresu wzrósł o 74,6%, przy czym w obrębie Białobrzegi o 69,5%, w obrębie Dobieszyn o 80,3%, w obrębie Studzianki o 71,1%.

Tabela 66. Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręb Nadleśnictwo	Etat za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2010 - 31.12.2019	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2020 - 31.12.2029
	Miąższość [m ³ netto]		
1	2	3	4
Białobrzegi	99096	95869	162488
Dobieszyn	131270	129264	233074
Studzianki	68844	69867	119541
Nadleśnictwo	299210	295000	515103

Ryc. 45. Porównanie przyjętego etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

W poniższej tabeli zestawiono dla poszczególnych leśnictw łączny rozmiar grubizny netto użytków rębnych z wyszczególnieniem rębni zupełnych i złożonych, 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat oraz miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu.

Tabela 67. Zestawienie leśnictwami przyjętego sumarycznego rozmiaru użytków rębnych

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m³ netto
1	2	3	4	5
Obręb Białobrzegi				
Turno	Rb I	105,76	105,76	27578
	Rb II-V	267,89	124,27	40585
	5% przyrostu	-	-	3403
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		373,65	230,03	71566
Sucha	Rb I	69,34	69,34	18316
	Rb II-V	384,17	184,96	68132
	5% przyrostu	-	-	4324
	niezal. na etat	-	-	150
Łącznie		453,51	254,30	90922
Razem obręb		827,16	484,33	162488
Obręb Dobieszyn				
Winiary	Rb I	102,19	102,19	20155
	Rb II-V	2,27	-	209
	5% przyrostu	-	-	1017
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		104,46	102,19	21381
Kępa Niemojewska	Rb I	114,09	114,09	29784
	Rb II-V	7,38	2,20	530
	5% przyrostu	-	-	1513
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		121,47	116,29	31827
Ksawerów	Rb I	48,21	48,21	14311
	Rb II-V	258,41	123,08	42267
	5% przyrostu	-	-	2827
	niezal. na etat	-	-	173
Łącznie		306,62	171,29	59578

Leśnictwo	Kategoria cięć	Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1	2	3	4	5
Zawady	Rb I	96,17	96,17	24698
	Rb II-V	118,40	55,98	18449
	5% przyrostu	-	-	2158
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		214,57	152,15	45305
Grabowy Las	Rb I	10,36	10,36	2935
	Rb II-V	317,70	179,47	68474
	5% przyrostu	-	-	3574
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		328,06	189,83	74983
Razem obręb		1075,18	731,75	233074
Obręb Studzianki				
Trzebień	Rb I	52,53	52,53	14799
	Rb II-V	68,64	37,14	11403
	5% przyrostu	-	-	1310
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		121,17	89,67	27512
Studzianki	Rb I	52,49	52,49	13443
	Rb II-V	203,44	88,37	28588
	5% przyrostu	-	-	2100
	niezal. na etat	-	-	-
Łącznie		255,93	140,86	44131
Strzyżyna	Rb I	83,41	83,41	22588
	Rb II-V	152,33	63,13	23025
	5% przyrostu	-	-	2281
	niezal. na etat	-	-	4
Łącznie		235,74	146,54	47898
Razem obręb		612,84	377,07	119541
Ogółem nadleśnictwo		2515,18	1593,15	515103

3.1.4. Opisanie zadań z zakresu użytkowania rębnego

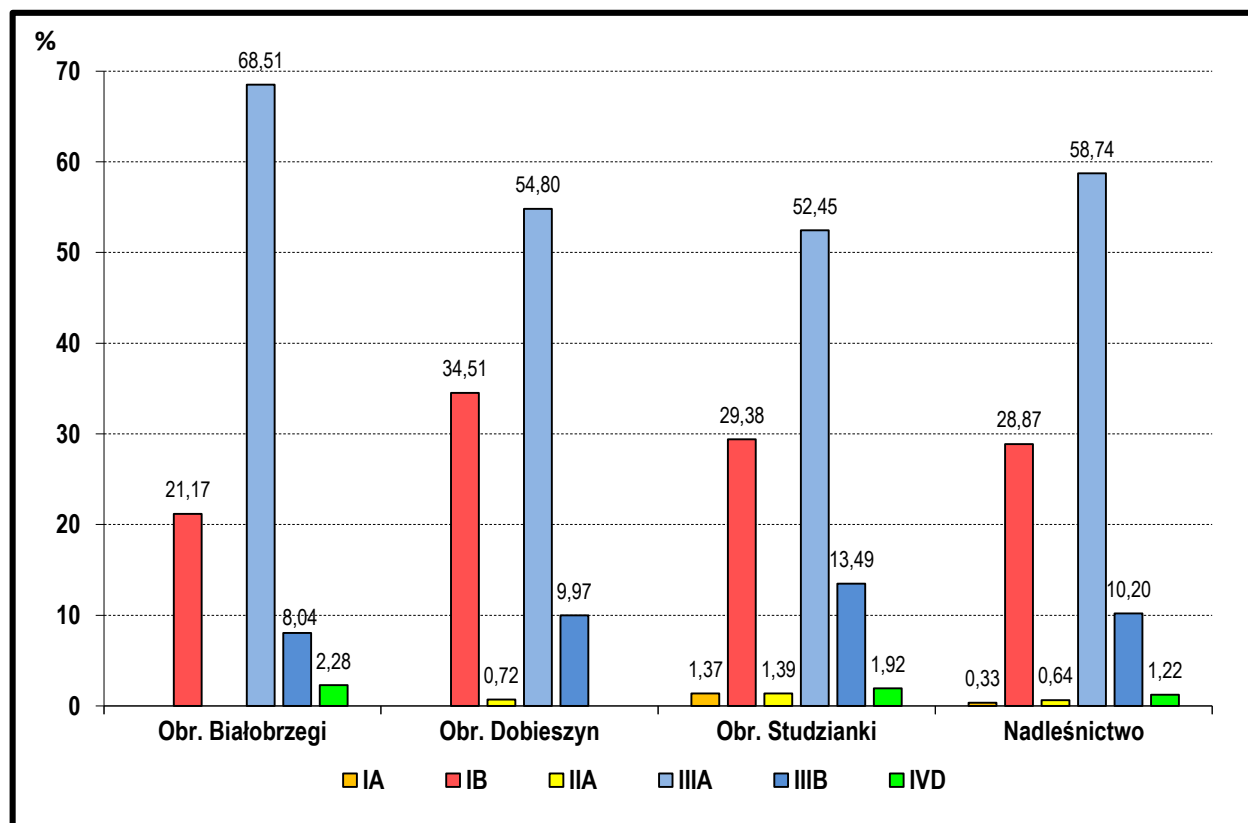
Plan cięć użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu sporządzony został w formie szczegółowych wykazów projektowanych cięć rębnych oraz map przeglądowych cięć rębnych, opracowanych oddzielnie dla każdego obrębu leśnego.

W zależności od założonego indywidualnie dla każdego drzewostanu celu hodowlanego i ochronnego, uwzględniając lokalne uwarunkowania siedliskowe, glebowe i wilgotnościowe, aktualny skład gatunkowy warstwy drzew, ewentualnie Ip i IIp, stan i ilość istniejących odnowień podokapowych, zaprojektowano w poszczególnych gospodarstwach odpowiednie rodzaje i formy rębni.

Tabela 68. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w ramach form rębni

Rębnia	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
IA	0,00	0,00	8,37	8,37
IB	175,10	371,02	180,06	726,18
IIA	0,00	7,69	8,50	16,19
IIIA	566,70	589,22	321,44	1477,36
IIIB	66,48	107,25	82,69	256,42
IVD	18,88	0,00	11,78	30,66
Razem	827,16	1075,18	612,84	2515,18

Ryc. 46. Udział procentowy poszczególnych form rębni w łącznej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych

Dominującym rodzajem rębni w całym Nadleśnictwie jest **rębnia gniazdowa (III)**. Jej udział w powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wynosi **68,94%**. Wiodącą formą rębni jest rębnia **gniazdowa zupełna (IIIA)**.

Poniżej podano podstawowe uwarunkowania jakimi kierowano się przy projektowaniu określonych rodzajów i form rębni oraz ogólne wytyczne dotyczące sposobu ich realizacji.

Rębnię **Ia (zupełną wielkopowierzchniową)** zaplanowano tylko w jednym drzewostanie sosnowym na łącznej powierzchni obu działek zrębowych 8,37 ha na siedlisku boru mieszanego świeżego. W drzewostanie tym nie ma perspektyw na osiągnięcie wartościowego odnowienia naturalnego.

Rębnię **Ib (zupełną pasową)** zaprojektowana została w drzewostanach, w których nie ma perspektyw na uzyskanie odnowienia naturalnego, a cel hodowlany może być osiągnięty tylko przy zastosowaniu cięć zupełnych (również w lasach ochronnych). Powinny być one realizowane w sposób uwzględniający optymalny termin wymiany pokoleń w poszczególnych fragmentach lasu, z zachowaniem ładu przestrzennego i czasowego (5-letni nawrót cięć). Szerokość pasów zrębowych jest zróżnicowana w zależności od kształtu pododdziałów. Na siedliskach wilgotnych oraz olsie ograniczono powierzchnię projektowanych zrębów tak, by nie przekraczać 3 ha. Założenie nowego pasa zrębowego jest możliwe jedynie wtedy, gdy na poprzedzającym pasie uzyskano wartościowe i ugruntowane odnowienie. W innym razie zakładanie nowego zrębu jest niedopuszczalne.

Rębnię tę zaprojektowano przede wszystkim na ubogich siedliskach borów oraz borów mieszanych, które są przeznaczone głównie do hodowli sosny, jako gatunku głównego.

W obrębie Białobrzegi zaprojektowano najmniej zrębów zupełnych spośród wszystkich trzech obrębów leśnych – 21,17%.

W obrębie Dobieszyn zręby zupełne przy pomocy rębni IB zaprojektowano na powierzchni około 371,02 ha, natomiast w obrębie Studzianki na powierzchni 180,06 ha. Rębnia ta obejmuje 28,87% powierzchni przewidzianej do użytkowania rębego.

Rębnię **Ia (częściową wielkopowierzchniową)** zaprojektowano po jednym pododdziale w obrębach Dobieszyn, Studzianki, na sumarycznej powierzchni 16,19 ha, co stanowi 0,64% wszystkich zaprojektowanych powierzchni przeznaczonych do rębni.

Rębnie IIa zaprojektowano w drzewostanach dwupiętrowych z udziałem buka w II piętrze w granicach 50-60%.

Należy wykonać cięcia odsłaniające, prześwietlające, głównie w I piętrze, w sośnie, celem odsłonięcia buka, który znajduje się w II piętrze.

Przy wykonywaniu cięć odsłaniających należy kierować się potrzebami hodowlanymi II piętra, prowadzić jego pielęgnację.

Rębnię **IIIa (gniazdową zupełną)** zaprojektowano w drzewostanach z panującą sosną, w celu ich przekształcenia na drzewostany mieszane dębowo-sosnowe lub bukowo-sosnowe.

Cięcia realizowane będą w dwóch etapach. Pierwszy etap polega na pozyskaniu ok. 30% miąższości w związku z założeniem gniazd zupełnych, obejmujących 30% powierzchni manipulacyjnej, które potem należy odnowić sztucznie dębem lub bukiem. Gdy odnowienia na gniazdach nie będą wymagały osłony bocznej (wyjdą ze strefy przymrozkowej) czyli osiągną wysokość od 1,5 - 2,0 m (wiek 10-15 lat), przystąpić będzie można do drugiego etapu – cięcia uprzątającego na powierzchni międzygniazdowej. W związku z tym, w klasach odnowienia z utrwalonym odnowieniem na gniazdach, zaprojektowano cięcia uprzątające.

Rębnię **IIIb (gniazdowa częściowa)** występuje na powierzchni 256,42 ha i stanowi 10,20% powierzchni manipulacyjnej w ramach użytkowania rębego. Zaprojektowano ją w drzewostanach sosnowych lub z przeważającym jej udziałem, na siedliskach żyznych i średnio-żyznych, celem dostosowania składu gatunkowego drzewostanu do siedliska.

W większości przypadków rębnia IIIb służy do wprowadzania buka oraz dęba z wykorzystaniem gniazd zupełnych dla dęba, buka oraz częściowych dla buka.

Rębnia zaprojektowana została również w celu odsłaniania istniejącego odnowienia naturalnego buka. Gdy warstwy utrwalonych odnowień podokapowych osiągną wiek biologicznego zabezpieczenia, dla dęba i buka około 1,5 – 2m, możliwe będzie wykonanie cięcia uprzątającego.

Rębnia **IVd (stopniowa gniazdowa udoskonalona)** występuje na powierzchni 30,66 ha i stanowi 1,22% powierzchni manipulacyjnej wszystkich użytków rębnych w Nadleśnictwie.

Rębnię zaprojektowano w drzewostanach grabowo-dębowych, na siedliskach lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego, które należą do cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych (*Tilio-Carpinetum*). Celem rębni jest zachowanie cennych zbiorowisk grądowych, poprzez stopniowe odnawianie drzewostanu, wykonując cięcia około 20% miąższości drzewostanu, wprowadzając jednocześnie dęba – gatunku charakterystycznego i typowego dla grądów.

Realizując plan cięć na siedliskach przyrodniczych, należy pamiętać, aby w jak największym stopniu wykorzystać istniejące młode pokolenie, charakteryzujące się dobrą jakością hodowlaną, a jednocześnie nie spowodować zmiany charakteru siedliska lub pogorszenia jego stanu.

W drzewostanach z istniejącymi podrostami należy koniecznie wyznaczyć szlaki zrywkowe. Należy również mieć na względzie to, że pozyskiwanie grubizny, szczególnie w ramach rębni złożonych, musi mieć bezpośredni związek z procesem odnowienia, tak by umożliwić uzyskanie właściwych celów hodowlanych, które wyznaczają przykładowe składy gatunkowe odnowienia w ramach przyjętych typów drzewostanów.

W pierwszym rzędzie należy przeznaczyć do użytkowania drzewostany, w których występują podrosty oraz wartościowe pod względem hodowlanym drugie piętra wymagające pilnego odsłonięcia oraz te, w których zaprojektowano dwa cięcia częściowe lub dwa pasy zrębowe w 10-leciu.

W celu poprawy struktury wiekowej drzewostanów, bioróżnorodności (głównie dla zachowania gatunków związanych ze starszymi drzewostanami), rezerwy martwego drewna oraz estetyki lasów, na zrębach zupełnych lub po cięciach uprzątających w rębniach złożonych należy pozostawiać grupy biocenotyczne w formie tzw. kęp ekologicznych (około 5% miąższości, a na siedliskach przyrodniczych 10%), złożone ze starodrzewia wraz z podokapowymi warstwami drzew i krzewów oraz nienaruszonym runem, a także drzewa dziuplaste itp. Przewidziano to już na etapie projektowania cięć rębnych pomniejszając zaprojektowaną do pozyskania grubiznę o przewidywaną miąższość kęp ekologicznych.

Z uwagi na to, że statystyczne metody inwentaryzacji miazszości nie określają dokładnie zasobności konkretnych drzewostanów, nie należy bezpośrednio porównywać miazszości grubizny uzyskanej ze szczegółowego pomiaru na zrebie, czy też określonej przy sporządzaniu szacunków brakarskich, z miazszością podaną w opisie taksacyjnym i przeniesioną na pozycję wykazu cięć użytków rębnych.

Integralną częścią wykazów projektowanych cięć rębnych są mapy przeglądowe cięć rębnych dla obrębów leśnych w skali 1 : 25 000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć dla leśnictw w skali 1 : 10 000.

Użytkowanie rębne obrazują następujące tabele i wykazy (wg numeracji IUL): XIV, XV, XVII, wzory: 3, 4, 5. Zawarte są one w części VII tabelarycznej elaboratu (wszystkie), a także w opisach taksacyjnych (tabele XVII, wzory 4 i 5) oraz w planach zagospodarowania lasu i wykazach projektowanych cięć rębnych (tabele XIV i XV, wzory 3).

3.2. Użytkowanie przedrębne

3.2.1. Etat użytkowania przedrębnego

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże wczesne i późne (selekcyjne i przekształceniowe). Nie zaprojektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem miazszości (CP-P).

W myśl obowiązujących przepisów zaplanowana do pozyskania miazszość grubizny nie może przekroczyć 75% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania planu.

Ustalony i przyjęty, na podstawie sumy powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do cięć przedrębnych we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych, etat powierzchniowy stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Ogólna miazszość użytków przedrębnych określona została na podstawie przyjętych przez NTG, średnich wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych dla obrębów leśnych.

Podstawę do jego ustalenia stanowiły:

- ↪ wyniki użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miazszość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ↪ spodziewany bieżący przyrost miazszości, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 55%, 60%, 65%, 75% przyrostu tablicowego),
- ↪ etaty z poprzedniego planu urządzenia lasu,
- ↪ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego.

Wielkość tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miazszości w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym wygenerowana została przez program „Taksator”, w ramach tabel VIIIA.

Tabela 69. Zestawienie powierzchni, miazszości i wskaźników intensywności cięć pielęgnacyjnych

Sposób określenia etatu miazszościowego	Obręb Białobrzegi			Obręb Dobieszyn			Obręb Studzianki			Nadleśnictwo		
	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wg wskaźników z ostatnich 5 latach	747,47	44,91	33573	1958,68	45,68	89466	1223,62	42,49	51987	3929,77	44,54	175025
Wg wskaźników z ostatnich 10 lat	1847,21	36,86	68080	4678,39	38,02	177854	3260,65	35,86	116914	9786,25	37,08	362849
Wg 50% przyrostu tablicowego	1522,08	39,71	60440	4138,41	35,36	146320	2915,86	37,66	109820	8576,35	36,91	316580

Sposób określenia etatu miąższościowego	Obręb Białobrzegi			Obręb Dobieszyn			Obręb Studzianki			Nadleśnictwo		
	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto	Powierzchnia [ha]	Wskaźnik intensywności [m ³ /ha]	Etat [m ³] netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wg 55% przyrostu tablicowego	1522,08	43,68	66484	4138,41	38,89	160952	2915,86	41,43	120802	8576,35	40,60	348238
Wg 60% przyrostu tablicowego	1522,08	47,65	72528	4138,41	42,43	175584	2915,86	45,20	131784	8576,35	44,30	379896
Wg 65% przyrostu tablicowego	1522,08	51,62	78572	4138,41	45,96	190216	2915,86	48,96	142766	8576,35	47,99	411554
Wg 75% przyrostu tablicowego	1522,08	59,56	90660	4138,41	53,03	219480	2915,86	56,49	164730	8576,35	55,37	474870
Etat z poprzedniego okresu gospodarczego	1912,30	35,00	66928	4818,67	35,00	168657	3523,80	35,00	123335	10254,77	35,00	358920

Dla określenia orientacyjnej miąższości użytków przedrębnych, NTG przyjęła wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych na poziomie **45 m³/ha** dla wszystkich trzech obrębów leśnych:

- Nadleśnictwo** – 8576,35 ha, **385936 m³ netto**, 482420 m³ brutto,
Obręb Białobrzegi – 1522,08 ha, **68494 m³ netto**, 85617 m³ brutto,
Obręb Dobieszyn – 4138,41 ha, **186228 m³ netto**, 232786 m³ brutto,
Obręb Studzianki – 2915,86 ha, **131214 m³ netto**, 164017 m³ brutto.

Przy takiej wielkości wskaźnika stopień wykorzystania spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości tablicowego w drzewostanach nieobjętych zaplanowanym użytkowaniem rębny przedstawia się następująco: w obrębie Białobrzegi 57%, w obrębie Dobieszyn 64%, w obrębie Studzianki 60%.

Przyjęty powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym wynosi w Nadleśnictwie **8576,35 ha** o orientacyjnej miąższości **385 936 m³ netto** i 482 420 m³ brutto.

Zwiększona intensywność cięć nie osłabi biologicznej odporności drzewostanów, poprawi ich stabilność oraz umożliwi w pełnym zakresie realizację zadań pielęgnacyjnych. O faktycznym rozmiarze pozyskania miąższości zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu.

Tabela 70. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego (wyciąg z instrukcyjnej tabeli nr XVI)

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Białobrzegi	TW	81,71	274,18	-	-	-	-	-	355,89
	TP	-	73,47	457,07	520,21	115,44	-	-	1166,19
	Razem	81,71	347,65	457,07	520,21	115,44	-	-	1522,08
Dobieszyn	TW	130,57	550,96	-	-	-	-	-	681,53
	TP	-	179,89	1140,69	2071,91	59,93	4,46	-	3456,88
	Razem	130,57	730,85	1140,69	2071,91	59,93	4,46	-	4138,41
Studzianki	TW	43,14	321,15	-	-	-	-	-	364,29
	TP	-	205,93	646,67	1343,08	310,92	44,97	-	2551,57
	Razem	43,14	527,08	646,67	1343,08	310,92	44,97	-	2915,86
Nadleśnictwo	TW	255,42	1146,29	-	-	-	-	-	1401,71
	TP	-	459,29	2244,43	3935,20	486,29	49,43	-	7174,64
	Razem	255,42	1605,58	2244,43	3935,20	486,29	49,43	-	8576,35

Należy zaznaczyć, że w ogólnym orientacyjnym etacie miąższościowym użytkowania przedrębnego mieści się grubizna, która pozyskiwana będzie w ramach cięć przygodnych i sanitarnych. Na etapie planowania rozmiar użytków przygodnych i sanitarnych nie jest określany. Cięcia te są jedynie formą poboru miąższości, a ich charakter określany jest na etapie realizacji projektu użytkowania głównego.

W poniższej tabeli zestawiono dla poszczególnych leśnictw powierzchnię oraz orientacyjną miąższość grubizny netto użytków przedrębnych z podziałem na trzebieże wczesne i późne.

Tabela 71. Zestawienie leśnictwami etatu użytkowania przedrębnego

Leśnictwo	TW	TP	Razem
	ha / m ³ netto		
1	3	4	5
Obręb Białobrzegi			
Turno	241,03	733,22	974,25
	8348	36099	44447
Sucha	114,86	432,97	547,83
	2312	21735	24047
Razem obręb Białobrzegi	355,89	1166,19	1522,08
	10660	57834	68494
Obręb Dobieszyn			
Winiary	29,78	769,56	799,34
	934	32055	32989
Kępa Niemojewska	87,06	766,01	853,07
	3691	36398	40089
Ksawerów	292,95	564,59	857,54
	9474	26063	35537
Zawady	152,16	766,61	918,77
	5918	37876	43794
Grabowy Las	119,58	590,11	709,69
	4071	29748	33819
Razem obręb Dobieszyn	681,53	3456,88	4138,41
	24088	162140	186228
Obręb Studzianki			
Trzebień	115,17	815,95	931,12
	5401	39919	45320
Studzianki	167,12	686,74	853,86
	5107	28009	33116
Strzyżyna	82,00	1048,88	1130,88
	3145	49633	52778
Razem obręb Studzianki	364,29	2551,57	2915,86
	13653	117561	131214
Ogółem nadleśnictwo	1401,71	7174,64	8576,35
	48401	337535	385936

3.2.2. Opisane zadań z zakresu użytkowania przedrębego

Zasadniczym celem użytkowania przedrębego jest pielęgnowanie drzewostanów poprzez cięcia o charakterze selekcyjnym, które powinny przyczyniać się do: osiągnięcia dobrej jakości technicznej drewna, zwiększenia odporności drzewostanów na działanie czynników biotycznych i abiotycznych, kształtowania właściwego składu gatunkowego oraz wzmożenia zdolności produkcyjnej siedlisk.

W pewnej grupie drzewostanów z jakością techniczną cięcia w ramach trzebieży będą mieć charakter przekształceniowy (rozdz. 5 tej części elaboratu), a ich zasadniczą funkcją będzie zapewnienie optymalnych warunków rozwoju wartościowym podrostom i podsadzeniom, bądź stworzenie warunków do zainicjowania odnowienia lub jego sztucznego wprowadzenia. W takich sytuacjach cięcia trzebieżowe należy wykonać tak, aby szkody w młodym pokoleniu lasu były jak najmniejsze. Dlatego zrywka drewna powinna odbywać się wzdłuż wyznaczonych wcześniej szlaków zrywkowych.

Zgodnie z wykazem prac dodatkowych sporządzono szczegółowe wykazy drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego. Wykazy takie sporządzono zarówno dla obrębów leśnych jak i dla poszczególnych leśnictw. Wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania przedrębego ujęto także w opisach taksacyjnych, podając rodzaj zabiegu (trzebieże wczesne „TW”, trzebieże późne „TP”).

Zestawienia zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego, dla poszczególnych obrębów leśnych i Nadleśnictwa łącznie, przedstawiają tabele XVI zamieszczone w części tabelarycznej elaboratu oraz opisów taksacyjnych i planów zagospodarowania lasu.

Nie zaprojektowano czyszczeń późnych z pozyskaniem miąższości (CP-P).

Realizując użytkowanie przedrębne, należy w pierwszej kolejności obejmować zabiegami drzewostany nadmiernie przegęszczone i o gorszym stanie pielęgnacyjnym.

Przy ustalaniu wskaźnika intensywności cięć pielęgnacyjnych wzięto też pod uwagę wytyczne ZHL dotyczące obowiązku wytyczenia i wycięcia na etapie TW szlaków operacyjnych.

Zgodnie z zapisami ZHL (§ 51 pkt. 5) oraz IUL (§ 46), w planowaniu użytków przedrębnych nie projektowano liczby nawrotów trzebieży, pozostawiając to w gestii Nadleśnictwa.

3.3. Etat miąższościowy użytków głównych

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej i miąższości grubizny, zaprojektowanej na bieżący okres gospodarczy w ramach użytkowania głównego przedstawiono w sporządzonych dla poszczególnych obrębów leśnych i łącznie dla całego Nadleśnictwa, tabelach XVII zamieszczonych w części tabelarycznej niniejszego elaboratu oraz opisów taksacyjnych. Podsumowanie danych z tabel XVII przedstawiono poniżej.

Tabela 72. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne zaliczone na etat	185633	154611	265291	221812	136566	113846	587490	490269
5% przyrostu miąższości	9282	7727	13265	11089	6828	5691	29375	24507
Rębne niezaliczone na etat	180	150	209	173	5	4	394	327
Razem użytki rębne	195095	162488	278765	233074	143399	119541	617249	515103
Przedrębne	85617	68494	232786	186228	164017	131214	482420	385936
Ogółem	280712	230982	511551	419302	307416	250755	1099679	901039

W kolejnej tabeli przedstawiono zaprojektowaną do pozyskania miąższość grubizny w ramach użytków rębnych i przedrębnych wraz z ich udziałami procentowymi w poszczególnych obrębach leśnych i łącznie w Nadleśnictwie.

Tabela 73. Łączny etat miąższościowy użytkowania głównego

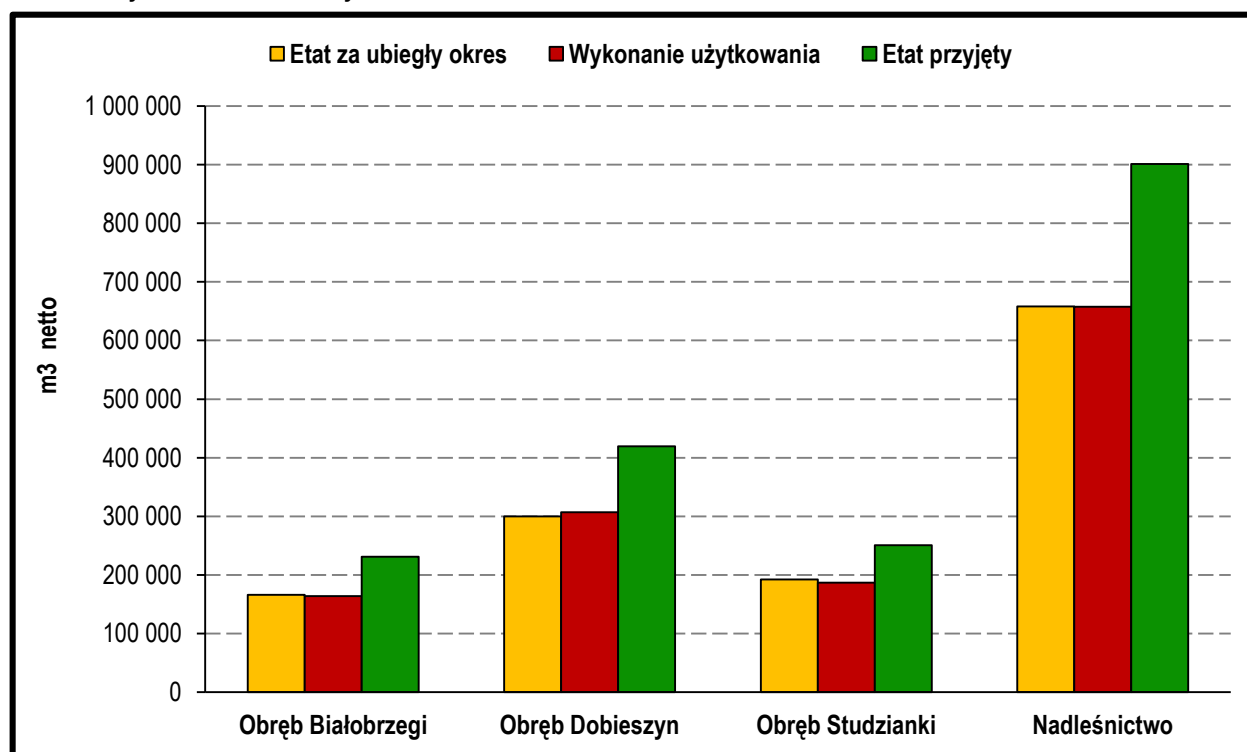
Użytkowanie	Obręb						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Miąższość [m³ brutto]	Miąższość [m³ netto]
	Miąższość [m³ brutto]	[%]	Miąższość [m³ brutto]	[%]	Miąższość [m³ brutto]	[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	195095	69,50	278765	54,49	143399	46,65	617259	56,13
	162488	70,35	233074	55,59	119541	47,67	515103	57,17
Przedrębne	85617	30,50	232786	45,51	164017	53,35	482420	43,87
	68494	29,65	186228	44,41	131214	52,33	385936	42,83
Razem	280712	100,00	511551	100,00	307416	100,00	1099679	100,00
	230982	100,00	419302	100,00	250755	100,00	901039	100,00

W zamieszczonych poniżej tabeli i diagramie dokonano porównania przyjętego etatu użytków głównych z etatem na ubiegły okres gospodarczy i wykonaniem użytkowania w minionym 10-leciu. Wynika z niego, że nastąpi wzrost pozyskania drewna o 37,0% w skali Nadleśnictwa (w stosunku do wykonania minionego okresu).

Tabela 74. Porównanie przyjętego etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Obręb Nadleśnictwo	Etat za ubiegły okres gospodarczy 1.01.2010 - 31.12.2019	Wykonanie użytkowania w minionym okresie	Etat przyjęty na okres 1.01.2020 - 31.12.2029
	Miaższność [m ³ netto]		
1	2	3	4
Białobrzegi	166026	163949	230982
Dobieszyn	299925	307119	419302
Studzianki	192179	186781	250755
Nadleśnictwo	658130	657849	901039

Ryc. 47. Porównanie przyjętego etatu użytkowania głównego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Poniższa tabela przedstawia porównanie rozmiaru miąższościowego użytkowania głównego na lata 2020-2029 dla Nadleśnictwa Dobieszyn z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem tablicowym oraz użytecznym.

Tabela 75. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem (m ³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m ³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m ³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do:		
				m ³ brutto	m ³ netto	zasobów ogółem	przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Białobrzegi								
Rębne	X	X	X	195095	162488	21,25	97,33	68,34
Przedrębne	X	X	X	85617	68494	9,33	42,71	29,99
Ogółem	918121	200450	285495	280712	230982	30,58	140,04	98,33
Obręb Dobieszyn								
Rębne	X	X	X	278765	233074	15,92	62,95	47,51
Przedrębne	X	X	X	232786	186228	13,30	52,56	39,67
Ogółem	1750920	442850	586743	511551	419302	29,22	115,51	87,18
Obręb Studzianki								
Rębne	X	X	X	143399	119541	10,63	45,39	35,71
Przedrębne	X	X	X	164017	131214	12,16	51,91	40,84
Ogółem	1349116	315950	401601	307416	250755	22,79	97,30	76,55
Nadleśnictwo								
Rębne	X	X	X	617259	515103	15,36	64,35	48,46
Przedrębne	X	X	X	482420	385936	12,01	50,29	37,87
Ogółem	4018157	959250	1273839	1099679	901039	27,37	114,64	86,33

W poniższej tabeli zestawiono dla poszczególnych leśnictw powierzchnię oraz przewidywaną miąższość grubizny netto wynikającą z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania lasu.

Tabela 76. Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem	
		Zal. na etat ¹⁾		Niezal. na etat		Razem		ha	m ³ netto	ha	m ³ netto
		ha	m ³ netto	ha	m ³ netto	ha	m ³ netto				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Turno	373,65	71566	-	-	373,65	71566	974,25	44447	1347,90	116013
2	Sucha	453,51	90772	-	150	453,51	90922	547,83	24047	1001,34	114969
3	Winiary	104,46	21381	-	-	104,46	21381	799,34	32989	903,80	54370
4	Kępa Niemojewska	121,47	31827	-	-	121,47	31827	853,07	40089	974,54	71916
5	Ksawerów	306,62	59405	-	173	306,62	59578	857,54	35537	1164,16	95115
6	Zawady	214,57	45305	-	-	214,57	45305	918,77	43794	1133,34	89099
7	Grabowy Las	328,06	74983	-	-	328,06	74983	709,69	33819	1037,75	108802
8	Trzebień	121,17	27512	-	-	121,17	27512	931,12	45320	1052,29	72832
9	Studzianki	255,93	44131	-	-	255,93	44131	853,86	33116	1109,79	77247
10	Strzyżyna	235,74	47894	-	4	235,74	47898	1130,88	52778	1366,62	100676
Nadleśnictwo		2515,18	514776	-	327	2515,18	515103	8576,35	385936	11091,53	901039

¹⁾ zaliczone na etat – netto z 5% przyrostu

Powierzchnię drzewostanów nieobjętych planowaniem użytkowania głównego (rębnego i przedrębnego) przedstawia poniższe zestawienie:

Obręb	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Białobrzegi	904,85	27,81
Dobieszyn	1117,64	17,65
Studzianki	1095,60	23,69
Razem	3118,09	21,94

Przyczynami pozostawienia niektórych drzewostanów bez wskazań gospodarczych były:

- położenie w rezerwatach przyrody (nieposiadających obowiązujących planów ochrony),
- wyłączenie z użytkowania decyzją Nadleśniczego (WZUDN),
- ustanowienie stref ochrony całorocznej ptaków podlegających ochronie gatunkowej,
- położenie wśród gruntów obcej własności i mała powierzchnia albo kształt uniemożliwiający prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej,
- brak potrzeb hodowlanych, objawiający się przede wszystkim występowaniem zwarcia luźnego bądź przerywanego z zagęszczeniem przerywanym miejscami luźnym,
- niedostępność w terenie (przeważnie ze względu na warunki wilgotnościowe),
- konieczność zachowania ładu przestrzennego i czasowego cięć rębnych.

Powierzchnię drzewostanów nieobjętych planowaniem jakichkolwiek wskazań gospodarczych w perspektywie 10-letniej przedstawia poniższa tabela:

Obręb	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Białobrzegi	403,03	12,38
Dobieszyn	400,07	6,32
Studzianki	648,27	14,02
Razem	1451,37	10,21

Brak planowania jakichkolwiek wskazań gospodarczych w Nadleśnictwie Dobieszyn dotyczy 10,65% całej powierzchni leśnej (łącznie z niezalesioną). W obrębie Białobrzegi jest to 12,75% powierzchni leśnej, w obrębie Dobieszyn 6,56%, natomiast w obrębie Studzianki 14,73%.

Grubizna, którą ewentualnie pozyska się na powierzchniach nie objętych planowaniem wskazań gospodarczych, w ramach cięć przygodnych (np. usuwanie drzew posuszowych, złomów, wywrotów lub innych) mieścić się będzie w ramach ogólnego etatu miąższościowego.

4. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Zasadniczym celem hodowlanym w gospodarstwie leśnym jest uzyskanie bądź kształtowanie takich drzewostanów, które przy określonych warunkach przyrodniczo-leśnych zapewnią trwałość lasów, osiągnięcie zakładanego technicznego celu produkcji oraz spełnianie funkcji pozaprodukcyjnych, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań społeczeństwa.

Wymienione cele wyrażone są w postaci przyjętych dla poszczególnych drzewostanów, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych, projektowanych składów gatunkowych upraw, które skrótowo ujmują typy drzewostanów. Wyznaczają one docelowy model drzewostanu, który powinien być kształtowany na każdym etapie jego rozwoju.

Podstawą do opracowania zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu były szczegółowe, określone w trakcie terenowych prac urzędzeniowych i uzgodnione z Nadleśnictwem wskazania gospodarcze, które opracowano kameralnie uwzględniając plan cięć użytków rębnych. Pozostają one w pełnej zgodzie z ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, Instrukcją Urządzania Lasu i innymi przedmiotowymi wytycznymi.

Szczegółowe rozpisanie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu zawarto we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych. Sporządzono także zestawienia zbiorcze dla poszczególnych obrębów leśnych i Nadleśnictwa łącznie (tabele XVIII). Zamieszczono je w części tabelarycznej elaboratu oraz opisów taksacyjnych i planów zagospodarowania lasu. Sporządzono również, zgodnie z wykazem prac dodatkowych, szczegółowe wykazy projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla obrębów leśnych, jak i poszczególnych leśnictw.

Zaplanowany rozmiar prac na bieżący okres gospodarczy przedstawiają tabela 77 i rycina 48.

Tabela 77. Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu

Rodzaj czynności gospodarczej	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	185,47	388,37	204,15	777,99
w tym:				
- halizny, płazowiny, zręby	10,37	17,35	15,72	43,44
- zręby projektowane	175,10	371,02	188,43	734,55
- grunty nieleśne	-	-	-	-
2. Odnowienia pod osłoną	316,24	390,00	214,57	920,81
w tym:				
- przy rębniach złożonych	315,86	390,00	212,86	918,72
- podsadzenia produkcyjne	-	-	0,35	0,35
- dolesienia	0,38	-	1,36	1,74
3. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	6,32	1,73	8,19	16,24
4. Wprowadzanie podszytów	-	-	-	-
5. Pielęgnowanie razem	642,01	838,04	404,16	1884,21
w tym:				
- upraw				
- pielęgnowanie gleby	174,60	193,73	88,37	456,70
- czyszczenia wczesne (CW)	218,82	237,79	105,49	562,10
- pielęgnowanie młodników (CP)	248,59	406,52	210,30	865,41
6. Melioracje	485,44	739,83	390,01	1615,28
w tym:				
- agrotechniczne	485,44	739,83	390,01	1615,28
- wodne	-	-	-	-
- nawożenie	-	-	-	-

Odnowienia i zalesienia otwarte opisano w Nadleśnictwie Dobieszyn na powierzchni 777,99 ha, z czego 734,55 ha przypada na zręby projektowane, powierzchnia 35,78 ha przypada na zręby istniejące, natomiast 7,66 ha na odnowienie halizn.

Odnowienie halizn zostało zaprojektowane w obrębie Dobieszyn w dwóch pododdziałach: 90 c, d. Płazowiny nie występują.

Nadleśnictwo nie posiada obecnie użytków rolnych do zalesienia.

W powierzchni odnowień pod osłoną przy rębniach złożonych wynoszącej 918,72 ha znajdują się odnowienia: przy rębniach złożonych – 858,60 ha, w młodnikach po rębniach złożonych – 33,42 ha, w drzewostanach w KO, KDO bez rębni – 26,70 ha.

Dolesienia luk zaprojektowano tylko tam gdzie istnieje szansa na ich wyprowadzenie, zajmują jednak marginalną powierzchnię.

Podsadzenia produkcyjne (odnowienia wyprzedzające), zaprojektowano w obrębie Studzianki w pododdziale 101 k na powierzchni 0,35 ha plantacji drzew szybkorosnących.

Dolesienie luk zaplanowano w obrębie Białobrzegi na powierzchni 0,38 ha, w obrębie Studzianki na powierzchni 1,36 ha, natomiast w obrębie Dobieszyn nie zaplanowano dolesień.

Poprawki i uzupełnienia projektowano w istniejących uprawach i młodnikach.

W uprawach nowo projektowanych, zarówno podosłonowych, jak i na powierzchniach otwartych, nie projektowano poprawek.

Wprowadzania podszytów nie zaplanowano.

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano w istniejących uprawach otwartych i podosłonowych, w których konieczność takiego zabiegu stwierdzono podczas prac taksacyjnych.

W uprawach nowo projektowanych, zarówno na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną nie zaprojektowano pielęgnacji gleby.

Wyjątek stanowią zaewidencjonowane wg stanu na 1.01.2020 r. halizny i zręby.

Do czyszczeń wczesnych przeznaczono powierzchnie istniejących upraw na powierzchni otwartej i pod osłoną (na powierzchni zredukowanej).

Podobnie jak w przypadku poprawek oraz pielęgnowania gleby dla nowo projektowanych odnowień nie zaplanowano tego zabiegu.

Zabiegi pielęgnacji upraw, tj. pielęgnacje gleby i czyszczenia wczesne będą wykonywane w uprawach powstałych w trakcie bieżącego 10-lecia na bieżąco, w rozmiarze wynikającym z postępu realizacji prac odnowieniowych. W miarę bieżących potrzeb będą również realizowane w nowopowstałych uprawach poprawki i uzupełnienia.

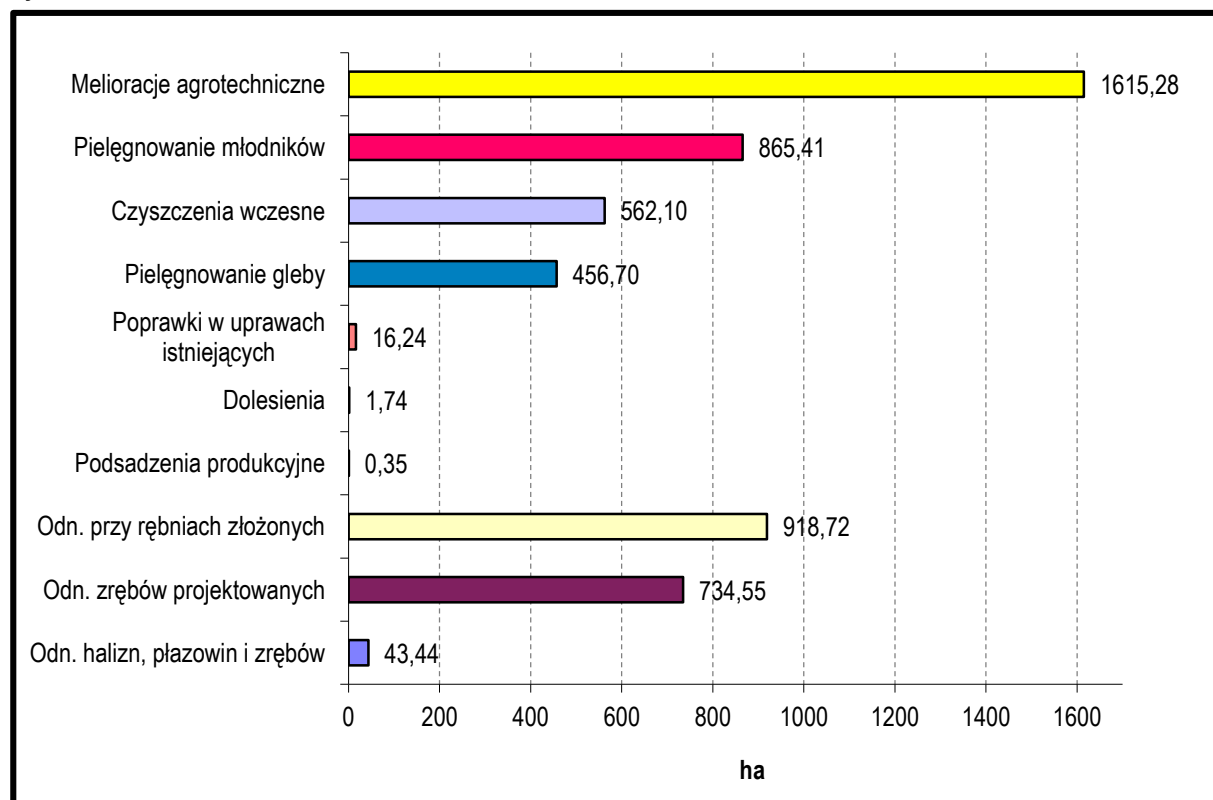
Czyszczenia późne przewidziano w istniejących młodnikach, a także w podrostach oraz w uprawach, które w drugiej części okresu gospodarczego osiągną status młodnika.

Melioracje agrotechniczne projektowano na wszystkich powierzchniach przewidzianych do odnowień z pominięciem jedynie tych powierzchni, gdzie zabieg ten był już wykonany.

W odnowieniach należy wykorzystywać, w miarę możliwości, istniejące podrosty naturalne, a także uzyskane obsiewy oraz pozostawiać w stanie nienaruszonym istniejące bagienka i naturalne oczka wodne.

Wskazane jest też, dla wzbogacenia różnorodności gatunkowej, wprowadzanie tam gdzie to możliwe gatunków nie występujących w typach drzewostanów, a dobrze rosnących na danych siedliskach. Dotyczy to także gatunków drzew owocowych i jagodowych, których owoce mogą być bazą pokarmową dla ptaków.

Ryc. 48. Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla poszczególnych leśnictw zawiera poniższa tabela.

Tabela 78. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe						Zale- sienia	Pielęgnowanie lasu			Melior. agrot.
		na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.		Piel. gleby	CW	CP	
		halizny	zręby	złoż.	Il p.	luki						
Powierzchnia [ha]												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Turno	-	110,63	126,55	-	0,38	1,30	-	90,54	97,83	124,86	227,84
2	Sucha	-	74,84	189,31	-	-	5,02	-	84,06	120,99	123,73	257,60
4	Winiary	-	102,77	-	-	-	-	-	19,16	25,54	36,95	102,57
5	Kępa Nie- mojewska	-	114,09	2,20	-	-	-	-	17,98	35,12	35,86	116,29
6	Ksawerów	7,66	52,10	138,33	-	-	0,78	-	54,76	66,50	123,16	173,53
7	Zawady	-	100,50	59,96	-	-	0,35	-	37,99	57,23	85,06	154,56
8	Grabowy Las	-	11,25	189,51	-	-	0,60	-	63,84	53,40	125,49	192,88
10	Trzebień	-	61,00	37,14	-	0,35	1,32	-	16,85	34,79	52,29	89,89
11	Studzianki	-	54,37	90,97	0,35	0,40	5,77	-	59,32	47,72	97,67	142,67
12	Strzyżyna	-	88,78	84,75	-	0,61	1,10	-	12,20	22,98	60,34	157,45
Nadleśnictwo		7,66	770,33	918,72	0,35	1,74	16,24	-	456,70	562,10	865,41	1615,28

Podczas taksacji lasu zinwentaryzowano istniejące naloty na powierzchni zredukowanej 1,80 ha. Wykaz pododdziałów, w których występują naloty przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 79. Wykaz pododdziałów ze zinwentaryzowanymi nalotami

Adres leśny	Powierzchnia manipulacyjna pododdziału [ha]	Zadrzewienie	Powierzchnia zredukowana [ha]	Gatunek	Wiek
1	2	3	4	5	6
16-02-3-11-74 -a -00	0,70	0,1	0,07	JW	5
16-02-3-11-134 -a -00	4,53	0,1	0,45	DB	5
16-02-3-11-134 -b -00	3,05	0,1	0,31	DB	5
16-02-3-11-134 -i -00	3,25	0,1	0,33	DB	5
16-02-3-11-135 -c -00	6,51	0,1	0,65	DB	5
Razem obręb Studzianki	18,04		1,81		
Ogółem Nadleśnictwo	35,38		1,81		

5. Przebudowa drzewostanów

Przebudowę drzewostanów, które nie zapewniają osiągnięcia celów gospodarki leśnej zaprojektowano według wytycznych protokołu z KZP, potwierdzonych przez NTG, w ramach **przebudowy pełnej** z podziałem na:

- intensywną (pilną) – realizowaną poprzez użytkowanie rębne,
- stopniową – realizowaną poprzez trzebieże w drzewostanach z jakością techniczną.

Przebudowę pełną pilną zaprojektowano do realizacji w drzewostanach o składzie gatunkowym warstwy drzew niezgodnym z typem drzewostanu, w drzewostanach o złym stanie zdrowotnym i sanitarnym. Ponadto ze względu na realizację bloku upraw pochodnych do przebudowy

wy pełnej pilnej zakwalifikowano dwa drzewostany w obrębie Białobrzegi (pododdz. 100 i, k), które są drzewostanami częściowo zgodnymi, bez uszkodzeń.

Tabela 80. Formy przebudowy

Przebudowa	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Intensywna	65,65	35,08	31,29	132,02
Stopniowa	42,18	29,83	4,79	76,80
Ogółem	107,83	64,91	36,08	208,82

Wykazy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (wzory nr 3 wg IUL), sporządzone dla obrębów leśnych zgodnie z możliwościami programu „Taksator”, zawierają drzewostany kategorii: A – do pilnej przebudowy pełnej i kategorii B – do stopniowej przebudowy pełnej. Wzory nr 3 zamieszczono w części tabelarycznej elaboratu, a także planów zagospodarowania lasu i wykazów projektowanych cięć rębnych.

6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu

Szczegółową ocenę stanu zdrowotnego lasów Nadleśnictwa Dobieszyn, z perspektywy okresu obowiązywania PUL IV rewizji, przedstawiono w części II elaboratu - w referatach Nadleśniczego i Zespołu Ochrony Lasu. Natomiast informacje odnośnie stanu uszkodzenia drzewostanów, bazujące na danych z taksacji drzewostanów w ramach V rewizji urzędniowej, podano w części I elaboratu (rozdz. 5.4). Z kolei „Program Ochrony Przyrody” (część IV elaboratu) podaje opis istotnych czynników decydujących o jakości środowiska leśnego, jak stan czystości powietrza, stosunki wodne, a także różnego rodzaju zagrożenia. Zawiera także kierunkowe wytyczne do organizacji i wykonywania prac, a także prezentowania walorów przyrodniczych społeczeństwu oraz formułuje zadania ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych.

Powyższe źródła pozwalają stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Dobieszyn jest dobry. Do utrzymania właściwej higieny lasu i biologicznej jego odporności w najbliższym okresie potrzeba konsekwentnej realizacji czynności ochronnych i gospodarczych przewidzianych przez „Instrukcję Ochrony Lasu” oraz zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania nakreślonych w referacie Kierownika ZOL.

Aby utrzymać dobrą kondycję lasu, konieczne jest monitorowanie i raportowanie zagrożeń ze strony czynników szkodotwórczych. Ważna w ocenie potencjalnych zagrożeń, które mogą wystąpić w najbliższym dziesięcioleciu, jest dokładna analiza zjawisk jakie już miały miejsce i wyciągnięcie właściwych wniosków.

Podstawowe zadania w zakresie ochrony to:

1) w dziale hodowli:

- przestrzeganie regionalizacji przy produkcji materiału sadzeniowego, zawartej w „Programie zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 2011-2035”;
- na odnawianych powierzchniach maksymalne wykorzystywanie mozaikowości siedlisk, stwarzającej możliwość wzbogacenia i urozmaicenia ekosystemów leśnych;
- na gruntach porolnych wykorzystywanie wartościowych samosiewów drzew i krzewów, jako bardziej odpornych na choroby grzybowe;
- pozostawianie na gruntach odnawianych występujących tam ewentualnie naturalnych oczek wodnych, bagienek oraz naturalnych cieków wodnych wraz z istniejącą tam roślinnością, jako ostoji życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu;
- nie odnawianie świeżych zrębów sosnowych zagrożonych wzmożonym występowaniem szeliniaka i smolika znaczonego;

- w zabezpieczaniu założonych upraw preferowanie metod niechemicznych: wykładanie pułapek, kopanie dołków chwytnych, rowków izolacyjnych, gradzenie, usuwanie drzewek chorych i porażonych;
- preferowanie w czyszczeniach domieszek gatunków biocenotycznych.

2) w dziale użytkowania przedrębego:

- stosowanie cięć selekcyjnych, zmierzających do nierównomiernego rozmieszczenia drzew dorodnych, tworząc tym samym strukturę przestrzenną drzewostanów, charakteryzującą się istnieniem biogrup drzew;
- wywożenie z lasu na bieżąco drewna pochodzącego z cięć pielęgnacyjnych celem utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów; w drzewostanach zagrożonych żerem *kornika ostrozębego* usuwanie na bieżąco pozostałych po wyrobie drewna gałęzi i wierzchołków;
- pozostawianie części drzew dziuplastych podczas prowadzenia cięć, jako schronienia i miejsca rozrodu ptactwa leśnego;
- w drzewostanach młodszych i średnich klas wieku prowadzenie cięć o charakterze selekcji pozytywnej;
- w drzewostanach zdrowych, niezagrożonych pożarem, występowaniem grzybów patogennych i szkodliwych owadów, pozostawianie drobnych gałęzi i posuszu jałowego w celu powstrzymania procesów degradacyjnych gleb leśnych i przyśpieszenia obiegu materii;
- kształtowanie tzw. stref ekotonu wzdłuż ważniejszych dróg publicznych oraz na granicy cenz (pole – las, woda – las, tereny zurbanizowane – las) wg wytycznych, opublikowanych pismem Dyrektora RDLP znak ZG.7013.2.2018 z dnia 06.02.2018 r.

3) w dziale użytkowania rębego:

- pozostawienie na etapie wykonawstwa, po wykonaniu zrębów zupełnych lub po cięciach uprzętających przynajmniej 5%, a dla siedlisk przyrodniczych 10% drzew w formie grup i kęp, łącznie z warstwą podszytową, jako siedziby różnych organizmów roślinnych i zwierzęcych, decydujących o bogactwie i procesach samoregulacji w przyrodzie;
- zachowanie właściwych nawrotów cięć oraz przestrzeganie zasady wkraczania na następny pas zrębowy jeżeli na poprzednim nastąpiło trwałe odnowienie;
- unikanie wykonywania zrębów w okresie letnim, tj. w okresie rozrodu tzw. szkodników owadzych, ewentualnie wywożenie na bieżąco drewna wyrobionego latem, a w drzewostanach zagrożonych żerem *kornika ostrozębego* usuwanie na bieżąco pozostałych po wyrobie drewna gałęzi i wierzchołków;
- kształtowanie tzw. stref ekotonu wzdłuż ważniejszych dróg publicznych oraz na granicy cenz (pole – las, woda – las, tereny zurbanizowane – las) wg wytycznych, opublikowanych pismem Dyrektora RDLP znak ZG.7013.2.2018 z dnia 06.02.2018 r., a także w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatów przyrody.

4) w dziale czynności głównych, czysto ochronnych, przewidzianych Instrukcją Ochrony Lasu, a także wynikających z opracowanych przez Zespół Ochrony Lasu w Radomiu „Kierunkowych zadań z ochrony lasu w nadchodzącym okresie gospodarczym (2020 - 2029) i „Prognozie zagrożeń na następne dziesięciolecie (2020 – 2029)”:

- stosowanie opracowanej przez IBL metodyki integrowanej ochrony drzewostanów iglastych i liściastych;
- terminowe i staranne wykonywanie prac związanych z jesiennymi poszukiwaniami szkodników pierwotnych sosny;
- stałe monitorowanie zagrożenia ze strony chrabąszczowatych poprzez kontrolę pędrazków w glebie, obserwację rójki oraz inwentaryzację szkód;

- terminowe wykładanie pułapek tradycyjnych i feromonowych oraz staranne ich monitorowanie; materiał zasiedlony - pułapki jak i opanowane drzewka powinny zostać usunięte i spalone;
- bieżące usuwanie wydzielającego się posuszu czynnego, a także części wywrotów i złomów, będących wylęgarnią szkodników wtórnych;
- ograniczenie stosowania dopuszczonych aktualnie do użycia insektycydów tylko do drzewostanów, w których owady mogą spowodować istotne szkody gospodarcze;
- stosowanie dostępnych metod ochrony upraw i młodników oraz pozostałych drzewostanów przed ssakami roślinożernymi: zwierzyną łowną (grodzenia, zabezpieczanie chemiczne, wykładanie drzew zgryzowych, zakładanie osłonek i inne) oraz bobrem;
- monitorowanie zagrożenia masowymi infekcjami powodowanymi przez grzyby patogeniczne, m.in. grzyby osutkowe na uprawach sosnowych, mączniak dębu, a także inne czynniki chorobotwórcze;
- usuwanie na bieżąco, powstałych po ewentualnych huraganowych wiatrach oraz okiści śniegowej i lodowej, wywrotów i złomów aby nie dopuścić do zasiedlenia drewna przez szkodniki wtórne;
- rejestracja uszkodzeń lasu, powodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne na kartach ewidencyjnych (Formularz nr 2 IOL).
- w sytuacjach pojawiającego się zagrożenia szybkie kontaktowanie się z ZOL.

Zagadnienia z zakresu ochrony lasu przedstawione zostały na sporządzonych oddzielnie dla każdego obrębu leśnego **mapach przeglądowych ochrony lasu w skali 1 : 25 000.**

Założenia planu urządzenia lasu
w zakresie ochrony przeciwpożarowej
w Nadleśnictwie DOBIESZYN
na lata 2020 – 2029

Uzgodniono
z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim
Państwowej Straży Pożarnej

MAZOWIECKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
z u.c.
bryg. mgr inż. Artur Gonera
Zastępca Komendanta

03 KWI. 2020

Warszawa, dnia .....

7. Założenia planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej

7.1. Przepisy prawne regulujące zabezpieczenie przeciwpożarowe lasu

Kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu wynikają z:

- analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie,
- oceny potencjalnego zagrożenia pożarowego wynikającego z obecnego stanu lasów,
- analizy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie,
- obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych, tj.:
  - Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 6 z późn. zm.);
  - Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 55)
  - Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm) i wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych, tj.:
    - Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719 z późn. zm.);
    - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. Nr 58 poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573);
    - Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 r. Nr 137 poz. 923) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1070).

Przy ustalaniu kierunkowych zadań z zakresu ochrony ppoż. uwzględniono ponadto:

- wytyczne Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej lasu z 2012 r. z implementacją przepisów z Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej lasu z 2020 r., zgodnie z poleceniem Zleceniodawcy.
- ustalenia ze służbami zajmującymi się tymi zagadnieniami w RDLP w Radomiu i Nadleśnictwie Dobieszyn.

7.2. Ocena zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie gospodarczym

Zagrożenie pożarowe w ubiegłym okresie oparto o ilość i charakterystykę pożarów zaistniałych w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn w latach 2010 - 2019.

Charakterystykę pożarów zaistniałych w poszczególnych latach ubiegłego okresu gospodarczego przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Wykaz pożarów lasów na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn

Rok	Ilość pożarów w lasach Nadleśnictwa	Powierzchnia [ha]	Średnia powierzchnia [ha]
1	2	3	4
2010	27	4,54	0,17
2011	9	1,50	0,17
2012	25	7,94	0,31
2013	6	0,54	0,09
2014	9	1,20	0,13
2015	8	1,81	0,22
2016	6	0,37	0,06
2017	5	0,55	0,11
2018	16	1,43	0,09
2019	21	9,66	0,46
Razem	132	29,54	0,22

Tabela 2. Charakterystyka pożarów na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn

Rok	Ilość pożarów	Powierzchnia objęta pożarami [ha]						Powierzchnia ze stratami [ha]	Przeciętna powierzchnia pożaru [ha]
		Ogółem	Rodzaj powierzchni objętych pożarami						
			uprawy	młodniki	II klasa wieku	III klasa wieku i >	inne powierzchnie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010	27	4,54	0,25	1,20	0,52	2,57	-	0,05	0,17
2011	9	1,50	-	-	0,12	1,38	-	-	0,17
2012	25	7,94	1,54	1,42	0,57	4,41	-	1,93	0,31
2013	6	0,54	-	-	0,53	0,01	-	-	0,09
2014	9	1,20	0,35	0,26	0,59	-	-	-	0,13
2015	8	1,81	0,96	0,03	0,61	0,21	-	0,44	0,19
2016	6	0,37	-	-	-	0,35	0,02	-	0,06
2017	5	0,55	0,01	0,39	-	0,15	-	-	0,11
2018	16	1,43	0,07	-	0,08	1,28	-	-	0,09
2019	21	9,66	3,82	4,97	0,31	0,55	0,01	6,76	0,46
Ra- zem	132	29,54	7,00	8,27	3,33	10,91	0,03	9,18	0,22

W ubiegłym okresie gospodarczym odnotowano w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn **132** pożary, na powierzchni **29,54 ha**. Były to zarówno pożary pokrywy gleby (ściółki) oraz drzewostanów, które spowodowały straty materialne na powierzchni **9,18 ha**.

Przyczyną powstania większości pożarów były: podpalenia – 72 %, przerzuty z prywatnych gruntów nieleśnych – 6 %, zaniedbanie i błędy ludzkie – 5 %, a także z przyczyn nieustalonych 17 %.

7.3. Czynniki kształtujące obecne i potencjalne zagrożenie pożarowe lasów

Określenie potencjalnego zagrożenia pożarowego lasów Nadleśnictwa Dobieszyn oparto o analizę poszczególnych czynników decydujących o tym zagrożeniu. Poddane analizie czynniki to:

- udział najbardziej zagrożonych siedlisk borowych i lasu łęgowego w ogólnej powierzchni leśnej,
- skład gatunkowy drzewostanów,
- rozmieszczenie osad ludzkich,
- atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów,
- gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny leśne,
- warunki meteorologiczne z ostatnich lat i wilgotność gleby w Nadleśnictwie.

a) Udział najbardziej zagrożonych siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej

Udział siedlisk borowych tj. Bs, Bśw, Bw, BMśw, BMw i lasu łęgowego w powierzchni leśnej Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

Tabela3. Zestawienie siedlisk wpływających na zagrożenie pożarowe

Typ siedliskowy lasu	Obręby leśne						Nadleśnictwo Dobieszyn	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	Pow. leśna [ha]	Udział [%]	Pow. leśna [ha]	Udział [%]	Pow. leśna [ha]	Udział [%]	Pow. leśna [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bs	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
Bśw	525,02	16,01	2475,20	38,89	516,30	11,03	3516,52	24,55
BMśw	676,48	20,63	1256,16	19,73	1639,03	35,01	3571,67	24,93
Bw	-	-	1,44	0,02	-	-	1,44	0,01
BMw	121,53	3,71	201,61	3,17	40,07	0,86	363,21	2,54
Lł	10,46	0,32	0,68	0,01	-	-	11,14	0,08
Razem	1333,49	40,66	3935,95	61,83	2195,40	46,89	7464,84	52,10
Pozostałe	1946,24	59,34	2429,94	38,19	2485,79	53,11	6861,97	47,90
Ogółem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Jak wynika z powyższych danych, udział najbardziej zagrożonych siedlisk borowych i lasu łęgowego, w skali całego Nadleśnictwa, kształtuje się na poziomie **52,10 %** powierzchni leśnej.

b) Skład gatunkowy drzewostanów

Tabela 4. Podział powierzchni leśnej zalesionej według grup gatunkowych drzew panujących

Grupa gatunków panujących	Obręby leśne						Nadleśnictwo Dobieszyn	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	Pow. zalesiona [ha]	Udział [%]	Pow. zalesiona [ha]	Udział [%]	Pow. zalesiona [ha]	Udział [%]	Pow. zalesiona [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Iglaste	2288,54	70,33	5648,35	89,21	3352,25	72,49	11289,14	79,45
Liściaste	965,55	29,67	682,88	10,79	1272,05	27,51	2920,48	20,55
Razem	3254,09	100,00	6331,23	100,00	4624,30	100,00	14209,62	100,00

Przytoczony wyżej podział nie odzwierciedla w pełni rzeczywistego obrazu tutejszych drzewostanów. W starszych drzewostanach występują na znacznych powierzchniach wartościowe podrosty z udziałem dębu, buka i olszy, a także dolne piętra dębowo-grabowe.

W ogólnej powierzchni zalesionej w Nadleśnictwie 65,40 % zajmują drzewostany mieszane, dwu- i wielogatunkowe. Ponadto na większości siedlisk (poza ubogimi borowymi) występuje dobrze rozwinięta warstwa podszytów. Czynniki te ograniczają zagrożenie pożarowe.

c) Rozmieszczenie skupisk ludzkich

W zasięgu terytorialnego działania nadleśnictwa, w jej zachodniej części znajduje się miasto Białobrzegi. W sąsiedztwie północno-wschodnich granic obrębu Białobrzegi położone jest miasto Warka. Na uwagę zasługuje bliskość miasta Radomia (214 tys. mieszkańców). Z innych mniejszych miejscowości wymienić należy: Głowaczów, Stromiec, Magnuszew, Radzanów, Stara Błotnica, Grabów nad Pilicą, Sucha, Dobieszyn, Ryczywół, Stawiszyn. Wyżej wymienione osady nie tworzą większych skupisk ludzkich i nie znajdują się w nich zakłady przemysłowe, mogące negatywnie wpływać na zagrożenie pożarowe lasów.

Rozwinięta sieć połączeń komunikacyjnych powoduje, szczególnie w okresie letnim, większą penetrację ludności, co przekłada się na wzrost zagrożenia pożarowego w tym czasie.

Cały rejon objęty jest rozproszonym osadnictwem, które ma charakter rolniczy.

d) Atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów

Nadleśnictwo Dobieszyn nie posiada opracowania waloryzacyjnego lasów dla potrzeb zagospodarowania rekreacyjnego. W związku z tym, przy ocenie przydatności lasów do rekreacji, uwzględniono tylko niektóre kryteria mające decydujący wpływ na poziom ich atrakcyjności, tj.:

- obszary chronione w ramach sieci „Natura 2000”,
- dostępność kompleksów leśnych,
- rezerваты przyrody - „Majdan”, „Starodrzew Dobieszyński”, „Olszyny”, „Dęby Biesiadne”
- pomniki przyrody – 31 pojedynczych drzew oraz jeden głąz,
- obszar chronionego krajobrazu,
- szlaki piesze: czarny, czerwony, niebieski,
- szlak rowerowy: niebieski,
- ścieżki edukacyjno-przyrodnicze: „Puszcza Stromiecka : wczoraj – dzisiaj - jutro”, „Bory sosnowe okolic Warki”, „Lasy Puszczy Stromieckiej a wojna”, „Szlakiem Puszczańskich Dębów”
- zabytki kultury materialnej, miejsca pamięci, mogiły, kapliczki,
- miejsca palenia ognisk : Obręb Białobrzegi: oddział 83 a, Obręb Dobieszyn: oddział 33 a, 130 i, Obręb Studzianki: oddział 97 z
- miejsce postoju pojazdów: Obręb Białobrzegi: oddział 43 g, 83 a ,Obręb Dobieszyn: oddział 32 j, 129 k; Obręb Studzianki: oddział 60 i, 66 g;

Generalnie stwierdzić można, że atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna lasów tego Nadleśnictwa może potencjalnie być czynnikiem wpływającym na wzrost zagrożenia pożarowego. Skanalizowanie ruchu turystycznego wzdłuż wyznaczonych szlaków ogranicza zagrożenie pożarowe.

e) Gęstość szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny leśne

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przebiega szereg szlaków komunikacyjnych w postaci szlaków kolejowych i dróg publicznych o nawierzchni bitumicznej. Do najważniejszych z nich należą:

- szlak kolejowy:
  - Warszawa- Radom- Kraków
- drogi o znaczeniu krajowym:
  - S7 Kraków– Radom – Warszawa – Gdańsk
  - Nr 79 Kozienice– Magnuszew– Góra Kalwaria –Warszawa
  - Nr 48 Kozienice – Białobrzegi – Tomaszów Mazowiecki
- drogi o znaczeniu wojewódzkim:
  - Nr 730 Głowaczów – Warka
  - Nr 736 Magnuszew – Zakrzew – Warka
  - Nr 732 Gózd - Przytyk

Ponadto z dróg o nawierzchni asfaltowej wymienić należy drogi powiatowe:

- 1127W Stromiec – Siekluki
- 1116W Kamień – Sucha – Stawiszyn – Radzanów
- 3516W Miejska Dąbrowa – Bobrowniki – Bartodzieje – Jastrzębia

Niektóre z wyżej wymienionych dróg omijają kompleksy leśne lub przebiegają obok nich. Jednak wraz z innymi drogami gminnymi, o gorszym nawet standardzie nawierzchni mogą pełnić rolę dróg dojazdowych do dróg leśnych wytypowanych jako dojazdy pożarowe lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w wypadku zagrożenia pożarowego.

f) Warunki meteorologiczne i wilgotność gleb

Warunki meteorologiczne są jednym z najważniejszych czynników kształtujących zagrożenie pożarowe lasów. Determinują one wilgotność pokrywy gleby, powietrza oraz materiałów znajdujących się w lesie, przez co decydują o możliwości palenia się lasu. Najbardziej istotne znaczenie mają w okresie od wczesnej wiosny do jesieni, tj. w okresie bez pokrywy śnieżnej. Stopień zagrożenia pożarowego lasów (SZPL) ustala się dla strefy prognostycznej. Do tego celu służą punkty prognostyczne i pomocnicze punkty pomiarowe. SZPL dla strefy prognostycznej oznacza się na podstawie następujących parametrów:

- wilgotności ściółki w drzewostanie sosnowym III klasy wieku, rosnącym na siedlisku boru świeżego,
- wilgotności względnej powietrza, mierzonej na wysokości 0,5 m od powierzchni zadarnionej przy ścianie drzewostanu,
- współczynnika opadowego, ustalanego na podstawie dobowej sumy opadów atmosferycznych, korygującego SZPL.

Nadleśnictwo Dobieszyn posiada własny punkt prognostyczny. Temperatura powietrza i ilość opadów deszczu wpływa na wilgotność gleb leśnych, która decyduje o potencjalnym zagrożeniu pożarowym lasów. Temperatura powietrza powyżej 24°C, wilgotność względna powietrza poniżej 40%, brak opadów atmosferycznych i brak lub małe zachmurzenie są parametrami, które określają tzw. pogodę pożarową, podczas której powstaje ponad 60% pożarów lasu.

Uwilgotnienie gleb w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (określone na podstawie zaktualizowanego opracowania glebowo-siedliskowego) przedstawiono poniżej:

Tabela 5. Zestawienie powierzchni siedlisk wg uwilgotnienia.

STL	Obręby leśne						Nadleśnictwo Dobieszyn	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow. leśna	%
	Pow. leśna	%	Pow. leśna	%	Pow. leśna	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
suche	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
świeże	2420,77	73,81	5832,49	91,63	4233,50	90,44	12486,76	87,16
wilgotne	659,49	20,11	451,00	7,08	252,36	5,39	1351,71	9,43
bagienne	164,41	5,01	76,50	1,20	146,13	3,12	387,04	2,70
zalewowe	35,06	1,07	5,04	0,08	49,20	1,05	100,44	0,70
Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie wczesnej wiosny i lata. Wtedy to silne promieniowanie słoneczne i wysokie temperatury wzmagają zagrożenie pożarowe lasów, szczególnie na siedliskach o słabszym uwilgotnieniu gleby tj. na siedliskach **Bs**, **Bśw**, **BMśw**.

7.4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego

Kategorię zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Dobieszyn obliczono zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 r. Nr 137 poz. 923), które wprowadziło zmiany w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573).

Przy kategoryzacji uwzględniono:

- średnią, roczną liczbę pożarów lasu w okresie gospodarczym (z ostatnich 10 lat) przypadających na 10 km² powierzchni leśnej,
- udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru

świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego świeżego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łągowego,

- średnią wilgotność względną powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰,
- średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej.

Kategoria zagrożenia pożarowego lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn została określona na podstawie danych pochodzących z własnego punktu pomiarowego (strefa prognostyczna nr 16_A).

W przypadku Nadleśnictwa Dobieszyn, ilość punktów przydzielona poszczególnym czynnikom różnicującym zagrożenie pożarowe, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wzór obliczania kategorii zagrożenia pożarowego

Lp.	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów
1	2	3	4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie 10 lat przypadających na 10 km ² (P _p) P _p = 12,5log(11,2G _p +0,725)+1,5 gdzie: G _p = L _p / PI x 10	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (L _p)	13,20	P _p = 12,5log(11,2 x 0,90 + 0,725)+1,5 gdzie: G _p = 13,2/146,97 x 10	14
		powierzchnia leśna km ² (PI)	146,97		
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, LŁ (Pd) Pd = 0,1Us	Udział %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, LŁ (Us)	52,10	Pd = 0,1 x 52,10	5
3	Średnia wilgotność względną powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (P _k) P _k = 0,221U _{ds} -0,59W _p +45,1	Średnia wilgotność względną powietrza 9 ⁰⁰ (W _p)	72,60	P _k = 0,221 x 13,80 - 0,59 x 72,60 + 45,1	5
		udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (U _{ds})	13,80		
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² powierzchni leśnej (P _a) P _a = 2,46log(0,0461G _z)+5,16 gdzie: G _z = L _m /PI/100	liczba mieszkańców (L _m)	43607	P _a = 2,46log(0,0461 x 2,96) + 5,16 gdzie: G _z = 43607/14696	3
5	1) > 25 - I kategoria zagrożenia pożarowego 2) 16-24 II kategoria zagrożenia pożarowego 3) < 15 - III kategoria zagrożenia pożarowego			Suma punktów	27
				Kategoria zagrożenia pożarowego	I

Łączna suma punktów przydzielonych poszczególnym czynnikom różnicującym zagrożenie pożarowe **wynosi 27**, co w myśl §2 pkt. 5 Załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. (Dz.U. Nr 137 poz. 923), kwalifikuje tutejsze lasy **do I kategorii zagrożenia pożarowego**.

W ramach ogólnie ustalonej kategorii zagrożenia, lasy Nadleśnictwa Dobieszyn podzielone są na 9 stref operacyjnych według zagrożenia pożarowego.

- strefy o małym zagrożeniu nr: **271, 272, 273, 274,**
- strefy o średnim zagrożeniu nr: **267, 268,**
- strefy o dużym zagrożeniu nr: **266, 269, 270.**

Tabela 7. Wykaz stref operacyjnych wg zagrożenia pożarowego

Nr strefy	Oddziały leśne	Starostwo/ KP PSP
1	2	3
Obręb leśny Białobrzegi		
271	1-8, 8A, 9-20, 21-31.	Białobrzegi
272	20A, 121A.	Białobrzegi
273	32-43, 43A, 44-93, 93A.	Białobrzegi
274	94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121B, 122-153	Białobrzegi
Obręb leśny Dobieszyn		
266	86d-j, 92x-z, 95i-o	Kozienice
267	22, 23, 26, 27.	Grójec
268	168A, 168B, 168Cg,h,cx,fx, 228.	Kozienice
269	193f, 204g,h, 214i,j, 220f,g, 221h-w, 221A, 222-227, 229	Radom
270	70f-y, 76m,n, 78g-i, 80m	Białobrzegi
270	1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15- 17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 24, 25, 28-70d, 71- 76l, 77-78f, 79-80l, 81-82	Kozienice
272	83-85, 86a-c, 87-91, 92a-w, 93, 94, 95a-h,p-z, 96-105, 105A, 106-115, 115A, 116- 167, 167A, 168, 168Ca-f,k- bx,dx,ix, 169-192, 193a-d, 194-203, 204a-f, 205-213, 214a-h, 215-219, 220a-d,h, 221a-g, 221B, 221C, 230, 231, 232.	Białobrzegi
Obręb leśny Studzianki		
266	2-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-38, 38A, 38B, 39-51, 51A, 51B, 51C, 52-70, 70A, 70B, 70C, 71-147, 147A, 147B, 148-160, 160A, 160B, 161-171, 171A, 172-176, 176A, 176B, 176C, 176D, 176F, 177, 177A, 177B, 177C.	Kozienice
270	1	Kozienice

Teren Nadleśnictwa podzielono na koordynaty adresowe. Zasięgi poszczególnych stref operacyjnych wg zagrożenia pożarowego, jak i koordynaty uwidocznione zostały na mapie sytuacyjnej ochrony przeciwpożarowej lasu w skali 1: 50 000.

7.5. Zasady działań w zakresie profilaktyki

Zagrożenie pożarowe lasów, wynikające z ogólnej dostępności lasu, wymusza na zarządzających lasami podjęcie szeregu działań profilaktycznych minimalizujących to zagrożenie.

a) Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

Działalność informacyjna i ostrzegawcza zmierza do wywoływania odpowiednich zachowań ludzi w lesie i jego otoczeniu. Działalność ta powinna stanowić jeden z podstawowych elementów edukacji przyrodniczo-leśnej prowadzonej przez Lasy Państwowe. Zaleca się prowadzenie jej poprzez:

- pogadanki i prelekcje na temat przyczyn zagrożenia pożarowego lasów, wygłaszane w szkołach, na zebraniach rolników, obozach harcerskich, w zakładach pracy itp.
- komunikaty ostrzegawcze podawane w środkach masowego przekazu;
- ulotki rozprowadzane wśród młodzieży szkolnej, uczestników obozów młodzieżowych i kolonii letnich, turystów, wczasowiczów, pracowników zakładów pracy, itp.
- plakaty, ogłoszenia wywieszane w miejscach zbiorowego przebywania ludności, na tablicach ogłoszeń nadleśnictw, urzędów itp.,
- tablice ostrzegawcze wywieszane na terenach leśnych wzdłuż szlaków wycieczkowych i turystycznych, przy schroniskach, obozach młodzieżowych i innych miejscach o dużej penetracji ludności,
- programy telewizyjne,
- materiały multimedialne i gry komputerowe o treści przeciwpożarowej,
- informacje i ostrzeżenia przekazywane za pośrednictwem Internetu,
- współpracę w zakresie ochrony przeciwpożarowej z organizacjami młodzieżowymi, ruchami ekologicznymi i samorządami terytorialnymi.

Szczególną uwagę należy zwrócić na informowanie społeczeństwa o wyjątkowo dużym zagrożeniu pożarowym lasów i wprowadzonych w związku z tym okresowych zakazach wstępu na tereny leśne. Do realizacji tego celu należy wykorzystać środki masowego przekazu, w tym mapę zakazów wstępu do lasu, zamieszczoną na stronie internetowej LP oraz tablice informacyjne i ostrzegawcze.

Powyższe zalecenia Nadleśnictwo realizuje na bieżąco w swej działalności gospodarczej.

b) Korzystanie z lasu i zachowanie się w lesie

Korzystanie z lasu i zasady zachowania się w lesie regulują następujące przepisy:

ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie ppoż. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.), której poszczególne artykuły dotyczą odpowiednio:

obowiązków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz konsekwencji naruszenia przepisów przeciwpożarowych – art. 3:

- ❖ „Osoba fizyczna, prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu są zobowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem” .
- ❖ „Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust. 1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach” .

postępowania w wypadku wystąpienia pożaru – art. 9:

- ❖ „Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadomienia ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa” .

ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t.j. Dz.U. 2020 poz. 6 z późn. zm.), której poszczególne artykuły dotyczą odpowiednio:

odpowiedzialności za szkody powstałe w lesie – art.11:

- ❖ „Jednostka organizacyjna, osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za powstanie szkody w lasach jest obowiązana do jej naprawienia według zasad określonych w Kodeksie Cywilnym”.

udostępniania lasu dla ludności – art.26:

- ❖ „Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, są udostępniane dla ludności”;
- ❖ „Stałym zakazem wstępu objęte są lasy stanowiące:
  - uprawy leśne do 4 m wysokości,
  - powierzchnie doświadczalne i drzewostany nasienne,
  - ostoje zwierząt,
  - źródłiska rzek i potoków,
  - obszary zagrożone erozją”;
- ❖ „Nadleśniczy wprowadza okresowy zakaz wstępu do lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa w razie, gdy:
  - wystąpiło zniszczenie albo znaczne uszkodzenie drzewostanów lub degradacja runa leśnego,
  - występuje duże zagrożenie pożarowe,
  - wykonywane są zabiegi gospodarcze związane z hodowlą, ochroną lasu lub pozyskaniem drewna”;
- ❖ „Lasy objęte stałym lub okresowym zakazem wstępu, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 pkt. 1, oznacza się tablicami z napisem „zakaz wstępu” oraz wskazaniem przyczyny i terminu obowiązywania zakazu. Obowiązek ustawiania i utrzymywania znaków ciąży na nadleśniczym w stosunku do lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych oraz na właścicielach pozostałych lasów”.
- ❖ „Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku zakazu wstępu do lasu oraz zasady jego umieszczania”.

ruchu oraz postoju pojazdów – art. 29, w tym w szczególności:

- ❖ „Ruch pojazdem silnikowym, zaprzęgowym i motorowerem w lesie dozwolony jest jedynie drogami publicznymi, natomiast drogami leśnymi jest dozwolony tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami dopuszczającymi ruch po tych drogach. Nie dotyczy to inwalidów poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb” . „Postój pojazdów, o których mowa w ust. 1, na drogach leśnych jest dozwolony wyłącznie w miejscach oznakowanych” (art. 29 ust.2).
- ❖ „Przepisy ust. 1 oraz art. 26 ust. 2 i 3, a także art. 28, nie dotyczą wykonujących czynności służbowe lub gospodarcze:
  - 1) pracowników nadleśnictw;
  - 2) osób nadzorujących gospodarkę leśną oraz kontrolujących jednostki organizacyjne Lasów Państwowych;
  - 3) osób zwalczających pożary oraz ratujących życie lub zdrowie ludzkie;
  - 4) funkcjonariuszy Straży Granicznej chroniących granicę państwową oraz funkcjonariuszy innych organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny;
  - 5) osób wykonujących czynności z zakresu gospodarki łowieckiej oraz właścicieli pasiek zlokalizowanych na obszarach leśnych;
  - 6) właścicieli lasów we własnych lasach;
  - 7) osób użytkujących grunty rolne położone wśród lasów;
  - 8) pracowników leśnych jednostek naukowych, instytutów badawczych i doświadczalnych, w związku z wykonywaniem badań naukowych i doświadczeń z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody;
  - 9) wojewódzkich konserwatorów przyrody oraz pracowników Służb Parków Krajobrazowych;
  - 10) osób sporządzających plany urządzenia lasu, uproszczone plany urządzenia lasu lub inwentaryzację stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 3.

❖ „Imprezy sportowe oraz inne imprezy o charakterze masowym organizowane w lesie wymagają zgody właściciela lasu” (art. 29 ust.4).

czynności, których wykonywanie w lesie jest zabronione – art. 30, w tym w szczególności:

- ❖ „W lasach oraz na terenach śródleśnych, jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:
- 1) rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego,
  - 2) korzystania z otwartego płomienia,
  - 3) wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.”
- ❖ „Przepisy ust. 3 nie dotyczą działań i czynności związanych z gospodarką leśną pod warunkiem, że czynności te nie stanowią zagrożenia pożarowego” .

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55), której poszczególne artykuły dotyczą odpowiednio:

czynności, których wykonywanie w parkach narodowych i rezerwach jest zabronione – art. 15 i art. 124:

- ❖ Art. 15.1. W parkach narodowych oraz rezerwach przyrody zabrania się: (...) 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.
- Art. 124. 1. Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy działań ochrony czynnej wynikających z:
- 1) zadań ochronnych lub planu ochrony dla parku narodowego lub rezerwatu przyrody;
  - 2) planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszarów Natura 2000.;

odpowiedzialności za szkody – art. 131:

- ❖ Art. 131. Kto:
- (...) 12) wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary, (...)
- podlega karze aresztu lub grzywny.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719z późn. zm.), którego odpowiednie zapisy dotyczą:

obowiązku i zasad umieszczania informacji dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu:

- ❖ „Właściciel lub zarządca lasu umieszcza tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej” (§ 39 ust. 5);

posługiwania się otwartym ogniem:

- ❖ „W lasach i na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od granicy lasów nie jest dopuszczalne wykonywanie czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru” (§ 40 ust. 1):
- 1) rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właścicieli lub zarządcę lasu,
  - 2) palenie tytoniu, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi.”
- ❖ „Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy czynności związanych z gospodarką leśną oraz wykonywaniem robót budowlanych i eksploatacji kopalni w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą lasu”(§ 40 ust. 2).

Przepisy tego rozporządzenia dotyczą także działań wykonywanych poza obszarami leśnymi mogących stwarzać zagrożenie pożarowe dla lasów, w tym:

ustawiania stert i stogów – par. 42:

- ❖ „Przy ustawianiu stert, stogów i brogów należy zachować co najmniej następujące odległości (§ 41 ust. 2 pkt. 5):
- od lasów i terenów zalesionych – 100 m.”

wypalania pozostałości roślinnych – par. 43:

- ❖ „Wypalanie słomy i pozostałości roślinnych na polach jest zabronione” (§ 43).

– Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573), które określa zasady wprowadzania okresowego zakazu wstępu do lasu ze względu na zagrożenie pożarowe:

- ❖ „Zakaz wstępu do lasu wprowadza się przy 3. stopniu zagrożenia pożarowego lasu, jeżeli przez kolejnych 5 dni wilgotność ściółki mierzona o godzinie 9⁰⁰ będzie niższa od 10%” (§12).

c) Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie

Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie lub w odległości do 100 m od jego granicy dozwolone jest wyłącznie do celów związanych z gospodarką leśną pod warunkiem przestrzegania szczegółowych przepisów, podanych w „Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej”.

d) Działania gospodarcze ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru lasu – pasy przeciwpożarowe

Lasy położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu powinny być oddzielone od tych obiektów pasami przeciwpożarowymi. Obiektami takimi są: zakłady przemysłowe, magazyny, poligony, linie kolejowe, drogi publiczne utwardzone, parkingi i inne obiekty użyteczności publicznej. Obowiązek zakładania pasów wprowadza Rozporządzenie MSWiA z 07.06.2010 r. (Dz. U. z 2010r. Nr 109 poz. 719 z późn. zm.) w rozdz. 9 § 38.

To samo rozporządzenie (§ 38 pkt. 3) stanowi, że obowiązek utrzymywania pasów ppoż. nie dotyczy:

- lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego,
- drzewostanów powyżej 30 lat położonych przy drogach publicznych i parkingach, położonych wzdłuż dróg publicznych nieutwardzonych,
- lasów (kompleksów leśnych) o szerokości mniejszej niż 200 m.

Rodzaje i sposoby wykonywania pasów przeciwpożarowych określa § 10 Rozporządzenia MŚ z 22.03.2006 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.), Rozporządzenie MI z 07.08.2008 r. (tekst jednolity Dz.U. 2014r. poz. 1227 z późn. zm.), oraz Instrukcja ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2012 r.

Nadleśnictwo utrzymywać musi pasy przeciwpożarowe typu A, tj. w drzewostanach poniżej 30 lat przyległych do dróg publicznych. Na pasie szerokości 30 m od drogi uprzątać należy martwe drzewa, leżące gałęzie, a także nieokrzesane ścięte lub powalone drzewa. W ten sam sposób porządkować należy teren po cięciach przy drogach publicznych.

Na gruntach Nadleśnictwa nie występują pasy przeciwpożarowe typu BK. Pasy przeciwpożarowe znajdujące się przy torach kolejowych utrzymuje PKP. W Nadleśnictwie Dobieszyn znajdują się one w pobliżu następujących oddziałów leśnych:

➤ **obwód leśny Dobieszyn:**

- oddz.: 23, 27, 42, 51, 55, 59, 62 (długość 4947m),
- oddz.: 93, 102, 111, 120, 126, 133, 135, 137, 138, 142, 148, 157, 168 (długość 9202m),
- oddz.: 226 (długość 770m) .

W pozostałych lasach Nadleśnictwa, a także w bezpośrednim ich sąsiedztwie, nie ma obiektów, wokół których należałoby zakładać pasy ppoż.

e) Zalecenia hodowlane w ochronie przeciwpożarowej

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego w drzewostanach, wskazane jest:

- ☀ przy zakładaniu upraw wprowadzać możliwie największą ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych w odpowiednich formach zmieszania,
- ☀ przy odnawianiu powierzchni powyżej 6 ha (np. powierzchnie pożarzysk), stosować podział na mniejsze części pasami gatunków liściastych,
- ☀ przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł zagrożenia (drogi publiczne, kolej) przygotowanie gleby wykonywać należy równoległe do drogi, na szerokość nie mniejszą niż 50 m, oraz sadzić na takim pasie gatunki liściaste,
- ☀ powierzchnie pod liniami energetycznymi wysokiego napięcia na terenach leśnych ewentualnie zadrzewić i zakrzewić gatunkami liściastymi,
- ☀ na granicy polno-leśnej oraz na obrzeżach lasu przylegających do szerszych dróg kształtować strefy ekotonowe, poprzez odpowiednie wykonanie cięć, powodujące rozluźnienie górnego piętra drzew. Umożliwi to szybszy rozwój istniejących warstw podszytów i podrostów.

Wymienione wyżej zalecenia Nadleśnictwo realizuje na bieżąco w trakcie działalności gospodarczej. Niektóre z linii energetycznych przebiegających przez kompleksy leśne, są w sposób naturalny dostatecznie zakrzaczone, głównie gatunkami podszytowymi.

f) Zalecane zasady ochrony przeciwpożarowej w pracach użytkowania lasu

W myśl § 39 ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.), zabronione jest pozostawianie w odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew oraz odpadów poeksploatacyjnych.

Realizacja powyższego obowiązku ma miejsce na bieżąco w trakcie działalności gospodarczej Nadleśnictwa.

g) Szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z art. 4.2. ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24.08.1991 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.) inspektor do spraw ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie posiada ukończone szkolenie inspektorów ochrony ppoż., a zagadnienia ppoż. są poruszane co-rocennie na naradach gospodarczych poświęconych tej tematyce, organizowanych w okresie wczesnowiosennym.

Szkoleniem w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinni być objęci wszyscy pracownicy Nadleśnictwa oraz pracownicy wykonujący pracę na terenie lasów. Odbycie takich szkoleń należy odpowiednio dokumentować.

7.6. Ocena organizacyjno – technicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie

a) System obserwacji

System obserwacji w Nadleśnictwie oparty jest na dostrzegalniach przeciwpożarowych, zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn.

- oddz. **33a** obręb Dobieszyn, leśnictwo Kępa Niemojewska
– współrzędne : dł. geogr. 21°11'15" - szer. geogr. 51°14'67", **rtf: 55:941;**
- oddz. **161g** obręb Dobieszyn, leśnictwo Grabowy Las
– współrzędne x: dł. geogr. 21°38'57" - szer. geogr. 51°33'64", **rtf: 55:943;**

- oddz. **97s** obrębu Studzianki, leśnictwo Studzianki
– współrzędne : dł. geogr. 21°21'94" - szer. geogr. 51°24'14", **rtf: 55:942;**

Ponadto wieże obserwacyjne ściśle współpracują z wieżami sąsiednich nadleśnictw, co zapewnia precyzyjne określenie miejsca powstania pożaru.

- w Nadleśnictwie Kozienice
  - oddz. **171n** obrębu Kozienice, leśnictwo Cztery Kopce
– współrzędne : dł. geogr. 21°52'73" - szer. geogr. 51°53'44", **rtf: 15:945;**
  - oddz. **180h** obrębu Pionki, leśnictwo Podgóry
– współrzędne : dł. geogr. 21°42'72" - szer. geogr. 51°42'92", **rtf: 15:944;**
- w Nadleśnictwie Radom
  - oddz. **66n** obrębu Jedlnia, leśnictwo Rajec
– współrzędne : dł. geogr. 21°61'72" - szer. geogr. 51°62'83", **rtf: 47:946**

Z w/w dostrzegalni obserwować można całość lasów Nadleśnictwa Dobieszyn. Ponadto w razie konieczności organizowane są przez Nadleśnictwo patrole naziemne.

Przyjęty w Nadleśnictwie system obserwacji jest wystarczający i zgodny z zapisami Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573), którego § 5 ust. 5 nakłada obowiązek na właścicieli lub zarządców lasów organizowanie obserwacji i patrolowania, w okresie dużego zagrożenia pożarowego, kompleksów leśnych o powierzchni powyżej 300 ha. Takimi kompleksami w Nadleśnictwie Dobieszyn są:

- w obrębie Białobrzegi:
  - Ur. Majdan
  - Ur. Mikówka
  - Ur. Brzeźce
  - Ur. Gaj - I
- w obrębie Dobieszyn:
  - Ur. Anielin
  - Ur. Grabów
  - Ur. Główne
- w obrębie Studzianki:
  - Ur. Olszyny
  - Ur. Studzianki

Ponadto do lokalizacji pożarów i pomiaru powierzchni pożarysk wykorzystywane są w coraz większym zakresie odbiorniki GPS i Leśna Mapa Numeryczna.

b) Obserwacje lotnicze

RDLP w Radomiu czarteruje dwa samoloty Dromader M18B i dysponuje nimi w razie potrzeby do bezpośredniej akcji gaśniczej. Czarterowane samoloty stacjonują w następujących bazach lotniczych:

- ✓ w Masłowie - łączność w sieci LP Radom, kanał nr 1, kryptonim 1 : 88, tel. 607 661 467;
- ✓ w Piastowie - łączność w sieci LP Radom, kanał nr 2, kryptonim 1 : 99, tel. 607 661 527.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn nie ma lądowisk operacyjnych.

Dysponentem środków lotniczych jest RPAD RDLP Radom tel. (48) 385-60-76(77), kryptonim rtf. LP Radom 1:1, kanał 1,2,6. W sytuacji dużych i bardzo dużych pożarów lasu, istnieje możliwość zadysponowania samolotów gaśniczych z RDLP Warszawa (LBL Bemowo, LBL Ułęż), RDLP Łódź (LBL Bełchatów) i RDLP Lublin (LBL Radawiec).

c) Punkty alarmowo dyspozycyjne

W siedzibie biura Nadleśnictwa Dobieszyn, utworzony jest Punkt Alarmowo Dyspozycyjny, podległy bezpośrednio Regionalnemu Punktowi Alarmowo Dyspozycyjnemu przy RDLP w Radomiu. Wyposażenie jego stanowi: telefon, sprzęt radiowy zapewniający łączność pomiędzy nadleśnictwem, RDLP i leśnictwami, oraz komputer z oprogramowaniem wykorzystywanym do lokalizacji pożarów.

Stopień zagrożenia pożarowego lasu określany jest na podstawie odczytów z własnego punktu pomiarowego w strefie 16_A.

W celu zapewnienia właściwego funkcjonowania sieci stworzony został system informatyczny do zbierania, weryfikowania i archiwizowania danych pomiarowych na stronie www.traxelektro-nik.pl.

Na podstawie dyspozycji RPAD w PAD Nadleśnictwa prowadzone są dyżury.

Podstawowe wyposażenie PAD w Nadleśnictwie stanowią:

- radiotelefon pasma leśnego (kryptonim LP Radom 1:63, kanał 1) umożliwiający bezpośrednio połączenie z PAD przy RDLP w Radomiu (kryptonim 1:1, kanał 1,2,6);
- telefon przewodowy: (41) 335 63 80
- mapa topograficzna terenu Nadleśnictwa z oznakowaną siatką koordynatów lotniczych;
- dokumentacja obejmująca sposób postępowania na wypadek powstania pożaru w wersji analogowej;
- wykaz systemów alarmowania i łączności oraz dziennik dyspozytora;
- zegarek;
- książka meldunków;
- komputer z oprogramowaniem wykorzystywanym do lokalizacji pożarów, pracujący w sieci LP z dostępem do internetu i kolorowej drukarki A3;
- instrukcja PAD.

Alarmowanie stanowisk kierowania PSP o powstaniu pożaru, odbywać się może telefonicznie. Sprawność alarmową w terenie gwarantują telefony stacjonarne we wszystkich osadach służbowych leśnictw oraz służbowe telefony komórkowe, w jakie wyposażeni zostali wszyscy pracownicy terenowi Nadleśnictwa.

Do obowiązków PAD przy Nadleśnictwie należy:

- a) wdrożenie realizacji zadań i przedsięwzięć ochronnych w Nadleśnictwie w zależności od SZPL,
- b) nadzór nad funkcjonowaniem systemu obserwacyjno-alarmowego na podległym terenie i kierowanie jego pracą,
- c) ustalenie adresu (miejsca) pożaru zgłoszonego przez sieć obserwacyjną,
- d) powiadomienie o pożarze stanowiska kierowania właściwej powiatowej komendy Państwowej Straży Pożarnej,
- e) powiadomienie o pożarze kierownictwa Nadleśnictwa, PAD-u RDLP i właściwej służby terenowej,
- f) skierowanie do pożaru własnych sił i środków Nadleśnictwa,
- g) utrzymywanie łączności z miejscem akcji gaśniczej,
- h) w okresach panowania tzw. pogody pożarowej sporządzanie prognozy rozprzestrzeniania się pożaru, bazując na danych meteorologicznych, z wykorzystaniem „modelu pożaru lasu”,
- i) przestrzeganie wytycznych Zarządzenia Dyrektora RDLP wydawanego na czas trwania bezpośredniego zagrożenia pożarowego w lasach.

d) Dojazdy pożarowe

Jednym z najważniejszych czynników decydujących o szybkości i skuteczności podjętych działań ratowniczych w przypadku powstania pożaru lasu, jest dostępność terenów leśnych dla pojazdów służb ratowniczych.

Zapewnienie tej dostępności, poprzez odpowiednią ilość i jakość dojazdów pożarowych, należy do podstawowych obowiązków Nadleśnictwa w zabezpieczeniu pożarowym administrowanych przez siebie lasów. Sieć dróg dojazdowych w Nadleśnictwie Dobieszyn tworzą lokalne drogi publiczne o nawierzchni ulepszonej (asfaltowe, a także utwardzone o gorszym standardzie nawierzchni), przebiegające przez poszczególne kompleksy leśne lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz oznakowane w terenie, leśne drogi - dojazdy pożarowe.

Wymogi pod względem gęstości sieci dojazdów pożarowych określa § 8 Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. Nr 58 poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573).

Jakość dróg leśnych wykorzystywanych, jako dojazdy pożarowe określa § 7 wymienionego Rozporządzenia MŚ wg, którego:

- drogi leśne, wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, powinny być utrzymywane w sposób zapewniający ich przejezdność oraz oznakowane i ponumerowane;
- powinny posiadać nawierzchnię o nośności 100 kN i nośności na oś 50 kN;
- powinny posiadać promień zewnętrzne łuków o długości, co najmniej 11 m;
- odstępy pomiędzy koronami drzew, do wysokości 4 m liczonej od nawierzchni jezdni, powinny wynosić, co najmniej 6 m;
- szerokość jezdni powinna wynosić, co najmniej 3 m;
- w wypadku dojazdów pożarowych nieprzelotowych powinien być plac manewrowy (20 x 20 m);
- jednopasmowe dojazdy pożarowe powinny posiadać mijanki (o parametrach: co najmniej 3 m szerokości i 23 m długości).

Odległość pomiędzy dowolnym punktem położonym w lesie a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub drogą, o której mowa w § 7 ust. 1 wymienionego Rozporządzenia MŚ nie powinna przekraczać:

- 750 m – dla lasów zaliczonych do I kategorii zagrożenia pożarowego;
- 1500 m – dla lasów zaliczonych do II kategorii zagrożenia pożarowego.

W rezultacie do wykazu istniejących dojazdów pożarowych ujęto 13 dróg o łącznej długości 44,04 km. Ich wykaz i charakterystykę zawarto w poniższym zestawieniu.

Tabela 8. Wykaz istniejących dojazdów pożarowych

Obwód leśny	Nr drogi	Nr strefy operacyjnej	długość [m]	Nawierzchnia	Stan techniczny	Planowane działania, termin	Strefa działania PSP
1	2	3	4	5	6	7	8
Białobrzegi	13	274	2563	Tłuczniowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	14	271	4498	Utwardzona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	37	274	1513	Tłuczniowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
Razem Obwód Białobrzegi			8574				
Dobieszyn	2	272	1916	Utwardzona, częściowo gruntowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	3	272	3556	Utwardzona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	4	272	2374	Gruntowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	6	272	1056	Utwardzona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	7	272	3465	Utwardzona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
	8	270	3767	Gruntowa, częściowo ulepszona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Koźienice

Obręb leśny	Nr drogi	Nr strefy operacyjnej	długość [m]	Nawierzchnia	Stan techniczny	Planowane działania, termin	Strefa działania PSP
1	2	3	4	5	6	7	8
	19	272	3228	Tłuczniowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Białobrzegi
Razem Obręb Dobieszyn			19362				
Studzianki	1	266	9311	Tłuczniowa	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Kozienice
	11	266	2081	Gruntowa , częściowo ulepszona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Kozienice
	12	266	4715	Gruntowa , ulepszona	dobry	Bieżące utrzymanie	KP PSP Kozienice
Razem Obręb Studzianki			16107				
Ogółem Nadleśnictwo			44043				

Istniejące dojazdy pożarowe spełniają wymogi wymienione w § 7pkt. 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.).

Istniejące dojazdy pożarowe wraz z siecią dróg publicznych nie spełnią wymogów wymienionych w § 8 Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.), w związku z powyższym zaprojektowano uzupełnienie sieci dojazdów pożarowych. Zakres oraz terminy realizacji w/w uzupełnienia podano w tabeli poniżej.

Tabela 9. Wykaz projektowanych dojazdów pożarowych

Lp.	Obręb leśny	Nr strefy operacyjnej	długość [m]	Przebieg drogi	Projektowana nawierzchnia	Planowane działania, termin realizacji	Strefa działania PSP
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Białobrzegi	271	1032	wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 5, 13	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2029 r.	KP PSP Białobrzegi
2		271	2391	przez oddz.: 15, 16, 24, 25, 30	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2029 r.	
3		273	2248	wzdłuż pld – wsch. granicy oddz. 56, 60, 66 wzdłuż pld zach. granicy oddz. 71, 72	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2026 r.	
4		273	2100	wzdłuż pld – wsch. granicy oddz.:119, przez oddz. 115,116,117 wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 123	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2023 r.	
5		273	1659	wzdłuż wsch. granicy oddz.:73, przez oddz. 74,75	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2022 r.	
6		273	850	wzdłuż pn.- wsch. granicy oddz.: 39	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2022 r.	
7		273	626	wzdłuż pn. - wsch. granicy oddz.: 33	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2022 r.	
Razem obręb Białobrzegi			10906				
8	Dobieszyn	270	1984	wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 14- 17	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2028 r.	KP PSP Kozienice
9		272	1778	wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 87 - 90	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2026 r.	KP PSP Białobrzegi
10		272	2470	wzdłuż wsch. granic oddz.: 85, 88, 97, 107	utwardzona – kruszywo	budowa drogi 2027 r.	

Lp.	Obręb leśny	Nr strefy operacyjnej	długość [m]	Przebieg drogi	Projektowana nawierzchnia	Planowane działania, termin realizacji	Strefa działania PSP
1	2	3	4	5	6	7	8
					łamane		
11		272	2411	wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 174 - 179	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2025 r.	
12		272	2221	wzdłuż wsch. granic oddz.: 91, 100 , przez oddz.:99, 109	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2021 r.	
13		272	3154	wzdłuż płd. - wsch. granic oddz.: 168 , wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 181 -185	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2020/2021 r.	
14		272	2222	wzdłuż pn. - wsch. granicy oddz.: 149, wzdłuż wsch. Granic oddz.:149, 159, 171	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2028 r.	
15		272	3928	przez oddz.:174,186,185,196, wzdłuż pn. - wsch. granicy oddz.:206,215,220	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2023 r.	
16		270	2009	przez oddz.: 65, 69, 68, 70	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2029 r.	KP PSP Kozienice
Razem obręb Dobieszyn			22177				
17		266	1057	wzdłuż wsch. granicy oddz.: 14, 20	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2025 r.	
18		266	1563	wzdłuż pn. - wsch. granic oddz.: 40-44	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2025 r.	
19		266	1933	wzdłuż pn. granic oddz.: 76 - 79	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2021 r.	
20	Studzianki	266	2014	wzdłuż pn. granic oddz.: 80 - 84	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2029 r.	KP PSP Kozienice
21		266	556	przez oddz.: 157	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2027 r.	
22		266	4594	wzdłuż pn. granic oddz.: 149, 150, zach. granicy oddz. 150, wzdłuż pn. granic oddz.: 161 - 167	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2024 r.	
23		266	915	wzdłuż pn. - wsch. granicy oddz.: 69,88	utwardzona – kruszywo łamane	budowa drogi 2024 r.	
Razem obręb Studzianki			12632				
Ogółem Nadleśnictwo			45715				

Po uwzględnieniu powyższego, Nadleśnictwo Dobieszyn będzie dysponować 36 dojazdami pożarowymi o łącznej długości około **89,76 km**.

Istniejące i projektowane dojazdy pożarowe wraz z siecią dróg publicznych, zabezpieczą dostępność do obszarów leśnych i spełnią wymogi wymienione w § 8 Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 58 poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573).

Jakość dojazdów pożarowych jest przedmiotem corocznej kontroli przedstawicieli PSP.

Wszystkie istniejące i projektowane dojazdy pożarowe oraz drogi (publiczne i leśne) uwidoczono na mapie sytuacyjnej ochrony przeciwpożarowej lasu w skali 1: 50 000

e) Zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych

Jednym z podstawowych obowiązków nadleśnictwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest **zapewnienie wody do celów gaśniczych**. Obowiązek ten nakłada na nadleśnictwa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 07.06.2010 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (rozdz. 9, § 39, ust. 3, 4), w myśl, których:

„Źródło wody do celów przeciwpożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem” i „Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub cieków wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/sek. przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu nieprzekraczającym 3 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego, nieprzekraczającym 5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego, uzgodnionym z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej w lasach III kategorii zagrożenia pożarowego”.

Zaopatrzenie w wodę do celów gaśniczych zapewniają zbiorniki wodne, hydranty zewnętrzne i cieków wodne.

Tabela 10. Wykaz istniejących punktów czerpania wody

Lp.	Strefa operacyjna	Koordynaty	Rodzaj punktu/lokalizacja	Własność	Ocena, Planowane działanie
1	2	3	4	5	6
1	272	46-D-10-c	Zbiornik – Obr. Dobieszyn oddz. 109h	LP	bieżąca konserwacja, poj. 100 m ³
2	270	46-C-8-b	Zbiornik – Obr. Dobieszyn oddz. 65h	LP	bieżąca konserwacja, poj. 100 m ³
3	273	46-A-11-a	Zbiornik – Obr. Białobrzegi oddz. 83a	LP	bieżąca konserwacja, poj. 100 m ³
4	274	45-R-12-b	Zbiornik – Obr. Białobrzegi oddz. 129i	LP	bieżąca konserwacja, poj. 10000 m ³
5	274	45-S-12-c	Zbiornik – Obr. Białobrzegi oddz. 128f	LP	bieżąca konserwacja, poj. 12500 m ³
6	266	46-G-7-c	Hydrant-wieś Magnuszew	komunalna	spełnia normy przepływowe
7	270	46-E-7-a	Hydrant-wieś Zakrzew	komunalna	spełnia normy przepływowe
8	267	46-D-7-a	Hydrant-miasto Warka	komunalna	spełnia normy przepływowe
9	266	46-H-9-c	Hydrant-wieś Ryczywół	komunalna	spełnia normy przepływowe
10	266	46-F-9-d	Hydrant-wieś Studzianki	komunalna	spełnia normy przepływowe
11	266	46-D-8-d	Hydrant-wieś Grabów nad Pilicą	komunalna	spełnia normy przepływowe
12	266	46-E-8-d	Hydrant-wieś Grabowska Wola	komunalna	spełnia normy przepływowe
13	266	46-F-11-d	Hydrant-wieś Głowaczów	komunalna	spełnia normy przepływowe
14	272	46-D-11-c	Hydrant-wieś Dobieszyn	komunalna	spełnia normy przepływowe
15	273	46-A-10-c	Hydrant-wieś Kolonia Brzeźce	komunalna	spełnia normy przepływowe
16	273	46-A-10-c	Hydrant-wieś Szczyty	komunalna	spełnia normy przepływowe
17	272	46-B-11-d	Hydrant-wieś Marianki	komunalna	spełnia normy przepływowe
18	274	45-S-12-d	Hydrant-wieś Nowy Kielbów	komunalna	spełnia normy przepływowe
19	272	45-D-11-b	Hydrant-siedziba Nadleśnictwa oddz. 130i	komunalna	spełnia normy przepływowe
20	266	46-B-11-d	Hydrant-Obr. Studzianki oddz. 173g	komunalna	spełnia normy przepływowe
21	266	46-E-10-b	Hydrant-wieś Jasieniec	komunalna	spełnia normy przepływowe
22	269	46-C-12-c	Hydrant-wieś Jeziorno	komunalna	spełnia normy przepływowe
23	266	46-D-9-d	Hydrant-wieś Strzyżyna	komunalna	spełnia normy przepływowe
24	271	46-B-9-b	Hydrant- Obr. Białobrzegi oddz.1g	komunalna	spełnia normy przepływowe
25	271	46-B-10-a	Hydrant-wieś Stara Wieś	komunalna	spełnia normy przepływowe
26	271	46-A10-b	Hydrant-wieś Pokrzywna	komunalna	spełnia normy przepływowe

Lp.	Strefa operacyjna	Koordynaty	Rodzaj punktu/lokalizacja	Własność	Ocena, Planowane działanie
1	2	3	4	5	6
27	270	46-F-8-a	Hydrant-wieś Cychrowska Wola	komunalna	spełnia normy przepływowo
28	269	46-D-13-c	Hydrant-wieś Bartodzieje Kolonia	komunalna	spełnia normy przepływowo
29	269	46-D-13-a	Hydrant-wieś Bierwce	komunalna	spełnia normy przepływowo
30	269	46-D-7-d	Hydrant-wieś Czerwonka	komunalna	spełnia normy przepływowo
31	266	46-E-9-d	Hydrant-wieś Paprotnia	komunalna	spełnia normy przepływowo
32	274	45-R-11-a	Hydrant-wieś Korzeń	komunalna	spełnia normy przepływowo
33	274	45-R-10-d	Hydrant-wieś Borki Jasięskie	komunalna	spełnia normy przepływowo
34	266	46-G-9-b	Hydrant-wieś Przydworzyce	komunalna	spełnia normy przepływowo
35	266	46-F-9-b	Hydrant-wieś Łękawica	komunalna	spełnia normy przepływowo
36	272	46-B-9-d	Hydrant-wieś Ducka Wola	komunalna	spełnia normy przepływowo
37	266	46-G-8-a	Hydrant-wieś Trzebień	komunalna	spełnia normy przepływowo

Wymienione hydranty zapewniają dostateczną ilość wody do celów przeciwpożarowych, spełniając wymogi wymienione w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 roku (Dz. U. z 2010r., Nr 109, poz. 719 z późn. zm.) w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (rozdz. 9, § 39, ust. 3, 4). Nadleśnictwo powinno podejmować działania, by wszystkie punkty czerpania wody na jego gruntach nadal spełniały normy do celów ppoż. oraz kontrolować oznakowanie w terenie.

Ujęcia wody, podobnie jak dojazdy pożarowe, są przedmiotem corocznych kontroli PSP.

f) Bazy sprzętu przeciwpożarowego

Obowiązek, co do ilości i wyposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego reguluje § 11 Rozporządzenia MŚ z dn. 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2006 r. Nr 58 poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573), a sposób rozumienia i stosowania zapisu w/w aktu prawnego wyraża obowiązująca interpretacja MŚ z dnia 19.05.2008 r., znak sprawy DL.lp-026-10/08/tk. Na tej podstawie dla nadleśnictwa powinna być organizowana jedna baza sprzętu do gaszenia pożarów lasów.

W Nadleśnictwie Dobieszyn znajduje się 1 baza sprzętu ppoż. Na jej wyposażeniu, z uwagi na zaliczenie lasów do I kategorii zagrożenia, powinno znaleźć się, co najmniej:

- lekki samochód patrolowo-gaśniczy wyposażony w:
    - zbiornik na wodę o pojemności nie mniejszej niż 400 litrów oraz pompę z osprzętem do podawania prądów wody i piany,
    - środki łączności (radiotelefon LP, telefon komórkowy),
    - odbiornik GPS,
    - podręczny sprzęt leśny i gaśniczy (hydronetka plecakowa – 2 szt., tłumica – 2 szt., szpadel, siekiera),
    - urządzenia techniczne (pilarka, przeciągarka linowa itp.),
    - środki ochrony osobistej,
  - zestaw ciągnik z pługiem (urządzenie) do melioracji gleby – nie mniej niż 2szt.,
  - sprzęt podręczny:
    - gaśnica lub hydronetka plecakowa – nie mniej niż 10 szt.,
    - tłumica – nie mniej niż 20 szt.,
    - łopaty – nie mniej niż 30 szt.,
  - zapas środków pianotwórczych klasy A i zwilżaczy – nie mniej niż 100 litrów,
  - tablice – kierunkowskazy („Do pożaru”, „Do punktu czerpania wody”), tablice informujące o wprowadzonym zakazie wstępu do lasu – liczba ustalona według potrzeb nadleśnictwa,
  - sprzęt i urządzenia dodatkowe – zgodnie z indywidualnymi ustaleniami i według potrzeb.
- Wyposażenie bazy sprzętu ppoż. w Nadleśnictwie Dobieszyn na dzień 01.01.2020 r. stanowi:

Tabela 11. Wykaz baz sprzętu ppoż.

Baza - Siedziba	Samochody	Plug do mineralizacji gleby	Hydronetki	Tłumice	Łopaty	Siekiera	Tablice p.poz.	Motyka leśna	Środki pianotwórcze [l]	Uwagi i zalecenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Siedziba Nadleśnictwa Dobieszyn ul. Dobieszynek 7, 26-804 Stromic Obręb Dobieszyn, Leśnictwo Zawady, Oddział 130f	1	2*	10	40	55	10	10	30	100	-

*Usługa ZUL

Każdorazowo do akcji gaśniczej Nadleśnictwo Dobieszyn może dysponować z własnych środków lekki samochód patrolowo-gaśniczy **Nissan Pickup**, z wysokociśnieniowym modułem gaśniczym: 400 litrowym zbiornikiem na wodę, dozownikiem środka pianotwórczego i 5 litrowym zbiornikiem środka pianotwórczego. Ponadto samochód wyposażony jest w środki łączności, odbiornik GPS, podręczny sprzęt leśny i gaśniczy (hydronetka plecakowa – 2 szt., tłumica – 2 szt., szpadel, siekiera), urządzenia techniczne (pilarka, przeciągarka linowa), środki ochrony osobistej.

Nadleśnictwo zawiera z Zakładami Usług Leśnych umowy na świadczenie usług związanych z dogaszaniem pożarów i zabezpieczaniem pożarzyska, oborywania pożarzysk pługiem oraz prace ręczne związane z dogaszaniem pożarów.

Baza sprzętu ppoż. spełnia wymogi zawarte w § 11 Rozporządzenia MŚ z dn. 22 marca 2006 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 58 poz. 405 ze sprostowaniem: Nr 82, poz. 573).

7.7. Sposób postępowania na wypadek pożaru

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej z 24 sierpnia 1991 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 z późn. zm.) Nadleśnictwo Dobieszyn posiada opracowany dokument p.t. „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”. Jest on jednym z podstawowych dokumentów wyposażenia PAD nadleśnictwa, zawierającym plan alarmowania oraz wykaz sił i środków do operacyjnego zabezpieczenia lasów przed pożarami.

Lasy w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Dobieszyn położone są w rejonie działania czterech komend Państwowej Straży Pożarnej:

- KP PSP w Kozienicach - 26-900 Kozienice, ul. Nowy Świat 3
Centrala tel. (48) 611 78 98
Stanowisko kierowania tel. (48) 611 78 00
fax (48) 611 7 88;
- KP PSP w Białobrzegach - 26-800 Białobrzegi, ul. Mikołaja Kopernika 4
Centrala tel. (48) 613 22 81
Stanowisko kierowania tel. (48) 613 23 36
fax (48) 613 47 81;
- KM PSP w Radomiu - 26-600 Radom, ul. Traugutta 57
Centrala tel. (48) 36 88 998
Stanowisko kierowania tel. (48) 36 88 910
fax (48) 368 89 09;
- KP PSP w Grójcu - 05-600 Grójec, ul. Strażacka 11
Centrala tel. (48) 664 23 88,
Stanowisko kierowania tel. (48) 664 22 70,
fax (48) 664 25 56.

W skład sił interwencyjnych przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa wchodzi jednostki ratowniczo-gaśnicze komend oraz dodatkowo OSP, mające swoje siedziby w okolicznych miejscowościach. Ich zakres działania przedstawia się następująco:

Tabela 12. Wykaz sił interwencyjnych do gaszenia pożarów

Nr strefy operacyjnej wg zagrożenia	Jednostki JRG oraz pomocnicze OSP	Telefon alarmowy
1	2	3
270	JRG PSP Białobrzegi	998/112
271	OSP Boże	
272	OSP Dobieszyn	
273	OSP Olszamy	
274	OSP Pnie	
	OSP Przybyszew	
	OSP Radzanów	
	OSP Stara Błotnica	
	OSP Stawiszyn	
	OSP Stromiec	
	OSP Sucha	
	OSP Wyszmyrzyce	
266	JRG PSP Kozienice	
268	OSP Brzeźnica	
270	OSP Brzoza	
	OSP Chmielew	
	OSP Garbatka Letnisko	
	OSP Głowaczów	
	OSP Gniewoszów	
	OSP Grabów n/ Pilicą	
	OSP Kozienice	
	OSP Nowa Wieś	
	OSP Ryczywół	
	OSP Magnuszew	
	OSP Samwodzie	
	OSP Sieciechów	
	OSP Stanisławice	
	OSP Świerże Górne	
	OSP Wola Klasztorna	
267	JRG PSP Grójec	
	OSP Belsk Duży	
	OSP Błędów	
	OSP Lewiczyn	
	OSP Chynów	
	OSP Goszczyn	
	OSP Mogielnica	
	OSP Nowe Miasto	
	OSP Żdźary	
	OSP Konie	
	OSP Warka	
	OSP Jasieniec	
	OSP Gąski	
	OSP Grzegorzewice	
	OSP Mirowice	
	OSP Drwalew	

Nr strefy operacyjnej wg zagrożenia	Jednostki JRG oraz pomocnicze OSP	Telefon alarmowy
1	2	3
	OSP Grójec	
	OSP Lipie	
	OSP Machcin	
269	JRG PSP Radom 1	998/112
	JRG PSP Radom 2	
	JRG PSP Radom 3	
	JRG PSP Radom 4	
	Gózd	
	Grzmucin	
	Kuczki Kolonia	
	Iłża	
	Jasieniec Iłżecki	
	Kotlarka	
	Pakosław	
	Jastrzębia	
	Jedlińsk	
	Wielogóra	
	Wsola	
	Jedlnia Letnisko	
	Słupica	
	Ruda Mała	
	Jedlnia	
	Pionki	
	Sucha	
	Czarna	
	Goszczewice	
	Przytyk	
	Maków	
	Skaryszew	
	Odechów	
	Wierzbica	
	Strzałków	
	Dąbrówka Podłęzna	
	Zakrzew	
Strefy o zagrożeniu: - ... - małym ... - średnim ... - dużym .... - jednostki OSP włączone do KSRG		

W wypadku powstania pożaru lasu, do zadań kierownictwa Nadleśnictwa oraz wyznaczonych pełnomocników należy:

- niezwłoczne udanie się na miejsce pożaru;
- zorganizowanie i podjęcie akcji gaśniczej, w tym:
  - ! zaalarmowanie potrzebnej liczby pracowników Nadleśnictwa,
  - ! sprowadzenie do pożaru środków i sprzętu będącego w dyspozycji Nadleśnictwa,
  - ! wyznaczenie pracowników w celu szybkiego wprowadzenia na miejsce pożaru jednostek straży pożarnej,
  - ! zorganizowanie, w miarę potrzeby, ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonych budynków lub terenu,
  - ! zapewnienie stałej łączności pomiędzy miejscem pożaru a PAD Nadleśnictwa;

- przekazanie kierownictwa akcji dowódcy jednostki Straży Pożarnej z chwilą jej przybycia, współpracować z nim i podporządkować się jego rozkazom;
- przejęcie pożarzyska, zorganizowanie jego dogaszania i zabezpieczenie;
- po zakończeniu działań ratowniczo-gaśniczych ustalenie okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Koordinacją akcji ratowniczo-gaśniczej w wypadku pożaru lasu zajmuje się sztab złożony z przedstawicieli właściwych komend PSP i służby leśnej Nadleśnictwa.

7.8. Wnioski i wytyczne odnośnie poprawy i utrzymania stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu

Z analizy przedstawionych wyżej zagadnień związanych z wymogami przepisów regulujących zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów oraz aktualnym stanem zabezpieczenia funkcjonującym w Nadleśnictwie Dobieszyn, wynikają określone wnioski i wytyczne na najbliższy okres gospodarczy, jakie są konieczne do zapewnienia pełnej ochrony przeciwpożarowej.

- System obserwacji lasu w czasie zagrożenia pożarowego, należy uznać za zgodny z obowiązującymi przepisami.
- Funkcjonowanie i wyposażenie PAD w Nadleśnictwie jest właściwe. Utrzymać należy, na dotychczasowym poziomie system łączności alarmowej w terenie.
- Istniejące dojazdy pożarowe odpowiadają określonym dla nich wymaganiom. W bieżącym okresie gospodarczym drogi o nawierzchni gruntowej wymagać będą w miarę możliwości finansowych ulepszenia nawierzchni.
- Projektowane dojazdy pożarowe należy dostosować do określonych dla nich wymagań zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji.
- Należy przeprowadzić inwentaryzację tablic informacyjnych z numerami dróg - dojazdów pożarowych, sprawdzić czy znajdują się na wszystkich skrzyżowaniach szlaków komunikacyjnych wykorzystywanych do tych celów oraz uzgodnić ich rozmieszczenie z właściwymi Komendami PSP.
- Dojazdy pożarowe powinny być przejezdne oraz oznaczone tablicami umieszczonymi na trwałej konstrukcji.
- Zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych należy uznać za zgodne z obowiązującymi w tym względzie przepisami.
Należy podjąć działania ze strony Nadleśnictwa oraz samorządów gminnych by wszystkie punkty czerpania wody nadal odpowiadały normom wydajnościowym. Dojazdy do nich muszą być utrzymywane w sprawności i właściwie oznakowane.
- Organizacja bazy sprzętu ppoż. jest wystarczająca.
- Utrzymywać zgodnie z przepisami pasy przeciwpożarowe typu A w drzewostanach poniżej 30 lat przyległych do dróg publicznych.
- W ramach prac odnowieniowych minimalizować zagrożenie poprzez np. wprowadzanie gatunków liściastych (tam gdzie to konieczne ze względu na brak naturalnych podrostów i podszytów) na pasie wzdłuż uczęszczanych dróg publicznych.
- Utrzymywać w należyтым stanie (ewentualnie wymieniać) tablice informacyjne i ostrzegawcze o zagrożeniu pożarowym w lasach.
- Prowadzić, w ramach czynności profilaktycznych, działalność informacyjną i ostrzegawczą w szkołach, instytucjach samorządowych, na zebraniach mieszkańców na temat przyczyn powstawania i skutków pożarów w lasach, a także zachowania się ludzi w lesie i jego otoczeniu.

- Aktualizować corocznie i uzgadniać z KP PSP w Białobrzegach, KP PSP w Kozienicach, KP PSP w Grójcu oraz KM PSP w Radomiu „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”.
- W związku z wdrożeniem systemu pracy z mapą numeryczną w ochronie ppoż., PAD Nadleśnictwa został wyposażony w sprzęt komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem oraz możliwością wykonywania pomiarów GPS: punktów czerpania wody, baz sprzętu i innych elementów infrastruktury ppoż.
- Klasy palności drzewostanów zostaną ustalone w „Sposobie postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” na podstawie Załącznika 1 do Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r.
- W „Sposobie postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” zostanie wyliczony i będzie aktualizowany czas swobodnego rozwoju pożaru lasu na podstawie Załącznika 3 do Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r.
- W „Sposobie postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” dla rezerwatów i drzew pomnikowych zaleca się opracowanie indywidualnych kart obiektów. Należy przewidzieć oraz stosować taktykę i technikę gaszenia ognia minimalizujące ich szkodliwy wpływ na chroniony obiekt, m.in. wg następujących zasad:
  - Rezerваты
    - oceny ryzyka pożarowego należy dokonać zgodnie z metodą klasyfikacji drzewostanów według klas palności.
    - dla rezerwatów należy stosować podobne zasady ochrony przeciwpożarowej jak dla lasów.
  - Pomniki przyrody (drzewa pomnikowe)
    - zaleca się ustalenie z jednostkami ochrony przeciwpożarowej, będącymi w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym, procedury postępowania na wypadek pożaru szczególnie cennych i zagrożonych drzew pomnikowych.

7.9. Dokumentacja kartograficzna

Integralną częścią planu urządzenia lasu jest **mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej lasu w skali 1: 50 000**, wykonana w formie numerycznej, ilustrująca wszystkie wyżej omówione zagadnienia związane z zagrożeniem pożarowym i funkcjonującą w Nadleśnictwie Dobieszyn infrastrukturą przeciwpożarową.

Bazę geometryczną tej mapy będzie można uzupełniać o dane tematyczne, dotyczące ochrony przeciwpożarowej, wykorzystując do tego celu program komputerowy zawierający stosowny moduł.

Dokument sporządził:
Z-ca Dyrektora Oddziału

mgr inż. Tomasz Moskwa

Dokument sprawdził:

Dyrektor Oddziału

mgr inż. Wojciech Hłopaś

8. Kierunkowe wytyczne z zakresu użytkowania ubocznego oraz gospodarki łowieckiej

8.1. Uboczne użytkowanie lasu

Nadleśnictwo posiada dwie plantacje choinek i w obecnym 10-leciu nie projektuje się większych działań w zakresie użytkowania ubocznego. Przewidywane jest podobnie jak w latach poprzednich pozyskiwanie stroiszu i choinek przy okazji prowadzenia zaplanowanych cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Podczas prac taksacyjnych zinwentaryzowano użytki ekonomiczne, a ich powierzchnie zestawiono w tabelach nr I zamieszczonych w częściach tabelarycznych elaboratu i opisów taksacyjnych.

8.2. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo posiada ośrodek hodowli zwierzyny i prowadzi własną gospodarkę łowiecką na dwóch wyłączonych obwodach łowieckich nr 537 i 546. Dodatkowo sprawuje nadzór nad działalnością 10 kół łowieckich, dzierżawiących jego grunty. Do zadań Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej należy współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania inwentaryzacji zwierzyny łownej i nadzoru nad planowaniem i realizacją odstrzałów,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów zagospodarowania kół łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez: ograniczanie niepokoju w biocenozie, ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej.

a) podział na obwody łowieckie

Ogółem, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wyodrębniono czternaście obwodów łowieckich położonych na obszarze:

– **I Rejonu Hodowlanego „Puszcza Koziennicko - Stromiecka”** – obwody nr 499, 211, 512, 513, 525, 526, 527, 532, 535, 536, 543, 545, 537, 546;

Szczegółowe zestawienia tabelaryczne obwodów łowieckich zawiera tabela nr 76.

Dzierżawiące grunty Nadleśnictwa koła łowieckie podlegają:

- Zarządowi Okręgowemu PZŁ w Warszawie – KŁ „Mirków”, KŁ „Cytadela” ;

- Zarządowi Okręgowemu PZŁ w Radomiu – KŁ „Bażant”, KŁ „Knieja” Warka , KŁ „Szarak” , KŁ „Łuczniczka” , KŁ „Darz Bór” , KŁ „Knieja” Dobieszyn , KŁ „Św. Hubert” , KŁ „Rosomak” .

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o „Roczne Plany Łowieckie”, sporządzane na kolejne dwanaście miesięcy (od 1 kwietnia do 31 marca roku następnego), zatwierdzone przez Nadleśniczego z uwzględnieniem zadań zawartych w „Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych”, sporządzanych przez dyrektora RDLP w porozumieniu z wojewodami i PZŁ, dla rejonu hodowlanego.

Spośród wszystkich obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo, sześć jest obwodami leśnymi, pozostałe osiem to obwody polne.

Tabela 93. Zestawienie obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn

Lp.	Nazwa koła łowieckiego	Numer obwodu łowieckiego	Pow. obwodu ogólna [ha]	Pow. obwodu wydzierżawiona [ha]	Pow. leśna obwodu [ha]	Lesistość [%]	Rodzaj obwodu	Kategoria Obwodu
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Bażant (Pionki)	499	6000	6000	793	13	polny	bardzo słaby
2	Knieja (Warka)	511	5686	5686	2112	37	polny	słaby
3	Knieja (Warka)	512	6712	6712	2601	39	polny	słaby
4	Mirków (Konstancin Jeziorna)	513	5494	5494	2387	43	leśny	słaby
5	Cytadela (Warszawa)	525	5908	5908	3306	56	leśny	dobry
6	Szarak (Radom)	526	4847	4847	2892	60	leśny	słaby
7	Łucznik (Radom)	527	5215	5215	2455	47	leśny	słaby
8	Darz Bór (Białobrzegi)	532	7354	7354	2634	36	polny	bardzo słaby
9	Knieja (Dobieszyn)	535	6098	6098	1630	27	polny	bardzo słaby
10	Knieja (Dobieszyn)	536	4196	4196	2825	67	leśny	słaby
11	Św. Hubert (Radom)	543	4376	4376	1122	26	polny	bardzo słaby
12	Rosomak (Radom)	545	4082	4082	603	15	polny	słaby
13	OHZ Dobieszyn	546	7034	-	2329	33	polny	bardzo słaby
14	OHZ Dobieszyn	537	3002	-	1204	40	leśny	słaby
Razem			76004	76004	28893			

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się również części obwodów łowieckich, których roczne plany zatwierdzane są przez inne nadleśnictwa sprawujące nad nimi nadzór merytoryczny.

Tabela 94. Zestawienie obwodów łowieckich częściowo położonych na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn podlegających kompetencyjnie sąsiednim nadleśnictwom

Lp.	Nazwa Koła Łowieckiego	Numer obwodu łowieckiego	Nadleśnictwo sprawujące nadzór merytoryczny
1	2	3	4
1	Cyraneczka	514	Nadleśnictwo Grójec
2	Jeleń	538	Nadleśnictwo Grójec
3	Ryś	544	Nadleśnictwo Radom
4	Sokół	553	Nadleśnictwo Radom

b) populacja zwierzyny

Stan zwierzyny grubej na podstawie inwentaryzacji oraz stany docelowe w oparciu o Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane (WŁPH) na lata 2008 – 2017, omówiono w części II elaboratu dotyczącego analizy gospodarki przeszłej, w rozdz. 6. 2. referatu Nadleśniczego.

Docelowe liczebności zwierzyny łownej na terenie obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo Skarżysko, określone w WŁPH na lata 2017 – 2027 i stan zwierzyny wg inwentaryzacji w 2019 roku, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 95. Porównanie obecnego i docelowego stanu zwierzyny grubej

Stan zwierzyny	Gatunek zwierzyny				
	Łoś	Jeleń szlachetny	Daniel [szt.]	Sarna	Dzik
1	2	3	4	5	6
Docelowy (WŁPH)*	125	113	146	2963	76
Inwentaryzacja 2019r.	206	127	171	3026	111

* WŁPH – Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane

Inwentaryzacja przeprowadzana w ostatnim roku obowiązywania planu, wykazała przyrost stanu liczebnego względem docelowego: jelenia o 11%, daniela o 14%, sarny o 2%. W przypadku populacji dzika, tak wysokie różnice są wynikiem działań, mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF). Zaleca się utrzymanie zagęszczenia populacji dzików na poziomie 0,1 sz./1 km² (1 dzik na 1000 ha). W ostatnich latach w lasach Nadleśnictwa odnotowuje się wzrost populacji łosia, których nie przewidywały plany. Docelowa norma liczebności populacji tego gatunku uwzględniona jest w opracowanym planie łowieckim na kolejny okres.

Uwzględnić należy obecność wilków, które wpływają na zachowania populacji jeleniowatych poprzez wzrost ich zapotrzebowania energetycznego związanego ze wzmożoną ruchliwością, a tym samym zwiększenie presji na zakładane uprawy i młodniki.

c) realizacja planów łowieckich

Realizację gospodarczych, rocznych planów łowieckich w zakresie odstrzałów zwierzyny grubej w obwodach nadzorowanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn przedstawiono w części II elaboratu, w rozdz. 6.2. referatu Nadleśniczego.

Porównanie planu i realizacji pozyskania zwierzyny grubej we wszystkich obwodach łowieckich w okresie 2010-2019 przedstawiono poniżej.

Gatunek	Plan	Realizacja + upadki	
	[szt.]	[szt.]	[%]
Jeleń	220	98	44
Sarna	4075	3369	82
Dzik	5473	4004	73
Razem	9768	7471	76

Pozyskanie zwierzyny w poprzednim okresie gospodarczym wykonywano na poziomie 76% planu łowieckiego, w tym: jelenia na poziomie 44%, sarny 82% i dzika 73%. Przestrzeganie wykonania planu pozyskania zwierzyny wpływa na ograniczenie powodowanych przez nie szkód, a w przypadku populacji dzika dodatkowo na ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa afrykańskiego pomoru świń.

d) rozmiar szkód w uprawach leśnych

Znaczny wzrost w ostatnich latach liczebności jelenia, sarny i dzika powoduje również wzrost szkód powodowanych przez te zwierzęta. Uszkodzenia drzewostanu powodowane przez zwierzynę płową, szczególnie jelenia, występują przede wszystkim w uprawach i młodnikach w postaci zgryzania i spałowania. Obszar najbardziej zagrożony przez jelenia w obecnym czasie obejmuje leśnictwa: Sucha. Rozmiar i rodzaj szkód negatywnie wpływa na realizację celów gospodarczych i powiększanie zasobów leśnych. Dlatego też, celem jest zabezpieczanie sadzonek przed zwierzyną. Najbardziej narażonym na szkody gatunkiem jest buk, dąb mniej sosna.

Nadleśnictwo mobilizuje koła łowieckie dzierżawiące obwody łowieckie do pełnej realizacji planów łowieckich, szczególnie do odstrzałów zwierzyny płowej, powodującej największą szkodę.

Stopnie uszkodzeń młodego pokolenia nie zostały w pełni uwidocznione w tabelach „Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych”. Wynika to z racji opisywania przez taksatorów głównie wartościowej (nieuszkodzonej) części młodego pokolenia, przy zaliczeniu reszty do warstwy podszytu.

f) metody zapobiegania szkodom wyrządzanym przez zwierzynę oraz skuteczność wykonanych zabiegów

Stosowane są trzy rodzaje zabezpieczenia sadzonek w Nadleśnictwie:

- mechaniczne (grodenie siatką),
- mechaniczne (wykładanie drzew zgryzowych),
- mechaniczne (wykładanie soli dla zwierzyny).

Oprócz wymienionych zabezpieczeń utrzymywano w dobrej kulturze rolnej poletek łowieckich oraz łąk. Stosowanie w/w zabezpieczeń pozwala kontrolować zakres szkód na terenach leśnych, wywoływanych przez zwierzynę płową.

W dalszym ciągu zaleca się stosowanie tych sposobów zabezpieczenia.

g) zniekształcenie składów gatunkowych upraw

Zniekształcenia składów gatunkowych upraw i młodników z powodu żerów zwierzyny nie są gospodarczo istotne. Zniszczone drzewka są w razie potrzeby uzupełniane nowymi sadzonkami, właściwymi dla danego siedliska.

h) gospodarka populacjami zwierzyny w lasach oraz zagospodarowanie łowisk

Biorąc pod uwagę ilość zwierzyny zinwentaryzowanej, wskaźniki docelowego zagęszczenia populacji poszczególnych gatunków zwierzyny płowej oraz poziom szkód, a także bieżącą reakcję Nadleśnictwa na wzmożone zagrożenie szkodami i współpracę z kołami łowieckimi, obecne zagospodarowanie populacjami zwierzyny płowej jest właściwe.

W kilkunastu pododdziałach Nadleśnictwa, o ogólnej powierzchni 7,18 ha, leśnej nie zalesionej, występują poletka łowieckie dzierżawione przez koła łowieckie. Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

- obręb Białobrzegi – 1,88 ha: **19m, 79f, 91c, 108c, 115m, 119g**;
- obręb Dobieszyn – 1,96 ha: **17g, 71h, 80g, 113b, 117g, 159h, 194c, 212g**;
- obręb Studzianki – 3,34 ha: **62f, 73g, 120b, 160c**.

W trzech pododdziałach Nadleśnictwa, o ogólnej powierzchni 0,30 ha, leśnej zalesionej, założono poletka łowieckie na lukach w drzewostanie. Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

- obręb Białobrzegi – 0,20 ha: **4k, 147i**;
- obręb Studzianki – 0,10 ha: **149f**.

Dodatkowo jedno poletko łowieckie w obrębie Studzianki położone jest na użytkach ekonomicznych (rola) w oddziale: **84k** na powierzchni 0,96 ha.

Uzupełnieniem poletek łowieckich znajdujących się na gruntach leśnych, może być część gruntów ekonomicznych, które można wydzierżawić kołom łowieckim. W związku z tym nie jest celowe powiększanie areału poletek łowieckich na gruntach leśnych.

Do zminimalizowania szkód ze strony zwierzyny łownej oraz redukcji jej ilości służą różnego rodzaju urządzenia łowieckie. Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn należą do nich:

- paśniki – 124 szt.,
- lizawki dla zwierzyny – 96 szt.,
- ambony – 120 szt.,

Ich lokalizacje oznaczono na mapie przeglądowej zagospodarowania łowieckiego w skali 1:25000. Urządzenia łowieckie znajdują się także w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa, na gruntach obcej własności dzierżawionych przez koła łowieckie.

Zalecenia odnośnie infrastruktury łowieckiej, tj. ilości urządzeń łowieckich – należy dążyć do ilości zawartych w piśmie RDLP w Radomiu, z dn. 25.03.1998 r., w sprawie minimalnych wskaźników infrastruktury łowieckiej. W przypadku nasilania się szkód od zwierzyny, należy wygzekwować od kół łowieckich zwiększenie ilości poletek żerowych.

i) specyficzne zagadnienia świata zwierząt z terenu Nadleśnictwa

W terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn nie stwierdzono poważniejszych chorób zakaźnych.

j) kierunkowe wytyczne odnośnie gospodarki łowieckiej

Dla prowadzenia właściwej gospodarki łowieckiej, uwzględniającej zasady racjonalnej gospodarki leśnej, przy planowaniu zagospodarowania łowisk należy przyjmować minimalne wskaźniki infrastruktury łowieckiej, których wartości przedstawiają się następująco:

- remizy śródpolne: 1 ha / 1000 ha pól,
- poletka żerowe: 1 - 2 ha / 1000 ha lasu,
- poletka zgryzowe: 0,25 - 0,50 ha / 1000 ha lasu (w zależności od nasilenia szkód),
- dzikie drzewa owocowe: 1 szt. / 30 ha,
- paśniki: 1 szt. / 200 ha lasu,
- lizawki: 1 szt. / 100 ha lasu.

Podane wskaźniki powinny być uwzględniane przez Nadleśnictwo przy zatwierdzaniu kolejnych planów gospodarczych, przedkładanych przez poszczególne koła łowieckie.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania prawne dotyczące gospodarki łowieckiej oraz konkretne warunki przyrodniczo-leśne w Nadleśnictwie, do ważniejszych zadań jakie będą do zrealizowania w najbliższym okresie gospodarczym należy zaliczyć:

- czuwanie nad właściwą wielkością populacji zwierzyny poprzez zatwierdzanie planów łowieckich dla poszczególnych obwodów łowieckich i nadzór nad ich realizacją,
- nadzór nad dokarmianiem zwierzyny w okresie zimowym przez poszczególne koła łowieckie,
- współdziałanie w ochronie zwierzyny przed kłusownictwem,
- sukcesywne zabezpieczanie upraw i młodników, a także podrostów przed szkodami ze strony zwierzyny (zgodnie z zapisami podpunktu „f”),
- dzierżawienie kołom łowieckim gruntów nieleśnych celem ich zagospodarowania na potrzeby łowieckie,
- pozostawianie na gruncie odpadów potrzebnych dla zapewnienia zwierzynie świeżej kory w okresie zimowym (z uwzględnieniem wymogów ochrony przeciwpożarowej),
- całoroczną ochronę miejsc bytowania zwierzyny leśnej.

Zagadnienia dotyczące zagospodarowania łowieckiego przedstawiono na **mapie przeglądowej zagospodarowania łowieckiego** w skali 1 : 25 000.

9. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

9.1. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji wielofunkcyjnych zadań Nadleśnictwa, określonych w niniejszym planie urządzenia lasu, jest odpowiednia infrastruktura techniczna.

Prace z tego zakresu realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Radomiu.

Do podstawowych zadań w obecnym dziesięcioleciu będzie należało:

Lp.	Zakres inwestycji
1.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0013).
2.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0011).
3.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0008).
4.	Budowa drogi – Leśnictwo Sucha (16-02-0004).
5.	Budowa drogi – Leśnictwo Winiary (16-02-0020).
6.	Budowa drogi – Leśnictwo Ksawerów (16-02-0052).
7.	Budowa drogi/Naprawa – Leśnictwo Ksawerów (16-02-0067).
8.	Budowa drogi – Leśnictwo Grabowy Las (16-02-0069).
9.	Budowa drogi – Leśnictwo Ksawerów (16-02-0025).
10.	Budowa drogi – Leśnictwo Zawady (16-02-0034).
11.	Budowa drogi – Leśnictwo Zawady (16-02-0051).
12.	Budowa drogi – Leśnictwo Kępa Niemojewska (16-02-0014).
13.	Budowa drogi – Leśnictwo Trzebień (16-02-0049).
14.	Budowa drogi – Leśnictwo Trzebień (16-02-0048).
15.	Remont drogi – Leśnictwo Zawady (16-02-0051).
16.	Budowa drogi – Leśnictwo Kępa Niemojewska (16-02-0014).
17.	Budowa drogi – Leśnictwo Trzebień (16-02-0049).
18.	Budowa drogi – Leśnictwo Trzebień (16-02-0048).
19.	Budowa drogi – Leśnictwo Studzianki (16-02-0040).
20.	Budowa drogi – Leśnictwo Strzyżyna (16-02-0039).
21.	Budowa drogi/Naprawa – Leśnictwo Strzyżyna (16-02-0067).
22.	Budowa drogi – Leśnictwo Strzyżyna (16-02-0053).
23.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0007).
24.	Budowa drogi – Leśnictwo Grabowy Las (16-02-0072).
25.	Budowa drogi – Leśnictwo Trzebień (16-02-0046).
26.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0009).
27.	Budowa drogi – Leśnictwo Turno (16-02-0010).
28.	Budowa drogi – Leśnictwo Ksawerów (16-02-0023).
29.	Modernizacja dostrzegalni ppoż. 3 sztuk.
30.	Budowa Zbiornika (Budy Augustowskie).

9.2. Rekreacja, turystyka.

Czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną Nadleśnictwa omówiono w „Założeniach planu urządzenia lasu w zakresie ochrony przeciwpożarowej” (podrozdział 5.3.4). Wynikają one z cech środowiska przyrodniczego oraz historii regionu (zabytki, miejsca pamięci, pomniki przyrody, obszary chronione), które z kolei opisano szczegółowo w „Programie Ochrony Przyrody” (rozdział IV elaboratu).

Nadleśnictwo Dobieszyn posiada wiele miejsc atrakcyjnych pod względem turystycznym i rekreacyjnym, dzięki czemu okoliczni mieszkańcy, a także turyści mogą aktywnie spędzić czas wypoczywając w lesie.

Strefy rekreacyjnego zagospodarowania lasu nie zostały wyznaczone w Nadleśnictwie Dobieszyn.

Przyrodę, historię oraz zabytki najlepiej poznać udając się wskazanymi trasami. Dzięki nim można dostrzec atrakcyjność krajobrazów, odkryć wyjątkowe i unikalne pod względem przyrodniczym oraz historycznym miejsca w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa. Przez lasy Nadleśnictwa przebiegają szlaki piesze i rowerowe: czarne, czerwone, niebieskie, zielone.

Szlaki piesze

- * czerwony m.Warka – PKP Grabów n/Pilicą – Strzyżyna – Paprotnia – Studzianki Pancerne – Emilów – Głowaczów – Brzóza
- * niebieski Biała Góra – Brzeźce – Białobrzegi – Stawiszyn – Jasionna – Korzeń – Wyśmierzyce – Grzmiąca
- * niebieski Chodków – Studzianki Pancerne – Łękawica Górna – Trzebień – Magnuszew – Latków - Mniszew
- * zielony PKP Dobieszyn – Augustów – Boże – Biała Góra
- * zielony PKP Dobieszyn – Matyldzin – Studzianki Pancerne
- * czarny PKP Strzyżyna – Brzozówka Podgrodzie

Szlaki rowerowe

- * niebieski Branica - Radzanów
- * różnego stopnia trudności w leśnictwach Winiary i Kępa Niemojewska.

Oprócz w/w szlaków pieszych i rowerowych do turystyki pieszej np. nordic walking i rowerowej intensywnie wykorzystywane są nowo wybudowane drogi o utwardzonej nawierzchni.

W Nadleśnictwie przyjęto, że promocja i edukacja leśna społeczeństwa prowadzona będzie w oparciu o lekcje terenowe (wycieczki po lesie), spotkania z leśnikiem w szkołach i przedszkolach (zajęcia o tematyce leśnej), konkursy leśne wiedzy, plastyczne, literackie), akcje, imprezy okolicznościowe, wystawy.

Nadleśnictwo organizuje i współorganizuje akcje takie jak:

- ✿ „Dokarmianie ptaków” ;
- ✿ „Las od nasionka”;
- ✿ Obchody międzynarodowego Dnia Lasu;
- ✿ „Chroń las przed pożarem”
- ✿ „Sprzątanie Świata”
- ✿ Prelekcje w szkołach
- ✿ Organizacja wystaw i stoisk edukacyjnych
- ✿ Zajęcia terenowe na ścieżkach edukacyjnych
- ✿ Edukacja leśna, Poczty Sztandarowe, stoiska.

Prowadzeniu edukacji leśnej społeczeństwa na obszarze Nadleśnictwa Skarżysko sprzyjają: obecność oznakowanych szlaków turystycznych, ogólnie dobra dostępność lasu dla ruchu pieszego i rowerowego.

Nadleśnictwo posiada cztery ścieżki dydaktyczne:

- > w leśnictwie Zawady i Grabowy Las (Obręb Dobieszyn) o tematyce przebudowy drzewostanów, drzewostanów nasiennych, drzew pomnikowych, sukcesji naturalnej, zagospodarowania starego pożarzyska, faz rozwojowych lasu;

- > w leśnictwie Ksawerów (Obręb Dobieszyn), na której znajdują się tablice tematyczne oraz wyposażenie edukacyjne związane ze środowiskiem leśnym, warunkami w nim panującymi, strukturą lasu, wzajemnego oddziaływania organizmów leśnych, pracą leśnika;
- > w leśnictwie Winiary i Kępa Niemojewska (Obręb Dobieszyn) związana z różnymi aspektami leśnictwa m.in. bioróżnorodności, pracy leśnika, ochronie pożarowej lasu oraz historią Puszczy Stromieckiej,
- > w leśnictwie Trzebień, Studzianki, Strzyżyna (Obręb Studzianki) poruszające tematy historyczne, łowiectwa, plantacji drzew szybkorosnących, ładu przestrzennego i czasowego w lesie, pomników przyrody.

Na wszystkich tych ścieżkach znajduje się Zielona Klasa, gdzie umiejscowiono tablice edukacyjne. Znajdują się tam wiaty które mogą pomieścić od 40 do 50 osób. Jest to miejsce gdzie można przeprowadzić zajęcia.

Na ścieżkach prowadzone są zajęcia z dziećmi i młodzieżą ze szkół miasta Białobrzegi jak również innych sąsiadujących gmin.

Na terenie zasięgu Nadleśnictwa istnieje Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pilicy i Drzewiczki, 4 rezerwaty, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary rzadkich siedlisk Natura 2000, Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000. Cennymi obiektami edukacji są rezerwaty przyrody: „Rezerwat Majdan” , „Rezerwat Starodrzew Dobieszyński” , „Rezerwat Olszyny” , Rezerwat Dęby Biesiadne” .

Nadleśnictwo posiada „**Program edukacji leśnej społeczeństwa na lata 2020-2029**”, który został utworzony na podstawie Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku wg wytycznych do tworzenia „Programu edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie” (załącznik nr 2 do Zarządzenia).

Składniki infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, przedstawiono na mapach: **przełądowej zagospodarowania rekreacyjnego** w skali 1 : 25 000, **przełądowej walorów przyrodniczo-kulturowych** w skali 1 : 25 000 oraz na mapie **sytuacyjno-przełądowej zagospodarowania rekreacyjnego** w skali 1 : 50 000.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

1. Wstęp

Ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody, a w szczególności dziko występujących roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych i ekosystemów.

Przyroda to skomplikowany układ obejmujący świat organizmów żywych (od mikroorganizmów po zwierzęta) wraz z ich środowiskiem życia, powiązanych ze sobą niezliczonymi zależnościami i procesami przyrodniczymi. Funkcjonalna całość elementów przyrody na danym terenie to ekosystem, na który składają się biocenoza (zespół organizmów) i biotop (środowisko), wraz z zachodzącymi w nich i między nimi procesami wymiany materii, energii i informacji (przede wszystkim genetycznej).

Las jest ekosystemem o wysokim stopniu organizacji i jednocześnie jednym z odnawialnych zasobów przyrody, w którym roślinność (swoista dla danego regionu biogeograficznego, wyróżniająca się wybitnym udziałem drzew rosnących w zwarciu), świat zwierząt, lokalny klimat, stosunki wodne oraz gleba, powiązane są ze sobą siecią wzajemnych wpływów i oddziaływań. W naszych warunkach klimatycznych skupia on najwartościowszą oraz najliczniejszą, wolno żyjącą dziką florę i faunę, jest również miejscem, w którym lokuje się najwięcej obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną. Proces lasotwórczy może przebiegać samorzutnie, w drodze sukcesji naturalnej lub przy współudziale człowieka.

W miarę postępu cywilizacyjnego zmieniały się oczekiwania i potrzeby ludności w stosunku do lasu, równocześnie z tym kształtowała się świadomość ekologiczna społeczeństwa. To skłoniło do szerszego spojrzenia na las, nie tylko w wymiarze ekonomicznym (produkcyjnym), ale również ekologicznym i społecznym (funkcje pozaprodukcyjne), co wpłynęło na wprowadzenie w Lasach Państwowych idei trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Aby sprostać tym złożonym wyzwaniom nie wystarczy ograniczenie wpływu na środowisko przyrodnicze substancji zanieczyszczających powietrze czy powodujących skażenie gleb i wód. Równoległe z tym musi następować wprowadzanie nowych, racjonalnych rozwiązań zapewniających rozwój wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. W zakresie tym obowiązuje już wiele rozwiązań legislacyjnych oraz organizacyjno-gospodarczych. W celu wdrożenia lepszego, proekologicznego modelu gospodarki leśnej, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wydał Zarządzenia Nr 53 i 55 z dnia 21 listopada 2011 r. wprowadzające kolejną edycję „Zasad hodowli lasu” i „Instrukcji urządzania lasu” oraz Zarządzenie Nr 57 z dnia 22 listopada 2011 r. wprowadzające „Instrukcję Ochrony Lasu”. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2408) określono wymagania, których spełnienie wpłynie pozytywnie na zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego oraz zapewni prowadzenie gospodarki leśnej w sposób nie naruszający zakazów w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody. Konkretnym przykładem realizacji idei trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na podstawach przyrodniczych było wprowadzenie do praktyki leśnej programów ochrony przyrody, sporządzanych począwszy od 1996 roku, w pierwszej kolejności dla nadleśnictw wchodzących w skład Leśnych Kompleksów Promocyjnych. Od 1997 roku są one obligatoryjnie sporządzane dla wszystkich nadleśnictw, dla których wykonywane są plany urządzenia lasu.

Pierwszy Program Ochrony Przyrody (POP) dla Nadleśnictwa Dobieszyn został opracowany w 2000 roku. Druga edycja tego dokumentu została utworzona w 2010 roku wraz z opracowanym wówczas Planem Urządzenia Lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2010 – 2019, jako rozdział elaboratu.

Obecna aktualizacja POP, wykonana w ramach projektu PUL na okres 2020 - 2029, będzie również stanowić jeden z głównych rozdziałów elaboratu.

Program ochrony przyrody sporządzony został w celu:

- zinventaryzowania i zobrazowania walorów przyrodniczych Nadleśnictwa Dobieszyn,
- oceny istniejących i potencjalnych zagrożeń dla lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- analizy wybranych elementów odzwierciedlających przyrodnicze wartości lasów,
- określenia kierunkowych działań w zakresie ochrony przyrody i metody ich realizacji,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody oraz wzbogacania w miarę możliwości zasobów przyrodniczych ekosystemów leśnych,
- umożliwienia w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

Przy sporządzaniu planu wykorzystano:

- wyniki inwentaryzacji do planu urządzenia lasu wg stanu na 1 stycznia 2019 r.,
- informacje dostarczone przez Nadleśnictwo Dobieszyn,
- materiały udostępnione przez RDOŚ w Warszawie,
- materiały udostępnione przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Radomiu,
- dane z WIOŚ w Warszawie (2017r., 2018r.),
- wyniki z inwentaryzacji „Opracowania fitosocjologicznego dla obszaru Natura 2000 „Łęka-wica” PLH140030” wykonanej przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku,
- wyniki z inwentaryzacji „Opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” Nadleśnictwo Dobieszyn wykonanej przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2019 roku,
- wyniki prac glebowo-siedliskowych wykonanych w latach 1986-1987 roku przez BULiGL Oddział w Lublinie – zaktualizowany w 2009 roku,
- informacje ze stron internetowych z zakresu gospodarki leśnej i ochrony przyrody.

W środowisku przyrodniczym, w tym w ekosystemach leśnych, zachodzą nieustanne zmiany związane z procesami naturalnymi lub działaniami człowieka. Zmienność ta wymusza na leśnikach podejście do ochrony przyrody w sposób dynamiczny. W związku z tym opisane w Programie Ochrony Przyrody walory przyrodnicze powinny podlegać dalszemu rozpoznaniu, a zabiegi ochronne należy dostosowywać do aktualnej sytuacji.

Dokument ten w połączeniu z prognozą wykonaną w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powinien stanowić podstawę działań w zakresie zachowania i odtworzenia wartości przyrodniczych, przy jednoczesnym spełnieniu funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych gospodarki leśnej.

Realizując plan urządzenia lasu, w tym zapisy zawarte w „Programie...” w oparciu o prognozę oddziaływania na środowisko, należy pamiętać, że ochrona przyrody w Lasach Państwowych, to nieustanny wysiłek podejmowany w celu zachowania ich bogactwa i różnorodności. Działania te wymagają koordynacji i współpracy z wieloma podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu, w tym Nadleśnictwo Dobieszyn posiada Certyfikat FSC, oraz Certyfikat PEFC, co potwierdza najwyższe standardy leśnictwa wielofunkcyjnego i świadczy o prowadzeniu gospodarki leśnej respektującej między innymi postulaty w zakresie ochrony środowiska i wartości kulturowych. Należy podkreślić, że większość dobrowolnych działań podejmowanych w celu spełnienia standardów i kryteriów, które niosą ww. certyfikaty wykraczają poza ustawowe formy ochrony przyrody i są cennym uzupełnieniem ochrony czynnej ekosystemów leśnych i poszczególnych przedmiotów ochrony.

2. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa Dobieszyn

2.1. Położenie i powierzchnia

Położenie geograficzne lasów Nadleśnictwa Dobieszyn określają współrzędne:

- od 51° 30'31'' do 51° 51'52'' szerokości geograficznej północnej,
- od 21° 27'04'' do 20° 49'15'' długości geograficznej wschodniej.

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn położone są w południowej części województwa mazowieckiego, w granicach 4 powiatów: białobrzeskiego, grójeckiego, kozienickiego i radomskiego. Łącznie zasięgiem administracyjnym Nadleśnictwo Dobieszyn obejmuje miasto Białobrzegi i Warkę oraz 10 gmin: Wyśmierzyce, Stromiec, Stara Błotnica, Radzanów, Promna, Głowaczów, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Jastrzębia i Jedlińsk.

Grunty Nadleśnictwa Dobieszyn wg stanu na 01.01.2020 r., w zaokrągleniu do pełnych arów, zajmują łączną powierzchnię **15251,26 ha**, w tym:

- Białobrzegi o powierzchni - 3559,89 ha
- Dobieszyn o powierzchni - 6743,82 ha
- Studzianki o powierzchni - 4947,55 ha.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej*, lasy Nadleśnictwa Dobieszyn położone są na terenie:

Obwód Białobrzegi:

- **Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),**
  - Mezonegion: Dolina Dolnej Pilicy (IV-12) – oddz.: 1-8; 8A; 9-52; 53-55; 95B; 95C; 142 a-f, i-n, r, s; 143; 144; 145 c-o; 146 a-o; 146 ~a~h; 147 a-l, p-t; 147 ~a~g.
- **Kraina: Małopolska (VI),**
  - Mezonegion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 56-58; 59-65; 66-95; 93A; 95B b-dx; 95C a-xx; 96-121; 121B; 122-141; 142 g, h, o, p; 145 a, b, p-z, ax-fx; 146 p; 147 m-o; 148-153.

Obwód Dobieszyn:

- **Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),**
  - Mezonegion: Dolina Dolnej Pilicy (IV-12) – oddz.: 17 i-k; 17A; 21 c, h; 22-38; 38A a, b; 39-82; 83 j, k, ~g.
  - Mezonegion: Dolina Środkowej Wisły (IV-13) – oddz.: 1; 2 a-m, ~a~k; 4; 5; 6 a-d, ~c~g; 9A.
- **Kraina: Małopolska (VI)**
  - Mezonegion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 2 n-r; 3; 6 f-i, ~a, ~b, ~h; 7-14; 14A; 14B; 15; 16; 17 a-h, ~a, ~b; 18-20; 21 a, b, d-g, ~a, ~b; 21A; 21B; 21C; 21D; 83 a-i, ~a~f; 84-105; 105A; 106-115; 115A; 116-129; 129A; 130-167; 168; 167A; 168A; 168B; 168C; 169-221; 221A; 221B; 221C; 222-232.

Obwód Studzianki:

- **Kraina: Mazowiecko-Podlaska (IV),**
  - Mezonegion: Dolina Środkowej Wisły (IV-13) – oddz.: 1-7; 9-14; 17-21; 21A; 22-32; 39-50; 65-70; 70A; 70B; 70C; 85-90; 114-117; 145.
- **Kraina: Małopolska (VI)**
  - Mezonegion: Równiny Radomsko-Kozienickiej (VI-3) – oddz.: 7A; 33-38; 38A c-x; 38B; 51; 51A; 51B; 51C; 52-56; 57-64; 71-84; 91-113; 118-144; 146; 147; 147A; 147B; 148; 149-160; 160A; 160B; 161-171; 171A; 172-176; 176A; 176B; 176C; 176D; 176F; 177; 177A; 177B; 177C.

Regionalizacja fizyczno-geograficzna** umieszcza lasy omawianego terenu w granicach następujących jednostek:

- ↖ megaregion – *Pozaalpejska Europa Zachodnia (3)*,
- ↖ prowincja – *Niż Środkowoeuropejski (31)*,
- ↖ podprowincja – *Niziny Środkowopolskie (318)*,
- ↖ makroregion – *Nizina Środkowomazowiecka (318.7)*,
  - mezoregion – *Dolina Środkowej Wisły (318.75)*,
  - mezoregion – *Równina Kozieniecka (318.77)*,
- ↖ makroregion – *Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8)*,
  - mezoregion – *Dolina Białobrzaska (318.85)*,
  - mezoregion – *Równina Radomska (318.86)*.

Podział geobotaniczny Polski*** lokuje lasy omawianego terenu w obrębie następujących jednostek:

Prowincja – **Środkowoeuropejska**

Podprowincja – **Południowobałtycka**

Dział - **Mazowiecko – Poleski (E)**

Poddział – **Mazowiecki**

Kraina – **Południowomazowiecko – Podlaska (E.3)**

Podkraina – **Południowomazowiecka (E.3.a)**

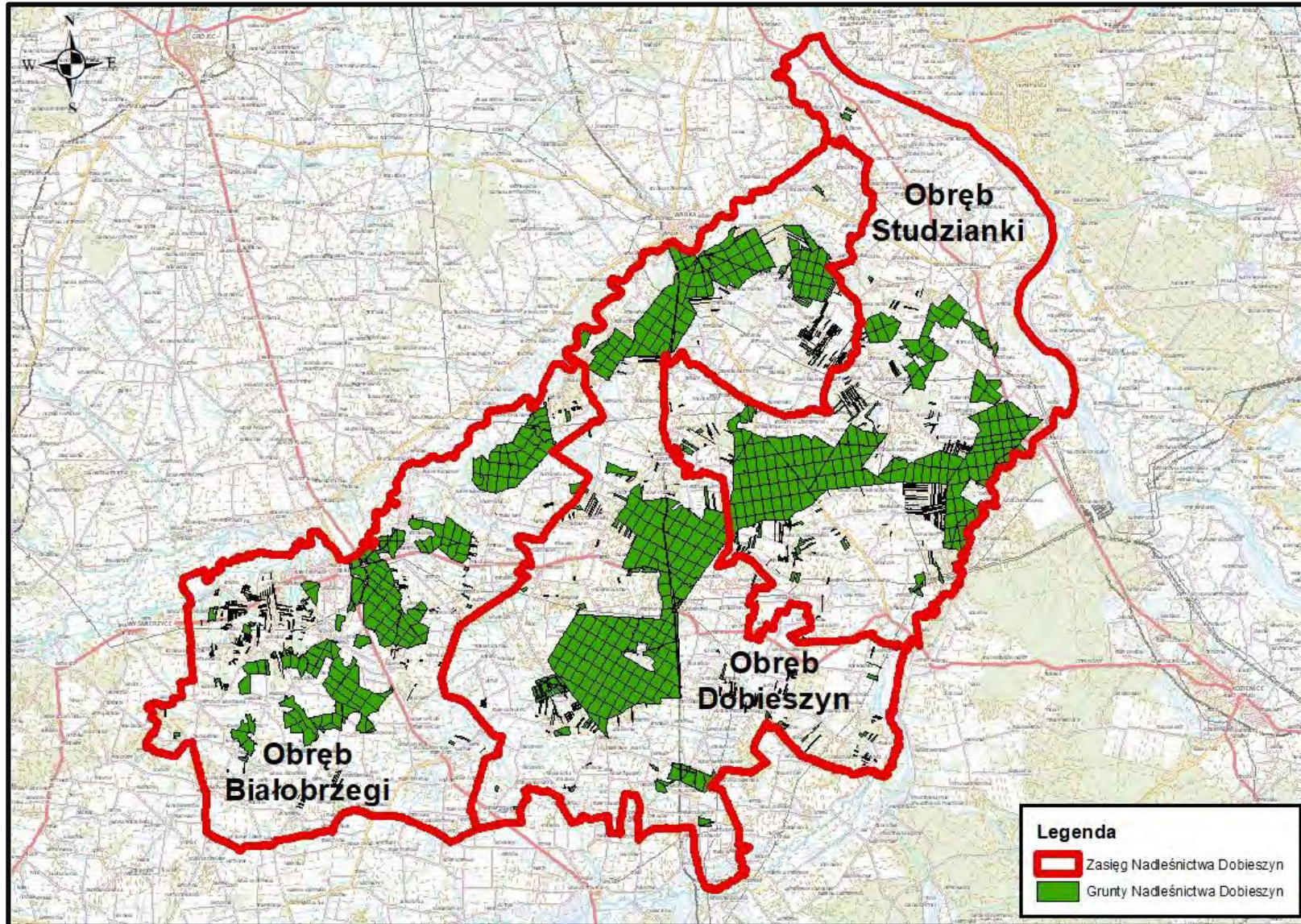
Okręg – **Wysoczyzna Rawska(E.3.a.2)**

Podkraina – **Radomska (E.3.b)**

Okręg – **Równina Radomska (E.3.b.7)**

** Zielony R., Kliczkowska A., Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, Warszawa 2012,

***Matuszkiewicz J.M., Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008.

Ryc. 49. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Dobieszyn

2.2. Miejsce i rola lasów Nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn obejmują tereny Puszczy Stromieckiej, regionu, który ze względu na krajobrazowe i bogactwo pamiątek przeszłości należy do jednego z najbardziej atrakcyjnych miejsc w Polsce.

Nazwa Puszcza Stromiecka pochodzi od nazwy starożytnej osady leśnej Stromic, która była siedzibą administracji dóbr książęcych i królewskich. Nazwa „Puszcza Stromiecka” jest starszą od „Puszczy Kozienickiej” i w dawnej Polsce obejmowała jedną nazwą obie puszcze. Puszcza Stromiecka stanowi pod względem geograficzno-przyrodniczym oraz pod względem prowadzenia prawidłowej i racjonalnej gospodarki leśnej jednolity obszar leżący między trzema rzekami – Wisłą, Pilicą i Radomką, które stanowią jej naturalne granice.

W Nadleśnictwie Dobieszyn dominują trzy typy siedliskowe lasu: las mieszany świeży (LMśw), bór mieszany świeży (BMśw) oraz bór świeży (Bśw), stanowiąc razem ok. 83% udziału procentowego wszystkich siedlisk leśnych.

Spośród innych jednostek typologicznych, do częściej spotykanych należą: las mieszany wilgotny (LMw), las świeży (Lśw) oraz ols (Ol).

W lasach Nadleśnictwa Dobieszyn zinventaryzowano 15 gatunków występujących jako panujące. Najważniejszymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna, dąb, brzoza i olsza, które osiągnęły w sumie ok. 98% udziału. Sosna jest gatunkiem o najwyższym udziale powierzchniowym i miąższościowym wg gatunków panujących we wszystkich trzech obrębach leśnych. W obrębach Białobrzegi oraz Studzianki udział sosny w udziale powierzchniowym kształtuje się na zbliżonym poziomie – około 70%. W obrębie Dobieszyn udział sosny jest najwyższy i wynosi ok. 90%, zarówno w wymiarze powierzchniowym jak i miąższościowym. Znacznie większy udział sosny w obrębie Dobieszyn jest związany z dużym udziałem siedlisk borów oraz borów mieszanych wynoszącym ok. 60%. Oprócz sosny, do głównych gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa Dobieszyn zalicza się dąb, brzoza oraz olszę.

Według mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski, należy stwierdzić, że na terenie Nadleśnictwa przeważają kontynentalne bory mieszane oraz grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe w odmianie środkowopolskiej. W dolinach rzek dominują olsy środkowoeuropejskie, ponadto na niewielkich powierzchniach występują potencjalne bory sosnowe w kompleksach borów świeżych i wilgotnych.

Pomimo niekorzystnego oddziaływania czynników zewnętrznych biotycznych i abiotycznych, lasy Nadleśnictwa Dobieszyn zachowały duże walory przyrodnicze i krajobrazowe. Łącząc się bezpośrednio, lub za pomocą lokalnych korytarzy ekologicznych, z lasami sąsiednich nadleśnictw: Grójec, Garwolin, Kozienice i Radom, stanowią cenny i ważny element układu ekologicznego, czego wyrazem jest objęcie tych terenów licznymi formami ochrony przyrody. Stale obserwuje się wzrost oczekiwań społecznych na pełnienie przez las funkcji rekreacyjnych. Niesie to nowe wyzwania dla gospodarki leśnej – między innymi wyznaczenie i budowę tras konnych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczo-leśnych, rowerowych, pieszych, parkingów, miejsc wypoczynku, itp.

Tereny Nadleśnictwa Dobieszyn objęte są zasięgami różnych wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, OZW „Łękawica” PLH140030, SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016 oraz OSO „Dolina Pilicy” PLB140003, które chronią znajdujące się na ich terenie cenne siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt.

W sumie wielkoprzestrzennymi formami ochrony przyrody objętych jest **4941,34 ha**, które stanowią **32,40%** powierzchni Nadleśnictwa.

Istotnym uzupełnieniem wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody są rezerваты, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn stanowią także miejsce występowania wielu chronionych i cennych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Stale obserwuje się wzrost oczekiwań społecznych na pełnienie przez las funkcji rekreacyjnych. Niesie to nowe wyzwania dla gospodarki leśnej – między innymi wyznaczenie i budowę

tras konnych, ścieżek dydaktycznych, przyrodniczo-leśnych, rowerowych, pieszych, parkingów, miejsc wypoczynku, itp.

Puszcza Stromecka oprócz niewątpliwych atrakcji turystycznych jest cennym narzędziem edukacji przyrodniczo-leśnej, która jest aktywnie prowadzona przez administrację lasów państwowych.

Poniżej w tabeli zamieszczono szczegółową lokalizację wieloprzestrzennych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie Nadleśnictwa.

Tabela 96. Wieloprzestrzenne formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn

Obręb leśny	Lokalizacja, Oddział, pododdział	Powierzchnia [ha]
1	2	3
Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki		
Białobrzegi	1- 8; 8A; 9-20; 20A; 21-43; 43A; 44-93; 93A; 94; 95; 95A; 95B; 95C; 96-121; 121Aa,b,c,d,-a; 121B; 122-153	3559,32
Dobieszyn	22-27; 28a; 29a,-a,-b; 52; 56; 57; 59-61; 63-69; 70a,b,c,d,g,i,k,o,p,r,s,t,w,x,-a,-b,-c,-d,-f,-g,-h,-i,-j,-k; 71- 82; 83j,k,-g; 105Aa,ax,bx,cx; 167Ai,j,k; 221Ca,b; 231a,b,c,d,f,g,h,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,lx,mx,-a,-b,-c,-d,-f,-g,-h,-i; 232m	966,55
Razem		4525,87
Razem Obszary Chronionego Krajobrazu		4525,87
Obszar Mający Znaczenie dla Wspólnoty (OZW) PLH140030 „Łękawica”		
Dobieszyn	1a,b,h,j,k,l,n; 2d,f,g,h,i,j,k,l,-b,-c,-d,-f,-g,-h,-i,-j,-k; 4; 5a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m,n,o,p,-a,-b,-c,-d; 6a,b,c,d,-a,-c,-d,-f,-g; 9Af,g; 10~a,-d,-f; 14Ab,-a,-b	91,67
Studzianki	2-7; 7Ab,c,h,i,k,-a; 14t,w,x,-f; 19r,s; 20b,c,d,f,g,h,i,j,-c,-f,-g,-h; 21; 21A; 22~b; 23; 24; 70Ca,b,c,d,f,g,h,i,j,p	309,67
Razem		401,34
Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) PLH140016 „Dolina Dolnej Pilicy”		
Białobrzegi	1a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,-b,-c; 2 - 7; 8a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,-a,-c; 9a,b,c,d,f,g,h,i,-b; 10-16; 17a,b,c,d,f,g,h,i,j,-b,-c,-d; 18a,b,c,d,f,g,h,-a,-b,-c,-d,-f,-g,-h,-i; 19a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,-a,-b; 20a,b,c,d,f,g,h,i,j,-a,-b,-f; 21- 27; 28a,b,c,d,f,g,h,i,j,m,n,-a,-b,-c; 29-31; 37a,-a; 44-55; 95Ba; 95Cb; 142a,b,c,d,f,i,j,k,l,m,n,r,s; 143; 144; 145c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o; 146a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,-a,-b,-c,-d,-f,-g,-h; 147a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,p,r,s,t,-a,-b,-c,-d,-f,-g	963,09
Dobieszyn	22-27; 28a; 29a,-a,-b; 52a,b,c,d,-c,-d; 75b; 77f,i,j,-b; 79d,f,-f; 82	211,66
Studzianki	1	14,13
Razem		1188,88
Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) PLB140003 „Dolina Pilicy”		
Białobrzegi	1- 8; 8A; 9-55; 95Ba; 95Cb; 142a,b,c,d,f,i,j,k,l,m,n,r,s; 143; 144; 145c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o; 146a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,-a,-b,-c,-d,-f,-g,-h; 147a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,p,r,s,t,-a,-b,-c,-d,-f,-g	1301,15
Dobieszyn	22-27; 28a; 29a,-a,-b; 52a,b,c,d,-c,-d; 72b,c,d; 73; 74b,c,-a; 75; 76b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,-a,-b,-c,-d; 77; 78a,b,c,d,f,-a,-b; 79-82; 83j,k,-g	438,66
Studzianki	1	14,13
Razem		1753,94
Razem		4941,34
Razem Obszary w sieci Natura 2000 (z uwzględnieniem nakładania się powierzchni OZW/SOO oraz OSO)		2155,28
W terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa, poza gruntami Lasów Państwowych		
OSO PLH140004 „Dolina Środkowej Wisły”		
OSO PLB140013 „Ostoja Koziennicka”		

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz wszystkich form ochrony przyrody występujących na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn, których szczegółowe omówienie zawiera dalsza część Programu Ochrony Przyrody.

Tabela 97. Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn

Rodzaj obiektu	Ilość ⁵		Powierzchnia [ha]		Ilość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa 01.01.2020 r.
	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.	
1	2	3	4	5	6
Rezerваты	4	4	106,05	104,50	4
Obszary chronionego krajobrazu	1	1	4528,55	4525,87	1
Obszary Natura 2000	OZW/SOO	2	1592,46	1590,22	2
	SOO	1	1749,83	1753,94	3
Pomniki przyrody	33	32	-	-	59
Grzyby chronione ⁶	1	-	-	-	b.d.
Porosty chronione (grzyby zlichenizowane) ²	3	3	-	-	b.d.
Rośliny chronione ¹	mchy ³	5	16	-	b.d.
	rośliny naczyniowe ⁴	27	23	-	b.d.
	mięczaki	2	2	-	b.d.
Zwierzęta chronione ¹	owady	8	12	-	b.d.
	ryby	-	8	-	b.d.
	plazy	13	13	-	b.d.
	gady	5	5	-	b.d.
	ptaki	139 (149)	150	-	b.d.
	ssaki	9 (10)	14	-	b.d.

¹ - łącznie z tymi, dla których nie określono lokalizacji do pododdziału;

² - liczba gatunków porostów jest większa, ponieważ chrobotki oznaczano do rodzaju;

³ - liczba gatunków mchów jest większa, ponieważ plonniki, torfowce i widlozeby oznaczano do rodzajów;

⁴ - liczba gatunków roślin naczyniowych jest większa, ponieważ sasanke i storczyka oznaczono do rodzaju, a widlakowate do rodziny;

⁵ - zmiana liczby gatunków wynika m. in. ze zmiany przepisów;

⁶ - liczba gatunków grzybów jest większa, ponieważ siedzunia, smardze i soplówke oznaczano do rodzaju;

() - liczba gatunków podanych w tabelach poniżej, gdzie uwzględniono gatunki obecnie nieobjęte ochroną prawną.

Ilość rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 w okresie dziesięciolecia nie uległa zmianie. Występują zmiany w powierzchni na obszarach Natura 2000 i obszarze chronionego krajobrazu (OChK). Zmiany wynikają z zaistniałych korekt w podziale administracyjnym oraz pojawiających się nowych aktów prawnych. Ilość pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa zmniejszyła się z 33 do 32.

Zmiana ilościowa gatunków chronionych wykazana na gruntach Nadleśnictwa, wynika głównie z dokładniejszego ich rozpoznania (w ostatnim dziesięcioleciu przeprowadzono szereg inwentaryzacji przyrodniczych oraz obserwacji), a także ze zmian w przepisach prawnych dotyczących ochrony gatunkowej, wprowadzonych w 2014 i 2016r.

3. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z 16.04.2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) formami ochrony przyrody są obiekty i obszary podlegające prawnej ochronie. Na omawianym terenie należą do nich: rezerwaty przyrody, obszar chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody oraz gatunki chronione.

Wysiłki związane z tworzeniem wymienionych form ochrony ukierunkowane są na poznanie, udokumentowanie oraz zabezpieczenie najbardziej wartościowych i niepowtarzalnych ekosystemów oraz tworów przyrody żywej i nieożywionej.

3.1. Rezerwaty przyrody

Rezerwaty przyrody są to obszary objęte ochroną, której przedmiotem może być całość przyrody na danym terenie albo poszczególne jej składniki należące do świata roślinnego, zwierzęcego lub przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn znajdują się cztery rezerwaty przyrody o łącznej powierzchni **104,50 ha**, w których wyznaczono ochronę czynną, o charakterze leśnym. Rezerwat „Majdan” znajduje się w obrębie Białobrzegi, rezerwat „Starodrzew Dobieszyński” w obrębie Dobieszyn, a dwa pozostałe rezerwaty „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego” i „Olszyny” w obrębie Studzianki. Wśród wyżej wymienionych rezerwatów żaden nie posiada aktualnego planu ochrony.

Z poniższej analizy wynika, iż przyjęte powierzchnie rezerwatów do projektu planu urzędzenia lasu różnią się od tych ustalonych aktami prawnymi. Powstała rozbieżność nie jest związana ze zmianami granic rezerwatów, lecz wynika z dostosowania do powierzchni ujawnionej w państwowej ewidencji gruntów i budynków.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP, nie ma żadnego rezerwatu przyrody.

Obręb Białobrzegi

Rezerwat przyrody „Majdan”

Powierzchnia rezerwatu przyrody „**Majdan**” zgodnie z Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1990 r. Nr 31, poz. 248) wynosi **50,60 ha**.

Do bazy opisów taksacyjnych planu urzędzenia lasu przyjęto powierzchnię rezerwatu zgodną z ewidencją gruntów i budynków, tj. **49,45 ha**.

Rezerwat znajduje się w południowo-wschodniej części uroczyska „Majdan”. Cała jego powierzchnia położona jest w obrębie ewidencyjnym Niedabył, w gminie Stromic, powiecie białobrzeskim, w obrębie leśnym Białobrzegi, leśnictwie Turno.

Głównym przedmiotem ochrony na terenie rezerwatu są zbiorowiska łęgu oraz grądu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego.

Nazwa rezerwatu pochodzi od nazwy uroczyska leśnego "Majdan" w którym się znajduje. Majdanami nazywano miejsca na których znajdowały się piece do wypalania węgla drzewnego, produkcji smoły, dziegciu i potażu. Kompleks Majdan reprezentuje szczątkową pozostałość po dawnej Puszczy Stromicieckiej.

Obwód Dobieszyn

Rezerwat przyrody „Starodrzew Dobieszyński”

Powierzchnia rezerwatu przyrody „Starodrzew Dobieszyński” zgodnie z Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1990 r. Nr 31, poz. 248) wynosi **8,72 ha**.

Do bazy opisów taksacyjnych planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnię rezerwatu zgodną z ewidencją gruntów i budynków, tj. **8,97 ha**.

Rezerwat znajduje się w najstarszym kompleksie Puszczy Stromeckiej – „Grabowy Las” uroczyska Dobieszyn. Cała jego powierzchnia położona jest w obrębie ewidencyjnym Grabowy Las, Gminie Stromic, powiecie kozienickim. Administracyjnie rezerwat należy do leśnictwa Ksawerów, obrębu Dobieszyn.

Celem ochrony jest zachowanie istniejącego jeszcze, unikalnego fragmentu dawnej Puszczy Stromeckiej, obejmującego głównie zbiorowiska boru mieszanego ze starodrzewiem dębowo-sosnowym naturalnego pochodzenia.

Nazwa rezerwatu „Starodrzew Dobieszyński” pochodzi od wieku chronionego obiektu, obejmującego zbiorowisko boru mieszanego ze starodrzewiem dębowo-sosnowym naturalnego pochodzenia. Rezerwat położony jest w pobliżu osady Dobieszyńskiej i obejmuje najstarsze drzewostany dawnej puszczy Stromeckiej o charakterze puszczańskim.

Fot. 1 Rezerwat przyrody „Starodrzew Dobieszyński” (fot. A. Garbaczewski)

Obwód Studzianki

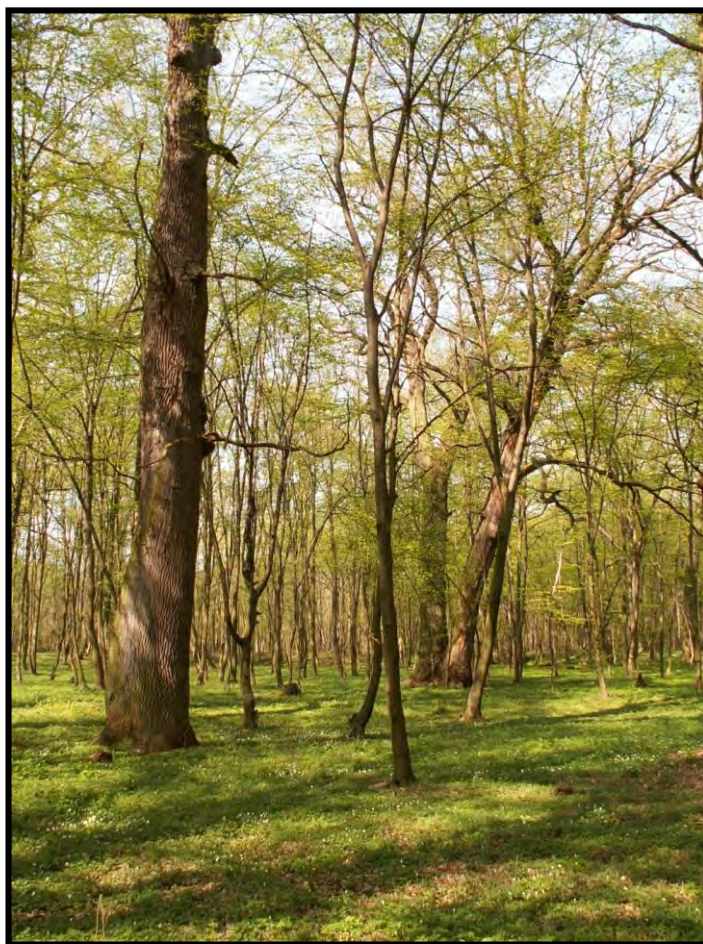
Rezerwat przyrody „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego”

Powierzchnia rezerwatu przyrody „Dęby Biesiadne” zgodnie z Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody pod nazwą "Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 172, poz. 6756) wynosi **17,20 ha**.

Do bazy opisów taksacyjnych planu urządzenia lasu przyjęta została powierzchnia rezerwatu zgodna z ewidencją gruntów i budynków, tj. **17,20 ha**.

Rezerwat znajduje się we wschodniej części nadleśnictwa, w leśnictwie Trzebień, obrębie Studzianki. Cała jego powierzchnia położona jest we wsi Chodków, w gminie Głowaczów, powiecie kozienickim.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie naturalnych świeżych grądów typowych (*Tilio-Carpinetum typicum*) oraz odtworzenie ich na pozostałej części rezerwatu. Grądy te są najlepszym świadectwem bogactwa przyrodniczego wschodniej części Puszczy Stromieckiej.

Fot. 2 Rezerwat „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego” (fot. Nadleśnictwo Dobieszyn)

Rezerwat przyrody „Olszyny”

Powierzchnia rezerwatu przyrody „Olszyny” zgodnie z Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 sierpnia 1980 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 19 z 1980, poz. 94) wynosi **27,50 ha**.

Do bazy opisów taksacyjnych planu urządzenia lasu przyjęta została powierzchnia rezerwatu zgodna z ewidencją gruntów i budynków, tj. **28,88 ha**.

Rezerwat znajduje się w południowo-zachodniej części uroczyska „Olszyny”. Cała jego powierzchnia położona jest we wsi Trzebień, w gminie Magnuszew, powiecie kozienickim. Administracyjnie rezerwat leży w leśnictwie Trzebień, obrębie leśnym Studzianki.

Głównym przedmiotem ochrony jest fragment lasu łągowego pochodzenia naturalnego z udziałem jaworu na granicy jego zasięgu.

Nazwa rezerwatu „Olszyny” pochodzi od nazwy uroczyska leśnego „Olszyny”, w którym znajduje się omawiany rezerwat, w pełni oddając charakter chronionego obiektu. Uroczysko położone jest w znacznej części na obszarze gleb pobagiennych porośniętych olszynami z pojedynczą domieszką jesionu. Kompleks „Olszyny” stanowi resztkę względnie naturalnego drzewostanu po dawnej Puszczy Stromieckiej.

Fot. 3 Rezerwat „Olszyny” (fot. G. Dreła)

Tabela 98. Zestawienia powierzchni rezerwatów przyrody

Obręb	Nazwa Rezerwatu	Powierzchnia [ha]			
		leśna	związana z gospodarką leśną	nieleśna	Ogółem
1	2	3	4	5	6
Białobrzegi	„Majdan”	48,49	0,96	-	49,45
Dobieszyn	„Starodrzew Dobieszyński”	8,25	0,13	0,59	8,97
Studzianki	„Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego”	16,87	0,33	-	17,20
	„Olszyny”	27,82	1,06	-	28,88
Nadleśnictwo		101,43	2,48	0,59	104,50

Tabela 99. Ogólna charakterystyka rezerwatów położonych w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podstawa prawna utworzenia rezerwatu	Plan ochrony -podstawa prawna	Położenie		Typ i podtyp Dominujący ¹		Pow. [ha] wg.		Pow. objęta ochroną [ha] ⁴ stan na 01.01.2020r.	Ważniejsze zbiorowiska, zespoły roślinne	Pow. [ha]		Uwagi
				obręb, oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	przedmiotu ochrony	ekosystemu	Dz.U. ²	Pow. objęta ochroną [ha] ³ stan na 01.01.2010r.			badawcza	kontrolna	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Obwód Białobrzegi														
1.	„Majdan”	Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. (M.P. z 1990 r. Nr 31, poz. 248).	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu.	Białobrzegi: 13k; 14h,~c; 20d,~f; 21a,f,~a,~b; 22a,b,~b,~c; 27a,~b	Stromiec Turno	<i>PFi zl</i>	EL Imn	50,60	50,79	49,45	<i>Fraxino-Ulmetum, Tilio-Carpinetum stachyetosum</i>	-	-	-
Obwód Dobieszyn														
2.	„Starodrzew Dobieszynski”	Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. (M.P. z 1990 r. Nr 31, poz. 248).	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu.	Dobieszyn: 123f,i,j,~c	Stromiec Ksawerów	<i>PFi zl</i>	El Imn	8,72	9,18	8,97	<i>Pino-Quercetum, Populo-Quercetum</i>	-	-	-
Obwód Studzianki														
3.	„Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego”	Rozporządzenia Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody pod nazwą "Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 172, poz. 6756).	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu.	Studzianki: 114a,b,c,d,f,g,h,~a	Głowaczów Trzebień	<i>PFi zl</i>	El Ini	17,20	17,20	17,20	<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>	-	-	-
4.	„Olszyny”	Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.08.1980 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 19 z 1980, poz. 94).	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu.	Studzianki: 21b,~a,~b,~c,~d,~f	Magnuszew Trzebień	<i>PFi zl</i>	EL Imn	27,50	28,88	28,88	<i>Circaeo-Alnetum</i>	-	-	-

Objaśnienia symboli:**Typ i podtyp rezerwatu wg dominującego:**

- przedmiotu ochrony:

PFi – Fitocenotyczny,

zl – zbiorowisk leśnych.

- typu środowiska:

EL – Leśny i borowy,

Imn – lasów mieszanych nizinnych,

Ini – lasów nizinnych.

¹ Wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. z 2005 r. Nr 60, poz. 533)² Powierzchnia z aktualnej podstawy prawnej rezerwatu³ Powierzchnia według Planu Urządzenia Lasu stan na 01.01.2010 rok⁴ Powierzchnia według projektu Planu Urządzenia Lasu stan na 01.01.2020 rok

Tabela 100. Możliwości realizacji celów ochrony w rezerwachach

Lp.	Nazwa rezerwatu	Główny przedmiot ochrony	Cel ochrony	Zachodzące procesy sukcesji	Zagrożenia	Możliwość realizacji celu ochrony	Metody ochrony		Uwagi
							dotychczasowe	proponowane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obwód Białobrzegi									
1.	„Majdan”	Zbiorowiska łągu oraz łągu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego.	Zachowanie zbiorowisk łągowych oraz łągu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego.	Grądowienie siedlisk łągowych.	Obniżenie poziomu wód powodujące przesuszenie gleb.	Możliwa pod warunkiem eliminacji zagrożeń i podjęcia stosownych działań. Częściowo ograniczona ze względu na obniżenie poziomu wód na terenie całej zlewni.	-	Brak zabiegów.	-
Obwód Dobieszyn									
2.	„Starodrzew Dobieszynski”	Fragment dawnej Puszczy Stronieckiej, obejmującego głównie zbiorowiska boru mieszanego ze starodrzewiem dębowo-sosnowym naturalnego pochodzenia.	Zachowanie istniejącego jeszcze, unikalnego fragmentu dawnej Puszczy Stronieckiej, obejmującego głównie zbiorowiska boru mieszanego ze starodrzewiem dębowo-sosnowym naturalnego pochodzenia.	Drzewostan z odnowieniem naturalnym i II piętrzem dębowym, zmierza w kierunku zróżnicowanej struktury wiekowej, obok dębu pojawia się Gb w podszycie co w przyszłości może oznaczać jego ekspansję.	Nadmierna penetracja ze strony człowieka.	Możliwa pod warunkiem eliminacji zagrożeń i podjęcia stosownych działań.	-	Brak zabiegów.	-
Obwód Studzianki									
3.	„Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego”	Grąd typowy <i>Tilio-Carpinetum typicum</i> .	Zachowanie naturalnych świeżych łągów typowych (<i>Tilio-Carpinetum typicum</i>) oraz odtworzenie ich na pozostałej części rezerwatu.	Drzewostan w niewielkim stopniu uszkodzony przez zachwianie stosunków wodnych. Intensywny rozwój gatunków podszytowych.	Nadmierna penetracja ze strony człowieka.	Możliwa pod warunkiem eliminacji zagrożeń i podjęcia stosownych działań.	-	Brak zabiegów.	-
4.	„Olszyny”	Fragment lasu łągowego pochodzenia naturalnego z udziałem jaworu na granicy jego zasięgu.	Zachowanie fragmentu lasu łągowego pochodzenia naturalnego z udziałem jaworu na granicy jego zasięgu.	Drzewostan w niewielkim stopniu uszkodzony przez zachwianie stosunków wodnych. Intensywny rozwój gatunków podszytowych.	Obniżenie poziomu wód powodujące przesuszenie gleb.	Możliwa pod warunkiem eliminacji zagrożeń i podjęcia stosownych działań. Częściowo ograniczona ze względu na obniżenie poziomu wód na terenie całej zlewni.	-	Brak zabiegów.	-

3.2. Park krajobrazowy

Na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się **projektowany Park Krajobrazowy Dolnej Pilicy**, obejmujący doliny rzek Pilicy i Drzewiczki.

Projekt parku powstał w 2003 roku na zamówienie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody przy Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim.

Obszar wyróżnia się w skali kraju bogactwem fauny i flory związanej ze środowiskami wodnymi i bagiennymi. Na tym terenie opisano stanowiska ok. 600 gatunków roślin naczyniowych. Wśród tych gatunków 27 podlega ochronie ścisłej, a 15 częściowej. Na szczególną uwagę zasługują stanowiska roślin narażonych na wyginięcie zgodnie z kryteriami określonymi w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Bardzo duże zróżnicowanie warunków glebowych i wilgotnościowych, liczne starorzecza spowodowały wykształcenie się siedlisk w tym 22 podlegających ochronie prawnej.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP, znajduje się jedynie otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Według ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 55) otuliną nazywamy strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. W rozumieniu w/w ustawy otulina nie jest formą ochrony przyrody.

3.3. Obszary chronionego krajobrazu

Obszary Chronionego Krajobrazu obejmują wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów, które zasługują na ochronę, a nie zostały objęte wyższymi formami ochrony. W województwie mazowieckim stanowią one uzupełnienie form ochrony obszarowej o wyższej randze – parku narodowego i parków krajobrazowych, tworząc razem z nimi Wielkoprzestrzenny System Obszarów Chronionych.

Na gruntach Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki (OChKDPiD).

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki

Data utworzenia: 1983.01.01 - Uchwała Nr XV/69/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z dnia 28 czerwca 1983 r. zmieniająca uchwałę nr VI/27/77 w sprawie planu przestrzennego zagospodarowania województwa radomskiego do 1990 r. oraz planu społeczno-gospodarczego rozwoju województwa w latach 1976-1980 i kierunków do roku 1985 (Dz. Urz. z 1983 r. Nr 9, poz. 51).

Obowiązująca podstawa prawna: Uchwała nr 29/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolinarzeczki Pilicy i Drzewiczki (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 13182).

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki obejmuje teren związany z dolinami rzek, o dużej atrakcyjności turystyczno - krajobrazowej i bardzo bogatych zasobach przyrodniczych. Północna strona Pilicy położona jest na wysokim tarasie rzeczonym opadającym stromą skarpą w kierunku rzeki, a pozostała część obszaru obejmuje tereny w dużym procencie zalesione i zadrzewione.

Obszar ten charakteryzuje się dużą atrakcyjnością turystyczno-krajobrazową i zróżnicowanym bogactwem przyrodniczym. Występuje tu mozaika lasów i zadrzewień rozdzielonych półnaturalnymi łąkami oraz starorzeczami, co wynika ze znacznego zróżnicowania geomorfologicznego terenu. Północny brzeg Pilicy stanowi wysoka skarpa o dużym spadku, miejscami silnie zerodowana, z uformowanymi wąwozami i jarami, często porośnięta lasami na siedliskach borowych. Natomiast południowa część obszaru ma charakter równinny pokryty głównie łąkami, szuwarami i bagnami z rozproszonymi zadrzewieniami, lasami i zakrzewieniami.

Dolina Pilicy charakteryzuje się meandrującym korytem rzeki z licznymi wysepkami, łąkami i starorzeczami. Na terenie OChKDPiD posiada w większości naturalnie ukształtowane koryto,

które jedynie w okolicy Wyśmierzyc zostało na niewielkim odcinku uregulowane. Naturalny charakter Pilicy w dolnym odcinku, wyróżnia ten obszar pod względem walorów środowiska przyrodniczego, dotyczy to głównie znaczenia, jako ostoi wielu rzadkich i cennych gatunków ptaków, takich jak: nurogęś, sieweczka obrożna i rzeczna, brodziec piskliwy, zimorodek, brzegówka i podróżniczek (w sumie ponad 150 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych).

Drzewiczka stanowi prawobrzeżny dopływ Pilicy, posiada wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. Brzegi doliny porastają lasy głównie na siedliskach borowych, poprzęplatanie łąkami zalewowymi z trzcinowiskami, bagnami i szuwarami.

Zróznicowanie ekosystemów wpływa na bogactwo przyrodnicze, na tych terenach występuje wiele rzadkich i chronionych gatunków fauny i flory.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki jest ważnym szlakiem ekologicznym o randze krajowej, zwłaszcza dla wielu rzadkich gatunków ptaków, w związku z powyższym, ale również ze względu na zróżnicowane bogactwo siedlisk oraz fauny i flory tereny te zostały włączone do sieci Natura 2000.

Powierzchnia omawianego obszaru wynosi **64 063,34 ha**, w tym powierzchnia lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn wynosi **4525,87 ha**.

Położony jest na terenie powiatu grójeckiego w gminach: Warka, Mogielnica, Nowe Miasto nad Pilicą, powiatu kozienickiego w gminach: Magnuszew, Grabów nad Pilicą, powiatu białobrzezkiego w gminach: Białobrzegi, Wyśmierzyce, Stromiec, Stara Błotnica, Radzanów, Promna oraz powiatu przysuskiego w gminach: Klwów, Odrzywół, Rusinów, Gielniów.

Nadzór nad Obszarem Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

3.4. Miejsce Nadleśnictwa Dobieszyn w sieci NATURA 2000

Sieć ekologiczna NATURA 2000 jest systemem ochrony wybranych elementów przyrody przyjętym przez kraje Unii Europejskiej. Celem utworzenia ekologicznej sieci jest ochrona różnorodności biologicznej na terytorium krajów członkowskich Unii Europejskiej, ma ona uzupełniać systemy krajowe i dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Aby możliwe było osiągnięcie takich celów w ramach wspólnot europejskich przyjęta została w 1979 r. tzw. dyrektywa ptasia (Dyrektywa 79/409/EWG Rady z dnia 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków, która zastąpiona została nową Dyrektywą 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa). Jako akt prawa ściśle powiązany i rozwijający wizję działań nakreślonych wcześniej w odniesieniu do ptaków, w 1992 r. przyjęta została tzw. dyrektywa siedliskowa (Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Te dwie dyrektywy przewidują stworzenie systemu obszarów stanowiących funkcjonalnie - Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000, umożliwiającą realizację spójnej polityki ochrony zasobów przyrodniczych na obszarze Unii Europejskiej, przez wyznaczone obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla obszaru Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska sporządza i ustanawia w formie zarządzenia plan zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt powinien powstać w terminie do 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską. Projekt planu zadań ochronnych podlega zaopiniowaniu przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. Dla obszarów tych ustawa przewiduje również sporządzenie obszerniejszego opracowania tzn. planu ochrony z 20 letnim okresem obowiązywania.

W zasięgu terytorialnym na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn funkcjonuje Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty: „Łękawica” – DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny

(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE), Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk : „Dolina Dolnej Pilicy” - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Dolnej Pilicy (PLH140016) oraz jeden Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pilicy: - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

Obszar Natura 2000 OSO PLB140004 „Dolina Środkowej Wisły” oraz OSO PLB140013 „Ostoja Kozienicka” znajduje się w zasięgu terytorialnym, lecz nie na gruntach zarządzanych przez PGL LP Nadleśnictwo Dobieszyn.

Plan Zadań Ochronnych posiadają:

OZW „Łękawica”

- 1) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 2533 z dn. 15.03.2016 r.).

SOO „Dolina Dolnej Pilicy”

- 1) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 3719 z dn. 9.04.2014 r.).
- 2) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 12075 z dn. 31.12.2014 r.).
- 3) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 5081 z dn. 3.06.2016 r.).

OSO „Dolina Pilicy”

- 1) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 3720 z dn. 9.04.2014 r.).
- 2) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 12076 z dn. 31.12.2014 r.).
- 3) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 5082 z dn. 3.06.2016 r.).

OZW „Łękawica” PLH140030

Status obszaru:

DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L 33 s. 146 z 08.02.2011);

Powierzchnia całego obszaru wynosi **1468,86 ha**, tyle samo występuje w zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn, a **401,34 ha (2,63%)** na gruntach Nadleśnictwa. Obszar położony jest w województwie mazowieckim, powiecie kozienickim w gminie Grabów nad Pilicą i Magnuszew. Na obszarze OZW „Łękawica” znajduje się rezerwat przyrody „Olszyny”.

Wg standardowego formularza danych (SDF) cały obszar obejmuje swym zasięgiem wypełnioną holocenijskimi torfami dużą nieckę przylegającą do wysokiej krawędzi doliny, stanowiącej kraniec paleokoryta Wisły. Pod względem fizjograficznym znajduje się w mezoregionie Doliny Środkowej Wisły i rozciąga się pomiędzy miejscowością Studzianki Pancerne na południu, a miejscowością Anielin na północy. Zagłębienie to jest stosunkowo młodą formą morfologiczną ukształtowaną w schyłkowym okresie zlodowacenia środkowopolskiego podczas interglacjału eemskiego. Zalegające w podłożu torfy tworzą jeden z dwóch największych zwartych kompleksów torfowych w tym mezoregionie. Jego długość wynosi ok. 11 km, a szerokości średnio ok. 800m. Cały obszar graniczy od zachodu z Równiną Kozienicką zbudowaną na tym odcinku z piasków fluwiogłacialnych. Szatę roślinną obszaru tworzy mozaika lasów liściastych, łąk i ziołorośli. Jedno z rozleglejszych i najlepiej zachowanych mokradeł na lewym brzegu Wisły, na terenie Mazowsza. Dominują tu łągi olszowo-jesionowe *Fraxino-Alnetum*, którym towarzyszą olsy *Ribeso nigri-Alnetum*. Bezpośrednie sąsiedztwo wysokich krawędzi wysoczyznowych warunkujących spływ wód powierzchniowych, okresowe wysięki wód podskórnych oraz działalność bobrów powodują fluktuacje pomiędzy łągowym a olsowym charakterem zbiorowisk leśnych. Efektem tego jest obecność pełnego spektrum form przejściowych. Istotnym elementem tutejszego krajobrazu są ziołorośla, turzycowiska i łąki. Wśród tych ostatnich dominują niżowe łąki świeże użytkowane ekstensywnie, reprezentowane głównie przez łąki rajgrasowe cechujące się udziałem gatunków przechodzących z łąk wilgotnych, m.in.: czarcikęsu łąkowego i ostrożenia błotnego oraz niewielkie płaty fitocenoz z udziałem przywrotników *Alchemilla*. W sąsiedztwie Kanału Trzebińskiego, w strefie przejściowej pomiędzy lasami łągowymi a łąkami świeżymi wykształciły się łąki sitowotrzęślicowe. Łąki stanowią siedlisko życia dla licznej populacji czerwończyka fioletka. Na całym obszarze spotyka się dobrze zachowane i bujne płaty nitrofilnych zbiorowisk welonowych ze związku *Convolvulion sepium*, na które składają się zbiorowiska: pokrzywy i kielisznika zaroślowego, kielisznika zaroślowego i sadzca konopiastego oraz kianianki pospolitej i kielisznika zaroślowego. Ponadto obszar ten stanowi ostoję dla bobra europejskiego. Najważniejszym czynnikiem zagrażającym funkcjonowaniu obszaru, jak również występującym tu siedliskom przyrodniczym są zaburzenia stosunków wodnych, do których może dojść w wyniku prac pielęgnacyjnych na kanałach i rowach melioracyjnych oraz niszczeniem tam bobrowych. Ingerencja w ten delikatny system hydrologiczny spowoduje szybki odpływ wód powierzchniowych i znaczne przesuszenie gleby. Niepożądanym zjawiskiem, zagrażającym bezpośrednio ekosystemom łąkowym oraz populacji czerwończyka fioletka, jest obserwowany stopniowy zanik tradycyjnej gospodarki łąkowopasterskiej. Brak koszenia uruchomił w wielu miejscach sukcesję.

W obszarze Natura 2000 OZW Łękawica PLH140030 przedmiotami ochrony jest (wg SDF) 5 siedlisk przyrodniczych i 1 gatunek zwierząt.

W OZW „Łękawica”, na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych stanowiących jego przedmioty ochrony:

Siedliska przyrodnicze:

6410 – Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (B)* – siedlisko punktowe

6430 – Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (A)* – siedlisko punktowe

6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (B)* – siedlisko punktowe

9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*)(C)*

Powierzchnia **8,53 ha**

91E0¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe (B)*

Powierzchnia **78,62 ha**.

Na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn znajdujących się w obszarze OZW Łękawica PLH140030 brak jest gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony.

Ponadto na gruntach Nadleśnictwa zlokalizowano następujące siedliska przyrodnicze, które nie są przedmiotami ochrony tego obszaru (dane z PZO):

4030 – Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*) (D)* – siedlisko punktowe

7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio Caricetea*) (D)*

Powierzchnia **0,17 ha**

91D0¹ – Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi -Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne) (D)*

Powierzchnia **1,90 ha**

91T0 – Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetumi* chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*) – brak siedliska w SDF, siedlisko punktowe.

Tabela 101. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 OZW „Łękawica” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (Tabela XXII)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Oddział pododział	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Siedliska przyrodnicze					
1.	6410 – Zmienno-wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) (B)*	<u>Obwód Studzianki:</u> 24 o,r	- zachowanie siedliska w obszarze; - poprawa jego stanu zachowania z U2 na U1; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji.	- zaniechanie tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej; - zmiana składu gatunkowego (sukcesja); - zaburzenia stosunków wodnych.	- prowadzić tradycyjne koszenie łąk, wraz z wywożeniem lub ze stogowaniem powstałego siana; - nie dopuszczać do zmian stosunków wodnych; - usuwać krzewy i drzewa.
2.	6430 – Ziółorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>) (A)*	<u>Obwód Dobieszyn:</u> 1b <u>Obwód Studzianki:</u> 24b,l,r	- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony;	-	-
3.	6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) (B)*	<u>Obwód Studzianki:</u> 4b; 20i,j	- zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym U1; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji.	- zaniechanie tradycyjnej, gospodarki łąkarskiej; - zmiana składu gatunkowego (sukcesja); - zaburzenia stosunków wodnych.	- ochrona czynna terenów potencjalnego występowania analizowanego siedliska; - zachowaniu różnorodności florystycznej łąk świeżych w wyniku stosowania dotychczasowych (ekstensywnych) form gospodarowania; - odtwarzaniu zniszczonych łąk poprzez powrót do tradycyjnych metod gospodarowania; - konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegającej na koszeniu i umiarkowanym ich nawożeniu.
4.	9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>) (C)*	<u>Obwód Studzianki:</u> 3f; 4a,b,c,f,g; 5k; 6a,c,f,h,i; 24x,z	- zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie jego stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający); - poprawa parametru struktury i funkcji siedliska w zakresie udziału martwego drewna oraz struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów.	- uproszczenie struktury wiekowej i przestrzennej ekosystemu i jego juvenilizacja; - protegowanie gatunków niewłaściwych dla tego siedliska (nasadzenia niezgodne z siedliskiem); - nadmierne prześwietlenie drzew (rubietyzacja); - wprowadzanie w odnowieniach zwiększonego udziału Bk;	- podczas wykonywania cięć nie usuwać drzew najstarszych, pozostawiać drzewa pojedynczo i grupowo; od momentu rozpoczęcia rębni pozostawiać konsekwentnie drzewa martwe, złomy i wywroty; - pozostawiać w ekosystemie drzewa opalone przez owady (kambiofagi tzw. posusz czynny), w ilości nie powodującej zagrożenia dla stanu sanitarnego drzewostanu; - pozostawiać w ekosystemie leśnym możliwie maksymalną ilość posuszu jałowego (nie zasiedlonego lub opuszczonego przez kambiofagi) oraz złomów i wywrotów nie zasiedlonych lub opuszczonych przez kambiofagi;

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Oddział pododdział	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
				- grądy są zbiorowiskiem, które może zostać skolonizowane przez obce gatunki z rodzaju niecierpek <i>Impatiens</i> .	- pozostawiać fragmenty najstarszych grądów bez zabiegów; - podczas zabiegów gospodarczych prowadzić przebudowę w kierunku drzewostanów liściastych w oparciu o złożone metody użytkowania z wykorzystaniem odnowienia naturalnego; - popieranie Db, Gb w składzie gatunkowym drzewostanu.
5.	91E0¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe (B)*	<u>Obwód Dobieszyn:</u> 1k,n; 2h,k <u>Obwód Studzianki:</u> 2f,g,h; 3d,g,i,j,k; 4a,b,d,h,i; 6c,d,g,h; 7a,b,c,d,f; 21a,b; 24a,c,i,j,fx,o	- zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie jego stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający); - poprawa parametru struktury i funkcji w zakresie wieku drzewostanu i wzrostu udziału martwego drewna.	- przesuszenie ekosystemów łęgowych, jako następstwo obniżenia poziomu wód gruntowych, przyspieszonej erozji wglębnej cieków (regulacja), obniżania się bazy hydrologicznej cieków czy obniżenia zasilania cieków wodami podziemnymi; - łęgi są zbiorowiskiem, które może zostać skolonizowane przez obce gatunki z rodzaju niecierpek <i>Impatiens</i> .	- stosowanie rębni złożonych ze średnim okresem odnowienia; - pozostawianie drzew dziuplastych; - pozostawianie martwego drewna; - ręczne przygotowanie gleby; - stosowanie melioracji polegającej na regulacji a nie na odwodnieniu terenu.

*symbol znaczenia wg SDF (ocena ogólna): (A) - doskonały, (B) - dobry, (C) - znaczący, (D) - nieznacząca

¹ pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe.

SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016

Status obszaru:

DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE) (Dz. Urz. UE L 43 str. 63 z dnia 13.02.2009);

Specjalny obszar ochrony siedlisk - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Dolnej Pilicy (PLH140016) (Dz. U. poz. 1402 z dn. 21.07.2017 r.);

Powierzchnia całego obszaru wynosi **31 821,57 ha**, z czego **19473,06 ha** występuje w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, a **1188,88 ha (7,80%)** na gruntach Nadleśnictwa. Obszar położony jest w województwie: łódzkim i mazowieckim, w powiecie: opoczyńskim, grójeckim, kozienickim, białobrzeskim, przysuskim i tomaszowskim, w gminach: Odrzywół (wiejska), Grabów nad Pilicą (wiejska), Wyśmierzyce (miejsko-wiejska), Białobrzegi (miejsko-wiejska), Promna (wiejska), Warka (miejsko-wiejska), Nowe Miasto nad Pilicą (miejsko-wiejska), Rzczyca(wiejska), Poświętne (wiejska), Mogielnica (miejsko-wiejska), Klwów (wiejska), Magnuszew (wiejska), Stromiec (wiejska), Inowłódz (wiejska).

Wg standarowego formularza danych (SDF) obszar obejmuje 80 - kilometrowy, równoleżnikowo biegnący odcinek doliny Pilicy, szeroki na 1-5 km, pomiędzy Inowłodzem a Ostrówkiem-Mniszewem (ujście do Wisły) oraz dolinę Drzewiczki. Północną granicę obszaru stanowi stroma skarpa, o wysokości względnej do 20 m, miejscami pokryta roślinnością kserotermiczną. Część południowa doliny Pilicy jest płaska, w znacznym stopniu pokryta lasami. Rzeka na tym odcinku

meandruje, tworząc liczne wysepki, łachy i ławice piasku. Niskie wyspy są nagie, wyższe porośnięte zaroślami wierzbowymi. Koryto Pilicy ma tu szerokość 100-150 m i łączy się z licznymi starorzeczami, zarośniętymi w różnym stopniu. Po wybudowaniu w 1973 r. zbiornika Sulejowskiego przepływ wody w rzece zmniejszył się o około 25%. Naturalne zalewanie doliny podczas wezbrań powodziowych należą do rzadkości, co ma wpływ na zmniejszenie nawodnienia doliny. Terasa zalewowa jest częściowo zmeliorowana, dominują na niej łąki i pastwiska o różnym stopniu wilgotności, zbiorowiska turzyc i trzciny. Wilgotne zagłębienia terenu porośnięte są wierzbami i olszą. Część łąk i pastwisk, w tym zmeliorowanych, na skutek braku użytkowania porasta krzewami i drzewami lub zabagnia się. W części południowo-zachodniej na powierzchni kilkuset ha rozciągają się tzw. Błota Brudzewskie, największe torfowisko w dolinie, zmeliorowane i osuszone w znacznej części w poprzednich latach. Na południu, w okolicy miejscowości Promna, występuje kompleks trofianek (ponad 16 ha). Na obrzeżu obszaru, po południowej stronie rzeki pomiędzy Gapinem i Grzmiącą rozciąga się największy i najcenniejszy kompleks leśny obejmujący zróżnicowane siedliska leśne, od boru świeżego poprzez lasy łąkowe do olsu jesionowego. W okolicach Duckiej Woli znajduje się kompleks leśny Majdan. Są to głównie lasy sosnowe na piaszczystych glebach oraz płaty drzewostanów liściastych z olszą i dębem, zajmujące bogate siedliska grądowe i bagienne. Dominującym typem użytkowania ziemi są tereny związane z rolnictwem, a lasy zajmują niewiele ponad 20% obszaru.

Zróżnicowana pod względem składu i wilgotności gleba, a także ekstensywne użytkowanie użytków zielonych stworzyły bardzo ciekawy, mozaikowy układ siedlisk, poczynając od kserotermicznych po bagienne. W ostoi utrzymują się duże kompleksy łąk. Obszar obejmuje pozostałości naturalnych lasów "spalskich", z których najcenniejsze są płaty starych dąbrów. Ostoja w znacznej części pokrywa się z OSO Dolina Pilicy. Na obszarze SOO „Dolina Dolnej Pilicy” znajduje się OCHK Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, Spalski Park Krajobrazowy, rezerwat Majdan, Żądłowice, Tomczyce i Sokół, pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

W obszarze Natura 2000 SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 przedmiotami ochrony jest (wg SDF) 10 siedlisk przyrodniczych i 11 gatunków zwierząt.

W SOO „Dolina Dolnej Pilicy”, na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących jego przedmioty ochrony:

Siedliska przyrodnicze:

3150 – Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (B)*

Powierzchnia **0,83 ha**

6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (A)*

Powierzchnia **5,09 ha**

91E0¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe (B)*

Powierzchnia **235,05 ha.**

Gatunki zwierząt:

1337 – Bóbr europejski (*Castor fiber*) (B)*

Tabela 102. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszynie (Tabela XXII)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Oddział pododdział	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Siedliska przyrodnicze					
1.	3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamoion</i> (B)*	Obwód Białobrzegi: 52h; Obwód Dobieszyn: 23g,m	- podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu, zachowania płatów na terenie obszaru; - utrzymanie czystości i stopnia żyzności wody.	- brak zagrożeń ze strony leśnych zabiegów gospodarczych (brak zabiegów w PUL); - zanieczyszczenie i eutrofizacja, inwazja obcych gatunków.	- przeciwdziałanie zanieczyszczeniu i eutrofizacji.
2.	6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>) (A)*	Obwód Białobrzegi: 53a,b,c,d,g	- podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu, zachowania płatów na terenie obszaru; - zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji.	- zaniechanie tradycyjnej, gospodarki łąkarskiej; - zmiana składu gatunkowego (sukcesja); - zaburzenia stosunków wodnych.	- ochrona czynna terenów potencjalnego występowania analizowanego siedliska; - zachowaniu różnorodności florystycznej łąk świeżych w wyniku stosowania dotychczasowych (ekstensywnych) form gospodarowania; - odtwarzaniu zniszczonych łąk poprzez powrót do tradycyjnych metod gospodarowania; - konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegającej na koszeniu i umiarkowanym ich nawożeniu.
3.	91E0 ¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, oliszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe (A)*	Obwód Białobrzegi: 2h; 3d; 5d; 7f,g,h; 9d,f; 10c,h; 11a,d; 13h,i,k; 14a,b,c,h; 15f; 16c,f; 17b,c,d,f,g,h,j; 18a,b,c,d,f,h; 19c,d,h,i,l; 20a,b,d,f,h,i; 21a,c; 22b,i; 23a,b,f,p; 24f,h; 26b,c; 27a; 30j; 51b; 52d; 143k Obwód Dobieszyn: 22h; 23h,m; 24b,c,d,f,g,h,i,k,m,n,o; 25a,b,c,d,f,l,m,r; 77f,j; 79f; 82k,m,n.	- podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu, zachowania płatów na terenie obszaru; - poprawa parametru struktury i funkcji w zakresie wieku drzewostanu i wzrostu udziału martwego drewna.	- przesuszenie ekosystemów łęgowych, jako następstwo obniżenia poziomu wód gruntowych, przyspieszonej erozji wglębnej cieków (regulacja), obniżania się bazy hydrologicznej cieków czy obniżenia zasilania cieków wodami podziemnymi; - łągi są zbiorowiskiem, które może zostać skolonizowane przez obce gatunki z rodzaju niecierpek <i>Impatiens</i> .	- stosowanie rębni złożonych ze średnim okresem odnowienia; - pozostawianie drzew dziuplastych; - pozostawianie martwego drewna; - ręczne przygotowanie gleby; - stosowanie melioracji polegającej na regulacji a nie na odwodnieniu terenu.
Zwierzęta chronione					
1.	1337 - Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) (B)*	_____	- ochrona gatunkowa.	- brak, gatunek ekspansywny.	- podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu zachowania populacji gatunku.

*symbol znaczenia wg SDF (ocena ogólna): (A) - doskonały, (B) - dobry, (C) - znaczący

¹ pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

OSO „Dolina Pilicy” PLB140003

Status obszaru:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U.04.229.2313 z dnia 21.10.2004);

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (Dyrektywa Ptasia) - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. nr.25, poz. 133 z dn. 04.02.2011 r.).

Powierzchnia całego obszaru wynosi **35 356,26 ha**, z czego **25733,16 ha** występuje w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, a **1753,94 ha (11,50%)** na gruntach Nadleśnictwa. Obszar położony jest w województwie: łódzkim i mazowieckim, powiecie: opoczyńskim, grójeckim, kozienickim, białobrzeskim, przysuskim, tomaszowskim, gminie: Odrzywół (wiejska), Grabów nad Pilicą (wiejska), Wyśmierzyce (miejsko-wiejska), Białobrzegi (miejsko-wiejska), Promna (wiejska), Nowe Miasto nad Pilicą (miejsko-wiejska), Warka (miejsko-wiejska), Rzeczyca (wiejska), Poświętne (wiejska), Klwów (wiejska), Mogielnica (miejsko-wiejska), Magnuszew (wiejska), Stromiec (wiejska).

Wg standardowego formularza danych (SDF) obszar obejmuje 80 km równoleżnikowy odcinek doliny Pilicy, szeroki na 1-5 km, między Inowłodzem a Ostrówkiem-Mniszewem (ujście do Wisły). Północną granicę obszaru stanowi stroma skarpa, o wysokości względnej do 20 m, miejscami pokryta roślinnością kserotermiczną. Część południowa doliny jest płaska, w znacznym stopniu pokryta lasami. Rzeka na tym odcinku meandruje, tworząc liczne wysepki, łachy i ławice piasku. Niskie wyspy są nagie, wyższe porośnięte zaroślami wierzbowymi. Koryto Pilicy ma tu szerokość 100-150 m i łączy się z licznymi starorzeczami, zarośniętymi w różnym stopniu. Po wybudowaniu w 1973 r. zbiornika Sulejowskiego przepływ wody w rzece zmniejszył się o około 25%. Naturalne zalewanie doliny podczas wezbrań powodziowych należą do rzadkości, co ma wpływ na zmniejszenie nawodnienia doliny. Terasa zalewowa jest częściowo zmeliorowana, dominują na niej łąki i pastwiska o różnym stopniu wilgotności, zbiorowiska turzyc i trzcin. Wilgotne zagłębienia terenu porośnięte są wierzbami i olszą. Część łąk i pastwisk, w tym zmeliorowanych, na skutek nieużytkowania porasta krzewami i drzewami lub zabagnia się. W części południowo-zachodniej na powierzchni kilkuset ha rozciągają się tzw. Błota Brudzewskie, największe torfowisko w dolinie, zmeliorowane - osuszone w znacznej części w latach poprzednich. Na południu, od miejscowości Promna występuje kompleks trofianek (ponad 16 ha). Na obrzeżu obszaru, po południowej stronie rzeki pomiędzy Gapinem i Grzmiącą rozciąga się największy i najcenniejszy kompleks leśny obejmujący zróżnicowane siedliska leśne, od boru świeżego poprzez lasy łęgowe do olsu jesionowego. W okolicach Duckiej Woli znajduje się kompleks leśny Majdan. Są to głównie lasy sosnowe na piaszczystych glebach oraz płaty drzewostanów liściastych z olszą i dębem, zajmujące bogate siedliska grądowe i bagienne. Dolina jest wykorzystywana rekreacyjnie, zwłaszcza pod zabudowę lotniskową, miejscami tworzącą skupienia (Kępa Niemojewska). Ma to negatywny wpływ na przyrodę. Dominującym typem użytkowania ziemi są tereny związane z rolnictwem, a lasy zajmują niewiele ponad 20% obszaru. Jest to ostoja ptasia o randze krajowej K 68.

W obszarze tym, według danych zawartych w standardowym formularzu danych (SDF) stwierdzono występowanie co najmniej 32 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Na obszarze OSO „Dolina Pilicy” znajduje się OCHK Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, Spaliski Park Krajobrazowy, rezerwat Majdan, Tomczyce i Sokół i pomniki przyrody.

Planami zadań ochronnych w omawianym obszarze objętych jest 18 gatunków ptaków: Cyranka (*Anas querquedula*), Nurogęs (*Mergus merganser*), Kropiatka (*Porzana porzana*), Derkacz (*Crex crex*), Sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), Sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula*), Rycyk (*Limosa limosa*), Krwawodziób (*Tringa totanus*), Brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*), Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*), Rybitwa białoczarna (*Sterna albifrons*), Rybitwa czarna (*Chli-*

donias Niger), Lelek (*Caprimulgus europaeus*), Zimorodek (*Alcedo atthis*), Podróżniczek (*Luscinia svecica*), Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), Batalion (*Philomachus pugnax*) oraz Puchacz (*Bubo Bubo*).

W OSO Dolina Pilicy PLB140003, na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, stwierdzono występowanie sześciu gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony:

- A081 – Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*) (C)*
- A122 – Derkacz (*Crex crex*) (B)*
- A272 – Podróżniczek (*Luscinia svecica*) (C)*
- A229 – Zimorodek (*Alcedo atthis*) (C)*
- A168 – Brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*) (B)*
- A070 – Nurogęś (*Mergus merganser*) (C)*

W OSO „Dolina Pilicy”, na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, zaobserwowano także gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, które nie są przedmiotami ochrony:

- A030 – Bocian czarny (*Ciconia nigra*) (D)*
- A236 – Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) (D)*

- A238 – Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*) (D)*
- A338 – Gąsiorek (*Lanius collurio*) (D)*

- A089 – Orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) (D)*

- A072 – Trzmielojad zwyczajny (*Pernis apivorus*) (D)*

- A127 – Żuraw (*Grus grus*) (D)*

Ponadto w „OSO Dolina Pilicy” zinwentaryzowano występowanie następujących gatunków, które nie stanowią przedmiotów ochrony i nie zostały wymienione w I załączniku Dyrektywy Ptasiej.

- A292 – Brzeczka (*Locustella luscinioides*)
- A142 – Czajka (*Vanellus vanellus*)
- A232 – Dudek (*Upupa epops*)
- A153 – Kszyk (*Gallinago gallinago*)
- A096 – Pustułka (*Falco tinnunculus*)

- A340 – Srokosz (*Lanius excubitor*)

Lokalizacje ptaków podane z dokładnością do oddziału, pochodzą z warstw poligonowych (shape GIS) - „Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003 Dolina Pilicy” z 2008 roku, wykonanej przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMEKO sp. z o.o.

Ze względu na odległy czas jaki upłynął od momentu wykonania tej inwentaryzacji w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy należałoby ponownie zinwentaryzować gatunki ptaków w celu lepszego ich rozpoznania i właściwej ochrony.

Tabela 103. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 OSO „Dolina Pilicy” w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn (Tabela XXII)

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Oddział pododdział	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Zwierzeta chronione					
1.	A081 – Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>) (C)*		-uzupełnienie stanu wiedzy o przemianie ochrony i o warunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane.	- nieznane zagrożenia lub nacisk.	- nieznane zagrożenia lub nacisk.
2.	A168 – Brodziec piaskiwy (<i>Actitis hypoleucos</i>) (B)*	:	-utrzymanie populacji na poziomie, około 61 osobników w nie pogorszonym stanie ochrony.	- zmiana stosunków wodnych; - zmiana składu gatunkowego – sukcesja.	-
3.	A122 – Derkacz (<i>Crex crex</i>) (B)*		-utrzymanie populacji na poziomie, około 78 osobników w nie pogorszonym stanie ochrony.	- zmiana sposobu uprawy; - zaniechanie/brak koszenia; - zmiana stosunków wodnych; - zmiana składu gatunkowego - sukcesja.	- gatunek związany z siedliskami wilgotnych łąk, okresowo koszonych. Na stanowiskach łągowych istotne zagrożenie stanowią zmiany zagospodarowania łąk i pastwisk (brak uprawy, zalesianie, zarastanie trzciną oraz sukcesja gatunków drzewiastych). Duże ryzyko dla tego gatunku wynika z braku regularnych zalewów rzecznych (degradacja łąk).
4.	A070 – Nurogęś (<i>Mergus merganser</i>) (C)*	:	-utrzymanie populacji na poziomie, około 80 par w nie pogorszonym stanie ochrony.	- nieuregulowana wycinka zadrzewień nadrzecznych oraz płatów łągowych, szczególnie drzew dziuplastych, stanowiących naturalne miejsce gniazdowania.	-
5.	A272– Podróżniczek (<i>Luscinia svecica</i>) (C)*		-utrzymanie populacji na poziomie, około 8 par w nie pogorszonym stanie ochrony.	- zmiany stosunków wodnych.	- gatunek słowika związany z zakrzewionymi wilgotnymi terenami między innymi: obrzeżami starorzeczy, zadrzewieniami w korycie rzeki. Najistotniejsze zagrożenia wynikają przeważnie z niekontrolowanej wycinki i degradacji siedlisk w zasięgu gatunku i możliwych siedlisk. Potencjalnie, wpływ na liczebność może powodować zmiana poziomu wilgotności odpowiednich płatów. W przeszłości podróżniczek był spotykany na stawach rybnych, ale ze względu na intensywne gospodarowanie (wycinka trzciny, krzewów na groblach) stanowiska te zanikły.

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Oddział pododdział	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
6.	A229 – Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>) (C)*		-utrzymanie populacji na poziomie, około 29 par w nie-pogorszonym stanie ochrony.	-zapobieganie, zmniejszenie, brak erozji; -zmiany stosunków wodnych.	Gatunek związany z korytami rzek o odpowiedniej strukturze skarpy. Zagrożenia gatunku na wszystkich stanowiskach wynikają w głównej mierze ze zmian w hydrologii rzek. Obniżanie poziomu wody w rzece, brak naturalnych przepływów wody wpływają niekorzystnie na podmywanie brzegów. W wyniku tych zmian nie następuje odsłanianie brzegów (skarpy), które stanowią główne siedlisko do zakładania norek. Niektóre fragmenty brzegów są zabezpieczone faszyną, która z czasem przerasta brzegi i przeciwdziała erozji.

*symbol znaczenia wg SDF (ocena ogólna): (A) - doskonały, (B) - dobry, (C) - znaczący

3.5. Pomniki przyrody

Pomnikiem przyrody nazywamy pojedynczy twór przyrody żywej lub nieożywionej wyróżniający się indywidualnymi cechami spośród pozostałych elementów przyrodniczych, które nadają mu wartość: kulturową, historyczną i krajobrazową (tą formą ochrony obejmuje się również grupy osobliwości przyrodniczych). Najczęściej w ten sposób chroni się stare okazałe drzewa i krzewy, formy geologiczne w postaci: skałek, jarów, głazów narzutowych, jaskiń itp.

Ochrona pomnikowa nie powinna polegać jedynie na zachowaniu starych drzew, krzewów, form skalnych itd., ale powinna obejmować również wszystkie związane z nimi organizmy i dynamiczne procesy, którym te obiekty nieustannie podlegają.

W zarządzie Lasów Państwowych na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn znajdują się **32 pomniki przyrody**: 31 pojedynczych drzew i 1 głaz narzutowy. Spośród drzew 27 to dęby szypułkowe, a 4 to buki zwyczajne.

W zasięgu, lecz poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP Nadleśnictwo Dobieszyn znajduje się 27 pomników przyrody w tym:

- * 24 pojedyncze drzewa,
- * 1 aleja drzew,
- * 2 głazy narzutowe.

Poniżej w tabeli zamieszczono wykaz obiektów zlokalizowanych na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe. Wszystkie obiekty, zarówno na gruntach jak i w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, naniesiono na mapę walorów przyrodniczych.

Tabela 104. Wykaz istniejących pomników przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzędne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Obręb leśny Białobrzegi													
1.	PL-ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 50	1991-03-26	1. Rozporządzenie Wojewody radomskiego Nr 7 z dnia 28.02.1991 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 5, poz. 36 z dnia 26.03.1991 r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).	14j	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Turno	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	230	418	24	Dobry	-	X:643232 Y:426779	-
2.	PL-ZI-POP.13 93.PP.1 401013. 28	2008-11-29	1. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).	75c	Gmina:Białobrzegi Leśnictwo:Turno	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	568	30	dobry	-	X:636569 Y:419311	-
3.	PL-ZI-POP.13 93.PP.1 401013. 27	1994-12-30	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 94 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz.180 z dn. 30.12.1994r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz.. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	114a	Gmina:Białobrzegi Leśnictwo:Sucha	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	260	360	30	dobry	-	X:635692 Y:415939	-
4.	PL-ZI-POP.13 93.PP.1 401013. 29	1994-03-14	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 94 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz.180 z dn. 30.12.1994r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).	124f	Gmina:Białobrzegi Leśnictwo:Sucha	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	250	324	22	zły	-	X:636446 Y:415314	-
5.	PL-ZI-POP.13 93.PP.1 401032. 23	1994-12-30	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 94 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz.180 z dn. 30.12.1994r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników	139g	Gmina:Radzanów Leśnictwo:Sucha	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>)	180	361	20	dobry	-	X:631000 Y:414800	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzędne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).										
6.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401032. 4729	1994-12-30	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 94 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz.180 z dn. 30.12.1994r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).	139g	Gmina:Radzanów Leśnictwo:Sucha	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	180	239	21	dobry	-	X:630980 Y:414777	-
7.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401032. 4730	1994-12-30	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 94 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz.180 z dn. 30.12.1994r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24.10.2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 14 listopada 2008 r. Nr 194 poz. 7025 z dn. 14.11.2008 r.).	139g	Gmina:Radzanów Leśnictwo:Sucha	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	180	220	22	dobry	-	X:631009 Y:414766	-
Obręb leśny Dobieszyn													
8.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 69	1994-12-30	1.Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20,poz. 180 z dn. 30.12.1994 r.); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz.. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	91g	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Ksawerów	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	177	844	Urz. Woj.33	dobry	-	X:650916 Y:424420	-
9.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 56	2002-03-25	1. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz. 1294 z dnia 10.03.2002 r.);	130i	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Zawady	Głaz narzutowy	-	840	1,3-2,00	-	-	X:651213 Y:421088	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzędne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).										
10.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 48	1993-12-31	1. Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Radomskiego z 31.12.1993 r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 4, poz. 37, załącznik Lp.12); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	130I	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Zawady	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	230	358	29	zły	-	X:651191 Y:421111	Rozwidlony, pęknięty, połączony drutami.
11.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 9	1993-12-31	1. Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Radomskiego z 31.12.1993 r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 4, poz. 37); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	130I	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Zawady	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	458	31	dobry	-	X:650968 Y:421066	-
12.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 10	1993-12-31	1. Rozporządzenie Nr 28/93 Wojewody Radomskiego z dnia 31.12.1993 (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 4, poz. 37); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	130I	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Zawady	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	500	30	dobry	-	X:650982 Y:420982	-
13.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 8	1993-12-31	1. Rozporządzenie Nr 28/93 Wojewody Radomskiego z dnia 31.12.1993 (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 4, poz. 37); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	130I	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Zawady	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	428	31	dobry	-	X:650991 Y:420968	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzedne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
14.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 70	1994-12-30	1. Rozporządzenie Nr 17/94 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20, poz. 180); 2. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	162i	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) Dąb Kościuszki	277	405	30	dobry	-	X:648420 Y:418257	-
15.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 42	1986-12-30	1. Decyzja Nr 167/86 Wojewody radomskiego z dnia 30.12.1986 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 5, poz 36 z dnia 2.03.1991 r.); 2. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z dnia 30 grudnia 1994 r.); 3. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	217a	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	361	25	dobry	-	X:647023 Y:416135	-
16.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 4732	1986-12-30	1. Decyzja Nr 167/86 Wojewody radomskiego z dnia 30.12.1986 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 5, poz 36 z dnia 2.03.1991 r.); 2. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z dnia 30 grudnia 1994 r.); 3. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	218c	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	278	430	33	dobry	-	X:646253 Y:416578	-
17.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 4731	1986-12-30	1. Decyzja Nr 167/86 Wojewody radomskiego z dnia 30.12.1986 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 5, poz 36 z dnia 2.03.1991 r.); 2. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z dnia 30 grudnia 1994 r.);	218c	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	278	345	29	dobry	-	X:646279 Y:416570	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzedne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			3. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).										
18.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 51	1986-12-30	1. Decyzja Nr 167/86 Wojewody radomskiego z dnia 30.12.1986 r. (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 5, poz 36 z dnia 2.03.1991 r.); 2. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z dnia 30 grudnia 1994 r.); 3. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	218c	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	278	342	28	dobry	-	X:646285 Y:416568	-
19.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 401052. 49	1986-12-30	1. Decyzja Nr 167/86 Wojewody radomskiego z dnia 30.12.1986 r.; 2. Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Radomskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 z dnia 30 grudnia 1994 r.); 3. Rozporządzenie Nr 64 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu białobrzeskiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194, poz. 7025 z dnia 14.11.2008 r.).	219a	Gmina:Stromiec Leśnictwo:Grabowy Las	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	277	458	35	dobry	-	X:645969 Y:416716	-
Obręb leśny Studzianki													
20.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407053. 724	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	386	29	dobry	-	X:665722 Y:426864	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzedne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
21.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 725	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	338	27	dobry	-	X:665705 Y:426793	-
22.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 714	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	332	25	zły	-	X:665699 Y:426790	usycha
23.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 712	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	373	29	dobry	-	X:665642 Y:426813	-
24.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 713	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	374	27	dobry	-	X:665627 Y:426781	-
25.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.);	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	425	29	dobry	-	X:665573 Y:426793	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współrzedne geograficzne	Uwagi
				oddział, pododdział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdrowotny d	zagrożenia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	407022.718		2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).										
26.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022.721	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	454	29	dobry	-	X:665529 Y:426763	-
27.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022.719	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	363	28	dobry	-	X:665550 Y:426722	-
28.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022.717	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	316	26	dobry	-	X:665640 Y:426741	-
29.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022.723	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	320	26	dobry	-	X:665604 Y:426721	-

Lp.	Kod wg CRFOP	Data ustanowienia	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Położenie		Opis obiektu						Współ- rzedne geogra- ficzne	Uwagi
				oddział, podod- dział	gmina, leśnictwo	rodzaj	wiek a [lata]	obwód b [cm]	wysokość c [m]	stan zdro- wotny d	zagroże- nia		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).										
30.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 716	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	392	30	dobry	-	X:665705 Y:426863	-
31.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 722	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	355	28	dobry	-	X:665661 Y:426757	-
32.	PL.ZI-POP.13 93.PP.1 407022. 715	2002-02-19	1. Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie wprowadzenia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 64, poz.1293 z dn. 19.02.2002 r.); 2. Rozporządzenie Nr 65 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r. w sprawie pomników położonych na terenie powiatu kozienickiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 194 poz. 7026 z dn. 14.11.2008 r.).	114c	Gmina: Głowaczów Leśnictwo:Trzebień	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	280	374	29	dobry	-	X:665696 Y:426851	-

^a - tylko dla drzew,

^b - dla drzew na wys. 1,3 m, dla gałęzi i innych w najszerszym miejscu,

^c - dla drzew i gałęzi wystawiane ponad powierzchnię ziemi,

^d - Skala zdrowotności drzew Pacyniaka i Smólskiego:

1 - drzewa zupełnie zdrowe, bez żadnych ubytków i obecności szkodników,

2 - drzewa z częściowo obumierającymi, cieńszymi gałęziami w wierzchołkowych partiach korony, z obecnością szkodników, zarówno ze świata roślinnego, jak i zwierzęcego, występujących w nieznacznym stopniu (pojedyncze osobniki),

3 - drzewa, które mają w 50 procentach obumarłą koronę i kłodę lub strzałę, jak również zaatakowane w znaczącym stopniu przez szkodniki,

4 - drzewa w 70 procentach z obumarłą koroną i kłodą albo strzałą i dużymi ubytkami tkanki drzewnej,

5 - drzewa mające w ponad 70 procentach obumarłą koronę i kłodę lub strzałę, z licznymi dziuplami, w tym także martwe.

b.d. - brak danych.

3.6. Grzyby, porosty, mchy i rośliny naczyniowe chronione

Wykaz roślin i grzybów chronionych występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, zestawiony zgodnie z danymi zawartymi w aktualnych aktach prawnych, został ustalony na podstawie:

- materiałów uzyskanych z Nadleśnictwa;
- obserwacji dokonanych w trakcie taksacji drzewostanów;
- poprzedniej edycji Programu Ochrony Przyrody;
- opracowania fitosocjologicznego dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” PLH140030” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonanego przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku;
- opracowania fitosocjologicznego dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonanego przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2019 roku;
- aktualizacji opracowania glebowo-siedliskowego wykonanej przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2009 roku;
- z Planów Ochrony Rezerwatów.

Część gatunków, dla których stwierdzono lokalizację w ponad 100 pododdziałach dla Nadleśnictwa, nie zamieszczono w wykazie tabelarycznym oraz na mapach walorów.

Dla gatunków roślin, których lokalizację określono, podane informacje pogrupowano wg obrębów, a miejsca występowania zaznaczono na mapach walorów.

Szczegółową informację na temat stanowisk w/w gatunków zawiera baza danych oraz opisy taksacyjne.

3.6.1. Grzyby, porosty i mchy

W obecnej chwili brakuje informacji o ilości gatunków grzybów, porostów i mszaków jakie występują na całym terenie Nadleśnictwa. Aby zmienić tę sytuację należałoby przeprowadzić specjalistyczne prace inwentaryzacyjne.

Grzyby są zróżnicowaną, liczną pod względem gatunkowym, ale stosunkowo słabo poznaną grupą organizmów. Ze względów praktycznych największą wagę przykładają się do monitorowania grzybów saprofitycznych i pasożytniczych, które mają znaczenie w gospodarce leśnej.

Z kolei rozpoznanie współczesnego stanu flory porostów byłoby cennym odzwierciedleniem panujących warunków przyrodniczych i stanu środowiska, ze względu na wrażliwość tych organizmów na czynniki degradujące środowisko przyrodnicze.

Tabela 105. Wykaz gatunków grzybów, porostów i mchów o znanej lokalizacji w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Gatunek, nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddział, pododdział			Zagrożenia		Uwagi
		Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
Porosty (grzyby zlichenizowane)							
1.	Chrobotek reniferyrowy <i>Cladonia rangiferina</i>		-	-	antropogeniczne	niezagrożone	c
2.	Chrobotki - rodzaj <i>Cladonium spp.</i>	Ponad 100 wydzieleń			antropogeniczne	niezagrożone	s/c
3.	Płucnica islandzka <i>Cetraria islandica</i>			-	antropogeniczne	niezagrożony	c,p
Mchy							
1.	Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>				brak	niezagrożony	c

Lp.	Gatunek, nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddział, pododdział			Zagrożenia		Uwagi
		Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>			-	brak	niezagrożony	c,p
3.	Gajnik lśniący <i>Hylocomium splendens</i>	Ponad 100 wydziałów			brak	niezagrożony	c
4.	Mokradłoszka zastrzona <i>Calliergonella cuspidata</i>			-			c
5.	Płonnik cienki <i>Polytrichum strictum</i>	-		-	brak	niezagrożony	c
6.	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>				brak	niezagrożony	c
7.	Płonnik - rodzaj <i>Polytrichum spp.</i>	Ponad 100 pododdziałów			brak	niezagrożony	c
8.	Próchniczek błotny <i>Aulacomnium palustre</i>	-		-	brak	niezagrożony	c
9.	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Ponad 100 pododdziałów			brak	niezagrożony	c,p
10.	Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>	-		-	brak	niezagrożony	c
11.	Torfowiec magellański <i>Sphagnum magellanicum</i>	-		-	brak	niezagrożony	c
12.	Torfowiec - rodzaj <i>Sphagnum spp.</i>				brak	niezagrożony	s/c/c,p
13.	Tujowiec tamaryszkowy <i>Thuidium tamariscinum</i>		-	-	brak	niezagrożony	c
14.	Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>	Ponad 100 pododdziałów			brak	niezagrożony	c,p
15.	Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>	Ponad 100 pododdziałów			brak	niezagrożony	c,p
16.	Widłoząb - rodzaj <i>Dicranum spp.</i>	-			brak	niezagrożony	s/c/c,p

Objaśnienia do tabeli:

s – ścisła;

c – częściowa;

p – częściowa z możliwością pozyskania;

3.6.2. Rośliny naczyniowe

Gatunki roślin naczyniowych, objęte ochroną prawną zlokalizowane w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn zamieszczono w tabeli poniżej. Podano dla nich lokalizację, zagrożenia oraz status ochronny. W przypadku analizy zagrożeń należy mieć na uwadze, że każda zmiana warunków siedliskowych, a także zabiegi gospodarcze prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk gatunków chronionych stanowią potencjalne zagrożenie dla ich istnienia, w szczególności dotyczy to gatunków bardzo rzadkich, unikatowych w skali regionu i kraju, narażonych na wyginięcie.

Tabela 106. Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych o znanej lokalizacji w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Gatunek nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddział, pododdział			Zagrożenia		Uwagi
		Białobrzegi	Dobieszyn	Studziarki	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	-			brak	niezagrożony	c
2.	Buławnik czerwony <i>Cephalanthera rubra</i>		-		wprowadzanie drzew iglastych powodujących zakwaszenie gleby, zacienianie jego stanowisk przez rozrastające się drzewa lub ekspansję niektórych roślin inwazyjnych	zagrożony	s VU
3.	Fiołek mokradowy <i>Viola persicifolia</i>	-		-	gatunek rzadki	zagrożona	s,n VU
4.	Gnieźnik leśny <i>Neottia nidus-avis</i>		-	-	brak	niezagrożony	c
5.	Goryczka trojęściowa <i>Gentiana asclepiadea</i>	-	-		antropogeniczne	zagrożony	c
6.	Oman szorstki <i>Inula hirta</i>		-	-	brak	niezagrożony	EN
7.	Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arena- rium</i>	-		-	antropogeniczne	zagrożony	c,p
8.	Kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>		-		antropogeniczne, zmiana stó- sunków wodnych	zagrożony	s,n VU
9.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>		-	-	antropogeniczne	zagrożony	c
10.	Lilja złotogłów <i>Lilium martagon</i>	-			brak	niezagrożony	s
11.	Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyl- lum</i>		-		brak	niezagrożony	c
12.	Modrzewnica zwyczajna <i>Andromeda polifonia</i>	-		-	brak	niezagrożony	c

Lp.	Gatunek nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddział, pododdział			Zagrożenia		Uwagi
		Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	forma	nasilenie	
1	2	3	4	5	6	7	8
13.	Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i>		-		brak	niezagrożony	c
14.	Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	-	-		antropogeniczne	niezagrożony	c
15.	Podrzeń żebrowiec <i>Blechnum spicant</i>	-	-		gatunek rzadki	zagrożona	c
16.	Pomocnik baldaszkowy <i>Chimaphila umbellata</i>	-	-		brak	niezagrożony	c NT
17.	Rosiczka okrąglistna <i>Drosera rotundifolia</i>	-	-		antropogeniczne	zagrożony	s NT
18.	Sasanka – rodzaj <i>Pulsatilla spp.</i>	-	-		zmiana siedlisk w wyniku gospo- darki leśnej	zagrożony	s EN/VU
19.	Storzyczek - rodzaj <i>Orchis spp.</i>	-			zmiana siedlisk w wyniku gospo- darki leśnej	zagrożony	c/s CR/EN/ VU/NT
20.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	-	-		brak	niezagrożony	c
21.	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i>				brak	niezagrożony	c NT
22.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>				brak	niezagrożony	c NT
23.	Widłakowate - rodzina <i>Lycopodiaceae spp.</i>				brak	niezagrożony	c/s EN/NT

Objaśnienia do tabeli:

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

p - możliwe pozyskiwanie gatunku;

Kategoria zagrożenia (rośliny, zwierzęta):

CR – gatunek skrajnie zagrożony,

EN – gatunek silnie zagrożony,

VU – gatunek wysokiego ryzyka, narażony na wyginięcie,

NT – gatunki niższego ryzyka, lecz bliskie zagrożenia.

3.7. Zwierzęta chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn oraz w jego zasięgu terytorialnym przeprowadzono szereg działań inwentaryzacyjnych, które ujmowały różne grupy systematyczne zwierząt, w różnym stopniu szczegółowości. Należały do nich:

- Inwentaryzacja Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego;
- Plany Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030, Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, Dolina Pilicy PLB140003, Dolina Środkowej Wisły PLB140004;
- Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003 z 2008 roku, wykonana przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMEKO sp. z o. o.;
- Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza gatunku 1355 wydry *Lutra lutra*, będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2015 roku;
- Inwentaryzacja gatunków ryb w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2017 roku;
- Inwentaryzacja populacji bobra europejskiego *Castor fiber* w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;
- Inwentaryzacja kumka nizinnego w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;
- Ekspertyza na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o zatoczku łamliwym *Anisus vorticalus* na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku;
- Wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT);
- Dane ze standardowych formularzy danych poszczególnych obszarów Natura 2000.

Wyniki tych prac stanowiły podstawowe źródło danych o występujących w Nadleśnictwie Dobieszyn zwierzętach chronionych. Dodatkowo wzięto pod uwagę dane zawarte w poprzedniej edycji POP, jednak należy mieć na uwadze fakt, że wymagają one uaktualnienia.

Zmiany w liczbie gatunków chronionych, których występowanie stwierdzono na gruntach, względem poprzedniego wydania POP-u wynikają przede wszystkim z pojawienia się danych z przeprowadzonych na tym obszarze nowych inwentaryzacji, a także ze zmiany rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Realizacja ochrony występujących w Nadleśnictwie gatunków chronionych zwierząt, w tym ptaków, powinna odbywać się według zasad przedstawionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2408).

W części opisowej, na podstawie dostępnych źródeł, zostały podane informacje o grupach W opracowaniu wymienionych zostanie z dokładną lokalizacją (do wydzielenia): 1 gatunek płaza, 6 gatunków ptaków oraz 2 gatunki ssaków. Grupę tę uzupełnią dane o występowaniu gatunków zwierząt bez określonej lokalizacji, w tym wszystkich ptaków zaobserwowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

3.7.1. Owady, mięczaki i skorupiaki

Owady stanowią najliczniejszą, a zarazem najmniej zbadaną gromadę zwierząt. Na podstawie dostępnych źródeł na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn stwierdzono występowanie co najmniej 12 gatunków chronionych owadów bez dokładnej lokalizacji. 6 gatunków jest wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, a 7 znajduje się na Czerwonej Liście. Dokładna

liczba gatunków może być większa, gdyż biegacze, tęczniki i trzmiele zostały podane jako rodzaj. Ponadto stwierdzono występowanie dwóch gatunków mięczaków bez dokładnej lokalizacji zamieszczonych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i na Czerwonej Liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce.

Tabela 107. Wykaz owadów, mięczaków i skorupiaków chronionych i cennych występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Obręb, oddział, pododdział	Ogólny opis, sposób wy- stępowania, ilość	Zagrożenia	Status ochrony
1	2	3	4	5	6
Mięczaki					
1.	Poczwarówka jajowata ^{1,2} <i>Vertigo moulinsiana</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,DS,CR
2.	Zatoczek łamliwy ^{1,2} <i>Anisus vorticulus</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,v,DS,NT
Owady					
1.	Biegacze ² <i>Carabus sp.</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c/s
2.	Czerwonczyk fioletek ¹ <i>Lycaena helle</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,v,VU,DS
3.	Czerwończyk nieparek ^{1,2} <i>Lycaena dispar</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,v,LC,DS
4.	Mieniak strużnik ² <i>Apatura illia</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	LC
5.	Mieniak tęczowiec ² <i>Apatura iris</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	LC
6.	Modraszek nausitous ^{1,2} <i>Maculinea nausithous</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,n,v,DS,LC
7.	Modraszek telejus ¹ <i>Maculinea teleius</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,n,v,DS,LC
8.	Paź królowej ² <i>Papilio machaon</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	LC
9.	Tęczniki ² <i>Calosoma spp.</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c/s
10.	Trzepla zielona ¹ <i>Ophiogomphus cecilia</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	s,v,DS
11.	Trzmiele ² <i>Bombus spp.</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c
12.	Zalotka większa ¹ <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,v,DS

Objaśnienia do tabeli:

¹ – gatunek nie podlegający odstępstwom od zakazu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2 pkt. 10 Ustawy o ochronie przyrody;

² – dane z poprzedniego Programu Ochrony Przyrody, wymagające uaktualnienia;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

v – zakaz umyślnego ploszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu;

DS - gatunek wymieniony w zał. II dyrektywy siedliskowej;

gatunki z "Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce":

CR – krytycznie zagrożone;

VU – narażone;

NT – bliskie zagrożenia;

LC – najmniejszej troski;

3.7.2. Ryby

Na podstawie zgromadzonych informacji zamieszczono w tabeli poniżej 8 gatunków ryb, spośród których 7 zostało wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej i 7 znajduje się na Czerwonej Liście.

Tabela 108. Wykaz chronionych ryb występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	Boleń ¹ <i>Aspius aspius</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	DS
2.	Brzanka ¹ <i>Barbus peloponnesius</i>	bez lokalizacji	często	niezagrożony	c,DD
3.	Koza ¹ <i>Cobitis taenia</i>	bez lokalizacji	często	niezagrożony	c,DS,DD
4.	Koza złotawa ¹ <i>Sabanejewia aurata</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,DS,EN
5.	Minóg strumieniowy ¹ <i>Lampetra planeri</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	c,DS,NT
6.	Minóg ukraiński ¹ <i>Eudontomyzon mariae</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	c,DS,NT
7.	Piskorz ¹ <i>Misgurnus fossilis</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	c,DS,NT
8.	Różanka ¹ <i>Rhodeus sericeus</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	c,DS,NT

Objaśnienia do tabeli:

¹ – gatunek nie podlegający odstępstwom od zakazu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2 pkt. 10 Ustawy o ochronie przyrody;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

DS – gatunek „Naturowy”, wymieniony w załączniku II Dyrektywy Rady;

gatunki z "Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce":

EN – zagrożone;

NT – bliskie zagrożenia;

DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

3.7.3. Płazy

Na podstawie zgromadzonych informacji zamieszczono w tabeli poniżej 13 gatunków płazów chronionych. Spośród wszystkich gatunków 2 występują w II załączniku Dyrektywy Siedliskowej, siedem zostało objętych ochroną ścisłą, a pozostałe sześć ochroną częściową. Dla jednego gatunku została określona lokalizacja z dokładnością do wydzielenia.

Tabela 109. Wykaz chronionych płazów występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochrony
1	2	3	4	5	6
1.	Grzebiuszka ziemna ² <i>Pelobates fuscus</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,v
2.	Kumak nizinny ^{1, 2} <i>Bombina bombina</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v,DS,DD
3.	Ropucha szara ² <i>Bufo bufo</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	niezagrożony	c,v
4.	Ropucha zielona ² <i>Bufo viridis</i>	bez lokalizacji	rzadki	niezagrożony	s,v

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny
1	2	3	4	5	6
5.	Ropucha paskówka² <i>Epidalea calamita</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	niezagrożony	s,v
6.	Rzekotka drzewna² <i>Hyla arborea</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,n,v
7.	Traszka grzebieniasta^{1, 2} <i>Triturus cristatus</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	s,n,v,DS,NT
8.	Traszka zwyczajna² <i>Lissotriton vulgaris</i>	bez lokalizacji	rzadki	zagrożony	c,v
9.	Żaba jeziorowa² <i>Rana Lessonae</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c,v
10.	Żaba moczarowa² <i>Rana arvalis</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	s,v
11.	Żaba śmieszka² <i>Pelophylax ridibundus</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c,v
12.	Żaba trawna² <i>Rana temporaria</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c,v
13.	Żaba wodna² <i>Pelophylax esculentus</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c,v

Objaśnienia do tabeli:

¹ – gatunek nie podlegający odstępstwom od zakazu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2 pkt. 10 Ustawy o ochronie przyrody;

² – dane z poprzedniego Programu Ochrony Przyrody, wymagające uaktualnienia;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

v – zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu;

DS - gatunek wymieniony w zał. II dyrektywy siedliskowej;

gatunki z "Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce":

NT – bliskie zagrożenia;

DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

3.7.4. Gady

Na podstawie zgromadzonych informacji zamieszczono w tabeli poniżej 5 gatunków gadów chronionych. Uzyskane dane pochodzą głównie ze starego programu ochrony przyrody, w związku z czym występowanie większości z nich wymaga uaktualnienia i uściślenia.

Tabela 110. Wykaz chronionych gadów występujących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny
1	2	3	4	5	6
1.	Jaszczurka zwinka² <i>Lacerta agilis</i>	bez lokalizacji	gatunek pospolity	niezagrożony	c,v
2.	Jaszczurka żyworodna² <i>Lacerta vivipara</i>	bez lokalizacji	gatunek pospolity	niezagrożony	c,v
3.	Padalec zwyczajny² <i>Anguis fragilis</i>	bez lokalizacji	częsty	niezagrożony	c,v
4.	Zaskroniec zwyczajny² <i>Natrix natrix</i>	bez lokalizacji	gatunek pospolity	niezagrożony	c,v
5.	Żmija zygzakowata² <i>Vipera berus</i>	bez lokalizacji	gatunek pospolity	niezagrożony	c,v

Objaśnienia do tabeli:

¹ – gatunek nie podlegający odstępstwom od zakazu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2 pkt. 10 Ustawy o ochronie przyrody;

² – dane z poprzedniego Programu Ochrony Przyrody, wymagające uaktualnienia;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

v – zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu.

3.7.5. Ptaki

W wykazie poniżej zamieszczono ptaki lęgowe, przelotne lub zalatujące, których występowanie stwierdzono w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn. Łącznie wymieniono 157 gatunków ptaków, w tym 19 gatunków z lokalizacją i 138 gatunków bez lokalizacji. Ochroną ścisłą objęto 145, częściową 3, a 9 to gatunki łowne, ponadto 39 to gatunki zamieszczone w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (w pierwotnej wersji Dyrektywa Rady Unii Europejskiej 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków).

Dane na temat miejsc bytowania gatunków ptaków w Nadleśnictwie Dobieszyn pochodzą głównie z warstw Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003, z „Inwentaryzacji populacji gatunków ptaków ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003” z 2008 roku, z warstw Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004, inwentaryzacji INVENT, standardowego formularza danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy oraz z poprzedniej edycji POP dla Nadleśnictwa Dobieszyn.

W tabeli poniżej dla części wymienionych gatunków ptaków podano lokalizację z dokładnością do oddziału. Dane te pochodzą z warstw poligonowych (shape GIS) - „Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003 Dolina Pilicy” z 2008 roku, wykonanej przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMEKO sp. z o.o.

Ze względu na odległy czas jaki upłynął od momentu wykonania tej inwentaryzacji w obszarze Natura 2000 Dolina Pilicy należałoby ponownie zinwentaryzować gatunki ptaków w celu lepszego ich rozpoznania i właściwej ochrony.

Tabela 111. Wykaz gatunków ptaków z lokalizacją występowania na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn

L.p.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Lokalizacja	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny	Źródło
1	2	3	4	5	6	7
1.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>		rzadki	zagrożony	s,v,f,t,DP,LC	Strefa ochrony ostoi bielika
2.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v,f,t,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja, INVENT, Strefa ochrony ostoi bociana czarnego
3.	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v,f,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
4.	Brodzic piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>		rzadki	zagrożony	s,v,f	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
5.	Brzeczka <i>Locustella luscinioides</i>		częsty	niezagrożony	s,v	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
6.	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
7.	Derkacz <i>Crex crex</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v,DP,DD	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
8.	Dudek <i>Upupa epops</i>		częsty	niezagrożony	s,n,v,DD	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
9.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>		rzadki	niezagrożony	s,n,v,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
10.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>		rzadki	niezagrożony	s,n,v,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
11.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>		częsty	niezagrożony	s,v,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
12.	Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>		rzadki	niezagrożony	s,v,f	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
13.	Nurogęś		rzadki	niezagrożony	s,n,v,DP	PZO Dolina Pilicy,

L.p.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Lokalizacja	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny	Źródło
1	2	3	4	5	6	7
	<i>Mergus merganser</i>					Inwentaryzacja
14.	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>		rzadki	zagrożony	s,n,v,f,t,DP, LC	Dolina Pilicy In- wentaryzacja
15.	Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>		rzadki	zagrożony	s,v,DP,NT	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
16.	Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>		rzadki	zagrożony	s,v,n	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
17.	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>		rzadki	zagrożony	s,v	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
18.	Trzmielojad zwyczajny <i>Pernis apivorus</i>		częsty	niezagrożony	s,v,f,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
19.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>		częsty	niezagrożony	s,v,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja
20.	Żuraw <i>Grus grus</i>		rzadki	zagrożony	s,v,DP	PZO Dolina Pilicy, Inwentaryzacja, INVENT

Objaśnienia do tabeli:

t - gatunek wymagający utworzenia strefy;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

f - gatunek, którego dotyczy zakaz fotografowania;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

v - zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu;

DP - gatunek wymieniony w zał. I dyrektywy ptasiej;

PZO Dolina Pilicy – Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003

Inwentaryzacja - „Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003” z 2008 roku, wykonanej przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe KRAMKO sp. z o.o.

INVENT – Inwentaryzacja Lasów Państwowych;

gatunki z "Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”;

LC – najmniejszej troski;

NT – bliskie zagrożenia;

DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Tabela 112. Wykaz gatunków ptaków bez określonej lokalizacji zaobserwowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status gatunku w Polsce *	Stopień zagrożenia	Status ochronny **
1	2	3	4	5	6
1.	Batalion ¹	<i>Philomachus pugnax</i>	L	niezagrożony	s,n,v,f,EN,DP
2.	Bażant ¹	<i>Phasianus colchicus</i>	L	niezagrożony	†
3.	Bąk ¹	<i>Botaurus stellaris</i>	L	zagrożony	s,v,DP,LC
4.	Bączek ¹	<i>Ixobrychus minutus</i>	L	zagrożony	s,n,v,DP,VU
5.	Białorzzytka ¹	<i>Oenanthe oenanthe</i>	L, P	niezagrożony	s,v
6.	Bielik ¹	<i>Haliaeetus albicilla</i>	L	zagrożony	s,v,f,t,DP,LC
7.	Bocian biały ¹	<i>Ciconia ciconia</i>	L, P	niezagrożony	s,n,v,DP
8.	Bocian czarny ¹	<i>Ciconia nigra</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f,t,DP
9.	Błotniak łąkowy ¹	<i>Circus pygargus</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f,DP
10.	Błotniak stawowy ¹	<i>Circus aeruginosus</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f,DP
11.	Bogatka ¹	<i>Parus major</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
12.	Brodziec piskliwy ¹	<i>Actitis hypoleucos</i>	L	zagrożony	s,v,f
13.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>	L, P	niezagrożony	s,v
14.	Brzeczka	<i>Locustella luscinioides</i>	L	niezagrożony	s,v
15.	Cierniówka ¹	<i>Sylvia communis</i>	L	niezagrożony	s,v
16.	Cietrzew	<i>Lyrurus tetrix</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,t,DP,EN

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status gatunku w Polsce *	Stopień zagrożenia	Status ochronny **
1	2	3	4	5	6
17.	Czajka ¹	<i>Vanellus vanellus</i>	L, P	zagrożony	s,n,v
18.	Czarnogłówka ¹	<i>Parus montanus</i>	L	niezagrożony	s,v
19.	Czernica ¹	<i>Aythya fuligula</i>	L, P	niezagrożony	†
20.	Czubatka ¹	<i>Parus cristatus</i>	L	niezagrożony	s,v
21.	Czyż ¹	<i>Carduelis spinus</i>	L	niezagrożony	s,v
22.	Cyranka ¹	<i>Anas querquedula</i>	L, P	zagrożony	s,n,v
23.	Derkacz ¹	<i>Crex crex</i>	L	zagrożony	s,n,v,DP,DD
24.	Dudek ¹	<i>Upupa epops</i>	L	niezagrożony	s,n,v,DD
25.	Dymówka ¹	<i>Hirundo rustica</i>	L, P	niezagrożony	s,v
26.	Dzięcioł białoszyi ¹	<i>Dendrocopos syriacus</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
27.	Dzięcioł czarny ¹	<i>Dryocopus martius</i>	L, Z	niezagrożony	s,n,v,DP
28.	Dzięcioł duży ¹	<i>Dendrocopos major</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
29.	Dzięcioł średni ¹	<i>Dendrocopos medius</i>	L	niezagrożony	s,n,v,DP
30.	Dzięcioł zielonosiwy ¹	<i>Picus canus</i>	L	niezagrożony	s,n,v,DP
31.	Dzięcioł zielony ¹	<i>Picus viridis</i>	L	niezagrożony	s,n,v
32.	Dzięciołek ¹	<i>Dendrocopos minor</i>	L	niezagrożony	s,v
33.	Dziwonia ¹	<i>Carpodacus erythrinus</i>	L	zagrożony	s,v
34.	Dzwoniec ¹	<i>Chloris chloris</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
35.	Gajówka ¹	<i>Sylvia borin</i>	L	niezagrożony	s,v
36.	Gawron ¹	<i>Corvus frugilegus</i>	L	niezagrożony	s,v
37.	Gągoł ¹	<i>Bucephala clangula</i>	L, P	zagrożony	s,n,v
38.	Gąsiorek ¹	<i>Lanius collurio</i>	L, P	niezagrożony	s,v,DP
39.	Gil ¹	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	L	niezagrożony	s,v
40.	Głowienka ¹	<i>Aythya ferina</i>	L	niezagrożony	†
41.	Grubodziób ¹	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	L	niezagrożony	s,v
42.	Grzywacz ¹	<i>Columba palumbus</i>	L, P	niezagrożony	†
43.	Jarząbek ¹	<i>Bonasa bonasia</i>	L	zagrożony	†,DP,DD
44.	Jastrząb ¹	<i>Accipiter gentilis</i>	L	niezagrożony	s,v,f
45.	Jarzębatka pokrzewka ¹	<i>Sylvia nisoria</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
46.	Jemiołuszka ¹	<i>Bombus garrulus</i>	P	niezagrożony	s,v
47.	Jerzyk ¹	<i>Apus apus</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,DP
48.	Kapturka ¹	<i>Sylvia atricapilla</i>	L	niezagrożony	s,v
49.	Kawka ¹	<i>Corvus monedula</i>	L	niezagrożony	sv
50.	Kłaskawka ¹	<i>Saxicola rubicola</i>	L, P	niezagrożony	s,v
51.	Kobuz ¹	<i>Falco subbuteo</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f
52.	Kokoszka ¹	<i>Gallinula chloropus</i>	L	niezagrożony	s,v
53.	Kopciuszek ¹	<i>Phoenicurus ochruros</i>	L, P	niezagrożony	s,v
54.	Kos ¹	<i>Turdus merula</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
55.	Kowalik ¹	<i>Sitta europaea</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
56.	Krogulec ¹	<i>Accipiter nisus</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v,f
57.	Kropiatka ¹	<i>Porzana porzana</i>	P	niezagrożony	s,n,v,DP,DD
58.	Kukułka ¹	<i>Cuculus canorus</i>	L	niezagrożony	s,v
59.	Kulczyk ¹	<i>Serinus serinus</i>	L, P	niezagrożony	s,v
60.	Kulik wielki ¹	<i>Numenius arquata</i>	P	zagrożony	s,n,v,f,VU
61.	Kuropatwa ¹	<i>Perdix perdix</i>	L, Z	zagrożony	†
62.	Kraska ¹	<i>Coracias garrulus</i>	Z	silnie zagrożony	s,n,v,f,t,DP,CR
63.	Kszyk ¹	<i>Gallinago gallinago</i>	L, P	niezagrożony	s,v,f
64.	Krętogłów ¹	<i>Jynx torquilla</i>	L, P	niezagrożony	s,v
65.	Kruk ¹	<i>Corvus corax</i>	L	niezagrożony	c,v
66.	Krwawodziób ¹	<i>Tringa totanus</i>	L	zagrożony	s,nv,f
67.	Krzyżówka ¹	<i>Anas platyrhynchos</i>	L, P, Z	niezagrożony	†
68.	Kwiczoł ¹	<i>Turdus pilaris</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
69.	Lelek ¹	<i>Caprimulgus europaeus</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
70.	Lerka ¹	<i>Lullula arborea</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
71.	Łabędź niemy ¹	<i>Cygnus olor</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
72.	Łęczak ¹	<i>Tringa glareola</i>	L, P	niezagrożony	s,n,v,f,DP,CR
73.	Łozówka ¹	<i>Acrocephalus palustris</i>	L	niezagrożony	s,v
74.	Łyska ¹	<i>Fulica atra</i>	L, P	niezagrożony	†
75.	Makolągwa ¹	<i>Carduelis cannabina</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
76.	Mewa siwa ¹	<i>Larus canus</i>	Z, P	niezagrożony	s,n,v
77.	Mazurek ¹	<i>Passer montanus</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
78.	Modraszka ¹	<i>Cyanistes caeruleus</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status gatunku w Polsce *	Stopień zagrożenia	Status ochronny **
1	2	3	4	5	6
79.	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
80.	Muchołówka szara ¹	<i>Muscicapa striata</i>	L	niezagrożony	s,v
81.	Mysikrólik ¹	<i>Regulus regulus</i>	L	niezagrożony	s,v
82.	Myszołów ¹	<i>Buteo buteo</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,f,v
83.	Nurogęś ¹	<i>Mergus merganser</i>	P	niezagrożony	s,n,v,DP
84.	Oknówka ¹	<i>Delichon urbicum</i>	L, P	niezagrożony	s,v
85.	Orlik krzykliwy ¹	<i>Aquila pomarina</i>	P	zagrożony	s,n,v,f,t,DP,LC
86.	Ortolan ¹	<i>Emberiza hortulana</i>	L	niezagrożony	s,v,DP
87.	Orzechówka ¹	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	L	niezagrożony	s,v
88.	Paszkot ¹	<i>Turdus viscivorus</i>	L	niezagrożony	s,v
89.	Pelzacz leśny ¹	<i>Certhia familiaris</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
90.	Pelzacz ogrodowy ¹	<i>Certhia brachydactyla</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
91.	Perkoz rdzawoszyi ¹	<i>Podiceps grisegena</i>	L	zagrożony	s,v
92.	Perkozek ¹	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	L	niezagrożony	s,v
93.	Piecuszek ¹	<i>Phylloscopus trochilus</i>	L, P	niezagrożony	s,v
94.	Piegża ¹	<i>Sylvia curruca</i>	L	niezagrożony	s,v
95.	Pierwiosnek ¹	<i>Phylloscopus collybita</i>	L, P	niezagrożony	s,v
96.	Pleszka ¹	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	L, P	niezagrożony	s,v
97.	Pliszka siwa ¹	<i>Motacilla alba</i>	L, P	niezagrożony	s,v
98.	Pliszka żółta ¹	<i>Motacilla flava</i>	L, P	niezagrożony	s,v
99.	Podgorzałka zwyczajna	<i>Aythya nyroca</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,DP
100.	Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>	L, P	zagrożony	s,v,DP,NT
101.	Pokląska ¹	<i>Saxicola rubetra</i>	L, P	niezagrożony	s,v
102.	Pokrzywnica ¹	<i>Prunella modularis</i>	L	niezagrożony	s,v
103.	Potrzos ¹	<i>Emberiza schoeniclus</i>	L	niezagrożony	s,v
104.	Pójdźka ¹	<i>Athene noctua</i>	L	zagrożony	s,n,v,f
105.	Przepiórka ¹	<i>Coturnix coturnix</i>	L, Z	niezagrożony	s,v,DD
106.	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,t,NT
107.	Pustułka ¹	<i>Falco tinnunculus</i>	L, P, Z	zagrożony	s,v,n
108.	Puszczyk ¹	<i>Strix aluco</i>	L	niezagrożony	s,v
109.	Raniuszek ¹	<i>Aegithalos caudatus</i>	L	niezagrożony	s,v
110.	Remiz ¹	<i>Remiz pendulinus</i>	L	niezagrożony	s,v
111.	Rudzik ¹	<i>Erithacus rubecula</i>	L, P	niezagrożony	s,v
112.	Rybitwa białoczelna ¹	<i>Sterna albifrons</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,DP
113.	Rybitwa białowąsa ¹	<i>Chlidonias hybrida</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,DP,LC
114.	Rybitwa czarna ¹	<i>Chlidonias nigre</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,DP
115.	Rybitwa rzeczna ¹	<i>Sterna hirundo</i>	L	zagrożony	s,n,v,f,DP
116.	Rybitwa wielkodzioba ¹	<i>Hydroprogne caspia</i>	L	zagrożony	s,v,DP
117.	Rycyk ¹	<i>Limosa limosa</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f
118.	Samotnik ¹	<i>Tringa ochropus</i>	L	zagrożony	s,n,v,f
119.	Sierpówka ¹	<i>Streptopelia decaocto</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
120.	Sieweczka obroźna ¹	<i>Charadrius hiaticula</i>	L, P	zagrożony	s,n,v,f,VU
121.	Sieweczka rzeczna ¹	<i>Charadrius dubius</i>	L	zagrożony	s,v
122.	Sikora uboga ¹	<i>Poecile palustris</i>	L	niezagrożony	s,v
123.	Siniak ¹	<i>Columba oenas</i>	L	niezagrożony	s,v
124.	Słonka ¹	<i>Scolopax rusticola</i>	L	niezagrożony	†,DD
125.	Słowik szary ¹	<i>Luscinia luscinia</i>	L, P	niezagrożony	s,v
126.	Skowronek ¹	<i>Pernis apivorus</i>	L	zagrożony	s,v
127.	Sosnówka ¹	<i>Periparus ater</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
128.	Sójka ¹	<i>Garrulus glandarius</i>	L	niezagrożony	s,v
129.	Sroka ¹	<i>Pica pica</i>	L, P, Z	niezagrożony	c,v
130.	Srokosz ¹	<i>Lanius excubitor</i>	L, P, Z	zagrożony	s,v
131.	Strumieniówka ¹	<i>Locustella fluviatilis</i>	L	niezagrożony	s,v
132.	Strzyżyk ¹	<i>Troglodytes troglodytes</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
133.	Śmieszka ¹	<i>Larus ridibundus</i>	L, P	niezagrożony	s,v
134.	Śpiewak ¹	<i>Turdus philomelos</i>	L, P	niezagrożony	s,v
135.	Świergotek polny ¹	<i>Anthus campestris</i>	L	zagrożony	s,v,DP
136.	Świergotek drzewny ¹	<i>Anthus trivialis</i>	L	niezagrożony	s,v
137.	Świergotek łąkowy ¹	<i>Anthus pratensis</i>	L	niezagrożony	s,v
138.	Świerszczak ¹	<i>Locustella naevia</i>	L	niezagrożony	s,v
139.	Świstunka leśna ¹	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	L, P	niezagrożony	s,v
140.	Szczygieł ¹	<i>Carduelis carduelis</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status gatunku w Polsce *	Stopień zagrożenia	Status ochronny **
1	2	3	4	5	6
141.	Szpak ¹	<i>Sturnus vulgaris</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
142.	Trzciniak ¹	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	L	niezagrożony	s,v
143.	Trzcinniczek ¹	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	L	niezagrożony	s,v
144.	Trzmielojad ¹	<i>Pemis apivorus</i>	L	zagrożony	s,v,f,DP
145.	Trznadel ¹	<i>Emberiza citrinella</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
146.	Turkawka ¹	<i>Streptopelia turtur</i>	L	zagrożony	s,v,DD
147.	Uszatka ¹	<i>Asio otus</i>	L, Z	niezagrożony	s,v
148.	Wilga ¹	<i>Oriolus oriolus</i>	L, P	niezagrożony	s,v
149.	Wodnik ¹	<i>Rallus aquaticus</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
150.	Wrona siwa ¹	<i>Corvus cornix</i>	L	niezagrożony	c,v
151.	Wróbel ¹	<i>Passer domesticus</i>	L, Z	niezagrożony	s,n,v
152.	Zaganiacz zwyczajny ¹	<i>Hippolais icterina</i>	L	niezagrożony	s,v
153.	Zausznik ¹	<i>Podiceps auritus</i>	L	zagrożony	s,v
154.	Zielonka ¹	<i>Porzana parva</i>	L	zagrożony	s,v,DP,NT
155.	Zimorodek ¹	<i>Alcedo atthis</i>	L, P	niezagrożony	s,v,DP
156.	Zięba ¹	<i>Fringilla coelebs</i>	L, P, Z	niezagrożony	s,v
157.	Żuraw	<i>Grus grus</i>	L	zagrożony	s,v,DP

Objaśnienia do tabeli:

¹ – dane z poprzedniego Programu Ochrony Przyrody, wymagające uaktualnienia;

* L - gatunek lęgowy (gniazdujący regularnie na znacznym obszarze);

P - gatunek przelotny lub migrujący (stacjonujący regularnie podczas wędrówek);

Z - gatunek zimujący;

*** - gatunek wymagający utworzenia strefy;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

f - gatunek, którego dotyczy zakaz fotografowania;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

v – zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu;

DP - gatunek wymieniony w zał. I dyrektywy ptasiej;

ł - gatunek łowny;

gatunki z "Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce":

CR – krytycznie zagrożone;

EN – zagrożone;

VU – narażone;

NT – bliskie zagrożenia;

LC – najmniejszej troski;

DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Do największych zagrożeń dla ostoi lęgowych ptaków na opisywanym obszarze należą: zaprzestanie użytkowania łąk, zmiana użytkowania dolin rzecznych i łąkarskich, zmiana układu hydrologicznego rzek, niedostosowanie terminów zabiegów i prac gospodarczych do terminów lęgów, usuwanie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych, usuwanie wszystkich martwych drzew stojących, zaprzestanie użytkowania zrębami zupełnymi na ubogich siedliskach borów sosnowych, likwidacja nadwodnych zadrzewień i zarośli, płoszenie ptaków w okresie lęgowym, utrzymywanie się wysokiego poziomu liczebności drapieżników, głównie lisów, kun i norek itp.

W tabeli nr 106 znajduje się wykaz stref ochrony bielika i bociana czarnego istniejących na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn, stan na 1 stycznia 2020 r. (tj. na dzień sporządzenia PUL), z podaniem lokalizacji i powierzchni tych stref zgonie z danymi Planu Urządzenia Lasu na lata 2020 – 2029.

W dniu 23.12.2014 roku decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (WPN-I.6442.17.2014.AD.2) zlikwidowano strefę ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania bociana czarnego (*Ciconia nigra*) w leśnictwie Turno, w oddz. 33.

Tabela 113. Strefy ochrony ostoi ptaków na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn (stan na 1.01.2020 r.)

Lp.	Chroniony gatunek	Akt prawny ustanawiający strefę	Strefa ochrony całorocznej		Strefa ochrony okresowej		Całkowita powierzchnia strefy [ha]
			Pododdziały	Powierzchnia [ha]	Pododdziały	Powierzchnia [ha]	
1	2	3	4	5	6	7	8
Obwód Białobrzegi							
1	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Decyzja nr 32 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.05.2001 r. (WOS-VII/66311/P/12/01)		26,14		36,81	62,95
2	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Decyzja nr 33 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.05.2001 r. (WOS-VII/66311/P/13/01)		11,48		52,49	63,97
3	Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31.12.2015 r. (WPN-I.6442.4.2015.AD.3)		8,59		17,78	26,37
Obwód Dobieszyn							
4	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31.12.2015 r. (WPN-I.6442.4.2015.AD.4)		8,13		26,59	34,72
Razem				54,34	-	133,67	188,01

3.7.6. Ssaki

Zebrane w ramach niniejszego opracowania informacje pozwalają stwierdzić występowanie na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn 14 gatunków chronionych ssaków. Niektóre gatunki umieszczono w wykazie na podstawie danych z poprzedniej edycji POP, dlatego informacje o nich wymagają weryfikacji terenowej i uaktualnienia. Spośród wymienionych ssaków 3 gatunki występują w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Dla 2 z nich określona została lokalizacja.

Tabela 114. Wykaz gatunków chronionych ssaków występujących w zasięgu lasów Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny
1	2	3	4	5	6
1.	Badyłarka ² <i>Micromys minutus</i>	bez lokalizacji	gatunek liczny	niezagrożony	c
2.	Bóbr europejski ^{1,2} <i>Castor fiber</i>		gatunek liczny	niezagrożony	c,v,p,DS
3.	Borowiec wielki ² <i>Nyctalus noctula</i>	bez lokalizacji	lokalnie rzadki	niezagrożony	s,n,v,f,t
4.	Gronostaj ² <i>Mustela erminea</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	c,v
5.	Jeż wschodni ² <i>Erinaceus concolor</i>	bez lokalizacji	gatunek częsty	niezagrożony	c,v
6.	Kret ² <i>Talpa europaea</i>	bez lokalizacji	gatunek liczny	niezagrożony	c,v

Lp.	Gatunek Nazwa: polska, łacińska	Oddział, pododdział lub nazwa miejsca	Ogólny opis, sposób występowania, ilość	Zagrożenia	Status ochronny
1	2	3	4	5	6
7.	Łasica ² <i>Mustela nivalis</i>	bez lokalizacji	gatunek liczny	niezagrożony	c,v
8.	Mroczek późny ² <i>Eptesicus serotinus</i>	bez lokalizacji	liczny	niezagrożony	s,n,v,f,t
9.	Nocek duży ^{1,2} <i>Myotis myotis</i>	bez lokalizacji	lokalnie rzadki	niezagrożony	s,n,v,f,t,DS
10.	Nocek rudy ² <i>Myotis daubentoni</i>	bez lokalizacji	lokalnie liczny	niezagrożony	s,n,v,f,t
11.	Ryjówka aksamitna ² <i>Sorex araneus</i>	bez lokalizacji	gatunek liczny	niezagrożony	c,v
12.	Ryjówka malutka ² <i>Sorex minutus</i>	bez lokalizacji	gatunek rzadki	zagrożony	c,v
13.	Wiewiórka pospolita ² <i>Sciurus vulgaris</i>	bez lokalizacji	gatunek liczny	niezagrożony	c,v
14.	Wydra ^{1,2} <i>Lutra lutra</i>		gatunek liczny	niezagrożony	c,v,DS

Objaśnienia do tabeli:

¹ – gatunek nie podlegający odstępstwom od zakazu, o którym mowa w Art. 52 ust. 2 pkt. 10 Ustawy o ochronie przyrody;

² – dane z poprzedniego Programu Ochrony Przyrody, wymagające uaktualnienia;

t - gatunek wymagający utworzenia strefy;

s - gatunek objęty ochroną ścisłą;

c - gatunek objęty ochroną częściową;

f - gatunek, którego dotyczy zakaz fotografowania;

n - gatunek wymagający ochrony czynnej;

p - możliwe pozyskiwanie gatunku;

v - zakaz umyślnego ploszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu;

DS - gatunek „Naturowy”, wymieniony w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

4. Pozostałe walory przyrodniczo-leśne

4.1. Korytarze ekologiczne

Na terenie Polski istnieje projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000. Głównym celem wyznaczonej sieci korytarzy migracyjnych (ekologicznych) jest przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych, umożliwienie migracji zwierząt i roślin w skali Polski i Europy oraz ochrona i odbudowa bioróżnorodności zarówno na obszarach sieci Natura 2000, jak i innych terenach o dużej wartości przyrodniczej. Zaproponowana sieć stanowi istotne uzupełnienie oraz rozwinięcie Krajowego Systemu Obszarów Chronionych, zapewniające jego spójność i ochronę bioróżnorodności.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn przebiegają 2 korytarze ekologiczne: Dolina Pilicy Pn. i Dolina Bugu – Lasy Parczewskie.

Ciągłość korytarzy ekologicznych ma ogromne znaczenie dla większości gatunków i decyduje o ich przetrwaniu.

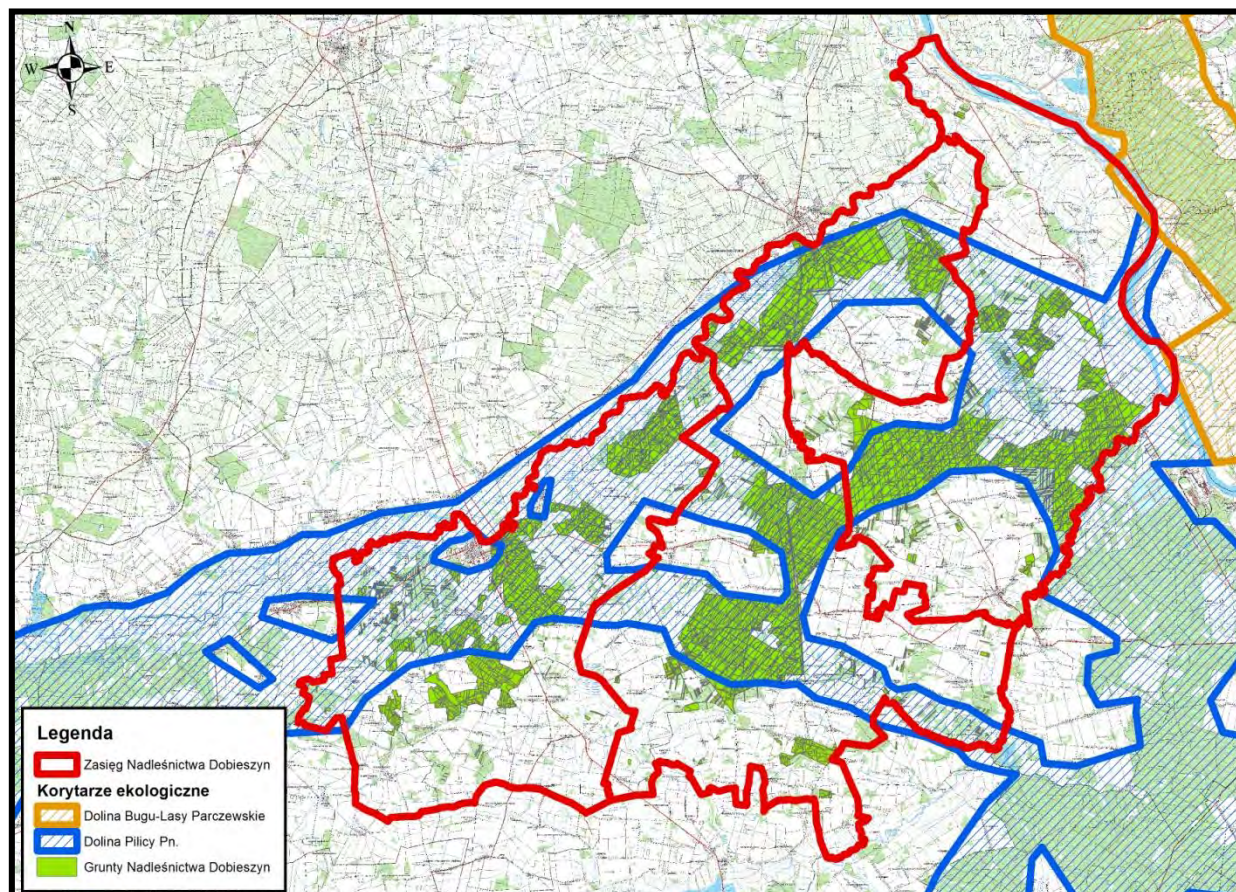
Obecna rozbudowa infrastruktury drogowej, będąca konsekwencją nieustannego wzrostu jej użytkowników, powoduje powstawanie barier. Przykładem takiej bariery ekologicznej w zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn jest droga S-7.

Metodą minimalizacji negatywnego oddziaływania dróg na dziką faunę jest budowa przejść dla zwierząt. Takie przejścia stwarzają warunki dla bytowania gatunków i osobników, których

siedliska i korytarze ekologiczne przecina droga. Umożliwiają tym samym migracje, wędrówki i dyspersję osobników w poprzek barier ekologicznych.

Do najważniejszych funkcji korytarzy ekologicznych zalicza się:

- zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwianie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi,
- zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk, zapobiegające utracie różnorodności genetycznej,
- obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów.

Ryc. 50. Korytarze ekologiczne na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn

4.2. HCVF

Lasy RDLP Radom, w tym lasy Nadleśnictwa Dobieszyn posiadają certyfikat FSC stwierdzający prowadzenie odpowiedzialnej gospodarki leśnej. Jednym z wymogów certyfikacji FSC jest wyznaczenie lasów o szczególnych walorach przyrodniczych, tzw. HCVF – jest to skrót od angielskiego tłumaczenia High Conservation Value Forests.

Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych są przyporządkowane do poszczególnych kategorii:

HCVF 1. Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznych

HCVF 1.1. Obszary chronione

HCVF 1.1.1 Lasy w rezerwatach

HCVF 1.1.2 Lasy w parkach krajobrazowych

HCVF 1.2. Ostoje zagrożonych i ginących gatunków

HCVF 2. Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej

HCVF 3. Ekosystemy obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy

HCVF 3.1. Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące - lasy i inne ekosystemy rzadkie, objęte dyrektywą siedliskową (buczyny storczykowe, świetliste dąbrowy, lasy zboczowe, bory, brzeziny i świerczyny bagienne).

HCVF 3.2. Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy, lasy zagrożone w skali Europy lecz stosunkowo pospolite w Polsce (grądy, buczyny, jedliny, łągi, dolnoreglowe bory jodłowo-świerkowe).

HCVF 4. Lasy pełniące funkcje w sytuacjach krytycznych

HCVF 4.1. Lasy wodochronne

HCVF 4.2. Lasy glebochronne

HCVF 5. Lasy zaspokajające fundamentalne potrzeby lokalnej społeczności - kategoria nie ma zastosowania w warunkach Polski

HCVF 6. Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności

Tabela 115. Zestawienie lasów HCVF występujących na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Kategorie lasów wg HCVF	Powierzchnia ha
1	2	3
1.	1.1.1 Lasy w rezerwatach	101,43
2.	1.2 Ostoje zagrożonych i ginących gatunków	177,51
3.	3.1 Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące	1,56
4.	3.2 Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy, lecz w Polsce występujące częściej	847,26
5.	4.1 Lasy wodochronne	2150,74
6.	4.2 Lasy glebochronne	804,97

4.3. Cenne drzewa

Oprócz istniejących pomników przyrody na terenie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn, w ramach przeprowadzonej taksacji lasu opisano drzewa, wyróżniające się pod względem wartości przyrodniczej, które powinny zostać poddane w przyszłości lustracji terenowej i weryfikacji przy udziale służb konserwatorskich w celu określenia możliwości ustanowienia ochrony pomnikowej.

Tabela 116. Wykaz drzew cennych w Nadleśnictwie Dobieszyn

Obwód	Pododdział	Gatunek	Wiek	Wysokość	Pierśnica	Liczba	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6	7	8
Białobrzegi	14h	Db	150	23	104	1	W
	70k	Db	200	24	120	1	S
	75c	Db	280	27	131	1	S
	75j	Db	310	27	146	1	N
	80a	Db	160	27	118	1	E
	83a	Db	210	27	124	2	C
	83k	Db	170	29	-	1	E
	87c	Db	210	24	132	1	W
	115g	Db	260	30	121	2	SW,S
	134a	Db	210	27	100	6	W
141p	Db	190	24	95	1	SW	
Dobieszyn	172c	Db	210	25	110	4	N
				25	110		
				23	100		
				25	105		
	182f	Db	250	26	119	2	E
30				137	C		

Obszar	Poddział	Gatunek	Wiek	Wysokość	Pierśnica	Liczba	Lokalizacja	
1	2	3	4	5	6	7	8	
	182i	Db	210	30	107	2	C	
				28	82			
	182k	Db	210	25	96	1	NW	
	153h	Db		210	32	125	11	SE
				190	30	105		
				190	29	100		
				140	27	90		
				170	29	105		
				150	30	105		
				150	29	115		
				150	28	98		
				150	28	96		
				150	27	87		
	150	29	110					
	174d	Db	210	32	120	1	NE	
218c	Db		278	28	105	1	NW	
			278	27	100	1	NW	
			278	25	100	1	NW	
			278	25	100	1	NW	
219a	Db	277	96	27	1	N		
Studzianki	84h	Db	150	28	106	1	SW	
	84r	Db	160	32	100	1	E	
	112a	Db	160	28	106	2	SE	
					101			
	141c	Db	200	36	120	1	SW	
165a	Św	120	22	-	1	N		
Ogółem						49		

4.4. Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody

Wyróżniające się fragmenty ekosystemów leśnych zaliczono do lasów ochronnych, które podzielono w zależności od celów ochronnych na kategorie, jedną z nich są „cenne fragmenty rodzimej przyrody”.

Łączna powierzchnia lasów ochronnych stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn wynosi **880,94 ha**. Tą kategorią ochronności objęto min. siedliska wilgotne i bagienne (w tym niektóre siedliska przyrodnicze). Wykaz lasów ochronnych stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody zamieszczono poniżej.

Tabela 117. Wykaz lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
Obszar Białobrzegi						
16-02-1-01-2 -h -00	0,51	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-3 -d -00	2,10	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-3 -m -00	1,67	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-4 -l -00	1,80	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-5 -d -00	2,36	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-7 -g -00	1,34	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-7 -h -00	2,42	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-9 -d -00	1,07	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-9 -f -00	1,18	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-10 -c -00	0,88	SUKCESJA	OL		OL	O
16-02-1-01-10 -d -00	0,49	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-1-01-10 -h -00	1,70	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-11 -a -00	8,58	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-11 -d -00	7,73	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-12 -a -00	5,35	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-13 -i -00	1,26	D-STAN	LMW	KO	DB OL	O
16-02-1-01-14 -a -00	3,28	D-STAN	LMW	2 PIĘTR	OL	S
16-02-1-01-14 -b -00	1,93	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-14 -c -00	1,50	D-STAN	LMW	KO	OL DB	O
16-02-1-01-14 -i -00	4,06	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-15 -f -00	1,09	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-16 -c -00	4,51	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-16 -d -00	1,67	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-01-17 -c -00	0,57	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -d -00	2,53	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -f -00	2,34	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -g -00	0,85	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -h -00	1,65	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -i -00	1,94	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-17 -j -00	1,87	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-18 -a -00	1,41	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-18 -b -00	3,17	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-18 -c -00	15,06	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-18 -d -00	1,92	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-18 -f -00	1,02	D-STAN	OLJ	DRZEW	JS OL	S
16-02-1-01-18 -h -00	5,55	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-19 -b -00	2,94	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-19 -c -00	1,94	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-19 -d -00	2,42	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-19 -i -00	6,06	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-19 -l -00	0,92	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-20 -a -00	1,83	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-20 -b -00	6,25	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-20 -f -00	0,91	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-20 -h -00	3,43	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-21 -c -00	2,27	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-21 -d -00	0,54	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-01-22 -i -00	0,41	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-23 -b -00	1,03	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-23 -f -00	2,29	D-STAN	OL	KDO	OL	O
16-02-1-01-23 -p -00	0,27	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-24 -h -00	1,68	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-26 -b -00	5,59	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-26 -c -00	9,12	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-29 -f -00	1,00	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-1-01-29 -h -00	0,90	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-1-01-30 -b -00	3,23	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-30 -d -00	1,80	D-STAN	LMB	DRZEW	OL	S

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-1-01-30 -f -00	1,46	D-STAN	BMW	DRZEW	SO	S
16-02-1-01-30 -j -00	3,75	D-STAN	LW	KO	DB OL	O
16-02-1-01-31 -a -00	3,52	D-STAN	BMŚW	2 PIĘTR	DB SO	O
16-02-1-01-32 -d -00	0,66	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-33 -s -00	0,80	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-34 -n -00	0,67	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-1-01-34 -s -00	4,28	D-STAN	LW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-34 -t -00	2,02	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-1-01-34 -z -00	0,59	D-STAN	LW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-40 -c -00	2,14	D-STAN	LW	DRZEW	OL	O
16-02-1-01-40 -d -00	1,10	D-STAN	LMW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-01-44 -d -00	1,24	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	O
16-02-1-01-45 -h -00	0,36	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	O
16-02-1-01-51 -a -00	2,99	D-STAN	LW	DRZEW	DB	S
16-02-1-01-51 -b -00	7,65	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-01-51 -c -00	5,09	D-STAN	LW	DRZEW	OL DB	S
16-02-1-01-51 -g -00	3,46	D-STAN	LŁ	DRZEW	DB WZ OL	S
16-02-1-01-52 -a -00	2,57	D-STAN	LW	DRZEW	DB	S
16-02-1-01-52 -d -00	0,81	D-STAN	LW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-53 -a -00	1,20	SUKCESJA	LW		DB	O
16-02-1-03-53 -k -00	0,61	D-STAN	LMW	DRZEW	OL DB	S
16-02-1-01-61 -i -00	1,36	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-62 -d -00	3,65	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-63 -m -00	0,27	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	DB	O
16-02-1-01-67 -c -00	0,99	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-68 -a -00	3,20	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-68 -b -00	2,64	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-68 -f -00	0,98	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	DB	O
16-02-1-01-90 -a -00	5,90	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-01-91 -b -00	3,55	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-01-91 -g -00	2,34	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-01-93 -b -00	1,96	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-03-100 -m -00	4,79	D-STAN	LŁ	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-101 -k -00	1,23	D-STAN	LŁ	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-102 -a -00	1,89	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB SO	S
16-02-1-03-102 -b -00	0,98	D-STAN	LŁ	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-111 -a -00	2,90	D-STAN	LW	DRZEW	OL	S
16-02-1-03-111 -b -00	0,58	D-STAN	LW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-115 -a -00	4,83	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-115 -c -00	3,47	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-115 -d -00	8,01	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-115 -h -00	1,47	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-115 -l -00	2,48	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-116 -j -00	2,30	D-STAN	LW	DRZEW	OL	S
16-02-1-03-119 -b -00	3,44	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-1-03-119 -c -00	6,73	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	DB	O
16-02-1-03-119 -d -00	3,04	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-1-03-120 -a -00	4,66	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-120 -b -00	0,60	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-120 -c -00	2,18	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-127 -c -00	1,76	D-STAN	LW	DRZEW	DB	S
16-02-1-03-127 -d -00	6,82	D-STAN	LW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-128 -h -00	1,44	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-1-03-132 -a -00	1,82	D-STAN	LW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-132 -b -00	5,77	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-132 -g -00	1,31	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-133 -f -00	1,14	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-133 -g -00	2,10	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-133 -h -00	1,94	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-133 -i -00	1,13	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-133 -k -00	0,98	D-STAN	LŚW	DRZEW	BK DB	O
16-02-1-03-134 -a -00	4,35	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-134 -f -00	5,42	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-1-03-134 -m -00	1,19	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-1-03-138 -d -00	2,33	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-139 -a -00	2,75	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-1-03-143 -k -00	4,92	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
Razem	331,75					
Obręb Dobieszyn						
16-02-2-04-1 -k -00	0,60	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-2-04-2 -h -00	0,99	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-2-04-4 -b -00	1,93	D-STAN	BMB	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-4 -c -00	4,74	D-STAN	BB	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-5 -d -00	0,87	D-STAN	BMB	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-5 -f -00	2,85	D-STAN	BMB	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-5 -j -00	1,25	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-2-04-5 -n -00	1,56	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-2-04-5 -p -00	0,55	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-2-04-9 -g -00	1,72	D-STAN	BMW	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-9A -c -00	6,25	D-STAN	LMB	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-9A -f -00	6,71	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-2-04-14 -c -00	1,69	D-STAN	BMW	DRZEW	SO	S
16-02-2-04-14B -w -00	0,86	D-STAN	BS	DRZEW	SO	S
16-02-2-05-22 -c -00	0,57	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-2-05-22 -f -00	2,73	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-2-05-22 -h -00	0,87	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-22 -i -00	1,49	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-2-05-22 -k -00	1,41	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-2-05-23 -h -00	4,51	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-2-05-23 -m -00	1,80	SUKCESJA	BB		SO	S
16-02-2-04-24 -b -00	0,47	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-2-04-24 -c -00	1,34	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	O
16-02-2-04-24 -d -00	0,69	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-24 -h -00	1,21	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	O

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-2-04-24 -i -00	0,57	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-24 -k -00	10,96	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-24 -m -00	0,41	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-2-04-24 -o -00	0,28	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-2-04-25 -b -00	0,44	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-25 -c -00	0,47	D-STAN	LMW	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-25 -f -00	0,68	D-STAN	LŁ	DRZEW	DB WZ OL	S
16-02-2-04-25 -l -00	4,04	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-25 -m -00	0,95	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-04-25 -n -00	2,88	D-STAN	LMW	DRZEW	OL SO	S
16-02-2-04-25 -r -00	1,88	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-76 -m -00	0,53	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-77 -j -00	4,57	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-78 -i -00	0,74	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-79 -f -00	1,78	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-82 -k -00	1,80	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-2-05-82 -m -00	3,24	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-2-06-83 -j -00	0,52	SUKCESJA	OL		OL	O
16-02-2-06-83 -k -00	2,53	SUKCESJA	OL		OL	O
16-02-2-06-89 -h -00	4,10	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-90 -h -00	2,60	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-98 -g -00	2,62	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	O
16-02-2-06-98 -h -00	0,89	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-98 -i -00	7,36	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-2-06-99 -a -00	2,58	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-101 -c -00	1,41	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB SO	O
16-02-2-06-111 -n -00	0,56	D-STAN	LMŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-112 -a -00	6,92	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-2-06-113 -h -00	4,33	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-2-06-119 -g -00	1,12	D-STAN	LMŚW	DRZEW	GB DB	O
16-02-2-06-120 -b -00	0,62	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-2-07-130 -l -00	5,78	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	S
16-02-2-07-139 -f -00	0,65	D-STAN	LMB	DRZEW	OL	S
16-02-2-07-139 -i -00	1,29	D-STAN	LMB	DRZEW	BRZ OL	S
16-02-2-07-149 -i -00	1,69	SUKCESJA	LMB		OL	S
16-02-2-07-158 -c -00	2,60	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB SO	O
16-02-2-07-169 -d -00	0,24	D-STAN	BMB	DRZEW	SO	S
16-02-2-07-170 -d -00	1,51	D-STAN	BMB	DRZEW	SO	S
16-02-2-07-181 -g -00	2,09	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-2-08-212 -h -00	1,55	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
Razem	141,44					
Obwód Studzianki						
16-02-3-09-2 -b -00	1,53	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-2 -d -00	3,65	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-2 -f -00	0,71	D-STAN	OL	DRZEW	OL	O
16-02-3-09-2 -h -00	0,34	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-2 -j -00	5,20	D-STAN	LMW	DRZEW	OL SO	S

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-3-09-2 -k -00	2,52	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-2 -l -00	1,00	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-3 -a -00	7,49	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -c -00	5,68	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -d -00	1,46	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -f -00	2,50	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-3 -g -00	1,48	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -i -00	0,76	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -j -00	1,03	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-3 -k -00	0,77	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-4 -a -00	1,31	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-4 -b -00	8,03	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-4 -c -00	1,12	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-4 -d -00	6,03	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-4 -f -00	1,21	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-4 -g -00	1,83	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-4 -h -00	1,19	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-4 -i -00	1,76	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-5 -a -00	3,62	D-STAN	LMW	DRZEW	OL SO	S
16-02-3-09-5 -b -00	1,16	D-STAN	LMW	DRZEW	OL DB	S
16-02-3-09-5 -c -00	2,00	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-5 -g -00	0,52	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-5 -i -00	0,90	D-STAN	LMW	DRZEW	SO DB	S
16-02-3-09-5 -l -00	6,76	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-6 -a -00	8,33	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-6 -c -00	0,71	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-6 -d -00	5,49	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-6 -f -00	6,35	SUKCESJA	OL		OL	O
16-02-3-09-6 -g -00	2,35	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-6 -h -00	2,49	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-6 -i -00	0,63	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-7 -a -00	1,84	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7 -b -00	2,24	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7 -c -00	3,42	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7 -d -00	7,46	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7 -f -00	1,65	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7 -g -00	3,42	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7A -h -00	0,54	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-7A -k -00	0,11	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-14 -a -00	2,38	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-09-14 -c -00	3,33	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-09-14 -j -00	4,41	SUKCESJA	OL		OL	O
16-02-3-09-14 -k -00	1,18	SUKCESJA	LMB		OL	S
16-02-3-09-14 -m -00	0,45	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-14 -p -00	3,02	SUKCESJA	LMB		OL	S
16-02-3-09-14 -r -00	0,50	SUKCESJA	LMB		OL	S
16-02-3-09-14 -t -00	2,15	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	S

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-3-09-14 -x -00	0,87	D-STAN	BMŚW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-14 -y -00	2,32	D-STAN	BMŚW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-19 -d -00	0,81	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-3-09-19 -f -00	0,95	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-3-09-20 -d -00	4,35	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-09-20 -f -00	5,93	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-09-20 -g -00	1,10	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
16-02-3-09-21A -b -00	3,07	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -d -00	0,95	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -f -00	0,06	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -g -00	1,79	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -h -00	1,08	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -i -00	1,10	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-21A -j -00	1,14	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-22 -d -00	1,31	D-STAN	LMW	DRZEW	OL DB	O
16-02-3-09-22 -l -00	0,45	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-3-09-23 -a -00	6,47	D-STAN	BMW	DRZEW	SO	S
16-02-3-09-23 -b -00	1,70	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-23 -c -00	1,97	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-23 -f -00	0,53	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-23 -i -00	1,00	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-09-23 -k -00	0,24	D-STAN	LMW	DRZEW	SO OL	S
16-02-3-09-24 -a -00	2,55	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -b -00	1,39	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -c -00	4,28	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -d -00	3,11	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -f -00	0,70	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -h -00	1,48	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -j -00	0,90	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -k -00	1,35	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -r -00	2,77	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -s -00	5,39	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -w -00	4,29	D-STAN	OL	2 PIĘTR	OL	S
16-02-3-09-24 -x -00	0,92	D-STAN	LW	DRZEW	GB OL DB	S
16-02-3-09-24 -ax -00	0,05	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -cx -00	0,12	D-STAN	OLJ	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -dx -00	2,80	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-09-24 -fx -00	1,58	D-STAN	OL	DRZEW	OL	S
16-02-3-11-51C -a -00	1,75	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-51C -b -00	1,56	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-51C -c -00	4,17	D-STAN	LMW	DRZEW	OL DB	S
16-02-3-11-51C -d -00	1,46	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-51C -g -00	3,05	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-51C -h -00	0,02	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-51C -i -00	0,46	D-STAN	LMW	DRZEW	OL DB	S
16-02-3-11-52 -b -00	11,72	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O
16-02-3-11-53 -a -00	8,91	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	O

Adres	Powierzchnia [ha]	Rodzaj pow.	TSL	Budowa pionowa	TD	Gospodarstwo
1	2	3	4	5	6	7
16-02-3-11-54 -a -00	10,70	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-54 -l -00	1,88	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-55 -b -00	2,56	D-STAN	LŚW	KO	GB DB	0
16-02-3-11-55 -c -00	5,83	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-11-55 -d -00	1,40	D-STAN	LŚW	DRZEW	BK DB	0
16-02-3-11-55 -h -00	2,07	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	GB DB	0
16-02-3-11-55 -m -00	0,58	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-11-56 -f -00	6,18	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-12-57 -a -00	16,94	D-STAN	LŚW	DRZEW	BK DB	0
16-02-3-09-70A -c -00	0,83	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	0
16-02-3-09-70A -h -00	0,46	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	0
16-02-3-09-70A -j -00	0,43	D-STAN	BŚW	DRZEW	SO	0
16-02-3-11-71 -f -00	0,74	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-72 -a -00	3,01	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-73 -c -00	3,80	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-11-73 -h -00	4,04	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-11-74 -a -00	0,70	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	GB DB	0
16-02-3-11-74 -g -00	1,42	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-12-78 -a -00	3,15	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-12-84 -f -00	8,63	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	GB DB	0
16-02-3-12-84 -h -00	1,24	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-93 -c -00	2,15	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	SO DB	0
16-02-3-11-93 -f -00	13,82	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	SO DB	0
16-02-3-11-94 -f -00	4,64	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-11-100 -f -00	4,86	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-11-101 -a -00	3,32	D-STAN	LŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-11-101 -b -00	0,63	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-11-101 -f -00	5,18	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-12-108 -d -00	6,05	D-STAN	LMŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-12-112 -b -00	6,36	D-STAN	LMŚW	DRZEW	GB DB	0
16-02-3-12-112 -g -00	2,21	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	GB DB	0
16-02-3-12-113 -a -00	8,62	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	GB DB	0
16-02-3-09-115 -h -00	1,35	D-STAN	LW	DRZEW	OL	S
16-02-3-11-119 -b -00	1,84	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	SO DB	0
16-02-3-11-119 -g -00	2,99	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	SO DB	0
16-02-3-11-120 -d -00	6,14	D-STAN	LMŚW	2 PIĘTR	SO DB	0
16-02-3-11-121 -c -00	1,34	D-STAN	LŚW	2 PIĘTR	DB	0
16-02-3-11-124 -b -00	1,57	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-129 -c -00	4,57	D-STAN	LŚW	DRZEW	DB	0
16-02-3-12-141 -c -00	5,27	D-STAN	LMŚW	DRZEW	SO DB	0
16-02-3-11-168 -g -00	1,05	D-STAN	LW	DRZEW	OL	S
16-02-3-11-168 -i -00	0,44	D-STAN	LW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-175 -c -00	1,94	D-STAN	LMW	DRZEW	DB OL	S
16-02-3-11-175 -g -00	0,84	D-STAN	LMW	DRZEW	DB SO	S
Razem	407,75					
Razem Nadleśnictwo	880,94					

4.5. Drzewostany

Drzewostany są podstawowym i najważniejszym elementem ekosystemu leśnego. Charakteryzuje je szereg cech taksacyjnych, które przedstawiono w pozostałych częściach Planu Urządzenia Lasu, a jedynie niektóre zostały dodatkowo uwypuklone w tym rozdziale.

Tabela 118. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa

Jednostka	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
1	2	3	4	5	6
Obręb Białobrzegi	65	280	4,3	40,3	70,3
Obręb Dobieszyn	59	275	4,7	62,1	89,2
Obręb Studzianki	64	291	4,5	47,1	72,5
Nadleśnictwo Dobieszyn	62	281	4,5	52,2	79,4

W porównaniu ze stanem sprzed dziesięciu lat o 5 lat wzrósł średni wiek drzewostanów, przeciętna zasobność wzrosła z 251 do 281 m³/ha, a przeciętny przyrost wzrósł o 0,1 m³/ha. O 0,40% wzrósł udział siedlisk borowych, o 0,70% spadł udział gatunków iglastych.

Generalnie dane te świadczą o powiększaniu się zasobów drzewnych oraz starzeniu się drzewostanów.

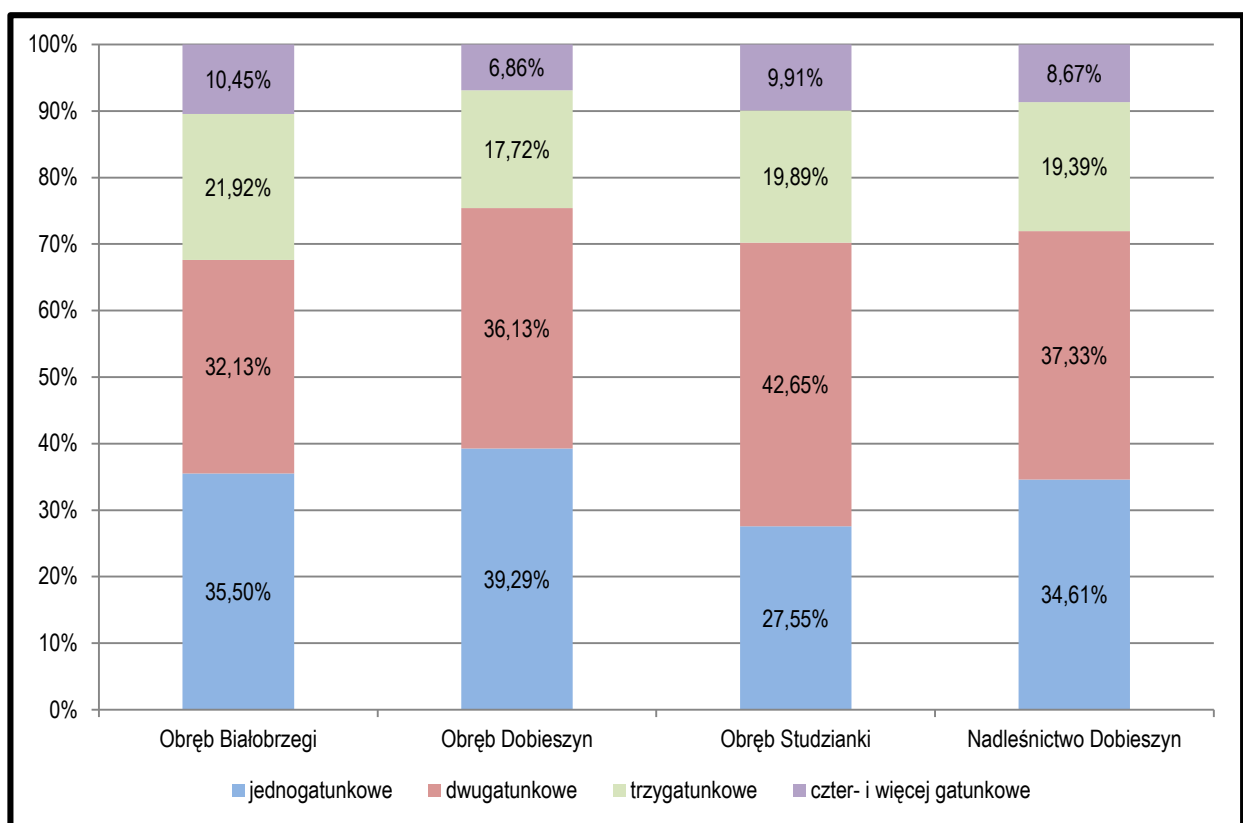
4.5.1. Bogactwo gatunkowe

Strukturę gatunkową drzewostanów poddano analizie, biorąc pod uwagę ilość gatunków w składzie warstw drzew, ewentualnie Ip i Iip. Wyróżniono tu cztery grupy drzewostanów tj.: jedno-, dwu-, trzy-, a także cztero- i więcej gatunkowe. Wyniki przedstawiono poniżej w tabeli i na rycinie.

Tabela 119. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Obręb, Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi	jednogatunkowe	187,21	550,32	417,65	1155,18	35,50
	dwugatunkowe	320,86	303,53	421,28	1045,67	32,13
	trzygatunkowe	189,82	306,44	216,97	713,23	21,92
	cztero- i więcej gatunkowe	73,30	175,89	90,82	340,01	10,45
	Razem	771,19	1336,18	1146,72	3254,09	100,0
Obręb Dobieszyn	jednogatunkowe	292,98	1979,54	215,33	2487,85	39,29
	dwugatunkowe	739,18	1247,90	300,17	2287,25	36,13
	trzygatunkowe	360,90	448,03	313,01	1121,94	17,72
	cztero- i więcej gatunkowe	119,29	164,18	150,72	434,19	6,86
	Razem	1512,35	3839,65	979,23	6331,23	100,0
Obręb Studzianki	jednogatunkowe	241,82	781,54	251,05	1274,41	27,55
	dwugatunkowe	323,03	1071,87	577,14	1972,04	42,65
	trzygatunkowe	262,44	516,01	141,11	919,56	19,89
	cztero- i więcej gatunkowe	122,19	229,51	106,59	458,29	9,91
	Razem	949,48	2598,93	1075,89	4624,30	100,00

Obręb, Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Dobieszyn	jednogatunkowe	722,01	3311,40	884,03	4917,44	34,61
	dwugatunkowe	1383,07	2623,30	1298,59	5304,96	37,33
	trzygatunkowe	813,16	1270,48	671,09	2754,73	19,39
	cztero- i więcej gatunkowe	314,78	569,58	348,13	1232,49	8,67
	Razem	3233,02	7774,76	3201,84	14209,62	100,00

Ryc. 51. Udział powierzchniowy [%] drzewostanów wg bogactwa gatunkowego

W całym Nadleśnictwie nieznacznie dominują drzewostany o składzie dwugatunkowym, jednak należy zwrócić uwagę, że udział pozostałych grup jest również znaczący i dość wyrównany. W obrębie Studzianki udział drzewostanów dwugatunkowych jest najwyższy 42,65% i nieco odbiega od pozostałych. Drzewostany Nadleśnictwa charakteryzują się zróżnicowanym bogactwem gatunkowym – od ubogich jednogatunkowych po bardzo bogate, cztero- i więcej gatunkowe. Największe bogactwo gatunkowe występuje w obrębie Białobrzegi, a najmniejsze w obrębie Dobieszyn. W porównaniu do danych zamieszczonych w Programie Ochrony Przyrody z 2010 r., generalnie widoczna jest pozytywna tendencja wzrostu udziału drzewostanów o większym bogactwie w zasadzie we wszystkich obrębach kosztem drzewostanów jednogatunkowych.

W najbliższym okresie gospodarczym podczas realizacji wskazówek gospodarczych należy kontynuować urozmaicanie składów gatunkowych drzewostanów, np. poprzez szersze wprowadzanie gatunków domieszkowych podczas zakładania nowych upraw oraz popieranie już obecnych w trakcie cięć pielęgnacyjnych.

W Nadleśnictwie Dobieszyn drzewostany o najbardziej zróżnicowanym składzie gatunkowym, tzn. cztery i więcej gatunków, stanowią 8,67 %.

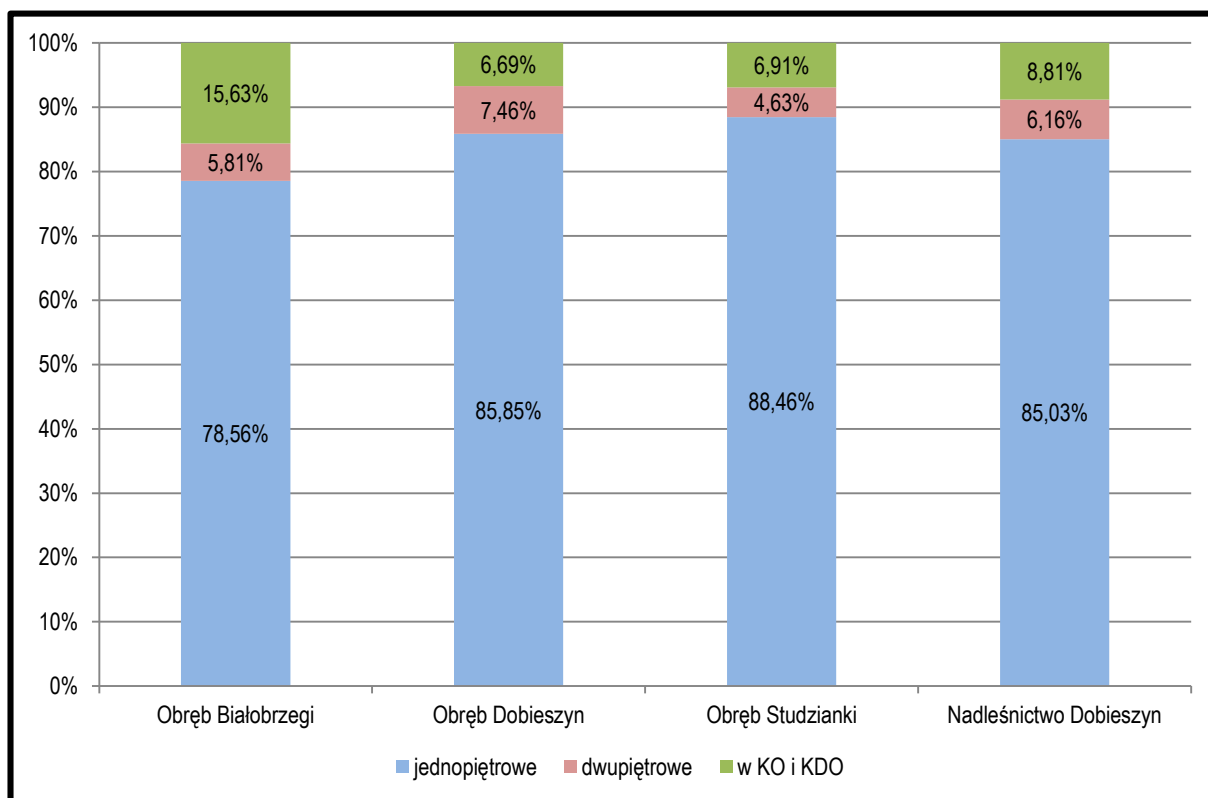
4.5.2. Struktura

Strukturę pionową przeanalizowano w oparciu o podział na grupy drzewostanów: jednopiętrowe, dwupiętrowe, wielopiętrowe, KO i KDO oraz strukturę przerębową. Wyniki zawarto w tabeli poniżej oraz zobrazowano na rycinie. Należy mieć na względzie, że interpretacja struktury drzewostanów w oparciu o poniższe dane, będące pochodną zastosowanej metody inwentaryzacyjnej, nie odzwierciedla w pełni stanu faktycznego. Pewna grupa drzewostanów, złożonych z drzew o różnym wieku, tworzących strukturę warstwową, ujmowana jest formalnie, jako drzewostany jednopiętrowe.

Tabela 120. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi	jednopiętrowe	771,19	1177,08	608,11	2556,38	78,56
	dwupiętrowe	0,00	100,61	88,48	189,09	5,81
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	w KO i KDO	0,00	58,49	450,13	508,62	15,63
	Razem	771,19	1336,18	1146,72	3254,09	100,00
Obręb Dobieszyn	jednopiętrowe	1509,31	3628,70	297,49	5435,50	85,85
	dwupiętrowe	3,04	195,68	273,57	472,29	7,46
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	w KO i KDO	0,00	15,27	408,17	423,44	6,69
	Razem	1512,35	3839,65	979,23	6331,23	100,00
Obręb Studzianki	jednopiętrowe	942,21	2401,55	746,85	4090,61	88,46
	dwupiętrowe	0,00	122,33	91,93	214,26	4,63
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	w KO i KDO	7,27	75,05	237,11	319,43	6,91
	Razem	949,48	2598,93	1075,89	4624,30	100,00
Nadleśnictwo Dobieszyn	jednopiętrowe	3222,71	7207,33	1652,45	12082,49	85,03
	dwupiętrowe	3,04	418,62	453,98	875,64	6,16
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	w KO i KDO	7,27	148,81	1095,41	1251,49	8,81
	Razem	3233,02	7774,76	3201,84	14209,62	100,00

Ryc. 52. Udział powierzchniowy [%] drzewostanów wg struktury pionowej

Przedstawione dane wskazują na niezbyt duże zróżnicowanie lasów Nadleśnictwa pod względem struktury pionowej, gdzie zdecydowanie dominują drzewostany jednopiętrowe. Największą złożonością struktury pionowej odznaczają się drzewostany obrębu Białobrzegi – tu nieco ponad 20% to drzewostany o złożonej budowie pionowej. Najmniej zróżnicowaną strukturę pionową odnotowano w obrębie Studzianki – 88,46% drzewostanów tego obrębu jest jednopiętrowa.

W porównaniu z poprzednim Programem Ochrony Przyrody z 2010 r. udział drzewostanów o strukturze jednopiętrowej spadł o 7,77% w skali całego Nadleśnictwa, na rzecz drzewostanów dwupiętrowych oraz tych w KO i KDO. Trend wzrostu udziału drzewostanów o złożonej strukturze pionowej jest zauważalny we wszystkich obrębach. Należy uznać to za pozytywne zjawisko, które w kolejnym okresie gospodarczym powinno być kontynuowane. Niewątpliwie prawidłowe wykonanie zaplanowanych zabiegów przyczyni się do większego zróżnicowania budowy pionowej, a tym samym do podniesienia stabilności drzewostanów. We wszystkich obrębach leśnych Nadleśnictwa Dobieszyn brak jest drzewostanów o strukturze wielopiętrowej i budowie przerębowej.

4.5.3. Pochodzenie

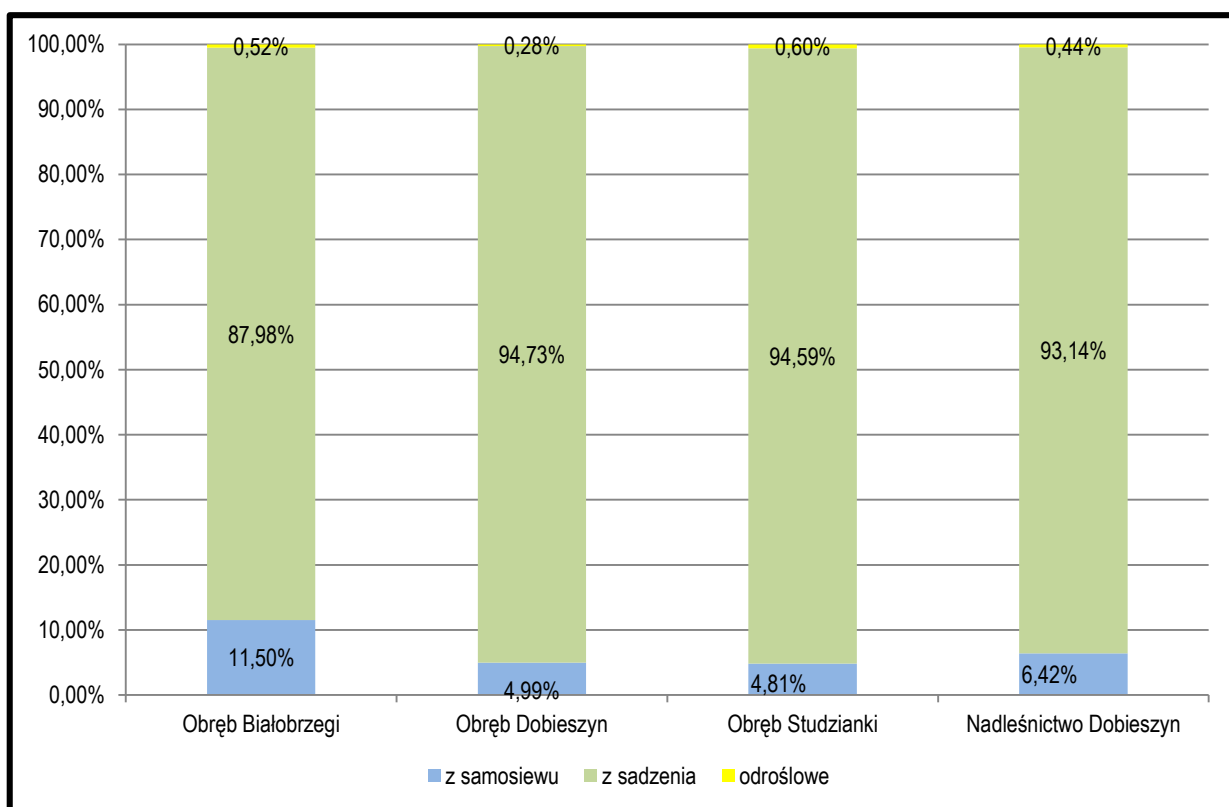
Poniżej w tabeli oraz na rycinie przedstawiono dane dotyczące pochodzenia (sposobu odnowienia) drzewostanów w Nadleśnictwie Dobieszyn.

Ogólnie w Nadleśnictwie zdecydowana większość z nich powstała sztucznie (z sadzenia) – 93,14%, a tylko 6,42% z odnowienia naturalnego (samosiewu).

Wykazano także marginalny udział drzewostanów odroślowych – 0,44%. W porównaniu do stanu sprzed dziesięciu lat, udział drzewostanów poszczególnych rodzajów pochodzenia nie uległ większym zmianom. W przyszłości należy kontynuować wysiłki ukierunkowane na naturalne odnawianie drzewostanów – w miarę możliwości również sosny na uboższych siedliskach.

Tabela 121. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów pochodzenia oraz grup wiekowych

Obręb, nadleśnictwo	Pochodzenie drzewostanów	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Białobrzegi	odroślowe	1,15	15,75	0,00	16,90	0,52
	z samosiewu	41,23	140,69	192,31	374,23	11,50
	z sadzenia	728,81	1179,74	954,41	2862,96	87,98
	Razem	771,19	1336,18	1146,72	3254,09	100,00
Obręb Dobieszyn	odroślowe	2,92	11,62	3,24	17,78	0,28
	z samosiewu	94,30	207,57	14,03	315,90	4,99
	z sadzenia	1415,13	3620,46	961,96	5997,55	94,73
	Razem	1512,35	3839,65	979,23	6331,23	100,00
Obręb Studzianki	odroślowe	5,99	12,58	8,96	27,53	0,60
	z samosiewu	21,01	116,75	84,85	222,61	4,81
	z sadzenia	922,48	2469,60	982,08	4374,16	94,59
	Razem	949,48	2598,93	1075,89	4624,30	100,00
Nadleśnictwo Dobieszyn	odroślowe	10,06	39,95	12,20	62,21	0,44
	z samosiewu	156,54	465,01	291,19	912,74	6,42
	z sadzenia	3066,42	7269,80	2898,45	13234,67	93,14
	Razem	3233,02	7774,76	3201,84	14209,62	100,00

Ryc. 53. Udział powierzchniowy [%] drzewostanów wg pochodzenia

4.5.4. Drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej

Na potrzeby „Programu Ochrony Przyrody” przyjęto założenie, że drzewostany wyróżniające się pod względem różnorodności biologicznej to takie, które zawierają w składzie (warstw: drzew, I piętra i II piętra) 5 i więcej gatunków. Jest to zasadnicze uproszczenie, ograniczające

się jedynie do różnorodności na poziomie gatunkowym i dotyczy wyłącznie drzew, pozwala jednak wyodrębnić drzewostany o bogatszym składzie gatunkowym.

Tabela 122. Drzewostany wyróżniające się bioróżnorodnością

Obręb	Liczba gatunków	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3	4
Obręb Białobrzegi	5	90,95	38b; 5g,h; 14f; 15c; 22i,k; 23g,j,k; 28c,d,i; 29j,k; 30g; 66f,g; 67d; 71c; 76f; 100g; 137i; 141j
	6	13,28	100f; 126a
	Razem	104,23	
Obręb Dobieszyn	5	86,69	90h; 98h; 80c; 82a; 89i; 92p; 98j; 114c; 115a; 130r; 137m; 140g; 146b; 147a; 148i; 159d; 161a,c; 176g; 191f; 201k; 212b; 230w; 232a
	6	15,63	118b; 135a
	7	2,13	156k
	Razem	104,45	
Obręb Studzianki	5	63,30	73h; 74g; 93c; 101b; 20f; 56k; 60a,b; 77b; 94g,h; 95b; 97o; 101h,i; 126d,k; 127h; 131a; 143b; 168c; 175c
	6	16,83	51d; 96a; 99f; 100d
	Razem	80,13	
Razem Nadleśnictwo		288,81	

4.5.5. Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie (tj. takie w których gatunek panujący ma ponad sto lat) w Nadleśnictwie Dobieszyn zajmują powierzchnię **456,18 ha – 115 pododdziałów**. W obrębie Białobrzegi jest to 93,80 ha – 28 pododdziałów, w obrębie Dobieszyn 197,98 ha – 47 pododdziałów, a w obrębie Studzianki 164,40 ha – 40 pododdziałów. W porównaniu do całej powierzchni zalesionej Nadleśnictwa, drzewostany ponad 100-letnie zajmują 3,18 %.

Najstarsze drzewostany w Nadleśnictwie to:

- ✦ w obrębie Białobrzegi pododdział 38bx – So 125 lat; 119f – Db 135 lat;
- ✦ w obrębie Dobieszyn pododdział 123f – Db 235 lat; 123i – So 195 lat;
- ✦ w obrębie Studzianki pododdział 114c – Db 229 lat; 74a – Db 210 lat.

4.6. Siedliska przyrodnicze

Zgodnie z art. 1b Dyrektywy siedliskowej: „siedlisko przyrodnicze” – to obszar lądowy lub wodny, wyróżniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, całkowicie naturalne lub półnaturalne. Siedlisko przyrodnicze nie jest w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody, prawną formą ochrony.

Inwentaryzację siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn przeprowadzono w ramach następujących opracowań:

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn przeprowadzono dotychczas następujące inwentaryzacje siedlisk przyrodniczych:

1. inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (PZO);
2. inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (PZO);
3. opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” PLH140030” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku (FITO);

4. opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2019 roku;
5. inwentaryzacja przeprowadzona przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny w 2008 r. (WZS) – nie została wykorzystana ze względu na opracowane PZO;
6. wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

Wyniki powyższych prac zostały uwzględnione podczas tworzenia projektu PUL dla Nadleśnictwa Dobieszyn w sposób określony w Protokole uzgodnień z dnia 16.07.2018 r. pomiędzy RDLP w Radomiu a BULiGL O/Radom w sprawie sposobu ujęcia siedlisk przyrodniczych w projektach PUL wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dla nadleśnictw: Ruda Maleniecka i Kielce wg stanu na 01.01.2019 r., Przysucha, Suchedniów, Dobieszyn wg stanu na 01.01.2020 r.:

- w obszarach Natura 2000 przyjęto bez zmian, a jedynie z uwzględnieniem korekt w przebiegu granic pododdziałów, siedliska przyrodnicze wykazane w warstwach wektorowych (w formacie shp) będących integralną częścią planów zadań ochronnych danych obszarów Natura 2000 (PZO);
- poza obszarami Natura 2000 zostały przyjęte, jako „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych”, zweryfikowane siedliska przyrodnicze wykazane w wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonanej dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

Poniżej zestawiono w formie tabeli siedliska przyrodnicze w analizowanych obszarach Natura 2000.

Tabela 123. Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn w OZW „Łękawica” PLH140030

Lp.	Kod siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
Obręb Dobieszyn			
1.	7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	0,17	5k
2.	91D0¹ - Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	1,90	4g; 5n
3.	91E0¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	1,92	1k,n; 2h
Razem		3,99	
Obręb Studziarki			
1.	9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	8,53	3f; 4c, f,g; 6i; 24x,z
2.	91E0¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	76,70	2f,g; 3d,g,i,j,k; 4a,b,d,h,i; 6c,h; 7b,c,d,f; 21a,b; 24c
Razem		85,23	
Ogółem		89,22	

¹pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

Tabela 124. Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn w SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016

L.	Kod siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
Obręb Białobrzegi			
1.	3150 – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	0,83	52h
2.	6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	5,09	53b,c,d
3.	91E0 ¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	184,86	2h; 3d; 5d; 7g,h; 9d,f; 10c,h; 11a,d; 13i,k; 14a,b,c,h; 15f; 16c; 17c,d,f,g,h,j; 18a,b,c,d,f,h; 19c,d,h,i,l; 20a,b,d,f,h,i; 21a,c; 22b,i; 23b,f,p; 24h; 26b,c; 27a; 30j; 51g; 52d; 143k
Razem		190,78	
Obręb Dobieszyn			
1.	91E0 ¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	50,19	22h; 23h; 24b,c,d,f,h,i,k,m,n,o; 25a,b,c,d,f,l,m,r; 77j; 79f; 82k,m
Razem		50,19	
Ogółem		240,97	

¹pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

Wykaz powierzchni pododdziałów, ze wskazaniem gospodarczymi, w których zinventaryzowano siedliska przyrodnicze zamieszczono, jako załącznik na końcu Programu Ochrony Przyrody. W tabelach tych dla gruntów leśnych dodatkowo zamieszczono informacje dotyczące: rodzaju powierzchni, struktury drzewostanu, wieku drzewostanu, siedliskowego typu lasu oraz przyjętego TD.

Większość drzewostanów, w których określono siedlisko przyrodnicze funkcjonuje jako las ochronny. Ponadto w pododdziałach, w których zaplanowano rębnie, przyjęto sposób postępowania, który nie spowoduje utraty wartości przyrodniczej.

Fragmenty siedlisk przyrodniczych zajmujące powierzchnię mniejszą niż 0,25 ha dla siedlisk priorytetowych i mniej niż 0,50 ha dla pozostałych zostały uznane za siedliska punktowe.

Tabela 125. Zestawienie zbiorcze siedlisk punktowych w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5
Obręb Dobieszyn/OZW Łękawica				
1.	4030	-	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlion-Callunion, Calluno-Arctostaphyilion</i>)	14Ab
2.	6430	-	Ziolorośla górskie (<i>Adenostyilion alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	1b
3.	7140	-	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	4c,f; 5c,h,j,m; 6c,d
4.	91E0 ¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion</i>)	2k
5.	91T0	C-P,P-P	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonipinetum</i>) chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	2g; 5g,i
Obręb Studzianki/OZW Łękawica				
1.	6410	-	Zmiennewilgotne łąki trzęslicowe (<i>Molinion</i>)	24o,r
2.	6430	-	Ziolorośla górskie (<i>Adenostyilion alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	24b,l,r

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5
3.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	4b; 20i,j
4.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	4a,b; 5k; 6a,c,f,h
5.	91E0¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	2h; 6d,g; 7a; 24a,i,j,fx,o
Obręb Białobrzegi/SOO Dolina Dolnej Pilicy				
1.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	53a,g
2.	91E0¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	7f; 13h; 16f; 17b; 23a; 24f; 51b
Obręb Dobieszyn/SOO Dolina Dolnej Pilicy				
1.	3150	-	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	23g,m
2.	91E0¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	23m; 24g; 77f; 82n

¹pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

Tabela 126. Zestawienie zbiorcze cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Dobieszyn, położonych poza obszarami Natura 2000

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5	6
Obręb Białobrzegi					
1.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6,29	34r; 76c,d; 100o; 101j
2.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	137,17	32l; 38b,k; 39h; 40d; 61i; 62d; 63m; 67c; 68a,b,f; 79g; 90a; 91b,g; 93b; 115a,c,d,h,l; 116d,f,g,h; 119b,c,d,f; 120a,b,c; 132b,g; 133f,g,h,i,k; 134a,f; 138d; 139a
3.	91E0¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	60,42	32d,f; 34m,s; 40c; 59h; 60d,f,i,j; 79c; 80b,c; 83d; 101k; 102b; 111a,b,h; 116j; 127d; 128h; 130c,g,h
4.	91F0	F-U	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	4,05	34s,z; 111j; 117c
5.	91T0	C-P,P-P	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>) chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	1,01	39k; 95Cp
Razem				208,94	
Obręb Dobieszyn					
1.	2330	-	Wydmy śródładowe z murawami-napiaskowymi	0,75	14Bc; 21Dcx
2.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	21,52	40c,d; 69f; 72a; 74a; 76a; 92j; 100j,k; 159n; 161m
3.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	55,85	89h; 90h; 91m; 98g,h,i; 99a; 102f; 111n; 112a; 113h; 119g; 120b; 130l,m; 158c
4.	91E0¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum</i>)	17,74	69i; 71c,d; 76m; 78i

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5	6
			<i>albo-fragilis, Populetum albae, Al-nenion)</i>		
Razem				95,86	
Obręb Studzianki					
1.	3150	-	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	0,90	86f
2.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1,31	56i
3.	7140	-	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	2,43	105c; 106g
4.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	255,40	19f; 22d; 52b; 53a; 54a,i,l; 55b,c,h,m; 56f,g,h; 57a; 58j; 71f; 72a; 73c,h; 74a,g; 75d; 76a; 78a; 84f,h; 93c,f; 94f; 100f; 101a,b,f; 102a; 108d; 112b,c,d,g; 113a; 114b,c; 119b,g; 120d; 121a,c; 124b; 128b; 129c,d; 141c
5.	91D0 ¹	Vu-P	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi -Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	9,25	149d
6.	91E0 ¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Al-nenion)</i>	6,67	51Ca; 52c; 114g; 115h
7.	91T0	C-P,P-P	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	1,72	70Ac,h,j
Razem				277,68	
Ogółem				582,48	

¹pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe

W sumie w obszarach Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn w PUL przyjęto występowanie **330,19 ha siedlisk przyrodniczych**. Poza obszarami Natura 2000 przyjęto występowanie **582,48 ha „cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych”** (będących odpowiednikami siedlisk przyrodniczych). Łącznie siedliska przyrodnicze oraz „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych” zajmują powierzchnię 912,67 ha, co stanowi 5,98% całej powierzchni Nadleśnictwa.

W obszarach Natura 2000 ogółem wyodrębniono 10 typów siedlisk przyrodniczych – 6 nieleśnych oraz 4 leśne, w tym 2 o znaczeniu priorytetowym. Poza obszarami Natura 2000 zainwentaryzowano 9 typów cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych (odpowiedników siedlisk przyrodniczych), w tym 5 leśnych i 4 nieleśne.

Podczas projektowania wskazań gospodarczych w drzewostanach znajdujących się na siedliskach przyrodniczych przyjęto odrębny cel hodowlany (tj. typ drzewostanu). Sposób postępowania gospodarczego w tych drzewostanach został określony z uwzględnieniem zarówno istniejących siedlisk przyrodniczych, jak również ich składu gatunkowego, struktury, stanu i pochodzenia, a także zgodnie ze wskazaniami zawartymi w Planach Zadań Ochronnych. Typy drzewostanów wraz z orientacyjnymi docelowymi składami upraw, w ramach poszczególnych siedlisk przyrodniczych, przyjęto zgodnie z założeniami protokołu z Komisji Założeń Planu (KZP). W uzasadnionych przypadkach utworzono i przyjęto dodatkowe typy drzewostanów,

zaakceptowane przez Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Radomiu pismem znak ZS.6004.41.2019 z 19 grudnia 2019 r. oraz Naradę Techniczno-Gospodarczą.

Wykaz pododdziałów ze wskazaniem gospodarczymi, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze oraz cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych zamieszczono na końcu Programu Ochrony Przyrody w załącznikach. W tabelach tych dla gruntów leśnych dodano informacje o rodzaju powierzchni, strukturze i wieku drzewostanu, typie siedliskowym lasu oraz przyjętym TD.

5. Walory kulturowe

Osadnictwo na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn istniało już w okresie neolitu (ok. 4500-1800 lat p.n.e.), czego dowodzą wykopaliska z miejscowości Białobrzegi-Borków. Na przestrzeni dziejów sukcesywnie lasy ustępowały miejsca uprawom rolnym, rozwijały się osady ludzkie, powstawała administracja.

Rozwój rolniczy, ziemie te zawdzięczają Mazowszanom, którzy zajmowali żyzne gleby pod uprawy. W średniowieczu tereny te należały do Książąt Mazowieckich, w późniejszym okresie część obszarów leśnych stało się dobrami królewskimi.

Oprócz rolnictwa miejscowa ludność znajdowała zatrudnienie związane z lasami, większość wsi stanowiły niegdyś osady budników, którzy wypalali węgiel drzewny i wytwarzali jego pochodne: smołę, potaż, dziegieć, terpentynę, jednocześnie wylesiając znaczne obszary. Nazwy miejscowości takie jak Bartodzieje, czy Bobrowniki wskazują na zatrudnienie ludności w bartnictwie i łowiectwie.

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn w dużej mierze obejmują pozostałości dawnej Puszczy Stromieckiej, położonej pomiędzy Pilicą, Wisłą i Radomką. Miejscowość Stromiec, od której pochodzi nazwa Puszczy stanowiła, począwszy od XIII w. siedzibę administracji dóbr książęcych, a później królewskich, była starostwem niegrodowym, aktualnie jest siedzibą władz gminnych.

Obszary leśne Nadleśnictwa przez wieki były świadkiem walk, stając się miejscem pochówku wielu istnień ludzkich, począwszy od potopu szwedzkiego w XVII w. W powstaniu styczniowym, opór carskim wojskom stawiały tu między innymi oddziały Dionizego Czachowskiego, który w jednej z bitew na polach Jawora Soleckiego poległ, ciało tego przywódcy złożono na cmentarzu w Bukownie (gmina Radzanów), ponadto również płk. Wł Kononowicz przelał swoją krew w walce z zaborcą. Liczne potyczki miały miejsce w czasie I wojny światowej, a później w kampanii wrześniowej, kiedy w 1939 r. wycofujące się oddziały Wojska Polskiego toczyły walki z najeźcą hitlerowskim. Jednak największe boje rozegrały się w sierpniu 1944 r., kiedy wojska rosyjskie 8 Armii Gwardii, sforsowały Wisłę i utworzyły Przyczółek Warecko-Magnuszewski, konsekwencją czego była przełomowa bitwa pancerna pod Studziankami, w której w dniach 9-16 sierpnia 1944 r. jednostki 1 Armii Wojska Polskiego 2 DP im. Henryka Dąbrowskiego i 3 DP im. Romualda Traugutta oraz 1 Brygady Pancernej im Bohaterów Westerplatte pokonały wojska generała Formana ze słynną dywizją pancerną „Hermann Göring”. W wyniku walk o utrzymanie Przyczółka Warecko-Magnuszewskiego zniszczeniu uległo ok. 3000 ha lasu, kolejne 7000 ha zostało silnie przerzedzone i okaleczone poprzez odłamki i pociski.

Te wydarzenia sprzed lat upamiętniają liczne pomniki oraz miejsca pamięci zlokalizowane na terenach leśnych i okolicznych wsi. O krwi przelanej na polach bitew przypominają rozsiane mogiły oraz cmentarze poległych powstańców i żołnierzy. Obiekty zlokalizowane na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn zamieszczono w tabeli poniżej.

Obszary lasów są najmniej poznane z punktu widzenia badań archeologicznych. Z tej przyczyny, ale również z faktu, że nie były to obszary szczególnie zasiedlane, ilość stanowisk archeologicznych jest zdecydowanie mniejsza niż na terenach rolniczych i zurbanizowanych. W związku z tym ważne, dla zachowania dziedzictwa kulturowego tych ziem jest odpowiedzialne podejście do znalezisk noszących wartość historyczną, ale również nienaturalnych form ukształtowania terenu, które mogą stanowić cenne źródło wiedzy o dawnym zagospodarowaniu tych terenów. Odkrycie takich śladów powinno być bezwzględnie zgłaszane do służb konserwatorskich odpowiedzialnych za ochronę zabytków na tym terenie. Lokalizacja wszystkich obiektów archeologicznych nie powinna być upowszechniana.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się wiele cennych zabytków kultury materialnej, które wpisały się na stałe w krajobraz regionu i są istotnym uzupełnieniem walorów przyrodniczych. Obiekty kultury materialnej wpisane do rejestru zabytków i ewidencji zabytków oraz miejsca pamięci są świadectwem bogatej historii regionu.

Poniżej zamieszczono listę i krótką charakterystykę zabytków kultury materialnej wpisanych do rejestru zabytków zlokalizowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn.

Tabela 127. Wykaz ważniejszych zabytków kultury materialnej, wpisanych do rejestru zabytków, w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn (stan na 31.03.2019 r.)

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja		Ogólny opis obiektu	Nr rej.
		miejsowość	gmina		
1	2	3	4	5	6
Powiat białobrzegi					
1.	Cmentarz	Białobrzegi	Białobrzegi	- cmentarz rzym.-kat., I poł. XIX.	475/A z 5.11.1991
2.	Park dworski	Brzeźce	Białobrzegi	- park dworski, XVIII.	5/A z 15.12.1978 i z 7.09.11
3.	Kościół	Jasionna	Białobrzegi	- kościół par. pw. Zwiastowania NMP , - dzwonnica	74/A z 9.03.1981
4.	Cmentarz	Jasionna	Białobrzegi	- cmentarz rzym.-kat., I poł. XIX.	470/A z 5.11.1991
5.	Zespół pałacowy	Stawiszyn	Białobrzegi	zespół pałacowy, II poł. XIX: - pałac, - park, nr rej.: 705/A z 20.12.1957.	6/A z 15.12.1978
6.	Zespół pałacowy	Sucha	Białobrzegi	zespół pałacowy, XIX/XX: - pałac „stary”, - pałac „nowy”, - rządówka, - park, nr rej.: 700 z 19.12.1957	53/A/80 z 7.05.1980
7.	Spichlerz	Sucha	Białobrzegi	- spichlerz drewniany, I poł. XIX.	98/A z 16.09.1972
8.	Park dworski	Szczyty	Białobrzegi	- park dworski, II poł. XIX.	701 z 20.12.1957
9.	Spichlerz folwarczany	Szczyty	Białobrzegi	- spichlerz folwarczany, I ćw. XX.	Dec. 1637/17 z 18.12.2017
10.	Zespół dworski	Branica	Radzanów	zespół dworski, XVIII: - park, nr rej.: 704 z 20.12.1957	94 z 31.02.1971
11.	Kościół	Radzanów	Radzanów	- kościół par. pw. św. Michała Archanioła, - dzwonnica	124/A z 4.11.1981
12.	Kościół	Blotnica	Stara Blotnica	- kościół par. pw. Narodzenia NMP	30/A z 25.04.1980
13.	Zespół dworski	Chruściechów	Stara Blotnica	zespół dworski, XIX/XX: - dwór, - park.	30/A z 25.04.1980
14.	Gorzelnia	Chruściechów	Stara Blotnica	- gorzelnia, XIX.	542/A/94 z 28.12.1994
15.	Park dworski	Boże	Stromiec	- park dworski, XVIII.	627 z 17.12.1957 i z 13.05.2010
16.	Kościół	Dobieszyn	Stromiec	- kościół par. pw. św. Teresy od dzieciątka Jezus, drewn., 1946-49.	A-1019 z 19.04.2011
17.	Kościół	Stromiec	Stromiec	- kościół par. pw. św. Jana Chrzyciela, 1900-1905.	285/A z 4.03.1985
18.	Cmentarz	Stromiec	Stromiec	- cmentarz par. Rzym.-kat., I poł. XIX, - kaplica cmentarna, 1894.	Dec. 84/2016 z 25.01.2016
Powiat kozienicki					
19.	Cmentarz	Głowczów	Głowczów	- cmentarz Rzym.-kat. (najstarsza część, z nagrobkami), I poł. XIX.	A-1243 z 6.05.2014
20.	Cmentarz	Grabów nad Pilicą	Grabów nad Pilicą	- cmentarz wojenny z I wojny światowej.	401/A z 3.04.1989
21.	Starażnica graniczna	Grabów nad Pilicą	Grabów nad Pilicą	- starażnica graniczna, ob. Urzędu gminy, 1897, 1920.	434/A 1 30.07.1990
22.	Park	Grabów nad Pilicą	Grabów nad Pilicą	- park.	765 z 20.12.1957
23.	Kościół	Magnuszew	Magnuszew	- kościół par. pw. św. Jana Chrzyciela, 1786-87.	86/A z 15.03.1981
24.	Dzwonnica	Magnuszew	Magnuszew	- dzwonnica, 1864, - cmentarz kościelny.	A-483 z 7.09.2005
25.	D. zajazd	Magnuszew	Magnuszew	- d. zajazd, XVIII/XIX.	116/A z 7.07.1981
26.	Otoczenie	Magnuszew	Magnuszew	- otoczenie (teren pomiędzy ul. Warszawką i ul. Saperów).	Dec. 297 z 11.03.2016
27.	Zespół kościoła parafialnego	Roznieszew	Magnuszew	zespół kościoła parafialnego, 1880-85, po 1945: - kościół pw. Narodzenia NMP, - dzwonnica, - cmentarz kościelny, - ogrodzenie z bramami, mur./met.	A-897 z 29.01.2010

Lp.	Nazwa obiektu	Lokalizacja		Ogólny opis obiektu	Nr rej.
		miejsowość	gmina		
1	2	3	4	5	6
28.	Zespół pałacowy	Trzebień	Magnuszew	zespół pałacowy, I poł. XIX: - pałac, - oficyna, - park.	217/A z 5.07.1983
Powiat radomski					
29.	Zespół dworski	Bartodzieje	Jastrzębia	Zespół dworski: - dwór, XVIII/XIX, 1920, - 2 oficyny, I poł. XIX, - park, k. XVIII-XIX, nr. Rej.: 750/A z 19.12.1957.	24/A z 25.04.1980
30.	Park	Bierwice	Jedlińsk	- park	757 z 18.12.1957

Obszary lasów są najmniej poznane z punktu widzenia badań archeologicznych, dlatego też ilość stanowisk archeologicznych jest zdecydowanie mniejsza niż na terenach rolniczych i zurbanizowanych. Dla zachowania dziedzictwa kulturowego tych ziem ważne jest odpowiedzialne podejście do znalezisk noszących wartość historyczną. Podczas prowadzenia gospodarki leśnej, należy zwracać uwagę na nienaturalne formy ukształtowania terenu, które mogą kryć ślady archeologiczne i stanowić cenne źródło wiedzy o dawnym zagospodarowaniu tych terenów. Odkrycie takich śladów powinno być bezwzględnie zgłaszane do służb konserwatorskich odpowiedzialnych za ochronę zabytków. Lokalizacja obiektów archeologicznych nie powinna być upowszechniana, ze względu na ochronę terenów przed nielegalnym przeszukiwaniem.

Obiekty zabytkowe podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282.).

Zgodnie z Art. 7 ust. 3 ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. 2020 r., poz. 6) „Gospodarka leśna w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie, których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, prowadzona jest w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”.

W związku z powyższym przed przystąpieniem do realizacji wskazań gospodarczych polegających na prowadzeniu prac ziemnych, prac zrębowych i odnowieniowych lub związanych ze zmianą charakteru użytkowania w obrębie stanowisk archeologicznych należy działania takie zgłaszać do Urzędu Ochrony Zabytków w celu uzyskania opinii o konieczności prowadzenia prac archeologicznych.

Na podstawie danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura w Radomiu, stwierdzono jedno stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn, a cztery w jego terytorialnego zasięgu. Duża część lasów Nadleśnictwa nie została przebadana pod kątem występowania stanowisk archeologicznych, ale nawet fakt przebadania archeologicznego danego obszaru ze względu na przyjętą metodykę nie gwarantuje, że nie występują na nim żadne inne (poza rozpoznany) obiekty archeologiczne, dlatego zawsze należy się liczyć z możliwością ich odkrycia.

Tabela 128. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	INSPIRE_ID	Lokalizacja		Ogólny opis obiektu	Numer w rejestrze zabytków i data wpisu	Oddział/pododdział	Zabieg
		gmina	miejsowość				
1	2	3	4	5	6	7	8
Powiat białozeski							
1.	PL.1.9.ZI-POZ.NID_A_14_AR.44403	Białobrzegi	Szczyty	grodzisko-średniowiecze	816 z 1958-12-17; 500 z 1967-05-27	w zasięgu	-
2.	PL.1.9.ZI-POZ.NID_A_14_AR.44407	Stara Błotnica	Stary Gózd	grodzisko-średniowiecze	812 z 1958-12-17; 495A z 1967-05-23	w zasięgu	-
3.	PL.1.9.ZI-POZ.NID_A_14_AR.44409	Stara Błotnica	Stary Kielbów	grodzisko-średniowiecze	494A z 1958-12-17; 814 z 1958-12-17	w zasięgu	-
Powiat kozienicki							
4.	PL.1.9.ZI-POZ.NID_A_14_AR.44411	Magnuszew	Żelazna Nowa	założenie z rowami-epoka żelaza	1267/2011 z 2011-11-04	w zasięgu	-
5.	-	Magnuszew	Trzebień	wczesnośredniowieczny kompleks osadniczy	DR.5130.3.2019.TG Decyzja nr 575 w sprawie wpisania zabytku do rejestru zabytków z dn. 04.11.2019	13n; 14y; 19o; 20a,b,c	b/z

Tabela 129. Wykaz stanowisk archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków na gruntach i w ich bezpośrednim sąsiedztwie w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Funkcja	Lokalizacja		Nr obszaru i Nr stanowiska na obszarze	Chronologia	Oddział/pododdział	Zabieg
		gmina	miejsowość				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	nieokreślona	Magnuszew	Trzebień	67-70/8	wcz. średniowiecze – VII-VIII w.	Obręb Studzianki w sąsiedztwie 22a	-
	śląd osadn.				wcz. średniowiecze – XI w.		
2.	śląd osadn.	Warka	Warka	66-68/5	średniowiecze	Obręb Dobieszyn 22b	TW
3.	śląd osadn.	Grabów n/Pilicą	Grabów Zalesny	67-68/28	ep. kamienia; wcz. ep. brązu	Obręb Dobieszyn 47f	TP
4.	śląd osadn.	Grabów n/Pilicą	Czerwonka	67-68/31	średniowiecze; późne średniowiecze	Obręb Dobieszyn 48j	b/z
5.	obozowiska?	Grabów n/Pilicą	Grabowska Woka	67-69/22	mezolit	Obręb Dobieszyn 21B dx w sąsiedztwie	-
	osada?				późne średniowiecze – okres nowożytny; XV-XVII w.		
6.	śląd osadn.	Stromiec	Ducka Wola	68-67/25	WEB	Obręb Białobrzegi 20A k	TP
7.	śląd osadn.	Grabów n/Pilicą	Strzyżyna	68-68/7	okres wpływów rzymskich	Obręb Studzianki 84z	b/z
	śląd osadn.				nowożytność		
8.	śląd osadn.	Głowaczów	Studzianki Pancerne	68-69/3	wcz. średniowiecze	Obręb Studzianki 97a	b/z
9.	śląd osadn.	Magnuszew	Dębowa	68-70/37	epoka brązu	Obręb Studzianki w sąsiedztwie 44b	-
	śląd osadn.				epoka wpływów rzymskich		
	śląd osadn.				nowożytność		
10.	śląd osadn.		Klamy	69-65/18	epoka kamienia	Obręb	b/z

Lp.	Funkcja	Lokalizacja		Nr obszaru i Nr stanowiska na obszarze	Chronologia	Oddział/ pododdział	Zabieg
		gmina	miejsowość				
1	2	3	4	5	6	7	8
	śląd osadn.	Białobrzegi			-epoka żelaza starożytność?	Białobrzegi 142a	
	śląd osadn.				wcz. średniowiecze; XIII w.		
	osada jedno- dworcza				okres nowożytny		
11.	osada	Białobrzegi	Szczyty	69-66/6	OWR	Obręb Białobrzegi w sąsiedztwie 48b,c	-
12.	śląd osadn.	Białobrzegi	Brzeźce	69-66/28	wcz. średniowiecze	Obręb Białobrzegi 44c	TW
13.	osada	Białobrzegi	Brzeźce	69-66/29	wcz. średniowiecze	Obręb Białobrzegi 45a	TW
	osada				nowożytność		
14.	osada jedno- dworcza?	Radzanów	Smardzew	70-65/19	późne średniowiecze – XIV-VV w.	Obręb Białobrzegi w sąsiedztwie 141o	IB; AGROT; ODN-ZŁOŻ. Pozostawić kępy ekolo- giczne w bezpośred- nim sąsiedz- twie stanowi- ska archeolo- gicznego.
	śląd osadn.				okres nowożytny – XVII-XVIIIw.		
15.	grodzisko stozkowate	Białobrzegi	Kamień	70-66/11	XIV-XVI w.	Obręb Białobrzegi 111h,j,k	TW; IIIAU;Agrot ODN-ZŁOŻ; CW;CP; Pozostawić kępy ekolo- giczne w bezpośred- nim sąsiedz- twie stanowi- ska archeolo- gicznego.
16.	śląd osadn.	Stara Błot- nica	Kalinów	70-67/8	wcz. średniowiecze	Obręb Dobieszyn 232h	TP
	śląd osadn.				średniowiecze		
17.	osada-smolarnia	Stromiec	Grabowy Las	70-68/1	Okres nowożytny; XVI-XVIII w.	Obręb Dobieszyn 161h,i,j	b/z
18.	osada	Głowaczów	Rogożek	69-69/7	późne średniowiecze	Obręb Studzianki 176At	b/z
19.	?	Głowaczów	Leżenice	69-69/20	neolit	Obręb Studzianki 177g	TP
20.	?	Głowaczów	Rogożek	69-69/22	paleolit?-neolit	Obręb Studzianki 177h	b/z
	?				okres wpływów rzym- skich		
	osada				wcz. średniowiecze		
21.	osada	Jedlińsk		71-67/26	I okres EB	Obręb Dobieszyn 221Af	TP

? - nieokreślone

Lasy Puszczy Stromieckiej były miejscem licznych wydarzeń w historii dziejów naszej Ojczyzny. W okresie Insurekcji Kościuszkowskiej, wojen napoleońskich, Powstania Listopadowego, Powstania Styczniowego, a także I i II wojny światowej – tutejsze lasy były miejscem walk, zgrupowań, przemarszów wojsk. Świadectwem tych tragicznych wydarzeń są liczne mogiły i pamiątkowe tablice zlokalizowane w lasach. Poniżej przedstawiono wykaz i lokalizację takich obiektów znajdujących się w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn.

Tabela 130. Wykaz miejsc pamięci, mogił, kapliczek zlokalizowanych w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddział, pododdział	Stary adres	Ogólny opis obiektu	Uwagi
1	2	3	4	5	
Obręb leśny Białobrzegi					
1.	Mogiła	1b	1b	Mogiła nieznanego żołnierza w części N	-
2.	Mogiła	52g	52g	Mogiła żołnierzy Armii Radzieckiej	-
3.	Krzyż	53h	53h	Krzyż w części SW	-
4.	Kapliczka	57i	57j	Kapliczka w części W	-
5.	Miejsce pamięci	64c	64f	Metalowy krzyż upamiętniający rozstrzelanie dwóch mężczyzn	-
6.	Krzyż	65a	65a	Krzyż z Powstania Styczniowego w części E	-
7.	Krzyż	65c	65f	Krzyż w części E	-
8.	Mogiła	65d	65g	Mogiła z 1863 roku w części SE	-
9.	Kapliczka	69a	69a	Kapliczka	-
10.	Krzyż	76b	76b	Krzyż w części SW	-
11.	Mogiła	76g	76f	Mogiła powstańców oznakowana dwoma krzyżami	-
12.	Krzyż	96f	96d	Krzyż w części SW	-
13.	Miejsce pamięci	99h	99f	W części SW miejsce pamięci poległych partyzantów z 1943 roku	-
14.	Miejsce pamięci	104c	104a	Krzyż drewniany, na tabliczce napis: Św. P. Jan Korczak żołnierz 77 pp w Lidze na Wileńszczyźnie, poległy 18.09.1939	-
15.	Miejsce pamięci	104a	104a	Krzyż drewniany, na tabliczce napis: Św. P. Józef Kowalewski żołnierz 77 pp w Lidze na Wileńszczyźnie, poległy 18.09.1939 r.	-
16.	Kapliczka	109a	109a	Kapliczka w części SE	-
17.	Krzyż	111a	111a	Krzyż	-
18.	Mogiła	111j	111j	Mogiła nieznanego żołnierza	-
19.	Miejsce pamięci	115a	115a	Krzyż upamiętniający śmierć pilota: Pilot Wacław Grandys poległ w płonącym samolocie 03.09.1939 r., w części S	-
20.	Mogiła	120a	120a	Mogiła z 1939 roku, w części E	-
21.	Krzyż	120g	120f	Krzyż w części S	-
22.	Kapliczka	121g	121g	Kapliczka w części SW	-
23.	Miejsce pamięci	123l	123l	Miejsce pamięci w części W	-
24.	Mogiła	125f	125f	Mogiła w części S	-
25.	Miejsce pamięci	131b	131a	Miejsce pamięci w części S	-
26.	Krzyż	134k	134l	Krzyż poświęcony żołnierzom WP z pułków Wileńskich poległych w obronie ojczyzny w walkach 14-20 września 1939	-
27.	Mogiła	139g	139g	Mogiła powstańców z oddziału Gen. Dionizego Czachowskiego poległych 26 maja 1863 r. w części W	-
28.	Miejsce	140k	140k	Kamień z pamiątkową tablicą w części C	-

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddział, pododdział	Stary adres	Ogólny opis obiektu	Uwagi
1	2	3	4	5	
	pamięci				
29.	Ruiny kaplicy	141p	141o	Ruiny kaplicy z kamienia polnego i cegły	-
Obręb leśny Dobieszyn					
1.	Miejsce pamięci	2g	2g	Pomnik w kształcie krzyża poświęcony powstańcom styczniowym	-
2.	Mogiła	13d	13d	Mogiła NN	-
3.	Krzyż	20a	20a	W części N krzyż	-
4.	Miejsce pamięci	32j	32j	Pomnik ku czci zamordowanych przez hitlerowców – z czerwonego kamienia w części NW	-
5.	Mogiła	38f	38f	Mogiła żołnierska z 1944 r. – krzyż żelazny w części SE	-
6.	Mogiła	47d	47b	Dwie mogiły żołnierskie z 1944 r. w części NE	-
7.	Mogiła	48a	48a	Mogiła rozstrzelanych mieszkańców Gminy Grabów nad Pilicą z 1943 r. w części SE	-
8.	Mogiła	63c	63d	Bezimienna mogiła z okresu II wojny światowej w części E	-
9.	Miejsce pamięci	63c	63d	Miejsce pamięci w części ES	-
10.	Miejsce pamięci	66a	66h	Głaz – miejsce pożegnania Marszałka Józefa Piłsudskiego przez leśników w jego ostatniej drodze na Wawel w części S	-
11.	Krzyż	91i	91i	Drewniany krzyż	-
12.	Krzyż	91h	91o	Drewniany krzyż w części S	-
13.	Kapliczka	92p	92p	Murowana kapliczka	-
14.	Krzyż	92s	92s	Drewniany krzyż w części N	-
15.	Kapliczka	92w	92w	Kapliczka Św. Franciszka z Asyżu w części N	-
16.	Krzyż	94c	94c	Drewniany krzyż w części SE	-
17.	Miejsce pamięci	97k	97c	Pomnik z lastryka poświęcony poległym w kampanii wrześniowej żołnierzom WP w części SW	-
18.	Miejsce pamięci	106a	106a	Mogiła-Pomnik z okresu walk podczas wojny obronnej z 1939 roku w części SE	-
19.	Mogiła	116a	116a	Grób żołnierza polskiego z 1939 roku w części S	-
20.	Miejsce pamięci	130i	130i	Obelisk - głaz w części W	-
21.	Obelisk	130f	130f	Obelisk „Niepodległość”	-
22.	Mogiła	137g	137l	Mogiła pilota w części W	-
23.	Mogiła	137k	137r	Mogiła NN w części N	-
24.	Kapliczka	156g	156c	Kapliczka w części W	-
25.	Kapliczka	162g	162i	Krzyż w części NE	-
26.	Mogiła	170b	170c	Mogiła NN w części SW	-
Obręb leśny Studzianki					
1.	Obelisk	17a	17a	Obelisk w części N	-
2.	Cmentarz	18k	18c	Cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej w części E	-
3.	Mogiła	28d	28d	Mogiła w części NE	-
4.	Kapliczka	28d	28g	Kapliczka w części NE	-
5.	Krzyż	40a	40a	Krzyż	-
6.	Mogiła	52g	52g	Mogiła Nieznanych Żołnierzy Polskich poległych we wrześniu 1939 r., w części C	-

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddział, pododdział	Stary adres	Ogólny opis obiektu	Uwagi
1	2	3	4	5	
7.	Miejsce pamięci	54a	54a	Zrzut spadochroniarzy w II wojnie światowej w części N	-
8.	Miejsce pamięci	60d	60d	Obelisk z czerwonego kamienia upamiętniający śmierć w maju 1943 r. dowódcy oddziału Gwardii Ludowej St. Lachtarowi	-
9.	Kapliczka	66g	66g	Kapliczka w części NW	-
10.	Obelisk	66g	66g	Obelisk w części NW, kamień poświęcony XX rocznicy bitwy pod Sudziankami	-
11.	Krzyż	66g	66g	Krzyż poświęcony Żołnierzom Polskim w części NW	-
12.	Miejsce pamięci	60i	60k	Miejsce pamięci	-
13.	Mogiła	80a	80a	Mogiła	-
14.	Krzyż	112b	112b	Krzyż drewniany	-
15.	Miejsce pamięci	118a	118a	Tablica pamiątkowa poświęcona Żołnierzom Września 1939 roku	-
16.	Mogiła	125i	125i	Mogiła żołnierza z września 1939 r.	-
17.	Mogiła	126f	126d	Mogiła nieznanego żołnierza	-
18.	Mogiła	127h	127f	Mogiła nieznanego żołnierza	-
19.	Mogiła	147b	147b	Grób nieznanego żołnierza	-
20.	Mogiła	159i	159h	Mogiła nieznanego żołnierza poległego w sierpniu 1944 roku w części SW	-
21.	Mogiła	170b	170b	Mogiła w części SW	-
22.	Kapliczka	177Ca	177Ca	Kapliczka	-

6. Zagrożenia

Lasy, będąc jednym z najbardziej naturalnych i złożonych ekosystemów, są jednocześnie silnie narażone na wszelkiego rodzaju zaburzenia czynników środowiska warunkujących ich istnienie oraz szkodliwą działalność człowieka. Niekorzystnie oddziałujące czynniki zewnętrzne przyjmują różne formy – od powodujących bardzo silne i gwałtowne przekształcenia (np. pożary) po trwające przez długi okres czasu ze stosunkowo małym natężeniem (np. zanieczyszczenia powietrza). Niezależnie od charakteru swojego działania, zawsze przyczyniają się do pogorszenia warunków życia przynajmniej niektórych organizmów i zarazem powstania zaburzeń w funkcjonowaniu całego leśnego ekosystemu. Szczególnie groźne jest równoczesne oddziaływanie wielu szkodliwych czynników, które w skrajnym przypadku może spowodować całkowite zamarcie lasu.

Stan zdrowotny lasu ma ogromne znaczenie dla jego przetrwania we współczesnym środowisku. Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn narażone są na oddziałujące negatywnie czynniki, nazywane stresowymi. Klasyfikuje się je z uwzględnieniem:

- pochodzenia, jako abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne;
- długość oddziaływania, jako chroniczne i okresowe;
- charakteru oddziaływania, jako fizjologiczne, mechaniczne i chemiczne;

Spośród wielu groźnych dla lasów czynników tylko część może je zniszczyć w ciągu bardzo krótkiego czasu, np.: ogień, huragany, powódzie, itp. Pozostałe powodują najczęściej różnorakie uszkodzenia, w wyniku których rozwijają się mniej lub bardziej przewlekłe procesy chorobowe.

Dlatego też bardzo ważny jest stały monitoring stanu najważniejszych składników środowiska, pozwalający na ocenę stopnia zagrożenia lasu i umożliwiający podjęcie odpowiednio

wcześnie ewentualnych środków zaradczych. W tym celu, w poniższych podrozdziałach przedstawiono najistotniejsze zagrożenia na jakie narażone są lasy Nadleśnictwa Dobieszyn.

6.1. Zagrożenia wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu

6.1.1. Strefy uszkodzeń przemysłowych

Nie dokonano wyodrębnienia stref uszkodzeń przemysłowych ze względu na brak metodyki dotyczącej oceny stopnia uszkodzenia drzewostanów przez zanieczyszczenia przemysłowe (zgodnie z IUL § 25 ust.13).

6.1.2. Zanieczyszczenia powietrza

Emisją zanieczyszczeń nazywamy zjawisko przedostawania się do atmosfery substancji i pyłów z powierzchni ziemi. Rozróżniamy emisje naturalne oraz antropogeniczne – będące wynikiem różnorodnej działalności człowieka. Z punktu widzenia źródeł emisji wyróżnia się emisje: punktowe (sektor energetyczny i przemysłowy), powierzchniowe (sektor komunalno-bytowy, stacje paliw i górnictwo), liniowe (z oddziaływania transportu samochodowego).

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. W rozumieniu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo Ochrony Środowiska, przygotowywanych w związku z transpozycją do prawa polskiego Dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości i czystszej powietrza dla Europy przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: **dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM₁₀ i PM_{2,5}, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM₁₀ oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe PM₁₀**. Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W województwie mazowieckim, wyodrębniono 4 strefy:

- Aglomeracja Warszawska,
- miasto Płock,
- miasto Radom,
- strefa mazowiecka.

Klasyfikacji stref zanieczyszczenia powietrza dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia, o określonych poziomach dopuszczalnych, na podstawie najwyższych stężeń na obszarze strefy. Końcowym wynikiem klasyfikacji jest określenie, dla poszczególnej strefy, jednej z trzech klas ze względu na ochronę roślin i ochronę zdrowia, są to:

- ❖ **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;
- ❖ **Klasa B** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji;
- ❖ **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- ❖ **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);

- ❖ **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Lasy Nadleśnictwa znajdują się w zasięgu ujemnego oddziaływania emisji przemysłowych zarówno ze źródeł dalekiego transportu, jak również lokalnych zakładów przemysłowych.

Tabela 131. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla każdej strefy, uzyskane w ocenie rocznej za 2018 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												Klasa najmniej korzystna
			SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B/a/P	O ₃	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.	Aglomeracja Warszawska	PL1401	A	C	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	C
2.	miasto Płock	PL1402	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	C
3.	miasto Radom	PL1403	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	C
4.	strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	A	C

O stanie czystości powietrza decyduje zawartość różnorodnych substancji, których koncentracja jest różna od poziomów ustalonych jako normalne. Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu (imisja) wynika z wielkości ich emisji do atmosfery, a także warunków rozprzestrzeniania się (ukształtowania terenu, odległości od emitorów oraz warunków pogodowych).

Z powyższych danych wynika, że wiele szkodliwych substancji występuje na niskim, dopuszczalnym poziomie. Wciąż jednak notowane jest na obszarze Nadleśnictwa Dobieszyn zbyt duże stężenie pyłu zawieszzonego PM10 (tzw. smog) oraz benzo(a)pirenu, a na terenie strefy mazowieckiej również pyłu PM2,5. Na terenach wysoko zurbanizowanych, w aglomeracji warszawskiej, notuje się przekroczenie poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu, co ma szczególnie negatywny wpływ na roślinność.

Do zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska naturalnego emitujących zanieczyszczenia pyłowe i gazów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Dobieszyn należą: ENEA WYTWARZANIE Spółka z o.o., Świerże Górne, ul. Aleja Józefa Zielińskiego 1, 26-900 Kozienice. Największe emitory punktowe zanieczyszczeń należą do branży energetycznej i przemysłowej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w 2018 roku województwo mazowieckie zajmowało drugie miejsce w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych z „zakładów szczególnie uciążliwych” i trzecie pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych.

Według danych WIOŚ w Warszawie, poniżej przedstawiono wykaz instalacji, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. 2014 r. poz. 1169) – według stanu na dzień 30.09.2019 r.

Tabela 132. Wykaz instalacji podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia zintegrowanego znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Dobieszyn

Lp.	Nazwa zakładu
1	2
1.	ENEA WYTWARZANIE Spółka z o.o., Świerże Górne, ul. Aleja Józefa Zielińskiego 1, 26-900 Kozienice
2.	Zakład Mechaniczno-Odlewniczy Józef Brzeziński, Owadów 1A, 26-631 Jastrzębia
3.	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w m. Warka (powiat grójecki)/Zakład Usług Kmunalnych Sp. z o.o. ul. Marii Curie-Skłodowskiej 3 lok. 108, 15-094 Białystok
4.	Browar z Warce, ul. Gośniewska 65, 05-660 Warka (powiat grójecki) / Grupa Żywiec S.A. z siedzibą w Żywcu, ul. Browarna 88
5.	Ferma Młodynie Sp. z o.o. 26-670 Pionki, ul. Zakładowa 7

6.2. Zagrożenia wywołane zmianami stosunków wodnych

6.2.1. Wody gruntowe

Gospodarka wodna w lesie jest bardzo istotna, ponieważ przekłada się na wymiar przyrodniczy, produkcyjny i ekonomiczny Nadleśnictwa. Niekorzystne warunki wilgotnościowe stają się często pierwszym czynnikiem osłabiającym drzewostany i zarazem zapoczątkowującym ich zamieranie. Ponadto wpływają one w dużej mierze na udatność młodego pokolenia. Na skutek obniżenia się poziomu wód gruntowych następuje degradacja torfowisk, zanik śródleśnych oczek wodnych i bagien oraz zniekształcenie siedlisk wilgotnych i podmokłych, co z kolei skutkuje obniżaniem się bioróżnorodności. Poziom wód gruntowych w głównej mierze uzależniony jest od ilości opadów atmosferycznych w skali roku, skały macierzystej, jak również od czynników antropogenicznych (np. działalność górnicza, regulacja rzek, melioracje).

Każdy drzewostan powstaje rosnąc w określonych warunkach wilgotnościowych, przystosowując się do nich w miarę możliwości danego gatunku i każde zakłócenie stosunków wodnych jest dla niego szkodliwe. Zjawisko to ma negatywne skutki zwłaszcza w przypadku wystąpienia w trakcie rozwoju drzewostanu. Z tego względu należy przykładac dużą wagę do zachowania prawidłowych dla danego typu siedliskowego lasu warunków wilgotnościowych. Dotyczy to zwłaszcza siedlisk wilgotnych, bagiennych i zalewowych.

Tabela 133. Zestawienie powierzchni drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych

Obręb / Nadleśnictwo	TSL	Powierzchnia drzewostanów w danym podtypie gleby [ha]							Razem [ha]
		Mineralno-murszowe (MRm)	Murszaste (MRms)	Murszowate (MRw)	Torfowo-mułowe (MLt)	Torfowo-murszowe (Mt)	Gleby torfowe torfowisk niskich (Tn)	Gleby torfowe torfowisk przejściowych (Tp)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Białobrzegi	LMW	151,89	4,37	119,16	-	0,56	-	-	275,98
	LMB	-	-	2,80	-	-	-	-	2,8
	LW	8,18	2,69	3,75	-	-	-	-	14,62
	OL	59,56	-	6,12	-	13,71	82,22	-	161,61
	OLJ	5,24	-	-	-	0,05	8,27	-	13,56
Razem		224,87	7,06	131,83	-	14,32	90,49	-	468,57
Dobieszyn	BB	-	-	-	-	4,74	-	1,80	6,54
	BMB	-	-	-	-	7,16	-	0,24	7,4
	LMB	-	-	0,55	1,94	15,77	-	1,69	19,95
	LMW	54,27	24,73	-	-	9,01	-	-	88,01
	LW	3,94	-	-	-	-	-	-	3,94
	OL	4,39	-	-	-	13,32	24,90	-	42,61
OLJ	-	-	-	-	5,04	-	-	5,04	
Razem		62,60	24,73	0,55	1,94	55,04	24,90	3,73	173,49
Studzianki	LMB	-	-	-	-	-	-	6,73	6,73
	LMW	20,53	24,82	-	-	1,16	-	-	46,51
	LW	12,96	-	-	-	-	-	-	12,96
	OL	23,55	-	-	-	60,47	44,42	-	128,44
	OLJ	49,20	-	-	-	-	-	-	49,2
Razem		106,24	24,82	-	-	61,63	44,42	6,73	243,84
Razem Nadleśnictwo		393,71	56,61	132,38	1,94	130,99	159,81	10,46	885,90

W Nadleśnictwie Dobieszyn występuje szereg gleb, w których aktualnie dochodzi do niekorzystnych zmian stosunków wodnych. Polegają one na mineralizacji gleb organicznych na skutek ich przesuszenia lub też zbytnim nawodnieniu, spowodowanym podniesieniem się poziomu wody gruntowej. Zjawiska te mają negatywny wpływ na występujące w ich obrębie drzewostany. Zazwyczaj dochodzi w takich przypadkach do obniżenia żywotności drzewostanu, wzrostu podatności na czynniki szkodo twórcze, a w skrajnych przypadkach zamierania. Łącznie powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa, na której odnotowano zaburzenia poziomu wód gruntowych zajmuje 885,90 ha, co stanowi 6,18% całej powierzchni zalesionej. Największe zagrożenie zakłóceniem stosunków wodnych występuje w obrębie Białobrzegi (14,40% wszystkich drzewostanów obrębu), a najmniejsze w obrębie Dobieszyn (2,74%). Spośród wszystkich typów siedliskowych lasu, występujących w drzewostanach w których dochodzi do zaburzeń stosunków wodnych, największą część zajmuje LMw – 410,50 ha. Znaczny jest tu też udział siedliska OI – 332,66 ha. W drzewostanach zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych należy w miarę możliwości dostosowywać skład gatunkowy do zmieniających się warunków wilgotnościowych, zwłaszcza podczas prowadzenia odnowień. Szczegółowy wykaz drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych zawiera poniższa tabela.

Tabela 134. Szczegółowy wykaz drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych

Obręb leśny	Lokalizacja
1	2
Białobrzegi	1c,n,r,s; 2a,c,g,h,j; 3d,l,m,n; 4j,l,m,o; 5c,d,f,h; 7g,h; 8m; 9d,f; 10b,c,d,h; 11a,b,c,d,f; 12a,b,c,g,h,i,j,k; 13a,b,c,d,f,g,i,j,k,l,m,n; 14a,b,c,d,h,i,j; 15f; 16c,f,h; 17c,d,f,g,h,i,j; 18a,b,c,d,f,h; 19b,c,d,f,g,i,l,m; 20a,b,c,d,f,g,h,l,m; 21a,c,f; 22a,b,g,i,j,k,m,o; 23b,c,f,g,j,k,p; 24a,b,c,f,g,h,i; 25c,f; 26b,c; 27a; 28c,d,g,h,i,j; 29b,c,d,f,h,j,k,l,n; 30a,b,c,d,g,i,j; 32j,l,m; 33i,j,l,s; 34n; 38b,k; 43j; 43Ac; 51b; 73d; 75f,g,j; 78d; 79c,d,g; 80b,c; 83d; 94b; 95Ajx,px; 111j,n; 116j; 117b,c; 128c,d,h; 130c,g,h,k; 143a,b,c,d,g,i,k; 144a,c,d,f,g,h,i,m,n,o; 146a,b,c,d,f,g,h,j,k,l,o; 149g,h
Dobieszyn	1k,l; 2h,i; 4b,c; 5d,f,j,n,p; 9Ac,f; 22h; 23h,m; 24c,d,k; 25l,m,r; 27d; 58g; 71c,h; 76m,n; 77j; 78a,f,g,h,i; 79f; 80a,b; 82a,b,d,k,m,n; 83j,k; 91n; 95d,f,g; 100n; 108f; 109c; 110c; 120a,d; 132c,g,j; 134f; 136d,g,h,n; 137a; 139f,i; 145f,g; 149i; 155f; 159b; 168Bz; 169d; 170d; 191f; 200f; 202b,f; 212h; 219d; 221Ag,h,j
Studzianki	2b,c,d,f,h,j,k,l; 3a,b,c,d,f,g,h,i,j,k; 4a,b,c,d,f,g,h,i; 5b,c,d,g,i,k,l,m,p,r; 6a,c,d,f,g,h,i; 7a,b,c,d,f,g; 7Ab,h,k; 14f,g,i,j,k,m,p,r; 19l,n; 21b,c; 21Aa,b,d,f,g,h,i,j; 23b,c,d,f,k; 24a,b,c,d,f,h,j,k,m,n,p,w,x,ax,cx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,lx,mx; 29d,h; 32c,f; 58b; 70Ca,c; 110c,f

Istotnym problemem w przypadku wód gruntowych, oprócz zmian ich poziomu, jest zanieczyszczenie. Czynniki wpływającymi na obniżenie jakości wód podskórnych są:

- ◆ niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna;
- ◆ zły stan techniczny infrastruktury odprowadzającej nieczystości oraz nieszczelność zbiorników do ich gromadzenia;
- ◆ opad pyłów i innych zanieczyszczeń, co prowadzi do zakwaszania lub alkalizacji wody;
- ◆ spływ powierzchniowy z obszarów uprawy rolniczej, zawierający związki biogenne i środki ochrony roślin;
- ◆ niekontrolowany, nielegalny wywóz śmieci i ścieków.

Zanieczyszczenia pochodzące z wymienionych wyżej źródeł występują w pewnym stopniu w zasięgu Nadleśnictwa Dobieszyn, a na skutek rozpuszczania się w wodzie opadowej i spływu grawitacyjnego zasilają płytko zalegającą wodę podskórną, z której związki chemiczne przedostają się do gleby. W środowisku glebowym następuje proces ich kumulacji, a po osiągnięciu odpowiednio dużego stężenia może dojść do zjawiska fitotoksyczności.

6.2.2. Wody podziemne

Jakość wód podziemnych w poszczególnych punktach monitoringu sieci krajowej została określona według klasyfikacji podanej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 85).

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

Klasa I – wody bardzo dobrej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka,

Klasa II – wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby,

Klasa III – wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka,

Klasa IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka,

Klasa V – wody złej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka.

Rozporządzenie definiuje dobry i słaby stan chemiczny wód podziemnych. Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn występują 4 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Trzy o charakterze porowym: zbiornik 215 Subniecka Warszawska obejmujący większą część Nadleśnictwa, zbiornik 2151 Subniecka Warszawska (część centralna) zajmujący północną część Nadleśnictwa, 222 Dolina Środkowej Wisły w północno-wschodniej części i zbiornik 405 Niecka Radomska o charakterze porowo-szczelinowym obejmujący południowo-wschodnią część Nadleśnictwa.

W 2017 roku w zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn wykonano badania i ocenę stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych w punkcie pomiarowym w obrębie danej jednolitej części wód podziemnych. Dane zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 135. Lokalizacja i wyniki badań przeprowadzonych w roku 2017 (wg raportu WIOŚ Warszawa)

Lp.	Numer otworu	Miejscowość Powiat	JCWPD	Stratygrafia	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m]	Charakter punktu	Klasa jakości Wody w punkcie w roku 2016	Klasa jakości wodyw punkcie w roku 2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2028	Białobrzegi/białobrzezki	73	Q	2,30	S	II	-

Użyte skróty:

JCWPD – Jednolita Część Wód Podziemnych.

Oznaczenia stratygraficzne: T – trias, T3 – trias górny, D2 – dewon środkowy, P3 – perm górny, T1 – trias dolny, Q – czwartorzęd.

Charakter punktu: S – wody o zwierciadle swobodnym.

Wyniki badań jakości wód podziemnych w 2016 r., w JCWP występujących na terenie działania Nadleśnictwa Dobieszyn pokazują, że przeważają tu wody o dobrej jakości (II klasa jakości).

Do czynników zagrażających czystości wód podziemnych należą, podobnie jak w przypadku wód gruntowych, głównie: niedostateczne skanalizowanie miejscowości, spływ powierzchniowy zawierający środki ochrony roślin i nawozy, zanieczyszczone opady atmosferyczne oraz niekontrolowany wywóz nieczystości i odpadów. Zanieczyszczone w ten sposób wody powierzchniowe i gruntowe na skutek infiltracji i spływu grawitacyjnego mogą doprowadzić do skażenia wód podziemnych.

Dużym zagrożeniem dla wód retencjonowanych w zbiornikach podziemnych są zanieczyszczenia obszarowe pochodzące ze składowisk odpadów.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn aktualnie nie występuje czynne składowisko odpadów komunalnych.

Na terenie miasta Białobrzegi znajduje się nieczynne i monitorowane wysypisko śmieci oraz zamknięte wysypisko odpadów komunalnych w Urbanowie – rekultywacja 2019-2020, gmina Jedlińsk.

6.2.3. Wody powierzchniowe

Zgodnie z „Podziałem hydrograficznym Polski” (Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej część 1 i 2 – Warszawa 2005) obszar Nadleśnictwa Dobieszyn położony jest w dorzeczu Wisły i obejmuje następujące zlewnie:

- **pierwszego rzędu – WISŁA**
- **drugiego rzędu – PILICA, RADOMKA**
- **trzeciego rzędu – PIERZCHNIANKA, KANAŁ TRZEBIŃSKI, DYGA, TYMIANKA, ŁUKAWKA**
- **czwartego rzędu (główne) – STRUGA.**

Dzisiejszy układ wód powierzchniowych wytworzył się w wyniku rozwoju rzeźby w trzeciorzędzie i czwartorzędzie.

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn, położone są w dorzeczu Wisły w obszarze zlewni II rzędu rzeki Pilicy i Radomki. Będących lewobrzeżnymi dopływami Wisły. Do najważniejszych dopływów Pilicy odprowadzających wody z terenów Nadleśnictwa należą: rzeka Pierzchnianka, która płynie przez zachodnią część Obrębu Białobrzegi; rzeka Dyga przepływająca przez północno-wschodnią część obrębu Białobrzegi; Kanał Trzebiński przebiega przez kompleksy leśne Obrębu Studzianki oraz przez północno-wschodnią część obrębu Dobieszyn.

Do najważniejszych dopływów Radomki odprowadzających wody z terenów Nadleśnictwa należą: rzeka Tymianka przepływająca przez południową część obrębów Białobrzegi i Dobieszyn; rzeka Łukawka, która stanowi południową granicę Nadleśnictwa.

Cały obszar Nadleśnictwa poprzecinany jest również gęstą siecią „drobnych” naturalnych lub sztucznych cieków wodnych, które w znaczący sposób wpływają na stosunki wodne w obrębie omawianego terenu.

Nie można pominąć ważnej roli, jaką spełniają w procesach kształtowania warunków hydrologicznych obszary podmokłe, bagienne oraz sztuczne zbiorniki wodne. Wszelkie plany działania Nadleśnictwa powinny uwzględniać potrzebę zachowania tych biotopów wraz z ich biocenozami w stanie wolnym od negatywnych wpływów gospodarczych.

Niestety od kilku lat obserwuje się zanikanie terenów podmokłych takich jak: bagna, źródła i naturalne zbiorniki wodne.

Zlewnia Radomki – Radomka – rzeka II rzędu, o długości 117,3 km i powierzchni dorzecza 2 109,5 km², jest lewobrzeżnym dopływem Wisły, uchodzącym w 431,9 km jej biegu. Rzeka bierze początek na Wzgórzach Koneckich w odległości 5 km od Przysuchy, na terenie jurajskich piaskowców i iłów. Teren jest tam lekko falisty, w znacznym stopniu pokryty lasem, doliny

podmokłe. Występują tam też liczne stawy. Powyżej ujścia Szabasówki po obu stronach Radomki ciągną się stawy, których powierzchnia wynosi około 1,3 km². Do XIX wieku dzika i nieuregulowana Radomka płynęła w wielu miejscach kilkoma korytami. Do dziś obfituje w wyspy. Największa z nich, ponad kilometrowej długości, znajduje się poniżej Jedlińska. Największymi lewobrzeżnymi dopływami są Wizownica i Tymianka. Prawobrzeżne dopływy rzeki to: Szabasówka, Dobrzyca, Bosak, Mleczna i Leniwa. Dopływy o zlewni powyżej 200 km² to lewobrzeżna Wizownica i prawobrzeżne: Szabasówka i Mleczna. W 2001 roku oddano do eksploatacji Zbiornik Domaniów.

Zlewnia Pilicy – Pilica ma źródła na Wyżynie Częstochowskiej koło miejscowości Pilica. Jest lewobrzeżnym dopływem środkowej Wisły, uchodzącym do niej w 457,0 km jej biegu. Całkowita długość rzeki wynosi 319,0 km, natomiast w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn długość rzeki wynosi ok. 40 km.

Na obszar prawostronnej zlewni dolnej Pilicy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn składają się dorzeczna jej dopływów: ze Zwierzyńca, spod Strzyżyny, spod Brzeskiej Woli, spod Stromieckiej Woli, spod Szczytów, Kanał Trzebieński (wraz z dopływami: spod Żelaznej Starej, spod Wyborowa), rzeka Dyga (wraz z dopływami: spod Bud Brankowskich, z Marianek, z Mokrego Lasu, spod Gabrielowa, spod Ksawerowa Starego, z Leśnictwa Grabowy Las, spod Sułkowa, spod Bożego, z Duckiej Woli), rzeka Pierzchnianka (wraz z dopływami: spod Wyśmierzyc, spod Kamienia, spod Kol. Kożuchów, spod Ludwikowa, spod Ratoyszyna). Sieć rzeczna jest dość gęsta na całym obszarze.

Podstawą klasyfikacji i oceny stanu JCWP (Jednolite Części Wód Powierzchniowych) za 2016 r. było Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187) oraz wytyczne GIOŚ.

Klasyfikacji dokonano na podstawie analizy następujących elementów:

- elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych,
- stanu ekologicznego JCWP (jednolita część wód powierzchniowych, wg ustawy Prawo wodne, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, w poszczególnych kategoriach wód),
- potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych JCWP,
- stanu chemicznego JCWP.

Oceną stanu czystości wód w roku 2017 (wg raportu WIOŚ) objęto następujące rzeki będące w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Dobieszyn.

Tabela 136. Jakość wód w rzekach w wybranych punktach sieci monitoringu krajowego w 2017 roku

Nazwa ocenianej jcw	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów			Stan/potencjał ekologiczny	Stan wód
		biologicznych	fizykochemicznych	chemicznych		
1	2	3	4	5	6	7
Wisła - Mniszew	Wisła od Wieprza do Pilicy	4	PSD	poniżej dobrego	słaby	zły
Radomka - Ryczywół, most drogowy	Radomka od Mlecznej do ujścia	-	-	poniżej dobrego	-	zły
Tymianka - Jedlińsk, uj. do Radomki	Tymianka	3	PSD	-	umiarkowany	zły
Pilica - Ostrówek	Pilica od Drzewiczki do ujścia	4	PSD	poniżej dobrego	słaby	zły

Klasy elementów biologicznych: 1 - bardzo dobry; 2 - dobry; 3 - umiarkowany; 4 - słaby; 5 - zły.

Klasy elementów fizykochemicznych: 1 - bardzo dobry; 2 - dobry; PSD - poniżej stanu dobrego

W tabeli poniżej przedstawiono ilość ścieków w tym % oczyszczonych, a odprowadzonych zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi do wód powierzchniowych lub do ziemi (dane za rok 2018 wg GUS w Warszawie), w powiecie białobrzeskim, grójeckim, kozienickim i przysuskim oraz w całym województwie mazowieckim.

Tabela 137. Ilość i struktura oczyszczania ścieków wg powiatów (2018 r.)

Powiat	Ścieki						Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków
	odprowadzane ogółem	oczyszczane				nieoczyszczane	
		razem	mechanicznie	biologicznie	z podwyższonym usuwaniem biogenów		
		[dam ³]	[%]	[%]	[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8
białobrzescki	673,00	673,00	-	14,71	85,29	-	10 497
grójecki	3 398,00	3 398,00	-	21,16	78,84	-	44 569
kozienicki	1 694,00	1 694,00	-	20,25	79,75	-	43 234
radomski	3 170,00	3 170,00	-	86,47	13,53	-	63 446
woj. mazowieckie	218 908,90	218 889,00	-	11,54	88,46	-	3 949 270

Część ścieków nie podlega jeszcze procedurom oczyszczania. Stan czystości badanych wód powierzchniowych wskazuje na wciąż zbyt małą liczbę oczyszczalni ścieków. W powiecie białobrzesckim 10 497 osób korzysta z oczyszczalni ścieków, w powiecie grójeckim – 44 569 osób, w kozienickim - 43 234 osób, w radomskim – 63 446 osób, a w całym województwie mazowieckim – 3 949 270 osób (Dane 2018r.).

Na terenie zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn, oczyszczalnie ścieków komunalnych zlokalizowane są w następujących miejscowościach:

Tabela 138. Wykaz oczyszczalni ścieków w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Dobieszyn

L.p.	Powiat / Gmina / Miejscowość	Oczyszczalnia	Zarządzający	Adres zarządzającego
1	2		3	4
1.	białobrzescki/Białobrzegi/Białobrzegi	Oczyszczalnia ścieków Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Białobrzegach ul. Spacerowa 43	Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Białobrzegach	ul. Rzemieślnicza 30, 26-800 Białobrzegi
2.	białobrzescki/Radzanów/Smardzew	Gminna oczyszczalnia ścieków w Smardzewie	Gmina Radzanów	Radzanów 92 A, 26-807 Radzanów
3.	białobrzescki/Stara Błotnica/Czyżówka	Gminna oczyszczalnia ścieków w Czyżówce	Gmina Stara Błotnica	Stara Błotnica 46, 26-806 Stara Błotnica
4.	białobrzescki/Styromiec/Stromiec	Oczyszczalnia ścieków w Stromcu	Gmina Stromiec	ul. Piaski 4, 26-804 Stromiec
5.	kozienicki/Głowaczów/Głowaczów	Gminna oczyszczalnia ścieków w Głowaczowie	Gmina Głowaczów	ul. Rynek 35, 26-903 Głowaczów
6.	kozienicki/Grabów nad Pilicą/Grabów n/Pilicą	Oczyszczalnia ścieków Komunalnych w Grabowie nad Pilicą ul. K. Pułaskiego 104, 26-902 Grabów n/Pilicą	Gmina Głowaczów n/Pilicą	ul. Kazimierza Pułaskiego 51, 26-902 Grabów n/Pilicą
7.	kozienicki/Magnuszew/Boguszków	Oczyszczalnia ścieków w Boguszkowie	Gmina Magnuszew	ul. Saperów 24 26-910 Magnuszew
8.	kozienicki/Magnuszew/Magnuszew	Oczyszczalnia ścieków w Magnuszewie	Gmina Magnuszew	ul. Saperów 24 26-910 Magnuszew
9.	kozienicki/Magnuszew/Mniszew	Oczyszczalnia ścieków w Mniszewie	Gmina Magnuszew	ul. Saperów 24 26-910 Magnuszew

Będąc odbiornikiem zanieczyszczeń z różnych źródeł oczyszczalnia staje się źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Mamy również do czynienia z niepełnym wykorzystaniem istniejących oczyszczalni z uwagi na niemożność doprowadzenia do nich zanieczyszczeń systemami kanalizacyjnymi. Ogromne znaczenie ma rozbudowa sieci kanalizacyjnej. Na terenie ww powiatów istnieje wiele przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków. Istotnymi zagrożeniami wpływającymi na wciąż niezadawalający stan czystości wód powierzchniowych są również takie czynniki jak: spływ powierzchniowy, nielegalne pozbywanie się śmieci, ścieków i odpadów, a także składowiska odpadów.

6.3. Zagrożenia biotyczne

Do zagrożeń biotycznych w lasach należą głównie szkody powodowane przez owady, zwierzynę łowną oraz patogeny grzybowe. Te czynniki sprawcze w pewnych sprzyjających warunkach mogą spowodować choroby drzew, a przy dużym nasileniu ich zamieranie. Regulacje w zakresie metod prognozowania, zwalczania i określania uszkodzeń w Lasach Państwowych, zawiera „Instrukcja Ochrony Lasu”, a zakres tych prac nadzoruje i koordynuje Zespół Ochrony Lasu w Radomiu.

Uszkodzenia drzewostanów spowodowane przez czynniki biotyczne, „uchwycone” w czasie taksacji oraz zinwentaryzowane w minionym dziesięcioleciu omówiono w elaboracie, w rozdziałach „Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów” oraz „Analiza gospodarki leśnej”. Poniżej przedstawiono wykaz uszkodzeń biotycznych zinwentaryzowanych w czasie prac terenowych.

Tabela 139. Wykaz uszkodzeń wywołanych przez czynniki biotyczne w Nadleśnictwie Dobieszyn

Rodzaj uszkodzenia	Obręb	Stopień uszkodzenia							Ogółem
		1		2			3		
		Procent uszkodzenia							
		10	20	30	40	50	60	70	
Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami [ha]									
1	2	3							
Owady	Białobrzegi	-	-	-	-	1,34	-	-	1,34
	Dobieszyn	2,20	-	-	14,49	-	-	6,32	23,01
	Studziński	-	24,54	12,08	-	1,12	-	-	37,74
	Razem	2,20	24,54	12,08	14,49	2,46	-	6,32	62,09
Grzyby	Białobrzegi	-	3,23	-	-	5,35	0,78	-	9,36
	Dobieszyn	-	1,10	-	-	-	-	-	1,1
	Studziński	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem	-	4,33	-	-	5,35	0,78	-	10,46
Zwierzyzna	Białobrzegi	1,76	0,50	2,22	-	1,84	-	-	6,32
	Dobieszyn	-	21,95	-	2,04	-	-	-	23,99
	Studziński	4,64	17,56	-	4,79	-	-	-	26,99
	Razem	6,40	40,01	2,22	6,83	1,84	-	-	57,30
Ogółem	Białobrzegi	1,76	3,73	2,22	-	8,53	0,78	-	17,02
	Dobieszyn	2,20	23,05	-	16,53	-	-	6,32	48,1
	Studziński	4,64	42,1	12,08	4,79	1,12	-	-	64,73
	Razem	8,60	68,88	14,3	21,32	9,65	0,78	6,32	129,85

Stopnie uszkodzenia:

1 – uszkodzenia w przedziale 10-20%

2 – uszkodzenia w przedziale 30-50%

3 – uszkodzenia powyżej 60%

Spośród szkodników biotycznych największe znaczenie w Nadleśnictwie Dobieszyn mają szkody spowodowane przez owady – 62,09 ha (47,82%). W minionym okresie drzewostany na terenie Nadleśnictwa były osłabione przede wszystkim przez chrabąszczowate, szeliniaka sosnowca, smolika znaczonego, opaśnika sosnowca i kornika ostrozębnego.

Ze względu na utrzymujące się zagrożenie od szkód powodowanych przez pędraki prowadzone są prace związane z monitoringiem populacji chrabąszczy (kontrola szkodników w glebie, obserwacja rójki, inwentaryzacja szkód) we wszystkich kompleksach leśnych.

Uprawy sosnowe były objęte obserwacją występowania szkód od szeliniaka sosnowca.

W latach 2010-2018 szkody te były gospodarczo znośne, nie zagrażające uprawom. W celu ograniczenia zagrożenia ze strony tego owada przeprowadzono mechaniczne odławianie osobników dorosłych w pułapki klasyczne. W 2019 roku zaobserwowano w leśnictwie Studziński masowy jego pojaw i wykonano zabieg mechanicznego odławiania na powierzchni 1,83 ha.

Również w 2019 roku zauważono masowe występowanie smolika w leśnictwie Kępa Niemojewska i Trzebień i przeprowadzono zabieg mechanicznego ograniczenia populacji smolika znaczonego.

W 2014 roku po masowym wystąpieniu opaśnika sosnowca w leśnictwie Winiary wykonano zabieg chemiczny na powierzchni 4,33 ha i mechaniczny na powierzchni 5,23 ha.

W ostatnich latach uszkodzenia w drzewostanach, gdzie decydującym czynnikiem szkodotwórczym była rekordowa insolacja słoneczna, stały się aktualnie czynnikiem sprzyjającym obecnemu szerzeniu się gradacji kornika ostrozębego.

W wyniku jego żerowania pozyskano w 2017 roku 495,61 m³, w 2018 roku – 8 444,87 m³, a w 2019 roku 9 553,80 m³ drewna.

Drugim czynnikiem szkodotwórczym w Nadleśnictwie jest zwierzyzna, która spowodowała uszkodzenia odnotowane na powierzchni 57,30 ha (44,13%). Są to przede wszystkim uszkodzenia wynikające ze zgryzania upraw, a w pewnym zakresie również spałowaniem, czemchaniem i osmykiwaniem starszych drzewostanów.

Lokalnie znaczenie ma również szkodotwórcza działalność bobrów – ścinanie i podtapianie fragmentów drzewostanów.

Najmniejsza ilość szkód spośród czynników biotycznych jest powodowana przez grzyby pasożytnicze – 10,46 ha (8,05%). Głównymi winowajcami były tu huba korzeniowa i opieńka, a w uprawach osutka.

Ogółem uszkodzenia powodowane przez czynniki biotyczne wystąpiły na **129,85 ha**, co stanowi **0,91%** powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa.

Czynniki biotyczne powodowały zwykle uszkodzenia nieistotne – 1 stopnia, zajmując 77,48 ha, co stanowi 59,67%, 45,27 ha (34,86%) zajmują uszkodzenia istotne – 2 stopnia, a tylko 7,10 ha (5,47%) stanowią uszkodzenia 3 stopnia.

Podsumowując, można stwierdzić, że czynniki biotyczne nie stanowią znaczącego zagrożenia dla drzewostanów Nadleśnictwa Dobieszyn. Należy mieć jednak świadomość, że sytuacja ta wynika w dużej mierze z podejmowania przez służbę leśną wielu działań zapobiegawczych, które w najbliższym okresie gospodarczym powinny być kontynuowane.

Szczególnie groźne są masowe rozmnożenia szkodliwych owadów, które mogą się rozwinąć w ciągu stosunkowo krótkiego czasu. Z tego względu obserwacje i kontrole nasilenia występowania szkodników owadziach muszą być prowadzone praktycznie w ciągu całego roku (za wyjątkiem okresu zimowego). Administracja leśna jest zobowiązana do bezwzględного i sumiennego wykonywania czynności, które pozwolą uniknąć masowych pojawów owadów i tym samym szkód w drzewostanach. Do czynności tych należą:

- kontrola szkółek, upraw i młodników w zakresie występowania m.in. chrabąszcza majowego, szeliniaka sosnowca, sieciecha niegłębka i zmienników, zwójek, igłówki sosnowki, borecznika rudego i innych;
- regularne przeglądy drzewostanów starszych i średnich klas wieku w okresie całego sezonu wegetacyjnego określające między innymi stan koron, opad ekskrementów żerujących gąsienic i larw, liczebność gąsienic, larw, poczwerek i oprzędów na pniach drzew, roślinach runa i dnie lasu;
- monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanych przez owady kambio i ksylofagiczne (szkodniki wtórne), ze szczególnym uwzględnieniem monitoringu kornika ostrozębego i jodłowców w oparciu o ustalone zasady prowadzenia monitoringu zawarte w „Wytycznych w sprawie monitoringu rozwoju populacji w.w. gatunków”;
- coroczna szczegółowa kontrola lotu motyli brudnicy mniszki, polegająca na obserwacji pułapek feromonowych, partii drzew kontrolnych, a także lustracji wszystkich drzewostanów poprzez przejście wyznaczonych tras;
- monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne, ssaki roślinożerne (zwierzęta łowne, bobra i inne gryzonie), czynniki abiotyczne (głównie czynniki klimatyczne), szkodniki korzeni (w tym pędraków za pomocą dołów próbnych, corocznej kontroli szkód) i inne czynniki chorobotwórcze;

Rodzaj uszkodzenia	Obręb	Stopień uszkodzenia							Ogółem
		1		2			3		
		Procent uszkodzenia							
		10	20	30	40	50	60	70	
		Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami [ha]							
1	2	3							
	Studzianki	0,59	-	-	-	-	-	-	0,59
	Razem	0,59	-	-	-	-	-	-	0,59
Ogółem	Białobrzegi	62,01	49,75	33,42	5,40	-	-	-	150,58
	Dobieszyn	217,41	77,80	14,32	6,35	6,10	-	1,35	323,33
	Studzianki	49,27	92,76	30,29	-	52,90	-	-	225,22
	Razem	328,69	220,31	78,03	11,75	59,00	-	1,35	699,13

Stopnie uszkodzenia:

1 – uszkodzenia w przedziale 10-20%

2 – uszkodzenia w przedziale 30-50%

3 – uszkodzenia powyżej 60%

Spośród wszystkich czynników abiotycznych powodujących uszkodzenia drzewostanów w Nadleśnictwie Dobieszyn największe znaczenie mają uszkodzenia inne, zajmując 413,55 ha, czyli 59,15% powierzchni wszystkich uszkodzonych przez te czynniki drzewostanów. Nie wielkie znaczenie mają pożary, które przyczyniły się do uszkodzenia drzewostanów o powierzchni 0,59 ha (0,09%). Na 155,69 ha (22,27%) zaobserwowano szkody spowodowane przez wodę, a pozostałe 129,30 ha (18,49%) stanowią uszkodzenia od klimatu.

W mijającym 10-leciu na stan sanitarny i zdrowotny upraw, młodników i drzewostanów miały wpływ takie zjawiska pogodowe jak intensywne opady deszczu skutkujące podtopieniem niektórych upraw – 2010 rok, huraganowe wiatry – 2011 rok i 2015 rok, szkody od przymrozków w uprawach Db i Bk – 2014 rok oraz susze – 2016 rok, w wyniku czego osłabieniu uległo około 100 ha drzewostanów So i Św. Odnotowano również na niewielką skalę straty spowodowane podtopieniami powstałymi na skutek działalności bobrów.

Istnieje domniemanie, że uszkodzenia w drzewostanach, jakie nastąpiły w wyniku tzw: „kompleksu posuchy”, gdzie decydującym czynnikiem szkodotwórczym była rekordowa insolacja słoneczna, stały się aktualnie czynnikiem sprzyjającym obecnemu szerzeniu się gradacji kornika ostrozębnego.

Czynniki abiotyczne powodowały zwykle uszkodzenia nieistotne – 1 stopnia, zajmując 549,00 ha, co stanowi 78,53%, 148,78 ha (21,28%) zajmują uszkodzenia istotne – 2 stopnia, a tylko 1,35 ha (0,19%) stanowią uszkodzenia 3 stopnia.

Całkowita powierzchnia drzewostanów uszkodzonych przez czynniki abiotyczne wyniosła **699,13 ha** i stanowi **4,88 %** powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. Czynniki abiotyczne nie stanowią poważnego zagrożenia dla tutejszych drzewostanów, jednak w pewnym stopniu przyczyniają się do ich osłabienia. Szkodotwórcze czynniki abiotyczne są w zasadzie niemożliwe do uniknięcia, dlatego działania gospodarki leśnej powinny w tym przypadku polegać głównie na ograniczaniu ich negatywnego wpływu poprzez odpowiednie działania hodowli lasu oraz trzymanie się założeń przewidzianych w Planie Urządzenia Lasu. Ważne jest tu zwłaszcza zapewnienie odpowiedniej osłony młodym pokoleniom drzewostanów, prowadzenie cięć pielęgnacyjnych z odpowiednią częstotliwością i intensywnością, dobór właściwych gatunków drzew przy odnowieniach, niedopuszczanie do zmian stosunków wodnych oraz przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w prowadzeniu cięć rębnych.

Szczególne miejsce spośród zagrożeń abiotycznych zajmują pożary, które w większości są powodowane przez człowieka. Szkody przez nie wyrządzone oraz działania i inwestycje podejmowane w minionym okresie gospodarczym mające na celu ich ograniczenie omówione są w dziale „Analiza gospodarki leśnej ...”, natomiast działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej lasu przewidziane na najbliższe dziesięciolecie zawiera dział „Założenia planu urządzenia lasu z zakresie ochrony przeciwpożarowej”.

6.5. Pożary

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn zakwalifikowano do I kategorii zagrożenia pożarowego. Szkody wyrządzone przez pożary oraz działania i inwestycje w tym względzie podejmowane w minionym okresie gospodarczym omówione są w dziale „analiza gospodarki leśnej w okresie 2010 - 2019”. W tym okresie w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo odnotowano 132 pożary, które objęły powierzchnię 29,54 ha.

Przyczyną powstania większości pożarów były: podpalenia – 72%, przerzuty z prywatnych gruntów nieleśnych – 6% , zaniedbanie i błędy ludzkie – 5% a także z przyczyn nieustalonych 17%.

6.6. Zagrożenia antropogeniczne

6.6.1. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z typem siedliskowym lasu

Zgodność składów gatunkowych drzewostanów z typem siedliskowym lasu mówi o stopniu wykorzystania potencjału produkcyjnego siedliska oraz o wykorzystaniu warunków ekologicznych w ramach naturalnych składów gatunkowych siedlisk przyrodniczych. Zgodność ocenia się w oparciu o przyjęte dla danego typu siedliskowego lasu docelowe typy drzewostanów, porównując je z faktycznym składem drzewostanu istniejącego na gruncie. Określone w ten sposób drzewostany niezgodne powinny podlegać przebudowie. Zestawienie takich drzewostanów występujących w Nadleśnictwie Dobieszyn zawiera poniższa tabela.

Tabela 141. Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem

Typ Siedliskowy Lasu	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		NADLEŚNICTWO	
	[ha]	%*	[ha]	%*	[ha]	%*	[ha]	%*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BB	-	-	4,74	0,07	-	-	4,74	0,03
BŚW	4,08	0,13	5,35	0,09	0,83	0,02	10,26	0,07
BMŚW	6,21	0,19	13,59	0,22	5,94	0,13	25,74	0,18
BMW	10,04	0,31	38,92	0,61	6,47	0,14	55,43	0,39
BMB	-	-	3,72	0,06	-	-	3,72	0,03
LMŚW	17,59	0,54	32,16	0,51	100,52	2,17	150,27	1,06
LMW	86,26	2,65	29,34	0,46	20,46	0,44	136,06	0,96
LMB	1,80	0,05	6,90	0,11	2,03	0,04	10,73	0,08
LŚW	70,56	2,17	62,53	0,99	86,15	1,86	219,24	1,54
LW	9,81	0,30	-	-	10,87	0,24	20,68	0,15
OL	8,42	0,26	-	-	11,82	0,26	20,24	0,14
OLJ	1,94	0,06	-	-	-	-	1,94	0,01
Razem	216,71	6,66	197,25	3,12	245,09	5,30	659,05	4,64

* - udział w powierzchni leśnej zalesionej TSL

Udział drzewostanów o składzie niezgodnym z siedliskowym typem lasu w Nadleśnictwie Dobieszyn stanowi 4,64 % powierzchni leśnej zalesionej, z czego zdecydowanie najwięcej odnotowano na siedliskach: Lśw – 33,27%, LMśw – 22,80% i LMw – 20,64% wszystkich drzewostanów niezgodnych.

6.6.2. Siedliska zniekształcone i zdegradowane

Występowanie siedlisk zniekształconych i zdegradowanych wynika w dużej mierze z nie dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych.

Drzewostan jest najmniej stabilnym elementem siedliska, który bezpośrednio podlega działaniom gospodarczym. Niewłaściwa ingerencja człowieka przez dziesięciolecia w warstwy drzew, skutkuje obecnie zniekształceniem, bądź degradacją pozostałych elementów: runa leśnego i gleby.

Występowanie siedlisk objętych procesami zniekształcenia, w poszczególnych obrębach leśnych Nadleśnictwa Dobieszyn przedstawiono w tabeli poniżej.

W lasach Nadleśnictwa Dobieszyn siedliska zniekształcone stanowią 27,96 % powierzchni leśnej zalesionej. Największą odnotowano na siedliskach Bśw - 1511,01 ha, czyli 10,63 % oraz LMśw 1207,89 ha, co stanowi 8,50 %.

Nie stwierdzono siedlisk zdegradowanych.

Tabela 142. Zestawienie powierzchni siedlisk zniekształconych

Typ Siedliskowy Lasu	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		NADLEŚNICTWO	
	[ha]	%*	[ha]	%*	[ha]	%*	[ha]	%*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BS	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
Bśw	120,23	3,69	1257,31	19,86	133,47	2,89	1511,01	10,63
BW	-	-	0,56	0,01	-	-	0,56	0,01
BMśw	159,88	4,91	447,76	7,07	218,00	4,72	825,64	5,81
BMW	6,37	0,20	27,12	0,43	1,21	0,03	34,70	0,24
BMB	-	-	1,75	0,03	-	-	1,75	0,01
LMśw	285,90	8,79	639,74	10,11	282,25	6,10	1207,89	8,50
LMW	20,87	0,64	138,03	2,18	57,29	1,24	216,19	1,52
LMB	-	-	2,81	0,04	-	-	2,81	0,02
Lśw	47,39	1,46	76,12	1,20	38,48	0,83	161,99	1,14
LW	0,55	0,02	-	-	2,31	0,05	2,86	0,02
Lł	1,23	0,04	0,68	0,01	-	-	1,91	0,01
OL	1,78	0,05	3,19	0,05	0,57	0,01	5,54	0,04
Razem	644,20	19,80	2595,93	41,00	733,58	15,87	3973,71	27,96

* - udział w ogólnej powierzchni TSL

6.6.3. Neofityzacja

Neofityzacja to zjawisko sztucznego wprowadzania lub samoistnego wnikania gatunków drzew i krzewów obcych do naturalnych zbiorowisk rodzimej flory.

Zgodnie z zapisami „Zasad Hodowli Lasu” gatunki introdukowane należy eliminować z ekosystemów leśnych. Wyjątek stanowią daglezyja zielona i sosna czarna, które dobrze „zaaklimatyzowały się” w polskich warunkach.

W Nadleśnictwie Dobieszyn gatunki obce (introdukowane) spotyka się głównie w warstwach podszytu oraz drzewostanów. Zdecydowaną większość stanowią dąb czerwony, robinia akacjowa, a także czeremcha amerykańska. Ogółem w Nadleśnictwie (po wykluczeniu

jednoczesnego występowania gatunków obcych w różnych warstwach tego samego wydzielenia) neofity występują w pododdziałach zajmujących powierzchnię 2423,32 ha. Należy jednak mieć na względzie, iż do ujęcia w zestawieniu wystarcza już sama obecność gatunku obcego w wydzieleniu. Powierzchnia drzewostanów z udziałem gatunków obcych, w których ich udział wynosi co najmniej 10% wynosi 384,60 ha.

Na gruntach Nadleśnictwa w ramach prac na PUL nie stwierdzono obcych gatunków roślin i zwierząt wyszczególnionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 września 2011 r., które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego, mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

Tabela 143. Zestawienie powierzchni drzewostanów objętych neofityzacją

Jednostka	WARSTWA	Gatunek			
		Robinia	Czeremcha amerykańska	Dąb czerwony	Sosna Banksa
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
Obręb Białobrzegi	DRZEWE udział 10% i więcej	2,28	-	8,89	4,90
	PODSZYT	70,50	55,63	199,20	0,04
Obręb Dobieszyn	DRZEWE udział 10% i więcej	4,12	-	152,09	3,61
	PODROST	-	-	5,77	-
	PODSZYT	133,26	145,41	452,62	2,12
Obręb Studzianki	DRZEWE udział 10% i więcej	21,99	-	178,82	1,16
	PODROST	-	-	4,98	-
	PODSZYT	273,44	222,97	921,46	0,23
Nadleśnictwo	DRZEWE udział 10% i więcej	28,39	-	339,80	9,67
	PODROST	-	-	10,75	-
	PODSZYT	477,20	424,01	1573,28	2,39

W poniższej tabeli wyszczególniono pododdziały objęte neofityzacją.

Tabela 144. Szczegółowy wykaz drzewostanów objętych neofityzacją

Obręb leśny Powierzchnia	Lokalizacja
1	2
Białobrzegi 304,21 ha	1 g; 4 i,k; 8 a,k; 8A n; 19 a; 20A a,b; 29 a; 37 a,f; 38 fx; 39 c,h; 40 b,f; 42 c,d,g,h,i; 43A k,r,t,w; 44 a,b,h,i; 45 c,f,g,h; 46 d,f; 47 a; 48 a,b; 49 a,b,f,g,h; 50 a,b; 51 h; 53 g,i,n,o; 57 a; 63 d; 76 b; 81 a; 82 a; 92 c; 93 a; 93A i; 95 b,h,i; 95B b,l,n,o; 95C c,x,kx,sx,tx; 96 a,b,c,f,h; 97 f; 98 a; 100 f; 103 l,m,n; 104 k; 105 b,c; 111 b; 113 a; 121 c,d; 122 k; 134 d,g,j; 135 a,b,f,g,h,m; 136 i; 137 a,b,c; 142 h,m; 144 t,y,z,ax; 145 r,s; 146 m; 147 o,r,s; 148 a,c,d; 149 a,b; 151 m,n.
Dobieszyn 793,16 ha	2 b; 6 d; 14A c; 14B l,m,p,t,x,bx,cx,gx; 17 k; 21B f,gx,kx,lx; 21C a,b,j,k,y,ix,jx; 21D a,b,i,o,x,kx,lx; 22 j; 23 c,f; 24 g,r; 25 g,j,k,s; 26 h,k,l,m; 27 g; 28 a,b,c; 29 a; 30 a; 31 c,f; 32 b,c,f,h,j,l; 33 c,d,f,g; 34 b,d; 37 f,g; 38 a; 39 a,b; 40 a; 42 b,c,d,h; 47 c; 52 k; 56 d; 58 c,d,j; 60 b; 62 f; 66 b,d; 77 f,i; 78 c; 80 k; 81 g; 82 c,g,i; 83 b,g; 84 a,b; 87 a; 90 f,i; 91 i; 92 p; 95 h,p; 96 a,b; 98 j; 104 c,g; 105 a; 105A a,b; 106 o; 113 a; 114 b,c; 115 a,b; 115A b,c,h,p; 116 c; 123 d,z,ax; 125 b; 127 f; 128 b,c,d,f; 129 j,k,p; 129A a,d,f,i; 130 g; 133 i; 135 c; 138 h; 140 a; 145 c,i; 146 b; 147 b; 148 b,g,k; 152 b; 153 a,d,h; 154 a,b,c,d,f,g; 155 d; 156 a,k,n; 157 a,g,j; 159 g,j; 161 c,k,n,s; 162 a,f,g,h; 163 a; 166 c; 167A h; 168 g,h; 168A nx; 168B r; 168C g,k,cx,dx; 169 d,j; 170 a; 176 f; 181 a; 182 b,c,j,l; 187 b; 188 a,b; 193 d; 197 h; 204 a; 206 a,b; 212 k; 214 a,c,g,h; 215 h; 218 b,g; 219 a; 220 c; 221 b,c; 221A d; 221B n,bx; 221C k; 222 c,d,h; 223 g,h; 224 a,k; 226 a,b,c,d,f,i; 227 a,f,g,h; 229 a,b,d,g,h; 231 d,i,l; 232 cx,fx,gx.
Studzianki 1325,95 ha	9 a,b,f,g,h,i,j,k; 9A b; 10 a,b,d; 11 b,c; 12 j; 13 l; 14 d,h,o,s,x,y; 17 a,b,f,g,h,i,j,l,m,n,o,r; 18 a,b,c,f,g,h,i,k; 19 o,t; 20 c; 22 f,o; 23 a; 25 a,c,d; 26 a,b,c,d; 27 a,b,c,d,f; 28 c,d,f,g,i; 31 c; 36 a; 37 f,g,h; 38A a,b,g; 38B b,c,f,g,s; 39 b,c,h,j; 40 c; 44 b; 45 b,d; 51 h; 51A j,l,n,o,p,s,w; 51B l,o,p,t,w,z,ax,nx,ox; 54 c,h; 55 a,m; 57 a,b; 58 a,b,c,d,f,g,h,i,j; 59 a,b,c,d,f; 60 a,b,c,g,h,i; 65 a; 66 a,c,h,j; 67 a,f,h,i; 68 a,b,c,f; 69 a,b; 70A a,b; 73 h; 74 a,b,h,i,j; 75 c,f,i; 76 b,f,i; 77 a,b,c,d,f,h; 78 a,c,d; 79 a,b,d; 81 b; 84 b,g,l,x,ax; 85 a,b,c,d; 87 a,b,c,g; 88 b; 89 b,c; 90 d,f; 94 h; 95 j; 96 a; 97 ax,bx,cx; 98 a,b,c; 101 m,n; 102 d,f; 103 a,j; 104 b; 105 j; 106 c,i; 107 f; 108 a; 111 a,b; 112 a; 113 d; 114 d; 115 f,i,l; 116 g; 117 d,f; 118 a,b; 121 f; 125 c; 126 c,d; 131 a,b; 132 b,c,d; 133 a,b,d,f; 134 a,b,f; 135 d,g; 136 a,d; 139 b; 140 b; 141 d,h; 142 g; 143 a,d,g,h,i,k; 144 a,c,d,f; 145 h,i,j,k; 148 a,c,d,f,h,i,j; 149 a,b,c,f; 150 a,c,d,f,g; 151 a,b,c; 152 a,b,c,d,f; 154 a; 156 a,b; 157 a,b; 158 d; 161 b,c,d; 162 b,c; 164 a,f; 165 a,b; 166 a; 167 a,b; 168 c,d; 169 d; 170 d; 171 b; 171A j; 173 b,c,d,g; 174 b,c; 176 a,c,d,g; 176A g,i; 176B g,k,l; 176D i,j,m; 176F l; 177 a,b,f,g,k,p; 177B i,l,n; 177C b,d,j,s,y,ax,

6.6.4. Borowacenie

Borowacenie (zwane często pinetyzacją) jest to forma degeneracji fitocenozy leśnej polegająca na wprowadzeniu do drzewostanu liściastego drzew iglastych, zwykle z rodziny sosnowatych, lub wyeliminowaniu drzew liściastych z drzewostanu mieszanego, np. dębu z boru mieszanego.

Borowacenie wyróżniono w drzewostanach na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny lub świerka w górnej warstwie drzew, wyróżniono borowacenie:

*słabe, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych,
- 50-80 % na siedliskach lasów mieszanych,
- 10-30 % na siedliskach lasowych,

*średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych,
- 30-60 % na siedliskach lasowych,

*mocne, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi:

- ponad 60 % na siedliskach lasowych.

Tabela 145. Zestawienie powierzchni [ha] wg form degradacji – borowacenie

Obręb, Nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Białobrzegi	brak	448,51	636,19	379,87	1464,57	45,01
	słabe	286,69	547,36	276,51	1110,56	34,13
	średnie	35,49	138,04	470,35	643,88	19,78
	mocne	0,50	14,59	19,99	35,08	1,08
	razem	771,19	1336,18	1146,72	3254,09	100,00
Dobieszyn	brak	743,83	2389,02	116,46	3249,31	51,32
	słabe	631,76	1055,65	306,80	1994,21	31,50
	średnie	127,85	391,26	533,80	1052,91	16,63
	mocne	8,91	3,72	22,17	34,80	0,55
	razem	1512,35	3839,65	979,23	6331,23	100,00
Studziarki	brak	428,88	1064,08	314,42	1807,38	39,08
	słabe	422,65	1261,17	531,79	2215,61	47,91
	średnie	68,59	264,37	229,68	562,64	12,17
	mocne	29,36	9,31	0,00	38,67	0,84
	razem	949,48	2598,93	1075,89	4624,30	100,00
Nadleśnictwo Dobieszyn	brak	1621,22	4089,29	810,75	6521,26	45,90
	słabe	1341,10	2864,18	1115,10	5320,38	37,44
	średnie	231,93	793,67	1233,83	2259,43	15,90
	mocne	38,77	27,62	42,16	108,55	0,76
	razem	3233,02	7774,76	3201,84	14209,62	100,00

Jak wynika z zamieszczonej powyżej analizy, borowacenie mocne dotyczy niespełna 1% powierzchni drzewostanów, około 46% nie wykazuje tego zjawiska, borowaceniem słabym objęte jest około 38% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa, a średnim prawie 16%. W porównaniu z poprzednią edycją POP nasilenie tego procesu spadło. Świadczy to o pozytywnych działaniach gospodarki leśnej w ostatnich dziesięcioleciach, która poprzez zaplanowane w PUL działania w ramach przebudowy składu gatunkowego drzewostanów, również w następnym okresie gospodarczym będzie kontynuowana.

6.6.5. Bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy

Zjawisko antropopresji na las jest powszechnie znane i częściowo zostało omówione w poprzednich podrozdziałach. Inne potencjalnie negatywne działania człowieka, które mogą mieć wpływ na kondycję ekosystemów leśnych to:

a) rekreacja i turystyka

obszar narażony:

obręb Białobrzegi

- Leśnictwo Sucha oddz.: 65; 94; 95; 96; 98; 105;
- Leśnictwo Turno oddz.: 1; 4; 5; 8; 8A; 9; 37; 44; 57; 58; 82; 92; 93;

Obręb Dobieszyn

- Leśnictwo Grabowy Las oddz.: 146; 192; 221; 230; 231;
- Leśnictwo Zawady oddz.: 133; 145; 160; 168B; 220; 225; 226;
- Leśnictwo Ksawerów oddz. 83; 91; 95; 129;
- Leśnictwo Kępa Niemojewska oddz.: 33; 49; 53; 63; 65; 73;
- Leśnictwo Winiary oddz.: 17A; 18; 21; 21C; 28; 32; 46;

Obręb Studzianki

- Leśnictwo Trzebień oddz.: . 1; 2; 22; 40; 65; 85; 115;
- Leśnictwo Studzianki oddz.: 51B; 92; 97; 158; 174; 176; 177;
- Leśnictwo Strzyżyna oddz.: 33; 36; 64; 149; 176D; 176F;

b) kłusownictwo i wnykarstwo

obszar narażony:

obręb Białobrzegi

- Leśnictwo Sucha oddz.:102; 121; 122; 141; 143; 145; 147; 149; 150;
- Leśnictwo Turno oddz.: 20A; 26; 43A;

Obręb Dobieszyn

- Leśnictwo Grabowy Las oddz.: 146; 147; 167A; 221; 221A; 231;
- Leśnictwo Zawady oddz.: 168B; 168C; 222; 227; 228;
- Leśnictwo Ksawerów oddz. 83; 114; 115A; 122;
- Leśnictwo Kępa Niemojewska oddz.: 22; 52; 66;
- Leśnictwo Winiary oddz.: 2; 9A; 21B; 21C;

Obręb Studzianki

- Leśnictwo Trzebień oddz.: 5; 22; 85; 145;
- Leśnictwo Studzianki oddz.: 51C; 56; 146; 160B;
- Leśnictwo Strzyżyna oddz.: 57; 64; 177B; 177C;

c) nielegalny wyrąb drzew

obszar narażony:

obręb Białobrzegi

- Leśnictwo Sucha oddz.: 95A; 149;
- Leśnictwo Turno oddz.: 27; 37; 43A;

Obwód Dobieszyn

- Leśnictwo Grabowy Las oddz.: 167A; 221A; 231;
- Leśnictwo Zawady oddz.: 168B; 168C; 222; 225;
- Leśnictwo Ksawerów oddz. 95; 105;
- Leśnictwo Kępa Niemojewska oddz.: 22; 26; 66;
- Leśnictwo Winiary oddz.: 3; 21; 29; 32;

Obwód Studzianki

- Leśnictwo Trzebień oddz.: 45; 145;
- Leśnictwo Studzianki oddz.: 126; 131; 176;
- Leśnictwo Strzyżyna oddz.: 38; 58; 77; 177B;

d) umyślne podpalenia:

obszar silnie narażony:

obwód Dobieszyn

- Leśnictwo Winiary: oddz. 3; 8; 21A; 28; 35;
- Leśnictwo Kępa Niemojewska: oddz. 22; 23; 26; 58; 59; 62; 63;
- Leśnictwo Ksawerów: 83; 105A;

f) wywóz nieczystości:

obszar silnie narażony:

obwód Dobieszyn

- Leśnictwo Kępa Niemojewska: oddz. 33; 41; 50; 55; 58; 62-65; 73-80.

6.6.6. Bariery ekologiczne

Pod pojęciem bariery ekologicznej rozumiemy przeszkody znajdujące się na naturalnych szlakach (ciągach ekologicznych) poruszania się zwierząt. Przeszkody te wraz ze zwartą zabudową są przyczyną izolacji kompleksów leśnych i innych ekosystemów, co w konsekwencji może doprowadzić do zubożenia różnorodności biologicznej, zarówno na poziomie gatunkowym jak i genetycznym. Zjawisko izolacji jest przyczyną koncentracji szkód powodowanych przez zwierzynę, która zmuszona jest wykorzystywać ograniczoną bazę żerową.

Do najczęstszych przykładów barier, które muszą pokonywać zwierzęta leśne należą drogi, ogrodzenia, linie kolejowe, zabudowania. W związku z tym istnieje konieczność umożliwiania zwierzętom pokonywania tych przeszkód.

Z punktu widzenia ekologicznego największą barierę dla migracji zwierzyny stanowią na tym terenie następujące szlaki komunikacyjne:

- szlak kolejowy:
  - Warszawa-Radom- Kraków
- drogi o znaczeniu krajowym:
  - S7 Kraków – Radom – Warszawa – Gdańsk
  - Nr 79 Kozienice – Magnuszew – Góra Kalwaria – Warszawa
  - Nr 48 Kozienice – Białobrzegi – Tomaszów Mazowiecki
- drogi o znaczeniu wojewódzkim:
  - Nr 730 Głowaczów – Warka
  - Nr 736 Magnuszew – Zakrzew – Warka
  - Nr 732 Gózd - Przytyk

Ponadto z dróg o nawierzchni asfaltowej wymienić należy drogi powiatowe:

- 1127W Stromiec – Siekluki
- 1116W Kamień – Sucha – Stawiszyn – Radzanów
- 3516W Miejska Dąbrowa – Bobrowniki– Bartodzieje – Jastrzębia

Niektóre z wyżej wymienionych dróg omijają kompleksy leśne lub przebiegają obok nich. Jednak wraz z innymi drogami gminnymi, o gorszym nawet standardzie nawierzchni mogą pełnić rolę dróg dojazdowych do dróg leśnych wytypowanych jako pożarowe lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w wypadku zagrożenia pożarowego.

7. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonywania prac leśnych

Cele polityki leśnej w Polsce oraz zadania służące ich realizacji zostały sprecyzowane w dokumencie „Polityka Leśna Państwa” – wydanym przez Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zatwierdzonym przez Radę Ministrów w 1997 roku. Zapisy dokumentu nawiązują m.in. do europejskich Deklaracji Ministrów Leśnictwa w sprawie Ochrony Lasów (Strasburg 1990 i Helsinki 1993), które określiły wytyczne zrównoważonej, trwałej gospodarki leśnej i doprowadziły do procesu ustanowienia jej kryteriów i wskaźników.

W ciągu minionych 20 lat „Polityka Leśna Państwa” nie została uaktualniona i dostosowana do zmieniającej się sytuacji społeczno–gospodarczej kraju, a także uwarunkowań międzynarodowych.

Polityka leśna zmienia się wraz z rozwojem społecznym. Jest powiązana z innymi politykami branżowymi, szczególnie z polityką rolną, środowiskową i społeczną. Na kierunek zmian prowadzenia gospodarki leśnej istotny wpływ wywierają: przyrost wiedzy naukowej, presja opinii publicznej i uwarunkowania wynikające z prowadzenia polityki globalnej. Emanacją tych uwarunkowań są przede wszystkim akty prawne zawierane w formie konwencji międzynarodowych, które nakładają konieczność dostosowania krajowych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej.

Polityka Państwa w zakresie leśnictwa kształtowana jest w nawiązaniu do:

- ◇ Zasad Leśnych uchwalonych na konferencji UNCED w Rio de Janeiro (1992 r.);
- ◇ Europejskich Deklaracji Ministrów Leśnictwa w sprawie Ochrony Lasów, rezolucji i decyzji wynikających z uczestnictwa na Konferencji Ministerialnego Procesu Ochrony Lasów w Europie (MCPFE), obecnie funkcjonującego pod nazwą Forest Europe (Strasburg 1990 r., Helsinki 1993 r., Lizbona 1998 r., Wiedeń 2003 r., Warszawa 2007r. Oslo 2011 r., Madryt 2015 r.). Ustalenia i przyjęte rezolucje, będące owocem tej współpracy, wprowadzane są następnie do praktyki leśnej, jako zasady i standardy postępowania;
- ◇ Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej przyjętej uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (M.P. 2019 poz. 794).

Polska, jako sygnatariusz rezolucji programowych Konferencji Ministerialnego Procesu Ochrony Lasów w Europie dotyczących zasad ochrony lasów, a szczególnie rezolucji trwałym gospodarowaniu lasami oraz rezolucji o ochronie różnorodności biologicznej lasów, w 1994 r. opracowała program „Polskiej Polityki Kompleksowej Ochrony Zasobów Leśnych”, a także opracowano kryteria trwałego i zrównoważonego rozwoju lasów dostosowane do specyfiki polskiego leśnictwa.

Do podstawowych celów zrównoważonej gospodarki leśnej należy:

- ◆ zachowanie i odpowiednie wzmocnienie zasobów leśnych, w tym utrzymanie zdrowia i vitalności drzewostanów i zapewnienie spełniania przez nie funkcji ochronnych;
- ◆ zachowanie całej naturalnej zmienności przyrody leśnej i funkcjonowania ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego, z uwzględnieniem kierunków ewolucji w przyrodzie;
- ◆ restytucja metodami hodowli i ochrony lasu, zbiorowisk przyrodniczych zdegradowanych i zniekształconych, w celu zapewnienia szybszego niż w procesach naturalnych tempa przywracania zgodności biocenozy z biotopem, przy wykorzystaniu w miarę możliwości sukcesji naturalnej oraz przebudowy drzewostanów rębnych, bliskorębnych oraz młodszych;
- ◆ ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego zbiorowisk dziko żyjących roślin, grzybów, zwierząt i mikroorganizmów;
- ◆ zachowanie i wzmocnienie korzystnego wpływu lasu na środowisko przyrodnicze, w tym również na zdrowie i życie człowieka;
- ◆ zabezpieczenie warunków dla społecznego i gospodarczego rozwoju regionu przez racjonalne użytkowanie i odnawianie zasobów leśnych przy jednoczesnym utrzymaniu, a w miarę możliwości również wzmocnieniu produkcyjnej funkcji lasów;
- ◆ produkcja drewna jako ekologicznego surowca i odnawialnego źródła energii;
- ◆ zmniejszanie konsekwencji zmian klimatycznych poprzez ilościową i jakościową ochronę zasobów wodnych, zapobieganie powodziom, łagodzenie skutków suszy oraz przeciwdziałanie erozji gleby, a także wzmocnianie udziału zasobów leśnych w akumulacji węgla.

W ramach realizacji planu urządzenia lasu należy w szczególności:

- ◆ wykonywać zadania ochronne dla rezerwatu przyrody ujęte w planie ochrony;
- ◆ wszystkie podejmowane działania, mające na celu ochronę przyrody uzgadniać ze służbami właściwymi dla danej formy ochrony przyrody;
- ◆ stosować technologie minimalizujące negatywne skutki pozyskania drewna takie jak wyrób sortymentów przy pniu, zrywka oparta o wyznaczone i utrwalone w terenie szlaki zrywkowe, stosowanie bioolejów w pilarkach spalinowych, itp.;
- ◆ zakres przebudowy drzewostanów realizować zgodnie z wielkością przewidzianą w PUL (elaborat: część III rozdz. 5 oraz wykazy drzewostanów do przebudowy – wzór nr 3);
- ◆ szczególnej ochronie poddawać stanowiska roślin chronionych posiadających pojedyncze lokalizacje – przestrzegać w tym zakresie procedury przewidzianej procesem certyfikacji gospodarki leśnej;
- ◆ pozyskanie drewna na powierzchniach z występującymi nalotami i podrostami, prowadzić w miarę możliwości w okresie spoczynku wegetacyjnego oraz przy pokrywie śnieżnej;
- ◆ budownictwo drogowe opierać przede wszystkim na istniejącej sieci dróg, przez ich udoskonalanie, bez dodatkowych wylesień (należy wykonywać ekspertyzy, oceniające wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze);
- ◆ w celu zachowania walorów kulturowych zlokalizowanych lub o potencjalnej lokalizacji w lasach Nadleśnictwa (dotyczy także stanowisk archeologicznych) należy zidentyfikować je w terenie, zgłosić do właściwego regionalnego konserwatora zabytków i postępować zgodnie z jego zaleceniami;
- ◆ w stosunku do przedmiotów ochrony danych obszarów Natura 2000, występujących na gruntach Nadleśnictwa, realizować działania ochronne zapisane w planach zadań ochronnych;
- ◆ stosować wytyczne w zakresie sporządzania szkiców oraz zachowania i wzbogacania różnorodności biologicznej wprowadzone w RDLP w Radomiu pismem Dyrektora nr ZG.701.2.2017 z dnia 22.05.2017 r.;
- ◆ przy prowadzeniu wszelkich prac leśnych należy uwzględniać Zasady i Kryteria Dobrej Gospodarki Leśnej FSC oraz PEFC;
- ◆ przestrzegać zaleceń zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2408).

8. Plan działań – kierunkowe zadania z zakresu ochrony przyrody

8.1. Kształtowanie stosunków wodnych

Powierzchnie lasów odgrywają priorytetową rolę w retencjonowaniu i ochronie zasobów wodnych. Rola ekosystemów leśnych w bilansie wody była jednym z tematów Konferencji Ministerialnej (MPOLE), która odbyła się w 2007 r. w Warszawie. W związku z jej ustaleniami oraz światowym kryzysem wody zdatnej do picia, funkcje wodochronne lasów wybijają się na plan pierwszy, zyskując coraz większe znaczenie wśród środowisk naukowych, ekologicznych, a także polityków.

Regulacja stosunków wodnych jest procesem niezmiernie ważnym, który wpływa na całe ekosystemy i może prowadzić do diametralnych zmian zarówno jakościowych, jak i ilościowych. Dlatego decyzje w tym zakresie powinny być gruntownie przeanalizowane i podejmowane w sposób racjonalny. Należy dążyć do zachowania siedlisk silnie wilgotnych i bagiennych, które występują jeszcze na niewielkich obszarach.

Drzewostany na siedliskach bagiennych i zalewowych w Nadleśnictwie Dobieszyn występują na **487,48 ha** powierzchni leśnej zalesionej (209,93 ha w obrębie Białobrzegi, 82,22 ha w obrębie Dobieszyn i 195,33 ha w obrębie Snochowice), co stanowi 3,40% powierzchni leśnej zalesionej gruntów Nadleśnictwa (odpowiednio 1,47% obrębu Białobrzegi, 0,57% obrębu Dobieszyn i 1,36% obrębu Snochowice). Dla zdecydowanej większości drzewostanów występujących na tych siedliskach (**431,46 ha**), nie zaplanowano wskazań gospodarczych, w celu utrzymania ich roli ochronnej.

Oprócz tego występują tu liczne śródleśne bagienka oraz zbiorniki, sklasyfikowane jako obiekty niestanowiące wydzielenia, które należy bezwzględnie zachowywać ze względu na ochronę bioróżnorodności i lokalnych zasobów wodnych.

Poniżej podano wykazy bagien oraz drzewostanów, w których dominującym typem siedliskowym lasu są siedliska bagienne i zalewowe.

Tabela 146. Wykaz bagien Nadleśnictwa Dobieszyn

Obręb leśny	Powierzchnia [ha]	Oddział, pododdział
1	2	3
Białobrzegi	58,25	1a; 4n; 10a,i; 14g; 17a,b; 31b; 34h; 36g; 41b; 51d,f; 52b,h; 53d,f; 84h; 108h,i; 111i; 112h; 129g,h,m,n,r,s,t; 141h
Dobieszyn	97,25	1a,b,f,m,n; 2d,k; 4d,f,g; 5b,c,h,k,m; 6b,c; 9f; 9Ab; 21f; 22g; 23d,g; 24a,f,j,n,p; 25a,d; 65h; 82f,h,j,l; 95c; 105c; 114i; 121f; 123j; 126g,j,l; 129Aj; 130d; 132d; 133h; 135j; 136m; 137b; 138a; 142i; 149k; 150d; 157i; 159c; 160a; 161i; 164f; 168Cf; 169b; 170c; 173f; 174f; 179d; 181f,h,j; 187c,h; 188f; 200h,j; 202g,m; 216g; 219f; 221a,d; 230l,m,n
Studzianki	43,92	5h,j,o; 10c; 12g,h; 13b,i,j,k; 14i; 18j; 19k,p; 20h; 22g,j,n,r; 23j; 28i; 29g; 32b,h; 42b; 43b; 48h; 56j; 78g; 86f; 102h; 103h,i; 105c; 106g; 110g; 115k; 133h; 135f; 148g; 149d; 151d; 161f; 162d; 172g; 175f; 176Ck; 177Aa
Razem	199,42	

Tabela 147. Wykaz drzewostanów z typem siedlisk bagiennych i zalewowych

Obręb leśny	STL	Powierzchnia [ha]	Oddział, pododdział
1	2	3	4
Białobrzegi	Lł	10,46	101k; 51g; 100m; 102b
	L Mb	2,80	30d; 29f
	OI	161,61	20h,b; 18c; 26c; 11d; 19d; 11a; 3d; 10h; 17d,f,g,h; 18a,b,d,h; 19b,c,i,l; 20a; 26b; 33s; 34n; 16f; 1r; 10b,c; 11c; 15f; 16h; 20f,g,l,m; 21c; 22g; 23b,f,p; 32j,m; 33i,j,l; 43Ac; 75f; 79c; 80b,c; 83d; 95A,j,x; 128c,d,h; 130c,g,h,k; 143a,b,c,d,g,i,k; 144a,c,d,f,g,h,i,m,n,o; 146a,b,c,d,f,g,h,j,k,l
	OIJ	35,06	7g,h; 16c; 17i,j; 18f; 32d; 1s; 22i; 32f,g; 59i; 60f,i,j
Razem		209,93	
Dobieszyn	Bb	6,54	4c; 23m
	B Mb	7,40	4b; 5d,f; 169d; 170d
	Lł	0,68	25f
	L Mb	19,95	139i; 5j,n,p; 9Ac,f; 139f; 149i
	OI	42,61	22h; 24k; 25l,m,r; 76m; 77j; 78h,i; 79f; 200f; 1k,l; 2h,i; 23h; 27d; 76n; 78g; 83j,k; 168Bz
OIJ	5,04	82k,m	
Razem		82,22	
Studzianki	L Mb	6,73	58b; 14k,p,r
	OI	139,40	24fx,j; 2h; 24a; 6d,c; 24b,r; 2b,d,k; 3c,d,g,j; 5g; 6g; 7b,c,d,f,g; 7Ah,k; 21Ab,d,f,g,h,i,j; 23b,c,f; 24c,d,s,w,dx,gx,hx,ix,jx,kx,lx,mx; 7a; 6a; 4a; 6h; 4b; 6f; 2c,f; 3h,i; 5r; 7Ab; 14j; 19l,n; 21Aa; 23d; 24m,n; 70Ca,c
	OIJ	49,20	3k; 4d,h,i; 24f,h,k,ax,cx; 3a; 21b,c; 24p
Razem		195,33	
Ogółem		487,48	

Tabela 148. Wykaz drzewostanów z typem siedlisk bagiennych i zalewowych – bez projektowanego zabiegu

Obręb	Powierzchnia [ha]	Oddział, pododdział
1	2	3
Białobrzegi	158,46	10h; 143g,b; 144g; 146d,c; 20g; 19i; 146k; 18a; 16c; 26c; 144f,o; 102b; 144m; 21c; 130k; 17f; 18f,b; 26b; 143c; 43Ac; 20l; 7g; 34n; 143a; 19c; 17d; 19d; 95A,j,x; 32m; 146g,h; 10c; 11a; 1r; 18d; 11c; 18h; 19l; 30d; 130g; 143i; 7h; 144a,h; 11d; 143k; 17j; 20m; 1s; 3d; 33s; 146a,b,f,j; 101k; 100m; 143d; 144c,d,i,n; 128c,d; 130c,h; 146i; 20b,f,h; 19b; 10b; 20a; 17g,i,h; 18c; 29f; 95A,p,x; 32d; 51g
Dobieszyn	80,48	25r,f; 23m; 169d; 76n,m; 82m; 78i; 79f; 22h; 25m; 200f; 23h; 9Ac; 82k; 2h; 77j; 78h; 5d; 83j; 25l; 170d; 5p,j,n; 168Bz; 149i; 9Af; 139f; 5f; 4b; 24k; 83k; 4c; 1k; 27d; 139i
Studzianki	192,52	21b; 70Cc; 21c; 3h; 6f; 2b; 7Ab; 14k; 4h; 14j; 6g; 4a; 24fx,j,x; 7a; 7Ah,k; 14r; 6c; 2k; 6h; 3g; 7c; 21Aa; 5r; 7d; 6a; 4i; 3a; 7b; 19n; 3c; 6d; 21Aj; 24b; 14p; 21Ab,d,g; 2c; 24j; 3j,k; 7g; 24w; 3d; 4b,d; 58b; 70Ca; 24cx,ax; 2d,f; 3i; 24c; 21Ah,i; 24r,k,m,n,p,s,dx,gx,hx,ix,mx,kx; 21Af; 24ix; 2h; 5g; 24d,f,h,a; 23b,c,d,f; 7f
Ogółem	431,46	

Zgodnie z ustawą „prawo wodne” (Dz. U. z. 2020 r. poz. 310) wody, jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność.

Stosunkowo często obserwowane w ostatnich latach zjawisko suszy jest nie tylko związane z warunkami klimatycznymi. Problem niedoboru wody w glebie to również wynik niewłaściwej działalności człowieka w zakresie melioracji, odwodnień, zalesień czy braku kompleksowego programu hydrotechnicznego i agrotechnicznego w rolnictwie (Drab E., Bukowiec T., Mączka M., 2004). Deficyt wody w lasach obserwowany jest na terenie całej Polski, poza obszarami gór, gdzie suma opadów rocznych jest nadal wysoka. Jednocześnie coraz częściej zdarzają się okresy intensywnych opadów, które powodują nagłe, znaczne wzrosty poziomu wody grożące powodzią. Aby zapobiec obu tym zjawiskom zaleca się na terenach leśnych tworzyć systemy tzw. „małej retencji wodnej”. Polegają one na kształtowaniu obiektów hydrotechnicznych w taki sposób aby przyczyniały się do przywracania naturalnego stanu stosunków wodnych oraz powiększenia naturalnej zdolności lasu do zatrzymywania w sobie wody opadowej.

Wprowadzenie „małej retencji” w lasach może wpływać, poprzez zahamowania deficytu wody, na poprawę między innymi (wg Błędowska L. 2006):

- stanu zasobów wodnych regionu,
- warunków mikroklimatycznych w lasach,
- walorów krajobrazowych,
- właściwości gleb,
- możliwości uzyskiwania odnowień naturalnych gatunków liściastych,
- odporności lasu, w tym bezpieczeństwa p.poż,
- warunków bytowania fauny,
- kondycji zdrowotnej drzewostanów,
- bazy edukacji ekologicznej.

Przy realizacji zadań w zakresie kształtowania stosunków wodnych, w celu zwiększenia różnorodności biologicznej należy zachować następujące zasady:

- zbiorniki powinny mieć łagodne zejścia skarp – wypłycone brzegi ułatwiające dostęp zwierzyny leśnej do wody,
- kształt linii brzegowej zbiorników powinien być nieregularny,
- na rowach utworzyć wypłycone zatoki, które stanowią miejsce rozwoju płazów oraz stanowiska specyficznej gamy roślin,
- po zakończeniu prac ziemnych zbiorniki obsadzić krzewami owocodajnymi i nektarodajnymi,
- wywiesić w drzewostanach wokół zbiorników i wzdłuż cieków i rowów dodatkowe budki lęgowe dla ptaków oraz schrony dzienne dla nietoperzy,
- wokół zbiorników i oczek wodnych pozostawić niewielki pas (kilka metrów) niezalesiony w celu stworzenia miejsc wygrzewania płazów.

Odpowiednia realizacja programu „małej retencji” powinna być poprzedzona analizą warunków hydrologicznych oraz spadków terenu, co w konsekwencji pozwoli trafnie określić miejsca odpływu wody i potrzeby w zakresie budowy urządzeń wodnych. W związku z tym zaleca się jak najszersze wykorzystanie w tym zakresie numerycznego modelu terenu dla Nadleśnictwa oraz teledetekcji. Cennym uzupełnieniem w tym zakresie może być „Ekspertyza melioracji wodnych dla Nadleśnictwa”.

Dla zachowania lub odtworzenia prawidłowych relacji hydrologicznych w Nadleśnictwie zaleca się:

- zaniechanie budowy nowych urządzeń odwadniających i ograniczyć konserwację rowów odprowadzających wodę, jedynie do przypadków bezwzględnie koniecznych ze względu na gospodarkę leśną,
- w celu ochrony torfowisk, na rowach odprowadzających wodę wykonać system zastawek,
- miejsca, w których drzewostan został zdewastowany przez bobry wyłączyć z użytkowania lasu i odnowienia oraz zaniechać melioracji wodnych prowadzonych na ich terenie,
- przygotowanie gleby na terenach podmokłych prowadzić przy użyciu pługo-frezarki lub wykonując ręcznie wywyższenia miejsca sadzenia (kopczyki, placówki).
- całkowicie zaniechać wykorzystania sprzętu ciężkiego do przygotowania gleby,
- w miarę możliwości zabiegi z zakresu pozyskania i zrywki drewna na terenach o dużym uwilgotnieniu prowadzić w okresie zimy lub suchego lata.

8.2. Kształtowanie granicy polno-leśnej

Kształtowanie granicy polno-leśnej jest możliwe zasadniczo poprzez: zalesienie niektórych gruntów nieekonomicznych, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa, wykup gruntów położonych w obrębie enklaw obcej własności oraz uczestnictwo w Programie Zwiększania Lesistości Kraju.

Ponad 32 % powierzchni Nadleśnictwa objęta jest wielkoprzestrzennymi formami ochrony przyrody. W związku z tym, w celu ochrony cennych elementów krajobrazu, przy tworzeniu

granicy polno-leśnej należy kierować się, przede wszystkim względami zachowania istniejącego krajobrazu, zwiększania jego naturalności, poprawy ciągłości korytarzy ekologicznych i ochrony najcenniejszych fragmentów ekosystemów. Pożądane jest kształtowanie mozaiki terenów leśnych i pól. Kształtowanie granicy polno-leśnej jest zagadnieniem złożonym. Rozwiązanie tego problemu tylko w części leży w gestii Nadleśnictwa, ponieważ dotyczy on i innych podmiotów, w tym właściwych terytorialnie gmin i instytucji odpowiedzialnych za utworzone w regionie formy ochrony przyrody.

Kształtowanie granicy polno-leśnej w pierwszej kolejności powinno być ukierunkowane na połączenie sąsiadujących ze sobą kompleksów leśnych pasami zadrzewień i zalesień śródpolnych, które wraz z przejściami i urządzeniami umożliwiającymi pokonywanie barier ekologicznych powinny stać się cennym uzupełnieniem lokalnej sieci korytarzy ekologicznych, zapewniając tym samym swobodną wymianę zasobów genowych oraz wzrost bioróżnorodności.

8.3. Kształtowanie strefy ekotonowej

Ekoton jest pojęciem ekologicznym, określającym pas przejściowy (o różnej szerokości), występujący na styku dwóch diametralnie różnych ekosystemów. Wyznacznikiem tego obszaru jest, wymiana gatunkowa roślinno-zwierzęca; wymiana materii i energii, zachodząca pomiędzy kontaktującymi się środowiskami. Strefa ekotonowa odznacza się dużym i urozmaiconym bogactwem flory i fauny, gdyż jest miejscem bytowania wielu gatunków charakterystycznych dla obu środowisk, jak również gatunków tzw. stykowych, których siedlisko ogranicza się wyłącznie do tych miejsc. Dla potrzeb hodowli i zagospodarowania lasu należy wyróżnić zewnętrzne (na granicy kompleksów leśnych np. wzdłuż agrocenoz) i wewnętrzne (w obrębie kompleksu np. wzdłuż dróg leśnych) strefy ekotonowe.

Zewnętrzne strefy ekotonowe powinny stanowić łagodne przejście od terenu bezleśnego do środowiska leśnego o szerokości, co najmniej 10-30m i powinno składać się z trzech przenikających się wzajemnie stref:

- 1) strefa drzewiasta - pas wewnętrzny o szer. 10 - 20 m., drzewostan o rozluźnionym zwarciu z dolnym piętrzem, podszytem i warstwą podrostu,
- 2) strefa drzewiasto - krzewiasto – środkowy pas o szerokości około 5 m., tworzony przez gatunki dolnego piętra, o mniejszym zwarciu i nierównomiernym rozmieszczeniu drzew, z bujnym wielogatunkowym podszytem,
- 3) strefa krzewiasto - zewnętrzny pas o szer. 3 - 5 m., zbudowany z szeregu gat. krzewiastych zmieszanych grupowo.

Do głównych zadań w zakresie kształtowania zewnętrznej strefy ekotonowej należy zaliczyć:

- użytkowanie za pomocą cięć o charakterze przerębowym, stopniowym lub częściowym, pasa drzewostanu o szerokości 30 - 50 m., wzdłuż użytków rolnych, wód, dróg publicznych, aby trwale spełniał rolę zewnętrznej strefy ekotonowej,
- wykorzystywanie jak najszerzej istniejących odnowień naturalnych,
- wprowadzanie przede wszystkim, drzew i krzewów światłożądnych,
- dążenie do tego, by zewnętrzne obrzeże lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków wodnych, szlaków turystycznych były maksymalnie wypełnione tak, aby drzewa, krzewy i rośliny runa tworzyły barierę ograniczającą wnikanie niekorzystnych czynników do wnętrza lasu; powinna ona mieć budowę wielowarstwową o zwarciu poziomym i pionowym,
- przy sztucznym odnowieniu, formowanie tej strefy powinno polegać na stosowaniu rozluźnionej więźby sadzenia i wprowadzaniu jak największej liczby gatunków o walorach dekoracyjnych, jak również biocenotycznych, o różnej dynamice wzrostu, co zapewni efekt wypełnienia przestrzeni drzewostanu w układzie pionowym, zasadniczo liczba gatunków nie powinna jednak przekraczać 10,
- dla krzewów stosowanie zmieszania grupowego,

- stosowanie częstszych i silniejszych cięć pielęgnacyjnych.

Wewnętrzne strefy ekotonowe powinny przyjmować szerokości:

- > 5 m. – wzdłuż dróg i linii podziału przestrzennego,
- > 10 m. – wzdłuż szlaków kolejowych, cieków wodnych,

Dla ich ukształtowania zaleca się:

- popieranie gatunków liściastych,
- stosowanie rozluźnionej więźby sadzenia,
- stosowanie intensywniejszych zabiegów pielęgnacyjnych, w celu utworzenia struktury warstwowej,

Strefy te powinny być ukształtowane we wszystkich większych kompleksach leśnych. W drzewostanach starszych klas wieku, formowanie strefy ekotonowej powinno być prowadzone zasadniczo w okresie odnowienia lasu, jednak poprzedzone silnymi cięciami pielęgnacyjnymi.

8.4. Ochrona przyrody

Opracowanie „Programu” ma za zadanie przyczynić się do pełniejszego poznania aktualnego bogactwa przyrodniczego terenów Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo realizując zaplanowane zabiegi gospodarcze i ochronne powinno uwzględniać wszystkie zalecenia zawarte w rozporządzeniach w sprawie ochrony gatunkowej: grzybów z dnia 09 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408); roślin z dnia 9 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) i zwierząt z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm).

W celu zapewnienia i utrzymania odpowiednich warunków życiowych roślinom i zwierzętom objętym ochroną prawną, Nadleśnictwo powinno konsekwentnie prowadzić działania polegające na:

- ❖ wyszukiwaniu i otaczaniu opieką cennych drzew oraz innych tworów przyrody żywej i nieożywionej,
- ❖ prowadzeniu na bieżąco ewidencji listy gatunków chronionych i rzadkich z uwzględnieniem miejsc i sposobu występowania, a także siedlisk przyrodniczych,
- ❖ uwzględnianiu przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych miejsc występowania cennych gatunków – zwłaszcza tych zagrożonych w skali regionu lub kraju,
- ❖ szkoleniu pracowników, co pozwoli świadomie unikać zagrożeń dla chronionej fauny i flory,
- ❖ obejmowaniu ochroną miejsc występowania cennych skupisk roślin i zapewnianie odpowiednich warunków właściwych danym gatunkom (w porozumieniu z RDOŚ),
- ❖ wspomaganiu rozmnażania się gatunków szczególnie zagrożonych wyginięciem,
- ❖ wykonywaniu zaleceń ochronnych w obiektach cennych przyrodniczo, w szczególności w rezerwach przyrody,
- ❖ dla ochrony stanowisk ptaków zasiedlających dziuple, w ramach użytkowania rębego i przedrębego starszych klas wieku należy pozostawiać martwe drzewa stojące gatunków liściastych o pierśnicy co najmniej 20 cm, pojedynczo, grupowo lub w postaci kęp ekologicznych,
- ❖ w celu ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych chrząszczy saproksylicznych pozostawiać pniaki oraz różne formy drewna martwego, unikać korowania pni i stosowania preparatów przyspieszających rozkład (np. PG IBL),
- ❖ dla zachowania populacji motyli należy pozostawić śródleśne fragmenty terenów otwartych (polan, łąk, luk) m. in. dla zachowania populacji motyli,
- ❖ dla gatunków drapieżnych pozostawiać drzewa zasiedlone (z gniazdami, również z gniazdami krukowatych),
- ❖ dla stwierdzonych stanowisk gatunków ssaków z rodziny pilchowatych, należy pozostawiać gatunki biocenotyczne (np. trześnia), chronić gniazda oraz drzewa zasiedlone, utrzymać zwarcie koron,

- ❖ w celu ochrony gatunków nietoperzy należy pozostawiać drzewa dziuplaste i skrzynki lęgowe, chronić zimowiska,
- ❖ prowadzeniu rębni zupełnych na słabych siedliskach borowych zgodnie z przyjętym wykazem cięć rębnych dla ochrony gatunków wymagających otwartych przestrzeni (np. lelka),
- ❖ przeciwdziałaniu szkodnictwu leśnemu,
- ❖ przestrzeganiu zaleceń wynikających z certyfikacji gospodarki leśnej, w tym w szczególności pozostawianie drewna martwego w lesie oraz oceny skutków realizacji czynności gospodarczych na walory przyrodnicze,
- ❖ współpracy z organizacjami ekologicznymi, środowiskami samorządowymi w zakresie ochrony przyrody,
- ❖ nie pogarszaniu stanu siedlisk spełniających kryteria chronionych siedlisk przyrodniczych,
- ❖ zlokalizowanie i wyznaczenie stref ochronnych dla gatunków wymagających ochrony strefowej,
- ❖ zachowaniu śródleśnych bagien, strumieni, zbiorników wodnych i siedlisk bagiennych,
- ❖ ochrona mrowisk,
- ❖ preferowaniu metod gospodarki leśnej najmniej naruszających runo i glebę leśną,
- ❖ oznakowaniu form ochrony przyrody.

Zadania z zakresu ochrony przyrody zestawiono wg wzoru XXIII w załączniku do POP.

8.5. Ochrona różnorodności biologicznej

Informacje na temat różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa zawarte są w wykonanych na jego potrzeby opracowaniach, do których należą: plan urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, zaktualizowane opracowanie glebowo-siedliskowe oraz opracowanie fitosocjologiczne.

Kryteria i wskaźniki różnorodności biologicznej dla lasów polskich budowane są na bazie uzgodnień europejskich w ramach tzw. „procesu helsińskiego” (zapoczątkowanego w 1993 r. konferencją ministerialną w Helsinkach). Sformułowano w jego toku 6 głównych kryteriów i szereg wskaźników odnoszących się w różnym stopniu do różnorodności biologicznej. Całkowicie tej problematyce poświęcone jest kryterium IV o nazwie: zachowanie, ochrona i odpowiednie wzbogacenie biologicznej różnorodności ekosystemów leśnych. Trzeba pamiętać, że szereg wskaźników wymaga przygotowania metodyki zbioru i gromadzenia danych, a niekiedy także dodatkowych badań i testów praktycznych.

Informacje na ten temat zawarte są w wykonanych opracowaniach, należą do nich:

- ✓ opis ogólny planu urządzenia lasu,
- ✓ program ochrony przyrody,
- ✓ prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000,
- ✓ opisy taksacyjne,
- ✓ operat glebowo-siedliskowy.

Polskie kryteria i wskaźniki znajdują odzwierciedlenie w postaci reguł, norm i standardów zawartych w szczegółowych dokumentach techniczno-gospodarczych, a także obowiązujących w Lasach Państwowych aktach prawnych:

- Ustawa o Ochronie Przyrody,
- Ustawa o Lasach,
- Zasady Hodowli Lasu,
- Instrukcja Ochrony Lasu,
- Instrukcja Urządzania Lasu.

Wymierne wskaźniki różnorodności biologicznej w Nadleśnictwie to:

- ❖ wielkopowierzchniowe obszary objęte prawną ochroną przyrody:
  - powierzchnia obszarów NATURA 2000 (tabela 96),
  - obszarów chronionego krajobrazu (tabela 96),

- ❖ obiekty reprezentatywne, rzadkie i wskazane jako chronione, w tym m.in.:
  - powierzchnia rezerwatów (tabela 98),
  - pomniki przyrody (tabela 104),
  - powierzchnia siedlisk przyrodniczych (rozdz. 4.6.),
- ❖ gatunki rzadkie i zagrożone wyginieciem:
  - liczba chronionych gatunków flory i fauny (tabele: 105-114),
- ❖ biologiczna różnorodność w lasach produkcyjnych, w tym m.in.:
  - powierzchnia wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych, bloków upraw pochodnych,
  - złożoność gatunkowa, strukturalna, pochodzenie drzewostanów (tabele: 119-121).

Ochrona różnorodności biologicznej powinna być realizowana na kilku płaszczyznach, i tak:

- dla zachowania różnorodności genowej należy dążyć do tego by leśny materiał rozmnożeniowy pochodził z jak największej liczby drzew matecznych, źródeł nasion i drzewostanów nasiennych (z zachowaniem regionalizacji nasiennej), zgodnie z ustawą o leśnym materiale rozmnożeniowym;
- dla zachowania różnorodności gatunkowej w lasach należy zwracać uwagę zarówno na skład gatunkowy warstw drzewiastych jak i podszytów oraz runa. W tym celu należy dążyć do stosowania zalecanych składów odnowieniowych upraw;
- nie stosować do odnowień gatunków obcych, a w przypadku już występujących, ograniczyć ich udział poprzez cięcia pielęgnacyjne i rębne;
- w celu zachowania różnorodności ekosystemowej powinno się, jak najszerszej, wykorzystywać zmienność w ramach siedlisk (unikanie schematów), wprowadzając właściwe dla nich gatunki bądź stosując zabiegi umożliwiające powstanie wartościowego odnowienia naturalnego;
- w zagospodarowaniu lasu szczególną uwagę należy zwrócić na siedliska podlegające ochronie;
- w celu ochrony naturalnych zespołów roślinnych należy dążyć do utrzymania właściwych stosunków wodnych;
- w celu restytucji oraz unaturalnienia zespołów roślinnych należy przyjąć odpowiedni typ i rodzaj rębni do zaplanowanego celu hodowlanego - respektującego naturalny skład gatunkowy zbiorowiska, dla zbiorowisk zastępczych i zniekształconych należy prowadzić zadania z zakresu przebudowy;
- w celu kształtowania urozmaiconych warunków mikrosiedliskowych, umożliwiających współistnienie gatunków o różnych wymaganiach, należy różnicować warunki świetlne, wilgotnościowe, termiczne, strukturę wiekową i przestrzenną oraz mozaikę faz rozwojowych drzewostanów;
- w zakresie ochrony krajobrazu przestrzegać zapisów (zakazów i nakazów) ustanowionych dla obszarów chronionego krajobrazu.

Powyższe zalecenia znajdują swoje odzwierciedlenie w zaprojektowanych dla poszczególnych drzewostanów wskazaniach gospodarczych.

8.6. Martwe drewno

Oprócz dbałości o formy ochrony przyrody, należy szczególnie zwrócić uwagę na zagadnienie pozostawiania martwego drewna, które jest istotnym elementem prawidłowo funkcjonującego ekosystemu leśnego. Stanowi on charakterystyczną cechę lasu naturalnego, w którym zapas pozostawionego drewna jest znaczny. Ten ważny aspekt ochrony przyrody w lasach znalazł odzwierciedlenie w Zasadach Hodowli Lasu, w których wprowadzono zapis o pozostawianiu niektórych drzew do ich fizjologicznej śmierci. Ważne jest pozostawianie drewna w różnej postaci, tzn.: leżącej, stojącej (w tym martwe fragmenty drzew żywych), o różnym stopniu rozkładu, nieokorowanych pniaków, drzew dziuplastych. Drzewa stojące najlepiej pozostawiać w miejscach nasłonecznionych. Szczególnie istotne jest pozostawianie martwego drewna w lasach gospodarczych, w fazach rozwojowych drzewostanu dojrzewającego i dojrzałego.

W starszym wieku intensywność naturalnego procesu wydzielania się drzew wyraźnie maleje, a udział procentowy drewna martwego w stosunku do miąższości przyjmuje najmniejsze wartości.

W nadleśnictwach wchodzących w skład RDLP w Radomiu, w maju 2009 roku wdrożono zasady pozostawiania drewna martwego w lesie, określające strukturę drewna i sposób postępowania w celu jego zachowania i dalszej depozycji. Do czasu wydania szczegółowych zasad opartych na wiedzy naukowej, należy realizować uregulowania wewnętrzne PGL LP dotyczące pozostawiania drewna w lesie do naturalnego rozpadu.

Od roku 2005 w Polsce prowadzona jest inwentaryzacja zasobów martwego drewna w lasach wszystkich form własności, w ramach Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu, która pozwoli w przyszłości określić stan i potrzeby w tym zakresie.

W ramach prac przy obecnej rewizji urządzeniowej dokonano pomiaru drewna martwego na 230 powierzchniach próbnych spośród 2145 objętych pomiarem miąższości, zakładanych w drzewostanach od II klasy wieku. Z tego na 73 powierzchniach w obrębie Białobrzegi, 78 w obrębie Dobieszyn i 79 powierzchniach w obrębie Studzianki.

Wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli poniżej.

Na podstawie dokonanych pomiarów zasobność grubizny martwego drewna w Nadleśnictwie Dobieszyn określono na **5,45 m³/ha**, a zinwentaryzowany zapas stanowi ok. 1,94% zapasu miąższości żywych drzew na pniu.

Całkowita miąższość drewna martwego na powierzchni leśnej zalesionej bez pierwszej klasy wieku wyniosła 70072,97 m³.

Według danych WISL z II-cyku za lata 2010 - 2014r., średnia zasobność drewna martwego w Lasach Państwowych wynosi 5,5 m³/ha (1,98 %), a w RDLP Radom 4,0 m³/ha (1,49 %).

Zgodnie ze standardami FSC (z roku 2010) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2408), zarządzający lasami powinien pozostawiać w formie kęp starodzewia fragmenty drzewostanów rębnych do ich naturalnej śmierci i całkowitego rozkładu drewna.

Tabela 149. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Dobieszyn

TSL	Miąższość drzew martwych													
	Stojących i złomów						Leżących i fragmentów drzew						Razem nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
BS	-	-	-	-	-	-	-	-	0,59	0,69	-	-	0,59	0,69
BŚW	1585,27	3,44	1680,90	0,73	993,49	2,10	201,29	0,44	1169,08	0,51	795,50	1,68	6425,53	1,98
BW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BMŚW	3583,40	5,93	804,89	0,73	4226,70	2,84	474,42	0,78	500,34	0,45	2560,77	1,72	12150,52	3,80
BMW	262,41	2,98	71,30	0,37	71,09	1,94	91,37	1,04	80,25	0,41	70,43	1,92	646,85	2,03
BMB	-	-	6,63	0,90	-	-	-	-	15,79	2,13	-	-	22,42	3,03
LMŚW	5108,02	5,62	3101,85	1,88	8138,98	4,74	1595,59	1,75	1094,71	0,66	3288,43	1,92	22327,58	5,23
LMW	5332,24	14,73	189,49	0,80	527,31	3,34	3817,28	10,55	211,29	0,89	446,46	2,83	10524,07	13,91
LMB	2,32	2,32	2,29	0,13	-	-	3,30	3,30	4,31	0,24	-	-	12,22	0,63
LŚW	992,65	4,90	216,38	2,28	875,67	3,42	512,78	2,53	89,02	0,94	260,29	1,02	2946,79	5,32
LW	491,75	7,00	-	-	167,84	5,80	279,54	3,98	1,37	0,35	615,20	21,24	1555,70	15,08
OL	2516,07	19,39	0,49	0,01	1074,72	9,55	1819,93	14,03	25,30	0,67	2885,66	25,63	8322,17	29,70
OLJ	491,42	17,94	-	-	287,44	5,88	409,20	14,93	2,06	0,41	3771,10	77,20	4961,22	61,03
LŁ	137,76	13,17	-	-	-	-	38,89	3,72	0,66	0,97	-	-	177,31	15,92
Razem	20503,31	7,15	6074,22	1,07	16363,24	3,79	9243,59	3,23	3194,77	0,56	14693,84	3,40	70072,97	5,45

Zasoby martwego drewna umożliwiające wykształcenie się naturalnego poziomu zespołów ksylobiontów to poziom powyżej 20 m³/ha (10% miąższości drzewostanu). Taki poziom zasobów martwego drewna w lasach o wiodącej funkcji gospodarczej lub ochronnej powinien występować tylko w niektórych, szczególnie cennych przyrodniczo fragmentach lasu, jak np. rezerwy przyrody lub drzewostany na siedliskach przyrodniczych. Kluczowe jest, by wśród zasobów martwego drewna były reprezentowane grube drzewa stojące i grubizna leżąca, a także by zasoby te były różnorodne co do gatunku drzew i stopnia rozkładu. Celowe jest wyznaczanie ostoi ksylobiontów. Na poziom depozycji drewna martwego w przyszłości będzie miało wpływ pozostawianie kęp ekologicznych na powierzchniach objętych użytkowaniem rębny.

Dokonano również analizy ilości drewna martwego dla obszarów Natura 2000 występujących w Nadleśnictwie Dobieszyn. Uzyskane wyniki przedstawiają poniższe tabele.

W obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016 przeciętna zasobność drewna martwego wyniosła 22,23 m³/ha, a w obszarze Natura 2000 OSO „Dolina Pilicy” PLB140003 – 13,84 m³/ha. Dane te świadczą o pozytywnym zjawisku obecności zasobów drewna martwego w obszarach Natura 2000.

W obszarze Natura 2000 Łekawica PLH140030 nie określono przeciętnej zasobności martwego drewna ze względu na małą reprezentatywność wielkości próby, niepozwalającą na uzyskanie wiarygodnych danych co do ilości martwego drewna.

Tabela 150. Zestawienie miąższości drewna martwego w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn

TSL	Miąższość drzew martwych													
	Stojących i złomów						Leżących i fragmentów drzew						Razem Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki			
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
BŚW	2231,63	14,62	-	-	-	-	1164,31	7,63	32,35	1,63	-	-	3428,29	18,66
BMŚW	1211,58	8,96	2,65	0,07	-	-	532,23	3,94	25,68	0,65	-	-	1772,14	10,05
BMW	475,16	14,07	-	-	-	-	97,24	2,88	-	-	-	-	572,40	15,33
LMŚW	255,62	8,88	-	-	-	-	258,89	9,00	-	-	-	-	514,51	17,88
LMW	4734,83	19,76	5,27	0,07	-	-	3745,41	15,63	65,40	0,90	-	-	8550,91	27,38
LMB	1,50	1,50	-	-	-	-	3,27	3,27	-	-	-	-	4,77	4,77
LW	308,68	18,83	-	-	-	-	260,58	15,90	-	-	-	-	569,26	31,31
OL	2981,97	27,59	-	-	-	-	1784,64	16,51	26,78	0,91	-	-	4793,39	34,83

TSL	Miąższość drzew martwych													
	Stojących i złomów						Leżących i fragmentów drzew						Razem	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Nadleśnictwo	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
OLJ	83,38	6,34	-	-	-	-	75,12	5,71	-	-	-	-	158,50	8,71
LŁ	12,29	3,55	-	-	-	-	19,68	5,69	0,76	1,12	-	-	32,73	7,91
Razem	12296,64	16,80	7,92	0,05	-	-	7941,37	10,85	150,97	0,87	-	-	20396,90	22,23

Tabela 151. Zestawienie miąższości drewna martwego w obszarze Natura 2000 OSO „Dolina Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn

TSL	Miąższość drzew martwych													
	Stojących i złomów						Leżących i fragmentów drzew						Razem	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Nadleśnictwo	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
BŚW	1824,45	7,05	11,24	0,06	-	-	497,41	1,92	153,15	0,89	-	-	2486,25	5,61
BMSW	827,55	5,27	3,49	0,06	-	-	238,77	1,52	37,52	0,63	-	-	1107,33	5,08
BMW	387,74	4,68	-	-	-	-	211,16	2,55	-	-	-	-	598,90	6,93
LMSW	339,46	8,70	-	-	-	-	165,20	4,23	-	-	-	-	504,66	12,93
LMW	5204,99	17,57	7,73	0,08	-	-	3678,79	12,42	115,79	1,20	-	-	9007,30	22,95
LMB	3,01	3,01	-	-	-	-	4,95	4,95	-	-	-	-	7,96	7,96
LW	516,90	16,81	-	-	-	-	275,06	8,95	-	-	-	-	791,96	24,34
OL	2600,14	22,40	-	-	-	-	1819,90	15,68	26,78	0,91	-	-	4446,82	30,53
OLJ	89,48	5,24	-	-	-	-	81,55	4,77	-	-	-	-	171,03	7,73
LŁ	14,69	4,25	-	-	-	-	17,22	4,98	0,76	1,12	-	-	32,67	7,89
Razem	11808,41	11,78	22,46	0,06	-	-	6990,01	6,97	334,00	0,90	-	-	19154,88	13,84

8.7. Lasy wyłączone z użytkowania

Zgodnie z wytycznymi FSC (2010) odnośnie ekosystemów reprezentatywnych, Zarządzający lasami o dużych powierzchniach zachowuje przykłady istniejących ekosystemów w swym stanie naturalnym, stosownie do zakresu działań gospodarczych oraz unikalnego charakteru tych zasobów, a także zaznacza na mapach. Takie enklawy i obszary objęte ochroną prawną, tam gdzie w planach ich ochrony ustalono taką potrzebę, są wyłączone z użytkowania. W przypadku terenów leśnych, za ekosystem uznaje się typ siedliskowy lasu. Ekosystem referencyjny jest zachowany w ilości nie mniejszej niż 1% jego powierzchni w ramach jednostki certyfikowanej. Łączna powierzchnia zachowywanych ekosystemów jest nie mniejsza niż 5% powierzchni jednostki certyfikowanej.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu wprowadziła procedury identyfikacji i wyłączenia z użytkowania powierzchni leśnych. Celem wyłączenia z użytkowania jest stworzenie sieci drzewostanów najcenniejszych dla ochrony różnorodności biologicznej, które dodatkowo w przyszłości stanowią będą próbę porównawczą dla lasów gospodarczych. W drzewostanach tych zaprzestano użytkowania, a zabiegi ograniczono jedynie do niezbędnych działań o charakterze sanitarnym i ochronnym, wyjątkowo pielęgnacyjnym w odnowieniach.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 3 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 06.03.2017 r., BULiGL O/Radom uzgodniło z Nadleśnictwem Dobieszyn wykaz drzewostanów do wyłączenia z użytkowania decyzją Nadleśniczego. Zgodnie z tą procedurą Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobieszyn decyzją nr 12/2020 z dnia 06.05.2020 r. wyłączył z użytkowania 216 pododdziałów o łącznej powierzchni 488,30 ha. W obrębie Białobrzegi jest to 68 pododdziałów o powierzchni 193,82 ha, w obrębie Dobieszyn 44 pododdziały o powierzchni 75,35 ha, a w obrębie Studzianki 104 pododdziały o powierzchni 219,13ha.

Tabela 152. Wykaz drzewostanów wyłączonych z użytkowania decyzją Nadleśniczego

Obręb	Powierzchnia [ha]	Pododdziały
1	2	3
Białobrzegi	193,82	20h; 101k; 20b; 51b; 111a; 18c; 26c; 11d; 19d; 11a; 3d,m; 4l; 5d; 7g,h; 10d,h; 12a; 14a,b,i; 16c; 17c,d,f,g,h,i,j; 18a,b,d,f,h; 19b,c,i,l; 20a; 26a,b; 29h; 30b,d,f; 32d; 33s; 34n,t; 51a,c,g; 52a,d; 53k; 73c; 100m; 102a,b; 111b; 112i; 127c,d; 132a; 134m; 20c; 116j
Dobieszyn	75,35	132g; 9g; 14c; 22c,f,h,i,k; 24b,d,i,k,m,o; 25b,c,f,l,m,n,r; 76m; 77j; 78h,i; 79f; 82k,m; 134f,l; 136c,d,g; 137j; 139i; 140c,h; 175d; 179f; 181g; 200f; 212h; 219d; 130l
Studzianki	219,13	24f,x,j; 2h; 24a; 6d,c; 24b,r; 14m; 2b,d,j,k,l; 3c,d,f,g,j,k; 4c,d,f,g,h,i; 5a,b,c,g,i,l; 6g,i; 7b,c,d,f,g; 7Ah,k; 14a,c,t,x; 19d; 20d,f,g; 21Ab,d,f,g,h,i,j; 22i; 23a,b,c,f,i,k; 24c,d,f,h,k,s,w,x,ax,cx,dx,gx,hx,ix,jx,kx,lx,mx; 51Ca,b,c,d,f,g,h,i; 58b; 86g; 103k; 115h; 168g,i; 175c,g; 20c; 7a; 6a; 4a; 6h; 4b; 3a
Nadleśnictwo	488,30	

W Nadleśnictwie Dobieszyn istnieją także inne drzewostany, w których z różnych względów nie zaplanowano w obecnym Planie Urządzenia Lasu żadnych wskazań gospodarczych.

Tabela 153. Drzewostany bez wskazań gospodarczych (z pominięciem wyłączonych z użytkowania decyzją Nadleśniczego)

Obręb	Powierzchnia [ha]	Pododdziały
1	2	3
Białobrzegi	209,21	1n,r,s; 2c,h; 8Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,o,p; 9d; 10b; 11c; 13k,n; 14h; 16d; 19g; 20d,f; 20Ac,i; 21a,c,f; 22a,b,k; 24i; 27a; 28k; 29f; 32m,n,p,r; 35a; 38b,m,n,o,p,w,x,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx; 39i; 40c; 43l; 43Ac,f,g,h,i,j,l,t,w,x,z,ax; 46f; 47b; 49d; 55i; 61c; 63d,m; 66h; 71i,k,l,r,s,w,x; 73d,f; 81d,h; 91h,i,j,l,m; 93Aa,b,f,g; 53j,m,w; 57g; 65a; 95Af,g,h,i,j,k,o,p,r,s,t,w,x,y,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,jx,kx,lx,mx,nx,px; 95Ba,b,c,d,f,k,l,m,n,o,p,r,t,w,y,z,ax,bx; 95Ca,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,hx,ix,kx,mx,ox,rx,sx,tx; 97f; 103i,l,m,n; 104d,f,h,i,l,m,n,o,p; 111d; 114a; 116k; 117a; 118a; 121Bb,c,d,f,h,i,j,k; 122c; 125c; 128d; 130c,d,g,h; 140i; 141j,w,bx,cx; 142a,d,f,g,h,i,j,k,m,n,o,p,r,s; 143a,b,c,d,g,h,i,j,k,l,m,n; 144a,d,f,g,h,i,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax; 145a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx; 146a,b,c,d,f,h,j,l,m,o,p; 147a,b,k,l,m,o,r,s,t; 148a,b,c,d,f,g,h,i,j,l; 150a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s; 151a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n; 152a,b,c,d,f,g,h,i,j; 153b,c,i,j,k,l
Dobieszyn	324,72	1d,g,h,k; 2b,f,h,m,n,o,r; 4a,b,c; 5a,d,f,j,n,p; 6a; 9b; 9Ac,d,f; 11a,b; 12g; 14f; 14Aa,b,c,d,f,g,i,k; 14Bf,g,h,k,l,m,p,t,w,x,z,ax,bx,ix,jx,kx,lx; 17k; 21Ba,b,c,d,f,g,i,j,k,l,m,n,o,p,r,fx,hx,jx,kx,lx,mx; 21Ca,b,c,d,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx; 21Db,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,o,dx,fx,jx; 24c,h,l; 25g,h,j,s; 28g,h,i; 32b; 35d,f,g; 46d; 47b,c,g; 48i,j; 23h,i; 26g; 27b; 53i; 70f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,r,s,t,w,x,y; 80m; 82d; 90j; 91i,n; 92d,i,x,y,z; 94j; 95b,d,f,i,j,l,n,p,r,s,t,w,x,y; 97j,k; 104j; 105Af,g,h,i,j,k,l,m,n,o,w,x,z; 106i,j; 108f; 109c; 115An; 123f,i; 129Ab,g; 134d,g; 139f; 168d; 168Aa,c,g,i,j,k,l,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx,kx,mx,sx,tx; 168Bf,l,p,w,z,cx,gx,hx,nx; 168Cd,i,k,n,s,z,dx,gx; 169d; 170d; 181d,k; 182j; 193f; 204g,h; 214i,j; 167a,h; 167Aa,d,f,h,i,j; 176g; 191f; 192d; 208c; 221h,n,r,s,t,w; 221Aa,c,d,g,h,j,k; 221Ba,b,f,k,m,n,o,p,z,ax,bx,cx,mx,nx,ox,sx; 221Cj; 230b,o,s,t,y,z,ax,bx; 231f,k,n,z,ax,bx,cx,ix,jx; 232f,g,k,l,n,r,s,x
Studzianki	429,04	2f; 3b,h,i; 5k; 7Ag; 9Aa,b,j; 12f; 13h,m,n; 14b,d,i,o,s,y; 17n; 18c,k; 19b,c,f,m,o,s; 20a; 21b,c; 22c,h,i,k,x; 31c,d; 39b; 42a; 66g; 67i; 70Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m; 86h,j; 90d; 114a,b,c,d,f,g,h; 115m; 145i,j,k; 51a; 51Ab,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t,w,y,z,ax,bx,cx,dx,gx; 51Ba,c,d,f,g,j,k,l,m,o,p,r,t,w,x,z,ax,bx,cx,dx,gx,hx,ix,kx,lx,mx,nx,ox; 52f,i; 53f; 54n; 55d,h; 70Ba,b,c,d,f,g,h,i; 70Ca,c,f,j,k,l,m,n,o; 71a,i; 73d; 74a; 94a,d,k; 97t; 98i; 99a,d; 100c; 101a,b,h; 119c; 120a,d,f; 121a,c,f; 122d,g; 123f,i; 128h; 130b,h,k; 132h; 134i; 146b; 147d,f,g,h,i,j; 147Aa,b,c,d,f,g; 147Ba,b,c,d,f,g,h; 148k,l; 158b; 160Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,s; 160Bb,c,d,g,h,i,j,k,m; 168h; 169d; 170f,g,h; 171a; 171Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p,r,t,x,y,z,ax,bx; 174c,f,g,h,i,j; 175h; 176g,h; 176Aa,b,c,d,f,g,h,i,j,k,m,o,p,t; 177k,m,p,r; 177Ab,c,d,g,k,l; 33c,h,l; 38Ab,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,w,x; 38Ba,b,c,s; 64g,h,j; 84z; 141c; 142g; 143f; 144h; 149f; 153a; 176Bc,d,h,l,m,n; 176Cd,f,m; 176Fc,f,h,i; 177Ba,b,c,d,f,j,l,m,n,o,p,r; 177Cb,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,cx,dx,fx,gx,hx,ix,jx,kx
Nadleśnictwo	963,07	

Łącznie powierzchnia bez zaplanowanych czynności gospodarczych w Nadleśnictwie Dobieszyn wynosi 963,07 ha.

W Nadleśnictwie wyodrębniono 75 pododdziałów o łącznej powierzchni 66,27 ha, które przeznaczono do sukcesji naturalnej.

Tabela 154. Grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji

Obręb	Powierzchnia [ha]	Pododdziały
1	2	3
Białobrzegi	13,39	53a; 4j; 10c; 20g,l,m; 43Ay,bx,cx,dx,fx; 52f; 55f; 71m; 81g; 83a; 95Aix; 128c; 129y; 130k; 142l; 144c; 146g,k
Dobieszyn	15,05	23m; 9Ag; 22d; 25i; 26d; 27d; 70p; 76n; 82b; 83j,k; 120a; 123g,l; 132j; 149i; 159b; 168Arx; 221Am; 228f; 229c; 231p; 232ix
Studzianki	37,83	6f; 20j,i; 1a; 2c; 5d,m,p,r; 7Ab; 14g,j,k,p,r; 19n; 21Aa; 23d; 24m,n,p; 51Ax; 86d; 145l; 160Ba,f; 168a; 177Af
Nadleśnictwo	66,27	

8.8. Zasady postępowania w lasach ochronnych

Zasady postępowania w lasach ochronnych określa rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. Ponadto Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu opracowała „Zasady postępowania w lasach ochronnych”, które zastały uwzględnione na wszystkich etapach tworzenia planu urządzenia lasu. Poniżej przedstawiono synestetycznie wskazania, które należy stosować na etapie realizacji zaplanowanych zadań gospodarczych w lasach ochronnych Nadleśnictwa.

Postępowanie hodowlane w lasach ochronnych powinno, w jak najszerszym zakresie, uwzględniać zasady półnaturalnej hodowli lasu, dostosowanej do określonej kategorii jego ochronności, miejscowych warunków siedliskowych i konkretnego zagospodarowywanego obiektu (drzewostanu). Dobór składu gatunkowego jest niezmiernie ważny – niezbędnym jest, aby był on we wszystkich przypadkach optymalnie zróżnicowany oraz w maksymalnym stopniu zgodny z warunkami siedliska. Przy planowaniu składu gatunkowego oraz prowadzeniu odnowień w lasach ochronnych trzeba brać pod uwagę strukturę przyszłego drzewostanu (budowę pionową, gatunkową i formę zmieszania). W lasach ochronnych należy jak naj szerzej wykorzystywać odnowienia naturalne, a w odnowieniach sztucznych korzystać z wysoko kwalifikowanego materiału siewnego pozyskiwanego z drzewostanów nasiennych. Niezbędna jest tu również szczególna troska o dobry stan zdrowotny i sanitarny lasu, dzięki któremu możliwe jest nieprzerwane pełnienie przez lasy ochronne swoich funkcji. W lasach ochronnych należy bezwzględnie kierować się zasadą utrzymania lub poprawy stosunków wodnych oraz ochrony wszystkich elementów hydrosfery.

W Nadleśnictwie Dobieszyn znajduje się **3350,22 ha** lasów ochronnych o następujących (często nakładających się na siebie) kategoriach ochronności:

- * lasy glebochronne;
- * lasy wodochronne;
- * lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody;
- * lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- * lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych.

Lokalizacja i zestawienia powierzchniowe poszczególnych kategorii i ich kompilacji opisano szczegółowo w elaboracie rozdz. III, podrozdział 1.2., niżej zaproponowano ogólne wytyczne do zagospodarowania poszczególnych kategorii.

a) Lasy glebochronne

Przy planowaniu działań gospodarczych lub ich zaprzestaniu podejmowano indywidualne decyzje kwalifikując drzewostany do użytkowania głównego, stosując przyjęte zasady. W sytuacjach stromych zboczy, jarów, wąwozów, często odstępowano od planowania działań gospodarczych. Dla pozostałych należy na etapie realizacji stosować następujące zasady:

- > podnosić sprawność gleby umożliwiając obsiew naturalny gatunków drzewiastych lub krzewiastych,
- > właściwie, starannie pielęgnować odnowienia naturalne i sztuczne, odchwaszczać i spulchniać glebę jedynie wokół sadzonek, wykaszać chwasty do połowy sadzonek,
- > utrzymywać stałe pokrycie gleby.

b) Lasy wodochronne

Przy planowaniu działań gospodarczych lub ich zaprzestaniu podejmowano indywidualne decyzje kwalifikując drzewostany do użytkowania głównego zgodnie z obowiązującymi zasadami postępowania.

Realizując zaplanowane zabiegi we wszystkich lasach posiadających status wodochronnych należy kierować się następującymi zaleceniami:

- > równomiernego rozmieszczenia drzew, co zapewni stabilność drzewostanu poprzez silny system korzeniowy, równomierną budowę korony i strzały.
Ponadto:
- > gatunki domieszkowe należy dobierać, preferując gatunki głęboko ukorzeniające się, o małej intercepcji koron i możliwie długowieczne,
- > wzdłuż cieków wodnych i rzek na siedliskach nizinnych należy pozostawiać nieużytkowany pas w granicach koryta oraz bezpośredniego sąsiedztwa 10-20 m,
- > w lasach położonych na siedliskach wyżynnych wzdłuż potoków o brzegach spadzi-
stych należy dążyć do formy niskopiennych stref z Olsz, Os, Brz, Wb, Jrz, Jw., Js, suk-
cesywnie usuwać drzewa o pierśnicy przekraczającej 20 cm, które mogą tamować prze-
pływ wód oraz niszczyć mosty i wzmocnienia poniżej.

c) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody

Zagospodarowanie lasów tej kategorii powinno polegać na odtwarzaniu, ochronie i poprawie stanu występujących tu siedlisk przyrodniczych i innych cennych ekosystemów czy też ich składników, które stanowiły podstawę do nadania tej kategorii ochronności. Wszelkie ewentualne cięcia powinny mieć na celu jedynie poprawę stanu przedmiotów ochrony. Należy dążyć tu do zachowania składu gatunkowego zgodnego z warunkami siedliskowymi i struktury drzewostanu zbliżonej do lasów naturalnych. W szczególności należy dbać o utrzymanie, a w miarę możliwości zwiększanie różnorodności biologicznej. Nie stosować chemicznych środków ochrony lasu.

Realizację zadań należy prowadzić w oparciu o szczegółowe wytyczne określone w prognozie oddziaływania na środowisko, w której oceniono wpływ zaplanowanych zabiegów gospodarczych na wszystkie cenne przyrodniczo elementy, potwierdzone z terenu Nadleśnictwa, a które stanowiły podstawę wyróżniania tej kategorii ochronności. W prognozie wskazano również sposoby realizacji planowanych zabiegów, uwzględniające jak najmniejszy negatywny wpływ na cenne elementy przyrodnicze.

d) las stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej

W lasach podlegających tej kategorii ochronności obowiązuje zakaz prowadzenia prac leśnych w ciągu całego roku w odległości do 200 m od gniazda, a od 1 lutego do 31 sierpnia – w odległości do 500 m.

W lasach objętych tą kategorią ochronności obowiązuje zakaz prowadzenia prac leśnych w ciągu całego roku, w odległości do 200 m od gniazda ptaków, a od 1 lutego do 31 sierpnia – w odległości do 500 m.

Postępowanie hodowlane ustalone dla tych lasów ochronnych uznaje się zasadniczo za wystarczające także do zapewnienia odpowiednich warunków bytowania zwierząt chronionych, jednakże po uwzględnieniu poniższych uzupełnień:

1) przy wszelkich pracach odnowieniowych: pozostawienie drzew zasiedlonych przez chronione ptaki z rzędu gołębiowatych, kraskowatych i wróblowatych z gatunków odlatujących

na zimę – do zakończenia sezonu lęgowego, oraz drzew zasiedlonych przez kruki, dzięcioły oraz nietoperze, wiewiórki i popielicowate – do czasu definitywnego opuszczenia ich przez zwierzęta;

2) wokół drzew zasiedlonych przez chroniony gatunek ptaka lub ssaka: pozostawienie grupy kilku drzew najbliższej rosnących w celu niezmienniania warunków mikrosiedliskowych;

3) po stwierdzeniu miejsca gnieźdzenia się ptaków gniazdujących na ziemi z następujących chronionych gatunków: żurawiowatych, siewkowców, kuraków i lelka - wstrzymanie prac leśnych na pasie szerokości 50 - 200 m (w zależności od gatunku ptaka) do czasu ukończenia lęgów; po okresie lęgowym prowadzić prace odnowieniowe z zastosowaniem rębni modyfikowanej przerębowej V (cięcia jednostkowe), z 10-letnim obiegiem cięć.

e) Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych

Lasy te spełniają funkcje naukowe, dydaktyczne i badawcze. Zasady zagospodarowania hodowlanego w tych lasach są ustalane odrębnie dla każdego obiektu przez inicjatora i wykonawcę przedmiotowych badań.

8.9. Wytyczne do prowadzenia gospodarki leśnej na siedliskach przyrodniczych oraz w miejscach występowania najcenniejszych gatunków chronionych

Wytyczne do prowadzenia gospodarki leśnej na siedliskach przyrodniczych zostały przedstawione w rozdziale 3.4 tej części elaboratu „Miejsce Nadleśnictwa Dobieszyn w sieci NATURA 2000”, w tabelach wg wzoru instrukcyjnego nr XXII. Sposoby realizacji zabiegów gospodarczych w miejscach występowania najcenniejszych gatunków chronionych zostały przedstawione również w w/w tabelach, a także w rozdziałach 3.6 „Rośliny chronione” i 3.7 „Zwierzęta chronione”. Są one również zawarte w rozporządzeniach ustanawiających listy gatunków chronionych. Ochrona cennych gatunków powinna polegać nie tylko na utrzymywaniu ich istniejących stanowisk, ale też stwarzaniu odpowiednich warunków w miejscach ich potencjalnego występowania. Cel ten można osiągnąć poprzez prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem wymagań poszczególnych grup organizmów. Zasady postępowania w tym zakresie przedstawiono w rozdziałach „Ochrona przyrody” i „Ochrona różnorodności biologicznej”.

Przeprowadzona prognoza oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 wykazała, że wszystkie działania przewidziane w PUL dla Nadleśnictwa Dobieszyn nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000. Jednakże szczegółowe analizy wykazały, że w przypadku niektórych gatunków może dochodzić do krótkoterminowych oddziaływań negatywnych niektórych przewidzianych w PUL zabiegów gospodarczych. Jednocześnie w prognozie wskazano działania minimalizujące negatywne oddziaływania, które powinny być wykonywane w trakcie realizacji PUL. Prognoza przedstawia również działania minimalizujące pewne niekorzystne oddziaływania na pozostałe komponenty środowiska, takie jak np. powierzchnia ziemi, krajobraz czy różnorodność biologiczna. Ponadto podstawowe działania ochronne dla rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000 oraz gatunków chronionych są podane w rozdziałach opisujących te formy ochrony przyrody.

8.10. Promocja i edukacja leśna społeczeństwa

Podstawy edukacji leśnej w Lasach Państwowych normuje Zarządzenie Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych. Zadania w tym zakresie zawarte są w „**Programie Edukacji Leśnej Społeczeństwa sporządzony dla Nadleśnictwa Dobieszyn na okres od 01.01.2020 do 31.12.2029**”.

Głównym założeniem „Programu ...” jest rozwinięcie też Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych i dostosowanie ich do warunków panujących na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn w celu stworzenia spójnego i przejrzystego opracowania wytyczającego podstawowe kierunki działań edukacji leśnej podejmowanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn w ramach Rocznych Planów Działalności Edukacyjnej Nadleśnictwa. W „Programie ...” oprócz celów prowadzenia edukacji leśnej zdefiniowane zostały również grupy społeczne, do których może zostać skierowana oferta edukacyjna Nadleśnictwa oraz możliwe do stosowania rodzaje działań podejmowanych przez pracowników Nadleśnictwa w ramach prowadzenia edukacji leśnej. Ponadto „Program ...” będzie podstawą do gromadzenia informacji o przeprowadzonych przez Nadleśnictwo działaniach edukacyjnych. Zgromadzone na podstawie „Programu ...” informacje pozwolą na analizę podejmowanych działań oraz ich korektę mającą na celu podniesienie poziomu edukacji i zaspokojenie potrzeb społecznych w jak największym zakresie.

Nadleśnictwo bierze udział w następujących imprezach regionalnych:

- * Obchody święta patrona leśników – Świętego Franciszka z Asyżu;
- * Obchody 80-tej rocznicy walk obronnych w lasach Puszczy Stromieckiej;
- * Akcja „Sprzątamy las w nadleśnictwie Dobieszyn”;
- * Akcja „Sprzątamy lasy z Prezydentem”;
- * VII Festiwal Wojskowy - "Sierpniowe Pola Chwały" w Studziankach Pancernych;
- * „Warsztaty leśne dla Wyżłów” na terenie leśnictwa Sucha;
- * Akcja „Sadzimy”;
- * Obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości;
- * Obchody 74 rocznicy zrzutu „Cichociemnych” w Paprotni;
- * Akcja „Sadzimy 1000 drzew na minutę”;
- * „Światowe dni młodzieży”;
- * Targi Las – Expo.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn znajdują się następujące obiekty służące edukacji ekologicznej:

 cztery ścieżki dydaktyczne o tematyce przyrodniczo-leśnej:

- „Szlakiem Puszczańskich Dębów”;
- „Puszcza Stromiecka: wczoraj-dzisiaj-jutro”;
- „Bory sosnowe okolic Warki”;
- „Lasy Puszczy Stromieckiej a wojna”.

Na każdej z tych ścieżek jest Zielona Klasa z tablicami edukacyjnymi. Znajdują się tutaj wiaty które mogą pomieścić od 40 do 50 osób, gdzie można przeprowadzać zajęcia. Do każdej ze ścieżek został wydany folder, wskazujący jak poruszać się po trasach i opisujący poszczególne przystanki ścieżki.

 szkółka leśna „Ksawerów”;

Szkółka stanowi jeden z przystanków ścieżki przyrodniczo-leśnej „Puszcza Stromiecka: wczoraj-dzisiaj-jutro”. Bezpośrednie sąsiedztwo szkółki leśnej, młodych upraw i drzewostanów w różnych stadiach rozwoju powinno znakomicie ułatwiać prezentację gospodarki leśnej. Szkółka leśna zapewnia Nadleśnictwu samowystarczalność w zakresie materiału sadzeniowego drzew i krzewów do odnowień, zalesień, poprawek, dolesień i wprowadzania podszytów. Można na szkółce rozpałcić ognisko i zjeść posiłek.

 szlaki turystyczne;

Lasy Nadleśnictwa Dobieszyn znajdują się pod presją mieszkańców najbliższych miast t.j. Białobrzegi, Warki, Kozienic oraz Radomia (dogodny dojazd PKP). Czasowo na okres letni

przyjeżdżają mieszkańcy Warszawy którzy mają tutaj swoje domki letniskowe w miejscowościach: Kłoda, Rogożek, Kępa Niemojewska, Brzeźce, Biała Góra. Przyroda tego terenu charakteryzuje się czystym powietrzem, bogactwem lasów, czystymi wodami rzek Radomki i Pilicy, dość licznymi zabytkami kultury materialnej, licznymi pomnikami na terenach Lasów Państwowych i poza nimi. Teren ten jest atrakcyjny dla turystyki i wypoczynku. Przez teren nadleśnictwa przebiegają liczne piesze szlaki turystyczne oraz jeden rowerowy. Przy głównych trasach przelotowych Nadleśnictwo zorganizowało 8 miejsc postoju samochodów.

Trasy piesze:

Czerwony: m.Warka – PKP Grabów n/Pilicą – Strzyżyna – Paprotnia – Studzianki Pancerne – Emilów – Głowaczów – Brzóza;

Niebieski: Biała Góra – Brzeźce – Białobrzegi – Stawiszyn – Jasionna – Korzeń – Wyśmierzyce – Grzmiąca;

Niebieski: Chodków – Studzianki Pancerne – Łękawica Górna – Trzebień – Magnuszew – Latków – Mniszew;

Zielony: PKP Dobieszyn – Augustów – Boże – Biała Góra;

Zielony: PKP Dobieszyn – Matyldzin – Studzianki Pancerne;

Czarny: PKP Strzyżyna – Brzozówka Podgrodzie;

Trasa rowerowa:

Niebieski: Branica – Radzanów;

Różnego stopnia trudności: Szlaki rowerowe Gminy Grabów n/Pilicą w leśnictwach Wiśniary i Kępa Niemojewska.

Trasa Nordic Walking Park:

Różnego stopnia trudności: Gmina Białobrzegi

pomniki przyrody;

rezerваты przyrody;

„Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pilicy i Drzewiczki”;

Obszar projektowanego Parku Krajobrazowego Dolnej Pilicy;

Obszary Natura 2000.

W ramach promocji i edukacji ekologicznej, zaleca się:

1. Przybliżenie społeczeństwu problematyki ochrony środowiska leśnego i przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem:
  - znaczenia lasów w kształtowaniu klimatu, gleby, krajobrazu itd.;
  - konieczności ochrony środowiska naturalnego i zagrożeń płynących z jego degradacji;
  - źródeł zagrożenia stanu ochrony środowiska przyrodniczego;
2. Przybliżenie społeczeństwu problemów prowadzenia gospodarki leśnej na tle zrównoważonego rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem:
  - produkcyjnych i pozaprodukcyjnych funkcji lasu;
  - roli gospodarki leśnej w rozwoju regionów wiejskich;
  - roli drewna jako surowca odnawialnego i odnawialnego źródła energii;
  - traktowanie lasów jako dobra ogólnonarodowego o charakterze strategicznym;
  - prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej opartej na podstawach ekologicznych;
  - zagrożeń dla środowiska leśnego wynikających z błędnej lub dewastacyjnej gospodarki leśnej;
3. Uwrażliwienie społeczeństwa na problemy ochrony środowiska przyrodniczego, a w szczególności:
  - prowadzenie zmierzających do identyfikowania się z problemami ochrony środowiska i jego racjonalnym wykorzystaniem zajęć z młodzieżą szkolną;
  - prowadzenie akcji informacyjnych wśród społeczności lokalnych i osób odwiedzających teren Nadleśnictwa;

- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w lesie;
  - kształtowanie poczucia moralnej i obywatelskiej odpowiedzialności za las;
  - przedstawienie problematyki ochrony środowiska i gospodarki leśnej w trakcie imprez okolicznościowych organizowanych przez Samorzady Lokalne i inne podmioty związane z ochroną przyrody i rozwojem regionu;
4. Rozwijać dalszą współpracę z samorządami lokalnymi oraz innymi organizacjami i podmiotami zajmującymi się ochroną przyrody i edukacją środowiskową.

9. Opracowanie kartograficzne

- **Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych** w skali 1 : 25 000, dla poszczególnych obrębów Nadleśnictwa.
- **Mapy gospodarczo-przeładowe rozmieszczenia wybranych roślin chronionych z lokalizacją siedlisk przyrodniczych** w skali 1 : 10 000, dla poszczególnych leśnictw.

10. Literatura

- Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004.** Gatunki Zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa. T. 6.
- BULiGL. 2009.** Aktualizacja opracowania glebowo-siedliskowego dla Nadleśnictwa Dobieszyn. Radom.
- BULiGL. 2010.** Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobieszyn. Radom.
- BULiGL. 2020.** Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobieszyn. Radom.
- Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Ławicki Ł., Meissner W., Bobrek R., Cenian Z., Bzoma S., Betleja J., Kuczyński L., Moczarska J., Rohde Z., Rubacha S., Wieloch M., Wylegała P., Zielińska M., Zieliński P., Chylarecki P. 2018.** Monitoring Ptaków Polski w latach 2016–2018. Biuletyn Monitoringu Przyrody 17: 1–90.
- Chylarecki P., Chodkiewicz T., Neubauer G., Sikora A., Meissner W., Woźniak B., Wylegała P., Ławicki Ł., Marchowski D., Betleja J., Bzoma S., Cenian Z., Górski A., Korniluk M., Moczarska J., Ochocińska D., Rubacha S., Wieloch M., Zielińska M., Zieliński P., Kuczyński L. 2018.** Trendy liczebności ptaków w Polsce. GIOŚ. Warszawa.
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z. (red.) 2009.** Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ. Warszawa.
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015.** Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ. Warszawa.
- Głowaciński Z. (red.) 2002.** Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. Kraków.
- Gromadzki M. (red.) 2004.** Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (część I), T.8 (część II).
- Herbich J. (red.) 2004.** Lasy i Bory. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska. Warszawa. T. 5.
- Herbich J. (red.) 2004.** Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2.
- Jędrzejewski W. (kier.) 2005.** Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN Białowieża.
- Kaźmierczakowa R. (red.) 2016.** Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Ss. 44. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. Kraków.
- Kepiel A. 2013.** Aktualizacja listy gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz wskazania dla ich ochrony. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody SALAMANDRA. Poznań.
- Kondracki J. 2002.** Geografia regionalna Polski. PWN. Warszawa wyd. III uzup.
- Krameko. 2008.** Inwentaryzacja populacji gatunków ptaków dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 PLB140003.
- Krużel J., Ziernicka-Wojtaszek A., Borek Ł., Ostrowski K. 2015.** Zmiany czasu trwania meteorologicznego okresu wegetacyjnego w Polsce w latach 1971 – 2000 oraz 1981 – 2010. Inżynieria Ekologiczna. Vol. 44, 2015, 47-52.
- Kuczyński L., Chylarecki P. 2012.** Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ. Warszawa.
- Makomaska-Juchniewicz M. (red.) 2010.** Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ. Warszawa.

- Makomaska-Juchniewicz M., Baran P.(red.) 2012.** Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ. Warszawa.
- Makomaska-Juchniewicz M., Bonk M.(red.) 2015.** Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ. Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. 2008,** Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. (red), 2007,** Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk roślinnych w wybranych regionach Polski. PAN, Warszawa.
- Matuszkiewicz J.M. 2008.** Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN. Warszawa.
- Mróz W. (red.) 2010.** Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ. Warszawa.
- Mróz W. (red.) 2012.** Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ. Warszawa.
- Mróz W. (red.) 2012.** Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ. Warszawa.
- Mróz W. (red.) 2015.** Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ. Warszawa.
- Instytut Ochrony Środowiska 2019.** Ocena jakości powietrza w strefach w Polsce za rok 2018. Warszawa.
- Pawlaczyk Paweł, Kotulak Monika, 2012,** Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody – Niezbędnik przyrodnika, Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin 2012.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, 2004,** Ministerstwo Środowiska, Warszawa.
- Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z. 2003.** Rośliny chronione. Flora Polski. MULTICO Oficyna Wydawnicza. Warszawa.
- Plany Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030.**
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.**
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003.**
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004.**
- Raczyński T. 2018.** Ekspertyza na potrzeby uzupełniania stanu wiedzy o zatoczku łamliwym *Anisus vorticulus* na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.
- Rutkowski P. 2009.** Natura 2000 w leśnictwie. Ministerstwo Środowiska. Warszawa.
- Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu, 2004,** DGLP, Warszawa.
- Sierakowski M. 2015.** Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony w obszarach Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza gatunku 1355 wydry *Lutra lutra*, będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.
- Stanios E. 2019.** Opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” Nadleśnictwo Dobieszyn. BULiGL Oddział w Radomiu.
- Szlachetko D.L. 2009.** Storczyki. Flora Polski. MULTICO Oficyna Wydawnicza. Warszawa.
- Wierzbička M. 2015.** Opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica PLH140030”. BULiGL Oddział w Radomiu.
- Wziętek B. 2017.** Inwentaryzacja gatunków ryb w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.
- Wziętek B. 2018.** Inwentaryzacja populacji bobra europejskiego *Castor fiber* w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.

Wziętek B. 2018. Inwazyjność kumka nizinnego w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 z 2018 roku.

Wójciak H. 2007. Porosty, mszaki, paprotniki. Flora Polski. MULTICO Oficyna Wydawnicza. Warszawa.

Zielony R., Kliczkowska A. 2010. Regionalizacja Przyrodniczo-Leśna Polski 2010, DGLP. Warszawa.

Podstawowe akty prawne i instrukcje:

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 282).

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310).

Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.1161).

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206/7 z 22.07.1992 r., Polskie Wydanie Specjalne 2004 rozdz. 15, t. 2 s. 102).

Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103/1 z 25.04.1979 r., Polskie Wydanie Specjalne 2004, rozdz. 15, t. 1, s. 98) ze zmianami wprowadzonymi Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010 r. s. 7).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszar Natura 2000 (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. z 2011 r. nr 210 poz. 1260).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2408).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. z 2005 r. Nr 45 poz. 433 z późn. zm.).

Instrukcja Urządzenia Lasu (opr. zbiorowe). PGL. Lasy Państwowe. Warszawa, 2011.

Instrukcja Ochrony lasu (opr. zbiorowe). PGL. Lasy Państwowe. Warszawa, 2012.

Zasady Hodowli Lasu obowiązujące w PGL Lasy Państwowe. Warszawa. 2012.

Strony internetowe:

<http://geoserwis.gdos.gov.pl>

<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

<https://www.wios.warszawa.pl/>

<http://natura2000.gdos.gov.pl/>

<https://www.gdos.gov.pl/>

<http://www.dobieszyn.radom.lasy.gov.pl/>

<https://www.mwkz.pl/kontakt>

<http://warszawa.rdos.gov.pl/>

<https://www.iucnredlist.org/>

<http://www.gios.gov.pl/pl/>

<https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>

11. Załączniki

11.1. Tabele i wykazy

Tabela 155. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 OZW „Łękawica” PLH140016 w których zinventaryzowano siedliska przyrodnicze

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
04	1k	0,6	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	50	OL	OL	-
04	1n	0,33	91E0	BAGNO						-
04	2h	0,99	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	50	OL	OL	-
04	4g	0,34	91D0	BAGNO						-
04	5k	0,17	7140	BAGNO						-
04	5n	1,56	91D0	D-STAN	DRZEW	7 BRZ	45	LMB	BRZ OL	-
09	2f	0,71	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	65	OL	OL	-
09	2g	0,84	91E0	LZR-PS						-
09	3d	1,46	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	45	OL	OL	-
09	3f	2,5	9170	D-STAN	DRZEW	7 OL	95	LW	GB OL DB	-
09	3g	1,48	91E0	D-STAN	DRZEW	7 OL	25	OL	OL	-
09	3i	0,76	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	50	OL	OL	-
09	3j	1,03	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	45	OL	OL	-
09	3k	0,77	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OLJ	OL	-
09	4a	1,31	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	45	OL	OL	-
09	4b	8,03	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	70	OL	OL	-
09	4c	1,12	9170	D-STAN	DRZEW	5 OL	95	LW	GB OL DB	-
09	4d	6,03	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OLJ	OL	-
09	4f	1,21	9170	D-STAN	DRZEW	8 OL	95	LW	GB OL DB	-
09	4g	1,83	9170	D-STAN	DRZEW	4 OL	70	LW	GB OL DB	-
09	4h	1,19	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	40	OLJ	OL	-
09	4i	1,76	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OLJ	OL	-
09	6c	0,71	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	95	OL	OL	-
09	6h	2,49	91E0	D-STAN	DRZEW	7 OL	70	OL	OL	-
09	6i	0,63	9170	D-STAN	DRZEW	8 OL	95	LW	GB OL DB	-
09	7b	2,24	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OL	OL	-
09	7c	3,42	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OL	OL	-
09	7d	7,46	91E0	D-STAN	DRZEW	7 OL	80	OL	OL	-
09	7f	1,65	91E0	D-STAN	DRZEW	7 BRZ	70	OL	OL	-

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
09	21a	1,26	91E0	LZR-L						-
09	21b	27,82	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OLJ	OL	-
09	24c	4,28	91E0	D-STAN	DRZEW	6 OL	25	OL	OL	-
09	24x	0,92	9170	D-STAN	DRZEW	10 OL	110	LW	GB OL DB	-
09	24z	0,32	9170	LZR-PS						-

Tabela 156. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016 w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	2h	0,51	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	75	LMW	OL	-
01	3d	2,10	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	OL	OL	-
01	5d	2,36	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	100	LMW	OL	-
01	7g	1,34	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	OLJ	OL	-
01	7h	2,42	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OLJ	OL	-
01	9d	1,07	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	85	LMW	OL	-
01	9f	1,18	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	8	LMW	OL	CP 1,18
01	10c	0,88	91E0	SUKCESJA				OL	OL	-
01	10h	1,70	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	55	OL	OL	-
01	11a	8,58	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	OL	OL	-
01	11d	7,73	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OL	OL	-
01	13i	1,26	91E0	D-STAN	KO	7 OL	95	LMW	DB OL	AGTOT 0,81; CP 0,15; CW 0,3; IIIAU 1,26; ODN-ZŁOŻ 0,81; PIEL 0,30
01	13k	10,45	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	LMW	OL	-
01	14a	3,28	91E0	D-STAN	2 PIĘTR	10 OL	100	LMW	OL	-
01	14b	1,93	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	LMW	OL	-
01	14c	1,50	91E0	D-STAN	KO	10 OL	100	LMW	OL DB	TW 1,09
01	14h	1,09	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	LMW	OL	-
01	15f	1,09	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	16	OL	OL	-
01	16c	4,51	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OLJ	OL	-
01	17c	0,57	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	70	LMW	OL	-
01	17d	2,53	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	70	OL	OL	-

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	17f	2,34	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	40	OL	OL	-
01	17g	0,85	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OL	OL	-
01	17h	1,65	91E0	D-STAN	DRZEW	5 OL	15	OL	OL	-
01	17j	1,87	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	90	OLJ	OL	-
01	18a	1,41	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	16	OL	OL	-
01	18b	3,17	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	OL	OL	-
01	18c	15,06	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	OL	OL	-
01	18d	1,92	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	85	OL	OL	-
01	18f	1,02	91E0	D-STAN	DRZEW	6 OL	29	OLJ	JS OL	-
01	18h	5,55	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OL	OL	-
01	19c	1,94	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	30	OL	OL	-
01	19d	2,42	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	14	OL	OL	-
01	19h	2,82	91E0	LZR-PS						-
01	19i	6,06	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	OL	OL	-
01	19l	0,92	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	65	OL	OL	-
01	20a	1,83	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	20	OL	OL	-
01	20b	6,25	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	55	OL	OL	-
01	20d	4,94	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	95	LMW	OL	-
01	20f	0,91	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	40	OL	OL	-
01	20h	3,43	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	16	OL	OL	-
01	20i	0,37	91E0	PS						-
01	21a	14,91	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	100	LMW	OL	-
01	21c	2,27	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OL	OL	-
01	22b	7,19	91E0	D-STAN	DRZEW	7 OL	100	LMW	DB OL	-
01	22i	0,41	91E0	D-STAN	DRZEW	3 OL	18	OLJ	OL	TW 0,41
01	23b	1,03	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	20	OL	OL	TW 1,03
01	23f	2,29	91E0	D-STAN	KDO	10 OL	80	OL	OL	ODN-ZŁOŻ 0,7
01	23p	0,27	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	5	OL	OL	CP 0,27
01	24h	1,68	91E0	D-STAN	DRZEW	7 BRZ	8	LMW	OL	POPR 0,20
01	26b	5,59	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	105	OL	OL	-
01	26c	9,12	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	80	OL	OL	-
01	27a	2,35	91E0	D-STAN	DRZEW	3 OL	105	LMW	DB OL	-
01	30j	3,75	91E0	D-STAN	KO	8 OL	80	LW	DB OL	AGROT 2,60; CW 1,15; IIIAU 3,75; ODN-ZŁOŻ 2,60; PIEL 1,15

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	51g	3,46	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	90	LŁ	DB WZ OL	-
01	52d	0,81	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	50	LW	DB OL	-
01	52h	0,83	3150	BAGNO						-
03	53b	1,28	6510	Ł						-
03	53c	2,11	6510	Ł						-
03	53d	1,70	6510	BAGNO						-
03	143k	4,92	91E0	D-STAN	DRZEW	7 OL	65	OL	OL	-
05	22h	0,87	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	70	OL	OL	-
05	23h	4,51	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	80	OL	OL	-
04	24b	0,47	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	85	LMW	DB OL	-
04	24c	1,34	91E0	D-STAN	DRZEW	6 OL	75	LMW	DB OL	-
04	24d	0,69	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	75	LMW	OL	-
04	24f	1,00	91E0	BAGNO						-
04	24h	1,21	91E0	D-STAN	DRZEW	6 OL	50	LMW	OL	-
04	24i	0,57	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	LMW	OL	-
04	24k	10,96	91E0	D-STAN	DRZEW	4 OL	75	OL	OL	-
04	24m	0,41	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	LMW	DB OL	-
04	24n	2,77	91E0	BAGNO						-
04	24o	0,28	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	LMW	DB OL	-
04	25a	5,02	91E0	BAGNO						-
04	25b	0,44	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	75	LMW	OL	-
04	25c	0,47	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	75	LMW	OL	-
04	25d	0,24	91E0	BAGNO						-
04	25f	0,68	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	75	LŁ	DB WZ OL	-
04	25l	4,04	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	75	OL	OL	-
04	25m	0,95	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	80	OL	OL	-
04	25r	1,88	91E0	D-STAN	DRZEW	10 OL	75	OL	OL	-
05	77j	4,57	91E0	D-STAN	DRZEW	8 OL	40	OL	OL	-
05	79f	1,78	91E0	D-STAN	DRZEW	9 OL	75	OL	OL	-
05	82k	1,80	91E0	D-STAN	DRZEW	6 OL	65	OLJ	OL	-
05	82m	3,24	91E0	D-STAN	DRZEW	5 OL	100	OLJ	OL	-

Tabela 157. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 OZW „Łękawica” PL140030 w których siedliska przyrodnicze występują punktowo

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
04	1b	3,33	6430	BAGNO						-
04	2g	5,6	91T0	D-STAN	DRZEW	9SO	65	BŚW	SO	TP 5,60
04	2k	3,51	91E0	BAGNO						-
04	4c	4,74	7140	D-STAN	DRZEW	7BRZ	40	BB	SO	-
04	4f	2,02	7140	BAGNO						-
04	5c	7,49	7140	BAGNO						-
04	5g	4,25	91T0	D-STAN	DRZEW	8SO	65	BŚW	SO	TP 4,25
04	5h	0,42	7140	BAGNO						-
04	5i	0,8	91T0	WYDMA						-
04	5j	1,25	7140	D-STAN	DRZEW	7BRZ	75	LMB	BRZ OL	-
04	5m	0,26	7140	BAGNO						-
04	6c	1,73	7140	BAGNO						-
04	6d	1,14	7140	D-STAN	DRZEW	6SO	55	BMŚW	SO	TP 1,14
04	14Ab	2,27	4030	D-STAN	DRZEW	7SO	60	BŚW	SO	-
09	2h	0,34	91E0	D-STAN	DRZEW	9BRZ	50	OL	OL	-
09	4a	1,31	9170	D-STAN	DRZEW	10OL	45	OL	OL	-
09	4b	8,03	6510; 9170	D-STAN	DRZEW	9OL	70	OL	OL	-
09	5k	6,2	9170	PLANT SZ	DRZEW	8ŚW	50	LMW	DB OL	-
09	6a	8,33	9170	D-STAN	DRZEW	4OL	95	OL	OL	-
09	6c	0,71	9170	D-STAN	DRZEW	8OL	95	OL	OL	-
09	6d	5,49	91E0	D-STAN	DRZEW	10OL	95	OL	OL	-
09	6f	6,35	9170	SUKCESJA		WB		OL	OL	-
09	6g	2,35	91E0	D-STAN	DRZEW	8BRZ	40	OL	OL	-
09	6h	2,49	9170	D-STAN	DRZEW	7OL	70	OL	OL	-
09	7a	1,84	91E0	D-STAN	DRZEW	10OL	95	OL	OL	-
09	20i	0,93	6510	SUKCESJA		LSZ		LMW	DB OL	-
09	20j	1	6510	SUKCESJA		OL		LMW	DB OL	-
09	24a	2,55	91E0	D-STAN	DRZEW	10OL	50	OL	OL	-
09	24b	1,39	6430	D-STAN	DRZEW	8OL	50	OL	OL	-
09	24i	1,02	91E0	LZR-PS						-
09	24j	0,9	91E0	D-STAN	DRZEW	5OL	50	OL	OL	-
09	24l	1,7	6430	L ENERG						-
09	24o	2,87	6410; 91E0	LZR-PS						-
09	24r	2,77	6410; 6430	D-STAN	DRZEW	8OL	50	OL	OL	-

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
09	24fx	1,58	91E0	D-STAN	DRZEW	4BRZ	60	OL	OL	-

Tabela 158. Wykaz pododdziałów w obszarze Natura 2000 SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PL1460016 w których siedliska przyrodnicze występują punktowo

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod siedliska przyrodniczego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	7f	0,82	91E0	D-STAN	DRZEW	8SO	18	BMW	SO	TW 0,82
01	13h	1,63	91E0	D-STAN	KO	8BRZ	100	LMW	DB SO	AGROT 1,08; CW 0,55; IIIAU 1,63; ODN-ZŁOŻ 1,08; PIEL 0,55;
01	16f	3,96	91E0	D-STAN	DRZEW	4BRZ	19	OL	OL	TW 3,96
01	17b	11,1	91E0	BAGNO						-
01	23a	1,54	91E0	D-STAN	KO	6BRZ	80	LMW	DB SO	AGROT 1,54; CW 0,4; IIIBU 1,54; ODN-ZŁOŻ 1,14; PIEL 0,4
01	24f	3,27	91E0	D-STAN	KO	5OL	80	LMW	DB OL	CW 0,90
01	51b	7,65	91E0	D-STAN	DRZEW	3OL	90	LMW	DB OL	-
03	53a	1,2	6510	SUKCESJA		WB		LW	DB	-
03	53g	0,32	6510	D-STAN	DRZEW	10SO	55	BMŚW	SO	TP 0,32
05	23g	0,72	3150	BAGNO						-
05	23m	1,8	3150;91E0	SUKCESJA		WB		BB	SO	-
04	24g	6,92	91E0	D-STAN	DRZEW	10SO	70	BŚW	SO	TP 6,92
05	77f	3,41	91E0	D-STAN	DRZEW	10SO	42	BMŚW	DB SO	TP 3,41
05	82n	1,79	91E0	D-STAN	DRZEW	6OL	65	LW	DB OL	TP 1,79

Tabela 159. Wykaz pododdziałów poza obszarami Natura 2000 w których zinwentaryzowano cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	32d	0,66	F-A	D-STAN	DRZEW	7OL	90	OLJ	OL	-
01	32f	0,75	F-A	D-STAN	DRZEW	6OL	50	OLJ	OL	TP 0,75
01	32l	1,76	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	25	LW	OL DB	TW 1,76

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01	34m	1,63	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	55	LMW	DB OL	TP 1,63
01	34r	2,08	6510	Ł						-
01	34s	4,28	F-A; F-U	D-STAN	DRZEW	80L	60	LW	OL	TP 4,28
01	34z	0,59	F-U	D-STAN	DRZEW	100L	21	LW	OL	TW 0,59
01	38b	2,24	T-C	D-STAN	DRZEW	3JS	75	LW	DB OL	-
01	38k	2,15	T-C	D-STAN	DRZEW	7SO	19	LMW	DB SO	TW 2,15
01	39h	1,66	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	20	LMW	SO DB	TW 1,66
01	39k	0,93	C-P	D-STAN	DRZEW	10SO	55	BŚW	SO	TP 0,93
01	40c	2,14	F-A	D-STAN	DRZEW	70L	65	LW	OL	-
01	40d	1,1	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	18	LMW	SO DB	CP 1,10
01	59h	2,26	F-A	D-STAN	2 PIĘTR	60L	100	LW	DB OL	IIIA 2,26; ODN-ZŁOŻ 0,70
01	60d	2,32	F-A	D-STAN	DRZEW	80L	14	LW	OL	CP 2,32
01	60f	6,66	F-A	D-STAN	DRZEW	90L	100	OLJ	OL	IB 6,66; ODN-ZRB 6,66
01	60i	3,66	F-A	D-STAN	DRZEW	60L	35	OLJ	OL	TW 3,66
01	60j	4,47	F-A	D-STAN	DRZEW	60L	5	OLJ	OL	CP 1,65; CW 2,75; PIEL 2,75
01	61i	1,36	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	21	LŚW	DB	-
01	62d	3,65	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	35	LŚW	DB	-
01	63m	0,27	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	8BRZ	85	LŚW	DB	-
01	67c	0,99	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	35	LŚW	DB	-
01	68a	3,2	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	35	LŚW	DB	-
01	68b	2,64	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	22	LŚW	DB	-
01	68f	0,98	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	7SO	85	LŚW	DB	TP 0,98
01	76c	1,03	6510	Ł						-
01	76d	0,47	6510	Ł						-
01	79c	2,28	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	17	OL	OL	TW 2,28
01	79g	2,28	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	17	LMW	SO DB	CP 2,03
01	80b	1,8	F-A	D-STAN	DRZEW	60L	25	OL	OL	TW 1,80
01	80c	2,04	F-A	D-STAN	KO	100L	95	OL	OL	AGROT 1,34; CP 0,70; IIIAU 2,04; ODN-ZŁOŻ 1,34
01	83d	1,61	F-A	D-STAN	DRZEW	60L	22	OL	OL	TW 1,61
01	90a	5,9	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	75	LMŚW	SO DB	TP 5,90
01	91b	3,55	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	60	LMŚW	SO DB	TP 3,55
01	91g	2,34	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	55	LMŚW	DB	TP 2,34
01	93b	1,96	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	60	LMŚW	SO DB	TP 1,96
03	95Cp	0,08	C-P	D-STAN	DRZEW	10SO	65	BŚW	SO	-

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
03	100o	0,42	6510	Ł						-
03	101j	2,29	6510	Ł						-
03	101k	1,23	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	65	LŁ	DB OL	-
03	102b	0,98	F-A	D-STAN	DRZEW	80L	35	LŁ	DB OL	-
03	111a	2,9	F-A	D-STAN	DRZEW	80L	80	LW	OL	-
03	111b	0,58	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	50	LW	DB OL	-
03	111h	2,93	F-A	D-STAN	DRZEW	70L	25	LW	DB OL	TW 4,83
03	111j	2,02	F-U	D-STAN	DRZEW	70L	22	LW	DB OL	TW 3,47
03	115a	4,83	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	50	LŚW	DB	TP 4,83
03	115c	3,47	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	45	LŚW	DB	TP 3,47
03	115d	8,01	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	24	LŚW	DB	TW 8,01
03	115h	1,47	T-C	D-STAN	DRZEW	6BRZ	27	LŚW	DB	TW 1,47
03	115l	2,48	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	55	LŚW	DB	TP 2,48
03	116d	3,19	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	40	LŚW	DB	TP 3,19
03	116f	1,82	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	50	LŚW	DB	TP 1,82
03	116g	1,79	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	60	LŚW	DB	TP 1,79
03	116h	3,33	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	24	LŚW	DB	TW 3,33
03	116j	2,3	FA	D-STAN	DRZEW	90L	110	LW	OL	-
03	117c	1,44	F-U	D-STAN	DRZEW	9DB	24	LW	DB	TW 1,44
03	119b	3,44	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	45	LŚW	GB	TP 3,44
03	119c	6,73	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	6DB	60	LŚW	DB DB	TP 6,73
03	119d	3,04	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	28	LŚW	DB	TW 3,04
03	119f	18,88	T-C	D-STAN	KO	7DB	135	LŚW	GB DB	CW 5,00; IVD 18,88; PIEL 5,00
03	120a	4,66	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	65	LŚW	DB	TP 4,66
03	120b	0,6	T-C	D-STAN	DRZEW	9DB	24	LŚW	DB	TW 0,60
03	120c	2,18	T-C	D-STAN	DRZEW	9DB	40	LŚW	DB	TP 2,18
03	127d	6,82	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	75	LW	DB OL	-
03	128h	1,44	F-A	D-STAN	DRZEW	90L	20	OL	OL	TW 1,44
03	130c	2,27	F-A	D-STAN	DRZEW	70L	19	OL	OL	-
03	130g	1,17	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	80	OL	OL	-
03	130h	1,24	F-A	D-STAN	DRZEW	100L	80	OL	OL	-
03	132b	5,77	T-C	D-STAN	DRZEW	5DB	85	LŚW	DB	TP 5,77
03	132g	1,31	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	35	LŚW	DB	TW 1,31
03	133f	1,14	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	80	LŚW	DB	TP 1,14

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
03	133g	2,1	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	25	LSW	DB	TW 2,10
03	133h	1,94	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	26	LŚW	DB	TW 1,94
03	133i	1,13	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	22	LŚW	DB	TW 1,13
03	133k	0,98	T-C	D-STAN	DRZEW	4JW	40	LŚW	BK DB	TP 0,98
03	134a	4,35	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	24	LŚW	DB	TW 4,35
03	134f	5,42	T-C	D-STAN	DRZEW	5DB	100	LMŚW	SO DB	TP 5,42
03	138d	2,33	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	35	LŚW	DB	TW 2,33
03	139a	2,75	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	22	LŚW	DB	TW 2,75
04	14Bc	0,29	2330	LZR-R						-
04	21Dcx	0,46	2330	LZR-R						-
04	40c	1,33	6510	Ł						-
04	40d	2,02	6510	Ł						-
05	69f	7,12	6510	Ł						-
05	69i	2,92	F-A	D-STAN	DRZEW	9OL	26	LMW	DB OL	TW 2,92
05	71c	9,66	F-A	D-STAN	DRZEW	10OL	80	LMW	SO OL	AGROT 3,45; IB 3,45; ODN-ZRB 3,45
05	71d	3,89	F-A	D-STAN	DRZEW	8OL	55	LMW	DB OL	TP 3,89
05	72a	2,6	6510	Ł						-
05	74a	1,48	6510	Ł						-
05	76a	0,75	6510	Ł						-
05	76m	0,53	F-A	D-STAN	DRZEW	4OL	25	OL	OL	-
05	78i	0,74	F-A	D-STAN	DRZEW	5OL	17	OL	OL	-
06	89h	4,1	T-C	D-STAN	DRZEW	5BRZ	55	LŚW	GB DB	TP 4,10
06	90h	2,6	T-C	D-STAN	DRZEW	4SO	55	LŚW	GB DB	TP 2,60
06	91m	3,69	T-C	D-STAN	KO	6SO	130	LŚW	BK DB	CP 0,69; CW 0,35; IIIBU 3,69; ODN-ZŁOŻ 1,21; PIEL 0,35
06	92j	1,45	6510	Ł						-
06	98g	2,62	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	23	LŚW	DB	TW 2,62
06	98h	0,89	T-C	D-STAN	DRZEW	3SO	60	LŚW	GB DB	TP 0,89
06	98i	7,36	T-C	D-STAN	DRZEW	5SO	21	LMŚW	SO DB	TW 7,36
06	99a	2,58	T-C	D-STAN	DRZEW	4SO	55	LŚW	GB DB	TP 2,58
06	100j	0,98	6510	PS						-
06	100k	0,93	6510	PS						-
06	102f	5,86	T-C	D-STAN	DRZEW	4SO	9	LMŚW	SO DB	CP 4,40; CW 1,13
06	111n	0,56	T-C	D-STAN	DRZEW	4GB	50	LMŚW	GB DB	TP 0,56

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
06	112a	6,92	T-C	D-STAN	DRZEW	4SO	23	LMSW	SO DB	TW 6,92
06	113h	4,33	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	22	LMŚW	SO DB	TW 4,33
06	119g	1,12	T-C	D-STAN	DRZEW	6GB	70	LMŚW	GB DB	TP 1,12
06	120b	0,62	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	22	LMŚW	SO DB	TW 0,62
07	130l	5,78	T-C	D-STAN	DRZEW	4GB	95	LŚW	GB DB	-
07	130m	4,22	T-C	D-STAN	KO	6SO	126	LŚW	DB	AGROT 1,99; CP 1,27; CW 0,80; IIIIBU 4,22; ODN-ZŁOŻ 1,99; PIEL 0,80
07	158c	2,6	T-C	D-STAN	DRZEW	3BRZ	60	LMŚW	DB SO	TP 2,60
07	159n	1,3	6510	PS						-
08	161m	1,56	6510	PS						-
09	19f	0,95	T-C	D-STAN	DRZEW	5DB	95	LMŚW	SO DB	-
09	22d	1,31	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	18	LMW	OL DB	CP 1,05
11	51Ca	1,75	F-A	D-STAN	DRZEW	10OL	26	LMW	DB OL	-
11	52b	11,72	T-C	D-STAN	DRZEW	5DB	75	LMŚW	SO DB	TP 11,72
11	52c	2,84	F-A	D-STAN	KO	9OL	75	LW	DB OL	AGROT 1,69; CW 1,15; IIIAU 2,84; ODN-ZŁOŻ 1,69; PIEL 1,15
11	53a	8,91	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	80	LMŚW	SO DB	TP 8,91
11	54a	10,7	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	75	LMŚW	SO DB	TP 10,70
11	54i	3,81	T-C	D-STAN	KO	4DB	105	LŚW	GB DB	AGROT 1,96; CP 0,77; IIIIBU 3,81; ODN-ZŁOŻ 1,96
11	54l	1,88	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	75	LMŚW	SO DB	TP 1,88
11	55b	2,56	T-C	D-STAN	KO	3GB	80	LŚW	GB DB	AGROT 1,79; CP 0,77; IIIAU 2,56; ODN-ZŁOŻ 1,79
11	55c	5,83	T-C	D-STAN	DRZEW	2DB	35	LŚW	DB	TW 5,83
11	55h	2,07	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	6DB	75	LŚW	GB DB	-
11	55m	0,58	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	23	LŚW	DB	CP 0,58
11	56f	6,18	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	100	LŚW	GB DB	TP 6,18
11	56g	5,66	T-C	D-STAN	KO	4DB	120	LŚW	BK DB	AGROT 2,50; CW 1,65; IIIIB 5,66; ODN-ZŁOŻ 2,50
11	56h	6,74	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	120	LŚW	BK DB	AGROT 2,00; IIIIB 6,74; ODN-ZŁOŻ 2,00
11	56i	1,31	6510	PS						-
12	57a	16,94	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	75	LŚW	BK DB	TP 16,94
12	58j	4,01	T-C	D-STAN	KDO	4SO	115	LMŚW	SO DB	AGROT 1,10; CP 0,85; ODN-ZŁOŻ 1,10
09	70Ac	0,83	C-P	D-STAN	DRZEW	10SO	55	BŚW	SO	-
09	70Ah	0,46	C-P	D-STAN	DRZEW	10SO	55	BŚW	SO	-
09	70Aj	0,43	C-P	D-STAN	DRZEW	10SO	55	BŚW	SO	-
11	71f	0,74	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	75	LMŚW	SO DB	TP 0,74

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	72a	3,01	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	75	LMSW	SO DB	TP 3,01
11	73c	3,8	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	75	LŚW	GB DB	TP 3,80
11	73h	4,04	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	18	LŚW	GB DB	CP 2,00
11	74a	0,7	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	8DB	210	LMŚW	GB DB	-
11	74g	1,42	T-C	D-STAN	DRZEW	3GB	70	LŚW	DB	AGROT 0,70; IIIB 1,42; ODN-ZŁOŻ 0,70
11	75d	3,84	T-C	D-STAN	KO	3DB	130	LŚW	BK DB	AGROT 2,00; CW 1,30; IIIB 3,84; ODN-ZŁOŻ 2,00
11	76a	9,65	T-C	D-STAN	KO	3DB	120	LŚW	BK DB	AGROT 4,00; CW 2,75; IIIB 9,65; ODN-ZŁOŻ 4,00
12	78a	3,15	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	120	LŚW	GB DB	AGROT 0,65; IVD 3,15; ODN-ZŁOŻ 0,65
12	84f	8,63	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	6DB	120	LMŚW	GB DB	AGROT 1,75; IVD 8,65; ODN-ZŁOŻ 1,75
12	84h	1,24	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	120	LMŚW	SO DB	AGROT 0,35; IIIB 1,24; ODN-ZŁOŻ 0,35
09	86f	0,9	3150	BAGNO						-
11	93c	2,15	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	3DB	70	LMŚW	SO DB	TP 2,15
11	93f	13,82	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	3DB	75	LMŚW	SO DB	TP 13,82
11	94f	4,64	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	13	LMŚW	DB	CP 3,00
11	100f	4,86	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	25	LŚW	GB DB	CP 2,10
11	101a	3,32	T-C	D-STAN	DRZEW	3DB	70	LŚW	GB DB	-
11	101b	0,63	T-C	D-STAN	DRZEW	3KL	50	LŚW	DB	-
11	101f	5,18	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	35	LŚW	DB	TW 5,18
11	102a	3,83	T-C	D-STAN	KO	2SO	110	LŚW	GB DB	AGROT 1,23; CP 1,25; CW 1,35; IIIBU 3,83; ODN-ZŁOŻ 1,23; PIEL 1,35; POPR 0,40
12	105c	2,15	7140	BAGNO						-
12	106g	0,28	7140	BAGNO						-
12	108d	6,05	T-C	D-STAN	DRZEW	8DB	90	LMŚW	DB	TP 6,05
12	112b	6,36	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	15	LMŚW	GB DB	CP 3,00
12	112c	4,79	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	7	LMŚW	GB DB	CW 2,38; PIEL 2,38
12	112d	5,39	T-C	D-STAN	KO	6SO	120	LMŚW	GB DB	CP 1,33; ODN-ZŁOŻ 2,00
12	112g	2,21	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	7DB	120	LŚW	GB DB	AGROT 0,65; IIIB 2,21; ODN-ZŁOŻ 0,65
12	113a	8,62	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	7DB	120	LŚW	GB DB	AGROT 2,60; IIIB 8,62; ODN-ZŁOŻ 2,60
09	114b	1,88	T-C	D-STAN	DRZEW	9GB	69	LŚW	GB DB	-
09	114c	7,4	T-C	D-STAN	DRZEW	4DB	229	LŚW	GB DB	-
09	114g	0,73	F-A	D-STAN	DRZEW	9OL	79	LW	DB OL	-
09	115h	1,35	F-A	D-STAN	DRZEW	7OL	75	LW	OL	-
11	119b	1,84	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	6DB	75	LMŚW	SO DB	TP 1,84
11	119g	2,99	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	9DB	75	LMŚW	SO DB	TP 2,99

Leśnictwo	Pododdział	Powierzchnia [ha]	Kod cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Rodzaj powierzchni	Struktura pionowa	Gatunek panujący i jego udział	Wiek gat. pan.	TSL	TD	Wskazania gospodarcze [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	120d	6,14	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	4DB	75	LMSW	SO DB	-
11	121a	9,08	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	5DB	75	LMŚW	SO DB	-
11	121c	1,34	T-C	D-STAN	2 PIĘTR	5DB	75	LŚW	DB	-
11	124b	1,57	T-C	D-STAN	DRZEW	7DB	90	LMŚW	SO DB	TP 1,57
11	128b	3,83	T-C	D-STAN	KO	4GB	75	LŚW	DB	AGROT 1,87; CW 0,80; IIIBU 3,83; ODN-ZŁOŻ 1,87; PIEL 0,80
11	129c	4,57	T-C	D-STAN	DRZEW	6DB	14	LŚW	DB	CP 2,50
11	129d	7,57	T-C	D-STAN	KO	2DB	146	LŚW	DB	AGROT 1,50; CP 2,17; CW 1,40; IIIB 7,57; ODN-ZŁOŻ1,50; PIEL 1,40
12	141c	5,27	T-C	D-STAN	DRZEW	10DB	105	LMŚW	SO DB	-
12	149d	9,25	Vu-P	BAGNO						-

Tabela 160. (tabela XXIII wg IUL). Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Dobieszyn

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
Rezerwaty przyrody				
1.	„Majdan” obręb Białobrzegi: 13k; 14h,~c; 20d,~f; 21a,f,~a,~b; 22a,b,~b,~c; 27a,~b	- zachowanie zbiorowisk łągowych oraz gradu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego.	Rezerwat nie posiada aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu. Natomiast dla obszaru Natura 2000 SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, na części, którego położony jest rezerwat obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony: 1.Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 3719 z dn. 9.04.2014 r.) . 2.Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 12075 z dn. 31.12.2014 r.). 3.Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 5081 z dn. 3.06.2016 r.). A także dla obszaru Natura 2000 OSO Dolina Pilicy PLB140003, na części, którego położony jest rezerwat obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony: 1.Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 3720 z dn. 9.04.2014 r.). 2.Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r.	- brak

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			<p>zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 12076 z dn. 31.12.2014 r.).</p> <p>3.Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 5082 z dn. 3.06.2016 r.).</p> <p>Dla rezerwatu „Majdan” nie zaprojektowano w projekcie planu urzędzenia lasu zabiegów gospodarczych. Będą one uzgodnione w miarę potrzeb pomiędzy Nadleśnictwem Dobieszyn i RDOŚ w Warszawie w trakcie realizacji zadań ochronnych obszaru Natura 2000.</p>	
2.	„Starodrzew Dobieszyński” <u>obwód Dobieszyn:</u> 123f,i,j,~c	- zachowanie istniejącego jeszcze, unikalnego fragmentu dawnej Puszczy Stromieckiej, obejmującego głównie zbiorowiska boru mieszanego ze starodrzewiem dębowo-sosnowym naturalnego pochodzenia.	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu, przestrzegać zakazów zawartych w Zarządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. (M.P. z 1990 r. Nr 31, poz. 248).	- brak
3.	„Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego” <u>obwód Studzianki:</u> 114a,b,c,d,f,g,h,~a	- zachowanie naturalnych świeżych grądów typowych (<i>Tilio-Carpinetum tipicum</i>) oraz odtworzenie ich na pozostałej części rezerwatu..	Brak aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu, przestrzegać zakazów zawartych w Rozporządzeniu Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody pod nazwą "Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 172, poz. 6756).	- brak
4.	„Olszyny” <u>obwód Studzianki:</u> 21b,~a,~b,~c,~d,~f	- zachowanie fragmentu lasu łęgowego pochodzenia naturalnego z udziałem jaworu na granicy jego zasięgu.	Rezerwat nie posiada aktualnego Planu Ochrony Rezerwatu. Natomiast dla obszaru Natura 2000 OZW Łękawica PLH140030, na części, którego położony jest rezerwat obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (Dz.Urz.Woj.Mazowieckiego poz. 2533 z dn. 15.03.2016 r.). Dla rezerwatu „Olszyny” nie zaprojektowano w projekcie planu urzędzenia lasu zabiegów gospodarczych. Będą one uzgodnione w miarę potrzeb pomiędzy Nadleśnictwem Dobieszyn i RDOŚ w Warszawie w trakcie realizacji zadań ochronnych obszaru Natura 2000.	- brak

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki				
1.	<p><u>obręb Białobrzegi:</u> 1- 8; 8A; 9-20; 20A; 21-43; 43A; 44-93; 93A; 94; 95; 95A; 95B; 95C; 96-121; 121Aa,b,c,d,~a; 121B; 122-153.</p> <p><u>obręb Dobieszyn:</u> 22-27; 28a; 29a,~a,~b; 52; 56; 57; 59-61; 63-69; 70a,b,c,d,g,i,k,o,p,r,s,t,w,x,~a,~b,~c,~d,~f,~g,~h,~i,~j,~k; 71- 82; 83j,k,~g; 105Aa,ax,bx,cx; 167Ai,j,k; 221Ca,b; 231a,b,c,d,f,g,h,o,p,r,s,t,w,x,y,z,ax,bx,cx,dx,fx,gx ,hx,ix,jx,kx,lx,mx,~a,~b,~c,~d,~f,~g,~h,~i; 232m.</p>	<p>- obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.</p>	<p>- przestrzegać zakazów zgodnie z obowiązującą podstawą prawną – Uchwała nr 29/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolinarzeczki Pilicy i Drzewiczki (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 13182).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; - wspieranie procesów sukcesji; - zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych; - pozostawianie drzew cennych; - zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami; - utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych; - ochrona i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradel, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji; - zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych; - stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia; - ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz kształtowanie właściwej struktury ich populacji; - wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych; - prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej; - przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas; - prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny; - preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi; - ochrona zbiorowisk wydmywanych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar; - eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych, - utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
				<ul style="list-style-type: none"> - melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych; - ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi; - tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień; - zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala; - rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt; - wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni; - zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach; - ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych; - ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych; - wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych; - opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi.
OZW „Łękawica” PLH140030				
1.	6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); <u>obwód Studzianki</u> : 24o.r.	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie siedliska w obszarze; - poprawa jego stanu zachowania z U2 na U1; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji. 	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat); - kontrola realizacji zadań z zakresu ekstensywnego gospodarowania na trwałych użytkach zielonych. Sprawdzenie zgodności sposobu gospodarowania i użytkowania terenu z wymaganiami i zaleceniami, określonymi jako działania obligatoryjne i fakultatywne. Zadanie należy rozpocząć w 3 roku (minimum 1 kontrola w terenie) od momentu ustanowienia planu 	<ul style="list-style-type: none"> - w celu zapewnienia warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenia lub eliminacji procesu sukcesji, tereny trwałych użytków zielonych w granicach siedliska należy pozostawić w użytkowaniu kośnym, a w uzasadnionych przypadkach kośno-pastwiskowym. W ramach użytkowania gruntu wskazanym jest: a) odstępianie od wałowania, stosowania komunalnych osadów ściekowych, stosowania podsiewu, wólkowania w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 1

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			<p>zadań ochronnych, a następnie kontynuować co 3 lata;</p> <p>- ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie wskaźniki parametrów struktury i funkcji siedliska), co 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.</p>	<p>września, stosowania środków ochrony roślin (z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych gatunków inwazyjnych z zastosowaniem odpowiedniego sprzętu, np. mazaczy herbicydowych), tworzenia nowych, rozbudowy i odtwarzania istniejących systemów melioracyjnych, z wyjątkiem konstrukcji urządzeń mających na celu dostosowanie poziomu wód, wykorzystując istniejące systemy melioracyjne do wymogów siedliska przyrodniczego będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, nawożenia, wapnowania, mechanicznego niszczenia struktury gleby (bronowanie, przeorywanie);</p> <p>b) utrzymanie lub przywrócenie koszenia - jeden pokos co roku, a w przypadkach określonych przez eksperta przyrodniczego co dwa lata;</p> <p>c) koszenie w terminie od dnia 1 września do dnia 31 października, a w uzasadnionych przypadkach (np. w sytuacjach wkraczania roślin niepożądanych w tym zbiorowisku) od dnia 15 czerwca do dnia 30 czerwca;</p> <p>d) zbieranie i usuwanie skoszonej biomasy lub układanie w pryzmy (w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi) poza zasięg siedliska przyrodniczego, w terminie do 2 tygodni od pokosu;</p> <p>e) pozostawianie nieskoszonego fragmentu działki rolnej o powierzchni wynoszącej 5-20% powierzchni tej działki (w dwóch kolejnych pokosach wykonywanych w odstępie roku lub 2 lat należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone). Dla działek rolnych nieprzekraczających powierzchni 0,5 ha dopuszcza się zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni nieskoszonych i koszenie co roku całej działki rolnej. Dopuszcza się wypas po pokosie, jednak nie wcześniej niż od dnia 1 września do dnia 15 października przy obsadzie zwierząt do 0,5 DJP/ha (duża jednostka przeliczeniowa inwentarza/ hektar) gruntów. W ramach planu zadań ochronnych działanie należy rozpocząć w ciągu 3 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co roku.</p>

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	6430 – Ziolorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); <u>Obwód Dobieszyn:</u> 1b; <u>Obwód Studzianki:</u> 24b, l, r;	- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony.	- ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie parametry i wskaźniki), w ciągu pierwszych 5 lat oraz w 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Działanie należy wykonać jeżeli wyniki badań i analizy przeprowadzonej w ramach działania z zakresu uzupełnienia wiedzy potwierdzą występowanie siedliska w granicach obszaru Natura 2000; - uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony. Zakres działania obejmuje inwentaryzację terenu, waloryzację oraz ocenę stanu zachowania siedliska, zgodnie z wytycznymi i metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie parametry i wskaźniki). Ponadto w ramach działania należy dokonać analizy istniejących i potencjalnych zagrożeń oraz dokonać wyznaczenia reprezentatywnych miejsc do dalszego monitoringu stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zadanie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.	- brak.
	6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); <u>Obwód Studzianki:</u> 4b; 20i, j;	- zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszym U1; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji.	- zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat); - kontrola realizacji zadań z zakresu ekstensywnego gospodarowania na trwałych użytkach zielonych. Sprawdzenie zgodności sposobu gospodarowania i użytkowania terenu z wymaganiami i zaleceniami, określonymi jako działania obligatoryjne i fakultatywne. Zadanie należy rozpocząć w 3 roku (minimum 1 kontrola w terenie) od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co 3 lata; - ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie wskaźniki parametrów struktury i funkcji siedliska), co 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.	- w celu zapewnienia warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenia lub eliminacji procesu sukcesji tereny trwałych użytków zielonych w granicach siedliska należy pozostawić w użytkowaniu kośnym, pastwiskowym albo naprzemiennym, przy czym użytkowanie naprzemiennie polega na stosowaniu w niektórych latach użytkowania pastwiskowego, a w niektórych latach kośnego lub kośnopastwiskowego. Dopuszczalny jest wypas po pokosie, przy użytkowaniu jednokosnym (użytkowanie kośnopastwiskowe): 1) Dla wszystkich typów użytkowania wskazane jest aby: a) ograniczyć nawożenie do 60 kg N/ha/rok; b) odstąpić od mechanicznego niszczenia struktury gleby (bronowanie, przeorywanie), wałowania, włókania od 1 kwietnia do dnia 1 września, stosowania środków ochrony roślin z wyjątkiem selektywnego i miejscowego niszczenia uciążliwych gatunków inwazyjnych z zastosowaniem odpowiedniego

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
				<p>sprzętu (np. mazaczy herbicydowych), tworzenia nowych, rozbudowy i odtwarzania istniejących systemów melioracyjnych z wyjątkiem konstrukcji urządzeń mających na celu dostosowanie poziomu wód, wykorzystując istniejące systemy melioracyjne do wymogów siedliska;</p> <p>2) Przy użytkowaniu kośnym i kośno-pastwiskowym zaleca się:</p> <p>a) wykonywać jeden lub dwa pokosy w roku, w terminie od dnia 15 czerwca do dnia 30 września;</p> <p>b) zbierać i usuwać skoszoną biomasę lub ułożyć w pryzmy (w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi) poza zasięgiem siedliska, w terminie do 2 tygodni po pokosie;</p> <p>c) pozostawić nieskoszony fragment działki rolnej o powierzchni wynoszącej 5–20% powierzchni tej działki, przy czym w przypadku zastosowania dwóch pokosów w ciągu roku należy pozostawić ten sam fragment działki rolnej nieskoszony, a w dwóch kolejnych latach należy pozostawić inne fragmenty nieskoszone, dla działek rolnych nieprzekraczających powierzchni 1 ha dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni nieskoszonych. Przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny jest wypas po pokosie przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha, w terminie do dnia 15 października;</p> <p>3) Przy użytkowaniu pastwiskowym zaleca się aby:</p> <p>a) prowadzić wypas przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP do 1,0 DJP/ha, w terminie od dnia 1 maja do dnia 15 października (dopuszczalne jest wypasanie przez cały rok koników polskich i koni huculskich, przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha);</p> <p>b) corocznie wykaszć niedojady (raz w roku) w terminie od dnia 15 lipca do dnia 31 października;</p> <p>c) zbierać i usuwać skoszoną biomasę lub ułożyć w pryzmy (w tym pryzmy balotowe, stogi lub brogi) poza zasięgiem siedliska, w terminie do 2 tygodni po pokosie.</p> <p>W ramach planu zadań ochronnych działanie należy rozpocząć w ciągu 3 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co roku.</p>

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>); obrzeż Studzianki; 3f, 4a,b,c,f,g; 6c,h.	- zachowanie siedliska przyrodniczego we właściwym stanie.	- zapobiegnięcie skutkowi zniszczenia fitocenoz leśnych i ochrona najcenniejszych płatów siedliska poprzez odstąpienie od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów (odstąpienie od trzebieży, zrębów i przebudowy drzewostanów) w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat); - kontrola realizacji działań z zakresu utrzymania i modyfikacji metod gospodarowania. Kontrola realizacji działań związanych z zapobiegnięciem skutkowi zniszczenia fitocenoz leśnych polegająca na stwierdzeniu braku wycinki drzew (brak obecności pniaków i innych śladów prac trzebieżowych lub zrębowych) oraz kontrola prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej, to jest prowadzenia zabiegów w I i IV kwartale roku oraz pozostawienia zamierających, dziuplastych drzew i martwego drewna, a także uwzględnienia właściwych gatunków drzew w odnowieniach. Działanie należy rozpocząć w 3 roku (I kwartał roku, minimum 1 kontrola w terenie) od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co 3 lata; - ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie wskaźniki parametrów struktury i funkcji siedliska), co 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych; - uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony. Zakres działania obejmuje inwentaryzację terenu, walozyzację oraz ocenę stanu jego zachowania zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie parametry i wskaźniki). Ponadto w ramach działania należy dokonać wyznaczenia zasięgu występowania siedliska oraz reprezentatywnych miejsc do dalszego monitoringu stanu zachowania przedmiotu ochrony. Zadanie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.	- utrzymanie jego stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający); - poprawa parametru struktury i funkcji siedliska w zakresie udziału martwego drewna oraz struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów.
	9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>);	- zachowanie siedliska przyrodniczego we właściwym stanie.	- utrzymanie bogactwa runa i zróżnicowania florystycznego grądów poprzez wykonywanie zabiegów	- utrzymanie jego stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający);

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	<p>obwód Studzianki: 5k; 6a,f,i;24x,z.</p>		<p>związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów w I i/lub IV kwartale roku, czyli po sezonie wegetacyjnym. Działanie należy wykonać w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat);</p> <p>- zwiększenie bioróżnorodności oraz stworzenie bazy żerowej dla larw chrząszczy (m.in. kózkowatych) i dzięciolów, na całej powierzchni siedliska poprzez pozostawienie:</p> <p>1) zamierających i dziuplastych drzew; 2) zasobów martwego drewna leżącego w ilości minimum 3 m³ /ha.</p> <p>Działanie należy wykonać w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat);</p> <p>- modyfikacja metod gospodarowania polegająca na wprowadzaniu gatunków zgodnych z siedliskiem.</p> <p>W działaniach związanych z odnowieniami w składzie gatunkowym drzewostanu należy uwzględniać następujące gatunki: dąb, lipa, klon, klon jawor, grab, brzoza i na siedliskach wilgotnych wiąz. Niewskazane jest natomiast wprowadzanie w składach odnowieniowych gatunków niezgodnych z siedliskiem takich jak: buk, modrzew, sosna, świerk i olsza. Działanie należy wykonywać w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat);</p> <p>- kontrola realizacji działań z zakresu utrzymania i modyfikacji metod gospodarowania. Kontrola realizacji działań związanych z zapobiegnięciem skutkowi zniszczenia fitocenozy leśnych polegająca na stwierdzeniu braku wycinki drzew (brak obecności pniaków i innych śladów prac trzebieżowych lub zrębowych) oraz kontrola prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej, to jest prowadzenia zabiegów w I i IV kwartale roku oraz pozostawienia zamierających, dziuplastych drzew i martwego drewna, a także uwzględnienia właściwych gatunków drzew w odnowieniach. Działanie należy rozpocząć w 3 roku (I kwartał roku, minimum 1 kontrola w terenie) od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co 3 lata;</p> <p>- ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska</p>	<p>- poprawa parametru struktury i funkcji siedliska w zakresie udziału martwego drewna oraz struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów.</p>

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	<p><u>91E0³ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i je-sionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum al-bae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródli-skowe:</u> <u>obrzeb Dobieszyn:</u> 1k,n; 2h,k; <u>obrzeb Studzianki:</u> 2f,g,h; 3d,g,i,j,k; 4a,b,d,h,i; 6c,d,g,h; 7a,b,c,d,f; 21a,b; 24a,c,i,j,fx,o.</p>	- zachowanie siedliska przyrodniczego we wła-ściwym stanie.	<p>(wszystkie wskaźniki parametrów struktury i funkcji siedliska), co 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.</p> <p>- zapobiegnięcie skutkowi zniszczenia fitocenoz leśnych i ochrona najcenniejszych płatów siedliska poprzez odstępianie od zabiegów gospodarczych związanych z hodowlą i użytkowaniem drzewostanów (odstępianie od trzebieży, zrębów i przebudowy drzewostanów) w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych (10 lat);</p> <p>- kontrola realizacji działań z zakresu utrzymania i modyfikacji metod gospodarowania. Kontrola realizacji działań związanych z zapobiegnięciem skutkowi zniszczenia fitocenoz leśnych polegająca na stwierdzeniu braku wycinki drzew (brak obecności pniaków i innych śladów prac trzebieżowych lub zrębowych) oraz kontrola prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej, to jest prowadzenia zabiegów w I i IV kwartale roku oraz pozostawienia zamierających, dziuplastych drzew i martwego drewna. Działanie należy rozpocząć w 3 roku (I kwartał roku, minimum 1 kontrola w terenie) obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co 3 lata;</p> <p>- ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony. Monitoring należy wykonać zgodnie z metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (wszystkie wskaźniki parametrów struktury i funkcji siedliska), co 5 lat od momentu ustanowienia planu zadań ochronnych.</p>	<p>- utrzymanie jego stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym (U1 – stan niezadowolający);</p> <p>- poprawa parametru struktury i funkcji w zakresie wieku drzewostanu i wzrostu udziału martwego drewna;</p>
SOO „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016				
2.	<p>3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbior-niki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Po-tamion</i>; <u>obrzeb Białobrzegi:</u> 52h; <u>obrzeb Dobieszyn:</u> 23g,m.</p>	- podniesienie stanu wiedzy na temat rozmiesz-czenia i stanu, zachowania płatów na terenie ob-szaru.	<p>- monitoring stanu zachowania płatów siedlisk – co najmniej dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych, realizację zadania rozpocząć nie wcześniej niż w trzecim roku obowiązywania planu za-dań ochronnych;</p> <p>- inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza siedlisk i gatunków w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat występowania, określenie zagrożeń i propozycji dzia-łań ochronnych - jednorazowo.</p> <p>Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.</p>	- brak.

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>): <u>Obwód Białobrzegi:</u> 53a,b,c,d,g;	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu, zachowania płatów na terenie obszaru; - zachowanie siedliska w obszarze; - utrzymanie stanu zachowania w stanie co najmniej nie pogorszonym; - zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz poprawa stanu siedliska poprzez ograniczenie lub eliminację procesu sukcesji. 	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty Ochrony. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Zadania należy rozpocząć w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a następnie kontynuować co roku; - monitoring realizacji działań ochronnych. Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych, a później corocznie w miesiącach maj-październik w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych (płat siedlisk dla których prowadzone były działania ochronne); - inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza siedlisk i gatunków w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat występowania, określenie zagrożeń i propozycji działań ochronnych - jednorazowo. Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - dla wszystkich typów użytkowania: a) nawożenie azotem w ilości nieprzekraczającej 60 kg /ha w danym roku; b) zakaz przeorywania; c) zakaz wapnowania, chyba, że wapnowanie nie wpłynie negatywnie na siedliska. <p>Przy użytkowaniu kośnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) jeden lub dwa pokosy w roku; b) koszenie w terminie od 1 sierpnia do 30 września na wysokości 10-15 cm; c) obowiązek zebrania i usunięcia skoszonej biomasy (w tym zakaz pozostawiania rozdrobnionej biomasy), w terminie do 2 tygodni po pokosie siano powinno zostać usunięte z działki rolnej lub ułożone w przyzmy, stogi lub brogi; pozostawienie fragmentów niekoszonych - 10% powierzchni działki rolnej; d) dla działek rolnych nie przekraczających powierzchni 1 ha dopuszczalne jest zrezygnowanie z pozostawiania powierzchni niekoszonych i koszenie co roku całej działki rolnej; e) przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny wypas w obsadzie zwierząt do 1 Dużej Jednostki Przeliczeniowej / 1 hektar a trwałych użytków zielonych, po pokosie w terminie do października. <p>Przy użytkowaniu pastwiskowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wypas przy obsadzie zwierząt 0,5 Dużej Jednostki Przeliczeniowej - 1,0 Dużej Jednostki Przeliczeniowej /1 hektar trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, w sezonie od 1 maja do 1 października; b) obowiązek corocznego wykoszenia niedojadów (raz w roku) w terminie od 1 sierpnia do 30 września.
	91E0 ³ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe: <u>Obwód Białobrzegi:</u> 2h; 3d; 5d; 7f,g,h; 9d,f; 10c,h; 11a,d; 13h,i,k; 14a,b,c,h; 15f; 16c,f; 17b,c,d,f,g,h,j; 18a,b,c,d,f,h; 19c,d,h,i,l; 20a,b,d,f,h,i; 21a,c; 22b,i; 23a,b,f,p; 24f,h; 26b,c; 27a; 30j; 51b; 52d; 143k; <u>Obwód Dobieszyn:</u>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie stanu wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu, zachowania płatów na terenie obszaru; - poprawa parametru struktury i funkcji w zakresie wieku drzewostanu i wzrostu udziału martwego drewna. 	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring stanu zachowania płatów siedlisk – co najmniej dwukrotnie w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych, realizację zadania rozpocząć nie wcześniej niż w trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych; - inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza siedlisk i gatunków w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat występowania, określenie zagrożeń i propozycji działań ochronnych - jednorazowo. 	- brak.

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	22h; 23h,m; 24b,c,d,f,g,h,i,k,m,n,o; 25a,b,c,d,f,l,m,r; 77f,j; 79f; 82k,m,n.		Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	
	337 - Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>):	- nie jest gatunkiem zagrożonym w skali kraju, ani regionu.	- ochrona siedliska gatunku; - inwentaryzacja gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. Inwentaryzacja przyrodnicza gatunków w celu uzupełnienia stanu wiedzy na temat występowania, określenie zagrożeń i propozycji działań ochronnych - jednorazowo. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizację zadania należy rozpocząć w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych.	- ochrona siedliska gatunku m. in. poprzez nie wycinanie drzew i krzewów wzdłuż cieków wodnych.
OSO „Dolina Pilicy” PLB140003				
4.	A081 Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>):	- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i o uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane.	- inwentaryzacja ornitologiczna gatunków gniazdujących na obszarze ostoi (przeprowadzenie inwentaryzacji ornitologicznej gatunków gniazdujących na obszarze Natura 2000 i uzupełnienie stanu wiedzy na temat liczebności oraz występowania przedmiotów ochrony, zdiagnozowanie zagrożeń i określenie celów działań ochronnych. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Termin wykonania: w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych).	-
	A168 Brodziec piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>):	- utrzymanie populacji na poziomie, około 61 osobników w nie pogorszonym stanie ochrony.	- ochrona siedliska gatunku; - inwentaryzacja ornitologiczna gatunków gniazdujących na obszarze ostoi (przeprowadzenie inwentaryzacji ornitologicznej gatunków gniazdujących na obszarze Natura 2000 i uzupełnienie stanu wiedzy na temat liczebności oraz występowania przedmiotów ochrony, zdiagnozowanie zagrożeń i określenie celów działań ochronnych. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Termin wykonania: w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych).	-
	A122 Derkacz (<i>Crex crex</i>):	- utrzymanie populacji na poziomie, około 78 osobników w nie pogorszonym stanie ochrony; - ochrona gatunkowa.	- ochrona siedliska gatunku;	- utrzymanie otwartego charakteru siedlisk gatunków poprzez ekstensywne użytkowanie zbiorowisk łąkowych - wykaszanie w celu ochrony zanikających

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			- inwentaryzacja ornitologiczna gatunków gniazdujących na obszarze ostoi (przeprowadzenie inwentaryzacji ornitologicznej gatunków gniazdujących na obszarze Natura 2000 i uzupełnienie stanu wiedzy na temat liczebności oraz występowania przedmiotów ochrony, zdiagnozowanie zagrożeń i określenie celów działań ochronnych. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Termin wykonania: w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych).	siedlisk ptaków. Termin prowadzenia działań od 15 sierpnia do 30 września, wysokość koszenia 10-15 centymetrów, z zastosowaniem koszenia okrężnego od zewnątrz i pozostawieniem 5-10% powierzchni nieskoszonej. Ograniczenie nawożenia azotem oraz wapnowania – zgodnie z wymogami odpowiednich pakietów rolnośrodowiskowych w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę zanikających siedlisk ptaków. Działania należy rozpocząć w pierwszych 3 latach obowiązywania Planu Zadań Ochronnych. Działanie fakultatywne, corocznie w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.
	A070 Nurogęś (<i>Mergus merganser</i>):	- utrzymanie populacji na poziomie, około 80 par w niepogorszym stanie ochrony.	- ochrona siedliska gatunku; - inwentaryzacja ornitologiczna gatunków gniazdujących na obszarze ostoi (przeprowadzenie inwentaryzacji ornitologicznej gatunków gniazdujących na obszarze Natura 2000 i uzupełnienie stanu wiedzy na temat liczebności oraz występowania przedmiotów ochrony, zdiagnozowanie zagrożeń i określenie celów działań ochronnych. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Termin wykonania: w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych).	-
	A272 Podróżniczek (<i>Luscinia svecica</i>):	- utrzymanie populacji na poziomie, około 8 par w niepogorszym stanie ochrony; - ochrona gatunkowa.	- ochrona siedliska gatunku.	- należy utrzymać odpowiednie siedliska w obrębie stanowisk.
	A229 Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>):	- utrzymanie populacji na poziomie, około 29 par w niepogorszym stanie ochrony; - ochrona gatunkowa.	- ochrona siedliska gatunku; - inwentaryzacja ornitologiczna gatunków gniazdujących na obszarze ostoi (przeprowadzenie inwentaryzacji ornitologicznej gatunków gniazdujących na obszarze Natura 2000 i uzupełnienie stanu wiedzy na temat liczebności oraz występowania przedmiotów ochrony, zdiagnozowanie zagrożeń i określenie celów działań ochronnych. Inwentaryzację należy wykonać zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.	-

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			Termin wykonania: w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych).	
Pomniki przyrody				
1.		- nie doprowadzać do możliwości uszkodzenia.	- przestrzegać zakazów i zaleceń zawartych w obowiązujących aktach prawnych.	- nie prowadzić w pobliżu obiektu czynności mogących doprowadzić do jego uszkodzenia. - w razie konieczności, w uzgodnieniu z odpowiednimi służbami przeprowadzić czynności konserwatorskie.
Strefy ochrony gatunkowej				
	Strefa ochrony – bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>) – Decyzja nr 32 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.05.2001 r. (WOS-VII/66311/P/12/01);	- zabiegi gospodarcze zgodne z założeniami ochronnymi przewidzianymi dla ochrony gatunkowej stanowisk ptaka.	- przestrzeganie wymagań ochronnych dla gatunku ptaka wynikających z ustanowienia strefy ochronnej (od 15 marca do 31 sierpnia nie należy wykonywać żadnych prac gospodarczych w strefie ochrony okresowej oraz przez cały rok w strefie ochrony całorocznej).	- brak
	Strefa ochrony – bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>) – Decyzja nr 33 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.05.2001 r. (WOS-VII/66311/P/13/01);	- zabiegi gospodarcze zgodne z założeniami ochronnymi przewidzianymi dla ochrony gatunkowej stanowisk ptaka.	- przestrzeganie wymagań ochronnych dla gatunku ptaka wynikających z ustanowienia strefy ochronnej (od 15 marca do 31 sierpnia nie należy wykonywać żadnych prac gospodarczych w strefie ochrony okresowej oraz przez cały rok w strefie ochrony całorocznej).	- brak
	Strefa ochrony – bielika (<i>Haliaeetus albicilla</i>) – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31.12.2015 r. (WPN-I.6442.4.2015.AD.3);	- zabiegi gospodarcze zgodne z założeniami ochronnymi przewidzianymi dla ochrony gatunkowej stanowisk ptaka.	- przestrzeganie wymagań ochronnych dla gatunku ptaka wynikających z ustanowienia strefy ochronnej (od 01 stycznia do 31 lipca nie należy wykonywać żadnych prac gospodarczych w strefie ochrony okresowej oraz przez cały rok w strefie ochrony całorocznej).	- brak
	Strefa ochrony – bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>) – Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31.12.2015 r. (WPN-I.6442.4.2015.AD.4);	- zabiegi gospodarcze zgodne z założeniami ochronnymi przewidzianymi dla ochrony gatunkowej stanowisk ptaka.	- przestrzeganie wymagań ochronnych dla gatunku ptaka wynikających z ustanowienia strefy ochronnej (od 15 marca do 31 sierpnia nie należy wykonywać żadnych prac gospodarczych w strefie ochrony okresowej oraz przez cały rok w strefie ochrony całorocznej).	- brak
¹⁾ Lokalizacja zgodna z wizualizacją na mapie obszarów ochronnych i funkcji lasu.				

Lp.	Lokalizacja ¹ zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów ² o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			obligatoryjne	fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5

² Dotyczy również siedlisk nieleśnych, położonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

³ Pogrubieniem zaznaczono siedliska priorytetowe.

12. Kronika

V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Do obliczenia miąższości grubizny spodziewanej na koniec okresu gospodarczego wykorzystano wzór z § 123 IUL.

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu na podstawie przyrostu tablicowego,

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Tabela 161. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu tablicowego

Obręb	Miąższość brutto [m ³]			
	V_p	Z_v	U	V_k
Białobrzegi	917337	200450	280712	837075
Dobieszyn	1750530	442850	511551	1681829
Studzianki	1348097	315950	307416	1356631
Nadleśnictwo	4015964	959250	1099679	3875535

Biorąc pod uwagę proponowany etat użytkowania rębego i przedrębego na obecne 10-letnie oraz wielkość przyrostu bieżącego tablicowego (z tabel VIIIa), zakłada się, że nastąpi spadek ogólnej miąższości grubizny brutto drzewostanów.

Przedstawione wyżej dane wskazują, że na koniec obowiązywania okresu gospodarczego zasoby miąższości drzewostanów całego Nadleśnictwa mogą się obniżyć o **3,5%**. W poszczególnych obrębach leśnych sytuacja jest różna: w obrębie Studzianki prognozuje się wzrost o 0,6%, natomiast w obrębach Białobrzegi i Dobieszyn spadek - odpowiednio o 8,7% oraz o 3,9%.

Przewidywany spadek miąższości Nadleśnictwa należy postrzegać pozytywnie, gdyż jest on efektem podjęcia działań w celu zapewnienia trwałości lasu w perspektywie długookresowej, niedopuszczenia do deprecjacji surowca drzewnego oraz poprawy struktury wiekowej drzewostanów.

Zmiany te nie spowodują negatywnych skutków dla funkcjonowania zbiorowisk leśnych i nieleśnych, ponieważ oprócz optymalizacji zadań gospodarczych, które uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne, projekt PUL przewiduje również ochronę zasobów naturalnych, w tym: chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, roślinności runa leśnego, gleby i wód. Ponadto projekt PUL nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych, ani też zmniejszenia powierzchni całego Nadleśnictwa (w trakcie obowiązywania PUL może ewentualnie nastąpić przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów ze względu na inwestycje celu publicznego). Szczegółowe dane na ten temat zawiera „Program Ochrony Przyrody” oraz „Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000”.

Powyższa analiza oparta jest na przyrostach tablicowych, które jak wynika z dotychczasowych doświadczeń inwentaryzacji i pomiarów są w większości przypadków zaniżone.

Do celów porównań i analiz przyjęto używać wskaźnika przyrostu zrealizowanego (Z_{vuz}) uzyskanego w minionym dziesięcioleciu.

Przyrost ten oblicza się poprzez odjęcie od aktualnego zapasu drzewostanów, zapasu na początku poprzedniego 10-letnia i dodanie do tego miąższości wykonanego użytkowania.

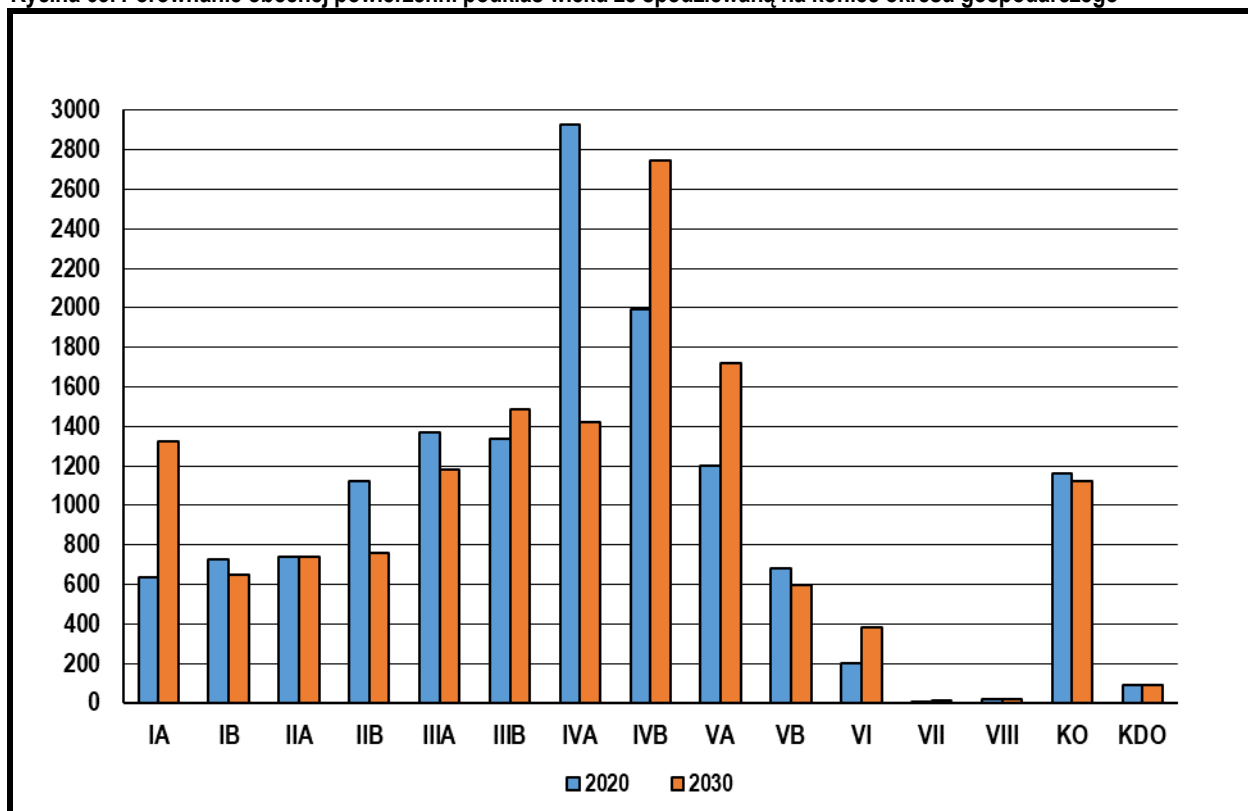
Tabela 162. Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu zrealizowanego w ubiegłym 10-leciu

Obręb	Miąższość brutto [m3]			
	V _p	Z _{vuż}	U	V _k
Białobrzegi	917337	285495	280712	922120
Dobieszyn	1750530	586743	511551	1825722
Studzianki	1348097	401601	307416	1442282
Nadleśnictwo	4015964	1273839	1099679	4190124

Przy zaprojektowanej wielkości użytkowania na koniec okresu całkowity zapas drzewostanów może wzrosnąć o **4,3%**. Tak więc, zależnie od przyjętego sposobu obliczania spodziewanego przyrostu drzewostanów, całkowity zapas przewidywany na koniec okresu gospodarczego może się nieco zmniejszyć lub zwiększyć. Prawdopodobnie zapas ten nie ulegnie zmniejszeniu.

Analizując rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku obecnie i w perspektywie kolejnych 10 lat, zauważyć można naturalne przesunięcie powierzchni młodszych klas wieku do starszych, ze zmianą tej relacji w starszych klasach wieku na skutek użytkowania rębego (V, VI). Na skutek zwiększonego rozmiaru cięć użytkowania rębego, w tym cięć uprzętających w rębniach gniazdowych, może nastąpić dwukrotny wzrost powierzchni IA podklasy wieku.

Rycina 63. Porównanie obecnej powierzchni podklas wieku ze spodziewaną na koniec okresu gospodarczego

Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie Dobieszyn prawdopodobnie wzrośnie nieznacznie z **62** lat obecnie do **63** lat, przy czym w obrębie Białobrzegi prognozuje się jego zmniejszenie z **65** lat do **61** lat, natomiast w obrębie Dobieszyn minimalny wzrost z **59** lat do **60** lat, a w obrębie Studzianki wzrost z **64** lat do **68** lat na koniec okresu obowiązywania planu.

Rozmiar użytkowania rębego będzie się utrzymywał w następnych okresach gospodarczych na zbliżonym poziomie ze względu na dużą powierzchnię KO oraz potrzebę dalszego, sukcesywnego odtwarzania młodego pokolenia drzew, zabezpieczenia trwałości i stabilności ekosys-

temów leśnych. Konieczności powstrzymania dynamiki wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów wychodzą naprzeciw założenia projektu PUL w zakresie wymiany pokoleniowej.

VI. ZESTAWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

1. Prace geodezyjne

W ramach prac przygotowawczych do V rewizji urządzania lasu, Nadleśnictwo zaktualizowało ewidencję gruntów, tj. rejestr gruntów oraz mapę numeryczną ewidencji gruntów. W projekcie PUL uwzględniono wszystkie zmiany, jakie nastąpiły w latach 2018-2019, zgłoszone przez Nadleśniczego.

2. Prace glebowo-siedliskowe i fitosocjologiczne

Podstawą określenia żyzności oraz stopnia uwilgotnienia i stanu siedlisk w lasach Nadleśnictwa Dobieszyn jest wykonane przez BULiGL O/Radom w roku 2009 opracowanie glebowo-siedliskowe. Kodowanie wyżej wymienionych elementów w bazie danych dostosowano do wymogów aktualnie obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu.

W projekcie PUL uwzględniono opracowania fitosocjologiczne wykonane w latach 2015 i 2019 przez BULiGL O/Radom dla obszarów Natura 2000 „Łękawica” oraz „Dolina Dolnej Pilicy”.

3. Właściwe prace urządzeniowe

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została według statystycznej metody reprezentacyjnej. Całość prac, zgodnie z obowiązującą IUL, wykonano w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL Warszawa 1986).

Etap drugi - inwentaryzacja zasobów miąższości obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Do obliczeń użytych zostało 2145 kołowych powierzchni próbnych: 669 w obrębie Białobrzegi, 736 w obrębie Dobieszyn i 740 w obrębie Studzianki.

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo-wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

Prace urządzeniowe wykonane zostały przez pracownię BULiGL Oddział w Radomiu. Rozpoczęcie prac terenowych nastąpiło w październiku 2018 r., a zakończenie w sierpniu 2019 roku. Były one wykonywane przy ścisłym współdziałaniu z administracją leśną Nadleśnictwa.

Rozmiar ważniejszych prac urządzeniowych, wykonanych w ramach V rewizji urządzania lasu, przedstawia tabela 163.

Tabela 163. Rozmiar prac urządzeniowych

Obręb	Taksacja [ha]	Pow. pododdz. literowych [ha]	Pow. liniowych wyłączeń nieliterowanych [ha]	Ilość pow. kołowych ¹ [szt.]
1	2	3	4	5
Białobrzegi	3559,89	3498,07	61,82	669 (75)
Dobieszyn	6743,82	6608,56	135,26	736 (82)
Studzianki	4947,55	4856,53	91,02	740 (81)
Nadleśnictwo	15251,26	14963,16	288,10	2145 (238)

¹ - ilość powierzchni użytych do obliczeń, w tym z pomiarem drewna martwego (w nawiasach)

Zmienione granice wyłączeń taksacyjnych zostały pomierzone i wniesione na mapy. Pomiaru dokonano za pomocą GPS. Stosowano również domiary dalmierzami laserowymi w przypadkach drobnych korekt granic, bądź weryfikacji granic zaktualizowanych w ubiegłym okresie gospodarczym. Przy weryfikacji granic oddziałów, pododdziałów, powierzchni niestanowiących wyłączeń taksacyjnych oraz wyłączeń liniowych wykorzystano także, jako pełnowartościowe źródło informacji, ortofotomapę oraz dane ISOK.

W opisach taksacyjnych oraz w tabelach wygenerowanych programem „Taksator” (poza tabelami nr I) powierzchnia geodezyjna została matematycznie zaokrąglona do pełnych arów.

Przed ostatecznym odbiorem terenowych prac urządzeniowych uzgodnione zostały karty dokumentacji źródłowej opisów taksacyjnych oraz:

- gruntów leśnych niezalesionych,
- drzewostanów w KO i KDO,
- linii energetycznych,
- miejsc składowania drewna,
- zaprojektowanych podsadzeń produkcyjnych,
- upraw pochodnych,
- drzewostanów wyłączonych z użytkowania.

Przed Naradą Techniczno-Gospodarczą BULiGL przekazało Nadleśnictwu do konsultacji wydruki opisów taksacyjnych w układzie leśnictw wraz z mapami leśnictw w skali 1 : 10000 oraz uzgodniło z Nadleśnictwem i RDLP wykaz projektowanych cięć użytków rębnych.

Mapy przeglądowe z projektowanymi cięciami rębnymi w obszarach Natura 2000 skonsultowano z RDOS.

Uwagi powyższych instytucji odnośnie wymienionych materiałów, po dokonaniu uzgodnień, zostały uwzględnione w toku dalszych prac kameralnych.

Komisyjny odbiór inwentaryzacji zapasu odbył się w dniach 28-30 sierpnia 2019 r. na terenie obrębu Studzianki.

Na podstawie protokołu z wykonanego testu kontroli pomiaru, przekazanego przez RDLP w Radomiu nie stwierdzono błędów grubych. Bezwzględna wartość statystyk (przy maksymalnej dopuszczalnej do 2 włącznie) wynosi: 0,052 dla pola przekroju pierśnicowego i 0,015 dla wysokości drzewostanu.

Wykaz parametrów warstw stratyfikacyjnych, jak również warstw o powierzchni mniejszej od 30 ha włączonych do warstw podobnych gatunków panujących, przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 164. Warstwy stratyfikacyjne

Nr warstwy	Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Liczba próbek	Miąższość [m ³]	Wariancja miąszości	Błąd procentowy
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Białobrzegi							
1	IIa	SO	102,0200	9	17459	9538,6039	19,0234
2	IIa	DB	110,6100	10	9657	740,4873	9,8561
3	IIb	SO	170,1700	17	46862	2840,6792	4,6941
4	IIIa	SO	201,1400	25	62967	10778,1047	6,6327
5	IIIb	SO	256,4600	38	78871	9740,7815	5,2061
6	IIIb	OL	74,8700	13	20659	6555,0685	8,1380
7	IVa	SO	185,8300	29	65873	11181,7977	5,5394
8	IVa	BRZ	85,3200	23	22851	24133,9861	12,0945
9	IVb	SO	368,5500	72	130877	9001,7272	3,1487
10	IVb	OL	64,8200	14	21944	16347,9452	10,0941
11	IVb	DB	40,7000	12	14812	45293,7545	16,8811
12	KOKDO	SO	398,0000	163	121089	11325,6828	1,9117
13	KOKDO	OL	40,3300	17	9205	16805,2001	8,4037

Nr warstwy	Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Liczba próbek	Miąższość [m ³]	Wariancja miąższości	Błąd procentowy
1	2	3	4	5	6	7	8
14	KOKDO	BRZ	70,2900	29	15583	23454,4350	9,1447
15	Va	SO	256,3800	64	92586	8226,7280	3,1395
16	Va	DB	73,1200	22	23975	23190,5168	9,9020
17	Vb	SO	182,5600	51	79746	12075,3661	3,5226
18	Vb	OL	100,1200	34	34370	26181,9303	8,0835
19	Vb	DB	37,7600	11	16969	20526,7687	9,6125
20	VI	SO	46,6500	16	16294	14988,9626	8,7627
Obwód Dobieszyn							
1	IIa	SO	337,6700	16	44228	3731,6340	11,6597
2	IIb	SO	427,9900	25	116079	21174,3465	10,7304
3	IIb	BRZ	78,9800	11	10003	11668,7647	25,7171
4	IIIa	SO	599,5100	51	174098	6497,9443	3,8869
5	IIIa	BRZ	107,7000	19	27987	7603,3771	7,6980
6	IIIb	SO	506,6900	48	153770	10178,7982	4,7984
7	IIIb	BRZ	76,1500	17	20691	9445,3836	8,6752
8	IVa	SO	1623,0500	189	500932	9427,1446	2,883
9	IVa	OL	38,1100	9	13478	7392,4782	8,1035
10	IVa	BRZ	79,9600	10	18198	16226,6746	17,6992
11	IVb	SO	688,3600	91	242946	9925,0452	2,9590
12	IVb	OL	64,7300	13	23328	32612,9259	13,8980
13	IVb	DB	40,1200	8	18072	24007,3290	12,1612
14	KOKDO	SO	423,4400	124	138370	14556,3406	2,3084
15	Va	SO	386,0100	61	156386	9094,7419	3,0139
16	Vb	SO	129,8200	24	51862	18373,6900	6,9261
17	VI	SO	55,2300	20	21788	21106,2739	8,2346
Obwód Studzianki							
1	IIa	SO	118,7700	7	20808	2421,8699	10,6172
2	IIa	DB	70,1700	6	3968	1114,9246	24,1090
3	IIb	SO	401,5500	31	99731	11054,3324	7,6031
4	IIb	MD	44,7900	4	8742	5056,7221	18,2172
5	IIIa	SO	302,3400	36	80287	5981,9904	4,8542
6	IIIa	OL	66,5100	6	18949	44507,2595	30,2294
7	IIIa	MD	90,2500	13	24957	21738,2074	14,7873
8	IIIb	SO	420,1000	57	115254	9223,1581	4,6366
9	IVa	SO	791,9800	111	250638	6975,8407	2,5050
10	IVa	DB	127,1200	21	42596	17157,8586	8,5304
11	IVb	SO	476,2400	84	165779	10726,6042	3,2463
12	IVb	DB	249,3400	41	86455	13165,2729	5,1680
13	KOKDO	SO	213,8500	79	64062	13993,3859	2,9823
14	KOKDO	DB	47,7100	23	11661	40866,1866	9,9040
15	KOKDO	BRZ	57,8700	31	12745	6451,7589	4,6367
16	Va	SO	257,3800	51	92896	14808,2080	4,7211
17	Va	DB	229,5900	45	99913	10231,6155	3,4650
18	Vb	SO	91,4800	22	38095	5186,9230	3,6872
19	Vb	OL	63,8700	17	22719	18449,4093	9,2615
20	Vb	DB	77,6500	18	31622	11302,2067	6,1532
21	VI	DB	118,8100	37	45366	18773,6997	5,8992

Tabela 165. Warstwy o powierzchni poniżej 30 ha dołączone do innych warstw

Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Dołączona do warstwy nr
1	2	3	4
Obwód Białobrzegi			
Ila	OL	22,5300	2
Ila	BRZ	21,7800	2
Ila	OS	0,1100	2
IIb	DB	18,1600	3
IIb	OL	11,0800	3
IIb	BRZ	8,8000	3
IIb	ŚW	0,5000	3
IIb	OS	3,6500	3
IIb	JW	0,9800	3
IIIa	BRZ	16,9300	4
IIIa	OS	1,8300	4
IIIa	DB	22,7700	4
IIIa	OL	18,5400	4
IIIa	GB	0,6700	4
IIIa	SO.B	0,0800	4
IIIa	AK	1,3600	4
IIIb	DB	25,8200	6
IIIb	BRZ	15,7600	6
IVa	DB	14,0300	8
IVa	OL	28,9900	8
IVb	BRZ	13,0100	10
IVb	JS	2,2400	10
KOKDO	DB	22,5300	14
KOKDO	GB	3,7900	14
KOKDO	ŚW	2,6600	12
Va	BRZ	11,2100	16
Va	OL	25,8600	16
Vb	BRZ	1,2700	18
VI	OL	10,2400	20
VI	DB	1,1000	20

Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Dołączona do warstwy nr
1	2	3	4
Obwód Studziarki			
Ila	BRZ	6,6400	2
Ila	AK	0,0300	2
Ila	ŚW	5,8800	1
Ila	OL	7,6000	2
Ila	MD	3,6700	1
Ila	DB.C	1,9500	2
IIb	DB	18,8600	3
IIb	ŚW	21,6100	3
IIb	BRZ	16,2800	3
IIb	OS	0,2800	3
IIb	OL	13,8800	3
IIIa	KL	0,6300	6
IIIa	DB	2,1300	6
IIIa	BRZ	23,5800	6
IIIa	ŚW	15,6600	5
IIIb	DB	3,3300	8
IIIb	MD	1,6200	8
IIIb	BRZ	20,7300	8
IIIb	ŚW	2,5600	8
IIIb	OL	22,0700	8
IIIb	SO.B	0,2300	8

Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Dołączona do warstwy nr
1	2	3	4
Obwód Dobieszyn			
Ila	DB	23,6700	1
Ila	DB.C	1,8300	1
Ila	MD	2,3200	1
Ila	BRZ	16,2300	1
Ila	OS	14,9800	1
Ila	OL	3,4500	1
IIb	JW	1,1500	3
IIb	OL	21,7200	3
IIb	MD	1,1900	2
IIb	DB	10,0600	3
IIb	OS	4,3000	3
IIb	DB.C	0,9800	3
IIb	ŚW	0,8500	2
IIIa	DB.C	1,3200	5
IIIa	DB	3,3900	5
IIIa	GB	0,5600	5
IIIa	MD	2,4100	4
IIIa	OL	28,9000	5
IIIa	OS	3,2500	5
IIIa	SO.B	0,7500	4
IIIa	ŚW	0,9400	4
IIIb	ŚW	2,8800	6
IIIb	OL	28,7500	7
IIIb	DB	5,5600	7
IIIb	MD	1,9000	6
IVa	DB	20,9700	10
IVa	DB.C	0,8600	10
IVa	GB	1,1200	10
IVb	BRZ	13,6800	12
KOKDO	DB	5,0000	14
KOKDO	BRZ	13,9700	14
Va	DB	16,3900	15
Va	OL	0,4700	15
Vb	DB	2,6500	16
Vb	OL	5,3900	16
Vb	GB	5,7800	16
VI	DB	17,4500	17

Klasa wieku	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Dołączona do warstwy nr
1	2	3	4
Obwód Studziarki			
IVa	GB	3,3000	10
IVa	DB.C	2,6800	10
IVa	OL	28,3100	10
IVa	ŚW	0,8700	9
IVa	BRZ	20,3400	10
IVa	MD	2,0100	9
IVb	OL	19,5700	12
IVb	DB.C	0,7700	12
IVb	BRZ	7,0300	12
KOKDO	OL	4,2200	15
KOKDO	GB	6,3900	14
KOKDO	MD	7,2700	13
Va	OL	7,3900	17
VI	OL	5,2100	21
VI	SO	14,8300	21

Zestawienie błędów procentowych pomiaru miąższości przedstawiono w tabelach 166, 167, 168.

Tabela 166. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Białobrzegi

Klasa wieku	Obręb Białobrzegi			
	Gatunek			
	So	Db	OI	Brz
	Wariancja Współczynnik zmienności Błąd procentowy			
1	2	3	4	5
IIa	9538,60	740,49	-	-
	57,07	31,17	-	-
	19,02	9,86	-	-
IIb	2840,68	-	-	-
	19,35	-	-	-
	4,69	-	-	-
IIIa	10778,10	-	-	-
	33,16	-	-	-
	6,63	-	-	-
IIIb	9740,78	-	6555,07	-
	32,09	-	29,34	-
	5,21	-	8,14	-
IVa	11181,80	-	-	24133,99
	29,83	-	-	58,00
	5,54	-	-	12,09
IVb	9001,73	45293,75	16347,95	-
	26,72	58,48	37,77	-
	3,15	16,88	10,09	-
KOKDO	11325,68	-	16805,20	23454,43
	24,41	-	34,65	49,25
	1,91	-	8,40	9,14
Va	8226,73	23190,52	-	-
	25,12	46,44	-	-
	3,14	9,90	-	-
Vb	12075,37	20526,77	26181,93	-
	25,16	31,88	47,13	-
	3,52	9,61	8,08	-
VI	14988,96	-	-	-
	35,05	-	-	-
	8,76	-	-	-

Tabela 167. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Dobieszyn

Klasa wieku	Obręb Dobieszyn			
	Gatunek			
	So	Brz	OI	Db
	Wariancja Współczynnik zmienności Błąd procentowy			
1	2	3	4	5
IIa	3731,63	-	-	-
	46,64	-	-	-
	11,66	-	-	-
IIb	21174,35	11668,76	-	-
	53,65	85,29	-	-
	10,73	25,72	-	-
IIIa	6497,94	7603,38	-	-
	27,76	33,55	-	-
	3,89	7,70	-	-
IIIb	10178,80	9445,38	-	-
	33,24	35,77	-	-
	4,80	8,68	-	-
IVa	9427,14	16226,67	7392,48	-
	31,46	55,97	24,31	-
	2,29	17,70	8,10	-
IVb	9925,05	-	32612,93	24007,33
	28,23	-	50,11	34,40
	2,96	-	13,90	12,16
KOKDO	14556,34	-	-	-
	25,71	-	-	-
	2,31	-	-	-
Va	9094,74	-	-	-
	23,54	-	-	-
	3,01	-	-	-
Vb	18373,69	-	-	-
	33,93	-	-	-
	6,93	-	-	-
VI	21106,27	-	-	-
	36,83	-	-	-
	8,23	-	-	-

Tabela 168. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Obręb Studzianki

Klasa wieku	Obręb Studzianki				
	Gatunek				
	So	Db	Md	OI	Brz
	Wariancja Współczynnik zmienności Błąd procentowy				
1	2	3	4	5	6
IIa	2421,87	1114,92	-	-	-
	28,09	59,05	-	-	-
	10,62	24,11	-	-	-
IIb	11054,33	-	5056,72	-	-
	42,33	-	36,43	-	-
	7,60	-	18,22	-	-
IIIa	5981,99	-	21738,21	44507,26	-
	29,13	-	53,32	74,05	-
	4,85	-	14,79	30,23	-
IIIb	9223,16	-	-	-	-
	35,01	-	-	-	-
	4,64	-	-	-	-
IVa	6975,84	17157,86	-	-	-
	26,39	39,09	-	-	-
	2,50	8,53	-	-	-
IVb	10726,60	13165,27	-	-	-
	29,75	33,09	-	-	-
	3,25	5,17	-	-	-
KOKDO	13993,39	40866,19	-	-	6451,76
	26,51	47,50	-	-	25,82
	2,98	9,90	-	-	4,64
Va	14808,21	10231,62	-	-	-
	33,72	23,24	-	-	-
	4,72	3,46	-	-	-
Vb	5186,92	11302,21	-	18449,41	-
	17,29	26,11	-	38,19	-
	3,69	6,15	-	9,26	-
VI	-	18773,70	-	-	-
	-	35,88	-	-	-
	-	5,90	-	-	-

Całość prac wykonały pracownicy BULiGL Oddział w Radomiu, w następującym składzie:

1. mgr inż. Zdzisław Wierzbicki	- kier. pracowni urządzania lasu
2. mgr inż. Piotr Pajęzek	- taksator specjalista
3. mgr Cezary Kurys	- kier. pracowni informatycznej
4. Artur Kwaczyński	- zastępca kier. pracowni urządzania lasu
5. Robert Gonciarz	- st. taksator
6. mgr inż. Adam Woźniak	- st. taksator
7. Robert Szczepanowski	- st. taksator
8. Ireneusz Kadlucky	- st. taksator
9. inż. Paweł Piwoński	- st. taksator
10. Marcin Dziura	- st. taksator
11. Zbigniew Osiński	- st. taksator
12. Leszek Wrona	- st. taksator
13. mgr inż. Jakub Grabowski	- st. asystent taksatora
14. mgr inż. Tomasz Szymczyk	- asystent taksatora
15. mgr inż. Piotr Bednarz	- taksator
16. inż. Anna Dziedzic	- st. taksator
17. inż. Ewa Siek	- st. taksator
18. inż. Witold Biedroń	- taksator
19. mgr inż. Paweł Ślesiński	- st. asystent taksatora
20. inż. Tomasz Matera	- st. taksator
21. mgr inż. Tomasz Matysiak	- taksator
22. mgr inż. Monika Wierzbicka	- taksator

4. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn obejmuje następujące części składowe:

- 1) Opis ogólny;
- 2) Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary NATURA 2000;
- 3) Opisy taksacyjne wraz z tabelami i wykazami;
- 4) Plany zagospodarowania lasu zawierające: wykazy projektowanych cięć rębnych, przedrębnych i wykaz projektowanych zadań z hodowli lasu;
- 5) Operaty dla leśniczych zawierające: opisy taksacyjne i wyciągi z planów;
- 6) Wyciąg z Programu Ochrony Przyrody;
- 7) Materiały kartograficzne opracowane w systemie numerycznym, zgodnie z obowiązującym standardem Leśnej Mapy Numerycznej, w tym:
  - a) mapy gospodarcze w skali 1 : 5 000 (format A1 z naniesionym działkami zrębowymi dla RDLP i atlasy w formacie A4 dla Nadleśnictwa);
  - b) mapy gospodarczo-przeładowe drzewostanów i cięć w skali 1 : 10 000 dla leśnictw;
  - c) mapy gospodarczo-przeładowe rozmieszczenia wybranych roślin chronionych z lokalizacją siedlisk przyrodniczych w skali 1 : 10 000;
  - d) mapy przeładowe drzewostanów w skali 1 : 25 000;
  - e) mapy przeładowe siedlisk leśnych typy siedliskowe lasu w skali 1 : 25 000;
  - f) mapy przeładowe cięć rębnych w skali 1 : 25 000;
  - g) mapy przeładowe ochrony lasu w skali 1 : 25 000;
  - h) mapy przeładowe walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1 : 25 000;
  - i) mapy przeładowe obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1 : 25 000;
  - j) mapy przeładowe nasiennictwa i selekcji w skali 1 : 25 000;
  - k) mapy przeładowe gospodarki łowieckiej w skali 1 : 25 000;
  - l) mapy przeładowe z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 w skali 1 : 25 000;
  - m) mapy przeładowe z obiektami archeologicznymi w skali 1 : 25 000 (z klauzulą niejawności);
  - n) mapa sytuacyjno-przeładowa obwodów łowieckich w skali 1 : 50 000;
  - o) mapa sytuacyjno-przeładowa zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1 : 50 000;
  - p) mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1 : 50 000;
  - q) mapa sytuacyjno-przeładowa zasięgu leśnictw w skali 1 : 50 000;
  - r) mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa w skali 1 : 50 000 z zaznaczonymi granicami obrębów leśnych, powiatów, gmin i leśnictw (bez nanoszenia granic obrębów ewidencyjnych).

Ponadto dokonano wydruku i oprawy wszystkich składników PUL oraz sporządzono archiwum elektroniczne.

VII. TABELE I WYKAZY

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	14	
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Lasy - razem		48,2879	48,2879	311,6000	34,5526	1,7350	989,3861	3,2300	8,3208	1,8600	940,3365	0,2801	1,9992	2293,3003
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		46,8274	46,8274	301,6829	34,2622	1,7350	959,8776	3,2300	8,2493	1,8543	909,3832	0,0869	1,9992	2222,3606
1) drzewostany		46,8274	46,8274	301,6829	34,2622	1,7350	959,8776	3,2300	8,2493	1,8543	909,3832	0,0869	1,9992	2222,3606
2) plantacje drzew - razem														
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących														
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				4,8685			4,0936				8,3412	0,1932		17,4965
1) w produkcji ubocznej - razem							0,4027				0,9508			1,3535
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek														
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie							0,4027				0,9508			1,3535
2) do odnowienia - razem				4,8685							3,4035			8,2720
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby				4,8685							3,4035			8,2720
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							3,6909				3,9869	0,1932		7,8710
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji							3,6909				3,9869	0,1932		7,8710
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		1,4605	1,4605	5,0486	0,2904		25,4149		0,0715	0,0057	22,6121			53,4432
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle							0,0466				0,3674			0,4140
2) urządzenia melioracji wodnych				0,1388					0,0142		0,7707			0,9237
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,0568	0,0568	2,2800			6,4423				5,3837			14,1060
4) drogi leśne		1,4037	1,4037	2,3482	0,2184		12,2511			0,0057	14,9957			29,8191
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,2816	0,0720		6,6749		0,0573		0,6414			7,7272
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna											0,4532			0,4532
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione											1,5900			1,5900
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		48,2879	48,2879	311,6000	34,5526	1,7350	989,3861	3,2300	8,3208	1,8600	941,9265	0,2801	1,9992	2294,8903

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
3. Użytki rolne - razem				5,3700	0,6300		6,0281		1,0900	1,8842	72,5849			87,5872
3.1. Grunty orne - razem										0,0200	6,2400			6,2600
<i>w tym:</i>										0,0200	6,2400			6,2600
1) role														
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornym														
3.2. Sady														
3.3. Łąki trwałe				2,0800			5,5681		0,6600		2,7100			11,0181
3.4. Pastwiska trwałe				3,2900			0,2200		0,1400	1,4150	3,3300			8,3950
3.5. Grunty rolne zabudowane											0,7859			0,7859
3.6. Grunty pod stawami rybnymi											59,0514			59,0514
3.7. Grunty pod rowami rolnymi										0,0892				0,0892
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					0,6300		0,2400		0,2900	0,3600	0,4676			1,9876
4. Grunty pod wodami - razem											1,3905			1,3905
<i>w tym:</i>														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi											1,3905			1,3905
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem														
<i>w tym:</i>														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego														
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							3,3613							3,3613
<i>w tym:</i>														
7.1. Tereny mieszkaniowe														
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
<i>w tym:</i>														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem														
<i>w tym:</i>														
1) drogi														
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8. Nieużytki - razem				2,8400			6,3124				13,2842			22,4366
<i>w tym:</i>														
1) bagna				2,8400			6,3124				13,2842			22,4366
2) piaski														
3) utwory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji														
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów				8,2100	0,6300		15,7018		1,0900	1,8842	88,8496			116,3656
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia														
OGÓŁEM (1-8)		48,2879	48,2879	319,8100	35,1826	1,7350	1005,0879	3,2300	9,4108	3,7442	1029,1861	0,2801	1,9992	2409,6659

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	42	42	42	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16		5	7	8	9	15	17	23		1
1		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1. Lasy - razem		1,1300	97,1200	109,1100	4,2500	211,6100	5,7400	1,6200	21,7474	5,8200	2,4344	5,7200	5,8600	48,9418	2,2400
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		1,1196	95,1571	104,6467	4,2500	205,1734	5,5677	1,6200	21,7474	5,8200	2,3890	5,7200	5,7731	48,6372	2,2400
1) drzewostany		1,1196	95,1571	104,6467	4,2500	205,1734	5,5677	1,6200	21,7474	5,8200	2,3890	5,7200	5,7731	48,6372	2,2400
2) plantacje drzew - razem															
<i>w tym:</i>															
- plantacje nasienne															
- plantacje drzew szybkorosnących															
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				2,1030		2,1030									
1) w produkcji ubocznej - razem															
<i>w tym:</i>															
- plantacje choinek															
- plantacje krzewów															
- poletka łowieckie															
2) do odnowienia - razem				2,1030		2,1030									
<i>w tym:</i>															
- halizny															
- zręby				2,1030		2,1030									
- płazowiny															
3) pozostałe leśne niezalesione - razem															
<i>w tym:</i>															
- przewidziane do naturalnej sukcesji															
- objęte szczególnymi formami ochrony															
- przewidziane do małej retencji															
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji															
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,0104	1,9629	2,3603		4,3336	0,1723				0,0454		0,0869	0,3046	
<i>w tym:</i>															
1) budynki i budowle															
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0104		0,1462		0,1566							0,0869	0,0869	
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,2269	0,2409		0,4678					0,0166			0,0166	
4) drogi leśne			1,5325	1,7609		3,2934									
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,2035	0,2123		0,4158	0,1723				0,0288			0,2011	
6) szkółki leśne															
7) miejsca składowania drewna															
8) parkingi leśne															
9) urządzenia turystyczne															
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione															0,0600
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		1,1300	97,1200	109,1100	4,2500	211,6100	5,7400	1,6200	21,7474	5,8200	2,4344	5,7200	5,8600	48,9418	2,3000

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	42	42	42	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16		5	7	8	9	15	17	23		1
1		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
3. Użytki rolne - razem		0,0300	1,9200			1,9500	0,5700		2,0593	2,5200		0,0400	0,5000	5,6893	0,0300
3.1. Grunty orne - razem			0,9100			0,9100			0,9200					0,9200	
w tym:															
1) role			0,9100			0,9100			0,9200					0,9200	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych															
3) ugory, odłogi															
4) działki rodzinne na gruntach ornych															
3.2. Sady															
3.3. Łąki trwałe			1,0100			1,0100				1,6000				1,6000	
3.4. Pastwiska trwałe									0,0800	0,1500				0,2300	
3.5. Grunty rolne zabudowane									0,2900					0,2900	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															
3.7. Grunty pod rowami rolnymi									0,0100					0,0100	
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,0300				0,0300	0,5700		0,7593	0,7700		0,0400	0,5000	2,6393	0,0300
4. Grunty pod wodami - razem															
w tym:															
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi															
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi															
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi															
5. Użytki ekologiczne - razem															
6. Tereny różne - razem															
w tym:															
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.															
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego															
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)															
4) różne inne															
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem															
w tym:															
7.1. Tereny mieszkaniowe															
7.2. Tereny przemysłowe															
7.3. Tereny zabudowane inne															
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane															
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															
w tym:															
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne															
2) tereny zabytkowe															
3) tereny sportowe															
4) ogrody zoologiczne i botaniczne															
5) tereny zieleni nieurządzonej															
6) rodzinne ogrody działkowe															
7.6. Użytki kopalne															
7.7. Tereny komunikacyjne - razem															
w tym:															
1) drogi															
2) tereny kolejowe															
3) grunty pod budowę dróg publicznych															
4) inne tereny komunikacyjne															

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	42	42	42	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16		5	7	8	9	15	17	23		1
	1	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
8. Nieużytki - razem				0,9200	0,0700	0,9900									
<i>w tym:</i>															
1) bagna				0,9200		0,9200									
2) piaski					0,0700	0,0700									
3) utwory fizjograficzne															
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji															
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej															
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		0,0300	1,9200	0,9200	0,0700	2,9400	0,5700		2,0593	2,5200		0,0400	0,5000	5,6893	0,0900
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia															
OGÓŁEM (1-8)		1,1600	99,0400	110,0300	4,3200	214,5500	6,3100	1,6200	23,8067	8,3400	2,4344	5,7600	6,3600	54,6311	2,3300

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	4	5	6	8	10	12	13	14	15	17	18	19	20	21
1		30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
1. Lasy - razem		0,3500	9,7546	43,8900	37,7900	12,2459	38,3800	2,5900	17,0599	1,4035	660,9432	10,0900	2,7000	0,2500	0,0800
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		0,3500	9,4768	40,4468	36,6188	11,8835	38,2867	2,5187	16,8176	1,3207	634,9934	9,4206	2,7000	0,2500	0,0800
1) drzewostany		0,3500	9,4768	40,4468	36,6188	11,8835	38,2867	2,5187	16,8176	1,3207	634,9934	9,4206	2,7000	0,2500	0,0800
2) plantacje drzew - razem															
<i>w tym:</i>															
- plantacje nasienne															
- plantacje drzew szybkorosnących															
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			0,0100	3,0483	0,2547	0,3358					5,5077				
1) w produkcji ubocznej - razem											0,5211				
<i>w tym:</i>															
- plantacje choinek															
- plantacje krzewów															
- poletka łowieckie											0,5211				
2) do odnowienia - razem															
<i>w tym:</i>															
- halizny															
- zręby															
- płazowiny															
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			0,0100	3,0483	0,2547	0,3358					4,9866				
<i>w tym:</i>															
- przewidziane do naturalnej sukcesji			0,0100	3,0483	0,2547	0,3358					4,9866				
- objęte szczególnymi formami ochrony															
- przewidziane do małej retencji															
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji															
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			0,2678	0,3949	0,9165	0,0266	0,0933	0,0713	0,2423	0,0828	20,4421	0,6694			
<i>w tym:</i>															
1) budynki i budowle															
2) urządzenia melioracji wodnych				0,1605	0,0053	0,0266					2,1793	0,0541			
3) linie podziału przestrzennego lasu											7,4890				
4) drogi leśne			0,1958	0,2344	0,1124				0,2000		8,5018	0,0196			
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,0720		0,7988		0,0933	0,0713	0,0423	0,0828	1,9203	0,5957			
6) szkółki leśne															
7) miejsca składowania drewna											0,3517				
8) parkingi leśne															
9) urządzenia turystyczne															
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								0,0200							
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		0,3500	9,7546	43,8900	37,7900	12,2459	38,3800	2,6100	17,0599	1,4035	660,9432	10,0900	2,7000	0,2500	0,0800

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	4	5	6	8	10	12	13	14	15	17	18	19	20	21
1		30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
3. Użytki rolne - razem		0,0200			0,0100	0,5700		0,2200			38,1855	0,9000		0,0200	0,4500
3.1. Grunty orne - razem						0,5400						0,4100			
w tym:						0,5400						0,4100			
1) role															
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych															
3) ugory, odłogi															
4) działki rodzinne na gruntach ornych															
3.2. Sady															
3.3. Łąki trwałe						0,0300					20,9200				
3.4. Pastwiska trwałe											10,5840	0,3700			0,4300
3.5. Grunty rolne zabudowane															
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															
3.7. Grunty pod rowami rolnymi															0,0200
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,0200			0,0100			0,2200			6,6815	0,1200		0,0200	
4. Grunty pod wodami - razem											0,6200				
w tym:															
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi															
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi											0,6200				
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi															
5. Użytki ekologiczne - razem															
6. Tereny różne - razem															
w tym:															
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.															
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego															
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)															
4) różne inne															
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem												0,0600			
w tym:												0,0600			
7.1. Tereny mieszkaniowe															
7.2. Tereny przemysłowe															
7.3. Tereny zabudowane inne															
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane															
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															
w tym:															
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne															
2) tereny zabytkowe															
3) tereny sportowe															
4) ogrody zoologiczne i botaniczne															
5) tereny zieleni nieurządzonej															
6) rodzinne ogrody działkowe															
7.6. Użytki kopalne															
7.7. Tereny komunikacyjne - razem															
w tym:															
1) drogi															
2) tereny kolejowe															
3) grunty pod budowę dróg publicznych															
4) inne tereny komunikacyjne															

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	4	5	6	8	10	12	13	14	15	17	18	19	20	21
	1	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
8. Nieużytki - razem					0,8200		1,1700				34,8900	0,0200			0,0700
<i>w tym:</i>															
1) bagna							0,9700				34,8900				0,0700
2) piaski					0,8200										
3) utwory fizjograficzne															
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji							0,2000					0,0200			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej															
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		0,0200			0,8300	0,5700	1,1700	0,2400			73,6955	0,9800		0,0200	0,5200
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia															
OGÓŁEM (1-8)		0,3700	9,7546	43,8900	38,6200	12,8159	39,5500	2,8300	17,0599	1,4035	734,6387	11,0700	2,7000	0,2700	0,6000

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	65	65	65	65	65	
	Obręb ewidencyjny	23	24	25	28	29	30		4	5	11	14		
1		44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
1. Lasy - razem		1,7400	1,0400	3,2100	3619,5276	6,2400	95,4337	4566,9584	50,7656	2,3000	0,6800	35,0126	88,7582	7257,8566
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		1,7400	1,0400	3,1510	3479,5023	6,2400	93,2698	4392,3467	49,9439	2,1600	0,6733	34,3301	87,1073	7002,4526
1) drzewostany		1,7400	1,0400	3,1510	3477,7691	6,2400	93,2698	4390,6135	49,9439	2,1600	0,6733	34,3301	87,1073	7000,7194
2) plantacje drzew - razem					1,7332			1,7332						1,7332
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących					1,7332			1,7332						1,7332
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem					22,4554		0,5026	32,1145	0,1547	0,1400			0,2947	52,0087
1) w produkcji ubocznej - razem					1,6602			2,1813						3,5348
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek					0,3011			0,3011						0,3011
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie					1,3591			1,8802						3,2337
2) do odnowienia - razem					16,7670			16,7670						27,1420
<i>w tym:</i>														
- halizny					7,6577			7,6577						7,6577
- zręby					9,1093			9,1093						19,4843
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					4,0282		0,5026	13,1662	0,1547	0,1400			0,2947	21,3319
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji					4,0282		0,5026	13,1662	0,1547	0,1400			0,2947	21,3319
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem				0,0590	117,5699		1,6613	142,4972	0,6670		0,0067	0,6825	1,3562	203,3953
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle					3,4712			3,4712						3,8852
2) urządzenia melioracji wodnych					3,0596		0,0998	5,5852	0,2532		0,0067		0,2599	7,0123
3) linie podziału przestrzennego lasu					32,2713			39,7603						54,4075
4) drogi leśne						0,0590								
5) tereny pod liniami energetycznymi					54,1819		0,3174	63,8223	0,4138			0,0548	0,4686	98,8071
6) szkółki leśne					11,5506		1,2441	16,4712				0,6277	0,6277	25,4430
7) miejsca składowania drewna					9,0300			9,0300						9,0300
8) parkingi leśne					4,0053			4,3570						4,8102
9) urządzenia turystyczne														
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione								0,0800						1,6700
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		1,7400	1,0400	3,2100	3619,5276	6,2400	95,4337	4567,0384	50,7656	2,3000	0,6800	35,0126	88,7582	7259,5266

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	65	65	65	65	65	65
	Obręb ewidencyjny	23	24	25	28	29	30		4	5	11	14		
1		44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
3. Użytki rolne - razem		0,2900			53,7785		1,8600	96,3340	0,6500	0,1200		1,9144	2,6844	194,2449
3.1. Grunty orne - razem					35,0630			36,0130		0,1200		1,3854	1,5054	45,6084
w tym:														
1) role					34,5100			35,4600		0,1200		1,3854	1,5054	45,0554
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					0,5530			0,5530						0,5530
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornym														
3.2. Sady							0,2100	0,2100						0,2100
3.3. Łąki trwałe					4,7357			25,6857	0,0100				0,0100	39,3238
3.4. Pastwiska trwałe					11,5212		0,6600	23,5652	0,5800			0,1290	0,7090	32,8992
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,0500			0,8586		0,0100	0,9186						1,9945
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		0,0100						0,0300						59,0514
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0,2300												0,1292
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					1,6000		0,9800	9,9115	0,0600			0,4000	0,4600	15,0284
4. Grunty pod wodami - razem								0,6200						2,0105
w tym:														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi								0,6200						2,0105
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem														
w tym:														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego														
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod budowę)														
4) różne inne														
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							0,2700	0,3300	0,0044				0,0044	3,6957
w tym:														
7.1. Tereny mieszkaniowe								0,0600	0,0044				0,0044	0,0644
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane							0,2700	0,2700						3,3613
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														0,2700
w tym:														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem														
w tym:														
1) drogi														
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	52	52	52	52	52	52	52	65	65	65	65	65	65
	Obszar ewidencyjny	23	24	25	28	29	30		4	5	11	14		
	1	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
8. Nieużytki - razem				0,0900	33,9812		6,1300	77,1712			0,0800		0,0800	100,6778
<i>w tym:</i>														
1) bagna					33,2575		6,1300	75,3175						98,6741
2) piaski								0,8200						0,8900
3) twory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji				0,0900	0,7237			1,0337			0,0800		0,0800	1,1137
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		0,2900		0,0900	87,7597		8,2600	174,5352	0,6544	0,1200	0,0800	1,9144	2,7688	302,2989
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia														
OGÓŁEM (1-8)		2,0300	1,0400	3,3000	3707,2873	6,2400	103,6937	4741,4936	51,4200	2,4200	0,7600	36,9270	91,5270	7560,1555

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	2			2	5	6	7	10	11	12	13	14	15	17
1		57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
1. Lasy - razem		83,5957	83,5957	83,5957	7,8300	54,1500	843,2280	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	1,1700	9,3500	6,1200
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		78,8611	78,8611	78,8611	6,4094	53,8518	814,6453	0,4700	0,5800	11,6244	29,7316	1,0100	1,1700	9,3500	6,1200
1) drzewostany		78,8611	78,8611	78,8611	6,4094	53,8518	808,7080	0,4700	0,5800	11,6244	29,7316	1,0100	1,1700	9,3500	6,1200
2) plantacje drzew - razem							5,9373								
<i>w tym:</i>															
- plantacje nasienne															
- plantacje drzew szybkorosnących							5,9373								
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		3,8363	3,8363	3,8363	0,6376		10,4011				0,1687				
1) w produkcji ubocznej - razem							0,9423								
<i>w tym:</i>															
- plantacje choinek															
- plantacje krzewów															
- poletka łowieckie							0,9423								
2) do odnowienia - razem							6,2973								
<i>w tym:</i>															
- halizny															
- zręby							6,2973								
- płazowiny															
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		3,8363	3,8363	3,8363	0,6376		3,1615				0,1687				
<i>w tym:</i>															
- przewidziane do naturalnej sukcesji		3,8363	3,8363	3,8363	0,6376		3,1615				0,1687				
- objęte szczególnymi formami ochrony															
- przewidziane do małej retencji															
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji															
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,8983	0,8983	0,8983	0,7830	0,2982	18,1816			0,0856	0,0097				
<i>w tym:</i>															
1) budynki i budowle						0,1566				0,0856					
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0638	0,0638	0,0638											
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,8345	0,8345	0,8345											
4) drogi leśne							10,1718								
5) tereny pod liniami energetycznymi					0,2130	0,0361	8,0098								
6) szkółki leśne					0,5700	0,1055					0,0097				
7) miejsca składowania drewna															
8) parkingi leśne															
9) urządzenia turystyczne															
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		7,5586	7,5586	7,5586			0,3470								
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		91,1543	91,1543	91,1543	7,8300	54,1500	843,5750	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	1,1700	9,3500	6,1200

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	2			2	5	6	7	10	11	12	13	14	15	17
1		57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
3. Użytki rolne - razem						1,0100	3,9300								
3.1. Grunty orne - razem						0,9200									
w tym:						0,9200									
1) role															
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych															
3) ugory, odłogi															
4) działki rodzinne na gruntach ornych															
3.2. Sady															
3.3. Łąki trwałe															
3.4. Pastwiska trwałe						0,0400	1,8700								
3.5. Grunty rolne zabudowane						0,0500									
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															
3.7. Grunty pod rowami rolnymi															
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							2,0600								
4. Grunty pod wodami - razem															
w tym:															
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi															
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi															
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi															
5. Użytki ekologiczne - razem															
6. Tereny różne - razem															
w tym:															
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.															
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego															
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)															
4) różne inne															
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem															
w tym:															
7.1. Tereny mieszkaniowe															
7.2. Tereny przemysłowe															
7.3. Tereny zabudowane inne															
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane															
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															
w tym:															
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne															
2) tereny zabytkowe															
3) tereny sportowe															
4) ogrody zoologiczne i botaniczne															
5) tereny zieleni nieurządzonej															
6) rodzinne ogrody działkowe															
7.6. Użytki kopalne															
7.7. Tereny komunikacyjne - razem															
w tym:															
1) drogi															
2) tereny kolejowe															
3) grunty pod budowę dróg publicznych															
4) inne tereny komunikacyjne															

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	2			2	5	6	7	10	11	12	13	14	15	17
	1	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
8. Nieużytki - razem		1,1430	1,1430	1,1430		0,0200	1,8900								
<i>w tym:</i>															
1) bagna		1,1430	1,1430	1,1430		0,0200	1,8900								
2) piaski															
3) utwory fizjograficzne															
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji															
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej															
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		8,7016	8,7016	8,7016		1,0300	6,1670								
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia															
OGÓŁEM (1-8)		92,2973	92,2973	92,2973	7,8300	55,1800	849,3950	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	1,1700	9,3500	6,1200

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	18	19	20	21	24	26	28	29	31	34	35	39	40	42
1		71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
1. Lasy - razem		47,1900	17,4300	1,5100	5,7200	0,1685	21,7100	7,3800	2,8300	17,5400	12,6600	11,2158	22,3900	2,9400	1289,2874
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		45,1704	17,2361	1,5100	5,5473	0,1685	21,7100	7,2600	2,7688	15,9687	12,6600	11,1056	21,9312	2,9400	1249,1688
1) drzewostany		45,1704	17,2361	1,5100	5,5473	0,1685	21,7100	7,2600	2,7688	15,9687	12,6600	11,1056	21,9312	2,9400	1143,0573
2) plantacje drzew - razem															106,1115
<i>w tym:</i>															
- plantacje nasienne															
- plantacje drzew szybkorosnących															106,1115
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,4037			0,1298										6,9734
1) w produkcji ubocznej - razem															1,5422
<i>w tym:</i>															
- plantacje choinek															
- plantacje krzewów															
- poletka łowieckie															1,5422
2) do odnowienia - razem															5,4312
<i>w tym:</i>															
- halizny															
- zręby															
- płazowiny															5,4312
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,4037			0,1298										
<i>w tym:</i>															
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,4037			0,1298										
- objęte szczególnymi formami ochrony															
- przewidziane do małej retencji															
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji															
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		1,6159	0,1939		0,0429			0,1200	0,0612	1,5713		0,1102	0,4588		33,1452
<i>w tym:</i>															
1) budynki i budowle															0,4768
2) urządzenia melioracji wodnych												0,0265	0,0495		0,4276
3) linie podziału przestrzennego lasu															9,0664
4) drogi leśne		0,1448						0,1200							21,2008
5) tereny pod liniami energetycznymi		1,4711	0,1939		0,0429				0,0612	1,5713		0,0837	0,4093		1,2720
6) szkółki leśne															
7) miejsca składowania drewna															
8) parkingi leśne															0,7016
9) urządzenia turystyczne															
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione															
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		47,1900	17,4300	1,5100	5,7200	0,1685	21,7100	7,3800	2,8300	17,5400	12,6600	11,2158	22,3900	2,9400	1289,2874

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	18	19	20	21	24	26	28	29	31	34	35	39	40	42
1		71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
3. Użytki rolne - razem							0,1900		0,0700			2,2542	0,9300		20,8762
3.1. Grunty orne - razem							0,1200					0,7331			8,0329
w tym:															
1) role							0,1200					0,7331			8,0329
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych															
3) ugory, odłogi															
4) działki rodzinne na gruntach ornych															
3.2. Sady															
3.3. Łąki trwałe															0,3412
3.4. Pastwiska trwałe													0,8400		7,0266
3.5. Grunty rolne zabudowane															0,8757
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															
3.7. Grunty pod rowami rolnymi													0,0200		
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							0,0700		0,0700			1,5211	0,0700		4,5998
4. Grunty pod wodami - razem															
w tym:															
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi															
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi															
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi															
5. Użytki ekologiczne - razem															
6. Tereny różne - razem															
w tym:															
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.															
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego															
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)															
4) różne inne															
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							0,0015								0,2109
w tym:															
7.1. Tereny mieszkaniowe															
7.2. Tereny przemysłowe															0,2109
7.3. Tereny zabudowane inne															
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane															
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															
w tym:															
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne															
2) tereny zabytkowe															
3) tereny sportowe															
4) ogrody zoologiczne i botaniczne															
5) tereny zieleni nieurządzonej															
6) rodzinne ogrody działkowe															
7.6. Użytki kopalne															
7.7. Tereny komunikacyjne - razem							0,0015								
w tym:															
1) drogi							0,0015								
2) tereny kolejowe															
3) grunty pod budowę dróg publicznych															
4) inne tereny komunikacyjne															

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	18	19	20	21	24	26	28	29	31	34	35	39	40	42
	1	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
8. Nieużytki - razem		0,6400													17,4200
<i>w tym:</i>															
1) bagna		0,6400													17,4200
2) piaski															
3) twory fizjograficzne															
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji															
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej															
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		0,6400				0,0015	0,1900		0,0700			2,2542	0,9300		38,5071
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia															
OGÓŁEM (1-8)		47,8300	17,4300	1,5100	5,7200	0,1700	21,9000	7,3800	2,9000	17,5400	12,6600	13,4700	23,3200	2,9400	1327,7945

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny		1	2	3	4	6	7	8	9	10	13	14	15	16
1		85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
1. Lasy - razem		2425,4997	3,6700	23,2323	10,4300	16,3693	3,4475	23,7200	7,7050	3,3200	1,5205	71,6515	0,4000	6,8257	3,4400
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		2350,1079	3,6700	23,0703	10,3892	15,9228	3,4475	23,0895	6,7620	3,3200	1,4728	70,9635	0,4000	6,6469	3,4400
1) drzewostany		2238,0591	3,6700	23,0703	10,3892	15,9228	3,4475	23,0895	6,7620	3,3200	1,4728	70,9635	0,4000	6,6469	3,4400
2) plantacje drzew - razem		112,0488													
<i>w tym:</i>															
- plantacje nasienne															
- plantacje drzew szybkorosnących		112,0488													
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		18,7143							0,6530						
1) w produkcji ubocznej - razem		2,4845													
<i>w tym:</i>															
- plantacje choinek															
- plantacje krzewów															
- poletka łowieckie		2,4845													
2) do odnowienia - razem		11,7285													
<i>w tym:</i>															
- halizny															
- zręby		11,7285													
- płazowiny															
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		4,5013							0,6530						
<i>w tym:</i>															
- przewidziane do naturalnej sukcesji		4,5013							0,6530						
- objęte szczególnymi formami ochrony															
- przewidziane do małej retencji															
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji															
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		56,6775		0,1620	0,0408	0,4465		0,6305	0,2900		0,0477	0,6880		0,1788	
<i>w tym:</i>															
1) budynki i budowle		0,7190													
2) urządzenia melioracji wodnych		0,5036												0,1308	
3) linie podziału przestrzennego lasu		19,2382													
4) drogi leśne		29,7245		0,1620	0,0408	0,4465		0,0884				0,0891			
5) tereny pod liniami energetycznymi		5,7906						0,5421	0,2900		0,0477	0,5989		0,0480	
6) szkółki leśne															
7) miejsca składowania drewna		0,7016													
8) parkingi leśne															
9) urządzenia turystyczne															
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		0,3470										0,2800			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		2425,8467	3,6700	23,2323	10,4300	16,3693	3,4475	23,7200	7,7050	3,3200	1,5205	71,9315	0,4000	6,8257	3,4400

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny		1	2	3	4	6	7	8	9	10	13	14	15	16
1		85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
3. Użytki rolne - razem		29,2604	0,0300		0,7280			1,0300	0,6590		0,3105	2,6200		1,3388	
3.1. Grunty orne - razem		9,8060			0,6246			0,1800			0,3105	1,0200			
w tym:															
1) role		9,8060			0,6246			0,1800			0,3105	1,0200			
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych															
3) ugory, odłogi															
4) działki rodzinne na gruntach ornych															
3.2. Sady															
3.3. Łąki trwałe		0,3412												0,3468	
3.4. Pastwiska trwałe		9,7766										0,1900			
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,9257										0,1200			
3.6. Grunty pod stawami rybnymi															
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0,0200													
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		8,3909	0,0300		0,1034			0,8500	0,6590			1,2900		0,9920	
4. Grunty pod wodami - razem															
w tym:															
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi															
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi															
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi															
5. Użytki ekologiczne - razem															
6. Tereny różne - razem															
w tym:															
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.															
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego															
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)															
4) różne inne															
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,2124													
w tym:															
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,2109													
7.2. Tereny przemysłowe															
7.3. Tereny zabudowane inne															
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane															
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem															
w tym:															
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne															
2) tereny zabytkowe															
3) tereny sportowe															
4) ogrody zoologiczne i botaniczne															
5) tereny zieleni nieurządzonej															
6) rodzinne ogrody działkowe															
7.6. Użytki kopalne															
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,0015													
w tym:															
1) drogi		0,0015													
2) tereny kolejowe															
3) grunty pod budowę dróg publicznych															
4) inne tereny komunikacyjne															

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny		1	2	3	4	6	7	8	9	10	13	14	15	16
	1	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
8. Nieużytki - razem		19,9700										0,0200			
<i>w tym:</i>															
1) bagna		19,9700													
2) piaski															
3) utwory fizjograficzne															
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji												0,0200			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej															
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		49,7898	0,0300		0,7280			1,0300	0,6590		0,3105	2,9200		1,3388	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia															
OGÓŁEM (1-8)		2475,2895	3,7000	23,2323	11,1580	16,3693	3,4475	24,7500	8,3640	3,3200	1,8310	74,5715	0,4000	8,1645	3,4400

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	62	62	62
	Obręb ewidencyjny	17	21	23	24	25	26	30	31	33		7	8	9
1		99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
1. Lasy - razem		1031,5378	334,1200	6,5530	927,8954	1,7100	42,6647	29,4015	936,2602	12,9095	3498,7839	3,4541	130,2700	307,1500
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		1005,0653	324,5861	6,1963	903,0345	1,7100	42,5683	28,2892	920,9186	12,9095	3417,8723	3,2629	125,9993	299,0728
1) drzewostany		1005,0653	324,5861	6,1963	900,1584	1,7100	42,5683	28,2892	920,9186	12,9095	3414,9962	3,2629	125,9993	290,6574
2) plantacje drzew - razem					2,8761						2,8761			8,4154
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących					2,8761						2,8761			8,4154
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		1,4835	0,8604	0,3405	1,8229			0,0027	1,2141		6,3771			2,1744
1) w produkcji ubocznej - razem		0,4724	0,8604						0,1241		1,4569			
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek														
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie		0,4724	0,8604						0,1241		1,4569			
2) do odnowienia - razem					1,8229				0,5835		2,4064			2,1744
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby					1,8229				0,5835		2,4064			2,1744
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		1,0111		0,3405				0,0027	0,5065		2,5138			
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji		1,0111		0,3405				0,0027	0,5065		2,5138			
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		24,9890	8,6735	0,0162	23,0380		0,0964	1,1096	14,1275		74,5345	0,1912	4,2707	5,9028
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle		0,3852	0,1501								0,5353		0,6268	
2) urządzenia melioracji wodnych		0,3997									0,5305			
3) linie podziału przestrzennego lasu		6,4032	0,7213		0,8316				0,7468		8,7029		0,8499	3,5119
4) drogi leśne		8,7805	5,3422		22,0657				13,3807		50,3959	0,0476	1,0226	2,3909
5) tereny pod liniami energetycznymi		8,9666	2,4599	0,0162	0,1407		0,0964	1,1096			14,3161	0,1436	1,7714	
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna		0,0538									0,0538			
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione											0,2800			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		1031,5378	334,1200	6,5530	927,8954	1,7100	42,6647	29,4015	936,2602	12,9095	3499,0639	3,4541	130,2700	307,1500

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	62	62	62
	Obręb ewidencyjny	17	21	23	24	25	26	30	31	33		7	8	9
	1	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
3. Użytki rolne - razem		18,9826	0,5800	0,0247	7,9155		0,0953		3,7921		38,1065		9,1900	1,4944
3.1. Grunty orne - razem		3,4270			6,7355				0,0800		12,3776		6,9200	1,2644
w tym:														
1) role		3,4270			6,7355				0,0800		12,3776		6,9200	1,2644
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornych														
3.2. Sady					0,3863						0,3863			
3.3. Łąki trwałe		11,9500		0,0247					3,3500		15,6715			
3.4. Pastwiska trwałe		2,8660			0,7937				0,3021		4,1518		2,2700	
3.5. Grunty rolne zabudowane			0,5800								0,7000			
3.6. Grunty pod stawami rybnymi														
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0,3400					0,0953				0,4353			
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,3996							0,0600		4,3840			0,2300
4. Grunty pod wodami - razem														
w tym:														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi														
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem									0,9400		0,9400			
w tym:														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									0,9400		0,9400			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,1057									0,1057			
w tym:														
7.1. Tereny mieszkaniowe														
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
w tym:														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,1057									0,1057			
w tym:														
1) drogi		0,1057									0,1057			
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	62	62	62
	Obręb ewidencyjny	17	21	23	24	25	26	30	31	33		7	8	9
	1	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111
8. Nieużytki - razem		3,5800			3,2000				15,9900		22,7900		2,4900	4,2100
<i>w tym:</i>														
1) bagna		3,5800			3,2000				15,1530		21,9330		2,4900	4,2100
2) piaski														
3) utwory fizjograficzne									0,8370		0,8570			
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji														
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		22,6683	0,5800	0,0247	11,1155		0,0953		20,7221		62,2222		11,6800	5,7044
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia														
OGÓŁEM (1-8)		1054,2061	334,7000	6,5777	939,0109	1,7100	42,7600	29,4015	956,9823	12,9095	3561,0061	3,4541	141,9500	312,8544

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	42	42	52
	Obręb ewidencyjny	10	18	24	25	28	30	35	38			1		3
1		112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
1. Lasy - razem		453,9708	82,8062	5,7800	15,2013	16,3500	151,0800	14,1300	1,2200	1181,4124	7105,6960	20,0200	20,0200	185,1781
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		424,8409	81,5058	5,7800	15,2013	16,2613	132,1755	12,5777	1,2200	1117,8975	6885,8777	19,2251	19,2251	179,1769
1) drzewostany		424,8409	81,5058	5,7800	15,2013	16,2613	125,9796	12,5777	1,2200	1103,2862	6756,3415	19,2251	19,2251	179,1769
2) plantacje drzew - razem							6,1959			14,6113	129,5362			
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących							6,1959			14,6113	129,5362			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		17,1495				0,0887	15,4088	0,5600		35,3814	60,4728	0,5904	0,5904	
1) w produkcji ubocznej - razem											3,9414			
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek														
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie											3,9414			
2) do odnowienia - razem										2,1744	16,3093			
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby										2,1744	16,3093			
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		17,1495				0,0887	15,4088	0,5600		33,2070	40,2221	0,5904	0,5904	
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji		17,1495				0,0887	15,4088	0,5600		33,2070	40,2221	0,5904	0,5904	
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		11,9804	1,3004				3,4957	0,9923		28,1335	159,3455	0,2045	0,2045	6,0012
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle										0,6268	1,8811			
2) urządzenia melioracji wodnych		1,7599					0,8722			2,6321	3,6662			1,1795
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,8397	0,5880				1,2091			6,9986	34,9397			0,2454
4) drogi leśne		6,1429	0,7124				1,4144	0,1697		11,9005	92,0209	0,2045	0,2045	3,9377
5) tereny pod liniami energetycznymi		3,2379						0,8226		5,9755	26,0822			0,6386
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna											0,7554			
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione											0,6270			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		453,9708	82,8062	5,7800	15,2013	16,3500	151,0800	14,1300	1,2200	1181,4124	7106,3230	20,0200	20,0200	185,1781

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	42	42	52
	Obręb ewidencyjny	10	18	24	25	28	30	35	38			1		3
1		112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
3. Użytki rolne - razem		40,6000	1,9900		0,3700	0,2400	16,9400			70,8244	138,1913			
3.1. Grunty orne - razem		7,6200	1,9900							17,7944	39,9780			
w tym:														
1) role		7,6200	1,9900							17,7944	39,9780			
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornych														
3.2. Sady											0,3863			
3.3. Łąki trwałe					0,0800					0,0800	16,0927			
3.4. Pastwiska trwałe										2,2700	16,1984			
3.5. Grunty rolne zabudowane											1,6257			
3.6. Grunty pod stawami rybnymi														
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					0,0100					0,0100	0,4653			
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		32,9800			0,2800	0,2400	16,9400			50,6700	63,4449			
4. Grunty pod wodami - razem														0,6771
w tym:														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi														0,6771
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem											0,9400			
w tym:														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.											0,9400			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego											0,9400			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem											0,3181			
w tym:														
7.1. Tereny mieszkaniowe											0,2109			
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
w tym:														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem											0,1072			
w tym:														
1) drogi											0,1072			
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62		42	42	52
	Obręb ewidencyjny	10	18	24	25	28	30	35	38			1		3
1		112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
8. Nieużytki - razem		11,2000	37,5302			0,7300	2,8600			59,0202	101,7802			
<i>w tym:</i>														
1) bagna		11,2000	36,2381			0,7300	2,8600			57,7281	99,6311			
2) piaski			1,2921							1,2921	1,2921			
3) twory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji											0,8570			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		51,8000	39,5202		0,3700	0,9700	19,8000			129,8446	241,8566			0,6771
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia														
OGÓŁEM (1-8)		505,7708	122,3264	5,7800	15,5713	17,3200	170,8800	14,1300	1,2200	1311,2570	7347,5526	20,0200	20,0200	185,8552

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	25	25	25	25	25		
	Gmina	52	52	52	52			
	Obręb ewidencyjny	12	30	31				
1		125	126	127	128	129	130	131
1. Lasy - razem		3,1800	26,2403	15,0530	229,6514	249,6714	14696,8197	14696,8197
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		3,1800	25,9203	14,7941	223,0713	242,2964	14209,4878	14209,4878
1) drzewostany		3,1800	25,9203	14,7941	223,0713	242,2964	14078,2184	14078,2184
2) plantacje drzew - razem							131,2694	131,2694
<i>w tym:</i>								
- plantacje nasienne								
- plantacje drzew szybkorosnących							131,2694	131,2694
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			0,3200		0,3200	0,9104	117,2282	117,2282
1) w produkcji ubocznej - razem							7,4762	7,4762
<i>w tym:</i>								
- plantacje choinek							0,3011	0,3011
- plantacje krzewów							7,1751	7,1751
- poletka łowieckie							43,4513	43,4513
2) do odnowienia - razem							7,6577	7,6577
<i>w tym:</i>							35,7936	35,7936
- halizny								
- zręby								
- płazowiny								
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			0,3200		0,3200	0,9104	66,3007	66,3007
<i>w tym:</i>								
- przewidziane do naturalnej sukcesji			0,3200		0,3200	0,9104	66,3007	66,3007
- objęte szczególnymi formami ochrony								
- przewidziane do małej retencji								
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji								
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem				0,2589	6,2601	6,4646	370,1037	370,1037
<i>w tym:</i>								
1) budynki i budowle							5,7663	5,7663
2) urządzenia melioracji wodnych					1,1795	1,1795	11,9218	11,9218
3) linie podziału przestrzennego lasu					0,2454	0,2454	90,4271	90,4271
4) drogi leśne				0,1662	4,1039	4,3084	195,1364	195,1364
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,0927	0,7313	0,7313	52,2565	52,2565
6) szkółki leśne							9,0300	9,0300
7) miejsca składowania drewna							5,5656	5,5656
8) parkingi leśne								
9) urządzenia turystyczne								
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			0,5613		0,5613	0,5613	10,4169	10,4169
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		3,1800	26,8016	15,0530	230,2127	250,2327	14707,2366	14707,2366

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	25	25	25	25	25		
	Gmina	52	52	52	52			
	Obręb ewidencyjny	12	30	31				
1		125	126	127	128	129	130	131
3. Użytki rolne - razem			0,1190		0,1190	0,1190	332,5552	332,5552
3.1. Grunty orne - razem							85,5864	85,5864
w tym:								
1) role							85,0334	85,0334
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych							0,5530	0,5530
3) ugory, odłogi								
4) działki rodzinne na gruntach ornych								
3.2. Sady							0,5963	0,5963
3.3. Łąki trwałe							55,4165	55,4165
3.4. Pastwiska trwałe			0,1134		0,1134	0,1134	49,2110	49,2110
3.5. Grunty rolne zabudowane							3,6202	3,6202
3.6. Grunty pod stawami rybnymi							59,0514	59,0514
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			0,0056		0,0056	0,0056	0,6001	0,6001
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych							78,4733	78,4733
4. Grunty pod wodami - razem					0,6771	0,6771	2,6876	2,6876
w tym:								
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi								
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					0,6771	0,6771	2,6876	2,6876
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi								
5. Użytki ekologiczne - razem								
6. Tereny różne - razem							0,9400	0,9400
w tym:								
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.								
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							0,9400	0,9400
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)								
4) różne inne								
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							4,0138	4,0138
w tym:								
7.1. Tereny mieszkaniowe							0,2753	0,2753
7.2. Tereny przemysłowe								
7.3. Tereny zabudowane inne							3,3613	3,3613
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane							0,2700	0,2700
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem								
w tym:								
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne								
2) tereny zabytkowe								
3) tereny sportowe								
4) ogrody zoologiczne i botaniczne								
5) tereny zieleni nieurządzonej								
6) rodzinne ogrody działkowe								
7.6. Użytki kopalne								
7.7. Tereny komunikacyjne - razem							0,1072	0,1072
w tym:								
1) drogi							0,1072	0,1072
2) tereny kolejowe								
3) grunty pod budowę dróg publicznych								
4) inne tereny komunikacyjne								

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	25	25	25	25	25		
	Gmina	52	52	52	52			
	Obręb ewidencyjny	12	30	31				
1		125	126	127	128	129	130	131
8. Nieużytki - razem							203,6010	203,6010
<i>w tym:</i>								
1) bagna							199,4482	199,4482
2) piaski							2,1821	2,1821
3) utwory fizjograficzne								
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji							1,9707	1,9707
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej								
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			0,6803		1,3574	1,3574	554,2145	554,2145
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia								
OGOŁEM (1-8)		3,1800	26,9206	15,0530	231,0088	251,0288	15251,0342	15251,0342

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłas

leśna:	14697,03 (ha)
nieleśna:	554,23 (ha)
Ogółem:	15251,26 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

14-01-014-0001 Białobrzegi
14-01-014 Białobrzegi-Miasto
14-01-015-0003 Brzeźce
14-01-015-0005 Jasionna
14-01-015-0006 Kamień
14-01-015-0007 Mikówka
14-01-015-0008 Okrąglik
14-01-015-0009 Pohulanka
14-01-015-0010 Stawiszyn
14-01-015-0011 Sucha
14-01-015-0012 Szczyty
14-01-015-0014 Brzeska Wola
14-01-015 Białobrzegi-Obszar wiejski
14-01-032-0001 Błeszno
14-01-032-0002 Branica
14-01-032-0015 Smardzew
14-01-032-0016 Zacharzów
14-01-032 Radzanów
14-01-042-0005 Gózd Stary
14-01-042-0007 Kadłub
14-01-042-0008 Kadłubek Nowy
14-01-042-0009 Kadłubek Stary
14-01-042-0015 Pągowiec
14-01-042-0017 Ryki
14-01-042-0023 Żdźary
14-01-042 Stara Błotnica
14-01-052-0001 Biała Góra
14-01-052-0004 Byki
14-01-052-0005 Boska Wola
14-01-052-0006 Boże
14-01-052-0008 Ducka Wola
14-01-052-0010 Krzemień
14-01-052-0012 Ksawerów Stary
14-01-052-0013 Lipskie Budy
14-01-052-0014 Małe Boże
14-01-052-0015 Marianki
14-01-052-0017 Niedabył
14-01-052-0018 Olszowa Dąbrowa
14-01-052-0019 Piróg
14-01-052-0020 Pokrzywna
14-01-052-0021 Sielce
14-01-052-0023 Stromiec
14-01-052-0024 Stromiec Podlesie
14-01-052-0025 Wola Stromiecka
14-01-052-0028 Grabowy Las
14-01-052-0029 Zabagnie
14-01-052-0030 Kalinów - Gabrielów
14-01-052 Stromiec
14-01-065-0004 Korzeń
14-01-065-0005 Klamy
14-01-065-0011 Redlin
14-01-065-0014 Witaszyn
14-01-065 Wyśmierzyce - Obszar wiejski
14-01 Białobrzegi

14-06-114-0002 Warka
14-06-114 Warka-Miasto
14-06 Grójecki
14-07-022-0002 Bobrowniki
14-07-022-0005 Cecylówka Mariampolska
14-07-022-0006 Chodków
14-07-022-0007 Dąbrówki Grabnowolskie
14-07-022-0010 Grabnowola
14-07-022-0011 Helenów
14-07-022-0012 Kolonia Grabnowola
14-07-022-0013 Ignacówka Grabnowolska
14-07-022-0014 Ignacówka Bobrowska
14-07-022-0015 Jasieniec
14-07-022-0017 Kosny
14-07-022-0018 Leżenice
14-07-022-0019 Lipa
14-07-022-0020 Lipska Wola
14-07-022-0021 Łukawa
14-07-022-0024 Mariampol
14-07-022-0026 Michałów
14-07-022-0028 Moniochy
14-07-022-0029 Podmieście
14-07-022-0031 Rogożek
14-07-022-0034 Stawki
14-07-022-0035 Studnie
14-07-022-0039 Zieleniec-Józefów
14-07-022-0040 Mała Wieś
14-07-022-0042 Studzianki B
14-07-022 Głowaczów
14-07-042-0001 Augustów
14-07-042-0002 Broncin
14-07-042-0003 Brzozówka
14-07-042-0004 Budy Augustowskie
14-07-042-0006 Cychrowska Wola
14-07-042-0007 Dąbrówki
14-07-042-0008 Dziecinów
14-07-042-0009 Dęby Łękawskie
14-07-042-0010 Edwardów
14-07-042-0013 Grabowska Wola-Lipinki
14-07-042-0014 Grabów n/Pilicą
14-07-042-0015 Czerwonka
14-07-042-0016 Grabów Zalesny
14-07-042-0017 Kępa Niemojewska
14-07-042-0021 Nowa Wola
14-07-042-0023 Łękawica Stara
14-07-042-0024 Strzyżyna
14-07-042-0025 Strzyżyna Gać
14-07-042-0026 Tomczyn
14-07-042-0030 Łękawica Górna
14-07-042-0031 Zakrzew
14-07-042-0033 PGR Łękawica
14-07-042 Grabów nad Pilicą
14-07-062-0007 Aleksandrów
14-07-062-0008 Bożówka
14-07-062-0009 Przydworzyce

14-07-062-0010 Trzebień
14-07-062-0018 Anielin Kępa
14-07-062-0024 Dębowola
14-07-062-0025 Basinów
14-07-062-0028 Urszulin
14-07-062-0030 Wilczowola Magnuszewska
14-07-062-0035 Mniszew
14-07-062-0038 Wola Magnuszewska
14-07-062 Magnuszew
14-07 Kozienicki
14-25-042-0001 Bartodzieje
14-25-042 Jastrzębia
14-25-052-0003 Bierwce
14-25-052-0012 Jeziorno
14-25-052-0030 Romanów
14-25-052-0031 Urbanów
14-25-052 Jedlińsk
14-25 Radomski
14 Mazowieckie

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Lasy - razem		48,2879	48,2879	311,6000	34,5526	1,7350	989,3861	3,2300	8,3208	1,8600	940,3365	0,2801	1,9992	2293,3003
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		46,8274	46,8274	301,6829	34,2622	1,7350	959,8776	3,2300	8,2493	1,8543	909,3832	0,0869	1,9992	2222,3606
1) drzewostany		46,8274	46,8274	301,6829	34,2622	1,7350	959,8776	3,2300	8,2493	1,8543	909,3832	0,0869	1,9992	2222,3606
2) plantacje drzew - razem														
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących														
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				4,8685			4,0936				8,3412	0,1932		17,4965
1) w produkcji ubocznej - razem							0,4027				0,9508			1,3535
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek														
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie							0,4027				0,9508			1,3535
2) do odnowienia - razem				4,8685							3,4035			8,2720
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby				4,8685							3,4035			8,2720
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							3,6909				3,9869	0,1932		7,8710
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji							3,6909				3,9869	0,1932		7,8710
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		1,4605	1,4605	5,0486	0,2904		25,4149		0,0715	0,0057	22,6121			53,4432
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle							0,0466				0,3674			0,4140
2) urządzenia melioracji wodnych				0,1388					0,0142		0,7707			0,9237
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,0568	0,0568	2,2800			6,4423				5,3837			14,1060
4) drogi leśne		1,4037	1,4037	2,3482	0,2184		12,2511			0,0057	14,9957			29,8191
5) tereny pod liniami energetycznymi				0,2816	0,0720		6,6749		0,0573		0,6414			7,7272
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna											0,4532			0,4532
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione											1,5900			1,5900
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		48,2879	48,2879	311,6000	34,5526	1,7350	989,3861	3,2300	8,3208	1,8600	941,9265	0,2801	1,9992	2294,8903
3. Użytki rolne - razem				5,3700	0,6300		6,0281		1,0900	1,8842	72,5849			87,5872
3.1. Grunty orne - razem										0,0200	6,2400			6,2600
w tym:										0,0200	6,2400			6,2600
1) role														
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornym														
3.2. Sady														
3.3. Łąki trwałe				2,0800			5,5681		0,6600		2,7100			11,0181
3.4. Pastwiska trwałe				3,2900			0,2200		0,1400	1,4150	3,3300			8,3950
3.5. Grunty rolne zabudowane											0,7859			0,7859
3.6. Grunty pod stawami rybnymi											59,0514			59,0514
3.7. Grunty pod rowami rolnymi										0,0892				0,0892
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					0,6300		0,2400		0,2900	0,3600	0,4676			1,9876
4. Grunty pod wodami - razem											1,3905			1,3905
w tym:														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi											1,3905			1,3905
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem														
w tym:														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego														
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	14	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
	Obręb ewidencyjny	1		3	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem							3,3613							3,3613
w tym:														
7.1. Tereny mieszkaniowe														
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne							3,3613							3,3613
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
w tym:														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem														
w tym:														
1) drogi														
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														
8. Nieużytki - razem				2,8400			6,3124				13,2842			22,4366
w tym:														
1) bagna				2,8400			6,3124				13,2842			22,4366
2) piaski														
3) twory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji														
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów				8,2100	0,6300		15,7018		1,0900	1,8842	88,8496			116,3656
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia														
OGOŁEM (1-8)		48,2879	48,2879	319,8100	35,1826	1,7350	1005,0879	3,2300	9,4108	3,7442	1029,1861	0,2801	1,9992	2409,6659

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	3361,93 (ha)
nieleśna:	197,96 (ha)
Ogółem:	3559,89 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16		5	7	15	17		1	8	10
1		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1. Lasy - razem		1,1300	97,1200	109,1100	4,2500	211,6100	5,7400	1,6200	2,4344	5,7200	15,5144	2,2400	27,5700	10,3059
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		1,1196	95,1571	104,6467	4,2500	205,1734	5,5677	1,6200	2,3890	5,7200	15,2967	2,2400	26,3988	10,3059
1) drzewostany		1,1196	95,1571	104,6467	4,2500	205,1734	5,5677	1,6200	2,3890	5,7200	15,2967	2,2400	26,3988	10,3059
2) plantacje drzew - razem														
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących														
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				2,1030		2,1030							0,2547	
1) w produkcji ubocznej - razem														
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek														
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie														
2) do odnowienia - razem				2,1030		2,1030								
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby				2,1030		2,1030								
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem													0,2547	
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji													0,2547	
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,0104	1,9629	2,3603		4,3336	0,1723		0,0454		0,2177		0,9165	
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle														
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0104		0,1462		0,1566							0,0053	
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,2269	0,2409		0,4678			0,0166		0,0166			
4) drogi leśne			1,5325	1,7609		3,2934							0,1124	
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,2035	0,2123		0,4158	0,1723		0,0288		0,2011		0,7988	
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna														
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16	20	5	7	15	17	25	1	8	10
1		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione												0,0600		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		1,1300	97,1200	109,1100	4,2500	211,6100	5,7400	1,6200	2,4344	5,7200	15,5144	2,3000	27,5700	10,3059
3. Użytki rolne - razem		0,0300	1,9200			1,9500	0,5700			0,0400	0,6100	0,0300	0,0100	0,5700
3.1. Grunty orne - razem			0,9100			0,9100								0,5400
<i>w tym:</i>														
1) role			0,9100			0,9100								0,5400
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornych														
3.2. Sady														
3.3. Łąki trwałe			1,0100			1,0100								0,0300
3.4. Pastwiska trwałe														
3.5. Grunty rolne zabudowane														
3.6. Grunty pod stawami rybnymi														
3.7. Grunty pod rowami rolnymi														
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,0300				0,0300	0,5700			0,0400	0,6100	0,0300	0,0100	
4. Grunty pod wodami - razem														
<i>w tym:</i>														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi														
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem														
<i>w tym:</i>														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego														
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	42	42	42	42	42	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	1	2	15	16	5	7	15	17	1	8	10		
1		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem														
<i>w tym:</i>														
7.1. Tereny mieszkaniowe														
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
<i>w tym:</i>														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem														
<i>w tym:</i>														
1) drogi														
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														
8. Nieużytki - razem														
<i>w tym:</i>														
1) bagna														
2) piaski														
3) utwory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji														
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		0,0300	1,9200	0,9200	0,0700	2,9400	0,5700			0,0400	0,6100	0,0900	0,8300	0,5700
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>														
OGOŁEM (1-8)		1,1600	99,0400	110,0300	4,3200	214,5500	6,3100	1,6200	2,4344	5,7600	16,1244	2,3300	28,4000	10,8759

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	3361,93 (ha)
nieleśna:	197,96 (ha)
Ogółem:	3559,89 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Gmina	52	52	52	52	65	65	65	65	65	65	65	
	Obręb ewidencyjny	17	20	25	4	5	11	14	14	14	14	14	
1		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1. Lasy - razem		660,9432	0,2500	3,2100	704,5191	50,7656	2,3000	0,6800	35,0126	88,7582	3361,9899	3361,9899	3361,9899
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		634,9934	0,2500	3,1510	677,3391	49,9439	2,1600	0,6733	34,3301	87,1073	3254,1045	3254,1045	3254,1045
1) drzewostany		634,9934	0,2500	3,1510	677,3391	49,9439	2,1600	0,6733	34,3301	87,1073	3254,1045	3254,1045	3254,1045
2) plantacje drzew - razem													
w tym:													
- plantacje nasienne													
- plantacje drzew szybko rosnących													
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		5,5077			5,7624	0,1547	0,1400			0,2947	25,6566	25,6566	25,6566
1) w produkcji ubocznej - razem		0,5211			0,5211						1,8746	1,8746	1,8746
w tym:													
- plantacje choinek													
- plantacje krzewów													
- poletka łowieckie		0,5211			0,5211						1,8746	1,8746	1,8746
2) do odnowienia - razem											10,3750	10,3750	10,3750
w tym:													
- halizny											10,3750	10,3750	10,3750
- zręby													
- płazowiny													
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		4,9866			5,2413	0,1547	0,1400			0,2947	13,4070	13,4070	13,4070
w tym:													
- przewidziane do naturalnej sukcesji		4,9866			5,2413	0,1547	0,1400			0,2947	13,4070	13,4070	13,4070
- objęte szczególnymi formami ochrony													
- przewidziane do małej retencji													
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji													
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		20,4421		0,0590	21,4176	0,6670		0,0067	0,6825	1,3562	82,2288	82,2288	82,2288
w tym:													
1) budynki i budowle											0,4140	0,4140	0,4140
2) urządzenia melioracji wodnych		2,1793			2,1846	0,2532		0,0067		0,2599	3,5248	3,5248	3,5248
3) linie podziału przestrzennego lasu		7,4890			7,4890						22,1362	22,1362	22,1362
4) drogi leśne		8,5018		0,0590	8,6732	0,4138			0,0548	0,4686	43,6580	43,6580	43,6580
5) tereny pod liniami energetycznymi		1,9203			2,7191				0,6277	0,6277	11,6909	11,6909	11,6909
6) szkółki leśne													
7) miejsca składowania drewna		0,3517			0,3517						0,8049	0,8049	0,8049
8) parkingi leśne													
9) urządzenia turystyczne													

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Gmina	52	52	52	52	65	65	65	65	65	65	65	
	Obręb ewidencyjny	17	20	25	4	5	11	14	14	14	14	14	
1		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					0,0600						1,6500	1,6500	1,6500
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		660,9432	0,2500	3,2100	704,5791	50,7656	2,3000	0,6800	35,0126	88,7582	3363,6399	3363,6399	3363,6399
3. Użytki rolne - razem		38,1855	0,0200		38,8155	0,6500	0,1200		1,9144	2,6844	131,6471	131,6471	131,6471
3.1. Grunty orne - razem					0,5400		0,1200		1,3854	1,5054	9,2154	9,2154	9,2154
<i>w tym:</i>													
1) role					0,5400		0,1200		1,3854	1,5054	9,2154	9,2154	9,2154
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym													
3) ugory, odłogi													
4) działki rodzinne na gruntach ornym													
3.2. Sady													
3.3. Łąki trwałe		20,9200			20,9500	0,0100				0,0100	32,9881	32,9881	32,9881
3.4. Pastwiska trwałe		10,5840			10,5840	0,5800			0,1290	0,7090	19,6880	19,6880	19,6880
3.5. Grunty rolne zabudowane											0,7859	0,7859	0,7859
3.6. Grunty pod stawami rybnymi											59,0514	59,0514	59,0514
3.7. Grunty pod rowami rolnymi											0,0892	0,0892	0,0892
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		6,6815	0,0200		6,7415	0,0600			0,4000	0,4600	9,8291	9,8291	9,8291
4. Grunty pod wodami - razem		0,6200			0,6200						2,0105	2,0105	2,0105
<i>w tym:</i>													
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi													
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		0,6200			0,6200						2,0105	2,0105	2,0105
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi													
5. Użytki ekologiczne - razem													
6. Tereny różne - razem													
<i>w tym:</i>													
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.													
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego													
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)													
4) różne inne													

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Gmina	52	52	52	52	65	65	65	65	65	65		
	Obręb ewidencyjny	17	20	25		4	5	11	14				
1		29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem						0,0044				0,0044	3,3657	3,3657	3,3657
w tym:													
7.1. Tereny mieszkaniowe						0,0044				0,0044	0,0044	0,0044	0,0044
7.2. Tereny przemysłowe													
7.3. Tereny zabudowane inne											3,3613	3,3613	3,3613
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane													
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem													
w tym:													
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne													
2) tereny zabytkowe													
3) tereny sportowe													
4) ogrody zoologiczne i botaniczne													
5) tereny zieleni nieurządzonej													
6) rodzinne ogrody działkowe													
7.6. Użytki kopalne													
7.7. Tereny komunikacyjne - razem													
w tym:													
1) drogi													
2) tereny kolejowe													
3) grunty pod budowę dróg publicznych													
4) inne tereny komunikacyjne													
8. Nieużytki - razem		34,8900		0,0900	35,8000			0,0800		0,0800	59,3066	59,3066	59,3066
w tym:													
1) bagna		34,8900			34,8900						58,2466	58,2466	58,2466
2) piaski					0,8200						0,8900	0,8900	0,8900
3) utwory fizjograficzne													
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji				0,0900	0,0900			0,0800		0,0800	0,1700	0,1700	0,1700
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej													
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		73,6955	0,0200	0,0900	75,2955	0,6544	0,1200	0,0800	1,9144	2,7688	197,9799	197,9799	197,9799
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia													
OGOŁEM (1-8)		734,6387	0,2700	3,3000	779,8146	51,4200	2,4200	0,7600	36,9270	91,5270	3559,9698	3559,9698	3559,9698

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	3361,93 (ha)
nieleśna:	197,96 (ha)
Ogółem:	3559,89 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

14-01-042-0008 Kadłubek Nowy
14-01-042-0009 Kadłubek Stary
14-01-042-0023 Żdźzary
14-01-042 Stara Błotnica
14-01-052-0004 Byki
14-01-052-0005 Boska Wola
14-01-052-0006 Boże
14-01-052-0008 Ducka Wola
14-01-052-0010 Krzemień
14-01-052-0012 Ksawerów Stary
14-01-052-0013 Lipskie Budy
14-01-052-0014 Małe Boże
14-01-052-0015 Marianki
14-01-052-0018 Olszowa Dąbrowa
14-01-052-0019 Piróg
14-01-052-0021 Sielce
14-01-052-0023 Stromiec
14-01-052-0024 Stromiec Podlesie
14-01-052-0028 Grabowy Las
14-01-052-0029 Zabagnie
14-01-052-0030 Kalinów - Gabrielów
14-01-052 Stromiec
14-01 Białobrzeski
14-06-114-0002 Warka
14-06-114 Warka-Miasto
14-06 Grójecki
14-07-022-0002 Bobrowniki
14-07-022-0014 Ignacówka Bobrowska
14-07-022-0017 Kosny
14-07-022-0021 Łukawa
14-07-022-0029 Podmieście
14-07-022-0034 Stawki
14-07-022-0035 Studnie
14-07-022-0039 Zieleniec-Józefów
14-07-022 Głowaczów
14-07-042-0001 Augustów
14-07-042-0002 Broncin
14-07-042-0004 Budy Augustowskie
14-07-042-0006 Cychrowska Wola
14-07-042-0013 Grabowska Wola-Lipinki
14-07-042-0014 Grabów n/Pilicą
14-07-042-0015 Czerwonka
14-07-042-0016 Grabów Zaleśny
14-07-042-0017 Kępa Niemojewska
14-07-042-0026 Tomczyn
14-07-042-0031 Zakrzew
14-07-042 Grabów nad Pilicą
14-07-062-0018 Anielin Kępa
14-07-062-0028 Urszulin
14-07-062 Magnuszew
14-07 Kozienicki
14-25-042-0001 Bartodzieje
14-25-042 Jastrzębia
14-25-052-0003 Bierwce

14-25-052-0012 Jeziorno
14-25-052-0030 Romanów
14-25-052-0031 Urbanów
14-25-052 Jedlińsk
14-25 Radomski
14 Mazowieckie

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	42	42	42	42	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	8	9	23		4	5	6	8	10	12	13	14	15	18	19	21	23	24	28	29	30	
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1. Lasy - razem		21,7474	5,8200	5,8600	33,4274	0,3500	9,7546	43,8900	10,2200	1,9400	38,3800	2,5900	17,0599	1,4035	10,0900	2,7000	0,0800	1,7400	1,0400	3619,5276	6,2400	95,4337	3862,4393
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		21,7474	5,8200	5,7731	33,3405	0,3500	9,4768	40,4468	10,2200	1,5776	38,2867	2,5187	16,8176	1,3207	9,4206	2,7000	0,0800	1,7400	1,0400	3479,5023	6,2400	93,2698	3715,0076
1) drzewostany		21,7474	5,8200	5,7731	33,3405	0,3500	9,4768	40,4468	10,2200	1,5776	38,2867	2,5187	16,8176	1,3207	9,4206	2,7000	0,0800	1,7400	1,0400	3477,7691	6,2400	93,2698	3713,2744
2) plantacje drzew - razem																				1,7332			1,7332
<i>w tym:</i>																							
- plantacje nasienne																							
- plantacje drzew szybkorosnących																				1,7332			1,7332
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem							0,0100	3,0483		0,3358										22,4554		0,5026	26,3521
1) w produkcji ubocznej - razem																				1,6602			1,6602
<i>w tym:</i>																							
- plantacje choinek																				0,3011			0,3011
- plantacje krzewów																							
- poletka łowieckie																				1,3591			1,3591
2) do odnowienia - razem																				16,7670			16,7670
<i>w tym:</i>																							
- halizny																				7,6577			7,6577
- zręby																				9,1093			9,1093
- płazowiny																							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem							0,0100	3,0483		0,3358										4,0282		0,5026	7,9249
<i>w tym:</i>																							
- przewidziane do naturalnej sukcesji							0,0100	3,0483		0,3358										4,0282		0,5026	7,9249
- objęte szczególnymi formami ochrony																							
- przewidziane do małej retencji																							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem				0,0869	0,0869		0,2678	0,3949		0,0266	0,0933	0,0713	0,2423	0,0828	0,6694					117,5699		1,6613	121,0796
<i>w tym:</i>																							
1) budynki i budowle																				3,4712			3,4712
2) urządzenia melioracji wodnych				0,0869	0,0869			0,1605		0,0266					0,0541					3,0596		0,0998	3,4006
3) linie podziału przestrzennego lasu																				32,2713			32,2713
4) drogi leśne							0,1958	0,2344					0,2000		0,0196					54,1819		0,3174	55,1491
5) tereny pod liniami energetycznymi							0,0720				0,0933	0,0713	0,0423	0,0828	0,5957					11,5506		1,2441	13,7521
6) szkółki leśne																				9,0300			9,0300
7) miejsca składowania drewna																				4,0053			4,0053
8) parkingi leśne																							
9) urządzenia turystyczne																							

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	42	42	42	42	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
	Obręb ewidencyjny	8	9	23		4	5	6	8	10	12	13	14	15	18	19	21	23	24	28	29	30	
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione											0,0200											0,0200	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		21,7474	5,8200	5,8600	33,4274	0,3500	9,7546	43,8900	10,2200	1,9400	38,3800	2,6100	17,0599	1,4035	10,0900	2,7000	0,0800	1,7400	1,0400	3619,5276	6,2400	95,4337	3862,4593
3. Użytki rolne - razem		2,0593	2,5200	0,5000	5,0793	0,0200						0,2200			0,9000		0,4500	0,2900		53,7785		1,8600	57,5185
3.1. Grunty orne - razem		0,9200			0,9200										0,4100					35,0630			35,4730
w tym:																							
1) role		0,9200			0,9200										0,4100					34,5100			34,9200
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym																				0,5530			0,5530
3) ugory, odłogi																							
4) działki rodzinne na gruntach ornym																							
3.2. Sady																						0,2100	0,2100
3.3. Łąki trwałe			1,6000		1,6000																4,7357		4,7357
3.4. Pastwiska trwałe		0,0800	0,1500		0,2300										0,3700		0,4300			11,5212	0,6600		12,9812
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,2900			0,2900															0,8586	0,0100		0,9186
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																							
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0,0100			0,0100												0,0200	0,0100					0,0300
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		0,7593	0,7700	0,5000	2,0293	0,0200						0,2200			0,1200				0,2300	1,6000		0,9800	3,1700
4. Grunty pod wodami - razem																							
w tym:																							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																							
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi																							
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																							
5. Użytki ekologiczne - razem																							
6. Tereny różne - razem																							
w tym:																							
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																							
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																							
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																							
4) różne inne																							

Rodzaj użytku		14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Województwo		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Powiat		42	42	42	42	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52
Gmina		8	9	23		4	5	6	8	10	12	13	14	15	18	19	21	23	24	28	29	30		
Obręb ewidencyjny		1																						
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem															0,0600							0,2700	0,3300	
w tym:															0,0600								0,0600	
7.1. Tereny mieszkaniowe																								
7.2. Tereny przemysłowe																								
7.3. Tereny zabudowane inne																								
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																						0,2700	0,2700	
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																								
w tym:																								
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																								
2) tereny zabytkowe																								
3) tereny sportowe																								
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																								
5) tereny zieleni nieurządzonej																								
6) rodzinne ogrody działkowe																								
7.6. Użytki kopalne																								
7.7. Tereny komunikacyjne - razem																								
w tym:																								
1) drogi																								
2) tereny kolejowe																								
3) grunty pod budowę dróg publicznych																								
4) inne tereny komunikacyjne																								
8. Nieużytki - razem										1,1700					0,0200		0,0700			33,9812		6,1300	41,3712	
w tym:										0,9700							0,0700			33,2575		6,1300	40,4275	
1) bagna																								
2) piaski																								
3) utwory fizjograficzne																								
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji										0,2000					0,0200				0,7237				0,9437	
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej																								
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		2,0593	2,5200	0,5000	5,0793	0,0200				1,1700	0,2400				0,9800		0,5200	0,2900		87,7597		8,2600	99,2397	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia																								
OGÓŁEM (1-8)		23,8067	8,3400	6,3600	38,5067	0,3700	9,7546	43,8900	10,2200	1,9400	39,5500	2,8300	17,0599	1,4035	11,0700	2,7000	0,6000	2,0300	1,0400	3707,2873	6,2400	103,6937	3961,6790	

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna: 6537,89 (ha)
nieleśna: 205,93 (ha)
Ogółem: 6743,82 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków
gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z
podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	
	Powiat	1	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
	Gmina		114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42	
	Obręb ewidencyjny		2			2	14	17	21	29	34	35	39		1	2	4	6	13	14	15	
1		25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	
1. Lasy - razem		3895,8667	83,5957	83,5957	83,5957	7,8300	1,1700	6,1200	5,7200	2,8300	12,6600	11,2158	22,3900	69,9358	3,6700	23,2323	16,3693	3,4475	71,6515	0,4000	6,8257	
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		3748,3481	78,8611	78,8611	78,8611	6,4094	1,1700	6,1200	5,5473	2,7688	12,6600	11,1056	21,9312	67,7123	3,6700	23,0703	15,9228	3,4475	70,9635	0,4000	6,6469	
1) drzewostany		3746,6149	78,8611	78,8611	78,8611	6,4094	1,1700	6,1200	5,5473	2,7688	12,6600	11,1056	21,9312	67,7123	3,6700	23,0703	15,9228	3,4475	70,9635	0,4000	6,6469	
2) plantacje drzew - razem		1,7332																				
<i>w tym:</i>																						
- plantacje nasienne																						
- plantacje drzew szybkorosnących		1,7332																				
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		26,3521	3,8363	3,8363	3,8363	0,6376					0,1298											
1) w produkcji ubocznej - razem		1,6602																				
<i>w tym:</i>																						
- plantacje choinek		0,3011																				
- plantacje krzewów																						
- poletka łowieckie		1,3591																				
2) do odnowienia - razem		16,7670																				
<i>w tym:</i>																						
- halizny		7,6577																				
- zręby		9,1093																				
- płazowiny																						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		7,9249	3,8363	3,8363	3,8363	0,6376					0,1298											
<i>w tym:</i>																						
- przewidziane do naturalnej sukcesji		7,9249	3,8363	3,8363	3,8363	0,6376					0,1298											
- objęte szczególnymi formami ochrony																						
- przewidziane do małej retencji																						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																						
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		121,1665	0,8983	0,8983	0,8983	0,7830					0,0429	0,0612			0,1102	0,4588	1,4561			0,1620	0,4465	
<i>w tym:</i>																						
1) budynki i budowle		3,4712																				
2) urządzenia melioracji wodnych		3,4875	0,0638	0,0638	0,0638										0,0265	0,0495	0,0760				0,1308	
3) linie podziału przestrzennego lasu		32,2713	0,8345	0,8345	0,8345																	
4) drogi leśne		55,1491				0,2130																
5) tereny pod liniami energetycznymi		13,7521				0,5700																
6) szkółki leśne		9,0300																				
7) miejsca składowania drewna		4,0053																				
8) parkingi leśne																						
9) urządzenia turystyczne																						

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina		114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny		2			2	14	17	21	29	34	35	39		1	2	4	6	13	14	15
1		25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		0,0200	7,5586	7,5586	7,5586															0,2800	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		3895,8867	91,1543	91,1543	91,1543	7,8300	1,1700	6,1200	5,7200	2,8300	12,6600	11,2158	22,3900	69,9358	3,6700	23,2323	16,3693	3,4475	71,9315	0,4000	6,8257
3. Użytki rolne - razem		62,5978								0,0700		2,2542	0,9300	3,2542	0,0300				2,6200		1,3388
3.1. Grunty orne - razem		36,3930										0,7331		0,7331					1,0200		
w tym:																					
1) role		35,8400										0,7331		0,7331					1,0200		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym		0,5530																			
3) ugory, odłogi																					
4) działki rodzinne na gruntach ornym																					
3.2. Sady		0,2100																			
3.3. Łąki trwałe		6,3357																			
3.4. Pastwiska trwałe		13,2112											0,8400	0,8400					0,1900		0,3468
3.5. Grunty rolne zabudowane		1,2086																	0,1200		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi		0,0400												0,0200	0,0200						
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		5,1993								0,0700		1,5211	0,0700	1,6611	0,0300				1,2900		0,9920
4. Grunty pod wodami - razem																					
w tym:																					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi																					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																					
5. Użytki ekologiczne - razem																					
6. Tereny różne - razem																					
w tym:																					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																					
4) różne inne																					

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	1	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina		114	114		22	22	22	22	22	22	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny		2			2	14	17	21	29	34	35	39		1	2	4	6	13	14	15
1		25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,3300																			
<i>w tym:</i>																					
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,0600																			
7.2. Tereny przemysłowe																					
7.3. Tereny zabudowane inne																					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		0,2700																			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																					
<i>w tym:</i>																					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																					
2) tereny zabytkowe																					
3) tereny sportowe																					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																					
5) tereny zieleni nieurządzonej																					
6) rodzinne ogrody działkowe																					
7.6. Użytki kopalne																					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem																					
<i>w tym:</i>																					
1) drogi																					
2) tereny kolejowe																					
3) grunty pod budowę dróg publicznych																					
4) inne tereny komunikacyjne																					
8. Nieużytki - razem		41,3712	1,1430	1,1430	1,1430														0,0200		
<i>w tym:</i>																					
1) bagna		40,4275	1,1430	1,1430	1,1430																
2) piaski																					
3) utwory fizjograficzne																					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		0,9437																	0,0200		
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej																					
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		104,3190	8,7016	8,7016	8,7016				0,0700		2,2542	0,9300	3,2542	0,0300				2,9200		1,3388	
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>																					
OGÓŁEM (1-8)		4000,1857	92,2973	92,2973	92,2973	7,8300	1,1700	6,1200	5,7200	2,9000	12,6600	13,4700	23,3200	73,1900	3,7000	23,2323	16,3693	3,4475	74,5715	0,4000	8,1645

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych
(bez współwłasności):

  leśna: 6537,89 (ha)
nieleśna: 205,93 (ha)
Ogółem: 6743,82 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

  leśna:
nieleśna:
Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków
gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z
podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25	25	25	25	25	25	25	14
	Gmina	42	42	42	42	42	62	62	62	7	42	42	52	52	52	52	52	52	25	
	Obręb ewidencyjny	16	17	26	31	42	18	28			1		3	12	30	31				
1		45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
1. Lasy - razem		3,4400	1031,5378	42,6647	936,2602	2139,4990	82,8062	16,3500	99,1562	2308,5910	20,0200	20,0200	185,1781	3,1800	26,2403	15,0530	229,6514	249,6714	6537,7248	6537,7248
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		3,4400	1005,0653	42,5683	920,9186	2096,1132	81,5058	16,2613	97,7671	2261,5926	19,2251	19,2251	179,1769	3,1800	25,9203	14,7941	223,0713	242,2964	6331,0982	6331,0982
1) drzewostany		3,4400	1005,0653	42,5683	920,9186	2096,1132	81,5058	16,2613	97,7671	2261,5926	19,2251	19,2251	179,1769	3,1800	25,9203	14,7941	223,0713	242,2964	6329,3650	6329,3650
2) plantacje drzew - razem																			1,7332	1,7332
<i>w tym:</i>																				
- plantacje nasienne																			1,7332	1,7332
- plantacje drzew szybkorosnących																				
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			1,4835		1,2141	2,6976		0,0887	0,0887	3,5537	0,5904	0,5904			0,3200		0,3200	0,9104	34,6525	34,6525
1) w produkcji ubocznej - razem			0,4724		0,1241	0,5965				0,5965									2,2567	2,2567
<i>w tym:</i>																				
- plantacje choinek																			0,3011	0,3011
- plantacje krzewów																				
- poletka łowieckie			0,4724		0,1241	0,5965				0,5965									1,9556	1,9556
2) do odnowienia - razem					0,5835	0,5835				0,5835									17,3505	17,3505
<i>w tym:</i>																				
- halizny																			7,6577	7,6577
- zręby					0,5835	0,5835				0,5835									9,6928	9,6928
- płazowiny																				
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			1,0111		0,5065	1,5176		0,0887	0,0887	2,3737	0,5904	0,5904			0,3200		0,3200	0,9104	15,0453	15,0453
<i>w tym:</i>																				
- przewidziane do naturalnej sukcesji			1,0111		0,5065	1,5176		0,0887	0,0887	2,3737	0,5904	0,5904			0,3200		0,3200	0,9104	15,0453	15,0453
- objęte szczególnymi formami ochrony																				
- przewidziane do małej retencji																				
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																				
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			24,9890	0,0964	14,1275	40,6882	1,3004		1,3004	43,4447	0,2045	0,2045	6,0012			0,2589	6,2601	6,4646	171,9741	171,9741
<i>w tym:</i>																				
1) budynki i budowle			0,3852			0,3852				0,3852									3,8564	3,8564
2) urządzenia melioracji wodnych			0,3997			0,5305				0,6065							1,1795	1,1795	5,3373	5,3373
3) linie podziału przestrzennego lasu			6,4032		0,7468	7,1500	0,5880		0,5880	7,7380			1,1795			0,2454	0,2454	41,0892	41,0892	
4) drogi leśne			8,7805		13,3807	22,8588	0,7124		0,7124	23,7842	0,2045	0,2045	3,9377			0,1662	4,1039	4,3084	83,2417	83,2417
5) tereny pod liniami energetycznymi			8,9666	0,0964		9,7099				10,8770			0,6386			0,0927	0,7313	0,7313	25,3604	25,3604
6) szkółki leśne																			9,0300	9,0300
7) miejsca składowania drewna			0,0538			0,0538				0,0538									4,0591	4,0591
8) parkingi leśne																				
9) urządzenia turystyczne																				

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25	25	25	25	25	25	25	
	Gmina	42	42	42	42	42	62	62	62		42	42	52	52	52	52	52	52		
	Obręb ewidencyjny	16	17	26	31	42	18	28			1		3	12	30	31				
1		45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione						0,2800				0,2800					0,5613		0,5613	0,5613	8,4199	8,4199
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		3,4400	1031,5378	42,6647	936,2602	2139,7790	82,8062	16,3500	99,1562	2308,8710	20,0200	20,0200	185,1781	3,1800	26,8016	15,0530	230,2127	250,2327	6546,1447	6546,1447
3. Użytki rolne - razem			18,9826	0,0953	3,7921	26,8588	1,9900	0,2400	2,2300	32,3430					0,1190		0,1190	0,1190	95,0598	95,0598
3.1. Grunty orne - razem			3,4270		0,0800	4,5270	1,9900		1,9900	7,2501									43,6431	43,6431
w tym:																				
1) role			3,4270		0,0800	4,5270	1,9900		1,9900	7,2501									43,0901	43,0901
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym																			0,5530	0,5530
3) ugory, odłogi																				
4) działki rodzinne na gruntach ornym																				
3.2. Sady																			0,2100	0,2100
3.3. Łąki trwałe			11,9500		3,3500	15,6468				15,6468									21,9825	21,9825
3.4. Pastwiska trwałe			2,8660		0,3021	3,3581				4,1981					0,1134		0,1134	0,1134	17,5227	17,5227
3.5. Grunty rolne zabudowane						0,1200				0,1200									1,3286	1,3286
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																				
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			0,3400	0,0953		0,4353				0,4553					0,0056		0,0056	0,0056	0,5009	0,5009
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			0,3996		0,0600	2,7716		0,2400	0,2400	4,6727									9,8720	9,8720
4. Grunty pod wodami - razem													0,6771				0,6771	0,6771	0,6771	0,6771
w tym:																				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																				
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi													0,6771				0,6771	0,6771	0,6771	0,6771
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																				
5. Użytki ekologiczne - razem																				
6. Tereny różne - razem					0,9400	0,9400				0,9400									0,9400	0,9400
w tym:																				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																				
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					0,9400	0,9400				0,9400									0,9400	0,9400
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																				
4) różne inne																				

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	25	25	25	25	25	25	25	25	25	
	Gmina	42	42	42	42	42	62	62	62		42	42	52	52	52	52	52	52	52	
	Obręb ewidencyjny	16	17	26	31	42	18	28			1		3	12	30	31				
1		45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			0,1057			0,1057				0,1057									0,4357	0,4357
w tym:																				
7.1. Tereny mieszkaniowe																			0,0600	0,0600
7.2. Tereny przemysłowe																				
7.3. Tereny zabudowane inne																				
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																			0,2700	0,2700
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																				
w tym:																				
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																				
2) tereny zabytkowe																				
3) tereny sportowe																				
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																				
5) tereny zieleni nieurządzonej																				
6) rodzinne ogrody działkowe																				
7.6. Użytki kopalne																				
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,1057			0,1057				0,1057									0,1057	0,1057
w tym:																				
1) drogi			0,1057			0,1057				0,1057									0,1057	0,1057
2) tereny kolejowe																				
3) grunty pod budowę dróg publicznych																				
4) inne tereny komunikacyjne																				
8. Nieużytki - razem			3,5800		15,9900	19,5900	37,5302	0,7300	38,2602	57,8502								100,3644	100,3644	
w tym:																				
1) bagna			3,5800		15,1530	18,7330	36,2381	0,7300	36,9681	55,7011								97,2716	97,2716	
2) piaski							1,2921		1,2921	1,2921								1,2921	1,2921	
3) utwory fizjograficzne																				
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					0,8370	0,8570				0,8570								1,8007	1,8007	
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej																				
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			22,6683	0,0953	20,7221	47,7745	39,5202	0,9700	40,4902	91,5189			0,6771		0,6803		1,3574	1,3574	205,8969	205,8969
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia																				
OGÓŁEM (1-8)		3,4400	1054,2061	42,7600	956,9823	2187,2735	122,3264	17,3200	139,6464	2400,1099	20,0200	20,0200	185,8552	3,1800	26,9206	15,0530	231,0088	251,0288	6743,6217	6743,6217

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych
(bez współwłasności):

leśna: 6537,89 (ha)
nieleśna: 205,93 (ha)
Ogółem: 6743,82 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

14-01-042-0008 Kadłubek Nowy
14-01-042-0009 Kadłubek Stary
14-01-042-0023 Żdźary
14-01-042 Stara Błotnica
14-01-052-0004 Byki
14-01-052-0005 Boska Wola
14-01-052-0006 Boże
14-01-052-0008 Ducka Wola
14-01-052-0010 Krzemień
14-01-052-0012 Ksawerów Stary
14-01-052-0013 Lipskie Budy
14-01-052-0014 Małe Boże
14-01-052-0015 Marianki
14-01-052-0018 Olszowa Dąbrowa
14-01-052-0019 Piróg
14-01-052-0021 Sielce
14-01-052-0023 Stromiec
14-01-052-0024 Stromiec Podlesie
14-01-052-0028 Grabowy Las
14-01-052-0029 Zabagnie
14-01-052-0030 Kalinów - Gabrielów
14-01-052 Stromiec
14-01 Białobrzegi
14-06-114-0002 Warka
14-06-114 Warka-Miasto
14-06 Grójecki
14-07-022-0002 Bobrowniki
14-07-022-0014 Ignacówka Bobrowska
14-07-022-0017 Kosny
14-07-022-0021 Łukawa
14-07-022-0029 Podmieście
14-07-022-0034 Stawki
14-07-022-0035 Studnie
14-07-022-0039 Zieleniec-Józefów
14-07-022 Głowaczów
14-07-042-0001 Augustów
14-07-042-0002 Broncin
14-07-042-0004 Budy Augustowskie
14-07-042-0006 Cychrowska Wola
14-07-042-0013 Grabowska Wola-Lipinki
14-07-042-0014 Grabów n/Pilicą
14-07-042-0015 Czerwonka
14-07-042-0016 Grabów Zalesny
14-07-042-0017 Kępa Niemojewska
14-07-042-0026 Tomczyn
14-07-042-0031 Zakrzew
14-07-042 Grabów nad Pilicą
14-07-062-0018 Anielin Kępa
14-07-062-0028 Urszulin
14-07-062 Magnuszew
14-07 Kozienicki
14-25-042-0001 Bartodzieje
14-25-042 Jastrzębia
14-25-052-0003 Bierwce
14-25-052-0012 Jeziorno
14-25-052-0030 Romanów
14-25-052-0031 Urbanów
14-25-052 Jedlińsk
14-25 Radomski
14 Mazowieckie

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	5	6	7	10	11	12	13	15	18	19	20	24	26	28	31
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Lasy - razem		54,1500	843,2280	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	9,3500	47,1900	17,4300	1,5100	0,1685	21,7100	7,3800	17,5400
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		53,8518	814,6453	0,4700	0,5800	11,6244	29,7316	1,0100	9,3500	45,1704	17,2361	1,5100	0,1685	21,7100	7,2600	15,9687
1) drzewostany		53,8518	808,7080	0,4700	0,5800	11,6244	29,7316	1,0100	9,3500	45,1704	17,2361	1,5100	0,1685	21,7100	7,2600	15,9687
2) plantacje drzew - razem			5,9373													
<i>w tym:</i>																
- plantacje nasienne																
- plantacje drzew szybkorosnących			5,9373													
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			10,4011				0,1687			0,4037						
1) w produkcji ubocznej - razem			0,9423													
<i>w tym:</i>																
- plantacje choinek																
- plantacje krzewów																
- poletka łowieckie			0,9423													
2) do odnowienia - razem			6,2973													
<i>w tym:</i>																
- halizny																
- zręby			6,2973													
- płazowiny																
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			3,1615				0,1687			0,4037						
<i>w tym:</i>																
- przewidziane do naturalnej sukcesji			3,1615				0,1687			0,4037						
- objęte szczególnymi formami ochrony																
- przewidziane do małej retencji																
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,2982	18,1816			0,0856	0,0097			1,6159	0,1939				0,1200	1,5713
<i>w tym:</i>																
1) budynki i budowle		0,1566				0,0856										
2) urządzenia melioracji wodnych																
3) linie podziału przestrzennego lasu			10,1718													
4) drogi leśne		0,0361	8,0098							0,1448					0,1200	
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,1055					0,0097			1,4711	0,1939					1,5713
6) szkółki leśne																
7) miejsca składowania drewna																
8) parkingi leśne																
9) urządzenia turystyczne																

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	5	6	7	10	11	12	13	15	18	19	20	24	26	28	31
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			0,3470													
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		54,1500	843,5750	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	9,3500	47,1900	17,4300	1,5100	0,1685	21,7100	7,3800	17,5400
3. Użytki rolne - razem		1,0100	3,9300											0,1900		
3.1. Grunty orne - razem		0,9200												0,1200		
<i>w tym:</i>																
1) role		0,9200												0,1200		
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym																
3) ugory, odłogi																
4) działki rodzinne na gruntach ornym																
3.2. Sady																
3.3. Łąki trwałe																
3.4. Pastwiska trwałe		0,0400	1,8700													
3.5. Grunty rolne zabudowane		0,0500														
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																
3.7. Grunty pod rowami rolnymi																
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			2,0600											0,0700		
4. Grunty pod wodami - razem																
<i>w tym:</i>																
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi																
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																
5. Użytki ekologiczne - razem																
6. Tereny różne - razem																
<i>w tym:</i>																
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																
4) różne inne																

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
	Obręb ewidencyjny	5	6	7	10	11	12	13	15	18	19	20	24	26	28	31
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem													0,0015			
w tym:																
7.1. Tereny mieszkaniowe																
7.2. Tereny przemysłowe																
7.3. Tereny zabudowane inne																
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																
w tym:																
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																
2) tereny zabytkowe																
3) tereny sportowe																
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																
5) tereny zieleni nieurządzonej																
6) rodzinne ogrody działkowe																
7.6. Użytki kopalne																
7.7. Tereny komunikacyjne - razem													0,0015			
w tym:																
1) drogi													0,0015			
2) tereny kolejowe																
3) grunty pod budowę dróg publicznych																
4) inne tereny komunikacyjne																
8. Nieużytki - razem		0,0200	1,8900							0,6400						
w tym:																
1) bagna		0,0200	1,8900							0,6400						
2) piaski																
3) utwory fizjograficzne																
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji																
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej																
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		1,0300	6,1670							0,6400			0,0015	0,1900		
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia																
OGOŁEM (1-8)		55,1800	849,3950	0,4700	0,5800	11,7100	29,9100	1,0100	9,3500	47,8300	17,4300	1,5100	0,1700	21,9000	7,3800	17,5400

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych
(bez współwłasności):

leśna: 4797,21 (ha)

nieleśna: 150,34 (ha)

Ogółem: 4947,55 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:

nieleśna:

Ogółem:

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków
gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie
z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny	40	42		3	7	8	9	10	21	23	24	25	30	33	
1		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1. Lasy - razem		2,9400	1289,2874	2355,5639	10,4300	23,7200	7,7050	3,3200	1,5205	334,1200	6,5530	927,8954	1,7100	29,4015	12,9095	1359,2849
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		2,9400	1249,1688	2282,3956	10,3892	23,0895	6,7620	3,3200	1,4728	324,5861	6,1963	903,0345	1,7100	28,2892	12,9095	1321,7591
1) drzewostany		2,9400	1143,0573	2170,3468	10,3892	23,0895	6,7620	3,3200	1,4728	324,5861	6,1963	900,1584	1,7100	28,2892	12,9095	1318,8830
2) plantacje drzew - razem			106,1115	112,0488								2,8761				2,8761
<i>w tym:</i>																
- plantacje nasienne																
- plantacje drzew szybkorosnących			106,1115	112,0488								2,8761				2,8761
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			6,9734	17,9469			0,6530			0,8604	0,3405	1,8229		0,0027		3,6795
1) w produkcji ubocznej - razem			1,5422	2,4845						0,8604						0,8604
<i>w tym:</i>																
- plantacje choinek																
- plantacje krzewów																
- poletka łowieckie			1,5422	2,4845						0,8604						0,8604
2) do odnowienia - razem			5,4312	11,7285								1,8229				1,8229
<i>w tym:</i>																
- halizny																
- zręby			5,4312	11,7285								1,8229				1,8229
- płazowiny																
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				3,7339			0,6530				0,3405			0,0027		0,9962
<i>w tym:</i>																
- przewidziane do naturalnej sukcesji				3,7339			0,6530				0,3405			0,0027		0,9962
- objęte szczególnymi formami ochrony																
- przewidziane do małej retencji																
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji																
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			33,1452	55,2214	0,0408	0,6305	0,2900		0,0477	8,6735	0,0162	23,0380		1,1096		33,8463
<i>w tym:</i>																
1) budynki i budowle			0,4768	0,7190						0,1501						0,1501
2) urządzenia melioracji wodnych			0,4276	0,4276												
3) linie podziału przestrzennego lasu			9,0664	19,2382						0,7213		0,8316				1,5529
4) drogi leśne			21,2008	29,5115	0,0408	0,0884				5,3422		22,0657				27,5371
5) tereny pod liniami energetycznymi			1,2720	4,6235		0,5421	0,2900		0,0477	2,4599	0,0162	0,1407		1,1096		4,6062
6) szkółki leśne																
7) miejsca składowania drewna			0,7016	0,7016												
8) parkingi leśne																
9) urządzenia turystyczne																

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny	40	42		3	7	8	9	10	21	23	24	25	30	33	42
1		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				0,3470												
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		2,9400	1289,2874	2355,9109	10,4300	23,7200	7,7050	3,3200	1,5205	334,1200	6,5530	927,8954	1,7100	29,4015	12,9095	1359,2849
3. Użytki rolne - razem			20,8762	26,0062	0,7280	1,0300	0,6590		0,3105	0,5800	0,0247	7,9155				11,2477
3.1. Grunty orne - razem			8,0329	9,0729	0,6246	0,1800			0,3105			6,7355				7,8506
<i>w tym:</i>																
1) role			8,0329	9,0729	0,6246	0,1800			0,3105			6,7355				7,8506
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych																
3) ugory, odłogi																
4) działki rodzinne na gruntach ornych																
3.2. Sady												0,3863				0,3863
3.3. Łąki trwałe			0,3412	0,3412							0,0247					0,0247
3.4. Pastwiska trwałe			7,0266	8,9366								0,7937				0,7937
3.5. Grunty rolne zabudowane			0,8757	0,9257						0,5800						0,5800
3.6. Grunty pod stawami rybnymi																
3.7. Grunty pod rowami rolnymi																
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			4,5998	6,7298	0,1034	0,8500	0,6590									1,6124
4. Grunty pod wodami - razem																
<i>w tym:</i>																
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi																
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi																
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi																
5. Użytki ekologiczne - razem																
6. Tereny różne - razem																
<i>w tym:</i>																
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.																
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego																
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)																
4) różne inne																

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	22	22	22	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42
	Obręb ewidencyjny	40	42		3	7	8	9	10	21	23	24	25	30	33	42
1		18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			0,2109	0,2124												
<i>w tym:</i>																
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,2109	0,2109												
7.2. Tereny przemysłowe																
7.3. Tereny zabudowane inne																
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane																
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem																
<i>w tym:</i>																
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne																
2) tereny zabytkowe																
3) tereny sportowe																
4) ogrody zoologiczne i botaniczne																
5) tereny zieleni nieurządzonej																
6) rodzinne ogrody działkowe																
7.6. Użytki kopalne																
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,0015												
<i>w tym:</i>																
1) drogi				0,0015												
2) tereny kolejowe																
3) grunty pod budowę dróg publicznych																
4) inne tereny komunikacyjne																
8. Nieużytki - razem			17,4200	19,9700							3,2000					3,2000
<i>w tym:</i>																
1) bagna			17,4200	19,9700							3,2000					3,2000
2) piaski																
3) twory fizjograficzne																
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji																
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej																
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			38,5071	46,5356	0,7280	1,0300	0,6590		0,3105	0,5800	0,0247	11,1155				14,4477
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>																
OGOŁEM (1-8)		2,9400	1327,7945	2402,0995	11,1580	24,7500	8,3640	3,3200	1,8310	334,7000	6,5777	939,0109	1,7100	29,4015	12,9095	1373,7326

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacji
(bez współwłasności):

leśna:	4797,21 (ha)
nieleśna:	150,34 (ha)
Ogółem:	4947,55 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	
Ogółem:	

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków
gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie
z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	
	Obręb ewidencyjny	7	8	9	10	24	25	30	35	38				
1		33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
1. Lasy - razem		3,4541	130,2700	307,1500	453,9708	5,7800	15,2013	151,0800	14,1300	1,2200	1082,2562	4797,1050	4797,1050	4797,1050
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		3,2629	125,9993	299,0728	424,8409	5,7800	15,2013	132,1755	12,5777	1,2200	1020,1304	4624,2851	4624,2851	4624,2851
1) drzewostany		3,2629	125,9993	290,6574	424,8409	5,7800	15,2013	125,9796	12,5777	1,2200	1005,5191	4494,7489	4494,7489	4494,7489
2) plantacje drzew - razem				8,4154				6,1959			14,6113	129,5362	129,5362	129,5362
<i>w tym:</i>														
- plantacje nasienne														
- plantacje drzew szybkorosnących				8,4154				6,1959			14,6113	129,5362	129,5362	129,5362
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				2,1744	17,1495			15,4088	0,5600		35,2927	56,9191	56,9191	56,9191
1) w produkcji ubocznej - razem												3,3449	3,3449	3,3449
<i>w tym:</i>														
- plantacje choinek												3,3449	3,3449	3,3449
- plantacje krzewów														
- poletka łowieckie														
2) do odnowienia - razem				2,1744							2,1744	15,7258	15,7258	15,7258
<i>w tym:</i>														
- halizny														
- zręby				2,1744							2,1744	15,7258	15,7258	15,7258
- płazowiny														
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					17,1495			15,4088	0,5600		33,1183	37,8484	37,8484	37,8484
<i>w tym:</i>														
- przewidziane do naturalnej sukcesji					17,1495			15,4088	0,5600		33,1183	37,8484	37,8484	37,8484
- objęte szczególnymi formami ochrony														
- przewidziane do małej retencji														
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji														
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,1912	4,2707	5,9028	11,9804			3,4957	0,9923		26,8331	115,9008	115,9008	115,9008
<i>w tym:</i>														
1) budynki i budowle			0,6268								0,6268	1,4959	1,4959	1,4959
2) urządzenia melioracji wodnych					1,7599			0,8722			2,6321	3,0597	3,0597	3,0597
3) linie podziału przestrzennego lasu			0,8499	3,5119	0,8397			1,2091			6,4106	27,2017	27,2017	27,2017
4) drogi leśne		0,0476	1,0226	2,3909	6,1429			1,4144	0,1697		11,1881	68,2367	68,2367	68,2367
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,1436	1,7714		3,2379				0,8226		5,9755	15,2052	15,2052	15,2052
6) szkółki leśne														
7) miejsca składowania drewna												0,7016	0,7016	0,7016
8) parkingi leśne														
9) urządzenia turystyczne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	
	Obręb ewidencyjny	7	8	9	10	24	25	30	35	38				
1		33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione												0,3470	0,3470	0,3470
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		3,4541	130,2700	307,1500	453,9708	5,7800	15,2013	151,0800	14,1300	1,2200	1082,2562	4797,4520	4797,4520	4797,4520
3. Użytki rolne - razem			9,1900	1,4944	40,6000		0,3700	16,9400			68,5944	105,8483	105,8483	105,8483
3.1. Grunty orne - razem			6,9200	1,2644	7,6200						15,8044	32,7279	32,7279	32,7279
<i>w tym:</i>														
1) role			6,9200	1,2644	7,6200						15,8044	32,7279	32,7279	32,7279
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych														
3) ugory, odłogi														
4) działki rodzinne na gruntach ornych														
3.2. Sady												0,3863	0,3863	0,3863
3.3. Łąki trwałe							0,0800				0,0800	0,4459	0,4459	0,4459
3.4. Pastwiska trwałe			2,2700								2,2700	12,0003	12,0003	12,0003
3.5. Grunty rolne zabudowane												1,5057	1,5057	1,5057
3.6. Grunty pod stawami rybnymi														
3.7. Grunty pod rowami rolnymi							0,0100				0,0100	0,0100	0,0100	0,0100
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych				0,2300	32,9800		0,2800	16,9400			50,4300	58,7722	58,7722	58,7722
4. Grunty pod wodami - razem														
<i>w tym:</i>														
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi														
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi														
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi														
5. Użytki ekologiczne - razem														
6. Tereny różne - razem														
<i>w tym:</i>														
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.														
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego														
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)														
4) różne inne														

Rodzaj użytku	Województwo	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	Ogółem
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
	Gmina	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	
	Obręb ewidencyjny	7	8	9	10	24	25	30	35	38				
1		33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem												0,2124	0,2124	0,2124
<i>w tym:</i>														
7.1. Tereny mieszkaniowe												0,2109	0,2109	0,2109
7.2. Tereny przemysłowe														
7.3. Tereny zabudowane inne														
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane														
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem														
<i>w tym:</i>														
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne														
2) tereny zabytkowe														
3) tereny sportowe														
4) ogrody zoologiczne i botaniczne														
5) tereny zieleni nieurządzonej														
6) rodzinne ogrody działkowe														
7.6. Użytki kopalne														
7.7. Tereny komunikacyjne - razem												0,0015	0,0015	0,0015
<i>w tym:</i>														
1) drogi												0,0015	0,0015	0,0015
2) tereny kolejowe														
3) grunty pod budowę dróg publicznych														
4) inne tereny komunikacyjne														
8. Nieużytki - razem			2,4900	4,2100	11,2000			2,8600			20,7600	43,9300	43,9300	43,9300
<i>w tym:</i>														
1) bagna			2,4900	4,2100	11,2000			2,8600			20,7600	43,9300	43,9300	43,9300
2) piaski														
3) twory fizjograficzne														
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji														
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej														
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			11,6800	5,7044	51,8000		0,3700	19,8000			89,3544	150,3377	150,3377	150,3377
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>														
OGOŁEM (1-8)		3,4541	141,9500	312,8544	505,7708	5,7800	15,5713	170,8800	14,1300	1,2200	1171,6106	4947,4427	4947,4427	4947,4427

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacji
(bez współwłasności):

leśna:	4797,21 (ha)
nieleśna:	150,34 (ha)
Ogółem:	4947,55 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:
nieleśna:
Ogółem:

14-07-022-0005 Cecylówka Mariampolska
14-07-022-0006 Chodków
14-07-022-0007 Dąbrówki Grabnowolskie
14-07-022-0010 Grabnowola
14-07-022-0011 Helenów
14-07-022-0012 Kolonia Grabnowola
14-07-022-0013 Ignacówka Grabnowolska
14-07-022-0015 Jasieniec
14-07-022-0018 Leżenice
14-07-022-0019 Lipa
14-07-022-0020 Lipska Wola
14-07-022-0024 Mariampol
14-07-022-0026 Michałów
14-07-022-0028 Moniochy
14-07-022-0031 Rogożek
14-07-022-0040 Mała Wieś
14-07-022-0042 Studzianki B
14-07-022 Głowaczów
14-07-042-0003 Brzozówka
14-07-042-0007 Dąbrówki
14-07-042-0008 Dziecinów
14-07-042-0009 Dęby Łękawskie
14-07-042-0010 Edwardów
14-07-042-0021 Nowa Wola
14-07-042-0023 Łękawica Stara
14-07-042-0024 Strzyżyna
14-07-042-0025 Strzyżyna Gać
14-07-042-0030 Łękawica Górna
14-07-042-0033 PGR Łękawica
14-07-042 Grabów nad Pilicą
14-07-062-0007 Aleksandrów
14-07-062-0008 Bożówka
14-07-062-0009 Przydworzyce
14-07-062-0010 Trzebień
14-07-062-0024 Dębowola
14-07-062-0025 Basinów
14-07-062-0030 Wilczowola Magnuszewska
14-07-062-0035 Mniszew
14-07-062-0038 Wola Magnuszewska
14-07-062 Magnuszew
14-07 Kozienicki
14 Mazowieckie

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	ŚW	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
													11	12
Powierzchnia w ha														%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	11	12
BŚW	IA	89,89											89,89	17,22
	I	151,77							7,27				159,04	30,48
	II	240,67							0,74				241,41	46,26
	III	27,36	0,08										27,44	5,26
	IV								4,08				4,08	0,78
Razem	ha	509,69	0,08						12,09				521,86	100,00
	%	97,66	0,02						2,32				100,00	100,00
BMŚW	IA	184,39											184,39	27,41
	I	381,19			1,14				8,24			1,69	392,26	58,30
	II	79,20			3,59				2,41		1,36	0,07	86,63	12,88
	III	5,50			3,98								9,48	1,41
	IV													
Razem	ha	650,28			8,71				10,65		1,36	1,76	672,76	100,00
	%	96,67			1,29				1,58		0,20	0,26	100,00	100,00
BMW	IA	45,47											45,47	38,68
	I	59,63							7,25				66,88	56,90
	II	1,65			0,69				2,79				5,13	4,36
	III													
	IV									0,07			0,07	0,06
Razem	ha	106,75			0,69				10,04	0,07			117,55	100,00
	%	90,81			0,59				8,54	0,06			100,00	100,00
LMŚW	IA	281,48											281,48	28,47
	I	496,89		2,66	89,27				17,54				606,36	61,32
	II	38,45			55,16				4,58				98,19	9,93
	III				1,72								1,72	0,17
	IV				1,10								1,10	0,11
Razem	ha	816,82		2,66	147,25				22,12				988,85	100,00
	%	82,60		0,27	14,89				2,24				100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	ŚW	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
													11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Powierzchnia w ha	
													11	12
LMW	IA	64,60											64,60	14,75
	I	54,14			4,85				38,25	13,86			111,10	25,37
	II	22,49			23,93				59,12	88,80			194,34	44,37
	III	1,65			3,17			3,79	4,53	48,41			61,55	14,05
	IV				0,10					6,30			6,40	1,46
Razem	ha	142,88			32,05			3,79	101,90	157,37			437,99	100,00
	%	32,62			7,32			0,87	23,27	35,92			100,00	100,00
LMB	IA													
	I													
	II													
	III								1,00				1,00	35,71
	IV								1,80				1,80	64,29
Razem	ha								2,80				2,80	100,00
	%								100,00				100,00	100,00
LŚW	IA	22,38											22,38	9,82
	I	34,56		0,50	87,92	0,98			8,19			2,07	134,22	58,90
	II				48,57					1,95			50,52	22,17
	III				18,88					1,88			20,76	9,11
	IV													
Razem	ha	56,94		0,50	155,37	0,98			8,19	3,83		2,07	227,88	100,00
	%	24,99		0,22	68,18	0,43			3,59	1,68		0,91	100,00	100,00
LW	IA													
	I				6,17		2,24		12,49	7,37		1,76	30,03	35,09
	II				10,92			0,67	0,44	31,71			43,74	51,12
	III				3,59					8,21			11,80	13,79
	IV													
Razem	ha				20,68		2,24	0,67	12,93	47,29		1,76	85,57	100,00
	%				24,17		2,62	0,78	15,11	55,26		2,06	100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	ŚW	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
													11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	11	12
Powierzchnia w ha														%
OL	IA													
	I								8,42	47,50			55,92	36,48
	II								0,50	73,94			74,44	48,55
	III									22,71			22,71	14,81
	IV									0,24			0,24	0,16
Razem	ha								8,92	144,39			153,31	100,00
	%								5,82	94,18			100,00	100,00
OLJ	IA	1,94											1,94	5,53
	I									4,51			4,51	12,86
	II									14,56			14,56	41,54
	III									9,58			9,58	27,32
	IV									4,47			4,47	12,75
Razem	ha	1,94								33,12			35,06	100,00
	%	5,53								94,47			100,00	100,00
LŁ	IA													
	I													
	II									9,48			9,48	90,63
	III									0,98			0,98	9,37
	IV													
Razem	ha									10,46			10,46	100,00
	%									100,00			100,00	100,00
Łącznie	IA	690,15											690,15	21,21
	I	1178,18		3,16	189,35	0,98	2,24		107,65	73,24		5,52	1560,32	47,95
	II	382,46			142,86			0,67	70,58	220,44	1,36	0,07	818,44	25,15
	III	34,51	0,08		31,34			3,79	5,53	91,77			167,02	5,13
	IV				1,20				5,88	11,08			18,16	0,56
Ogółem	ha	2285,30	0,08	3,16	364,75	0,98	2,24	4,46	189,64	396,53	1,36	5,59	3254,09	100,00
	%	70,22	0,00	0,10	11,21	0,03	0,07	0,14	5,83	12,19	0,04	0,17	100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 3254,1045

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	JW	GB	BRZ	OL	OS	Razem	
														12	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
Powierzchnia w ha															
BS	IA														
	I														
	II	0,86												0,86	100,00
	III														
	IV														
Razem	ha	0,86												0,86	100,00
	%	100,00												100,00	100,00
BŚW	IA	153,85												153,85	6,23
	I	826,34									2,03		0,22	828,59	33,55
	II	1332,12									9,39			1341,51	54,33
	III	130,86									10,48			141,34	5,72
	IV	0,46	0,75								3,02			4,23	0,17
Razem	ha	2443,63	0,75								24,92		0,22	2469,52	100,00
	%	98,95	0,03								1,01		0,01	100,00	100,00
BW	IA														
	I	1,44												1,44	100,00
	II														
	III														
	IV														
Razem	ha	1,44												1,44	100,00
	%	100,00												100,00	100,00
BB	IA														
	I														
	II														
	III										4,74			4,74	100,00
	IV														
Razem	ha										4,74			4,74	100,00
	%										100,00			100,00	100,00
BMŚW	IA	371,16												371,16	29,80
	I	730,03		3,63				3,24			10,76		6,33	753,99	60,54
	II	71,70					1,09	0,86			25,34		14,55	113,54	9,12
	III	0,85					0,83				4,94		0,08	6,70	0,54
	IV														
Razem	ha	1173,74		3,63			1,92	4,10			41,04		20,96	1245,39	100,00
	%	94,25		0,29			0,15	0,33			3,30		1,68	100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	JW	GB	BRZ	OL	OS	Razem	
														12	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
BMW	IA	52,24												52,24	25,92
	I	73,17									23,94		0,15	97,26	48,27
	II	30,27			0,85						19,41	1,41	0,08	52,02	25,81
	III														
	IV														
Razem	ha	155,68			0,85						43,35	1,41	0,23	201,52	100,00
	%	77,26			0,42						21,51	0,70	0,11	100,00	100,00
BMB	IA	1,93												1,93	26,08
	I	0,24												0,24	3,24
	II	1,51									0,87			2,38	32,16
	III										2,85			2,85	38,52
	IV														
Razem	ha	3,68									3,72			7,40	100,00
	%	49,73									50,27			100,00	100,00
LMŚW	IA	747,72												747,72	37,43
	I	962,35		1,87	3,82	0,68	44,74	0,89	1,15		50,78		6,03	1072,31	53,67
	II	38,42					108,97			1,68	7,71			156,78	7,85
	III	4,59					16,36							20,95	1,05
	IV														
Razem	ha	1753,08		1,87	3,82	0,68	170,07	0,89	1,15	1,68	58,49		6,03	1997,76	100,00
	%	87,77		0,09	0,19	0,03	8,51	0,04	0,06	0,08	2,93		0,30	100,00	100,00
LMW	IA	23,98												23,98	10,08
	I	20,51		0,54							39,57	2,92	1,00	64,54	27,13
	II						13,35				5,11	83,08		101,54	42,69
	III						0,83					46,40		47,23	19,85
	IV											0,59		0,59	0,25
Razem	ha	44,49		0,54			14,18				44,68	132,99	1,00	237,88	100,00
	%	18,70		0,23			5,96				18,78	55,91	0,42	100,00	100,00
LMB	IA														
	I														
	II	0,65									15,50			16,15	88,44
	III										2,11			2,11	11,56
	IV														
Razem	ha	0,65									17,61			18,26	100,00
	%	3,56									96,44			100,00	100,00
LŚW	IA	40,40												40,40	41,26
	I	13,24		1,78			2,86				15,83			33,71	34,42
	II	4,22					13,82							18,04	18,42
	III									5,78				5,78	5,90
	IV														

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	BK	DB	DB.C	JW	GB	BRZ	OL	OS	Razem	
														12	13
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Powierzchnia w ha	
														12	13
Razem	ha	57,86		1,78			16,68			5,78	15,83			97,93	100,00
	%	59,09		1,82			17,03			5,90	16,16			100,00	100,00
LW	IA														
	I											2,15		2,15	54,57
	II											1,79		1,79	45,43
	III														
Razem	ha											3,94		3,94	100,00
	%											100,00		100,00	100,00
OL	IA														
	I										3,19			3,19	8,21
	II											9,72		9,72	25,01
	III											21,92		21,92	56,39
Razem	ha										3,19	35,68		38,87	100,00
	%										8,21	91,79		100,00	100,00
OLJ	IA														
	I														
	II														
	III											5,04		5,04	100,00
Razem	ha											5,04		5,04	100,00
	%											100,00		100,00	100,00
LŁ	IA														
	I														
	II														
	III											0,68		0,68	100,00
Razem	ha											0,68		0,68	100,00
	%											100,00		100,00	100,00
Łącznie	IA	1391,28												1391,28	21,97
	I	2627,32		7,82	3,82	0,68	47,60	4,13	1,15		146,10	5,07	13,73	2857,42	45,13
	II	1479,75			0,85		137,23	0,86		1,68	83,33	96,00	14,63	1814,33	28,66
	III	136,30					18,02			5,78	25,12	74,04	0,08	259,34	4,10
	IV	0,46	0,75								3,02	4,63		8,86	0,14
Ogółem	ha	5635,11	0,75	7,82	4,67	0,68	202,85	4,99	1,15	7,46	257,57	179,74	28,44	6331,23	100,00
	%	89,01	0,01	0,12	0,07	0,01	3,20	0,08	0,02	0,12	4,07	2,84	0,45	100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 6331,0982

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DB	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
														12	13
Powierzchnia w ha															%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
BŚW	IA	31,03												31,03	6,09
	I	233,13								5,97				239,10	46,95
	II	177,04								0,83		0,03	0,10	178,00	34,95
	III	60,91												60,91	11,96
	IV			0,23										0,23	0,05
Razem	ha	502,11								6,80		0,03	0,10	509,27	100,00
	%	98,58		0,05						1,34		0,01	0,02	100,00	100,00
BMŚW	IA	410,00												410,00	25,15
	I	831,56		8,42			0,21			9,46			0,18	849,83	52,12
	II	312,19				31,90				8,61				352,70	21,63
	III	6,78			0,87	10,24								17,89	1,10
	IV														
Razem	ha	1560,53		8,42	0,87	42,14	0,21			18,07			0,18	1630,42	100,00
	%	95,72		0,52	0,05	2,58	0,01			1,11			0,01	100,00	100,00
BMW	IA	9,71												9,71	24,23
	I	23,04								6,47				29,51	73,65
	II														
	III	0,85												0,85	2,12
	IV														
Razem	ha	33,60								6,47				40,07	100,00
	%	83,85								16,15				100,00	100,00
LMŚW	IA	406,82												406,82	22,55
	I	497,80		113,04	19,51	284,15	2,68			84,24		4,29		1005,71	55,74
	II	28,36				347,06								375,42	20,81
	III					16,26								16,26	0,90
	IV														
Razem	ha	932,98		113,04	19,51	647,47	2,68			84,24		4,29		1804,21	100,00
	%	51,70		6,27	1,08	35,89	0,15			4,67		0,24		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DB	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
														12	13
Powierzchnia w ha															%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
LMW	IA	75,49												75,49	44,03
	I	10,91			10,00	1,14				16,37				38,42	22,40
	II	5,15				6,20				7,11	18,56			37,02	21,59
	III					1,56					18,99			20,55	11,98
	IV														
Razem	ha	91,55			10,00	8,90				23,48	37,55			171,48	100,00
	%	53,39			5,83	5,19				13,69	21,90			100,00	100,00
LMB	IA														
	I														
	II									2,03				2,03	100,00
	III														
	IV														
Razem	ha									2,03				2,03	100,00
	%									100,00				100,00	100,00
LŚW	IA	26,80												26,80	9,94
	I	7,44		28,15	16,20	51,28	6,24	0,63		1,90				111,84	41,50
	II					91,14			9,69	1,03	3,56			105,42	39,11
	III					22,85					2,63			25,48	9,45
	IV														
Razem	ha	34,24		28,15	16,20	165,27	6,24	0,63	9,69	2,93	6,19			269,54	100,00
	%	12,70		10,44	6,01	61,31	2,32	0,23	3,60	1,09	2,30			100,00	100,00
LW	IA	0,82												0,82	2,79
	I					4,74				3,67				8,41	28,61
	II										9,03			9,03	30,71
	III					0,80					10,34			11,14	37,89
	IV														
Razem	ha	0,82				5,54				3,67	19,37			29,40	100,00
	%	2,79				18,84				12,48	65,89			100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.B	MD	ŚW	DB	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	AK	OS	Razem	
														Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	12	13
OL	IA														
	I									10,24	15,83			26,07	21,90
	II									2,10	50,43			52,53	44,13
	III										40,43			40,43	33,97
	IV														
Razem	ha									12,34	106,69			119,03	100,00
	%									10,37	89,63			100,00	100,00
OLJ	IA														
	I										0,17			0,17	0,35
	II										42,65			42,65	87,31
	III										6,03			6,03	12,34
	IV														
Razem	ha										48,85			48,85	100,00
	%										100,00			100,00	100,00
Łącznie	IA	960,67												960,67	20,77
	I	1603,88		149,61	45,71	341,31	9,13	0,63		138,32	16,00	4,29	0,18	2309,06	49,94
	II	522,74				476,30			9,69	21,71	124,23	0,03	0,10	1154,80	24,97
	III	68,54			0,87	51,71					78,42			199,54	4,32
	IV			0,23										0,23	0,00
Ogółem	ha	3155,83	0,23	149,61	46,58	869,32	9,13	0,63	9,69	160,03	218,65	4,32	0,28	4624,30	100,00
	%	68,24	0,00	3,24	1,01	18,80	0,20	0,01	0,21	3,46	4,73	0,09	0,01	100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 4624,2851

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III
Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Rezerwy																								
SO												1,35	3,61					4,59				9,55	9,55	9,42
												600	1490					2045				4135	4135	9,31
DB														0,80				11,06				11,86	11,86	11,69
														130				4335				4465	4465	10,05
GB												1,88										1,88	1,88	1,85
												525										525	525	1,18
OL								1,76					1,83		72,20	2,35						78,14	78,14	77,04
					33			200					495		33945	640						35313	35313	79,46
Razem								1,76				3,23	5,44	0,80	72,20	2,35						101,43	101,43	100,00
					33			200				1125	1985	130	33945	640						44438	44438	100,00
Lasy ochronne																								
SO		6,97	0,20	7,80		74,39	87,84	123,69	126,09	207,72	220,55	490,39	254,25	125,71	33,21	22,32			70,10	4,05		1840,31	1855,28	55,38
		170		217	2064	45	2490	17665	32375	59540	62080	149990	90540	42760	12050	8020			17790	1280		498689	499076	58,24
SO.B										0,55												0,55	0,55	0,02
										55												55	55	0,01
MD								0,54	1,40	1,83												3,77	3,77	0,11
								55	225	410												690	690	0,08
ŚW									4,61	7,20		0,87										12,68	12,68	0,38
									1010	1055		180										2245	2245	0,26
DB			0,98	2,21		16,12	43,71	73,23	27,86	13,56	21,33	11,92	127,26	23,19	16,66	30,71		0,70				406,25	409,44	12,22
			8	44	1214		585	4985	4880	3930	6785	3945	42530	8675	6770	13685		260				98244	98296	11,47
DB.C												0,86										0,86	0,86	0,03
												205										205	205	0,02
KL										0,63												0,63	0,63	0,02
										170												170	170	0,02
JW									0,98													0,98	0,98	0,03
									190													190	190	0,02
JS													2,24									2,24	2,24	0,07
													565									565	565	0,07
GB									1,23		2,54				5,78				6,35			15,90	15,90	0,47
					9				305		715				1530				1310			3869	3869	0,45
BRZ						4,69	11,34	17,89	37,90	58,90	49,39	60,70	21,08	10,69					38,44			311,02	311,02	9,28
					98	130	745	2205	7430	13235	11965	14645	4550	3570					7880			66453	66453	7,75
OL			0,22	51,28		15,54	46,12	29,78	45,03	75,17	76,44	89,14	115,92	32,26	95,91	13,10		42,26	2,29			678,96	730,46	21,80
				1278	914	325	4155	5370	9245	19395	21260	24740	38165	8465	34925	4720		9655	695			182029	183307	21,39
AK										1,36												1,36	1,36	0,04
										315												315	315	0,04
OS									2,07	2,98												5,05	5,05	0,15
									715	795												1510	1510	0,18
Razem		6,97	1,40	61,29		110,74	189,01	245,13	245,94	371,13	367,71	656,42	520,75	191,85	151,56	66,13		0,70	157,15	6,34		3280,56	3350,22	100,00
		170	8	1539	4299	500	7975	30280	56070	99205	102090	194420	176350	63470	55275	26425		260	36635	1975		855229	856946	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Lasy gospod.																								
SO	36,47	3,94	3,85			473,88	422,74	362,74	757,50	813,33	907,38	2106,24	1275,29	757,20	356,83	60,81	0,20		851,23	81,01		9226,38	9270,64	85,26
	320	29	88		10222	800	14945	53785	200755	245585	271335	671440	462630	302480	140300	22185	65		272650	25350		2694527	2694964	86,47
SO.B										0,28	0,23											0,51	0,51	0,00
										30	30											60	60	0,00
MD								5,45	44,58	90,83	3,52	2,01							7,27			153,66	153,66	1,41
					42			1060	9405	21620	970	710							620			34427	34427	1,10
ŚW								5,88	18,35	9,40	5,44								2,66			41,73	41,73	0,38
					49			745	4430	2385	2295								965			10869	10869	0,35
BK						0,68																0,68	0,68	0,01
DB			1,62			48,74	85,31	70,58	19,22	14,73	13,38	95,57	175,53	250,65	101,40	69,05	5,80		68,85			1018,81	1020,43	9,38
			23		1497	25	1125	4040	3170	4010	3625	30725	58800	99340	45410	25050	2470		16780			296067	296090	9,50
DB.C								3,73	3,78	0,98	1,32		2,68	0,77								13,26	13,26	0,12
					97			180	380	110	380		900	330								2377	2377	0,08
JW									1,15													1,15	1,15	0,01
									150													150	150	0,00
GB																			3,83			3,83	3,83	0,04
																			610			610	610	0,02
BRZ						4,92	9,23	26,76	27,95	51,89	28,94	58,95	12,64	0,52	1,27				73,15			296,22	296,22	2,72
					232	40	480	3365	5520	12350	7020	13930	3410	70	395				16665			63477	63477	2,04
OL		0,52	1,13				3,85	2,04	1,65	12,44	7,67	6,27	2,44	1,46								37,82	39,47	0,36
			16		48		385	430	285	3045	1895	1665	645	400								8798	8814	0,28
AK							4,29	0,03														4,32	4,32	0,04
							385	5														390	390	0,01
OS							5,91	15,09	6,16	2,10												29,26	29,26	0,27
					90		495	1820	1570	570												4545	4545	0,15
Razem	36,47	6,08	4,98			528,22	535,06	492,35	877,54	996,32	966,56	2271,72	1466,67	1009,83	459,50	129,86	6,00		1006,99	81,01		10827,63	10875,16	100,00
	320	52	104		12277	865	17995	65630	225395	289975	287170	719370	525815	402290	186105	47235	2535		308290	25350		3116297	3116773	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie																								
SO	43,44	4,14	11,65			548,27	510,58	486,43	883,59	1021,05	1127,93	2597,98	1533,15	882,91	390,04	83,13	0,20	4,59	921,33	85,06		11076,24	11135,47	77,73
	490	29	305	12286		845	17435	71450	233130	305125	333415	822030	554660	345240	152350	30205	65	2045	290440	26630		3197351	3198175	79,61
SO.B										0,83	0,23											1,06	1,06	0,01
										85	30											115	115	0
MD					42			5,99	45,98	92,66	3,52	2,01							7,27			157,43	157,43	1,10
								1115	9630	22030	970	710							620			35117	35117	0,87
SW								5,88	22,96	16,60	5,44	0,87							2,66			54,41	54,41	0,38
					49			745	5440	3440	2295	180							965			13114	13114	0,33
BK						0,68																0,68	0,68	0,00
DB			2,60	2,21		64,86	129,02	143,81	47,08	28,29	34,71	107,49	302,79	274,64	118,06	99,76	5,80	11,76	68,85			1436,92	1441,73	10,06
			31	44	2711	25	1710	9025	8050	7940	10410	34670	101330	108145	52180	38735	2470	4595	16780			398776	398851	9,93
DB.C								3,73	3,78	0,98	1,32		3,54	0,77								14,12	14,12	0,10
					97			180	380	110		380		1105	330							2582	2582	0,06
KL												0,63										0,63	0,63	0,00
												170										170	170	0
JW									2,13													2,13	2,13	0,01
									340													340	340	0,01
JS														2,24								2,24	2,24	0,02
														565								565	565	0,01
GB										1,23		4,42			5,78				10,18			21,61	21,61	0,15
					9					305		1240			1530				1920			5004	5004	0,12
BRZ						9,61	20,57	44,65	65,85	110,79	78,33	119,65	33,72	11,21	1,27				111,59			607,24	607,24	4,24
					330	170	1225	5570	12950	25585	18985	28575	7960	3640	395				24545			129930	129930	3,23
OL		0,74	52,41			15,54	49,97	33,58	46,68	87,61	84,11	95,41	120,19	33,72	168,11	15,45			42,26	2,29		794,92	848,07	5,92
			1294	995		325	4540	6000	9530	22440	23155	26405	39305	8865	68870	5360			9655	695		226140	227434	5,66
AK							4,29	0,03			1,36											5,68	5,68	0,04
							385	5			315											705	705	0,02
OS							5,91	15,09	8,23	5,08												34,31	34,31	0,24
					90		495	1820	2285	1365												6055	6055	0,15
Ogółem	43,44	7,48	66,27			638,96	724,07	739,24	1123,48	1367,45	1334,27	2931,37	1992,86	1202,48	683,26	198,34	6,00	16,35	1164,14	87,35		14209,62	14326,81	100
	490	60	1643	16609		1365	25970	96110	281465	389180	389260	914915	704150	465890	275325	74300	2535	6640	344925	27325		4015964	4018157	100
Procent	0,30	0,05	0,46			4,46	5,05	5,16	7,84	9,54	9,31	20,49	13,91	8,39	4,77	1,38	0,04	0,11	8,13	0,61		99,18	100,00	100
	0,01	0,00	0,04	0,41		0,03	0,65	2,39	7,00	9,69	9,69	22,79	17,52	11,59	6,85	1,85	0,06	0,17	8,58	0,68		99,95	100,00	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 370,22
 Ogółem lasy: 14697,03
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 146968197

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I			II			III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.
	płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
Rezerваты																										
OL								1,76							44,38	2,35						48,49	48,49	100,00		
					33			200							18865	640						19738	19738	100,00		
Razem								1,76							44,38	2,35						48,49	48,49	100,00		
					33			200							18865	640						19738	19738	100,00		
Lasy ochronne																										
SO	6,97	0,20	1,83			60,44	63,80	48,30	31,53	26,61	40,76	53,62	73,72	95,72	24,96	21,02			57,16	4,05		601,69	610,69	47,37		
	170		128	1417	45	1750	6850	9070	8250	11910	19905	26315	31785	9125	7525				14725	1280		149952	150250	49,20		
ŚW									0,50													0,50	0,50	0,04		
									110													110	110	0,04		
DB		0,73	1,20			16,12	16,45	50,36	16,85	13,56	18,85	6,45	22,21	12,12	9,53							182,50	184,43	14,31		
		8	38	431		110	3900	3345	3930	6160	2190	7105	3620	4055								34846	34892	11,42		
JW									0,98													0,98	0,98	0,08		
									190													190	190	0,06		
JS													2,24									2,24	2,24	0,17		
													565									565	565	0,18		
GB									0,67										3,79			4,46	4,46	0,35		
									200										685			885	885	0,29		
BRZ						4,69	9,41	14,19	5,32	6,48	6,60	33,29	13,01	10,69					35,97			139,65	139,65	10,83		
					87	130	640	1890	1130	1765	1725	8095	2565	3570					7555			29152	29152	9,54		
OL			9,33			15,54	39,02	18,82	11,08	14,54	27,60	27,85	49,47	24,92	54,47	7,89			38,04	2,29		331,53	340,86	26,44		
			323	600	325	3430	2800	2185	3915	8105	7300	17885	5890	23165	2705				8625	695		87625	87948	28,79		
AK									1,36													1,36	1,36	0,11		
									315													315	315	0,10		
OS								2,07	1,76													3,83	3,83	0,30		
								715	460													1175	1175	0,38		
Razem	6,97	0,93	12,36			96,79	128,68	131,67	68,33	64,98	93,81	121,21	160,65	143,45	88,96	28,91			134,96	6,34		1268,74	1289,00	100,00		
	170	8	489	2535	500	5930	15440	16745	18835	27900	37490	54435	44865	36345	10230				31590	1975		304815	305482	100,00		

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Lasy gospod.																								
SO		3,40	0,43	0,58		58,75	53,90	53,72	95,47	112,35	215,70	132,21	294,83	160,66	157,60	14,09	0,20		323,55	10,58		1683,61	1688,02	86,92
		95	8	6	1724	80	2720	8855	28635	37385	65550	45835	106680	62790	62700	5075	65		99140	2880		530114	530223	89,44
SO.B										0,08												0,08	0,08	0,00
										15												15	15	0,00
ŚW																			2,66			2,66	2,66	0,14
																			965			965	965	0,16
DB						14,18	32,89	15,83	1,31	9,21	6,97	7,58	18,49	23,93	28,23	1,10			22,53			182,25	182,25	9,38
					310		515	990	225	2895	2105	2515	6570	8535	12825	265			7310			45060	45060	7,60
BRZ							0,51	7,59	3,48	10,45	9,16	9,01		0,52	1,27				8,00			49,99	49,99	2,57
					62		30	1170	765	2745	2500	2520		70	395				1900			12157	12157	2,05
OL			0,52	0,45			2,69	1,95		4,00	5,69	1,14	0,10	0,94								16,51	17,48	0,90
				8	48		295	420		1065	1470	330	30	275								3933	3941	0,66
OS								0,11	1,58	0,07												1,76	1,76	0,09
								15	500	25												540	540	0,09
Razem		3,40	0,95	1,03		72,93	89,99	79,20	101,84	136,16	237,52	149,94	313,42	186,05	187,10	15,19	0,20		356,74	10,58		1936,86	1942,24	100,00
		95	8	14	2144	80	3560	11450	30125	44130	71625	51200	113280	71670	75920	5340	65		109315	2880		592784	592901	100,00
Łącznie																								
SO		10,37	0,63	2,41		119,19	117,70	102,02	127,00	138,96	256,46	185,83	368,55	256,38	182,56	35,11	0,20		380,71	14,63		2285,30	2298,71	70,09
		265	8	134	3141	125	4470	15705	37705	45635	77460	65740	132995	94575	71825	12600	65		113865	4160		680066	680473	74,11
SO.B										0,08												0,08	0,08	0,00
										15												15	15	0,00
ŚW									0,50										2,66			3,16	3,16	0,10
									110										965			1075	1075	0,12
DB			0,73	1,20		30,30	49,34	66,19	18,16	22,77	25,82	14,03	40,70	36,05	37,76	1,10			22,53			364,75	366,68	11,18
			8	38	741		625	4890	3570	6825	8265	4705	13675	12155	16880	265			7310			79906	79952	8,71

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
JW									0,98													0,98	0,98	0,03
									190													190	190	0,02
JS													2,24									2,24	2,24	0,07
													565									565	565	0,06
GB									0,67										3,79			4,46	4,46	0,14
									200										685			885	885	0,10
BRZ						4,69	9,92	21,78	8,80	16,93	15,76	42,30	13,01	11,21	1,27				43,97			189,64	189,64	5,78
					149	130	670	3060	1895	4510	4225	10615	2565	3640	395				9455			41309	41309	4,50
OL			0,52	9,78		15,54	41,71	22,53	11,08	18,54	33,29	28,99	49,57	25,86	98,85	10,24			38,04	2,29		396,53	406,83	12,40
				331	681	325	3725	3420	2185	4980	9575	7630	17915	6165	42030	3345			8625	695		111296	111627	12,16
AK										1,36												1,36	1,36	0,04
										315												315	315	0,03
OS								0,11	3,65	1,83												5,59	5,59	0,17
								15	1215	485												1715	1715	0,19
Ogółem		10,37	1,88	13,39		169,72	218,67	212,63	170,17	201,14	331,33	271,15	474,07	329,50	320,44	46,45	0,20		491,70	16,92		3254,09	3279,73	100,00
		265	16	503	4712	580	9490	27090	46870	62965	99525	88690	167715	1E+05	1E+05	16210	65		140905	4855		917337	918121	100,00
Procent		0,32	0,06	0,41		5,17	6,67	6,48	5,19	6,13	10,10	8,27	14,45	10,05	9,77	1,42	0,01		14,98	0,52		99,22	100,00	100,00
		0,03	0,00	0,05	0,51	0,06	1,03	2,95	5,10	6,86	10,84	9,66	18,28	12,69	14,28	1,77	0,01		15,35	0,53		99,91	100,00	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 82,20
Ogółem lasy: 3361,93
Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 3361,9899

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Rezerwy																								
SO																		4,59				4,59	4,59	55,64
																		2045				2045	2045	61,69
DB																		3,66				3,66	3,66	44,36
																		1270				1270	1270	38,31
Razem																		8,25				8,25	8,25	100,00
																		3315				3315	3315	100,00
Lasy ochronne																								
SO				3,34		7,37	17,28	68,19	63,82	122,74	86,11	276,02	139,50	28,94	6,90	0,89			1,05			818,81	822,15	70,17
				65	534		405	9905	16420	34810	24025	79155	48895	10525	2340	330			255			227599	227664	72,89
SO.B										0,55												0,55	0,55	0,05
										55												55	55	0,02
MD								0,54														0,54	0,54	0,05
								55														55	55	0,02
ŚW									0,85													0,85	0,85	0,07
									160													160	160	0,05
DB			0,25	1,01			5,44	10,67					17,79			1,59						35,49	36,75	3,14
			6	163			55	575					5175			720						6688	6694	2,14
DB.C												0,86										0,86	0,86	0,07
												205										205	205	0,07
GB										0,56					5,78							7,46	7,46	0,64
					9					105					1530							1979	1979	0,63
BRZ							0,25	3,70	20,90	43,82	27,67	19,28	3,90						2,47			121,99	121,99	10,41
					11		5	315	4060	9625	6760	4575	920						325			26596	26596	8,52
OL			0,22	7,53			0,74	3,45	20,42	28,90	28,75	33,71	49,70	0,47	5,39							171,53	179,28	15,30
				135	105		60	910	4635	7255	8330	9670	15945	95	1425							48430	48565	15,55
OS										1,22												1,22	1,22	0,10
										335												335	335	0,11
Razem			0,47	11,88		7,37	23,71	86,55	105,99	197,79	142,53	330,99	210,89	29,41	18,07	2,48			3,52			1159,30	1171,65	100,00
			206	822			525	11760	25275	52185	39115	93940	70935	10620	5295	1050			580			312102	312308	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I			II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Lasy gospod.																									
SO		17,35	1,46	2,83		302,50	270,69	207,00	362,13	472,67	415,80	1347,03	548,86	340,21	109,10	32,30			399,83	3,59		4811,71	4833,35	93,23	
		77	13	82	5543	610	9105	27915	93440	140680	128705	422950	203400	140285	45290	12850			133480	1300		1365553	1365725	95,15	
SO.B										0,20												0,20	0,20	0,00	
										15												15	15	0,00	
MD								1,78	1,19	2,41	1,90											7,28	7,28	0,14	
								330	260	730	540											1860	1860	0,13	
ŚW										0,94	2,88											3,82	3,82	0,07	
										275	1425											1700	1700	0,12	
BK						0,68																0,68	0,68	0,01	
DB			0,33			20,95	31,20	13,00	10,06	3,39	5,56	20,97	22,33	16,39	2,65	9,22	2,98		5,00			163,70	164,03	3,16	
			12		586		400	645	1740	655	1440	6465	6995	5545	1215	3405	1205		600			30896	30908	2,15	
DB.C								1,83	0,98	1,32												4,13	4,13	0,08	
					45			145	110	380												680	680	0,05	
JW									1,15													1,15	1,15	0,02	
									150													150	150	0,01	
BRZ						0,52	3,02	12,53	19,87	26,46	14,17	37,73	9,78						11,50			135,58	135,58	2,61	
					119		60	1595	3850	6610	3235	8175	2680						2210			28534	28534	1,99	
OL			0,34				1,16		1,30			4,40	1,35									8,21	8,55	0,16	
							90		230			1160	280									1760	1760	0,12	
OS							5,91	14,98	4,30	2,03												27,22	27,22	0,52	
					90		495	1805	1030	545												3965	3965	0,28	
Razem		17,35	1,79	3,17		324,65	311,98	251,12	400,98	509,42	440,31	1410,13	582,32	356,60	111,75	41,52	2,98		416,33	3,59		5163,68	5185,99	100,00	
		77	25	82	6383	610	10150	32435	100810	149890	135345	438750	213355	145830	46505	16255	1205		136290	1300		1435113	1435297	100,00	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I			II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Łącznie																									
SO		17,35	1,46	6,17		309,87	287,97	275,19	425,95	595,41	501,91	1623,05	688,36	369,15	116,00	33,19		4,59	400,88	3,59		5635,11	5660,09	88,91	
		77	13	147	6077	610	9510	37820	109860	175490	152730	502105	252295	150810	47630	13180		2045	133735	1300		1595197	1595434	91,12	
SO.B										0,75												0,75	0,75	0,01	
										70												70	70	0,00	
MD								2,32	1,19	2,41	1,90											7,82	7,82	0,12	
								385	260	730	540											1915	1915	0,11	
ŚW									0,85	0,94	2,88											4,67	4,67	0,07	
									160	275	1425											1860	1860	0,11	
BK						0,68																0,68	0,68	0,01	
DB			0,58	1,01		20,95	36,64	23,67	10,06	3,39	5,56	20,97	40,12	16,39	2,65	10,81	2,98	3,66	5,00			202,85	204,44	3,21	
			12	6	749		455	1220	1740	655	1440	6465	12170	5545	1215	4125	1205	1270	600			38854	38872	2,22	
DB.C								1,83	0,98	1,32		0,86										4,99	4,99	0,08	
					45			145	110	380		205										885	885	0,05	
JW									1,15													1,15	1,15	0,02	
									150													150	150	0,01	
GB									0,56			1,12			5,78							7,46	7,46	0,12	
					9				105			335			1530							1979	1979	0,11	
BRZ						0,52	3,27	16,23	40,77	70,28	41,84	57,01	13,68						13,97			257,57	257,57	4,05	
					130		65	1910	7910	16235	9995	12750	3600						2535			55130	55130	3,15	
OL			0,22	7,87			1,90	3,45	21,72	28,90	28,75	38,11	51,05	0,47	5,39							179,74	187,83	2,95	
				135	105		150	910	4865	7255	8330	10830	16225	95	1425							50190	50325	2,87	
OS							5,91	14,98	4,30	3,25												28,44	28,44	0,45	
					90		495	1805	1030	880												4300	4300	0,25	
Ogółem		17,35	2,26	15,05		332,02	335,69	337,67	506,97	707,21	582,84	1741,12	793,21	386,01	129,82	44,00	2,98	8,25	419,85	3,59		6331,23	6365,89	100,00	
		77	25	288	7205	610	10675	44195	126085	202075	174460	532690	284290	156450	51800	17305	1205	3315	136870	1300		1750530	1750920	100,00	
Procent		0,27	0,04	0,24		5,22	5,27	5,30	7,96	11,11	9,16	27,34	12,46	6,06	2,04	0,69	0,05	0,13	6,60	0,06		99,46	100,00	100,00	
		0,00	0,00	0,02	0,41	0,03	0,61	2,52	7,20	11,54	9,96	30,43	16,24	8,94	2,96	0,99	0,07	0,19	7,82	0,07		99,98	100,00	100,00	

Grunty związane z gospod. 172,00
 Ogółem lasy: 6537,89
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 6537,7248

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerwaty																									
SO												1,35	3,61										4,96	4,96	11,10
												600	1490										2090	2090	9,77
DB														0,80				7,40					8,20	8,20	18,35
														130				3065					3195	3195	14,94
GB												1,88											1,88	1,88	4,21
												525											525	525	2,45
OL													1,83		27,82								29,65	29,65	66,34
													495		15080								15575	15575	72,84
Razem												3,23	5,44	0,80	27,82			7,40				44,69	44,69	100,00	
												1125	1985	130	15080			3065					21385	21385	100,00
Lasy ochronne																									
SO				2,63		6,58	6,76	7,20	30,74	58,37	93,68	160,75	41,03	1,05	1,35	0,41			11,89			419,81	422,44	47,50	
				24	113		335	910	6885	16480	26145	50930	15330	450	585	165			2810			121138	121162	50,65	
MD									1,40	1,83												3,23	3,23	0,36	
									225	410												635	635	0,27	
ŚW									3,26	7,20		0,87										11,33	11,33	1,27	
									740	1055		180										1975	1975	0,83	
DB						21,82	12,20	11,01		2,48	5,47	87,26	11,07	7,13	29,12		0,70					188,26	188,26	21,16	
					620	420	510	1535		625	1755	30250	5055	2715	12965		260					56710	56710	23,71	
KL									0,63													0,63	0,63	0,07	
									170													170	170	0,07	
GB												1,42						2,56				3,98	3,98	0,45	
												380						625				1005	1005	0,42	
BRZ						1,68		11,68	8,60	15,12	8,13	4,17										49,38	49,38	5,55	
						100		2240	1845	3480	1975	1065										10705	10705	4,48	
OL				34,42		6,36	7,51	13,53	31,73	20,09	27,58	16,75	6,87	36,05	5,21			4,22				175,90	210,32	23,64	
				820	209	665	1660	2425	8225	4825	7770	4335	2480	10335	2015			1030				45974	46794	19,57	
Razem				37,05		6,58	36,62	26,91	71,62	108,36	131,37	204,22	149,21	18,99	44,53	34,74		0,70	18,67			852,52	889,57	100,00	
				844	942		1520	3080	14050	28185	35075	62990	50980	7985	13635	15145		260	4465			238312	239156	100,00	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześc. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Lasy gospod.																								
SO		15,72	2,05	0,44		112,63	98,15	102,02	299,90	228,31	275,88	627,00	431,60	256,33	90,13	14,42			127,85	66,84		2731,06	2749,27	73,37
		148	8		2955	110	3120	17015	78680	67520	77080	202655	152550	99405	32310	4260			40030	21170		798860	799016	73,40
SO.B											0,23											0,23	0,23	0,01
											30											30	30	0,00
MD								3,67	43,39	88,42	1,62	2,01							7,27			146,38	146,38	3,91
					42			730	9145	20890	430	710							620			32567	32567	2,99
ŚW								5,88	18,35	8,46	2,56											35,25	35,25	0,94
					49			745	4430	2110	870											8204	8204	0,75
DB			1,29			13,61	21,22	41,75	7,85	2,13	0,85	67,02	134,71	210,33	70,52	58,73	2,82		41,32			672,86	674,15	17,99
			11		601	25	210	2405	1205	460	80	21745	45235	85260	31370	21380	1265		8870			220111	220122	20,22
DB.C							3,73	1,95				2,68	0,77									9,13	9,13	0,24
					52		180	235				900	330									1697	1697	0,16
GB																			3,83			3,83	3,83	0,10
																			610			610	610	0,06
BRZ						4,40	5,70	6,64	4,60	14,98	5,61	12,21	2,86						53,65			110,65	110,65	2,95
					51	40	390	600	905	2995	1285	3235	730						12555			22786	22786	2,09
OL			0,34					0,09	0,35	8,44	1,98	0,73	0,99	0,52								13,10	13,44	0,36
			8					10	55	1980	425	175	335	125								3105	3113	0,29
AK						4,29	0,03															4,32	4,32	0,12
						385	5															390	390	0,04
OS									0,28													0,28	0,28	0,01
									40													40	40	0,00
Razem		15,72	3,34	0,78		130,64	133,09	162,03	374,72	350,74	288,73	711,65	570,93	467,18	160,65	73,15	2,82		233,92	66,84		3727,09	3746,93	100,00
		148	19	8	3750	175	4285	21745	94460	95955	80200	229420	199180	184790	63680	25640	1265		62685	21170		1088400	1088575	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześc. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie																								
SO		15,72	2,05	3,07		119,21	104,91	109,22	330,64	286,68	369,56	789,10	476,24	257,38	91,48	14,83			139,74	66,84		3155,83	3176,67	67,85
		148	8	24	3068	110	3455	17925	85565	84000	103225	254185	169370	99855	32895	4425			42840	21170		922088	922268	68,37
SO.B											0,23											0,23	0,23	0,00
											30											30	30	0,00
MD								3,67	44,79	90,25	1,62	2,01							7,27			149,61	149,61	3,20
					42			730	9370	21300	430	710							620			33202	33202	2,46
ŚW								5,88	21,61	15,66	2,56	0,87										46,58	46,58	1,00
					49			745	5170	3165	870	180										10179	10179	0,75
DB			1,29			13,61	43,04	53,95	18,86	2,13	3,33	72,49	221,97	222,20	77,65	87,85	2,82	8,10	41,32			869,32	870,61	18,60
			11		1221	25	630	2915	2740	460	705	23500	75485	90445	34085	34345	1265	3325	8870			280016	280027	20,76
DB.C							3,73	1,95				2,68	0,77									9,13	9,13	0,20
					52		180	235				900	330									1697	1697	0,13
KL									0,63													0,63	0,63	0,01
									170													170	170	0,01
GB												3,30							6,39			9,69	9,69	0,21
												905							1235			2140	2140	0,16
BRZ						4,40	7,38	6,64	16,28	23,58	20,73	20,34	7,03						53,65			160,03	160,03	3,42
					51	40	490	600	3145	4840	4765	5210	1795						12555			33491	33491	2,48
OL			34,76			6,36	7,60	13,88	40,17	22,07	28,31	19,57	7,39	63,87	5,21			4,22				218,65	253,41	5,41
			828	209		665	1670	2480	10205	5250	7945	5165	2605	25415	2015			1030				64654	65482	4,85
AK						4,29	0,03															4,32	4,32	0,09
						385	5															390	390	0,03
OS								0,28														0,28	0,28	0,01
								40														40	40	0,00
Ogółem		15,72	3,34	37,83		137,22	169,71	188,94	446,34	459,10	420,10	919,10	725,58	486,97	233,00	107,89	2,82	8,10	252,59	66,84		4624,30	4681,19	100,00
		148	19	852	4692	175	5805	24825	108510	124140	115275	293535	252145	192905	92395	40785	1265	3325	67150	21170		1348097	1349116	100,00
Procent		0,34	0,07	0,81		2,93	3,63	4,04	9,53	9,81	8,97	19,63	15,50	10,40	4,98	2,30	0,06	0,17	5,40	1,43		98,78	100,00	100,00
		0,01	0,00	0,06	0,35	0,01	0,43	1,84	8,04	9,20	8,54	21,77	18,69	14,30	6,85	3,02	0,09	0,25	4,98	1,57		99,92	100,00	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 116,02
 Ogółem lasy: 4797,21
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 4797,1050

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BŚW	SO		2,99		0,17		18,72	42,73	46,24	36,93	33,98	68,92	55,33	105,33	70,95	25,14	5,22	0,20					509,69	512,85	97,68	
			50		9	603	20	1390	7160	10585	9780	17995	18270	33775	23150	8330	1580	65					132703	132762	98,66	
	SO.B										0,08												0,08	0,08	0,02	
											15												15	15	0,01	
	BRZ								6,66	0,97	0,32	0,06		4,08									12,09	12,09	2,30	
Razem			2,99		0,17		18,72	42,73	52,90	37,90	34,38	68,98	55,33	109,41	70,95	25,14	5,22	0,20					1794	1794	1,33	
BMSW	SO																									
			3,40		0,32		32,79	31,51	30,12	53,56	54,45	125,41	48,97	122,33	52,17	17,93	6,85			69,10	5,09		650,28	654,00	96,68	
		95		2	732		1365	4760	15980	18030	39335	17115	43330	17970	7800	1815				19290	1385		188907	189004	97,44	
	DB										3,59	0,78		0,82										8,71	8,71	1,29
							32		165	25		235			1095									1552	1552	0,80
	BRZ										0,51	0,49		0,72	2,33	6,08		0,52						10,65	10,65	1,57
							32		30	45		90	585	1710		70								2562	2562	1,32
AK												1,36											1,36	1,36	0,20	
OS									0,11	1,58	0,07												315	315	0,16	
									15	500	25												1,76	1,76	0,26	
Razem			3,40		0,32		32,79	35,61	31,50	55,14	57,42	127,74	55,05	125,85	52,69	17,93	6,85		69,10	5,09			672,76	676,48	100,00	
BMW	SO		3,98				12,31	16,48	5,91	5,73	3,35	5,19	16,96	3,11	26,45	11,26							106,75	110,73	91,11	
			120				437	440	1025	1795	980	1805	6230	1180	9425	4380								27697	27817	90,67
	DB										0,69													0,69	0,69	0,57
							6																	6	6	0,02
	BRZ											1,33	2,48	2,25	1,46						2,52			10,04	10,04	8,26
												360	720	570	385						815			2850	2850	9,29
OL												0,07											0,07	0,07	0,06	
Razem			3,98				12,31	17,17	5,91	5,73	4,68	7,74	19,21	4,57	26,45	11,26				2,52			117,55	121,53	100,00	
LMSW	SO			0,63	1,18		40,76	8,84	1,17	17,63	45,37	51,52	43,72	109,84	81,61	123,30	18,39			265,13	9,54		816,82	818,63	82,64	
				8	123	1020	105	340	125	5465	16225	16280	15840	43895	35905	48820	7630				81830	2775		276255	276386	84,98
	ŚW																						2,66	2,66	0,27	
																							965	965	0,30	
	DB						5,00	23,55	6,22		8,39	14,82	1,32	26,87	23,13	33,20	1,10						3,65	147,25	147,25	14,86
							74		280	415		2660	4585	305	9545	8230	15165	265						940	42464	42464
	BRZ								1,04		2,01	5,53	4,29		1,08		1,27						6,90	22,12	22,12	2,23
						6		85		485	1595	1180		260		395							1405	5411	5411	1,66
Razem				0,63	1,18		45,76	33,43	7,39	19,64	59,29	70,63	45,04	137,79	104,74	157,77	19,49			278,34	9,54		988,85	990,66	100,00	
				8	123	1100	105	705	540	5950	20480	22045	16145	53700	44135	64380	7895						325095	325226	100,00	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LMW	SO				0,74		14,61	18,14	18,58	7,47	0,88	1,70	18,16	10,65	24,22	0,88	1,65			25,94			142,88	143,62	32,64	
						349			935	2635	2355	340	560	7235	3890	7685	345	430		6775			33534	33534	32,78	
	DB						4,41	11,28	2,46				1,79	8,34	3,16	0,61							32,05	32,05	7,28	
						98			85	205				515	2515	860	170						4448	4448	4,35	
	GB																				3,79			3,79	3,79	0,86
																					685			685	685	0,67
	BRZ							4,25	2,11	9,30	4,36	2,81	3,42	31,32	5,63	5,33					33,37			101,90	101,90	23,16
						41	130	130	1175	910	695	820	7800	1250	1755					6980			21686	21686	21,20	
OL				0,52	0,76		10,80	10,44	3,22	2,52	5,59	10,67	10,34	2,17	15,01	53,62	2,35			30,64			157,37	158,65	36,06	
					23	262	190	815	505	350	1495	2755	3190	535	2930	22030	640			6230			41927	41950	41,00	
Razem				0,52	1,50		34,07	41,97	33,56	14,35	9,28	15,79	61,61	26,79	47,72	55,11	4,00			93,74			437,99	440,01	100,00	
					23	750	320	1965	4520	3615	2530	4135	18740	8190	13230	22545	1070			20670			102280	102303	100,00	
LMB	BRZ													1,00									2,80	2,80	100,00	
														65									75	75	100,00	
	Razem													1,00									2,80	2,80	100,00	
														65									75	75	100,00	
LŚW	SO									3,74	0,93	3,72	2,69	17,29	0,98	4,05	3,00			20,54			56,94	56,94	24,91	
										1005	280	1485	1050	6925	440	2150	1145			5970			20450	20450	38,54	
	ŚW									0,50													0,50	0,50	0,22	
										110													110	110	0,21	
	DB				0,73		16,85	6,70	51,32	16,85	13,56	11,00	10,92	1,14	7,19	0,96				18,88			155,37	156,10	68,27	
					8	528			95	3680	3345	3930	3680	3885	415	2665	390			6370			28983	28991	54,63	
	JW										0,98												0,98	0,98	0,43	
											190												190	190	0,36	
	BRZ									2,01	0,50	2,55	2,10		0,76	0,27							8,19	8,19	3,58	
										270	85	640	615		215	110							1935	1935	3,65	
OL								1,95			1,88											3,83	3,83	1,68		
						5		170			495											670	670	1,26		
OS										2,07												2,07	2,07	0,91		
										715												715	715	1,35		
Razem				0,73			16,85	8,65	53,33	24,64	18,92	16,82	13,61	19,19	8,44	5,01	3,00		39,42			227,88	228,61	100,00		
				8		533		265	3950	5450	5345	5780	4935	7555	3215	2540	1145		12340			53053	53061	100,00		
LW	DB				1,20		4,04	3,53	5,41	1,31				0,83	2,57	2,99						20,68	21,88	25,01		
					38	3			565	225				105	400	1155						2453	2491	12,71		
	JS													2,24								2,24	2,24	2,56		
														565								565	565	2,88		
	GB										0,67											0,67	0,67	0,77		
											200											200	200	1,02		
	BRZ						0,44			0,96	2,53	1,08	1,65		5,09					1,18			12,93	12,93	14,78	
							36			220	675	290	470		1705					255			3651	3651	18,63	
OL				0,72			7,28	8,47		3,66	4,28	2,14	11,54		2,26	2,30			5,36			47,29	48,01	54,87		
						130		430	1355		1050	1415	775	3975		530	950		1625			12235	12235	62,41		
OS										1,76												1,76	1,76	2,01		
										460												460	460	2,35		
Razem				1,92			4,48	10,81	13,88	2,27	8,62	5,36	3,79	14,61	7,66	5,25	2,30		6,54			85,57	87,49	100,00		
					38	169		430	1920	445	2385	1705	1245	4645	2105	1685	950		1880			19564	19602	100,00		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
OL	BRZ							4,46	3,32		1,14												8,92	8,92	5,52	
								415	535		395												1345	1345	2,88	
	OL			8,30		0,27	18,85	7,30	3,92	6,61	13,48	15,28	28,93	4,86	34,97	5,59				2,04	2,29		144,39	152,69	94,48	
		Razem			308		183	2050	1315	705	1670	4020	3285	10445	1445	16645	1755				770	695		44983	45291	97,12
OLJ	SO									1,94													1,94	1,94	5,53	
										520													520	520	5,78	
	OL						4,47	3,19	3,54	3,66	0,80			6,93	2,53	8,00						33,12	33,12	94,47		
		Razem					93	135	260	245	1010	270		2960	685	2825							8483	8483	94,22	
ŁŁ	OL									0,98		4,79	1,23		3,46								10,46	10,46	100,00	
							8			120		1380	380		1105								2993	2993	100,00	
	Razem								0,98		4,79	1,23		3,46									10,46	10,46	100,00	
							8			120		1380	380		1105								2993	2993	100,00	
Łącznie	SO		10,37	0,63	2,41		119,19	117,70	102,02	127,00	138,96	256,46	185,83	368,55	256,38	182,56	35,11	0,20		380,71	14,63		2285,30	2298,71	70,09	
			265	8	134		3141	125	4470	15705	37705	45635	77460	65740	132995	94575	71825	12600	65		113865	4160		680066	680473	74,11
	SO.B										0,08												0,08	0,08	0,00	
											15												15	15	0,00	
	ŚW									0,50											2,66			3,16	3,16	0,10
										110											965			1075	1075	0,12
	DB			0,73	1,20		30,30	49,34	66,19	18,16	22,77	25,82	14,03	40,70	36,05	37,76	1,10				22,53			364,75	366,68	11,18
				8	38		741		625	4890	3570	6825	8265	4705	13675	12155	16880	265			7310			79906	79952	8,71
	JW									0,98														0,98	0,98	0,03
										190														190	190	0,02
	JS														2,24									2,24	2,24	0,07
															565									565	565	0,06
	GB									0,67											3,79			4,46	4,46	0,14
										200											685			885	885	0,10
BRZ							4,69	9,92	21,78	8,80	16,93	15,76	42,30	13,01	11,21	1,27				43,97			189,64	189,64	5,78	
						149	130	670	3060	1895	4510	4225	10615	2565	3640	395				9455			41309	41309	4,50	
OL			0,52	9,78		15,54	41,71	22,53	11,08	18,54	33,29	28,99	49,57	25,86	98,85	10,24				38,04	2,29		396,53	406,83	12,40	
				331		681	325	3725	3420	2185	4980	9575	7630	17915	6165	42030	3345				8625	695		111296	111627	12,16
AK											1,36												1,36	1,36	0,04	
											315												315	315	0,03	
OS							0,11	3,65		1,83													5,59	5,59	0,17	
							15	1215	485														1715	1715	0,19	
Ogółem			10,37	1,88	13,39		169,72	218,67	212,63	170,17	201,14	331,33	271,15	474,07	329,50	320,44	46,45	0,20		491,70	16,92		3254,09	3279,73	100,00	
			265	16	503		4712	580	9490	27090	46870	62965	99525	88690	167715	116535	131130	16210	65		140905	4855		917337	918121	100,00

Grunty związane z gospodarką leśną: 82,20
 Ogółem lasy: 3361,93
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 3361,9899

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V	VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
BS	SO										0,86												0,86	0,86	100,00
											170												170	170	100,00
	Razem										0,86												0,86	0,86	100,00
BŚW	SO		4,91	0,12	0,65		102,86	59,32	51,30	157,34	377,18	290,96	1109,54	213,24	54,83	27,06							2443,63	2449,31	98,95
			44			1763		2230	7320	38310	102790	82935	320045	67095	18475	9015							649978	650022	99,40
	SO.B										0,75												0,75	0,75	0,03
											70												70	70	0,01
	BRZ						0,52	1,34	1,76	0,90	1,63	0,35	16,15	2,27									24,92	24,92	1,01
							12		35	155	170	360	100	2515	445								3792	3792	0,58
	OS										0,22												0,22	0,22	0,01
											70												70	70	0,01
Razem		4,91	0,12	0,65		103,38	60,66	53,06	158,24	379,78	291,31	1125,69	215,51	54,83	27,06							2469,52	2475,20	100,00	
		44				1775		2265	7475	38480	103290	83035	322560	67540	18475	9015						653910	653954	100,00	
BW	SO									1,44													1,44	1,44	100,00
										315													315	315	100,00
	Razem									1,44													1,44	1,44	100,00
										315													315	315	100,00
BB	SO				1,80																		1,80	1,80	27,52
					35																		35	35	3,85
	BRZ									4,74													4,74	4,74	72,48
										875													875	875	96,15
Razem				1,80					4,74													4,74	6,54	100,00	
					35				875													875	910	100,00	
BMŚW	SO		9,61	0,21	0,95		72,24	61,78	55,73	125,89	121,00	110,64	308,83	190,88	81,07	22,06	8,13			15,49			1173,74	1184,51	94,29
			33		12	1233		1620	8260	33625	38855	34755	104665	72690	31335	8860	3340			4610			343848	343893	96,35
	MD										1,73	1,90											3,63	3,63	0,29
											490	540											1030	1030	0,29
	DB						1,09	0,83															1,92	1,92	0,15
							18		110	60													188	188	0,05
	DB.C						0,94	0,98	1,32		0,86												4,10	4,10	0,33
							10		80	110	380		205										785	785	0,22
BRZ							0,13	6,86	0,50	17,12	3,88	10,18	1,00						1,37			41,04	41,04	3,27	
							10	810	120	4075	965	2150	245						245			8620	8620	2,41	
OS							5,91	14,83	0,12	0,10												20,96	20,96	1,67	
						90		495	1795	15	40											2435	2435	0,68	
Razem		9,61	0,21	0,95		72,24	67,82	79,45	128,32	141,27	116,42	319,87	191,88	81,07	22,06	8,13			16,86			1245,39	1256,16	100,00	
		33			12	1351		2125	11055	33930	43840	36260	107020	72935	31335	8860	3340		4855			356906	356951	100,00	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BMW	SO				0,09			5,81	16,55	15,20	12,52	7,10	19,46	57,91	21,13								155,68	155,77	77,27	
					10	111		15	2755	4085	4025	2040	5965	21550	6990								47536	47546	83,13	
	ŚW									0,85													0,85	0,85	0,42	
											160												160	160	0,28	
	BRZ								1,80	2,41	10,58	10,03	11,43	6,02	1,08									43,35	43,35	21,50
									20	265	2095	2185	2695	1690	220									9170	9170	16,03
	OL											1,41												1,41	1,41	0,70
											300												300	300	0,52	
OS									0,15		0,08												0,23	0,23	0,11	
									10		15												25	25	0,04	
	Razem				0,09			7,61	19,11	26,63	24,04	18,53	25,48	58,99	21,13								201,52	201,61	100,00	
					10	111		35	3030	6340	6525	4735	7655	21770	6990								57191	57201	100,00	
BMB	SO										1,93		1,51	0,24									3,68	3,68	49,73	
											550		245	65									860	860	51,81	
	BRZ											3,72											3,72	3,72	50,27	
	Razem										1,93	3,72	1,51	0,24									7,40	7,40	100,00	
											550	800	245	65									1660	1660	100,00	
LMŚW	SO		2,83	1,13	1,15		134,77	160,59	134,11	120,21	78,31	79,60	169,67	209,32	204,14	66,88	25,06		4,59	362,24	3,59		1753,08	1758,19	87,78	
					13	60	2758	610	5610	17125	31910	27970	29115	66140	84170	89840	29755	9840		2045	123110	1300		521298	521371	91,16
	MD										1,19	0,68												1,87	1,87	0,09
											260	240												500	500	0,09
	ŚW											0,94	2,88											3,82	3,82	0,19
												275	1425											1700	1700	0,30
	BK							0,68																0,68	0,68	0,03
	DB				0,33			18,09	36,64	16,86	6,04	3,39	5,56	20,97	30,63	13,38	2,65	9,22	2,98	3,66				170,07	170,40	8,51
					12		409		455	905	1240	655	1440	6465	9045	4390	1215	3405	1205	1270				32099	32111	5,62
	DB.C										0,89													0,89	0,89	0,04
											35		65											100	100	0,02
	JW											1,15												1,15	1,15	0,06
											150												150	150	0,03	
GB											0,56		1,12										1,68	1,68	0,08	
											105		335										449	449	0,08	
BRZ									2,02	9,96	8,62	10,96	15,83	4,71									6,39	58,49	58,49	2,92
									26	315	2030	2065	2625	4330	1370								1190	13951	13951	2,44
OS										4,18	1,85												6,03	6,03	0,30	
										1015	490												1505	1505	0,26	
	Razem		2,83	1,46	1,15		153,54	197,23	153,88	142,73	94,35	99,00	207,59	244,66	217,52	69,53	34,28	2,98	8,25	368,63	3,59		1997,76	2003,20	100,00	
					25	60	3237	610	6065	18410	36605	31800	34605	77270	94585	94230	30970	13245	1205	3315	124300	1300		571752	571837	100,00

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stale		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LMW	SO				1,53			0,47	5,43	3,67	2,94	7,54	10,32	13,07						1,05			44,49	46,02	18,91	
					30	1		35	805	1085	845	2350	3565	5410							255			14351	14381	21,73
	MD								0,54														0,54	0,54	0,22	
										55														55	55	0,08
	DB			0,25	1,01					3,10					9,49			1,59						14,18	15,44	6,35
					6					95					3125			720						3940	3946	5,96
	BRZ									1,89	5,59	14,19	7,40	8,83	0,57						6,21			44,68	44,68	18,36
							82			315	1065	3300	1760	2065	125						1100			9812	9812	14,83
	OL				0,22	2,44			0,93	2,92	17,15	24,22	28,75	33,65	24,90	0,47								132,99	135,65	55,75
					80	105		70	785	3860	5880	8330	9500	9015	95								37640	37720	57,00	
OS											1,00												1,00	1,00	0,41	
											265												265	265	0,40	
Razem				0,47	4,98			1,40	13,88	26,41	42,35	43,69	52,80	48,03	0,47			1,59		7,26			237,88	243,33	100,00	
					116	188		105	2055	6010	10290	12440	15130	17675	95			720		1355			66063	66179	100,00	
LMB	SO													0,65									0,65	0,65	3,26	
															130								130	130	3,56	
	BRZ								1,29		15,07			1,25									17,61	17,61	88,27	
							10		50		3135			330									3525	3525	96,44	
	OL				1,69																			1,69	8,47	
Razem				1,69				1,29		15,07			1,90									18,26	19,95	100,00		
						10		50		3135			460									3655	3655	100,00		
LŚW	SO								12,07	2,20	0,67	6,07	3,72	3,05	7,98					22,10			57,86	57,86	59,09	
							211		1555	530	285	1535	1480	1185	4170					5760			16711	16711	66,16	
	MD								1,78														1,78	1,78	1,82	
									330														330	330	1,31	
	DB							2,86	2,62	3,19					3,01					5,00			16,68	16,68	17,03	
							322		110	440					1155					600			2627	2627	10,40	
	GB																5,78						5,78	5,78	5,90	
															1530							1530	1530	6,06		
BRZ								5,31	3,62	4,10			2,80									15,83	15,83	16,16		
								1030	1115	1050			865									4060	4060	16,07		
Razem							2,86	16,47	10,70	4,29	10,17	3,72	5,85	10,99	5,78				27,10			97,93	97,93	100,00		
						533		1995	2000	1400	2585	1480	2050	5325	1530				6360			25258	25258	100,00		
LW	OL												1,79										3,94	3,94	100,00	
													605										1185	1185	100,00	
Razem													1,79										3,94	3,94	100,00	
													605										1185	1185	100,00	
OL	BRZ								3,19														3,19	3,19	7,49	
									525														525	525	5,14	
	OL				3,74			0,97	0,53	4,57	3,27		0,87	25,47									35,68	39,42	92,51	
					55			80	125	1005	1075		325	7020										9630	9685	94,86
Razem				3,74			0,97	0,53	7,76	3,27		0,87	25,47										38,87	42,61	100,00	
					55			80	125	1530	1075		325	7020									10155	10210	100,00	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
OLJ	OL												1,80			3,24							5,04	5,04	100,00	
													400			845							1245	1245	100,00	
	Razem												1,80			3,24							5,04	5,04	100,00	
													400			845							1245	1245	100,00	
LŁ	OL													0,68									0,68	0,68	100,00	
														190									190	190	100,00	
	Razem													0,68									0,68	0,68	100,00	
														190									190	190	100,00	
Łącznie	SO		17,35	1,46	6,17		309,87	287,97	275,19	425,95	595,41	501,91	1623,05	688,36	369,15	116,00	33,19		4,59	400,88	3,59		5635,11	5660,09	88,91	
			77	13	147	6077	610	9510	37820	109860	175490	152730	502105	252295	150810	47630	13180		2045	133735	1300		1595197	1595434	91,12	
	SO.B										0,75												0,75	0,75	0,01	
											70												70	70	0,00	
	MD								2,32	1,19	2,41	1,90											7,82	7,82	0,12	
										385	260	730	540										1915	1915	0,11	
	ŚW									0,85	0,94	2,88											4,67	4,67	0,07	
											160	275	1425										1860	1860	0,11	
	BK							0,68															0,68	0,68	0,01	
	DB			0,58	1,01		20,95	36,64	23,67	10,06	3,39	5,56	20,97	40,12	16,39	2,65	10,81	2,98	3,66	5,00			202,85	204,44	3,21	
				12	6	749		455	1220	1740	655	1440	6465	12170	5545	1215	4125	1205	1270	600			38854	38872	2,22	
	DB.C								1,83	0,98	1,32		0,86										4,99	4,99	0,08	
						45			145	110	380		205										885	885	0,05	
	JW									1,15													1,15	1,15	0,02	
										150													150	150	0,01	
GB										0,56		1,12			5,78							7,46	7,46	0,12		
					9					105		335			1530							1979	1979	0,11		
BRZ						0,52	3,27	16,23	40,77	70,28	41,84	57,01	13,68						13,97			257,57	257,57	4,05		
					130		65	1910	7910	16235	9995	12750	3600						2535			55130	55130	3,15		
OL			0,22	7,87			1,90	3,45	21,72	28,90	28,75	38,11	51,05	0,47	5,39							179,74	187,83	2,95		
				135	105		150	910	4865	7255	8330	10830	16225	95	1425							50190	50325	2,87		
OS							5,91	14,98	4,30	3,25												28,44	28,44	0,45		
					90		495	1805	1030	880												4300	4300	0,25		
Ogółem			17,35	2,26	15,05		332,02	335,69	337,67	506,97	707,21	582,84	1741,12	793,21	386,01	129,82	44,00	2,98	8,25	419,85	3,59		6331,23	6365,89	100,00	
			77	25	288	7205	610	10675	44195	126085	202075	174460	532690	284290	156450	51800	17305	1205	3315	136870	1300		1750530	1750920	100,00	

Grunty związane z gospodarką leśną: 172,00
 Ogółem lasy: 6537,89
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 6537,7248

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BŚW	SO		6,30		0,73		15,63	19,06	8,93	59,36	72,83	99,93	125,02	65,79	22,55	5,86	7,15						502,11	509,14	98,61	
			65		20	471		470	1320	13245	18005	25085	38360	20135	7050	2100	2085						128326	128411	99,1	
	SO.B												0,23										0,23	0,23	0,04	
													30										30	30	0,02	
	BRZ							0,96	1,27				3,74	0,83									6,80	6,80	1,32	
									95				850	175									1120	1120	0,86	
	AK									0,03													0,03	0,03	0,01	
										5													5	5	0	
OS										0,10												0,10	0,10	0,02		
										20												20	20	0,02		
Razem		6,30		0,73			16,59	20,33	8,96	59,46	72,83	103,90	125,85	65,79	22,55	5,86	7,15					509,27	516,30	100		
		65		20	471		470	1325	13265	18005	25965	38535	20135	7050	2100	2085						129501	129586	100		
BMŚW	SO		7,54	0,86	0,21		71,54	59,64	61,60	189,06	133,95	188,12	379,49	241,15	128,41	62,68	6,83			27,45	10,61		1560,53	1569,14	95,75	
			83	8		1847		1500	10435	51370	41590	53045	119615	84870	46815	20905	2180			8280	3110		445562	445653	96,53	
	MD										8,42												8,42	8,42	0,51	
											2005												2005	2005	0,43	
	ŚW												0,87										0,87	0,87	0,05	
													180										180	180	0,04	
	DB							8,04	0,60				9,22	2,09	18,17	0,97	3,05						42,14	42,14	2,57	
							9	45	25				2425	590	6385	305	795						10579	10579	2,29	
DB.C								0,21														0,21	0,21	0,01		
BRZ							1,41	1,10			0,94	5,61	4,96	0,60					3,45			18,07	18,07	1,1		
								60			220	1285	980	75					675			3295	3295	0,71		
OS										0,18												0,18	0,18	0,01		
										20												20	20	0		
Razem		7,54	0,86	0,21		72,95	68,99	62,20	197,66	134,89	193,73	394,54	243,84	146,58	63,65	9,88			30,90	10,61		1630,42	1639,03	100		
		83	8		1856		1605	10460	53395	41810	54330	123200	85535	53200	21210	2975			8955	3110		461641	461732	100		
BMW	SO						2,26	1,21		1,96	4,98	2,77	8,51	11,06			0,85					33,60	33,60	83,85		
							39	50		370	1700	940	2770	4435			160					10464	10464	85,05		
	BRZ											6,47										6,47	6,47	16,15		
												1840											1840	1840	14,95	
Razem						2,26	1,21		1,96	4,98	9,24	8,51	11,06			0,85					40,07	40,07	100			
						39	50		370	1700	2780	2770	4435			160						12304	12304	100		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent				
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej					
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
LMŚW	SO		1,88	1,19	0,06		27,55	18,24	31,49	57,40	50,49	55,96	256,82	145,02	106,42	22,94					104,42	56,23		932,98	936,11	51,8	
							695	110	1100	5260	14475	15315	17405	87420	54980	45990	9890					33185	18060		303885	303885	52,83
	MD									3,67	20,97	79,12		2,01											113,04	113,04	6,25
							15			730	4530	19055		710											25660	25660	4,46
	ŚW									5,88	8,29	3,93	1,41												19,51	19,51	1,08
							15			745	1990	1020	480												4250	4250	0,74
	DB							13,61	21,66	27,04		2,13	0,85	59,65	195,73	183,65	67,58	64,08		0,70	10,79				647,47	647,47	35,82
							575	25	280	1310		460	80	20000	65905	76575	30355	24680			260	1055			221560	221560	38,52
	DB.C													2,68											2,68	2,68	0,15
														900											900	900	0,16
BRZ								3,33	6,64	6,19	9,20		6,42	2,26						50,20				84,24	84,24	4,66	
								235	600	1180	1905		2080	655							11880			18535	18535	3,22	
AK								4,29																4,29	4,29	0,24	
								385																385	385	0,07	
	Razem		1,88	1,19	0,06		41,16	47,52	74,72	92,85	144,87	58,22	327,58	343,01	290,07	90,52	64,08		0,70	172,68	56,23			1804,21	1807,34	100	
						1300	135	2000	8645	22175	37755	17965	111110	121540	122565	40245	24680		260	46740	18060			575175	575175	100	
LMW	SO				2,07		2,23	6,76	7,20	6,82	19,51	20,14	19,26	5,59						4,04				91,55	93,62	52,01	
					4	1		335	910	1500	6045	5910	6020	1865							840				23426	23430	58,3
	ŚW											10,00												10,00	10,00	5,56	
												1645													1645	1645	4,09
	DB							3,35	2,47			2,48			0,60									8,90	8,90	4,94	
							54		95	120			625		195										1089	1089	2,71
	BRZ								1,16		2,15	8,71	3,33	3,96	4,17										23,48	23,48	13,05
								70		465	1680	555	910	1065										4745	4745	11,81	
OL					6,44				1,75	0,56	10,10	12,31	5,89	5,56						1,38				37,55	43,99	24,44	
					181				355	160	2210	2510	1575	1985							305			9100	9281	23,09	
	Razem				8,51		2,23	11,27	11,42	9,53	48,32	38,26	29,11	15,32	0,60					5,42				171,48	179,99	100	
					185	55		500	1385	2125	11580	9600	8505	4915	195					1145				40005	40190	100	
LMB	BRZ						2,03																	2,03	2,03	30,16	
							51	40																91	91	46,43	
	OL				4,70																				4,70	69,84	
					105																				105	53,57	
	Razem				4,70		2,03																	2,03	6,73	100	
					105	51	40																	91	196	100	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.
		płatowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LŚW	SO									16,04	4,92	1,82		7,63						3,83			34,24	34,24	12,64
							15			4605	1345	575		3085							535			10160	10160
	MD									15,40	11,13	1,62											28,15	28,15	10,39
							27			2835	2245	430											5537	5537	7,78
	ŚW									13,32	1,73	1,15											16,20	16,20	5,98
							34			3180	500	390											4104	4104	5,77
	DB			1,29				9,99	19,10	18,86				3,62	24,15	18,98	9,10	20,72	2,82	7,40	30,53		165,27	166,56	61,51
				11			560	210	1240	2740				1075	8990	7160	3425	8870	1265	3065	7815		46415	46426	65,22
	DB.C							3,52	1,95						0,77								6,24	6,24	2,3
							52	180	235						330								797	797	1,12
	KL											0,63											0,63	0,63	0,23
												170											170	170	0,24
	GB														3,30						6,39		9,69	9,69	3,58
															905						1235		2140	2140	3,01
BRZ										2,93												2,93	2,93	1,08	
										555												555	555	0,78	
OL											6,19											6,19	6,19	2,29	
											1280											1280	1280	1,8	
Razem				1,29			13,51	21,05	66,55	24,60	4,59	6,92	32,55	18,98	9,10	20,72	2,82	7,40	40,75		269,54	270,83	100		
				11		688	390	1475	13915	5540	1395	1980	12405	7160	3425	8870	1265	3065	9585		71158	71169	100		
LW	SO											0,82										0,82	0,82	2,54	
												265											265	265	4,31
	DB							4,74							0,80							5,54	5,54	17,15	
							23		220						130								373	373	6,07
	BRZ								2,60	1,07													3,67	3,67	11,36
									355	225													580	580	9,44
OL				2,90			0,44		4,75			1,83	3,13		5,46	0,92			2,84		19,37	22,27	68,95		
				55			25		735			485	785		1830	285			725		4870	4925	80,18		
Razem				2,90			0,44	4,74	7,35	1,07	0,82	1,83	3,13	0,80	5,46	0,92			2,84		29,40	32,30	100		
				55		23	25	220	1090	225	265	485	785	130	1830	285			725		6088	6143	100		
OL	BRZ						0,52		2,41	3,66	1,58	4,17										12,34	12,34	8,85	
							30		590	810	235	1065											2730	2730	8,76
	OL				20,37			5,92	5,76	6,03	23,18	2,27	20,42	10,88	5,91	22,03	4,29					106,69	127,06	91,15	
					476		204	640	1305	935	6545	690	5820	2395	1970	5735	1730					27969	28445	91,24	
Razem				20,37			6,44	5,76	8,44	26,84	3,85	24,59	10,88	5,91	22,03	4,29					119,03	139,40	100		
				476		204	670	1305	1525	7355	925	6885	2395	1970	5735	1730					30699	31175	100		
OLJ	OL				0,35			0,09	2,54	0,70	7,49	0,17		1,48	36,38							48,85	49,20	100	
					11		5		10	650	170	2050	65		635	17850						21435	21446	100	
	Razem				0,35			0,09	2,54	0,70	7,49	0,17		1,48	36,38							48,85	49,20	100	
					11		5		10	650	170	2050	65		635	17850						21435	21446	100	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI				VII	VIII		grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120				121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	SO		15,72	2,05	3,07		119,21	104,91	109,22	330,64	286,68	369,56	789,10	476,24	257,38	91,48	14,83			139,74	66,84		3155,83	3176,67	67,85	
			148	8	24	3068	110	3455	17925	85565	84000	103225	254185	169370	99855	32895	4425			42840	21170		922088	922268	68,37	
	SO.B												0,23											0,23	0,23	0
													30											30	30	0
	MD								3,67	44,79	90,25	1,62	2,01							7,27			149,61	149,61	3,2	
							42		730	9370	21300	430	710								620			33202	33202	2,46
	ŚW								5,88	21,61	15,66	2,56	0,87										46,58	46,58	1	
							49		745	5170	3165	870	180										10179	10179	0,75	
	DB			1,29				13,61	43,04	53,95	18,86	2,13	3,33	72,49	221,97	222,20	77,65	87,85	2,82	8,10	41,32		869,32	870,61	18,6	
				11			1221	25	630	2915	2740	460	705	23500	75485	90445	34085	34345	1265	3325	8870		280016	280027	20,76	
	DB.C								3,73	1,95				2,68	0,77								9,13	9,13	0,2	
							52		180	235				900	330								1697	1697	0,13	
	KL												0,63										0,63	0,63	0,01	
													170										170	170	0,01	
	GB													3,30							6,39		9,69	9,69	0,21	
														905							1235		2140	2140	0,16	
	BRZ							4,40	7,38	6,64	16,28	23,58	20,73	20,34	7,03						53,65		160,03	160,03	3,42	
							51	40	490	600	3145	4840	4765	5210	1795						12555		33491	33491	2,48	
	OL				34,76				6,36	7,60	13,88	40,17	22,07	28,31	19,57	7,39	63,87	5,21			4,22		218,65	253,41	5,41	
					828		209		665	1670	2480	10205	5250	7945	5165	2605	25415	2015			1030		64654	65482	4,85	
AK								4,29	0,03													4,32	4,32	0,09		
								385	5													390	390	0,03		
OS											0,28											0,28	0,28	0,01		
											40											40	40	0		
Ogółem			15,72	3,34	37,83		137,22	169,71	188,94	446,34	459,10	420,10	919,10	725,58	486,97	233,00	107,89	2,82	8,10	252,59	66,84	4624,30	4681,19	100		
			148	19	852	4692	175	5805	24825	108510	124140	115275	293535	252145	192905	92395	40785	1265	3325	67150	21170	1348097	1349116	100		

Grunty związane z gospodarką leśną: 116,02
 Ogółem lasy: 4797,21
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 4797,1050

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Va
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem			
		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	19	20	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
Powierzchnia zalesiona w ha																	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BŚW	SO	16,03	37,05	42,87	36,06	33,58	65,29	54,25	103,11	70,95	25,14	4,95	0,20					489,48	93,80	
	SO.B					0,22	1,14	0,05										1,41	0,27	
	DB		0,26		0,06							0,13						0,45	0,09	
	DB.C											0,11						0,11	0,02	
	BRZ	2,69	5,42	10,02	1,78	0,58	2,45	0,65	6,30				0,03					29,92	5,73	
	OL						0,10	0,38											0,48	0,09
	OS			0,01															0,01	0,00
Razem	ha	18,72	42,73	52,90	37,90	34,38	68,98	55,33	109,41	70,95	25,14	5,22	0,20					521,86	100,00	
	%	3,59	8,19	10,14	7,26	6,59	13,22	10,60	20,95	13,60	4,82	1,00	0,04					100,00	100,00	
BMŚW	SO	26,58	25,77	26,24	49,52	48,60	105,58	46,72	105,85	46,28	15,91	6,60			41,21	5,09		549,95	81,74	
	MD	0,47	0,27			1,12												1,86	0,28	
	ŚW		0,11	0,26						1,71								2,08	0,31	
	BK											0,15			4,51			4,66	0,69	
	DB	2,99	4,29	2,14		1,20	5,65	2,75	8,99	2,53	1,26	0,10			20,44			52,34	7,78	
	DB.C														1,32			1,32	0,20	
	GB				0,15		0,12		1,96	0,73	0,20							3,16	0,47	
	BRZ	2,75	4,81	2,75	4,06	4,36	15,31	5,38	7,58	1,44	0,56				1,16			50,16	7,46	
	OL					0,92	0,79	0,20	0,43						0,24			2,58	0,38	
	AK					0,95			0,08									1,03	0,15	
	OS		0,36	0,11	1,41	0,27	0,29		0,96									3,40	0,51	
LP														0,22			0,22	0,03		
Razem	ha	32,79	35,61	31,50	55,14	57,42	127,74	55,05	125,85	52,69	17,93	6,85			69,10	5,09		672,76	100,00	
	%	4,87	5,29	4,68	8,20	8,53	18,99	8,18	18,71	7,83	2,67	1,02			10,27	0,76		100,00	100,00	
BMW	SO	8,71	12,62	5,22	4,51	2,94	3,35	15,27	2,72	26,12	11,26				0,23			92,95	79,07	
	MD	0,14	0,19															0,33	0,28	
	ŚW	0,27	0,16		0,20										0,16			0,79	0,67	
	DB	2,01	2,91	0,23		0,13	1,09		0,15						0,70			7,22	6,14	
	GB							0,63	0,52						0,62			1,77	1,51	
	BRZ	0,70	1,29	0,46	0,58	0,93	3,23	2,36	1,18	0,12					0,81			11,66	9,92	
	OL	0,48			0,44	0,34	0,07	0,95		0,21								2,49	2,12	
	OS					0,34												0,34	0,29	
Razem	ha	12,31	17,17	5,91	5,73	4,68	7,74	19,21	4,57	26,45	11,26				2,52			117,55	100,00	
	%	10,47	14,61	5,03	4,87	3,98	6,58	16,34	3,89	22,51	9,58				2,14			100,00	100,00	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem												
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII																
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20											
LMŚW	SO	25,25	7,97	1,45	13,24	41,45	35,73	32,80	92,14	67,94	115,64	12,26			165,89	8,23		619,99	62,70											
	MD	2,85	1,75			0,08	3,02											7,70	0,78											
	SW									0,52	0,10				1,24			1,86	0,19											
	BK		0,10						1,42						3,68			5,20	0,53											
	DB	16,68	22,14	5,67	1,84	6,62	20,88	2,68	31,89	20,01	33,89	6,11			93,66	1,01		263,08	26,60											
	KL		0,06												0,38			0,44	0,04											
	JW		0,16						0,28	0,54					0,12			1,10	0,11											
	GB					0,62	2,20	0,94	3,51	8,95	1,94				5,57			23,73	2,40											
	BRZ	0,98	1,05	0,27	4,56	8,84	8,28	6,92	9,27	7,19	5,08	1,12			6,53	0,30		60,39	6,11											
	OL		0,20			0,36	0,16		0,03	0,13	0,98				0,93			2,79	0,28											
	OS					0,83	0,36		0,41		0,14							1,74	0,18											
LP					0,49									0,34			0,83	0,08												
Razem	ha	45,76	33,43	7,39	19,64	59,29	70,63	45,04	137,79	104,74	157,77	19,49			278,34	9,54		988,85	100,00											
	%	4,63	3,38	0,75	1,99	6,00	7,14	4,55	13,93	10,59	15,95	1,97			28,16	0,96		100,00	100,00											
LMW	SO	8,40	14,17	17,20	4,98	1,76	1,58	16,43	8,90	19,74	0,72	1,49			16,28			111,65	25,49											
	MD	1,21	0,17		0,08													1,46	0,33											
	SW	0,63							1,59	0,27								2,49	0,57											
	BK														0,30			0,30	0,07											
	DB	8,70	14,60	2,65	0,07	0,06	0,03	3,45	6,20	8,58	0,91	0,24			30,47			75,96	17,34											
	DB.C			0,15														0,15	0,03											
	KL		0,39												0,68			1,07	0,24											
	JW			0,15														0,15	0,03											
	WZ									0,76	0,72							1,48	0,34											
	JS					0,12						0,24						0,36	0,08											
	GB	0,48		0,53		0,15	0,21	6,80	4,54	2,44	1,74	0,94			7,82			25,65	5,86											
	BRZ	5,63	4,66	9,75	5,63	2,81	4,25	16,00	3,88	5,13	0,17				15,72			73,63	16,81											
	OL	9,02	7,87	3,13	3,59	4,14	9,65	17,34	3,00	11,07	50,85	1,09			22,37			143,12	32,69											
	OL.S					0,12												0,12	0,03											
	OS					0,12	0,07											0,19	0,04											
LP		0,11												0,10			0,21	0,05												
Razem	ha	34,07	41,97	33,56	14,35	9,28	15,79	61,61	26,79	47,72	55,11	4,00			93,74			437,99	100,00											
	%	7,78	9,58	7,66	3,28	2,12	3,61	14,07	6,12	10,90	12,58	0,91			21,39			100,00	100,00											
LMB	BRZ		1,62					0,80										2,42	86,43											
	OL		0,18					0,20										0,38	13,57											
Razem	ha		1,80					1,00										2,80	100,00											
	%		64,29					35,71										100,00	100,00											

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
LŚW	SO	0,32		2,48	3,14	1,71	2,27	3,40	8,49	0,52	3,37	3,00			7,42			36,12	15,85							
	MD	0,57		0,61	1,84	0,97	1,72	0,93										6,64	2,91							
	ŚW			0,80	0,73				0,08									1,61	0,71							
	BK		0,09												0,29			0,38	0,17							
	DB	13,99	7,30	39,06	13,28	11,27	6,33	7,91	2,51	5,09	1,50				21,43			129,67	56,89							
	DB.C			0,28		0,19												0,47	0,21							
	KL			0,44														0,44	0,19							
	JW	0,56	0,28	1,52	0,39														2,75	1,21						
	WZ			0,11															0,11	0,05						
	GB			0,15	0,10	1,26	4,39	0,47	4,62	0,52	0,07					8,68			20,26	8,89						
	BRZ	0,57		6,62	2,38	1,89	1,44	0,90	1,63	2,07	0,07					1,60			19,17	8,41						
	OL		0,98	1,05	0,62	0,74	0,25												3,64	1,60						
	AK				0,10														0,10	0,04						
OS			0,21	1,86	0,89	0,42			0,12									3,50	1,54							
LP	0,84			0,20					1,86	0,12								3,02	1,33							
Razem	ha	16,85	8,65	53,33	24,64	18,92	16,82	13,61	19,19	8,44	5,01	3,00			39,42			227,88	100,00							
	%	7,39	3,80	23,41	10,81	8,30	7,38	5,97	8,42	3,70	2,20	1,32			17,30			100,00	100,00							
LW	SO			0,88	0,58	0,23	0,43	0,21					0,23					2,56	2,99							
	MD				0,26													0,26	0,30							
	DB	2,56	4,10	4,44	0,40	0,34			1,08	4,09	3,16				1,77			21,94	25,64							
	JW		0,23															0,23	0,27							
	WZ									0,26								0,26	0,30							
	JS					0,23			0,67									0,90	1,05							
	GB		0,28			0,76			0,45		0,56							2,05	2,40							
	BRZ	0,62	0,23	1,58	0,67	2,73	0,97	1,42	1,47	2,80	0,34				0,65			13,48	15,75							
	OL	1,30	5,97	6,98	0,36	3,19	3,96	2,16	10,94	0,51	1,19	2,07			4,01			42,64	49,84							
OS					1,14									0,11			1,25	1,46								
Razem	ha	4,48	10,81	13,88	2,27	8,62	5,36	3,79	14,61	7,66	5,25	2,30		6,54			85,57	100,00								
	%	5,24	12,63	16,22	2,65	10,07	6,26	4,43	17,08	8,95	6,14	2,69		7,64			100,00	100,00								
OL	SO		0,40	0,65	0,07	1,33		0,61										3,06	2,00							
	DB		0,93															0,93	0,61							
	WZ								1,82									1,82	1,19							
	BRZ		3,01	2,81	0,23	0,57	0,16	0,90										7,68	5,01							
	OL	0,27	18,97	7,16	3,62	5,74	13,32	13,77	27,11	4,86	34,97	5,59			2,04	2,29		139,71	91,12							
OS					0,11												0,11	0,07								
Razem	ha	0,27	23,31	10,62	3,92	7,75	13,48	15,28	28,93	4,86	34,97	5,59		2,04	2,29		153,31	100,00								
	%	0,18	15,20	6,93	2,56	5,06	8,79	9,97	18,87	3,17	22,80	3,65		1,33	1,49		100,00	100,00								

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OLJ	SO				1,94						0,67							2,61	7,44
	ŚW			0,76														0,76	2,17
	DB	0,45	0,83															1,28	3,65
	KL		0,04															0,04	0,11
	JW		0,28															0,28	0,80
	WZ		0,08			0,00												0,08	0,23
	JS			0,41														0,41	1,17
	GB		0,04		0,73													0,77	2,20
	BRZ		0,40															0,40	1,14
	OL	4,02	1,52	2,37	2,93	0,80				6,93	2,53	7,33						28,43	81,09
Razem	ha	4,47	3,19	3,54	5,60	0,80			6,93	2,53	8,00							35,06	100,00
	%	12,75	9,10	10,10	15,97	2,28			19,77	7,22	22,81							100,00	100,00
LŁ	SO						0,48											0,48	4,59
	BRZ						0,48											0,48	4,59
	OL				0,98		3,83	1,23		3,46								9,50	90,82
Razem	ha				0,98		4,79	1,23		3,46								10,46	100,00
	%				9,37		45,79	11,76		33,08								100,00	100,00
Łącznie	SO	85,29	97,98	96,99	114,04	131,60	214,71	169,69	321,21	231,55	172,71	28,53	0,20		231,03	13,32		1908,85	58,68
	SO.B					0,22	1,14	0,05										1,41	0,04
	MD	5,24	2,38	0,61	2,18	2,17	4,74	0,93										18,25	0,56
	ŚW	0,90	0,27	1,82	0,93				1,59	0,35	2,23	0,10			1,40			9,59	0,29
	BK		0,19						1,42					0,15	8,78			10,54	0,32
	DB	47,38	57,36	54,19	15,65	19,62	33,98	16,79	50,82	40,30	40,72	6,58			168,47	1,01		552,87	16,99
	DB.C			0,43		0,19						0,11			1,32			2,05	0,06
	KL		0,49	0,44											1,06			1,99	0,06
	JW	0,56	0,95	1,67	0,39				0,28	0,54					0,12			4,51	0,14
	WZ		0,08	0,11		0,00				1,82	1,02	0,72						3,75	0,12
	JS			0,41		0,35				0,67				0,24				1,67	0,05
	GB	0,48	0,32	0,68	0,98	2,79	6,92	8,84	15,60	12,64	4,51	0,94			22,69			77,39	2,38
	BRZ	13,94	22,49	34,26	19,89	22,71	36,57	35,33	31,31	18,75	6,22	1,15			26,47	0,30		269,39	8,28
	OL	15,09	35,69	20,69	12,54	16,23	32,13	36,23	48,44	22,77	95,32	8,75			29,59	2,29		375,76	11,55
	OL.S					0,12												0,12	0,00
	AK				0,10	0,95				0,08								1,13	0,03
	OS		0,36	0,33	3,27	3,70	1,14			1,37	0,12	0,14			0,11			10,54	0,32
	LP	0,84	0,11		0,20	0,49				1,86	0,12				0,66			4,28	0,13
	Ogółem	ha	169,72	218,67	212,63	170,17	201,14	331,33	271,15	474,07	329,50	320,44	46,45	0,20		491,70	16,92		3254,09
%		5,22	6,72	6,53	5,23	6,18	10,18	8,33	14,57	10,13	9,85	1,43	0,01		15,10	0,52		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 3254,1045

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Va
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	16	17	18	19	20					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80									81-90	91-100
Powierzchnia zalesiona w ha																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO					0,86												0,86	100,00
Razem	ha					0,86												0,86	100,00
	%					100,00												100,00	100,00
BŚW	SO	87,73	50,79	44,95	151,60	369,53	279,69	1058,10	207,86	54,80	27,06							2332,11	94,42
	SO.B				0,43	0,49		0,04										0,96	0,04
	DB		0,35				0,42	6,43	0,35									7,55	0,31
	DB.C			0,14														0,14	0,01
	BRZ	15,65	9,50	7,81	5,92	9,23	11,16	60,56	7,30	0,03								127,16	5,15
	OL					0,33		0,56										0,89	0,04
	AK			0,16														0,16	0,01
	OS		0,02		0,29	0,20	0,04											0,55	0,02
Razem	ha	103,38	60,66	53,06	158,24	379,78	291,31	1125,69	215,51	54,83	27,06							2469,52	100,00
	%	4,19	2,46	2,15	6,41	15,38	11,80	45,56	8,73	2,22	1,10							100,00	100,00
BW	SO				1,26													1,26	87,50
	BRZ				0,18													0,18	12,50
Razem	ha				1,44													1,44	100,00
	%				100,00													100,00	100,00
BB	SO				1,42													1,42	29,96
	BRZ				3,32													3,32	70,04
Razem	ha				4,74													4,74	100,00
	%				100,00													100,00	100,00
BMŚW	SO	56,71	48,82	49,49	105,47	109,87	97,16	289,57	180,02	73,64	21,25	7,51			10,11			1049,62	84,28
	MD	2,13	0,68		0,74	1,73	1,97	0,17										7,42	0,60
	ŚW			0,26	0,74													1,00	0,08
	BK									1,41					4,48			5,89	0,47
	DB	6,31	9,34	5,79	2,51	2,63	8,17	4,49	8,00	2,81	0,81	0,62			1,45			52,93	4,25
	DB.C		0,58	2,34	3,81	0,79		0,71										8,23	0,66
	JW	0,41																0,41	0,03
	GB									0,12								0,12	0,01
	BRZ	6,68	6,02	11,76	12,84	21,42	8,02	24,11	3,16	3,09					0,55			97,65	7,84
	OL			1,70	0,91	0,26	0,75	0,32	0,66						0,27			4,87	0,39
	AK							0,36										0,36	0,03
	OS		2,38	8,11	1,30	4,57	0,35	0,14	0,04									16,89	1,36
Razem	ha	72,24	67,82	79,45	128,32	141,27	116,42	319,87	191,88	81,07	22,06	8,13			16,86			1245,39	100,00
	%	5,80	5,45	6,38	10,30	11,34	9,35	25,69	15,41	6,51	1,77	0,65			1,35			100,00	100,00

Typ siedlisko w lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I	II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMW	SO		4,83	14,07	14,71	15,27	8,37	19,18	50,76	20,84								148,03	73,46
	MD				0,42		0,40											0,82	0,41
	ŚW				0,92	0,42			2,37									3,71	1,84
	DB		0,87	0,55			0,26		1,23									2,91	1,44
	BRZ		1,91	4,41	7,65	6,15	7,79	5,94	2,52	0,29								36,66	18,19
	OL				1,64	1,35	0,32	0,36	2,03									5,70	2,83
	OS			0,08	1,29	0,85	1,39		0,08									3,69	1,83
Razem	ha		7,61	19,11	26,63	24,04	18,53	25,48	58,99	21,13								201,52	100,00
	%		3,78	9,48	13,21	11,93	9,20	12,64	29,27	10,49								100,00	100,00
BMB	SO					0,97	0,57	0,76	0,24									2,54	34,32
	BRZ					0,96	3,15	0,75										4,86	65,68
Razem	ha					1,93	3,72	1,51	0,24									7,40	100,00
	%					26,08	50,27	20,41	3,24									100,00	100,00
LMŚW	SO	85,15	98,84	91,07	98,35	65,25	62,02	138,85	178,84	158,66	54,39	19,21	0,60	3,76	206,86	3,19		1265,04	63,32
	MD	7,07	7,56	0,59	3,61	2,08	5,27	0,11	0,51									26,80	1,34
	ŚW				3,02	1,38	2,88	0,34	0,49	0,46					0,24			8,81	0,44
	BK	2,71					0,57	2,89	0,16	2,16	0,98	0,36			16,06			25,89	1,30
	DB	56,31	81,07	50,78	13,74	6,15	10,12	29,75	44,25	40,07	13,69	10,86	2,38	4,01	128,49	0,40		492,07	24,63
	DB.C	1,57	3,22	5,26	0,93	0,85	0,12	0,43		0,62		0,53			1,27			14,80	0,74
	KL														0,10			0,10	0,01
	JW	0,61		0,16	0,34													1,11	0,06
	GB			0,72	3,14	1,97	4,54	13,31	8,60	11,36	0,47	2,84		0,48	12,33			59,76	2,99
	BRZ	0,12	5,66	5,14	16,79	14,50	11,91	19,29	6,72	0,88		0,29			2,65			83,95	4,20
	OL		0,34		0,79	0,69	1,40	1,28	4,15	1,31					0,16			10,12	0,51
	OS			0,16	1,90	1,32	0,17	0,24	0,78	0,51								5,08	0,25
	LP		0,54		0,12	0,16		1,10	0,16	1,49		0,19			0,47			4,23	0,21
Razem	ha	153,54	197,23	153,88	142,73	94,35	99,00	207,59	244,66	217,52	69,53	34,28	2,98	8,25	368,63	3,59		1997,76	100,00
	%	7,69	9,87	7,70	7,14	4,72	4,96	10,39	12,25	10,89	3,48	1,72	0,15	0,41	18,45	0,18		100,00	100,00
LMW	SO		0,38	2,87	2,48	7,26	10,82	14,24	13,84			0,16		0,77				52,82	22,20
	MD			0,22				0,22										0,44	0,18
	ŚW			0,05	0,62		0,72	0,55	0,14									2,08	0,87
	BK								0,21									0,21	0,09
	DB		0,09	4,19			0,49	1,98	4,70	0,05		1,11			3,75			16,36	6,88
	DB.C				0,39													0,39	0,16
	WZ			0,45														0,45	0,19
	GB						0,31	1,08	0,23									1,62	0,68
	BRZ		0,09	1,80	8,99	10,92	10,16	6,42	1,56						2,37			42,31	17,79
	OL		0,84	4,30	13,41	20,12	21,19	28,31	27,35	0,42		0,32			0,14			116,40	48,94
	OS				0,52	3,87									0,23			4,62	1,94
WB					0,18												0,18	0,08	
Razem	ha		1,40	13,88	26,41	42,35	43,69	52,80	48,03	0,47		1,59		7,26				237,88	100,00
	%		0,59	5,83	11,10	17,80	18,37	22,20	20,19	0,20		0,67		3,05				100,00	100,00

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I	II		III		IV		V		VI	VII	VIII	19				20	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMB	SO			0,26					0,52									0,78	4,27
	DB			0,26														0,26	1,42
	BRZ			0,51		10,51			1,00									12,02	65,84
	OL			0,26		1,97			0,38									2,61	14,29
	OS					2,59												2,59	14,18
Razem	ha			1,29		15,07			1,90									18,26	100,00
	%			7,06		82,53			10,41									100,00	100,00
LŚW	SO			8,31	1,68	1,65	2,74	2,24	1,74	7,55	0,58				8,97			35,46	36,20
	MD			1,42		0,31	0,70											2,43	2,48
	ŚW				0,88													0,88	0,90
	BK														0,32			0,32	0,33
	DB	2,86		5,94	3,04	0,31	0,76	0,74	0,67	2,91	1,16				11,85			30,24	30,88
	GB				0,49	0,37	3,31		0,56	0,40	4,04				5,29			14,46	14,77
	BRZ			0,54	4,12	1,65	2,66	0,37	2,52						0,11			11,97	12,22
	LP			0,26	0,49				0,37	0,36	0,13				0,56			2,17	2,22
Razem	ha	2,86		16,47	10,70	4,29	10,17	3,72	5,85	10,99	5,78				27,10			97,93	100,00
	%	2,92		16,82	10,93	4,38	10,38	3,80	5,97	11,22	5,90				27,68			100,00	100,00
LW	SO							0,18										0,18	4,57
	DB							0,54										0,54	13,71
	OL							1,07			2,15							3,22	81,72
Razem	ha							1,79			2,15							3,94	100,00
	%							45,43			54,57							100,00	100,00
OL	SO				0,64													0,64	1,65
	GB								0,18									0,18	0,46
	BRZ		0,48	0,16	0,95				4,55									6,14	15,80
	OL		0,49	0,32	6,17	3,27			0,87	20,74								31,86	81,96
	OS			0,05														0,05	0,13
Razem	ha		0,97	0,53	7,76	3,27		0,87	25,47									38,87	100,00
	%		2,50	1,36	19,96	8,41		2,24	65,53									100,00	100,00
OLJ	SO							0,18										0,18	3,57
	OL							1,62			3,24							4,86	96,43
Razem	ha							1,80			3,24							5,04	100,00
	%							35,71			64,29							100,00	100,00
LŁ	OL							0,68										0,68	100,00
Razem	ha							0,68										0,68	100,00
	%							100,00										100,00	100,00

Typ siedlisko w lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I	II		III		IV		V		VI	VII	VIII							
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																			%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Łącznie	SO	229,59	203,66	211,02	377,61	570,66	461,37	1523,30	633,82	315,49	103,28	26,88	0,60	3,76	226,71	3,19		4890,94	77,26	
	SO.B				0,43	0,49		0,04											0,96	0,02
	MD	9,20	8,24	2,23	4,77	4,12	8,34	0,50	0,51										37,91	0,60
	ŚW			0,31	6,18	1,80	3,60	0,89	3,00	0,46					0,24				16,48	0,26
	BK	2,71					0,57	2,89	0,37	3,57	0,98	0,36			20,86				32,31	0,51
	DB	65,48	91,72	67,51	19,29	9,09	20,22	43,93	59,20	45,84	15,66	12,59	2,38	4,01	145,54	0,40			602,86	9,52
	DB.C	1,57	3,80	7,74	5,13	1,64	0,12	1,14		0,62		0,53			1,27				23,56	0,37
	KL														0,10				0,10	0,00
	JW	1,02		0,16	0,34														1,52	0,02
	WZ			0,45															0,45	0,01
	GB			0,72	3,63	2,34	8,16	14,39	9,57	11,88	4,51	2,84		0,48	17,62				76,14	1,20
	BRZ	22,45	23,66	32,13	60,76	75,34	54,85	117,44	29,33	4,29		0,29			5,68				426,22	6,73
	OL		1,67	6,58	22,92	27,99	23,66	34,39	55,99	1,73	5,39	0,32			0,57				181,21	2,86
	AK			0,16				0,36											0,52	0,01
	OS		2,40	8,40	5,30	13,40	1,95	0,38	0,90	0,51					0,23				33,47	0,53
	WB					0,18													0,18	0,00
LP		0,54	0,26	0,61	0,16		1,47	0,52	1,62		0,19			1,03				6,40	0,10	
Ogółem	ha	332,02	335,69	337,67	506,97	707,21	582,84	1741,12	793,21	386,01	129,82	44,00	2,98	8,25	419,85	3,59		6331,23	100,00	
	%	5,24	5,30	5,33	8,01	11,17	9,21	27,50	12,53	6,10	2,05	0,69	0,05	0,13	6,63	0,06		100,00	100,00	

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 6331,0982

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr Va
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	Powierzchnia zalesiona w ha													16	17	18	19	20
BŚW	SO	13,56	15,60	7,62	58,03	65,20	101,38	118,01	65,79	22,40	5,86	7,15						480,60	94,37
	SO.B					0,01	0,18											0,19	0,04
	DB					1,52	0,03	0,53										2,08	0,41
	DB.C			0,21		3,04		0,53										3,78	0,74
	BRZ	3,03	4,73	1,10	1,36	3,06	2,31	6,78		0,15								22,52	4,42
	AK			0,03														0,03	0,01
	OS				0,07													0,07	0,01
Razem	ha	16,59	20,33	8,96	59,46	72,83	103,90	125,85	65,79	22,55	5,86	7,15					509,27	100,00	
	%	3,26	3,99	1,76	11,68	14,30	20,40	24,71	12,92	4,43	1,15	1,40					100,00	100,00	
BMŚW	SO	54,03	49,65	53,65	179,02	125,49	163,38	290,89	210,40	111,88	54,50	6,69			17,88	9,30		1326,76	81,36
	SO.B							0,06		0,04								0,10	0,01
	MD	0,84	1,33		8,00			0,32										10,49	0,64
	ŚW							0,43	0,88	0,79								2,10	0,13
	BK	2,92	0,65							0,75						2,84		7,16	0,44
	DB	5,14	10,42	1,86	1,69	1,56	18,61	68,32	27,75	32,47	9,15	3,19			8,96	1,07		190,19	11,67
	DB.C		0,40	1,09				0,17	0,66						0,18	0,24		2,74	0,17
	KL		0,12					0,32		0,16								0,60	0,04
	GB		0,54	1,55					0,91	0,30					0,18			3,48	0,21
	BRZ	10,02	5,88	3,83	8,61	6,55	9,83	31,24	4,61	0,39					0,86			81,82	5,02
	OL							0,92	1,97									2,89	0,18
	AK			0,10	0,19													0,29	0,02
	OS				0,15	0,06	0,12	0,12										0,45	0,03
LP			0,12		1,23												1,35	0,08	
Razem	ha	72,95	68,99	62,20	197,66	134,89	193,73	394,54	243,84	146,58	63,65	9,88			30,90	10,61		1630,42	100,00
	%	4,47	4,23	3,81	12,12	8,27	11,88	24,21	14,96	8,99	3,90	0,61			1,90	0,65		100,00	100,00
BMW	SO	1,80	0,97		0,79	4,18	2,77	7,67	10,19			0,85						29,22	72,92
	ŚW						0,65		0,29									0,94	2,35
	DB	0,23	0,12					0,63	0,58									1,56	3,89
	BRZ	0,23	0,12		0,78	0,80	5,17											7,10	17,72
	OL						0,65	0,21										0,86	2,15
	OS				0,39													0,39	0,97
Razem	ha	2,26	1,21		1,96	4,98	9,24	8,51	11,06			0,85						40,07	100,00
	%	5,64	3,02		4,89	12,43	23,06	21,24	27,60			2,12						100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
LMŚW	SO	17,23	15,00	26,18	45,85	46,25	42,22	197,46	131,64	118,61	26,19	4,42			62,72	38,41		772,18	42,79							
	MD	2,47	0,13	3,09	17,96	76,34		2,09							2,18			104,26	5,78							
	ŚW		0,11	6,01	13,47	5,49	0,85		1,17									27,10	1,50							
	BK	2,99	0,44							0,71					15,03	0,42		19,59	1,09							
	DB	16,63	20,88	24,67	4,74	6,88	12,72	88,90	169,07	164,07	63,00	54,37			0,43	60,98	7,73	695,07	38,52							
	DB.C		0,14	1,06	0,29			2,78	0,63	4,87		0,43			0,71	6,22		17,13	0,95							
	KL														0,06			0,06	0,00							
	JW	1,02	0,28	0,28														1,58	0,09							
	WZ														0,11			0,11	0,01							
	JS				0,14													0,14	0,01							
	GB	0,48	2,18	3,02	1,43	1,70	0,96	19,14	22,58	1,70	1,33	4,86			0,27	14,58	2,55	76,78	4,26							
	BRZ	0,34	3,27	9,61	7,36	7,27	0,99	16,46	16,95						14,46	0,79		77,50	4,30							
	OL		0,14		1,03	0,23	0,10	0,29	0,14	0,11					0,70			2,74	0,15							
	AK		4,29	0,37	0,07		0,10								0,17	0,11		5,11	0,28							
	TP				0,51													0,51	0,03							
	OS		0,66	0,18		0,71	0,28	0,35	0,12						0,71			3,01	0,17							
LP			0,25				0,11	0,71						0,27			1,34	0,07								
Razem	ha	41,16	47,52	74,72	92,85	144,87	58,22	327,58	343,01	290,07	90,52	64,08		0,70	172,68	56,23		1804,21	100,00							
	%	2,28	2,63	4,14	5,15	8,03	3,23	18,16	19,00	16,08	5,02	3,55		0,04	9,57	3,12		100,00	100,00							
LMW	SO	2,01	5,41	6,05	4,51	18,51	17,66	12,50	4,43						1,96			73,04	42,59							
	ŚW		0,11		0,86	9,95	0,48											11,40	6,65							
	BK		0,13												1,86			1,99	1,16							
	DB	0,22	2,28	1,87			4,57	2,06	2,09	0,54					0,83			14,46	8,43							
	JW		0,50	0,16														0,66	0,38							
	WZ					0,79	0,87	0,19										1,85	1,08							
	GB		0,12	0,09		0,64		1,94	1,66									4,45	2,60							
	BRZ		2,49	1,45	1,85	7,76	4,15	6,46	1,34						0,29			25,79	15,04							
	OL		0,11	1,80	2,16	9,75	10,53	5,96	5,80	0,06					0,48			36,65	21,37							
	OS				0,15	0,58												0,73	0,43							
LP		0,12			0,34												0,46	0,27								
Razem	ha	2,23	11,27	11,42	9,53	48,32	38,26	29,11	15,32	0,60					5,42			171,48	100,00							
	%	1,30	6,57	6,66	5,56	28,18	22,31	16,98	8,93	0,35					3,16			100,00	100,00							
LMB	BRZ	2,03																2,03	100,00							
Razem	ha	2,03																2,03	100,00							
	%	100,00																100,00	100,00							

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
LŚW	SO			1,28	17,47	4,02	0,85	1,33	9,16	3,51	0,62	2,04		1,48	2,93			44,69	16,58							
	MD				14,58	12,24	1,74											28,56	10,60							
	ŚW			0,58	14,60	1,22	1,15											17,55	6,51							
	BK						0,25											0,25	0,09							
	DB		8,92	13,28	8,74	0,06	0,32	1,79	11,86	15,47	6,62	9,73	1,80	2,96	24,89			106,44	39,48							
	DB.C		1,82	2,11	1,07		0,23		4,16			0,63						10,02	3,72							
	KL				0,24	0,19	0,05	0,03							0,42			0,93	0,35							
	JW		0,40		0,58	0,36												1,34	0,50							
	GB		1,21	2,51	1,54	1,22		3,35	6,80		1,86	7,63	0,68	2,96	11,24			41,00	15,21							
	BRZ		0,81	1,11	4,87	1,09		0,14	0,57									8,59	3,19							
	OL				0,46	3,54													4,00	1,48						
	OS				2,40	0,35		0,28							0,41			3,44	1,28							
	LP		0,35	0,18		0,31						0,69	0,34		0,86			2,73	1,01							
Razem	ha		13,51	21,05	66,55	24,60	4,59	6,92	32,55	18,98	9,10	20,72	2,82	7,40	40,75			269,54	100,00							
	%		5,01	7,81	24,67	9,13	1,70	2,57	12,08	7,04	3,38	7,69	1,05	2,75	15,12			100,00	100,00							
LW	SO						0,82		0,07									0,89	3,03							
	ŚW				0,78													0,78	2,65							
	DB		0,04	2,77				0,36		0,72					1,14			5,03	17,11							
	JW			0,38	0,52													0,90	3,06							
	WZ			0,09														0,09	0,31							
	GB			0,47	0,48	0,43		0,55										1,93	6,56							
	BRZ		0,13	0,94	2,94	0,53		0,18	0,10						0,17			4,99	16,97							
	OL		0,23		2,37	0,11		0,74	2,96	0,08	5,46	0,92			1,53			14,40	48,98							
	OS		0,04		0,26													0,30	1,02							
Razem	ha		0,44	4,74	7,35	1,07	0,82	1,83	3,13	0,80	5,46	0,92		2,84			29,40	100,00								
	%		1,50	16,12	25,00	3,64	2,79	6,22	10,65	2,72	18,57	3,13		9,66			100,00	100,00								
OL	SO					0,05												0,05	0,04							
	ŚW					0,94	0,17	0,50										1,61	1,35							
	BK		0,28															0,28	0,24							
	KL		0,31															0,31	0,26							
	JW		0,64															0,64	0,54							
	JS			0,15				0,80	0,34									1,29	1,08							
	GB				0,57													0,57	0,48							
	BRZ		1,21		3,64	4,56	1,45	4,13	2,52		3,34							20,85	17,52							
	OL		4,00	5,61	4,23	21,24	2,23	19,16	8,02	5,91	18,69	4,29						93,38	78,45							
WB					0,05												0,05	0,04								
Razem	ha		6,44	5,76	8,44	26,84	3,85	24,59	10,88	5,91	22,03	4,29					119,03	100,00								
	%		5,41	4,84	7,09	22,55	3,23	20,66	9,14	4,97	18,51	3,60					100,00	100,00								

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
OLJ	BRZ						1,50	0,03											1,53	3,13						
	OL			0,09	2,54	0,70	5,99	0,14		1,48	36,38								47,32	96,87						
Razem	ha			0,09	2,54	0,70	7,49	0,17		1,48	36,38								48,85	100,00						
	%			0,18	5,20	1,43	15,33	0,35		3,03	74,48								100,00	100,00						
Łącznie	SO	88,63	86,63	94,78	305,67	263,70	329,08	627,86	431,68	256,40	87,17	21,15			1,48	85,49	47,71		2727,43	58,98						
	SO.B					0,01	0,24		0,04										0,29	0,01						
	MD	3,31	1,46	3,09	40,54	88,58	2,06	2,09								2,18			143,31	3,10						
	ŚW		0,22	6,59	29,71	17,60	3,30	0,93	2,34	0,79									61,48	1,33						
	BK	5,91	1,50				0,25			1,46						19,73	0,42		29,27	0,63						
	DB	22,22	42,66	44,45	15,17	10,02	36,25	162,59	211,35	213,27	78,77	67,29	1,80	3,39	96,80	8,80			1014,83	21,95						
	DB.C		2,36	4,47	1,36	3,04	0,40	3,97	4,79	4,87		1,06			0,89	6,46			33,67	0,73						
	KL		0,43		0,24	0,19	0,37	0,03	0,16						0,48				1,90	0,04						
	JW	1,02	1,82	0,82	1,10	0,36													5,12	0,11						
	WZ			0,09		0,79	0,87	0,19								0,11			2,05	0,04						
	JS			0,15	0,14			0,80	0,34										1,43	0,03						
	GB	0,48	4,05	7,64	4,02	3,99	0,96	25,89	31,04	2,00	3,19	12,49	0,68	3,23	26,00	2,55			128,21	2,77						
	BRZ	15,65	18,64	18,04	31,41	31,62	25,40	65,42	26,09	0,54	3,34				15,78	0,79			252,72	5,47						
	OL		4,48	7,50	12,79	35,57	20,42	28,47	16,92	7,64	60,53	5,21			2,71				202,24	4,37						
	AK		4,29	0,50	0,26		0,10								0,17	0,11			5,43	0,12						
	TP				0,51														0,51	0,01						
	OS		0,70	0,18	3,42	1,70	0,40	0,75	0,12						1,12				8,39	0,18						
WB					0,05													0,05	0,00							
LP		0,47	0,64		1,88		0,11	0,71			0,69	0,34		1,13				5,97	0,13							
Ogółem	ha	137,22	169,71	188,94	446,34	459,10	420,10	919,10	725,58	486,97	233,00	107,89	2,82	8,10	252,59	66,84		4624,30	100,00							
	%	2,97	3,67	4,09	9,65	9,93	9,08	19,87	15,69	10,53	5,04	2,33	0,06	0,18	5,46	1,45		100,00	100,00							

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

4624,2851

Miąszościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem			
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej	Miąższosc w m3		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BŚW	SO		1095	6700	10405	9695	17270	17960	33205	23150	8330	1540	65					129415	96,67	
	SO.B					40	195	10										245	0,18	
	DB											20						20	0,01	
	DB.C											15						15	0,01	
	BRZ		20	295	1495	375	120	510	165	1025			5						4010	3,00
	OL							35	135										170	0,13
	OS																			
Razem	m3		20	1390	8195	10780	9855	18010	18270	34230	23150	8330	1580	65				133875	100,00	
	%		0,01	1,04	6,12	8,05	7,36	13,45	13,65	25,58	17,29	6,22	1,18	0,05				100,00	100,00	
BMŚW	SO			1130	4320	14990	16505	33890	16390	38440	16040	6985	1770		17175	1385		169020	87,54	
	MD						270											270	0,14	
	ŚW				30						585							615	0,32	
	BK											35						35	0,02	
	DB			25	100		295	1540	855	2850	790	580	10			1145		8190	4,24	
	DB.C														440			440	0,23	
	GB					35		20		380	135	60						630	0,33	
	BRZ			370	380	995	1090	4125	1495	2145	490	175				420		11685	6,05	
	OL						250	245	85	145						110		835	0,43	
	AK						185			15								200	0,10	
	OS			35	15	460	100	100		450								1160	0,60	
Razem	m3			1560	4845	16480	18695	39920	18825	44425	18040	7800	1815		19290	1385		193080	100,00	
	%			0,81	2,51	8,54	9,68	20,68	9,75	23,00	9,34	4,04	0,94		9,99	0,72		100,00	100,00	
BMW	SO			350	945	1485	870	1275	5750	1120	9315	4380			125			25615	85,06	
	ŚW			10		50									40			100	0,33	
	DB				15		30	385		45					65			540	1,79	
	GB								100	95					180			375	1,25	
	BRZ			80	65	135	240	865	695	305	35				405			2825	9,38	
	OL					125	80	5	255		75							540	1,79	
	OS						120											120	0,40	
Razem	m3			440	1025	1795	1340	2530	6800	1565	9425	4380			815			30115	100,00	
	%			1,46	3,40	5,96	4,45	8,40	22,58	5,20	31,30	14,54			2,71			100,00	100,00	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMŚW	SO	60	340	220	4405	15540	12245	12810	38990	32100	46480	5200			76485	2515		247390	76,36
	MD					25	1065											1090	0,34
	ŚW									275	50				775			1100	0,34
	BK							235										235	0,07
	DB	45	245	285	410	1835	6045	660	10550	7130	15430	2255			3910	160		48960	15,11
	KL														55			55	0,02
	JW							55	105									160	0,05
	GB					150	385	185	830	2310	470				1435			5765	1,78
	BRZ		105	35	1130	2395	2170	2200	3030	2290	1660	440			2015	100		17570	5,42
	OL		15			130	50		5	30	235				425			890	0,27
	OS					290	85		190		55							620	0,19
	LP						115								40			155	0,05
Razem	m3	105	705	540	5945	20480	22045	16145	53700	44135	64380	7895			85140	2775		323990	100,00
	%	0,03	0,22	0,17	1,83	6,32	6,80	4,98	16,57	13,62	19,87	2,44			26,29	0,86		100,00	100,00
LMW	SO		860	2600	1650	615	515	6650	3320	6870	300	380			6755			30515	30,06
	MD		15		25													40	0,04
	ŚW							375	155									530	0,52
	DB		70	95	15	5	5	1055	2025	1675	235	60			1420			6660	6,56
	DB.C			15														15	0,01
	KL														120			120	0,12
	JW			10														10	0,01
	WZ									40	310							350	0,34
	JS					30						50						80	0,08
	GB			40		10	35	1200	730	555	475	210			1510			4765	4,69
	BRZ	215	300	1210	1230	570	975	3835	1010	1315	25				4810			15495	15,26
	OL	105	720	550	695	1220	2595	5625	950	2775	21200	370			6055			42860	42,23
	OL.S					35												35	0,03
OS					45	10											55	0,05	
Razem	m3	320	1965	4520	3615	2530	4135	18740	8190	13230	22545	1070			20670			101530	100,00
	%	0,32	1,94	4,45	3,56	2,49	4,07	18,46	8,07	13,03	22,20	1,05			20,36			100,00	100,00
LMB	BRZ							50										50	66,67
	OL		10					15										25	33,33
Razem	m3		10					65										75	100,00
	%		13,33					86,67										100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LŚW	SO			340	970	585	1095	1330	4190	255	2020	1145			3885			15815	30,11
	MD			80	485	350	795	365										2075	3,95
	ŚW			50	145				25									220	0,42
	BK		5															5	0,01
	DB		130	1990	2360	3130	2245	2860	1035	1995	480				5350			21575	41,09
	DB.C			15		45												60	0,11
	KL			50														50	0,10
	JW		10	115	55													180	0,34
	WZ			10														10	0,02
	GB			10	15	265	995	100	980	180	20				2430			4995	9,51
	BRZ			1045	580	480	395	280	625	680	20				675			4780	9,10
	OL		120	210	140	160	90											720	1,37
	AK				20													20	0,04
	OS			35	650	330	165			45								1225	2,33
LP				30				700	60								790	1,50	
Razem	m3		265	3950	5450	5345	5780	4935	7555	3215	2540	1145			12340			52520	100,00
	%		0,50	7,52	10,38	10,18	11,01	9,40	14,38	6,12	4,84	2,18			23,49			100,00	100,00
LW	SO			140	140	80	160	65				85						670	3,45
	MD				50													50	0,26
	DB		25	280	50	65			230	1030	1215				50			2945	15,18
	WZ									30								30	0,15
	JS					70			165									235	1,21
	GB					160			105		70							335	1,73
	BRZ			220	140	680	240	365	405	800	85				205			3140	16,19
	OL		405	1280	65	950	1305	815	3740	245	315	865			1595			11580	59,72
	OS					380									30			410	2,11
Razem	m3		430	1920	445	2385	1705	1245	4645	2105	1685	950			1880			19395	100,00
	%		2,22	9,90	2,29	12,30	8,79	6,42	23,95	10,85	8,69	4,90			9,69			100,00	100,00
OL	SO		20	90	15	465		145										735	1,59
	DB		20															20	0,04
	WZ								385									385	0,83
	BRZ		230	410	30	175	35	210										1090	2,36
	OL		2195	1350	660	1375	3985	2930	10060	1445	16645	1755			770	695		43865	95,07
	OS					50												50	0,11
Razem	m3		2465	1850	705	2065	4020	3285	10445	1445	16645	1755			770	695		46145	100,00
	%		5,34	4,01	1,53	4,48	8,71	7,12	22,64	3,13	36,06	3,80			1,67	1,51		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Miąższosc w m3																	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
OLJ	SO				520						215							735	8,25	
	ŚW			45														45	0,51	
	DB		30															30	0,34	
	KL																			
	JW		15															15	0,17	
	WZ																			
	JS			10														10	0,11	
	GB				205													205	2,30	
	BRZ		40															40	0,45	
	OL		135	175	190	805	270			2960	685	2610							7830	87,87
Razem	m3	135	260	245	1530	270			2960	685	2825							8910	100,00	
	%	1,52	2,92	2,75	17,17	3,03			33,21	7,69	31,71							100,00	100,00	
LŁ	SO						125											125	4,19	
	BRZ						125											125	4,19	
	OL				120		1130	380		1105								2735	91,62	
Razem	m3				120		1380	380		1105								2985	100,00	
	%				4,02		46,23	12,73		37,02								100,00	100,00	
Łącznie	SO	60	3795	15355	34580	44355	66575	61100	119265	87730	68710	10120	65		104425	3900		620035	67,94	
	SO.B						40	195	10									245	0,03	
	MD		15	80	560	645	1860	365										3525	0,39	
	ŚW		10	125	195			375	180	860	50				815			2610	0,29	
	BK		5					235					35					275	0,03	
	DB	45	545	2765	2835	5360	10220	5430	16735	12620	17940	2345			11940	160		88940	9,75	
	DB.C			30		45						15			440			530	0,06	
	KL			50											175			225	0,02	
	JW		25	125	55			55	105									365	0,04	
	WZ			10					385	70	310							775	0,08	
	JS			10		100			165				50						325	0,04
	GB				50	255	585	1435	1585	3120	3180	1095	210		5555			17070	1,87	
	BRZ	235	1420	4860	4615	5750	9440	9295	8545	5610	1965	445			8530	100		60815	6,66	
	OL	240	3640	3580	2610	4435	9440	10240	17860	6360	41005	2990			8955	695		112050	12,28	
	OL.S						35											35	0,00	
	AK				20	185			15										220	0,02
	OS		35	50	1110	1315	360		640	45	55				30			3640	0,40	
LP				30	115			700	60					40				945	0,10	
Ogółem	m3	580	9490	27090	46865	62965	99525	88690	167715	116535	131130	16210	65		140905	4855		912625	100,00	
	%	0,06	1,04	2,97	5,14	6,90	10,91	9,72	18,36	12,77	14,37	1,78	0,01		15,44	0,53		100,00	100,00	

Miąszościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				19	%
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	Miąższosc w m3													16	17	18	19	20
BS	SO					170												170	100,00
Razem	m3					170												170	100,00
	%					100,00												100,00	100,00
BŚW	SO		1680	6460	37360	101010	80245	308625	65915	18470	9015							628780	96,43
	SO.B				35	35												70	0,01
	DB						80	1530	90									1700	0,26
	DB.C			15														15	0,00
	BRZ		585	990	1015	2050	2705	12205	1535	5								21090	3,23
	OL					130		200										330	0,05
	AK			10														10	0,00
	OS				70	65	5											140	0,02
Razem	m3		2265	7475	38480	103290	83035	322560	67540	18475	9015						652135	100,00	
	%		0,35	1,15	5,90	15,84	12,73	49,46	10,36	2,83	1,38						100,00	100,00	
BW	SO				290													290	92,06
	BRZ				25													25	7,94
Razem	m3				315												315	100,00	
	%				100,00												100,00	100,00	
BB	SO				410													410	46,86
	BRZ				465													465	53,14
Razem	m3				875												875	100,00	
	%				100,00												100,00	100,00	
BMŚW	SO		1295	7845	29435	36010	30800	99470	69615	29575	8670	3205				4425		320345	90,09
	MD		35		190	490	605	50										1370	0,39
	ŚW			15	110													125	0,04
	BK								360							45		405	0,11
	DB		50	220	355	750	2605	1315	2395	690	190	135				170		8875	2,50
	DB.C		45	245	640	210		145										1285	0,36
	GB								10									10	0,00
	BRZ		435	1415	2635	4880	1905	5775	705	700						135		18585	5,23
	OL			205	150	85	235	140	210							80		1105	0,31
	AK							95										95	0,03
OS		265	1110	415	1415	110	30	10									3355	0,94	
Razem	m3		2125	11055	33930	43840	36260	107020	72935	31335	8860	3340			4855		355555	100,00	
	%		0,60	3,11	9,54	12,33	10,20	30,10	20,51	8,81	2,49	0,94			1,37		100,00	100,00	

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				19	20	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
1	2	Miąższosc w m3																	%	
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BMW	SO		20	2505	3900	4700	2380	5950	19060	6915								45430	79,59	
	MD				110		120											230	0,40	
	ŚW				170	80			635									885	1,55	
	DB			15			55		475									545	0,95	
	BRZ		15	500	1340	1205	1640	1610	800	75								7185	12,59	
	OL				525	305	100	95	765										1790	3,14
	OS			10	295	235	440		35										1015	1,78
Razem	m3		35	3030	6340	6525	4735	7655	21770	6990								57080	100,00	
	%		0,06	5,31	11,11	11,43	8,30	13,41	38,13	12,25								100,00	100,00	
BMB	SO					340	180	140	65									725	43,67	
	BRZ					210	620	105										935	56,33	
Razem	m3					550	800	245	65									1660	100,00	
	%					33,13	48,19	14,76	3,92									100,00	100,00	
LMŚW	SO		2370	13685	27580	24515	23850	59085	76780	78885	27420	9215	210	1845	106030	1260		452730	79,64	
	MD		270	140	985	740	1780	40	195									4150	0,73	
	ŚW				670	425	1425	85	85	160					100			2950	0,52	
	BK						90	945	70	445	230	80			1115			2975	0,52	
	DB	420	2640	3215	2440	1435	2775	8695	12850	11210	3215	3260	995	1405	13015	40		67610	11,89	
	DB.C	160	385	475	130	265	30	95		125		120			255			2040	0,36	
	KL														20			20	0,00	
	JW	30			20													50	0,01	
	GB			85	385	330	780	2185	1360	1920	105	460		65	2855			10530	1,85	
	BRZ		365	770	3635	3465	3305	5350	1950	315		70			690			19915	3,50	
	OL		35		185	200	515	425	915	485					55			2815	0,50	
	OS			40	560	400	55	95	350	260								1760	0,31	
	LP				15	25		270	30	425		40			165			970	0,17	
Razem	m3	610	6065	18410	36605	31800	34605	77270	94585	94230	30970	13245	1205	3315	124300	1300	568515	100,00		
	%	0,11	1,07	3,24	6,44	5,59	6,09	13,59	16,64	16,57	5,45	2,33	0,21	0,58	21,86	0,23	100,00	100,00		

Typ siedlisko w lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				19	20
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższosc w m3																			%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMW	SO		35	495	730	1900	3345	4615	5730			65			270			17185	26,09
	MD			30				60										90	0,14
	ŚW				140		265	170	35									610	0,93
	BK								25									25	0,04
	DB			200			195	575	1510	10		540			305			3335	5,06
	DB.C				35													35	0,05
	WZ			55														55	0,08
	GB						45	165	35									245	0,37
	BRZ		10	330	1735	2210	2305	1500	445						660			9195	13,96
	OL		60	945	3240	5070	6285	8045	9895	85		115			40			33780	51,28
	OS				130	1075									80			1285	1,95
WB					35												35	0,05	
Razem	m3		105	2055	6010	10290	12440	15130	17675	95		720			1355			65875	100,00
	%		0,16	3,12	9,12	15,62	18,88	22,97	26,84	0,14		1,09			2,06			100,00	100,00
LMB	SO			10					110									120	3,29
	BRZ			25		1870			280									2175	59,67
	OL			15		415			70									500	13,72
	OS					850												850	23,32
Razem	m3			50		3135			460									3645	100,00
	%			1,37		86,01			12,62									100,00	100,00
LŚW	SO			1170	440	665	840	960	740	4205	155				4275			13450	54,39
	MD			285		105	195											585	2,37
	ŚW				190													190	0,77
	DB			460	380	85	220	290	215	990	470				935			4045	16,36
	GB				85	80	650		125	90	905				980			2915	11,79
	BRZ			65	845	465	680	115	805									2975	12,03
	LP			15	60			115	165	40					170			565	2,29
Razem	m3			1995	2000	1400	2585	1480	2050	5325	1530				6360			24725	100,00
	%			8,07	8,09	5,66	10,46	5,99	8,29	21,54	6,19				25,71			100,00	100,00
LW	SO							65										65	5,49
	DB							160										160	13,50
	OL							380			580							960	81,01
Razem	m3							605			580							1185	100,00
	%							51,05			48,95							100,00	100,00

Typ siedlisko w lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				19	20
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	Miąższosc w m3																	%
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OL	SO				150													150	1,48
	GB								50									50	0,49
	BRZ		30	35	185				970									1220	12,01
	OL		50	70	1195	1075			325	6000								8715	85,82
	OS			20														20	0,20
Razem	m3		80	125	1530	1075			325	7020								10155	100,00
	%		0,79	1,23	15,07	10,59			3,20	69,12								100,00	100,00
OLJ	SO								45									45	3,61
	OL								355				845					1200	96,39
Razem	m3								400				845					1245	100,00
	%								32,13				67,87					100,00	100,00
LŁ	OL								190									190	100,00
Razem	m3								190									190	100,00
	%								100,00									100,00	100,00
Łącznie	SO		5400	32170	100295	169310	141640	478955	238015	138050	45260	12485	210	1845	115000	1260		1479895	84,90
	SO.B				35	35												70	0,00
	MD		305	455	1285	1335	2700	150	195									6425	0,37
	SW			15	1280	505	1690	255	755	160					100			4760	0,27
	BK						90	945	95	805	230	80			1160			3405	0,20
	DB	420	2690	4110	3175	2270	5930	12565	17535	12900	3875	3935	995	1405	14425	40		86270	4,95
	DB.C	160	430	735	805	475	30	240		125		120			255			3375	0,19
	KL														20			20	0,00
	JW	30			20													50	0,00
	WZ			55														55	0,00
	GB			85	470	410	1475	2350	1570	2020	1010	460		65	3835			13750	0,79
	BRZ		1440	4130	11880	16355	13160	26660	7490	1095		70			1485			83765	4,80
	OL		145	1235	5295	7280	7135	9965	18045	570	1425	115			175			51385	2,95
	AK			10				95										105	0,01
	OS		265	1180	1470	4040	610	125	395	260					80			8425	0,48
	WB					35												35	0,00
	LP			15	75	25		385	195	465		40			335			1535	0,09
Ogółem	m3	610	10675	44195	126085	202075	174460	532690	284290	156450	51800	17305	1205	3315	136870	1300		1743325	100,00
	%	0,03	0,61	2,54	7,23	11,59	10,01	30,57	16,31	8,97	2,97	0,99	0,07	0,19	7,85	0,07		100,00	100,00

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
BŚW	SO		335	1155	13050	15995	25470	36555	20135	7025	2100	2085							123905	96,03						
	SO.B						20												20	0,02						
	DB					305	5	170											480	0,37						
	DB.C			10		850		110											970	0,75						
	BRZ		230	155	200	855	470	1700		25									3635	2,82						
	AK			5															5	0,00						
	OS				15														15	0,01						
Razem	m3		565	1325	13265	18005	25965	38535	20135	7050	2100	2085						129030	100,00							
	%		0,44	1,03	10,28	13,95	20,12	29,87	15,60	5,46	1,63	1,62						100,00	100,00							
BMŚW	SO		1010	9520	49230	39440	46705	94280	75585	41170	18265	2120			7235	2750			387310	84,23						
	SO.B						10		5										15	0,00						
	MD		105		1950		90												2145	0,47						
	ŚW							95	340	155									590	0,13						
	BK								145										145	0,03						
	DB		125	145	270	450	5035	20280	8570	11585	2945	855			1390	320			51970	11,30						
	DB.C		5	60			30	105							70	40			310	0,07						
	KL						75		45										120	0,03						
	GB			130				160		60					55				405	0,09						
	BRZ		360	590	1890	1595	2125	7670	990	85					205				15510	3,37						
	OL						230	580												810	0,18					
	AK			10	30															40	0,01					
	OS				25	15	30	30												100	0,02					
	LP			5		310														315	0,07					
Razem	m3		1605	10460	53395	41810	54330	123200	85535	53200	21210	2975			8955	3110			459785	100,00						
	%		0,35	2,27	11,61	9,09	11,82	26,80	18,60	11,57	4,61	0,65			1,95	0,68			100,00	100,00						
BMW	SO		40		120	1525	940	2500	4130			160							9415	76,77						
	ŚW						280		140										420	3,42						
	DB							215	165										380	3,10						
	BRZ		10		165	175	1345												1695	13,82						
	OL						215	55											270	2,20						
	OS					85													85	0,69						
Razem	m3		50		370	1700	2780	2770	4435			160							12265	100,00						
	%		0,41		3,02	13,86	22,67	22,58	36,16			1,30							100,00	100,00						

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMŚW	SO		760	4625	12060	14300	13650	71595	51225	52215	11375	1750			29585	14350		277490	48,35
	MD		15	675	4605	18605		740							435			25075	4,37
	ŚW			660	2880	1455	325		415									5735	1,00
	BK									170					190	60		420	0,07
	DB	110	525	1280	485	1450	3465	28290	59510	68285	28505	21510			190	7445	1495	222545	38,78
	DB.C			105	65			955	260	1300		220				225	1400	4530	0,79
	KL														10			10	0,00
	JW	25	15	10														50	0,01
	WZ														45			45	0,01
	JS				40													40	0,01
	GB		30	115	210	215	165	4285	4470	545	365	1200			70	2925	450	15045	2,62
	BRZ		180	1145	1385	1465	190	4950	5335							5175	280	20105	3,50
	OL		20		255	70	35	80	50	50						295		855	0,15
	AK		385		20		25									20	25	475	0,08
	TP				170													170	0,03
	OS		75	20		195	110	195	40							330		965	0,17
LP				10				20	235						60		325	0,06	
Razem	m3	135	2005	8645	22175	37755	17965	111110	121540	122565	40245	24680		260	46740	18060	573880	100,00	
	%	0,02	0,35	1,51	3,86	6,58	3,13	19,36	21,18	21,36	7,01	4,30		0,05	8,14	3,15	100,00	100,00	
LMW	SO		235	795	1115	5365	5275	4150	1495						650		19080	47,76	
	ŚW				125	2160	155										2440	6,11	
	DB		40	55			1120	445	640	180					265		2745	6,87	
	JW		5	10													15	0,04	
	WZ					140	145	50									335	0,84	
	GB			5		90		460	375								930	2,33	
	BRZ		205	160	385	1425	710	1550	360						75		4870	12,19	
	OL		15	360	465	2165	2195	1850	2045	15					155		9265	23,19	
	OS				35	170											205	0,51	
LP					65											65	0,16		
Razem	m3		500	1385	2125	11580	9600	8505	4915	195					1145		39950	100,00	
	%		1,25	3,47	5,32	28,98	24,03	21,29	12,30	0,49					2,87		100,00	100,00	
LMB	BRZ	40															40	100,00	
Razem	m3	40															40	100,00	
	%	100,00															100,00	100,00	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LŚW	SO			230	4940	1130	320	435	3975	1430	260	925		575	1165			15385	21,83
	MD				2855	2505	470											5830	8,27
	ŚW			70	2845	340	390											3645	5,17
	BK						30											30	0,04
	DB			135	760	1075	15	100	580	4740	5730	2570	5170	965	1530	4135		27505	39,04
	DB.C			90	245	180		70		1785			230					2600	3,69
	KL					40	55	15	10							20		140	0,20
	JW			20		35	35											90	0,13
	GB			65	50	200	175		845	1730		595	2190	185	960	3680		10675	15,15
	BRZ			60	110	925	275		30	175								1575	2,23
	OL					80	830											910	1,29
	OS					740	100		80							165		1085	1,54
	LP			20	10		80						355	115		420		1000	1,42
Razem	m3		390	1475	13915	5540	1395	1980	12405	7160	3425	8870	1265	3065	9585			70470	100,00
	%		0,55	2,09	19,75	7,86	1,98	2,81	17,60	10,16	4,86	12,59	1,80	4,35	13,60			100,00	100,00
LW	SO						265		20									285	4,70
	ŚW				55													55	0,91
	DB			90				110		120								320	5,28
	JW			25	85													110	1,81
	WZ			10														10	0,16
	GB			25	50	75		115										265	4,37
	BRZ			5	65	480	130		50	30					60			820	13,52
	OL			15		365	20		210	735	10	1830	285		665			4135	68,18
	OS			5		55												60	0,99
LP				5													5	0,08	
Razem	m3		25	220	1090	225	265	485	785	130	1830	285			725			6065	100,00
	%		0,41	3,63	17,97	3,71	4,37	8,00	12,94	2,14	30,18	4,70			11,95			100,00	100,00
OL	SO						10											10	0,03
	ŚW					345	65	145										555	1,82
	KL		15															15	0,05
	JW		30															30	0,10
	JS			5				170	55									230	0,75
	GB				60													60	0,20
	BRZ		105		730	945	250	910	455		300							3695	12,12
	OL		520	1300	735	6040	610	5660	1885	1970	5435	1730						25885	84,88
WB					15												15	0,05	
Razem	m3		670	1305	1525	7355	925	6885	2395	1970	5735	1730						30495	100,00
	%		2,20	4,28	5,00	24,12	3,03	22,58	7,85	6,46	18,81	5,67						100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OLJ	BRZ						350	10										360	1,68
	OL			10	650	170	1700	55		635	17850							21070	98,32
Razem	m3			10	650	170	2050	65		635	17850							21430	100,00
	%			0,05	3,03	0,79	9,57	0,30		2,96	83,30							100,00	100,00
Łącznie	SO		2380	16325	80515	77765	92625	209515	156565	101840	32000	7040		575	38635	17100		832875	62,01
	SO.B						30		5									35	0,00
	MD		120	675	9410	21110	560	740							435			33050	2,46
	ŚW			730	5905	4300	1215	240	895	155								13440	1,00
	BK						30			315					190	60		595	0,04
	DB	110	825	2330	1830	2220	9725	50090	73625	85900	34020	27535	965	1720	13235	1815		305945	22,77
	DB.C		95	420	245	850	100	1170	2045	1300		450			295	1440		8410	0,63
	KL		15		40	55	90	10	45						30			285	0,02
	JW	25	70	45	120	35												295	0,02
	WZ			10		140	145	50							45			390	0,03
	JS			5	40			170	55									270	0,02
	GB		95	325	520	555	165	5865	6575	605	960	3390	185	1030	6660	450		27380	2,04
	BRZ	40	1155	2225	6160	6865	5440	16870	7345	110	300				5515	280		52305	3,89
	OL		570	1670	2550	9295	4985	8490	4715	2680	25115	2015			1115			63200	4,70
	AK		385	15	50		25								20	25		520	0,04
	TP				170													170	0,01
	OS		80	20	955	480	140	305	40						495			2515	0,19
WB					15												15	0,00	
LP		20	30		455		20	235			355	115		480			1710	0,13	
Ogółem	m3	175	5810	24825	108510	124140	115275	293535	252145	192905	92395	40785	1265	3325	67150	21170		1343405	100,00
	%	0,01	0,43	1,85	8,08	9,24	8,58	21,84	18,77	14,36	6,88	3,04	0,09	0,25	5,00	1,58		100,00	100,00

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI
Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales		
			I		II		III		IV		V		VI		VII						VIII	
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141	141 i wyż.						
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140										
			Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
SPECJALNE (S)	100	SO	22,06	28,59	16,78	6,88	14,99	23,27	7,72	31,51	8,06	27,21	13,87			14,41	4,05		219,40			
			45	605	2160	2035	4310	6495	2110	10170	2745	9885	5685			3950	1280		51475			
	140	DB	0,69		8,09	3,19	1,82	1,79		0,47	2,57	4,11							22,73			
					610	840	525	600		120	400	1570							4665			
	80	BRZ	0,44	2,29	0,10	0,56		1,17	8,29	7,38	5,09								25,32			
				40	5	85		335	1785	1315	1705								5270			
	80	OL		13,01	4,72	6,70	4,28	12,74	5,25	46,40	24,79	89,93	10,24						218,06			
				1475	595	985	1045	3815	1525	17175	5765	39065	3345						74790			
	80	AK					1,36												1,36			
							315												315			
50	OS					1,76												1,76				
						460												460				
	Ra-		23,19	43,89	29,69	17,33	24,21	38,97	21,26	85,76	40,51	121,25	24,11			14,41	4,05		488,63			
	zem		45	2120	3370	3945	6655	11245	5420	28780	10615	50520	9030			3950	1280		136975			
LASÓW OCHRONNYCH (O)	100	SO	38,38	35,21	31,52	24,65	11,62	17,49	45,90	42,21	89,25	13,63	7,15			45,49			402,50			
				1145	4690	7035	3940	5415	17795	16145	29550	5060	1840			11520			104135			
	80	ŚW					0,50												0,50			
							110												110			
	140	DB	15,43	16,45	42,27	13,66	11,74	17,06	6,45	22,21	9,55	5,42							160,24			
				110	3290	2505	3405	5560	2190	7105	3220	2485							29870			
	120	JW					0,98												0,98			
							190												190			
	120	JS									2,24								2,24			
											565								565			
	80	GB					0,67										3,79		4,46			
							200										685		885			
	80	BRZ	4,25	7,12	14,09	4,76	6,48	6,60	25,00	5,63	5,60						35,97		115,50			
			130	600	1885	1045	1765	1725	6310	1250	1865					7555		24130				
80	OL	15,54	26,01	15,86	4,38	10,26	14,86	22,60	3,07	1,07	8,92					38,04	2,29	162,90				
			325	1955	2405	1200	2870	4290	5775	710	400	2965				8625	695	32215				
50	OS					2,07												2,07				
						715												715				
	Ra-		73,60	84,79	103,74	51,00	40,77	56,01	99,95	75,36	105,47	27,97	7,15			123,29	2,29		851,39			
	zem		455	3810	12270	12800	12180	16990	32070	25775	35035	10510	1840			28385	695		192815			

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	120	121					140
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140									
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	100	SO	24,22	33,59	42,54	55,67	48,98	124,35	74,79	166,70	81,47	28,09	10,15	0,20					690,75	
				1490	7275	16825	15350	36335	25765	56445	27640	9720	3805	65					200715	
	100	SO.B					0,08												0,08	
							15												15	
	80	BRZ		0,51	7,05	0,97	3,15	3,49	7,40		0,52	1,27							24,36	
				30	1075	195	690	940	1985		70	395								5380
	80	OL			1,95		4,00	5,69	0,31	0,10										12,05
					420		1065	1470	90	30										3075
50	OS			0,11	1,58	0,07													1,76	
				15	500	25													540	
	Ra-		24,22	34,10	51,65	58,22	56,28	133,53	82,50	166,80	81,99	29,36	10,15	0,20					729,00	
	zem			1520	8785	17520	17145	38745	27840	56475	27710	10115	3805	65					209725	
(GPZ)	100	SO	34,53	20,31	11,18	39,80	63,37	91,35	57,42	128,13	77,60	113,63	3,94			320,81	10,58		972,65	
			80	1230	1580	11810	22035	29215	20070	50235	34640	47160	1270			98395	2880		320600	
	80	ŚW														2,66			2,66	
																965			965	
	140	DB	14,18	32,89	15,83	1,31	9,21	6,97	7,58	18,02	23,93	28,23	1,10			22,53			181,78	
				515	990	225	2895	2105	2515	6450	8535	12825	265			7310			44630	
	80	BRZ			0,54	2,51	7,30	4,50	1,61							8,00			24,46	
					95	570	2055	1225	535							1900			6380	
80	OL		2,69					0,83										3,52		
			295					240											535	
	Ra-		48,71	55,89	27,55	43,62	79,88	102,82	67,44	146,15	101,53	141,86	5,04			354,00	10,58		1185,07	
	zem		80	2040	2665	12605	26985	32545	23360	56685	43175	59985	1535			108570	2880		373110	
OGÓLEM GOSP. (G)			72,93	89,99	79,20	101,84	136,16	236,35	149,94	312,95	183,52	171,22	15,19	0,20		356,66	21,16		1914,07	
			80	3560	11450	30125	44130	71290	51200	113160	70885	70100	5340	65		108570	2880		582835	
Łącznie			169,72	218,67	212,63	170,17	201,14	331,33	271,15	474,07	329,50	320,44	46,45	0,20		491,70	16,92		3254,09	
			580	9490	27090	46870	62965	99525	88690	167715	116535	131130	16210	65		140905	4855		912625	

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

3254,1045

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.					
1	2	3	Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																	20
SPECJALNE (S)	100	SO	3,95	7,02	18,61	41,59	90,07	58,32	212,38	50,00	14,40	8,85	0,89		4,59	10,83				521,50
				335	2725	10505	25340	15570	58210	15410	6745	3055	330		2045	3515				143785
	100	SO.B					0,55													0,55
							55													55
	140	DB													3,66					3,66
															1270					1270
	80	GB										5,78								5,78
												1530								1530
	80	BRZ		0,25	3,18	8,45	19,59	5,29	3,02	1,82										41,60
				5	365	1380	4135	1070	500	455										7910
	80	OL		0,91	0,53	6,12	7,30		10,24	24,50	0,47	3,24								53,31
				75	125	1315	1655		2985	7540	95	845								14635
	50	OS					0,22													0,22
						70													70	
	Ra-		3,95	8,18	22,32	56,16	117,73	63,61	225,64	76,32	14,87	17,87	0,89		8,25	10,83			626,62	
	zem			415	3215	13200	31255	16640	61695	23405	6840	5430	330		3315	3515			169255	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	100	SO	3,42	10,26	49,58	22,23	32,67	27,79	69,65	89,67	28,80	1,00							1,05	336,12
				70	7180	5915	9470	8455	23265	33540	10490	430							255	99070
	100	MD			0,54															0,54
					55															55
	80	ŚW				0,85														0,85
						160														160
	140	DB		5,44	10,67					17,79			1,59							35,49
				55	575					5175			720							6525
	100	DB.C							0,86											0,86
									205											205
	80	GB					0,56		1,12											1,68
							105		335											440
	80	BRZ			2,41	12,45	24,23	23,60	16,26	2,08								2,47		83,50
				265	2680	5490	5860	4075	465								325		19160	
80	OL			2,92	14,30	21,60	28,75	24,72	26,55		2,15								120,99	
				785	3320	5600	8330	7030	8685		580								34330	
50	OS					1,00													1,00	
						265													265	
	Ra-		3,42	15,70	66,12	49,83	80,06	80,14	112,61	136,09	28,80	3,15	1,59		3,52				581,03	
	zem			125	8860	12075	20930	22645	34910	47865	10490	1010	720		580				160210	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.					
1	2	3	Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																20	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	100	SO	153,47	77,96	57,87	209,19	356,87	288,19	1007,46	305,00	113,91	45,86	8,66						2624,44	
				2500	8305	53170	100480	84445	296490	106235	39955	17155	3450						712185	
	100	SO.B					0,20												0,20	
							15												15	
	80	BRZ	0,52	3,02	5,88	4,29	10,23	1,59	25,98	0,65									52,16	
				60	565	745	2385	315	4825	185									9080	
	80	OL		0,06					2,19										2,25	
				5					605										610	
	50	OS		5,83	0,55	0,12	0,18												6,68	
				490	55	15	55												615	
	Ra- zem		153,99	86,87	64,30	213,60	367,48	289,78	1035,63	305,65	113,91	45,86	8,66					2685,73		
				3055	8925	53930	102935	84760	301920	106420	39955	17155	3450					722505		
(GPZ)	100	SO	149,03	192,73	149,13	152,94	115,80	127,61	333,56	243,69	212,04	60,29	23,64			389,00	3,59	2153,05		
			610	6605	19610	40270	40200	44260	124140	97110	93620	26990	9400			129965	1300	634080		
	100	MD			1,78	1,19	2,41	1,90										7,28		
					330	260	730	540											1860	
	80	ŚW					0,94	2,88										3,82		
							275	1425										1700		
	120	BK	0,68															0,68		
	140	DB	20,95	31,20	13,00	10,06	3,39	5,56	20,97	22,33	16,39	2,65	9,22	2,98		5,00		163,70		
				400	645	1740	655	1440	6465	6995	5545	1215	3405	1205		600		30310		
	100	DB.C			1,83	0,98	1,32												4,13	
					145	110	380												635	
	120	JW				1,15													1,15	
						150													150	
	80	BRZ			4,76	15,58	16,23	11,36	11,75	9,13						11,50		80,31		
				715	3105	4225	2750	3350	2495						2210		18850			
80	OL		0,93		1,30			0,96										3,19		
			70		230			210										510		
50	OS		0,08	14,43	4,18	1,85												20,54		
			5	1750	1015	490												3260		
	Ra- zem		170,66	224,94	184,93	187,38	141,94	149,31	367,24	275,15	228,43	62,94	32,86	2,98	405,50	3,59	2437,85			
			610	7080	23195	46880	46955	50415	134165	106600	99165	28205	12805	1205	132775	1300	691355			
OGÓŁEM GOSP. (G)			324,65	311,81	249,23	400,98	509,42	439,09	1402,87	580,80	342,34	108,80	41,52	2,98	794,50	7,18	5123,58			
			610	10135	32120	100810	149890	135175	436085	213020	139120	45360	16255	1205	132775	1300	1413860			
Łącznie			332,02	335,69	337,67	506,97	707,21	582,84	1741,12	793,21	386,01	129,82	44,00	2,98	8,25	419,85	3,59	6331,23		
			610	10675	44195	126085	202075	174460	532690	284290	156450	51800	17305	1205	3315	136870	1300	1743325		

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

6331,0982

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Tabela nr VI

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
SPECJALNE (S)	100	SO		6,76	0,84	8,79	27,76	41,13	101,47	22,63				1,26						210,64
				335	115	1930	8125	10970	31585	8665				325						62050
	80	ŚW					1,00		0,87											1,87
							270		180											450
	140	DB		0,90	0,91							0,80				7,40				10,01
				45	50							130				3065				3290
	80	GB							1,88											1,88
									525											525
	80	BRZ		2,03	1,68		2,41	4,66	15,12	7,22	4,17									37,29
				40	100		590	985	3480	1885	1065									8145
80	OL			3,55	7,51	8,57	30,83	14,35	23,91	18,58	6,87	63,87	5,21						183,25	
				395	1660	1585	8430	3455	6730	4830	2480	25415	2015						56995	
	Ra-		2,03	12,89	9,26	19,77	64,25	70,60	135,35	45,38	7,67	63,87	6,47		7,40				444,94	
	zem		40	875	1825	4105	17810	17905	40905	14560	2610	25415	2340		3065				131455	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	100	SO	6,58		6,36	25,57	30,61	52,55	68,67	28,68	1,05	1,35				11,89			233,31	
					795	5795	8355	15175	22940	10990	450	585				2810			67895	
	100	MD				1,40	1,83												3,23	
						225	410													635
	80	ŚW				3,26	6,20													9,46
						740	785													1525
	140	DB		20,92	11,74	11,01		2,48	5,47	87,26	11,07	7,13	29,12		0,70					186,90
				375	480	1535		625	1755	30250	5055	2715	12965		260					56015
	120	KL					0,63													0,63
							170													170
	80	GB								1,42							2,56			3,98
										380							625			1005
	80	BRZ					9,27	3,94		0,91										14,12
						1650	860		90										2600	
80	OL			2,81		5,31	2,80	5,74	3,67							4,22			24,55	
				270		895	410	1370	1040							1030			5015	
	Ra-		6,58	23,73	18,10	55,82	46,01	60,77	80,14	115,94	12,12	8,48	29,12		0,70	18,67			476,18	
	zem			645	1275	10840	10990	17170	26205	41240	5505	3300	12965		260	4465			134860	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	100	SO	75,90	63,77	69,48	217,94	154,22	209,94	364,23	276,55	150,96	67,19	13,22							1663,40
				1700	11685	57025	45230	56240	113780	93060	53865	22420	3965							458970
	100	SO.B						0,23												0,23
								30												30
	80	ŚW					1,12													1,12
							165													165
	100	DB.C		0,21																0,21
	80	BRZ	2,37	2,37		0,62	7,14	5,61	7,46	0,60										26,17
				155		130	1405	1285	1615	75										4665
	80	OL			0,09		0,35	1,98	0,73	0,99	0,52									4,66
					10		85	425	175	335	125									1155
	80	AK			0,03															0,03
					5															5
50	OS				0,28														0,28	
					40														40	
	Ra- zem		78,27	66,35	69,60	218,84	162,83	217,76	372,42	278,14	151,48	67,19	13,22						1696,10	
				1855	11700	57195	46885	57980	115570	93470	53990	22420	3965						465030	
(GPZ)	100	SO	36,73	34,38	32,54	78,34	74,09	65,94	254,73	148,38	105,37	22,94	0,35			127,85	66,84		1048,48	
			110	1420	5330	20815	22290	20840	85880	56655	45540	9890	135			40030	21170		330105	
	100	MD			3,67	43,39	88,42	1,62	2,01							7,27			146,38	
					730	9145	20890	430	710							620			32525	
	80	ŚW			5,88	18,35	7,34	2,56											34,13	
					745	4430	1945	870											7990	
	140	DB	13,61	21,22	41,30	7,85	2,13	0,85	67,02	134,71	210,33	70,52	58,73	2,82		41,32			672,41	
			25	210	2385	1205	460	80	21745	45235	85260	31370	21380	1265		8870			219490	
	100	DB.C		3,52	1,95				2,68	0,77									8,92	
				180	235				900	330									1645	
	80	GB														3,83			3,83	
																610			610	
	80	BRZ		3,33	6,64	3,98	7,84		4,75	2,26						53,65			82,45	
				235	600	775	1590		1620	655						12555			18030	
80	OL					6,19												6,19		
						1280												1280		
80	AK		4,29															4,29		
				385														385		
	Ra- zem		50,34	66,74	91,98	151,91	186,01	70,97	331,19	286,12	315,70	93,46	59,08	2,82		233,92	66,84		2007,08	
			135	2430	10025	36370	48455	22220	110855	102875	130800	41260	21515	1265		62685	21170		612060	
OGÓLEM GOSP. (G)			128,61	133,09	161,58	370,75	348,84	288,73	703,61	564,26	467,18	160,65	72,30	2,82		361,77	133,68		3703,18	
			135	4285	21725	93565	95340	80200	226425	196345	184790	63680	25480	1265		62685	21170		1077090	
Łącznie			137,22	169,71	188,94	446,34	459,10	420,10	919,10	725,58	486,97	233,00	107,89	2,82	8,10	252,59	66,84		4624,30	
			175	5805	24825	108510	124140	115275	293535	252145	192905	92395	40785	1265	3325	67150	21170		1343405	

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

4624,2851

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mierzności wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII										
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mierzności w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	40	850	1280	1560	1410	1900	1325	2360	1545	980	140			1680	60		15130	75,50
SO.B																		
ŚW				10										15			25	0,12
DB	5	140	560	175	235	215	95	230	190	230	5			110			2190	10,93
JW				5													5	0,02
JS																		
GB					5									10			15	0,07
BRZ	5	60	180	55	115	60	165	25	40					105			810	4,04
OL	50	325	205	65	90	165	105	195	65	420	25			85	10		1805	9,00
AK					10												10	0,05
OS				40	15												55	0,27
Razem	100	1375	2225	1910	1880	2340	1690	2810	1840	1630	170			2005	70		20045	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 15110m³/1rok = 151100m³/10 lat = 75% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mączszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I	II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mączszości w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	185	2050	3215	4945	5650	3810	10555	4640	2560	720	175		40	2140	20		40705	91,92
SO.B																		
MD			25	10	20	10											65	0,15
ŚW				10	15	55											80	0,18
BK																		
DB		80	170	70	20	35	155	245	80	20	60	10	5	20			970	2,19
DB.C			20	10	10		5										45	0,10
JW				10													10	0,02
GB							5		20								25	0,06
BRZ		5	105	280	425	205	205	40						30			1295	2,92
OL		10	35	135	175	165	165	190		20							895	2,02
OS		45	90	50	10												195	0,44
Razem	185	2190	3660	5520	6325	4280	11090	5115	2640	780	235	10	45	2190	20		44285	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 36580m3/1rok = 365800m3/10 lat = 83% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mączszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mączszości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	25	740	1425	3775	2630	2525	5330	3125	1630	460	45			635	340		22685	71,80
SO.B																		
MD			60	415	670	10	15							25			1195	3,78
ŚW			90	330	135	30	5										590	1,87
DB		150	345	165	10	10	460	1495	1515	510	455	15	35	140			5305	16,79
DB.C		20	20				20	5									65	0,21
KL																		
GB							10							10			20	0,06
BRZ	15	30	45	120	105	100	55	30						210			710	2,25
OL		40	65	75	235	95	85	60	25	270	30			10			990	3,13
AK		35															35	0,11
OS																		
Razem	40	1015	2050	4880	3785	2770	5980	4715	3170	1240	530	15	35	1030	340		31595	100,00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 27455m³/1rok = 274550m³/10 lat = 87% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (1)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	92	481	14714	14714
LASÓW OCHRONNYCH (O)	3059	2894	2942	2942	743	2653	44342	44342
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	2193 6,48	3279 9,74	2566 7,42	2566 7,42	601 1,8	X	X	24362 74,20
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	6996	5650	4816	5650	290	9429	X	102215
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	9189	8929	7382	8216	891	9429	0	126577
OGÓŁEM OBRĘB	12248	11823	10324	11158	1726	12563	59056	185633
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	35436	51794	49593	48883	3144	32259	94231	587490

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 49593 m3 brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (2)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	264	9726	9726
LASÓW OCHRONNYCH (O)	1204	2412	2407	2407	145	58	15983	15983
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	3314 9,88	11783 38,05	10833 30,57	10833 30,57	257 1,2	X	X	89391 303,98
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	9848	10655	10613	10613	366	12558	X	150191
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	13162	22438	21446	21446	623	12558	0	239582
OGÓŁEM OBRĘB	14366	24850	23853	23853	768	12880	25709	265291
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	35436	51794	49593	48883	3144	32259	94231	587490

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 49593 m3 brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (3)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	765	765
LASÓW OCHRONNYCH (O)	265	1195	1749	1195	28	420	8701	8701
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	4128 12,08	7315 22,41	6067 17,66	6067 17,66	211 0,8	X	X	58288 180,42
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	4429	6611	7601	6611	411	6396	X	68812
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	8557	13926	13668	12678	622	6396	0	127100
OGÓŁEM OBREB	8822	15121	15417	13873	650	6816	9466	136566
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	35436	51794	49594	48884	3144	32259	94231	587490

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 49594 m3 brutto

**Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych
wg rodzajów rębni w gospodarstwach**

Tabela nr XV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	31,21	17,88	6,04	23,92		55,13
LASÓW OCHRONNYCH (O)	69,69	90,91	31,82	122,73		192,42
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	74,20					74,20
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		240,00	265,41	505,41		505,41
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	74,20	240,00	265,41	505,41		579,61
OGÓŁEM OBRĘB	175,10	348,79	303,27	652,06		827,16
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	734,55	878,65	901,98	1780,63		2515,18

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

**Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych
wg rodzajów rębni w gospodarstwach**

Tabela nr XV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	22,26	3,14	20,49	23,63		45,89
LASÓW OCHRONNYCH (O)	44,78	3,52	12,80	16,32		61,10
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	303,98					303,98
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		345,52	318,69	664,21		664,21
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	303,98	345,52	318,69	664,21		968,19
OGÓŁEM OBRĘB	371,02	352,18	351,98	704,16		1075,18
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	734,55	878,65	901,98	1780,63		2515,18

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

**Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych
wg rodzajów rębni w gospodarstwach**

Tabela nr XV

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	2,18					2,18
LASÓW OCHRONNYCH (O)	5,83	14,63	30,22	44,85		50,68
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	180,42					180,42
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		163,05	216,51	379,56		379,56
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	180,42	163,05	216,51	379,56		559,98
OGÓŁEM OBRĘB	188,43	177,68	246,73	424,41		612,84
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	734,55	878,65	901,98	1780,63		2515,18

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (C)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		207,42	462,47	427,08										1096,97
	MD			5,99	5,82										11,81
	ŚW			5,88	14,92										20,8
	DB		12,67	106,92	34,36										153,95
	DB.C		3,52	3,78	0,98										8,28
	JW				1,15										1,15
	BRZ		5,62	38,42	14,79										58,83
	OL		21,9	20,07	3,66										45,63
	AK		4,29												4,29
	Razem		255,42	643,53	502,76										1401,71
Trzebieże późne (TP)	SO				374,39	945,22	979,97	2327	1199,93	112	0,5				5939,01
	MD				21,96	62,69	3,52	2,01							90,18
	ŚW				8,04	8,28	4,03								20,35
	DB				11,41	28,29	33,86	89,4	275,33	267,59	106,2	49,43			861,51
	DB.C					1,32		3,54	0,77						5,63
	JW				0,98										0,98
	GB					1,23		1,12							2,35
	BRZ				26,72	57,07	50,92	27,22							161,93
	OL				10,4	27,3	39,37	8,88							85,95
	AK					1,36									1,36
	OS				5,39										5,39
	Razem				459,29	1132,76	1111,67	2459,17	1476,03	379,59	106,7	49,43			7174,64

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO		207,42	462,47	801,47	945,22	979,97	2327	1199,93	112	0,5			7035,98
	MD			5,99	27,78	62,69	3,52	2,01						101,99
	ŚW			5,88	22,96	8,28	4,03							41,15
	DB		12,67	106,92	45,77	28,29	33,86	89,4	275,33	267,59	106,2	49,43		1015,46
	DB.C		3,52	3,78	0,98	1,32		3,54	0,77					13,91
	JW				2,13									2,13
	GB					1,23		1,12						2,35
	BRZ		5,62	38,42	41,51	57,07	50,92	27,22						220,76
	OL		21,9	20,07	14,06	27,3	39,37	8,88						131,58
	AK		4,29			1,36								5,65
	OS				5,39									5,39
		Razem		255,42	643,53	962,05	1132,76	1111,67	2459,17	1476,03	379,59	106,7	49,43	
Łącznie	SO		207,42	462,47	801,47	945,22	979,97	2327	1199,93	112	0,5			7035,98
	MD			5,99	27,78	62,69	3,52	2,01						101,99
	ŚW			5,88	22,96	8,28	4,03							41,15
	DB		12,67	106,92	45,77	28,29	33,86	89,4	275,33	267,59	106,2	49,43		1015,46
	DB.C		3,52	3,78	0,98	1,32		3,54	0,77					13,91
	JW				2,13									2,13
	GB					1,23		1,12						2,35
	BRZ		5,62	38,42	41,51	57,07	50,92	27,22						220,76
	OL		21,9	20,07	14,06	27,3	39,37	8,88						131,58
	AK		4,29			1,36								5,65
	OS				5,39									5,39
	Ogółem			255,42	643,53	962,05	1132,76	1111,67	2459,17	1476,03	379,59	106,7	49,43	

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		51,83	99,45	51,41										202,69
	ŚW				0,50										0,50
	DB		5,79	65,28	11,48										82,55
	BRZ		5,00	21,61	3,64										30,25
	OL		19,09	17,15	3,66										39,90
	Razem		81,71	203,49	70,69										355,89
Trzebieże późne (TP)	SO				61,59	132,19	225,71	171,38	277,04	47,86	0,50				916,27
	DB				5,37	22,77	25,82	14,03	37,44	32,92	34,16				172,51
	JW				0,98										0,98
	GB					0,67									0,67
	BRZ				2,74	10,78	11,66	18,29							43,47
	OL				0,72	10,42	15,69	2,03							28,86
	AK					1,36									1,36
	OS				2,07										2,07
	Razem				73,47	178,19	278,88	205,73	314,48	80,78	34,66				1166,19

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO		51,83	99,45	113,00	132,19	225,71	171,38	277,04	47,86	0,50			1118,96
	ŚW				0,50									0,50
	DB		5,79	65,28	16,85	22,77	25,82	14,03	37,44	32,92	34,16			255,06
	JW				0,98									0,98
	GB					0,67								0,67
	BRZ		5,00	21,61	6,38	10,78	11,66	18,29						73,72
	OL		19,09	17,15	4,38	10,42	15,69	2,03						68,76
	AK					1,36								1,36
	OS				2,07									2,07
	Razem			81,71	203,49	144,16	178,19	278,88	205,73	314,48	80,78	34,66		
Łącznie	SO		51,83	99,45	113,00	132,19	225,71	171,38	277,04	47,86	0,50			1118,96
	ŚW				0,50									0,50
	DB		5,79	65,28	16,85	22,77	25,82	14,03	37,44	32,92	34,16			255,06
	JW				0,98									0,98
	GB					0,67								0,67
	BRZ		5,00	21,61	6,38	10,78	11,66	18,29						73,72
	OL		19,09	17,15	4,38	10,42	15,69	2,03						68,76
	AK					1,36								1,36
	OS				2,07									2,07
Ogółem			81,71	203,49	144,16	178,19	278,88	205,73	314,48	80,78	34,66			1522,08

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku													Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		124,83	265,60	241,72										632,15
	MD			2,32	1,19										3,51
	DB		5,74	12,59	4,02										22,35
	DB.C			1,83	0,98										2,81
	JW				1,15										1,15
	BRZ			10,17	6,47										16,64
	OL			2,92											2,92
	Razem		130,57	295,43	255,53										681,53
Trzebieże późne (TP)	SO				145,77	559,91	460,42	1448,85	546,10	41,92					3202,97
	MD					2,41	1,90								4,31
	ŚW				0,85	0,94	2,88								4,67
	DB				6,04	3,39	5,56	20,70	38,50	15,36	2,65	4,46			96,66
	DB.C					1,32		0,86							2,18
	GB					0,56		1,12							1,68
	BRZ				14,79	34,19	30,21	8,93							88,12
	OL				9,12	13,32	23,68	6,85							52,97
	OS				3,32										3,32
	Razem				179,89	616,04	524,65	1487,31	584,60	57,28	2,65	4,46			3456,88

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO		124,83	265,60	387,49	559,91	460,42	1448,85	546,10	41,92				3835,12
	MD			2,32	1,19	2,41	1,90							7,82
	ŚW				0,85	0,94	2,88							4,67
	DB		5,74	12,59	10,06	3,39	5,56	20,70	38,50	15,36	2,65	4,46		119,01
	DB.C			1,83	0,98	1,32		0,86						4,99
	JW				1,15									1,15
	GB					0,56		1,12						1,68
	BRZ			10,17	21,26	34,19	30,21	8,93						104,76
	OL			2,92	9,12	13,32	23,68	6,85						55,89
	OS				3,32									3,32
	Razem		130,57	295,43	435,42	616,04	524,65	1487,31	584,60	57,28	2,65	4,46		4138,41
Łącznie	SO		124,83	265,60	387,49	559,91	460,42	1448,85	546,10	41,92				3835,12
	MD			2,32	1,19	2,41	1,90							7,82
	ŚW				0,85	0,94	2,88							4,67
	DB		5,74	12,59	10,06	3,39	5,56	20,70	38,50	15,36	2,65	4,46		119,01
	DB.C			1,83	0,98	1,32		0,86						4,99
	JW				1,15									1,15
	GB					0,56		1,12						1,68
	BRZ			10,17	21,26	34,19	30,21	8,93						104,76
	OL			2,92	9,12	13,32	23,68	6,85						55,89
OS				3,32									3,32	
Ogółem			130,57	295,43	435,42	616,04	524,65	1487,31	584,60	57,28	2,65	4,46		4138,41

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		30,76	97,42	133,95										262,13
	MD			3,67	4,63										8,30
	ŚW			5,88	14,42										20,30
	DB		1,14	29,05	18,86										49,05
	DB.C		3,52	1,95											5,47
	BRZ		0,62	6,64	4,68										11,94
	OL		2,81												2,81
	AK		4,29												4,29
	Razem		43,14	144,61	176,54									364,29	
Trzebieże późne (TP)	SO				167,03	253,12	293,84	706,77	376,79	22,22					1819,77
	MD				21,96	60,28	1,62	2,01							85,87
	ŚW				7,19	7,34	1,15								15,68
	DB					2,13	2,48	54,67	199,39	219,31	69,39	44,97			592,34
	DB.C							2,68	0,77						3,45
	BRZ				9,19	12,10	9,05								30,34
	OL				0,56	3,56									4,12
		Razem				205,93	338,53	308,14	766,13	576,95	241,53	69,39	44,97		2551,57
Razem trzebieże	SO		30,76	97,42	300,98	253,12	293,84	706,77	376,79	22,22					2081,90
	MD			3,67	26,59	60,28	1,62	2,01							94,17
	ŚW			5,88	21,61	7,34	1,15								35,98
	DB		1,14	29,05	18,86	2,13	2,48	54,67	199,39	219,31	69,39	44,97			641,39
	DB.C		3,52	1,95				2,68	0,77						8,92
	BRZ		0,62	6,64	13,87	12,10	9,05								42,28
	OL		2,81		0,56	3,56									6,93
	AK		4,29												4,29
	Razem		43,14	144,61	382,47	338,53	308,14	766,13	576,95	241,53	69,39	44,97		2915,86	

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Łącznie	SO		30,76	97,42	300,98	253,12	293,84	706,77	376,79	22,22				2081,90
	MD			3,67	26,59	60,28	1,62	2,01						94,17
	ŚW			5,88	21,61	7,34	1,15							35,98
	DB		1,14	29,05	18,86	2,13	2,48	54,67	199,39	219,31	69,39	44,97		641,39
	DB.C		3,52	1,95				2,68	0,77					8,92
	BRZ		0,62	6,64	13,87	12,10	9,05							42,28
	OL		2,81		0,56	3,56								6,93
	AK		4,29											4,29
Ogółem			43,14	144,61	382,47	338,53	308,14	766,13	576,95	241,53	69,39	44,97	2915,86	

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2515,18	1593,15	587490	490269
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			29375	24507
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2515,18	1593,15	616865	514776
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			394	327
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			394	327
Razem użytki rębne	2515,18	1593,15	617259	515103
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	8576,35		482420	385936
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	8576,35		482420	385936
Ogółem użytki główne (I+II)	11091,53	1593,15	1099679	901039

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	827,16	484,33	185633	154611
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			9282	7727
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	827,16	484,33	194915	162338
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			180	150
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			180	150
Razem użytki rębne	827,16	484,33	195095	162488
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	1522,08		85617	68494
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	1522,08		85617	68494
Ogółem użytki główne (I+II)	2349,24	484,33	280712	230982

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1075,18	731,75	265291	221812
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			13265	11089
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	1075,18	731,75	278556	232901
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			209	173
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			209	173
Razem użytki rębne	1075,18	731,75	278765	233074
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	4138,41		232786	186228
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	4138,41		232786	186228
Ogółem użytki główne (I+II)	5213,59	731,75	511551	419302

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	612,84	377,07	136566	113846
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			6828	5691
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	612,84	377,07	143394	119537
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			5	4
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			5	4
Razem użytki rębne	612,84	377,07	143399	119541
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	2915,86		164017	131214
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	2915,86		164017	131214
Ogółem użytki główne (I+II)	3528,70	377,07	307416	250755

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Dobieszyn (16-02-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
Powierzchnia zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	20,55		290,85	86,86		0,28	398,54	2,69	401,23		104,77	122,78	168,58	396,13		371,18
BMW	3,98		49,56	2,67			56,21	0,75	56,96		5,39	7,75	28,42	41,56		52,73
BŚW	14,20		298,13			0,10	312,43	0,65	313,08		59,43	91,20	140,26	290,89		304,43
BW																
LMŚW	4,71		38,57	710,40		1,36	755,04	11,28	766,32		218,64	259,65	404,39	882,68		716,88
LMW			42,16	59,97			102,13	0,40	102,53		39,35	40,01	45,04	124,40		100,86
LŚW			6,20	50,96	0,35		57,51	0,40	57,91		23,50	35,09	58,55	117,14		52,96
LW			1,65	5,82			7,47	0,07	7,54		2,87	2,87	17,49	23,23		7,47
OL			0,77	2,04			2,81		2,81				1,03	1,03		2,11
OLJ			6,66				6,66		6,66		2,75	2,75	1,65	7,15		6,66
OGÓŁEM	43,44		734,55	918,72	0,35	1,74	1698,80	16,24	1715,04		456,70	562,10	865,41	1884,21		1615,28

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
Powierzchnia zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	3,40		38,08	44,17		0,28	85,93	0,50	86,43		25,78	35,25	40,74	101,77		80,80
BMW	3,98		21,33	2,67			27,98	0,75	28,73		5,39	7,75	19,06	32,20		24,50
BŚW	2,99		59,61			0,10	62,70		62,70		9,48	12,42	39,05	60,95		61,71
LMŚW			20,24	199,03			219,27	4,80	224,07		79,96	99,38	69,70	249,04		215,57
LMW			21,12	51,55			72,67	0,20	72,87		34,47	38,61	42,14	115,22		71,40
LŚW			5,64	12,27			17,91		17,91		15,05	20,94	19,79	55,78		16,91
LW			1,65	4,13			5,78	0,07	5,85		1,72	1,72	15,49	18,93		5,78
OL			0,77	2,04			2,81		2,81				0,97	0,97		2,11
OLJ			6,66				6,66		6,66		2,75	2,75	1,65	7,15		6,66
OGÓŁEM	10,37		175,10	315,86		0,38	501,71	6,32	508,03		174,60	218,82	248,59	642,01		485,44

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młoczków	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, piazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
	Powierzchnia zredukowana - ha															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	9,61		101,81	11,55			122,97		122,97		44,91	40,51	64,73	150,15		113,36
BMW			25,75				25,75		25,75				7,33	7,33		25,75
BŚW	4,91		208,93				213,84		213,84		42,07	68,86	84,86	195,79		213,26
BW																
LMŚW	2,83		15,54	356,62			374,99	1,53	376,52		100,85	122,52	242,12	465,49		350,19
LMW			18,43	7,44			25,87	0,20	26,07		1,00	1,00	1,85	3,85		25,87
LŚW			0,56	14,39			14,95		14,95		4,90	4,90	5,57	15,37		11,40
LW																
OL													0,06	0,06		
OGÓŁEM	17,35		371,02	390,00			778,37	1,73	780,10		193,73	237,79	406,52	838,04		739,83

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyciów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, piazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
	Powierzchnia zredukowana - ha															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	7,54		150,96	31,14			189,64	2,19	191,83		34,08	47,02	63,11	144,21		177,02
BMW			2,48				2,48		2,48				2,03	2,03		2,48
BŚW	6,30		29,59				35,89	0,65	36,54		7,88	9,92	16,35	34,15		29,46
LMŚW	1,88		2,79	154,75		1,36	160,78	4,95	165,73		37,83	37,75	92,57	168,15		151,12
LMW			2,61	0,98			3,59		3,59		3,88	0,40	1,05	5,33		3,59
LŚW				24,30	0,35		24,65	0,40	25,05		3,55	9,25	33,19	45,99		24,65
LW				1,69			1,69		1,69		1,15	1,15	2,00	4,30		1,69
OL																
OGÓŁEM	15,72		188,43	212,86	0,35	1,36	418,72	8,19	426,91		88,37	105,49	210,30	404,16		390,01

Wzór nr 2

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
18 -c	15,06	NAS GOSP	OL		15,06	
26 -c	9,12	NAS GOSP	OL		9,12	
61 -b	3,36	NAS GOSP	BRZ		3,36	
119 -f	18,88	NAS GOSP	DB.S		18,88	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	NAS GOSP	X	X	46,42	X

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
130 -c	2,80	NAS GOSP	BRZ		2,80	
186 -d	2,97	NAS GOSP	SO		2,97	
174 -d	4,07	NAS GOSP	SO		4,07	
174 -g	2,65	NAS GOSP	SO		2,65	
153 -f	5,47	NAS GOSP	SO		5,47	
154 -d	5,71	NAS GOSP	SO		11,17	
154 -f	5,46					
131 -g	6,50	NAS GOSP	SO		6,50	
112 -d	7,12	NAS GOSP	SO		13,52	
112 -f	6,40					
130 -l	5,78	NAS GOSP	DB.S		5,78	
90 -f	3,73	NAS GOSP	SO		3,73	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	NAS GOSP	X	X	58,66	X

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
142 -f	4,67	NAS GOSP	SO		4,67	
143 -d	2,48	NAS GOSP	SO		2,48	
54 -m	1,98	NAS GOSP	MD		1,98	
54 -i	3,81	ZR NAS	LP	2	3,81	
113 -a	8,62	ZR NAS	LP	2	8,62	
112 -g	2,21	ZR NAS	LP	2	2,21	
102 -a	3,83	ZR NAS	LP	2	3,83	
54 -i	3,81	ZR NAS	KL	2	3,81	
113 -a	8,62	ZR NAS	KL	2	8,62	
112 -g	2,21	ZR NAS	KL	2	2,21	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X X	NAS GOSP ZR NAS	X X	X 14	9,13 18,47	X X

Wzór nr 3

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Oddz.1) pododdz.	Gospo- darstwo 2)	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3	
							kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowienia	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
95 -a	S	4,08	455	10	46	IB	3,70	3,70	390	323
116 -c	S	0,76	215	10	22	IB	0,76	0,76	215	180
123 -b	S	1,08	260	10	26	IB	1,08	1,08	248	200
Razem gosp:		5,92	930	X	93	X	5,54	5,54	853	703
22 -o	O	0,50	85	10	9	IB	0,50	0,50	85	65
23 -k	O	4,15	1460	10	146	IB	4,15	4,15	1373	1162
28 -c	O	5,13	1165	15	78	IIIA	5,13	0,55	173	149
28 -i	O	3,70	955	10	96	IB	2,12	2,12	517	436
29 -d	O	1,30	190	10	19	IB	1,30	1,30	180	148
29 -k	O	7,55	2005	10	201	IB	2,55	2,55	642	528
36 -b	O	0,68	215	10	22	IB	0,68	0,68	215	180
36 -i	O	1,02	300	10	30	IB	1,02	1,02	300	245
111 -m	O	1,18	295	10	30	IB	1,18	1,18	279	233
133 -b	O	1,65	470	10	47	IB	1,65	1,65	446	366
141 -g	O	1,75	490	10	49	IB	1,75	1,75	466	366
141 -l	O	0,71	195	10	20	IB	0,71	0,71	195	160
Razem gosp:		29,32	7825	X	744	X	22,74	18,16	4871	4038
4 -d	GZ	0,78	180	10	18	IB	0,78	0,78	180	145
55 -a	GZ	0,52	70	10	7	IB	0,52	0,52	70	60
100 -a	GZ	3,00	1145	10	115	IB	3,00	3,00	1145	940
100 -f	GZ	1,88	495	10	50	IB	1,88	1,88	495	420
100 -i	GZ	4,51	1815	10	182	IB	4,51	4,51	1815	1485
100 -k	GZ	2,96	1130	10	113	IB	2,96	2,96	1130	940
118 -f	GZ	1,34	315	10	32	IB	1,34	1,34	300	257
125 -g	GZ	1,27	395	10	40	IB	1,27	1,27	376	318
141 -a	GZ	1,46	470	10	47	IB	1,46	1,46	446	418
Razem gosp:		17,72	6015	X	602	X	17,72	17,72	5957	4983

Oddz.1) pododdz.	Gospo- darstwo 2)	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3	
							kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowienia	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3 -a	GPZ	3,65	1095	15	73	IIIA	3,65	1,10	329	277
62 -b	GPZ	3,38	1475	20	74	IIIB	3,38	1,00	443	375
71 -c	GPZ	1,61	535	15	36	IIIA	1,61	0,50	160	137
77 -f	GPZ	4,05	2150	20	108	IIIB	4,05	2,00	1074	896
Razem gosp:		12,69	5255	X	290	X	12,69	4,60	2006	1685
Razem A		65,65	20025	X	1728	X	58,69	46,02	13687	11409
25 -c	O	2,54	675	20	X					
30 -c	O	1,79	375	20	X					
33 -k	O	4,39	1030	20	X					
33 -n	O	1,70	365	20	X					
67 -d	O	5,29	1900	20	X					
68 -f	O	0,98	440	20	X					
115 -g	O	2,53	675	20	X					
115 -k	O	2,10	615	20	X					
117 -d	O	2,08	610	20	X					
132 -d	O	2,07	715	20	X					
Razem gosp:		25,47	7400	X	X					
147 -g	GZ	1,31	385	20	X					
Razem gosp:		1,31	385	X	X					
66 -f	GPZ	4,75	1980	20	X					
68 -c	GPZ	3,72	1485	20	X					
86 -h	GPZ	3,06	870	20	X					
134 -c	GPZ	3,87	1570	20	X					
Razem gosp:		15,40	5905	X	X					
Razem B		42,18	13690	X	X					
Razem obręb		107,83	33715	X	X		58,69	46,02	13687	11409

Wzór nr 3

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Oddz.1) pododdz.	Gospo- darstwo 2)	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3	
							kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowienia	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10 -a	O	1,79	470	10	47	IB	1,79	1,79	424	355
12 -c	O	2,07	395	10	40	IB	0,55	0,55	104	81
101 -c	O	1,41	320	10	32	IB	1,41	1,41	289	243
132 -c	O	1,00	265	10	27	IB	1,00	1,00	265	235
Razem gosp:		6,27	1450	X	145	X	4,75	4,75	1082	914
33 -a	GZ	3,86	460	10	46	IB	3,86	3,86	437	361
51 -d	GZ	1,49	225	10	23	IB	1,49	1,49	214	176
92 -f	GZ	1,11	205	10	21	IB	1,11	1,11	195	162
92 -r	GZ	1,92	450	10	45	IB	1,92	1,92	428	356
101 -l	GZ	1,56	455	10	46	IB	1,56	1,56	433	356
108 -i	GZ	2,10	780	10	78	IB	2,10	2,10	780	655
Razem gosp:		12,04	2575	X	258	X	12,04	12,04	2487	2066
98 -c	GPZ	7,98	4170	20	209	IIIB	7,98	2,40	1251	1044
222 -j	GPZ	4,06	1185	15	79	IIIA	4,06	1,22	356	299
224 -j	GPZ	4,73	1170	15	78	IIIA	4,73	1,40	352	298
Razem gosp:		16,77	6525	X	366	X	16,77	5,02	1959	1641
Razem A		35,08	10550	X	768	X	33,56	21,81	5528	4621
26 -l	O	3,58	1020	20	X					
62 -k	O	1,23	245	20	X					
80 -c	O	5,35	1385	20	X					
89 -h	O	4,10	1050	20	X					
111 -m	O	2,02	530	20	X					
158 -c	O	2,60	645	20	X					
171 -b	O	2,55	655	20	X					
Razem gosp:		21,43	5530	X	X					

Oddz.1) pododdz.	Gospo- darstwo 2)	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3	
							kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowienia	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
227 -i	GZ	0,88	195	20	X					
Razem gosp:		0,88	195	X	X					
98 -d	GPZ	3,05	1185	20	X					
224 -i	GPZ	1,47	400	20	X					
226 -g	GPZ	3,00	770	20	X					
Razem gosp:		7,52	2355	X	X					
Razem B		29,83	8080	X	X					
Razem obręb		64,91	18630	X	X		33,56	21,81	5528	4621

Wzór nr 3

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Oddz.1) pododdz.	Gospo- darstwo 2)	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m3	
							kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowienia	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14 -f	O	0,91	90	10	9	IB	0,91	0,91	81	67
74 -g	O	1,42	380	20	19	IIIB	1,42	0,70	189	165
Razem gosp:		2,33	470	X	28	X	2,33	1,61	270	232
71 -d	GZ	1,12	165	10	17	IB	1,12	1,12	165	145
83 -a	GZ	5,21	1490	10	149	IB	5,21	5,21	1416	1192
126 -b	GZ	1,67	460	10	46	IB	1,67	1,67	436	361
Razem gosp:		8,00	2115	X	212	X	8,00	8,00	2017	1698
56 -h	GPZ	6,74	2715	20	136	IIIB	6,74	2,00	813	697
95 -h	GPZ	1,65	560	20	28	IIIA	1,65	0,50	167	141
98 -g	GPZ	2,26	655	20	33	IIIA	2,26	0,70	196	163
123 -b	GPZ	5,80	1680	15	112	IIIA	5,80	1,75	504	417
126 -k	GPZ	3,10	1060	15	71	IIIA	3,10	0,95	317	274
129 -g	GPZ	1,41	480	15	32	IIIA	1,41	0,40	146	131
Razem gosp:		20,96	7150	X	411	X	20,96	6,30	2143	1823
Razem A		31,29	9735	X	651	X	31,29	15,91	4430	3753
22 -a	GPZ	4,02	1595	20	X					
77 -d	GPZ	0,77	330	20	X					
Razem gosp:		4,79	1925	X	X					
Razem B		4,79	1925	X	X					
Razem obręb		36,08	11660	X	X		31,29	15,91	4430	3753

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Oddz. pododdz.	Gospodar- stwo	Powierzch- nia ha	Miaższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzątnięcia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miaższość -m3	
						manipu- lacyjna	odnowieni	brutto	netto
1	2	3	4	5	kol.4 / kol.5	7	8	9	10
3 -b	GPZ	2,57	530	10	53	2,57	1,87	504	418
4 -m	O	5,55	1060	10	106	5,55	2,85	1007	793
4 -o	O	4,93	1050	10	105	4,93	3,43	997	798
6 -b	GPZ	3,60	835	10	84	3,60	2,60	793	666
6 -d	GPZ	1,46	330	10	33	1,46	0,91	313	261
11 -b	O	2,33	585	10	58	2,33	1,63	556	442
12 -c	O	3,67	650	10	65	3,67	2,67	617	509
12 -h	O	4,81	1210	10	121	4,81	3,41	1150	907
12 -k	O	1,98	620	10	62	1,98	1,48	589	484
13 -h	O	1,63	325	10	32	1,63	1,08	309	256
13 -i	O	1,26	290	10	29	1,26	0,81	260	208
13 -j	O	1,80	390	15	26		0,00		
14 -c	O	1,50	225	10	22	1,50	0,40	202	162
15 -c	GPZ	2,52	815	10	82	2,52	1,82	775	656
23 -a	O	1,54	345	10	34	1,54	1,14	327	270
23 -j	O	5,70	1415	10	142	5,70	4,15	1334	1107
24 -f	O	3,27	560	15	37		0,00		
24 -g	O	4,48	875	15	58		0,00		
28 -d	O	3,79	685	10	68	3,79	2,46	649	557
28 -h	O	5,84	1175	15	78		0,00		
29 -j	O	4,66	890	15	59		0,00		
30 -g	O	3,35	535	10	54	3,35	2,40	508	422
30 -j	O	3,75	1265	10	126	3,75	2,60	1138	900
34 -w	O	3,74	1340	10	134	3,74	2,69	1273	1059
36 -c	O	6,22	1630	10	163	6,22	4,22	1548	1292
42 -i	GPZ	1,82	405	10	40	1,82	1,27	385	323
43 -f	GPZ	4,96	1325	10	132	4,96	3,61	1259	1050
43 -i	GPZ	2,99	665	10	66	2,99	1,99	632	527
51 -h	O	3,25	705	10	70	3,25	2,25	670	561
52 -c	O	1,18	255	10	26	1,18	0,83	242	199
54 -a	O	5,20	1155	10	116	5,20	3,65	1097	931
55 -g	GPZ	1,65	430	15	29		0,00		
56 -b	O	2,86	550	10	55	2,86	2,06	522	418
56 -f	O	4,43	1025	15	68		0,00		
57 -a	GPZ	5,57	1690	10	169	5,57	4,22	1606	1344
57 -b	GPZ	5,39	1495	15	100		0,00		
58 -g	GPZ	2,91	555	10	56	2,91	1,99	527	433
59 -b	O	1,20	260	15	17		0,00		
59 -g	O	2,54	550	15	37		0,00		
61 -b	O	3,36	730	10	73	3,36	2,36	694	575
62 -c	O	6,87	1560	10	156	6,87	3,50	1482	1252
63 -g	GPZ	3,51	1220	20	61	3,51	1,05	549	458
63 -i	GPZ	4,53	1230	10	123	4,53	2,73	1168	950
63 -j	GPZ	1,27	305	15	20		0,00		
63 -k	GPZ	3,32	840	15	56		0,00		
64 -g	GPZ	2,14	705	10	70	2,14	1,54	670	556
69 -a	GPZ	3,65	940	20	47	3,65	0,75	282	228
69 -d	GPZ	6,35	1410	10	141	6,35	3,95	1340	1098
72 -f	GPZ	3,59	980	10	98	3,59	2,49	930	770
76 -f	O	2,44	745	10	74	2,44	1,74	709	589
76 -h	O	1,54	365	10	36	1,54	0,89	347	285
77 -c	GPZ	5,53	1255	10	126	5,53	1,00	1192	998

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzątnięcia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						kol.4 / kol.5	manipulacyjna	odnowieni	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
77 -d	GPZ	4,44	1390	20	70	4,44	0,90	556	464
78 -c	GPZ	5,09	1895	20	95	5,09	1,00	758	634
79 -d	O	3,32	600	10	60	3,32	2,06	570	457
80 -a	GPZ	1,34	400	15	27		0,00		
80 -c	O	2,04	770	10	77	2,04	1,34	732	575
80 -d	GPZ	5,72	1735	10	174	5,72	0,00	1648	1382
83 -c	O	2,55	880	15	59	2,55	0,50	264	216
84 -a	GPZ	5,70	1260	10	126	5,70	1,00	1195	994
84 -b	GPZ	0,55	200	10	20	0,55	0,40	190	157
84 -c	GPZ	2,58	810	20	40	2,58	0,50	243	202
84 -d	GPZ	3,09	995	20	50	3,09	0,60	298	249
85 -a	GPZ	3,66	1265	15	84	3,66	0,75	379	315
86 -b	GPZ	4,92	1615	10	162	4,92	3,56	1534	1263
88 -g	GPZ	3,24	1015	10	102	3,24	2,24	964	803
88 -h	GPZ	3,87	1055	15	70		0,00		
92 -a	GPZ	3,88	1215	10	122	3,88	2,68	1154	960
92 -b	GPZ	4,24	1155	15	77		0,00		
96 -g	GPZ	5,67	1540	10	154	5,67	3,97	1463	1221
96 -h	GPZ	4,71	1280	15	85		0,00		
97 -a	GPZ	6,90	2540	10	254	6,90	5,20	2413	2057
97 -b	GPZ	4,92	1810	15	121		0,00		
98 -c	GPZ	4,08	1460	10	146	4,08	2,83	1387	1150
98 -f	GPZ	4,54	1535	10	154	4,54	3,33	1458	1206
98 -g	GPZ	2,37	800	15	53		0,00		
98 -i	GPZ	3,85	1590	10	159	3,85	2,75	1510	1263
99 -a	GPZ	4,75	1605	10	160	4,75	3,30	1524	1268
99 -c	GPZ	4,92	1615	10	162	4,92	3,57	1534	1264
99 -f	GPZ	4,38	1570	15	105		0,00		
99 -g	GPZ	4,89	1750	10	175	4,89	3,59	1662	1378
102 -f	GPZ	1,58	415	10	42	1,58	1,18	394	328
103 -b	GPZ	4,84	1315	15	88		0,00		
103 -c	GPZ	2,30	720	10	72	2,30	1,55	684	570
103 -d	GPZ	2,14	585	15	39		0,00		
104 -a	GPZ	5,92	1910	10	191	5,92	3,87	1815	1501
104 -b	GPZ	5,32	1715	15	114		0,00		
105 -d	GPZ	5,29	1895	10	190	5,29	3,42	1800	1511
105 -g	GPZ	3,05	955	10	96	3,05	2,15	907	755
105 -h	GPZ	2,79	790	15	53		0,00		
106 -c	GPZ	4,92	1615	10	162	4,92	3,37	1535	1273
107 -a	GPZ	5,57	1745	10	174	5,57	3,97	1658	1382
107 -b	GPZ	5,41	1910	15	127		0,00		
107 -d	GPZ	4,58	1455	10	146	4,58	3,36	1382	1145
108 -a	GPZ	5,38	2035	10	204	5,38	4,03	1933	1610
108 -d	GPZ	2,82	855	10	86	2,82	1,97	812	674
108 -f	GPZ	2,49	730	15	49		0,00		
108 -j	GPZ	2,37	790	10	79	2,37	1,82	750	632
109 -a	GPZ	4,00	1210	10	121	4,00	2,80	1150	964
109 -b	GPZ	4,25	1290	15	86		0,00		
110 -a	GPZ	4,25	1260	15	84		0,00		
110 -c	GPZ	4,84	1435	10	144	4,84	3,44	1363	1140
111 -f	GPZ	4,17	1135	10	114	4,17	2,62	1079	897
111 -k	O	1,68	445	10	44	1,68	1,23	423	356
112 -b	GPZ	1,58	425	10	42	1,58	1,13	404	333
112 -f	GPZ	4,70	1305	10	130	4,70	3,40	1240	1031
112 -j	GPZ	5,32	1420	10	142	5,32	3,82	1349	1125

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzątnięcia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						kol.4 / kol.5	manipulacyjna	odnowieni	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
112 -k	GPZ	3,28	875	10	88	3,28	2,43	831	693
113 -d	GPZ	2,58	700	10	70	2,58	1,73	665	556
113 -f	GPZ	4,06	1270	10	127	4,06	2,81	1206	1007
113 -h	S	2,42	710	10	71	2,42	1,72	674	560
114 -b	S	5,07	1295	10	130	5,07	3,72	1230	1021
114 -d	GPZ	4,86	1475	15	98		0,00		
114 -f	GPZ	4,75	1440	15	96		0,00		
118 -c	GPZ	5,34	1665	10	166	5,34	3,79	1582	1331
119 -f	GPZ	18,88	6370	30	212	18,88	0,00	1274	1063
122 -a	GPZ	3,41	1065	10	106	3,41	2,41	1012	850
123 -f	S	2,37	635	10	64		0,00		
123 -j	S	1,81	565	10	56	1,81	1,40	537	442
126 -f	O	1,42	320	10	32	1,42	0,97	304	257
130 -i	S	2,74	745	10	74	2,74	1,79	708	594
130 -l	GPZ	0,93	255	10	26	0,93	0,72	242	200
134 -b	O	1,61	360	15	24		0,00		
135 -c	GPZ	5,47	1710	10	171	5,47	4,07	1624	1363
135 -f	GPZ	3,97	1700	10	170	3,97	2,97	1615	1340
136 -a	GPZ	5,54	1735	10	174	5,54	3,96	1648	1373
136 -f	GPZ	4,85	1520	10	152	4,85	3,60	1444	1202
137 -a	GPZ	5,91	1850	10	185	5,91	4,61	1758	1463
137 -j	GPZ	2,66	965	10	96	2,66	1,90	916	807
Razem gosp.	S	14,41	3950		395	12,04	8,63	3149	2617
	O	123,29	28395		2603	93,46	60,80	20520	16837
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	354,00	108570		9245	275,44	158,86	70867	59085
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		491,70	140915		12243	380,94	228,29	94536	78539

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzętnięcia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m3/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia rębne na 10-letnie			
						powierzchnia - ha		miąższość - m3	
						manipulacyjna	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
88 -b	GPZ	5,12	1685	10	168	5,12	3,82	1601	1340
91 -m	GPZ	3,69	665	10	66	3,69	1,21	632	517
92 -h	O	2,47	325	10	32	2,47	1,72	309	256
92 -n	O	1,05	255	10	26	1,05	0,78	242	199
92 -p	GPZ	1,73	320	10	32	1,73	1,28	303	242
94 -n	GPZ	1,84	475	10	48	1,84	1,34	451	366
96 -a	GPZ	3,81	1190	10	119	3,81	2,71	1131	945
96 -f	GPZ	5,51	1780	10	178	5,51	3,86	1692	1401
97 -a	GPZ	4,95	1485	10	148	4,95	3,62	1410	1174
97 -f	S	1,05	275	10	28	1,05	0,73	262	219
98 -a	GPZ	1,00	235	15	16		0,00		
98 -b	S	7,69	2620	15	175	7,69	3,00	1310	1083
103 -d	GPZ	4,26	820	10	82	4,26	2,96	779	641
106 -g	GPZ	4,65	1500	10	150	4,65	3,30	1426	1188
107 -a	GPZ	5,64	1815	10	182	5,64	3,94	1723	1435
108 -a	S	2,09	620	10	62	2,09	1,39	588	485
108 -h	GPZ	3,48	1025	10	102	3,48	2,48	973	813
109 -i	GPZ	5,00	600	20	30	5,00	1,50	240	210
112 -d	GPZ	7,12	2020	10	202	7,12	5,16	1918	1606
112 -f	GPZ	6,40	1430	10	143	6,40	3,70	1358	1145
118 -a	GPZ	2,81	675	10	68	2,81	2,01	641	537
118 -f	GPZ	3,96	1130	10	113	3,96	2,81	1074	893
121 -a	GPZ	5,74	1635	10	164	5,74	3,94	1552	1287
121 -b	GPZ	5,67	1925	15	128		0,00		
122 -a	GPZ	5,56	1770	10	177	5,56	3,71	1682	1401
123 -ax	GPZ	0,75	180	10	18	0,75	0,40	172	143
125 -a	GPZ	2,74	660	15	44		0,00		
129 -a	GPZ	5,94	1695	10	170	5,94	4,19	1610	1344
129 -c	GPZ	6,06	2020	10	202	6,06	4,46	1919	1620
130 -m	GPZ	4,22	850	10	85	4,22	1,99	807	671
131 -g	GPZ	6,50	1625	10	162	6,50	1,54	1543	1288
132 -h	GPZ	5,43	1845	10	184	5,43	3,53	1660	1386
133 -d	GPZ	5,52	1695	10	170	5,52	3,92	1610	1340
133 -f	GPZ	5,52	1695	10	170	5,52	3,78	1610	1340
146 -d	GPZ	4,81	1870	10	187	4,81	3,36	1776	1463
153 -f	GPZ	5,47	1980	10	198	5,47	3,87	1882	1549
154 -d	GPZ	5,71	2000	10	200	5,71	4,26	1899	1591
154 -f	GPZ	5,46	2015	10	202	5,46	3,76	1915	1600
155 -c	GPZ	5,96	2090	10	209	5,96	4,31	1986	1639
158 -b	GPZ	6,07	2125	10	212	6,07	3,97	2018	1700
162 -d	GPZ	5,99	2330	10	233	5,99	3,59	2214	1828
163 -c	GPZ	5,50	1925	10	192	5,50	4,00	1828	1511
163 -d	GPZ	4,80	1400	15	93		0,00		
164 -a	GPZ	5,69	2120	10	212	5,69	3,74	2014	1667
164 -b	GPZ	5,78	2150	15	143		0,00		
165 -b	GPZ	3,63	1250	10	125	3,63	2,48	1188	993
166 -a	GPZ	5,68	1895	10	190	5,68	4,13	1800	1501
166 -d	GPZ	6,08	2065	10	206	6,08	4,28	1961	1639
167 -d	GPZ	5,81	2835	10	284	5,81	0,50	2268	1936
169 -i	GPZ	3,76	1115	10	112	3,76	2,71	1059	884
169 -j	GPZ	3,67	1085	10	108	3,67	2,52	1031	860
174 -d	GPZ	4,07	1385	10	138	4,07	2,92	1315	1073
174 -g	GPZ	2,65	975	10	98	2,65	1,90	926	756
175 -c	GPZ	2,53	1080	10	108	2,53	1,68	1026	850
175 -h	GPZ	6,27	2720	10	272	6,27	4,29	2584	2123
175 -i	GPZ	5,40	2190	15	146		0,00		
176 -c	GPZ	5,87	1970	10	197	5,87	4,10	1872	1534
176 -f	GPZ	5,77	1805	10	180	5,77	4,00	1715	1417

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzątnięcia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-letnie			
						powierzchnia. - ha		miąższość - m3	
						manipulacyjna	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
176 -h	GPZ	3,86	1540	10	154	3,86	2,76	1464	1202
177 -b	GPZ	6,58	2240	10	224	6,58	4,18	2128	1743
177 -d	GPZ	3,42	1125	10	112	3,42	2,42	1068	878
178 -b	GPZ	5,55	2035	10	204	5,55	3,90	1933	1611
178 -c	GPZ	6,19	2205	15	147		0,00		
179 -a	GPZ	4,87	1575	10	158	4,87	3,37	1496	1240
179 -b	GPZ	6,87	2295	15	153		0,00		
180 -a	GPZ	5,39	1775	10	178	5,39	3,79	1686	1397
180 -b	GPZ	5,77	1960	15	131		0,00		
186 -d	GPZ	2,97	1025	10	102	2,97	2,07	974	808
186 -j	GPZ	2,71	890	10	89	2,71	1,81	845	703
187 -d	GPZ	2,93	850	15	57		0,00		
188 -d	GPZ	4,55	1725	10	172	4,55	3,23	1639	1339
188 -g	GPZ	3,10	1105	10	110	3,10	2,20	1050	856
189 -a	GPZ	3,71	1305	10	130	3,71	2,61	1240	1021
189 -b	GPZ	3,71	1220	15	81		0,00		
189 -h	GPZ	1,77	590	10	59	1,77	1,17	561	475
189 -i	GPZ	1,30	455	15	30		0,00		
190 -a	GPZ	4,27	1620	10	162	4,27	2,92	1539	1273
190 -b	GPZ	3,08	1055	10	106	3,08	2,23	1002	831
190 -d	GPZ	0,56	165	10	16	0,56	0,38	157	128
190 -h	GPZ	2,97	1060	10	106	2,97	2,22	1007	846
191 -b	GPZ	4,42	1940	10	194	4,42	3,17	1843	1544
192 -a	GPZ	5,04	1845	10	184	5,04	3,54	1754	1483
192 -b	GPZ	5,27	2215	15	148		0,00		
196 -a	GPZ	1,58	530	10	53	1,58	1,18	504	418
196 -c	GPZ	2,20	650	10	65	2,20	1,50	618	518
198 -a	GPZ	3,40	1245	10	124	3,40	2,45	1183	984
198 -c	GPZ	5,68	1895	15	126		0,00		
199 -a	GPZ	6,08	1995	10	200	6,08	4,48	1895	1553
199 -c	GPZ	6,93	2650	10	265	6,93	5,13	2516	2096
201 -b	GPZ	3,47	1495	10	150	3,47	2,62	1420	1197
208 -a	GPZ	2,93	910	15	61		0,00		
209 -a	GPZ	5,86	1865	10	186	5,86	4,01	1772	1477
212 -k	GPZ	1,96	695	10	70	1,96	1,36	661	551
222 -i	GPZ	3,98	725	15	48		0,00		
224 -b	GPZ	1,37	245	10	24	1,37	1,02	232	195
227 -j	GPZ	2,41	465	10	46	2,41	1,71	442	366
229 -g	GPZ	3,74	775	10	78	3,74	2,74	736	618
Razem gosp.	S	10,83	3515		265	10,83	5,12	2160	1787
	O	3,52	580		58	3,52	2,50	551	455
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	405,50	132775		12469	335,48	223,70	#####	85738
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		419,85	136870		12792	349,83	231,32	#####	87980

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Oddz. pododdz.	Gospodar- stwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzętnięcia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						manipu- lacyjna	do odnowieni	brutto	netto
1	2	3	4	5	kol.4 / kol.5	7	8	9	10
29 -h	O	1,38	305	10	30	1,38	0,98	290	243
38 -a	GPZ	3,32	960	10	96	3,32	2,22	912	750
50 -k	GPZ	4,92	1640	10	164	4,92	3,51	1558	1293
50 -l	GPZ	3,53	1200	10	120	3,53	2,43	1140	941
52 -c	O	2,84	725	10	72	2,84	1,69	689	547
54 -i	GPZ	3,81	850	10	85	3,81	1,96	765	659
55 -b	O	2,56	625	10	62	2,56	1,79	593	508
56 -g	GPZ	5,66	1645	20	82	5,66	2,50	822	714
56 -k	GPZ	1,31	310	10	31	1,31	0,91	293	247
60 -a	GPZ	5,15	1850	20	92		0,00		
69 -b	GPZ	4,64	1600	10	160	4,64	3,39	1520	1264
69 -d	GPZ	1,65	460	10	46	1,65	1,15	438	356
70 -a	GPZ	4,05	1350	10	135	4,05	2,42	1283	1060
70 -c	GPZ	5,47	1825	10	182	5,47	3,82	1733	1434
71 -b	GPZ	3,45	675	10	68	3,45	2,45	641	528
75 -d	GPZ	3,84	1025	20	51	3,84	2,00	513	428
76 -a	GPZ	9,65	2640	20	132	9,65	4,00	1320	1093
77 -f	GPZ	2,05	585	10	58	2,05	1,36	556	451
77 -g	GPZ	3,11	1205	10	120	3,11	2,06	1146	950
79 -d	GPZ	2,17	725	10	72	2,17	1,52	688	565
86 -a	GPZ	5,30	550	10	55	5,30	3,70	523	423
86 -b	GPZ	5,49	505	10	50	5,49	3,89	480	394
88 -a	GPZ	4,90	1530	10	153	4,90	3,60	1453	1216
92 -d	GPZ	3,15	510	10	51	3,15	2,20	486	404
92 -f	GPZ	3,52	765	20	38		0,00		
93 -g	GPZ	1,13	415	10	42	1,13	0,63	396	334
94 -g	GPZ	3,67	780	10	78	3,67	2,57	741	617
94 -h	GPZ	3,29	700	20	35		0,00		
95 -b	GPZ	3,84	930	20	46		0,00		
95 -f	GPZ	1,02	370	20	18		0,00		
96 -a	GPZ	4,28	1100	10	110	4,28	3,03	1045	865
98 -a	GPZ	1,47	325	10	32	1,47	1,02	309	257
98 -b	GPZ	4,73	1760	10	176	4,73	3,43	1673	1396
98 -c	GPZ	3,71	1335	20	67		0,00		
98 -f	GPZ	0,88	150	20	8		0,00		
100 -a	GPZ	7,27	620	10	62	7,27	0,00	432	366
101 -m	GPZ	2,53	815	10	82	2,53	1,88	774	642
102 -a	GPZ	3,83	535	10	54	3,83	1,23	509	437
112 -d	GPZ	5,39	1045	20	52		2,00		
113 -d	GPZ	3,01	1020	10	102	3,01	2,21	969	812
118 -f	GPZ	3,28	735	20	37		0,00		
122 -b	GPZ	5,81	1560	10	156	5,81	4,06	1481	1232
122 -f	GPZ	6,72	1685	20	84	6,72	1,90	674	560
124 -c	GPZ	4,53	1135	10	114	4,53	3,23	1078	908
124 -h	GPZ	2,76	775	20	39		0,00		
125 -i	GPZ	3,45	1170	10	117	3,45	2,35	1112	922
125 -j	GPZ	1,75	515	10	52	1,75	0,00	489	408
125 -o	O	2,49	735	10	74	2,49	0,00	697	570
126 -c	GPZ	2,98	815	10	82	2,98	2,13	776	655
126 -i	O	1,66	470	10	47	1,66	0,00	446	375
126 -j	GPZ	3,00	625	10	62	3,00	2,05	594	494
127 -b	GPZ	3,26	1050	10	105	3,26	2,26	998	836
127 -d	GPZ	1,42	385	20	19		0,00		
127 -g	GPZ	1,56	370	10	37	1,56	1,11	351	289
127 -h	GPZ	3,17	935	20	47		0,00		
128 -b	GPZ	3,83	610	10	61	3,83	1,87	580	513
129 -d	GPZ	7,57	1655	20	83	7,57	1,50	497	434
132 -b	GPZ	2,94	705	10	70	2,94	2,04	670	561
134 -c	O	3,70	765	10	76	3,70	2,45	727	594
134 -g	O	4,04	840	15	56		0,00		
136 -b	GPZ	3,62	1225	10	122	3,62	2,42	1164	974
136 -h	GPZ	2,17	580	10	58	2,17	1,52	580	475

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzątnięcia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						kol.4 / kol.5	manipulacyjna	do odnowieni	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
137 -b	GPZ	3,70	1215	10	122	3,70	2,35	1155	945
138 -g	GPZ	2,31	565	10	56	2,31	1,31	537	447
140 -a	GPZ	5,69	1900	10	190	5,69	4,24	1805	1515
159 -g	GPZ	1,89	535	10	54	1,89	1,34	509	428
161 -a	GPZ	3,67	1425	10	142	3,67	2,57	1354	1130
162 -c	GPZ	3,17	1040	10	104	3,17	2,27	988	826
165 -a	GPZ	3,29	1100	10	110	3,29	2,44	1044	865
171 -d	GPZ	6,19	2070	10	207	6,19	4,34	1967	1629
Razem gosp.	S	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	O	18,67	4465		417	14,63	6,91	3442	2837
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	233,92	62685		5335	196,49	118,39	45521	37942
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		252,59	67150		5752	211,12	125,30	48963	40779

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Białobrzegi (16-02-1)

Oddz. pododdz.	Gospodarstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzętnięcia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m3/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						manipulacyjna	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
23 -f	O	2,29	695	15	46		0,70		
113 -i	S	4,05	1280	15	85		1,20		
136 -b	GPZ	5,49	1495	15	100		1,70		
136 -g	GPZ	5,09	1385	15	92		1,45		
Razem gosp.	S	4,05	1280		85	0,00	1,20	0	0
	O	2,29	695		46	0,00	0,70	0	0
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	10,58	2880		192	0,00	3,15	0	0
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		16,92	4855		323	0,00	5,05	0	0

Wzór nr 5

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Dobieszyn (16-02-2)

Oddz. pododdz.	Gospoda r- stwo	Powierzchn ia ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3	Okres uprzątnięcia a	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m3/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						manipu- lacyna	do odnowien	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
155 -d	GPZ	3,59	1300	15	87		1,15		
Razem gos	S	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	O	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	3,59	1300		87	0,00	1,15	0	0
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		3,59	1300		87	0,00	1,15	0	0

Nadleśnictwo Dobieszyn, Obręb Studzianki (16-02-3)

Oddz. pododdz.	Gospodar- stwo	Powierzchni a ha	Miąższość grubizny na całej powierzchni m3 brutto	Okres uprzętnięcia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m3/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						kol.4 / kol.5	manipu- lacyjna	do odnowieni	brutto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
58 -h	GPZ	1,83	570	20	28		0,60		
58 -j	GPZ	4,01	815	20	41		1,10		
59 -b	GPZ	6,08	2120	20	106		1,00		
59 -d	GPZ	5,25	1855	20	93		1,60		
60 -b	GPZ	5,31	1915	20	96		1,90		
79 -c	GPZ	0,92	310	20	16		0,30		
83 -c	GPZ	5,72	1595	20	80		1,90		
101 -n	GPZ	2,40	670	20	34		0,70		
107 -d	GPZ	3,72	1055	20	53		1,35		
126 -d	GPZ	5,08	1645	20	82		1,50		
136 -d	GPZ	2,49	845	20	42		0,95		
138 -b	GPZ	4,34	1470	20	74		1,30		
146 -c	GPZ	2,86	810	20	40		0,40		
150 -c	GPZ	6,28	1825	20	91		1,40		
150 -f	GPZ	5,27	1470	20	74		0,95		
151 -a	GPZ	5,28	2200	20	110		1,55		
Razem gosp.	S	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	O	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GZ	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
	GPZ	66,84	21170		1060	0,00	18,50	0	0
	GP	0,00	0		0	0,00	0,00	0	0
Razem obręb		66,84	21170		1060	0,00	18,50	0	0

VIII. ZAŁĄCZNIKI

1. Decyzja Ministra Środowiska w sprawie uznania lasów za ochronne
2. Protokół z Komisji Założeń Planu
3. Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej
4. Protokół z kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

MINISTER ŚRODOWISKA

DL-lpn-612- 13/35394/10/JL

DECYZJA

Na podstawie art.16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25.06.2010 r., postanawia się, co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego, z dniem bezpośrednio poprzedzającym dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Dobieszyn, określone zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 142 z dnia 11 września 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Dobieszyn.
- II. Uznaje się za ochronne, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 3 354,01 ha, położone w Nadleśnictwie Dobieszyn, w obrębach leśnych: Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego nadleśnictwa na lata 2000 – 2009 zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z 12 września 2001 r., jak niżej:
  - 1) w obrębie leśnym Białobrzegi, o powierzchni łącznej 1 291,22 ha, w tym:
    - a) lasy glebochronne - o powierzchni łącznej 156,88 ha, w oddziałach: 38i; 43a-c,k,l; 94a,b; 95a-i; 95Aa,d,hx,jx-mx; 95Ba-cx; 95Ca-fx,hx,ix,kx,lx,sx,tx; 121a-d;122b-g; 139c,g-i; 140b,f,g,i-k; 141i,k,m,n;
    - b) lasy wodochronne - o powierzchni łącznej 747,20 ha, w oddziałach: 1b-l; 2a,b,d,f; 3c,j-m; 4h-j,l,n; 5c,f,h; 7c-f; 8l; 9d,f; 10b-d; 11a-f; 12a-c,g-k; 13a,b,d-j,l-n; 14a-f; 16f,g; 17h; 18g,h; 19b,g,f,i; 20m; 22h,k,l,n,p; 23a,c,f-k; 24a-c,f,g,i; 25c,d; 27b-d,g,h; 28a-g,i-k; 29a,c,d-n; 30a-c,f-j; 31d; 32a,b,f-h,k,m,n; 33a,b; 34a-g,i-k,o; 35a,b,f,g,i; 36a-c,f,h,i; 38a,f,j,k,m; 39a,f,g; 40h,j-m; 41a,c,i,l,m; 43d; 46a,b,d,f; 49a,b,f,g; 50a-c; 51b,c,h; 52a,c,f,g; 53a,g,p,r,y; 54a,b,d,f; 55g,j,k; 56a-c,f; 59a-d,g,i; 60a,b,g,h,j; 61a-h; 62b,c; 66a,d,h,j; 67a,b,d; 75g-j; 76a,b,d-h; 79f; 80c; 82c; 83a-c,f,j,k; 88a; 91a,c; 94c; 95Aix; 95Cmx,ox,rx; 100i,k; 101f; 102a,c; 106a; 111a,c,d,h,i,k,m,n; 112a; 115j,l-n,p; 116a,m; 117d; 119g,i; 126d,f; 127b; 128c-g,j; 130i; 132a,c-g; 133b; 134c,f,n; 140c,d,h; 141g,j,l; 143a-d,g,i,j,l-n;
    - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 104,85 ha, w oddziałach: 16d; 21d; 31a; 44d; 45h; 61i; 62d; 63l; 67c; 68a,b,d; 90a; 91b,d; 93b; 115a,c-f,h,i,k,o,r; 119b-d,h; 120a-c; 132b,h; 133f-i,k; 134a,b,g; 138d; 139a;
    - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej 154,54 ha, w oddziałach: 2c,g,h,j; 3d; 4k; 5d,g; 7g,h; 10h; 13c; 15f; 16c; 17c-g,i,j; 18a-c,f; 19c,d,l; 20a,b,l; 22j,m,o; 23b; 24h; 25f; 26b,c; 27f; 28h; 29b; 30d; 32c,l; 34l,r; 38b,c,l; 39h; 41h,j; 51a,g; 52d; 53o; 59h; 60d,f,i; 71j; 79d,h; 80b; 83d; 101k; 102b; 111b,g,j; 127c,d; 130b,c,g,h; 143k.
    - f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 46,83 ha, w oddziałach: 39b; 113a,b,g; 114a,b; 116b,j,l; 117a,f; 123b-j;
    - g) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej 48,54 ha, w oddziałach: 20c,g; 33c-g,j-m; 34m,s,t,x,y; 39c,d; 40a,b; 117b;
    - h) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 16,82 ha, w oddziałach: 116c-i,k; 117c;
    - i) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej 13,45 ha, w oddziałach: 20f,h; 21c; 34w,z; 40c,d;

- j) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych - o powierzchni łącznej 0,93 ha, w oddziałach: 39k; 70k;
- k) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne - o powierzchni łącznej 1,18 ha, w oddziale 49d;
- 2) w obrębie leśnym Dobieszyn, o powierzchni łącznej 1 173,74 ha, w tym:
- a) lasy glebochronne - o powierzchni łącznej 482,08 ha, w oddziałach: 1j,k; 2a-c,g,n-r; 3a-f; 5g,n; 14a,b,d; 14Bc,f-h,k-m,p,r,x,z,bx-dx,ix-nx; 15a; 16a; 17a; 19c; 21Ba-g,i-r,fx-hx,jx-mx; 21Ca-c,j-t,x-ax,fx-lx; 21Da-m,o-bx,dx-nx; 28g-i; 35c-f; 46b,d; 47a-f; 48k-m; 53g,h; 70i-bx; 92x-z; 105Aa-n; 204a,b,f; 205a,c; 206c; 207a-d; 214a-f,h; 215a-d,g,h; 216a,b; 217c,d; 218g; 220a,c-i; 221b,c,f-h,n; 224a,d-h; 227a;
- b) lasy wodochronne - o powierzchni łącznej 553,34 ha, w oddziałach: 1f,i,l,m; 2f,h-j,l; 4a; 5a,o; 6a,d; 9a,b,d,f; 9Ag; 10a; 11a,b; 12c,g,i; 14c,f-h; 17c,d; 22b-f,i-k; 23c,f,i-l; 24g,l,r; 25g-k,n,o,s; 26a-m; 27a-h; 32a,b,i; 40f; 42c,h; 46f; 54f; 58a,b,h,k; 62a-c,g,h,k; 70d; 71c,f,g,i,j; 76r; 78a,f; 80a-d,i,k; 82a,d-h,n; 83j,k; 91n; 92d-g,n; 95b,d-g; 100g-i,l-o; 101d,g-i; 108c; 109c; 110d,f; 111l; 120d,f; 126c,d,n; 132c,g,i,j; 136j-l,o,r; 139a,b,f; 140d,g-i; 144b,c,f,h; 145h,i,k-m; 149i,j; 150c; 151b; 152a; 157l; 159a,b,o; 169c; 170a,b,g; 171b,d-i; 172a-f; 173a,b,d; 181h,i,k; 182j,k; 193a-c,f; 202b,c,f,l,o; 203a,c; 204c,d; 209c; 210a,b; 211a; 212a,b,h,i; 214g; 215f,i; 218d; 219a,c; 220b; 230s,x-bx; 231s; 232j-l;
- c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 43,74 ha, w oddziałach: 89j; 90h; 98d-g; 99a; 101c; 111m; 112a; 113h; 119g; 120b; 130k; 158c;
- d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne - o powierzchni łącznej 0,85 ha, w oddziale 14By;
- f) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej 92,73 ha, w oddziałach: 4b,c,f; 5d,f,m; 9Ad,f; 22h; 23h,m; 24b-d,h,i,k,m,o; 25b,c,f,l,m,r; 69j; 71b,d; 76p; 77l; 78i; 79f; 82k,l; 139d,h; 169a,f; 170f;
- g) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych - o powierzchni łącznej 1,00 ha, w oddziale 90j;
- 3) w obrębie leśnym Studzianki, o powierzchni łącznej 889,05 ha, w tym:
- a) lasy glebochronne - o powierzchni łącznej 165,44 ha, w oddziałach: 1a-g,i,j,l,m; 9b,c; 10f; 11c; 17k-o; 18g,h; 25a,c,d; 26a-d; 27a-d; 45a; 177a,b,d-g,i,m,r;
- b) lasy wodochronne - o powierzchni łącznej 441,16 ha, w oddziałach: 2b-d,g,i-k; 3b,c,g-i; 5a,c-f,h,j,l,n,r,s; 6a,b,d-h; 7d; 7Ab,k; 13h; 14a-j,m,o,s,t,x; 19c,d,g-j,l-n,r-t; 20d-g,i,j; 21Ab,d-j; 22b,c,f,h,i,k-m,o,p,s-x; 23a-f,i,k; 24m,n,p,s,ax,bx; 29d,h,i; 32d-g,i; 38Ab; 41f,g; 42a,d,f; 43a; 51d; 51Cg,i-k; 52a,c-f; 71a; 73d; 74d,f; 85b,d; 86c,f,h,j; 105a,b; 106g; 109d; 110c,f,h,i; 112h; 113b,c; 115i,j,l; 125g,h,n; 126d,f; 132g-i; 133f,g; 134c-f; 140b; 143b,f; 145b; 168f,h-k; 169c,d,g; 172a,b; 175a,c,d,g,h; 176g; 177Ab-h;
- c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 179,55 ha, w oddziałach: 19f; 52b; 53a; 54a,l; 55b-d,h,m; 56f; 57a; 70Ac,h,j; 71f; 72a; 73c,h; 74a,g; 78a; 84f,h; 93c,g; 94f; 100g; 101a,b,g; 108d; 112b,g; 113a; 119b,g; 120d; 121c; 124a; 129b; 141c;
- d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej 100,74 ha, w oddziałach: 3a,d,f; 4a-f; 5b; 7a-c; 7Ah; 14k,p,r; 22d; 24a-g,i,k,l,t,x,z; 51Ca-f; 115h;
- f) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych - o powierzchni łącznej 2,16 ha w oddziałach: 90d; 115m; 118b.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych pismem z dnia 25.06.2010 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie lasów Nadleśnictwa Dobieszyn charakteru ochronnego, określonych Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 142 z dnia 11 września 1996 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Dobieszyn, ze względu na aktualizację zasięgu i położenia lasów ochronnych w tym nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie;

- uznanie za ochronne lasów tego Nadleśnictwa, o powierzchni łącznej 3 354,01 ha, w obrębach leśnych: Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki wg planu urządzenia lasu sporządzonego dla tego nadleśnictwa na lata 2000 – 2009 zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 12 września 2001 r., których położenie i powierzchnia zaktualizowana została według aktualnych danych oraz zweryfikowana merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych.

Pozytywną opinię w sprawie uznania lasów za ochronne wyraziły: Rada Gminy Jedlińsk oraz Rada Miejska w Warce.

Negatywną opinię w sprawie uznania lasów za ochronne wyraziła Rada Gminy Magnuszew, w uzasadnieniu do w/w opinii wskazano negatywne skutki ekonomiczne związane z ograniczeniem pozyskania i dostępności drewna dla mieszkańców oraz zmniejszenie wpływów do budżetu gminy z tytułu podatku leśnego. Negatywną opinię w sprawie uznania lasów za ochronne wyraziła również Rada Miejska w Wyśmierzycach, nie podając uzasadnienia.

Rada Miasta i Gminy Białobrzegi, Rada Gminy Grabów nad Pilicą, Rada Gminy Stromiec, Rada Gminy Radzanów, Rada Gminy Głowaczów nie wydały opinii dotyczącej wniosku o uznanie lasów za ochronne w terminie przewidzianym ustawą o lasach.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wnioszek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

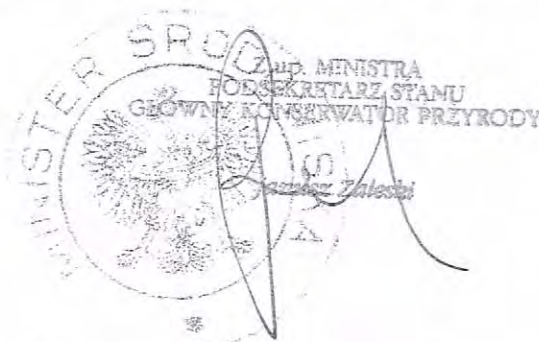
Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Rada Miasta i Gminy Białobrzegi,
2. Rada Gminy Głowaczów,
3. Rada Gminy Grabów nad Pilicą,
4. Rada Gminy Jedlińsk,
5. Rada Gminy Magnuszew,
6. Rada Gminy Radzanów,
7. Rada Gminy Stromiec,
8. Rada Miejska w Warce,
9. Rada Gminy Wyśmierzyce.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu

określający

**ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZENIA
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
W NADLEŚNICTWIE**

Dobieszyn

OBREBY LEŚNE:

Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki

na okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2029 r.

Radom 21.07.2017 r.

A. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH.

Projekt planu urządzenia lasu wykonany zostanie na podstawie obowiązującej Instrukcji Urządzenia Lasu (IUL), wprowadzonej w życie Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie "Instrukcji zarządzania lasu". Protokół sporządzono zgodnie z § 126 w/w instrukcji.

Wykonawcę projektu planu urządzenia lasu (zwanym dalej Wykonawcą) wyłoni Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu (zwany dalej Zamawiającym) w wyniku postępowania przetargowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia jest Protokół Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) dla Nadleśnictwa Dobieszyn, odbyło się w dniu **21.07.2017 r.** w Ośrodku EMAUS w Mikówce.

W komisji udział wzięli:

1. Przewodniczący

Piotr Kacprzak - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Radomiu.

2. Członkowie:

Andrzej Matysiak – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu,

Marcin Polewczyk – st. specjalista ds. zarządzania lasu – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,

Paweł Sułkowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobieszyn,

Andrzej Garbaczewski - Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn,

Wiesław Szczechowicz - Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu,

Przemysław Jakubiński – gł. specjalista Służby Leśnej – Zespół Ochrony Lasu w Radomiu,

Wojciech Krawczyk – st. specjalista Służby Leśnej – Zespół Ochrony Lasu w Radomiu,

Dorota Włosowska – st. referent - Zespół ds. Promocji i Mediów RDLP w Radomiu,

Stanisław Brzeziński - specjalista Służby Leśnej - Wydział Gospodarowania Ekosystemami RDLP w Radomiu,

Paulina Godula - specjalista Służby Leśnej - Wydziału Ochrony Ekosystemów RDLP w Radomiu,

Mirosław Wrona – st. specjalista Służby Leśnej - Wydział Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP w Radomiu,

Marta Kuc - specjalista Służby Leśnej – Nadleśnictwo Dobieszyn,

Ewa Szumlińska-Blicharska– specjalista Służby Leśnej – Nadleśnictwo Dobieszyn,

Grzegorz Drela – inżynier nadzoru - Nadleśnictwo Dobieszyn,

Marcin Wiech - inżynier nadzoru - Nadleśnictwo Dobieszyn,

Wojciech Hłopaś – dyrektor BUL i GL Oddział w Radomiu,

Marek Figiel – kierownik delegatury -Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Radomiu,

Barbara Miśta – specjalista – Starostwo Powiatowe Białobrzegi,

Halina Stachera – Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska - Starostwo Powiatowe Białobrzegi,

Postek Krzysztof – zastępca Wójta Gminy Głowaczów,

Dudek Barbara – referent – Gmina Głowaczów,

Strzelczyk Krzysztof – DREW-BUD s.c,

Żarłok Andrzej - „POP” Andrzej Żarłok.

3. Sekretarz

Agata Łukomska – Hłopaś - specjalista Służby Leśnej Wydziału Zarządzania
Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu.

Na podstawie referatu Nadleśniczego i koreferatu Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu oraz po przeprowadzonej dyskusji, KZP opracowała założenia do sporządzenia: projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

1. Prace siedliskowe w tym fitosocjologiczne.

Nadleśnictwo Dobieszyn posiada operat glebowo-siedliskowy wykonany w 2009 r. zgodnie z instrukcją urządzania lasu (2003r.) przez BULiGL w Radomiu.

Do Projektu Planu Urządzenia Lasu należy przyjąć typy siedliskowe lasu oraz opisy gleb z w/w opracowania.

W związku z rozpoczętą procedurą przejmowania działek od Wojewody Mazowieckiego przez Nadleśnictwo Dobieszyn z PFZ może zaistnieć potrzeba sporządzenia opracowania siedliskowego dla w/w gruntów niemniej jednak realizacja w/w opracowania będzie zależała od powierzchni przejętych przez Nadleśnictwo gruntów.

W roku 2015 wykonano opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” w zasięgu gruntów będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Dobieszyn. Ponadto wraz ze zleceniem prac urządzeniowych zostanie zlecone wykonanie opracowania fitosocjologicznego dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” również w zasięgu gruntów zarządzanych przez PGL LP Nadleśnictwo Dobieszyn.

W związku z powyższym do projektu Planu Urządzenia Lasu zbiorowiska roślinne należy przyjąć i wprowadzić do bazy taksatora z istniejącego i planowanego do wykonania opracowania fitosocjologicznego. Dokumentacja zostanie przekazana Wykonawcy.

2. Prace przygotowawcze.

a) Powierzchnia Nadleśnictwa

Według stanu na 01.01.2017 r. grunty Nadleśnictwa Dobieszyn zajmują łączną powierzchnię 15 265,61 ha. W skład Nadleśnictwa wchodzi trzy obręby leśne o powierzchni:

1. Obręb Białobrzegi	- 3 560,79 ha
2. Obręb Dobieszyn	- 6 757,25 ha
3. Obręb Studzianki	- 4 947,57 ha
Ogółem Nadleśnictwo	- 15 265,61 ha

Nadleśnictwo Dobieszyn od północy i zachodu graniczy z Nadleśnictwem Grójec, od wschodu z Nadleśnictwem Garwolin i południowego wschodu z Nadleśnictwem Kozienice, południowego zachodu z Nadleśnictwem Radom.

Według podziału administracyjnego kraju grunty Nadleśnictwa Dobieszyn położone jest w południowej części województwa mazowieckiego, w powiatach białobrzeskim (miasto Białobrzegi i 6 gmin – Białobrzegi, Wyśmierzyce, Stromiec, Stara Błotnica, Radzanów, Promna), kozienickim (3 gminy – Głowaczów, Grabów nad Pilicą, Magnuszew), grójeckim (miasto i gmina Warka), radomskim (gmina Jastrzębia, Jedlińsk).

Tab. 1. Powierzchnia Nadleśnictwa (w ha) z podziałem na obręby leśne. Stan na 01.01.2017 r.

Obręb leśny	Pow. łącznie	Pow. leśna zalesiona	Pow. leśna niezalesiona	Pow. nieleśna	Pow. leśna zw. z gosp. leśną
Białobrzegi	3560,79	3254,17	24,10	197,76	84,76
Dobieszyn	6757,25	6324,82	35,22	206,98	190,23
Sucha	4947,57	4614,15	66,36	150,07	116,99
Nadleśnictwo	15265,61	14193,14	125,68	554,81	391,98

b) ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska:

Nadleśnictwo wystosowało w dniu 16.03.2017 r. pisma do urzędów gmin w celu uzyskania informacji dotyczących aktualności planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów, na których znajdują się grunty Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa Dobieszyn:

- **Gmina Jastrzębia**– Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Jastrzębia uchwalony przez Radę Gminy w Jastrzębi Uchwałą Nr 21/93 z dnia 24.11.1993 r. opublikowany w Dz. Urz. Woj. Radomskiego Nr 20 poz. 141 z dnia 30.12.1993 r. z dniem 01.01.2004 r. przestał obowiązywać z mocy prawa.

Obowiązuje uchwalone Uchwałą Rady Gminy w Jastrzębi Nr 37/2000 z dnia 28.11.2000r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jastrzębia (nie stanowi prawa miejscowego).

Obowiązuje uchwalony Uchwałą nr 48/2003 Rady Gminy w Jastrzębi z dnia 30.09.2003r. miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego na terenie działek nr 1168 i 1169/1 położonych w sołectwie Bartodzieje.

- **W Gminie Warka obowiązują następujące dokumenty:**

- miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego przy ulicy Gośniewskiej w Warce zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr V/35/03 z dnia 24 stycznia 2003r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 57. poz. 1485 z dn. 27.02.2003r),
- miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego obszaru "Winiary" w mieście Warka, składający się z dwóch enklaw: Obszaru „A” i Obszaru „B” zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr XLII/438/01 z dnia 22 czerwca 2001r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2001r. Nr 158.poz. 2295 z dn. 01.08.2001r),
- miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Warka p.n. "Cmentarna" zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr XLII/437/01 z dnia 22 czerwca 2001r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2001r. Nr 158.poz. 2294)
- miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Warka p.n. "Cierniewskiego" zatwierdzony Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr XIV/152/03 z dnia 28 .11.2003r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2003r. Nr 309.poz. 8502
- zmiana miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "Cmentarna" zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Warce Nr XXXII/215/08 z dnia 30.10.2008r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2008r. Nr 219.poz. 9458) -
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta i gminy Warka uchwalony Uchwałą Nr XII/129/99 Rady Miejskiej w Warce z dnia 24 czerwca 1999r.

- uchwała Nr XLVII/322/13 Rady Miejskiej w Warce z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Warka
- uchwała Nr XII/58/15 Rady Miejskiej w Warce z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Warki w rejonie ul. Cmentarnej, ul. K. Pułaskiego i ul. Ledóchowskiego
- uchwały Nr X/81/11 z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Warka pn. „Ciemniewskiego” w obrębie ulic: Ks. Ciemniewskiego i Puławskiej.
- **Gmina Głowaczów** nie posiada MPZP obowiązującym dokumentem jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Głowaczów zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Głowaczów Nr XXIII/185/2000 z dnia 28.12.2000 r.
- **Gmina Stara Błotnica** nie posiada MPZP obowiązującym dokumentem jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Błotnica zatwierdzone Uchwałą nr X.177199 Rady Gminy w Starej Błotnicy z dnia 16.12.1999 r.
- **Gmina Radzanów** nie posiada aktualnie obowiązującego MPZP a jedynie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzanów (Uchwała Nr VI/34/99 Rady Gminy w Radzanowie z dnia 23 sierpnia 1999 r)
- Na terenie **Gminy Stromiec** obowiązuje MPZP zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Stromiec nr XiV/63/2003 z dnia 11 grudnia 2003 r. Tekst uchwały wraz z częścią graficzną można znaleźć na stronie <http://www.ugstromiec.pl/index.php/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-w-gminie.html>
- **Gmina Grabów nad Pilicą** nie posiada żadnych ważnych planów zagospodarowania przestrzennego
- **W Gminie Wyśmierzyce** obowiązują następujące dokumenty:
  - Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wyśmierzyce zatwierdzony Uchwałą Nr XXXV/179/02 Rady Miejskiej w Wyśmierzycach z dnia 25 czerwca 2002 r
  - Uchwała Nr XIV/52/07 Rady Miejskiej w Wyśmierzycach z dnia 4 grudnia 2007 r w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wyśmierzyce.
  - MPZP obejmujący obszar działki o numerze ewidencyjnym 1863 w mieście Wyśmierzyce zatwierdzony Uchwałą NR XXIII/81/2008 Rady Miejskiej w Wyśmierzycach z dnia 30 października 2008 r (z późniejszymi zmianami).
- Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie **miasta i gminy Białobrzegi** przedstawia się następująco:
  - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi, obejmujący działki nr 2100, 2114/1, 2084/11 i 1084/12 o łącznej powierzchni 0,1688 ha w Białobrzegach przy ulicy Reymonta zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XLIII/326/2014 z dnia 29.08.2014 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2014 r. poz. 9833.
  - Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Białobrzegi dla terenów położonych w miejscowości Szczyty i Mikówka,

- Gmina Białobrzegi zatwierdzona uchwałą NR XI/77/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi dnia 30 września 2011r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2011r. Nr 212, poz. 6396.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Białobrzegi, dla terenów zielonych położonych w Białobrzegach przy ul. Spacerowej i Mikowskiej zatwierdzona uchwałą NR XIV/105/2012 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi dnia 21 lutego 2012r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2012r. poz. 2676.
  - Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi, obejmująca działkę nr 1243/123 położoną w Białobrzegach przy ulicy Rzemieślniczej zatwierdzona uchwałą NR IV/20/2011 Rady Miasta i Gminy Białobrzegi z dnia 18 stycznia 2011r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2011r. Nr 30, poz. 981.
  - Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi, obejmująca tereny położone w miejscowości Białobrzegi w południowo-zachodniej części miasta w rejonie ul. Młynarskiej (tereny osiedla Borki) zatwierdzona uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr IV/19/2011 z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 2011r. Nr 30, poz. 980 ze zm. Dz. Urz. z 2011r. Nr 96 poz. 3081).
  - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Białobrzegi na obszarze sołectwa Kamień zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XXXVI/2006 z dnia 27.04.2006r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 107, poz. 3517)
  - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części gminy Białobrzegi zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XV/82/2004 z dnia 02.03.2004 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 68, poz. 1726 ze zmianami Dz. Urz. z 2006 r. Nr 61, poz.1939)
  - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Białobrzegi zatwierdzony uchwałą Rady Miasta i Gminy Białobrzegi Nr XV/81/2004 z dnia 02.03.2004 r. (Dz. Urz. woj. mazowieckiego Nr 68, poz. 1725 ze zm. Dz. Urz. z 2006 r. Nr 61, poz. 1938)

Powiat grójecki posiada Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Grójeckiego do roku 2022 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Grójeckiego Nr XXXIV/212/2017 z dnia 14 lutego 2017r.

Sejmik Województwa Mazowieckiego 24 stycznia 2017 r. podjął uchwałę nr 3/17 w sprawie Programu ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2022 (POŚ WM 2022) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

Wykonawca w projekcie planu urządzenia lasu uwzględni zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody określone w w/w planach i dokumentach dotyczących zagospodarowania przestrzennego oraz programach ochrony środowiska. Sposób uwzględnienia powinien być przedstawiony przez Wykonawcę PUL na posiedzeniu NTG.

Wykonawca planu urządzenia lasu stosownie do nowych okoliczności powstałych po KZP, dokona aktualizacji informacji przedstawionych w niniejszym punkcie, a po akceptacji przez NTG, zamieści je w opisie ogólnym nadleśnictwa.

W przypadku rozpoczętej procedury wyłączenia gruntu z produkcji leśnej oraz planowanych zmian przeznaczenia (na cele nierolnicze i nieleśne) Wykonawca uwzględni zmiany po zakończeniu procedur i uzyskaniu stosownych decyzji.

c) *Korekta lasów ochronnych.*

Zgodnie z obowiązującą Decyzją Ministra Środowiska, znak DL-lpn-612-13/35394/10/JŁ z dnia 26 lipca 2010 r., powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Dobieszyn obejmuje 3 354,01 ha. Wyszczególniono następujące kategorie lasów ochronnych:

Lp.	Kategorie ochronności	Powierzchnia (ha)	% pow. N-twa
1	Rezerwaty	102,97	0,72
2.1	Lasy glebochronne	804,40	5,62
2.2	Lasy wodochronne	1 741,70	12,18
2.3	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	328,14	2,29
2.4	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne	0,85	0,01
2.5	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	348,01	2,43
2.6	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	46,83	0,33
2.7	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne	48,54	0,34
2.8	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody	16,82	0,12
2.9	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	13,45	0,09
2.10	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	4,09	0,03
2.11	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	1,18	0,01
	Razem lasy ochronne	3 354,01	23,45

RDOŚ w Warszawie wydał nowe decyzje jak niżej:

- Decyzja RDOŚ w Warszawie WPN-I.6442.17.2014.AD.2 z dnia 23 grudnia 2014r. dot. likwidacji strefy ochrony ostoi bociana czarnego w l-ctwie Turno,
- Decyzja RDOŚ w Warszawie WPN-I.6442.4.2015.AD.3 z dnia 31 grudnia 2015r. dot. ustalenia dla bielika strefy ochrony ostoi w l-ctwie Sucha,
- Decyzja RDOŚ w Warszawie WPN-I.6442.4.2015.AD.4 z dnia 31 grudnia 2015r. dot. ustalenia dla bociana czarnego strefy ochrony ostoi w l-ctwie Ksawerów,

Niemniej jednak Wykonawca w ramach przygotowania projektu Planu Urządzenia Lasu dokona jedynie aktualizacji kategorii ochronności oraz powierzchni bez sporządzania nowego wniosku o uznanie lasów za ochronne. W przypadku konieczności uzupełnienia lokalizacji lasów ochronnych Wykonawca przygotowuje wykaz i mapy do wniosku uzupełniającego do uznania lasów ochronnych zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem Dyrektora Generalnego.

Do lasów ochronnych kategorii „Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody” należy włączyć w uzgodnieniu z Nadleśnictwem m.in. siedliska Bs, BMb, LMb oraz Ol w wariantcie wilgotności 3, ponadto w szczególnych przypadkach Lł i OIJ. Do tej kategorii ochronności należy włączyć również siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym.

d) Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego.

Na podstawie obowiązującej w RDLP Radom procedury Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobieszyn Decyzją nr 19/2014 (ZnZG-7032-1-14 z dnia 30.12.2014r. wyłączył z użytkowania powierzchnie leśne w l-ctwach Turno (45,75 ha) i Trzebień (0,44 ha).

W/w powierzchnie Nadleśnictwo zweryfikuje zgodnie z obowiązującą procedurą w RDLP i przekaze Wykonawcy projektu PUL.

Również po zakończeniu prac taksacyjnych może zaistnieć potrzeba wyłączenia lasów z użytkowania, w związku z powyższym Wykonawca wskaże ewentualne nowe lokalizacje takich powierzchni a Nadleśnictwo przeprowadzi procedurę wyłączenia gruntów z użytkowania zgodnie z obowiązującymi w RDLP wytycznymi tj. przed Naradą Techniczno-Gospodarczą.

Drzewostany te należy odpowiednio ująć w projekcie planu urządzenia lasu tzn.:

- umieścić wykaz w Programie Ochrony Przyrody (POP);
- nie projektować wskazówki użytkowania rębnego, przedrębego i pielęgnacji lasu;
- w opisach taksacyjnych tych drzewostanów należy zamieścić odpowiednią adnotację np.: „WZUDN” w bloku informacji różne.

Wstępny wykaz takich drzewostanów Nadleśnictwo sporządzi do marca 2018 r. natomiast **do końca 2018 r. przeprowadzi procedurę wyłączenia gruntów z użytkowania** w oparciu o obowiązujące przepisy w RDLP. Listę wyznaczonych drzewostanów przekaze wyłonionemu Wykonawcy.

3. Formy przekazania bazy danych SILP dla potrzeb urządzenia lasu oraz danych geodezyjnych i geometrycznych.

Nadleśnictwo posiada mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A1 (razem 62 szt.) wykonane dla: Obrębu Białobrzegi o następujących numerach 1-8, 9 cz.1, 9 cz.2, 10-16, dla Obrębu Dobieszyn o następujących numerach 1, 2 cz.1, 2 cz.2, 3, 4, 5 cz.1, 5 cz.2,6,7,8cz.1, 8 cz.2, 9, 10, 11 cz.1, 11 cz. 2, 12 cz.1, 12 cz.2, 13-18, 19. Cz1, 19 cz.2 dla Obrębu Studzianki o następujących numerach 1-16, 17 cz.1, 17cz. 2, 18, 19.

Nadleśnictwo posiada leśną mapę numeryczną zgodną ze standardem LMN opisanym w rozdziale VII, części I obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu. LMN Nadleśnictwa Dobieszyn zostanie zaktualizowana wg stanu na 01.01.2018 r. oraz udostępniona Wykonawcy Planu Urządzenia Lasu w wersji elektronicznej, mapa ta zostanie wykorzystana do prac terenowych.

Ewidencja gruntów, budynków i lokali prowadzona jest na podstawie Zarządzenia nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001 roku. Wykaz działek i użytków gruntowych oraz dokumentacja kartograficzna będzie sporządzona wg stanu na dzień 31.12.2017 r. zgodnie z ewidencją gruntów prowadzoną przez starostwa na dzień 31.12.2017 r. i wykonana w terminie do 31.03.2018 r.

Nadleśnictwo Dobieszyn w terminie do końca marca 2018 r., przekaze materiały geodezyjne w formie wydruków i plików elektronicznych na nośniku CD/DVD, przekazana dokumentacja powinna zawierać:

- aktualny rejestr gruntów (z użytkami) wydrukowany z bazy SILP zgodny z ewidencją państwową,
- mapy ewidencyjne z aktualnymi konturami i numeracją działek oraz użytków gruntowych wraz z ich opisem,
- aktualną bazę geometryczną działek, użytków i graniczników w formacie warstwy *.shp.

Datę 01.06.2019 r. należy przyjąć, jako termin, po którym zmiany ewidencyjne gruntów wnoszone przez Nadleśnictwo będą dokonywane w szczególnie uzasadnionych

przypadkach, wynikających z potrzeb postępowania administracyjnego. **Do Projektu Planu Urządzenia Lasu należy przyjąć dane ewidencyjne zgodnie z wykazami działek i użytków gruntowych przekazanego protokółarnie Wykonawcy w formie wydrukowanego rejestru podpisanego przez Nadleśniczego.**

Przekazane przez Nadleśnictwo materiały geodezyjne powinny uwzględniać przejęte działki od Wojewody Mazowieckiego. W przypadku stwierdzenia gruntów niezgodnych z ewidencją Nadleśnictwo dokona ich przeklasyfikowania i prześle Wykonawcy wraz z całą dokumentacją geodezyjną.

Nadleśnictwo prześle Wykonawcy planu urządzenia lasu na nośnikach CD aktualną bazę danych wyeksportowaną z SILP (wysyłanie plików do TAKSATORA) oraz bazę geometryczną w standardzie LMN.

Nadleśnictwo prześle wykaz ustanowionych służebności gruntowych pod liniami energetycznymi wraz z szerokościami służebności w celu określenia ich przebiegu oraz powierzchni wydzielen. Przy wykreślaniu tych obiektów należy wykorzystać dane z BDOT.

Ponadto Nadleśnictwo prześle Wykonawcy numery inwentarzowe budynków, budowli oraz dróg będących w ewidencji Nadleśnictwa wraz ze szczegółową lokalizacją przypisaną do konturu *.shp. Wykonawca wnieśli numery inwentarzowe do przekazywanej bazy (geometrycznej) Nadleśnictwa.

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu należy przyjąć dane zgodne z państwową ewidencją gruntów i budynków – według stanu ewidencyjnego na dzień 31 grudnia 2019 r.

4. Korekta podziału powierzchniowego.

Obecna numeracja i liczba oddziałów przedstawia się następująco:

- Obręb Białobrzegi (162 oddziały): 1-8, 8A, 9-20, 20A, 21-43, 43A, 44-93, 93A, 94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121A, 121B, 122-153;

- Obręb Dobieszyn (250 oddziałów): 1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15-17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 22-105, 105A, 106-115, 115A, 116-129, 129A, 130-167, 167A, 168, 168A, 168B, 168C, 169-221, 221A, 221B, 221C, 222-232;

- Obręb Studzianki (198 oddziałów): 1-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-38, 38A, 38B, 39-51, 51A, 51B, 51C, 52-70, 70A, 70B, 70C, 71-147, 147A, 147B, 148-160, 160A, 160B, 161-171, 171A, 172-176, 176A, 176B, 176C, 176D, 176F, 177, 177A, 177B, 177C.

Łącznie liczba oddziałów wynosi 610. Nie przewiduje się zmian w numeracji oddziałów. Należy zachować przyjętą dotychczasową numerację oddziałów podział przyjęty w IV rewizji planu urządzenia lasu.

Zmiany mogą dotyczyć jedynie przyporządkowania wydzielen do poszczególnych oddziałów, w związku z ewentualnym przejęciem gruntów od Wojewody Mazowieckiego. Grudzień 2018 r. jest ostatecznym terminem przekazania materiałów z przejęcia, celem uwzględnienia ich w PUL.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania, w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie, dlatego należy je oznaczyć na wlotach, wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze – bez jej zdrapywania (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami

kierunkowymi farbą koloru niebieskiego.

Przy projektowaniu podziału wewnętrznego na pododdziały w ramach taksacji lasu należy przyjąć zasadę tworzenia jak największych pododdziałów. W celu uniknięcia nadmiernego rozdrobnienia wydziałów drzewostanowych należy odstąpić od rygorystycznego tworzenia pododdziałów na podstawie kryterium siedliskowego i przyjąć jako podstawową zasadę przy tworzeniu pododdziałów konieczność zastosowania odmiennego postępowania gospodarczego. Jednocześnie informacje o występujących w pododdziale innych typach siedliskowych lasu należy przedstawiać w bloku informacje różne, podając ich procentowy udział i lokalizację.

Jako podstawę do tworzenia pododdziałów w Obszarach Natura 2000 posiadających zatwierdzony PZO przyjąć zasięg siedlisk przyrodniczych (lokalizację) wykazanych w zatwierdzonym PZO.

Opis siedlisk punktowych niestanowiących odrębnych pododdziałów należy zamieścić w informacjach różnych podając kod siedliska, lokalizację (np. SW) i procent powierzchni wydzielenia zajmowanego przez to siedlisko.

Poza tym wyodrębnienie pododdziałów powinno odbywać zgodnie z wytycznymi zawartymi m.in. w § 15 IUL.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują grunty we współwłasności.

Nadleśnictwo nie przewiduje innego niż w § 16 IUL oznaczenia w terenie tych gruntów.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Na potrzeby urządzenia lasu będzie zlecone wykonane zdjęć lotniczych oraz sporządzenie ortofotomapy, obejmujące zasięg terytorialny Nadleśnictwa. Ortofotomapa zostanie przekazana Wykonawcy celem wykorzystania jej do prac urządzeniowych.

Ortofotomapa stanowi materiał pomocniczy do celów taksacyjnych oraz kontroli jakości ich wykonania w szczególnych przypadkach może stanowić podstawę tworzenia wyłączeń drzewostanowych oraz opisywania niektórych cech taksacyjnych.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cech „inne”.

Cechy drzewostanów Wykonawca zaktualizuje i opíše zgodnie z § 26 Instrukcji Urządzenia Lasu wykorzystując materiały przekazane przez Nadleśnictwo.

Nadleśnictwo prześle wykonawcy następujące wykazy:

- gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- upraw pochodnych,
- drzewostany z zalesień porolnych,
- drzewostany z naturalnego odnowienia,
- uporczywych pędraczysek,
- wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej
- drzewostanów z cechami opisanymi w IV rewizji pul.

Nadleśnictwo prześle wykonawcy wykaz drzewostanów wraz z ich cechami opisanymi w IV rewizji Planu Urządzenia Lasu.

Dla upraw i młodników pochodzących z odnowień naturalnych i sztucznych, jednocześnie należy kodować dwie cechy zarówno drzewostan z pochodzenia naturalnego jak i sztucznego. Kwalifikowanie do odnowienia naturalnego powinno być zgodne z przekazanymi przez Nadleśnictwo wytycznymi w tym zakresie wdrożonymi na podstawie odpowiedniego zarządzenia.

Wykonawca sporządzi wykaz cech drzewostanów, który następnie zostanie przekazany Nadleśnictwu wraz z próbnymi wydrukami opisów taksacyjnych. Wspomniany wykaz podlegać będzie uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

8. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Przebudowę drzewostanów należy projektować zgodnie z § 40 Instrukcji Urządzenia Lasu, przyjmując następującą hierarchię kwalifikowania drzewostanów do przebudowy:

pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10 leciu – grupa A:

- drzewostany trwale uszkodzone (w zasadzie ponad 50% uszkodzeń) powinny być kwalifikowane do pilnej pełnej przebudowy, z wyjątkiem tych, które stanowią pożądane zbiorowiska zastępcze w skrajnych warunkach rozwoju lasu, w szczególności na glebach skażonych lub zdewastowanych,
- drzewostany niezgodne rębne,

pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych – grupa B:

- drzewostany niezgodne przedrębne, z jakością techniczną,
- uszkodzone przez wiatr lub okresowo podtapiane, jak wyżej, ale o mniejszej skali uszkodzeń (trwale uszkodzenia w stopniu średnim).

9. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

Nie należy zwiększać powierzchni do odnowienia w KO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych, ze względu na niewielki ich rozmiar w Nadleśnictwie Dobieszyn.

10. Dodatkowy pomiar drewna martwego.

Wykonawca dokona pomiaru drewna martwego, na co 10 powierzchni próbnej zgodnie z metodyką pomiaru opisaną w § 62 IUL. Ponadto wykona zestawienia i tabele przewidziane w tym zakresie w IUL (tab. nr XXI) oraz opisz w formie odrębnego rozdziału w Programie Ochrony Przyrody wyniki inwentaryzacji (pomiaru drewna martwego). Ponadto wykonawca uwzględni wytyczne i wskazania w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych.

Losowanie powierzchni próbnych do pomiaru drewna martwego zostanie wykonane automatycznie w programie TAKSATOR w wielkości 10% w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Pomiary drewna martwego wykonywane podczas Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu należy uwzględnić jedynie jako punkt odniesienia w części opisowej dla Nadleśnictwa.

Powierzchnie do pomiaru drewna martwego należy „trwale” oznaczyć poprzez wymalowanie na drzewie centralnym opaski koloru niebieską linią przerywaną. Ponadto wykonawca prześle wykaz powierzchni wraz lokalizacją (współrzędne GPS), na których dokonano inwentaryzacji drewna martwego w celu prowadzenia monitoringu na w/w powierzchniach przez Nadleśnictwo.

11. Wymagania dotyczące sporządzania i wydruku map.

Wydruki map z bazy geometrycznej należy wykonać zgodnie z **Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych- zamieszczonej w 3 części IUL:**

- mapy gospodarcze w skali 1 : 5000
  - mapy gospodarcze – w formie atlasów A4 dla Nadleśnictwa, dla RDLP w formie wydruków A1 z naniesionymi działkami zrębowymi,
- mapy gospodarczo-przeładowe w skali 1:10000
  - mapa gospodarczo-przeładowa drzewostanów i projektowanych cięć – 1 komplet dla leśnictw złożone i oprawione w twarde okładki koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem,
- mapy przeładowe w skali 1 : 25000 z podziałem na obręby leśne:
  - mapa przeładowa drzewostanów – 3 komplety,
  - mapa przeładowa siedlisk leśnych – typy siedliskowe lasu – 3 komplety,
  - mapa przeładowa cięć rębnych – 3 komplety,
  - mapa przeładowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu – 3 komplety,
  - mapa przeładowa gospodarki łowieckiej – 2 komplety,
  - mapa przeładowa ochrony lasu – 2 komplety,
  - mapa przeładowa nasiennictwa i selekcji – 2 komplety,
  - mapa przeładowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie – 2 kompl.,
  - mapa przeładowa walorów przyrodniczo-kulturowych - 4 komplety (w tym do wyciągów z Programu Ochrony Przyrody - 1 kompl.),
- mapy sytuacyjne i sytuacyjno-przeładowe w skali 1: 50000:
  - mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej lasu - 5 egzemplarzy,
  - mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa - 3 egzemplarze.

Ponadto Wykonawca w ramach zlecenia wykona:

- wykonanie numerycznego modelu terenu oraz warstw pochodnych (warstwic) na podstawie przekazanych przez zleceniodawcę danych ze skaningu laserowego ISOK;
- mapy gospodarczo-przeładowe rozmieszczenia wybranych (uzgodnionych z Nadleśnictwem) gatunków roślin chronionych z lokalizacją siedlisk przyrodniczych w skali 1:10 000 dla leśnictw – 1 komplet,
- mapy gospodarczo-przeładowe w skali 1:10000 dla leśnictw „czyste” – 3 komplety,
- mapy przeładowe obrębów leśnych w skali 1:25000 „czyste” - 5 kompletów,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa w skali 1:50000 „czyste” - 3 egzemplarze,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa z naniesionymi obwodami łowieckimi skali 1:50000 - 1 egzemplarz,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa z naniesionym zasięgiem leśnictw w skali 1:50000 - 3 egzemplarze,
- mapy sytuacyjne zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:50000, - 2 egzemplarze
- mapa przeładowa z obiektami archeologicznymi w skali 1:25000 (z klauzulą niejawności) – 1 komplet.

Do Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko i Obszar Natura 2000 należy wykonać:

- mapę z prognozą oddziaływania projektu planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000 w skali 1:25000 – 5 kompletów,
- mapę z prognozą oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000 z naniesionymi działkami zrębowymi, bez zaznaczania lasów ochronnych w skali 1:25000 - 1 komplet (do opiniowania projektu PUL - dla RDOŚ).

W zakresie umieszczenia w treści wydruków map, warstw fakultatywnych określonych w instrukcji urządzenia lasu część III, Zamawiający po analizie próbnych map przedstawionych przez Wykonawcę podejmie decyzję w tym zakresie. Wykonanie próbnych map i umieszczenie warstw fakultatywnych na wydrukach map docelowych nie podlega dodatkowemu wynagrodzeniu.

12. Podział na obręby leśne i leśnictwa.

Nadleśnictwo podzielone jest na 3 obręby leśne oraz dziesięć leśnictw (2 w obrębie Białobrzegi, 5 w obrębie Dobieszyn oraz 3 w obrębie Studzianki). W Obrębie Dobieszyn zlokalizowane jest Gospodarstwo Szkółkarskie „Ksawerów”. Obowiązujący podział na obręby leśne i leśnictwa z przyporządkowaniem oddziałów przedstawia tabela poniżej.

Obręb	Leśnictwo	Numer leśnictwa	Powierzchnia (ha)	Oddziały
Białobrzegi	Turno	01	2017,88	1-8, 8A, 9-20, 20A, 21-43, 43A, 44-52, 54-56, 59-63, 66-93, 93A, 121A
	Sucha	03	1542,91	53, 57, 58, 64, 65, 94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121B, 122-153
Razem Obręb Białobrzegi			3560,79	1-8, 8A, 9-20, 20A, 21-43, 43A, 44-93, 93A, 94, 95, 95A, 95B, 95C, 96-121, 121A, 121B, 122-153;
Dobieszyn	Winiary	04	1247,57	1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15-17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 24, 25, 28-32, 35-40, 43-48
	Kępa Niemojewska	05	1166,84	22, 23, 26, 27, 33, 34, 41, 42, 49-82
	Ksawerów	06	1507,03	83-105, 105A, 106-115, 115A, 116-129, 129A
	Zawady	07	1440,28	130-145, 148-152, 157-160, 168, 168A, 168B, 168C, 169-173, 181-185, 193-196, 204-206, 214, 215, 220, 222-229
	Grabowy Las	08	1395,53	146, 147, 153-156, 161-167, 167A, 174-180, 186-192, 197-203, 207-213, 216-219, 221, 221A, 221B, 221C, 230-232
Razem Obręb Dobieszyn			6757,25	1-9, 9A, 10-14, 14A, 14B, 15-17, 17A, 18-21, 21A, 21B, 21C, 21D, 22-105, 105A, 106-115, 115A, 116-129, 129A, 130-167, 167A, 168, 168A, 168B, 168C, 169-221, 221A, 221B, 221C, 222-232;
Studzianki	Trzebień	09	1646,87	1-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-24, 24A, 25-32, 39-50, 65-70, 70A, 85-91, 114-118, 145
	Studzianki	11	1632,92	51, 51A, 51B, 51C, 52-54, 54B, 55, 56, 70B, 70C, 71-76, 92-104, 119-135, 146-147, 147A, 147B, 148, 158-160, 160A, 160B, 168-171, 171A, 172-176, 176A, 177, 177A
	Strzyżyna	12	1667,78	33-38, 38A, 38B, 57-64, 77-84, 105-113, 136-144, 149-157, 161-167, 176B, 176C, 176D, 176F, 177B, 177C

Razem Obręb Studzianki	4947,57	1-7, 7A, 9, 9A, 10-14, 17-21, 21A, 22-38, 38A, 38B, 39-51, 51A, 51B, 51C, 52-70, 70A, 70B, 70C, 71-147, 147A, 147B, 148-160, 160A, 160B, 161-171, 171A, 172-176, 176A, 176B, 176C, 176D, 176F, 177, 177A, 177B, 177C
Razem Nadleśnictwo	15265,61	

Ostateczny podział na leśnictwa Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy planu urządzenia lasu w terminie do 30 czerwca 2019 r.

13. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkod.

W roku 2009 wystąpiła intensywna rójka imago chrabąszczy *Melolontha* spp. obejmująca część obrębu Studzianki. W jej efekcie stwierdzono w kolejnych latach znaczny wzrost ilości pędraków w glebie oraz istotne szkody w odnowieniach. W 2013 roku w czasie kolejnej rójki przeprowadzony został zabieg chemicznego (lotniczego) i mechanicznego ograniczania populacji chrabąszczy na łącznej powierzchni 670 ha. Pomimo wysokiej skuteczności zabiegu w ciągu kolejnych lat nastąpił wzrost populacji chrabąszcza majowego i kasztanowca oraz zwiększyła się powierzchnia szkod w wyniku żerów wraz z wykazaniem tendencji do opanowywania nowych terenów w obrębie Studzianki.

Wyniki analizy kontroli występowania szkodników korzeni przeprowadzonej w 2016 roku na terenie nadleśnictwa Dobieszyn wykazały, iż w 2016 roku żerowały najstarsze, trzyletnie stadia pędraka ze szczepu 2013-17. Wiosną 2017 roku na terenie obrębu Studzianki wystąpiła rójka imago, której efektem będzie ekspansja chrabąszczy na nowe tereny. Ponadto intensywne żerowanie imago doprowadzi do silnej defoliacji drzewostanów liściastych. W takiej sytuacji konieczne będzie wykonanie wielkopowierzchniowego zabiegu ograniczania liczebności imagines chrabąszczy. Nadleśnictwo przekaze wykaz drzewostanów objętych uporczywymi szkodami, a Wykonawca Projektu Planu Urządzenia Lasu na etapie taksacji uwzględni przekazane materiały.

Na terenie Nadleśnictwa występują uporczywe pędraczyska kwalifikujące je do gospodarstwa specjalnego w związku z powyższym Komisja Założeń Planu widzi potrzebę złożenia wniosku do DGLP o zakwalifikowanie takich powierzchni do gospodarstwa specjalnego.

Ponadto proponuje się aby na mapie ochrony lasu zaznaczyć historyczne miejsca występowania brudnicy mniszki.

14. Terminy i kontrole prac urzędzeniowych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13.08.2002 r. prace taksacyjne będą kontrolowane i dokumentowane na bieżąco przez przedstawicieli RDLP w Radomiu w obecności przedstawicieli Nadleśnictwa Dobieszyn oraz Wykonawcy projektu Planu Urządzenia Lasu.

Wykonawca przedstawi wstępne wydruki opisów taksacyjnych i wskazań gospodarczych celem weryfikacji i dokonania ewentualnych wyjaśnień. Weryfikację opisów taksacyjnych i wskazań gospodarczych przez pracowników Nadleśnictwa należy przeprowadzić w przeciągu 1 miesiąca od chwili ich przekazania.

15. Forma oprawy opisów taksacyjnych, elaboratu i map, w tym map dodatkowych oraz formy przekazania programu ochrony przyrody z uwzględnieniem danych wrażliwych.

W skład projektu planu urządzenia lasu powinny wejść:

- opis ogólny Nadleśnictwa (wydruk i plik), w tym zestawienie powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia – oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem (etykietą) - opisy w ilości 3 egzemplarzy w tym jeden z mapami włożonymi w kieszeń z przeznaczeniem dla DGLP i MŚ,
- program ochrony przyrody stanowić będzie rozdział opisu ogólnego,
- opisy taksacyjne dla obrębów wraz z tabelami i wykazami (wydruk i plik) - oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem (etykietą) – 2 komplety dla obrębów leśnych z przeznaczeniem dla RDLP i Nadleśnictwa,
- plany zagospodarowania lasu (oprawione razem - oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem (etykietą): wykazy projektowanych cięć rębnych, przedrębnych i wykazy projektowanych zadań z hodowli lasu dla obrębów leśnych 1 komplet - dla Nadleśnictwa,
- wykazy projektowanych cięć rębnych dla obrębów leśnych - bindowany - 2 komplety, z przeznaczeniem dla: DGLP w Warszawie oraz MŚ – 1 komplet, RDLP w Radomiu - 1 komplet,
- operat urządzenia lasu dla leśnictw – oprawa twarda koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem (etykietą) - zawierający wyciągi:
  - z opisów taksacyjnych,
  - wykazów projektowanych cięć rębnych,
  - wykazów projektowanych cięć przedrębnych,
  - wykazów zadań z hodowli lasu.
- wyciągi z Programu Ochrony Przyrody 1 egzemplarz (RDOŚ w Warszawie) - bindowany + mapy w opisanych teczkach,

Wykonawca prześle bazę opisową opracowaną w programie Taksator w terminie do 31.12.2019 r.

Ponadto Wykonawca prześle prognozę w formie opisowej wydruk – 5 egzemplarzy (w tym 3 w oprawie twardej koloru zielonego z wytłoczonym złotym opisem (etykietą) i kieszenią na mapy, pozostałe bindowane z opisanyimi teczkami na mapy) + plik tekstowy.

Wszystkie elementy projektu planu urządzenia lasu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, należy przekazać w formie elektronicznej, na nośnikach CD/DVD w trzech egzemplarzach w formatach i standardach określonych w IUL i uzgodnionych z Zamawiającym. Ponadto pliki tekstowe powinny zostać przekazane w formie edytowalnej *.docx oraz *.xlsx. oraz nieedytowalnej *.PDF. Materiały kartograficzne należy przekazać w formie plików *.shp oraz kompozycji wydruków *.PDF.

Sposób podziału opisów taksacyjnych na poszczególne tomy zostanie uzgodniony z Zamawiającym, który podejmie decyzję w tym zakresie. Mapy tematyczne i sytuacyjne należy przekazać w teczkach w twardej oprawie koloru „ciemna zieleń” z wytłoczoną (koloru złotego) nazwą dokumentu, nadleśnictwa i obrębu, ewentualnie leśnictwa (materiały dla leśniczych), na wewnętrznej stronie należy zamieścić spis materiałów, te czki z mapami należy wykonać dla każdego obrębu leśnego w ilości po 3 sztuki.

Płyty CD/DVD z danymi w formie elektronicznej powinny zostać opatrzone w indywidualne etykiety w formie nadruków na płytach,. Wszystkie strony, tabele, wykresy, ryciny, załączniki dla każdego z tomów opracowań powinny być ponumerowane

w sposób ciągły, dla nich należy wykonać spisy treści zamieszczone na początku poszczególnych tomów. Bazy opisów taksacyjnych należy przekazać w strukturze najnowszej dostępnej wersji TAKSATORA, w przypadku uzasadnionych okoliczności np.: z przyczyn technicznych lub jeżeli w najnowszej wersji oprogramowania znajdzie się konieczność wprowadzania danych, które w istotny sposób wpłyną na warunki określone w SIWZ. Zamawiający na wniosek Wykonawcy podejmie decyzję w tym zakresie wskazując wersję TAKSATORA, w której baza opisów taksacyjnych zostanie przekazana.

Ostateczna oprawa elaboratu i wyciągu Programu Ochrony Przyrody zostanie wykonana po uzyskaniu opinii z RDOŚ i PWIS a przed wysłaniem do zatwierdzenia PUL do MŚ.

Przekazane dokumenty do tego czasu pozostaną u Zamawiającego, złożone w formie nieoprawionego wydruku (1 egzemplarz) oraz na płycie CD w formie elektronicznej. Po oprawie wszystkich egzemplarzy przez Wykonawcę (w terminie dwóch tygodni od dyspozycji złożonej przez RDLP) dokumenty zostaną przekazane ponownie Zamawiającemu. Pozostałe dokumenty projektu planu urządzenia lasu należy przekazać oprawione w terminie określonym umową.

Dokumentacja przekazywana do RDOŚ i PWIS zostanie sporządzona w formie elektronicznej pliki PDF i JPG z wyjątkiem wydruków Prognozy Oddziaływania na Środowisko.

16. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.

Wykonawca nie sporządzi w programie ochrony przyrody dodatkowej tabeli XXII z IUL dla gatunków chronionych poza Natura 2000.

17. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszar Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych.

W dniu 24.01.2017 r. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu zwróciła się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie z wnioskiem o przekazanie danych o zasobach przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Odpowiedzi uzyskano dnia 27.02.2017 r. z RDOŚ w Warszawie. Formy ochrony przyrody wymienione w w/w piśmie RDOŚ należy uwzględnić w projekcie planu urządzenia lasu i prognozie oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko należy sporządzić zgodnie: z art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko; uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości; warunkami technicznymi określonymi w IUL oraz ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 28 sierpnia 2013 r.

Przekazane przez RDOŚ materiały w formie analogowej i elektronicznej, stanowiąc będą podstawę do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko i obszar Natura 2000.

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

1. Obszary chronione, funkcje lasu, grunty do objęcia szczególną ochroną.

a) obszary chronione

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwaty przyrody,
- Obszary Natura 2000,
- Obszary chronionego krajobrazu,
- Pomniki przyrody,
- Rośliny, grzyby i zwierzęta podlegające ochronie gatunkowej.

Rezerwaty przyrody

Na obszarze zarządzanym przez Nadleśnictwo Dobieszyn znajdują się 4 rezerwaty przyrody. Położone są one w lasach:

- obrębu Białobrzegi: Rezerwat „Majdan”,
- obrębu Dobieszyn: Rezerwat „Starodrzew Dobieszyński”,
- obrębu Studzianki: Rezerwaty „Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego” i „Olszyny”.

Wśród wyżej wymienionych rezerwatów żaden nie posiada aktualnego planu ochrony.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę tych obiektów:

- Rezerwat przyrody „**Majdan**” – został utworzony w 1990 r. na podstawie Zarządzenia MOŚ, ZNi L z dnia 25 czerwca 1990 r. w celu zachowania zbiorowisk łągowych oraz grądu niskiego z wielogatunkowymi drzewostanami pochodzenia naturalnego. Powierzchnia rezerwatu wynosi 50,79 ha, w tym grunty związane z gospodarką leśną stanowią 0,99 ha. W stosunku do aktu prawnego powołującego rezerwat różnica wynosi + 0,19 ha i jest związana z pomiarem geodezyjnym. W rezerwacie wyznaczono siedlisko LMw. Zagrożeniem dla zbiorowisk roślinnych na tym terenie jest obserwowana od wielu lat tendencja obniżania się poziomu wód gruntowych, co w efekcie powoduje przesuszanie gleb i przekształcanie się siedlisk w kierunku grądów.

- Rezerwat przyrody „**Starodrzew Dobieszyński**” - został utworzony w 1990 r. Zarządzeniem MOŚ, ZN i L z dnia 25 czerwca 1990 r. w celu zachowania unikalnego fragmentu Puszczy Stromieckiej. Drzewostan jak sama nazwa mówi obejmuje starodrzew dębowo-sosnowy naturalnego pochodzenia na siedlisku LMśw, część drzewostanu posiada dwupiętrową budowę. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 9,18 ha, w tym nieużytek – bagno 0,59 ha, grunty związane z gospodarką leśną stanowią 0,13 ha. W stosunku do aktu prawnego powołującego rezerwat różnica wynosi +0,46 ha i jest związana z nowym pomiarem geodezyjnym.

- Rezerwat przyrody „**Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego**” – został utworzony w 2006 r. Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego Nr 19 z dnia 8 sierpnia 2006 r. w celu zachowania naturalnych grądów typowych (*Tilio-Carpinetum typicum*). Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 17,20 ha, w tym grunty związane z gospodarką leśną stanowią 0,31 ha (jest zgodna z rozporządzeniem Wojewody). Dominującym siedliskiem leśnym jest tu Lśw, ponadto wyszczególniono siedlisko BMśw, Lw i LMw.

- Rezerwat przyrody „**Olszyny**” – został utworzony w 1980 r. Zarządzeniem MLiPD z dnia 11 sierpnia 1980 r. w celu zachowania unikalnego, fragmentu lasu łągowego pochodzenia naturalnego, z udziałem jawora na granicy jego zasięgu. Nazwa rezerwatu pochodzi od

całego kompleksu olsów i olsów jesionowych, w którym leży rezerwat. Kompleks ten jest pozostałością po dawnej Puszczy Stronieckiej. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 28,88 ha, w tym grunty związane z gospodarką leśną stanowią 1,06 ha. Zmiany powierzchni rezerwatu w stosunku do aktu powołującego rezerwat są znaczne i aktualnie wynoszą +1,36 ha, co wynikało z nowego pomiaru geodezyjnego i korekty powierzchni w ewidencji powszechnej.

Należy utrzymać w miarę możliwości w projekcie Planu Urządzenia Lasu literację i powierzchnię pododdziałów położonych w rezerwach przyrody. W związku z brakiem obowiązujących planów ochrony dla rezerwatów w wydzieleniach tworzących rezerwaty nie należy planować zabiegów gospodarczych.

Obszary Natura 2000

Obszary NATURA 2000 obejmują ok. **2 156,38 ha** gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Dobieszyn.

Powierzchnia ta stanowi **14 %** ogólnej powierzchni Nadleśnictwa. Na gruntach nadleśnictwa ustanowiono następujące obszary sieci Natura 2000:

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia na terenie L.P. Nadleśnictwa Dobieszyn
OZW Łękawica	PLH 140030	406,55 ha
OZW Dolina Dolnej Pilicy	PLH 140016	1 185,91 ha
OSO Dolina Pilicy	PLB 140003	1 749,83 ha

Z pośród wyżej wymienionych wszystkie obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa posiadają plany zadań ochronnych:

- Dolina Dolnej Pilicy:
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 31 marca 2014r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016”
- Dolina Pilicy:
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w

Łodzi z dnia 25 maja 2016 r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003”

– Łękawica:

- Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030”.

Zapisy zatwierdzonych planów winny być ujęte w pul. W miarę możliwości zabiegiem ochronnym należy przypisać odpowiadający kod zabiegu gospodarczego i wprowadzić do bazy opisów taksacyjnych.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się obszar Natura 2000 OSO Dolina Środkowej Wisły PLB 140004.

Obszary chronionego krajobrazu

W zasięgu terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa występuje **Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki (OChKDPID)** – został ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XV/69/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Radomiu z 28.06.1983 r., zaktualizowany późniejszymi rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego, aktualnie obowiązującym aktem prawnym w sprawie w/w obszaru jest Rozporządzenie Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 105, poz. 2950 z póź. zmian.). Rozporządzenie to ustala kierunki czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych lądowych i wodnych, wprowadza zakazy oraz odstępstwa od nich. Całkowita powierzchnia tego obszaru w w/w Rozp. wynosi 63422 ha, grunty Nadleśnictwa Dobieszyn stanowią 4528,55 ha (7% pow. OChKDPID).

Obszar ten charakteryzuje się dużą atrakcyjnością turystyczno-krajobrazową i zróżnicowanym bogactwem przyrodniczym. Występuje tu mozaika lasów i zadrzewień rozdzielonych półnaturalnymi łąkami oraz starorzeczami, co wynika ze znacznego zróżnicowania geomorfologicznego terenu. Północny brzeg Pilicy stanowi wysoka skarpa o dużym spadku, miejscami silnie zerodowana, z uformowanymi wąwozami i jarami, często porośnięta lasami na siedliskach borowych. Natomiast południowa część obszaru ma charakter równinny pokryty głównie łąkami, szuwarami i bagnami z rozproszonymi zadrzewieniami, lasami i zakrzewieniami.

Dolina Pilicy charakteryzuje się meandrującym korytem rzeki z licznymi wysepkami, łachami i starorzeczami. Teren OChKDPID posiada w większości naturalnie ukształtowane koryto, które jedynie w okolicy Wyśmierzyc zostało na niewielkim odcinku uregulowane. Naturalny charakter Pilicy w dolnym odcinku, wyróżnia ten obszar pod względem walorów środowiska przyrodniczego, dotyczy to głównie znaczenia, jako ostoju wielu rzadkich i cennych gatunków ptaków, takich jak: nurogęś, sieweczka obrożna i rzeczna, brodziec piskliwy, zimorodek, brzegówka i podróżniczek (w sumie ponad 150 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych).

Drzewiczka stanowi prawobrzeżny dopływ Pilicy, posiada wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. Brzegi doliny porastają lasy głównie na siedliskach borowych, poprzeplatane łąkami zalewowymi z trzcinowiskami, bagnami i szuwarami. Zróżnicowanie ekosystemów wpływa na bogactwo przyrodnicze, na tych terenach występuje wiele rzadkich i chronionych gatunków fauny i flory.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki jest ważnym szlakiem ekologicznym o randze krajowej, zwłaszcza dla wielu rzadkich gatunków ptaków, w związku z powyższym, ale również ze względu na zróżnicowane bogactwo siedlisk oraz

fauny i flory tereny te zostały włączone do sieci Natura 2000.

Pomniki przyrody

W zarządzie Lasów Państwowych na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się 32 pomników przyrody w tym jeden głąz narzutowy.

Nadleśnictwo pomierzy lokalizację pomników przyrody (na gruntach Nadleśnictwa) za pomocą GPS, tworząc warstwę punktową, którą przekaże wykonawcy PUL przed pracami terenowymi. Współrzędne te będą podstawą do wniesienia do tabel oraz na mapę walorów. Do „Programu Ochrony Przyrody” należy pomierzyć w terenie parametry: obwód, wysokość, oraz zaktualizować wiek. Ponadto należy określić na gruncie stan zachowania pomników.

Stanowiska roślin, grzybów i zwierząt chronionych

Na terenie nadleśnictwa występuje szereg chronionych (podlegających ochronie całkowitej lub częściowej) gatunków roślin, grzybów oraz zwierząt, które w formie tabelarycznej zawiera Program Ochrony Przyrody na lata 2010 -2019.

Wszystkie dane dotyczące form ochrony przyrody ujmowane w rejestrach, kartach występowania i obserwacji, warstwach mapy numerycznej, Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac terenowych.

Projektowane Parki Krajobrazowe

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn pojawiły się koncepcje utworzenia Parków Krajobrazowych tj. „**Park Krajobrazowy Dolnej Pilicy**” oraz „**Nadwiślański Park Krajobrazowy**”. Informację o w/w koncepcji należy zamieścić w POP-ie.

b) funkcje lasu

Ze względu na dominujące funkcje wyróżniono na terenie nadleśnictwa następujące kategorie lasów:

- **lasy gospodarcze**

Lasy z dominacją funkcji gospodarczej i podporządkowaną funkcją ochrony przyrody – **10 851,41 ha.**

- **lasy ochronne**

Lasy z dominacją funkcji ochrony innych komponentów środowiska przyrodniczego i podporządkowaną funkcją gospodarczą stanowią **3 354,01 ha.**

- **rezerwaty**

Na terenie nadleśnictwa utworzono 4 rezerwaty przyrody o łącznej powierzchni **102,97 ha.**

Nadleśnictwo Dobieszyn podejmuje działania zmierzające do lepszego poznania i aktualizacji informacji dotyczących bogactwa przyrodniczego, które obejmują m.in.:

- ciągle monitoring terenów leśnych pod kątem występowania gatunków rzadkich i chronionych, cennych przyrodniczo elementów środowiska przyrodniczego oraz zmian w nich zachodzących;
- zaangażowanie w pracach terenowych w ramach inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej,
- coroczną aktualizację ewidencji drzew dziuplastych oraz szacunkowej masy drewna martwego,

- podnoszenie wiedzy w zakresie szeroko rozumianej ochrony przyrody pracowników SL m.in. poprzez udział w szkoleniach z zakresu rozpoznawania oraz metod ochrony roślin, zwierząt oraz siedlisk chronionych oraz uczestnictwo w inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej.

Wszystkie dane dotyczące form ochrony przyrody, cennych przyrodniczo elementów środowiska leśnego, miejsc występowania roślin i zwierząt chronionych, oraz informacje z zakresu lokalizacji skrzynek lęgowych, drzew dziuplastych, itp. są gromadzone na poziomie leśnictwa i ewidencjonowane w rejestrach i Kartach Występowania. Znajdują też odzwierciedlenie aktualizowanych warstwach mapy numerycznej, które Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac terenowych.

c) Grunty do szczególnej ochrony

Grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano cenne pod względem przyrodniczym ekosystemy należy przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną.

2. Typy siedliskowe lasu, siedliska przyrodnicze.

Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze należy wnieść do bazy w sposób określony w § 22 IUL. Typy siedliskowe lasu należy przyjąć do projektu planu urządzenia lasu na podstawie zaktualizowanego opracowania siedliskowego. Zbiorowiska roślinne w projekcie PUL należy przyjąć z na podstawie opracowania fitosocjologicznego dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” oraz planowanego do wykonania dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy”.

Zasięg siedlisk przyrodniczych (lokalizację) oraz kodowanie (program taksator zakładka siedliska przyrodnicze) w obszarach Natura 2000 posiadających zatwierdzony PZO należy przyjąć zgodnie z zatwierdzonym PZO. Granice siedlisk przyrodniczych w miarę możliwości należy skorygować do zasięgu zbiorowisk roślinnych wskazanych w opracowaniach fitosocjologicznych „Łękawica” i „Dolina Dolnej Pilicy”.

Ponieważ granice siedlisk przyrodniczych w opracowaniu fitosocjologicznym „Łękawica” są określane do zasięgu istniejących wydziałów dlatego też należy granice w/w siedlisk przyrodniczych w miarę potrzeb skorygować do zasięgu zbiorowisk roślinnych wykazanych w w/w opracowaniu.

Siedliska przyrodnicze, w tym również wykazywane, jako punktowe, które stanowią zwarte płyty, należy ujmować, jako oddzielne pododdziały, uwzględniając kryterium powierzchniowe tworzenia nowych pododdziałów od 0,25 ha dla siedlisk priorytetowych i od 0,50 ha dla pozostałych. W przypadku siedlisk punktowych należy przyjąć powierzchnię oszacowaną, w innych przypadkach nową powierzchnię pododdziału. Dla siedlisk przyrodniczych nie stanowiących odrębnych wydziałów, w informacjach różnych należy wpisać kod siedliska, lokalizację i % powierzchni zajmowanej przez siedlisko w wydzieleniu.

Nazwę i kodyfikację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. poz. 1302).

Określenie zasięgów płatów siedlisk zostanie dokonane w oparciu o dostępne materiały kartograficzne i wykazy tabelaryczne, przekazane Wykonawcy przez RDLP. W przypadku siedlisk przyrodniczych niestanowiących odrębnego wydzielenia, nie należy redukować powierzchni projektowanego zabiegu, a oddzielne postępowanie przyjąć na etapie realizacji planu.

W Prognozie Oddziaływania PUL na środowisko należy przeprowadzić ocenę dla siedlisk przyrodniczych wykazanych w PZO dla obszarów Natura 2000.

Osobne zestawienie (ocenę) należy sporządzić dla siedlisk przyrodniczych wykazanych w opracowaniach fitosocjologicznych dla Obszarów Natura 2000 Łękawica i Dolina Dolnej Pilicy.

Zbiorowiska roślinne wykazane w ramach opracowań fitosocjologicznych należy wprowadzić do bazy opisów taksacyjnych.

3. Typy drzewostanów.

Proponuje się, aby w trakcie sporządzania Planu Urządzenia Lasu na lata 2020 – 2029 przyjąć typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw przedstawione w tabeli (poza siedliskami przyrodniczymi w obszarach Natura 2000).

STL	TD	Orientacyjny skład upraw [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5
Bs	So	So 80-90, Brz i inne 20-10	Brz	-
Bśw	So	So 80-90, Brz i inne 20-10	Brz	I
Bw	So	So 80, Brz, Św i inne 20	Brz, Św	I
BMśw	So	So 70, Db 10, Md i inne 20	Db, Md, Brz, Św	I
	Db So	So 60, Db 30, Md i inne 10	Md, Bk, Brz, Kl, Lp	III
	Bk So	So 60, Bk 30, Md i inne 10	Md, Db, Brz, Kl, Lp	III
BMw	So	So 70, Św, Db i inne 30	Św, Db, Brz, Kl, Lp	I
BMb	So	So 80, Brz i inne 20	Brz	-
LMśw	Db So	So 50, Db 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	III
	So Db	Db 50, So 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	III
	Bk So	So 50, Bk 30, Md i inne 20	Md, Db, Jw, Kl, Lp	III/II
LMw	So Db	Db 50, So 30, Js i inne 20	Js, Jw, Św, Bk, Wz, Lp	III
	Db So	So 50, Db 30, Ol i inne 20	Ol, Js, Jw, Wz, Lp	III
	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Js, Wz, Jw, Lp	III
	Ol Db	Db 50, Ol 30, Jw, Wz, Js i inne 20	Js, Jw, Wz, Bk, Lp	III
	Ol	Ol 70, Brz, So i inne 30	Brz, Św, So	-
Lśw	Bk Db	Db 50, Bk 30, Św i inne 20	Św, Md, Jd, Gb	III
	Db	Db 80, Md i inne 20	Md, Bk, Jw, Lp, Gb	III/I- uprawy pochodne Db
Lw	Db	Db 80, Md, Ol i inne 20	Md, Ol, Js, Wz, Jw, Lp	III
	Db Ol	Ol 50, Db 30, Wz, Js i inne 20	Js, Wz, Bk	III/IV
	Ol Db	Db 50, Ol 30, Js, Wz, Jw i inne 20	Js, Jw, Wz, Bk, Lp	III
	Ol	Ol 70, Js, Wz i inne 30	Brz, Wz, Św, Db	I/IV
	Ol	Ol 90, Brz i inne 10	Brz, Św, Js, Wz	I
OIJ	Ol Js	Js 60, Ol 30, Brz, Db i inne 10	Brz, Db, Wz, Jw, Lp	II
	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz, Św i inne 20	Brz, Wz, Św, Db	III/I
	Ol	Ol 70, Js, Wz i inne 30	Brz, Wz, Św, Db	I/IV

Typy drzewostanów z jesionem należy przyjmować wyłącznie w przypadku aktualnego występowania jesionu.

Na siedlisku BMśw w wariantcie żyzniejszym należy projektować rębnie złożone z TD Db So natomiast w wariantcie ubogim należy planować TD So.

Na chronionych siedliskach przyrodniczych w **obszarach Natura 2000** należy przyjąć

cele hodowlane zamieszczone w tabeli poniżej przedstawiającej proponowane sposoby zagospodarowania siedlisk przyrodniczych objętych ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej.

STL	Kod Siedliska przyrodniczego	TD	Orientacyjny skład upraw [%]	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1		2	3	4	5
Bw	91D0	So	So 80, Brz, Św i inne 20	Brz, Św, Ol	-
BMśw	9170	So Db	Db 50, So 30, Bk, Md i inne 20	Bk, Md, Jw	III
BMb	91D0	So	So 70, Brz, Św, Ol i inne 30	Brz, Św, Ol	-
LMśw	9170	So Gb Db	Db 50, Gb 20, So 20, Jw i inne 10	Jw, Lp, Md, Bk	III
	9190	So Db	Db 50, So 30, Brz, Kl i inne 20	Brz, Kl, Lp	III
LMw	9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Ol i inne 20	Ol, Js, Jw, Wz, Lp	III
		Gb Ol Db	Db 50, Ol 20, Gb 20 i inne 10	Jw., Brz	III
	91E0	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw., Wz, Js i inne 20	Jw., Wz, Js, Brz	III
		Ol	Ol 70, Brz, Wz, Js, Jw. I inne 30	Wz, Js, Jw., Brz	III
91D0	Brz Ol So	So 50, Ol 20, Brz 20, Św i inne 10	Św, Wz	-	
L Mb	91D0	Brz Ol	Ol 50, Brz 30, So, Św i inne 20	So, Św	-
Lśw	9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20	Lp, Bk, Wz, Md, Jw	III/IV
	9190	Db	Db 70, Brz, Lp, Kl i inne 30	Brz, Md, Kl, Lp	III/IV
Lw	9170	Gb Db	Db 50, Gb 30, Wz i inne 20	Wz, Lp, Ol, Js, Jw	III/IV
		Gb Ol Db	Db 50, Ol 20, Gb 20 Wz i inne 10	Wz, Lp, Ol, Js, Jw	III/IV
	91E0	Db Ol	Ol 50, Db 30, Jw., Wz, Js i inne 20	Jw., Wz, Js	III/IV
		Ol	Ol 70, Wz, Js, Jw. i inne 30	Wz, Js, Jw., Lp	III
OIJ	91E0	Js-Ol	Ol 50, Js 30, Wz, Jw. I inne 20	Jw., Wz, Lp	III
		Ol	Ol 90, Jw., Wz i inne 10	Jw., Wz, Lp	III
Ol	91E0	Ol	Ol 90, Jw., Wz i inne 10	Jw., Wz, Lp	I/III
Lł	91E0	Db Wz Ol	Ol 50, Wz 20, Db 20, Js, Lp i inne 10	Js, Lp,	III/IV

Wykonawca PUL zweryfikuje i uzupełnił zamieszczone w protokole z KZP typy drzewostanów (TD) uwzględniając stan faktyczny określony w trakcie taksacji, stosowne propozycje powinny zostać przedstawione RDLP w Radomiu (zleceniodawcy) i Nadleśnictwu oraz przyjęte na NTG.

4. Wiek rębności.

Przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia cząstkowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości oraz sprecyzowania pożądanego stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego, szczególnie w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa (gospodarstwo O oraz gospodarstwo G). Przewidywany wiek rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie może, lecz nie musi być zgodny z indywidualnym wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu, nazywanym też wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określanym przez taksatora na gruncie z uwzględnieniem rzeczywistego składu gatunkowego oraz kondycji drzewostanu.

Należy przyjąć przeciętne wieki rębności dla podstawowych gatunków lasotwórczych zasadniczo kontynuując ustalenia IV rewizji. Poniżej przedstawione wieki rębności dla gatunków drzew mieszczą się w przedziałach określonych w rozdziale VIII IUL, wieki rębności dla pozostałych gatunków są zgodne z orientacyjnymi – wymienionymi w §83 ust.3 IUL.

Db	- 140 lat
Js, Jw, Kl, Bk	- 120 lat
So, So.b.,Md, Db.c	- 100 lat
Św, Brz, Ol, Gb, Ak	- 80 lat
Os,	- 50 lat
Tp,	- 40 lat

Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu (indywidualny wiek dojrzałości drzewostanu do odnowienia) należy przyjmować zgodnie z § 83 IUL z wyjątkiem drzewostanów w KO i KDO oraz rezerwatów przyrody, gdzie nie należy ich określać.

Wiek dojrzałości rębnej należy określić dla pojedynczego drzewostanu dzięki któremu można określić faktyczny wiek dojrzałości drzewostanu do wyrębu.

5. Podział lasu na gospodarstwa.

Zgodnie z § 82 Instrukcji Urządzania Lasu na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), dla celów planowania urzędniowego należy wyróżnić, w ramach obrębów leśnych, jednostki regulacyjne nazywane gospodarstwami. Z dominujących funkcji lasu wynika podział lasów na: rezerваты, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze, z tym, że drzewostany pełniące funkcje specyficzne, ograniczające lub uniemożliwiające realizację funkcji produkcyjnych, gromadzone są razem z rezerwatami w gospodarstwie specjalnym. W ten sposób powstaną w Nadleśnictwie trzy gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

a) Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć:

- rezerваты przyrody,
- lasy glebochronne na zboczach o nachyleniu powyżej 45⁰
- drzewostany o wyjątkowym znaczeniu religijnym kulturowym lub ekologicznym:
  - 18 c (część) – cmentarz z okresu I wojny światowej w Leśnictwie Trzebień - w ramach prac taksacyjnych należy wydzielić teren w osobne wydzielenie o pow. ok. 25 arów,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody,
- drzewostany zakwalifikowane jako uporczywe pędraczyska po wydaniu zgody przez Dyrektora Generalnego LP,
- oraz inne tereny zaproponowane przez wykonawcę po dokonaniu uzgodnień z Nadleśnictwem spośród ujętych w § 82 pkt. 6 IUL.

b) Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) należy zaliczyć wszystkie lasy ochronne z wiodącą funkcją ochronną z wyjątkiem lasów umieszczonych w gospodarstwie specjalnym.

c) Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obejmujące obszary o dominującej funkcji produkcyjnej z wyjątkiem lasów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego (S).

Dla wyliczenia etatów cząstkowych wyróżnić należy obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania:

- zrębowy (GZ), do którego należy zaliczyć drzewostany, dla których przyjęto zrębowy sposób zagospodarowania.
- przerębowo-zrębowe (GPZ), dla których przyjęto przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania.

6. Wytyczne w sprawie projektowania cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach.

Należy zachować dotychczasowy kierunek cięć z dopuszczeniem stosownych korekt podziału lasu na ostępy. Wykonawca dokona uzgodnień z Nadleśnictwem i RDLP wykaz cięć użytków rębnych i na **co najmniej dwa miesiące przed ustalonym terminem NTG** przedstawi Zamawiającemu wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego wraz z załącznikami mapowymi, który zostanie przekazany Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do konsultacji.

Ponadto:

- w gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne należy projektować wyjątkowo, zgodnie z potrzebami ochronnymi i hodowlanymi drzewostanu, w zależności od przypisanych im form ochrony, specjalnych funkcji oraz stanu lasu;
- w drzewostanach przeszłorębnych zagospodarowanych rębnią IIIb, projektować dwa pasy zrębowe w 10-leciu z poborem 60% cięć i 70% powierzchni do odnowienia na I pasie w 2-ch nawrotach, na II pasie 30% cięć i 30% powierzchni do odnowienia;
- w drzewostanach zagospodarowanych rębnią IIIa, projektować dwa pasy zrębowe w 10-leciu z poborem 30% masy i 30% powierzchni do odnowienia, zachowując ład przestrzenny i czasowy;
- zręby zupełne projektować w drzewostanach, w których cel hodowlany może być osiągnięty przy zastosowaniu cięć zupełnych (dotyczy wszystkich siedlisk, z wyłączeniem bagiennych i Bs.); szerokość pasa maksymalnie 60 m, powierzchnia do 4 ha;
- w przypadkach drzewostanów rębnych przewidzianych do użytkowania rębniami zupełnymi, które ze względu na znaczną powierzchnię nie mogą w całości podlegać użytkowaniu rębemu w przeciągu dziesięciolecia należy pozostawić bez wskazań gospodarczych części drzewostanów nie przewidzianych do zagospodarowania rębniami (zgodnie z §46 pkt.7 IUL) a odstępstwa uzgodnić z Nadleśnictwem;
- na siedliskach wilgotnych w rębniach zupełnych należy dążyć do projektowania zrębów o powierzchni nieprzekraczającej 3,0 ha;
- w zwartych blokach drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych należy projektować wręby (ostępy przejściowe);
- nie planować cięć rębnych na siedlisku Bs oraz siedliskach bagiennych (BMb, LMb, Ol w wariantcie 3);
- w wykazie cięć rębnych dla rębni zupełnych **oraz w ramach projektowanego cięcia uprzątającego w rębniach złożonych** należy uwzględnić współczynnik redukcji pozyskania grubizny w wysokości 5% z tytułu pozostawiania kęp ekologicznych lub przestoi; na siedliskach przyrodniczych objętych użytkowaniem rębym wskaźnik należy przyjąć na poziomie 10%;
- wykaz projektowanych cięć rębnych wykonać zgodnie z § 98 IUL dla pierwszego 10-lecia bez przydziału działek zrębowych na lata;
- w drzewostanach w gospodarstwie lasów ochronnych oraz w gospodarstwie lasów

- gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania do obliczania etatu należy przyjąć 15-letni okres odnowienia;
- dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydziełów o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej;
  - w kompleksie Winiary projektować zręby w blokach drzewostanów równowiekowych, które nie osiągnęły wieku rębności a będących kontynuacją cięć poprzedniego PUL,
  - użytkowanie rębne ostatniego roku obowiązywania PUL należy uwzględnić w projekcie PUL na podstawie szkiców zrębowych przekazanych przez Nadleśnictwo, które będą stanowiły podstawę do korekty opisów taksacyjnych oraz bazy geometrycznej;
  - w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione na zrębach „kępy ekologiczne” należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie niestanowiące wydzielenia, w przypadku zwartych płatów drzewostanów ponad 0,50 ha, należy wydzielić w odrębne pododdziały i projektować wskazówki gospodarcze właściwe do ich zagospodarowania;
  - w kompleksie „Majdan” na siedlisku Lw, OIJ i OI przyjąć OI typ drzewostanu oraz projektować Rb IIIb lub IVd;
  - w ramach użytkowania rębego należy przyjąć następujące okresy odnowienia:
    - bk – średni do długiego (11-30 lat)
    - db- krótki do średniego (10-20 lat)
    - so, ol, brz – krótki (do 10 lat)
  - przy prowadzeniu rębni zupełnych należy przyjąć nawrót cięć wynoszący od 4 do 5 lat,
  - dla gospodarstwa wielofunkcyjnego lasów ochronnych wielkość planowanego użytkowania powinna łączyć realizację funkcji ochronnych i produkcyjnych wynikających z dojrzałości drzewostanów oraz okresów uprzątnięcia w KO i KDO,
  - na siedliskach chronionych w ramach obszarów Natura 2000 należy projektować rębnie ujęte w tabeli TD przyjętych dla poszczególnych zespołów roślinnych ewentualnie zaproponować nowe TD,
  - rębnie częściowe (II) należy projektować tylko na powierzchniach, gdzie jest realna możliwość odnowienia naturalnego, zgodnego z pożądanym składem gatunkowym drzewostanu, odpowiednim dla typu drzewostanu i potencjalnego zbiorowiska roślinnego, a także przy odslanianiu naturalnego drugiego piętra,
  - rębnie gniazdowe (IIIa i IIIb) należy projektować do przebudowy drzewostanów,
  - w drzewostanach zlokalizowanych wzdłuż dróg publicznych, Wykonawca zaprojektuje podsadzenia w uzgodnieniu z Nadleśnictwem,
  - należy unikać projektowania cięć rębnych na trzech kolejnych pasach w oddziale, zwłaszcza w przypadku cięć uprzątających, dla rębni zupełnych projektować nie więcej jak 2 pasy w 10-leciu;
  - przy projektowaniu działek zrębowych maksymalnie wykorzystywać naturalne granice wydziełów, drogi, rowy itp.

7. Wytyczne w sprawie sporządzania „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

W wykazie należy zamieścić następujące drzewostany zakwalifikowane do przebudowy: drzewostany trwale uszkodzone, drzewostany niezgodne rębne, drzewostany niezgodne przedrębne z jakością techniczną.

8. Wytyczne w sprawie projektowania pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

- do użytkowania przedrębego należy zaliczyć wielkość grubizny przewidzianej do pozyskania w ramach wykonywania czyszczeń późnych oraz trzebieży;
- nie projektować zabiegu czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny „CP-P”;
- zgodnie z wytycznymi § 50 pkt. 3 i § 51 pkt. 5 ZHL nie należy projektować liczby nawrotów w czyszczeniach i trzebieżach wczesnych. Pilność zabiegu określić na podstawie faktycznych potrzeb pielęgnacyjnych poszczególnych drzewostanów z zastosowaniem wytycznych § 46 IUL, potrzeba wprowadzenia pilności zabiegu na konkretnych pozycjach będzie przedmiotem odrębnego uzgodnienia z Nadleśnictwem;
- w drzewostanach starszych klas wieku gdzie określono jakość techniczną, a które nie są objęte planowaniem użytkowania rębego, należy projektować TP po uzgodnieniu z Nadleśnictwem. Zabiegu trzebieży nie należy projektować w drzewostanach o zwarciu luźnym lub przerywanym, zagęszczeniu luźnym z wyjątkiem trzebieży przekształceniowej;
- w gospodarczych drzewostanach nasiennych nieprzewidzianych do użytkowania rębego należy projektować wskazówkę TP w pojęciu cięć sanitarno-selekcyjnych;
- dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu

- nie należy projektować gruntów nieleśnych do zalesienia, poza gruntami przeznaczonymi do zalesienia w planach zagospodarowania przestrzennego i uzgodnić z Nadleśnictwem;
- uzupełnienia należy projektować w młodnikach i uprawach, w których pojawiły się wyraźne luki, o ile zabieg ten daje realną szansę poprawienia jakości uprawy i uregulowania jej składu gatunkowego. Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szanse wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych luk i przerzedzeń spełniających korzystną rolę w ochronie różnorodności biologicznej oraz kształtowaniu klimatu wewnątrz lasu nie należy przeznaczać do uproduktywnienia;
- nie należy projektować uzupełnień w miejscach o nadmiernym uwilgotnieniu pozostawiając je do odnowienia w drodze sukcesji naturalnej;
- dolesienia luk należy projektować jedynie w drzewostanach, w których powstały warunki umożliwiające skuteczne wprowadzenie gatunków cienioznośnych tj. wtedy gdy powierzchnia luki (bez drzewostanu) wynosi co najmniej 0,15 ha na siedlisku co najmniej BMśw. Luki powstające na siedliskach o dużym uwilgotnieniu lub na siedlisku Bśw (szczególnie w drzewostanach IIIb i starszych klas wieku) należy pozostawić do odnowienia w drodze sukcesji naturalnej. Powierzchnie takie Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem;
- podsadzenia rozumiane jak odnowienia wyprzedzające i wprowadzenie II piętra należy projektować na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem;
- nie należy projektować wprowadzania podszytów;
- projektowaniem pielęgnowania upraw objąć powierzchnię upraw już istniejących, w których zabieg taki jest niezbędny;

- wielkość poprawek i uzupełnień oraz pielęgnowanie upraw nowo projektowanych odnowień należy opisowo ująć w elaboracie (w wielkości 5%);
- czyszczeniami należy objąć uprawy i młodniki na powierzchniach otwartych, jak również młode pokolenie pod osłoną (na powierzchni zredukowanej);
- Czyszczenia późne należy projektować:
  - w młodnikach,
  - w uprawach, które w czasie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu osiągną zwanie oraz tych które w czasie taksacji osiągnęły wysokość ok. 2 m lub większy i zwanie;
- melioracje agrotechniczne planować przy wszystkich cięciach rębnych oraz podsadzeniach;
- dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydziałów o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej;
- dla powierzchni zredukowanej, dla której projektowane jest odnowienie naturalne nie należy projektować wskazówki: odnowienia, a jedynie melioracje agrotechniczne;
- wprowadzenie młodego pokolenia drzew na powierzchnię między gniazdową po cięciu uprzątającym w KO (cięcie w ostatnich latach „dotychczasowego PUL”), dla których odnowienie realizowane jest w ramach nowego PUL, należy bez względu na powierzchnię odnowienia kwalifikować jako ODN-ZŁOŻ, a nie POPR;
- w kompleksie „Majdan” odnowienie po cięciu rębnym projektować na poziomie 30%;
- ze względu na zasadę określania w PUL przeciętnej wysokości gatunku w warstwie, powierzchnię zredukowaną zabiegów CW i CP na gniazdach należy przyjąć w rozmiarze uzgodnionym z przedstawicielami Nadleśnictwa (konsultacje opisów taksacyjnych);
- dla fragmentów drzewostanów starszych, w uprawach i młodnikach po rębniach złożonych w wieku powyżej 20 lat, wykazujących grubiznę, nie należy projektować TW, a jedynie CP lub pozostawić bez wskazania gospodarczego;
- dla projektowanych zabiegów Agrot, Piel, CW, CP należy odejmować powierzchnię kęp ekologicznych;
- projektując dolesienie luk lub zbiegi pielęgnacyjne dla kęp młodszych odnowień w drzewostanach starszych klas wieku, powierzchnia zabiegu TW i TP nie ulega redukcji;
- w PUL zamieszczony zostanie jedynie wykaz istniejących nalotów (nie uznanych w poprzednim 10-leciu), określonych w trakcie taksacji lasu;
- nadleśnictwo dostarczy wykonawcy dane dotyczące nasiennictwa i selekcji drzew leśnych oraz gospodarki szkółkarskiej;
- w lasach zaliczonych do ochronnych na podstawie Ustawy o lasach wskazania gospodarcze dla poszczególnych drzewostanów powinny być dostosowane do wymagań wynikających z funkcji spełnianej przez dany drzewostan w obszarze funkcjonalnym lasów określonych kategorii ochronności;
- Wykonawca uwzględnił zadania z zakresu hodowli lasu z ostatniego roku obowiązywania PUL na podstawie szkiców odnowieniowych przekazanych przez Nadleśnictwo które będą stanowiły podstawę do korekty opisów taksacyjnych oraz bazy geometrycznej,
- Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy lokalizację bloków upraw pochodnych po ich aktualizacji z Wydziałem Gospodarowania Ekosystemami.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Nadleśnictwo wnioskuję, aby Wykonawca uwzględnił w projekcie planu urządzenia lasu informacje w zakresie szkód wywołanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne, które zostaną przekazane przez Nadleśnictwo i Zespół Ochrony Lasu w Radomiu.

Nadleśnictwo zgodnie z nową IOL dokona aktualizacji lokalizacji partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, które przekaże Wykonawcy. Powierzchnie te nie mogą być zlokalizowane w drzewostanach projektowanych do użytkowania rębego.

Zgodnie z nową instrukcją ochrony ppoż. obszarów leśnych należy dokonać aktualizacji kategorii zagrożenia lasów.

Wykonawca uzgodni projekt planu ochrony przeciwpożarowej z Wojewódzką Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie. Nadleśnictwo na bieżąco aktualizuje i uzgadnia „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”, uzupełniając m.in. informacje o nowo powstałych dojazdach pożarowych.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej.

Nadleśnictwo wnioskuję, aby Wykonawca opisując i sporządzając mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego Nadleśnictwa uwzględnił urządzenia turystyczne i obiekty edukacji przyrodniczo-historycznej zgodnie z poniższym zestawieniem.

Lp.	Obręb leśny	Leśnictwo	Rodzaj
1.	Dobieszyn	Ksawerów	Ścieżka przyrodniczo - leśna pn. „Puszcza Stromiecka: wczoraj - dzisiaj - jutro”
2.		Kępa Niemojewska, Winiary	Ścieżka przyrodniczo - leśna pn. „Bory sosnowe okolic Warki”
3.		Grabowy Las, Zawady	Ścieżka przyrodniczo - leśna pn. „Szlakiem Puszczańskich Dębów”
6.	Studzianki	Studzianki, Trzebień	Ścieżka przyrodniczo - leśna pn. „Lasy Puszczy Stromieckiej a wojna.”

Obecnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się następujące szlaki turystyczne:

Trasy piesze:

Kolor szlaku	Miejscowości przez które przebiega szlak	Długość szlaku przez teren Nadleśnictwa [km]	Całkowita długość szlaku [km]
Czerwony	m.Warka – PKP Grabów n/Pilicą – Strzyżyna – Paprotnia – Studzianki Pancerne – Emilów – Głowaczów – Brzoza	8,00	39,00
Niebieski	Biała Góra – Brzeźce – Białobrzegi – Stawiszyn – Jasionna – Korzeń – Wyśmierzyce – Grzmiąca	12,00	29,00
Niebieski	Chodków – Studzianki Pancerne – Łękawica Górna – Trzebień – Magnuszew – Latków - Mniszew	8,00	37,00
Zielony	PKP Dobieszyn – Augustów – Boże – Biała Góra	6,00	14,00
Zielony	PKP Dobieszyn – Matyldzin – Studzianki Pancerne	16,00	16,00
Czarny	PKP Strzyżyna – Brzozówka Podgrodzie	1,00	4,00
	R-m:	51,00	139,00

Trasy rowerowe:

Kolor szlaku	Miejscowości przez które przebiega szlak	Długość szlaku przez teren Nadleśnictwa [km]	Całkowita długość szlaku [km]
Niebieski	Branica - Radzanów	1,50	5,00
Czerwony	Lasy leśnictw Kępa Niemojewska i Winiary	23,00	23,00
Zielony	Lasy leśnictw Kępa Niemojewska i Winiary	10,30	10,30
Czarny	Lasy leśnictw Kępa Niemojewska	7,50	7,50
Niebieski	Lasy leśnictw Winiary	10,70	10,70
	R-m:	53,00	56,50

Przy głównych trasach przelotowych Nadleśnictwo zorganizowało 4 miejsc postoju samochodów:

- leśnictwo Winiary, oddz.32j,
- leśnictwo Ksawerów, oddz.129 k,
- leśnictwo Trzebień, oddz.66 g,
- leśnictwo Strzyżyna, oddz.79 g.

oraz dwa tzw. „stałe miejsca rekreacji” w leśnictwie Turno, oddz.43j, oddz.83a.

Nadleśnictwo przygotowuje wykazy istniejących i ewentualnie projektowanych do wykonania urządzeń rekreacyjnych, obiektów edukacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych oraz innych osobliwości turystycznych i przekazuje Wykonawcy.

Wykonawca naniesie na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego lokalizację w/w elementów, zgodnie z § 109 ust. 1 IUL oraz „Instrukcją techniczną sporządzania i wydruku map leśnych.

Nadleśnictwo sporządzi „Program edukacji leśnej społeczeństwa na lata 2020-2029”, który zostanie zaprezentowany na NTG.

12. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn znajduje się 12 obwodów łowieckich wydzierżawionych przez 10 Kół Łowieckich oraz 2 obwody wyłączone z wydzierżawienia tworzące Ośrodek Hodowli Zwierzyny (OHZ Chruściechów) zarządzany przez Nadleśnictwo Dobieszyn. Koła łowieckie podlegają Zarządowi Okręgowemu PZŁ w Radomiu. Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o Roczne Plany Łowieckie i Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany na lata 2007 – 2017 opracowany dla I Rejonu Hodowlanego „Puszcza Kozienicko-Stromecka”, którego koordynatorem jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Kozienice. W marcu 2017 roku sporządzany jest WŁPH na lata 2017-2027. Numery obwodów łowieckich nadzorowanych przez Nadleśnictwo – 499, 511, 512, 513, 525, 526, 527, 532, 535, 536, 543, 545, oraz obwody OHZ 537 i 546. Stan zwierzyny grubej na dzień 10 marca 2017 roku wynosi: łosie 175 sztuki, jelenie 109 sztuk, daniela 139 sztuk, sarny 3030 sztuki, dziki 678 sztuk.

W Nadleśnictwie Dobieszyn nie przewiduje się zorganizowanych działań w zakresie użytkowania ubocznego, tj. pozyskiwania runa leśnego, żywicy czy karpiny przemysłowej, na bieżące 10-lecie. Na niewielką skalę będzie prowadzona sprzedaż

choinek świerkowych, których pozyskanie odbywać się będzie przy okazji wykonywania zaprojektowanych zadań gospodarczych (czyszczenia późne) oraz z plantacji choinek świerkowych (planowane założenie).

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zamierzenia inwestycyjne i modernizacyjne należy ująć w planie urządzenia lasu kierunkowo uwzględniając ogólne potrzeby, bez podawania terminów i sposobów realizacji, w tym obejmujące:

- remonty osad leśnych oraz budynków gospodarczych – wg potrzeb,
- budowę i remont dróg wywozowych – wg potrzeb,
- budowę i remont dojazdów oraz dróg przeciwpożarowych – wg potrzeb,
- budowa leśniczówek- 2 szt. (1-ctwo Turno i Sucha).

Zakłada się że budowa dróg będzie odbywała się sukcesywnie w miarę możliwości finansowych w oparciu o docelową sieć dróg.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych, Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to w szczególności budowy, przebudowy dróg i związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów. Dla dróg zrealizowanych Nadleśnictwo będzie przekazywać dokumentację powykonawczą, natomiast dla realizowanych w 2019 r. dokumentację projektową.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

W elaboracie planu urządzenia lasu zostanie przedstawiona tylko syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wraz charakterystyką warunków ekonomicznych gospodarki leśnej i zestawieniem wskaźników tej gospodarki dla nadleśnictwa (zgodnie z § 118 IUL).

15. Ustalenia dotyczące szczegółowości prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca planu urządzenia lasu przedstawi (zgodnie z § 123 IUL) prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego podając orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych.

W ramach prac nad rewizją planu urządzenia lasu należy dokonać aktualizacji „Programu ochrony przyrody i wartości kulturowych” opracowanego dla Nadleśnictwa Dobieszyn na okres od 01.01.2010 r. do 31.12.2019 r.

Należy ująć przede wszystkim następujące zagadnienia opisane w odrębne rozdziały: ogólna charakterystyka Nadleśnictwa, formy ochrony przyrody, pozostałe walory przyrodniczo-leśne (w tym: cenne drzewa, lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, grunty leśne niezalesione objęte szczególną ochroną, drzewostany, siedliska przyrodnicze), walory kulturowe, zagrożenia (w tym: zagrożenia wywołane ujemnym oddziaływaniem przemysłu, zagrożenia wywołane zmianami stosunków wodnych, zagrożenia biotyczne, zagrożenia abiotyczne, pożary, zagrożenia

antropogeniczne tj.: niezgodność składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem, siedliska zniekształcone i zdegradowane, neofityzacja, borowacenie, bezpośrednie negatywne oddziaływanie człowieka na lasy, bariery ekologiczne), wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego oraz wykonania prac leśnych, plan działań – kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przyrody (w tym: kształtowanie stosunków wodnych, kształtowanie granicy polno-leśnej, kształtowanie strefy ekotonowej, ochrona przyrody, ochrona różnorodności biologicznej, martwe drewno, lasy wyłączone z użytkowania, promocja ochrony przyrody i edukacja leśna społeczeństwa, zalecenia i wnioski wynikające z prognozy oddziaływania na środowisko dla planu urządzenia lasu. Oprócz form ochrony przyrody, szczegółową lokalizację (do pododdziału) należy podać dla: siedlisk przyrodniczych, cennych drzew, lasów ochronnych stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody, gruntów leśnych niezalesionych objętych szczególną ochroną, drzewostanów wyróżniających się pod względem różnorodności biologicznej, zabytków położonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo, drzewostanów zagrożonych zakłóceniem stosunków wodnych, drzewostanów objętych neofityzacją, siedlisk bagiennych (w tym wyszczególnić drzewostany bez zabiegu), bagien.

Wymienione powyżej zagadnienia należy opracować w oparciu o poniższe informacje i zalecenia.

W czasie tworzenia programu ochrony przyrody proponuje się w szczególności:

- zweryfikować informacje o chronionych roślinach, grzybach i zwierzętach m.in. na podstawie informacji zgromadzonych w Nadleśnictwie i w RDOŚ, opracowań fitosocjologicznych, opracowania glebowo-siedliskowego i in. (w odniesieniu do aktualnych rozporządzeń o ochronie gatunkowej zwierząt, roślin, grzybów);
- omówić ogólne sposoby realizacji zabiegów gospodarczych w odniesieniu do zachowania miejsc występowania najcenniejszych gatunków chronionych,
- uwzględnić i opisać w sposób syntetyczny „Zasady postępowania w lasach ochronnych” przekazane przez RDLP;
- opisać wytyczne do prowadzenia gospodarki na cennych przyrodniczo siedliskach w odniesieniu do wykazu wskazań gospodarczych w opisach taksacyjnych; przy czym należy uwzględnić Zarządzenia:
  - Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 31 marca 2014r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016” oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014r. i z dnia 25 maja 2016 r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003” oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i w Łodzi z dnia 23 grudnia 2014 r. i z dnia 25 maja 2016 r. „zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB140003”
  - Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r. „w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030”.

- uwzględnić w formie opisowej wewnętrzne uregulowania LP oraz dane Nadleśnictwa dotyczące pozostawiania drewna martwego i drzew dziuplastych w lesie;
- uzupełnić dane dotyczące miejsc pamięci narodowej i obiektów zabytkowych dla gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo, informacje w tym zakresie zostaną przekazane Wykonawcy;
- zabytki należy opisać w odrębnych tabelach tj.: zabytków archeologicznych; zabytków stałych (najważniejsze w zasięgu terytorialnym); zabytkowych parków; miejsc pamięci, mogił, kapliczek zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa. Wszystkie formy ochrony przyrody (w tym gatunki o znanej lokalizacji, z wyjątkiem roślin o ponad 100 stanowiskach w Nadleśnictwie) i zabytki ujęte w tabelach i opisach należy zaznaczyć na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych (z wyjątkiem stanowisk archeologicznych – dane wrażliwe, których upublicznienie może spowodować ich dewastację). Wykonawca pozyska dane dotyczące zabytków oraz stanowisk archeologicznych objętych ochroną konserwatorską z rejestru Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków;
- opisy szczegółowe, wykazy i tabele wykonane dla form ochrony przyrody powinny uwzględniać jedynie wartości przyrodnicze i kulturowe dla gruntów zarządzanych przez LP, dla pozostałych należy opisać ich sumaryczną ilość w treści „Programu...”;
- opisać sposoby kształtowania granicy leśnej w formie ekotonu;
- podać propozycje nowych obiektów, które stanowią potencjalne obiekty do objęcia ochroną,

Materiały dotyczące powyższych zagadnień, w tym szczegółowa lokalizacja poszczególnych formy ochrony przyrody oraz wykaz miejsc pamięci, mogił i obiektów zabytkowych położonych w lasach Nadleśnictwa zostanie przekazana przed rozpoczęciem prac terenowych wykonawcy planu urządzenia lasu celem uwzględnienia w planie urządzenia lasu.

Ponadto w terminie do 31 października 2018 r. Nadleśnictwo zweryfikuje na podstawie swojej wiedzy lokalizację gatunków chronionych oraz miejsc pamięci, mogił i obiektów zabytkowych umieszczonych w Programie Ochrony Przyrody wykonanego na lata 2010-2019 i wskaże Wykonawcy rozbieżności.

W przypadku stwierdzenia nowych miejsc bytowania gatunków chronionych ptaków Nadleśnictwo zgłosi lokalizacje do właściwego RDOŚ celem uwzględnienia jej w nowym PUL.

Nadleśnictwo przekaze warstwę pomników przyrody przed rozpoczęciem prac terenowych. Wykonawca pomierzy parametry: wysokość, obwód, oraz zaktualizuje wiek i stan pomnika.

Materiały dotyczące powyższych zagadnień, w tym szczegółowa lokalizacja poszczególnych formy ochrony przyrody zostanie przekazana przed rozpoczęciem prac terenowych wykonawcy planu urządzenia lasu celem uwzględnienia w planie urządzenia lasu.

17. Wydruk map tematycznych.

Wydruki map tematycznych z bazy geometrycznej należy wykonać zgodnie z **Instrukcją techniczną sporządzania wydruków map leśnych- zamieszczonej w 3 części IUL**. Uwzględniając ustalenia i ilości map określone w rozdziale 11 protokołu z KZP pt. „**Wymagania dotyczące sporządzania i wydruku map**”.

18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszar Natura 2000.

Projekt wystąpienia stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego protokołu został przedstawiony na Komisji Założeń Planu, w trakcie obrad projekt przyjęto. Wniosek zostanie wysłany do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego celem uzyskania stosownego uzgodnienia.

19. Pozostałe zagadnienia projektowe.

Współpraca Wykonawcy i Nadleśnictwa powinna przybrać następującą formę:

- a) przed rozpoczęciem prac w poszczególnych leśnictwach członkowie drużyn urządzeniowych powinni uzgodnić z leśniczymi szczególne uwarunkowania terenu,
- b) stwierdzone w trakcie prac elementy wymagające wyjaśnień, należy uzgadniać na bieżąco z leśniczymi lub inżynierami nadzoru, a w sytuacjach szczególnych z zastępcą nadleśniczego.

W trakcie prac urządzeniowych należy ponadto uzgadniać na bieżąco z Nadleśnictwem:

- powierzchnie leśne niezalesione,
  - powierzchnie drzewostanów w KO i KDO,
  - powierzchnie drzewostanów rębnych (do wykonania w latach taksacji) oraz wszystkie powierzchnie, niezbędne do opracowania projektu planu urządzenia lasu,
  - powierzchnie drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego w 2019 r.
- Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem,

Wszystkie materiały, Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy na jego pisemny wniosek po uzgodnieniu ich formy w terminie nie dłuższym niż trzy tygodnie. Uzgodnienia pomiędzy Wykonawcą, Zlecającym lub Nadleśnictwem należy dokonywać w formie notatki służbowej lub protokołu podpisanego przez strony, ewentualnie zostaną zawarte w protokołach bieżącej kontroli i odbioru robót.

Korekty granic pododdziałów należy dokonywać w sytuacjach uzasadnionych, wynikających ze zmian w minionym okresie gospodarczym lub znaczących rozbieżności stwierdzonych podczas taksacji.

Inwentaryzację lasu do planu urządzenia lasu należy wykonać zgodnie z obowiązującą Instrukcją Urządzenia Lasu oraz specyfikacją istotnych warunków zamówienia będących podstawą do zawarcia umowy z Wykonawcą. Inwentaryzację zapasu należy przeprowadzić dla poszczególnych warstw gatunkowo-wiekowych.

Inwentaryzacja zapasu w drzewostanach I klasy wieku zostanie wykonana w oparciu o szacunek wzrokowy z wykorzystaniem tablic zasobności.

W drzewostanach od II klasy wieku inwentaryzacja zostanie przeprowadzona w oparciu o statystyczną metodę reprezentacyjną.

Rozmieszczenie i lokalizację próbnych powierzchni kołowych należy wykonać na bazie geometrycznej oraz zaznaczyć na mapach gospodarczo-przeładowych (mapy leśnictw w skali 1:10 000).

Granic powierzchni kołowych nie należy oznaczać w terenie, a pomiar pierśnic wykonać z ramieniem średnicomierza skierowanym prostopadle do promienia powierzchni próbnej. Pierśnicę drzew powyżej 60 cm należy obliczyć na podstawie pomiaru ich obwodu na wys. 1.3 m. Pomiarom nie należy obejmować gatunków krzewiastych, takich jak: leszczyna, bez czarny, kruszyna.

Na podstawie § 28 pkt. 5 IUL należy wyróżniać gniazda na powierzchni bez

starodrzewiu oraz gniazda ze starodrzewiem.

W trakcie taksacji, i tym samym w bazie TAKSATORA gniazda odnowione należy opisywać łącznie dla poszczególnych grup stratyfikacyjnych tj.: gatunków i wieku (z określeniem sumarycznej powierzchni oraz liczby gniazd). Podobnie należy opisać gniazda nieodnowione.

Opisy „powierzchni nie stanowiących wydzielenia” PNSW należy stosować zgodnie z IUL oraz możliwością programu Taksator np.: kępy po użytkowaniu rębnym należy opisywać jako kępy z kodem „KEPA”, gniazdo częściowe odnowione z kodem „ODN CZ”.

Drogi i obiekty liniowe należy rozbijać, tworzyć oddzielne szczegóły wg zmieniających się parametrów, przeznaczenia (np. p.poż., szlaki itd.) lub położenia w ramach form ochrony przyrody (np. linie w rezerwacie, obszarach Natura 2000, obszarach chronionego krajobrazu itd.) itp. Szerokość linii energetycznych i gazowych oraz ich powierzchnie należy przyjąć zgodnie z umowami podpisanymi z operatorami, wg przekazanych informacji przez Nadleśnictwo.

Sekretarz:

Specjalista SL

mgr inż. Agata Łukomska-Hłopaś

Przewodniczący:

Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Piotr Knapik

Zatwierdził dnia 06.08.2014:

DYREKTOR

mgr inż. Andrzej Matysiak

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1 – projekt wystąpienia RDLP w Radomiu do RDOŚ i PWIS o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy Oddziaływania na Środowisko.

- projekt -

Radom, dn. . .2017 r.

Zn.Spr.:ZS.6004. .2017

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Warszawie**

ul. Henryka Sienkiewicza 3

00-015 Warszawa

**Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
w Warszawie**

ul. Żelazna 79

00-875 Warszawa

*Dotyczy: prognozy oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa
Dobieszyn na okres 01.01.2020-31.12.2029 r.*

Na podstawie art. 46 i art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016. 353 z późn. zm.) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu zwraca się z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji, wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn na okres 01.01.2020-31.12.2029 r.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa sporządzany jest na podstawie ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. 2015. 2100 z późn. zm.) oraz rozporządzenia MOŚ,ZNiL z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. poz. 1302 z 2012 r.), w oparciu o instrukcję urządzenia lasu wprowadzoną do stosowania w PGL LP Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (z późn. zm.).

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu w dniu 24.01.2016 r. wystąpiła do RDOŚ w Warszawie znak pisma ZS.6004.8.2017 z wnioskiem o przekazanie danych o zasobach przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn. W ramach odpowiedzi uzyskano pliki *.shp z warstwami siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków będących przedmiotem

zainteresowania dla Wspólnoty. Ponadto przekazano w formie arkusza kalkulacyjnego informacje na temat form ochrony przyrody położonych na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn.

Nadleśnictwo Dobieszyn położone jest w zasięgu administracyjnym województwa mazowieckiego o łącznej powierzchni 15 266 ha gruntów.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu informuje, że w Nadleśnictwie Dobieszyn znajdują się następujące powierzchniowe formy ochrony przyrody:

Istniejące rezerваты przyrody: Majdan, Starodrzew Dobieszyński, Dęby Biesiadne im. Mariana Pulkowskiego, Olszyny o łącznej powierzchni ok. 107 ha.

Obszary Chronionego Krajobrazu: Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki,

Ponadto na terenie tym znajdują się:

Obszary NATURA 2000 mające znaczenie dla wspólnoty (OZW):

- „Dolina Dolnej Pilicy” PLH 140016 - w zarządzie Nadleśnictwa – ok. 1 186 ha,
- „Łękawica” PLH” 140030 - w zarządzie Nadleśnictwa – ok. 407 ha.

Obszary NATURA 2000 (OSO):

- „Dolina Pilicy” PLB 140003 - w zarządzie Nadleśnictwa – ok. 1 750 ha.

Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się jeden Obszar Natura 2000 OSO:

- „Dolina Środkowej Wisły” PLB 140004.

Obszary Natura 2000 stanowią ok. 14 % powierzchni gruntów Skarbu Państwa zarządzanych przez Nadleśnictwo Dobieszyn.

Oprócz wymienionych powyżej, w Nadleśnictwie wyszczególniono szereg innych form ochrony przyrody tj. ochrona gatunkowa, pomniki przyrody, użytki ekologiczne.

Wszystkie wymienione powyżej formy ochrony przyrody oraz siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 zostaną szczegółowo opisane w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobieszyn, który stanowi integralną część Planu Urządzenia Lasu, również zakazy, ograniczenia wynikające z celu ich ochrony zostaną uwzględnione w planowaniu zabiegów gospodarczych.

W związku z powyższym, uwzględniając zapisy Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jej ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu proponuje aby prognoza oddziaływania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn w na okres 01.01.2020 - 31.12.2029 r. obejmowała następujący zakres:

Prognoza powinna zawierać:

- a) **Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,**
- b) **Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,**
- c) **propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,**

- d) Informacje o możliwości transgranicznym oddziaływaniu na środowisko – RDLP proponuje odstąpić od sporządzania tego punktu,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
- 1) Prognoza powinna określać, analizować i oceniać:
- a) **istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu** - *Informacje dotyczące stanu środowiska, w tym w szczególności opisu siedlisk leśnych, drzewostanów, wszystkich istniejących i projektowanych form ochrony przyrody (w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody), stosunków wodnych itp., a także konkretne działania dotyczące ochrony różnorodności biologicznej, kształtowania stref ekotonowych, granic polno-leśnych, stosunków wodnych, pozostawiania martwego drewna zawiera Program Ochrony Przyrody. Ponadto w części opisowej planu urządzenia lasu tzw. opisie ogólnym znajduje się syntetyczna analiza i uzasadnienie zaprojektowanych w drzewostanach wskazań gospodarczych. W związku z powyższym RDLP proponuje w tym punkcie dokonać jedynie syntetycznej analizy prawdopodobnych zmian w ekosystemach w przypadku odstąpienia od realizacji zaprojektowanych wskazań.*
- b) **stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem** – RDLP proponuje, odstąpić od oceny wpływu zamierzeń inwestycyjnych Nadleśnictwa na środowisko i obszar Natura 2000, ponieważ w Planie Urządzenia Lasu nakreśla się jedynie wytyczne dotyczące potrzeb inwestycyjnych (bez szczegółowej lokalizacji), natomiast w przypadku zalesień gruntów proponujemy dokonać analizy wpływu ich realizacji.
- c) **Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody** – RDLP proponuje ocenić możliwość zachowania i ochrony poszczególnych form ochrony przyrody w kontekście występowania istniejących zagrożeń, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych i tzw. gatunków „naturowych” w obszarach sieci Natura 2000. W prognozie zostanie zamieszczone uzasadnienie do zastosowania art. 52a ustawy o ochronie przyrody.
- d) **Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu** – RDLP proponuje w szczególności uwzględnić cele Siedliskowej poprzez wpływ Planu Urządzenia Lasu na:
- zachowanie lub odtworzenie, we właściwym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków dzikiej fauny i flory ważnych dla Wspólnoty,
- e) **Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko** – RDLP proponuje wykonać następujące analizy dla zamieszczonych w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn (w tym programie ochrony przyrody) informacji:
- zestawienie siedlisk przyrodniczych wraz z siedliskowymi typami lasu, celami hodowlanymi oraz zaplanowanymi wskazówkami gospodarczymi (z wyszczególnieniem użytkowania rębnego) i analizę wpływu przyjętych wskazówek gospodarczych,
  - strukturę stanu każdego z siedlisk przyrodniczych i analizę przyczyn uznania za nieoptymalny,

- analiza występowania gatunków drzew w Nadleśnictwie poza swoim naturalnym zasięgiem,
- analiza przewidywanej zmiany struktury wiekowej drzewostanów – zarówno dla całego nadleśnictwa/ obrębu, jak i osobno dla OSO i projektowanych SOO,
- analizę zaprojektowanych wskazówek gospodarczych oraz siedliskowych typów lasów dla stanowisk gatunków chronionych,

3) prognoza powinna przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotykanymi trudnościami wynikającymi z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy – *proponujemy ograniczyć jedynie do analizy przyjętych etatów użytkowania głównego.*

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko będzie sporządzona zgodnie z ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 28 sierpnia 2013 r.

W sprawie wyjaśnień, uzupełnienia informacji oraz spraw dotyczących urządzenia lasu proszę o kontakt:

Pan: Wiesław Szczechowicz – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
RDLP w Radomiu

Adres e-mail: wieslaw.szczechowicz@radom.lasy.gov.pl

Telefon: 048 385 60 84

Załączniki:

1. Mapy przeglądowa obrębów leśnych Nadleśnictwa Dobieszyn w skali 1:25000 z naniesionymi przedmiotami ochrony, formami ochrony przyrody i szczegółami dotyczącymi funkcji lasu.
2. Protokół z obrad Komisji Założeń Planu.

PROTOKÓŁ

z Narady Techniczno Gospodarczej

dla **NADLEŚNICTWA DOBIESZYN**

OBREB: Białobrzegi, Dobieszyn, Studzianki

na okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2029 r.

Dobieszyn 05.03.2020 r.

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Dobieszyn, odbyła się w dniu **05.03.2020 r.** w siedzibie Nadleśnictwa.

Komisja po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji w sprawie przedstawionych dokumentów:

- a) Materiały dotyczące gospodarki leśnej w ubiegłym okresie:
  - analiza gospodarki leśnej w okresie 2010-2019 – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobieszyn,
  - koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu (2010-2019) na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn,
  - koreferat naczelnika Wydziału Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia,
  - referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszaru natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
  - koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu.
- b) Materiały i propozycje przedstawione przez Wykonawcę Projektu Planu Urządzenia Lasu:
  - zakres prac urzędniowych,
  - wyniki prac inwentaryzacyjnych,
  - propozycje planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2020-2029,
  - projekt aktualizacji Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2020-2029,
  - prognoza oddziaływania na środowisko i obszar Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu,
  - program edukacji leśnej na lata 2020-2029,

podjęła następujące ustalenia i przyjęła wielkości:

A: Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

1. Skład osobowy:

1.1. Przewodniczący NTG

Piotr Kacprzak – Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP Radom.

1.2. Członkowie:

Lena Wyderkowska – główny specjalista w Wydziale Urządzania Lasu DGLP,

Andrzej Marzęda – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu,

Andrzej Matysiak – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu,

Paweł Sułkowski – Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobieszyn,

Wiesław Szczehowicz - Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu,

Grzegorz Ożóg - Naczelnik Wydziału Infrastruktury Leśnej RDLP w Radomiu,

Grzegorz Radecki - Naczelnik Wydziału Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP w Radomiu,
Tomasz Moskwa – Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Oddział Radom,
Wojciech Wierzbicki – Kierownik pracowni UL - BULiGL Oddział Radom,
Marcin Wiech – Inżynier Nadzoru - Nadleśnictwo Dobieszyn,
Grzegorz Drela – Inżynier Nadzoru - Nadleśnictwo Dobieszyn,
Marta Kuc - specjalista SL ds. stanu posiadania i łowiectwa - Nadleśnictwo Dobieszyn,
Ewa Szumlińska-Blicharska – st. specjalista ds. zagospodarowania lasu i ochrony ppoż. - Nadleśnictwo Dobieszyn,
Mirosław Wrona - st. specjalista - Wydział Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia w RDLP Radomiu,
Michał Danielewicz – Tartak Promna,
Paweł Kacprzak - PPHU Drewbud,
Hubert Cwiek - Zakład Usług Leśnych,
Adam Wieteska - Zakład Usług Leśnych i Budowlanych,
Marcin Langer – Naczelnik wydziału terenowego – RDOŚ w Warszawie,
Jacek Koba – st. specjalista – Wydział Ochrony Lasu RDLP w Radomiu,
Dorota Święcka – specjalista SL - Zespół ds. Promocji i Mediów RDLP w Radomiu,
Anna Szmyt - specjalista SL - Wydział Gospodarki Drewnem RDLP w Radomiu,
Arnold Gorycki – st. specjalista SL - Wydział Gospodarki Leśnej RDLP w Radomiu.

1.3. Sekretarz

Agata Łukomska-Hłopaś – specjalista SL w Wydziale Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Po zaprezentowaniu mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu przez Wykonawcę PUL zaakceptowano (bez uwag i zastrzeżeń) jej treść.

3. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu – zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu uwzględniono założenia polityki przestrzennego zagospodarowania określone w skali gmin, powiatów oraz województwa. Analiza nie wykazała inwestycji, które mogą wpłynąć w istotny sposób na gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Dobieszyn.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

W ramach urzędniowych prac terenowych sporządzono wykaz rozbieżności, który został przekazany do Nadleśnictwa. Do PUL został przyjęty stan zgodny z państwową ewidencją gruntów i budynków na dzień 01.01.2020 r. Natomiast wykaz rozbieżności będzie podstawą do przeprowadzenia zmiany w powszechnej ewidencji, poprzez zgłoszenie rozbieżności lub przygotowanie dokumentacji dt. zmian do powiatowych ośrodków geodezyjnych.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów.

W trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto zmiany granic pododdziałów. W ramach opracowania projektu PUL, w przypadkach znaczniejszych rozbieżności, skorygowano granice oddziałów leśnych, dostosowując je do rzeczywistego przebiegu na gruncie (a nie do granic działek ewidencyjnych jak to miało miejsce w poprzednich rewizjach PUL), nie dokonywano zmian numeracji oddziałów leśnych.

Działki przejęte w ostatnim okresie gospodarczym przyporządkowano do już istniejących oddziałów.

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego.

Rozmiar użytkowania rębego będzie się utrzymywał w następnych okresach gospodarczych na zbliżonym poziomie ze względu na dużą powierzchnię KO oraz potrzebę dalszego, sukcesywnego odtwarzania młodego pokolenia drzew, zabezpieczenia trwałości i stabilności ekosystemów leśnych.

Analiza rozkładu powierzchni drzewostanów w podklasach wieku obecnie i w perspektywie kolejnych 10 lat, wskazuje na naturalne przesunięcie powierzchni młodszych klas wieku do starszych, ze zmianą tej relacji w starszych klasach wieku na skutek użytkowania rębego (V, VI). Na skutek zwiększonego rozmiaru cięć użytkowania rębego, w tym cięć uprzętających w rębniach gniazdowych, nastąpi prawdopodobnie dwukrotny wzrost powierzchni IA podklasy wieku.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie, według prognozy nieznacznie wzrośnie z **62 lat** obecnie do **63 lat** na koniec okresu obowiązywania projektu PUL przy czym w obrębie Białobrzegi prognozuje się jego zmniejszenie z **65 lat** do **61 lat**, natomiast w obrębie Dobieszyn minimalny wzrost z **59 lat** do **60 lat**, a w obrębie Studzianki wzrost z **64 lat** do **68 lat** na koniec okresu obowiązywania planu i nadal będzie wyższy od pożądanego średniego wieku drzewostanów. W związku z powyższym, w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne powinno kształtować się na poziomie zbliżonym do obecnego. Tylko konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z planu cięć użytków rębnych na poziomie, nie mniejszym niż zaplanowano na najbliższe 10-lecie, umożliwi w perspektywie średnio i długookresowej zmniejszenie tej różnicy. Osiągnięcie pożądanej struktury wiekowej drzewostanów będzie procesem długotrwałym nie możliwym do osiągnięcia w jednym cyklu produkcyjnym drzewostanów.

Biorąc pod uwagę proponowany etat użytkowania rębego i przedrębego na najbliższe 10-lecie oraz wielkość przyrostu bieżącego tablicowego (z tabel VIIIa), zakłada się, że w Nadleśnictwie nastąpi spadek ogólnej miąższości grubizny brutto drzewostanów. Do obliczenia miąższości grubizny spodziewanej na koniec okresu gospodarczego wykorzystano wzór z § 123 IUL.

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny – tabelaryczny w okresie obowiązywania planu,

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu tablicowego

Obręb	Miąższość brutto [m ³]			
	V _p	Z _v	U	V _k
Białobrzegi	917337	200450	280712	837075
Dobieszyn	1750530	442850	511551	1681829
Studzianki	1348097	315950	307416	1356631
Nadleśnictwo	4015964	959250	1099679	3875535

Przedstawione dane wskazują, że na koniec obowiązywania okresu gospodarczego zasoby miąższości drzewostanów Nadleśnictwa zmniejszą się o **3,5 %**. W poszczególnych obrębach leśnych sytuacja jest różna: w obrębie Studzianki prognozuje się wzrost o 0,6%, natomiast w obrębach Białobrzegi i Dobieszyn spadek - odpowiednio o 8,7% oraz o 3,9%.

Przewidywany, spadek zasobów miąższości Nadleśnictwa należy postrzegać pozytywnie, gdyż jest on efektem podjęcia działań w celu zapewnienia trwałości lasu w perspektywie długookresowej, niedopuszczenia do deprecjacji surowca drzewnego oraz poprawy struktury wiekowej drzewostanów. Zmiany te jednak nie spowodują negatywnych skutków dla funkcjonowania zbiorowisk leśnych i nieleśnych, ponieważ oprócz optymalizacji zadań gospodarczych, które uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne, projekt PUL przewiduje również ochronę zasobów naturalnych, w tym: chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, roślinności runa leśnego, gleby i wód.

Ponadto projekt PUL nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych, ani też zmniejszenia powierzchni całego Nadleśnictwa (w trakcie obowiązywania PUL może ewentualnie nastąpić przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów ze względu na inwestycje celu publicznego). Szczegółowe dane na ten temat zawiera „Program Ochrony Przyrody” oraz „Prognoza oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000”.

7. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

Kontrole powierzchni próbnych dokonał zespół zadaniowy powołany na podstawie Decyzji nr 59 Dyrektora RDLP w Radomiu z dnia 20.08.2019 r. Kontrolą objęto próbę 37 powierzchni wylosowanych przy pomocy programu TAKSATOR. Czynności kontrolne polegające na ponownym pomiarze na wylosowanych powierzchniach przeprowadzono w dniach 28-30.08.2019 r.

W wyniku kontroli nie stwierdzono błędów grubych, bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego wyniosła **0,052** natomiast bezwzględna wartość statystyki wysokości **0,015**. Wielkości te mieszczą się w przedziale wartości dopuszczalnych.

W związku z powyższym w trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej zaakceptowano test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Podstawy oceny stanowią:

- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn – obręb Białobrzegi, obręb Dobieszyn i obręb Studzianki na okres od 1.01.2010 r. do 31.12.2019 r.,
- Analiza gospodarki przeszłej dokonana przez Nadleśniczego na NTG,
- Koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu do w/w analizy Nadleśniczego w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne,

- Koreferat Naczelnika Kontroli, Audytu Wewnętrznego i Ochrony Mienia RDLP Radom,
  - Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszaru natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
  - Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu,
  - Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.
- 9. Stwierdzenie, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP.**

Na podstawie referatu Wykonawcy PPUL stwierdzono, że:

- Projekt Planu Urządzenia Lasu i Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi KZP. Wykonawca uwzględnił również wszystkie zmiany i uszczegółowienia (wynikające głównie ze zmiany IUL) w zakresie wytycznych zgodnie z poleceniami Zamawiającego.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszar Natura 2000 została wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz regulacjami w Lasach Państwowych. Uwzględnia ustalenia Komisji Założeń Planu oraz zakres i stopień szczegółowości uzgodniony z RDOŚ w Warszawie i PWIS w Warszawie.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa.

Nadleśniczy zaakceptował zaproponowany przez Wykonawcę wykaz cięć, szczegółowe sposoby zagospodarowania, wysokość użytkowania rębnego i przedrębego. Planowane wskazania gospodarcze odpowiadają bieżącym potrzebom lasu, uwzględniają cele w perspektywie czasowej krótko-, średnio- i długoterminowej. Jednocześnie zapewniają kontynuację rozpoczętą w poprzednich okresach gospodarczych przebudowę drzewostanów sosnowych na żyznych siedliskach lasowych.

Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn zostanie zestawiony w zakresie określonym w Założeniach do Planu na podstawie protokołu z KZP i SIWZ o zamówienia, w trakcie narady ustalono, że zmiany w tym zakresie nie są konieczne.

B. Projekt planu urządzenia lasu.

1. Stan posiadania.

W trakcie Narady Techniczno Gospodarczej omówiono stan posiadania Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2020 r. Udział poszczególnych grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela poniżej:

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
1	2	3	4	5
1. Lasy - razem	3361,9899	6537,7248	4797,1050	14696,8197
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	3254,1045	6331,0982	4624,2851	14209,4878
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	25,6566	34,6525	56,9191	117,2282
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	82,2288	171,9741	115,9008	370,1037
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,6500	8,4199	0,3470	10,4169
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	3363,6399	6546,1447	4797,452	14707,2366
3. Użytki rolne – razem	131,6471	95,0598	105,8483	332,5552
4. Grunty pod wodami - razem	2,0105	0,6771	-	2,6876
5. Użytki ekologiczne - razem	-	-	-	-
6. Tereny różne - razem	-	0,9400	-	0,9400
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	3,3657	0,4357	0,2124	4,0138
8. Nieużytki - razem	59,3066	100,3644	43,9300	203,6010
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	197,9799	205,8969	150,3377	554,2145
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-	-
OGÓŁEM (1-8)	3559,9698	6743,6217	4947,4427	15251,0342

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych, ani gruntów we współwłasności.

Zestawienie powierzchni wg grup w arach.

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]		Powierzchnia nieleśna [ha]	Ogółem [ha]
	zalesiona i niezalesiona	związana z gosp. leśną		
1	2	3	4	5
Białobrzegi	3279,73	82,20	197,96	3559,89
Dobieszyn	6365,89	172,00	205,93	6743,82
Studzianki	4681,19	116,02	150,34	4947,55
Nadleśnictwo	14326,81	370,22	554,23	15251,26

Powierzchnia Nadleśnictwa jest zgodna z ewidencją gruntów i budynków, różnice w wielkości powierzchni określonej w metrach kwadratowych w tabeli powyżej i w arach określonej w pozostałych zestawieniach tabelarycznych wynika z zaokrąglania powierzchni geodezyjnej poszczególnych działek i ich sumy.

2. Podział lasów wg kategorii ochronności.

Zgodnie z postanowieniem KZP, zasięg lasów ochronnych dla Nadleśnictwa Dobieszyn, przyjęto zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-612-13/35394/10/JŁ z dnia 26 lipca 2010 r. W projekcie planu urządzenia lasu zaktualizowano kategorie ochronności i ich powierzchnię w ramach zatwierdzonego zasięgu. Różnice w powierzchni lasów ochronnych

między poprzednim, a obecnym stanem urzędziowym wynika ze zmian w stanie posiadania, zmian granic pododdziałów, aktualizacji powierzchni pododdziałów, zmiany stref ochrony ptaków podlegających ochronie gatunkowej, weryfikacji zaliczenia lasów do kategorii „cenne fragmenty rodzimej przyrody”, grupy kategorii użytkowania (z leśnej zalesionej i niezalesionej na grunty związane z gospodarką leśną) oraz zmian i korekt granic pododdziałów. Zmiany te wynikają też z wybudowania przez Nadleśnictwo dróg o zwiększonych parametrach (szerokość drogi) wewnątrz kompleksów leśnych.

W wyniku wyżej wymienionych zmian powierzchnia lasów ochronnych zwiększyła się o 3,79 ha.

Lp.	Grupy lasu	Obręb Białobrzegi		Obręb Dobieszyn		Obręb Studzianki		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rezerwy	48,49	1,48	8,25	0,13	44,69	0,95	101,43	0,71
2.1.	Lasy glebochronne	156,52	4,77	483,42	7,59	164,17	3,51	804,11	5,61
2.2.	Lasy wodochronne	728,79	22,22	545,90	8,58	315,46	6,74	1590,15	11,10
2.3.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	104,91	3,20	43,49	0,68	179,73	3,84	328,13	2,29
2.4.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, glebochronne	-	-	0,86	0,01	-	-	0,86	0,01
2.5.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	217,93	6,64	97,09	1,53	228,02	4,87	543,04	3,79
2.6.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	60,07	1,83	-	-	-	-	60,07	0,42
2.7.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne	9,77	0,30	-	-	-	-	9,77	0,07
2.8.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody	2,30	0,07	-	-	-	-	2,30	0,02
2.9.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	6,61	0,20	-	-	-	-	6,61	0,05
2.10.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	0,93	0,03	0,89	0,01	2,19	0,05	4,01	0,03
2.11.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	1,17	0,04	-	-	-	-	1,17	0,01
2.	Lasy ochronne (razem 2.1 – 2.11)	1289,00	39,30	1171,65	18,41	889,57	19,00	3350,22	23,38
3.	Lasy gospodarcze	1942,24	59,22	5185,99	81,47	3746,93	80,04	10875,16	75,91
4.	Razem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

*wg tabeli Nr III

3. Podział na gospodarstwa.

Na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn wyróżniono trzy gospodarstwa. W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych nie wyodrębniono przerębowego sposobu zagospodarowania.

Tworząc podział drzewostanów na gospodarstwa uwzględniono założenia KZP.

Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Pow.	%
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	494,60	15,08	630,12	9,90	450,20	9,62	1574,92	10,99
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	865,68	26,39	589,88	9,27	507,97	10,85	1963,53	13,71
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	1919,45	58,53	5145,89	80,83	3722,92	79,53	10788,26	75,30
W tym:								
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	733,53	22,37	2702,39	42,45	1711,52	36,56	5147,44	35,93
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	1185,92	36,16	2443,50	38,38	2011,50	42,97	5640,92	39,37
- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem	3279,73	100,00	6365,89	100,00	4681,19	100,00	14326,81	100,00

4. Wieki rębności.

Wieki rębności przyjęto w oparciu o ustalenia Komisji Założenia Planu, na podstawie Zarządzenia Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. oraz § 83 IUL.

Przeciętne wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew, przedstawiają się następująco:

Db	- 140 lat
Bk, Kl, Js, Jw	- 120 lat
So, So.b, Md, Db.c	- 100 lat
Św, Gb, Brz, Ol, Ak	- 80 lat
Os	- 50 lat
Tp	- 40 lat

Przyjęte wieki rębności są zgodne z ustaleniami KZP. W większości są one analogiczne jak w poprzednim okresie gospodarczym, z wyjątkiem Db, który ujednolicono we wszystkich obrębach. Drzewostany zaliczone do przebudowy pilnej oraz o strukturze klasy odnowienia (KO), przydzielone zostały do użytkowania rębego, niezależnie od przyjętych wieków rębności.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego.

I. Użytkowanie rębne.

Użytkowanie rębne dzieli się na:

- zaliczone na poczet etatu, tj. realizowane poprzez odpowiednie techniki pozyskania i odnowienia w ramach różnych rodzajów i form rębni,
- nie zaliczone na poczet etatu, na które w Nadleśnictwie Dobieszyn składają się: uprzątnięcie części przestojów utrudniających wzrost młodemu pokoleniu oraz

usunięcie niewielkiej miąższości drzew na powierzchni związanej z gospodarką leśną (wzdłuż przebiegu niektórych linii oddziałowych).

Wszystkie proponowane rozwiązania odnośnie optymalizacji użytkowania rębego i opracowanie wykazu projektowanych cięć rębnych, w tym: wielkości przyjętych etatów, lokalizację poszczególnych zrębów, rodzaje i formy rębni, intensywność cięć, powierzchnie do odnowienia po kolejnych cięciach, zostały uzgodnione z przedstawicielami RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Dobieszyn.

Zgodnie z postanowieniem KZP, do wyliczenia etatów w gospodarstwie lasów ochronnych (O) i przerębowo- zrębowym (GPZ) w obu obrębach przyjęto średni okres odnowienia 15 lat.

Proces analizy pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów drzewnych wykazał, że:

- w obrębie Białobrzegi przeciętny wiek drzewostanów (65 lat) jest wyższy o **15 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Dobieszyn przeciętny wiek drzewostanów (59 lat) jest wyższy o **9 lat** od połowy średniego wieku rębności (50 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Studzianki przeciętny wiek drzewostanów (64 lat) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (53 lat) – **odstępstwo**,
- w całym Nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów (62 lata) jest wyższy o **11 lat** od połowy średniego wieku rębności (51 lat) **odstępstwo**.

Powyższe odstępstwa stanowią uzasadnienie przyjęcia naboru wyższego od wyliczonych etatów zrównania średniego wieku dotyczy to Obrębu Białobrzegi i Dobieszyn. Wynikają one przede wszystkim z dużej powierzchni drzewostanów, które osiągnęły lub nawet przekroczyły przyjęty wiek rębności bądź są w KO lub KDO. W Obrębie Dobieszyn do cięć rębnych projektowano również pasy zrębowe w blokach jednowiekowych drzewostanów przedrębnych. W odniesieniu do Obrębu Studzianki pomimo odstępstwa przyjęty etat jest niższy od etatu zrównania średniego wieku co jest konsekwencją dużej powierzchni drzewostanów zakładanych po II wojnie światowej nie podlegających użytkowaniu rębemu. Konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z ustalonego planu cięć użytków rębnych umożliwi, w sposób ewolucyjny, w perspektywie długookresowej, osiągnięcie pożądanej struktury wiekowej drzewostanów.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy.

Nabór drzewostanów do cięć rębnych odbywał się, pod warunkiem zachowania ładu czasowego i przestrzennego, w następującej kolejności:

- drzewostany o strukturze klasy odnowienia,
- drzewostany kwalifikujące się do pilnej przebudowy pełnej,
- drzewostany które osiągnęły wiek dojrzałości rębnej,
- inne drzewostany, w tym bliskorębne ze względu na położenie w ostępie i konieczność rozpoczęcia ich użytkowania.

Poniżej, na podstawie tabeli XIV oraz wykazów projektowanych cięć rębnych, zamieszczono zestawienie wyliczonych etatów cięć rębnych na obecny okres gospodarczy.

Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębego

OBRĘB NADL.	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzą. w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowlanych	Etat proponowany na okres obowiązywania planu		
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						Pow. manip. [ha]	Miąższość [m³]	
		miąższość brutto na 10-lecie [m³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]								10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9			
BIAŁOB RZEGI	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	920	4810	14714	55,13	14714	12330
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	30590	28940	29420	29420	7430	26530	44342	192,42	44342	36593

OBREB NADL.	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprzat. w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowla- nych	Etat proponowany na okres obowiązania planu		
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						Pow. manip. [ha]	Miażdżość [m³]	
		miażdżość brutto na 10-lecie [m³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]								brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	21930 64,80	32790 97,40	25660 74,20	25660 74,20	6010 18	X	X	74,20	24362	20415
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	69960	56500	48160	56500	2900	94290	X	505,41	102215	85273
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	91890	89290	73820	82160	8910	94290	X	579,61	126577	105688
	OGÓŁEM OBREB	122480	118230	103240	111580	17260	125630	59056	827,16	185633	154611
DOBIESZYN	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	2640	9726	45,89	9726	8218
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	12040	24120	24070	24070	1450	580	15983	61,10	15983	13164
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	33140 98,80	117830 380,50	108330 305,70	108330 305,70	2570 12	X	X	303,98	89391	75524
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	98480	106550	106130	106130	3660	125580	X	664,21	150191	124906
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	131620	224380	214460	214460	6230	125580	X	968,19	239582	200430
	OGÓŁEM OBREB	143660	248500	238530	238530	7680	128800	25709	1075,18	265291	221812
STUDZIANKI	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	765	2,18	765	651
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	2650	11950	17490	11950	280	4200	8701	50,68	8701	7144
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	41280 120,80	73150 224,10	60670 176,60	60670 176,60	2110 8	X	X	180,42	58288	48715
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	44290	66110	76010	66110	4110	63960	X	379,56	68812	57336
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	85570	139260	136680	126780	6220	63960	X	559,98	127100	106051
	OGÓŁEM OBREB	88220	151210	154170	138730	6500	68160	9466	612,84	136566	113846
NADLEŚNICTWO	354360	517940	495940	488840	31440	322590	94231	2515,18	587490	490269	

* - (GZ) – zrębowy sposób zagospodarowania, (GPZ) – przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu przedstawiono poniżej.

Kategoria cięć	Obreby									Nadleśnictwo			
	Białobrzegi			Dobieszyn			Studzianki			Pow. [ha]	Miażdżość [m³]		
	Pow. [ha]	Miażdżość [m³]		Pow. [ha]	Miażdżość [m³]		Pow. [ha]	Miażdżość [m³]			brutto	netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	180	150	-	209	173	-	5	4	-	394	327	
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Razem	-	180	150	-	209	173	-	5	4	-	394	327	

Łączny maksymalny etat grubizny użytków rębnych, po uwzględnieniu miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu oraz 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat, wynosi **617 259 m3 brutto (515 103 m3 netto)**, w tym:

w obrębie Białobrzegi	– 195 095 m3 brutto (162 488 m3 netto)
w obrębie Dobieszyn	– 278 765 m3 brutto (233 074 m3 netto)
w obrębie Studzianki	– 143 399 m3 brutto (119 541 m3 netto).

Użytkowanie przedrębne.

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże wczesne i późne (selekcyjne i przekształceniowe). Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie zaplanowano.

Zgodnie z zapisami obowiązujących ZHL, w planowaniu użytków przedrębnych nie projektowano liczby nawrotów trzebieży wczesnych, pozostawiając to w gestii Nadleśnictwa.

Zgodnie z ustaleniem KZP, w drzewostanach starszych klas wieku gdzie określono jakość techniczną, a które nie są objęte planowanym użytkowaniem rębnym, nie planowano zabiegu TP z wyjątkiem pozycji uzgodnionych z Nadleśnictwem. Trzebieży późnych nie planowano również w drzewostanach o zwarciu luźnym, ewentualnie przerywanym i trudno dostępnych, a także w niektórych drzewostanach położonych na wąskich i małych działkach pomiędzy obcą własnością. Podobne kryterium przyjęto dla drzewostanów młodszych, gdzie określono jakość hodowlaną.

W pewnej grupie drzewostanów cięcia w ramach trzebieży będą mieć charakter przekształceniowy, a ich główną funkcją ma być zapewnienie optymalnych warunków rozwoju wartościowym pod względem hodowlanym podrostom i podsadzeniom, bądź stworzenie warunków do wprowadzenia odnowień.

Grubizna, którą ewentualnie pozyska się na powierzchniach nie objętych wskazaniami gospodarczymi, w ramach cięć przygodnych (np. usuwanie drzew posuszowych, złomów, wywrotów lub innych), mieścić się będzie w ramach ogólnego, orientacyjnego etatu miąższościowego użytków przedrębnych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębnego

Rodzaj cięć	Obręby			Nadleśnictwo	
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki		
Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	
Czyszczenia późne (CPP)	-	-	-	-	
Trzebieże	Wczesne (TW)	355,89	681,53	364,29	1401,71
	Późne (TP)	1166,19	3456,88	2551,57	7174,64
	Razem	1522,08	4138,41	2915,86	8576,35
Ogółem	1522,08	4138,41	2915,86	8576,35	

Uwzględniając:

- ↳ wyniki użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ↳ spodziewany bieżący przyrost miąższości, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 55%, 60%, 65%, 75% przyrostu tablicowego),

- ↪ etaty z poprzedniego planu urządzenia lasu,
- ↪ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne.

Podczas narady komisja przyjęła wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych na poziomie **45 m³ netto/ha** dla trzech obrębów leśnych:

Nadleśnictwo – 8 576,35 ha, **385 936 m³ netto**, 482 420 m³ brutto,
Obręb Białobrzegi – 1 522,08 ha, **68 494 m³ netto**, 85 617 m³ brutto,
Obręb Dobieszyn – 4 138,41 ha, **186 228 m³ netto**, 232 786 m³ brutto,
Obręb Studzianki – 2 915,86 ha, **131 214 m³ netto**, 164 017 m³ brutto.

O faktycznym rozmiarze wykonania planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowiąc będzie natomiast wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wielkość tablicowego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębny generowana jest przez program „Taksator”, w ramach tabeli VIIIA.

Łączny etat użytkowania głównego

Użytkowanie	Obręb						Nadleśnictwo	
	Białobrzegi		Dobieszyn		Studzianki		Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]
	Miąższość [m ³ brutto]	[%]	Miąższość [m ³ brutto]	[%]	Miąższość [m ³ brutto]	[%]		
	[m ³ netto]	[%]	[m ³ netto]	[%]	[m ³ netto]	[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	195095	69,50	278765	54,49	143399	46,65	617259	56,13
	162488	70,35	233074	55,59	119541	47,67	515103	57,17
Przedrębne	85617	30,50	232786	45,51	164017	53,35	482420	43,87
	68494	29,65	186228	44,41	131214	52,33	385936	42,83
Razem	280712	100,00	511551	100,00	307416	100,00	1099679	100,00
	230982	100,00	419302	100,00	250755	100,00	901039	100,00

Z porównania etatu użytków głównych z etatem na ubiegły okres gospodarczy i wykonaniem użytkowania w minionym 10-leciu wynika, że nastąpi wzrost pozyskania drewna o 37 % w skali Nadleśnictwa w tym wzrost użytkowania rębne o 72 %, użytkowanie przedrębne kształtuje się na zbliżonym poziomie.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębne.

Przyjęto zaproponowane przez Wykonawcę wytyczne w sprawie użytkowania rębne i rębni dla poszczególnych gospodarstw.

7. Wytyczne w zakresie hodowli lasu.

Przyjęto zaproponowany rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wg wielkości zamieszczonych poniżej.

Planowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu

Rodzaj czynności gospodarczej	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	185,47	388,37	204,15	777,99
w tym:				
- halizny, płazowiny, zręby	10,37	17,35	15,72	43,44
- zręby projektowane	175,10	371,02	188,43	734,55
- grunty nieleśne	-	-	-	-
2. Odnowienia pod osłoną	316,24	390,00	214,57	920,81
w tym:				
- przy rębniach złożonych	315,86	390,00	212,86	918,72
- podsadzenia produkcyjne	-	-	0,35	0,35
- dolesienia	0,38	-	1,36	1,74
3. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	6,32	1,73	8,19	16,24
4. Wprowadzanie podszytów	-	-	-	-
5. Pielęgnowanie razem	642,01	838,04	404,16	1884,21
w tym:				
- upraw				
- pielęgnowanie gleby	174,60	193,73	88,37	456,70
- czyszczenia wczesne (CW)	218,82	237,79	105,49	562,10
- pielęgnowanie młodników (CP)	248,59	406,52	210,30	865,41
6. Melioracje	485,44	739,83	390,01	1615,28
w tym:				
- agrotechniczne	485,44	739,83	390,01	1615,28
- wodne	-	-	-	-
- nawożenie	-	-	-	-

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu pielęgnowanie gleby (PIEL) i czyszczenia wczesne (CW) zaplanowano jedynie dla upraw i zrębów istniejących na dzień 1 stycznia 2020 r. W uprawach nowo projektowanych, zarówno na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną nie projektowano pielęgnacji gleby.

W trakcie Narady zaakceptowano przyjęte w projekcie PUL typy drzewostanów (zamieszczone poniżej dla siedlisk leśnych i siedlisk przyrodniczych) o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw ustalone na KZP i uzupełnione w trakcie prac taksacyjnych.

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rodzaje rębni
1	2	3	4	5
Bb	So	So 80, Św, Brz 20	Brz, Św	-
BMw	Db So	So 50, Db 30, Św, Md i inne 20	Bk, Md, Św	III
LMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db, Md 20	Md, Db, Jw, Lp	II, III
	Db	Db 80, Md i inne 20	Md, Bk, Jw, Lp	III/- uprawy pochodne Db
	Gb-Db	Db 50, Gb 30, Lp i inne 20	Lp, Brz, Jw	III/ IV
LMw	OI-So	So 50, OI 30, Św, Db i inne 20	Św, Brz, Db	I
	So-OI	OI 60, So 30, Św, Db i inne 10	Św, Brz, Db	I, III
LMb	Brz-OI	OI 60, Brz 30, Św i inne 10	Św, So	-

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000

Typ siedliskowy lasu	Zespół roślinny	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5	6
LMw	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	OI Db	Db 50, OI 30, Jw, Wz, Js 20	Jw, Wz, Js	III

W opisie ogólnym należy przedstawić sposób postępowania i orientacyjne wielkości przy pielęgnowaniu nowo zakładanych upraw w trakcie trwania 10-letnia.

8. Wytyczne w zakresie przebudowy drzewostanów.

Przebudowę drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej zaprojektowano w ramach przebudowy pełnej z podziałem na:

- intensywną – realizowaną poprzez użytkowanie rębne,
- stopniową – realizowaną poprzez trzebieże w drzewostanach z jakością techniczną.

Poniżej przedstawiono wartości liczbowe form przebudowy.

Przebudowa	Obręb			Nadleśnictwo
	Białobrzegi	Dobieszyn	Studzianki	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Intensywna	65,65	35,08	31,29	132,02
Stopniowa	42,18	29,83	4,79	76,80
Ogółem	107,83	64,91	36,08	208,82

9. Użytkowanie uboczne i gospodarka łowiecka.

W ramach użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie Dobieszyn na bieżące 10-letnie przewiduje się pozyskiwanie niewielkich ilości choinek świerkowych w ramach prowadzenia cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Nadleśnictwo posiada ośrodek hodowli zwierzyny i prowadzi własną gospodarkę łowiecką na dwóch wyłączonych obwodach łowieckich nr 537 i 546. Ponadto sprawuje nadzór nad działalnością 10 kół łowieckich, dzierzawiących jego grunty.

10. Ochrona przeciwpożarowa.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, lasy Nadleśnictwa Dobieszyn zakwalifikowano do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Kierunkowe zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej wraz z mapami zostały przedłożone do zaopiniowania Mazowieckiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

11. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne.

Obszar znajdujący się w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Dobieszyn jest wykorzystywany do celów rekreacyjnych i turystycznych. Na atrakcyjność omawianego terenu wpływa przede wszystkim bogactwo lasów, urozmaicona rzeźba terenu, zabytki kultury

materialnej.

Wytyczne z zakresu turystyki i rekreacji zawarte w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa zostały zaakceptowane.

12. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych.

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i budownictwa drogowego (w tym dotyczące ochrony przeciwpożarowej) realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP, z uwzględnieniem opracowanego Projektu Docelowej Sieci Drogowej, położenia wokół terenów zurbanizowanych i rozwoju turystyki oraz rekreacyjnego wykorzystania terenów leśnych.

13. Program Ochrony Przyrody.

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono formy ochrony przyrody wyróżnione na terenie Nadleśnictwa w ramach V rewizji na lata 2020-2029.

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn

Rodzaj obiektu	Ilość ⁵		Powierzchnia [ha]	
	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.	stan na 01.01.2010 r.	stan na 01.01.2020 r.
1	2	3	4	5
Rezerваты	4	4	106,05	104,50
Obszary chronionego krajobrazu	1	1	4528,55	4525,87
Obszary Natura 2000	OZW/SOO	2	1592,46	1590,22
	OSO	1	1749,83	1753,94
Pomniki przyrody	33	32	-	-
Grzyby chronione ⁶	1	-	-	-
Porosty chronione (grzyby zlichenizowane) ²	3	3	-	-
Rośliny chronione ¹	mchy ³	5	-	-
	rośliny naczyniowe ⁴	27	23	-
Zwierzęta chronione ¹	mięczaki	2	-	-
	owady	8	12	-
	ryby	-	8	-
	plazy	13	13	-
	gady	5	5	-
	ptaki	139 (149)	150	-
	ssaki	9 (10)	14	-

¹ - łącznie z tymi, dla których nie określono lokalizacji do pododziału;

² - liczba gatunków porostów jest większa, ponieważ chrobotki oznaczano do rodzajów;

³ - liczba gatunków mchów jest większa, ponieważ plonniki, torfowce i widłozęby oznaczano do rodzajów;

⁴ - liczba gatunków roślin naczyniowych jest większa, ponieważ sasankę i storczyka oznaczono do rodzaju, a widlakowate do rodziny;

⁵ - zmiana liczby gatunków wynika m. in. ze zmiany przepisów;

⁶ - liczba gatunków grzybów jest większa, ponieważ siedzunia, smardze i soplówkę oznaczano do rodzaju;

() - liczba gatunków podanych w tabelach poniżej, gdzie uwzględniono gatunki obecnie nieobjęte ochroną prawną

Ponadto na terenie Nadleśnictwa jako **walory przyrodniczo-leśne** w ramach rewizji wyróżniono:

- **Cenne drzewa** - wyodrębniono 49 drzew (18 w obrębie Białobrzegi, 25 w obrębie Dobieszyn i 6 w obrębie Studzianki) niebędących pomnikami przyrody, które wyróżniają się wiekiem, pokrojem oraz parametrami pierśnicy i wysokości.
- **Drzewostany** – w ramach prac taksacyjnych na powierzchni **880,94 ha** zostały wyróżnione drzewostany stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, odpowiednio: w obrębie Białobrzegi – **331,75 ha**, w obrębie Dobieszyn – **141,44 ha** oraz w obrębie Studzianki – **407,75 ha**.

➤ Powierzchnie leśne do wyłączenia z użytkowania decyzją Nadleśniczego - w Nadleśnictwie wyłączono z użytkowania decyzją Nadleśniczego **216** pododdziałów o łącznej powierzchni **488,30 ha**. Formalne wydanie decyzji Nadleśniczego nastąpi po naradzie techniczno-gospodarczej (NTG), z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku.

➤ **Siedliska przyrodnicze**

Inwentaryzacje siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Dobieszyn przeprowadzono w ramach następujących opracowań:

- inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łękawica PLH140030 (PZO);
- inwentaryzacja przeprowadzona na potrzeby opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 (PZO);
- opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Łękawica” PLH140030” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2015 roku (FITO);
- opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” w Nadleśnictwie Dobieszyn wykonane przez BULiGL Oddział w Radomiu w 2018 roku;
- inwentaryzacja przeprowadzona przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny w 2008 r. (WZS) – nie została wykorzystana ze względu na opracowane PZO;
- wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

Wyniki powyższych prac zostały uwzględnione podczas tworzenia projektu PUL wraz z POP dla Nadleśnictwa Dobieszyn w następujący sposób:

- ❖ w obszarach Natura 2000 przyjęto bez zmian, a jedynie z uwzględnieniem korekt w przebiegu granic pododdziałów, siedliska przyrodnicze wykazane w warstwach wektorowych (w formacie *.shp) będących integralną częścią planów zadań ochronnych danych obszarów Natura 2000 (PZO);
- ❖ poza obszarami Natura 2000 zostały przyjęte, jako „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych”, zweryfikowane siedliska przyrodnicze wykazane w wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonanej dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT).

W sumie w obszarach Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Dobieszyn do projektu PUL przyjęto występowanie **330,19 ha siedlisk przyrodniczych**. Poza obszarem Natura 2000 do projektu PUL przyjęto występowanie 582,48 ha „cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych” (będących odpowiednikami siedlisk przyrodniczych).

Łącznie siedliska przyrodnicze oraz „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych” zajmują powierzchnię 912,67ha, co stanowi 5,98% całej powierzchni Nadleśnictwa. Podczas projektowania wskazań gospodarczych dla siedlisk przyrodniczych przyjęto odrębny cel hodowlany, sposób postępowania hodowlanego, uwzględniający naturalne składy drzewostanów i ich strukturę, stan i pochodzenie.

Zestawienie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 występujących w Nadleśnictwie Dobieszyn

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]			
	Obręb Białobrzegi	Obręb Dobieszyn	Obręb Studzianki	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
3150 – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	0,83	-	-	0,83
6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	5,09	-	-	5,09
7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	0,17	-	0,17
9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	-	-	8,53	8,53

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]			
	Obwód Białobrzegi	Obwód Dobieszyn	Obwód Studzianki	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
91D0 ¹ - Bory i lasy bagienne	-	1,90	-	1,90
91E0 ¹ – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	235,05	1,92	76,70	313,67
Razem	240,97	3,99	85,23	330,19

¹ - siedliska priorytetowe

Wykaz pododdziałów w Nadleśnictwie Dobieszyn, w obszarach Natura 2000, w których występują punktowo siedliska przyrodnicze

Lp.	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4
Obwód Dobieszyn/OZW Łękawica			
1.	4030	Suche wrzosowiska	14Ab
2.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	1b
3.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	4c,f; 5c,h,j,m; 6c,d
4.	91E0 ¹	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	2k
5.	91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	2g; 5g,i
Obwód Studzianki/OZW Łękawica			
1.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	24o,r
2.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	24b,l,r
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	4b; 20i,j
4.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	4a,b; 5k; 6a,c,f,h
5.	91E0 ¹	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	2h; 6d,g; 7a; 24a,i,j,fx,o
Obwód Białobrzegi/SOO Dolina Dolnej Pilicy			
1.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	53a,g
2.	91E0 ¹	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	7f; 13h; 16f; 17b; 23a; 24f; 51b
Obwód Dobieszyn/SOO Dolina Dolnej Pilicy			
1.	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympeion, Potamion	23g,m
2.	91E0 ¹	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	23m; 24g; 77f; 82n

¹ - siedliska priorytetowe

Zestawienie cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Dobieszyn występujących poza obszarami Natura 2000

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5	6
Obwód Białobrzegi					
1.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6,29	34r; 76c,d; 100o; 101j
2.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	137,17	32l; 38b,k; 39h; 40d; 61i; 62d; 63m; 67c; 68a,b,f; 79g; 90a; 91b,g; 93b; 115a,c,d,h,l; 116d,f,g,h; 119b,c,d,f; 120a,b,c; 132b,g; 133f,g,h,i,k; 134a,f; 138d; 139a
3.	91E0 ¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	60,42	32d,f; 34m,s; 40c; 59h; 60d,f,i,j; 79c; 80b,c; 83d; 101k; 102b; 111a,b,h; 116j; 127d; 128h; 130c,g,h
4.	91F0	F-U	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	4,05	34s,z; 111j; 117c
5.	91T0	C-P, P-P	Sosnowy bór chrobotkowy	1,01	39k; 95Cp
Razem				208,94	

Lp.	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Przyjęty kod w bazie opisów taksacyjnych	Odpowiadająca nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja oddział/pododdział
1	2	3	4	5	6
Obręb Dobieszyn					
1.	2330	-	Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,75	14Bc; 21Dcx
2.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	21,52	40c,d; 69f; 72a; 74a; 76a; 92j; 100j,k; 159n; 161m
3.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	55,85	89h; 90h; 91m; 98g,h,i; 99a; 102f; 111n; 112a; 113h; 119g; 120b; 130l,m; 158c
4.	91E0 ¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	17,74	69i; 71c,d; 76m; 78i
Razem				95,86	
Obręb Studzianki					
1.	3150	-	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympeion, Potamion	0,90	86f
2.	6510	-	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	1,31	56i
3.	7140	-	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	2,43	105c; 106g
4.	9170	T-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	255,40	19f; 22d; 52b; 53a; 54a,i,l; 55b,c,h,m; 56f,g,h; 57a; 58j; 71f; 72a; 73c,h; 74a,g; 75d; 76a; 78a; 84f,h; 93c,f; 94f; 100f; 101a,b,f; 102a; 108d; 112b,c,d,g; 113a; 114b,c; 119b,g; 120d; 121a,c; 124b; 128b; 129c,d; 141c
5.	91D0 ¹	Vu-P	Bory i lasy bagienne	9,25	149d
6.	91E0 ¹	F-A, Cr-F	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	6,67	51Ca; 52c; 114g; 115h
7.	91T0	C-P, P-P	Sosnowy bór chrobotkowy	1,72	70Ac,h,j
Razem				277,68	
Ogółem				582,48	

Bardziej szczegółowa analiza siedlisk przyrodniczych została przeprowadzona w „Prognozie oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000”.

➤ **Walory kulturowe** – opisano zabytki kultury materialnej i zabytkowych parków, wpisanych do wojewódzkich rejestrów zabytków występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobieszyn, a także stanowisk archeologicznych, miejsc pamięci, mogił i kapliczek zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa.

Martwe drewno - w ramach prac urządzenia lasu V rewizji, dokonano pomiaru drewna martwego na 10 % powierzchni próbnych objętych pomiarem miąższości, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że zasoby grubizny drewna martwego w Nadleśnictwie Dobieszyn (średnicy powyżej 10 cm bez kory) stanowią ok. 1,74 % zasobów drzewnych (**5,45 m³/ha**).

14. Ocena Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000.

Podstawą prawną opracowania prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości opracowania prognozy został uzgodniony z GDOŚ i GIS oraz sprecyzowany w SIWZ.

W ramach wykonywania Oceny Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000 dokonano analizy rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych.

W pierwszej kolejności wykonano analizy dla stanowisk gatunków oraz miejsc występowania siedlisk przyrodniczych na terenach obszarów Natura 2000 pokrywających się z gruntami Nadleśnictwa Dobieszyn.

Osobnej analizie poddano również wartości przyrodnicze położone na terenie gruntów Nadleśnictwa, poza granicami obszarów Natura 2000.

Ostateczna ocena przewidywanego oddziaływania zapisów planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 została wykonana w oparciu o analizy wpływu planu na poszczególne elementy środowiska, jak:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta, rośliny, grzyby,
- woda,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Dla obszarów Natura 2000 dokonano oceny wpływu na przedmioty ochrony w tym siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt.

Do oceny wpływu projektu PUL na zachowanie stanu lasu w ramach obszarów Natura 2000 wykorzystano tzw.: „macierze”.

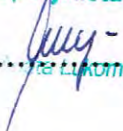
W ocenie oddziaływania projektu PUL na środowisko i Obszary Natura 2000 nie stwierdzono by plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2020-2029 mógł negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 OZW Łękawica PLH140030, OSO Dolina Pilicy PLB140003, SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.

16. Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa

W trakcie obrad Narady Techniczno-Gospodarczej przedstawiono podsumowanie działalności edukacyjnej Nadleśnictwa oraz zaprezentowano Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa sporządzony dla Nadleśnictwa Dobieszyn na lata 2020-2029 i zatwierdzony przez Dyrektora RDLP Radom.

Sekretarz NTG:

Specjalista SL

.....
Sylwia Lukomska-Miłosz

Przewodniczący NTG:

Z-ca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Piotr Kacprzak

.....

Zatwierdził dnia 20.07.2020

DYREKTOR

.....
Andrzej Matysiak

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 16-02-3

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

11	0,70	0,69	24,0	25,5	3,00	3,00	
31	0,96	0,92	25,5	25,5	3,00	3,00	
51	0,33	0,32	27,0	27,5	2,00	2,00	
71	0,77	0,75	29,0	29,5	3,00	3,00	
91	0,59	0,58	21,0	21,0	2,00	2,00	
111	0,76	0,74	21,5	21,0	3,00	3,00	
131	0,77	0,76	24,0	24,5	3,00	3,00	
151	1,51	1,52	32,0	31,5	5,00	5,00	
171	0,55	0,55	25,5	25,0	3,00	3,00	
191	1,08	1,09	27,0	28,0	5,00	5,00	
211	2,11	2,18	31,0	30,0	5,00	5,00	
231	1,72	1,80	32,0	32,0	5,00	5,00	
251	1,00	1,02	20,0	20,0	3,00	3,00	
271	1,79	1,79	25,0	24,0	5,00	5,00	
291	1,90	1,90	27,0	27,0	5,00	5,00	
311	0,21	0,23	16,0	16,0	0,50	0,50	
331	0,77	0,75	23,5	22,5	3,00	3,00	
351	2,14	2,38	27,5	27,0	5,00	5,00	
371	1,61	1,57	23,0	22,0	5,00	5,00	
391	1,50	1,49	26,5	26,0	4,00	4,00	
412	1,56	1,59	26,5	26,0	5,00	5,00	
432	1,25	1,26	29,5	29,0	3,00	3,00	
452	1,87	1,71	28,5	27,0	5,00	5,00	
472	1,39	1,50	28,5	28,0	4,00	4,00	
492	1,04	1,02	22,0	22,0	3,00	3,00	
512	0,83	0,84	17,0	18,0	3,00	3,00	
533	0,82	0,87	26,0	27,0	3,00	3,00	
553	1,45	1,48	27,0	26,0	4,00	4,00	
573	0,99	0,98	28,0	28,0	4,00	4,00	
593	0,97	0,97	29,0	30,0	4,00	4,00	
613	1,10	1,11	26,0	26,0	5,00	5,00	
633	1,01	1,03	28,5	29,0	4,00	4,00	
653	1,59	1,58	26,0	26,0	5,00	5,00	
673	1,08	1,04	22,5	23,0	3,00	3,00	
693	0,93	0,89	26,0	26,5	3,00	3,00	
713	0,39	0,39	22,0	22,0	2,00	2,00	
733	0,34	0,32	18,0	19,5	3,00	3,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,052

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,015

IX. KRONIKA

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~

~ **Kronika** ~